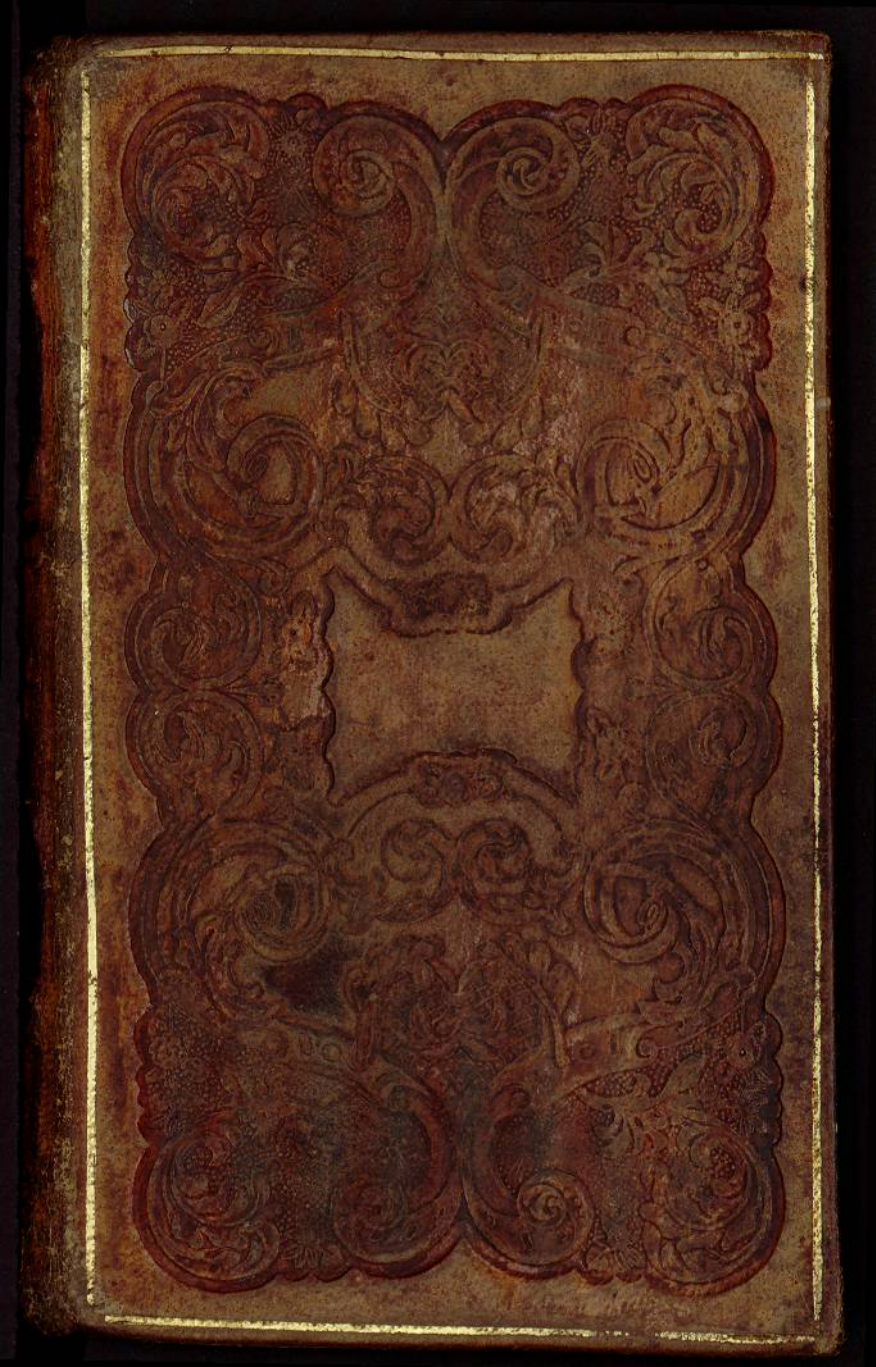
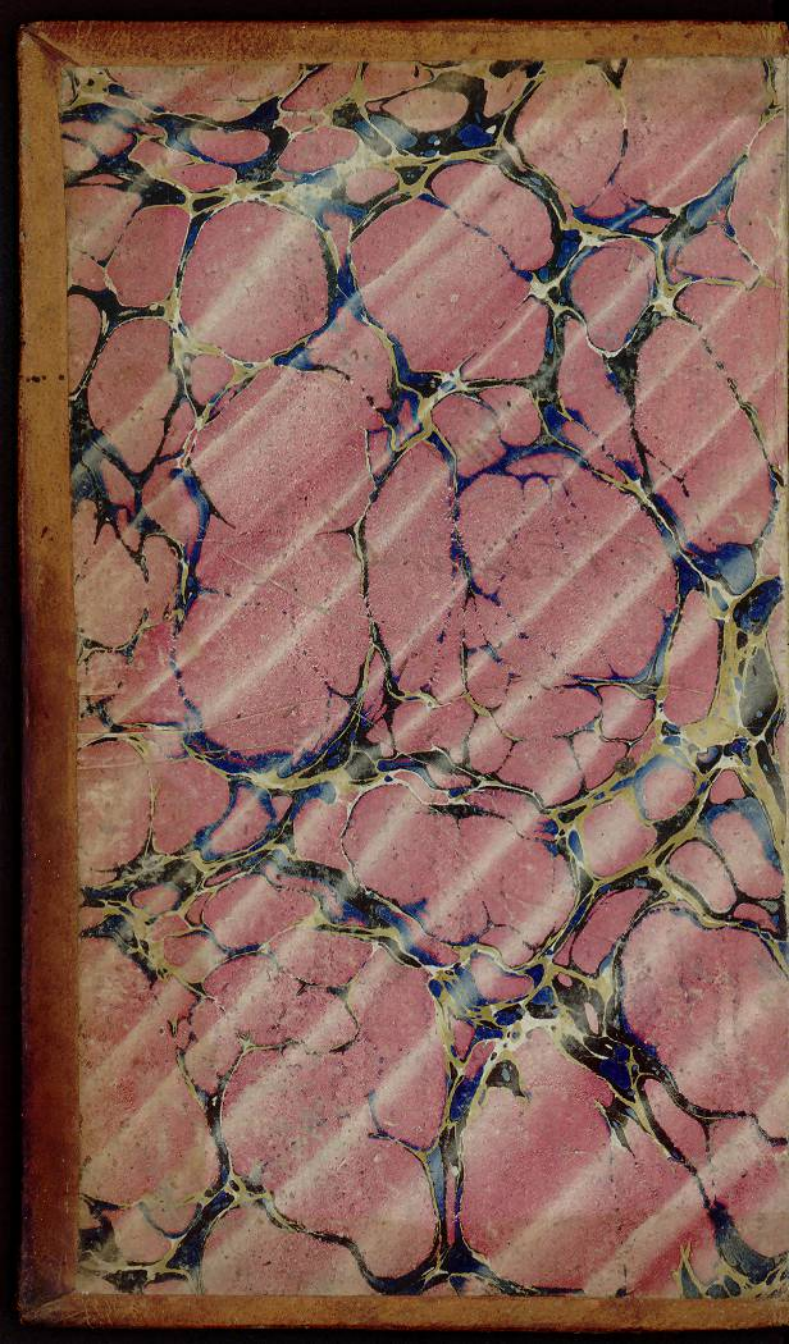
BREVIARIUM

TOLOSANUM

PARS

AUTUMNALIS

Rés PFXIX 294-4

BREVIARIUM

TOLOSANUM,

ILLUSTR. ET REVEREND.

D.D. DE LOMENIE DE BRIENNE,

AUCTORITATE, ac venerabilis Capituli consensu editum; et, promovente ILLUSTRISSIMO AC REVERENDISSIMO D.D. FRANCISCO DE BOVET, Tolosano Archiepiscopo nominato, denuò typis mandatum.

PARS AUTUMNALIS.

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE

TOLOSÆ,

Apud SIMONEM SACARAU, Bibliopolam, editorem.

1818.

TABULA TEMPORARIA

Anni Domini.	*Aureus numerus.*	*Epactæ.*	*Indictio.*	*Litt. Dominical.*	*Domin. post Epiphan.*	*Septuagesima.*	*Dies Cinerum.*
1817	13	xij	5	e	3 †	2 Febr.	19 Febr.
1818	14	xxiij	6	d	1 †	18 Jan.	4 Febr.
1819	15	iv	7	c	4 †	7 Febr.	24 Febr.
1820	16	xv	8	b A	3	30 Jan.	16 Febr.
1821	17	xxvj	9	g	6	18 Febr.	7 Mart.
1822	18	vij	10	f	3 †	3 Febr.	20 Febr.
1823	19	xviij	11	e	2 †	26 Jan.	12 Febr.
1824	1	*	12	d c	5 †	15 Febr.	3 Mart.
1825	2	xj	13	b	3 †	30 Jan.	16 Febr.
1826	3	xxij	14	A	2	22 Jan.	8 Febr.
1827	4	iij	15	g	5	11 Febr.	28 Febr.
1828	5	xiv	1	f e	3 †	3 Febr.	20 Febr.
1829	6	xxv	2	d	5 †	15 Febr.	4 Mart.
1830	7	vj	3	c	4 †	7 Febr.	24 Febr.
1831	8	xvij	4	b	3 †	30 Jan.	16 Febr.
1832	9	xxviij	5	A g	6	19 Febr.	7 Mart.
1833	10	ix	6	f	3 †	3 Febr.	20 Febr.
1834	11	xx	7	e	2 †	26 Jan.	12 Febr.
1835	12	j	8	d	5 †	15 Febr.	4 Mart.
1836	13	xij	9	c b	3 †	31 Jan.	17 Febr.
1837	14	xxiij	10	A	2	22 Jan.	8 Febr.
1838	15	iv	11	g	5	11 Febr.	28 Febr.
1839	16	xv	12	f	2 †	27 Jan.	13 Febr.
1840	17	xxvj	13	e d	2 †	16 Febr.	4 Mart.
1841	18	vij	14	c	4 †	7 Febr.	24 Febr.
1842	19	xviij	15	b	2 †	23 Jan.	9 Febr.
1843	1	*	1	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1844	2	xj	2	g f	4	4 Febr.	21 Febr.
1845	3	xxij	3	e	1 †	19 Jan.	5 Febr.
1846	4	iij	4	d	4 †	8 Febr.	25 Febr.
1847	5	xiv	5	c	3 †	31 Jan.	17 Febr.
1848	6	xxv	6	b A	6	20 Febr.	9 Mart.

FESTORUM MOBILIUM.

Anni Domini.	*Pascha.*	*Ascensio Domini*	*Pentecoste.*	*Fest. Corp. Christ.*	*Domin. post Pentec.*	*Dominica I. Adv.*
1817	6 April.	15 Maii.	25 Maii.	5 Jun.	26	30 Nov.
1818	22 Mart.	30 Apr.	10 Maii.	21 Maii.	28	29 Nov.
1819	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Jun.	25	28 Nov.
1820	2 April.	11 Maii.	21 Maii.	1 Jun.	27	3 Dec.
1821	22 April.	31 Maii.	10 Jun.	21 Jun.	24	2 Dec.
1822	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Jun.	26	1 Dec.
1823	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 Nov.
1824	18 April.	27 Maii.	6 Jun.	17 Jun.	24	28 Nov.
1825	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Jun.	26	27 Nov.
1826	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1827	15 April.	24 Maii.	3 Jun.	14 Jun.	25	2 Dec.
1828	6 April.	15 Maii.	25 Maii.	5 Jun.	26	30 Nov.
1829	19 April.	28 Maii.	7 Jun.	18 Jun.	24	29 Nov.
1830	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Jun.	25	28 Nov.
1831	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Jun.	26	27 Nov.
1832	22 April.	31 Maii.	10 Jun.	21 Jun.	24	2 Dec.
1833	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Jun.	26	1 Dec.
1834	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 Nov.
1835	19 April.	28 Maii.	7 Jun.	18 Jun.	24	29 Nov.
1836	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Jun.	26	27 Nov.
1837	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1838	15 April.	24 Maii.	3 Jun.	14 Jun.	25	2 Dec.
1839	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1840	19 April.	28 Maii.	7 Jun.	18 Jun.	24	29 Nov.
1841	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Jun.	25	28 Nov.
1842	27 Mart.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 Nov.
1843	16 April.	25 Maii.	4 Jun.	15 Jun.	25	3 Dec.
1844	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Jun.	26	1 Dec.
1845	23 Mart.	1 Maii.	11 Maii.	22 Maii.	28	30 Nov.
1846	12 April.	21 Maii.	31 Maii.	11 Jun.	25	29 Nov.
1847	4 April.	13 Maii.	23 Maii.	3 Jun.	26	28 Nov.
1848	23 April.	1 Jun.	11 Jun.	22 Jun.	24	3 Dec.

In sequenti Calendario, quantùm licuit, notatum est tempus quo quisque Sanctus obiit : ann. *significat anno ;* c. ann. *circa annum ;* s. *seculo ;* init. s. *initio seculi ;* c. med. s. *circa medium seculi ;* c. fin. s. *circa finem seculi.*

Festa quæ majoribus notantur caracteribus, feriantur apud populum.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		JANUARIUS.
*	A	Cal.	1	*CIRCUMCISIO DOMINI*, *Impositio Nominis Jesu*, *et Octava Natalis ejusdem*, *solemne-minus.*
xxix	b	iv	2	Octava S. Stephani, Protomartyris, *duplex-majus.*
xxviij	c	iij	3	Basilii Magni, Cæsariensis episcopi et ecclesiæ doctoris, *dupl. min.* obiit 1. Jan. 379.
xxvij	d	Prid.	4	Genovefæ, virginis Parisiensis, *simplex :* ann. 512.
xxvj	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ Domini (*sine jejunio*,) cum *commemorat.* S. Simeonis Stylitæ anachoretæ : c. an. 460.
25. xxv	f	viij	6	*EPIPHANIA*, *seu MANIFESTATIO DOMINI*, *solemne-majus.* [*Si inciderit in Dominicam, hâc die nihil fiet de Dominica.*]
xxiv	g	vij	7	De Octava Epiph. *semidupl.*
xxiij	A	vj	8	
xxij	b	v	9	
xxj	c	iv	10	De Octava Epiph. *semid.* cum *commemor.* S. Pauli, primi eremitæ Thebaïdis : c. ann. 341.
xx	d	iij	11	De Octava Epiph. *semid.*
xix	e	Prid.	12	
xviij	f	Idib.	13	Octava Epiph. et Baptismus Domini, *duplex-majus.*
xvij	g	xix	14	Hilarii, Pictaviensis episc. et eccles. doct. *duplex-minus*, c. an. 368. cum *commemor.*

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		
				S. Felicis, presbyt. Nolani et confessoris Christi : c. ann. 265.
xvj	A	xviij	15	Mauri, Glannofoliensis abbatis, *semid.* c. fin. VI. S.
xv	b	xvij	16	Fulgentii, episcopi et doctor. *semid.* (è 1.) ann. 533.
xiv	c	xvj	17	Antonii, AEgyptii abbatis, *semid.* ann. 356.
xiij	d	xv	18	Pontificatus, seu Cathedra S. Petri apostoli, quâ Antiochiæ primùm sedit (c. ann. 36.) deindè Romæ, *semid. Prima sedes Septuagesimæ.*
xij	e	xiv	19	Sulpitii (Pii) Bituricensis episc. *semid.* (è 17.) c. ann. 644.
xj	f	xiij	20	Sebastiani, Romæ martyris, *dupl. min.* c. ann. 288.
x	g	xij	21	Agnetis, virginis et martyris, *semid.* ann. 303 vel 304.
ix	A	xj	22	Vincentii, diaconi et martyris, *semid.* ann. 303 vel 304.
viij	b	x	23	Fabiani, papæ et martyris, *semid.* ann. 250.
vij	c	ix	24	Timothei, Ephesini episcopi et martyris, *semid.* ann. 97, cum *commem.* S. Titi, Cretensis episc. I. S.
vj	d	viij	25	Conversio S. Pauli, apostoli, *dupl. maj.* ann. 34 vel 35.
v	e	vij	26	Paulæ, viduæ Romanæ, *simpl.* ann. 404.
iv	f	vj	27	Martyrum qui pro libris sacris interierunt, *semid.* ann. 303.
iij	g	v	28	Cyrilli, Alexandrini episc. et doctoris, *semid.* ann. 444.
ij	A	iv	29	Francisci Salesii, Genev. episc. *semid.* (è 28 Dec.) ann. 1622.
j	b	iij	30	Bathildis, reginæ Francorum, viduæ, *semid.* ann. 680.
*	c	Prid.	31	Petri Nolasci, San-Papulensis, instit. ordin. beatæ Mariæ de Mercede, *semid.* (è 24 Dec.) ann. 1256.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		FEBRUARIUS.
xxix	d	Cal.	1	Ignatii, Antiocheni episcopi et martyris, *semid.* (è 20 Dec.) ann. 107.
xxviij	e	iv	2	PRAESENTATIO DOMINI, et PURIFICATIO B. MARIAE VIRGINIS, *solemne-majus*, instit. in Oriente sub *Hypapantes* nomine ann. 542.
xxvij	f	iij	3	Blasii, Sebasteni episcopi et martyris, *semid.* c. ann. 316.
25. xxvj.	g	Prid.	4	*Prima sedes diei Cinerum.*
xxv.xxiv	A	Non.	5	Agathæ, Catanensis virginis et martyris, *semid.* c. ann. 251. [In quadr. *commem.*; et sic de aliis semiduplicibus et simplicibus.]
xxiij	b	viij	6	Amandi (sive Alani), Trajectensis episcopi, Vaurensium patroni, *semiduplex*: c. ann. 679.
xxij	c	vij	7	
xxj	d	vj	8	Joannis de Matha, presb. inst. ord. SS. Trinitatis, *semid.* (è 21 Dec.) ann. 1213.
xx	e	v	9	Apolloniæ, Alexandr. virginis et martyris, *semid.* ann. 249.
xix	f	iv	10	Scholasticæ, Cassinensis virginis, *simpl.* c. ann. 543.
xviij	g	iij	11	Benedicti, Anianensis abbatis, *semid.* 821.
xvij	A	Prid.	12	
xvj	b	Idib.	13	
xv	c	xvj	14	
xiv	d	xv	15	
xiij	e	xiv	16	
xij	f	xiij	17	Sylvini, Tolosæ nati, episcopi, *semid.* c. ann. 720.
xj	g	xij	18	Simeonis, Hierosolymitani episcopi et martyris, *semid.* ann. 107.
x	A	xj	19	
ix	b	x	20	
viij	c	ix	21	*Ultima sedes Septuagesimæ.*
vij	d	viij	22	

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		FEBRUARIUS.
vj	e	iv	23	
v	f	vj	24	Matthiæ, apostoli, *duplex-majus* : 1. s.
iv	g	v	25	*In anno Bissextili.* [*Si incidat in Quadrag. anticipabitur in Feriam* 3. *post Dominicam Quinquag.*]
iij	A	iv	26	
ij	b	iij	27	
j	c	Prid.	28	Martyrum qui obierunt in caritatis officio erga pestilentiâ afflictatos, Alexandriæ, *semid.* III. s.
*	*	*	29	*In anno Bissextili.*

In annis Bissextilibus (*ii sunt quibus in Tabula temporaria Festorum mobilium assignatur duplex Littera Dominicalis*) *additur dies intercalaris, et bis dicitur* Sexto Calendas Martii, *nempè diebus* 24 *et* 25, *undè illi anni* Bissextiles *vocantur ; et Festum S. Matthiæ, quod in aliis annis celebratur die* 24, *in anno Bissextili die* 25 *celebratur, nisi occurrat in Quadragesima, et ideò sit anticipandum. Littera Dominicalis quæ fuit assumpta mense Januario mutatur in præcedentem.*

Feriâ vj. post Cineres fit Officium de Quinque Plagis Christi, *duplex-majus.*

Feriâ vj. post Dominicam tertiam Quadragesimæ, fit Officium de sancta Corona spinea Domini, *duplex-majus.*

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		MARTIUS.
*	d	Cal.	1	Albini, Andegavensis episcopi, *semid.* ann. 550.
xxix	e	vj	2	
xxviij	f	v	3	
xxvij	g	iv	4	
xxvj	A	iij	5	
25. xxv	b	Prid.	6	
xxiv	c	Non.	7	Perpetuæ et Felicitatis, Carthaginensium martyrum, *semiduplex ;* c. ann. 204.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		MARTIUS.
xxiij	d	viij	8	*Prima sedes Novilunii Paschalis.*
xxij	e	vij	9	Quadraginta Militum, Sebastæ in Armenia, martyrum, *semidup.* c. ann. 320.
xxj	f	vj	10	*Ultima sedes diei Cinerum.*
xx	g	v	11	
xix	A	iv	12	
xviij	b	iij	13	
xvij	c	Prid.	14	
xvj	d	Idib.	15	
xv	e	xvij	16	
xiv	f	xvj	17	Patricii, episcopi, Hybernorum apostoli, *commemorat.* ann. 460.
xiij	g	xv	18	Alexandri, Hierosolymitani episcopi et martyris, *commemoratio :* ann. 250.
xij	A	xiv	19	
xj	b	xiij	20	
x	c	xij	21	
ix	d	xj	22	*Prima sedes Paschæ.*
viij	e	x	23	
vij	f	ix	24	
vj	g	viij	25	ANNUNTIATIO INCARNATIONIS DOMINI AD B. MARIAM VIRGINEM, *solemne-majus :* instit. Romæ antè ann. 496.
v	A	vij	26	
iv	b	vj	27	
iij	c	v	28	
ij	d	iv	29	
j	e	iij	30	
*	f	Prid.	31	

Feriâ sextâ post Dominicam Passionis, fit Officium de Compassione B. Mariæ Virginis, *dupl. maj.* instit. in concil. Colon. ann. 1423.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		APRILIS.
xxix	g	Cal.	1	
xxviij	A	iv	2	Francisci de Paula, instit. ord. Minim. *semid.* ann. 1507.
xxvij	b	iij	3	
25. xxvj	c	Prid.	4	Ambrosii, Mediolanensis episc. et ecclesiæ doctoris, *dupl. min.* ann. 397. [*Si occurrat in Quadrag. transfertur post Pascha; et sic de aliis duplicibus.*]
xxv.xxiv	d	Non.	5	*Ultima sedes Novilunii Pasch.*
xxiij	e	viij	6	
xxij	f	vij	7	
xxj	g	vj	8	
xx	A	v	9	
xix	b	iv	10	
xviij	c	iij	11	
xvij	d	Prid.	12	
xvj	e	Idib.	13	Justini, christianæ religionis apologistæ, Romæ martyris, *semiduplex :* ann. 167.
xv	f	xviij	14	
xiv	g	xvij	15	
xiij	A	xvj	16	
xij	b	xv	17	
xj	c	xiv	18	
x	d	xiij	19	
ix	e	xij	20	Joseph, sponsi B. Mariæ virginis, *duplex-majus :* (è 19 Mart.) i. s.
viij	f	xj	21	
vij	g	x	22	
vj	A	ix	23	Georgii, in Oriente martyris, *semiduplex :* iii. vel iv. s.
v	b	viij	24	Phæbadii, Aginnensis episcopi (*in territorio Tolosano quiescentis*,) *semidupl.* (è 25.) c. fin. iv. s.
iv	c	vij	25	Marci, evangelistæ, *duplex-majus :* ann. 68. *Ultima sedes Paschæ.*
iij	d	vj	26	Cleti (seu Anacleti,) papæ et martyris, *semiduplex :* c. ann. 91.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		APRILIS.
ij	e	v	27	Polycarpi, Smyrnensis episcopi et martyris, *semidupl.* (è 26 Mart.) ann. 169.
j	f	iv	28	Martyrum pro solemnitate Paschali occisorum in Africa, *semid.* (è 5.) ann. 459.
*	g	iij	29	Mariæ Ægyptiæ, in Palestina pœnitentis, *semid.* (è 2.) c. ann. 421.
xxix	A	Prid.	30	Eutropii, primi Santonensis episc. et mart. *semid.* III. s.
				MAIUS.
xxviij	b	Cal.	1	Philippi et Jacobi (Alphæi,) apostolorum, *dup. maj.* I. s.
xxvij	c	vj	2	Athanasii, Alexandrini episcopi et ecclesiæ doctoris, *dupl. min.* ann. 373.
xxvj	d	v	3	Inventio sanctæ Crucis, *solemne-minus:* ann. 326.
25. xxv	e	iv	4	Monicæ, viduæ Tagastensis, *simplex:* ann. 387.
xxiv	f	iij	5	Theodardi, (*è territorio Tolosano*,) Narbonensis episc. *semid.* (è 1.) ann. 893.
xxiij	g	Prid.	6	Martyrium S. Joannis apostoli et evangelistæ, Romæ antè Portam Latinam, *semid.* c. ann. 95.
xxij	A	Non.	7	Translatio S. Stephani, protomartyris, *dupl. maj.* ann. 415 et 439.
xxj	b	viij	8	Orientii, Auscitani episcopi, *semid.* (è 1.) IV. s.
xx	c	vij	9	Gregorii Nazianzeni, Constantinop. episcopi et ecclesiæ doctoris, *dupl. min.* ann. 391.
xix	d	vj	10	*Prima sedes Pentecostes.*
xviij	e	v	11	Mamerti, Viennensis episcopi, *semid.* ann. 475.
xvij	f	iv	12	Pachomii, Tabennæ in Thebaïde abbatis, *semid.* (è 9.) c. ann. 349.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		MAIUS.
xvj	g	iij	13	
xv	A	Prid.	14	
xiv	b	Idib.	15	
xiij	c	xvij	16	Germerii, Tolosani episcopi, *dupl. min.* c. ann. 560.
xij	d	xvj	17	
xj	e	xv	18	
x	f	xiv	19	Petri Cœlestini, papæ, Congregat. Cœlestinorum instit. *semid.* ann. 1296.
ix	g	xiij	20	Hilarii, Tolosani episcopi, *dupl. min.* IV. S.
viij	A	xij	21	
vij	b	xj	22	
vj	c	x	23	
v	d	ix	24	Francisci Regis, presbyteri, *simpl.* ann. 1642.
iv	e	xiij	25	
iij	f	vij	26	
ij	g	vj	27	
j	A	v	28	Guillelmi, Aquitaniæ ducis, comitis Tolosani, ac demùm monachi Gelonensis in diœc. Lodov. *semid.* ann. 816, cum *commem.* S. Germani, Parisiensis episcopi: ann 576.
*	b	iv	29	
xxix	c	iij	30	
xxviij	d	Prid.	31	Sylvii, Tolosani episcopi, *dupl. min.* IV. S.

Dominica I. post Pentecosten fit, pro Octava hujus Festi, FESTUM SANCTISSIMÆ TRINITATIS, *solemne-majus.*

Feriâ quintâ sequenti celebratur FESTUM SACRATISSIMI CORPORIS CHRISTI, *annuale:* instit. ab Urbano IV, ann. 1264.

Feriâ quintâ in Octava SS. Corporis Christi, fit Officium Sacerdotii D. N. J. C. *duplex-majus.*

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		JUNIUS.
xxvij	e	Cal.	1	
25. xxvj	f	iv	2	Pothini, primi Lugdunensis episcopi, Blandinæ, et quadraginta sex aliorum martyrum, Lugdunensium, *semid.* ann. 177, cum *commem.* SS. Marcellini presbyt. et Petri exorcistæ, Romæ martyrum: ann. 304.
xxv.xxiv	g	iij	3	Clotildis, reginæ Francorum, viduæ, *semidupl.* antè med. VI. S.
xxiij	A	Prid.	4	
xxij	b	Non.	5	
xxj	c	viij	6	Norberti, Magdeburgensis episc. instit. ord. Præmonstratensis, *semid.* ann. 1134.
xx	d	vij	7	
xix	e	vj	8	
xviij	f	v	9	
xvij	g	iv	10	
xvj	A	iij	11	Barnabæ, Gentium apostoli, *duplex-majus*: I. S.
xv	b	Prid.	12	
xiv	c	Idib.	13	*Ultima sedes Pentecostes.*
xiij	d	xviij	14	Exuperii, Tolosani episcopi, *duplex-maj.* (è 28 Sept.) c. init. V. S. *Translatio hâc die*, VI. S.
xij	e	xvij	15	
xj	f	xvj	16	Cyrici et Julittæ matris ejus, Tarsi in Cilicia martyrum, *semidupl.* init. IV. S.
x	g	xv	17	
ix	A	xiv	18	
viij	b	xiij	19	Gervasii et Protasii, Mediolanensium martyrum, *semid.* I. vel II. S.
vij	c	xij	20	Romualdi, abbatis, institut. ord. Camaldulensis, *semid.* c. ann. 1027.
vj	d	xj	21	Raymundi, (*ex Priori Eccles. S. Saturnini*) Barbastensis episcopi, *semid.* XII. S.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		JUNIUS.
v	e	x	22	Paulini, Nolani episcopi, *semidupl.* ann. 431.
iv	f	ix	23	Vigilia, *cum jejunio.*
iij	g	viij	24	Nativitas S. Joannis Baptistæ, *solemne-maj.* antè v. s.
ij	A	vij	25	Translatio S. Saturnini, martyris Tolosæ apostoli et protopræsulis, *duplex-majus :* ann. 1283.
j	b	vj	26	Joannis et Pauli, Romæ martyrum, *semid.* c. ann. 362.
*	c	v	27	Crescentis, primi Viennensis episcopi, *semid.* I. s.
xxix	d	iv	28	Irenæi, Lugdunensis episcopi et ecclesiæ doctoris, ac Sociorum ejus martyrum, *duplex-minus :* c. ann. 202, cum *commem.* Vigiliæ, *cum jejunio.*
xxviij	e	iij	29	Petri et Pauli, apostolorum, *solemne-majus :* c. ann. 66.
xxvij	f	Prid.	30	Commemoratio S. Pauli apostoli, *duplex-majus*, cum *commem.* S. Petri, apostoli.
				JULIUS.
xxvj	g	Cal.	1	Martialis, primi Lemovicensis episcopi, *semid.* (è 30 Junii) III. s. cum *commem.* Octavæ SS. Apostolorum.
25. xxv	A	vj	2	Visitatio B. Mariæ Virginis, *duplex-majus :* instit. ab Urbano VI ann. 1389, et iterùm in concil. Basileensi ann. 1441, cum *commemor.* Octavæ SS. Apostolorum.
xxiv	b	v	3	Raymundi, presbyteri et canonici ecclesiæ S. Saturnini, *semiduplex :* XI vel XII. s. cum *commem.* Octavæ SS. Apostolorum.
xxiij	c	iv	4	De Octava SS. Apostolorum,
xxij	d	iij	5	*semiduplex.*

*

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.	JULIUS.
xxj	e	Prid.	6 Octava SS. Apostolorum Petri et Pauli, *duplex-minus.*
xx	f	Non.	7 Prosperi Aquitani, ecclesiæ doctoris, *semid.* (è 25 Junii) c. med. v. s.
xix	g	viij	8
xviij	A	vij	9
xvij	b	vj	10 Septem Fratrum, et Felicitatis eorum matris, Romæ martyrum, *semid.* c. ann. 150.
xvj	c	v	11 Benedicti, Cassinensis abbatis, *semidupl.* (è 21 Mart.) ann. 543. *Translatio hâc die*, c. ann. 653.
xv	d	iv	12 Honesti, presbyteri, discipuli S. Saturnini, *semid.* III. s.
xiv	e	iij	13
xiij	f	Prid.	14 Bonaventuræ, Albanensis episcopi et ecclesiæ doctoris, *semidupl.* ann. 1274.
xij	g	Idib.	15
xj	A	xvij	16
x	b	xvj	17 Sperati et Sociorum ejus, martyrum Scillitanorum, *semid.* ann. 200.
ix	c	xv	18 Thomæ Aquinatis, ecclesiæ doctoris, *duplex-min.* (è 7 Mart.) ann. 1274. *Canonisatio hâc die*, ann. 1323.
viij	d	xiv	19 Vincentii à Paulo, presbyteri, congreg. mission. instit. *semid.* (è 27 Sept.) ann. 1660.
vij	e	xiij	20 Margaritæ, virginis et martyris, *semidupl.* fortè III. s.
vj	f	xij	21 Victoris, Massiliensis martyris, *semidupl.* c. ann. 290.
v	g	xj	22 Mariæ Magdalenæ, *dupl. maj.* I. s.
iv	A	x	23
iij	b	ix	24
ij	c	viij	25 Jacobi (Zebedæi), apostoli, *duplex-majus*: ann. 44, cum *commem.* S. Christophori, martyris in Lycia: III. s.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		JULIUS.
j	d	vij	26	Joachim et Annæ, parentum B. Mariæ Virginis, *duplex-majus.*
*	e	vj	27	Pantaleonis, Nicomediensis martyris, *semid.* ann. 305 vel 306.
xxix	f	v	28	
xxviij	g	iv	29	Lupi, Trecensis episcopi, *semidupl.* c. ann. 479.
xxvij	A	iij	30	Germani, Autissiodorensis episcopi, *semidupl.* (è 31.) ann. 448.
xxvj	b	Prid.	31	Ignatii Loyolæ, presbyteri, *semid.* ann. 1556.
				AUGUSTUS.
25. xxiv	c	Cal.	1	Petri *apostoli ad Vincula*, *dupl. maj.* (è 20 April.) ann. 44, cum *commemor.* SS. Septem Fratrum Machabæorum et eorum Matris, Antiochiæ mart. c. ann. 167 antè Christum natum.
xxiij	d	iv	2	Stephani, papæ et martyris, *semid.* ann. 257.
xxij	e	iij	3	INVENTIO CORPORIS S. STEPHANI, PROTOMART. (Tolosæ et in ejus Suburbanis, *annuale;*) per diœcesim, *dupl. maj.* ann. 415.
xxj	f	Prid.	4	Dominici, presbyt. institut. ordinis Fratrum Prædicatorum, *semid.* (è 6.) ann. 1221. [*Tolosæ et in Suburbanis.* De Octava, *semiduplex*, cum *commem.* S. Dominici.]
xx	g	Non.	5	Felicis, Gerundensis in Hisp. mart. *semid.* (è 1.) ann. 304. [*Tolosæ et in Suburbanis.* De Octava, *semiduplex*, cum *commem.* S. Felicis.]
xix	A	viij	6	Transfiguratio Domini, *dupl. maj.* ann. 28 vel 32. Hoc

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		
				festum, jampridem variis in ecclesiis receptum, à Calixto III, confirmatum fuit ann. 1457. [Tolosæ et in Suburb. fit *commem.* Octavæ]
xviij	b	vij	7	Xisti, papæ et mart., *semid.* (è 6.) ann. 258. [*Tolosæ et in Suburbanis.* De Octava, *semid.* cum *commem.* S. Xisti.]
xvij	c	vj	8	Justi et Pastoris, fratrum, Complutensium martyrum, *semid.* (è 6.) ann. 304. [*Tolosæ et in Suburbanis.* De Octava, *semid.* cum *commem.* SS. Justi et Pastoris.]
xvj	d	v	9	Romani, Romæ mart. *semid.* ann. 258. [*Tolosæ et in Suburbanis.* De Octava, *semid.* cum *commem.* S. Romani.]
xv	e	iv	10	Laurentii, Romani diaconi et mart. *dupl. maj.* ann. 258. [*Tolosæ et in Suburb.* Octava Inventionis Corporis S. Stephani, *dupl. maj.*]
xiv	f	iij	11	[*Tolosæ et in Suburb.* Laurentii, Romani diaconi et mart. *dupl. maj.*]
xiij	g	Prid.	12	Claræ, Assisii in Umbria virginis, Clarissarum abbatissæ, *semidupl.* ann. 1253.
xij	A	Idib.	13	Radegundis, reginæ Francorum, viduæ, *semiduplex :* ann. 587.
xj	b	xix	14	Vigilia, *cum jejunio.*
x	c	xviij	15	ASSUMPTIO B. MARIAE VIRGINIS, *annuale :* 1. s.
ix	d	xvij	16	Rochi, laïci apud Montem-Pessulanum, *duplex-minus :* ann. 1327, cum *commemor.* Octavæ.
viij	e	xvj	17	} De Octava, *semiduplex.*
vij	f	xv	18	}

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		AUGUSTUS.
vj	g	xiv	19	Ludovici, Tolosani episcopi, *dupl. min.* c. fin. XIII. S. cum *commem.* Octavæ.
v	A	xiij	20	Bernardi, primi Claravallensis abbatis, et ecclesiæ doctoris, *dupl. min.* ann. 1153, cum *commem.* Octavæ.
iv	b	xij	21	De Octava, *semiduplex.*
iij	c	xj	22	Octava Assumptionis B. Mariæ Virginis, *duplex-majus*, cum *commem.* S. Symphoriani, mart. c. ann. 179.
jj	d	x	23	
j	e	ix	24	Bartholomæi, apostoli, *dupl. maj.* I. S.
*	f	viij	25	Ludovici IX, regis Franciæ, *duplex-majus*: ann. 1270.
xxix	g	vij	26	
xxviij	A	vj	27	Cæsarii, Arelatensis episcopi et ecclesiæ doctoris, *dupl. min.* ann. 542.
xxvij	b	v	28	Augustini, Hipponensis episc. et eccles. doct. *dupl. maj.* ann. 430, cum *commem.* S. Juliani, mart. ann. 304.
xxvj	c	iv	29	Decollatio S. Joannis-Baptistæ, *dupl. maj.* ann. 32.
25. xxv	d	iij	30	
xxiv	e	Prid.	31	

ANNIVERSARIUM DEDICATIONIS ECCLESIAE TOLOSANAE, (*ab Em. Card.* DE JOYEUSE, *Arch. Tolos. die* 30 *hujus, ann.* 1592.) ET OMMIUM ECCLESIARUM DIŒCESIS, *quod celebrabatur ritu solemn. maj. cum Octava Dominica ultima Augusti; nunc, ex indulto Card* CAPRARA, *legato à latere pro reductione Festorum, celebrari debet in Dominica quæ Octavam Festivitatis omnium Sanctorum proximè sequetur.*

**

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		SEPTEMBER.
xxiij	f	Cal.	1	AEgidii, abbatis in Occitania, *semidupl.* c. ann. 547.
xxij	g	iv	2	Antonini, martyris, Apamiensium patroni, *semid.* III. s.
xxj	A	iij	3	Gregorii Magni, papæ et eccles. doct. *dupl. min.* (è 12 Mart.) ann. 604. *Ordinatio hâc die*, ann. 590.
xx	b	Prid.	4	Lazari à Christo suscitati, et SS. Mariæ et Marthæ, sororum ejus, Christi Hospitum, *dupl. min.* I. s.
xix	c	Non.	5	
xviij	d	viij	6	
xvij	e	vij	7	Clodoaldi, presbyteri Parisiensis, *simplex*: ann. 568.
xvj	f	vj	8	NATIVITAS B. MARIAE VIRGINIS, *solemne-maj.* instit. Romæ, c. fin. VII. s.
xv	g	v	9	De Octava, *semiduplex.*
xiv	A	iv	10	Salvii, Albigensis episc. *semid.* ann. 584, cum *comm.* Oct.
xiij	b	iij	11	
xij	c	Prid.	12	De Octava, *semidupl.*
xj	d	Idib.	13	
x	e	xviij	14	Exaltatio S. Crucis, (imperante Constantino, ann. 326 vel 327, imperante Heraclio, ann. 629), *solemne-minus*, cum *commem.* Octavæ.
ix	f	xvij	15	Octava Nativitatis B. Mariæ Virginis, *dupl. min.*
viij	g	xvj	16	Joannis Chrysost. Constantin. episc. et eccles. doct. *dupl. min.* (è 14.) ann. 407.
vij	A	xv	17	Cornelii, papæ et martyris, *semidupl.* (è 14.) ann. 252.
vj	b	xiv	18	Camillæ, in territ. Mirapiscensi virginis et martyris, *semid.* XII. s.
v	c	xiij	19	Cypriani, Carthaginensis episcopi, eccles. doct. et mart. *semid.* (è 14.) ann. 258.
iv	d	xij	20	

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		SEPTEMBER.
iij	e	xj	21	Matthæi, apostoli et evangelistæ, *dupl. maj.* i. s.
ij	f	x	22	Mauricii et Soc. ejus mart. *semid.* ann. 286.
j	g	ix	23	Theclæ, virginis et protomart. *semid.* c. fin. i. s.
*	A	viij	24	Ysarni (*è territ. Tolos.*) Massil. abbatis, *semid.* ann. 1048.
xxix	b	vij	25	Firmini, Ambianensis episc. et mart. *semid.* c. ann. 287.
xxviij	c	vj	26	
xxvij	d	v	27	Cosmæ et Damiani, fratrum, mart. *semid.* c. init. iv. s.
25. xxvj	e	iv	28	
25. xxiv	f	iij	29	Michaelis Archangeli, et omnium SS. Angelorum, *solemne-minus.* Hoc festum in Apulia sumpsit initium, ann. 493 vel 536.
xxiij	g	Prid.	30	Hieronymi, presbyt. et eccles. doct. *dupl. min.* ann. 420.
				OCTOBER.
xxij	A	Cal.	1	Remigii, Remensis episcopi, *semid.* (è 13 Jan.) c. ann. 533. *Translatio primâ hâc die*, antè ann. 585.
xxj	b	vj	2	Angelorum Custodum, *duplex-majus :* instit. à Paulo V, ann. 1608.
xx	c	v	3	Trophimi, primi Arelatensis episcopi, *semid.* (è 29 Dec.) quibusd. i. s. aliis iii. s.
xix	d	iv	4	Francisci, Assisinatis in Umbria, cœnobitæ, inst. ord. Fratrum Min. *semidupl.* ann. 1226.
xviij	e	iij	5	
xvij	f	Prid.	6	Brunonis, monachi, instit. ord. Carthusianorum, *semidupl.* ann. 1101.
xvj	g	Non.	7	Fidis, Aginnensis virg. et mart. *semid.* (è 6.) ann. 287 vel 290.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		OCTOBER.
xv	A	viij	8	
xiv	b	vij	9	Dionysii, Parisiensis episc. et Soc. mart. *semid.* III. s.
xiij	c	vj	10	
xij	d	v	11	
xj	e	iv	12	
x	f	iij	13	Geraldi, comitis Aureliacensis, laïci, *simplex :* ann. 909.
ix	g	Prid.	14	
viij	A	Idib.	15	Theresiæ, Abulensis virginis, instauratricis ord. Carmel. *semidupl.* ann. 1582.
vij	b	xvij	16	Bertrandi, (*ex archid. eccles. Tolos.*) Convenarum episc. *semidupl.* ann. 1120.
vj	c	xvj	17	Gauderici, Agricolæ in territ. Mirapiscensi, *simpl.* IX. s.
v	d	xv	18	Lucæ, evangelistæ, *dupl. maj.* I. s.
iv	e	xiv	19	
iij	f	xiij	20	Caprasii, martyris Aginnensis, *semid.* c. fin. III. s.
ij	g	xij	21	Ursulæ et Sociarum ejus, virginum, propè Coloniam-Agrippinam mart. *semidupl.* ann. 450.
j	A	xj	22	
*	b	x	23	
xxix	c	ix	24	Eremberti, Tolosani episcopi. *dupl. min.* c. ann. 678.
xxviij	d	viij	25	
xxvij	e	vij	26	Rustici, Narbonensis episcopi, *semidupl.* c. ann. 462.
xxvj	f	vj	27	
25. xxv	g	v	28	Simonis et Judæ, apostolorum, *dupl. maj.* I. s.
xxiv	A	iv	29	
xxiij	b	iij	30	Quintini, apud Augustam Veromanduorum mart. *semid.* (è 31.) c. ann. 287.
xxij	c	Prid.	31	Vigilia, *cum jejunio.*

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		NOVEMBER.
xxj	d	Cal.	1	OMNIUM SANCTORUM, *annuale:* instit. à Gregorio IV, c. ann. 835.
xx	e	iv	2	Commemoratio Omnium Fidelium Defunctorum, *duplex-majus:* instit. ann. 998. [*Si sit Dominica transfertur in diem sequentem.*]
xix	f	iij	3	Papuli, discipuli S. Saturnini, in territorio Tolosano mart. *duplex-majus:* III. s. cum *commem.* Octavæ.
xviij	g	Prid.	4	Caroli Borromæi, Mediolanensis episcopi et cardinalis, *dupl. min.* (è 3.) ann. 1584, cum *commem.* Octavæ.
xvij	A	Non.	5	} De Octava, *semiduplex.*
xvj	b	viij	6	
xv	c	vij	7	
xiv	d	vj	8	Octava Omnium Sanctorum, et Veneratio SS. Reliquiarum, *dupl. maj.* instit. ann. 1194.
xiij	e	v	9	Stremonii, primi Arvernorum episc. *semid.* (è 1.) III. s.
xij	f	iv	10	Leonis Magni, papæ et eccles. doct. *dupl. min.* c. ann. 461.
xj	g	iij	11	Martini, Turonensis episcopi, *dupl. maj.* ann. 397.
x	A	Prid.	12	Martini, papæ et mart. *semid.* (è 16 Sept.) ann. 655.
ix	b	Idib.	13	
viij	c	xviij	14	Claudii, Nicostrati, Symphoriani, Castorii et Simplicii, Romæ martyrum, *semidupl.* (è die 8.) III. s. *Elevatio* 13 *hujus*, ann. 1644.
vij	d	xvij	15	
vj	e	xvj	16	
v	f	xv	17	Aciscli et Victoriæ, martyrum Cordubensium, *semiduplex:* III. vel IV. s.
iv	g	xiv	18	Odonis, Cluniacensis abbatis, *semidupl.* ann. 942.
iij	A	xiij	19	

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		NOVEMBER.
ij	b	xij	20	Eadmundi, Angliæ regis et martyris, *semid.* c. ann. 870.
	c	xj	21	Præsentatio B. Mariæ Virginis, *dupl. maj.* instit. in Gallia ann. 1374, et confirm. à Sixto V, ann. 1585.
*	d	x	22	Cæciliæ, virginis et martyris, *semid.* III. vel IV. s.
xxix	e	ix	23	Clementis, papæ et martyris, *semid.* ann. 100.
xxviij	f	viij	24	Chrysogoni, in territ. Aquileiensi mart. *semid.* ann. 304.
xxvij	g	vij	25	Catharinæ, Alexandrinæ virg. et mart. *semid.* IV. s.
25. xxvj	A	vj	26	Lini, papæ et mart. *semidupl.* (è 23 Sept.) c. ann. 78.
xxv. xxiv	b	v	27	*Prima sedes Adventûs.*
xxiij	c	iv	28	Vigilia, *sine jejunio.*
xxij	d	iij	29	SATURNINI, MARTYRIS, TOLOSANORUM APOSTOLI ET PROTOPRÆSULIS, eccles. abbat. necnon urbis patroni, *solemne-maj.* c. med. III. s. [*Si incidat in Dominicam I. Adventûs, festum cum Officio transfertur in Fer. II. et Officium S. Andreæ, Apost. in Fer. III.*]
xxj	e	Prid.	30	Andreæ, apostoli, *dupl. maj.* I. s. cum *commem.* Octavæ S. Saturnini.
				DECEMBER.
xx	f	Cal.	1	De Octava S. Saturnini, *semiduplex.*
xix	g	iv	2	De Octava, *semid.* cum *comm.* S. Francisci Xaverii, presbyt. Indiarum apost. ann. 1552.
xviij	A	iij	3	De Octava, *semiduplex.* *Ultima sedes Adventûs.*
xvij	b	Prid.	4	De Octava, *semid.* cum *comm.* S. Barbaræ, virg. et mart. III. vel IV. s.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		DECEMBER.
xvj	c	Non.	5	De Octava, *semiduplex.*
xv	d	viij	6	Octava S. Saturnini, et festum Omnium Sanctorum Episcoporum Tolosanorum, *dupl. maj.* [*Quandò festum S. Saturnini incidit in Dominicam I. Adventûs, Sabbato sequenti fit Officium de omnibus SS. Episcopis Tolosanis.*]
xiv	e	vij	7	Nicolaï, Myrensis episcopi, *semid.* (è 6.) iv. s.
xiij	f	vj	8	CONCEPTIO B. MARIAE VIRGINIS, *solemne-min.* instit. in concil. Basileensi ann. 1439, et à Sixto IV. confirm. ann. 1476.
xij	g	v	9	
xj	A	iv	10	
x	b	iij	11	Damasi, papæ, *semid.* ann. 384.
ix	c	Prid.	12	Pauli, primi Narbonensis episc. *semid.* (è die 11.) quibusd. i. s. aliis iii. s.
viij	d	Idib.	13	Luciæ, Syracusanæ virg. et mart. *semid.* init. iv. s.
vij	e	xix	14	Honorati, Tolosani episcopi, *dupl. min.* iii. s.
vj	f	xviij	15	
v	g	xvij	16	
iv	A	xvj	17	
iij	b	xv	18	Gatiani, primi Turonensis episc. *commem.* iii. s.
ij	c	xiv	19	
j	d	xiij	20	
*	e	xij	21	Thomæ, apost. *dupl. maj.* i. s.
xxix	f	xj	22	
xxviij	g	x	23	Anastasiæ, viduæ Romanæ, in Illyrico martyris, *commem.* (è 25.) ann. 304.
xxvij	A	ix	24	Vigilia, *cum jejunio.* [*Si dies 25. 26. 27. aut 28. incidant in Dominicam, illis diebus nihil fit de Dominica; sed tunc de*

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		DECEMBER.
				Dominica intrà Octavam Natalis Domini, fit Officium ritu semiduplici die 30, *sine commemoratione Octavæ, ut notatur in Proprio.*]
xxvj	b	viij	25	NATALE DOMINI, *annuale.*
25. xxv	c	vij	26	STEPHANI, DIACONI ET PROTOMARTYRIS, ecclesiæ Tolosanæ totiusque diœcesis patroni, *annuale:* ann. 33, cum *comm.* Octavæ Natalis Domini.
xxiv	d	vj	27	Joannis, apostoli et evangelistæ, *dupl. maj.* initio II. s. cum *commem.* Octav. Natalis Domini et S. Stephani.
xxiij	e	v	28	Innocentium martyrum, *dupl. maj.* ann. 1, cum *commem.* Octav. Natalis Domini et S. Stephani.
xxij	f	iv	29	De Octava Natalis Domini, *semid.* cum *commem.* Octavæ S. Stephani, et S. Thomæ, Cantuariensis episcopi et martyris, ann. 1170.
xxj	g	iij	30	De Octava Natalis Domini, *semid.* cum *commem.* Octavæ S. Stephani.
*19. xx	A	Prid.	31	De Octava Natalis Domini, *semid.* cum *commem.* Octavæ S. Stephani, et S. Sylvestri, papæ, ann. 355.

* Hæc Epacta 19. numquàm est in usu, nisi quandò eodem anno concurrit cum aureo numero XIX.

È Typis ANTONII NAVARRE.

PSALTERIUM
DISPOSITUM
PER HEBDOMADAM.
PARS AUTUMNALIS.

DOMINICA,
AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Ante Officium Nocturnum dicitur secretò :

PAter noster, qui es in cœlis ; sanctificétur nomen tuum : advéniat regnum tuum : fiat voluntas tua sicut in cœlo et in terra : panem nostrum quotidiánum da nobis hódie : et dimitte nobis débita nostra, sicut et nos dimíttimus debitóribus nostris : et ne nos indúcas in tentatiónem ; sed líbera nos à malo. Amen.

AVe, María grátiâ plena ; Dóminus tecum : benedicta tu in muliéribus, et benedictus fructus ventris tui, Jesus.

Sancta María, mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc, et in hora mortis nostræ. Amen.

CRedo in Deum, Patrem omnipotentem creatórem cœli et terræ : Et in Jesum Christum Fílium ejus únicum, Dominum nostrum : qui conceptus est de Spíritu sancto, natus ex María vírgine : passus sub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, et sepultus : descendit ad ínferos : tértiâ die resurrexit à mórtuis : ascendit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis : indè ventúrus est judicáre vivos et mórtuos. Credo in Spíritum sanctum, sanctam Ecclésiam cathólicam, Sanctórum communiónem, remissiónem peccatórum, carnis resurrectiónem, vitam æternam. Amen.

Deindè altâ voce dicitur, pollice signando sibi os signo crucis.

DOmine, † lábia mea apéries ; ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. *Ps.* 50.

Deindè signando se à fronte ad pectus, et à sinistro humero ad dextrum ;

℣. Deus, † in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. *Ps.* 69.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui Sancto : Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Amen. Allelúia.

Sic dicitur Allelúia, *etiam ad alias Horas.*

Invitatorium. Deum, qui nos creávit et in Christo conresuscitávit, * Veníte, adorémus. *Gen.* 1. *Eph.* 2.

PSALMUS 94.

Christus Rex : ipsi parendum.

VEníte, exultémus Dómino, jubilémus Deo salutári nostro : præoccupémus fáciem ejus in confessióne, et in psalmis jubilémus ei.

Deum, qui nos creávit et in Christo conresuscitávit, * Veníte, adorémus.

Quóniam Deus magnus Dóminus, et rex magnus super omnes deos : quóniam non repellet Dóminus plebem suam ; quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, et altitúdines móntium ipse cónspicit.

* Veníte, adorémus.

Quóniam ipsíus est mare, et ipse fecit illud, et áridam fundavérunt manus ejus : veníte, adorémus, et procidámus ante Deum : plorémus coram Dómino qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster ; nos autem pópulus ejus, et oves páscuæ ejus.

Deum, qui nos creávit et in Christo conresuscitávit, * Veníte, adorémus.

Hódiè si vocem ejus audiéritis, nolíte obdurâre corda vestra, sicut in exacerbatióne, secundùm diem tentatiónis in deserto, ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt et vidérunt ópera mea.

* Veníte, adorémus.

Quadraginta annis próximus fui generatióni huic, et dixi : Semper hi errant corde ; ipsi verò non cognovérunt vias meas : quibus jurávi in ira mea, si introíbunt in réquiem meam.

Deum, qui nos creávit et in Christo conresuscitávit, * Veníte, adorémus.

Glória Patri, et Fílio, et Spíritui Sancto : Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Amen.

* Veníte, adorémus.

Repetitur: Deum, qui nos creávit et in Christo conresuscitávit, * Veníte, adorémus.

HYMNUS.

DIe diérum príncipe
Lux è tenébris éruta :
Christus sepulcri cárcere,
Lux vera mundi, pródiit.
Et mors, et horrendum cahos
Vocem jubentis áudiunt :
Nos surdióres, ô pudor!
Deo pigébit óbsequi ?
Umbris sepulta dùm stupet.
Natúra, lucis fílii
Surgámus, et noctem piis

Exerceámus cánticis.
Legem, Prophétas, et sacro
Psalmos calentes lúmine,
Profána dùm silent loca,
Divína templa pérsonent.
Cœlestis hæc vincat tuba
Cordis sopórem lánguidi,
Novíque mores éxprimant
Vitam resurgentis novam.
Hoc consequémur, te duce;
Fons caritátis, ô Deus,
Qui legis addis lítteræ
Vitæ datórem Spíritum.
Sit laus Patri, laûs Fílio;
Par sit tibi laus, Spíritus,
Afflante quo mentes sacris
Lucent et ardent ígnibus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Beátus vir.

*Asteriscus hic * notat mediationem et pausam.*

PSALMUS 1.

Christi et omnium in Christo justorum encomium.

BEátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum, non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit;

Sed in lege Dómini voluntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum quod plantátum est secùs decursus aquárum, * quod fructum suum dabit in tempore suo.

Et fólium ejus non défluet; * et ómnia quæcumque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic; * sed tanquam pulvis quem prójicit ventus à facie terræ.

Ideò non resurgent ímpii in judício, * neque peccatóres in concílio justórum;

Quóniam novit Dóminus viam justórum, * et iter impiórum períbit.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui sancto:

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sécula seculórum. Amen.

Hi versus Glória Patri, *et* Sicut erat, *dicuntur in fine Psalmorum, Divisionum et Canticorum, nisi aliter notetur.*

Ant. Beátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, sed in lege Dómini meditábitur die ac nocte.

Ant. 4. E. Servíte Dómino.

PSALMUS 2.

Christus Filius Dei, Rex in Sion et in omnes gentes.

QUarè fremuérunt gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * adversùs Dóminum, et adversùs Christum ejus.

Dirumpámus víncula córum, * et projiciámur à nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos, * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præceptũ ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu; ego hódiè génui te.

Póstula à me; et dabo tibi gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tanquam vas fíguli confringes eos.

Et nunc, reges, intellígite: * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre, * et exultáte ei cum tremóre:

Apprehéndite disciplínam, nequandò irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cùm exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Servíte Dómino, et exultáte ei: apprehéndite disciplínam.

Ant. 8. *G.* Dicunt.

PSALMUS 3.

Christi resurrectio, spes membrorum ejus.

DOmine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insurgunt adversùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, susceptor meus es, * glória mea, et exaltans caput meum.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum; * et exurrexi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdantis me: * exurge, Dómine; salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversantes mihi sine causa, * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus; * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Dicunt ánimæ meæ: Non est salus ipsi in Deo ejus; tu autem, Dómine, susceptor meus es.

℣. Memor fui nocte nóminis tui, Dómine; ℟. Et custodívi legem tuam. *Ps.* 118.

Post Versiculum cujuslibet Nocturni dicitur secretò: Pater noster. *Altâ voce:* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Absolutiones et Benedictiones habentur post Psalterium.

Lectiones cum Responsoriis ut in Proprio.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Diligam te.

PSALMUS 17.

Christi resurgentis, et Ecclesiæ à persecutoribus liberatæ, gratiarum actio.

DIligam te, Dómine, fortitúdo mea: * Dóminus firmamentum meum,

et refúgium meum, et liberátor meus.

Deus meus adjutor meus, et sperábo in eum : * protector meus et cornu salútis meæ, et susceptor meus.

Laudans invocábo Dóminum ; * et ab inimícis meis salvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * et torrentes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inferni circumdedérunt me : * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * et ad Deum meum clamávi ;

Et exaudívit de templo sancto suo vocem meam ; * et clamor meus in conspectu ejus, introívit in aures ejus.

Commóta est et contrémuit terra : fundamenta móntium conturbáta sunt, et commóta sunt ; * quóniam irátus est eis.

Ascendit fumus in ira ejus : et ignis à fácie ejus exarsit : * carbónes succensi sunt ab eo.

Inclinávit cœlos, et descendit : * et calígo sub pédibus ejus.

Et ascendit super chérubim, et volávit : * volávit super pennas ventórum.

Et pósuit ténebras latíbulum suum : in circúitu ejus tabernáculum ejus ; * tenebrósa aqua in núbibus áeris.

Præ fulgóre in conspectu ejus nubes transiérunt : * grando et carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, et Altíssimus dedit vocem suam : * grando et carbónes ignis.

Et misit sagittas suas, et dissipávit eos : * fúlgura multiplicávit, et conturbávit eos.

Et apparuérunt fontes aquárum, et revelâta sunt fundamenta orbis terrárum : * ab increpatióne tua, Dómine, ab inspiratióne spíritûs iræ tuæ.

Ant. Diligam te, Dómine, fortitúdo mea : firmamentum meum, et refúgium meum.

Ant. 4. d. Ero immaculátus.

Divisio Psalmi 17.

MIsit de summo [Dóminus], et accépit me, * et assumpsit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, * et ab his qui odérunt me : quóniam confortáti sunt súper me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ ; * et factus est Dóminus protector meus.

Et eduxit me in latitúdinem : * salvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus secundùm justítiam meam, * et secundùm pu-

ritátem mánuum meárum retríbuet mihi ;

Quia custodívi vias Dómini, * nec ímpiè gessi à Deo meo ;

Quóniam ómnia judícia ejus in conspectu meo ; * et justítias ejus non répuli à me.

Et ero immaculátus cum eo, * et observábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus secundùm justítiam meam, * et secundùm puritátem mánuum meárum in conspectu oculórum ejus.

Cum sancto sanctus eris, * et cum viro innocente innocens eris :

Et cum electo electus eris, * et cum perverso pervertéris.

Quóniam tu pópulum húmilem salvum fácies, * et óculos superbórum humiliábis.

Quóniam tu illúminas lucernam meam, Dómine : * Deus meus, illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar à tentatióne, * et in Deo meo transgrédiar murum.

Ant. Ero immaculátus cum Deo meo, et observábo me ab iniquitáte mea.

Ant. 7. a. Elóquia Dómini.

Altera divisio Psalmi 17.

DEus meus, impollúta via ejus ; elóquia Dómini igne examináta : * protector est ómnium sperántium in se.

Quóniam quis Deus præter Dóminum ? * aut quis Deus præter Deum nostrum ?

Deus qui præcinxit me virtúte, * et pósuit immaculátam viam meam ;

Qui perfécit pedes meos tanquam cervórum, * et super excelsa státuens me ;

Qui docet manus meas ad prælium : * et posuisti, ut arcum æreum bráchia mea ;

Et dedisti mihi protectiónem salútis tuæ ; * et déxtera tua suscépit me.

Et disciplína tua corréxit me in finem, * et disciplína tua ipsa me docébit.

Dilatasti gressus meos subtùs me, * et non sunt infirmáta vestígia mea.

Pérsequar inimícos meos, et comprehendam illos ; * et non convertar, donec defíciant.

Confringam illos, nec póterunt stare : * cadent subtùs pedes meos.

Et præcinxisti me virtúte ad bellum ; * et supplantasti insurgentes in me subtùs me.

Et inimícos meos dedisti mihi dorsum, * et odientes me disperdidisti.

Clamavérunt, nec erat qui salvos fáceret : * ad Dóminum, nec exaudívit eos.

Et commínuam eos, ut púlverem ante fáciem venti : * ut lutum plateárum delébo eos.

Erípies me de contradictiónibus pópuli : * constítues me in caput géntium.

Pópulus quem non cognóvi, servivit mihi : * in audítu auris obedívit mihi.

Fílii aliéni mentíti sunt mihi : * fílii aliéni inveteráti sunt, et claudicavérunt à sémitis suis.

Vivit Dóminus, et benedictus Deus meus : * et exaltétur Deus sálutis meæ.

Deus, qui das vindictas mihi, et subdis pópulos sub me : * liberátor meus de inimícis meis iracundis.

Et ab insurgéntibus in me exaltábis me : * à viro iníquo erípies me.

Proptéreà confitébor tibi in natiónibus, Dómine ; * et nómini tuo psalmum dicam.

Magníficans salútes regis ejus, * et fáciens misericórdiam christo suo David, et sémini ejus usque in séculum.

Ant. Elóquia Dómini igne examináta ; protector est ómnium sperántium in se.

℣. Legem tuam, Dómine, non sum oblítus : ℟. Médiâ nocte surgébam ad confitendum tibi. *Ps.* 118.

Pater noster.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. In Deo.

PSALMUS 27.

Inter adversa, spes resurgendi.

AD te, Dómine, clamábo ; Deus meus, ne síleas à me : * nequandò táceas à me, et assimilábor descendéntibus in lacum.

Exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, dùm oro ad te ; * dùm extollo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatóribus ; * et cum operántibus iniquitátem ne perdas me :

Qui loquuntur pacem cum próximo suo ; * mala autem in córdibus eórum.

Da illis secundùm ópera eórum, * et secundùm nequítiam adinventiónum ipsórum.

Secundùm ópera mánuum eórum tríbue illis : * redde retributiónem eórum ipsis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dómini, et in ópera mánuum ejus ; * déstrues illos, et non ædificábis eos.

Benedictus Dóminus, * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.

Dóminus adjútor meus, et protector meus : * in ipso sperávit cor meum, et adjútus sum.

Et reflóruit caro mea ; *

et ex voluntáte mea confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis suæ, * et protector salvatiónum christi sui est.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ; * et rege eos, et extolle illos usque in æternum.

Ant. In Deo sperávit cor meum, et adjútus sum; et ex voluntáte mea confitébor ei.

Ant. 1. D. Psállite.

PSALMUS 29.

Resurrectionis Psalmus.

EXaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me, * nec delectásti inimícos meos super me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te, * et sanásti me.

Dómine, eduxísti ab inferno ánimam meam: * salvásti me à descendéntibus in lacum.

Psállite Dómino, sancti ejus, * et confitémini memóriæ sanctitátis ejus;

Quóniam ira in indignatióne ejus, * et vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus, * et ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea: * Non movébor in æternum.

Dómine, in voluntáte tua * præstitísti decóri meo virtútem:

Avertísti fáciem tuam à me; * et factus sum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo; * et ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in sánguine meo, * dùm descendo in corruptiónem?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam!

Audívit Dóminus, et misértus est meî: * Dóminus factus est adjútor meus.

Convertísti planctum meum in gáudium mihi: * conscidísti saccum meum, et circumdedísti me lætítiâ;

Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar: * Dómine Deus meus, in æternum confitébor tibi.

Ant. Psállite Dómino, sancti ejus, et confitémini memóriæ sanctitátis ejus.

Ant. 5. a. Veníte.

PSALMUS 65.

Canticum Resurrectionis.

JUbiláte Deo, omnis terra; psalmum dícite nómini ejus: * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo: Quàm terribília sunt ópera tua, Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentiéntur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, et psallat tibi: * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte, et vidéte ópera Dei: * terríbilis in consíliis super fílios hóminum.

Qui convertit mare in

áridam ; in flúmine pertransíbunt pede : * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in æternum, óculi ejus super gentes respíciunt : * qui exásperant, non exaltentur in semetipsis.

Benedícite, gentes, Deum nostrum ; * et audítam fácite vocem laudis ejus :

Qui posuit ánimam meam ad vitam, * et non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probasti nos, Deus : * igne nos examinasti, sicut examinátur argentum.

Induxisti nos in láqueum, posuisti tribulatiónes in dorso nostro : * imposuisti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem et aquam ; * et eduxisti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocaustis : * reddam tibi vota mea,

Quæ distinxérunt lábia mea, et locútum est os meum * in tribulatióne mea.

Holocausta medulláta ófferam tibi cum incenso aríetum : * ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, et narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi, * et exaltávi sub lingua mea.

Iniquitátem si aspexi in corde meo, * non exáudiet Dóminus.

Propterèa exaudívit Deus, * et attendit voci deprecatiónis meæ.

Benedictus Deus, * qui non amóvit oratiónem meam, et misericórdiam suam à me.

Ant. Veníte, audíte, et narrábo quanta fecit ánimæ meæ.

℣. Deum exquisívi mánibus meis nocte, ℟. Et non sum deceptus. *Ps.* 76.

Pater noster.

Post ultimum Responsorium dicitur :

TE Deum laudámus, * te Dóminum confitémur.

Te æternum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli ; * tibi cœli, et universæ potestátes ;

Tibi Chérubim et Séraphim * incessábili voce proclámant :

Sanctus,
Sanctus,
Sanctus,
Dóminus Deus sábaoth.

Pleni sunt cœli et terra * majestátis glóriæ tuæ.

Te gloriósus * Apostolórum chorus,

Te Prophetárum * laudábilis número,

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum

* sancta confitétur Ecclésia.

Patrem * immensæ majestátis :

Venerandum tuum verum, * et únicum Fílium,

Sanctum quoque * paraclétum Spíritum.

Tu Rex * glóriæ, Christe,

Tu Patris * sempiternus es Fílius :

Tu, ad liberandum susceptúrus hóminem, * non horruisti Vírginis úterum :

Tu, devicto mortis acúleo, * aperuisti credéntibus regna cœlórum :

Tu, ad déxteram Dei sedes * in glória Patris.

Judex créderis * esse ventúrus.

Te ergo quæsúmus, fámulis tuis súbveni, * quos pretióso sánguine redemísti.

AEternâ fac * cum sanctis tuis glóriâ munerári.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, * et bénedic hæreditáti tuæ ;

Et rege eos, * et extolle illos usque in æternum.

Per síngulos dies * benedícimus te ;

Et laudámus nomen tuum in séculum, * et in séculum séculi.

Dignáre, Dómine, die isto * sine peccáto nos custodíre.

Miserére nostrî, Dómine ; * miserére nostrî.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodùm speravímus in te.

In te, Dómine, speravi ; * non confundar in æternum.

℣. *Sacerd.* Anima mea exultábit in Dómino, ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

Si non continuò sequantur Laudes, hìc dicitur : Dóminus vóbiscum, ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus. *Deindè Oratio propria, cum integra conclusione. Et tunc ante Laudes dicitur secretò*, Pater *et* Ave.

AD LAUDES.

DEus, † in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps* 69.

Glória Patri, etc.

Ant. 8. *G.* Deus.

PSALMUS 62.

AEternorum bonorum desiderium.

DEus, Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea, quàm multiplíciter tibi caro mea * in terra deserta, et ínvia, et inaquósa.

Sic in sancto appárui tibi : * ut vidérem virtútem tuam et glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas, * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea, * et in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe et pinguédi-

ne repleátur ánima mea, * et lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tuî super stratum meum, * in matutínis meditábor in te.

Quia fuisti adjútor meus, * et in velamento alárum tuárum exultábo.

Adhæsit ánima mea post te; * me suscépit déxtera tua.

Ipsi verò in vanum quæsiérunt ánimam meam, * introíbunt in inferióra terræ:

Tradentur in manus gládii, * partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo, laudabuntur omnes qui jurant in eo; * quia obstructum est os loquéntium iníqua.

Ant. Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo: sitívit in te ánima mea.

Ant. 1. a. Testimónia tua.

PSALMUS 91.

Christi regnum et eloquia extolluntur.

DOminus regnávit; decórem indútus est: * indútus est Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta sedes tua ex tunc: * à sæculo tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine: * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina fluctus suos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Ant. Testimónia tua, Dómine, credibília facta sunt nimis.

Ant. 5. C. Servíte Dómino.

PSALMUS 99.

Ad Dei cultum et laudes exhortatio.

JUbiláte Deo, omnis terra, servíte Dómino in lætítia: * introíte in conspectu ejus in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus: * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus, introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis: * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, * quóniam suávis est Dóminus.

In æternum misericórdia ejus, * et usque in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

Ant. Servíte Dómino in lætítia: scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus.

Ant. 4. E. Benedictus es.

CANT. TRIUM PUERORUM. Dan. 3.

Cunctæ creaturæ ad benedicendum Domino invitantur.

BEnedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino : * laudáte et superexaltáte eum in sécula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino : * benedícite, cœli, Dómino.

Benedícite, aquæ omnes quæ super cœlos sunt, Dómino : * benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite, sol et luna, Dómino : * benedícite, stellæ cœli, Dómino.

Benedícite, omnis imber et ros, Dómino : * benedícite, omnes spíritus Dei, Dómino.

Benedícite, ignis et æstus, Dómino : * benedícite, frigus et æstus, Dómino.

Benedícite, rores et pruína, Dómino : * benedícite, gelu et frigus, Dómino.

Benedícite, glácies et nives, Dómino : * benedícite, noctes et dies, Dómino.

Benedícite, lux et ténebræ, Dómino : * benedícite, fulgura et nubes, Dómino.

Benedícat terra Dóminum, * laudet et superexaltet eum in sécula.

Benedícite, montes et colles, Dómino : * benedícite, universa germinántia in terra, Dómino.

Benedícite, fontes, Dómino : * benedícite, mária et flúmina, Dómino.

Benedícite, cete et ómnia quæ moventur in aquis, Dómino : * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.

Benedícite, omnes béstiæ et pécora, Dómino : * benedícite, fílii hóminum, Dómino.

Benedícat Israel Dóminum : * laudet et superexaltet eum in sécula.

Benedícite, sacerdótes Dómini, Dómino : * benedícite, servi Dómini, Dómino.

Benedícite, spíritus et ánimæ justórum, Dómino : * benedícite, sancti et húmiles corde, Dómino.

Benedícite, Ananía, Azaría, Mísael, Dómino : * laudáte et superexaltáte eum in sécula.

Hic, loco Glória Patri, *dicitur :*

Benedicámus Patrem, et Fílium, cum sancto Spíritu ; * laudémus et superexaltémus eum in sécula.

Benedictus es, Dómine, in firmamento cœli ; * et laudábilis, et gloriósus et superexaltátus in sécula.

Ant. Benedictus es, Dómine, in throno regni tui ; et superlaudábilis, et superexaltátus in sécula. *Dan.* 3.

Ant. 7. d. Hymnus.

PSALMUS 148.

Omnium creaturarum ad Deum laudandum invitatio.

LAudáte Dóminum, de cœlis : * laudáte eum in excelsis.

Laudáte eum, omnes Angeli ejus : * laudáte eum, omnes virtútes ejus.

Laudáte eum, sol et luna : * laudáte eum, omnes stellæ et lumen.

Laudáte eum, cœli cœlórum : * et aquæ omnes quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini ;

Quia ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandávit, et creáta sunt.

Státuit ea in æternum, et in séculum séculi : * præceptum pósuit, et non præteríbit.

Laudáte Dóminum, de terra ; * dracónes, et omnes abyssi ;

Ignis, grando, nix, gláties, spíritus procellárum, * quæ fáciunt verbum ejus ;

Montes, et omnes colles, * ligna fructífera, et omnes cedri ;

Béstiæ, et universa pécora ; * serpentes, et vólucres pennátæ.

Reges terræ, et omnes pópuli ; * príncipes, et omnes júdices terræ ;

Júvenes et vírgines, senes cum junióribus, laudent nomen Dómini, * quia exaltátum est nomen ejus solius.

Confessio ejus super cœlum et terram ; * et exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus, * fíliis Israel, pópulo appropinquanti sibi.

Ant. Hymnus ómnibus sanctis ejus, fíliis Israel, pópulo appropinquanti sibi.

CAPITULUM. Deut. 6.

AUdi, Israel : Dóminus Deus noster, Dóminus unus est. Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota ánima tua, et ex tota fortitúdine tua ; eruntque verba hæc in corde tuo : et meditáberis in eis sedens in domo tua, et ámbulans in itínere, dórmiens atque consurgens.

℟. Deo grátias.

Sic respondetur in fine omnium Capitulorum.

HYMNUS.

AD templa nos rursùs vocat
Surgentis auróræ nitor,
Novasque pro læto monet
Referre grates múnere.

At victor auróram suo
Fulgóre Christus óbruit :
Huic, magna cujus pars sumus,
Juvat triumpho plaudere.

Quòd evolútus fásciis
Repentè mundus éxtitit,
Puro renídens lúmine,
Virtútis hoc quantæ fuit!

Quòd tráditum neci Pater,
Ut sóntibus vitam daret,

Vitæ redónat Fílium,
Amóris hoc quanti fuit!
AEternus ut rerum Sator
Aspexit orbem, prótinùs,
Colóre depictum suo,
Probávit excellens opus.
At lætius quantò óbtulit
Sese Patri spectáculum
Cœlestis Agni cándido
Ablútus orbis sanguine!
Cum luce nobis rédditur
Mundi renascentis decor,
Occulta per quem Núminis
Mens surgit ad magnália.
At splendor æterni Patris,
Lumenque Christus córdium,
Deum dat in se, quantus est,
Sub nube carnis cérnere.
Præsta, beáta Trínitas,
Ut legis ad facem tuæ
Vitémus omne quod vetas,
Sectémur omne quod jubes. Amen.

℣. Manè astábo tibi, Dómine, et vidébo; ℟. Quóniam non Deus volens iniquitátem tu es. *Ps.* 5.

Antiphona, ut in Proprio.

CANTICUM ZACHARIÆ.

Luc. 1.

De Redemptoris adventu gratiarum actio.

BEnedictus Dóminus Deus Israel, * quia visitávit, et fecit redemptiónem plebis suæ;

Et eréxit cornu salútis nobis * in domo David púeri sui,

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui à sæculo sunt, Prophætárum ejus,

Salútem ex inimícis nostris, * et de manu ómnium qui odérunt nos;

Ad faciendam misericórdiam cum pátribus nostris, * et memorári testamenti sui sancti:

Jusjurandum quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis;

Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti; * serviámus illi,

In sanctitáte et justítia coram ipso: * ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis; * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus,

Ad dandam sciéntiam, salútis plebi ejus, * in remissiónem peccatórum eórum,

Per víscera misericórdiæ Dei nostri, * in quibus visitávit nos Oriens ex alto,

Illumináre his qui in ténebris et in umbra mortis sedent, * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri.

Antiphona et Oratio, ut in Proprio; posteà dicitur:

Dóminus vóbiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Post quamlibet Horam, si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò:

Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen.

Deindè, Pater noster.

AD PRIMAM.

[Pater, Ave, *si separetur ab Officio præcedenti, et sic ad alias Horas.*]

℣. Deus, † in adjutórium, etc.

HYMNUS.

JAm lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Nostras ut ipse dírigat,
Lux increáta, sémitas.

Nil lingua, nil peccet manus;
Nil mens ináne cógitet:
In ore simplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dum fluet dies,
O Christe, custos pérvigil,
Quas sævus hostis óbsidet,
Portas tuére sénsuum.

Præsta diurnus ut tuæ
Subsérviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpimus,
Da te favente prósequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet
Carnis domet supérbiam
Potûs cibíque párcitas.

¶ Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui cantáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

¶ *In Festis et intrà Octavas, Doxologia ut in Proprio vel in Communi; et sic ad Tertiam, Sextam et Nonam.*]

Ant. 7. d. In toto corde.

PSALMUS 117.

Gratiarum actio ob salvatoris manifestationem.

CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc Israel quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aáron, quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum, * quóniam in séculummisericórdiaejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum, * et exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor, * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor, * et ego despíciam inimícos meos.

Bonum est confídere in Dómino, * quàm confídere in hómine.

Bonum est speráre in Dómino, * quàm speráre in princípibus.

Omnes gentes circuiérunt me; * et in nómine Dómini, quia ultus sum in eos.

Circumdantes circumdedérunt me; * et in nómine Dómini, quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes, et exarsérunt sicut ignis in spinis; * et in nómine Dómini, quia ultus sum in eos.

Impulsus, eversus sum ut cáderem; * et Dóminus suscépit me.

Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Vox exultatiónis et salútis * in tabernáculis justórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem, déxtera Dómini exaltávit me: * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, sed vivam, * et narrábo ópera Dómini.

Castígans castigávit me Dóminus, * et morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas justítiæ: * ingressus in eas, confitébor Dómino.

Hæc porta Dómini; * justi intrábunt in eam.

Confitébor tibi, quóniam exaudísti me, * et factus es mihi in salútem.

Lápidem quem reprobavérunt ædificantes: * hic factus est in caput ánguli.

A Dómino factum est istud, * et est mirábile in óculis nostris.

Hæc est dies quam fecit Dóminus: * exultémus et lætémur in ea.

O Dómine, salvum me fac; ô Dómine, benè prosperáre: * benedictus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, et illuxit nobis.

Constitúite diem solemnem in condensis, * usque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, et confitébor tibi: * Deus meus es tu, et exaltábo te.

Confitébor tibi, quóniam exaudísti me, * et factus es mihi in salútem.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

PSALMUS 118.

Divinæ legis laus et amor.

BEáti immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti qui scrutantur testimónia ejus, * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operantur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandasti * mandáta tua custodíri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ * ad custodiendas justificatiónes tuas!

Tunc non confundar, * cùm perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis; * in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam; * non me derelinquas usquequáquè.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiendo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te: * ne repellas me à mandátis tuis.

In corde meo abscondi elóquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Dómine: * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor, * et considerábo vias tuas.

In justificatiónibus tuis meditábor: * non obliviscar sermónes tuos.

Divisio Psalmi 118.

RETríbue servo tuo, vivífica me; * et custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos, * et considerábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra; * non abscondas à me mandáta tua.

Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas * in omni témpore.

Increpasti superbos: * maledicti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium et contemptum; * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes, et adversùm me loquebantur; * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.

Nam et testimónia tua meditátio mea est, * et consílium meum justificatiónes tuæ.

Adhæsit pavimento ánima mea: * vivífica me secundùm verbum tuum.

Autumnalis.

Vias meas enuntiávi, et exaudísti me: * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum ínstrue me: et exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio: * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove à me, * et de lege tua miserére meî.

Viam veritátis elégi: * judícia tua non sum oblítus.

Adhæsi testimóniis tuis, Dómine: * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucurri, * cùm dilatasti cor meum.

In festo SS. Trinitatis, et in omnibus Dominicis, nisi aliter notetur, dicitur sequens

SYMBOLUM.

QUicumque vult salvus esse, * antè ómnia opus est ut téneat cathólicam fidem:

Quam nisi quisque íntegram inviolatamque serváverit, * absque dúbio in æternum períbit.

Fides autem cathólica hæc est, * ut unum Deum in Trinitáte, et Trinitátem in Unitáte veneréмur;

Neque confundentes persónas, * neque substántiam separantes.

Alia est enim persóna Patris, ália Fílii, * ália Spíritûs sancti.

*

Sed Patris, et Fílii, et Spíritûs sancti una est divínitas, * æquális glória, coætérna majestas.

Qualis Pater, talis Fílius, * talis Spíritus sanctus.

Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus sanctus.

Immensus Pater, immensus Fílius, * immensus Spíritus sanctus.

AEternus Pater, ætérnus Fílius, * ætérnus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres ætérni, * sed unus ætérnus.

Sicut non tres increáti, nec tres immensi, * sed unus increátus, et unus immensus.

Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus sanctus;

Et tamen non tres omnípotentes, * sed unus omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres dii, * sed unus est Deus.

Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres dómini, * sed unus est Dóminus.

Quia sicut singillátim unamquamque persónam, Deum ac Dóminum confitéri christiánâ veritáte compéllimur; * ita tres deos aut dóminos dícere cathólicâ religióne prohibémur.

Pater à nullo est factus, * nec creátus, nec génitus.

Fílius à Patre solo est, * non factus, nec creátus, sed génitus.

Spíritus sanctus à Patre et Fílio, * non factus, nec creátus, nec génitus, sed procédens.

Unus ergò Pater, non tres patres: unus Fílius, non tres fílii: * unus Spíritus sanctus, non tres spíritus sancti.

Et in hac Trinitáte nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus; * sed totæ tres persónæ coætérnæ sibi sunt et coæquáles.

Ita ut per ómnia, sicut jam suprà dictum est, * et Unitas in Trinitáte, et Trínitas in Unitáte veneranda sit.

Qui vult ergò salvus esse, * ita de Trinitáte séntiat.

Sed necessárium est ad ætérnam salútem, * ut incarnatiónem quoque Dómini nostri Jesu Christi fidélitèr credat.

Est ergò fides recta, ut credámus et confiteámur * quia Dóminus noster Jesus Christus Dei Fílius, Deus et homo est.

Deus est ex substántia Patris antè sécula génitus, * et homo est ex substántia matris in século natus.

Perfectus Deus, perfectus homo; * ex ánima rationáli, et humána carne subsistens.

AEquális Patri sécundùm divinitátem, * minor Patre secundùm humanitátem.

Qui licèt Deus sit et homo, * non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversióne divinitátis in carnem, * sed assumptióne humanitátis in Deum.

Unus omníno, non confusióne substántiæ, * sed unitáte persónæ.

Nam sicut ánima rationális et caro unus est homo; * ita Deus et homo unus est Christus.

Qui passus est pro salúte nostra, descendit ad ínferos, * tértiâ die resurrexit à mortuis:

Ascendit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnípotentis, * indè ventúrus est judicáre vivos et mórtuos:

Ad cujus adventum omnes hómines resúrgere habent cum corpóribus suis, * et redditúri sunt de factis própriis ratiónem.

Et qui bona egérunt, ibunt in vitam æternam; * qui verò mala, in ignem æternum.

Hæc est fides cathólica; * quam nisi quisque fidéliter firmiterque credíderit, salvus esse non póterit.

Ant. In toto corde meo exquisívi te, Dómine: doce me justificatiónes tuas. *Ps.* 118.

Capitulum. Ephes. 5.

ERátis aliquandò tenebræ; nunc autem lux in Dómino. Ut fílii lucis ambuláte; fructus enim lucis est in omni bonitáte, et justítia, et veritáte: probantes quid sit beneplácitum Deo.

℟. *breve.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℣. Qui surrexisti * à mórtuis, * Miserére nobis. Glória Patri, et Fílio, * et Spíritui sancto. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Matt.* 16. *Tob.* 8. *Rom.* 6.

[*In Festis, loco* ℣. Qui surrexisti, *dicitur* ℣. *Assignatus in Proprio vel in Communi.*]

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dóminus vóbiscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecisti, tuâ nos hódiè salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciendam nostra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes et ópera: Per Dóminum nos-

trum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vóbiscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur; sed statìm Hebdomadarius dicit quæ sequuntur. Si verò non legatur Martyrologium, Officium capituli incipitur absolutè sic.

℣. Pretiósa in conspectu Dómini, ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

SAncta María, et omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum; ut secundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, et ipsi in omni conversatióne sancti simus. ℟. Amen. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

[*In Dominicis omittuntur et Suffragium pro Defunctis, (nisi legatur Necrologium), et Preces ad opus manuum.*

Lector, Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit* domna.] *Solus vel sola recitans dicit absolutè Benedictionem.*

Bened. Det Dóminus leges suas in mentem nostram, et in corde nostro superscríbat eas. ℟. Amen. *Hebr.* 8.

Tum fit lectio Canonis, qui pro singulis diebus habetur suo loco: in cujus fine dicitur: Tu autem, Dómine, misérere nostrî.

℟. Deo grátias.

Post lectionem, Hebdomadarius dicit: Adjutórium nostrum in nómine Dómini: ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Submissiori voce dicit: Benedícite. *Lector versus ad eum*, Deus. *Hebd.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coram se; per Jesum Christum, cui est glória in sécula seculórum. *Hebd.* 13.

Lector, Amen.

Posteà si aliud Officium non sequatur dicitur secretò: Fidélium, etc.

AD TERTIAM.

℣. Deus, † in adjutórium.

HYMNUS.

OFons amóris, Spíritus,
O sancte donórum parens,
Tuas refúsus íntimis
Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

¶ Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.

Ant. 6. F. Da mihi.

Ex Psalmo 118.

LEgem pone mihi, Dómine, viam justificatiónum tuárum ; * et exquíram eam semper.

Da mihi intellectum, et scrutábor legem tuam ; * et custódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum, * quia ipsam vólui.

Inclína cor meum in testimónia tua, * et non in avarítiam.

Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem : * in via tua vivífica me.

Státue servo tuo elóquium tuum * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meum quod suspicátus sum, * quia judícia tua jucunda.

Ecce concupívi mandáta tua : * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat super me misericórdia tua, Dómine, * salutáre tuum secundùm elóquium tuum.

Et respondébo exprobrántibus mihi verbum, * quia sperávi in sermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáquè ; * quia in judíciis tuis supersperávi.

Et custódiam legem tuam semper, * in séculum, et in séculum séculi.

Et ambulábam in latitúdine, * quia mandáta tua exquisívi.

Et loquébar de testimóniis tuis in conspectu regum, * et non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ diléxi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua quæ diléxi, * et exercébar in justificatiónibus tuis.

Divisio Psalmi 118.

MEmor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedisti.

Hæc me consoláta est in humilitáte mea, * quia elóquium tuum vivificávit me.

Superbi iníquè agébant usquequáque : * à lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum à século, Dómine ; * et consolátus sum.

Defféctio ténuit me * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui, Dómine ; * et custodívi legem tuam.

Hæc facta est mihi, * quia justificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea, Dómine, dixi, * custodíre legem tuam.

Deprecátus sum fáciem tuam in toto corde meo : * miserére meî secundùm elóquium tuum.

Cogitávi vias meas, * et converti pedes meos in testimónia tua.

Parátus sum, et non sum turbátus, * ut custódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumplexi sunt me; * et legem tuam non sum oblítus.

Médiâ nocte surgébam ad confitendum tibi * super judícia justificatiónis tuæ.

Párticeps ego sum ómnium timéntium te, * et custodiéntium mandáta tua.

Misericórdiâ tuâ, Dómine, plena est terra: * justificatiónes tuas doce me.

Divisio Psalmi 118.

BOnitátem fecisti cum servo tuo, Dómine, * secundùm verbum tuum.

Bonitátem, et disciplínam, et sciéntiam doce me; * quia mandátis tuis crédidi.

Priusquàm humiliárer, ego delíqui: * propterèa elóquium tuum custodívi.

Bonus es tu; * et in bonitáte tua doce me justificatiónes tuas.

Multiplicáta est super me iníquitas superbórum: * ego autem in toto corde meo scrutábor mandáta tua.

Coagulátum est sicut lac cor eórum: * ego verò legem tuam meditátus sum.

Bonum mihi quia humiliasti me; * ut discam justificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui * super míllia auri et argenti.

Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me: * da mihi intellectum, et discam mandáta tua.

Qui timent te, vidébunt me, et lætabuntur; * quia in verba tua supersperávi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas judícia tua, * et in veritáte tua humiliasti me.

Fiat misericórdia tua, ut consolétur me, * secundùm elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratiónes tuæ, et vivam; * quia lex tua meditátio mea est.

Confundantur superbi, quia injustè iniquitátem fecérunt in me; * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertantur mihi timentes te, * et qui novérunt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, * ut non confundar.

Ant. Da mihi intellectum, et scrutábor legem tuam, Dómine.

Capitulum. 1. Joan. 2.

IN hoc scimus quóniam cognóvimus Deum, si mandáta ejus observémus. Qui dicit se nosse eum, et mandáta ejus non custódit, mendax est, et

in hoc véritas non est: qui autem servat verbum ejus, verè in hoc cáritas Dei perfecta est.

℟. *br.* Inclína cor meum, Deus, * In testimónia tua. Inclína. ℣. Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me, * In testimónia tua. Glória Patri. Inclína.

℣. Deduc me in sémitam mandatórum tuórum; ℟. Quia ipsam vólui. *Ps.* 118.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

℣. Deus, † in adjutórium.

HYMNUS.

JAm solis excelsum jubar
Toto corruscat lúmine;
Sic, Christe, tu mundum novâ
Sol verus accendis face.

Fac plena nostris fúlgeat
Lux veritátis méntibus;
Fac nostra plenam cáritas
Crescendo surgat ad diem.

¶ Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

Ant. 2. D. Inclinávi.

Ex Psalmo 118.

DEfécit in salutáre tuum ánima mea, * et in verbum tuum supersperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, dicentes: * Quandò consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruína; * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui? * quandò fácies de persequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes; * sed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua, véritas: * iníquè persecúti sunt me, ádjuva me.

Paulò minùs consummavérunt me in terra: * ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secundùm misericórdiam tuam vivífica me, * et custódiam testimónia oris tui.

In æternum, Dómine, * verbum tuum pérmanet in cœlo.

In generatiónem et generatiónem véritas tua: * fundasti terram, et pérmanet.

Ordinatióne tuâ persevérat dies; * quóniam ómnia sérviunt tibi.

Nisi quòd lex tua meditátio mea est, * tunc fortè periissem in humilitáte mea.

In æternum non obliviscar justificatiónes tuas; * quia in ipsis vivificasti me.

Tuus sum ego, salvum me fac; * quóniam justificatiónes tuas exquisívi.

Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me: * testimónia tua intellexi.

*

Omnis consummatiónis vidi finem : * latum mandátum tuum nimìs.

Divisio Psalmi 118.

QUómodò dilexi legem tuam, Dómine! * totâ die meditátio mea est.

Super inimícos meos prudentem me fecisti mandáto tuo ; * quia in æternum mihi est.

Super omnes docentes me intellexi, * quia testimónia tua meditátio mea est.

Super senes intellexi, * quia mandáta tua quæsívi.

Ab omni via mala prohíbui pedes meos ; * ut custódiam verba tua.

A judíciis tuis non declinávi ; * quia tu legem posuísti mihi.

Quàm dúlcia fáucibus meis elóquia tua ! * super mel ori meo.

A mandátis tuis intellexi : * proptéreà odívi omnem viam iniquitátis.

Lucerna pédibus meis verbum tuum, * et lumen sémitis meis.

Jurávi et státui * custodíre judícia justítiæ tuæ.

Humiliátus sum usquequáquè, Dómine : * vivífica me secundùm verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac, Dómine, * et judícia tua doce me.

Ánima mea in mánibus meis semper ; * et legem tuam non sum oblítus.

Posuérunt peccatóres láqueum mihi ; * et de mandátis tuis non errávi.

Hæreditáte acquisívi testimónia tua in æternum ; * quia exultátio cordis mei sunt.

Inclinávi cor meum ad faciendas justificatiónes tuas in æternum, * propter retributiónem.

Divisio Psalmi 118.

INíquos ódio hábui, * et legem tuam dilexi.

Adjútor et susceptor meus es tu, * et in verbum tuum supersperávi.

Declináte à me, malígni ; * et scrutábor mandáta Dei mei.

Súscipe me secundùm elóquium tuum, et vivam ; * et non confundas me ab expectatióne mea.

Adjuva me, et salvus ero ; * et meditábor in justificatiónibus tuis semper.

Sprevisti omnes discedentes à judíciis tuis, * quia injusta cogitátio eórum.

Prævaricantes reputávi omnes peccatóres terræ : * ideò dilexi testimónia tua.

Confíge timóre tuo carnes meas : * à judíciis enim tuis tímui.

Feci judícium et justítiam : * non tradas me calumniántibus me.

Súscipe servum tuum in bonum : * non calumnientur me superbi.

Oculi mei defecérunt in salutáre

salutáre tuum, * et in elóquium justítiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secundùm misericórdiam tuam, * et justificatiónes tuas doce me.

Servus tuus sum ego : * da mihi intellectum, ut sciam testimónia tua.

Tempus faciendi, Dómine : * dissipavérunt legem tuam.

Ideò dilexi mandáta tua * super aurum et topázion.

Propterèa ad ómnia mandáta tua dirigébar : * omnem viam iníquam ódio hábui.

Ant. Inclinávi cor meum ad faciendas justificatiónes tuas in æternum.

CAPITULUM. 1. Joan. 5.

HAEc est cáritas Dei, ut mandáta ejus custodiámus ; et mandáta ejus grávia non sunt.

℟. *br.* Testimónia tua intellexi, Dómine : * Latum mandátum tuum nimis. Testimónia. ℣. Omnis consummatiónis * vidi finem : * Latum. Glória Patri. Testimónia tua.

℣. Dilexi mandáta tua super aurum : ℟. Propterèa ad ómnia mandáta tua dirigébar. *Ps.* 118.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, † in adjutórium.

HYMNUS.

PRono volútus ímpetu,
Inclínat in noctem dies;
Sic vita suprémam cito
Festínat ad metam gradu.

O Christe, dùm fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem ; tuo
Da nos in amplexu mori.

¶ Qui nos creávit, laus Patri ;
Laus, qui redémit Fílio ;
Qui caritáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

Ant. 4. E. Omnia.

Ex Psalmo 118.

MIrabília testimónia tua ; * ídeò scrutáta est ea ánima mea.

Declarátio sermónum tuórum illúminat, * et intellectum dat párvulis.

Os meum apérui, et attraxi spíritum, * quia mandáta tua desiderábam.

Aspice in me, et miserére meî, * secundùm judícium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dírige secundùm elóquium tuum ; * et non dominétur meî omnis injustítia.

Rédime me à calúmniis hóminum, * ut custódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina super servum tuum, * et doce me justificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei ; * quia non custodiérunt legem tuam.

Justus es, Dómine, * et rectum judícium tuum.

Mandásti justítiam testimónia tua, * et veritátem tuam nimis.

Tabéscere me fecit zelus meus; * quia obliti sunt verba tua inimíci mei.

Ignítum elóquium tuum vehementer; * et servus tuus dilexit illud.

Adolescéntulus sum ego, et contemptus: * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Justítia tua, justítia in æternum; * et lex tua véritas.

Tribulátio et angústia invenérunt me: * mandáta tua meditátio mea est.

Æquitas testimónia tua in æternum: * intellectum da mihi, et vivam.

Divisio Psalmi 118.

Clamávi in toto corde meo, exaudi me, Dómine: * justificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te, salvum me fac, * ut custódiam mandáta tua.

Prævéni in maturitáte, et clamávi, * quia in verba tua supersperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo, * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi secundùm misericórdiam tuam, Dómine; * et secundùm judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persequentes me iniquitáti: * à lege autem tua longè facti sunt.

Propè es tu, Dómine; * et ómnes viæ tuæ véritas.

Initio cognóvi de testimóniis tuis; * quia in æternum fundasti ea.

Vide humilitátem meam, et éripe me; * quia legem tuam non sum oblítus.

Júdica judícium meum, et rédime me: * propter elóquium tuum vivífica me.

Longè à peccatóribus salus, * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.

Misericórdiæ tuæ multæ, Dómine: * secundùm judícium tuum vivífica me.

Multi qui persequuntur me, et tríbulant me: * à testimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricantes, et tabescébam, * quia elóquia tua non custodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua dilexi, Dómine: * in misericórdia tua vivífica me.

Princípium verbórum tuórum, véritas: * in æternum ómnia judícia justítiæ tuæ.

Divisio Psalmi 118.

Príncipes persecúti sunt me gratis, * et à verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego super elóquia tua, * sicut qui invénit spólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, et abominátus sum: * legem autem tuam dilexi.

Sépties in die laudem dixi tibi, * super judícia justítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus

legem tuam; * et non est illis scándalum.

Expectábam salutáre tuum, Dómine; * et mandáta tua dilexi.

Custodívit ánima mea testimónia tua, * et dilexit ea vehementer.

Servávi mandáta tua et testimónia tua, * quia omnes viæ meæ in conspectu tuo.

Appropinquet deprecátio mea in conspectu tuo, Dómine; * juxta elóquium tuum da mihi intellectum.

Intret postulátio mea in conspectu tuo: * secundùm elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cùm docúeris me justificatiónes tuas.

Pronunciábit lingua mea elóquium tuum, * quia ómnia mandáta tua æquitas.

Fiat manus tua ut salvet me, * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi salutáre tuum, Dómine; * et lex tua meditátio mea est.

Vivet ánima mea, et laudábit te; * et judícia tua adjuvábunt me.

Errávi sicut ovis quæ périit: * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.

Ant. Omnia mandáta tua æquitas: pax multa diligéntibus legem tuam, Dómine.

CAPITULUM. 1. Tim. 1.

Finis præcepti est cáritas de corde puro, et consciéntiâ bonâ, et fide non fictâ.

℟. *br.* Omnes viæ meæ * In conspectu tuo, Dómine. Omnes. ℣. Servávi mandáta tua, * et testimónia tua, * In conspectu tuo. Glória. Omnes.

℣. Custodívit ánima mea testimónia tua, ℟. Et dilexit ea vehementer. *Ps.* 118.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, † in adjutórium, etc.

Ant. 7. c. Dixit Dóminus.

PSALMUS 109.

Christi divinitas, regnum et sacerdotium.

Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos, * scabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis: * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas : * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet : * proptéreà exaltábit caput.

Ant. Dixit Dóminus Dómino meo : Sede à dextris meis.

Ant. 4. d. Fidélia.

PSALMUS 110.

Laus Deo ob sua per Christum beneficia.

CONfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * in concílio justórum, et congregatióne.

Magna ópera Dómini : * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio et magnificéntia opus ejus : * et justítia ejus manet in séculum séculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum * miséricors et miserátor Dóminus.

Escam dedit timéntibus se : * memor erit in séculum testamenti sui.

Virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo, * ut det illis hæreditátem géntium.

Opera mánuum ejus véritas et judícium ; * fidélia ómnia mandáta ejus.

Confirmáta in séculum séculi, * facta in veritáte et æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo : * mandávit in æternum testamentum suum.

Sanctum et terríbile nomen ejus : * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intellectus bonus ómnibus faciéntibus eum : * laudátio ejus manet in séculum séculi.

Ant. Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in séculum séculi.

Ant. 3. a. Qui timet Dóminum.

PSALMUS 111.

Christi et omnium in Christo justorum encomium.

BEátus vir qui timet Dóminum, * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus : * generátio rectórum benedicétur.

Glória et divítiæ in domo ejus ; * et justítia ejus manet in séculum séculi.

Exortum est in ténebris lumen rectis ; * miséricors, et miserátor, et justus.

Jucundus homo, qui miserétur et cómmodat, dispónet sermónes suos in judício, * quia in æternum non commovébitur.

In memória æterna erit justus : * ab auditióne malâ non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus : * non commovébitur, donec despíciat inimícos suos.

Dispersit, dedit paupé-

ribus; * justítia ejus manet in séculum séculi : cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit, et irascétur; déntibus suis fremet, et tabescet: * desidérium peccatórum períbit.

Ant. Qui timet Dóminum, in mandátis ejus volet nimìs.

Ant. 5. C. Sit nomen.

PSALMUS 112.

Dei laus ob fidelium per Christum exaltationem et multiplicationem.

LAudáte, púeri, Dóminum; * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc et usque in séculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excelsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans à terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem;

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo: * matrem filiórum lætantem.

Ant. Sit nomen Dómini benedictum, ex hoc nunc et usque in séculum.

Ant. 1. A. Nos qui vívimus,

PSALMUS 113.

Ecclesiæ per Christum liberatio: idolorum vanitas.

IN éxitu Israel de Ægypto, * domûs Jacob de pópulo bárbaro;

Facta est Judæa sanctificátio ejus, * Israel potestas ejus.

Mare vidit et fugit: * Jordánis conversus est retrorsùm.

Montes exultavérunt ut árietes, * et colles sicut agni óvium.

Quid est tibi, mare, quòd fugisti? * et tu, Jordánis, quia conversus es retrorsùm?

Montes, exultastis sicut aríetes, * et colles sicut agni óvium?

A fácie Dómini mota est terra, * à fácie Dei Jacob;

Qui convertit petram in stagna aquárum, * et rupem in fontes aquárum.

Non nobis, Dómine, non nobis; * sed nómini tuo da glóriam super misericórdia tua et veritáte tua;

Nequandò dicant gentes: * Ubi est Deus eórum?

Deus autem noster in cœlo: * ómnia quæcumque vóluit, fecit.

Simulácra géntium argentum et aurum: * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquentur: * óculos habent, et non vidébunt.

Aures habent, et non

áudient: * nares habent, et non odorábunt.

Manus habent, et non palpábunt; pedes habent, et non ambulábunt: * non clamábunt in gútture suo.

Símiles illis fiant, qui fáciunt ea, * et omnes qui confídunt in eis.

Domus Israel sperávit in Dómino: * adjútor eórum et protector eórum est.

Domus Aáron sperávit in Dómino: * adjútor eórum et protector eórum est.

Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino: * adjútor eórum et protector eórum est.

Dóminus memor fuit nostrî, * et benedixit nobis.

Benedixit dômui Israel: * benedixit dómui Aáron.

Benedixit ómnibus qui timent Dóminum, * pusíllis cum majóribus.

Adjíciat Dóminus super vos, * super vos, et super fílios vestros.

Benedicti vos à Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Cœlum cœli Dómino: * terram autem dedit fíliis hóminum.

Non mórtui laudábunt te, Dómine, * neque omnes qui descendunt in infernum.

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc et usque in séculum.

Ant. Nos qui vívimus, benedícimus Dómino.

CAPITULUM. Ephes. 1.

BEnedictus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictióne spirituáli in cœléstibus in Christo, sicut elégit nos in ipso ante mundi constitutiónem, ut essémus sancti et immaculáti in conspectu ejus in caritáte.

HYMNUS.

O Luce qui mortálibus
Latesinaccessâ,Deus!
Præsente quo sancti tremunt
Nubuntque vultus Angeli:
Hîc, ceu profundâ cónditi
Demérgimur calígine:
AEternus at noctem suo
Fulgóre depellet dies.
Hunc nempè nobis præparas,
Nobis reservas hunc diem,
Quem vix adumbrat spléndida
Flammantis astri cláritas.
Moráris heu! nimis diù
Moráris, optátus dies:
Ut te fruámur, nóxii
Linquenda moles córporis.
His cùm solúta vínculis
Mens evolârit, ô Deus!
Vidére te, laudáre te,
Amáre te non désinet.
Ad omne nos apta bonum,
Fœcunda donis Trínitas:
Fac lucis usúræ brevi
AEterna succédat dies.
Amen.

℣. In Deo laudábimur totâ die; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in sécu-lum. *Ps.* 43.

Antiph. ut in Proprio.

CANTICUM B. MARIÆ VIRGINIS. Luc. 1.

Dei laus ob incarnati Verbi mysterium.

MAgníficat * ánima mea Dóminum,

Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo;

Quia respéxit humilitátem ancillæ suæ: * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui potens est, * et sanctum nomen ejus.

Et misericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo: * dispersit superbos mente cordis sui.

Depósuit potentes de sede, * et exaltávit húmiles.

Esurientes implévit bonis, * et dívites dimísit inánes.

Suscépit Israel púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ,

Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham, et sémini ejus in sécula.

Deindè dicitur Antiphona, et Oratio, ut in Proprio.

AD COMPLETORIUM.

Lector: Jube, domne, benedícere. *Bened.* Quicumque hanc régulam secúti fúerint, pax super illos et misericórdia. *Gal.* 6.

℟. Amen.

Tùm fit lectio novi Testamenti, et reliqua usquè ad Psalmos, ut habetur infrà ad Complet. in Feriis per Annum.

Ant. 8. G. Scuto.

PSALMUS 4.

In Deo fidelium spes et requies.

CUm invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatasti mihi.

Miserére meî, * et exaudi oratiónem meam.

Fílii hóminum, úsquequò gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, * et speráte in Dómino.

Multi dicunt: Quis ostendit nobis bona? * signátum est super nos lumen vultûs tui, Dómine.

Dedisti lætítiam in corde meo: * à fructu frumenti, vini et ólei sui multiplicáti sunt.

In pace in idipsum dórmiam et requiescam: *

quóniam tu, Dómine, singuláriter, in spe constituisti me.

PSALMUS 90.

Sub Dei tutela, nihil per diem vel noctem timendum.

QUi hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino: Susceptor meus es tu, et refúgium meum: * Deus meus, sperábo in eum;

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et à verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi, et sub pennis ejus sperábis: * scuto circúmdabit te véritas ejus.

Non timébis à timore nocturno, * à sagitta volante in die:

A negótio perambulante in ténebris, * ab incursu et dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille, et decem míllia à dextris tuis: * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis, * et retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam, Tu es, Dómine, spes mea, * Altíssimum posuisti refúgium tuum;

Non accédet ad te malum, * et flagellum non appropinquábit tabernáculo tuo;

Quóniam Angelis suis mandávit de te, * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te, * ne fortè offendas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem et basiliscum ambulábis, * et conculcábis leónem et dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum: * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, * et ego exáudiam eum.

Cum ipso sum in tribulatióne: * erípiam eum, et glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum, * et ostendam illi salutáre meum.

PSALMUS 133.

Deus die ac nocte benedicendus.

ECce nunc benedícite Dóminum, * omnes servi Dómini.

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri;

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta, * et benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. Scuto circúmdabit te véritas ejus: non timébis à timóre nocturno. *Ps.* 90.

HYMNUS.

GRates, peracto jam die, Deus, tibi persólvimus;

Pronóque, dùm nox íncipit,

Prostérnimus vultu preces.
Quod longa peccávit dies,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Inflígat hostis vúlnera.
Infestus usque círcuit
Quærens leo quem dévoret:
Umbrâ sub alárum tuos
Defende fílios, Pater.
O quandò lucescet tuus
Qui nescit occásum dies!
O quandò sancta se dabit
Quæ nescit hostem pátria!
℣ Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣ *In Festis et intrà Octavas, Doxologia in Proprio vel in Communi.*]

CAPITULUM. 1. Thess. 5.

OMnes vos fílii lucis estis, et fílii diéi: non sumus noctis, neque tenebrárum: ígitur non dormiámus sicut et céteri, sed vigilémus et sóbrii simus.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo spíritum meum. In manus. ℣. Redemisti me, Dómine, * Deus veritátis: * Commendo. Glória Patri. In manus. *Ps.* 30.

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

Ant. 3. g. Dómine.

CANTICUM SIMEONIS.
Luc. 2.

De Salvatoris adventu gratiarum actio.

NUnc dimittis servum tuum, Dómine, * secundùm verbum tuum in pace;

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parasti * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * et glóriam plebis tuæ Israel.

Ant. Dómine, dabis pacem nobis; ómnia enim ópera nostra operátus es nobis. *Is.* 26.

℣. Dóminus vóbiscum.
℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

VIsita, quæsumus, Dómine, habitatiónem nostram, et omnes insídias inimíci ab ea longè repelle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; et benedíctio tua sit super nos semper: Per Dóminum nostrum.

℣. Dóminus vóbiscum.
℣. Benedicámus Dómino.

Finito Completorio, submissâ voce dicitur signando se signo crucis: Grátia Dómini nostri Jesu Christi, † et cáritas Dei, et communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13. Amen. Fidélium, etc.

Posteà dicitur Antiphona de B. Maria Virgine, quæ

habetur infrà ad calcem Psalterii.

Post completum Officium dicitur secretò, Pater, Ave, Credo.

Deindè fit Suffragium pro Defunctis, nisi factum fuerit ad Primam.

Quando Suffragium pro Defunctis fit post Completorium, omittitur Fidélium animæ, *et continuò post* Grátia Dómini nostri, *dicitur Antiphona de B. Maria.*

FERIA SECUNDA.

Ad Officium Noct.

Dómine, lábia, *suprà*, 1.

Invit. Deum, qui prior dilexit nos, * Veníte, adorémus. 1. *Joan.* 4.

Ps. 94. Veníte.

In Feriis, Invitatorium semel tantùm dicitur ante Psalmum Veníte, *repetitur integrum post primum Versum et* Gloria, *cum* Sicut erat, *à medio autem post alios Versus.*

Hymnus.

DEi canámus glóriam,
Cœlum secundo qui die
Expandit, admirábile
Mortálibus spectáculum.
Poli stupémus álveo
Stagnáre pénsiles lacus:
Hinc imbre terras fértili
Cœles i irrórat Pater.
Quam præparas nobis, Deus,
Est hæc imágo grátiæ:
Hæc rore stillans úberi
Cordis penétrat íntima.
Hanc qui fidéli cómbibunt
Aquam salúbrem péctore,
In his ad æternas domos
Miro resultat ímpetu.
Beáta gens, quam prodigâ
Ditáre non cessas manu!
Amóris hæc memor tui,
Amóris et reddat vices.
Quæ nos prior sic díligis,
Tibi, beáta Trínitas,
Sit summa laus, summum decus
In sempiterna sécula. Am.

In Feriis, et aliis Officiis trium Lectionum, dicuntur pro unico Nocturno novem Psalmi ad unamquamque Feriam positi, sub una duntaxat Antiphona post singulos tres Psalmos. In Festis verò novem Lectionum, post quemlibet Psalmum, unaquæque Antiphona dicitur, vel de Proprio, vel de Communi.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. a. Omnia.

Psalmus 103.

Deus, ob multiplicia naturæ et gratiæ per Dei Verbum miracula, benedicendus.

BEnedic, ánima mea, Dómino: * Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer.

Confessiónem et decórem induisti, * amictus lúmine sicut vestimento;

Extendens cœlum sicut pellem, * qui tegis aquis superióra ejus;

Qui ponis nubem ascensum tuum, * qui ámbulas super pennas ventórum;

Qui facis Angelos tuos spíritus, * et ministros tuos ignem urentem;

Qui fundasti terram super stabilitátem suam: * non inclinábitur in séculum séculi.

Abyssus, sicut vestimentum, amictus ejus: * super montes stabunt aquæ.

Ab increpatióne tua fugient; * à voce tonítrui tui formidábunt.

Ascendunt montes, et descendunt campi, * in locum quem fundasti eis.

Términum posuisti, quem non transgredientur; * neque convertentur operíre terram.

Qui emittis fontes in convállibus: * inter médium móntium pertransíbunt aquæ

Potábunt omnes béstiæ agri: * expectábunt ónagri in siti sua.

Super ea vólucres cœli habitábunt: * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis: * de fructu óperum tuórum satiábitur terra:

Prodúcens fœnum jumentis, * et herbam servitúti hóminum,

Ut edúcas panem de terra, * et vinum lætíficet cor hóminis;

Ut exhílaret fáciem in óleo, * et panis cor hóminis confirmet.

Saturabuntur ligna campi, * et cedri Líbani quas plantávit.

Illìc pásseres nidificábunt: * heródii domus dux est eórum.

Montes excelsi cervis, * petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora: * sol cognóvit occásum suum.

Posuisti ténebras, et facta est nox; * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ sylvæ.

Cátuli leónum rugientes, ut rápiant, * et quærant à Deo escam sibi.

Ortus est sol, et congregáti sunt; * et in cubílibus suis collocabuntur.

Exíbit homo ad opus suum, * et ad operatiónem suam usque ad vésperum.

Divisio Psalmi 103.

QUàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * ómnia in sapiéntia fecisti; impléta est terra possessióne tuâ.

Hoc mare magnum, et spatiósum mánibus; * illìc reptília, quorum non est numerus, animália pusilla cum magnis.

Illìc naves pertransíbunt: * draco iste quem formasti ad illudendum ei.

Omnia à te expectant, * ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, cólligent: * aperiente te ma-

num tuam, ómnia implebuntur bonitáte.

Avertente autem te fáciem, turbabuntur: * aúferes spíritum eórum, et defícient, et in púlverem suum revertentur.

Emittes Spíritum tuum, et creabuntur; * et renovábis fáciem terræ.

Altera divisio Psalmi 103.

SIt glória Dómini in séculum: * lætábitur Dóminus in opéribus suis;

Qui réspicit terram, et facit eam trémere; * qui tangit montes, et fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea: * psallam Deo meo, quámdiù sum.

Jucundum sit ei elóquium meum: * ego verò delectábor in Dómino.

Defíciant peccatóres à terra, et iníqui, ità ut non sint: * bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Omnia in sapiéntia fecisti, Dómine: impléta est terra possessióne tuâ.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Mementóte.

PSALMUS 104.

Beneficia Israelitico populo collata celebrantur et enumerantur.

COnfitémini Dómino, et invocáte nomen ejus: * annuntiáte inter gentes ópera ejus.

Cantáte ei, et psállite ei: * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine sancto ejus: * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum, et confirmámini: * quærite fáciem ejus semper.

Mementóte, mirabílium ejus quæ fecit, * prodígia ejus, et judícia oris ejus,

Semen Abraham servi ejus, * fílii Jacob, electi ejus.

Ipse Dóminus Deus noster: * in universa terra judícia ejus.

Memor fuit in séculum testamenti sui, * verbi quod mandávit in mille generatiónes,

Quod dispósuit ad Abraham; * et juramenti sui ad Isaac.

Et státuit illud Jacob in præceptum, * et Israel in testamentum æternum;

Dicens: Tibi dabo terram Chánaan * funículum hæreditátis vestræ;

Cùm essent número brevi, * paucíssimi, et ínco-læ ejus.

Et pertransiérunt de gente in gentem, * et de regno ad pópulum álterum.

Non reliquit hóminem nocére eis, * et corrípuit pro eis reges.

Nolíte tángere christos meos, * et in prophétis meis nolíte malignári.

Divisio Psalmi 104. Et VOcávit [Dóminus] famen super terram, * et omne firmamentum panis contrívit.

Misit ante eos virum : * in servum venúndatus est Joseph.

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus : * ferrum pertránsiit ánimam ejus.

Donec veníret verbum ejus, * elóquium Dómini inflammávit eum.

Misit rex, et solvit eum; * princeps populórum, et dimísit eum.

Constítuit eum dóminum domûs suæ, * et príncipem omnis possessiónis suæ ;

Ut erudíret príncipes ejus sicut semetipsum, * et senes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Israel in ÆEgyptum ; * et Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum suum vehementer, * et firmávit eum super inimícos ejus.

Convertit cor eórum, ut odírent pópulum ejus, * et dolum fácerent in servos ejus.

Altera divisio Psalmi 104.

MIsit [Dóminus] Móysen servum suum, * Aáron quem élegit ipsum.

Pósuit in eis verba signórum suórum, * et prodigiórum in terra Cham.

Misit ténebras, et obscurávit ; * et non exacerbávit sermónes suos.

Convertit aquas eórum in sánguinem, * et occídit pisces eórum.

Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipsórum.

Dixit ; et venit cœnomyía, et cínifes * in ómnibus fínibus eórum.

Pósuit plúvias eórum grándinem, * ignem comburentem in terra ipsórum.

Et percussit víneas eórum, et ficúlneas eórum ; * et contrívit lignum fínium eórum.

Dixit ; et venit locusta et bruchus, * cujus non erat número :

Et comédit omne fœnum in terra eórum, * et comédit omnem fructum terræ eórum.

Et percussit omne primogénitum in terra eórum, * primítias omnis labóris eórum.

Et eduxit eos cum argento et auro ; * et non erat in tríbubus eórum infirmus.

Lætáta est ÆEgyptus in profectióne eórum ; * quia incúbuit timor eórum super eos.

Expandit nubem in protectiónem eórum, * et ignem ut lucéret eis per noctem.

Petiérunt, et venit coturnix ; * et pane cœli saturávit eos.

Dirúpit petram, et fluxérunt aquæ : * abiérunt in sicco flúmina ;

Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod

hábuit ad Abraham púerum suum.

Et eduxit pópulum suum in exultatióne, * et electos suos in lætítia.

Et dedit illis regiónes géntium: * et labóres populórum possedérunt;

Ut custódiant justificatiónes ejus, * et legem ejus requírant.

Ant. Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, prodígia ejus, et judícia oris ejus.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. *a.* Vísita nos.

PSALMUS 105.

Misericordia Dei celebranda. Israeliticus populus peccata sua agnoscens et recolens, salutem poscit.

CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini, * auditas fáciet omnes laudes ejus?

Beáti qui custódiunt judícium, * et fáciunt justítiam in omni témpore.

Memento nostrî, Dómine, in beneplácito pópuli tui: * vísita nos in salutári tuo,

Ad videndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætandum in lætítia gentis tuæ; * ut laudéris cum hæreditáte tua.

Divisio Psalmi 105.

PEccávimus cum pátribus nostris: * injustè égimus, iniquitátem fécimus.

Patres nostri in AEgypto non intellexérunt mirabília tua: * non fuérunt mémores multitúdinis misericórdiæ tuæ.

Et irritavérunt ascendentes in mare, * mare rubrum.

Et salvávit eos propter nomen suum, * ut notam fáceret poténtiam suam.

Et increpuit mare rubrum, et exsiccátum est: * et deduxit eos in abyssis, sicut in deserto.

Et salvávit eos de manu odiéntium, * et redémit eos de manu inimíci.

Et opéruit aqua tribulantes eos: * unus ex eis non remansit.

Et credidérunt verbis ejus, * et laudavérunt laudem ejus.

Citò fecérunt, oblíti sunt óperum ejus, * et non sustinuérunt consílium ejus.

Et concupiérunt concupiscéntiam in deserto, * et tentavérunt Deum in inaquóso.

Et dedit eis petitiónem ipsórum, * et misit saturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móysen in castris, * Aáron sanctum Dómini.

Aperta est terra, et deglutívit Dathan, * et opéruit super congregatiónem Abíron.

Et exarsit ignis in synagóga eórum; * flamma combussit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb, * et adoravérunt scúlptile;

Et mutavérunt glóriam suam * in similitúdinem vítuli comedentis fœnum.

Oblíti sunt Deum qui salvávit eos, * qui fecit magnália in ÆEgypto, mirabília in terra Cham, terribília in mari rubro.

Et dixit ut dispérderet eos, si non Móyses electus ejus stetisset in confractióne, in conspectu ejus, * ut avérteret iram ejus, ne dispérderet eos.

Et pro níhilo habuérunt terram desiderábilem: * non credidérunt verbo ejus.

Et murmuravérunt in tabernáculis suis: * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum suam super eos, * ut prostérneret eos in deserto,

Et ut dejíceret semen eórum in natiónibus, * et dispérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti sunt Beélphegor, * et comedérunt sacrifícia mortuórum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis; * et multiplicáta est in eis ruína.

Et stetit Phínees, et placávit; * et cessávit quassátio.

Et reputátum est ei in justítiam, * in generatiónem et generatiónem usque in sempiternum.

Et irritavérunt eum ad aquas contradictiónis; * et vexátus est Móyses propter eos,

Quia exacerbavérunt spíritum ejus; * et distinxit in lábiis suis.

Altera divisio Psalmi 105.

NOn disperdidérunt gentes, * quas dixit Dóminus illis.

Et commixti sunt inter gentes, * et didicérunt ópera eórum.

Et serviérunt sculptílibus eórum, * et factum est illis in scándalum.

Et immolavérunt fílios suos * et fílias suas dæmóniis.

Et effudérunt sánguinem innocentem, * sánguinem filiórum suórum, et filiárum suárum, quas sacrificavérunt sculptílibus Chánaan.

Et infecta est terra in sanguínibus, et contamináta est in opéribus eórum; * et fornicáti sunt in adinventiónibus suis.

Et irátus est furóre Dóminus in pópulum suum, * et abominátus est hæreditátem suam.

Et trádidit eos in manus géntium; * et dominâti sunt eórum qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum, * et humiliáti sunt sub mánibus eórum.

Sæpè liberávit eos: * ipsi autem exacerbavé-

runt eum in consílio suo, et humiliáti sunt in iniquitátibus suis.

Et vidit, cùm tribularentur; * et audívit oratiónem eórum.

Et memor fuit testamenti sui, * et pœnítuit eum secundùm multitúdinem misericórdiæ suæ.

Et dedit eos in misericórdias, * in conspectu ómnium qui céperant eos.

Salvos nos fac, Dómine Deus noster, * et cóngrega nos de natiónibus;

Ut confiteámur nómini sancto tuo, * et gloriémur in laude tua.

Benedictus Dóminus Deus Israel à século, et usque in séculum; * et dicet omnis pópulus: Fiat, fiat.

Ant. Vísita nos in salutári tuo, Dómine, ad videndum in bonitáte electórum tuórum.

℣. Expandit nubem in protectiónem córum, ℟. Et ignem ut lucéret eis per noctem. *Ps.* 104.

Pater noster.

Absolutio et Benedictiones, ut ordinantur post Psalterium.

Lectiones cum ℟℟. *habentur in Proprio de Tempore; et sic in sequentibus Feriis.*

Non dicitur Te Deum *in Feriis.*

℣. *Sacerd.* Exultábit cor meum in salutári tuo: ℟. Cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi. *Ps.* 12.

AD LAUDES.

℣. Deus, †in adjutórium. *Ant.* 5. a. Bonum est.

Psalmus 91.

Laudandus Deus, in operibus suis magnificus, justus in judiciis.

Bonum est confitéri Dómino, * et psállere nómini tuo, Altíssime,

Ad annuntiandum manè misericórdiam tuam, * et veritátem tuam per noctem,

In decachordo psaltério, * cum cántico in cíthara;

Quia delectasti me, Dómine, in factúra tua, * et in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Quàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * nimis profundæ factæ sunt cogitatiónes tuæ.

Vir insípiens non cognoscet, * et stultus non intélliget hæc.

Cùm exorti fúerint peccatóres sicut fœnum, et apparúerint omnes qui operantur iniquitátem, * ut intéreant in séculum séculi:

Tu autem Altíssimus * in æternum, Dómine;

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt, * et dispergentur omnes qui operantur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicornis cornu meum, * et senectus mea in misericórdia úberi.

Et despexit óculus meus inimícos meos, * et in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Justus ut palma florébit: * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabuntur in senecta úberi, * et benè patientes erunt,

Ut annúntient quóniam rectus Dóminus Deus noster, * et non est iníquitas in eo.

Ant. Bonum est psállere nómini tuo, Altíssime, ad annuntiandum manè misericórdiam tuam.

Ant. 8. c. Bonus Dóminus.

PSALMUS 135.

Misericordia Creatoris et Redemptoris ob multa in populum suum beneficia celebratur.

CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui facit mirabília magna solus, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui fecit cœlos in intellectu, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui firmávit terram super aquas, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui fecit luminária magna, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Solem in potestátem diéi, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Lunam et stellas in potestátem noctis, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Ant. Bonus Dóminus: in æternum misericórdia ejus.

Ant. 4. a. Dóminus.

Divisio Psalmi 135.

[CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum misericórdia ejus;]

Qui percussit AEgyptum cum primogénitis eórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui eduxit Israel de médio eórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

In manu potenti, et bráchio excelso, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui divísit mare rubrum in divisiónes, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et eduxit Israel per médium ejus, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et excussit Pharaónem et virtútem ejus in mari rubro, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui traduxit pópulum suum per desertum, * quoniam in æternum misericórdia ejus;

Qui percussit reges magnos, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et occídit reges fortes, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Sehon regem Amorrhæórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et Og regem Basan, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et dedit terram eórum hæreditátem, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Hæreditátem Israel servo suo, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Quia in humilitáte nostra memor fuit nostrî, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et redémit nos ab inimícis nostris, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui dat escam omni carni, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Deo cœli, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Ant. Dóminus in humilitáte nostra memor fuit nostrî, et redémit nos ab inimícis nostris.

Quando fit Officium de Feria, dicitur Canticum sequens.

Ant. 7. d. Quis símilis tuî.

CANTICUM MOYSI PRIMUM. Exod. 15.

Israel ab inimicis suis liberatus, Deo gratias agit.

CAntémus Dómino; gloriósè enim magnificátus est: * equum et ascensórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Iste Deus meus, et glorificábo eum: * Deus patris mei, et exaltábo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor: * Omnípotens, nomen ejus.

Currus Pharaónis et exércitum ejus projécit in mare: * electi príncipes ejus submersi sunt in mari rubro.

Abyssi operuérunt eos, * descendérunt in profundum quasi lapis.

Déxtera tua, Dómine, magnificáta est in fortitúdine: * déxtera tua, Dómine, percussit inimícum.

Et in multitúdine glóriæ tuæ deposuisti adversários tuos: * misisti iram tuam quæ devorávit eos sicut stípulam.

Et in spíritu furóris tui congregátæ sunt aquæ: * stetit unde fluens, congre-

gatæ sunt abyssi in médio mari.

Dixit inimícus : Pérsequar, et comprehendam ; * dívidam spólia, impiébitur ánima mea.

Evaginábo gládium meũ; * interfíciet eos manus mea.

Flavit spíritus tuus, et opéruit eos mare : * submersi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis símilis tuî in fórtibus, Dómine ? * quis símilis tuî, magníficus in sanctitáte, terríbilis atque laudábilis, fáciens mirabília ?

Extendisti manum tuam, * et devorávit eos terra.

Dux fuisti in misericórdia tua pópulo quem redemisti, * et portasti eum in fortitúdine tua ad habitáculum sanctum tuum.

Ascendérunt pópuli, et iráti sunt : * dolóres obtinuérunt habitatóres Philísthiim.

Tunc conturbáti sunt príncipes Edom ; robustos Moab obtínuit tremor ; * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.

Irruat super eos formído et pavor : * in magnitúdine bráchii tui fiant imóbiles quasi lapis,

Donec pertránseat pópulus tuus, Dómine ; * donec pertránseat pópulus tuus iste quem possedisti.

Introdúces eos, et plantábis in monte hæreditátis tuæ, * firmíssimo habitáculo tuo quod operátus es, Dómine :

Sanctuárium tuum, Dómine, * quod firmavérunt manus tuæ.

Dóminus regnábit * in ætternum et ultrà.

Ingressus est enim eques Phárao cum cúrribus et equítibus ejus in mare ; * et reduxit super eos Dóminus aquas maris.

Fílii autem Israel ambulavérunt per siccum * in médio ejus.

Ant. Quis símilis tuî, Dómine ? magníficus in sanctitáte, fáciens mirabília.

[*In Festis, loco superioris Cantici, dicitur sequens, nisi proprium habeatur.*

CANTICUM. *Eccli.* 39.

Laudandus et benedicendus Deus in operibus suis.

COllaudáte cánticum, * et benedícite Dóminum in opéribus suis.

Date nómini ejus magnificéntiam, * et confitémini illi in voce labiórum vestrórum, et in cánticis labiórum, et cítharis ;

Et sic dicétis in confessióne : * Opera Dómini universa bona valdè.

In verbo ejus stetit aqua sicut congéries : * et in sermóne oris illíus sicut exceptória aquárum ;

Quóniam in præcepto ipsíus placor fit, * et non est minorátio in salúte ipsíus.

Opera omnis carnis coram illo, * et non est quidquam abscónditum ab óculis ejus.

A século usque in séculum réspicit, * et nihil est mirábile in conspectu ejus.]

Ant. 1. g. Laudáte Dóminum.

PSALMUS 134.

Deus, ob universa in populum suum beneficia, laudandus. Idolorum vanitas.

LAudáte nomen Dómini; * laudáte, servi, Dóminum.

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri,

Laudáte Dóminum, quia bonus Dóminus: * psállite nómini ejus, quóniam suáve;

Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israel in possessiónem sibi.

Quia ego cognóvi quòd magnus est Dóminus, * et Deus noster præ ómnibus diis.

Omnia quæcumque vóluit, Dóminus fecit, * in cœlo, in terra, in mari, et in ómnibus abyssis.

Edúcens nubes ab extrémo terræ, * fúlgura in plúviam fecit;

Qui prodúcit ventos de thesauris suis; * qui percussit primogénita AEgypti, ab hómine usque ad pecus.

Et misit signa et prodígia in médio tuî, AEgypte, * in Pharaónem, et in omnes servos ejus;

Qui percussit gentes multas, * et occídit reges fortes,

Sehon regem Amorrhæórum, et Og regem Basan, * et ómnia regna Chánaan.

Et dedit terram eórum hæreditátem, * hæreditátem Israel pópulo suo.

Dómine, nomen tuum in æternum: * Dómine, memoriále tuum in generatiónem et generatiónem;

Quia judicábit Dóminus pópulum suum, * et in servis suis deprecábitur.

Simulácra géntium argentum et aurum: * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquentur: * óculos habent, et non vidébunt:

Aures habent, et non áudient; * neque enim est spíritus in ore ipsórum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * et omnes qui confídunt in eis.

Domus Israel, benedícite Dómino: * domus Aáron, benedícite Dómino:

Domus Levi, benedícite Dómino: * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.

Benedictus Dóminus ex Sion, * qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. Laudáte Dóminum, psállite nómini ejus; quóniam elégit Israel in possessiónem sibi.

CAPITULUM. Prov. 8.

EGo diligentes me díligo; et qui manè vígilant ad me, invénient me.

HYMNUS.

NIl láudibus nostris eges,
Sed fílios amas, Pater;
Multâque cœlestem prece
Vis provocári grátiam.

Tui profunda cónsilî
Noctis canat siléntium:
Tuæ jubar cleméntiæ
Splendor diéi prædicat.

Tantis minor miráculis
Mens óbstupet, vox défícit:
Tacére sed totis nequit
Amor medullis æstuans.

Erumpat ergo: te memor
Clamet parentem, qui mala
Præsentis ævi mítigas,
Spondes futúri præmia.

Huc vota tendunt córdium;
Infirma sed tardat caro:
Quæ ducit ad te, da sequi,
Dux ipse Jesu, sémitam.
Amen.

℣. Repléti sumus manè misericórdiâ tuâ, Dómine; ℟. Et exultávimus, et delectáti sumus. *Ps.* 89.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Benedictus Dóminus Deus Israel; quia visitávit, et fecit redemptiónem plebis suæ. *Luc.* 1.

Preces, quandò dicuntur, et Suffragia, habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio, quandò propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti; et sic in aliis Horis et Feriis.

AD PRIMAM.

℣. Deus, † in adjutorium.

Hymnus, Jam lucis, *infrà post Completorium Sabbati, et sic in aliis Feriis.*

Ant. 8. G. Quid est homo.

PSALMUS 8.

Mundus Verbo Dei creatus et redemptus.

DOmine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecisti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam et stellas, quæ tu fundasti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuisti eum paulò minùs ab Angelis, glóriâ et honóre coronasti eum: * et constituisti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecisti sub pédibus ejus, * oves et boves universas, ínsuper et pécora campi;

Vólucres cœli, * et pis-

ces maris, qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universâ terra!

PSALMUS 76.

Consolatio spiritalis ex benignitate Dei sumpta.

VOce meâ ad Dóminum clamávi: * voce meâ ad Deum, et intendit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum, * et non sum deceptus.

Rénuit consolári ánima mea: * memor fui Dei, et delectátus sum, et exercitátus sum; et defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei: * turbátus sum, et non sum locútus.

Cogitávi dies antíquos; * et annos æternos in mente hábui.

Et meditátus sum nocte cum corde meo; * et exercitábar, et scopébam spíritum meum.

Numquid in æternum projíciet Deus? * aut non appónet ut complacítior sit adhuc?

Aut in finem misericórdiam suam abscíndet, * à generatióne in generatiónem?

Aut obliviscétur miseréri Deus? * aut continébit in ira sua misericórdias suas?

Et dixi, Nunc cœpi: * hæc mutátio déxteræ Excelsi.

Divisio Psalmi 76.

MEmor fui óperum Dómini, * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum:

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis, * et in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus, in sancto via tua: * quis Deus magnus sicut Deus noster?

Tu es Deus qui facis mirabília, * notam fecísti in pópulis virtútem tuam:

Redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, * fílios Jacob et Joseph.

Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ, et timuérunt; * et turbátæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitûs aquárum; * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagittæ tuæ tránseunt; * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ: * commóta est et contrémuit terra.

In mari via tua, et sémitæ tuæ in aquis multis; * et vestígia tua non cognoscentur.

Deduxísti sicut oves pópulum tuum * in manu Móysi et Aáron.

Ant. Quid est homo, Dómine, quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum? *Ps. 8.*

Capitulum, ℟. *breve*, *et Preces*, *quandò dicuntur*, *habentur infrà post Completorium Sabbati*; *et sic in aliis Feriis.*

AD TERTIAM.

℣. Deus, †in adjutórium.

Hymnus, O fons amóris, *infrà post Completorium Sabbati.*

Ant. 7. ç. Tóllite hóstias.

PSALMUS 24.

Pœnitentis oratio veniam et auxilium à Deo poscentis propter ipsius bonitatem et nomen.

AD te, Dómine, levávi ánimam meam: * Deus meus, in te confído,

Non erubescam, * neque irrídeant me inimíci mei.

Etenim universi qui sústinent te, non confundéntur: * confundantur omnes iníqua agentes supervácuè.

Vias tuas, Dómine, demóstra mihi, * et sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, et doce me; * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui totâ die.

Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, * et misericordiárum tuárum quæ à século sunt.

Delicta juventútis meæ et ignorántias meas ne memíneris: * secundùm misericórdiam tuam memento meî tu, propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis et rectus Dóminus: * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício: * docébit mites vias suas.

Universæ viæ Dómini, misericórdia et véritas * requiréntibus testamentum ejus et testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine: * propitiáberis peccáto meo; multum est enim.

Divisio Psalmi 24.

QUis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * et semen ejus hæreditábit terram.

Firmamentum est Dóminus timéntibus eum; * et testamentum ipsíus, ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum; * quóniam ipse evellet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, et miserére meî; * quia únicus et pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt: * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam et labórem meum, * et dimitte universa delicta mea.

Réspice inimícos meos,

quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam et érue me : * non erubéscam, quóniam sperávi in te.

Innocéntes et recti adhæsérunt mihi ; * quia sustínui te.

Líbera, Deus, Israel * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

PSALMUS 95.

Super omnes gentes regnat Christus : judicabit populos in æquitate.

CAntáte Dómino cánticum novum : * cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Domino, et benedícite nómini ejus ; * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus ;

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis ; * terríbilis est super omnes deos :

Quóniam omnes dii géntium dæmónia ; * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo inconspectu ejus : * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino, pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam et honórem ; * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus ; * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur à fácie ejus universa terra ; * dícite in géntibus quia Dominus regnávit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovébitur : * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli et exultet terra, commoveátur mare et plenitúdo ejus : * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna sylvárum à fácie Dómini, quia venit ; * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Tóllite hóstias, et adoráte Dóminum : étenim correxit orbem terræ. *Ps.* 95.

CAPITULUM. Ephes. 5.

ESTóte imitatóres Dei, sicut fílii caríssimi ; et ambuláte in dilectióne, sicut et Christus dilexit nos, et trádidit semetipsum pro nobis oblatiónem et hóstiam Deo in odórem suavitátis.

℟. *br.* Quid retríbuam Dómino * Pro ómnibus quæ retríbuit mihi ? Quid retríbuam. ℣. Vota mea Dómino reddam * coram omni pópulo ejus, * Pro ómnibus. Glória Patri. Quid retríbuam.

℣. Tibi,

℣. Tibi, Dómine, sacrificábo hóstiam laudis, ℟. Et nomen Dómini invocábo. *Ps.* 115.

Preces, si dicendæ sint, habentur infrà post Completorium Sabbati. Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

℣. Deus, † in adjutórium.

Hymnus, Jam solis, *infrà post Completorium Sabbati.*

Ant. 6. F. Elégit.

PSALMUS 46.

Christus Rex magnus super omnem terram : ipsi psallendum.

OMnes gentes, pláudite mánibus : * jubiláte Deo in voce exultatiónis;

Quóniam Dóminus excelsus, terríbilis : * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis, * et gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hæreditátem suam, * spéciem Jacob, quam dilexit.

Ascendit Deus in júbilo, * et Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite : * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam rex omnis terræ Deus, * psállite sapienter.

Regnábit Deus super gentes : * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham ; * quóniam dii fortes terræ vehementer eleváti sunt.

PSALMUS 97.

Deus laudandus ob Christi salvatoris adventum et manifestationem.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus ; * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum : * in conspectu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra : * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi : * in tubis ductílibus et voce tubæ córneæ, jubiláte in conspectu regis Dómini.

Moveátur mare, et plenitúdo ejus ; * orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simùl montes exultábunt à conspectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

PSALMUS 98.

Christi regnum super omnes populos: ipse est cui serviebant patres antiqui.

DOminus regnávit, irascantur pópuli; * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus, * et excelsus super omnes pópulos.

Confiteantur nómini tuo magno, quóniam terríbile et sanctum est; * et honor regis judícium dîligit.

Tu parasti directiónes: * judícium et justítiam in Jacob tu fecisti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus; * quóniam sanctum est.

Móyses et Aáron in sacerdótibus ejus, * Sámuel inter eos qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos: * in columna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * et præceptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos: * Deus, tu propítius fuísti eis, et ulciscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus; * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Elégit nobis hæreditátem suam, quàm dilexit Dóminus. *Ps.* 46.

CAPITULUM. *Rom.* 8.

SPíritus testimónium reddit spirítui nostro quòd sumus fílii Dei. Si autem fílii, et hærédes: hærédes quidem Dei, cohærédes autem Christi.

℟. *br.* Confiteantur Dómino * Misericórdiæ ejus. Confiteantur. ℣. Et mirabília ejus * fíliis hóminum: * Misericórdiæ. Glória Patri. Confiteantur. *Ps.* 106.

℣. Quómodò miserétur pater filiórum, ℟. Misértus est Dóminus timéntibus se. *Ps.* 102.

Preces, si dicendæ sint, habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, † in adjutórium.

Hymnus, Prono volútus, *infrà post Completorium Sabbati.*

Ant. 7. ç. In voluntáte tua.

PSALMUS 52.

Impii frustrà sibi dicunt Deum non esse. Christi adventus postulatur.

DIxit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrupti sunt et abominábiles facti sunt in iniquitátibus: * non est qui fáciat bonum.

Deus de cœlo prospexit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt,

simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Nonne scient omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocavérunt: * illìc trepidavérunt timóre, ubì non erat timor.

Quóniam Deus dissipávit ossa eórum qui homínibus placent: * confúsi sunt, quóniam Deus sprevit eos.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cùm convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

PSALMUS 72.

Dùm improbi in hac vita videntur felices, probi, quòd sua quemque maneant præmia, consolatione levantur.

QUàm bonus Israel Deus * his qui recto sunt corde!

Mei autem penè moti sunt pedes, * penè effúsi sunt gressus mei;

Quia zelávi super iníquos, * pacem peccatórum videns.

Quia non est respectus morti eorum, * et firmamentum in plaga eórum.

In labóre hóminum non sunt, * et cum homínibus non flagellabuntur.

Ideò ténuit eos supérbia: * operti sunt iniquitáte et impietáte suâ.

Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum: * transiérunt in affectum cordis.

Cogitavérunt et locúti sunt nequítiam: * iniquitátem in excelso locúti sunt.

Posuérunt in cœlum os suum, * et lingua eórum transívit in terra.

Ideò convertétur pópulus meus hìc; * et dies pleni invenientur in eis.

Et dixérunt: Quómodò scit Deus? * et, Si est scientia in Excelso?

Ecce ipsi peccatóres, et abundantes in século, * obtinuérunt divítias.

Et dixi: Ergò sine causâ justificávi cor meum, * et lavi inter innocentes manus meas;

Et fui flagellátus totâ die, * et castigátio mea in matutínis.

Si dicébam, Narrábo sic; * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Existimábam ut cognóscerem hoc: * labor est ante me,

Donec intrem in sanctuárium Dei, * et intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter dolos posuisti eis: * dejécisti eos, dùm allevarentur.

Quómodò facti sunt in desolatiónem! * súbitò defecérunt; periérunt propter iniquitátem suam.

Velut sómnium surgéntium, Dómine, * in civi-

táte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.

Quia inflammátum est cor meum, et renes mei commutáti sunt; * et ego ad níhilum redactus sum, et nescívi.

Ut jumentum factus sum apud te; * et ego semper tecum.

Divisio Psalmi 72.

TEnuisti [Dómine] manum déxteram meam, et in voluntáte tua deduxisti me, * et cum glóriâ suscepisti me.

Quid enim mihi est in cœlo? * et à te quid vólui super terram?

Defécit caro mea, et cor meum: * Deus cordis mei, et pars mea, Deus in ætérnum.

Quia ecce qui elongant se à te, períbunt: * perdidisti omnes qui fornicántur abs te.

Mihi autem adhærére Deo bonum est, * pónere in Dómino Deo spem meam;

Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas * in portis fíliæ Sion.

Ant. In voluntáte tua deduxisti me, Dómine, et cum glóriâ suscepisti me. *Ps.* 72.

CAPITULUM. 2. *Thess.* 1.

DIgnétur vos vocatióne suâ Deus noster, et ímpleat omnem voluntátem bonitátis, et opus fídei in virtúte; ut clarificétur nomen Dómini nostri Jesu Christi in vóbis, et vos in illo.

℟. *br.* Doce me fácere voluntátem tuam; * Quia Deus meus es tu. Doce. ℣. Spíritus tuus bonus * dedúcet me; * Quia. Glória. Doce. *Ps.* 142.

℣. In Deo salutáre meum, et glória mea: ℟. Deus auxílii mei; et spes mea in Deo est. *Ps.* 61.

Preces, si dicendæ sint, habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, †in adjutórium. *Ant.* 2. D. Convértere.

PSALMUS 114.

Anima Deum beneficum diligens, æterna fiduciáliter expectat præmia.

DIlexi, quóniam exáudiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi, * et in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * et perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem et dolórem invéni; et nomen Dómini invocávi: * O Dómine, líbera ánimam meam.

Miséricors Dóminus, et justus, * et Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus: * humiliátus sum, et liberávit me.

Convértere, ánima mea,

in réquiem tuam; * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

Ant. Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, quia Dóminus benefécit tibi.

Ant. 8. G. Levávi.

PSALMUS 120.

Dominus custos animæ fidelis et universæ Ecclesiæ suæ.

LEvávi óculos meos in montes, * undè véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum, * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum et éxitum tuum, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

Ant. Levávi óculos meos in montes: auxílium meum à Dómino.

Ant. 1. à. Adjutórium nostrum.

PSALMUS 123.

Ecclesiæ à periculis ereptæ gratiarum actio.

NIsi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israel; * nisi quia Dóminus erat in nobis,

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutíssent nos.

Cùm irascerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuísset nos.

Torrentem pertransívit ánima nostra, * fórsitan pertransísset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedictus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra sicut passer erepta est * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus est; * et nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, qui fecit cœlum et terram.

Ant. 5. a. Magnificávit Dóminus.

PSALMUS 125.

In Deo exultant fideles, quia magnificè cum eis egit.

IN convertendo Dóminus captivitátem Sion, * facti sumus sicut consoláti.

Tunc replétum est gáudio os nostrum, * et lingua nostra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes : * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobiscum : * facti sumus lætantes.

Converte , Dòmine , captivitátem nostram , * sicut torrens in austro.

Qui séminant in lácrymis , * in exultatióne metent.

Euntes ibant et flebant , * mittentes sémina sua.

Venientes autem vénient cum exultatióne , * portantes manípulos suos.

Ant. Magnificávit Dóminus fácere nobiscum : facti sumus lætantes.

Ant. 6. F. Adhæreat.

PSALMUS 136.

Sub hujus mundi Babylone , anima fidelis coram Deo gemit.

SUper flúmina Babylónis , illìc sédimus , * et flévimus , cùm recordarémur Sion.

In salícibus in médio ejus , * suspéndimus órgana nostra ;

Quia illìc interrogavérunt nos , qui captívos duxérunt nos , * verba cantiónum ;

Et qui abduxérunt nos : * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodò cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna ?

Si oblítus fúero tuî , Jerúsalem , * oblivióni detur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea fáucibus meis , * si non memínero tuî ;

Si non proposúero Jerúsalem * in princípio lætítiæ meæ.

Memor esto , Dómine , filiórum Edom , * in die Jerúsalem ;

Qui dicunt : Exinaníte , exinaníte * usque ad fundamentum in ea.

Fília Babylonis mísera : * beátus qui retríbuet tibi retributiónem tuam , quam retribuisti nobis.

Beátus qui tenébit , * et allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Adhæreat lingua mea fáucibus meis , si non proposúero Jerúsalem in princípio lætítiæ meæ.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 1.

NUnc non vidéntes , créditis : credentes autem , exultábitis lætítiâ inenarrábili et glorificátâ ; reportántes finem fídei vestræ , salútem animárum.

HYMNUS.

JActámur heu quot fluctibus !
Spes una de cœlis nitet :
Illùc et ora tóllimus ,
Et míttimus suspíria.

Tu vota præcurris , Pater ,
Magnamque protendis manum :
Jam fulta tanto róbore
Surgit potens infírmitas.

Quæ sæva nos premunt mala

Vinces, malis poténtior :
Te nostra duræ séntiet
Mens servitútis víndicem.
Quin vile corpus, Fílii
Fulgóre donábis tui :
At illa venális patet
Multo labóre glória.
Felix labor quem récreas
Tam spléndidâ rerum vice!
Fletu quis æternum brevi
Neget pacísci gáudium ?
Quæ nos prior sic díligis,
Tibi, beáta Trínitas,
Sit summa laus, summum decus,
In sempiterna sécula. Am.

℣. Ad te, Dómine, clamávi totâ die : ℟. Lætífica ánimam servi tui. *Ps.* 85.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Magníficat ánima mea Dóminum, et exultávit spíritus meus in Deo salutári meo. *Luc.* 1.

Preces, si dicendæ sint, et Suffragia, habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio, quandò propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti.

AD COMPLETORIUM.

Jube, domne, etc.

Ant. 2. D. Adjutórium meum.

PSALMUS 6.

Fidelium inter mundi hujus calamitates gemitus et fiducia.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére meî, Dómine, quóniam infirmus sum : * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valdè : * sed tu, Dómine, úsquequò ?

Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam : * salvum me fac propter misericórdiam tuam ;

Quóniam non est in morte, qui memor sit tuî : * in inferno autem quis confitébitur tibi ?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum : * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus : * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem ; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam : * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimíci mei : * convertantur et erubescant valdè velóciter.

PSALMUS 7.

Christi pro nobis patientis oratio. Adjutorium nostrum à Domino.

DOmine Deus meus, in te sperávi : * salvum me fac ex ómnibus perse-

quéntibus me, et líbera me;

Nequandò rápiat ut leo ánimam meam, * dùm non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci istud; * si est iníquitas in mánibus meis;

Si reddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam méritò ab inimícis meis inánis.

Persequátur inimícus ánimam meam, et comprehendat, et conculcet in terra vitam meam, * et glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exurge, Dómine, in ira tua; * et exaltáre in fínibus inimicórum meórum.

Et exurge, Dómine Deus meus, * in præcepto quod mandasti.

Et synagóga populórum circúmdabit te; * et propter hanc in altum regrédere.

Dóminus júdicat pópulos: * júdica me, Dómine, secundùm justítiam meam, et secundùm innocéntiam meam super me.

Consumétur nequítia peccatórum: * et díriges justum, scrutans corda et renes, Deus.

Justum adjutórium meum à Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Divisio Psalmi 7.

DEus judex justus, fortis et pátiens, * numquid irascitur per síngulos dies?

Nisi conversi fuéritis, gládium suum vibrábit: * arcum suum tetendit, et parávit illum;

Et in eo parávit vasa mortis: * sagittas suas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injustítiam: * concépit dolórem, et péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, et effódit eum; * et incidit in fóveam quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus; * et in vérticem ipsíus iníquitas ejus descendet.

Confitébor Dómino secundùm justítiam ejus, * et psallam nómini Dómini altíssimi.

Ant. Adjutórium meum à Dómino, qui salvos facit rectos corde. *Ps.* 7.

Hymnus, *Capitulum*, ℟. *breve*, *Antiphona ad* Nunc dimittis, *et Preces*, *quandò dicuntur*, *habentur infrà post Completorium Sabbati; et sic in cæteris Feriis.*

FERIA TERTIA.

Ad Officium Noct.

Invit. Deum pacis et dilectiónis, * Veníte, adorémus. 2. *Cor.* 13.

Psalmus 94. Veníte. 2.

Hymnus.

JUbes: et, in præceps aquis
Repentè confluéntibus,
Prodit sub auras húmidis
Exúta velis Arida.

Hanc tu colendam qui tuis,

Pater, dedisti fíliis,
Quos orbis unus cóntinet,
Fac una jungat cáritas.
Nunc exulámus; sed tuam
Mox congregábis in domum
Te Patre dignos, qui pio
Amore fratres víxerint.
At, qui malignis ártibus
Linguisque lædunt próximum,
A te repelles: hoc genus
Cœlestis aula non capit.
En ipsa tellus ímprobos
Dudùm labórans sústinet,
Ardetque non suæ jugo
Corruptiónis éximi.
Adoptiónem nos quoque
Efflagitámus íntegram,
Cui nos sacráto Spíritus
Prædestinávit pígnore.
AEterna laus et glória
Uni sit et trino Deo,
Diffúsa per quem córdibus
Fraterna regnat cáritas.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Quis requiescet.

PSALMUS 14.

Dilectio proximi viam salutis aperit.

DOmine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine máculâ, * et operátur justítiam;

Qui lóquitur veritátem in corde suo; * qui non egit dolum in lingua sua;

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit adversùs próximos suos.

Ad níhilum deductus est in conspectu ejus malignus; * timentes autem Dóminum glorífícat.

Qui jurat próximo suo, et non décipit; * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocentem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in æternum.

PSALMUS 18.

Natura et lex, Christus et Evangelium, dilectionem proximi commendant.

CŒli enarrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum: * in sole pósuit tabernáculum suum.

Et ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo, * exultávit ut gigas ad currendam viam.

A summo cœlo egréssio ejus, et occursus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat à calóre ejus.

Divisio Psalmi 18.

LEx Dómini immaculáta, convertens ánimas : * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda : * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in séculum séculi : * judícia Dómini vera, justificáta in semetipsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum, * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea : * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit ? * ab occúltis meis munda me, et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fuérint domináti, * tunc immaculátus ero, et emundábor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei, * et meditátio cordis mei in conspectu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * et redemptor meus.

Ant. Quis requiéscet in monte sancto tuo, Dómine ? qui operátur justítiam, nec fecit próximo suo malum. *Ps.* 14.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Non proponébam.

PSALMUS 71.

Regnum Christi, qui tanto nos amore dilexit, prænuntiatur.

DEus, judícium tuum regi da, * et justítiam tuam fílio regis ;

Judicáre pópulum tuum in justítia, * et páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * et colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet fílios páuperum, * et humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole et ante lunam, * in generatióne et generatiónem.

Descéndet sicut plúvia in vellus, * et sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * et à flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthiópes, * et inimíci ejus terram lingent.

Divisio Psalmi 71.

REges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent : * reges Arabum et Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ : * omnes gentes sérvient ei ;

Quia liberábit páuperem à potente, * et páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi et ínopi; * et ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum; * et honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, et dabitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper: * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus; * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sécula: * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus.

Et benedictum nomen majestátis ejus in ætérnum; * et replébitur majestáte ejus omnis terra: Fiat, fiat.

PSALMUS 100.

Regnum Christi, qui cunctos in proximum iniquos disperdet, describitur.

MIsericórdiam et judícium * cantábo tibi, Dómine.

Psallam, et intélligam in via immaculáta, * quandò vénies ad me.

Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domûs meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injustam: * facientes prævaricatiónes odívi.

Non adhæsit mihi cor pravum: * declinantem à me malignum non cognoscébam.

Detrahentem secrétò próximo suo, * hunc persequébar.

Superbo óculo, et insatiábili corde, * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum: * ámbulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat.

Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit supérbiam, * qui lóquitur iníqua non direxit in conspectu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ, * ut dispérderem de civitáte Dómini omnes operantes iniquitátem.

Ant. Non proponébam ante óculos meos rem injustam: detrahentem secrétò próximo suo, hunc persequébar. *Ps.* 100.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Adjúvit.

PSALMUS 106.

Misericordia Dei in populum suum celebranda et imitanda, sub diversis emblematibus pingitur.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant qui redempti sunt à Dómino, * quos redémit de manu inimíci;

Et de regiónibus congregávit eos, * à solis ortu et occásu, ab aquilóne et mari.

Erravérunt in solitúdine, in inaquóso: * viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Esurientes, et sitientes; * ánima eórum in ipsis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * et de necessitátibus eórum erípuit eos.

Et deduxit eos in viam rectam, * ut írent in civitátem habitatiónis.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum;

Quia satiávit ánimam inánem, * et ánimam esurientem satiávit bonis.

Sedentes in ténebris et umbrâ mortis, * vinctos in mendicitáte et ferro;

Quia exacerbavérunt elóquia Dei, * et consílium Altíssimi irritavérunt.

Et humilitátum est in labóribus cor eórum: * infirmáti sunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur, * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Et eduxit eos de ténebris et umbrâ mortis, * et víncula eórum disrúpit.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum;

Quia contrívit portas æreas, * et vectes férreos confrégit.

Divisio Psalmi 106.

Suscépit eos [Dóminus] de via iniquitátis eórum: * propter injustítias enim suas humiliáti sunt.

Omnem escam abominata est ánima eórum: * et appropinquavérunt usque ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Misit verbum suum, et sanávit eos; * et erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fílius hóminum.

Et sacrífícent sacrifícium laudis, * et annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descendunt mare in návibus, * facientes operatiónem in aquis multis;

Ipsi vidérunt ópera Dómini, * et mirabília ejus in profundo.

Dixit: et stetit spíritus procellæ; * et exaltáti sunt fluctus ejus.

Ascendunt usque ad cœlos, et descendunt usque ad abyssos: * ánima eórum in malis tabescébat.

Turbáti sunt, et moti sunt sicut ébrius; * et omnis sapiéntia eórum devoráta est.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * et de necessitátibus eórum eduxit eos.

Et státuit procellam ejus in auram, * et siluérunt fluctus ejus.

Et lætáti sunt, quia siluérunt: * et deduxit eos in portum voluntátis eórum.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Et exaltent eum in eccléstia plebis, * et in cáthedra seniórum laudent eum.

Altera divisio Psalmi 106.

POsuit [Dóminus] flúmina in desertum, * et éxitus aquárum in sitim:

Terram fructíferam in salsúginem, * à malítiâ inhabitántium in ea.

Posuit desertum in stagna aquárum, * et terram sine aquâ in éxitus aquárum;

Et collocávit illic esurientes: * et constituérunt civitátem habitatiónis.

Et seminavérunt agros, et plantavérunt víneas; * et fecérunt fructum nativitátis.

Et benedixit eis, et multiplicáti sunt nimis; * et jumenta eórum non minorávit.

Et pauci facti sunt, * et vexáti sunt à tribulatióne malórum, et dolóre.

Effúsa est contémptio super príncipes; * et erráre fecit eos in ínvio, et non in via.

Et adjúvit páuperem de inópiâ, * et posuit sicut oves famílias.

Vidébunt recti, et lætabuntur; * et omnis iníquitas oppilábit os suum.

Quis sápiens, et custódiet hæc? * et intélliget misericórdias Dómini?

Ant. Adjúvit Dóminus páuperem de inópiâ: vidébunt recti, et lætabuntur.

℣. Exortum est in ténebris lumen rectis: ℟. Miséricors, et miserátor, et justus. *Ps.* 111.

Pater noster.

℣. *Sacerd.* Magnificáte Dóminum mecum, ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipsum. *Ps.* 33.

AD LAUDES.

Ant. 4. d. Qui non accépit.

PSALMUS 23.

Dilectio proximi ad cœlos ducit, ubi Christus Rex gloriæ ingressus est.

DOmini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et universi qui hábitant in eo;

Quia ipse super mária fundávit eum, * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascendet in mon-

tem Dómini ? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino, * et misericórdiam à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras; et elevámini, portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, vestras; et elevámini, portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo, hic accipiet benedictiónem à Dómino.

Ant. 5. a. Audiam.

PSALMUS 84.

Regnum Christi expectatum et promissum, regnum pacis.

BEnedixisti, Dómine, terram tuam, * avertisti captivitátem Jacob.

Remisisti iniquitátem plebis tuæ, * operuisti ómnia peccáta eórum.

Mitigasti omnem iram tuam; * avertisti ab irâ indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus salutáris noster, * et averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum irascéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu conversus vivificábis nos; * et plebs tua lætábitur in te.

Ostende nobis, Dómine, misericórdiam tuam; * et salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem suam,

Et super sanctos suos, * et in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timentes eum salutáre ipsíus: * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia et véritas obviavérunt sibi: * justítia et pax osculátæ sunt.

Véritas de terrâ orta est, * et justítia de cœlo prospexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem; * et terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit, * et ponet in via gressus suos.

Ant. Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; quóniam loquétur pacem in plebem suam, et super sanctos suos.

Ant. 3. *a.* Qui dilígitis.

PSALMUS 96.

Christus Rex ab Angelis adorandus. Qui diligit eum, odit malum.

DOminus regnávit; exultet terra, * lætentur ínsulæ multæ.

Nubes et calígo in circúitu ejus: * justítia et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini, * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus, * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant sculptília, * et qui gloriantur in simulácris suis.

Adoráte eum, * omnes Angeli ejus.

Audívit, et lætátâ est Sion: * et exultavérunt fíliæ Judæ propter judícia tua, Dómine;

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum.

Ant. 7. *d.* Vivens.

In Feriis, CANTICUM EZECHIÆ. Is. 38.

Qui inter homines vivit, Deo inter eos confiteri debet ut omnes eum noscant.

EGo dixi: In dimídio diérum meórum vadam ad portas ínferi: * quæsívi resíduum annórum meórum.

Dixi: Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium: * non aspíciam hóminem ultrà, et habitatórem quiétis.

Generátio mea ablàta est, et convolúta est à me, * quasi tabernáculum pastórum.

Præcísa est velut à texente vita mea; dùm adhuc ordîrer, succídit me: * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sperábam usque ad mane; quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea: * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sicut pullus hirúndinis sic clamábo: * meditábor ut columba.

Attenuáti sunt óculi mei, suspicientes in excelsum: * Dómine, vim pátior, responde pro me.

Quid dicam, aut quid

respondébit mihi, * cùm ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine, si sic vívitur, et in tálibus vita spíritûs mei; * corrípies me, et vivificábis me.

Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima: * tu autem eruisti ánimam meam, ut non períret.

Projecísti post tergum tuum * ómnia peccáta mea.

Quia non infernus confitébitur tibi, neque mors laudábit te: * non expectábunt, qui descendunt in lacum, veritátem tuam.

Vivens, vivens ipse confitébitur tibi, sicut et ego hódiè: * pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine, salvum me fac; * et psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.

Ant. Vivens, vivens ipse confitébitur tibi, Dómine: pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

[*In Festis*, CANTICUM. Eccli. 36.

Patres antiqui pro nobis orabant, nobis caritatis exemplum præbentes.

MIserére nostrî, Deus ómnium, et réspice nos, * et ostende nobis lucem miseratiónum tuárum.

Et immitte timórem tuum super gentes quæ non exquisiérunt te; * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, et enarrent magnália tua.

Alleva manum tuam super gentes aliénas, * ut vídeant poténtiam tuam.

Sicut enim in conspectu eórum sanctificátus es in nobis, * sic in conspectu nostro magnificáberis in eis;

Ut cognoscant te, * sicut et nos cognóvimus quóniam non est Deus præter te, Dómine.

Innova signa, et immúta mirabília: * glorífica manum et bráchium dextrum.

Excita furórem, et effunde iram: * tolle adversárium, et afflíge inimícum.

Festína tempus, et memento finis, * ut enarrent mirabília tua.

In ira flammæ devorétur qui salvátur; * et qui péssimant plebem tuam, invéniant perditiónem.

Cóntere caput príncipum inimicórum, * dicéntium: Non est álius præter nos.

Cóngrega omnes tribus Jacob; * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, et enarrent magnália tua.

Et hæreditábis eos, * sicut ab inítio.

Miserére plebi tuæ super quam invocátum est

nomen tuum, * et Israel quem coæquasti primogénito tuo.

Miserére civitáti sanctificatiónis tuæ Jerúsalem, * civitáti requiéi tuæ.

Reple Sion inerrabílibus verbis tuis, * et glóriâ tuâ pópulum tuum.]

Ant. 1. D. Laudáte.

PSALMUS 150.

Mutua ad laudandum Deum invitatio.

LAudáte Dóminum in sanctis ejus : * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ : * laudáte eum in psaltério et cíthara.

Laudáte eum in tympano et choro : * laudáte eum in chordis et órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus ; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis : * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Laudáte Dóminum in sanctis ejus : laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

CAPITULUM. 1. *Joan.* 2.

MAndátum novum scribo vobis, quod verum est et in Christo, et in vobis ; quia ténebræ transiérunt, et verum lumen jam lucet. Qui dicit se in luce esse, et fratrem suum odit, in ténebris est usque adhuc. Qui díligit fratrem suum, in lúmine manet, et scándalum in eo non est.

HYMNUS.

TE príncipem summo, Deus,
Jubes amóre díligi :
Tibi secundùm prótinùs
Jubes amári próximum.
Amóre fundátam tuo
Communiónem réspice,
Quâ corpus unum plúrimi,
Unum cor, una mens sumus.
Illam fides et véritas
Amábili stipant choro :
Oblíquus hinc livor procul
Et litis ardor éxulant.
Tu, pacis auctor, mútuos
Astringe nexus : da, Pater,
Gaudére fratrum gáudiis,
Da condolére flétibus.
AEterna laus et glória
Uni sit et trino Deo,
Qui moris uníus sacrâ
Nos pacis in domo locat.
Amen.

℣. Deus in médio civitátis suæ ; non commovébitur : ℟. Adjuvábit eam manè dilúculo. *Ps.* 45.

Ad. Benedictus.

Ant. 7. a. Erexit Dóminus cornu salútis nobis in domo David púeri sui, sicut locútus est per os sanctórum. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Cùm mihi.

PSALMUS 36.

Christus pro nobis patiens, nobis perfectæ dilectionis exemplum præbet.

JUdica, Dómine, nocentes me: * expugna impugnantes me.

Apprehende arma et scutum, * et exurge in adjutórium mihi.

Effunde frámeam, et conclúde adversùs eos qui persequuntur me, * dic ánimæ meæ: Salus tua ego sum.

Confundantur et reverèantur * quærentes ánimam meam.

Avertantur retrorsùm, et confundantur * cogitantes mihi mala.

Fiant tanquam pulvis ante fáciem venti, * et ángelus Dómini coarctans eos.

Fiat via illórum ténebræ et lúbricum, * et ángelus Dómini pérsequens eos;

Quóniam gratìs abscondérunt mihi intéritum láquei sui; * supervácuè exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus quem ignórat; et cáptio quam abscondit, apprehendat eum; * et in láqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultábit in Dómino, * et delectábitur super salutári suo.

Omnia ossa mea dicent: * Dómine, quis símilis tibi?

Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus, * egénum et páuperem à diripiéntibus eum.

Divisio Psalmi 34.

SUrgentes testes iníqui, * quæ ignorábam interrogábant me.

Retribuébant mihi mala pro bonis, * sterilitátem ánimæ meæ.

Ego autem, cùm mihi molesti essent, * induébar cilício.

Humiliábam in jejúnio ánimam meam, * et orátio mea in sinu meo convertétur.

Quasi próximum, et quasi fratrem nostrum, sìc complacébam: * quasi lugens et contristátus, sìc humiliábar.

Et adversùm me lætáti sunt, et convenérunt: * congregáta sunt super me flagella, et ignorávi.

Dissipáti sunt, nec compuncti; tentavérunt me, subsannavérunt me subsannatióne: * frenduérunt super me déntibus suis.

Dómine, quandò respícies? * restítue ánimam meam à malignitáte eórum, à leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in eccléstia magna: * in pópulo gravi laudábo te.

Non supergáudeant mihi qui adversantur mihi iní-

què, * qui odérunt me gratis, et ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacíficè loquebantur; * et in iracúndia terræ loquentes, dolos cogitábant.

Et dilatavérunt super me os suum; * dixérunt: Euge, euge, vidérunt óculi nostri.

Vidisti, Dómine, ne síleas: * Dómine, ne discédas à me.

Altera divisio Psalmi 34.

EXurge, et intende judício meo; * Deus meus et Dóminus meus, in causam meam.

Júdica me secundùm justítiam tuam, Dómine Deus meus; * et non supergáudeant mihi.

Non dicant in córdibus suis: Euge, euge, ánimæ nostræ; * nec dicant: Devorávimus eum.

Erubescant et revereantur simul, * qui gratulantur malis meis.

Induantur confusióne et reveréntiâ, * qui magna loquuntur super me.

Exultent et lætentur qui volunt justítiam meam; * et dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditábitur justítiam tuam, * totâ die laudem tuam.

Ant. Cùm mihi molesti essent, quasi próximum et quasi fratrem nostrum, sic complacébam.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Cum ímpiis non sedébo.

PSALMUS 25.

Anima fidelis inter iniquos innocentiam suam servat.

JUdica me, Dómine, quóniam ego in innocéntia mea ingressus sum; * et in Dómino sperans, non infirmábor.

Proba me, Dómine, et tenta me: * ure renes meos et cor meum;

Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est; * et complácui in veritáte tua.

Non sedi cum concílio vanitátis; * et cum iníqua geréntibus non introíbo.

Odívi ecclésiam malignántium; * et cum ímpiis non sedébo.

Lavábo inter innocentes manus meas, * et circúmdabo altáre tuum, Dómine;

Ut áudiam vocem laudis, * et enarrem universa mirabília tua.

Dómine, dilexi decórem domûs tuæ, * et locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam; * et cum viris sánguinum vitam meam,

In quorum mánibus iniquitátes sunt: * déxtera eórum repléta est munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingressus sum: *

rédime me, et miserére meî.

Pes meus stetit in directo: * in ecclésiis benedícam te, Dómine.

Psalmus 49.

Ultimus Christi adventus prænuntiatur. Non ex cœsis victimis, sed ex animi puritate judicandi homines.

Deus deórum Dóminus locútus est; * et vocávit terram à solis ortu usque ad occásum.

Ex Sion spécies decóris ejus: Deus manifestè véniet; * Deus noster, et non silébit.

Ignis in conspectu ejus exardescet, * et in circúitu ejus tempestas válida.

Advocábit cœlum desursùm, et terram, * discérnere pópulum suum.

Congregáte illi sanctos ejus, * qui órdinant testamentum ejus super sacrifícia.

Et annuntiábunt cœli justítiam ejus, * quóniam Deus judex est.

Audi, pópulus meus, et loquar; Israel, et testificábor tibi: * Deus, Deus tuus ego sum.

Non in sacrifíciis tuis árguam te: * holocausta autem tua in conspectu meo sunt semper.

Non accípiam de domo tuâ vítulos, * neque de grégibus tuis hircos;

Quóniam meæ sunt omnes feræ sylvárum, * jumenta in móntibus et boves.

Cognóvi ómnia volatília cœli; * et pulchritúdo agri mecum est.

Si esuríero, non dicam tibi: * meus est enim orbis terræ, et plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum? * aut sánguinem hircórum potábo?

Immola deo sacrifícium laudis, * et redde Altíssimo vota tua.

Et ínvoca me in die tribulatiónis: * éruam te, et honorificábis me.

Divisio Psalmi 49.

Peccatóri autem dixit Deus: * Quarè tu enarras justítias meas, et assúmis testamentum meum per os tuum?

Tu verò odisti disciplínam, * et projecisti sermónes meos retrorsùm.

Si vidébas furem, currébas cum eo, * et cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítiâ, * et lingua tua concinnábat dolos.

Sedens adversùs fratrem tuum loquebáris, et adversùs fílium matris tuæ ponébas scándalum: * hæc fecisti, et tácui.

Existimasti iníquè, quòd ero tuî símilis: * árguam te, et státuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc, qui oblivíscimini Deum ; * nequandò rápiat, et non sit qui erípiat.

Sacrifícium laudis honorificábit me ; * et illìc iter, quo ostendam illi salutáre Dei.

Ant. Cum ímpiis non sedébo : inter innocentes circúmdabo altáre tuum, Dómine. *Ps.* 25.

CAPITULUM. *Eccli.* 35.

SAcrifícium salutáre est atténdere mandátis, et discédere ab omni iniquitáte : et propitiatiónem lítare sacrifícii super injustítias, et deprecátio pro peccátis, recédere ab injustítiâ.

℟. *br.* Quis ascendet in montem Dómini, * Stabit in loco sancto ejus ? Quis ascendet. ℣. Innocens mánibus * et mundo corde * Stabit in loco sancto ejus. Glória Patri. Quis ascendet. *Ps.* 23.

℣. Congregáte Dómino sanctos ejus, ℟. Qui órdinant testamentum ejus super sacrifícia. *Ps.* 49.

AD SEXTAM.

Ant. 4. c. Justus.

PSALMUS 36.

Lex Dei perseveranter observanda : bonorum et malorum quàm dispar status et exitus.

NOli æmulári in malignántibus, * neque zeláveris facientes iniquitátem ;

Quóniam tanquam fœnum velóciter arescent, * et quemádmodùm ólera herbárum citò décident.

Spera in Dómino, et fac bonitátem ; * et inhábita terram, et pascéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino, * et dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam, et spera in eo ; * et ipse fáciet.

Et edúcet quasi lumen justítiam tuam, * et judícium tuum tanquam merídiem.

Súbditus esto Dómino, * et ora eum.

Noli æmulári in eo qui prosperátur in via sua, * in hómine fáciente injustítias.

Désine ab irâ, et derelinque furórem : * noli æmulári, ut malignéris ;

Quóniam qui malignantur, exterminabuntur : * sustinentes autem Dóminum, ipsi hæreditábunt terram.

Et adhuc pusillùm, et non erit peccátor ; * et quæres locum ejus, et non invénies.

Mansuéti autem hæreditábunt terram, * et delectabuntur in multitúdine pacis.

Observábit peccátor justum, * et stridébit super eum déntibus suis.

Dóminus autem irridébit eum ; * quóniam próspicit quòd véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres, intendérunt arcum suum; * ut dejíciant páuperem et ínopem, ut trucident rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipsórum, * et arcus eórum confringátur.

Mélius est módicum justo, * super divítias peccatórum multas;

Quóniam bráchia peccatórum conterentur: * confirmat autem justos Dóminus.

Divisio Psalmi 36.

NOvit Dóminus dies immaculatórum; * et hæréditas eórum in æternum erit.

Non confundentur in témpore malo, et in diébus famis saturabuntur; * quia peccatóres períbunt.

Inimíci verò Dómini, mox ut honorificáti fúerint et exaltáti, * deficientes, quemádmodùm fumus, defícient.

Mutuábitur peccátor, et non solvet: * justus autem miserétur, et tríbuet.

Quia benedicentes ei hæreditábunt terram; * maledicentes autem ei disperíbunt.

Apud Dóminum gressus hóminis dirigentur, * et viam ejus volet.

Cùm cecíderit, non collidétur; * quia Dóminus suppónit manum suam.

Júnior fui, étenim sénui; * et non vidi justum derelictum, nec semen ejus quærens panem.

Totâ die miserétur, et cómmodat; * et semen illíus in benedictióne erit.

Declína à malo, et fac bonum; * et inhábita in séculum séculi.

Quia Dóminus amat judícium, et non derelinquet sanctos suos: * in æternum conservabuntur.

Injusti punientur; * et semen impiórum períbit.

Justi autem hæreditábunt terram, * et inhabitábunt in séculum séculi super eam.

Altera divisio Psalmi 36.

OS justi meditábitur sapiéntiam, * et lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus; * et non supplantabuntur gressus ejus.

Consíderat peccátor justum, * et quærit mortificáre eum.

Dóminus autem non derelinquet eum in mánibus ejus, * nec damnábit eum, cùm judicábitur illi.

Expecta Dóminum, * et custódi viam ejus.

Et exaltábit te, ut hæreditáte cápias terram: * cùm perierint peccatóres, vidébis.

Vidi ímpium superexaltátum, * et elevátum sicut cedros Líbani.

Et transívi, et ecce non

erat: * et quæsívi eum, et non est inventus locus ejus.

Custódi innocéntiam, et vide æquitátem; * quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico.

Injusti autem disperíbunt simul: * relíquiæ impiórum interíbunt.

Salus autem justórum à Dómino; * et protector eórum in témpore tribulatiónis.

Et adjuvábit eos Dóminus, et liberábit eos; * et éruet eos à peccatóribus, et salvábit eos, quia speravérunt in eo.

Ant. Justus totâ die miserétur, et cómmodat; et semen illíus in benedictióne erit.

Capitulum. 1. *Joan.* 3.

QUi habúerit substantiam hujus mundi, et víderit fratrem suum necessitátem habére, et cláuserit víscera sua ab eo; quómodò cáritas Dei manet in eo? Filíoli mei, non diligámus verbo, neque linguâ, sed ópere et veritáte.

℟. *br.* Jucundus homo * Qui miserétur, et cómmodat. Jucundus. ℣. In æternum * non commovébitur, * Qui miserétur. Glória Patri. Jucundus.

℣. Dispersit, dedit paupéribus: ℟. Justítia ejus manet in séculum séculi. *Ps.* 111.

AD NONAM.

Ant. 7. b. Pro eo.

Psalmus 108.

Christus inimicos suos diligens, injustum eorum odium arguit, et imminentem Dei in ipsos vindictam prænuntiat.

DEus, laudem meam ne tacúeris; * quia os peccatóris et os dolósi super me apertum est.

Locúti sunt adversùm me linguâ dolósâ, et sermónibus ódii circumdedérunt me, * et expugnavérunt me gratìs.

Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi: * ego autem orábam.

Et posuérunt adversùm me mala pro bonis, * et ódium pro dilectióne meâ.

Divisio Psalmi 108.

CÒnstítue [Dómine] super eum peccatórem; * et diâbolus stet à dextris ejus.

Cùm judicátur éxeat condemnátus; * et orátio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci; * et episcopátum ejus accípiat alter.

Fiant fílii ejus órphani, * et uxor ejus vídua.

Nutantes transferantur fílii ejus, et mendícent, * et ejiciantur de habitatiónibus suis.

Scrutétur fœnerátor omnem substántiam ejus; * et dirípiant aliéni labóres ejus.

Non sit illi adjútor, *

nec sit qui misereátur pupillis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum : * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conspectu Dómini ; * et peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminum semper : * et dispéreat de terra memória eórum ;

Pro eo quòd non est recordátus fácere misericórdiam , * et persecútus est hóminem ínopem et mendícum , et compunctum corde mortificáre.

Et dilexit maledictiónem , et véniet ei : * et nóluit benedictiónem , et elongábitur ab eo.

Et índuit maledictiónem sicut vestimentum : * et intrávit sicut aqua in interióra ejus , et sicut óleum in óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestimentum quo operítur , * et sicut zona quâ semper præcíngitur.

Hoc opus eórum qui détrahunt mihi apud Dóminum , * et qui loquuntur mala adversùs ánimam meam.

Et tu , Dómine , Dómine , fac mecum propter nomen tuum ; * quia suávis est misericórdia tua.

Altera divisio Psalmi 108.

LIbera me , quia egénus et pauper ego sum , * et cor meum conturbátum est intra me.

Sicut umbra , cùm declínat , ablátus sum ; * et excussus sum sicut locustæ.

Génua mea infirmáta sunt à jejúnio , * et caro mea immutáta est propter óleum.

Et ego factus sum oppróbrium illis : * vidérunt me , et movérunt cápita sua.

Adjuva me , Dómine Deus meus : * salvum me fac secundùm misericórdiam tuam.

Et sciant quia manus tua hæc : * et tu , Dómine , fecisti eam.

Maledícent illi , et tu benedíces : * qui insurgunt in me , confundantur ; servus autem tuus lætábitur.

Induantur , qui détrahunt mihi , pudóre ; * et operiantur sicut diplóide confusióne suâ.

Confitébor Dómino nimis in ore meo , * et in médio multórum laudábo eum.

Quia ástitit à dextris páuperis , * ut salvam fáceret à persequéntibus ánimam meam.

Ant. Pro eo ut me dilígerent , detrahébant mihi : ego autem orábam.

CAPITULUM. *Rom.* 12.

NOlíte esse prudentes apud vosmetipsos , nulli malum pro malo reddentes , providentes bona non

non tantùm coram Deo, sed étiam coram ómnibus homínibus: si fíeri potest, quod ex vobis est, cum ómnibus homínibus pacem habentes.

℟. *br.* Posuérunt adversùm me * Mala pro bonis. Posuérunt. ℣. Et ódium * pro dilectióne mea, * Mala pro bonis. Glória. Posuérunt. *Ps.* 108.

℣. Si réddidi retribuéntibus mihi mala, ℟. Décidam méritò ab ínimícis meis ináni*s*. *Ps.* 7.

AD VESPERAS.

Ant. 3. b. Multùm íncola fuit.

PSALMUS 119.

Justus, cum his qui oderunt pacem, manet pacíficus.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi; * et exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * et à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagittæ potentis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est! habitávi cum habitántibus Cedar: * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. Multùm íncola fuit ánima mea, Dómine cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus.

Ant. 1. f. Propter fratres meos.

PSALMUS 121.

Justus, propter fratres et proximos suos, pacem quærit.

LAEtátus sum in his quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis, Jerúsalem.

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipsum.

Illùc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini; * testimónium Israel, ad confitendum nómini Dómini.

Quia illìc sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem, * et abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * et abundántia in túribus tuis.

Propter fratres meos et próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. Propter fratres meos et próximos meos, loquébar pacem de te, Jerúsalem.

Ant. 4. a. Quàm bonum

PSALMUS 132.

Fraternæ concordiæ beatitudo.

ECce quàm bonum, et quàm jucundum * habitáre fratres in unum!

Sicut unguentum in cápite, quod descendit in barbam, barbam Aáron; * quod descendit in oram vestimenti ejus.

Sicut ros Hermon, * qui descendit in montem Sion.

Quóniam illìc mandávit Dóminus benedictiónem, * et vitam usque in séculum.

Ant. Quàm bonum, et quàm jucundum habitáre fratres in unum!

Ant. 8. G. In misericórdia.

PSALMUS 140.

Orat justus ut sit patiens in tribulationibus, et tutus ab inimicis.

DOmine, clamávi ad te, exaudi me: * intende voci meæ, cùm clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea sicut incensum in conspectu tuo: * elevátio mánuum meárum, sacrifícium vespertínum.

Pone, Dómine, custódiam ori meo, * et óstium circumstántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excusandas excusatiónes in peccátis cum homínibus operántibus iniquitátem:

Et non communicábo * cum electis eórum.

Corrípiet me justus in misericórdia, et increpábit me; * óleum autem peccatóris non impinguet caput meum.

Quóniam adhuc et orátio mea * in beneplácitis eórum.

Absorpti sunt juncti petræ júdices eórum: * áudient verba mea, quóniam potuérunt.

Sicut crassitúdo terræ erupta est super terram, * dissipáta sunt ossa nostra secùs infernum.

Quia ad te, Dómine, Dómine, óculi mei: * in te sperávi, non áuferas ánimam meam.

Custódi me à láqueo quem statuérunt mihi, * et à scándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres: * singuláriter sum ego, donec tránseam.

Ant. In misericórdia justus increpábit me: óleum autem peccatóris non impinguet caput meum.

Ant. 6. F. Me expectant justi.

PSALMUS 141.

Justus, humanâ ope destitutus, ad divinum confugit auxilium.

VOce meâ ad Dóminum clamávi: * voce meâ ad Dóminum deprecátus sum.

Effundo in conspectu ejus oratiónem meam, et tribulatiónem meam ante

ipsum pronúncio, * in deficiendo ex me spíritum meum.

Et tu cognovisti sémitas meas : * in via hac quâ ambulábam, abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram, et vidébam; * et non erat qui cognósceret me.

Périit fuga à me; * et non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine! * dixi, Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Intende ad deprecatiónem meam; * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me à persequéntibus me; * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam, ad confitendum nómini tuo : * me expectant justi, donec retríbuas mihi.

Ant. Me expectant justi, donec retríbuas mihi, Dómine.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 12.

SI quid pátitur unum membrum, compatiuntur ómnia membra; sive gloriátur unum membrum, congaudent ómnia membra : vos autem estis corpus Christi, et membra de membro.

HYMNUS.

O Quàm juvat fratres Deus,
Unum quibus Christus caput
Vitále robur súfficit,
Uno movéri spíritu!
Quàm dulce laudes dícere
Unâ tibi cunctos domo,
Precumque ceu factâ manu,
Inferre vim gratam tibi!
Hanc quisque díligat domum;
Hanc pace concors récreet,
Væ dira qui spargit malus
Dissensiónum sémina.
Sed damna cedunt in lucrum
Te, Christe, diligéntibus :
Augent corónas prælia;
Prosuntque, dùm nocent, mali.
Vox blanda sævit trístiùs,
Dùm pectus incautum subit,
Lapsúque cæco dúlcibus
Laudum venénis ínficit.
Præsta, beáta Trínitas,
Ut caritáte mútuâ
Prosímus alter álteri,
Regnémus et polo simul.
Amen.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea : ℟. Audiant mansuéti, et lætentur. *Ps.* 33.

Ad Magnificat.

Ant. 8. G. Respéxit Deus humilitátem áncillæ suæ : ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. ç. Tu remisisti.

PSALMUS 12.

Animæ fidelis in tribulatione ad Deum deprecatio.

USquequò, Dómine, oblivísceris me in finem? * úsquequò avertis fáciem tuam à me?

Quámdiù ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Usquequò exaltábitur * inimícus meus super me?

Réspice et exaudi me, Dómine Deus meus: * illúmina óculos meos, ne unquàm obdórmiam in morte:

Nequandò dicat inimícus meus, Præválui adversùs eum: * qui tríbulant me, exultábunt, si motus fúero.

Ego autem in misericórdia tua sperávi: * exultábit cor meum in salutári tuo.

Cantábo Dómino, qui bona tríbuit mihi, * et psallam nómini Dómini altíssimi.

PSALMUS 31.

Misericordia Dei hominem peccatorem per gratiam suam justificantis commendatur.

BEáti quórum remissæ sunt iniquitátes, * et quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dùm clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua: * conversus sum in ærumna mea, dùm confígitur spina.

Delictum meum cógnitum tibi feci, * et injustítiam meam non abscondi.

Dixi: Confitébor adversùm me injustítiam meam Dómino; * et tu remisisti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, et ínstruam te in via hac quâ gradiéris: * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fíeri sicùt equus et mulus, * quibus non est intellectus.

In camo et fræno maxíllas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris: * sperántem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, et exultáte, justi; * et

gloriámini, omnes recti corde.

PSALMUS 78.

Fideles ab Infidelibus vexati opem Dei poscunt.

DEus, venérunt gentes in hæreditátem tuam: polluérunt templum sanctum tuum: * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.

Posuérunt morticína servórum tuórum escas volatílibus cœli, * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

Effudérunt sánguinem eórum tanquàm aquam in circúitu Jerúsalem; * et non erat qui sepelíret.

Facti sumus oppróbrium vicínis nostris, * subsannátio et illúsio his qui in circúitu nostro sunt.

Usquequò, Dómine, irascéris in finem? * accendétur velut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in gentes quæ te non novérunt, * et in regna quæ nomen tuum non invocavérunt;

Quia comedérunt Jacob, * et locum ejus desolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum: * citò antícipent nos misericórdiæ tuæ, quia pauperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutáris noster; * et propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos.

Et propítius esto peccátis nostris propter nomen tuum; * ne fortè dicant in géntibus: Ubi est Deus eórum?

Et innotescat in natiónibus coràm óculis nostris * últio sánguinis servórum tuórum, qui effúsus est.

Introëat in conspectu tuo gémitus compeditórum: * secundùm magnitúdinem bráchii tui, pósside fílios mortificatórum.

Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum impropérium ipsórum, * quod exprobravérunt tibi, Dómine.

Nos autem pópulus tuus, et oves páscuæ tuæ, confitébimur tibi in séculum.

In generatiónem et generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

Ant. Tu remisisti impietátem peccáti mei: pro hac orábit ad te omnis sanctus. *Ps.* 31.

FERIA QUARTA.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum spei, * Veníte, adorémus. *Rom.* 15.

Psalmus 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

MIrámur, ô Deus, tuæ Recens opus poténtiæ,
Quæ scripta scintillántibus
Refulget astrórum globis.

Ut sol diéi, cándida
Sic luna nocti præsidet:
Exércitu totum novo
Discríminant stellæ polum.

At ipse, cœlórum decus,
Sol novit occásus suos:
Sunt certa lunæ témpora,
Statíque lapsus síderum.

Jugi rotáta túrbine
Furantur et reddunt diem:
Tu semper idem, néscius
Mortálium spem fállere.

Turbáta quid mens fluctuet?
Curâ paternâ nos regis:
Æterna si cordi salus,
Æterna nos salus manet.

Supréma laus et glória
Uni sit et trino Deo,
Suo repóni qui jubet
Curas et angóres sinu. Am.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. *a.* Sperent in te.

PSALMUS 9.

Ecclesia de victoriis jam reportatis grates agit et spem sumit, pro reportandis opem poscit.

CONfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo: * narrábo ómnia mirabília tua.

Lætábor et exultábo in te; * psallam nómini tuo, Altíssime:

In convertendo inimícum meum retrorsùm; * infirmabuntur, et períbunt à fácie tua.

Quóniam fecisti judícium meum et causam meam: * sedisti super thronum, qui júdicas justítiam.

Increpasti gentes, et périit ímpius: * nomen eórum delêsti in æternum, et in séculum séculi.

Inimíci defecérunt frámeæ in finem, * et civitátes eórum destruxisti.

Périit mémória eórum cum sónitu; * et Dóminus in æternum pérmanet.

Parávit in judício thronum suum; * et ipse judicábit orbem terræ in æquitáte, judicábit pópulos in justítia.

Et factus est Dóminus refúgium páuperi: * adjútor in opportunitátibus, in tribulatióne.

Et sperent in te, qui novérunt nomen tuum; * quóniam non dereliquisti quærentes te, Dómine.

Psállite Dómino qui hábitat in Sion: * annuntiáte inter gentes stúdia ejus;

Quóniam requírens sánguinem, eórum recordátus est: * non est oblítus clamórem páuperum.

Divisio Psalmi 9.

MIserére mei, Dómine: * vide humilitátem meam de inimícis meis, qui exaltas me de portis mortis:

Ut annunciem omnes laudatiónes tuas in portis fíliæ Sion; * exultábo in salutári tuo.

Infixæ sunt gentes in intéritu quem fecérunt: * in láqueo isto quem abscondérunt, comprehensus est pes eórum.

Cognoscétur Dóminus judícia fáciens: * in opéribus manuum suárum comprehensus est peccátor.

Convertantur peccatóres in infernum, * omnes gentes quæ obliviscuntur Deum.

Quóniam non in finem oblívio erit páuperis: * patiéntia páuperum non períbit in finem.

Exurge, Dómine; non confortétur homo: * judicentur gentes in conspectu tuo.

Constítue, Dómine, legislatórem super eos; * ut sciant gentes quóniam hómines sunt.

Altera divisio Psalmi 9.

UT quid, Dómine, recessisti longè? * déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne?

Dùm superbit ímpius, incénditur pauper: * comprehenduntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in desidériis ánimæ suæ, * et iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor: * secundùm multitúdinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspectu ejus: * inquinátæ sunt viæ illíus in omni témpore.

Auferuntur judícia tua à fácie ejus: * ómnium inimicórum suórum dominábitur.

Dixit enim in corde suo: * Non movébor à generatióne in generatiónem sine malo.

Cujus maledictióne os plenum est, et amaritúdine, et dolo: * sub lingua ejus labor et dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occultis, * ut interfíciat innocentem.

Oculi ejus in páuperem respíciunt: * insidiátur in abscóndito quasi leo in spelunca sua.

Insidiátur ut rápiat páuperem; * rápere páuperem, dùm áttrahit eum.

In láqueo suo humiliábit eum: * inclinábit se, et cadet, cùm dominátus fúerit páuperum.

Dixit enim in corde suo: Oblítus est Deus; * avertit fáciem suam, ne vídeat in finem.

Exurge, Dómine Deus; exaltétur manus tua: * ne obliviscáris páuperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde suo: Non requíret.

Vides, quóniam tu labórem et dolórem consíderas, * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelictus est pauper: * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris et maligni: * quærétur peccátum illíus, et non inveniétur.

Dóminus regnábit in

æternum, et in séculum séculi: * perîbitis, gentes, de terra illíus.

Desidérium páuperum exaudívit Dóminus: * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua;

Judicáre pupíllo et húmili, * ut non appónat ultrà magnificáre se homo super terram.

Ant. Sperent in te, qui novérunt nomen tuum; quóniam non dereliquisti quærentes te, Dómine.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Fílii.

PSALMUS 77.

Beneficia olim Israelitis à Deo præstita in parabolis enarrantur, ut indè discat Christiana plebs ponere in Deo spem suam, et mandata ejus servare.

ATténdite, pópule meus, legem meam: * inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum; * loquar propositiónes ab inítio:

Quanta audívimus, et cognóvimus ea; * et patres nostri narravérunt nobis.

Non sunt occultáta à fíliis eórum * in generatióne áltera.

Narrantes laudes Dómini, et virtútes ejus, * et mirabília ejus quæ fecit.

Et suscitávit testimónium in Jacob, * et legem pósuit in Israel:

Quanta mandávit pátribus nostris, nota fácere ea fíliis suis; * ut cognoscat generátio áltera:

Fílii qui nascentur, et exurgent, * et nárrabunt fíliis suis;

Ut ponant in Deo spem suam, et non obliviscantur óperum Dei, * et mandáta ejus exquírant:

Ne fiant sicut patres eórum, * generátio prava et exásperans,

Generátio quæ non direxit cor suum, * et non est créditus cum Deo spíritus ejus.

Divisio Psalmi 77.

FIlii Ephrem intendentes et mittentes arcum, * conversi sunt in die belli.

Non custodiérunt testámentum Dei, * et in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et oblíti sunt benefactórum ejus, * et mirabílium ejus quæ ostendit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra AEgypti, * in campo Táneos.

Interrúpit mare, et perduxit eos, * et státuit aquas quasi in utre.

Et deduxit eos in nube diéi, * et totâ nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo, * et adaquávit eos velut in abysso multa.

Et eduxit aquam de petra, * et deduxit tanquam flúmina aquas.

Et apposuérunt adhùc peccáre ei: * in iram ex-

citavérunt Excelsum in inaquóso.

Et tentavérunt Deum in córdibus suis, * ut péterent escas animábus suis.

Et malè locúti sunt de Deo: * dixérunt, Numquid póterit Deus paráre mensam in deserto?

Quóniam percussit petram, et fluxérunt aquæ, * et torrentes inundavérunt:

Numquid et panem póterit dare, * aut paráre mensam pópulo suo?

Ideò audívit Dóminus, et dístulit: * et ignis accensus est in Jacob, et ira ascendit in Israel;

Quia non credidérunt in Deo, * nec speravérunt in salutári ejus.

Et mandávit núbibus désuper, * et jánuas cœli apéruit.

Et pluit illis manna ad manducandum, * et panem cœli dedit eis.

Panem Angelórum manducávit homo: * cibária misit eis in abundántia.

Altera divisio Psalmi 77.

TRánstulit [Dóminus] Austrum de cœlo; * et induxit in virtúte sua Africum.

Et pluit super eos sicut púlverem carnes, * et sicut arénam maris volatília pennáta.

Et cecidérunt in médio castrórum eórum, * circa tabernácula córum.

Et manducavérunt, et saturáti sunt nimìs; et desidérium eórum áttulit eis: * non sunt fraudáti à desidério suo.

Adhùc escæ eórum erant in ore ipsórum, * et ira Dei ascendit super eos.

Et occídit pingues eórum, * et electos Israel impedívit.

In ómnibus his peccavérunt adhùc, * et non credidérunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitáte dies eórum, * et anni eórum cum festinatióne.

Cùm occíderet eos, quærébant eum; * et revertebantur, et dilúculo veniébant ad eum.

Et rememoráti sunt quia Deus adjutor est eórum, * et Deus excelsus redemptor eórum est.

Et dilexérunt eum in ore suo, * et linguâ suâ mentíti sunt ei.

Cor autem eórum non erat rectum cum eo, * nec fidéles hábiti sunt in testamento ejus.

Ipse autem est miséricors, et propítius fiet peccátis eórum, * et non disperdet eos.

Ant. Fílii qui nascentur, narrábunt fíliis suis, ut ponant in Deo spem suam.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Abstulit.

Ex Psalmo 77. Et

ABundávit [Dóminus] ut avérteret iram suam, * et non accendit omnem iram suam.

Et recordátus est quia caro sunt, * spíritus vadens, et non rédiens.

Quóties exacerbavérunt eum in deserto? * in iram concitavérunt eum in inaquóso?

Et conversi sunt, et tentavérunt Deum; * et Sanctum Israel exacerbavérunt.

Non sunt recordáti manûs ejus, * die quâ redémit eos de manu tribulantis:

Sicut pósuit in AEgypto signa sua, * et prodígia sua in campo Táneos.

Et convertit in sánguinem flúmina eórum, * et imbres eórum, ne bíberent.

Misit in eos cœnomyíam, et comédit eos; * et ranam, et dispérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum, * et labóres eórum locustæ.

Et occídit in grándine víneas eórum, * et moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini jumenta eórum, * et possessiónem eórum igni.

Misit in eos iram indignatiónis suæ; * indignatiónem, et iram, et tribulatiónem, immissiónes per ángelos malos.

Viam fecit sémitæ iræ suæ: non pepercit à morte animábus eórum, * et jumenta eórum in morte conclúsit.

Et percussit omne primogénitum in terra AEgypti, * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.

Divisio Psalmi 77. Et Abstulit [Dóminus] sicut oves pópulum suum, * et perduxit eos tanquam gregem in deserto.

Et deduxit eos in spe, et non timuérunt: * et inimícos eórum opéruit mare.

Et induxit eos in montem sanctificatiónis suæ, * montem quem acquisívit déxtera ejus.

Et ejécit à fácie eórum gentes; * et sorte divísit eis terram in funículo distributiónis.

Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Israel.

Et tentavérunt, et exacerbavérunt Deum excelsum; * et testimónia ejus non custodiérunt.

Et avertérunt se, et non servavérunt pactum: * quemádmodùm patres eórum, conversi sunt in arcum pravum.

In iram concitavérunt eum in cóllibus suis, * et in sculptílibus suis ad æmulatiónem eum provocavérunt.

Audívit Deus, et sprevit; * et ad níhilum redégit valdè Israel.

Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum suum, ubi habitávit in homínibus.

Et trádidit in captivitátem virtútem eórum, * et pulchritúdinem eórum in manus inimíci.

Et conclúsit in gládio pópulum suum, * et hæreditátem suam sprevit.

Júvenes eórum comédit ignis, * et vírgines eórum non sunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt, * et víduæ eórum non plorabántur.

Altera divisio Psalmi 77. Et Excitátus est tanquam dórmiens Dóminus, * tanquam potens crapulátus à vino.

Et percussit inimícos suos in posterióra: * opprobrium sempiternum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joseph, * et tribum Ephraïm non elégit;

Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem dilexit.

Et ædificávit sicut unicórnium sanctificium suũ, * in terra quam fundávit in sécula:

Et elégit David servum suum, * et sústulit eum de grégibus óvium.

De post fœtantes accépit eum, * páscere Jacob servum suum, et Israel hæreditátem suam.

Et pavit eos in innocéntia cordis sui, * et in intellléctibus manuum suárum deduxit eos.

Ant. Abstulit Dóminus sicut oves pópulum suum, et deduxit eos in spe.

℣. Ecce non dormitábit, neque dórmiet, ℟. Qui custódit Israel. *Ps.* 120.

Pater noster.

℣. *Sacerd.* Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo; ℟. Et laudabúntur omnes recti corde. *Ps.* 63.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. Omnes.

Psalmus 5.

Ecclesia à Deo summè justo adversùs iniquos opem fiducialiter poscit.

Verba mea áuribus pércipe, Dómine: * intéllige clamórem meum.

Intende voci oratiónis meæ, Rex meus et Deus meus; * quóniam ad te orábo.

Dómine, manè exáudies vocem meam: * manè astábo tibi; et vidébo, quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus, * neque permanébunt injusti ante óculos tuos.

Odisti omnes qui operántur iniquitátem; perdes omnes qui loquúntur mendácium: * virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus.

Ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, dedúc me in

justítia tua : * propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam ;

Quóniam non est in ore eórum véritas : * cor eórum vanum est.

Sepulcrum patens est guttur eórum, linguis suis dolósè agébant : * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis : secundùm multitúdinem impietátum eórum expelle eos ; * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui sperant in te ; in æternum exultábunt, et habitábis in eis : * et gloriabuntur in te omnes qui dìligunt nomen tuum.

Quóniam tu benedíces justo : * Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ, coronasti nos.

Ant. Omnes qui sperant in te, Dómine, in ætérnum exultábunt, et habitábis in eis.

Ant. 5. C. In tégmine.

PSALMUS 35.

Impiorum malitia ; justitia Dei ; justorum spes et gloria.

DIxit injustus ut delinquat in semetipso : * non est timor Dei ante óculos ejus ;

Quóniam dolósè egit in conspectu ejus, * ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas et dolus : * nóluit intellígere, ut bene ágeret.

Iniquitátem meditátus est in cubíli suo : ástitit omni viæ non bonæ ; * malítiam autem non odívit.

Dómine, in cœlo misericórdia tua, * et véritas tua usque ad nubes.

Justítia tua sicut montes Dei : * judícia tua abyssus multa.

Hómines et jumenta salvábis, Dómine ; * quemádmodùm multiplicásti misericórdiam tuam, Deus.

Fílii autem hóminum in tégmine alárum tuárum sperábunt : * inebriabúntur ab ubertáte domûs tuæ ; et torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te est fons vitæ, * et in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te, * et justítiam tuam his qui recto sunt corde.

Non véniat mihi pes supérbiæ, * et manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operántur iniquitátem : * expulsi sunt, nec potuérunt stare.

Ant. In tégmine alárum tuárum sperábunt, Dómine ; et torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Ant. 3. a. Exaudi nos.

PSALMUS 64.

Inter adversa, Ecclesia in Dei promissis spem suam collocat.

TE decet hymnus, Deus, in Sion; * et tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaudi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos; * et impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegísti, et assumpsísti: * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ: * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus salutáris noster, * spes ómnium fínium terræ, et in mari longè;

Præparans montes in virtúte tua, accinctus poténtiâ: * qui conturbas profundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabúntur gentes, et timébunt qui hábitant términos à signis tuis: * éxitus matutíni et véspere delectábis.

Visitásti terram, et inebriásti eam: * multiplicásti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis: * parásti cibum illórum, quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus: * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ; * et campi tui replebúntur ubertáte.

Pinguescent speciósa deserti, * et exultatióne colles accíngentur.

Indúti sunt aríetes óvium, et valles abundábunt frumento: * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Ant. Exaudi nos, Deus salutáris noster, spes ómnium fínium terræ.

Ant. 1. a. Ecce.

In feriis, CANTICUM. Is. 12.

Anima fidelis in Christo spem suam ponit, et nihil ab homine timet.

CONfitébor tibi, Dómine, quóniam irátus es mihi: * conversus est furor tuus, et consolátus es me.

Ecce Deus salvátor meus: * fiduciáliter agam, et non timébo.

Quia fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Hauriétis aquas in gáudio de fóntibus Salvatóris; * et dicétis in die illa: Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus.

Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus: * mementóte quóniam excelsum est nomen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magníficè fecit: * annuntiáte hoc in universa terra.

Exulta et lauda, habitátio Sion; * quia magnus

in médio tuî Sanctus Israel.

Ant. Ecce Deus salvátor meus : fiduciálitèr agam , et non timébo.

[*In Festis* , CANTICUM. Tob. 13.

Deus justus et misericors flagellat et salvat : in ipso sperandum.

MAgnus es , Dómine , in æternum , * et in ómnia sécula regnum tuum.

Quóniam tu flagellas , et salvas ; dedúcis ad ínferos, et redúcis ; * et non est qui effúgiat manum tuam.

Confitémini Dómino , fílii Israel , * et in conspectu géntium laudáte eum ;

Quóniam ídeò dispersit vos inter gentes quæ ignórant eum , * ut vos enarrétis mirabília ejus ,

Et faciátis scire eos * quia non est álius Deus omnípotens præter eum.

Ipse castigávit nos propter iniquitátes nostras ; * et ipse salvábit nos propter misericórdiam suam.

Aspícite ergò quæ fecit nobiscum , et cum timóre et tremóre confitémini illi ; * Regemque seculórum exaltáte in opéribus vestris.

Ego autem in terra captivitátis meæ confitébor illi ; * quóniam ostendit majestátem suam in gentem peccatrícem.

Convertímini ítaque , peccatóres , et fácite justítiam coram Deo , * credentes quòd fáciat vobíscum misericórdiam suam.

Ego autem , et ánima mea , * in eo lætábimur.

Benedícite Dóminum , omnes electi ejus : * ágite dies lætítiæ , et confitémini illi.]

Ant. 6. F. Beneplácitum est.

PSALMUS 146.

Laudandus Deus , cui beneplacitum est in eis qui sperant super misericordia ejus.

LAudáte Dóminum , quóniam bonus est psalmus : * Deo nostro sit jucunda decóraque laudátio.

AEdíficans Jerúsalem Dóminus : * dispersiónes Israélis congregábit.

Qui sanat contrítos corde , * et álligat contritiónes eórum.

Qui númerat multitúdinem stellárum , * et ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, et magna virtus ejus ; * et sapiéntiæ ejus non est número.

Suscípiens mansuétos Dóminus : * humílians autem peccatóres usque ad terram.

Præcínite Dómino in confessióne : * psállite Deo nostro in cíthara.

Qui óperit cœlum núbibus , * et parat terræ plúviam.

Qui prodúcit in móntibus fœnum , * et herbam servitúti hóminum.

Qui dat jumentis escam ipsórum, * et pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit; * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timentes eum, * et in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Ant. Beneplácitum est Dómino super timentes eum, et in eis qui sperant super misericórdia ejus.

CAPITULUM. *Is.* 26.

IN sémita judiciórum tuórum, Dómine, sustinúimus te: nomen tuum et memoriále tuum in desidério ánimæ. Anima mea desiderávit te in nocte; sed et spíritu meo in præcórdiis meis de manè vigilábo ad te.

HYMNUS.

PRomittis, et servas datam
Immóbilis fidem, Deus:
Hanc manè primo sédulâ
Repóscimus fidem prece.

Promittit atque décipit
Incertus et fallax homo;
Sic quassa, *si* incumbas super,
Arundo transfíget manum.

Beátus ergò, qui tuo
Se totus abdit in sinu:
Hâc arce tutum túrbinis
Vis nulla de statu quatit.

Ne cor vacillet, óbligas
Temet sacramento, Deus:
Spes nixa tanto pígnore,
Æterna jam prensat bona.

Jam mente præsúmens polum,
Secúra sublími throno
Assistit, et cœléstium
Prælíbat undas flúminum.

Fons ô perennis grátiæ,
Colenda semper Trínitas,
Te spem salútis únicam
Da mente totâ quærere.
Amen.

℣. Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam; ℟. Quia in te sperávi. *Ps.* 142.

Ad Benedictus.

Ant. 1. g. Jurávit Dóminus datúrum se nobis, ut sine timóre de manu inimicórum nostrórum liberáti, serviámus illi. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 8. c. Ego.

PSALMUS 30.

Vox Christi in cruce morientis, et spiritum suum Patri fiducialiter commendantis.

IN te, Dómine, sperávi; non confundar in æternum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam: * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in domum refúgii, * ut salvum me fácias;

Quóniam fortitúdo mea et refúgium meum es tu: * et propter nomen tuum deduces me, et enútries me.

Edúces me de láqueo

hoc quem abscondérunt mihi ; * quóniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo spíritum meum : * redemisti me, Dómine Deus veritátis.

Odisti observantes vanitátes supervácuè : * ego autem in Dómino sperávi.

Exultábo, et lætábor in misericórdia tua ; * quóniam respexisti humilitátem meam, salvasti de necessitátibus ánimam meã.

Nec conclusisti me in mánibus inimíci : * statuisti in loco spatióso pedes meos.

Divisio Psalmi 30.

MIserére meî, Dómine, quóniam tríbulor : * conturbátus est in ira óculus meus, ánima mea, et venter meus ;

Quóniam defécit in dolóre vita mea, * et anni mei in gemítibus.

Infirmáta est in paupertáte virtus mea, * et ossa mea conturbáta sunt.

Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium, et vicínis meis valdè ; et timor notis meis : * qui vidébant me foràs, fugérunt à me.

Oblivióni datus sum tanquam mórtuus à corde : * factus sum tanquam vas pérditum ;

Quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu : * in eo dùm convenírent simul adversùm me, accípere ánimam meam consiliáti sunt.

Ego autem in te sperávi, Dómine ; * dixi : Deus meus es tu ; in mánibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicórum meórum, * et à persequéntibus me.

Illustra fáciem tuam super servum tuum : * salvum me fac in misericórdia tua.

Dómine, non confundar, quóniam invocávi te : * erubescant ímpii, et deducantur in infernum.

Muta fiant lábia dolósa, * quæ loquuntur adversùs justum iniquitátem, in supérbia, et in abusióne.

Altera divisio Psalmi 30.

QUàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, quàm abscondisti timéntibus te, * perfecisti eis qui sperant in te, in conspectu filiórum hóminum !

Abscondes eos in abscóndito faciéi tuæ à conturbatióne hóminum : * próteges eos in tabernáculo tuo à contradictióne linguárum.

Benedictus Dóminus, * quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitáte munita.

Ego autem dixi in excessu mentis meæ : * Projectus sum à fácie oculórum tuórum.

Ideò exaudisti vocem

oratiónis meæ, * dùm clamárem ad te.

Dilígite Dóminum, omnes sancti ejus; * quóniam veritátem requíret Dóminus, et retríbuet abunduanter faciéntibus supérbiam.

Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, * omnes qui sperátis in Dómino.

Ant. Ego in Dómino sperávi: exultábo, et lætábor in misericórdia tua.

AD TERTIAM.

Ant. 4. A. Spera in Deo.

PSALMUS 41.

In Deo sperandum. Justus in domo Dei epulans exultabit.

QUemádmodùm desíderat cervus ad fontes aquárum; * ita desíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: * quandò véniam, et apparebo antè fáciem Dei?

Fuerunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dùm dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meâ, * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usquè ad domum Dei,

In voce exultatiónis et confessiónis, * sonus epulantis.

Quare tristis es, ánima mea? * et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhùc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

Divisio Psalmi 41.

AD meipsum ánima mea conturbáta est: * propteréà memor ero tuî de terra Jordánis, et Hermóniim à monte módico.

Abyssus abyssum ínvocat * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excelsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ; * dicam Deo: Susceptor meus es.

Quare oblítus es meî, et quare constristátus incédo, * dùm afflígit me inimícus?

Dùm confringuntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei,

Dùm dicunt mihi per síngulos dies: * Ubi est Deus tuus?

Quare tristis es, ánima mea? * et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhùc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

PSALMUS 42.

In Deo sperandum. Deo duce ad altare ejus introëundum.

JUdica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta: *

ab hómine iníquo et dolóso érue me.

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea: * quare me repulísti? et quare tristis incédo, dùm afflígit me inimícus?

Emitte lucem tuam et veritátem tuam: * ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei, * ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara, Deus, Deus meus: * quare tristis es, ánima mea? et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhùc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

Ant. Spera in Deo, ánima mea: salutáre vultûs mei, et Deus meus.

Capitulum. *Rom.* 15.

Quæcumque scripta sunt, ad nostram doctrínam scripta sunt; ut per patiéntiam et consolatiónem Scripturárum, spem habeámus.

℟. *br.* Memor esto verbi tui, Dómine, * In quo mihi spem dedísti. Memor esto. ℣. Hæc me consoláta est, * quia elóquium tuum vivificávit me, * In quo. Glória. Memor.

℣. Respondébo exprobrántibus mihi verbum; ℟. Quia sperávi in sermónibus tuis. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Qui sperat in Dómino.

Psalmus 20.

Christus Rex in Patrem sperans inimicos suos debellat: Ecclesia gratias agit.

Dómine, in virtúte tua lætábitur rex, * et super salutáre tuum exultábit vehementer.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei, * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum;

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit à te, et tribuísti ei: * longitúdinem diérum in séculum, et in séculum séculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in séculum séculi: * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino; * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultûs tui: * Dóminus in ira sua

conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes, * et semen eórum à fíliis hóminum;

Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

PSALMUS 102.

Deus ob immensa in populum suum beneficia benedicendus: et inde spes confirmanda.

BEnedic, ánima mea, Dómino; * et ómnia quæ intrà me sunt, nómini sancto ejus.

Bénedic, ánima mea, Dómino; * et noli oblivísci omnes retributiónes ejus.

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; * qui sanat omnes infirmitátes tuas.

Qui rédimit de intéritu vitam tuam; * qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus.

Qui replet in bonis desidérium tuum: * renovábitur ut áquilæ juventus tua.

Fáciens misericórdias Dóminus, * et judícium ómnibus injúriam patiéntibus

Notas fecit vias suas Móysi, * fíliis Israel voluntátes suas.

Divisio Psalmi 102.

MIserátor et miséricors Dóminus: * longánimis, et multùm miséricors.

Non in perpétuum irascétur, * neque in æternum comminábitur.

Non secundùm peccáta nostra fecit nobis, * neque secundùm iniquitátes nostras retríbuit nobis;

Quóniam secundùm altitúdinem cœli à terra, * corroborávit misericórdiam suam super timentes se.

Quantùm distat ortus ab occidente, * longè fecit à nobis iniquitátes nostras.

Quómodò miserétur pater filiórum, * misertus est Dóminus timéntibus se;

Quóniam ipse cognóvit figmentum nostrum: * recordátus est quóniam pulvis sumus.

Homo, sicut fœnum dies ejus: * tanquam flos agri sic efflorébit;

Quóniam spíritus pertransíbit in illo, et non subsistet, * et non cognoscet ámpliùs locum suum.

Misericórdia autem Dómini ab æterno et usque in æternum, * super timentes eum.

Et justítia illíus in fílios filiórum his qui servant testamentum ejus, * et mémores sunt mandató-

rum ipsíus ad faciendum ea.

Dóminus in cœlo parávit sedem suam; * et regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, potentes virtúte, facientes verbum illíus, * ad audiendam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino, omnes virtútes ejus; * ministri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus, in omni loco dominatiónis ejus: * bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Qui sperat in Dómino, in misericórdia Altíssimi non commovébitur. *Ps.* 20.

CAPITULUM. 1. *Joan.* 3.

NUnc fílii Dei sumus, et nondùm appáruit quid érimus. Scimus quóniam, cùm apparúerit, símiles ei érimus; quóniam vidébimus eum sícuti est. Et omnis qui habet hanc spem in eo, sanctíficat se, sicut et ille sanctus est.

℟. *br.* Beátus vir, * Cujus est nomen Dómini spes ejus. Beátus vir. ℣. Et non respexit in vanitátes * et insánias falsas: * Cujus est. Glória Patri. Beátus vir. *Ps.* 39.

℣. Speráte in eo, omnis congregátio pópuli: ℟. Effúndite coràm illo corda vestra. *Ps.* 61.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Factus est.

PSALMUS 81.

Dii terræ excelsior Deus, omnium Judex: ad eum fiducialiter confugit humilis.

DEus stetit in synagóga deórum: * in médio autem deos dijúdicat.

Usquequò judicátis iniquitátem, * et fácies peccatórum súmitis?

Judicáte egéno et pupillo: * húmilem et páuperem justificáte.

Erípite páuperem, * et egénum de manu peccatóris liberáte.

Nesciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant: * movebuntur ómnia fundamenta terræ.

Ego dixi: Dii estis, * et fílii Excelsi omnes.

Vos autem sicut hómines moriémini, * et sicut unus de princípibus cadétis.

Surge, Deus, júdica terram; * quóniam tu hæreditábis in ómnibus géntibus.

PSALMUS 93.

Ecclesia, inter hujus mundi procellas, auxilium fiducialiter petit à Deo superborum eversore.

DEus ultiónum Dóminus, * Deus ultiónum líberè egit.

Exaltáre, qui júdicas terram: * redde retributiónem superbis.

Usquequò peccatóres,

Dómine, * usquequò peccatóres, gloriabuntur?

Effabuntur et loquentur iniquitátem, * loquentur omnes qui operantur injustítiam?

Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt, * et hæreditátem tuam vexavérunt.

Víduam et ádvenam interfecérunt, * et pupillos occidérunt.

Et dixérunt: Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intellígite, insipientes in pópulo; * et stulti, aliquandò sápite.

Qui plantávit aurem, non áudiet? * aut qui finxit óculum, non considerat?

Qui córripit gentes, non árguet? * qui docet hóminem sciéntiam?

Dóminus scit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ sunt.

Divisio Psalmi 93.

BEátus homo, quem tu erudíeris, Dómine, * et de lege tua docúeris eum;

Ut mítiges ei à diébus malis, * donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repellet Dóminus plebem suam, * et hæreditátem suam non derelinquet;

Quoadusque justítia convertátur in judícium, * et qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.

Quis consurget mihi adversùs malignantes? * aut quis stabit mecum adversùs operantes iniquitátem?

Nisi quia Dóminus adjúvit me, * paulò minùs habitasset in inferno ánima mea.

Si dicébam: Motus est pes meus; * misericórdia tua, Dómine, adjuvábat me.

Secundùm multitúdinem dolórum meórum in corde meo, * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis, * qui fingis labórem in præcepto?

Captábunt in ánimam justi, * et sánguinem innocentem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium, * et Deus meus in adjutórium spei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum; et in malítia eórum disperdet eos: * disperdet illos Dóminus Deus noster.

Ant. Factus est mihi Dóminus in refúgium, et Deus meus in adjutórium spei meæ. *Ps.* 93.

CAPITULUM. *Hebr.* 10.

NOlíte amíttere confidéntiam vestram, quæ magnam habet remuneratiónem: patiéntia enim vobis necessária est; ut voluntátem Dei facientes, reportétis promissiónem.

℟. *br.* Bonum est confídere in Dómino, * Quàm confídere in hómine. Bonum est. ℣. Bonum est * speráre in Dómino, * Quàm. Glória Patri. Bonum est. *Ps.* 117.

℣. Mihi adhærére Deo bonum est, ℟. Pónere in Dómino Deo spem meam. *Ps.* 72.

AD VESPERAS.

Ant. 7. d. Oculi nostri.

PSALMUS 122.

Mens in Deum erigenda tempore tribulationis.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce sicut óculi servórum in mánibus dominórum suórum, * sicut óculi ancillæ in mánibus dóminæ suæ:

Ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, * donec misereátur nostrî.

Miserére nostrî, Dómine, miserére nostrî; * quia multùm repléti sumus despectióne;

Quia multùm repléta est ánima nostra: * oppróbrium abundántibus, et despéctio superbis.

Ant. Oculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostrî.

Ant. 5. a. Qui confídunt in Dómino.

PSALMUS 124.

Fidelium Deus ipse tutela: iniqui perituri.

QUi confídunt in Dómino, sicut mons Sion: * non commovébitur in æternum, qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus, et Dóminus in circúitu pópuli sui, * ex hoc nunc, et usque in séculum;

Quia non relinquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum; * ut non extendant justi ad iniquitátem manus suas.

Bénefac, Dómine, bonis, * et rectis corde.

Declinantes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem: * pax super Israel.

Ant. Qui confídunt in Dómino, sicut mons Sion: non commovébitur in æternum, qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. 8. c. Beátus vir.

PSALMUS 126.

Vani labores hominum quibus Deus non opitulatur.

NIsi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustrà vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite, postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cùm déderit dilectis suis somnum: * ecce hæréditas Dómini, fílii; merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu

potentis, * ita fílii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis; * non confundétur, cùm loquétur inimicis suis in porta.

Ant. Beátus vir qui implévit desidérium suum: non confundétur, cùm loquétur inimícis suis.

Ant. 1. a. Sustínuit.

PSALMUS 129.

Oratio pœnitentis veniam à Deo per Christum poscentis.

DE profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine; * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est, * et propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus: * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem * speret Israel in Dómino;

Quia apud Dóminum misericórdia, * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Sustínuit ánima mea in verbo ejus: sperávit ánima mea in Dómino.

Ant. 4. a. Speret.

PSALMUS 130.

Non in se, sed in Deo, sperandum est.

DOmine, non est exaltátum cor meum, * neque eláti sunt óculi mei;

Neque ambulávi in magnis, * neque in mirabílibus super me.

Si non humíliter sentiébam, sed exaltávi ánimam meam: * sicut ablactátus est super matre sua, ita retribútio in ánima mea.

Speret Israel in Dómino, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

Ant. Speret Israel in Dómino.

CAPITULUM. *Rom.* 15.

DEus spei répleat vos omni gáudio et pace in credendo; ut abundétis in spe, et virtúte Spíritûs sancti.

HYMNUS.

HOrres superbos, nec tuam
Das álteri laudem, Deus:
Humána nîl isthinc sibi
Decerpat arrogántia.

Ingráta quippè mens tuæ
Fluenta sistit grátiæ;
Tristíque marcescit statim,
Ceu gramen exustum siti.

Ut servus in manus heri
Intenta figit lúmina;
Sic ora sacris móntibus
Non dimovémus ánxii.

Desiderátam si dare
Opem moráris; spes tamen,
Tenácis instar ánchoræ,
Immóta fundat péctora.

Sit summa Patri glória:
Sit summa Nato, qui dedit
Nobis futúræ Spíritum
Hæreditátis óbsidem.
Amen.

℣. A custódia matutína usque ad noctem. ℟. Speret Israel in Dómino. *Ps.* 129.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 4. E. Conserva me.

PSALMUS 10.

Animæ in Deo confidentis securitas.

IN Dómino confído; * quómodò dícitis ánimæ meæ: Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagittas suas in pháretra; * ut sagittent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecisti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo: * Dóminus in cœlo sedes ejus.

Oculi ejus in páuperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat justum et ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias dilexit: * æquitátem vidit vultus ejus.

PSALMUS 13.

Impii frustrà sibi dicunt Deum non esse. Christi adventus postulatur.

DIxit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrupti sunt, et abominábiles facti sunt in stúdiis suis: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Dóminus de cœlo prospexit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Sepulcrum patens est guttur eórum; linguis suis dolósè agébant: * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Quórum os maledictióne et amaritúdine plenum est: * velóces pedes eórum ad effundendum sánguinem.

Contrítio et infelícitas in viis eórum, et viam pacis non cognovérunt, * non est timor Dei ante óculos eórum.

Nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam sicut escam panis?

Dóminum

Dóminum non invocavérunt : illìc trepidavérunt timóre , ubi non erat timor ; * quóniam Dóminus in generatióne justa est.

Consílium ínopis confudístis , * quóniam Dóminus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel ? * cùm avérterit Dóminus captivitátem plebis suæ , exultábit Jacob , et lætábitur Israel.

PSALMUS 15.

Christi pro nobis patientis oratio cum spe resurgendi.

COnserva me , Dómine , * quóniam sperávi in te.

Dixi Dómino : Deus meus es tu ; * quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis qui sunt in terra ejus , * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum : * pósteà acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus ; * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ et cálicis mei : * tu es qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris : * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dominum qui tríbuit mihi intellectum : * ínsuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Pars Autumnalis.

Providébam Dóminum in conspectu meo semper ; * quóniam à dextris est mihi , ne commóvear.

Propter hoc lætatum est cor meum , et exultávit lingua mea : * ínsuper et caro mea requiescet in spe ;

Quóniam non derelinques ánimam meam in inferno , * nec dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecisti vias vitæ ; adimplébis me lætitiâ cum vultu tuo : * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Ant. Conserva me , Dómine , quóniam sperávi in te. *Ps.* 15.

FERIA QUINTA.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum ex fide justificantem , * Veníte , adorémus. *Rom.* 3.

Ps. 94. Veníte , 2.

HYMNUS.

IIsdem creáti flúctibus
Pisces natant , volant aves :
Utrumque mortáli genus
Parátur esca córpori.

Menti sed æternæ cibus
Debétur alter : hæc Dei
Sermóne vivit : hanc fovet
Cœlestis et nutrit fides.

Quæsíta Christi sánguine
Manávit in terras fides ,
Et impiárum péctora
Victrix subégit géntium.

Fax illa puris córdibus
Monstráre cœlos éfficax ,
Æterna dignis íncitat
Factis meréri præmia.

Sancti leónum, per fidem,
Mulsêre rugítus: truces
Fregêre regnantûm minas;
Risêre stridentes rogos.
Hâc luce signátum, Deus,
Calcáre dona trámitem,
Et caritátis úberes
Fructus eundo cárpere.
Incomprehensa Trínitas,
Quam credit et colit fides,
Tibi decus, laus, glória,
Nunc, et per omne séculum. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. g. Beáta gens.

PSALMUS 19.

Christi sacrificium pro suis acceptari plebs fidelis poscit.

EXáudiat te Dóminus in die tribulatiónis: * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de sancto, * et de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrifícii tui; * et holocaustum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secundùm cor tuum, * et omne consílium tuum confirmet.

Lætábimur in salutári tuo, * et in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas: * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus Christum suum.

Exáudiet illum de cœlo sancto suo: * in potentátibus salus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, et hi in equis; * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, et cecidérunt: * nos autem surréximus, et erecti sumus.

Dómine, salvum fac Regem; * et exaudi nos in die quâ invocavérimus te.

PSALMUS 32.

Plebs fidelis ad Dei laudem invitatur, ob mundi creationem et redemptionem.

EXultáte, justi, in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara: * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cántate ei cánticum novum: * benè psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * et ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam et judícium: * misericórdiâ Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt; * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris, * ponens in thesauris abyssos.

Tímeat Dóminum omnis terra; * ab eo autem commóveantur omnes inhabitantes orbem:

Quóniam ipse dixit, et facta sunt; * ipse mandávit, et creáta sunt.

Dóminus dissipat consília géntium : * réprobat autem cogitatiónes populórum, et réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in æternum manet, * cogitatiónes cordis ejus in generatiónem et generatiónem.

Divisio Psalmi 32.

BEáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus : * pópulus quem elégit in hæreditátem sibi.

De cœlo respexit Dóminus : * vidit omnes fílios hóminum.

De præparáto habitáculo suo * respexit super omnes qui hábitant terram.

Qui finxit singillátim corda eórum, * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem ; * et gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem : * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuentes eum, * et in eis qui sperant super misericórdia ejus ;

Ut éruat à morte ánimas eórum, * et alat eos in fame.

Anima nostra sústinet Dóminum ; * quóniam adjútor et protector noster est.

Quia in eo lætábitur cor nostrum, * et in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodùm sperávimus in te.

Ant. Beáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus : pópulus quem elégit in hæreditátem sibi. *Ps.* 32.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. A. Dóminus.

PSALMUS 67.

Carmen fidei de Christi et Ecclesiæ victoriis ab Ascensione Christi usquè ad ultimum ejus adventum.

EXurgat Deus, et dissipentur inimíci ejus ; * et fúgiant, qui odérunt eum, à fácie ejus.

Sicut déficit fumus, defíciant : * sicut fluit cera à fácie ignis, sic péreant peccatóres à fácie Dei.

Et justi épulentur et exultent in conspectu Dei, * et delectentur in lætítia.

Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus : * iter fácite ei qui ascendit super occásum.

Dóminus nomen illi : * exultáte in conspectu ejus.

Turbabuntur à fácie ejus, * patris orphanórum, et júdicis viduárum.

Deus in loco sancto suo : * Deus qui inhabitáre facit unius moris in domo.

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * similiter eos qui exásperant, qui hábitant in sepulcris.

Deus, cùm egrederéris in conspectu pópuli tui,

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE LOUVERTURE

* cùm pertransíres in desérto ;

Terra mota est ; * étenim cœli distillavérunt à fácie Dei Sínaï, à fácie Dei Israel.

Plúviam voluntáriam segregábis, Deus, hæreditáti tuæ ; * et infirmáta est, tu verò perfecísti eam.

Animália tua habitábunt in ea : * parasti in dulcédine tua páuperi, Deus.

Divísio Psalmi 67.

DÓminus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multâ.

Rex virtútum dilecti, dilecti : * et speciéi domûs divídere spólia.

Si dormiátis inter médios cleros, pennæ colúmbæ deargentátæ ; * et posterióra dorsi ejus in pallóre auri.

Dùm discernit cœléstis reges super eam, * nive dealbabuntur in Selmon.

Mons Dei, mons pinguis : * mons coagulátus, mons pinguis.

Ut quid suspicámini montes coagulátos ? * mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo : étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium : * Dóminus in eis in Sina, in sancto.

Ascendísti in altum, cepísti captivitátem : * accepísti dona in homínibus.

Etenim non credéntes, * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedictus Dóminus die quotidiè : * prósperum iter fáciet nobis Deus salutárium nostrórum.

Deus noster, Deus salvos fáciendi ; * et Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confringet cápita inimicórum suórum, * vérticem capílli perambulántium in delictis suis.

Dixit Dóminus : Ex Basam convértam, * convértam in profundum maris ;

Ut intingátur pes tuus in sánguine, * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipso.

Altera divísio Psalmi 67.

VIdérunt ingréssus tuos, Deus, * ingréssus Dei mei, Regis mei qui est in sancto.

Prævenérunt príncipes conjuncti psalléntibus, * in médio juvenculárum tympanistriárum.

In ecclésiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Israel.

Ibi Bénjamin adolescéntulus in mentis excessu : * príncipes Juda, duces eórum ; príncipes Zabúlon, príncipes Néphthali.

Manda, Deus, virtúti tuæ : confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis à templo tuo in Jerúsalem : * tibi ófferent reges múnera.

Increpa feras arúndinis; congregátio taurórum in vaccis populórum, * ut exclúdant eos qui probáti sunt argento.

Díssipa gentes quæ bella volunt: * vénient legáti ex AEgypto; AEthiópia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte Deo; psállite Dómino: * psállite Deo, qui ascendit super cœlum cœli ad orientem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtútis: * date glóriam Deo.

Super Israel magnificéntia ejus, * et virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in sanctis suis; Deus Israel ipse dabit virtútem et fortitúdinem plebi suæ: * benedictus Deus.

Ant. Dóminus dabit verbum evangelizántibus: Deus Israel ipse dabit fortitúdinem plebi suæ.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Dómine.

PSALMUS 88.

Misericordia et veritas Dei in populum suum celebrandæ. Promissiones, quas Christo et Ecclesiæ fecit, immutabiles sunt, nec adversis hujus vitæ delentur: hinc firmatur fides.

MIsericórdias Dómini * in æternum cantábo.

In generatiónem et generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo;

Quóniam dixisti: In æternum misericórdia ædificábitur in cœlis, præparábitur véritas tua in eis.

Dispósui testamentum electis meis; * jurávi David servo meo:

Usque in æternum præparábo semen tuum; * et ædificábo in generatiónem et generatiónem sedem tuam.

Confitebuntur cœli mirabília tua, Dómine; * étenim veritátem tuam in ecclésia sanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino? * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus, qui glorificátur in consílio sanctórum; * magnus et terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtútum, quis símilis tibi? * potens es, Dómine; et véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti maris; * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliasti sicut vulnerátum, superbum: * in bráchio virtútis tuæ dispersisti inimícos tuos.

Tui sunt cœli, et tua est terra: * orbem terræ et plenitúdinem ejus tu fundasti;

Aquilónem et mare tu creasti: * Thabor et Hermon in nómine tuo exultábunt.

Tuum bráchium cum

poténtia : * firmétur manus tua , et exaltétur déxtera tua.

Justítia et judícium præparátio sedis tuæ ; * misericórdia et véritas præcédent fáciem tuam.

Divisio Psalmi 88.

BEátus pópulus qui scit jubilatiónem : * Dómine , in lúmine vultûs tui ambulábunt ;

Et in nómine tuo exultábunt totâ die , * et in justítia tua exaltabuntur ;

Quóniam glória virtútis eórum tu es , * et in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum.

Quia Dómini est assúmptio nostra , * et Sancti Israel regis nostri.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis , et dixisti : * Posui adjutórium in potente , et exaltávi electum de plebe mea.

Invéni David servum meum : * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei , * et bráchium meum confortábit eum.

Nihil proficiet inimícus in eo , * et fílius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam à fácie ipsíus inimícos ejus , * et odientes eum in fugam convertam.

Et véritas mea et misericórdia mea cum ipso ; * et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus , * et in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me : Pater meus es tu , * Deus meus , et susceptor salútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum , * excelsum præ régibus terræ.

In æternum servábo illi misericórdiam meam , * et testamentum meum fidéle ipsi ;

Et ponam in séculum séculi semen ejus , * et thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem derelíquerint fílii ejus legem meam , * et in judíciis meis non ambuláverint ;

Si justítias meas profanáverint , * et mandáta mea non custodíerint ;

Visitábo in virga iniquitátes eórum , * et in verbéribus peccáta eórum.

Misericórdiam autem meam non dispergam ab eo , * neque nocébo in veritáte mea ;

Neque profanábo testamentum meum ; * et quæ procédunt de lábiis meis , non fáciam írrita.

Altera divisio Psalmi 88.

SEmel jurávi in sancto meo , * si David méntiar :

Semen ejus in æternum manébit ; * et thronus ejus sicut sol in conspectu meo ,

Et sicut luna perfecta in æternum , * et testis in cœlo fidélis.

Tu verò repulisti et despexisti, * distulisti Christum tuum.

Evertisti testamentum servi tui: * profanasti in terra sanctuárium ejus.

Destruxisti omnes sepes ejus: * posuisti firmamentum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeuntes viam: * factus est oppróbrium vicínis suis.

Exaltasti déxteram depriméntium eum: * lætificasti omnes inimícos ejus.

Avertisti adjutórium gládii ejus, * et non es auxiliátus ei in bello.

Destruxisti eum ab emundatióne; * et sedem ejus in terram collisisti.

Minorasti dies témporis ejus: * perfudisti eum confusióne.

Usquequò, Dómine, avertis in finem? * exardescet sicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea substántia: * numquid enim vanè constituisti omnes fílios hóminum?

Quis est homo qui vivet, et non vidébit mortem; * éruet ánimam suam de manu ínferi?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine, * sicut jurasti David in veritáte tua?

Memor esto, Dómine, oppróbrii servórum tuórum, * quod contínui in sinu meo, multárum géntium;

Quòd exprobravérunt inimíci tui, Dñe, * quòd exprobravérunt commutatiónem Christi tui.

Benedictus Dóminus in æternum: * fiat, fiat.

Ant. Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt, et in nómine tuo exultábunt totâ die, et in justítia tua exaltabuntur.

℣. Ténebræ non obscurabuntur à te, Dómine; ℟. Et nox sicut dies illumináb itur. *Ps.* 138.

Pater noster.

℣. *Sacerd.* Cognoscant quia nomen tibi Dóminus: ℟. Tu solus Altíssimus in omni terra. *Ps.* 82.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. Audi.

PSALMUS 80.

In Deo lætandum, qui fideles suos cibat ex adipe frumenti cœlestis, et de petra melle divino saturat.

EXultáte Deo adjutóri nostro: * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum, et date tympanum, * psaltérium jucundum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tubâ, * in insigni die solemnitátis vestræ;

Quia præceptum in Israel est, * et judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cùm exíret de terra AEgypti: * linguam quam non nóverat, audívit.

Divertit ab onéribus dorsum ejus : * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatióne invocasti me, et liberávi te : * exaudívi te in abscóndito tempestátis, probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi, pópulus meus, et contestábor te : * Israel, si audíeris me, non erit in te deus recens, neque adorábis Deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti : * diláta os tuum, et implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam ; * et Israel non intendit mihi.

Et dimísi eos secundùm desidéria cordis eórum : * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audísset me ; * Israel si in viis meis ambulásset ;

Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliássem, * et super tribulántes eos misissem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei ; * et erit tempus eórum in sécula.

Et cibávit eos ex ádipe frumenti ; * et de petra, melle saturávit eos.

Ant. Audi, pópulus meus, et contestábor te : ego sum Dóminus Deus tuus.

Ant. 1. g. Parátum.

PSALMUS 107.

Christus in Patrem suum fidens, resurrectionem suam et regni sui dilatationem prænuntiat.

PArátum cor meum, Deus, parátum cor meum : * cantábo et psallam in glória mea.

Exurge, glória mea ; exurge, psaltérium et cíthara : * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine, * et psallam tibi in natiónibus ;

Quia magna est super cœlos misericórdia tua, * et usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos, Deus ; * et super omnem terram glória tua.

Ant. Parátum cor meum, Deus ; exurgam dilúculo : confitébor tibi, Dómine.

Ant. 6. F. Dómine.

Divisio Psalmi 107.

UT liberéntur dilecti tui, [Dómine,] * salvum fac déxterâ tuâ, et exaudi me.

Deus locútus est in sancto suo : * exultábo, et dívidam Síchimam, et convallem tabernaculórum dimétiar.

Meus est Gálaad, et meus est Manasses ; * et Ephraïm suscéptio cápitis mei.

Juda rex meus : * Moab lebes spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum : * mihi alienígenæ amíci facti sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam ? * quis dedúcet me usque in Idumæam ?

Nonne tu, Deus, qui repulisti nos ? * et non exíbis, Deus, in virtútibus nostris ?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem : * et ipse ad níhilum dedúcet inimícos nostros.

Ant. Dómine, vana salus hóminis : in Deo faciémus virtútem.

Ant. 8. c. Deus.

In Feriis, CANTICUM ANNÆ. 1. Reg. 2.

Supremam Dei potestatem laudans de Ecclesia et Christo prophetat.

EXultávit cor meum in Dómino, * et exaltátum est cornu meum in Deo meo.

Dilatátum est os meum super inimícos meos ; * quia lætáta sum in salutári tuo.

Non est sanctus, ut est Dóminus ; neque enim est álius extra te : * et non est fortis sicut Deus noster.

Nolíte multiplicáre loqui sublímia, gloriántes : * recédant vétera de ore vestro ;

Quia Deus scientiárum Dóminus est, * et ipsi præparanturcogitatiónes.

Arcus fórtium superátus est ; * et infirmi accincti sunt róbore.

Repléti priùs pro pánibus se locavérunt ; * et famélici saturáti sunt :

Donec stérilis péperit plúrimos ; * et quæ multos habébat fílios, infirmáta est.

Dóminus mortíficat, et vivíficat : * dedúcit ad ínferos, et redúcit.

Dóminus páuperem facit, et ditat : * humíliat, et súblevat.

Súscitat de púlvere egénum, * et de stércore élevat páuperem ;

Ut sédeat cum princípibus, * et sólium glóriæ téneat.

Dómini enim sunt cárdines terræ, * et pósuit super eos orbem.

Pedes sanctórum suórum servábit, et ímpii in ténebris conticescent ; * quia non in fortitúdine sua roborábitur vir.

Dóminum formidábunt adversárii ejus ; * et super ipsos in cœlis tonábit.

Dóminus judicábit fines terræ, et dabit impérium Regi suo, * et sublimábit cornu Christi sui.

Ant. Deus scientiárum Dóminus est, et ipsi præparantur cogitatiónes.

[*In Festis*, CANTICUM. 1. Paral. 29.

Canticum fidei de suprema Dei majestate.

BEnedictus es, Dómine, Deus Israel patris nostri, * ab æterno in æternum.

Tua est, Dómine, magnificéntia, et poténtia, et glória, atque victória; * et tibi laus.

Cuncta enim quæ in cœlo sunt et in terra, * tua sunt.

Tuum, Dómine, regnum; * et tu es super omnes príncipes.

Tuæ dívitiæ, et tua est glória: * tu domináris ómnium.

In manu tua virtus et poténtia: * in manu tua magnitúdo, et impérium ómnium.

Nunc ígitur, Deus noster, confitémur tibi, * et laudámus nomen tuum ínclitum.]

Ant. 5. a. Annúntiat Dóminus.

PSALMUS 147.

Laudandus Deus ob sua in populum suum beneficia.

LAuda, Jerúsalem, Dóminum: * lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit seras portárum tuárum, * benedixit fíliis tuis in te;

Qui pósuit fines tuos pacem, * et ádipe frumenti sátiat te.

Qui emittit elóquium suum terræ, * velóciter currit sermo ejus;

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystallum suam sicut buccellas: * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emittet verbum suum, et liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias et judícia sua Israel;

Non fecit táliter omni natióni, * et judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Annúntiat Dóminus verbum suum Jacob, et judícia sua Israel: non fecit táliter omni natióni.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 2.

VOs genus electum, regále sacerdótium, gens sancta, pópulus acquisitiónis; ut virtútes annuntiétis ejus qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen suum.

HYMNUS.

DIgnas, quis, ô Deus, tibi
Laudes rependat, qui tuo
Pellis tenébras lúmine,
Salútis et monstras viam?
Tu, quam jubes, donas fidem;
Hæc cúltui præest tuo;
Hæc mentis erróres fugat;
Hæc corda sursùm dírigit.
Te destitúta spíritu
Nil pompa sacrórum juvat:
Secréta puri blándiùs
Tibi litábunt péctoris.
Vox inde cordi cónsona
Vectígal exolvet suum,
Et ad salútem líbero
Prométur ore véritas.
O, qui superbos réspuis,
Et símplices amas, Deus,
Ut crescat in nobis fides,
Cordis tumórem cómprime.

Sit summa Patri glória:
Sit summa Nato, qui fidem
Cruóre fundávit suo:
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Declarátio sermónum tuórum illúminat, ℟. Et intellectum dat párvulis. *Ps.* 118.

Ad Benedictus.

Ant. 3. a. Tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis, ad dandam scientiam salútis plebi ejus. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. *a.* Illúminet.

PSALMUS 66.

Lumen fidei cunctos populos ad Deum per Christum adducet.

DEus miseréatur nostrî, et benedícat nobis: * illúminet vultum suum super nos, et miseréatur nostrî;

Ut cognoscámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: * lætentur et exultent gentes.

Quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * et gentes in terra dírigis.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos, Deus, Deus noster, benedícat nos Deus; * et métuant eum omnes fines terræ.

PSALMUS 89.

Inter hujus mundi vicissitudines et adversa, fides Deo æterno adhæret, et inde solatium sumit.

DOmine, refúgium factus es nobis, * à generatióne in generatiónem.

Priusquàm montes fíerent, aut formarétur terra et orbis; * à século et usque in séculum tu es Deus.

Ne avertas hóminem in humilitátem; * et dixisti: Convertímini, fílii hóminum.

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tanquam dies hesterna quæ prætériit, et custódia in nocte.

Quæ pro níhilo habentur, eórum anni erunt: * manè sicut herba tránseat.

Manè flóreat et tránseat: * vespere décidat, indúret et arescat;

Quia defécimus in ira tua, * et in furóre tuo turbáti sumus.

Posuisti iniquitátes nostras in conspectu tuo, * séculum nostrum in illuminatióne vultûs tui;

Quóniam omnes dies nostri defecérunt, et in ira tua defécimus: * anni nostri sicut aránea meditabuntur.

Dies annórum nostrórum in ipsis septuaginta anni; * si autem in potentátibus, octoginta anni:

Et ámplius eórum labor et dolor: * quóniam su-

pervénit mansuetúdo, et corripiémur.

Divisio Psalmi 89.

QUis novit potestátem iræ tuæ, * et præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?

Déxteram tuam sic notam fac, * et erudítos corde in sapiéntia.

Convértere, Dómine, úsquequò? * et deprecábilis esto super servos tuos.

Repléti sumus manè misericórdiâ tuâ; * et exultávimus, et delectáti sumus ómnibus diébus nostris.

Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliasti, * annis quibus vídimus mala.

Réspice in servos tuos, et in ópera tua; * et dírige fílios eórum.

Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos: * et ópera mánuum nostrárum dírige super nos; * et opus mánuum nostrárum dírige.

Ant. Illúminet Dóminus vultum suum super nos; ut cognoscámus in terra viam tuam, Dómine. *Ps.* 66.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Credo.

PSALMUS 26.

Deus in Christo fidelium lumen et salus. Auxilium ejus adversùs hostes poscitur.

DOminus illuminátio mea, et salus mea; * quem timébo?

Dóminus protector vitæ meæ; * à quo trepidábo;

Dùm apprópiant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt et cecidérunt.

Si consistant adversùm me castra, * non timébit cor meum.

Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ;

Ut vídeam voluptátem Dómini, * et vísitem templum ejus.

Quóniam abscondit me in tabernáculo suo: * in die malórum protexit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me: * et nunc exaltávit caput meũ super inimícos meos.

Circuívi et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo, et psalmum dicam Dño.

Divisio Psalmi 26.

EXaudi, Dómine, vocem meam quâ clamávi ad te: * miserére meî, et exaudi me.

Tibi dixit cor meum, Exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avertas fáciem tuam à me: * ne declínes in ira à servo tuo.

Adjútor meus esto, ne derelinquas me, * neque despícias me, Deus salutáris meus;

Quóniam pater meus et mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua; * et dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me; * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expecta Dóminum, viríliter age; * et confortétur cor tuum, et sústine Dóminum.

PSALMUS 83.

Æterna Dei tabernacula unicum animæ fidelis desiderium.

QUàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupiscit et déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum et caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua, Dómine virtútum, * Rex meus et Deus meus!

Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine! * in sécula seculórum laudábunt te.

Beátus vir cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus déorum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protector noster, áspice, Deus, * et réspice in fáciem christi tui;

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.

Elégi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórum;

Quia misericórdiam et veritátem díligit Deus: * grátiam et glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo qui sperat in te.

Ant. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium. *Ps.* 26.

CAPITULUM. *Hebr.* 11.

EST fides sperandárum substántia rerum, argumentum non apparéntium.

℟. *br.* Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * Quàm abscondísti timéntibus te!

Quàm magna. ℣. Perfecisti eis * qui sperant in te. * Quàm abscondisti. Glória Patri. Quàm magna. *Ps.* 30.

℣. Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes ; ℟. Sed non ut lex tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 8. *G.* Veníte, fílii.

PSALMUS 22.

Mensam in conspectu fidelium suorum paravit Deus.

DOminus regit me, et nihil mihi déerit : * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me : * ánimam meam convertit.

Deduxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua et báculus tuus, * ipsa me consoláta sunt.

Parasti in conspectu meo mensam, * adversùs eos qui tríbulant me.

Impinguasti in óleo caput meum : * et calix meus inébrians quàm præclárus est !

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ ;

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

PSALMUS 33.

Deus semper benedicendus : non est inopia timentibus eum.

BEnedícam Dóminum in omni témpore : * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea : * áudiant mansuéti, et lætentur.

Magnificáte Dóminum mecum ; * et exaltémus nomen ejus in idipsum.

Exquisívi Dóminum ; et exaudívit me, * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, et illuminámini ; * et fácies vestræ non confundentur.

Iste pauper clamávit ; et Dóminus exaudívit eum ; * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immittet ángelus Dómini in circúitu timéntium eum ; * et erípiet eos.

Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus : * beátus vir qui sperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes sancti ejus ; * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites egénerunt et esuriérunt ; * inquirentes autem Dóminum non minuentur omni bono.

Divisio Psalmi 33.

VEníte, fílii, audíte me : * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam, * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam à malo; * et lábia tua ne loquantur dolum.

Diverte à malo, et fac bonum: * inquíre pacem, et perséquere eam.

Oculi Dómini super justos, * et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super facientes mala, * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi; et Dóminus exaudívit eos; * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum libéravit eos.

Juxta est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde, * et húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum; * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima, * et qui odérunt justum, delinquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum; * et non delinquent omnes qui sperant in eo.

Ant. Veníte, fílii, audíte me: timórem Dómini docébo vos. *Ps.* 33.

CAPITULUM. *Jac.* 2.

SIcut corpus sine spíritu mórtuum est, ita et fides sine opéribus mórtua est.

℟. *br.* Gressus meos dírige, Dómine, * Secundùm elóquium tuum. Gressus meos. ℣. Ut custódiam * mandáta tua, * Secundùm elóquium tuum. Glória Patri. Gressus meos.

℣. Bonitátem, et disciplínam, et sciéntiam doce me; ℟. Quia mandátis tuis crédidi. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Adjútor meus.

PSALMUS 69.

Inter adversa hujus mundi, auxilium et salutem à Deo fides instanter petit.

DEus, in adjutórium meum intende: * Dómine, ad adjuvandum me festína.

Confundantur et revereantur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertantur retrorsùm, et erubescant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur statìm erubescentes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent et lætentur in te omnes qui quærunt te; * et dicant semper, Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego verò egénus et pauper sum; * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus et liberátor meus es tu; * Dómine, ne moréris.

PSALMUS 79.

Cunctarum hujus vitæ ærumnarum finem per Christi adventum fides poscit.

QUi regis Israel, intende; * qui dedúcis velut ovem Joseph.

Qui sedes super Chérubim, * manifestáre coràm Ephraïm, Bénjamin et Manasse.

Excita poténtiam tuam, et veni: * ut salvos fácias nos.

Deus, converte nos, et ostende fáciem tuam; * et salvi érimus.

Dómine Deus virtútum, * quousquè irascéris super oratiónem servi tui?

Cibábis nos pane lacrymárum, * et potum dabis nobis in lácrymis in mensúra?

Posuisti nos in contradictiónem vicínis nostris; * et inimíci nostri subsannavérunt nos.

Deus virtútum, converte nos, et ostende fáciem tuam; * et salvi érimus.

Divisio Psalmi 79.

[DOmine,] víneam de AEgypto transtulisti: * ejecisti gentes, et plantasti eam.

Dux itíneris fuisti in conspectu ejus: * plantasti radíces ejus, et implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus, * et arbusta ejus cedros Dei.

Extendit pálmites suos usquè ad mare, * et usquè ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxisti macériam ejus; * et vindémiant eam omnes qui prætergrediuntur viam?

Exterminávit eam aper de sylva, * et singulàris ferus depastus est eam.

Deus virtútum, convértere: * réspice de cœlo, et vide, et vísita víneam istam.

Et pérfice eam quam plantávit déxtera tua, * et super fílium hóminis quem confirmasti tibi.

Incensa igni, et suffossa: * ab increpatióne vultûs tui períbunt.

Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ, * et super fílium hóminis quem confirmasti tibi.

Et non discédimus à te: * vivificábis nos, et nomen tuum invocábimus.

Dómine Deus virtútum, converte nos, et ostende fáciem tuam; * et salvi érimus.

Ant. Adjútor meus et liberátor meus es tu: Dómine, ne moréris.

CAPITULUM. *Rom.* 4.

CRedenti in eum qui justíficat ímpium, reputátur fides ejus ad justítiam, secundùm propósitum grátiæ Dei.

℟. *br.* Salvávit eos Dóminus, * Et credidérunt verbis ejus. Salvávit. ℣. Et laudavérunt * laudem

ejus, Et credidérunt. Glória Patri. Salvávit. *Ps.* 105.

℣. In conspectu géntium revelávit justítiam suam: ℟. Recordátus est misericórdiæ suæ. *Ps.* 97.

AD VESPERAS.

Ant. 2. D. Crédidi.

PSALMUS 115.

Calix salutaris accipiendus: vota Domino reddenda.

CRédidi, propter quod locútus sum; * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino * pro ómnibus quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam, * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coràm omni pópulo ejus: * pretiósa in conspectu Dómini mors Sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et fílius ancillæ tuæ.

Dirupísti víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspectu omnis pópuli ejus, * in átriis domûs Dómini, in médio tuî, Jerúsalem.

Ant. Crédidi, propter quod locútus sum; ego autem humiliátus sum nimis.

Ant. 1. g. Confitébor.

PSALMUS 137.

Dei misericordia et veritas in populum suum celebrandæ.

CONfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; * quóniam audísti verba oris mei.

In conspectu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum,

Et confitébor nómini tuo super misericórdia tua et veritáte tua; * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacumque die invocávero te, exaudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi, Dómine, omnes reges terræ; * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna est glória Dómini;

Quóniam excelsus Dóminus, et humília réspicit, * et alta à longè cognoscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * et super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: * Dómine, misericórdia tua in séculum: ópera mánuum tuárum ne despícias.

Ant. Confitébor nómini tuo, Dómine, super misericórdia tua et veritáte tua.

Ant. 7. d. Generátio.

PSALMUS 144.

Dei magnitudo et beneficentia celebrantur.

EXaltábo te, Deus meus rex; * et benedícam nómini tuo in séculum, et in séculum séculi.

Per síngulos dies benedícam tibi; * et laudábo nomen tuum in séculum, et in séculum séculi.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis; * et magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio et generátio laudábit ópera tua, * et poténtiam tuam pronunciábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquentur, * et mirabília tua narrábunt.

Et virtútem terribílium tuórum dicent, * et magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt * et justítia tua exultábunt.

Ant. Generátio et generátio laudábit ópera tua, et poténtiam tuam pronunciábunt.

Ant. 4. d. Fidélis.

Divisio Psalmi 144.

MIserátor et miséricors Dóminus; * pátiens, et multùm miséricors.

Suávis Dóminus universis, * et miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.

Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; * et sancti tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent, * et poténtiam tuam loquentur;

Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuã, * et glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium seculórum; * et dominátio tua in omni generatióne et generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, * et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt, * et érigit omnes elísos.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine: * et tu das escam illórum in témpore opportúno.

Aperis tu manum tuam, * et imples omne ánimal benedictióne.

Ant. Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Ant. 8. c. Prope est Dóminus.

Altera divisio Psalmi 144.

JUstus Dóminus in ómnibus viis suis, * et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium se fáciet, et deprecatiónem eórum exáudiet, * et salvos fáciet eos.

Custódit Dóminus omnes diligéntes se, * et omnes peccatóres disperdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum: * et benedícat omnis caro nómini sancto ejus in séculum, et in séculum séculi.

Ant. Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum in veritáte.

CAPITULUM. *Rom.* 10.

COrde créditur ad justítiam, ore autem conféssio fit ad salútem; dicit enim Scriptúra: Omnis qui credit in illum, non confundétur. Non enim est distínctio Judæi et Græci; nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui invocant illum.

HYMNUS.

O Fortis, ô clemens Deus,
Salútis auctor, tu fidem
Nostris potenter ínsere,
Germen salútis, córdibus.

Hinc omnes robur dúcimus:
Hæc arma nobis; hoc manus
Protecta scuto, flámmea
Retundet hostis spícula.

Hinc fúndimus preces tibi
Sacri sub umbra nóminis,
Quo nítitur spes ómnium
Uno salútis pignore.

Placátus illo nómine
Labántibus feres opem;
Dabisque, sanctam dégener
Ne vita deturpet fidem.

Sit laus Patri, laus Fílio;
Par sit laus, Spíritus,
Infúsa per quem córdibus
Relúcet imis véritas.

Amen.

℣. Os meum annuntiábit justítiam tuam, ℟. Totâ die salutáre tuum. *Ps.* 70.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Potens est Dóminus, et sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. f. Salvum me fac, Dómine.

PSALMUS 11.

Justorum paucitas: eloquiorum Domini summa fidelitas.

SAlvum me fac, Dómine, quóniam defécit sanctus; * quóniam diminútæ sunt veritátes à fíliis hóminum.

Vana locúti sunt unusquisque ad próximum suũ: * lábia dolósa, in corde et corde locúti sunt.

Disperdat Dóminus universa lábia dolósa, * et linguam magníloquam;

Qui dixérunt: Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra à nobis sunt: * quis noster dóminus est?

Propter misériam íno-

pum, et gémitum páuperum, * nunc exurgam, dicit Dóminus.

Ponam in salutári: * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia casta: * argentum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptuplum.

Tu, Dómine, servábis nos; * et custódies nos à generatióne hac in æternum.

In circúitu ímpii ámbulant: * secundùm altitúdinem tuam multiplicasti fílios hóminum.

PSALMUS 38.

Hujus vitæ vanitas et miseria: Divinum postulatur subsidium.

DIxi: Custódiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam, * cùm consísteret peccátor adversùm me.

Obmútui, et humiliátus sum, et sílui à bonis; * et dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intra me, et in meditatióne mea exardéscet ignis: * locútus sum in lingua mea.

Notum fac mihi, Dómine, finem meum, et númerum diérum meórum, quis est; * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuisti dies meos: * et substántia mea tanquam níhilum ante te.

Verúmtamen universa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertransit homo; * sed et frustrà conturbátur.

Thesaurízat, * et ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectátio mea? nonne Dóminus? * et substántia mea apud te est.

Divisio Psalmi 38.

AB ómnibus iniquitátibus meis érue me: * oppróbrium insipiénti dedisti me.

Obmútui, et non apérui os meum; * quóniam tu fecisti.

Amove à me plagas tuas: * à fortitúdine manûs tuæ ego defíci in increpatiónibus.

Propter iniquitátem corripuisti hóminem, et tabéscere fecisti sicut aráneam ánimam ejus: * verúmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaudi oratiónem meã, Dómine, et deprecatiónem meam: * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas, quóniam ádvena ego sum apud te, et peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrígerer: * priusquàm ábeam, et ámpliùs non ero.

Ant. Salvum me fac, Dómine, quóniam diminútæ sunt veritátes à fíliis hóminum. *Ps.* 11.

FERIA SEXTA.

Ad Officium Noct.

Invit. Deum adjutórem in tribulatiónibus, * Veníte, adorémus. *Ps.* 45. *Ps.* 94. Veníte, 2.

Hymnus.

JAm sánctius moves opus,
Tecum, Deus, delíberans:
Mundo recenti príncipem,
Tibíque præcónem paras.
Homo creátur, hunc sacro
Cœlestis oris hálitu
Succendis, et vivam tuî
Spiráre das imáginem.
Ergò per omnes æquoris,
Tellúris omnes et sinus
Regnábit: at memor suî
Deo minórem se gerat.
Heu, cæca cordis právitas!
Jugum rebellis éxcutit;
Deo superbus nec timet
AEquáre pulvis vérticem.
Hinc quanta lúctuum cohors
Incumbit orbi pérdito!
O Christe, nî feras opem,
Spes tota sontes déserat.
¶ Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Flamen labóres súblevans,
Par sit tibi laus et decus.
Amem.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. b. Contristátus sum.

Psalmus 51.

Iniquos manet interitus, justos gloria.

QUid gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?
Totâ die injustítiam cogitávit lingua tua, * sicut novácula acúta fecisti dolum.
Dilexisti malítiam super benignitátem, * iniquitátem magis quàm loqui æquitátem.
Dilexisti ómnia verba præcipitatiónis, lingua dolósa: * proptéreà Deus déstruet te in finem.
Evellet te, et emigrábit te de tabernáculo tuo, * et radícem tuam de terra vivéntium.
Vidébunt justi, et timébunt, et super eum ridébunt; * et dicent: Ecce homo qui non pósuit Deum adjutórem suum;
Sed sperávit in multitúdine divitiárum suárum, * et prævaluit in vanitáte sua.
Ego autem sicut olíva fructífera in domo Dei: * sperávi in misericórdia Dei in æternum, et in séculum séculi.
Confitébor tibi in séculum, quia fecisti; * et expectábo nomen tuum, quóniam bonum est in conspectu sanctórum tuórum.

Psalmus 54.

Justus ab iniquis vexatus et ab ipsis familiaribus maledictus, in Deo spem suam ponit.

EXaudi, Deus, oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam: * intende mihi, et exaudi me.

Contristátus sum in exercitatióne mea, * et conturbátus sum à voce inimíci, et à tribulatióne peccatóris;

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes, * et in ira molesti erant mihi.

Cor meum conturbátum est in me, * et formído mortis cécidit super me.

Timor et tremor venérunt super me, * et contexérunt me ténebræ.

Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut columbæ? * et volábo, et requiescam.

Ecce elongávi fúgiens, * et mansi in solitúdine.

Expectábam eum qui salvum me fecit * à pusillanimitáte spíritûs et tempestáte.

Præcípita, Dómine, dívide linguas eórum; * quóniam vidi iniquitátem et contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam super muros ejus iniquítas; * et labor in médio ejus, et injustítia.

Et non defécit de platéis ejus * usúra et dolus.

Quóniam si inimícus meus maledixisset mihi, * sustinuissem útiquè;

Et si is qui óderat me, super me magna locútus fuisset, * abscondissem me fórsitan ab eo.

Tu verò, homo unánimis, * dux meus et notus meus,

Qui simul mecum dulces capiébas cibos; * in domo Dei ambulávimus cum consensu.

Véniat mors super illos, * et descendant in infernum viventes;

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi; * et Dóminus salvábit me.

Divisio Psalmi 54.

VEspere, et manè, et merídie narrábo et annuntiábo; * et exáudiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropinquant mihi; * quóniam inter multos erant mecum.

Exáudiet Deus, et humiliábit illos, * qui est ante sécula.

Non enim est illis commutátio, et non timuérunt Deum: * extendit manum suam in retribuendo.

Contaminavérunt testamentum ejus, divísi sunt ab ira vultûs ejus; * et appropinquávit cor illíus.

Mollíti sunt sermónes ejus super óleum; * et ipsi sunt jácula.

Jacta super Dóminum curam tuam; et ipse te enútriet: * non dabit in æternum fluctuatiónem justo.

Tu verò, Deus, * dedúces eos in púteum intéritûs.

Viri sánguinum et dolósi

non dimidiábunt dies suos; * ego autem sperábo in te, Dómine.

Ant. Contristátus sum in exercitatióne mea, et conturbátus sum; quóniam declinavérunt in me iniquitátes. *Ps.* 54.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Ab insurgéntibus in me.

PSALMUS 58.

Christus morti traditus, Patrem suum orat, Judæis incredulis dispersionem prænuntians, regnumque suum super gentes.

ERipe me de inimícis meis, Deus meus; * et ab insurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem, * et de viris sánguinum salva me;

Quia ecce cepérunt ánimam meam: * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine; * sine iniquitáte cucurri, et direxi.

Exurge in occursum meum, et vide; * et tu, Dómine Deus virtútum, Deus Israel.

Intende ad visitandas omnes gentes: * non misereáris ómnibus qui operantur iniquitátem.

Convertentur ad véspe-ram; * et famem patiéntur ut canes, et circuíbunt civitátem.

Ecce loquentur in ore suo, et gládius in lábiis eórum; * quóniam quis audívit?

Et tu, Dómine, deridébis eos: * ad níhilum dedúces omnes gentes.

Fortitúdinem meam ad te custódiam, quia Deus susceptor meus es: * Deus meus, misericórdia ejus prævéniet me.

Divisio Psalmi 58.

DEus ostendet mihi super inimícos meos: * ne occídas eos, nequandò obliviscantur pópuli mei.

Disperge illos in virtúte tua, * et depóne eos, protector meus, Dómine.

Delictum oris eórum, sermónem labiórum ipsórum; * et comprehendantur in supérbia sua.

Et de execratióne et mendácio annuntiabuntur in consummatióne; * in ira consummatiónis, et non erunt.

Et scient quia Deus dominábitur Jacob, * et fínium terræ.

Convertentur ad véspe-ram; * et famem patiéntur ut canes, et circuíbunt civitátem.

Ipsi dispergentur ad manducandum; * si verò non fúerint saturáti, et murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam, * et exultábo manè misericórdiam tuam;

Quia factus es susceptor meus et refúgium

meum * in die tribulatiónis meæ.

Adjútor meus, tibi psallam, quia Deus susceptor meus es : * Deus meus, misericórdia mea.

PSALMUS 60.

Spes nostra Deus, turris fortitudinis à facie inimici.

EXaudi, Deus, deprecatiónem meam ; * intende oratióni meæ.

A finibus terræ ad te clamávi, dùm anxiarétur cor meum : * in petra exaltasti me.

Deduxisti me, quia factus es spes mea, * turris fortitúdinis à fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sécula : * prótegar in velamento alárum tuárum ;

Quóniam tu, Deus meus, exaudisti oratiónem meam, * dedisti hæreditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies, * annos ejus usque in diem generatiónis et generatiónis.

Pérmanet in æternum in conspectu Dei : * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret ?

Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Ab insurgéntibus in me líbera me, Dómine ; quia irruérunt in me fortes. *Ps.* 58.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. a. In conspectu.

PSALMUS 68.

Christi orantis in monte Oliveti agonia, et aliæ passionis ejus circumstantiæ.

SAlvum me fac, Deus, * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Infixus sum in limo profundi, * et non est substántia.

Veni in altitúdinem maris, * et tempestas demersit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ : * defecérunt óculi mei, dùm spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capillos cápitis mei, * qui odérunt me gratis.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injustè : * quæ non rápui, tunc exolvébam.

Deus, tu scis insipiéntiam meam ; * et delicta mea à te non sunt abscóndita.

Non erubescant in me qui expectant te, Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundantur super me, * qui quærunt te, Deus Israel.

Quóniam propter te sustínui oppróbrium, * opérit confúsio fáciem meâ.

Extráneus factus sum frátribus meis, * et peregrínus fíliis matris meæ ;

Quóniam zelus domûs tuæ comédit me, * et oppróbria

oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam; * et factum est in oppróbrium mihi.

Et pósui vestimentum meum cilícium: * et factus sum illis in parábolam.

Adversùm me loquebantur qui sedébant in porta; * et in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego verò oratiónem meam ad te, Dómine: * tempus benepláciti, Deus.

In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me, * in veritáte salútis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infígar; * líbera me ab iis qui odérunt me, et de profundis aquárum.

Non me demergat tempestas aquæ, neque absórbeat me profundum, * neque úrgeat super me púteus os suum.

Divisio Psalmi 68.

EXaudi me, Dómine, quóniam benigna est misericórdia tua: * secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum réspice in me.

Et ne avertas fáciem tuam à púero tuo: * quóniam tríbulor, velóciter exaudi me.

Intende ánimæ meæ, et líbera eam: * propter inimícos meos éripe me.

Tu scis impropérium meum, et confusiónem meam, * et reveréntiam meam.

Pars Autumnalis.

In conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me: * impropérium expectávit cor meum, et misériam.

Et sustínui qui simul contristarétur, et non fuit; * et qui consolarétur, et non invéni.

Et dedérunt in escam meam fel; * et in siti mea potavérunt me acéto.

Fiat mensa eórum coràm ipsis in láqueum, * et in retributiónes, et in scándalum.

Obscurentur óculi eórum, ne vídeant; * et dorsum eórum semper incurva.

Effunde super eos iram tuam; * et furor iræ tuæ comprehendat eos.

Fiat habitátio eórum deserta; * et in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percussisti, persecúti sunt; * et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum; * et non intrent in justítiam tuam.

Deleantur de libro vivéntium; * et cum justis non scribantur.

Altera divisio Psalmi 68.

EGo sum pauper et dolens: * salus tua, Deus, suscépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico, * et magnificábo eum in laude.

Et placébit Deo super

vítulum novellum, * córnua producéntem et úngulas.

Vídeant páuperes, et læténtur: * quærite Deum, et vivet ánima vestra:

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus, * et vinctos suos non despexit.

Laudent illum cœli et terra, * mare, et ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam fáciet Sion, * et ædificabúntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * et hæreditáte acquírent eam.

Et semen servórum ejus possidébit eam; * et qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Ant. In conspectu tuo sunt omnes qui tríbulant me: impropérium expectávit cor meum, et misériam.

℣. Die ac nocte graváta est super me manus tua: ℟. Conversus sum in ærumna mea, dùm confígitur spina. *Ps.* 31.

Pater noster.

℣. *Sacerd.* Laudans invocábo Dóminum; ℟. Et ab inimícis meis salvus ero. *Ps.* 17.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Auribus.

PSALMUS 53.

Oratio justi adversus hostes animæ suæ.

DEus, in nómine tuo salvum me fac, * et in virtúte tua júdica me.

Deus, exaudi oratiónem meam; * auribus pércipe verba oris mei;

Quóniam aliéni insurrexérunt adversùm me, et fortes quæsiérunt ánimam meam, * et non proposuérunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me; * et Dóminus susceptor est ánimæ meæ.

Averte mala inimícis meis; * et in veritáte tua disperde illos.

Voluntáriè sacrificábo tibi; * et confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me; * et super inimícos meos despexit óculus meus.

Ant. Auribus pércipe, Domine, verba oris mei; quóniam aliéni insurrexérunt adversùm me.

Ant. 7. ç. Deus meus.

PSALMUS 70.

Plebs fidelis in se adimplens ea quæ desunt passionum Christi, auxilium sibi à Deo postulat.

IN te, Dómine, sperávi; non confundar in æternum: * in justítia tua líbera me, et éripe me.

Inclína ad me aurem tuam, * et salva me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in locum munítum, ut salvum me fácias; * quóniam firmamentum meum et refúgium meum es tu.

Deus meus, éripe me de manu peccatóris, * et de manu contra legem agentis, et iníqui;

Quóniam tu es patiéntia mea, Dómine: * Dómine, spes mea à juventúte mea.

In te confirmátus sum ex útero: de ventre matris meæ tu es protector meus; * in te cantátio mea semper.

Tanquam prodígium factus sum multis, * et tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam, * totâ die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore senectútis: * cùm defécerit virtus mea, ne derelinquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi; * et qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum,

Dicentes: Deus derelíquit eum; persequímini, et comprehéndite eum, * quia non est qui eripiat.

Deus, ne elongéris à me: * Deus meus, in auxílium meum réspice.

Confundantur et defíciant detrahentes ánimæ meæ: * operiantur confusióne et pudóre qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperábo, * et adjíciam super omnem laudem tuam.

Ant. Deus meus, éripe me de manu peccatóris; quóniam tu es patiéntia mea.

Ant. 3. *a.* Lingua mea.

Divisio Psalmi 70.

OS meum annuntiábit justítiam tuam, * totâ die salutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini: * Dómine, memorábor justítiæ tuæ solíus.

Deus, docuisti me à juventúte mea; * et usque nunc pronunciábo mirabília tua:

Et usque in senectam et sénium, * Deus, ne derelinquas me;

Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni quæ ventúra est,

Poténtiam tuam et justítiam tuam, Deus, usque in altíssima quæ fecisti magnália: * Deus, quis símilis tibi?

Quantas ostendisti mihi tribulatiónes multas, et malas? * et conversus, vivificasti me, et de abyssis terræ íterùm reduxisti me.

Multiplicasti magnificéntiam tuam; * et conversus, consolátus es me.

Nam et ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem tuam, Deus: * psallam tibi in cíthara, Sanctus Israel.

Exultábunt lábia mea, cùm cantávero tibi: * et ánima mea, quam redemisti.

Sed et lingua mea totâ die meditábitur justítiam tuam, * cùm confúsi et revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Ant. Lingua mea totâ die meditábitur justítiam tuam, cùm confúsi et revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Ant. 8. G. Cùm irátus fúeris.

In Feriis, CANTICUM HABACUC. Cap. 3.

Prophetia de Christi et Ecclesiæ passionibus et victoriis.

DOmine, audívi auditiónem tuam, * et tímui.

Dómine, opus tuum: * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies: * cùm irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis.

Deus ab Austro véniet, * et Sanctus de monte Pharan.

Opéruit cœlos glória ejus, * et laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit, córnua in mánibus ejus: * ibi abscóndita est fortitúdo ejus.

Ante fáciem ejus ibit mors; * et egrediétur diábolus ante pedes ejus.

Stetit, et mensus est terram: * aspexit, et dissolvit gentes; et contríti sunt montes séculi.

Incurváti sunt colles mundi * ab itinéribus ætérnitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ: * turbabuntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irátus es, Dómine? * aut in flumínibus furor tuus? vel in mari indignátio tua?

Qui ascendes super equos tuos, * et quadrígæ tuæ salvátio;

Súscitans suscitábis arcum tuum: * juramenta tríbubus quæ locútus es.

Flúvios scindes terræ: vidérunt te, et doluérunt montes; * gurges aquarum tránsiit.

Dedit abyssus vocem suam: * altitúdo manus suas levávit.

Sol et luna stetérunt in habitáculo suo: * in luce sagittárum tuárum ibunt, in splendóre fulgurantis hastæ tuæ.

In frémitu conculcábis terram: * et in furóre obstupefácies gentes.

Egressus es in salútem pópuli tui, * in salútem cum Christo tuo.

Percussisti caput de domo ímpii; * denudasti fundamentum ejus usque ad collum.

Maledixisti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad dispergendum me.

Exultátio eórum, * sicut ejus qui dévorat páuperem in abscóndito.

Viam fecisti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, et conturbátus est venter meus: * à voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in óssibus meis, * et subter me scáteat;

Ut requiescam in die tribulatiónis, * ut ascendam ad pópulum accinctum nostrum.

Ficus enim non florébit; * et non erit germen in víneis.

Mentiétur opus olívæ; * et arva non áfferent cibum.

Abscindétur de ovíli pecus; * et non erit armentum in præsépibus.

Ego autem in Dómino gaudébo, * et exultábo in Deo Jesu meo.

Deus Dóminus, fortitúdo mea; * et ponet pedes meos quasi cervórum.

Et super excelsa mea dedúcet me victor * in psalmis canentem.

Ant. Cùm irátus fúeris, Dómine, misericórdiæ recordáberis.

[*In Festis*, CANTICUM. Isaïæ 26.

Deus superbos humiliabit, exaltabit humiles.

URbs fortitúdinis nostræ Sion: * Salvátor ponétur in ea murus et antemurále.

Aperíte portas, * et ingrediátur gens justa, custódiens veritátem.

Vetus error ábiit: servábis pacem; * pacem, quia in te sperávimus.

Sperastis in Dómino in séculis æternis, * in Dómino Deo forti in perpétuum.

Quia incurvábit habitantes in excelso, * civitátem sublímem humiliábit.

Humiliábit eam usque ad terram, * détrahet eam usque ad púlverem.

Conculcábit eam pes, * pedes páuperis, gressus egenórum.

Sémita justi recta est, * rectus callis justi ad ambulandum.

Et in sémita judiciórum tuórum, Dómine, sustinúimus te: * nomen tuum, et memoriále tuum in desidério ánimæ.

Anima mea desiderávit te in nocte; * sed et spíritu meo in præcórdiis meis de manè vigilábo ad te.

Cùm féceris judícia tua in terra, * justítiam discent habitatóres orbis.

Misereámur ímpio, et non discet justítiam: * in terra sanctórum iníqua gessit, et non vidébit glóriam Dómini.

Dómine, exaltétur manus tua; * et non vídeant:

Vídeant, et confundantur zelantes pópuli; * et ignis hostes tuos dévoret.

Dómine, dabis pacem nobis; * ómnia enim ópera nostra operátus es nobis.]

Ant. 4. d. Laudábo.

PSALMUS 145.

Laudandus Deus, qui facit judicium injuriam patientibus.

LAuda, ánima mea, Dóminum: * laudábo Dóminum in vita mea; psallam Deo meo quámdiù fúero.

Nolíte confídere in princípibus; * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suã: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos: * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas: pupíllum et víduam suscípiet; * et vias peccatórum disperdet.

Regnábit Dóminus in sécula: * Deus tuus, Sion, in generatiónem et generatiónem.

Ant. Laudábo in vita mea Dóminum, qui facit judícium injúriam patiéntibus.

CAPITULUM. *Is.* 33.

DOmine, miserére nostrî; te enim expectávimus: esto bráchium nostrum in manè, et salus nostra in témpore tribulatiónis.

HYMNUS.

ULtrícibus nos úndique
Dùm sáucias telis, Deus,
Quis ferre, te præter, queat
Mœréntibus solátium?
Mundus facessat: nîl opis
Favóre præstat fútili:
Fallácibus quin ásperat
Alitque fomentis malum.
Flagella nos terrent tua;
Non illa spem demunt tamen:
Quæ ferre nos jubes, Pater,
Fiunt medéla vúlnerum.
At ímpetus libídinum
Ferocientes cómprime:
Hæc vera nos vexant mala,
Sanáre quæ solus potes.
Quid ergò cessas? íngruunt
Intùs forìsque prælia;
Hosti-ne præda mens erit
Christi redempta sánguine?
Audis præcantes: ánxiæ
Spes blanda jam menti redit:
O Christe, tetros mors tua
Mortis pavóres díscutit.
Sit Trinitáti glória,
Quæ sic flagellis quos amat
Exercet, ut cleméntiæ
Rursùm recordétur suæ.
Amen.

℣. Exultábo manè misericórdiam tuam ; ℟. Quia factus es susceptor meus in die tríbulatiónis. *Ps.* 58.

Ad Benedictus.

Ant. 8. *G.* Per víscera misericórdiæ Dei nostri visitávit nos Oriens ex alto, illumináre his qui in ténebris et in umbra mortis sedent. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. g. Exurge.

PSALMUS 43.

Ecclesia priora in se Dei beneficia recolens, posterioraque exponens mala, opem sibi à Deo poscit.

DEus, áuribus nostris audívimus, patres nostri annuntiavérunt nobis * opus quod operátus es in diébus eórum, et in diébus antíquis.

Manus tua gentes dispérdidit, et plantasti eos: * afflixisti pópulos, et expulisti eos.

Nec enim in gládio suo possedérunt terram, * et bráchium eórum non salvávit eos.

Sed déxtera tua, et bráchium tuum, et illuminátio vultûs tui, * quóniam complacuisti in eis.

Tu es ipse rex meus, et Deus meus, * qui mandas salútes Jacob.

In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * et in nómine tuo spernémus insurgentes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo, * et gládius meus non salvábit me.

Salvasti enim nos de affligéntibus nos, * et odientes nos confudisti.

Divisio Psalmi 43.

IN Deo laudábimur totâ die; * et in nómine tuo confitébimur in séculum.

Nunc autem repulisti, et confudisti nos; * et non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris.

Avertisti nos retrorsùm post inimícos nostros; * et qui odérunt nos, diripiébant sibi.

Dedisti nos tanquam oves escárum, * et in géntibus dispersisti nos.

Vendidisti pópulum tuum sine prétio, * et non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Posuisti nos oppróbrium vicínis nostris, * subsannatiónem et derísum his qui sunt in circúitu nostro.

Posuisti nos in similitúdinem géntibus, * commotiónem cápitis in pópulis.

Totâ die verecúndia mea contra me est; * et confúsio faciéi meæ coopéruit me,

A voce exprobrantis et obloquentis, * à facie inimíci et persequentis.

Hæc ómnia venérunt super nos; nec oblíti sumus te, * et iníquè non égimus in testamento tuo.

Et non recessit retrò cor

nostrum, * et declinasti sémitas nostras à via tua;

Quóniam humiliasti nos in loco afflictiónis, * et cooperuit nos umbra mortis.

Altera divisio Psalmi 43.

SI oblíti sumus nomen Dei nostri, * et si expándimus manus nostras ad deum aliénum,

Nonne Deus requíret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur totâ die, * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.

Exurge, quare obdormis, Dómine? * exurge, et ne repellas in finem.

Quare fáciem tuam avertis? * oblivísceris inópiæ nostræ et tribulatiónis nostræ?

Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra, * conglutinátus est in terra venter noster.

Exurge, Dómine, ádjuva nos; * et rédime nos propter nomen tuum.

Ant. Exurge, quare obdormis, Dómine? Exurge, et ne repellas in finem.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Circumdedérunt me.

PSALMUS 39.

Christus mortis et inferi victor Deo jam pro se gratias agit, pro membris suis preces offert.

EXpectans expectávi Dóminum, * et intendit mihi.

Et exaudívit preces meas, * et eduxit me de lacu misériæ, et de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos, * et direxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, et timébunt; * et sperábunt in Dómino.

Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus, * et non respexit in vanitátes et insánias falsas.

Multa fecisti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua; * et cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Annuntiávi et locútus sum: * multiplicáti sunt super número.

Sacrifícium et oblatiónem noluisti, * aures autem perfecisti mihi.

Holocaustum et pro peccáto non postulasti: * tunc dixi, Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus, vólui, et legem tuam in médio cordis mei.

Divisio Psalmi 39.

ANnuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna; * ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu scisti.

Justítiam tuam non abscondi in corde meo: * veritátem tuam et salutáre tuum dixi.

Non abscondi misericórdiam tuam et veritátem tuam * à concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longè fácias miseratiónes tuas à me: * misericórdia tua et véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est númerus; * comprehendérunt me iniquitátes meæ, et non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super cápillos cápitis mei; * et cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me: * Dómine, ad adjuvandum me réspice.

Confundantur et revereantur simùl, * qui quærunt ánimam meam, ut áuferant eam.

Convertantur retrorsùm, et revereantur, * qui volunt mihi mala.

Ferant confestìm confusiónem suam, * qui dicunt mihi: Euge, euge,

Exultent et lætentur super te omnes quærentes te; * et dicant semper, Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego autem mendícus sum et pauper: * Dóminus sollícitus est meî.

Adjútor meus, et protector meus tu es: * Deus meus, ne tardáveris.

PSALMUS 57.

Christus inimicorum suorum injustitiam arguit, et Dei vindictam in ipsos prænuntiat.

SI verè útiquè justítiam loquímini, * recta judicáte, fílii hóminum.

Etenim in corde iniquitátes operámini; * in terra injustítias manus vestræ concínnant.

Alienáti sunt peccatóres à vulva, erravérunt ab útero: * locúti sunt falsa.

Furor illis secundùm similitúdinem serpentis: * sicut áspidis surdæ, et obturantis aures suas;

Quæ non exáudiet vocem incantántium, * et venéfici incantantis sapienter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipsórum: * molas leónum confringet Dóminus.

Ad níhilum devénient tanquam aqua decurrens: * intendit arcum suum, donec infirmentur.

Sicut cera quæ fluit, auferentur: * supercécidit ignis, et non vidérunt solem.

Priusquàm intellígerent spinæ vestræ rhamnum; * sicut viventes, sic in ira absorbet eos.

Lætábitur justus, cùm víderit vindictam: * manus suas lavábit in sánguine peccatóris.

Et dicet homo: Si úti-

què est fructus justo, * útiquè est Deus júdicans eos in terra.

Ant. Circumdedérunt me mala, quórum non est númerus: compláceat tibi, Dómine, ut éruas me. *Ps.* 39.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 1.

SUpra modum graváti sumus supra virtútem, ita ut tædéret nos étiam vívere. Sed ipsi in nobismetipsis responsum mortis habúimus, ut non simus fidentes in nobis, sed in Deo qui súscitat mórtuos; qui de tantis perículis nos erípuit, et éruit; in quem sperámus quóniam et adhùc erípiet.

℟. *br.* Multiplicáti sunt, * Qui odérunt me gratìs. Multiplicáti sunt. ℣. Confortáti sunt * qui persecúti sunt me injustè, * Qui odérunt me gratìs. Glória Patri. Multiplicáti sunt. *Ps.* 68.

℣. Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me: ℟. Ad defensiónem meam cónspice. *Ps.* 21.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Potum meum.

PSALMUS 101.

Ecclesiæ, inter hujus mundi adversa, spes in Dei Verbo per quod omnia facta sunt.

DOmine, exaudi oratiónem meam; * et clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me: * in quacumque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me;

Quia defecérunt sicut fumus dies mei,* et ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percussus sum ut fœnum, et áruit cor meum; * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pelicáno solitúdinis: * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei; * et qui laudábunt me, adversùm me jurábant.

Quia cínerem tanquam panem manducábam, * et potum meum cum fletu miscébam,

A fácie iræ et indignatiónis tuæ; * quia élevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt; * et ego sicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in æternum pérmanes; * et memoriále tuũ in generatiónem et generatiónem.

Divisio Psalmi 101.

TU exurgens miserébéris Sion, * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus;

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus, * et terræ ejus miserebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * et omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion, * et vidébitur in glória sua.

Respexit in oratiónem humílium, * et non sprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera: * et pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum;

Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dóminus de cœlo in terram aspexit;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut sólveret fílios interemptórum;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * et laudem ejus in Jerúsalem,

In conveniendo pópulos in unum, et reges, * ut sérviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis suæ: * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum: * in generatiónem et generatiónem anni tui.

Altera divisio Psalmi 101.

INítio tu, Dómine, terram fundasti: * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt; * tu autem pérmanes:

Et omnes sicut vestimentum veterascent; * et sicut opertórium mutábis eos, et mutabuntur.

Tu autem idem ipse es, * et anni tui non defícient.

Fílii servórum tuórum habitábunt; * et semen eórum in séculum dirigétur.

Ant. Potum meum cum fletu miscébam, à fácie iræ et indignatiónis tuæ, Dómine.

CAPITULUM. *Hebr.* 12.

VObis, tanquam fíliis, lóquitur [Deus] dicens: Fili mi, noli negligere disciplínam Dómini, neque fatigéris dùm ab eo argúeris: quem enim díligit Dóminus, castígat; flagellat autem omnem fílium quem récipit. In disciplína perseveráte.

℟. *br.* Ego, Dómine, * In flagella parátus sum. Ego. ℣. Et dolor meus * in conspectu meo semper: * In flagella. Glória Patri. Ego, Dómine.

℣. Dómine, ante te omne desidérium meum; ℟. Et gémitus meus à te non est abscónditus. *Ps.* 37.

AD NONAM.

Ant. 6. c. Deus meus.

PSALMUS 21.

Christus in cruce Patrem obsecrat ut sibi pro nobis adsit

DEus, Deus meus, réspice in me: quare me dereliquisti? * longè à salúte meâ verba delictórum meórum.

Deus meus, clamábo per diem, et non exáudies; * et nocte, et non ad insipiéntiam mihi.

Tu autem in sancto hábitas, * laus Israel.

In te speravérunt patres nostri: * speravérunt, et liberasti eos.

Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt: * in te speravérunt, et non sunt confúsi.

Ego autem sum vermis, et non homo; * oppróbrium hóminum, et abjectio plebis.

Omnes vidéntes me, derisérunt me: * locúti sunt lábiis, et movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum; * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extraxisti me de ventre; * spes mea ab ubéribus matris meæ.

In te projectus sum ex útero: * de ventre matris meæ Deus meus es tu.

Divisio Psalmi 21.

[Deus meus,] ne discésseris à me, * quóniam tribulátio proxima est, quóniam non est qui ádjuvet.

Circumdedérunt me víituli multi: * tauri pingues obsedérunt me.

Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens et rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum, * et dispersa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tanquam cera liquescens * in médio ventris mei.

Aruit tanquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit fáucibus meis; * et in púlverem mortis deduxisti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi; * concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas et pedes meos: * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi verò consideravérunt et inspexérunt me: * divisérunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me: * ad defensiónem meam cónspice.

Erue à frámea, Deus, ánimam meam, * et de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis, * et à córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis: * in médio ecclésiæ laudábo te.

Altera divisio Psalmi 21.

Qui timétis Dóminum, laudáte eum; universum semen Jacob, glorificáte eum: * tímeat eum omne semen Israel.

Quóniam non sprevit, neque despexit deprecatiónem páuperis; nec avertit fáciem suam à me:

* et cùm clamárem ad eum exaudívit me.

Apud te laus mea in ecclésia magna : * vota mea reddam in conspectu timéntium eum.

Edent páuperes, et saturabúntur ; et laudábunt Dóminum qui requírunt eum : * vivent corda eórum in séculum séculi.

Reminiscéntur et converténtur ad Dóminum universi fines terræ, * et adorábunt in conspectu ejus universæ famíliæ géntium.

Quóniam Dómini est regnum, * et ipse dominábitur géntium.

Manducavérunt et adoravérunt omnes pingues terræ : * in conspectu ejus cadent omnes qui descendunt in terram.

Et ánima mea illi vivet ; * et semen meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra ; * et annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Ant. Deus meus, quare me dereliquisti ? longè à salúte meâ verba delictórum meórum.

Capitulum. *Thren.* 5.

QUare in perpétuum oblivisceris nostrî ? derelinques nos in longitúdine diérum ? Convérte nos, Dómine, ad te, et convertémur : innova dies nostros, sicut à princípio ; sed projíciens repulísti nos, irátus es contra nos vehementer.

℟. *br.* Usquequò, Dómine, * Obliviscéris me in finem ? Usquequò. ℣. Usquequò exaltábitur * inimícus meus super me ? * Obliviscéris. Glória Patri. Usquequò. *Ps.* 12.

℣. Exurge, Dómine Deus, exaltétur manus tua : ℟. Ne obliviscáris páuperum. *Ps.* 9.

AD VESPERAS.

Ant. 4. A. Supra dorsum.

Psalmus 128.

Christi et Ecclesiæ prælia et victoriæ.

SÆpè expugnavérunt me à juventúte mea : * dicat nunc Israel.

Sæpè expugnavérunt me à juventúte mea ; * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres : * prolongavérunt iniquitátem suam.

Dóminus justus * concídit cervíces peccatórum.

Confundantur et convertantur retrorsùm * omnes qui odérunt Sion.

Fiant sicut fœnum tectórum, * quod, priusquàm evellátur, exáruit :

De quo non implévit manum suam, qui metit ; * et sinum suum, qui manípulos cólligit.

Et non dixérunt qui prætéribant : Benedíctio Dómini super vos : * bene-

díximus vobis in nómine Dómini.

Ant. Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres : prolongavérunt iniquitátem suam.

Ant. 2. D. Posuisti.

PSALMUS 138.

Dei ubiquè præsentis et omnia cognoscentis mirabilis scientia.

DOmine, probasti me, et cognovisti me : * tu cognovisti sessiónem meam, et resurrectiónem meam.

Intellexisti cogitatiónes meas de longè : * sémitam meam et funículum meum investigasti.

Et omnes vias meas prævidisti, * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu cognovisti ómnia, novíssima et antíqua : * tu formasti me, et posuisti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me : * confortáta est, et non pótero ad eam.

Quò ibo à spíritu tuo ? * et quò à fácie tua fúgiam ?

Si ascéndero in cœlum, tu illìc es : * si descéndero in infernum, ades :

Si súmpsero pennas meas dilúculo, * et habitávero in extrémis maris ;

Etenim illùc manus tua dedúcet me, * et tenébit me déxtera tua.

Et dixi : Fórsitan ténebræ conculcábunt me ; * et nox illuminátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obscurabuntur à te ; et nox sicut dies illuminábitur : * sicut ténebræ ejus, ita et lumen ejus.

Quia tu possedisti renes meos : * suscepisti me de útèro matris meæ.

Ant. Posuisti super me manum tuam, Dómine : quò à fácie tua fúgiam ?

Ant. 6. F. Confitébor tibi.

Divisio Psalmi 138.

COnfitébor tibi, [Dómine] quia terribíliter magnificátus es ; * mirabília ópera tua, et ánima mea cognoscit nimìs.

Non est occultátum os meum à te, quod fecisti in occulto ; * et substántia mea in inferióribus terræ.

Imperfectum meum vidérunt óculi tui ; et in libro tuo omnes scribéntur : * dies formabúntur, et nemo in eis.

Mihi autem nimìs honorificáti sunt amíci tui, Deus : * nimìs confortátus est principátus eórum.

Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabúntur : * exurrexi, et adhùc sum tecum.

Si occíderis, Deus, peccatóres : * viri sánguinum, declináte à me ;

Quia dícitis in cogitatióne : * Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nonnè qui odérunt te, Dómine, óderam? * et super inimícos tuos tabescébam?

Perfecto ódio óderam illos; * et inimíci facti sunt mihi.

Proba me, Deus, et scito cor meum: * intérroga me, et cognosce sémitas meas;

Et vide si via iniquitátis in me est, et deduc me in via æterna.

Ant. Confitébor tibi, Dómine, quia terribíliter magnificátus es; ánima mea cognoscit nimis.

Ant. 3. b. Custódi me, Dómine.

PSALMUS 139.

Se ab improbis defendi precatur Ecclesia.

ERipe me, Dómine, ab hómine malo: * à viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde: * totâ die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpentis: * venénum aspidum sub lábiis eórum.

Custódi me, Dómine, de manu peccatóris; * et ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos: * abscondérunt superbi láqueum mihi.

Et funes extendérunt in láqueum: * juxtà iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino: Deus meus es tu; * exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ.

Ant. Custódi me, Dómine, de manu peccatóris.

Ant. 7. c. Dómine, Dómine.

Divisio Psalmi 139.

DOmine, Dómine, virtus salútis meæ, * obumbrasti super caput meum in die belli.

Ne tradas me, Dómine, à desidério meo peccatóri: * cogitavérunt contra me; ne derelinquas me, ne fortè exaltentur.

Caput circúitus eórum; * labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent super eos carbónes: in ignem dejícies eos; * in misériis non subsistent.

Vir linguósus non dirigétur in terra: * virum injustum mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis, * et vindictam páuperum.

Verúmtamen justi confitebuntur nómini tuo; * et habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. Dómine, Dómine, virtus salútis meæ, ne derelinquas me.

CAPITULUM. *Hebr.* 12.

DEponentes omne pondus et circumstans nos peccátum, per patiéntiam currámus ad

propósitum nobis certámen ; aspicientes in auctórem fídei et consummatórem Jesum , qui , propósito sibi gáudio , sustínuit crucem , confusióne contemptâ.

HYMNUS.

LUgéte , pacis Angeli : Mortális en ultrò Deus,
Culpæ gerens imáginem,
Pœnam nocentûm sústinet.

Amóris ô miráculum !
O cordis humáni stupor !
Insons Deus nèci datur ;
Pigébit et sontes pati !

Nos sempiternis crux tua ,
O Christe , flammis éruit :
Hìc ure vindex , hìc seca ,
Parcas in æternum modò.

Caro reclámat; sed Patris
Urget voluntas ; nos tuâ
Virtúte da fortes sequi ,
Jesu , quod exemplo doces.

Livóre sanátos tuo ,
Tuóque lotos sánguine ,
Peccando ne novam sinas
Paráre nos tibi crucem.

Qui Fílium tradit , Patri ,
Natóque sit laus víctimæ :
Par sit tibi laus , qui sacram
Succendis aram , Spíritus.
Amen.

℣. Clamávi ad te , Dómine , totâ die : ℟. Expandi ad te manus meas. *Ps.* 87.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Fecit Dóminus poténtiam in bráchio suo : dispersit superbos mente cordis sui. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Ne derelínquas me.

PSALMUS 37.

Mala hujus vitæ sustinenda ad obtinendam peccatorum veniam.

DOmine , ne in furóre tuo árguas me , * neque in íra tua corrípias me ;

Quóniam sagittæ tuæ infíxæ sunt mihi , * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ : * non est pax óssibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergressæ sunt caput meum : * et sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt et corruptæ sunt cicatríces meæ , * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum et curvátus sum usque in finem ; * totâ die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus ; * et non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum et humiliátus sum nimis : * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine , antè te omne desidérium meum ; * et gémitus meus à te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est , derelíquit me virtus mea ; * et lumen occuló-

rum meórum, et ipsum non est mecum.

Divisio Psalmi 37.

AMíci mei, et proximi mei * adversùm me appropinquavérunt et stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longè stetérunt; * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes, * et dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquam surdus non audiébam, * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens, * et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi: * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi: Nequandò supergáudeant mihi inimíci mei; * et, dùm commoventur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagella parátus sum; * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo; * et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me; * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine, Deus meus, ne discésseris à me: * intende in adjutórium meum, Dómine Deus salútis meæ.

PSALMUS 55.

Anima fidelis in Deo sperans, nihil ab homine timet.

MIserére meî, Deus, quóniam conculcávit me homo: * totâ die impugnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei totâ die, * quóniam multi bellantes adversùm me.

Ab altitúdine diéi timébo; * ego verò in te sperábo.

In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi caro.

Totâ die verba mea execrabantur: * adversùm me omnes cogitatiónes córum in malum.

Inhabitábunt, et abscondent: * ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confringes.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi: * posuisti lácrymas meas in conspectu tuo, sicut et in promissióne tua.

Tunc convertentur inimíci mei retrorsùm * in

quacumque die invocávero te.

Ecce cognóvi, * quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum: * in Domino laudábo sermónem.

In Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua; * quæ reddam laudatiónes tibi;

Quóniam eripuisti ánimam meam de morte, et pedes meos de lapsu; * ut pláceam coràm Deo in lúmine vivéntium.

Ant. Ne derelinquas me, Dómine, Deus meus, ne discésseris à me. *Ps.* 37.

SABBATO.

Ad Officium Noct.

Invit. Remuneratórem inquiréntibus se Deum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 11.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus.

TAndem peractis, ô Deus,
Sexto diérum límite,
Ponis modum labóribus,
Orbíque plaudis cóndito.
At dùm perenni septimam
Lucem quiéti cónsecras,
En te reposcit dénuò
Alter creatórem labor.
Te cuncta nempe prædicant:
Te terra, pontus, sídera
Cantu celébrant æmulo;
Peccátor unus díssonat.
Tu pectus aufer sáxeum;
Tu cárneum pectus crea:
Et caritátis úberes
Fructus canent hymnum tibi.
Hæc te juvant præcónia,
Si facta voci cónsonent:
Sic efficáci fléctitur
Divína majestas prece.
AEterna laus et glória
Uni sit et trino Deo,
Qui cuncta nutu cóndidit,
Nutúque servat cóndita.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Propter innocéntiam.

Psalmus 40.

Christus propter nos egenus; morti tradit us resurrectionem suam petit et impetrat.

BEátus qui intélligit super egénum et páuperem; * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus conservet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra, * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus: * universum stratum ejus versasti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine, miserére meî,* sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quandò moriétur et períbit nomen ejus?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur:

* cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foràs , * et loquebátur in idipsum.

Adversùm me susurrábant omnes inimíci mei : * adversùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt adversùm me : * numquid qui dormit , non adjíciet ut resurgat?

Etenim homo pacis meæ , in quo sperávi , qui edébat panes meos , * magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem , Dómine , miserére meî , et resúscita me ; * et retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluisti me , * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscépisti , * et confirmasti me in conspectu tuo in æternum.

Benedictus Dóminus Deus Israel à século , et usque in séculum : * fiat , fiat.

PSALMUS 48.

Homo de pristino suo statu per peccatum lapsus , divitiis non redimitur ; nil contra infernum possunt opes.

AUdíte hæc , omnes gentes : * áuribus percípite , omnes qui habitátis orbem ,

Quique terrígenæ , et fílii hóminum , * simul in unum dives et pauper.

Os meum loquétur sapiéntiam , * et meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam : * apériam in psaltério propositiónem meam.

Cùr timébo in die mala? * iníquitas calcánei mei circúmdabit me.

Qui confíduntin virtúte sua , * et in multitúdine divitiárum suárum gloriantur.

Frater non rédimit , rédimet homo ? * non dabit Deo placatiónem suam , et prétium redemptiónis ánimæ suæ ,

Et laborábit in ætternum , et vivet adhùc in finem : * non vidébit intéritum , cùm víderit sapientes morientes.

Simul insípiens et stultus períbunt , * et relinquent aliénis divítias suas.

Et sepulcra eórum domus illórum in æternum ; tabernácula eórum in progénie et progénie : * vocavérunt nómina sua in terris suis.

Et homo , cùm in honóre esset , non intellexit : * comparátus est jumentis insipiéntibus , et símilis factus est illis.

Hæc via illórum scándalum ipsis ; * et pósteà in ore suo complacébunt.

Sicut oves in inferno pósiti sunt : * mors depascet eos.

Et dominabuntur eórum

justi in matutíno ; * et auxílium eórum veterascet in inferno à glória eórum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cùm accéperit me.

Divisio Psalmi 48.

NE timúeris, cùm dives factus fúerit homo, * et cùm multiplicáta fúerit glória domûs ejus.

Quóniam, cùm interíerit, non sumet ómnia ; * neque descendet cum eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipsíus benedicétur : * confitébitur tibi, cùm benefeceris ei.

Introíbit usque in progénies patrum suórum ; * et usque in æternum non vidébit lumen.

Homo, cùm in honóre esset, non intellexit : * comparátus est jumentis insipiéntibus, et símilis factus est illis.

Ant. Propter innocéntiam suscepisti me, Deus ; et confirmasti me in conspectu tuo in æternum. *Ps. 40.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. F. Tibi, Deus.

PSALMUS 61.

Frustrà oppugnatur, qui Deo subjectus, in ejus tutela manet.

NOnnè Deo subjecta erit ánima mea ? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam et ipse Deus meus, et salutáris meus : * susceptor meus, non movébor ámpliùs.

Quousquè irrúitis in hóminem ? * interfícitis universi vos tanquam paríeti inclináto, et macériæ depulsæ ?

Verúmtamen prétium meum cogitavérunt repéllere ; cucurri in siti : * ore suo benedicébant, et corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjecta esto, ánima mea ; * quóniam ab ipso patiéntia mea.

Quia ipse Deus meus, et Salvátor meus ; * adjútor meus, non emigrábo.

In Deo salutáre meum, et glória mea : * Deus auxílii mei ; et spes mea in Deo est.

Speráte in eo, omnis congregátio pópuli ; effúndite coràm illo corda vestra : * Deus adjútor noster in æternum.

Verúmtamen vani fílii hóminum, mendáces fílii hóminum in statéris, * ut decípiant ipsi de vanitáte in idipsum.

Nolíte speráre in iniquitáte, et rapínas nolíte concupíscere : * divítiæ si áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus est Deus, * duo hæc audívi :

Quia potestas Dei est, et tibi, Dómine, misericórdia ; * quia tu reddes unicuíque juxta ópera sua.

PSALMUS 63.

Anima fidelis Dei justitiam contra iniquos deprecatur.

EXaudi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor : * à timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexisti me à conventu malignántium, * à multitúdine operántium iniquitátem ;

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas : * intendérunt arcum, rem amáram, ut sagittent in occultis immaculátum.

Súbitò sagittábunt eum, et non timébunt : * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos : * dixérunt, Quis vidébit eos ?

Scrutáti sunt iniquitátes : * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum, * et exaltábitur Deus.

Sagittæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum ; * et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos ; * et timuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei ; * et facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo ; * et laudabuntur omnes recti corde.

PSALMUS 74.

Frustrà extollunt se iniqui : Deus judex est.

CONfitébimur tibi, Deus, confitébimur, et invocábimus nomen tuum : * narrábimus mirabília tua.

Cùm accépero tempus, * ego justítias judicábo.

Liquefacta est terra, et omnes qui hábitant in ea : * ego confirmávi columnas ejus.

Dixi iníquis, Nolíte iníquè ágere ; * et delinquéntibus, Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum : * nolíte loqui adversùs Deum iniquitátem ;

Quia neque ab oriente, neque ab occidente, * neque à desértis móntibus.

Quóniam Deus judex est : * hunc humíliat, et hunc exaltat.

Quia calix in manu Dómini vini meri plenus mixto ; * et inclinávit ex hoc in hoc.

Verúmtamen fæx ejus non est exinaníta : * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in séculum : * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confringam ; * et exaltabuntur córnua justi.

Ant. Tibi, Deus, confitébimur, et invocábimus nomen tuum : narrábimus mirabília tua. *Ps.* 74.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Tu terríbilis es.

PSALMUS 75.

Terribilis est Deus in judiciis suis super iniquos.

NOtus in Judæa Deus : * in Israel magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus , * et habitátio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias árcuum , * scutum , gládium et bellum.

Illúminans tu mirabíliter à móntibus æternis : * turbáti sunt omnes insipientes corde.

Dormiérunt somnum suum ; * et nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus suis.

Ab increpatióne tua , Deus Jacob , * dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terríbilis es , et quis resistet tibi ? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum fecisti judícium : * terra trémuit , et quiévit ,

Cùm exúrgeret in judícium Deus , * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi ; * et relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.

Vovéte , et réddite Dómino Deo vestro , * omnes qui in circúitu ejus affertis múnera :

Terríbili , et ei qui aufert spíritum príncipum ; * terríbili apud reges terræ.

PSALMUS 82.

Infidelium adversùs Ecclesiam motus , ipsorumque confusio et interitus.

DEus , quis símilis erit tibi ? * ne táceas , neque compescáris , Deus ;

Quóniam ecce inimíci tui sonuerunt : * et qui odérunt te , extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consílium , * et cogitavérunt adversùs sanctos tuos.

Dixérunt : Veníte , et disperdámus eos de gente ; * et non memorétur nomen Israel ultrà.

Quóniam cogitavérunt unanímiter : * simul adversùm te testamentum disposuérunt tabernácula Idumæórum et Ismaelítæ ,

Moab , et Agaréni , Gebal , et Ammon , et Amalec ; * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum illis ; * facti sunt in adjutórium fíliis Lot.

Fac illis sicut Mádian , et Sísaræ , * sicut Jabin in torrente Cisson.

Disperiérunt in Endor ; * facti sunt ut stercus terræ.

Pone príncipes eórum sicut Oreb , et Zeb , * et Zébee , et Sálmana ;

Omnes príncipes eórum , * qui dixérunt :

Hæreditáte possidéamus sanctuárium Dei.

Divisio Psalmi 82.

DEus meus, pone illos ut rotam, * et sicut stípulam ante fáciem venti.

Sicut ignis qui combúrit sylvam, * et sicut flamma combúrens montes;

Ita persequéris illos in tempestáte tua, * et in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eórum ignomíniâ; * et quærent nomen tuum, Dómine.

Erubescant et conturbentur in séculum séculi, * et confundantur, et péreant:

Et cognoscant quia nomen tibi, Dóminus; * tu solus Altíssimus in omni terra.

Ant. Tu terríbilis es, Deus Jacob, et quis resistet tibi? *Ps.* 75.

℣. Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; ℟. Et sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144.

Pater noster.

℣. *Sacerd.* Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam, ℟. Totâ die magnitúdinem tuam. *Ps.* 70.

AD LAUDES.

Ant. 4. a. Pérfice.

PSALMUS 16.

Christi pro nobis patientis oratio cum spe resurgendi.

EXaudi, Dómine, justítiam meam: * intende deprecatiónem meam.

Auribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probasti cor meum, et visitasti nocte: * igne me examinasti; et non est inventa in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum, * propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in sémitis tuis, * ut non moveantur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudisti me, Deus: * inclína aurem tuam mihi, et exaudi verba mea.

Mirífica misericórdias tuas, * qui salvos facis sperantes in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ * custódi me ut pupillam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me * à fácie impiórum qui me afflixérunt.

Ant. Pérfice gressus meos in sémitis tuis, Dómine, ut non moveantur vestígia mea.

Ant. 7. b. In justítia.

Divisio Psalmi 16.

INimíci mei ánimam meam circumdedérunt; ádipem suum conclusérunt: * os eórum locútum est supérbiam.

Projicientes me nunc circumdedérunt me: *

óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam, * et sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exurge, Dómine, præveni eum, et supplanta eum : * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manûs tuæ.

Dómine, à paucis de terra dívide eos in vita eórum : * de abscónditis tuis adimplétus est venter eórum.

Saturáti sunt fíliis ; * et dimisérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo : * satiábor, cùm apparuérit glória tua.

Ant. In justítia apparébo conspéctui tuo : satiábor, cùm apparúerit glória tua.

Ant. 1. *f.* Parátum.

PSALMUS 56.

Christi pro nobis patientis oratio ; resurrectio et ascensio ejùs prænuntiantur.

MIserére meî, Deus, miserére meî ; * quóniam in te confídit ánima mea.

Et in umbra alárum tuárum sperábo, * donec tránseat iníquitas.

Clamábo ad Deum altíssimum, * Deum qui benefécit mihi.

Misit de cœlo, et liberávit me : * dedit in oppróbrium conculcántes me.

Misit Deus misericórdiam suam et veritátem suam ; * et erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum : dormívi conturbátus.

Fílii hóminum, dentes eórum arma et sagittæ ; * et lingua eórum gládius acútus.

Exaltáre super cœlos, Deus ; * et in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis ; * et incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fóveam ; * et incidérunt in eam.

Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum ; * cantábo et psalmum dicam.

Exurge, glória mea ; exurge, psaltérium et cíthara : * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine : * et psalmum dicam tibi in géntibus ;

Quóniam magnificáta est usque ad cœlos misericórdia tua, * et usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos, Deus ; * et super omnem terram glória tua.

Ant. Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum : cantábo, et psalmum dicam.

Ant. 5. a. Date magnificéntiam.

In

In Feriis, ALTERUM MOYSI CANTICUM. Deut. 32.

Populi sui infidelitates, Deique vindictas et miserationes prænuntiat.

AUdite, cœli, quæ loquor : * áudiat terra verba oris mei.

Concrescat ut plúvia doctrína mea : * fluat ut ros elóquium meum.

Quasi imber super herbam, * et quasi stillæ super grámina.

Quia nomen Dómini invocábo : * date magnificéntiam Deo nostro.

Dei perfecta sunt ópera, et omnes viæ ejus judícia : * Deus fidélis, et absque ulla iniquitáte, justus et rectus.

Peccavérunt ei, et non fílii ejus in sórdibus : * generátio prava atque perversa.

Hæccine reddis Dómino, * pópule stulte et insípiens ?

Numquid non ipse est pater tuus, * qui possédit te, et fecit, et creávit te?

Memento diérum antiquórum : * cógita generatiónes síngulas.

Intérroga patrem tuum, et annuntiábit tibi : * majóres tuos, et dicent tibi.

Quandò dividébat Altíssimus gentes, * quandò separábat fílios Adam,

Constítuit términos populórum * juxta número rum filiórum Israel.

Pars autem Dómini pópulus ejus : * Jácob funículus hæreditátis ejus.

Invénit eum in terra deserta, * in loco horróris, et vastæ solitúdinis.

Circumduxit eum, et dócuit, * et custodívit quasi pupillam óculi sui.

Sicut áquila próvocans ad volandum pullos suos, * et super eos vólitans,

Expandit alas suas, et assumpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit ; * et non erat cum eo deus aliénus.

Constítuit eum super excelsam terram, * ut comederet fructus agrórum,

Ut súgeret mel de petra, * oleumque de saxo duríssimo ;

Bútyrum de armento, et lac de óvibus, * cum ádipe agnórum et aríetum filiórum Basan,

Et hircos cum medulla trítici ; * et sánguinem uvæ bíberet meracíssimum.

Incrassátus est dilectus, et recalcitrávit ; * incrassátus, impinguátus, dilatátus.

Derelíquit Deum factórem suum, * et recessit à Deo salutári suo.

Provocavérunt eum in diis aliénis ; * et in abominatiónibus ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis, et non Deo ; * diis quos ignorábant.

Novi recentesque vené-

Pars Autumnalis.

runt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum qui te génuit, dereliquísti; * et oblítus es Dómini creatóris tui.

Vidit Dóminus, et ad iracúndiam concitátus est; * quia provocavérunt eum fílii sui, et fíliæ.

Et ait: Abscondam fáciem meam ab eis, * et considerábo novíssima eórum;

Generátio enim perversa est, * et infidéles fílii.

Ipsi me provocavérunt in eo qui non erat deus, * et irritavérunt in vanitátibus suis.

Et ego provocábo eos in eo qui non est pópulus, * et in gente stulta irritábo illos.

Ignis succensus est in furóre meo, * et ardébit usque ad inferni novíssima;

Devorabitque terram cum gérmine suo, * et móntium fundamenta combúret.

Congregábo super eos mala; * et sagittas meas complébo in eis.

Consumentur fame, * et devorábunt eos aves morsu amaríssimo.

Dentes bestiárum immittam in eos, * cum furóre trahéntium super terram, atque serpéntium.

Foris vastábit eos gládius, et intùs pavor, * júvenem simul ac vírginem, lactentem cum hómine senc.

Dixí: Ubinàm sunt? * cessáre fáciam ex homínibus memóriam eórum.

Sed propter iram inimicórum dístuli, * ne fortè superbírent hostes eórum;

Et dícerent: Manus nostra excelsa, et non Dóminus, * fecit hæc ómnia.

Gens absque consílio est, et sine prudéntia: * útinàm sáperent, et intellígerent, ac novíssima providérent!

Quómodò persequátur unus mille, * et duo fugent decem míllia?

Nonnè ideò quia Deus suus véndidit eos, * et Dóminus conclúsit illos?

Non enim est Deus noster ut dii eórum; * et inimíci nostri sunt júdices.

De vínea Sodomórum, vínea eórum, * et de suburbánis Gomorrhæ.

Uva eórum, uva fellis; * et botri amaríssimi.

Fel dracónum vinum eórum, * et venénum áspidum insanábile.

Nonnè hæc cóndita sunt apud me, * et signáta in thesauris meis?

Mea est últio, et ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum.

Juxtà est dies perditiónis; * et adesse festínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum suum, * et in servis suis miserébitur.

Vidébit quòd infirmáta

sit manus , * et clausi quoque defecérunt, residuíque consumpti sunt.

Et dicet : Ubi sunt dii eórum , * in quibus habébant fidúciam ;

De quorum víctimis comedébant ádipes , * et bibebant vinum libáminum?

Surgant et opitulentur vobis , * et in necessitáte vos protégant.

Vidéte quòd ego sim solus , * et non sit álius Deus præter me.

Ego occídam , et ego vívere fáciam ; percútiam , et ego sanábo : * et non est qui de manu mea possit erúere.

Levábo ad cœlum manum meam , et dicam : * Vivo ego in æternum.

Si acúero ut fulgur gládium meum , * et arripúerit judícium manus mea :

Reddam ultiónem hóstibus meis ; * et his qui odérunt me , retríbuam :

Inebriábo sagittas meas sánguine , * et gládius meus devorábit carnes ,

De cruóre occisórum , * et de captivitáte , nudáti inimicórum cápitis.

Laudáte , gentes , pópulum ejus ; * quia sánguinem servórum suórum ulciscétur :

Et vindictam retríbuet in hostes eórum , * et propítius erit terræ pópuli sui.

Ant. Date magnificéntiam Deo nostro : Dei perfecta sunt ópera.

[*In Festis* , CANTICUM. Judith. 16.

Maria Christum pariens inimicum nostrum confodit.

INcípite Dómino in tympanis : * cantáte Dómino in cymbalis.

Modulámini illi psalmum novum : * exaltáte , et invocáte nomen ejus.

Dóminus cónterens bella : * Dóminus nomen est illi.

Quí pósuit castra sua in médio pópuli sui, * ut erúeret nos de manu ómnium inimicórum nostrórum.

Venit Assur ex montibus ab Aquilóne , * in multitúdine fortitúdinis suæ :

Cujus multitúdo obturávit torrentes , * et equi eórum cooperuérunt valles.

Dixit se incensúrum fines meos , * et júvenes meos occisúrum gládio ,

Infantes meos dare in prædam , * et vírgines in captivitátem.

Dóminus autem omnípotens nócuit eum , et trádidit eum in manus féminæ , * et confódit eum.]

Ant. 2. D. Laudáte Dóminum.

PSALMUS 116.

Misericordia et veritas Dei in populum suum à gentibus laudanda.

LAudáte Dóminum , omnes gentes : * laudáte eum , omnes pópuli.

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus, * et véritas Dómini manet in ætérnum.

Ant. Laudáte Dóminum, omnes pópuli; quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus.

CAPITULUM. *Coloss.* 1.

NOn cessámus pro vobis orántes, et postulántes ut impleámini agnitióne voluntátis Dei, in omni sapiéntia et intellectu spirituáli; ut ambulétis digne Deo, per ómnia placéntes, in omni ópere bono fructificántes, et crescéntes in sciéntia Dei, in omni virtúte confortáti secundùm poténtiam claritátis ejus.

HYMNUS.

RErum Creátor ómnium,
Nostros labóres ádjuva;
Ut casta Christi nómine
Nos vita dignos árguat.

Tu nempè sanctus et potens,
Placére das solùs tibi:
Tu legis auctor das sequi
Quod lege præmonstras iter.

Cingunt iter perícula,
Tu lúbricos firma pedes;
Et certióre férvidi
Pergémus ad metam gradu.

O meta felix, pax ubì
Et vera nos manet quies;
Ubì voluptátis sacro
Torrente potábis tuos!

Te mens, ô alma Trínitas,
Anhélat ardens, te sitit:
Tuâ redemptis grátiâ
AEterna redde præmia.

Amen.

℣. Deduc me, Dómine, in via tua, et ingrédiar in veritáte tua: ℟. Lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum. *Ps.* 85.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Dírige pedes nostros in viam pacis, Deus Israel. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 7. *d.* Notam.

PSALMUS 87.

Justus ab inimicis vexatus et ab amicis derelictus, se Deo commendat.

DOmine Deus salútis meæ, * in die clamávi et nocte coràm te.

Intret in conspectu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam;

Quia repléta est malis ánima mea, * et vita mea inferno appropinquávit.

AEstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber:

Sicut vulneráti dormientes in sepulcris, quorum non es memor ámpliùs; * et ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri, * in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus

est furor tuus, * et omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longè fecisti notos meos à me : * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, et non egrediébar : * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te, Dómine, totâ die : * expandi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília ? * aut médici suscitábunt, et confitebuntur tibi ?

Numquid narrábit áliquis in sepulcro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne ?

Numquid cognoscentur in ténebris mirabília tua, * et justítia tua in terra oblivióne ?

Et ego ad te, Dómine, clamávi ; * et manè orátio mea prævéniet te.

Ut quid, Dómine, repellis oratiónem meam ? * avertis fáciem tuam à me ?

Pauper sum ego, et in labóribus à juventúte mea : * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ, * et terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua totâ die ; * circumdedérunt me simul.

Elongasti à me amícum et próximum, * et notos meos à miséria.

PSALMUS 142.

Oratio Pœnitentis auxilium et salutem à Deo poscentis.

DOmine, exaudi oratiónem meam : * áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua ; exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo ; * quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi ; * et anxiátus est super me spíritus meus : in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum : meditátus sum in ómnibus opéribus tuis ; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te : * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine, * defécit spíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me ; * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam ; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem ; * quia ad te levávi ánimam meam.

Divisio Psalmi 142.

ERipe me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam; * et in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam, * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Notam fac mihi viam in qua ámbulem; quia ad te levávi ánimam meam, Dómine. *Ps.* 142.

AD TERTIAM.

Ant. 4. a. Afferte Dómino.

PSALMUS 28.

Vox prædicationis Evangelicæ regnum Christi prænuntians.

AFferte Dómino, fílii Dei; * afferte Dómino fílios aríetum.

Afferte Dómino glóriam et honórem; afferte Dómino glóriam nómini ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas; Deus majestátis intónuit: * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte: * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringentis cedros; * et confringet Dóminus cedros Líbani,

Et commínuet eas tanquam vítulum Líbani; * et dilectus quemádmodùm fílius unicórnium.

Vox Dómini intercidentis flammam ignis: vox Dómini concutientis desertum; * et commovébit Dóminus desertum Cades.

Vox Dómini præparantis cervos, et revelábit condensa; * et in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit, * et sedébit Dóminus rex in æternum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit: * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

PSALMUS 44.

Carmen nuptiale de Christi et Ecclesiæ dotibus.

ERuctávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea * cálamus scribæ velóciter scribéntis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis; * propterèa benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime.

Spécie tuâ et pulchritúdine tuâ intende, * prósperè procéde,

Et regna propter veritátem, et mansuetúdi-

nem, et justítiam ; * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in séculum séculi : * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexisti justítiam, et odisti iniquitátem ; * propterèa unxit te, Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia à vestimentis tuis, à dómibus ebúrneis ; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína à dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam ; * et oblivíscere pópulum tuũ, et domum patris tui :

Et concupiscet rex decórem tuum, * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus : * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intùs, * in fímbriis áureis circumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia et exultatióne ; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Propterèa pópuli confitebuntur tibi in æternum, * et in séculum séculi.

PSALMUS 149.

Laudandus Deus qui exaltabit mansuetos in salutem.

CAntáte Dómino cánticum novum : * laus ejus in ecclésia sanctórum.

Lætétur Israel in eo qui fecit eum ; * et fílii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro : * in tympano et psaltério psallant ei ;

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo, * et exaltábit mansuétos in salútem.

Exultábunt sancti in glória ; * lætabuntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gúture eórum ; * et gládii ancípites in mánibus eórum,

Ad faciendam vindictam in natiónibus ; * increpatiónes in pópulis :

Ad alligandos reges eórum in compédibus, * et nóbiles eórum in mánicis férreis ;

Ut fáciant in eis judícium conscriptum : * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Ant. Afferte Dómino glóriam et honórem. *Ps.* 28.

CAPITULUM. *Coloss.* 3.

OMne quodcumque fácitis, in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi; grátias agentes Deo et Patri per ipsum.

℟. *br.* Benedícam Dóminum * In omni témpore. Benedícam. ℣. Semper laus ejus * in ore meo, * In omni témpore. Glória Patri. Benedícam. *Ps.* 33.

℣. Laudábo Dóminum in vita mea : ℟. Psallam Deo meo, quámdiù fúero. *Ps.* 145.

AD SEXTAM.

Ant. 1. *g.* Adjútor.

PSALMUS 45.

Ecclesia in se habens Deum inhabitantem non commovebitur.

DEus noster refúgium et virtus ; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimìs.

Propterèa non timébimus, dùm turbábitur terra, * et transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt et turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur : * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobiscum, * susceptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram, * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confringet arma, * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum, * susceptor noster Deus Jacob.

PSALMUS 47.

Ecclesia Dei frustrà impugnatur : fundavit eam Deus in æternum.

MAgnus Dóminus, et laudábilis nimìs, * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne universæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus, ejus cognoscétur, * cùm suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sìc admiráti sunt, * conturbáti sunt, commóti sunt.

Tremor apprehendit eos : * ibi dolóres ut parturientis.

In spíritu vehementi * cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri : * Deus fundávit eam in æternum.

Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam * in médio templi tui.

Secundùm nomen tuum, Deus, sic et laus tua in fines terræ : * justítiâ plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exultent fíliæ Judæ * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímini eam : * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus, et distribúite domos ejus, * ut enarrétis in progénie áltera ;

Quóniam hic est Deus, Deus noster in æternum, et in séculum séculi : * ipse reget nos in sécula.

Psalmus 86.

Ecclesiæ Dei dilatatio : ipse fundavit eam Altissimus.

FUndamenta ejus in móntibus sanctis : * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylónis, * sciéntium me.

Ecce alienígenæ et Tyrus, et pópulus AEthiópum ; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet : Homo, et homo natus est in ea ; * et ipse fundávit eam Altíssimus ?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum et príncipum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium, * ómnium habitátio est in te.

Ant. Adjútor noster Deus ; proptéreà non timébimus. *Ps.* 45.

Capitulum. 2. *Petr.* 1.

SAtágite ut per bona ópera certam vestram vocatiónem et electiónem faciátis ; hæc enim facientes, non peccábitis aliquandò.

℟. *br.* Quærite Dóminum, * Et confirmámini. Quærite. ℣. Quærite * fáciem ejus semper, * Et confirmámini. Glória Patri. Quærite Dóminum. *Ps.* 104.

℣. Accédite ad eum, et illuminámini ; ℟. Et fácies vestræ non confundentur. *Ps.* 33.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Pauper.

Psalmus 59.

Christus mala gentis suæ deflet : regnique sui dilatationem prænuntiat.

DEus, repulisti nos, et destruxisti nos : * irátus es, et misértus es nobis.

Commovisti terram, et conturbasti eam : * sana contritiónes ejus, quia commóta est.

Ostendisti pópulo tuo dura : * potasti nos vino compunctiónis.

Dedisti metuéntibus te significatiónem , * ut fúgiant à fácie arcûs.

Ut liberentur dilecti tui : * salvum fac déxterâ tuâ , et exaudi me.

Deus locútus est in sancto suo : * lætábor , et partíbor Síchimam , et convallem tabernaculórum metíbor.

Meus est Gálaad, et meus est Manasses; * et Ephraïm fortitúdo cápitis mei :

Juda rex meus , * Moab olla spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum : * mihi alienígenæ súbditi sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam ? * quis dedúcet me usque in Idumæam ?

Nonnè tu , Deus , qui repulisti nos ? * et non egrediéris , Deus , in virtútibus nostris ?

Da nobis auxílium de tribulatióne , * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem ; * et ipse ad níhilum dedúcet tribulantes nos.

PSALMUS 73.

Inter mundi hujus calamitates, refugium nostrum in Deo omnium Creatore.

UT quid , Deus , repulisti in finem ? * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ ?

Memor esto congregatiónis tuæ , * quam possedisti ab inítio.

Redemisti virgam hæreditátis tuæ : * mons Sion , in quo habitasti in eo.

Leva manus tuas in supérbias eórum in finem : * quanta malignátus est inimícus in sancto !

Et gloriáti sunt qui odérunt te , * in médio solemnitátis tuæ.

Posuérunt signa sua , signa ; et non cognovérunt : * sicut in éxitu super summum.

Quasi in sylva lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idipsum : * in secúri et áscia dejecérunt eam.

Incendérunt igni sanctuárium tuum : * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul : * Quiéscere faciámus omnes dies festos Dei à terra.

Signa nostra non vídimus : jam non est prophéta ; * et nos non cognoscet ámpliùs.

Divisio Psalmi 73.

USquequò , Deus , improperábit inimícus ? * irritat adversárius nomen tuum in finem.

Ut quid avertis manum tuam et déxteram tuam * de médio sinu tuo in finem ?

Deus autem , rex noster

ante sécula, * operátus est salútem in médio terræ.

Tu confirmásti in virtúte tua mare; * contribulásti cápita dracónum in aquis.

Tu confregísti cápita dracónis: * dedísti eum escam pópulis AEthiópum.

Tu dirupísti fontes et torrentes: * tu siccásti flúvios Ethan.

Tuus est dies, et tua est nox: * tu fabricátus es auróram et solem.

Tu fecísti omnes términos terræ: * æstátem et ver, tu plasmásti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino; * et pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi; * et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem.

Réspice in testamentum tuum; * quia repléti sunt, qui obscurári sunt terræ, dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúsus: * pauper et inops laudábunt nomen tuum.

Exurge, Deus, júdica causam tuam: * memor esto improperiórum tuórum, eórum quæ ab insipiente sunt totâ die.

Ne obliviscáris voces inimicórum tuórum: * supérbia eórum qui te odérunt, ascendit semper.

Ant. Pauper et inops laudábunt nomen tuum, Dómine. *Ps.* 73.

CAPITULUM. *Philipp. 4.*

QUæcumque sunt vera, quæcumque pudíca, quæcumque justa, quæcumque sancta, quæcumque amabília, quæcumque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplínæ, hæc cogitáte.

℟. *br.* Mandásti justítiam * Testimónia tua. Mandásti. ℣. Et veritátem tuam * nimis, * Testimónia tua. Glória Patri. Mandásti.

℣. Feci judícium et justítiam: ℟. Non tradas me calumniántibus me. *Ps.* 118.

AD VESPERAS.

Ant. 4. d. Beáti omnes.

PSALMUS 127.

Deus timendus: hinc Christi et Ecclesiæ prosperi labores.

BEáti omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis: * beátus es, et benè tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans * in latéribus domûs tuæ.

Fílii tui sicut novellæ olivárum * in circúitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion; * et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.

Et vídeas fílios filiórum tuórum, * pacem super Israel.

Ant. Beáti omnes qui timent Dóminum, qui ámbulant in viis ejus.

Ant. 1. a. Surge, Dómine.

PSALMUS 131.

Ecclesiam suam elegit Deus, hanc per Christum inhabitaturus in perpetuum.

MEmento, Dómine, David, * et omnis mansuetúdinis ejus.

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domûs meæ, * si ascéndero in lectum strati mei:

Si dédero somnum óculis meis, et pálpebris meis dormitatiónem, * et réquiem tempóribus meis,

Donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephráta: * invénimus eam in campis sylvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco ubi stetérunt pedes ejus.

Surge, Dómine, in réquiem tuam; * tu et arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induantur justítiam; * et sancti tui exultent.

Propter David servum tuum, * non avertas fáciem Christi tui.

Ant. Surge, Dómine, *in réquiem tuam; et* sancti tui exultent.

Ant. 7. ç. Sion réquies mea.

Divisio Psalmi 131.

JUrávit Dóminus David veritátem, et non frustrábitur eam: * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodíerint fílii tui *testamentum meum*, * et testimónia mea hæc quæ docébo eos;

Et fílii eórum usque in séculum * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion: * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in séculum séculi: * hic habitábo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam: * páuperes ejus saturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam salutári; * et sancti ejus exultatióne exultábunt.

Illùc prodúcam cornu David: * parávi lucernam Christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne; * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Ant. Sion réquies mea in séculum séculi: sancti ejus exultatióne exultábunt.

Ant. 2. D. Deus meus.

PSALMUS 143.

Christus pro populo sibi subdito gratias agit: Ecclesia sibi opem postulat.

BEnedictus Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * et dígitos meos ad bellum.

Misericórdia mea, et refúgium meum; * susceptor meus, et liberátor meus.

Protector meus, et in ipso sperávi: * qui subdit pópulum meum sub me.

Dómine, quid est homo, quia innotuísti ei? * aut fílius hóminis, quia réputas eum?

Homo vanitáti símilis factus est: * dies ejus sicut umbra prætéreunt.

Dómine, inclína cœlos tuos, et descende: * tange montes, et fumigábunt.

Fúlgura coruscatiónem, et dissipábis eos: * emitte sagittas tuas, et conturbábis eos.

Emitte manum tuam de alto: éripe me, et líbera me de aquis multis, * de manu filiórum alienórum,

Quorum os locútum est vanitátem; * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis.

Ant. Deus meus, misericórdia mea, et susceptor meus.

Ant. 6. C. Beátus.

Divisio Psalmi 143.

DEus, cánticum novum cantábo tibi: * in psaltério decachordo psallam tibi.

Qui das salútem régibus; * qui redemisti David servum tuum de gládio maligno, éripe me,

Et érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum est vanitátem; * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis:

Quorum fílii sicut novellæ plantatiónes * in juventúte sua.

Fíliæ eórum compósitæ, * circumornátæ ut similitúdo templi.

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud.

Oves eórum fœtósæ, abundantes in egréssibus suis; * boves eórum crassæ.

Non est ruína macériæ, neque tránsitus, * neque clamor in platéis eórum.

Beátum dixérunt pópulum cui hæc sunt, * beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Ant. Beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

CAPITULUM. *Tit.* 2.

SAlvátor noster Jesus Christus dedit semetipsum pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitáte, et mundáret sibi pópulum acceptábilem, sectatórem bonórum ópe-rum.

HYMNUS.

SUpréme motor córdium,
Tu sanctitátis frúgibus
Justos ab orbe cóndito
Tenóre ditas pérpeti.

Hic spes, fides et cáritas
Dulci cohærent vínculo:
Præsentis ævi post diem,
Manébit una cáritas.

O cáritas! ô veritas!
O lux perennis! en erit,
Post tot labóres, ut tuo
Tandem fruámur Sábbato.

Hic mille per discrímina
Semen gementes spárgimus:
Illic ovante spléndidam
Gestábimus messem manu.

Tu trine, tu potens Deus,
Fructus adauge quos petis:
Mox dona, justus árbiter,
Cœlo coronábis tua. Am.

℣. Beneplácitum est Dómino in pópulo suo; ℟. Et exaltábit mansuétos in salútem. *Ps.* 149.

Ad Magníficat. *Antiph. et Oratio, ut in Proprio.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. G. Miserére meî.

PSALMUS 50.

Animæ pœnitentis oratio: Ecclesiæ bona desideranda.

MIserére meî, Deus, * secundùm magnam misericórdiam tuam.

Et secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * et à peccáto meo munda me;

Quóniam iniquitátem meam ego cognosco, * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coràm te feci; * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus conceptus sum, * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexisti: * incerta et occulta sapiéntiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam; * et exultábunt ossa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus; * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua; * et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui; * et spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas; * et ímpii ad te convertentur.

Líbera me de sanguíni-

bus, Deus, Deus salútis meæ; * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries; * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifícium, dedissem útiquè; * holocaustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum et humiliátum, Deus, non despícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes et holocausta; * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

PSALMUS 85.

Christus in angustia mortis à Deo Patre sibi pro nobis salutem poscit.

INclína, Dómine, aurem tuam, et exaudi me; * quóniam inops et pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

Miserére meî, Dómine; * quóniam ad te clamávi totâ die.

Lætífica ánimam servi tui; * quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi.

Quóniam tu, Dómine, suávis et mitis; * et multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe, Dómine, oratiónem meam; * et intende voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, * quia exaudisti me.

Non est símilis tuî in diis, Dómine; * et non est secundùm ópera tua.

Omnes gentes, quascumque fecisti, vénient et adorábunt coràm te, Dómine, * et glorificábunt nomen tuum;

Quóniam magnus es tu, et fáciens mirabília: * tu es Deus solus.

Divisio Psalmi 85.

DEduc me, Dómine, in via tua, et ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * et glorificábo nomen tuum in æternum;

Quia misericórdia tua magna est super me, * et eruisti ánimam meam ex inferno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, et synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam; * et non proposuérunt te in conspectu suo.

Et tu, Dómine, Deus miserátor et miséricors, * pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax.

Réspice in me, et miserére meî; * da impérium tuum púero tuo, et salvum fac fílium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, et confundántur; * quóniam tu, Dómine, adjuvísti me, et consolátus es me.

Ant. Miserére meî, Dómine; quóniam ad te clamávi totâ die. *Ps.* 85.

IN FERIIS PER ANNUM.

AD LAUDES.

In Vigiliis simplicibus, dicuntur flexis genibus sequentes

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Ego dixi: Dómine, miserére meî: ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Ps.* 40.

℣. Convértere, Dómine, úsquequò? ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos; ℟. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Sacerdótes tui induantur justítiam; ℟. Et sancti tui exultent. *Ps.* 131.

℣. Orémus pro summo Pontífice nostro *N.* ℟. Pascat hæreditátem Dómini in innocéntia cordis sui. *Ps.* 77.

℣. Pro Pastóre nostro *N.* ℟. Dóminus conservet eum, et vivíficet eum. *Ps.* 40.

℣. Pro universa Ecclésia. ℟. Memor esto congregatiónis tuæ, Dómine, quam possedisti ab inítio. *Ps.* 73.

℣. Pro Rege nostro *N.* ℟. Dómine, salvum fac regem, et exaudi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19.

℣. Pro cuncto pópulo. ℟. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ. *Ps.* 27.

℣. Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem. ℟. Fiat pax in virtúte tua, et abundántia in túrribus tuis. *Ps.* 121.

℣. Orémus pro frátribus nostris absséntibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis et rectis corde. *Ps.* 124.

℣. Pro infírmis, afflictis et captívis. ℟. Líbera, Deus, Israel ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dóminus in lucem, et vídeant justítiam ejus. *Mich.* 7.

Deindè dicitur Psalmus De profundis, *qui habetur suprà*, p. 95, *et in fine*, Glória Patri.

[*In Vesperis, ejus loco dicitur Ps.* Miserére, *suprà*, p. 158, *cum* Glória Patri.]

Finito Psalmo, dicitur:

℣. Dómine Deus virtú-

tum, converte nos, ℟. Et ostende fáciem tuam, et salvi érimus. *Ps.* 79.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dominus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Et dicitur Oratio conveniens. Quandò propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti.

Dicto Benedicámus, *si facienda sit Commemoratio de aliquo Sancto, fit eo loco. Deindè fiunt*

SUFFRAGIA, seu Commemorationes communes, (in Officio Feriali tantùm) ut sequitur.

De sancta Cruce.

Ant. Peccáta nostra Christus pértulit in córpore suo super lignum; ut peccátis mortui, justítiæ vivámus. 1. *Petr.* 2.

℣. Ipse rédimet Israel, ℟. Ex ómnibus iniquitátibus ejus. *Ps.* 129.

Orémus.

PErpétuâ nos, quæsumus, Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es: Qui vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

[*Si sequatur Officium parvum B. Mariæ, tunc fit integra conclusio:* Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritûs Sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deindè inchoatur Officium parvum.]

Si verò non dicitur, fit continuò Suffragium sequens.

De omnibus Sanctis.

Ant. Fulgébunt justi sicut sol in regno patris eórum. *Matt.* 13.

℣. Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine. ℟. In sécula seculórum laudábunt te. *Ps.* 83.

Orémus.

[*Ubi dicitur Officium parvum, omittuntur verba quæ includuntur duplici parenthesi.*]

ACunctis nos, quæsumus, Dómine, mentis et córporis defende perículis; et intercedéntibus (beátâ et gloriósâ semper Vírgine Dei genitríce Maríâ,) beátis Apóstolis tuis Petro et Paulo, atque beát. *N.* et ómnibus Sanctis, salútem nobis tríbue benignus et pacem: ut destructis adversitátibus et erróribus universis, Ecclésia tua secúrâ tibi sérviat libertáte: Per (eumdem) Dóminum nostrum Jesum-Christum Filium tuum, etc.

[*In præcedenti Oratione , nomina Angelorum , Sancti Joannis Baptistæ et S. Joseph , (si nominandi sint) præponuntur Apostolis.*]

℣. Dóminus vobiscum ,
℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si aliud Officium non sequatur , dicitur secretò : Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen.

Deindè , Pater , *et sic ad alias Horas.*

Antè Primam , Tertiam , Sextam , Nonam et Vesperas , ubi separantur ab Hora præcedenti , ut et antè Laudes cùm Officium Nocturnum immediatè non sequuntur , dicitur secretò , Pater *et* Ave.

AD PRIMAM.

℣. Deus , † in adjutórium , etc.

HYMNUS.

JAm lucis orto sídere ,
Deum precémur súpplices ,
Nostras ut ipse dírigat ,
Lux increáta , sémitas.
Nîl lingua , nîl peccet manus ;
Nîl mens ináne cógitet :
In ore simplex véritas ,
In corde regnet cáritas.
Incœpta dùm fluet dies ,
O Chríste , custos pérvigil ,
Quas sævus hostis óbsidet ,
Portas tuére sénsuum.
Præsta diurnus ut tuæ
Subsérviat laudi labor :
Auctóre quæ te cœpimus ,
Da te favente prósequi.
Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet ,
Carnis domet supérbiam
Potûs cibíque párcitas.
¶ Qui nos creávit , laus Patri ;
Laus , qui redémit , Fílio ;
Qui caritáte nos fóves ,
Par sit tibi laus , Spíritus.
Amen.

¶ *In Festis et intrà Octavas , Doxologia ut in Proprio vel in Communi.*]

[*In Feriali Officio , Psalmi et Antiph. dicuntur secundùm Feriam , ut singulis diebus assignantur.*

In Festis verò , et intrà Octavas , Antiph. semper sumitur de Proprio , vel de Communi , et Psalmi tantùm dicuntur de Feria , nisi aliter notetur.]

CAPITULUM. *Ephes.* 5.

VIdéte , fratres quómodò cautè ambulétis , non quasi insipientes , sed ut sapientes , redimentes tempus , quóniam dies mali sunt.

℟. *br.* Christe , Fili Dei vivi , * Miserére nobis. *Repet.* Christe , Fili Dei vivi , * Miserére nobis. [*In Feriis* , ℣. Qui sedes * ad déxteram Patris ,] * Miserére nobis. Glória Patri , et Fílio , * et Spirítui Sancto. *Repet.* Christe , Fili Dei vivi , * Miserére nobis. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Hebr.* 1.

[*In Festis, loco* ℣. Qui sedes, *dicitur* ℣. *assignatus in Proprio vel in Communi.*]

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

In Festis simplicibus, et suprà, necnon intrà Octavas, continuò dicitur: Dóminus vobiscum, *vel* Dómine, exaudi, *et Oratio*, Dómine Deus, *infrà*, p. 166.

In Feriis verò adduntur sequentes

PRECES.

Quandò ad Laudes dictæ sunt Preces, hæ dicuntur flexis genibus.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Et ego ad te, Dómine, clamávi; ℟. Et manè orátio mea prævéniet te. *Ps.* 87.

℣. Repleátur os meum laude; ℟. Ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam. *Ps.* 70.

℣. Averte fáciem tuam à peccátis meis; ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. *Ps.* 50.

℣. Cor mundum crea in me, Deus; ℟. Et Spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. *Ps.* 50.

℣. Ne projícias me à fácie tua; ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me. *Ps.* 50.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui; ℟. Et spíritu principáli confirma me. *Ps.* 50.

[*Quandò Preces dicuntur flexis genibus, adduntur sequentes* ℣℣. *antè* Adjutórium.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo: ℟. A viro iníquo éripe me. *Ps.* 139.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus; ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me. *Ps.* 58.

℣. Eripe me de operántibus iniquitátem; ℟. Et de viris sánguinum salva me. *Ps.* 58.

℣. Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, ℟. Ut reddam vota mea de die in diem. *Ps.* 60.

℣. Dírige me, Dómine, in veritáte tua, et doce me; ℟. Quia tu es Deus salvátor meus. *Ps.* 24.

℣. Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, ℟. Et misericordiárum tuárum quæ à século sunt. *Ps.* 24.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus. *Ps.* 102.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et noli oblivísci omnes retributiónes ejus. *Ps.* 102.

℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis;

℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas. *Ps.* 102.

℣. Qui rédimit de intéritu vitam tuam ; ℟. Qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus. *Ps.* 102.

℣. Qui replet in bonis desidérium tuum : ℟. Renovábitur ut áquilæ juventus tua. *Ps.* 102.]

Deindè signando se signo crucis :

℣. Adjutórium nostrum † in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Hebdomadarius facit Confessionem, mediocri voce dicens :

CONfíteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joanni Baptistæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, [et vobis, fratres :] quia peccávi nimìs cogitatióne, verbo et ópere, [*ad sequentia verba ter percutitur pectus :*] meâ culpâ, meâ culpâ, meâ maximâ culpâ. Ideò precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joannem Baptistam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, [et vos, fratres,] oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus dicit :

Misereátur tuî omnípotens Deus ; et, dimissis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam æternam. *Hebdomadarius respondet*, Amen.

Deindè Chorus facit Confessionem ; et ubì dictum est vobis, fratres, *et* vos, fratres, *dicit* tibi, pater, *et* te, pater.

[*Mulieres in suis Conventibus, loco* fratres, *et* pater, *dicunt*, soróres, *et* mater.]

Factâ Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit :

MIsereátur vestrî omnípotens Deus ; et, dimissis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam æternam. ℟. Amen.

[*Qui solus recitat, semel dicit*, Confíteor, *omissis vocibus quæ clauduntur parenthesi, et additâ particulâ* et, *ante voces* ómnibus *et* omnes.

Deindè Misereátur, *semel, ad quod dicit*, nostrî, nostris, nos.]

Deindè signando se signo crucis.

INdulgentiam, † absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Elevans vocem, dicit :

℣. Exaudi nos, Deus, salutáris noster, ℟. Spes ómnium fínium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostrî, Dómine, ℟. Miserére nostrî. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecísti, tuâ nos hódiè salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciendam nostra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes et ópera: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si dicenda sit Prima de Officio parvo B. Mariæ, præponitur Officio Capituli.

Ad Officium Capituli.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur; sed statìm Hebdomadarius dicit quæ sequuntur.

Si verò non legatur Martyrologium, Officium Capituli incipitur absolutè sic:

℣. Pretiósa in conspectu Dómini, ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

SAncta María, et omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum; ut secundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, et ipsi in omni conversatióne sancti simus. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

℟. Amen.

Deindè legitur Necrologium, si legendum sit; et post ejus lectionem, dicitur Suffragium sequens pro Defunctis,

Si verò nullum legendum sit Necrologium, statìm post præcedentem Orationem de Sanctis, fit Suffragium pro Defunctis hoc modo.

SUFFRAGIUM Pro Defunctis.

Psalm. De profundis, 95, *et in ejus fine*, Réquiem æternam dona eis, Dómine; * et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

ABsolve, quæsumus, Dómine, ánimas famulórum famularúmque tuárum ab omni vínculo delictórum; ut in resurrectiónis glória inter

Sanctos et Electos tuos resuscitáti respírent: Per eum qui venturus est judicáre vivos et mórtuos et séculum per ignem. ℟. Amen.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

[*Non legitur Necrologium in Solemnibus et suprà, neque fit Suffragium pro Defunctis iis diebus, nisi post Completorium.... Ubi verò numquàm legitur Necrologium, non fit Suffragium pro Defunctis in Dominicis et diebus à populo feriatis, necnon in Solemnibus et suprà, nisi post Completorium.*

In Feriis et Festis à populo non feriatis dicuntur sequentes

PRECES

AD OPUS MANUUM.

[℣. Deus, in adjutórium meum intende; ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

℣. Sit splendor Dómini Dei nostri super nos; ℟. Et ópera mánuum nostrárum dírige. *Ps.* 89.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Orémus.

Dírigere et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli et terræ, hódiè corda et córpora nostra, sensus, sermónes et actus nostros, in lege tua, et in opéribus mandatórum tuórum; ut hìc, et in æternum, te auxiliante salvi et líberi esse mereámur, Salvátor mundi: Qui vivis et regnas in sécula seculórum. ℟. Amen.]

Hìc deniquè fit lectio Canonis, sic:

Lector, Jube, domne, benedícere, [*Lectrix dicit* domna]. *Solus vel sola recitans dicit absolutè.*

Bened. Det Dóminus leges suas in mentem nostram, et in corde nostro superscríbat eas. *Hebr.* 8. ℟. Amen.

Tùm legitur Canon, qui pro singulis diebus habetur suo loco ad calcem; in cujus fine dicitur: Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

Post lectionem, Hebdomadarius dicit signando se signo crucis: Adjutórium nostrum † in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Submissiori voce dicit: Benedícite. *Lector versus ad eum*, Deus. *Hebd.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod plàceat coràm se, per Jesum Christum: cui est glória in sécula seculórum. *Hebr.* 13. *Lector*, Amen.

Post quamlibet Horam,

si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò: Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen. *Deindè*, Pater noster.

AD TERTIAM.

℣. Deus, † in adjutórium, etc.

HYMNUS.

O Fons amóris, Spíritus,
O sancte donórum parens,
Tuas refúsus íntimis
Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

¶ Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

¶ *In Festis et intrà Octavas, Doxologia ut in Proprio vel in Communi.*]

[*In Feriali Officio, Psalmi et Antiphona dicuntur secundùm Feriam, ut singulis diebus assignantur.*

In Festis verò et intrà Octavas, Ant. semper sumitur de Proprio vel de Communi; et Psalmi tantùm dicuntur de Feria, nisi aliter notetur.]

Capit. et ℟. breve sumuntur ubi sumitur Antiph. super Psalmos; et sic ad Sextam et Nonam.

PRECES.

[*Dicuntur tantùm et quidem flexis genibus quandò ad Laudes dictæ sunt Preces, et similiter ad Sextam et Nonam.*]

KYrie, eléison, Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine Deus virtútum, converte nos; ℟. Et ostende fáciem tuam, et salvi érimus. *Ps.* 79.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos, ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio conveniens.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD SEXTAM.

℣. Deus, † in adjutórium, etc.

HYMNUS.

JAm solis excelsum jubar
Toto coruscat lúmine;
Sic, Christe, tu mundum novâ
Sol verus accendis face.

Fac plena nostris fúlgeat
Lux veritátis méntibus;

Fac

Fac nostra plenam cáritas
Crescendo surgat ad diem.
℣ Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣ *In Festis et intrà Octavas, Doxologia ut in Proprio vel in Communi.*]

Ant. Psalmi, Capit. ℟. *br. et Preces, si dicendæ sint, dicuntur ut suprà ad Tertiam.*

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, † in adjutórium, etc.

HYMNUS.

PRono volútus ímpetu,
Inclínat in noctem dies;
Sic vita suprémam citò
Festínat ad metam gradu.
O Christe, dùm fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem; tuo
Da nos in ampléxu mori.
℣ Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣ *In Festis et intrà Octavas, Doxologia ut in Proprio vel in Communi.*]

Ant. Psalmi, Capit. ℟. *br. et Preces, si dicendæ sint, dicuntur ut suprà ad Tertiam.*

Oratio conveniens.

Pars Autumnalis.

AD VESPERAS.

Preces, si dicendæ sint, habentur suprà ad Laudes, p. 161. *In iis, loco Ps.* De profundis, *dicitur Ps.* Miserére, *p.* 158.

SUFFRAGIA.

In Officio Feriali tantùm.

DE SANCTA CRUCE.

Ant. Mihi absit gloriári, nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi. *Galat.* 6.

℣. In Deo salutáre meum.
℟. Et glória mea. *Ps.* 61.

Orémus.

PErpétuâ nos, quæsumus, Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignatus es: Qui vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

[*Si sequantur Vesperæ de Offic. parvo B. Mariæ, tunc fit integra conclusio:* Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen. *Et post* Benedicámus, *dicitur*, Deus, † in adjutórium.]

Si verò non dicitur Officium parvum, fit continuò Suffragium sequens.

DE OMNIBUS SANCTIS.

Ant. Ili sunt antè thronum Dei, et sérviunt ei die ac nocte in templo ejus, et qui sedet in throno, habitábit super illos. *Apoc.* 7.

℣. In æternum exultábunt; ℟. Et habitábis in eis. *Ps.* 5.

Orémus.

[*Ubi dicitur Officium parvum, omittuntur verba quæ includuntur duplici parenthesi.*]

ACunctis nos, quæsumus, Dómine, mentis et córporis defende perículis; et intercedéntibus (beátâ et gloriósâ semper Vírgine dei genitríce Maríâ,) beátis Apóstolis tuis Petro et Paulo, atque beát. *N.* et ómnibus Sanctis, salútem nobis tríbue benignus et pacem; ut destructis adversitátibus et erróribus universis, Ecclésia tua secúrâ tibi sérviat libertáte: Per (eumdem) Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

[*In præcedenti Oratione nomina Angelorum, S. Joann. Bapt. et S. Joseph, (si nominandi sint), præponuntur Apostolis.*]

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Secretò: Fidélium *et* Pater, *si Completorium immediatè non sequatur.*

AD COMPLETORIUM.

Lector: Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit*, domna.] *Solus vel sola recitans dicit absolutè Benedictionem.*

Bened. Quicumque hanc régulam secúti fúerint, pax super illos et misericórdia. *Gal.* 6. ℟. Amen.

Tùm fit lectio Novi Testamenti, ut habetur pro singulis diebus ad calcem Breviarii. In fine lectionis, dicitur: Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

Signando pollice pectus Hebdomadarius dicit: ℣. Converte nos, † Deus salutáris noster; ℟. Et averte iram tuam à nobis. *Ps.* 84.

Hìc facienda est Confessio peccatorum, ut habetur suprà ad Primam, p. 165, *scilicèt mediocri voce:* Confíteor, etc. *Completâ Confessione Hebdomadarius elevans vocem, dicit:*

℣. Deus, † in adjutórium, etc.

[*In Feriali Officio, Psalmi et Antiph. dicuntur secundùm Feriam, ut singulis diebus assignantur.*

In Festis verò et intrà Octavas, Antiph. semper sumitur de Proprio vel de Communi; et Psalmi tantùm dicuntur de Feria, nisi aliter notetur.]

HYMNUS.

GRates, peracto jam die,
Deus, tibi persólvimus;
Pronóque, dùm nox íncipit,
Prostérnimus vultu preces.

Quod longa peccávit
diès,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Inflígat hostis vúlnera.
Infestus usquè círcuit
Quærens leo quem dévo-
ret:
Umbrâ sub alárum tuos
Defende fílios, Pater.
O quandò lucescet tuus
Qui nescit occásum dies!
O quandò sancta se da-
bit
Quæ nescit hostem pá-
tria!
¶ Qui nos creávit, laus
Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

¶ *In Festis et intrà Octavas, Doxologia ut in Proprio vel in Communi.*]

CAPITULUM. 1. *Petr.* 5.

SObrii estóte, et vigiláte; quia adversárius vester diábolus, tanquàm leo rúgiens, círcuit quærens quem dévoret: cui resístite fortes in fide.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo spíritum meum. In manus. ℣. Redemisti me, Dómine, * Deus veritátis: * Commendo. Glória Patri. In manus. *Ps.* 30.

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

In Feriis, Ant. 3. g. Dómine.

In Festis, Ant. ut in Proprio vel in Communi.

CANTICUM SIMEONIS.
LUC. 2.

De Salvatoris adventu gratiarum actio.

NUnc dimittis servum tuum, Dómine, * secundùm verbum tuum, in pace;

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parasti * antè fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * et glóriam plebis tuæ Israel.

In Feriis, Ant. Dómine, dabis pacem nobis; ómnia enim ópera nostra operátus es nobis. *Is.* 16.

In Festis simplicibus, et suprà, necnon intrà Octavas, Antiphona sumitur de Proprio vel de Communi; et continuò dicitur: Dóminus vobiscum, *vel* Dómine, exaudi, *et Oratio* Vísita, *infrà.*

In Feriis verò adduntur sequentes

PRECES.

Quandò dictæ sunt Preces in Vesperis, hæ dicuntur flexis genibus.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater, *secretò.* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Benedictus es, Dómine, Deus patrum nostrórum; ℟. Et laudábilis, et gloriósus, et su-

perexaltátus in sécula. *Dan.* 3.

℣. Benedictum nomen glóriæ tuæ sanctum; ℟. Et laudábile, et superexaltátum in ómnibus séculis. *Dan.* 3.

℣. Benedictus es in firmamento cœli; ℟. Et laudábilis, et gloriósus in sécula. *Dan.* 3.

℣. Benedícat nos Deus, Deus noster: ℟. Benedícat nos Deus. *Ps.* 66.

℣. Exaudi nos, Deus salutáris noster, ℟. Spes ómnium finium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostrî, Dómine; ℟. Miserére nostrî. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

VIsita, quæsumus, Dómine, habitatiónem nostram, et omnes insídias inimíci ab ea longè repelle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; et benedíctio tua sit super nos semper: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Finito Completorio, submissâ voce dicitur signando se signo crucis: Grátia Dómini nostri Jesu Christi, † et cáritas Dei, et communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13. ℟. Amen.

[*Qui solus recitat, loco* vobis, *dicit* nobis.]

[*Secretò:* Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen.]

Posteà dicitur

ANTIPHONA DE B. MARIA.

SAlve, Regína, mater misericórdiæ; vita, dulcédo et spes nostra, salve: ad te clamámus, exúles fílii Evæ, ad te suspirámus, gementes et flentes in hac lacrymárum valle: eia ergò, advocáta nostra, illos tuos misericordes óculos ad nos converte; et Jesum benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exílium ostende; ô clemens, ô pia, ô dulcis virgo María.

℣. Vultum tuum deprecabuntur ℟. Omnes dívites plebis. *Ps.* 44.

Orémus.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui gloriósæ vírginis matris Maríæ corpus et ánimam, ut dig-

num Fílii tui habitáculum éffici mererétur, Spíritu sancto cooperante, præparasti; da, ut cujus commemoratióne lætámur, ejus piâ intercessióne, ab instántibus malis et à morte perpétua liberémur: Per eumdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Post Completum Officium, dicitur secretò, Pater, Ave, Credo.

Deindè fit Suffragium pro Defunctis, nisi factum fuerit ad Primam.

Quandò Suffragium pro Defunctis fit post Completorium, omittitur Fidélium ánimæ, *et continuò post* Grátia Dómini nostri, *dicitur Antiphona de B. Maria.*

ABSOLUTIONES ET BENEDICTIONES,

Dicendæ in Officio Nocturno antè Lectiones.

DOMINICA,
Et in Officiis ix. Lectionum, quæ non sunt de B. M. nec de Sanctis.
IN I. NOCTURNO.
Et pro II. et V. Feria.
Absolutio. 2. Mach. 1.

ADapériat Deus cor nostrum in lege sua et in præceptis suis.
℟. Amen.

Sic respondetur ad singulas Absolutiones et Benedictiones.

Benedictiones.

1. Deus Dómini nostri Jesu Christi, Pater glóriæ, det nobis Spíritum sapiéntiæ. *Ephes.* 1. ℟. Amen.
2. Fílius Dei det nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum. 1. *Joan.* 5.
3. Spíritus veritátis dóceat nos omnem veritátem. *Joan.* 16.

IN II. NOCTURNO.
Et pro III. et VI. Feriâ.
Absolutio. 3. Reg. 8.

DEus noster inclínet corda nostra ad se, ut custodiámus mandáta ejus.

Benedictiones.

4. Pater Dómini nostri Jesu Christi benedícat nos in omni benedictióne spirituáli. *Ephes.* 1.
5. Sciámus supereminentem sciéntiæ caritátem Christi, ut impleámur in omnem plenitúdinem Dei. *Ephes.* 3.
6. Unctio quam accépimus à Deo máneat in nobis, et dóceat nos de ómnibus. 1. *Joan.* 2.

IN III. NOCTURNO.
Absolutio. 2. Mach. 1.

DEus det nobis cor ómnibus, ut colámus eum, et faciámus ejus voluntátem corde magno et ánimo volenti.

Benedictiones.

7. Evangélium virtus Dei sit in salútem omni credenti. *Rom.* 8.
8. Occurrámus omnes in unitátem fídei, et agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Ephes.* 4.
9. Deus spei répleat nos omni gáudio et pace in credendo; ut abundémus in spe et virtúte Spíritûs sancti. *Rom.* 15.

Si pro ultima Lectione legatur aliud Evang. cum

Homilia, tunc nona Benedictio erit : Evangélium non sit in sermóne tantùm, sed et in virtúte. 1. *Thess.* 1.

Si tria legantur Evangelia, septima Benedictio erit :

7. Evangélium virtus Dei sit in salútem omni credenti. *Rom.* 1.

8. Evangélium non sit in sermóne tantùm, sed et in virtúte. 1. *Thess.* 1.

9. Permaneámus in fide fundáti, et immóbiles à spe Evangélii. *Coloss.* 1.

Si nona Lectio sit de Sancto, Benedictio erit : Digni habeámur regno Dei, cùm vénerit in Sanctis suis admirábilis fieri. 2. *Thess.* 1.

[*Quandò D. Archiepiscopus vel Episcopus, Lectionem lecturus est, postquàm ipse præmisit ex more*, Jube, domne, benedícere, *dignior post ipsum dicit illi :* Ora pro nobis, Pater. *Ipse autem Archiepiscopus vel Episcopus respondet :* Oro ut cáritas vestra magìs ac magìs abundet in sciéntia et in omni sensu. *Philipp.* 1.

Chorus, ℟. Amen.

Idem observatur, ubì unicus est Presbyter.]

Feria IV. et Sabbato.

Absolutio. 2. Mach. 1.

DEus det nobis cor ómnibus, ut colámus eum, et faciámus ejus voluntátem corde magno et ánimo volenti. ℟. Amen.

Benedictiones.

1. Pater Dómini nostri Jesu Christi det nobis Christum habitáre per fidem in córdibus nostris. *Ephes.* 3.

2. Occurrámus omnes in unitátem fídei, et agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Ephes.* 4.

3. Deus spei répleat nos omni gáudio et pace in credendo; ut abundémus in spe et virtúte Spíritûs sancti. *Rom.* 15.

Si tertia Lectio sit de Evangelio, tunc tertia Benedictio erit : Evangélium non sit in sermóne tantùm, sed et in virtúte. 1. *Thess.* 1.

Eadem dicitur in omni Feria, quandò pro iij. Lectione legendum erit Evangelium cum Homilia.

In Festis Beatæ Mariæ Virginis quæ sunt ix. Lectionum.

Absolut. et Benedict. dicuntur in I. et III. Nocturno, ut suprà; in II. verò Nocturno, ut sequitur.

Absolutio. Judith 13.

NObiscum sit Deus, qui in Ancilla sua adimplévit misericórdiam suam, quam promisit dómui Israel.

Benedictiones.

4. Deus, à quo missus est Angelus Gábriel

ad Vírginem Maríam, mittat nobis de cœlis sapiéntiam. *Luc.* 1. *Sap.* 9.

5. Fílius Altíssimi, quem Virgo concépit et péperit, det nobis fílios Dei fíeri. *Luc.* 1. *Joan.* 1.

6. Spíritus sanctus, de quo est, quod in María natum est, sanctíficet nos per ómnia. *Matth.* 1. 1. *Thess.* 5.

Eædem Absolut. et Benedictiones dicuntur in omni Officio trium Lectionum B. M. V.

In Feriis Adventûs, et à Septuagesima ad Quadragesimam, diebus intrà Octavas Domini, ac B. Mariæ, necnon Anniversarii Dedicationis, si tertia Lectio sit de Sancto, tunc tertia Benedictio erit:

Digni habeámur regno Dei, cùm vénerit in Sanctis suis admirábilis fíeri. 2. *Thess.* 1.

In Festis Sanctorum, quæ sunt ix. Lectionum.

Absol. et Bened. dicuntur in I. et III. Nocturno, ut suprà; in II. autem, ut sequitur.

Absolutio. 3. Reg. 8.

DEus noster inclínet corda nostra ad se, ut custodiámus mandáta ejus. ℟. Amen.

Benedictiones.

4. Deus det nobis illumináto óculos cordis, ut sciámus quæ sit spes vocatiónis ejus in Sanctis. *Ephes.* 1.

5. Dignos nos fáciat in partem sortis Sanctórum, qui erípuit nos de potestáte tenebrárum. *Coloss.* 1.

6. Aperiantur óculi nostri, ut convertámur à ténebris ad lucem, et accipiámus sortem inter Sanctos. *Act.* 26.

In Festis Sanctorum, quæ sunt trium Lectionum tantùm.

Absolutio dicitur secundùm Feriam; Benedictiones verò ut sequitur.

1. Deus det, etc. } *ut*
2. Dignos nos, etc. } *suprà.*
3. Aperiantur, etc. }

Si pro tertia Lectione legendum sit Evangelium cum Homilia, tunc tertia Benedictio erit:

Evangélium non sit in sermóne tantùm, sed et in virtúte. 1. *Thess.* 1.

PROPRIUM DE TEMPORE.

PARS AUTUMNALIS.

FERIA QUARTA.

Intra Hebdom. XI. post Pentecosten.

Officium ut in Psalterio, additis quæ sequuntur; et sic in aliis Feriis.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 7.

EGo natus accépi commúnem áërem, et in simíliter factam décidi terram, et primam vocem símilem ómnibus emísi plorans. In involumentis nutrítus sum, et curis magnis. Nemo enim ex régibus áliud hábuit nativitátis inítium. Unus ergò introítus est ómnibus ad vitam, et símilis éxitus. Propter hoc optávi, et datus est mihi sensus; et invocávi, et venit in me spíritus sapiéntiæ: et præpósui illam regnis et sédibus, et divítias nihil esse duxi in comparatióne illíus, nec comparávi illi lápidem pretiósum; quóniam omne aurum, in comparatióne illíus, aréna est exígua; et tanquàm lutum æstimábitur argentum in conspectu illíus. Super salútem et spéciem dilexi illam, et propósui pro luce habére illam; quóniam inextinguíbile est lumen illíus.

℟. Beátus homo qui invénit sapiéntiam: pretiosior est cunctis ópibus; * Viæ ejus viæ pulchræ, et omnes sémitæ illíus pacíficæ. ℣. Quæ desursùm est sapiéntia, pudíca est, pacífica, modesta, plena misericórdiâ et frúctibus bonis; * Viæ ejus. *Prov.* 3. *Jac.* 3.

Lectio ij.

VEnérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa, et innumerábilis honestas per manus illíus: et lætátus sum in ómnibus, quóniam antecedébat me ista sapiéntia; et ignorábam quóniam horum ómnium mater est. Quam sine fictióne didici, et sine invídia commúnico, et honestátem illíus non abscondo. Infinítus enim thesaurus est homínibus; quo qui usi sunt, partícipes facti sunt amicítiæ Dei, propter disciplínæ dona commendáti. Mihi autem dedit Deus dícere ex sententia, et præsúmere digna horum quæ mihi dantur; quóniam ipse sa-

piéntiæ dux est, et sapiéntium emendátor. In manu enim illíus et nos, et sermónes nostri, et omnis sapiéntia, et óperum sciéntia, et disciplína.

℟. Vanitátem et verba mendácia longè fac à me, Dómine : * Mendicitátem et divítias ne déderis mihi; tríbue tantùm víctui meo necessária. ℣. Qui volunt dívites fíeri, íncidunt in desidéria multa inutília et nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum et perditiónem : * Mendicitátem : *Prov.* 30. 1. *Tim.* 6.

Lectio iij.

QUæcumque sunt absconsa et improvísa, dídici; ómnium enim ártifex dócuit me sapiéntia. Est enim in illa spíritus intelligéntiæ, sanctus, únicus, múltiplex, subtílis, disertus, móbilis, incoinquinátus, certus, suávis, amans bonum, acútus, quem nihil vetat, benefáciens, humánus, benignus, stábilis, certus, secúrus, omnem habens virtútem, ómnia prospíciens, et qui cápiat omnes spíritus; intelligíbilis, mundus, subtílis. Omnibus enim mobílibus mobílior est sapiéntia; attíngit autem ubíquè propter suam mundítiam. Vapor est enim virtútis Dei, et emanátio quædam est claritátis omnipotentis Dei sincéra; et ídeò nihil inquinátum in eam incurrit: candor est enim lucis æternæ, et spéculum sine mácula Dei majestátis, et imágo bonitátis illíus.

℟. Finem loquendi páriter omnes audiámus : * Deum time, et † Mandáta ejus observa; hoc est enim omnis homo. ℣. Finis præcepti est cáritas de corde puro, et consciéntiâ bonâ, et fide non fictâ. * Deum. Glória Patri. † Mandáta ejus. *Eccles.* 12. 1. *Tim.* 1.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui abundántiâ pietátis tuæ et mérita súpplicum excédis et vota; effunde super nos misericórdiam tuam, ut dimittas quæ consciéntia métuit, et adjícias quod orátio non præsúmit: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum, etc.

FERIA QUINTA.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 8.

(SApiéntia) attingit à fine usquè ad finem fórtiter, et dispónit ómnia suáviter. Hanc amávi, et exquisívi à juventúte mea, et quæsívi sponsam mihi eam assúmere, et amátor factus sum formæ illíus. Generositátem illíus glorificat, contubérnium habens Dei; sed et ómnium Dóminus di-

lexit illam : doctrix enim est disciplínæ Dei, et electrix óperum illíus. Et si divítiæ appetúntur in vita, quid sapiéntiâ locuplétius, quæ operátur ómnia ? Si autem sensus operátur, quis horum quæ sunt, magis quàm illa, est ártifex ? Et si justítiam quis díligit, labóres hujus magnas habent virtútes : sobrietátem enim et prudéntiam docet, et justítiam, et virtútem, quibus utílius nihil est in vita homínibus.

℟. Vani sunt omnes hómines * In quibus non subest sciéntia Dei ; et de his quæ vidéntur bona, non potuérunt intelligere eum qui est. ℣. Invisibília Dei per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur ; ita ut sint inexcusábiles, * In quibus. *Sap.* 13. *Rom.* 1.

Lectio ij.

PRopósui ergò hanc addúcere mihi ad convivendum ; sciens quóniam mecum communicábit de bonis, et erit allocútio cogitatiónis et tædii mei. Habébo propter hanc claritátem ad turbas, et honórem apud senióres júvenis, et acútus invéniar in judício, et in conspectu poténtium admirábilis ero, et fácies príncipum mirabuntur me : tacéntem me sustinébunt, et loquéntem me respícient ; et, sermocinante me plura, manus ori suo impónent. Prætéreà habébo per hanc immortalitátem ; et mémoriam æternam his qui post me futúri sunt, relinquam. Dispónam pópulos ; et natiónes mihi erunt súbditæ. Timébunt me audientes reges horrendi : in multitúdine vidébor bonus, et in bello fortis. Intrans in domum meam, conquiescam cum illa : non enim habet amaritúdinem conversátio illíus, nec tædium convictus illíus, sed lætítiam et gáudium. Hæc cógitans apud me, et commémorans in corde meo, quóniam immortálitas est in cognatióne sapiéntiæ, et in amicítia illíus delectátio bona, et in opéribus mánuum illíus honestas sine defectióne, et in certámine loquélæ illíus sapiéntia, et præcláritas in communicatióne sermónum ipsíus ; circuíbam quærens, ut mihi illam assúmerem.

℟. Dómine, ne adincrescant ignorántiæ meæ, et multiplicentur delicta mea, et peccáta mea abundent, et incidam in conspectu adversariórum meórum. * Dómine Pater, et Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitátu illórum. ℣. Hujuscémodi Dómino nostro non sérviunt ; sed per

dulces sermónes et benedictiónes sedúcunt corda innocéntium. * Dómine. *Eccli.* 23. *Rom.* 16.

Lectio iij. Cap. 8 et 9.

ET ut scivi quóniam áliter non possem esse cóntinens, nisi Deus det, (et hoc ipsum erat sapiéntiæ scire cujus esset hoc donum ;) ádii Dóminum, et deprecátus sum illum, et dixi ex totis præcórdiis meis : Deus patrum méorum, et Dómine misericórdiæ, qui fecisti ómnia verbo tuo, et sapiéntiâ tuâ constituisti hóminem, ut dominarétur creatúræ quæ à te facta est ; ut dispónat orbem terrárum in æquitáte et justítia, et in directióne cordis judícium júdicet : da mihi sédium tuárum assistrícem sapiéntiam, et noli me reprobáre à púeris tuis ; quóniam servus tuus sum ego, et fílius ancillæ tuæ, homo infirmus, et exígui témporis, et minor ad intellectum judícii et legum. Nam et si quis erit consummátus inter fílios hóminum, si ab illo abfúerit sapiéntia tua, in níhilum computábitur.

℟. Oculi Dómini multò plus lucidióres sunt super solem, circumspicientes omnes vias hóminum, et hóminum corda intuentes in abscónditas partes : * Dómino enim Deo, ántequàm crearentur, ómnia sunt ágnita. ℣. Non est ulla creatúra invisíbilis in conspectu ejus ; ómnia autem nuda et aperta sunt óculis ejus : * Dómino enim Deo, ántequàm. Glória Patri. * Dómino. *Eccli.* 23. *Hebr.* 4.

FERIA SEXTA.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 13.

VAni sunt omnes hómines, in quibus non subest sciéntia Dei ; et de his quæ vidéntur bona, non potuérunt intellígere eum qui est, neque opéribus attendentes agnovérunt quis esset ártifex : sed aut ignem, aut spíritum, aut citátum áërem, aut gyrum stellárum, aut nímiam aquam, aut solem et lunam, rectóres orbis terrárum deos putavérunt. Quorum si spécie delectáti, deos putavérunt, sciant quantò his dominátor eórum speciósior est ; speciéi enim generátor hæc ómnia constítuit. Aut si virtútem et ópera eórum miráti sunt, intélligant ab illis, quóniam qui hæc fecit, fórtior est illis : à magnitúdine enim speciéi et creatúræ, cognoscibíliter póterit creátor horum vidéri.

℟. Beátus homo, *p.* 177.

Lectio ij.

SEd tamen adhùc in his minor est queréla. Et hi enim fortassè errant, Deum quærentes et volentes invenire. Etenim cùm in opéribus illíus conversentur, inquírunt, et persuásum habent quóniam bona sunt quæ vidéntur. Iterùm autem nec his debet ignosci. Si enim tantùm potuérunt scire, ut possent æstimáre séculum, quómodò hujus Dóminum non facíliùs invenérunt? Infelíces autem sunt, et inter mórtuos spes illórum est, qui appellavérunt deos ópera mánuum hóminum, aurum et argentum, artis inventiónem, et similitúdines animálium, aut lápidem inútilem opus manûs antíquæ.

℟. Vanitátem, *p.* 178.

Lectio iij. Cap. 14.

ET hæc fuit vitæ humánæ decéptio; quóniam aut affféctui, aut régibus deservientes hómines, incommunicábile nomen lapídibus et lignis imposuérunt. Et non suffécerat errasse eos circà Dei sciéntiam; sed et in magno vivéntes insciéntiæ bello, tot et tàm magna mala pacem appellant. Aut enim fílios suos sacrificántes, aut obscúra sacrifícia facientes, aut insániæ plenas vigílias habentes, neque vitam, neque núptias mundas jam custódiunt; sed álius álium per invídiam occídit, aut adúlterans contristat: et ómnia commista sunt; sanguis, homicídium, furtum et fíctio, corrúptio et infidélitas, turbátio et perjúrium, tumultus bonórum, Dei immemorátio, animárum inquinátio, nativitátis immutátio, nuptiárum inconstántia, inordinátio mœchiæ et impudicítiæ. Infandórum enim idolórum cultúra omnis mali causa est, et inítium et finis.

℟. Finem loquendi, *p.* 178.

SABBATO.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 15.

TU, Deus noster, suávis et verus es, pátiens, et in misericórdia dispónens ómnia. Etenim si peccavérimus, tui sumus, scientes magnitúdinem tuam; et si non peccavérimus, scimus quóniam apud te sumus computáti. Nosse enim te, consummáta justítia est; et scire justítiam et virtútem tuam, radix est immortalitátis. Non enim in errórem induxit nos hóminum malæ artis excogitátio, nec umbra pictúræ, labor sine fructu, effígies sculpta per vários colóres, cujus aspectus insensáto dat concu-

piscéntiam, et díligit mórtuæ imáginis effígiem sine ánima. Malórum amatóres digni sunt qui spem hábeant in tálibus, et qui fáciunt illos, et qui díligunt, et qui colunt.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟. *sumentur è Feria quinta præcedentis.*]

Lectio ij.

SEd et fígulus mollem terram premens, laboriósè fingit ad usus nostros unumquodque vas, et de eódem luto fingit quæ munda sunt in usum vasa, et simíliter quæ his sunt contrária: horum autem vasórum quis sit usus, judex est fígulus. Et cum labóre vano deum fingit de eódem luto: ille qui paulò antè de terra factus fúerat, et post pusillum redúcit se undè acceptus est, repetítus ánimæ débitum quam habébat. Sed cura est illi, non quia laboratúrus est; nec quóniam brevis illi vita est, sed concertátur aurifícibus et argentáriis; sed et ærários imitátur, et glóriam præfert, quóniam res supervácuas fingit. Cinis est enim cor ejus, et terra supervácua spes illíus, et luto vílior vita ejus; quóniam ignorávit qui se finxit, et qui inspirávit illi ánimam quæ operátur, et qui insufflávit ei spíritum vitálem. Sed et æstimavérunt lusum esse vitam nostram, et conversatiónem vitæ compósitam ad lucrum, et oportére undecumquè étiam ex malo acquírere. Hic enim scit se super omnes delínquere, qui ex terræ materia fragília vasa et sculptília fingit.

Lectio iij.

OMnes enim insipientes, et infelíces supra modum ánimæ superbi, sunt inimíci pópuli tui, et imperántes illi; quóniam ómnia idóla natiónum deos æstimavérunt, quibus neque oculórum usus est ad vidéndum, neque nares ad percipiéndum spíritum, neque aures ad audiéndum, neque dígiti mánuum ad tractándum, sed et pedes eórum pigri ad ambulándum. Homo enim fecit illos; et qui spíritum mutuátus est, is finxit illos. Nemo enim sibi símilem homo póterit deum fíngere. Cùm enim sit mortális, mórtuum fingit mánibus iníquis. Mélior enim est ipse his quos colit; quia ipse quidèm vixit, cùm esset mortális; illi autem nunquàm.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Doctrínam sapiéntiæ et disciplínæ scripsit Jesus fílius Sirach: Beátus qui in istis versátur bonis. Si enim hæc fécerit, ad ómnia valébit. *Eccli.* 50.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XII.
post Pentecosten.

Officium ut in Psalterio, additis quæ sequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 1.

OMnis sapiéntia à Dómino Deo est, et cum illo fuit semper, et est antè ævum. Arénam maris, et plúviæ guttas, et dies séculi quis dinumerávit? Altitúdinem cœli, et latitúdinem terræ, et profundum abyssi quis dimensus est? Sapiéntiam Dei præcedentem ómnia quis investigávit? Prior ómnium creáta est sapiéntia, et intellectus prudéntiæ ab ævo. Fons sapiéntiæ Verbum Dei in excelsis, et ingréssus illíus mandáta æterna. Radix sapiéntiæ cui reveláta est? et astútias illíus quis agnóvit? Disciplína sapiéntiæ cui reveláta est et manifestáta? et multiplicatiónem ingressûs illíus quis intellexit? Unus est altíssimus Creátor omnípotens, et Rex potens, et metuendus nimìs, sedens super thronum illíus, et dóminans Deus.

℟. Beátus homo, *p.* 177.

Lectio ij.

TImor Dómini delectábit cor, et dabit lætítiam, et gáudium, et longitúdinem diérum. Timenti Dóminum benè erit in extrémis, et in die defunctiónis suæ benedicétur. Diléctio Dei honorábilis sapiéntia. Quibus autem apparúerit in visu, díligunt eam in visióne et in agnitióne magnálium suórum. Inítium sapiéntiæ, timor Dómini; et cum fidélibus in vulva concreátus est: cum electis féminis gráditur, et cum justis et fidélibus agnóscitur. Timor Dómini, sciéntiæ religiósitas. Religiósitas custódiet et justificábit cor, jucunditátem atque gáudium dabit. Timenti Dóminum benè erit, et in diébus consummatiónis illíus benedicétur.

℟. Vanitátem, *p.* 178.

Lectio iij.

FIli, concupiscens sapiéntiam, conserva justítiam; et Deus præbébit illam tibi. Sapiéntia enim et disciplína, timor Dómini: et quod beneplácitum est illi, fides et mansuetúdo; et adimplébit thesauros illíus. Ne sis incredíbilis timóri Dómini; et ne accésseris ad illum dúplici corde. Ne fúeris hypócrita in conspectu hóminum, et non scandalizéris in lábiis tuis. Attende in illis, ne fortè cadas, et addúcas ánimæ tuæ inhonoratiónem, et revélet Deus absconsa

tua, et in médio synagógæ elídat te; quóniam accessisti malignè ad Dóminum, et cor tuum plenum est dolo et fallácia.

℟. Finem loquendi, *p.* 178.

IN II. NOTURNO.

Ex libro Morálium sancti Gregórii, Papæ.

Lib. 1. Cap. 25.

Lectio iv.

SUnt nonnulli qui vitam suam négligunt, et dùm transitória áppetunt, dùm æterna vel non intélligunt, vel intellecta contemnunt; nec dolórem séntiunt, nec habére consílium sciunt. Cùmque superna quæ amisérunt, non considerant, esse se (heu míseri!) in bonis felíces putant. Nequáquàm enim ad veritátis lucem, cui cónditi fúerant, mentis óculos érigunt: nequáquàm ad contemplatiónem æternæ pátriæ, desidérii áciem tendunt; sed semetipsos in iis ad quæ projecti sunt, deserentes, vice pátriæ díligunt exílium quod patiuntur; et in cæcitáte quam tólerant, quasi in claritáte lúminis exultant.

℟. Vani sunt, *p.* 179.

Lectio v.

AT contrà, electórum mentes, dùm cuncta transitória nulla esse conspíciunt, ad quæ sint cónditæ exquírunt: cùmque eórum satisfactióni níhil extra Deum súfficit, ipsâ inquisitiónis exercitatióne fatigáta illórum cogitátio, in Conditóris sui spe et contemplatióne requiescit, supernis intérseri cívibus áppetit: et unusquisque eórum adhùc in mundo, córpore pósitus, mente jam extra mundum surgit; ærumnam exílii, quam tólerat, deplórat; et ad sublímem pátriam incessántibus se amóris stímulis éxcitat. Cùm ergò dolens videt quàm sit æternum quod pérdidit, ínvenit salúbre consílium, temporále hoc despícere quod percurrit; et quò magis crescit consílii sciéntia, ut peritúra déserat, eò augétur dolor quòd necdùm ad mansúra pertingat.

℟. Dómine, *p.* 179.

Lectio vj.

INtuendum quoque est quàm nullus dolor mentis sit in actióne præcipitatiónis. Qui enim sine consíliis vivunt, qui seipsos rerum eventibus præcípites déserunt, nullo ínterim cogitatiónum dolóre fatigantur. Nam qui solerter in vitæ consílio figit mentem, cautè sese in omni actióne circumspiciendo considerat: et ne ex re quæ ágitur, repentínus finis adversusque subrípiat, hunc priùs mólliter pósito pede co-

gitatiónis palpat : pensat ne ab his quæ agenda sunt, formído præpédiat; ne in his quæ differenda sunt, præcipitátio impellat ; ne prava per concupiscéntiam aperto bello súperent ; ne recta per inánem glóriam insidiando supplantent.

℟. Oculi, *p.* 180.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore, conversus Jesus ad discípulos suos, dixit : Beáti óculi qui vident quæ vos vidétis. Dico enim vobis quòd multi prophétæ et reges voluérunt vidére quæ vos vidétis, et non vidérunt. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Lib. 1. *de Doct. Christ. c.* 26.

QUóniam præcepto non opus est ut se quisque et corpus suum díligat : id est, quóniam id quod sumus, et id quod infrà nos est, et ad nos tamen pértinet, inconcussâ natúræ lege dilígimus ; restábat ut et de illo quod suprà nos est, et de illo quod juxta nos est, præcepta sumerémus. Díliges, inquit, Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota ánima tua, et ex tota mente tua ; et, Díliges próximum tuum tanquàm teipsum. In his duóbus præceptis tota lex pendet, et Prophétæ. Finis ítaque præcepti est diléctio ; et ea gémina, id est, Dei et próximi. Quòd si te totum intélligas, id est, ánimum et corpus tuum, et próximum totum, id est, ánimum et corpus ejus, (homo enim ex ánimo constat et córpore,) nullum rerum diligendárum genus in his duóbus præceptis prætermissum est. Cùm enim præcurrat diléctio Dei, ejusdem dilectiónis modus præscriptus appáreat, ita ut cétera in illum cónfluant, de dilectióne tua nihil dictum vidétur ; sed cum dictum est, Díliges próximum tuum tanquàm teipsum, simul et tuî abs te diléctio non prætermissa est.

℟. Latrónes despoliavérunt hóminem ; et, plagis impósitis, abiérunt semivívo relicto. * Sacerdos, viso illo, prætervénit ; simíliter et Levíta : Samaritánus autem videns eum, misericórdiâ motus est. ℣. Facére misericórdiam et judícium magìs placet Dómino, quàm víctimæ. * Sacerdos. *Luc.* 10. *Prov.* 21.

Lectio viij. Cap 27.

ILle autem justè et sanctè vivit, qui rerum ínteger æstímator est : ipse

est autem qui ordinátam dilectiónem habet, ne aut díligat quod non est diligendum, aut non díligat quod est diligendum, aut ámpliùs díligat quod minùs est diligendum, aut æquè díligat quod vel minùs vel ámpliùs diligendum est, aut minùs vel ámpliùs quod æquè diligendum est. Omnis peccátor, in quantum peccátor est, non est diligendus; et omnis homo, in quantum homo est, diligendus est propter Deum; Deus verò propter seipsum. Et si Deus omni hómine ámpliùs diligendus est, ámpliùs quisque debet Deum dilígere quàm seipsum. Item ámpliùs álius homo diligendus est quàm corpus nostrum; quia propter Deum ómnia ista diligenda sunt: et potest nobiscum álius homo Deo pérfrui, quod non potest corpus; quia corpus per ánimam vivit quâ frúimur Deo.

℟. Alligávit Samaritánus vúlnera ejus, infundens óleum et vinum; et * Imponens illum in jumentum suum, duxit in stábulum, et curam ejus egit. ℣. Qui credit in Dómino, misericórdiam díligit: misericórdia et véritas præparant bona. * Imponens. *Luc.* 10. *Prov.* 14.

Cap. 28 et 30. *Lectio ix.*

OMnes autem æquè diligendi sunt. Nam quòd nullum hóminum excéperit, qui præcépit ut próximum diligámus, ipse in Evangélio Dóminus ostendit. Namque ille cui duo ipsa præcepta protúlerat, atque in eis pendére totam legem prophetasque díxerat, cùm interrogáret eum, dicens: Et quis est meus próximus? hóminem quemdam propósuit descendentem ab Jerúsalem in Jéricho, incidisse in latrónes, et ab eis gráviter vulnerátum, sáucium, et semivívum esse derelictum: cui próximum esse non dócuit, nisi qui erga illum recreandum atque curandum miséricors éxtitit, ita ut hoc qui interrogáverat, interrogátus ipse faterétur. Cui Dóminus ait: Vade, et tu fac simíliter; ut vidélicèt eum esse próximum intelligámus, cui vel exhibendum est offícium misericórdiæ, si índiget, vel exhibendum esset, si indigéret. Nullum autem exceptum esse cui misericórdiæ denegétur offícium, quis non vídeat? quandò usquè ad inimícos étiam porrectum est, eódem Dómino dicente: Dilígite inimícos vestros, benefácite iis qui odérunt vos.

℟. Quis horum trium vidétur tibi próximus fuisse illi qui incidit in latrónes ? Legisperítus dixit : Qui fecit misericórdiam in illum. Ait Jesus : * Vade, et tu fac simíliter. ℣. Indicábo tibi, ô homo, quid Dóminus requírat à te, útiquè fácere judícium, et dilígere misericórdiam : * Vade. Glória. * Vade. *Luc.* 10. *Mich.* 6.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. Legisperítus tentans Jesum, dixit : Magister, quid faciendo vitam æternam possidébo ? At ille dixit ad eum : In lege quid scriptum est ? quómodò legis ? Ille respondens dixit : Díliges Dóminum Deum tuum. *Luc.* 10.

Oratio.

OMnípotens et miséricors Deus, de cujus múnere venit ut tibi à fidélibus tuis dignè et laudabíliter serviátur ; tríbue, quæsumus, nobis, ut ad promissiónes tuas sine offensióne currámus : Per Dóminum nostrum Jesum Christum, etc.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota ánima tua, et ex ómnibus víribus tuis, et ex omni mente tua ; et próximum tuum sicut teipsum : hoc fac, et vives. *Luc.* 10.

FERIA SECUNDA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 2.

FIlli, accédens ad servitútem Dei, sta in justítia et timóre, et præpara ánimam tuam ad tentatiónem. Déprime cor tuum, et sústine : inclína aurem tuam, et súscipe verba intellectûs ; et ne festínes in témpore obductiónis. Sústine sustentatiónes Dei : conjúngere Deo, et sústine, ut crescat in novíssimo vita tua. Omne quod tibi applícitum fúerit, áccipe : et in dolóre sústine, et in humilitáte tua patiéntiam habe ; quóniam in igne probátur aurum et argentum, hómines verò receptíbiles in camíno humiliatiónis. Crede Deo, et recuperábit te ; et dírige viam tuam, et spera in illum : serva timórem illíus, et in illo veterasce.

℟. Beátus homo, *p.* 177.

Lectio ij.

RESpícite, fílii, natiónes hóminum ; et scitóte quia nullus sperávit in Dómino, et confúsus est. Quis enim permansit in mandátis ejus, et derelictus est ? aut quis invocávit eum, et despexit illum ? quóniam pius et misércors est Deus, et remittet in die tribulatiónis peccáta ; et protector est ómnibus exqui-

réntibus se in veritáte. Væ dúplici corde, et lábiis scelestis, et mánibus malefaciéntibus, et peccatóri terram ingredienti duábus viis. Væ dissolútis corde, qui non credunt Deo; et ídeò non protegentur ab eo. Væ his qui perdidérunt sustinéntiam, et qui dereliquérunt vias rectas, et divertérunt in vias pravas. Et quid fácient, cùm inspícere cœperit Dóminus?

℟. Vanitátem, *p.* 178.

Lectio iij.

QUi timent Dóminum, non erunt incredíbiles verbo illíus; et qui díligunt illum, conservábunt viam illíus. Qui timent Dóminum, inquírent quæ beneplácita sunt ei; et qui díligunt eum, replebuntur lege ipsíus. Qui timent Dóminum, præparábunt corda sua, et in conspectu illíus sanctificábunt ánimas suas. Qui tíment Dóminum, custódiunt mandáta illíus; et patiéntiam habébunt usquè ad inspectiónem illíus, dicentes: Si pœniténtiam non egérimus, incidémus in manus Dómini, et non in manus hóminum. Secundùm enim magnitúdinem ipsíus, sic et misericórdia illíus cum ipso est.

℟. Finem loquendi, *p.* 178.

FERIA TERTIA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 3.

QUi honórat patrem suum, vitâ vivet longióre; et qui obédit patri, refrigerábit matrem. Qui timet Dóminum, honórat parentes; et quasi dóminis sérviet his qui se genuérunt. In ópere et sermóne, et omni patiéntia honóra patrem tuum, ut supervéniat tibi benedíctio ab eo, et benedíctio illíus in novíssimo máneat. Benedíctio patris firmat domos filiórum; maledíctio autem matris eradícat fundamenta. Ne gloriéris in contumélia patris tui; non enim est tibi glória, ejus confúsio: glória enim hóminis ex honóre patris sui; et dédecus fílii pater sine honóre. Fili, súscipe senectam patris tui, et non contristes eum in vita illíus; et si defécerit sensu, véniam da, et ne spernas eum in virtúte tua.

℟. Vani sunt, *p.* 179.

Lectio ij.

FIlli, in mansuetúdine ópera tua pérfice, et super hóminum glóriam diligéris. Quantò magnus es, humília te in ómnibus, et coràm Deo invénies grátiam; quóniam magna poténtia Dei solíus, et ab humílibus honorátur. Altióra te ne

quæsíeris, et fortióra te ne scrutátus fúeris; sed quæ præcépit tibi Deus, illa cógita semper, et in plúribus opéribus ejus ne fúeris curiósus. Non est enim tibi necessárium ea quæ abscóndita sunt vidére óculis tuis. In supervácuis rebus noli scrutári multipliciter, et in plúribus opéribus ejus non eris curiósus; plúrima enim super sensum hóminum ostensa sunt tibi. Multos quoque supplantávit suspício illórum, et in vanitáte detínuit sensus illórum.

℟. Dómine, *p.* 179.

Lectio iij.

COr durum habébit male in novíssimo; et qui amat perículum, in illo períbit. Cor ingrédiens duas vias, non habébit successus; et pravus corde in illis scandalizábitur. Cor nequam gravábitur in dolóribus, et peccátor adjíciet ad peccandum. Synagógæ superbórum non erit sánitas; frutex enim peccáti radicábitur in illis, et non intelligétur. Cor sapientis intelligítur in sapiéntia; et auris bona áudiet cum omni concupiscéntia sapientiam. Sapiens cor et intelligíbile abstinébit se à peccátis; et in opéribus justítiæ successus habébit. Ignem ardentem extinguit aqua, et eleemósyna resistit peccátis; et Deus protector est ejus qui reddit grátiam: méminit ejus in pósterum, et in témpore casûs sui invéniet firmamentum.

℟. Oculi, *p.* 180.

FERIA QUARTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 4.

AB inope ne avertas óculos tuos propter iram; et non relinquas quæréntibus tibi retrò maledícere: maledicentis enim tibi in amaritúdine ánimæ, exaudiétur deprecátio illíus; exáudiet autem eum qui fecit illum. Congregatióni páuperum affábilem te fácito; et presbytero humília ánimam tuam, et magnáto humília caput tuum. Declína páuperi sine tristítia aurem tuam, et redde débitum tuum, et responde illi pacífica in mansuetúdine. Líbera eum qui injúriam pátitur de manu superbi, et non ácidè feras in ánima tua. In judicando esto pupillis misércors ut pater, et pro viro matri illórum; et eris tu velut fílius Altíssimi obédiens, et miserébitur tuî magis quàm mater.

℟. Beátus homo, *p.* 177.

Lectio ij.

FIli, conserva tempus, et devíta à malo. Pro ánima tua ne confundá-

ris dícere verum. Est enim confúsio addúcens peccátum, et est confúsio addúcens glóriam et grátiam. Ne accípias fáciem adversùs fáciem tuam, nec adversùs ánimam tuam mendácium. Ne revereáris próximum tuum in casu suo, nec retíneas verbum in témpore salútis. Non abscondas sapiéntiam tuam in decóre suo: in lingua enim sapiéntia dignóscitur; et sensus, et sciéntia, et doctrína in verbo sensáti, et firmamentum in opéribus justítiæ. Non contradícas verbo veritátis ullo modo; et de mendácio ineruditiónis tuæ confúndere.

℟. Vanitátem, *p.* 178.

Lectio iij.

NOn confundáris confitéri peccáta tua, et ne subjícias te omni hómini pro peccáto. Noli resístere contrà fáciem potentis, nec conéris contrà ictum flúvii. Pro justítia agonizáre pro ánima tua, et usquè ad mortem certa pro justítia, et Deus expugnábit pro te inimícos tuos. Noli citátus esse in lingua tua; et inútilis, et remissus in opéribus tuis. Noli esse sicut leo in domo tua, evertens doméstico tuos, et ópprimens subjectos tibi. Non sit porrecta manus tua ad accipiendum, et ad dandum collecta.

℟. Finem loquendi, *p.* 178.

FÉRIA QUINTA

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 5.

NOli atténdere ad possessiónes iníquas, et ne díxeris: Est mihi suffíciens vita; nihil enim próderit in témpore vindictæ et obductiónis. Ne sequáris in fortitúdine tua concupiscéntiam cordis tui; et ne díxeris: Quómodò pótui? aut quis me subjíciet propter facta mea? Deus enim vindicans vindicábit. Ne díxeris: Peccávi, et quid mihi áccidit triste? Altíssimus enim est pátiens rédditor. De propitiáto peccáto noli esse sine metu, neque adjícias peccátum super peccátum. Et ne dicas: Miserátio Dómini magna est, multitúdinis peccatórum meórum miserébitur. Misericórdia enim et ira ab illo citò próximant, et in peccatóres réspicit ira illíus.

℟. Vani sunt, *p.* 179.

Lectio ij.

NOn tardes converti ad Dóminum, et ne différas de die in diem; súbitò enim véniet ira illíus, et in témpore vindictæ disperdet te. Noli ánxius esse in divítiis injustis; non enim próde-

runt tibi in die obductiónis et vindictæ. Non véntiles te in omnem ventum, et non eas in omnem viam ; sic enim omnis peccátor probátur in dúplici lingua. Esto firmus in via Dómini, et in veritáte sensûs tui, et sciéntia ; et prosequátur te verbum pacis et justítiæ.

℟. Dómine, *p.* 179.

Lectio iij.

ESto mansuétus ad audiendum verbum, ut intélligas, et cum sapiéntia próferas responsum verum. Si est tibi intellectus, responde próximo : sin autem, sit manus tua super os tuum, ne capiáris in verbo indisciplináto, et confundáris. Honor et glória in sermóne sensáti ; lingua verò imprudentis subvérsio est ipsíus. Non appelléris susurro, et linguâ tuâ ne capiáris et confundáris. Super furem enim est confúsio et pœniténtia, et denotátio péssima super bilinguem : susurratóri autem ódium, et inimicítia, et contuméli a. Justífica pusilium et magnum similiter.

℟. Oculi, *p.* 180.

FERIA SEXTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 6.

VErbum dulce multíplicat amícos, et mítigat inimícos : et lingua éucharis in bono hómine abundat. Multi pacífici sint tibi, et consiliárius sit tibi unus de mille. Si póssides amícum, in tentatióne pósside eum ; et ne fácilè credas ei. Est enim amícus secundùm tempus suum, et non permanébit in die tribulatiónis. Et est amícus qui convértitur ad inimicítiam : et est amícus qui ódium et rixam et convícia denudábit. Est autem amícus sócius mensæ, et non permanébit in die necessitátis. Amícus si permánserit fixus, erit tibi quasi coæquális, et in domésticis tuis fiduciáliter aget.

℟. Beátus homo, *p.* 177.

Lectio ij.

AB inimícis tuis separáre, et ab amícis tuis attende. Amícus fidélis, protéctio fortis : qui autem invénit illum, invénit thesaurum. Amico fidéli nulla est comparátio ; et non est digna ponderátio auri et argenti contrà bonitátem fidei illíus. Amícus fidélis, medicamentum vitæ et immortalitátis ; et qui métuunt Dóminum, invénient illum. Qui timet Deum, æquè habébit amicítiam bonam ; quóniam secundùm illum erit amícus illíus.

℟. Vanitátem, *p.* 178.

Lectio iij. Cap. 7.

NOli quærere à Dómino ducátum, neque à rege cáthedram honóris.

Non te justífices antè Deum, quóniam ágnitor cordis ipse est : et penès regem noli velle vidéri sápiens. Noli quærere fíeri judex, nisi váleas virtúte irrúmpere iniquitátes ; ne fortè extimescas fáciem potentis, et ponas scandálum in æquitáte tua. Non pecces in multitúdinem civitátis, nec te immittas in pópulum : neque álliges duplícia peccáta ; nec enim in uno eris immúnis. Noli esse pusillánimis in ánimo tuo. Exoráre, et fácere eleemósynam ne despícias. Ne dicas : In multitúdine múnerum meórum respíciet Deus ; et offerente me Deo altíssimo, múnera mea suscípiet.

℟. Finem loquendi, *p.* 178.

SABBATO.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 7.

NOn irrídeas hóminem in amaritúdine ánimæ ; est enim qui humíliat et exaltat circumspector Deus. Noli aráre mendácium adversùs fratrem tuum ; neque in amícum simíliter fácias. Noli velle mentíri omne mendácium ; assidúitas enim illíus non est bona. Noli verbósus esse in multitúdine presbyterórum ; et non íteres verbum in oratióne tua. Non óderis laboriósa ópera, et rusticatiónem creátam ab Altíssimo. Non te réputes in multitúdine indisciplinatórum. Memento iræ, quóniam non tardábit.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *sumentur è Feriâ quintâ Hebdom. XI. post Pentecosten.*]

Lectio ij.

NOn lædas servum in veritáte operantem, neque mercenárium dantem ánimam suam. Servus sensátus sit tibi dilectus quasi ánima tua : non defraudes illum libertáte, neque ínopem derelínquas illum. Pécora tibi sunt ? attende illis ; et si sunt utília, persevérent apud te. Fílii tibi sunt ? érudi illos, et curva illos à puerítia illórum. Fíliæ tibi sunt ? serva corpus illárum, et non ostendas hílarem fáciem tuam ad illas. Trade fíliam, et grande opus féceris ; et hómini sensáto da illam. Múlier si est tibi secundùm ánimam tuam, non projícias illam ; et odíbili non credas te. In toto corde tuo honóra patrem tuum, et gémitûs matris tuæ ne obliviscáris : memento quóniam nisi per illos natus non fuísses ; et retríbue illis, quómodò et illi tibi.

Lectio

Lectio iij.

IN tota ánima tua time Dóminum ; et sacerdótes illíus sanctífica. In omni virtúte tua dílige eum qui te fecit ; et ministros ejus ne derelinquas. Honóra Deum ex tota ánima tua ; et honorífica sacerdótes , et propurga te cum bráchiis. Da illis partem , sicut mandátum est tibi , primitiárum et purgatiónis ; et de negligéntia tua purga te cum paucis. Datum brachiórum tuórum , et sacrifícium sanctificatiónis ófferes Dómino , et inítia sanctórum. Et páuperi pórrige manum tuam , ut perficiátur propitiátio et benedíctio tua. Grátia dati in conspectu omnis viventis ; et mórtuo non prohíbeas grátiam. Non desis plorántibus in consolatióne , et cum lugéntibus ámbula. Non te pígeat visitáre infirmum ; ex his enim in dilectióne firmáberis. In ómnibus opéribus tuis memoráre novíssima tua , et in æternum non peccábis.

Ad Magníficat.

Ant. 6. c. Sapiéntia , et disciplína , et sciéntia legis apud Deum : diléctio , et viæ bonórum apud ipsum. *Eccli.* 11.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

Pars Autumnalis.

DOMINICA XIII. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 8.

NOn júdices contrà júdicem ; quóniam secundùm quod justum est, júdicat. Cùm audáce non eas in via , ne fortè gravet mala sua in te : ipse enim secundùm voluntátem suam vadit , et simul cum stultítia illíus péries. Cùm iracundo non fácies rixam , et cum audáce non eas in desertum ; quóniam quasi nihil est antè illum sanguis : et ubi non est adjutórium , elídet te. Cùm fátuis consílium non hábeas ; non enim póterunt dilígere nisi quæ eis placent. Coràm extráneo ne fácias consílium ; nescis enim quid páriet. Non omni hómini cor tuum manifestes ; ne fortè ínferat tibi grátiam falsam , et conviciétur tibi.

℟. Beátus homo , *p.* 177.

Lectio ij. Cap. 10.

JUdex sápiens judicábit pópulum suum , et principátus sensáti stábilis erit. Secundùm júdicem pópuli , sic et ministri ejus : et qualis rector est civitátis , tales et inhábitantes in ea. Rex insípiens perdet pópulum suum ; et civitátes inhabitabuntur per sensum poténtium. In manu De

potestas terræ ; et útilem rectórem suscitábit in tempus super illam. In manu Dei prospéritas hóminis , et super fáciem scribæ impónet honórem suum. Omnis injúriæ próximi ne memíneris , et nihil agas in opéribus injúriæ.

℟. Vanitátem , *p.* 178.

Lectio iij.

ODíbilis coràm Deo est et homínibus supérbia ; et execrábilis omnis iníquitas géntium. Regnum à gente in gentem transfertur propter injustítias , et injúrias , et contumélias , et diversos dolos. Aváro autem nihil est sceléstius. Quid superbit terra et cinis ? Nihil est iníquius quàm amáre pecúniam. Hic enim et ánimam suam venálem habet ; quóniam in vita suâ projécit íntima sua. Omnis potentátûs brevis vita : languor prolíxior gravat médicum. Brevem languórem præcídit médicus : sic et rex hódiè est , et cras moriétur. Cùm enim moriétur homo , hæreditábit serpentes , et béstias , et vermes. Inítium supérbiæ hóminis , apostatáre à Deo ; quóniam ab eo qui fecit illum , recessit cor ejus ; quóniam inítium omnis peccáti est superbia. Qui tenúerit illam , adimplébitur maledictis , et subvertet eum in finem. Propterèa exhonórávit Dóminus conventus malórum , et destruxit eos usquè in finem. Sedes ducum superbórum destruxit Deus , et sedére fecit mites pro eis.

℟. Finem loquendi , *p.* 178.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 20. *in Ep.* 2. *ad Cor.*

Lectio iv.

NE tardes converti ad Dóminum , et ne differas de die in diem ; nescis enim quid paritúra sit superventúra dies. Periculum enim et metus est in dilatióne ; salus verò certa ac secúra , si nulla sit dilátio. Virtútem ígitur cole : sic enim sive júvenis hinc abscédas , tutò abscédes ; sive ad senectútem pervénias , cùm amplíssimis ópibus excédes ; duplicemque festivitátem per omnem vitam habébis , et à vítio ábstinens , et virtútem amplexans.

℟. Vani sunt , *p.* 179.

Lectio v.

NE dicas : Erit tempus quandò converti licébit ; verba enim hæc Deum valdè exásperant. Cur enim , cùm ipse tibi æterna sécula promíserit , tu in præsenti vita quæ brevis et momentánea est , laboráre non vis ; sed sic ignávus ac dissolútus agis , quasi hâc brevió-

rem áliam quamdam inquíras ? Annon eædem quotídiè commessatiónes? annon eædem mensæ ? annon éadem theátra ? annon eædem pecúniæ ?

℣. Dómine , *p.* 179.

Lectio vj.

INebriátus es ? ventri indulsisti? rapuisti ? Siste jam gradum , verte te in diversum : confitére Deo grátiam , quod non in médiis peccátis te abripúerit : ne quære áliud tibi prorogári tempus , ut malè operéris. Multi áliis fraudem facientes abrepti sunt , et in manifestam damnatiónem abiérunt : time ne idem tibi áccidat. Sed multis , inquis , dedit Deus spátium , ut in última senecta confiterentur. Quid ígitur ? Numquid et tibi dabit ? Fortassè dabit , inquis. Cur dicis , Fortassè ? Cóntigit aliquótiès. Cógita quòd de ánima delíberas ; et contrárium étiam pone , ac réputa , et dic : Quid autem , si non det ? Quid autem si det , inquis ? Dedit quidèm ipse : verúmtamen hoc illo tútius est et utílius.

℣. Oculi , *p.* 180.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 17.

IN illo témpore , dùm iret Jesus in Jerúsalem , transíbat per médiam Samaríam et Galilæam : et cùm ingrederétur quoddam castellum , occurrérunt ei decem viri leprósi. Et réliqua.

Homília sancti Bernardi , Abbátis.

Serm. 27. de Divers. contrà vitium ingratitudinis.

NOnnè decem mundáti sunt ? Et novem ubi sunt ? Meministis , credo , verba Salvatóris hæc esse , novem illórum ingratitúdinem arguentis. Benè síquidèm orasse , obsecrasse , postulasse leguntur , qui levavérunt vocem , dicentes : Jesu , fili David , miserére nobis. Sed défuit eis quarta , quam adjécit Apóstolus , gratiárum áctio ; quóniam non rediérunt , nec egérunt grátias Deo. Multos quoque vidémus usquè hódiè satis importúnè petentes quod sibi deesse cognóverint ; sed paucos ádmodùm nóvimus , qui dignas super acceptis beneficiis grátias ágere videantur. Nec reprehensíbile est quod instanter pétimus ; sed planè petitióni negat effectum , quòd invenímur ingráti. Et fortè hoc étiam cleméntiæ esse vidétur , ingrátis negáre quod póstulant ; ne contingat nobis , ut tantò gráviùs de ingratitúdine judicémur , quantò magis accumulátis beneficiis in-

gráti probábimur extitísse. Ergò misericórdiæ res est in hac parte subtráhere misericórdiam, quemádmodùm iræ et indignatiónis misericórdiam exhibére, eam sanè de qua per Prophétam ipse Pater misericordiárum lóquitur, dicens: Misereámur ímpio, et non discet fácere justítiam.

℟. Cùm ingrederétur Jesus quoddam castellum, occurrérunt ei decem viri leprósi, qui stetérunt à longè, dicentes: * Jesu præceptor, miserére nostrî. ℣. Tu es, Dómine, qui líberas ab omni malo: * Jesu. *Luc.* 17. *Sap.* 16.

Lectio viij.

QUàm multos enim vidémus et plángimus, fratres, non considerantes quemádmodùm ingratitúdinis vermis interióra corródens, ob hoc tantùm córticem, quem vident, transforáre dissímulet, ne fortè recógitent et erubescant, ipsâque verecúndiâ emendentur! Qui sic interdùm in nonnullis consumpta esse interióra universa præsumit, ut non vereátur ad ea quoque quæ foris appárent, venenátum produ̇cere caput: nisi fortè, quos vidémus manifestè apostatáre à Deo, repentè fieri péssimos arbitrámur, et non magis paulátim defecisse, cùm comédérint aliéni robur eórum, et nesciérunt. Vides ergò non ómnibus prodesse, quòd à lepra seculáris conversatiónis, cujus peccáta manifesta sunt, emundantur; sed nonnullis pejus in occulto ingratitúdinis ulcus oríri, quod tantò periculósius sit quantò intérius. Et benè Salvátor hinc in Evangélio novem illos ubì sunt quærit, quóniam longè à peccatóribus salus. Sic enim et primum hóminem post peccátum ubì sit intérrogat, et in judício nescíre sese profitébitur operários iniquitátis, cùm legámus in Psalmo: Quóniam novit Dóminus viam justórum, et iter impiórum períbit.

℟. Leprósos ut vidit Jesus, dixit: * Ite, osténdite vos sacerdótibus. ℣. Sacerdótes pópulum docébunt quid sit inter sanctum et pollútum, et inter mundum et immundum ostendent eis: * Ite. *Luc* 17. *Ezech.* 44.

Lectio ix.

FElix autem Samaritánus ille, qui cognóvit se nihil habére quod non accepisset: et idcircò servávit depósitum, et cum gratiárum actióne ad Dóminum est reversus. Felix, qui ad síngula dona grátiæ redit ad eum, in quo est plenitúdo

ómnium gratiárum ; cui dùm nos pro acceptis non ingrátos exhibémus , locum in nobis fácimus grátiæ , ut majóra adhùc accípere mereámur. Omnínò enim sola nos à profectu conversatiónis ímpedit ingratitúdo nostra , dùm quodam modo amissum réputans dator quod ingrátus accépit , cavet sibi de cétero ne tantò plura amítteret , quantò plura conferret ingráto. Felix proindè , qui se alienígenam réputans , étiam pro mínimis quibusque beneficiis non mínimas refert grates , gratúitum esse non dúbitans neque dissímulans , quod aliéno impénditur et ignóto. Nos autem míseri et miserábiles , cùm in initio , dùm adhùc aliénos nos æstimámus , timoráti satis , satìs devóti et húmiles inveniámur ; tàm fácilè postmodùm oblivíscimur quàm gratúitum sit quidquid accépimus : et præsumentes non benè quasi de familiaritáte Dei , nequáquàm advértimus quod mereámur audíre : Quóniam inimíci Dómini doméstici ejus.

℣. Dùm irent leprósi , mundáti sunt. * Unus autem regressus est cum magna voce magníficans Deum , et † Cécidit in fáciem antè pedes Jesu , grátias agens ; et hic erat Samaritánus. ℣. Oblíti sunt benefactórum Dei , et mirabílium ejus. * Unus. Glória. † Cécidit. *Luc.* 17. *Ps.* 77.

Ad Benedictus.

Ant. 1. g. Dixit Jesus : Nonnè decem mundáti sunt ? et novem ubì sunt ? Non est inventus qui redíret , et daret glóriam Deo , nisi hic alienígena. *Luc.* 17.

Oratio.

OMnípotens , sempitérne Deus , da nobis fídei , spei et caritátis augmentum ; et ut mereámur ássequi quod promittis , fac nos amáre quod præcípis : Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Ait Samaritáno Jesus : Surge , vade ; quia fides tua te salvum fecit. *Luc.* 17.

FERIA SECUNDA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 11.

IN vestítu ne gloriéris unquàm , nec in die honóris tui extolláris ; quóniam mirabília ópera Altíssimi solíus , et gloriósa , et absconsa , et invísa ópera illíus. Multi tyranni sedérunt in throno , et insuspicábilis portávit diadéma. Multi potentes oppressi sunt válidè , et gloriósi tráditi sunt in manus alterórum. Priusquàm intérroges , ne vitúperes quemquam ; et cùm interrogáveris , córripe jus-

tè. Priusquàm áudias, ne respóndeas verbum; et in médio sermónum ne adjícias loqui. De ea re quæ te non molestat, ne certéris; et in judício peccántium ne consistas. Fili, ne in multis sint actus tui; et si dives fúeris, non eris immúnis à delicto.

℟. Beátus homo, *p.* 177.

Lectio ij. Cap. 13.

QUi tetígerit picem, inquinábitur ab ea; et qui communicáverit superbo, índuet supérbiam. Pondus super se tollet, qui honestióri se commúnicat: et ditióri te ne sócius fúeris. Quid communicábit cácabus ad ollam? quandò enim se collíserint, confringétur. Dives injustè egit, et fremet; pauper autem læsus tacébit. Si largítus fúeris, assúmet te, et si non habúeris, derelinquet te. Si habes, convívet tecum, et evacuábit te; et ipse non dolébit super te. Si necessárius illi fúeris, supplantábit te; et subrídens spem dabit, narrans tibi bona, et dicet: Quid opus est tibi?

℟. Vanitátem, *p.* 178.

Lectio iij.

ADvocátus à potentióre, discéde; ex hoc enim magìs te advocábit. Ne ímprobus sis, ne impingáris; et ne longè sis ab eo, ne eas in oblivónem. Ne retíneas ex æquo loqui cum illo, nec credas multis verbis illíus; ex multa enim loquéla tentábit te, et subrídens interrogábit te de abscónditis tuis. Immítis ánimus illíus conservábit verba tua; et non parcet de malítia, et de vínculis. Cave tibi, et attende diligenter audítui tuo; quóniam cum subversióne tua ámbulas. Audiens verò illa quasi in sommis vide, et vigilábis. Omni vitâ tuâ dílige Deum, et ínvoca illum in salúte tua. Omne ánimal diligit símile sibi; sic et omnis homo próximum sibi.

℟. Finem loquendi, *p.* 178.

FERIA TERTIA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 13.

VEnátio leónis, ónager in erémo; sic et páscua dívitum sunt páuperes; et sicut abominátio est superbo humílitas, sic et execrátio dívitis pauper. Dives commótus confirmátur ab amícis suis; húmilis autem, cùm cecíderit, expellétur et à notis. Díviti decepto multi recuperatóres: locútus est superba, et justificavérunt illum. Húmilis deceptus est, ínsuper et argúitur: locútus est sensátè, et non est datus ei locus. Dives locútus

est, et omnes tacuérunt, et verbum illíus usquè ad nubes perdúcent. Pauper locútus est, et dicunt: Quis est hic? et si offénderit, subvertent illum. Bona est substántia, cui non est peccátum in consciéntia; et nequíssima paupertas in ore ímpii.

℟. Vani sunt, *p.* 179.

Lectio ij. Cap. 14.

BEátus vir qui non est lapsus verbo ex ore suo, et non est stimulátus in tristítia delicti. Felix qui non hábuit ánimi sui tristítiam, et non éxcidit à spe sua. Viro cúpido et tenáci sine ratióne est substántia; et hómini líwido ad quid aurum? Qui acervat ex ánimo suo injustè, áliis cóngregat, et in bonis illíus álius luxuriábitur. Qui sibi nequam est, cui álii bonus erit? et non jucundábitur in bonis suis. Qui sibi ínvidet, nihil est illo néquius, et hæc reddítio est malítiæ illius: et si benè fécerit, ignoranter et non volens facit; et in novíssimo manifestat malítiam suam.

℟. Dómine, *p.* 179.

Lectio iij.

INsatiábilis óculus cúpidi in parte iniquitátis; non satiábitur, donec consúmat arefáciens ánimam suam. Oculus malus ad mala, et non satiábitur pane; sed índigens et in tristítia erit super mensam suam. Fili, si habes, bénefac tecum, et Deo dignas oblatiónes offer. Memor esto quóniam mors non tardat, et testamentum inferórum quia demonstrátum est tibi; testamentum enim hujus mundi, morte moriétur. Antè mortem bénefac amíco tuo, et secundùm vires tuas expórrigens da páuperi. Non defraudéris à die bono, et partícula boni doni non te prætéreat. Nonnè áliis relinques dolóres, et labóres tuos in divisióne sortis? Da et áccipe, et justífica ánimam tuam. Antè óbitum tuum operáre justítiam; quóniam non est apud ínferos invenire cibum.

℟. Oculi, *p.* 180.

FERIA QUARTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 20 et 21.

XEnia et dona excæcant óculos júdicum, et quasi mutus in ore avertit correptiónes eórum. Sapiéntia absconsa, et thesaurus invísus; quæ utílitas in utrisque? Mélior est qui celat insipiéntiam suam, quàm homo qui abscondit sapiéntiam suam. Fili, peccasti? non adjícias íterùm; sed et de prístinis deprecáre, ut tibi dimittantur. Quasi à fácie

BIBLIOTECA TOULOUSE

cólubri fuge peccáta : et si accésseris ad illa, suscípient te. Dentes leónis, dentes ejus, interficientes ánimas hóminum. Quasi rhomphæa bis acúta omnis iniquitas ; plagæ illíus non est sánitas. Objurgátio et injúriæ annullábunt substántiam : et domus quæ nimis lócuples est, annullábitur supérbiâ ; sic substántia superbi eradicábitur.

℟. Beátus homo, *p.* 177.

Lectio ij. Cap. 25.

IN tribus plácitum est spirítui meo, quæ sunt probáta coràm Deo et homínibus : concórdia fratrum, et amor proximórum, et vir et múlier benè sibi consentientes. Tres spécies odívit ánima mea, et ággravor valdè ánimæ illórum : páuperem superbum, dívitem mendácem, senem fátuum et insensátum. Quæ in juventúte tua non congregasti, quómodò in senectúte tua invénies ? Quàm speciósum canitiéi judícium, et presbyteris cognóscere consílium ! Quàm speciósa veteránis sapiéntia et gloriósis intellectus et consílium ! Coróna senum, multa perítia ; et glória illórum, timor Dei.

℟. Vanitátem, *p.* 178.

Lectio iij. Cap. 28.

QUi vindicári vult, à Dómino invéniet vindictam ; et peccáta illíus servans servábit. Relinque próximo tuo nocenti te ; et tunc deprecanti tibi peccáta solventur. Homo hómini reservat iram, et à Deo quærit medélam ? In hóminem símilem sibi non habet misericórdiam, et de peccátis suis deprecátur ? Ipse, cùm caro sit, reservat iram ; et propitiatiónem petit à Deo ? quis exorábit pro delictis illíus ? Memento novissimórum, et désine inimicári : tabitúdo enim et mors ímminent in mandátis ejus. Memoráre timórem Dei, et non irascáris próximo. Memoráre testamentum Altíssimi, et déspice ignorántiam próximi. Abstine te à lite, et mínues peccáta.

℟. Finem loquendi, *p.* 178.

FERIA QUINTA.
De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 31.

INtéllige quæ sunt próximi tui ex teipso : útere quasi homo frugi his quæ tibi apponuntur ; ne cùm mandúcas multùm, ódio habeáris. Cessa prior causâ disciplínæ ; et noli nímius esse, ne fortè offendas. Et si in médio multórum sedisti, prior illis ne extendas manum tuam, nec prior poscas bíbere. Quàm sufficiens est hómini eru-

dito vinum exíguum ! et in dormiendo non laborábis ab illo, et non sénties dolórem. Vigília, chólera et tortúra viro infrunito : somnus sanitátis in hómine parco ; dórmiet usquè manè, et ánima illíus cum ipso delectábitur.

℟. Vani sunt, *p.* 179.

Lectio ij.

AUdi me, fili, et ne spernas me, et in novíssimo invénies verba mea. In ómnibus opéribus tuis esto velox, et omnis infírmitas non occurret tibi. Spléndidum in pánibus benedícent lábia multórum, et testimónium veritátis illíus fidéle. Nequíssimo in pane murmurábit cívitas, et testimónium nequítiæ illíus verum est. Diligentes in vino noli provocáre ; multos enim exterminávit vinum. Ignis probat ferrum durum ; sic vinum corda superbórum árguet in ebrietáte potátum. AEqua vita homínibus, vinum in sobrietáte : si bibas illud moderátè, eris sóbrius. Quæ vita est ei qui minúitur vino ? quid defraudat vitam ? Mors.

℟. Dómine, *p.* 179.

Lectio iij.

VInum in jucunditátem creátum est, et non in ebrietátem, ab initio. Exultátio ánimæ et cordis, vinum moderátè potátum. Sánitas est ánimæ et córpori sóbrius potus. Vinum multum potátum, irritatiónem, et iram, et ruínas multas facit. Amaritúdo ánimæ vinum multum potátum. Ebrietátis animósitas, imprudentis offénsio, minórans virtútem, et fáciens vúlnera. In convívio vini non árguas próximum, et non despícias eum in jucunditáte illíus : verba impropérii non dicas illi, et non premas illum in repetendo.

℟. Oculi, *p.* 180.

FERIA SEXTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 32.

AUdi tacens ; et pro reveréntia accédet tibi bona grátia. Adolescens, lóquere in tua causa vix. Si bis interrogátus fúeris, hábeat caput responsum tuum. In multis esto quasi ínscius, et audi tacens simul, et quærens. In médio magnatórum non præsúmas ; et ubì sunt senes, non multùm loquáris. Antè grándinem præíbit coruscátio, et antè verecúndiam præíbit grátia ; et pro reveréntia accédet tibi bona grátia. Et horâ surgendi non te trices : præcurre autem prior in domum tuam, et illic avocáre, et illic lude, et age

conceptiónes tuas, et non in delictis et verbo superbo. Et super his ómnibus benedícito Dóminum qui fecit te, et inebriántem te ab ómnibus bonis suis.

℟. Beátus homo, *p.* 177.

Lectio ij. Cap. 32 et 33.

Fili, sine consílio nihil fácias, et post factum non pœnitébis. In via ruínæ non eas, et non offendes in lápides; nec credas te viæ laboriósæ, ne ponas ánimæ tuæ scándalum: et à fíliis tuis cave, et à domésticis tuis attende. In omni ópere tuo crede ex fide ánimæ tuæ; hoc est enim conservátio mandatórum. Qui credit Deo, attendit mandátis, et qui confídit in illo, non minorábitur. Timenti Dóminum non occurrent mala; sed in tentatióne Deus illum conservábit, et liberábit à malis. Sápiens non odit mandáta et justítias, et non illidétur quasi in procella navis. Homo sensátus credit legi Dei, et lex illi fidélis.

℟. Vanitátem, *p.* 178.

Lectio iij. Cap. 34.

Qui offert sacrifícium ex substántia páuperum, quasi qui víctimat fílium in conspectu patris sui. Panis egéntium, vita páuperum est: qui defraudat illum, homo sánguinis est. Qui aufert in sudóre panem, quasi qui occídit próximum suum. Qui effundit sánguinem, et qui fraudem facit mercenário, fratres sunt. Unus ædíficans, et unus déstruens; quid prodest illis nisi labor? Unus orans, et unus maledícens; cujus vocem exáudiet Deus? Qui baptizátur à mórtuo, et íterùm tangit eum, quid próficit lavátio illíus? Sic homo qui jejúnat in peccátis suis, et íterùm éadem fáciens, quid próficit humiliando se? Oratiónem illíus quis exáudiet?

℟. Finem loquendi, *p.* 178.

SABBATO.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 37.

Cum viro sancto assíduus esto, quemcumque cognóveris observantem timórem Dei, cujus ánima est secundùm ánimam tuam; et qui, cùm titubáveris in ténebris, condolébit tibi. Cor boni consílii státue tecum; non est enim tibi áliud pluris illo. Anima viri sancti enúntiat aliquandò vera, quàm septem circumspectóres, sedentes in excelso ad speculandum. Et in his ómnibus deprecáre Altíssimum, ut dírigat in veritáte viam tuam. Antè ómnia ópera verbum verax præcédat te, et antè omnem actum

consílium stábile. Verbum nequam immutábit cor, ex quo partes quátuor oriuntur, bonum et malum, vita et mors; et dominátrix illórum est assídua lingua. Est vir astútus multórum erudítor, et ánimæ suæ inútilis est. Vir perítus multos erudívit, et ánimæ suæ suávis est. Qui sophísticè lóquitur, odíbilis est; in omni re defraudábitur.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij. Cap. 41.

O Mors, quàm amára est memória tua hómini pacem habenti in substántiis suis, viro quiéto, et cujus viæ directæ sunt in ómnibus, et adhùc valenti accípere cibum! O mors, bonum est judícium tuum hómini indigenti, et qui minorátur víribus, défecto ætáte, et cui de ómnibus cura est, et incredíbili, qui perdit patiéntiam. Noli metúere judícium mortis. Memento quæ antè te fuérunt, et quæ superventúra sunt tibi; hoc judícium à Dómino omni carni. Et quid supervéniet tibi in beneplácito Altíssimi? sive decem, sive centum, sive mille anni: non est enim in inferno accusátio vitæ.

Lectio iij.

VAE vobis, viri ímpii, qui dereliquistis legem Dómini Altíssimi. Et si nati fuéritis in maledictióne nascémini; et si mórtui fuéritis, in maledictióne erit pars vestra. Omnia quæ de terra sunt, in terram convertentur; sic ímpii à maledicto in perditiónem. Luctus hóminum in córpore ipsórum; nomen autem impiórum delébitur. Curam habe de bono nómine; hoc enim magìs permanébit tibi, quam mille thesauri pretiósi, et magni. Bonæ vitæ númerus diérum: bonum autem nomen permanébit in ævum. Disciplínam in pace conserváte, fílii.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Numquid considerasti servum meum Job, quòd non sit ei símilis in terra, vir simplex et rectus, ac timens Deum, et recédens à malo, et adhùc rétinens innocéntiam? *Job* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XIV. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Job.

Lectio j. Cap. 1.

VIr erat in terra Hus, nómine Job; et erat vir ille simplex et rectus, ac timens Deum, et re-

cédens à malo : natíque sunt ei septem fílii et tres fíliæ. Et fuit posséssio ejus septem míllia óvium, et tria míllia camelórum, quingenta quoque juga boum, et quingentæ ásinæ, ac família multa nimìs ; eratque vir ille magnus inter omnes Orientáles. Et ibant fílii ejus, et faciébant convívium per domos ; unusquisque in die suo. Et mittentes vocábant tres soróres suas, ut coméderent et bíberent cum eis. Cùmque in orbem transissent dies convívii, mittébat ad eos Job, et sanctificábat illos ; consurgensque dilúculò, offerébat holocausta pro síngulis. Dicébat enim : Ne fortè peccáverint fílii mei, et benedíxerint Deo in córdibus suis. Sic faciébat Job cunctis diébus.

℟. Dóminus dedit, Dóminus ábstulit : sicut Dómino plácuit, ita factum est : sit nomen Dómini benedictum. * Si bona suscépimus de manu Dei, mala quarè non suscipiámus ? ℣. Quem díligit Dóminus, castígat ; flagellat autem omnem fílium quem récipit. * Si bona. *Job* 1 *et* 2. *Hebr.* 12.

Lectio ij.

QUâdam autem die, cùm venissent fílii Dei ut assísterent coràm Dómino, áffuit inter eos étiam Satan. Cui dixit Dóminus : Undè venis ? Qui respondens, ait : Circuívi terram, et perambulávi eam. Dixitque Dóminus ad eum : Numquid considerasti servum meum Job, quòd non sit ei símilis in terra, homo simplex et rectus, ac timens Deum, et recédens à malo ? Cui respondens Satan, ait : Numquid Job frustrà timet Deum ? Nonnè tu vallasti eum, ac domum ejus, universamque substántiam per circúitum ; opéribus mánuum ejus benedixisti, et posséssio ejus crevit in terra ? Sed extende páululùm manum tuam, et tange cuncta quæ póssidet, nisi in fáciem benedíxerit tibi. Dixit ergò Dóminus ad Satan : Ecce, universa quæ habet, in manu tua sunt ; tantùm in eum ne extendas manum tuam. Egressusque est Satan à fácie Dómini.

℟. Quómodò potúeris, esto miséricors : si multùm tibi fúerit, abundanter tríbue ; * Si exíguum tibi fúerit, étiam exíguum libenter impertíri stude : quóniam eleemósyna ab omni peccáto et à morte líberat. ℣. Si voluntas prompta est, secundùm id quod habet, accepta est, non

secundùm id quod non habet ; * Si exíguum. *Tob.* 4. 2. *Cor.* 8.

Lectio iij.

CUm autem quâdam die fílii et fíliæ ejus comé-derent, et bíberent vinum in domo fratris sui primo-géniti, núntius venit ad Job, qui díceret : Boves arábant, et ásinæ pascebantur juxtà eos, et irruérunt Sabæi, tuleruntque ómnia, et púeros percussérunt gládio ; et evási ego solus ut nuntiárem tibi. Cùmque adhùc ille loquerétur, venit alter, et dixit : Ignis Dei cécidit è cœlo, et tactas oves puerosque consumpsit ; et effúgi ego solus ut nuntiárem tibi. Sed et illo adhùc loquente, venit álius, et dixit : Chaldæi fecérunt tres turmas, et invasérunt camélos, et tulérunt eos, necnon et púeros percussérunt gládio ; et ego fugi solus ut nuntiárem tibi. Adhùc loquebátur ille, et ecce álius intrávit, et dixit : Fíliis tuis et filiábus vescéntibus et bibéntibus vinum in domo fratris sui primogéniti, repentè ventus véhemens irruit à regióne deserti, et concussit quátuor ángulos domûs, quæ córruens oppressit líberos tuos, et mórtui sunt ; et effúgi ego solus ut nuntiárem tibi.

℣. Noli timére, fili mi : páuperem quidèm vitam gérimus ; sed * Multa bona habébimus, si timuérimus Deum, et recessérimus ab ommi peccáto, et fecérimus benè. ℣. Nonnè Deus elégit páupe-res in hoc mundo, dívites in fide, et hæredes regni quod repromísit diligéntibus se. * Multa. Glória. * Multa. *Tob.* 4. *Jac.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Ex libris Morálium sancti Gregórii, Papæ.

Lib. 2. *Cap.* 18.

Lectio iv.

DOminus dedit, Dóminus ábstulit ; sicut Dómino plácuit, ita factum est. Sanctus vir Job, tentante adversário, cuncta perdíderat ; sed tamen sciens quia contrà se Satan tentandi vires, nisi permittente Dómino, non habébat, non ait : Dóminus dedit, diábolus ábstulit ; sed : Dóminus dedit, Dóminus ábstulit. Fortassè enim fúerat dolendum, si quod Cónditor déderat, hostis abstulisset : at postquàm non ábstulit nisi ipse qui dedit, sua recépit, non nostra ábstulit. Si enim ab illo accípimus quibus in hac vita útimur, cur doleámus quòd ipso judicante exígimur, quo largiente fenerámur ? Nec aliquandò

injustus est créditor, qui dùm præfixo reddendi témpore non constríngitur, quandò vult, éxigit quod fenerátur. Ubi et benè subjúngitur: Sicut Dómino plácuit, ita factum est. Cùm enim in hac vita ea quæ nólumus pátimur, necesse est ut ad eum qui injustum velle nil potest, stúdia nostræ voluntátis inclinémus.

℟. Quia pátiens Dóminus est, in hoc ipso pœniteámus, et indulgéntiam ejus fusis lácrymis postulémus. * Nos álterum Deum nescímus præter ipsum: expectémus húmiles consolatiónem ejus. ℣. Humiliámini sub poténti manu Dei, ut vos exaltet in témpore visitatiónis. * Nos. *Judith* 8. 1. *Petr.* 5.

Lectio v.

MAgna quippè est consolátio in eo quod dísplicet, quòd illo ordinante erga nos ágitur, cui nonnisi justum placet. Si ígitur justa placére Dómino scimus, pati autem nulla, nisi quæ Dómino placúerint, póssumus, justa sunt cuncta quæ pátimur, et valdè injustum est, si de justa passióne murmurámus. Sed quia orátor fortis quomodò assertiónem partis suæ contrà adversárium allegávit, audívimus; nunc quómodò in oratiónis suæ término júdicem benedicendo laudet, audiámus. Séquitur: Sit nomen Dómini benedictum. Ecce omne quod rectum sensit, Dómini benedictióne conclúsit; ut hinc adversárius inspíciat, et ad pœnam suam victus erubéscat: quia ipse Dómino cóntumax, étiam in beatitúdine cónditus éxtitit, cui homo hymnum glóriæ étiam percussus dicit.

℟. Non in multitúdine est virtus tua, Dómine, nec superbi ab inítio placúerunt tibi; sed * Humílium et mansuetórum semper tibi plácuit deprecátio. ℣. Omnis qui se exaltat, humiliábitur; et qui se humíliat, exaltábitur. * Humílium. *Judith* 9. *Luc.* 18.

Lectio vj.

INtuendum verò est quia hostis noster tot nos jáculis pércutit, quot tentatiónibus afflígit. Quotídiè namque in ácie stamus, quotídiè tentatiónum ejus tela excípimus. Sed et nos contrà illum jácula míttimus, si confossi tribulatiónibus humília respondémus. Beátus ígitur Job percussus damno rerum, percussus morte filiórum, quia vim dolóris vertit in laudem Conditóris, dicens: Dóminus dedit, Dóminus

ábstulit ; sicut Dómino plácuit, ita factum est: sit nomen Dómini benedictum. Superbum hostem humilitáte pérculit, crudélem patiéntiâ stravit.

℟. Dómine, Rex omnípotens, in ditióne tua cuncta sunt pósita ; et * Non est qui possit tuæ resístere voluntáti, si decréveris salváre Israel : † Et nunc, Dómine Rex, miserére pópuli tui. ℣. Si Deus pro nobis, quis contrà nos? * Non est. Glória. † Et nunc. *Esther* 13. *Rom.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 6.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis : Nemo potest duóbus dóminis servíre. Aut enim unum ódio habébit, et álterum díliget ; aut unum sustinébit, et álterum contemnet. Non potestis Deo servíre et mammónæ. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Lib. 2. de Serm. Domini in Monte, Cap. 14.

NEmo potest duóbus dóminis servíre. Ad hanc ipsam intentiónem referendum est quod consequenter expónit, dicens : Aut enim unum ódio habébit, et álterum díliget ; aut álterum patiétur, et álterum contemnet. Quæ verba diligenter consideranda sunt ; nam qui sint duo dómini, deinceps ostendit, cùm dicit : Non potestis Deo servíre et mammónæ. Mammóna apud Hebræos divítiæ appellári dicuntur. Cóngruit et Púnicum nomen ; nam lucrum Púnicè mammon dícitur.

℟. Ne sollíciti sitis ánimæ vestræ quid manducétis, neque córpori vestro quid induámini? * Nonnè ánima plus est quàm esca, et corpus plus quàm vestimentum ? ℣. Quadraginta annis in deserto nihil pátribus défuit ; vestimenta eórum non inveteravérunt. * Nonnè. *Matth.* 6. 2. *Esdr.* 9.

Lectio viij. Cap. 16.

NOlíte ergò sollíciti esse, dicentes : Quid edémus, aut quid bibémus, aut quid vestiémur? Hìc manifestíssimè ostendit non hæc esse appetenda tanquàm tália bona nostra, ut propter ipsa debeámus benè fácere, si quid fácimus ; sed tamen esse necessária. Quid enim intersit inter bonum quod appetendum est, et necessárium quod sumendum est, hâc sententiâ declarávit, cùm ait : Quærite primùm regnum Dei et justítiam ejus, et hæc ómnia ap-

ponentur vobis. Regnum ergò et justítia Dei bonum nostrum est: et hoc appetendum, et ibì finis constituendus, propter quod ómnia faciámus quæcumque fácimus.

℟. Respícite volatília cœli: non serunt, neque metunt, neque cóngregant in hórrea; et Pater vester cœlestis pascit illa. * Nonnè vos magis pluris estis illis? ℣. Dat jumentis escam ipsórum, et pullis corvórum invocántibus eum. * Nonnè. *Matth.* 6. *Ps.* 146.

Lectio ix.

SEd quia in hac vita militámus, ut ad illud regnum pervenire possímus, quæ vita sine his necessáriis agi non potest: Apponentur vobis hæc, inquit; sed vos regnum Dei et justítiam ejus primùm quærite. Cùm enim dixit illud, Primùm, significávit quia hoc postériùs quærendum est, non témpore, sed dignitáte: illud, tanquàm bonum nostrum; hoc, tanquàm necessárium nostrum: necessárium autem propter illud bonum. Neque enim, verbi grátiâ, ídeò debémus evangelizáre ut manducémus; sed ídeò manducáre ut evangelizémus: nam si proptéreà evangelizámus ut manducémus, vílius habémus Evangélium quàm cibum; et erit jam bonum nostrum in manducando, necessárium autem in evangelizando.

℟. Nolíte sollíciti esse, dicentes: Quid manducábimus, aut quo operiémur? * Hæc ómnia gentes inquírunt: † Scit Pater vester quia his indigétis. ℣. Peccatóri dedit Deus curam supérfluam, ut addat et cóngreget; et hoc vánitas est, et cassa sollicitúdo. * Hæc. Glória Patri. † Scit. *Matth.* 6. *Eccles.* 2.

Ad Benedictus.

Ant. 3. *a.* Nemo potest duóbus dóminis servíre: non potestis Deo servíre et mammónæ. *Matth.* 6.

Oratio.

CUstódi, Dómine, quæsumus, Ecclésiam tuam propitiatióne perpétuâ; et quia sine te lábitur humána mortálitas, tuis semper auxíliis et abstrahátur à noxiis, et ad salutária dirigátur: Per.

Ad Magníficat.

Ant. 1. g. Quærite primùm regnum Dei et justítiam ejus, et hæc ómnia adjicientur vobis. *Matth.* 6.

FERIA SECUNDA.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 1 et 2.

SUrrexít Job, et scidit vestimenta sua; et tonso cápite córruens in terram, adorávit, et dixit: Nudus egressus

sum de útero matris meæ, et nudus revertar illùc : Dóminus dedit, Dóminus abstulit ; sicut Dómino plácuit, ita factum est : sit nomen Dómini benedictum. In ómnibus his non peccávit Job lábiis suis, neque stultum quid contrà Deum locútus est. Factum est autem cùm quâdam die venissent fílii Dei, et starent coràm Dómino, venisset quoque Satan inter eos et staret in conspectu ejus, ut díceret Dóminus ad Satan : Undè venis ? Qui respondens, ait : Circuívi terram, et perambulávi eam.

℣. Dóminus, *p.* 204.

Lectio ij.

ET dixit Dóminus ad Satan : Numquid considérasti servum meum Job, quòd non sit ei símilis in terra, vir simplex et rectus, ac timens Deum, et recédens à malo, et adhùc rétinens innocéntiam ? Tu autem commovisti me adversùs eum, ut afflígerem eum frustrà. Cui respondens Satan, ait : Pellem pro pelle, et cuncta quæ habet homo, dabit pro ánima sua ; alióquin mitte manum tuam, et tange os ejus et carnem ; et tunc vidébis quòd in fáciem benedícat tibi. Dixit ergò Dóminus ad Satan : Ecce in manu tua est ; verúmtamen ánimam illíus serva. Egressus ígitur Satan à fácie Dómini, percussit Job úlcere péssimo, à planta pedis usquè ad vérticem ejus : qui testâ sániem radébat, sedens in sterquilínio. Dixit autem illi uxor sua : Adhùc tu pérmanes in simplicitáte tua ? bénedic Deo, et mórere. Qui ait ad illam : Quasi una de stultis muliéribus locúta es : si bona suscépimus de manu Dei, mala quarè non suscipiámus ? In ómnibus his non peccávit Job lábiis suis,

℣. Quómodò, *p.* 204.

Lectio iij.

IGitur audientes tres amíci Job omne malum quod accidisset ei, venérunt sínguli de loco suo, Elíphaz Themanítes, et Baldad Suhítes, et Sophar Naamathítes. Condíxerant enim ut páriter venientes visitárent eum, et consolarentur. Cùmque elevassent procul óculos suos, non cognovérunt eum : et exclamántes ploravérunt ; scissísque véstibus, sparsérunt púlverem super caput suum in cœlum. Et sedérunt cum eo in terra septem diébus et septem nóctibus, et nemo loquebátur ei verbum ; vidébant enim dolórem esse vehementem.

℣. Noli timére, *p.* 205.

FERIA TERTIA.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 3.

POst hæc apéruit Job os suum, et maledíxit diéi suo, et locútus est: Péreat dies in qua natus sum, et nox in qua dictum est: Conceptus est homo. Dies ille vertátur in ténebras; non requírat eum Deus désuper, et non illustrétur lúmine. Obscúrent eum ténebræ, et umbra mortis; óccupet eum calígo, et involvátur amaritúdine. Noctem illam tenebrósus turbo possídeat, non computétur in diébus anni, nec numerétur in ménsibus. Sit nox illa solitária, nec laude digna: maledícant ei qui maledícunt diéi, qui paráti sunt suscitáre Leviáthan. Obtenebrentur stellæ calígine ejus: expectet lucem, et non vídeat, nec ortum surgentis auróræ; quia non conclúsit óstia ventris qui portávit me, nec ábstulit mala ab óculis meis.

℣. Quia pátiens, *p.* 206.

Lectio ij. Cap. 4.

RESpondens autem Elíphaz Themanítes, dixit: Si cœpérimus loqui tibi, fórsitan molestè accípies; sed conceptum sermónem tenére quis póterit? Ecce docuisti multos, et manus lassas roborasti; vacillantes confirmavérunt sermónes tui, et génua treméntia confortasti: nunc autem venit super te plaga, et defecisti; tétigit te, et conturbátus es. Ubi est timor tuus, fortitúdo tua, patiéntia tua, et perféctio viárum tuárum? Recordáre, óbsecro te, quis unquàm innocens périit? aut quandò recti deléti sunt? Quin pótiùs vidi eos qui operantur iniquitátem, et séminant dolóres, et metunt eos, flante Deo, perîsse, et spíritu iræ ejus esse consumptos.

℣. Non in multitúdine, *p.* 206.

Lectio iij. Cap. 6.

RESpondens autem Job, dixit: Utinam appenderentur peccáta mea quibus iram mérui, et calámitas quam pátior, in statéra! quasi aréna maris hæc grávior apparéret: undè et verba mea dolóre sunt plena; quia sagittæ Dómini in me sunt, quarum indignátio ébibit spíritum meum, et terróres Dómini mílitant contrà me. Numquid rúgiet ónager, cùm habúerit herbam? aut múgiet bos, cùm antè præsépe plenum stéterit? aut póterit cómedi insulsum, quod non est sale condítum? aut potest áliquis gustáre, quod gustátum affert mortem? Quæ priùs

nolébat tángere ánima mea, nunc præ angústia cibi mei sunt. Quis det ut véniat petítio mea; et quod expecto, tríbuat mihi Deus? et qui cœpit, ipse me cónterat; solvat manum suam, et succídat me? Et hæc mihi sit consolátio, ut afflígens me dolóre non parcat, nec contradícam sermónibus Sancti.

℟. Dómine, Rex, *p.* 207.

FERIA QUARTA.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 8.

REspondens Baldad Suhítes, dixit: Usquequò loquéris tália, et spíritus múltiplex sermónes oris tui? Numquid Deus supplantat judícium? aut Omnípotens subvertit quòd justum est? Etiamsi fílii tui peccavérunt ei, et dimísit eos in manu iniquitátis suæ; tu tamen si dilúculò consurréxeris ad Deum, et Omnipotentem fúeris deprecátus, si mundus et rectus incésseris, statìm evigiláhit ad te, et pacátum reddet habitáculum justítiæ tuæ; in tantùm ut si prióra tua fúerint parva, et novíssima tua multiplicentur nimìs.

℟. Dóminus, *p.* 204.

Lectio ij. Cap. 9.

ET respondens Job, ait: Vere scio quòd ita sit, et quòd non justificétur homo compósitus Deo. Si volúerit contèndere cum eo, non póterit ei respondére unum pro mille. Sápiens corde est, et fortis róbore: quis réstitit ei, et pacem hábuit? Qui tránstulit montes, et nesciérunt hi quos subvertit in furóre suo. Qui cómmovet terram de loco suo, et columnæ ejus concutiuntur. Qui præcipit soli, et non óritur; et stellas claudit quasi sub signáculo. Qui extendit cœlos solus, et gráditur super fluctus maris. Qui facit Arctúrum, et Oriónа, et Hyadas, et interióra Austri. Qui facit magna, et incomprehensibília et mirabília, quorum non est númerus.

℟. Quómodò, *p.* 204.

Lectio iij.

SI vénerit ad me, non vidébo eum; si abíerit, non intélligam. Si repente intérroget, quis respondébit ei? vel quis dícere potest: Cur ita facis? Deus, cujus iræ nemo resístere potest, et sub quo curvantur qui portant orbem. Quantus ergò sum ego, ut respóndeam ei, et loquar verbis meis cum eo? Qui etiamsi habúero quídpiam justum, non respondébo, sed meum júdicem deprecábor. Et cùm invocántem exaudíerit me, non

credo quòd audíerit vocem meam. In túrbine enim cónteret me, et multiplicábit vúlnera mea, étiam sine causa. Non concédit requiéscere spíritum meum, et implet me amaritudínibus. Si fortitúdo quæritur, robustíssimus est: si æquitas judícii, nemo audet pro me testimónium dícere. Si justificáre me volúero, os meum condemnábit me: si innocentem osténdero, pravum me comprobábit.

℟. Noli timére, *p.* 205.

FERIA QUINTA.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 11.

REspondens autem Sophar Naamathítes, dixit: Numquid qui multa lóquitur, non et áudiet? aut vir verbósus justificábitur? Tibi soli tacébunt hómines? et cùm céteros irríseris, à nullo confutáberis? Dixisti enim: Purus est sermo meus, et mundus sum in conspectu tuo. Atque útinàm Deus loquerétur tecum, et aperíret lábia sua tibi, ut osténderet tibi secréta sapiéntiæ, et quòd multiplex esset lex ejus; et intellígeres quòd multò minóra exigáris ab eo, quàm merétur iníquitas tua!

℟. Quia pátiens, *p.* 206.

Lectio ij. Cap. 12.

REspondens autem Job, dixit: Ergò vos estis soli hómines, et vobiscum moriétur sapiéntia? Et mihi est cor sicut et vobis, nec inférior vestrî sum: quis enim hæc quæ nostis ignórat? Qui derídetur ab amíco suo sicut ego, invocábit Deum, et exáudiet eum: derídetur enim justi simplícitas. Lampas contempta apud cogitatiónes dívitum, paráta ad tempus statútum. Abundant tabernácula prædónum, et audacter próvocant Deum cùm ipse déderit ómnia in manus eórum. Nimírùm intérroga jumenta, et docébunt te; et volatília cœli, et indicábunt tibi. Loquére terræ, et respondébit tibi, et narrábunt pisces maris. Quis ignórat quòd ómnia hæc manus Dómini fécerit? In cujus manu ánima omnis viventis, et spíritus universæ carnis hóminis.

℟. Non in multitúdine, *p.* 206.

Lectio iij. Cap. 13.

AUdíte ergò correptiónem meam, et judícium labiórum meórum atténdite. Numquid Deus índiget vestro mendácio, ut pro illo loquámini dolos? Numquid fáciem ejus accípitis, et pro Deo judicáre nitímini? Aut placébit ei quem celáre nihil potest? aut decipiétur ut homo vestris fraudulèutiis? Ipse vos árguet,

quóniam in abscóndito fáciem ejus accípitis. Statìm ut se commóverit, turbábit vos ; et terror ejus írruet super vos. Memória vestra comparábitur cíneri, et redigentur in lutum cervices vestræ. Tacéte paulisper, ut loquar quodcumque, mihi mens suggésserit. Quarè lácero carnes meas déntibus meis, et ánimam meam porto in mánibus meis ? Etiamsi occíderit me, in ipso sperábo : verúmtamen vias meas in conspectu ejus árguam. Et ipse erit salvátor meus : non enim véniet in conspectu ejus omnis hypócrita.

℣. Dómine Rex, *p.* 207.

FERIA SEXTA.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 32.

OMisérunt tres viri isti respondére Job, eò quòd justus sibi vidérétur. Et irátus, indignatusque est Elíu fílius Bárachel Buzítes, de cognatióne Ram : irátus est autem adversùm Job, eò quòd justum se esse díceret coràm Deo. Porrò adversùm amícos ejus indignátus est, eò quòd non invenissent responsiónem rationábilem, sed tantúmmodò condemnassent Job. Igitur Elíu expectávit Job loquéntem, eò quòd senióres essent qui loquebantur. Cùm autem vidisset quòd tres respondére non potuissent, irátus est vehementer. Respondensque Elíu fílius Bárachel Buzítes, dixit : Júnior sum témpore, vos autem antiquióres ; idcircò demisso cápite, véritus sum vobis indicáre meam sententiam. Sperábam enim quòd ætas prolíxior loquerétur, et annórum multitúdo docéret sapiéntiam. Sed, ut vídeo, spíritus est in homínibus, et inspirátio Omnipotentis dat intelligéntiam. Non sunt longævi sapientes, nec senes intélligunt judícium.

℣. Dóminus, *p.* 204.

Lectio ij. Cap. 36.

ADdens quoque Elíu, hæc locútus est : Sústine me páululùm, et indicábo tibi ; adhùc enim hábeo quod pro Deo loquar. Répetam sciéntiam meam à princípio, et operatórem meum probábo justum. Verè enim absquè mendácio sermónes mei, et perfecta sciéntia probábitur tibi. Deus potentes non ábjicit, cùm et ipse sit potens. Sed non salvat ímpios, et judícium paupéribus tríbuit. Non áuferet à justo óculos suos, et reges in sólio cóllocat in perpétuum, et illi erigúntur. Et si

fúerint in caténis, et vinciantur fúnibus paupertátis; indicábit eis ópera córum, et scélera córum, quia violenti fuérunt.

℟. Quómodò, *p.* 204.

Lectio iij. Cap. 38.

RESpondens autem Dóminus Job de túrbine, dixit: Quis est iste involvens sententias sermónibus imperítis? Accinge sicut vir lumbos tuos: interrogábo te, et responde mihi. Ubi eras quandò ponébam fundamenta terræ? índica mihi, si habes intelligéntiam. Quis pósuit mensúras ejus, si nosti? vel quis tetendit super eam líneam? Super quo bases illíus solidátæ sunt? aut quis demísit lápidem angulárem ejus; cùm me laudárent simul astra matutína, et jubilárent omnes fílii Dei? Quis conclúsit óstiis mare, quándò erumpébat quasi de vulva procédens; cùm pónerem nubem vestimentum ejus, et calígine illud quasi pannis infántiæ obvólverem? Circúmdedi illud términis meis, et pósui vectem et óstia. Et dixi: Usquè hùc vénies, et non procédes ámpliùs; et hìc confringes tumentes fluctus tuos.

℟. Noli timére, *p.* 205.

SABBATO.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 42.

RESpondens Job Dómino, dixit: Scio quia ómnia potes, et nulla te latet cogitátio. Quis est iste qui celat consílium absque sciéntia? ídeò insipienter locútus sum, et quæ ultrà modum excéderent sciéntiam meam. Audi, et ego loquar: interrogábo te, et responde mihi. Audítu auris audívi te, nunc autem óculus meus videt te. Idcircò ipse me reprehendo, et ago pœniténtiam in favilla et cínere. Postquàm autem locútus est Dóminus verba hæc ad Job, dixit ad Elíphaz Themanítem: Irátus est furor meus in te, et in duos amícos tuos; quóniam non estis locúti coràm me rectum, sicut servus meus Job. Súmite ergò vobis septem tauros et septem aríetes, et ite ad servum meum Job, et offerte holocaustum pro vobis: Job autem servus meus orábit pro vobis; fáciem ejus suscípiam, ut non vobis imputétur stultítia; neque enim locúti estis ad me recta, sicut servus meus Job.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

ABiérunt ergò Elíphaz Themanítes, et Baldad Suhítes, et Sophar Naamathítes, et fecérunt sicut locútus fúerat Dóminus ad eos; et suscépit Dóminus fáciem Job. Dóminus quoque conversus est ad pœniténtiam Job, cùm oráret ille pro amícis suis. Et áddidit Dóminus ómnia quæcumque fúerant Job, duplícia. Venérunt autem ad eum omnes fratres sui, et universæ soróres suæ, et cuncti qui nôverant eum priùs, et comedérunt cum eo panem in domo ejus: et movérunt super eum caput, et consoláti sunt eum super omni malo quod intúlerat Dóminus super eum; et dedérunt ei unusquisque ovem unam, et inaurem áuream unam.

Lectio iij.

DOminus autem benedixit novíssimis Job magis quàm princípio ejus: et facta sunt ei quatuórdecim míllia óvium, et sex míllia camelórum, et mille juga boum, et mille ásinæ. Et fuérunt ei septem fílii et tres fíliæ... Vixit autem Job post hæc centum quadragínta annis, et vidit fílios suos, et fílios fiiórum suórum usquè quartam generatiónem; et mórtuus est senex, et plenus diérum.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Tobías factus est cæcus: hanc autem tentatiónem ídeò Dóminus permísit evenire illi, ut pósteris darétur exemplum patiéntiæ ejus, sicut et sancti Job. *Tob.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XV.
post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Tobíæ.

Lectio j. Cap. 1.

TObías ex tribu et civitáte Néphthali, ... cùm captus esset in diébus Salmánasar regis Assyriórum, in captivitáte tamen pósitus, viam veritátis non deséruit; ita ut ómnia quæ habére póterat, quotídiè concaptívis frátribus qui erant ex ejus génere, impertíret. Cùmque esset júnior ómnibus in tribu Néphthali, nihil tamen puerile gessit in ópere. Déniquè cùm irent omnes ad vítulos áureos quos Jeróboam fécerat rex Israel, hic solus fugiébat consórtia ómnium; sed pergébat in Jerúsalem ad templum Dómini, et ibi adorábat Dóminum Deum Israel, ómnia primitíva sua, et décimas suas fidéliter ófferens;

ita ut in tértio anno prosélytis et ádvenis ministráret omnem decimatiónem. Hæc et his símilia secundùm legem Dei puérulus observábat.

℟. Dóminus, *p.* 204.

Lectio ij.

CUm verò factus esset vir, accépit uxórem Annam de tribu sua; genuitque ex ea fílium, nomen suum impónens ei, quem ab infántia timére Deum dócuit, et abstinére ab omni peccáto. Igitur cùm per captivitátem devenisset cum uxóre sua et fílio in civitátem Níniven, cum omni tribu sua; cùm omnes éderent ex cibis Gentílium, iste custodívit ánimam suam, et numquàm contaminátus est in escis córum. Et quóniam memor fuit Dómini in toto corde suo, dedit illi Deus grátiam in conspectu Salmánasar regis; et dedit illi potestátem quocumquè vellet ire, habens libertátem quæcumque fácere voluisset. Pergébat ergò ad omnes qui erant in captivitáte, et mónita salútis dabat eis. Cùm autem venisset in Rages civitátem Medórum, et ex his quibus honorátus fúerat à rege, habuisset decem talenta argenti; et cùm in multa turba géneris sui Gabélum egentem vidéret, qui erat ex tribu ejus, sub chirógrapho dedit illi memorátum pondus argenti.

℟. Quómodò, *p.* 204.

Lectio iij.

POst multum verò témporis, mórtuo Salmánasar rege, cùm regnáret Sennácherib fílius ejus pro eo, et fílios Israel exósos habéret in conspectu suo, Tobías quotídiè pergébat per omnem cognatiónem suam, et consolabátur eos, dividebatque unicuíque, proùt poterat, de facultátibus suis; esurientes alébat, nudisque vestimenta præbébat, et mórtuis atque occísis sepultúram sollícitus exhibébat. Déniquè cùm reversus esset rex Sennácherib, fúgiens à Judæa plagam quam circa eum fécerat Deus propter blasphémiam suam, et irátus multos occíderet ex fíliis Israel, Tobías sepeliébat córpora eórum. At ubì nuntiátum est regi, jussit eum occídi, et tulit omnem substántiam ejus. Tobías verò cum fílio suo et cum uxóre fúgiens, nudus látuit, quia multi diligébant eum. Post dies verò quadraginta quinque occidérunt regem fílii ipsius: et reversus est Tobías in domum suam, omnisque facultas ejus restitúta est ei.

℟. Noli timére, *p.* 205.

IN

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi, de Tobía.

Cap. 1. *Lectio iv.*

LEcto prophético libro, qui inscríbitur Tobías, quamvis plenè vobis virtútes sancti Prophétæ Scriptúra insinuáverit, tamen compendiário mihi sermóne de ejus méritis recensendis et opéribus apud vos utendum árbitror, ut ea quæ Scriptúra históricо more digessit látiùs, nos stríctiùs comprehendámus, virtútum ejus génera velut quodam breviário colligentes. Fuit Tobías vir justus, misércors, hospitális; et hoc virtútum præditus choro, súbiit ærumnam captivitátis quam ferébat humíliter atque patienter, commúnem magis injúriam quàm privátam dolens; nec sibi virtútum suffrágia nihil profuisse deplórans, sed magis eam sibi contuméliam minórem peccatórum suórum prétio illátam arbitrátus méruit edictum, ne quis ex fíliis captivitátis mórtuum sepultúræ daret.

℟. Quia pátiens, *p.* 206.

Lectio v.

AT ille interdicto non revocabátur magis quàm incitabátur, ne desérere officium pietátis, mortis metu, viderétur; erat enim misericórdiæ prétium mortis pœna. Talis flagítii deprehensus reus, vix tandem per amícum pótuit, direpto património, egénus et exul restítui suis. Iterùm in his versabátur officiis; et si quid alimenti foret, peregrínum cum quo cibum súmeret, quærébat. Itaque, cùm fessus à sepultúræ revertisset múnere, appósitis sibi edendi subsídiis, misso fílio, quærébat consortem convívii. Dùm convíva accérsitur, nuntiátis insepulti córporis relíquiis, convívium deserébat: nec putábat pium ut ipse cibum súmeret, cùm in público corpus jacéret exánime. Hoc illi quotidiánum opus, et magnum.

℟. Non in multitúdine, *p.* 206.

Lectio vj. Cap. 2.

TAm sancto fessus officio Prophéta, dùm requiescit juxtà paríetem aulæ, cadente de pásserum nido stércore, albúgine cæcitátem incidit; nec conquestus ingémuit, nec dixit: Hæc merces labórum meórum? Fraudári magis se dóluit obsequiórum, quàm oculórum múnere; nec cæcitátem pœnam, sed impedimentum putábat. Et cùm victum mercéde leváret cónjugis, ne quid furtívum domum suam intráret, cavébat. Déniquè

plus honestáti quàm necessitáti cónsulens, cui sua déerant, commodáverat próximo suo pecúniam quamdam, quam tóto vitæ suæ témpore in tanta indigéntia non repoposcit. Vix, ubi se fessum vidit, et depósitum senectúte, insinuávit fílio, non tàm cúpiens commodátum repóscere, quàm sollícitus ne fraudáret hærédem. Quòd ígitur commodávit pecúniam, et non fœnerávit, justi servávit offícium. Malum est enim fœnus quo quæruntur usúræ; sed non illud fœnus malum de quo scriptum est: Fœnera próximo tuo in témpore necessitátis illíus.

℟. Dómine, Rex, *p.* 207.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 7.

IN illo témpore, ibat Jesus in civitátem quæ vocátur Naïm, et ibant cum eo discípuli ejus, et turba copiósa. Cùm autem appropinquáret portæ civitátis, ecce defunctus efferebátur fílius únicus matris suæ. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 98. *de verbis Evang. Luc.* 7. *c.* 4.

VIdeámus quid Christus nos díscere vóluit in tribus mórtuis quos suscitávit. Resuscitávit fíliam mórtuam Archisynagógi, ad quam ægrotántem petebátur ut eam de ægritúdine liberáret. Excitávit et hunc júvenem víduæ fílium, de quo nunc admóniti sumus; ut hìnc ista quæ ipse largíri dignátur, cum vestra caritáte loquerémur. Modò audístis quómodò excitátus est. Appropinquábat Dóminus civitáti: et ecce efferebátur mórtuus jam extra portam. Misericórdiâ commótus quòd flebat mater vídua, et destitúta único fílio, fecit quod audístis, dicens: Adolescens, tibi dico, Surge. Surrexit ille mórtuus, cœpit loqui; et réddidit illum matri suæ. Excitávit et Lázarum de sepulcro.

℟. Defunctus efferebátur fílius únicus matris suæ; et hæc vídua erat. Quam cùm vidisset * Dóminus, misericórdiâ motus super eam, dixit illi: Noli flere. ℣. Non despíciet Dóminus víduam, si effundat loquélam gémitûs. * Dóminus. *Luc.* 7. *Eccli.* 35.

Lectio viij. Cap. 5.

ISta tria génera mortuórum sunt tria génera peccatórum, quos hodièque súscitat Christus. Illa enim mórtua fília Archisynagógi intùs erat in domo; nondùm erat

de secrétis pariétibus eláta in públicum. Ibi intùs suscitáta est, viva paréntibus réddita. Iste autem jam quidèm non in domo, sed tamen nondùm in sepulcro; pariétibus elátus erat, terræ mandátus non erat. Qui suscitávit mórtuam nondùm elátam, suscitávit mórtuum jam elátum, nondùm sepultum. Tértium restábat, ut et sepultum suscitáret; et hoc fecit in Lázaro.

℟. Accessit Jesus, et tétigit lóculum; hi autem qui portábant, stetérunt. Et * Ait: Adolescens, tibi dico, Surge. Et resédit qui erat mórtuus. ℣. Deus noster, Deus salvos faciendi; et Dómini Dómini éxitus mortis. * Ait. *Luc.* 7. *Ps.* 67.

Lectio ix. Cap. 7.

HAEc ergò, caríssimi, sic audiámus, ut qui vivunt, vivant; qui mórtui sunt, reviviscant. Sive adhùc peccátum in corde conceptum est, et non processit in factum; pœníteat, corrigátur cogitátio, surgat mórtuus intrà domum conscientiæ. Sive jam quod cogitávit, admísit; nec sic desperétur. Non surrexit mórtuus intùs, surgat elátus. Pœníteat facti; de próximo reviviscat: non eat in profundum sepultúræ; non accípiat désuper consuetúdinis molem. Sed fortè jam illi loquor, qui jam duro sui moris lápide prémitur, qui jam urgétur consuetúdinis póndere, qui jam quatriduánus putet. Nec ipse despéret: profundus mórtuus est, sed altus est Christus. Novit clamando terréna óñera rúmpere, novit intrínsecùs per seipsum vivificáre, solvendum discípulis tráde re. Agant étiam tales pœniténtiam; neque enim Lázaro resuscitáto post quatríduum ullus putor in vivente remánserat. Ergò qui vivunt, vivant: quicumque autem mórtui sunt, in quacumque harum trium morte se invénerint, agant ut celériter jam resurgant.

℟. Sicut Pater súscitat mórtuos, et vivíficat; * Sic et † Fílius quos vult, vivíficat. ℣. Non est fortis sicut Deus noster: Dóminus mortíficat, et vivíficat; * Sic. Glória Patri. † Fílius. *Joan.* 5. 1. *Reg.* 2.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. Qui erat mórtuus, cœpit loqui; et dedit illum Jesus matri suæ. *Luc.* 7.

Oratio.

ECclésiam tuam, Dómine, miserátio continuáta mundet et múniat; et, quia sine te non

potest salva consístere, tuo semper múnere gubernétur : Per Dóminum nostrum.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Accépit omnes timor, et magnificábant Deum, dicentes : Quia Prophéta magnus surrexit in nobis, et quia Deus visitávit plebem suam. *Luc.* 7.

FERIA SECUNDA.

De libro Tobíæ.

Lectio j. Cap. 8.

POst hæc cùm esset dies festus Dómini, et factum esset prándium bonum in domo Tobíæ, dixit fílio suo : Vade, et adduc áliquos de tribu nostra, timentes Deum, ut epulentur nobiscum. Cùmque abiísset, reversus nuntiávit ei unum ex fíliis Israel jugulátum jacére in platéa. Statímque exíliens de accúbitu suo, relinquens prándium, jejúnus pervénit ad corpus : tollensque illud portávit ad domum suam occultè ; ut, dùm sol occubuisset, cautè sepelíret eum. Cùmque occultasset corpus, manducávit panem cum luctu et tremóre, mémorans illum sermónem quem dixit Dóminus per Amos prophétam : Dies festi vestri convertentur in lamentatiónem et luctum.

℟. Dóminus, *p.* 204.

Lectio ij.

CUm verò sol occubuisset, ábiit, et sepelívit eum. Arguébant autem eum omnes próximi ejus, dicentes : Jam hujus rei causâ intérfici jussus es, et vix effugisti mortis impérium ; et iterùm sépelis mórtuos ? Sed Tobías plus timens Deum quàm regem, rapiébat córpora occisórum, et occultábat in domo sua, et médiis nóctibus sepeliébat ea. Cóntigit autem ut quâdam die fatigátus à sepultúra, véniens in domum suam, jactasset se juxtà parietem, et obdormîsset, et ex nido hirúndinum dormienti illi cálida stércora incíderent super óculos ejus, fieretque cæcus. Hanc autem tentatiónem ídeò permísit Dóminus evenire illi, ut pósteris darétur exemplum patiéntiæ ejus, sicut et sancti Job.

℟. Quómodò, *p.* 204.

Lectio iij. Cap. 2 et 3.

ANna verò uxor ejus ibat ad opus textrínum quotídiè, et de labóre mánuum suárum victum quem cónsequi póterat, deferébat. Undè factum est ut hædum caprárum accípiens detulisset domi ; cujus cùm vocem balantis vir ejus audîsset, dixit : Vidéte ne fortè furtívus sit, réddite eum

dóminis suis ; quia non licet nobis aut édere ex furto áliquid , aut contíngere. Ad hæc uxor ejus irráta , respondit : Manifestè vana facta est spes tua , et eleemósynæ tuæ modò apparuérunt. Atque his et áliis hujuscémodi verbis exprobrábat ei. Tunc Tobías ingémuit, et cœpit oráre cum lácrymis , dicens : Justus es , Dómine , et ómnia judícia tua justa sunt ; et omnes viæ tuæ , misericórdia , et véritas , et judícium. Et nunc , Dómine , memor esto meî , et ne vindictam sumas de peccátis meis , neque reminiscáris delicta mea, vel parentum meórum. Quóniam non obedívimus præceptis tuis , ídeò tráditi sumus in direptiónem , et captivitátem , et mortem , et in fábulam , et in impropérium ómnibus natiónibus in quibus dispersisti nos.... Et nunc , Dómine , secundùm voluntátem tuam fac mecum , et præcipe in pace récipi spíritum meum : éxpedit enim mihi mori magìs quàm vívere.

℟. Noli timére , *p.* 205.

FERIA TERTIA.

De libro Tobíæ.

Lectio j. Cap. 4.

CUm Tobías putáret oratiónem suam exaudíri ut mori potuisset , vocávit ad se Tobíam fílium suum , dixitque ei : Audi , fili mi , verba oris mei , et ea in corde tuo quasi fundamentum cónstrue. Cùm accéperit Deus ánimam meam , corpus meum sépeli ; et honórem habébis matri tuæ ómnibus diébus vitæ ejus : memor enim esse debes quæ et quanta perícula passa sit propter te in útero suo. Cùm autem et ipsa compléverit tempus vitæ suæ , sepélias eam circà me. Ómnibus autem diébus vitæ tuæ in mente habéto Deum ; et cave ne aliquandò peccáto conséntias , et prætermittas præcepta Dómini Dei nostri. Ex substántia tua fac eleemósynam , et noli avértere fáciem tuam ab ullo páupere : ita enim fiet ut nec à te avertátur fácies Dómini. Quómodò potúeris , ita esto miséricors. Si multum tibi fúerit , abundanter tríbue ; si exíguum tibi fúerit , étiam exíguum libenter impertíri stude. Præmium enim bonum tibi thesaurízas in die necessitátis ; quóniam eleemósyna ab omni peccáto et à morte líberat , et non patiétur ánimam ire in ténebras. Fidúcia magna erit coràm summo Deo ele-

emósyna ómnibus faciéntibus eam.

℟. Quia pátiens, *p.* 206.

Lectio ij.

ATtende tibi, fili mi, ab omni fornicatióne; et præter uxórem tuam nunquàm patiáris crimen scire. Supérbiam nunquàm in tuo sensu aut in tuo verbo dominári permittas; in ipsa enim inítium sumpsit omnis perdítio. Quicumque tibi áliquid operátus fúerit, statìm ei mercédem restítue; et merces mercenárii tui apud te omnínò non remáneat. Quod ab álio óderis fíeri tibi, vide ne tu aliquandò álteri fácias. Panem tuum cum esuriéntibus et egénis cómede, et de vestimentis tuis nudos tege. Panem tuum et vinum tuum super sepultúram justi constítue, et noli ex eo manducáre et bíbere cum peccatóribus. Consílium semper à sapiente perquíre. Omni témpore bénedic Deum; et pete ab eo ut vias tuas dírigat, et ómnia consília tua in ipso permáneant. Indico étiam tibi, fili mi, dedisse me decem talenta argenti, dùm adhùc infántulus esses, Gabélo, in Rages civitáte Medórum; et chirógraphum ejus apud me hábeo: et ídeò perquíre quómodò ad eum pervénias, et recípias ab eo suprà memorátum pondus argenti, et restítuas ei chirógraphum suum. Noli timére, fili mi; páuperem quidèm vitam gérimus: sed multa bona habébimus, si timuérimus Deum, et recessérimus ab omni peccáto, et fecérimus benè.

℟. Non in multitúdine, *p.* 206.

Lectio iij. Cap. 5.

TUnc respondit Tobías patri suo, et dixit: Omnia quæcumque præcepisti mihi, fáciam, pater. Quómodò autem pecúniam hanc requíram, ignóro. Ille me nescit, et ego eum ignóro: quod signum dabo ei? Sed neque viam per quam pergátur illùc, aliquandò cognóvi. Tunc pater suus respondit illi, et dixit: Chirógraphum quidèm illíus penès me hábeo; quod dùm illi osténderis, statìm restítuet. Sed perge nunc, et inquíre tibi áliquem fidélem virum, qui eat tecum, salvâ mercéde suâ; ut, dùm adhùc vivo, recípias eam. Tunc egressus Tobías, invénit júvenem spléndidum, stantem præcinctum, et quasi parátum ad ambulandum. Et ignórans quòd Angelus Dei esset, salutávit eum, et dixit: Undè te habémus, bone júvenis? At ille respon-

dit : Ex filiis Israel. Et Tobías dixit ei : Nosti viam quæ ducit in regiónem Medórum ? Cui respondit : Novi ; et ómnia itínera ejus frequenter ambulávi , et mansi apud Gabélum fratrem nostrum , qui morátur in Rages civitáte Medórum , quæ pósita est in monte Ecbátanis.

℟. Dómine , Rex , *p.* 207.

FERIA QUARTA.

De libro Tobíæ.

Lectio j. Cap. 6.

PRofectus est Tobías , et canis secútus est eum ; et mansit primâ mansióne juxtà flúvium Tigris. Et exívit ut laváret pedes suos ; et ecce piscis immánis exívit ad devorandum eum. Quem expavescens Tobías , clamávit voce magnâ , dicens : Dómine , invádit me. Et dixit ei Angelus : Apprehende bránchiam ejus , et trahe eum ad te. Quod cùm fecisset , attraxit eum in siccum : et palpitáre cœpit antè pedes ejus. Tunc dixit ei Angelus : Exéntera hunc piscem ; et cor ejus , et fel , et jecur repóne tibi : sunt enim hæc necessária ad medicamenta utíliter. Quod cùm fecisset , assávit carnes ejus , et secum tulérunt in via ; cétera saliérunt , quæ sufficerent eis , quousquè pervenírent in Rages civitátem Medórum. Tunc interrogávit Tobías Angelum , et dixit ei : Obsecro te , Azaría frater , ut dicas mihi quod remédium habébunt ista , quæ de pisce serváre jussisti ? Et respondens Angelus , dixit ei : Cordis ejus partículam si super carbónes ponas , fumus ejus extrícat omne genus dæmoniórum , sive à viro , sive à mulíere ; ita ut ultrà non accédat ad eos. Et fel valet ad ungendos óculos in quibus fúerit albúgo , et sanabuntur.

℟. Dóminus , *p.* 204.

Lectio ij.

ET dixit ei Tobías : Ubi vis ut maneámus ? Respondensque Angelus , ait : Est hìc Ráguël nómine , vir propinquus de tribu tua , et hìc habet fíliam nómine Saram ; sed neque másculum , neque féminam ullam habet áliam præter eam. Tibi debétur omnis substántia ejus , et oportet eam te accípere cónjugem. Pete ergò eam à patre ejus , et dabit tibi eam in uxórem. Tunc respondit Tobías , et dixit : Audio quia trádita est septem viris , et mórtui sunt ; sed et hoc audívi , quia dæmónium occídit illos. Tímeo

ergò ne fortè et mihi hæc evéniant ; et cum sim únicus paréntibus meis, depónam senectútem illórum cum tristítia ad ínferos.

℟. Quómodò, *p.* 204.

Lectio iij.

TUnc ángelus Ráphael dixit ei: Audi me, et ostendam tibi qui sunt quibus prævalére potest dæmónium. Hi namque qui conjúgium ita suscípiunt, ut Deum à se et à sua mente exclúdant, et suæ libídini ita vacent, sicut equus et mulus quibus non est intellectus, habet potestátem dæmónium super eos. Tu autem cùm accéperis eam, ingressus cubículum, per tres dies cóntinens esto ab ea; et nihil áliud, nisi oratiónibus vacábis cum ea. Ipsâ autem nocte, incenso jécore piscis, fugábitur dæmónium. Secundâ verò nocte in copulatióne sanctórum Patriarchárum admittéris. Tértiâ autem nocte benedictiónem consequéris, ut fílii ex vobis procreentur incólumes. Transactâ autem tértiâ nocte, accípies vírginem cum timóre Dómini, amóre filiórum magìs quàm libídine ductus, ut in sémine Abrahæ benedictiónem in fíliis consequáris.

℟. Noli timére, *p.* 205.

FERIA QUINTA.

De libro Tobíæ.

Lectio j. Cap. 7.

INgressi sunt ad Raguélem ; et suscépit eos Ráguël cum gáudio. Intuensque Tobíam Ráguël, dixit Annæ uxóri suæ : Quàm símilis est júvenis iste consobríno meo! Et cùm hæc dixisset, ait : Undè estis, júvenes fratres nostri? At illi dixérunt : Ex tribu Néphthali sumus, ex captivitáte Nínive. Dixitque illis Ráguël : Nostis Tobíam fratrem meum ? Qui dixérunt: Nóvimus. Cùmque multa bona loquerétur de eo, dixit Angelus ad Raguélem : Tobías de quo intérrogas, pater istíus est. Et misit se Ráguël, et cum lácrymis osculátus est eum ; et plorans suprà collum ejus, dixit: Benedíctio sit tibi, fili mi, quia boni et óptimi viri fílius es. Et Anna uxor ejus et Sara ipsórum fília lacrymátæ sunt. Postquàm autem locúti sunt præcépit Ráguël occídi aríetem, et parári convívium. Cùmque hortarétur eos discúmbere ad prándium, Tobías dixit : Hic ego hódiè non manducábo, neque bibam, nisi priùs petitiónem meam confírmes, et promittas mihi dare Saram fíliam tuam.

℟. Quia pátiens, *p.* 206.

Lectio ij.

TUnc dixit Ráguël: Non dúbito quòd Deus preces et lácrymas meas in conspectu suo admíserit; et credo quóniam ídeò fecit vos veníre ad me, ut ista conjungerétur cognatióni suæ secundùm legem Móysi: et nunc noli dúbium gérere quòd tibi eam tradam. Et apprehendens déxteram fíliæ suæ, dextræ Tobíæ trádidit dicens: Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob vobíscum sit, et ipse conjungat vos, impleatque benedictiónem suam in vobis. Et acceptâ chartâ, fecérunt conscriptiónem conjúgii. Et post hæc epuláti sunt, benedicentes Deum. Vocavitque Ráguël ad se Annam uxórem suam, et præcépit ei ut præparáret álterum cubículum. Et introduxit illùc Saram fíliam suam, et lacrymáta est. Dixitque ei: Forti ánimo esto, fília mea; Dóminus cœli det tibi gáudium pro tædio quod perpessa es.

℟. Non in multitúdine, *p.* 206.

Lectio iij. Cap. 8.

TUnc hortátus est vírginem Tobías, dixitque ei: Sara, exurge, et deprecémur Deum hódiè, et cras, et secundum cras; quia his tribus nóctibus Deo júngimur; tértiâ autem transactâ nocte, in nostro érimus conjúgio: fílii quippè sanctórum sumus; et non póssumus ita conjungi sicut gentes quæ ignórant Deum. Surgentes autem páriter, instanter orábant ambo simul, ut sánitas darétur eis. Dixitque Tobías: Dómine Deus patrum nostrórum, benedícant te cœli et terra, máreque et fontes, et flúmina, et omnes creatúræ tuæ quæ in eis sunt. Tu fecisti Adam de limo terræ, dedistíque ei adjutórium Evam: et nunc, Dómine, tu scis quia non luxúriæ causâ accípio sorórem meam cónjugem, sed solâ posteritátis dilectióne, in qua benedicátur nomen tuum in sécula seculórum. Dixit quoque Sara: Miserére nobis, Dómine, miserére nobis; et consenescámus ambo páriter sani.

℟. Dómine, Rex, *p.* 207.

FERIA SEXTA.

De libro Tobíæ.

Lectio j. Cap. 8 et 9.

ADjurávit Ráguël Tobíam, ut duas hebdómadas morarétur apud se. De ómnibus autem quæ possidébat Ráguël, dimídiam partem dedit Tobíæ; et fecit scriptúram, ut pars dimídia quæ supérerat, post óbitum

eórum, Tobíæ domínio deveníret. Tunc vocávit Tobías Angelum ad se, quem quidèm hóminem existimábat, dixitque ei: Azaría frater, peto ut ascultes verba mea. Si meipsum tradam tibi servum, non ero condignus providéntiæ tuæ: tamen óbsecro te, ut assúmas tibi animália sive servítia, et vadas ad Gabélum in Rages civitátem Medórum, reddasque ei chirógraphum suum, et recípias ab eo pecúniam, et roges eum veníre ad núptias meas. Scis enim ipse quóniam númerat pater meus dies; et si tardávero unâ die plus, contristátur ánima ejus. Et certè vides quómodò adjurávit me Ráguël, cujus adjuramentum spérnere non possum. Tunc Ráphael, assúmens quátuor ex servis Raguélis, et duos camélos, in Rages civitátem Medórum perrexit: et invéniens Gabélum, réddidit ei chirógraphum suum, et recépit ab eo omnem pecúniam. Indicavitque ei de Tobía fílio Tobíæ, ómnia quæ gesta sunt; fecitque eum secum veníre ad núptias.

℟. Dóminus, *p.* 204.

Lectio ij. Cap. 10.

CUm verò moras fáceret Tobías causâ nuptiárum, sollícitus erat pater ejus Tobías, dicens: Putas quarè morátur fílius meus, aut quarè detentus est ibi? Putasne Gabélus mórtuus est, et nemo reddet illi pecúniam? Cœpit autem contristári nimis ipse, et Anna uxor ejus cum eo; et cœpérunt ambo simul flere, eò quòd die statúto mínimè reverterétur fílius eórum ad eos. Flebat ígitur mater ejus irremediabílibus lácrymis, atque dicébat: Heu, heu me, fili mi! ut quid te mísimus peregrinári, lumen oculórum nostrórum, báculum senectútis nostræ, solátium vitæ nostræ, spem posteritátis nostræ? ómnia simul in te uno habentes, te non debúimus dimíttere à nobis. Cui dicébat Tobías: Tace, et noli turbári; sanus est fílius noster: satìs fidélis est vir ille cum quo mísimus eum.

℟. Quómodò, *p.* 204.

Lectio iij. Cap. 11.

ANna autem sedébat secùs viam quotídiè in supercílio montis, undè respícere póterat de longínquo. Et dùm ex eódem loco specularétur adventum ejus, vidit à longè; et illicò agnóvit venientem fílium suum; currensque nuntiávit viro suo, dicens:

Ecce venit fílius tuus. Dixitque Ráphael ad Tobíam : At ubì introíeris domum tuam , statìm adóra Dóminum Deum tuum ; et grátias agens ei , accéde ad patrem tuum , et osculáre eum. Statìmque lini super óculos ejus ex felle isto piscis quod portas tecum : scias enim quóniam mox aperientur óculi ejus ; et vidébit pater tuus lumen cœli , et in aspectu tuo gaudébit. Tunc præcucurrit canis qui simul fúerat in via ; et quasi núntius advéniens , blandimento suæ caudæ gaudébat. Et consurgens cæcus pater ejus , cœpit offendens pédibus cúrrere ; et datâ manu púero , occurrit óbviàm fílio suo : et suscípiens osculátus est eum cum uxóre sua , et cœpérunt ambo flere præ gáudio. Cùmque adorassent Deum , et grátias egissent , consedérunt. Tunc sumens Tobías de felle piscis , linívit óculos patris sui : et sustínuit quasi dimídiam ferè horam ; et cœpit albúgo ex óculis ejus , quasi membrána ovi , égredi : quam apprehendens Tobías traxit ab óculis ejus ; statìmque visum recépit. Et glorificábant Deum.

℟. Noli timére, *p.* 205.

SABBATO.

De libro Tobiæ.

Lectio j. Cap. 12.

VOcávit ad se Tobías fílium suum , dixitque ei : Quid póssumus dare viro isti sancto qui venit tecum ? Respondens Tobías , dixit patri suo : Pater , quam mercédem dábimus ei ? aut quid dignum póterit esse benefíciis ejus ? Me duxit et reduxit sanum , pecúniam à Gabélo ipse recépit , uxórem ipse me habére fecit , et dæmónium ab ea ipse compéscuit , gáudium paréntibus ejus fecit , meipsum à devoratióne piscis erípuit , te quoque vidére fecit lumen cœli , et bonis ómnibus per eum repléti sumus. Quid illi ad hæc potérimus dignum dare ? Sed peto te , pater mi , ut roges eum si fortè dignábitur medietátem de ómnibus quæ alláta sunt , sibi assúmere. Et vocantes eum , pater scílicèt et fílius , tulérunt eum in partem , et rogáre cœpérunt ut dignarétur dimídiam partem ómnium , quæ attúlerant , acceptam habére.

[*Si fiat de Sabbato* , ℟℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ XIV* , *p.* 206.]

Lectio ij.

TUnc dixit eis occultè : .... Manifesto vobis veritátem , et non abscondam à vobis occúltum sermónem. Quandò orábas cum lácrymis , et sepeliébas mórtuos ; et derelinquébas prándium tuum , et mórtuos abscondébas per diem in domo tua , et nocte sepeliébas eos , ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. Et quia acceptus eras Deo , necesse fuit ut tentátio probáret te. Et nunc misit me Dóminus ut curárem te , et Saram uxórem fílii tui à dæmónio liberárem. Ego enim sum Ráphael Angelus , unus ex septem qui astámus antè Dóminum. Cùmque hæc audîssent , turbáti sunt , et trementes cecidérunt super terram in fáciem suam. Dixitque eis Angelus : Pax vobis , nólite timére. Etenim cùm essem vobiscum , per voluntátem Dei eram , ipsum benedícite , et cantáte illi. Vidébar quidèm vobiscum manducáre , et bíbere ; sed ego cibo invisíbili et potu qui ab homínibus vidéri non potest , utor. Tempus est ergò ut revertar ad eum qui me misit : vos autem benedícite Deum , et narráte ómnia mirabília ejus.

Lectio iij. Cap. 14.

POstquàm illumináti est Tobías , vixit annis quadraginta duóbus , et vidit fílios nepótum suórum.... In hora autem mortis suæ , vocávit ad se Tobíam fílium suum , et septem júvenes fílios ejus nepótes suos , dixitque eis : Propè erit intéritus Nínive ; non enim éxcidit verbum Dómini : et fratres nostri qui dispersi sunt à terra Israel , revertentur ad eam. Omnis autem deserta terra ejus replébitur , et domus Dei quæ in ea incensa est, íterùm reædificábitur ; ibìque revertentur omnes timentes Deum : et relinquent gentes idóla sua , et vénient in Jerúsalem , et inhabitábunt in ea ; et gaudébunt in ea omnes reges terræ , adorantes Regem Israel. Audíte ergò , fílii mei , patrem vestrum : Servíte Dómino in veritáte , et inquírite ut faciátis quæ plácita sunt illi ; et fíliis vestris mandáte ut fáciant justítias et eleemósynas , ut sint mémores Dei , et benedícant eum in omni témpore in veritáte , et in tota virtúte sua. Nunc ergò , fílii , audíte me ,

et nolíte manére hìc; sed quâcumque die sepeliéritis matrem vestram circà me in uno sepulcro, ex eo dirígite gressus vestros ut exeátis hìnc : vídeo enim quia iníquitas ejus finem dabit ei. Factum est autem post óbitum matris suæ, Tobías abscessit ex Nínive, cum uxóre sua, et fíliis, et filiórum fíliis, et reversus est ad sóceros suos. Invenítque eos incólumes in senectúte bona, et curam eórum gessit, et ipse clausit óculos eórum : et omnem hæreditátem domûs Raguélis ipse percépit, viditque quintam generatiónem, fílios filiórum suórum. Et complétis annis nonaginta novem in timóre Dómini, cum gáudio sepeliérunt eum. Omnis autem cognátio ejus, et omnis generátio ejus in bona vita et in sancta conversatióne permansit; ita ut accepti essent tàm Deo quàm homínibus, et cunctis habitántibus in terra.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Venit Assur in multitúdine fortitúdinis suæ. Dóminus autem omnípotens trádidit eum in manus fémineæ, et confódit eum. *Judith* 16.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XVI. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Judith.

Lectio j. Cap. 1.

ARphaxad rex Medórum subjugáverat multas gentes império suo; et ipse ædificávit civitátem potentíssimam, quam appellávit Ecbátanis..... Et gloriabátur quasi potens in poténtia exércitûs sui, et in glória quadrigárum suárum. Anno ígitur duodécimo regni sui, Nabuchodónosor rex Assyriórum, qui regnábat in Nínive civitáte magna, pugnávit contrà Arphaxad, et obtínuit eum.

℟. Dóminus, *p.* 204.

Lectio ij. Cap. 2.

ANno tértio-décimo Nabuchodónosor regis, vigésimâ et secundâ die mensis primi, factum est verbum in domo Nabuchodónosor regis Assyriórum, ut defénderet se. Vocavitque omnes majóres natu, omnesque duces, et bellatóres suos; et hábuit cum eis mystérium consílii sui : dixitque cogitatiónem suam in eo esse, ut omnem terram suo subjugáret império. Quod dictum cùm placuisset ómnibus, vocávit Nabuchodónosor rex Holofernem príncipem mi-

lítiæ suæ, et dixit ei: Egrédere adversùs omne regnum Occidentis, et contrà eos præcipuè qui contempsérunt impérium meum.

℟. Quómodò, *p.* 204.

Lectio iij. Cap. 4.

TUnc audientes hæc fílii Israel, qui habitábant in terra Juda, timuérunt valdè à fácie ejus. Tremor, et horror invásit sensus eórum, ne hoc fáceret Jerúsalem et templo Dómini, quod fécerat céteris civitátibus et templis eárum. Et misérunt in omnem Samaríam per circúitum usquè Jéricho, et præoccupavérunt omnes vértices móntium: et muris circumdedérunt vicos suos; et congregavérunt frumenta in præparatiónem pugnæ. Sacerdos étiam Elíachim scripsit ad universos qui erant contrà Esdrelon, quæ est contrà fáciem campi magni juxtà Dothaïm, et universos per quos viæ tránsitus esse póterat, ut obtinérent ascensus móntium per quos via esse póterat ad Jerúsalem, et illìc custodírent ubì angustum iter esse póterat inter montes. Et fecérunt fílii Israel secundùm quod constitúerat eis Sacerdos Dómini Elíachim.

℟. Noli timére, *p.* 205.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro S. Ambrósii Epísc. de Elía et jejúnio.

Lectio iv. Cap. 9.

POtentes vinum prohibentur bíbere, ne cùm bíberint, obliviscantur sapiéntiam. Bibébant vinum in ebrietáte potentes, qui Holoferni príncipi milítiæ regis Assyriórum se trádere gestiébant; sed non bibébat fémina Judith, jejúnans ómnibus diébus viduitátis suæ, præter festórum diérum solemnitátes. His armis múnita processit, et omnem Assyriórum circumvénit exércitum. Sóbrii vigóre consílii ábstulit Holofernis caput, servávit pudicítiam, victóriam reportávit. Hæc enim succincta jejúnio, in castris prætendébat aliénis: ille vino sepultus jacébat, ut ictum vúlneris sentíre non posset. Itaque uníus mulíeris jejúnium innúmeros stravit exércitus Assyriórum.

℟. Quia pátiens, *p.* 206.

Lectio v.

ESther quoque púlchrior facta est jejúnio; Dóminus enim grátiam sóbriæ mentis augébat. Omne genus suum, id est, totum pópulum Judæórum à persecutiónis acerbitátibus liberávit: ita ut regem sibi fáceret esse subjectum,

non libídinis ardóre flammátum, sed cœlesti miseratióne conversum; ita ut et pœna retorquerétur in ímpium, et honor sacris redderétur altáribus. Itaque illa quæ tríduo jejunávit contínuo, et corpus suum aquâ lavit, plus plácuit, et vindictam rétulit. Aman autem, dùm se regáli jactat convívio, inter ipsa vina pœnam suæ ebrietátis exsolvit. Est ergò jejúnium reconciliatiónis sacrifícium, virtútis incrementum, quod fecit étiam féminas fortióres augmento grátiæ.

℣. Non in multitúdine, *p.* 206.

Lectio vj. Cap. 10.

NOn omnis fames acceptábile jejúnium facit; sed fames quæ Dei timóre suscípitur. Non sola fames quæritur, sed plena disciplína jejúnii. Aliis dícitur: In diébus jejuniórum vestrórum invenítis voluntátes vestras, et omnes súbditos vobis stimulátis. Non tale jejúnium ego elégi, dicit Dóminus. Quod jejúnium improbétur, audívimus: nunc audiámus quod sit probábile. Sed solve omnem colligatiónem injustítiæ tuæ: dissolve obligatiónes violentárum commutatiónum: dimitte confractos in remissiónem, et omnem conscriptiónem iníquam dirumpe: frange esurienti panem tuum, et egénos non habentes tectum induc in domum tuam: et si víderis nudum, coóperi eum; et domésticos séminis tui non despícias.

℣. Dómine, Rex, *p.* 107.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 14.

IN illo témpore, cùm intráret Jesus in domum cujusdam príncipis Phærisæórum sábbato manducáre panem, et ipsi observábant eum: et ecce homo quidam hydrópicus erat antè illum. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

Lib. 16. *Moral. in Job, c.* 23 *et* 24.

QUantálibet sit justítia óperis, apud internum Júdicem nulla est, si hanc élevat tumor mentis. Qui enim humiliátus fúerit, erit in glória; et qui inclináverit óculos suos, ipse salvábitur. Quæ nimírùm sententia à Veritátis ore non discrepat, dicentis: Omnis qui se exaltat, humiliábitur; et qui se humíliat, exaltábitur. Undè et per Salomónem dícitur: Antequàm conterátur, exaltátur cor hóminis; et

ántequàm gloriétur, humiliátur. Rectè autem dícitur: Qui inclináverit óculos suos, ipse salvábitur; quia quantùm per membrórum ministérium deprehendi potest, prima supérbiæ ostènsio esse in óculis solet. Oculos ergò inclináre, est nullum respiciendo despícere, sed se minórem atque ímparem cunctis quos áspicit, æstimáre. Salvábitur qui óculos inclínat; quia qui falsum supérbiæ vérticem déserit, veritátis áltitúdinem ascendit.

℟. Cùm invitátus fúeris ad núptias, * Non discumbas in primo loco, ne fortè honorátior te sit invitátus, et qui te vocávit, dicat tibi: Da huic locum. ℣. Ubi fúerit supérbia, ibi erit et contumélia; ubi autem est humílitas, ibi et sapiéntia, * Non. *Luc.* 14. *Prov.* 11.

Homil. 7. in Evang. n. 4.

Lectio viij.

REstat ergò ut in omne quod scit, sese mens déprimat; ne quod virtus sciéntiæ cóngregat, ventus elatiónis tollat. Cùm bona, fratres, ágitis, semper ad memóriam malè acta revocáte, ut dùm cautè culpa conspícitur, nunquàm de bono ópere incautè ánimus lætétur. Superióres ínvicem, eos máximè qui vobis commissi non sunt, próximos vestros atténdite; quia et quos ágere áliqua prava conspícitis, quæ in eis láteant bona nescítis. Magnus ergò unusquisque esse stúdeat, sed tamen áliquo modo esse se nésciat; ne dùm sibi magnitúdinem arroganter tríbuit, amittat. Hìnc étenim per Prophétam dícitur: Væ qui sapientes estis in óculis vestris, et coràm vobismetipsis prudentes. Hìnc Paulus ait: Nolíte prudentes esse apud vosmetipsos. Hìnc contrà superbientem Saül dícitur: Cùm esses párvulus in óculis tuis, caput in tríbubus Israel factus es. Ac si apertè dicerétur: Cùm tu te párvulum conspíceres, ego te præ céteris magnum feci. Quia verò tu te magnum cónspicis, à me parvus æstimáris.

℟. Recumbe in novíssimo loco, ut qui te invitávit, dicat tibi: Amíce, ascende supériùs. * Tunc erit tibi glória coràm simul discumbéntibus. ℣. Mélius est ut dicátur tibi, Ascende, quàm ut humiliéris. * Tunc. *Luc.* 14. *Prov.* 25.

Lectio ix.

SI ergò sancti viri, étiam cùm agunt fórtia, de semetipsis vília séntiunt; quid in sua excusatióne dictúri sunt qui sine ópe-

re virtútis intumescunt? Sed etsi quælibet bona adsint ópera, nulla sunt nisi ex humilitáte condiantur. Miranda quippè áctio cum elatióne non élevat, sed gravat. Qui enim sinè humilitáte virtútes cóngregat, in ventum púlverem portat; et undè áliquid ferre cérnitur, indè detériùs cæcátur. In cunctis ergò quæ ágitis, fratres mei, radícem boni óperis humilitátem teníte; nec quibus jam superióres, sed quibus adhùc inferióres estis aspícite: ut dùm meliórum vobis exempla propónitis, ad majóra semper ascéndere ex humilitáte valeátis.

℟. Superbum séquitur humílitas; * Et † Húmilem spíritu suscípiet glória. ℣. Qui potens est, dispersit superbos, et exaltávit húmiles; * Et húmilem. Glória Patri. † Húmilem. *Prov.* 29. *Luc.* 1.

Ad Benedictus.

Ant. J. Jesus dixit ad Legisperítos et Pharisæos: Si licet sábbato curáre? At illi tacuérunt. Ipse verò apprehensum sanávit hydrópicum, ac dimísit. *Luc.* 14.

Oratio.

TUa nos, quæsumus, Dómine, grátia semper et prævéniat et sequátur, ac bonis opéribus júgiter præstet esse intentos: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 7. a. Respondens Jesus ad Legisperítos, dixit: Cujus vestrûm ásinus aut bos in púteum cadet, et non contínuò éxtrahet illum die sábbati? Et non póterant ad hæc respondére illi. *Luc.* 14.

FERIA SECUNDA.

De libro Judith.

Lectio j. Cap. 8.

ERat Judith relicta vídua jam annis tribus, et ménsibus sex. Et in superióribus domûs suæ fecit sibi secrétum cubículum, in quo cum puellis suis clausa morabátur. Et habens super lumbos suos cilícium, jejunábat ómnibus diébus vitæ suæ, præter sábbata, et neoménias, et festa domûs Israel. Erat autem eleganti aspectu nimìs; cui vir suus relíquerat divítias multas, et famíliam copiósam, ac possessiónes armentis boum et grégibus óvium plenas. Et erat hæc in ómnibus famosíssima, quóniam timébat Dóminum valdè; nec erat qui loquerétur de illa verbum malum.

℟. Dóminus, *p.* 204.

Lectio ij. Cap. 10.

FActum est autem cùm descénderet montem circà ortum diéi, occurrérunt ei exploratóres Assyriórum, et tenuérunt

eam, dicentes: Undè venis? aut quò vadis? Quæ respondit: Fília sum Hebræórum; ídeò ego fugi à fácie eórum, quóniam futúrum agnóvi quòd dentur vobis in deprædatiónem; pro eò quòd contemnentes vos, noluérunt ultrò trádere seipsos, ut invenírent misericórdiam in conspectu vestro. Hac de causa cogitávi mecum, dicens: Vadam ad fáciem príncipis Holofernis, ut índicem illi secréta illórum, et ostendam illi quo áditu possit obtinére eos, ita ut non cadat vir unus de exércitu ejus.... Et dixérunt ad eam: Conservasti ánimam tuam, eò quòd tale reperisti consílium, ut descénderes ad dóminum nostrum. Hoc autem scias, quóniam cùm stéteris in conspectu ejus, benè tibi fáciet, et eris gratíssima in corde ejus. Duxeruntque illam ad tabernáculum Holofernis, annuntiantes eam. Cùmque intrasset antè fáciem ejus, statìm captus est in suis óculis Holofernes.

℟. Quómodò, *p.* 204.

Lectio iij. Cap. 13.

ERat Judith sola in cubículo. Porrò Holofernes jacébat in lecto nímiâ ebrietáte sopítus. Dixitque Judith puellæ suæ, ut staret foris antè cubículum, et observáret. Stetitque Judith antè lectum, orans cum lácrymis, et labiórum motu in siléntio, dicens: Confirma me, Dómine Deus Israel, et réspice in hac hora ad ópera mánuum meárum: ut, sicut promisisti, Jerúsalem civitátem tuam érigas; et hoc quod credens per te posse fíeri cogitávi, perfíciam. Et cùm hæc dixísset, accessit ad columnàm quæ erat ad caput léctuli ejus; et pugiónem ejus, qui in ea ligátus pendébat, exsolvit. Cùmque evaginasset illum, apprehendit comam cápitis ejus, et ait: Confirma me, Dómine Deus, in hac hora. Et percussit bis in cervícem ejus, et abscídit caput ejus.

℟. Noli timére, *p.* 205.

FERIA TERTIA.

De libro Judith.

Lectio j. Cap. 15.

CUm omnis exércitus decollátum Holofernem audísset, fugit mens et consílium ab eis, et solo tremóre et metu agitáti, fugæ præsídium sumunt; ita ut nullus loquerétur cum próximo suo: sed inclináto cápite, relictis ómnibus, evádere festinábant Hebræos, quos armátos super se veníre audiébant, fugientes per vias campó-

rum et sémitas cóllium. Vidéntes ítaque fílii Israel fugientes, secúti sunt illos; descenderuntque clangentes tubis, et ululantes post ipsos. Et quóniam Assyrii non adunáti, in fugam ibant præcípites; fílii autem Israel uno ágmine persequentes, debilitábant omnes quos invenire potuissent.

℟. Quia pátiens, *p.* 206.

Lectio ij.

JOacim autem summus Póntifex de Jerúsalem venit in Bethúliam cum universis presbyteris suis, ut vidéret Judith. Quæ cùm exîsset ad illum, benedixérunt eam omnes, unâ voce dicentes: Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri; quia fecisti viríliter, et confortátum est cor tuum; eò quòd castitátem amáveris, et post virum tuum, álterum nescíeris: ídeò et manus Dómini confortávit te, et ídeò eris benedícta in æternum. Et dixit omnis pópulus: Fiat, fiat. Per dies autem triginta vix collecta sunt spólia Assyriórum à pópulo Israel.

℟. Non in multitúdine, *p.* 206.

Lectio iij. Cap. 16.

ET factum est post hæc, omnis pópulus post victóriam venit in Jerúsalem adoráre Dóminum: et mox ut purificáti sunt, obtulérunt omnes holocausta, et vota, et repromissiónes suas. Porrò Judith universa vasa béllica Holofernis quæ dedit illi pópulus, et conópeum quod ipsa sustúlerat de cubíli ipsíus, óbtulit in anathéma oblivióni. Erat autem pópulus jucundus secundùm fáciem sanctórum, et per tres menses gáudium hujus victóriæ celebrátum est cum Judith. Post dies autem illos unusquisque rédiit in domum suam; et Judith magna facta est in Bethúlia, et præclárior erat universæ terræ Israel. Erat étiam virtúti cástitas adjuncta; ita ut non cognósceret virum ómnibus diébus vitæ suæ, ex quo defunctus est Manasses vir ejus. Erat autem diébus festis procédens cum magna glória. Mansit autem in domo viri sui annos centum quinque, et dimísit abram suam líberam, et defuncta est, ac sepulta cum viro suo in Bethúlia. Luxitque illam omnis pópulus diébus septem.

℟. Dómine, Rex, *p.* 207.

FERIA QUARTA.

Incipit liber Esther.

Lectio j. Cap. 16.

IN diébus Assuéri, qui regnávit ab India usquè AEthiópiam super cen-

tum viginti septem províncias, quandò sedit in sólio regni sui : Susan cívitas regni ejus exórdium fuit. Tértio ígitur anno impérii sui fecit grande convívium cunctis princípibus, et púeris suis, fortíssimis Persárum, et Medórum ínclytis, et præfectis provinciárum coràm se, ut ostènderet divítias glóriæ regni sui, ac magnitúdinem atque jactántiam poténtiæ suæ, multo témpore, centum vidélicèt et octoginta diébus.

℟. Dóminus, *p.* 204.

Lectio ij.

VAsthi quoque regína fecit convívium feminárum in palátio, ubi rex Assuérus manére consuéverat. Itaque die séptimo, cùm rex esset hilárior, et post nímiam potatiónem incaluisset mero, præcépit... septem eunúchis qui in conspectu ejus ministrábant, ut introdúcerent regínam Vasthi coràm rege, pósito super caput ejus diadémate, ut ostènderet cunctis pópulis et princípibus pulchritúdinem illíus ; erat enim pulchra valdè. Quæ rénuit, et ad regis impérium, quod per eunúchos mandáverat, veníre contempsit.

℟. Quómodò, *p.* 204.

Lectio iij. Cap. 2.

ERat vir Judæus in Susan civitáte, vocábulo Mardochæus.... qui translátus fúerat de Jerúsalem eo témpore quo Jechoníam regem Juda Nabuchodónosor rex Babylónis transtúlerat ; qui fuit nutrítius fíliæ fratris sui Edissæ, quæ áltero nómine vocabátur Esther, et utrumque parentem amíserat, pulchra nimis, et decórâ fácie. Mortuisque patre ejus ac matre, Mardochæus sibi eam adoptávit in fíliam. Cùmque percrebuisset regis impérium, et juxtà mandátum illíus multæ pulchræ vírgines adducerentur Susan, et Egéo traderentur eunúcho ; Esther quoque inter céteras puellas ei trádita est, ut servarétur in número feminárum. Quæ plácuit ei, et invénit grátiam in conspectu illíus.

℟. Noli timére, *p.* 205.

FERIA QUINTA.

De libro Esther.

Lectio j. Cap. 2.

EVóluto témpore per órdinem, instábat dies quo Esther fília Abíhaïl fratris Mardochæi, quam sibi adoptáverat in fíliam, debéret intráre ad regem. Quæ non quæsívit muliebrem cultum ; sed quæcumque vóluit Egéus eunúchus custos vírginum, hæc ei ad ornátum dedit.

Erat enim formósa valdè, et incredíbili pulchritúdine ; ómnium óculis gratiósa et amábilis videbátur. Ducta est ítaque ad cubículum regis Assuéri mense décimo, qui vocátur Tebeth, séptimo anno regni ejus. Et adamávit eam rex plusquàm omnes mulíeres ; habuitque grátiam et misericórdiam coràm eo super omnes mulíeres ; et pósuit diadéma regni in cápite ejus, fecitque eam regnáre in loco Vasthi.

℟. Quia pátiens, *p.* 206.

Lectio ij. Cap. 3.

POst hæc rex Assuérus exaltávit Aman fílium Amadáthi, qui erat de stirpe Agag ; et pósuit sólium ejus super omnes príncipes quos habébat. Cunctíque servi regis, qui in fóribus palátii versabantur, flectébant génua, et adorábant Aman ; sic enim præcéperat eis imperátor : solus Mardochæus non flectébat genu, neque adorábat eum. Cui dixérunt púeri regis, qui ad fores palátii præsidébant : Cur præter céteros non observas mandátum regis ? Cùmque hoc crébriùs dícerent, et ille nollet audíre, nuntiavérunt Aman, scire cupientes utrùm perseveráret in sententia : díxerat enim eis se esse Judæum. Quod cùm audísset Aman, et experimento probásset quòd Mardochæus non flécteret sibi genu, nec se adoráret, irátus est valdè, et pro níhilo duxit in unum Mardochæum míttere manus suas : audíerat enim quòd esset gentis Judææ ; magìsque vóluit omnem Judæórum, qui erant in regno Assuéri, pérdere natiónem.

℟. Non in multitúdine, *p.* 206.

Lectio iij. Cap. 4.

QUæ cùm audísset Mardochæus, scidit vestimenta sua, et indútus est sacco, spargens cinerem cápiti ; et in platéa médiæ civitátis, voce magnâ clamábat, ostendens amaritúdinem ánimi sui, et hoc ejulátu usquè ad fores palátii grádiens. Non enim erat lícitum indútum sacco aulam regis intráre. In ómnibus quoque provínciis, óppidis, ac locis, ad quæ crudéle regis dogma pervénerat, planctus ingens erat apud Judæos, jejúnium, ululátus, et fletus, sacco et cínere multis pro strato uténtibus. Ingressæ autem sunt puellæ Esther et eunúchi, nuntiaveruntque ei. Quod áudiens consternáta est ; et vestem misit, ut abláto sacco indúerent eum, quam accípere nóluit. Accitóque Athach eunúcho, quem

rex ministrum ei dédérat, præcépit ei ut iret ad Mardochæum, et dísceret ab eo cur hoc fáceret.

℟. Domine, Rex, *p.* 207.

FERIA SEXTA.

De libro Esther.

Lectio j. Cap. 5.

Die tértio indúta est Esther regálibus vestimentis, et stetit in átrio domûs régiæ, quod erat intérius, contrà basílicam regis: at ille sedébat super sólium suum in consistório palátii contrà óstium domûs. Cùmque vidisset Esther regínam stantem, plácuit óculis ejus, et extendit contrà eam virgam áuream quam tenébat manu. Quæ accédens, osculáta est summitátem virgæ ejus. Dixitque ad eam rex: Quid vis, Esther regína? Quæ est petítio tua? Etiamsi dimídiam partem regni petíeris, dábitur tibi. At illa respondit: Si regi placet, óbsecro ut vénias ad me hódiè, et Aman tecum, ad convívium quod parávi. Statímque rex, Vocáte, inquit, citò Aman, ut Esther obédiat voluntáti.

℟. Dóminus, *p.* 204.

Lectio ij. Cap. 6.

Noctem duxit rex insomnem, jussítque sibi afférri histórias et annáles priórum témporum. Quæ cùm illo præsente legerentur, ventum est ad illum locum ubi scriptum erat, quómodò nuntiásset Mardochæus insídias Bágathan, et Thares eunuchórum, regem Assuérum juguláre cupiéntium. Quod cùm audísset rex, ait: Quid pro hac fide honóris ac præmii Mardochæus consecútus est? Dixérunt ei servi illíus ac ministri: Nihil omninò mercédis accépit. Statímque rex: Quis est, inquit, in átrio? Aman quippè intérius átrium domûs régiæ intráverat, ut suggéreret regi, et juberet Mardochæum affígi patíbulo, quod ei fúerat præparátum. Respondérunt púeri: Aman stat in átrio. Dixitque rex, ingrediátur. Cùmque esset ingressus, ait illi: Quid debet fíeri viro quem rex honoráre desíderat? Cógitans autem in corde suo Aman, et réputans quòd nullum álium rex, nisi se, vellet honoráre, respondit: Homo quem rex honoráre cupit, debet índui véstibus régiis, et impóni super equum qui de sella regis est, et accípere régium diadéma super caput suum; et primus de régiis princípibus ac tyrannis téneat equum ejus, et per platéam civitátis incédens,

clamet et dicat : Sic honorábitur, quemcumque volúerit rex honoráre. Dixitque ei rex : Festína, et sumptâ stolâ et equo, fac, ut locútus es, Mardochæo Judæo qui sedet antè fores palátii. Cave ne quidquam de his quæ locútus es, prætermittas.

℟. Quómodò, *p.* 204.

Lectio iij.

TUlit ítaque Aman stolam et equum, indutumque Mardochæum in platéa civitátis, et impósitum equo præcedébat, atque clamábat : Hoc honóre condignus est, quemcumque rex volúerit honoráre. Reversusque est Mardochæus ad jánuam palátii : et Aman festinávit ire in domum suam, lugens et operto cápite ; narravitque Zares uxóri suæ et amícis ómnia quæ evenissent sibi. Cui respondérunt sapientes quos habébat in consílio, et uxor ejus : Si de sémine Judæórum est Mardochæus, antè quem cádere cœpisti, non póteris ei resístere ; sed cades in conspectu ejus.

℟. Noli timére, *p.* 205.

SABBATO.

De libro Esther.

Lectio j. Cap. 7.

INtrávit rex et Aman, ut bíberent cum regína. Dixitque ei rex étiam secundâ die, postquàm vino incalúerat : Quæ est petítio tua, Esther, ut detur tibi ? et quid vis fíeri ? Etiamsi dimídiam partem regni mei petíeris, impetrábis. Ad quem illa respondit : Si invéni grátiam in óculis tuis, ô rex, et si tibi placet, dona mihi ánimam meam pro qua rogo, et pópulum meum pro quo obsecro : tráditi enim sumus ego et pópulus meus, ut conterámur, jugulémur, et pereámus. Atque útinàm in servos et fámulas venderémur ! esset tolerábile malum, et gemens tacérem : nunc autem hostis noster est, cujus crudélitas redundat in regem. Respondensque rex Assuérus, ait : Quis est iste, et cujus poténtiæ, ut hæc áudeat fácere ? Dixitque Esther : Hostis et inimícus noster péssimus iste est Aman. Quod ille áudiens, íllicò obstúpuit, vultum regis ac reginæ ferre non sústinens.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ XIV.*]

Lectio ij. Cap. 7 et 8.

DIxitque Harbóna, unus de eunúchis qui stabant in ministério regis : En lignum quod paráverat Mardochæo qui locútus est pro rege, stat in domo Aman, habens altitúdinis

quinquaginta cúbitos. Cui dixit rex: Appéndite eum in eo. Suspensus est ítaque Aman in patíbulo quod paráverat Mardochæo; et regis ira quiévit. Die illo dedit rex Assuérus Esther regínæ domum Aman adversárii Judæórum, et Mardochæus ingressus est antè fáciem regis. Confessa est enim ei Esther, quòd esset pátruus suus. Tulitque rex ánnulum quem ab Aman récipi jússerat, et trádidit Mardochæo. Esther autem constítuit Mardochæum super domum suam.

Lectio iij. Cap. 9.

IGitur duodécimi mensis, quem Adar vocári antè jam díximus, tértiâdécimâ die, quandò cunctis Judæis interféctio parabátur, et hostes eórum inhiábant sánguini, versâ vice Judæi superióres esse cœpérunt, et se de adversáriis vindicáre. Congregatíque sunt per síngulas civitátes, óppida et loca, ut exténderent manum contrà inimícos et persecutóres suos. Nullusque ausus est resístere, eò quòd omnes pópulos magnitúdinis eórum formído penetrârat. Nam et provinciárum júdices, et duces, et procuratóres, omnisque dignitas quæ síngulis locis ac opéribus præerat, extollébant Judæos timóre Mardochæi, quem príncipem esse palátii, et plúrimùm posse cognóverant: fama quoque nóminis ejus crescébat quotídiè, et per cunctórum ora volitábat.

Ad Magníficat.

Ant. 1. *D.* In diébus Nehemíæ ducis, et Esdræ sacerdótis, in dedicatióne muri Jerúsalem, requisiérunt Levítas de ómnibus locis suis, ut addúcerent eos, et fácerent dedicatiónem et lætítiam in actióne gratiárum. *Nah.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XVII. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Esdræ.

Lectio j. Cap. 1.

IN anno primo Cyri regis Persárum, ut complerétur verbum Dómini ex ore Jeremíæ, suscitávit Dóminus spíritum Cyri regis Persárum; et traduxit vocem in omni regno suo, étiam per scriptúram, dicens: Hæc dicit Cyrus rex Persárum: Omnia regna terræ dedit mihi Dóminus Deus cœli, et ipse præcépit mihi, ut ædificárem ei domum in Jerúsalem, quæ est in Judæa. Quis est in vobis de universo pópulo ejus? Sit Deus illíus cum ipso. Ascendat in Jerúsalem

lem quæ est in Judæa, et ædíficet domum Dómini Dei Israel; ipse est Deus qui est in Jerúsalem. Et omnes réliqui in cunctis locis ubicumquè hábitant, ádjuvent eum viri de loco suo, argento et auro, et substántiâ, et pecóribus, excepto quod voluntáriè ófferunt templo Dei quod est in Jerúsalem. Et surrexérunt príncipes patrum de Juda et Bénjamin, et Sacerdótes et Levítæ, et omnis cujus Deus suscitávit spíritum, ut ascénderent ad ædificandum templum Dómini quod erat in Jerúsalem. Universíque qui erant in circúitu, adjuvérunt manus eórum in vasis argénteis et áureis, in substántia et jumentis, in supellléctili, exceptis his quæ sponte obtúlerant. Rex quoque Cyrus prótulit vasa templi Dómini, quæ túlerat Nabuchodónosor de Jerúsalem, et posúerat ea in templo Dei sui.

℣. Deus meus, erubesco leváre fáciem meam ad te; quóniam iniquitátes nostræ multiplicátæ sunt: numquid irátus es nobis usquè ad consummatiónem? * Dómine Deus Israel, justus es tu: quóniam derelicti sumus, qui salvarémur. ℣. Numquid Deus répulit pópulum suum? Absit. * Dómine. *Esdr.* 9. *Rom.* 11.

Lectio ij. Cap. 3.

JAmque vénerat mensis séptimus, et erant fílii Israel in civitátibus suis: congregátus est ergò pópulus quasi vir unus in Jerúsalem. Et surrexit Jósue fílius Jósedec, et fratres ejus sacerdótes, et Zoróbabel fílius Saláthiel, et fratres ejus; et ædificavérunt altáre Dei Israel; ut offerrent in eo holocautómata, sicut scriptum est in lege Móysi viri Dei. Collocavérunt autem altáre Dei super bases suas, deterréntibus eos per circúitum pópulis terrárum; et obtulérunt super illud holocaustum Dómino manè et vésperè: feceruntque solemnitátem tabernaculórum, sicut scriptum est, et holocaustum diébus síngulis per órdinem secundùm præceptum, opus diéi in die suo. Et post hæc holocaustum juge, tam in Calendis, quàm in universis solemnitátibus Dómini, quæ erant consecrátæ, et in ómnibus in quibus ultrò offerebátur munus Dómino. A primo die mensis séptimi cœpérunt offerre holocaustum Dómino; porrò templum Dei nondùm fundátum erat. Dedérunt autem pecúnias látomis et cæmentáriis; cibum quoque, et potum, et óleum Sidóniis Tyriisque, ut

deferrent ligna cédrina de Líbano ad mare Joppe, juxtà quod præcéperat Cyrus rex Persárum eis.

℟. Dómine, Deus cœli, fortis, magne et terríbilis, peccávimus: vanitáte seducti sumus, et non custodívimus mandátum tuum. * Obsecro, Dómine, sit auris tua attendens ad oratiónem servórum tuórum, qui volunt timére nomen tuum. ℣. Unus est Legislátor et Judex, qui potest pérdere et liberáre. * Obsecro. *Neh.* 1. *Jac.* 4.

Lectio iij.

FUndáto ígitur à cæmentáriis templo Dómini, stetérunt Sacerdótes in ornátu suo cum tubis, et Levítæ fílii Asaph in cymbalis, ut laudárent Deum per manus David regis Israel. Et concinébant in hymnis et confessióne Dómino: Quóniam bonus, quóniam in æternum misericórdia ejus super Israel. Omnis quoque pópulus vociferabátur clamóre magno in laudando Dóminum, eò quòd fundátum esset templum Dómini. Plúrimi étiam de Sacerdótibus et Levítis, et príncipes patrum, et senióres qui víderant templum príùs cùm fundátum esset, et hoc templum in óculis córum, flebant voce magnâ; et multi vociferantes in lætítia, elevábant vocem. Nec póterat quisquam agnóscere vocem clamóris lætántium, et vocem fletûs pópuli; commixtìm enim pópulus vociferabátur clamóre magno, et vox audiebátur procul.

℟. Deus noster, magne, fortis et terríbilis, custódiens pactum et misericórdiam, ne avertas à fácie tua omnem labórem qui invénit nos: * Et tu † Justus es in ómnibus quæ venérunt super nos, quia veritátem fecisti. ℣. Justæ et veræ sunt viæ tuæ, Rex seculórum. * Et tu. Glória. † Justus es. *Neh.* 9. *Apoc.* 15.

IN II. NOCTURNO.

Sermo S. Cyrilli Alexandríni.

Lib. 2. *Glaphyr. in Genes. c.* 4.

Lectio iv.

CYrus Cambysis fílius, Medórum simul et Persárum cópiis conjunctis, bellum Assyriis finítimis ac vicínis íntulit: demùm Babylóne ipsâ vi captâ, liberávit Judæos Assyriórum tyránnidem lamentantes, nec sine lácrymis accurrentes affirmantesque prædictum esse à Deo per vocem sanctórum, quòd ventúrus esset opportúnè, et adversários debellatúrus, atque ipse liberáret è víu-

culis oppressos, quòdque rursùm ædificáret templum in Jerosólymis, quod Assyrii impiè in Deum agentes incénderant. Porrò quòd nequáquàm hâc in re mentíti sint Israelítæ, fácilè nobis constíterit, si sanctórum Prophetárum scripta inquirámus. Ait enim ita Deus per vocem Isaïæ: Hæc dicit Dóminus Deus christo meo Cyro, cujus apprehendi déxteram, ut subjíciam antè eum gentes. Propter servum meum Jacob, et Israel electum meum, ego vocábo te nómine tuo, et suscípiam te: tu autem non cognovisti me. Audis quo pacto manifestè, Non cognovisti me, ait, neque inter eos qui Deum nôrunt collocáre dignátur ádeò præclárum, quem ipse et régibus superiórem et innumerárum géntium dóminum constitúerat. Quæ enim de ipso dicuntur, typi erant óperum per Christum edendórum.

℟. Nunc confortáta est supérbia et castigátio, et tempus eversiónis, et íra indignatiónis. * Nunc ergò, ô fílii, æmulatóres estóte legis, et date ánimas vestras pro testamento patrum vestrórum. ℣. Multi pseudoprophétæ surgent, et sedúcent multos: et quóniam abundávit iníquitas, refrigéscet cáritas multórum. * Nunc ergò. 1. *Mach.* 2. *Matth.* 24.

Lectio v.

ET quidèm Cyrus dominátus est in innúmeris géntibus, atque omnis eum recépit cívitas. Accépit autem et thesauros in ténebris latentes, abscónditos, et à século némini visos, et diuturnâ servitúte Israélem exémit. At regnávit per universam terram Emmánuel, quem tanquàm ómnium salvatórem ac redemptórem tota cívitas suscípiens commóta est; et totum genus humánum jam à servitúte ac tyránnide diabólica liberátum est, ipsíque súbditum. Descendens autem in infernum, ábstulit thesauros tenebrósos, abscónditos, invisíbiles; portas æreas contrívit, et vectes férreos confrégit, iis qui in vínculis erant, dicens, Exíte; et his qui in ténebris versabantur, Revelámini. Idcircò étiam olìm ad patientíssimum atque invictum athlétam Job ita ait: Venisti ad fontem maris, in vestígiis autem abyssi ambulasti, apertæque tibi sunt timóre portæ mortis. Janitóres autem inferni vidéntes te, expavérunt. Légimus enim véluti per interro-

gatiónem hæc, demonstrante nimírùm sermóne ea quæ per Christum in ipsis inferni penetrálibus præclárè gesta sunt. Idèò enim Christus mórtuus est et vixit, ut et mortuórum et vivéntium dominétur.

℟. Mementóte óperum patrum, quæ fecérunt in generatiónibus suis: * Cogitáte per generatiónem et generatiónem, quia omnes qui sperant in eum, non infirmantur. ℣. Tribulátio patiéntiam operátur, patiéntia autem probatiónem, probátio verò spem: spes autem non confundit: * Cogitáte. 1. *Mach.* 2. *Rom.* 5.

Lectio vj.

AT olìm quidèm Cyrus, datis pecúniis, templum Jerosólymis reædificári jussit. Fundávit autem Ecclésiam, sanctam revérà et celebérrimam civitátem Emmánuel, tanquàm Babylóna quamdam evertens superbam, et contumeliósam idololátriam. Quòd verò in typum glóriæ Christi ea quæ de Cyro dicuntur, pósita sint, ex iis quæ deinceps à Prophéta narrantur, manifestum fiet: Ego feci terram et hóminem super eam, ego manu meâ firmávi cœlum, ego suscitávi eum cum justítia; ipse ædificábit civitátem meam. Qui enim creávit terram, et hóminem super eam, quique cœlum stellis ornávit, excitávit nobis justítiam Jesum redimentem gratìs, (justificáti enim sumus per fidem in sánguine ejus,) liberantem à vínculis et captivitáte, et ædificantem spirituáliter intellectuálem Jerúsalem, et fundantem Ecclésiam quæ ab ipsis inferni portis commovéri non possit, nec ab homínibus vinci. Hunc Deum cognoscentes qui olìm erravérunt, dicunt: Tu es Deus noster, et nescívimus. Hunc adorábunt, et omne se flectet illi genu, et confitébitur omnis lingua. Huic quidam ex Israelítis obsístere conáti sunt; confúsi verò sunt, et concidérunt, et retrorsùm iérunt juxtà Prophétæ vocem. Cyrus itaque Cambysis fílius fundávit templum Dei Jerosólymis, in typum Christi.

℟. In áliis natiónibus, Dóminus patienter expectat, ut eas, cùm judícii dies advénerit, in plenitúdine peccatórum púniat: * Corrípiens verò in adversis, † Pópulum suum non derelinquit. ℣. Novit Dóminus iníquos in diem judícii reserváre cruciandos: * Corrípiens. Glória. † Pópulum. 2. *Mach.* 6. 2. *Petr.* 2.

IN III. NOCTURNO.
Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.
Lectio vij. Cap. 22.

IN illo témpore, Pharisæi audientes quòd siléntium imposuisset Jesus Sadducæis, convenérunt in unum; et interrogávit eum unus ex eis legis doctor, tentans eum: Magister, quod est mandátum magnum in lege? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.
Epist. 155. *c.* 4. *n.* 14 *et* 15.

CHristus, id est, Véritas, dicit in his duóbus præceptis totam Legem Prophetasque pendére, Ut diligámus Deum ex toto corde, ex tota ánima, ex tota mente; et, Diligámus próximos tanquàm nosmetipsos. Próximus sanè hoc loco non sánguinis propinquitáte, sed ratiónis societáte pensandus est, in qua sócii sunt omnes hómines. Cùm ergò illâ dilectióne quam divína lex ímperat, débeat homo dilígere Deum, et seipsum, et próximum, non tamen ex hoc tria præcepta data sunt; nec dictum est, In his tribus; sed, In his duóbus præceptis tota Lex pendet et Prophétæ; id est, in dilectióne Dei ex toto corde, ex tota ánima, et ex tota mente, et próximi tanquàm suî ipsíus: vidélicèt ut intelligerétur nullam esse áliam dilectiónem, quâ quisque díligit seipsum, nisi quòd díligit Deum.

℟. Interrogávit Jesum unus legis doctor, tentans, eum: Magister, quod est mandátum magnum in lege? Ait illi Jesus: Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo: * Hoc est máximum et primum mandátum. ℣. Quid Dóminus Deus tuus petit à te, nisi ut díligas eum, ac sérvias Dómino Deo tuo in toto corde tuo et in tota ánima tua? * Hoc. *Matth.* 22. *Deut.* 10.

Lectio viij. *n.* 15.

QUi enim áliter se díligit, pótiùs se odísse dicendus est. Fit quippè iníquus, privaturque luce justítiæ, cùm à potióre ac præstantióre bono aversus, atque indè vel ad seipsum conversus, ad inferióra et egéna útiquè convértitur; fitque in ipso quod veracíssimè scriptum est: Qui autem amat iniquitátem, odit ánimam suam. Quia ígitur nemo, nisi Deum diligendo, díligit seipsum; non opus erat, ut dato de Dei dilectióne præcepto, étiam seipsum homo dilígere juberétur, cùm in eo díligat seipsum quòd díligit Deum.

℟. Secundum mandá-

tum símile est huic : * Díliges próximum tuum sicut teipsum. ℣. Dílige próximum, et conjúngere fide cum illo : * Díliges. *Matth.* 22. *Eccli.* 27.

Lectio ix. n. 15 *et* 16.

DEbet ergò et próximum dilígere tanquàm scipsum ; ut quem potúerit hóminem, vel beneficéntiæ consolatióne, vel informatióne doctrínæ, vel disciplínæ coercitióne, addúcat ad colendum Deum, sciens in his duóbus præceptis totam Legem Prophetasque pendére. Hoc qui sóbriâ discretióne éligit, prudens est : qui nullâ hinc afflictióne avértitur, fortis est : qui nullâ álià delectatióne, témperans est : qui nullâ elatióne, justus est. His virtútibus divínitùs impertítis, per grátiam Mediatóris Dei cum Patre, et nobiscum hóminis Jesu Christi, per quem post inimicítias iniquitátis reconciliámur Deo in spíritu caritátis ; his, inquam, virtútibus divínitùs impertítis, et bona vita nunc ágitur, et posteà præmium ejus, quæ nisi æterna esse non potest, beáta vita persólvitur. Hìc enim sunt eædem virtútes in actu, ibì in effectu : hìc in ópere, ibì in mercéde : hìc in offício, ibì in fine.

℟. Benè, Magister, in veritáte dixisti, Quia unus est Deus ; et, Ut dilígatur ex toto corde : * Et, dilígere próximum tanquàm seipsum, majus est ómnibus holocautomátibus et sacrifíciis. ℣. Qui facit misericórdiam, offert sacrifícium : beneplácitum est Dómino recédere ab injustítia : * Et. Glória Patri. * Et. *Marc.* 12. *Eccli.* 35.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. Primum ómnium mandátum est : Audi, Israel ; Dóminus Deus tuus, Deus unus est ; et, Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota ánima tua, et ex tota mente tua, et ex tota virtúte tua. *Marc.* 12.

Oratio.

SAncti nóminis tui, Dómine, timórem páriter et amórem fac nos habére perpétuum ; quia nunquàm tuâ gubernatióne destítuis, quos in soliditáte tuæ dilectiónis instítuis : Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 4. *E.* Interrogávit Pharisæos Jesus, dicens : Quid vobis vidétur de Christo ? cujus fílius est ? Dicunt ei : David. Ait illis : Quómodò ergò David in spíritu vocat eum Dóminum, dicens : Dixit Dóminus Dómino meo, Sede à dextris meis ? *Matth.* 22.

FERIA SECUNDA.

De libro Esdræ.

Lectio j. Cap. 4.

AUdiérunt hostes Judæ et Bénjamin, quia fílii captivitátis ædificárent templum Dómino Deo Israel; et accedentes ad Zoróbabel et ad príncipes patrum, dixérunt eis: AEdificémus vobiscum, quia ita ut vos, quærimus Deum vestrum: ecce nos immolávimus víctimas à diébus Asor Haddan regis Assur, qui adduxit nos hùc. Et dixit eis Zoróbabel, et Jósue, et réliqui príncipes patrum Israel: Non est vobis et nobis ut ædificémus domum Deo nostro, sed nos ipsi soli ædificábimus Dómino Deo nostro, sicut præcépit nobis Cyrus rex Persárum. Factum est ígitur ut pópulus terræ impedíret manus pópuli Judæ, et turbáret eos in ædificando. Conduxérunt autem adversùs eos consiliatóres, ut destrúerent consílium eórum ómnibus diébus Cyri regis Persárum, et usquè ad regnum Dárii regis Persárum.

℣. Deus meus, *p.* 241.

Lectio ij. Cap. 4 et 5.

TUnc intermissum est opus domûs Dómini in Jerúsalem, et non fiébat usquè ad annum secundùm regni Dárii regis Persárum. Prophetavérunt autem Aggæus prophéta, et Zacharías fílius Addo, prophetantes ad Judæos qui erant in Judæa et Jerúsalem, in nómine Dei Israel. Tunc surrexérunt Zoróbabel fílius Saláthiel, et Jósue fílius Jósedec, et cœpérunt ædificáre templum Dei in Jerúsalem, et cum eis Prophétæ Dei adjuvantes eos. In ipso autem témpore venit ad eos Thathánaï, qui erat dux trans flumen, et Sthar-buzánaï, et consiliárii eórum; sicque dixérunt eis: Quis dedit vobis consílium ut domum hanc ædificarétis, et muros ejus instaurarétis? Ad quod respóndimus eis quæ essent nómina hóminum auctórum ædificatiónis illíus. Oculus autem Dei eórum factus est super senes Judæórum, et non potuérunt inhíbére eos. Placuitque ut res ad Dárium referrétur, et tunc satisfacerent adversùs accusatiónem illam.

℣. Dómine, *p.* 242.

Lectio iij. Cap. 6.

TUnc Dárius rex præcépit: et recensuérunt in bibliothéca librórum qui erant repósiti in Babylóne, et inventum est in Ecbátanis, quod est castrum in Medéna provincia, volúmen unum; talisque scriptus

erat in eo commentárius: Anno primo Cyri regis, Cyrus rex decrévit ut domus Dei ædificarétur, quæ est in Jerúsalem, in loco ubi ímmolent hóstias, et ut ponant fundamenta supportántia altitúdinem cubitórum sexaginta, et latitúdinem cubitórum sexaginta; órdines de lapídibus impolítis tres, et sic órdines de lignis novis: sumptus autem de domo regis dabuntur. Sed et vasa templi Dei áurea et argéntea, quæ Nabuchodónosor túlerat de templo Jerúsalem, et attúlerat ea in Babylónem, reddantur, et referantur in templum in Jerúsalem in locum suum, quæ et pósita sunt in templo Dei. Nunc ergò, Thathánaï dux regiónis quæ est trans flumen, Stharbuzánaï, et consiliárii vestri Apharsachæi qui estis trans flumen, procul recédite ab illis; et dimíttite fíeri templum Dei illud à duce Judæórum, et à senióribus eórum, ut domum Dei illam ædíficent in loco suo.

℟. Deus noster, *p.* 242.

FERIA TERTIA.

De libro Esdræ.

Lectio j. Cap. 6.

IGitur Thathánaï dux regiónis trans flumen, et Stharbuzánaï, et consiliárii ejus, secundùm quod præcéperat Dárius rex, sic diligenter execúti sunt. Senióres autem Judæórum ædificábant, et prosperabántur juxtà prophetíam Aggæi prophétæ, et Zacharíæ fílii Addo, et ædificavérunt, et construxérunt, jubente Deo Israel, et jubente Cyro, et Dário, et Artaxerxe régibus Persárum; et complevérunt domum Dei istam, usquè ad diem tértiam mensis Adar, qui est annus sextus regni Dárii regis. Fecérunt autem fílii Israel, Sacerdótes et Levítæ, et réliqui filiórum transmigratiónis, dedicatiónem domûs Dei in gáudio. Et obtulérunt in dedicatiónem domûs Dei, vítulos centum, aríetes ducentos, agnos quadringentos, hircos caprárum pro peccáto totíus Israel duódecim, juxtà númerum tríbuum Israel. Et statuérunt Sacerdótes in ordínibus suis, et Levítas in vícibus suis super ópera Dei in Jerúsalem, sicut scriptum est in libro Móysi.

℟. Nunc confortáta est, *p.* 243.

Lectio ij. Cap. 6 et 7.

FEcérunt autem fílii Israel transmigratiónis Pascha quartâ-décimâ die mensis primi. Purificáti enim fúerant Sacerdótes et Levítæ quasi unus: omnes mundi ad immolan-

dum Pascha universis fíliis transmigratiónis, et frátribus suis Sacerdótibus, et sibi. Et comedérunt fílii Israel qui reversi fúerant de transmigratióne, et omnes qui se separáverant à coinquinatióne géntium terræ ad eos, ut quærerent Dóminum Deum Israel. Et fecérunt solemnitátem azymórum septem diébus in lætítia, quóniam lætificáverat eos Dóminus, et convérterat cor regis Assur ad eos, ut adjuváret manus eórum in ópere domûs Dómini Dei Israel. Post hæc autem verba, in regno Artaxerxis regis Persárum, Esdras fílius Saraíæ, fílii Azaríæ, fílii Helcíæ, fílii Sellum, fílii Sadoc, fílii Achitob, fílii Amaríæ, fílii Azaríæ, fílii Maraíoth, fílii Zarahíæ, fílii Ozi, fílii Bocci, fílii Abisúe, fílii Phínees, fílii Eléazar, fílii Aáron Sacerdótis ab inítio. Ipse Esdras ascendit de Babylóne, et ipse scriba velox in lege Moysi, quam Dóminus Deus dedit Israel: et dedit ei rex secundùm manum Dómini Dei ejus super eum, omnem petitiónem ejus. Et ascendérunt de fíliis Israel, et de fíliis Sacerdótum, et de fíliis Levitárum, et de cantóribus, et de janitóribus, et de Nathinæis in Jerúsalem anno séptimo Artaxerxis regis. Et venérunt in Jerúsalem mense quinto, ipse est annus séptimus regis. Quia in primo die mensis primi cœpit ascéndere de Babylóne, et in primo die mensis quinti venit in Jerúsalem, juxtà manum Dei sui bonam super se. Esdras enim parávit cor suum, ut investigáret legem Dómini, et fáceret, et docéret in Israel præceptum et judícium.

℣. Mementóte, *p.* 244.

Lectio iij. Cap. 9.

POstquàm autem hæc compléta sunt, accessérunt ad me [Esdram] príncipes, dicentes: Non est separátus pópulus Israel, Sacerdótes et Levítæ, à pópulis terrárum, et abominatiónibus eórum, Chananæi vidélicèt, et Hethæi, et Pherezæi, et Jebusæi, et Ammonitárum, et Moabitárum, et AEgyptiórum, et Amorrhæórum: tulérunt enim de filiábus eórum sibi et fíliis suis, et commiscuérunt semen sanctum cum pópulis terrárum: manus étiam príncipum et magistrátuum fuit in transgressióne hac prima. Cùmque audíssem sermónem istum, scidi pállium meum et túnicam, et evelli capillos cápitis mei et barbæ, et sedi mœrens.

Convenérunt autem ad me omnes qui timébant verbum Dei Israel, pro transgressióne eórum qui de captivitáte vénerant, et ego sedébam tristis usquè ad sacrifícium vespertínum; et in sacrifício vespertíno surrexi de afflictióne mea, et scisso pállio et túnicâ, curvávi génua mea, et expandi manus meas ad Dóminum Deum meum.

℣. In áliis, *p.* 244.

FERIA QUARTA.

De libro Esdræ.

Lectio j. Cap. 10.

Sic orante Esdrâ, et implorante eo, et flente, et jacente antè templum Dei, collectus est ad eum de Israel cœtus grandis nimis virórum, et mulíerum, et puerórum; et flevit pópulus fletu multo. Et respondit Sechenías fílius Zéhiel de fíliis AElam, et dixit Esdræ: Nos prævaricáti sumus in Deum nostrum, et dúximus uxóres alienígenas de pópulis terræ: et nunc, si est pœniténtia in Israel super hoc, percutiámus fœdus cum Dómino Deo nostro, ut projiciámus universas uxóres, et eos qui de his nati sunt, juxtà voluntátem Dómini, et eórum qui timent præceptum Dómini Dei nostri; secundùm legem fiat. Surge, tuum est decérnere; nosque érimus tecum: confortáre, et fac. Surrexit ergò Esdras, et adjurávit príncipes Sacerdótum et Levitárum, et omnem Israel, ut fácerent secundùm verbum hoc: et juravérunt. Et surrexit Esdras antè domum Dei, et ábiit ad cubículum Jóanan fílii Elíasib, et ingressus est illùc; panem non comédit, et aquam non bibit: lugébat enim transgressiónem eórum qui vénerant de captivitáte.

℣. Deus meus, *p.* 241.

Lectio ij.

Et missa est vox in Juda et in Jerúsalem ómnibus fíliis transmigratiónis, ut congregarentur in Jerúsalem; et omnis qui non vénerit in tribus diébus juxtà consílium príncipum et seniórum, auferétur universa substántia ejus, et ipse abjiciétur de cœtu transmigratiónis. Convenérunt ígitur omnes viri Juda et Bénjamin in Jerúsalem tribus diébus, ipse est mensis nonus, vigésimo die mensis: et sedit omnis pópulus in platéa domûs Dei, trementes pro peccáto et plúviis. Et surrexit Esdras sacerdos, et dixit ad eos: Vos transgressi estis, et duxistis uxóres alienígenas, ut adderétis super

delictum Israel. Et nunc date confessiónem Dómino Deo patrum vestrórum, et fácite plácitum ejus, et separámini à pópulis terræ, et ab uxóribus alienígenis.

℣. Dómine, *p.* 242.

Lectio iij.

ET respondit universa multitúdo, dixitque voce magnâ: Juxtà verbum tuum ad nos, sic fiat. Verúmtamen quia pópulus multus est, et tempus plúviæ, et non sustinémus stare foris, et opus non est diéi uníus, vel duórum, (vehementer quippè peccávimus in sermóne isto) constituantur príncipes in universa multitúdine: et omnes in civitátibus nostris qui duxérunt uxóres alienígenas, véniant in tempóribus statútis, et cum his senióres per civitátem et civitátem, et júdices ejus, donec avertátur ira Dei nostri à nobis super peccáto hoc. Igitur Jónathan fílius Azahel, et Jaazía fílius Thécue, stetérunt super hoc; et Mesollam, et Sebéthaï Levítes adjuvérunt eos: feceruntque sic fílii transmigratiónis. Et abiérunt Esdras sacerdos et viri príncipes familiárum in domos patrum suórum, et omnes per nómina sua; et sedérunt in die primo mensis décimi, ut quærerent rem. Et consummáti sunt omnes viri qui dúxerant uxóres alienígenas, usquè ad diem primam mensis primi.

℣. Deus noster, *p.* 242.

FERIA QUINTA.

Incipit liber Nehemíæ, qui et Esdræ secundus dícitur.

Lectio j. Cap. 1.

VErba Nehemíæ fílii Helchíæ. Et factum est in mense Casleu, anno vigésimo, et ego eram in Susis castro. Et venit Hanáni unus de frátribus meis, ipse et viri ex Juda: et interrogávi eos de Judæis qui remánserant et supérerant de captivitáte, et Jerúsalem. Et dixérunt mihi: Qui remansérunt, et relicti sunt de captivitáte ibi in província, in afflictióne magna sunt et in oppróbrio: et murus Jerúsalem dissipátus est, et portæ ejus combustæ sunt igni. Cùmque audíssem verba hujuscémodi, sedi et flevi, et luxi diébus multis: jejunábam, et orábam antè fáciem Dei cœli. Et dixi: Quæso, Dómine Deus cœli, fortis, magne atque terribilis, qui custódis pactum et misericórdiam cum his qui te díligunt, et custódiunt mandáta tua: fiant aures tuæ auscultantes, et

oculi tui aperti, ut áudias oratiónem servi tui, quam ego oro coràm te hódiè nocte et die pro fíliis Israel servis tuis: et confíteor pro peccátis filiórum Israel, quibus peccavérunt tibi.

℟. Nunc confortáta est, *p.* 243.

Lectio ij. Cap. 1 et 2.

EGo enim eram pincerna regis. Factum est autem in mense Nisan, anno vigésimo Artaxerxis regis: et vinum erat antè eum, et levávi vinum, et dedi regi, et eram quasi lánguidus antè fáciem ejus. Dixitque mihi rex: Quarè vultus tuus tristis est, cùm te ægrótum non vídeam? non est hoc frustrà, sed malum néscio quod in corde tuo est. Et tímui valdè ac nimìs; et dixi regi: Rex, in æternum vive; quarè non mœreat vultus meus, quia cívitas domûs sepulcrórum patris mei deserta est, et portæ ejus combustæ sunt igni? Et ait mihi rex: Pro qua re póstulas? Et orávi Deum cœli, et dixi ad regem: Si vidétur regi bonum, et si placet servus tuus antè fáciem tuam, ut mittas me in Judæam, ad civitátem sepulcri patris mei, et ædificábo eam. Dixitque mihi rex, et regína quæ sedébat juxtà eum: Usquè ad quod tempus erit iter tuum, et quandò revertéris? Et plácuit antè vultum regis, et misit me: et constítui ei tempus.

℟. Mementóte, *p.* 244.

Lectio iij.

ET veni Jerúsalem, et eram ibì tribus diébus; et surrexi nocte ego, et viri pauci mecum; et non indicávi cuíquam quid Deus dedisset in corde meo ut fácerem in Jerúsalem; et jumentum non erat mecum, nisi ánimal cui sedébam. Et egressus sum per portam Vallis nocte, et antè fontem Dracónis, et ad portam Stércoris, et considerábam murum Jerúsalem dissipátum, et portas ejus consumptas igni. Et transívi ad portam Fontis, et ad aquæductum regis: et non erat locus jumento cui sedébam, ut transíret. Et ascendi per torrentem nocte, et considerábam murum; et reversus, veni ad portam Vallis, et rédii. Magistrátus autem nesciébant quò abiissem, aut quid ego fácerem: sed et Judæis, et sacerdótibus, et optimátibus, et magistrátibus, et réliquis qui faciébant opus, usquè ad id loci nihil indicáveram. Et dixi eis vos nostis afflictiónem in qua sumus; quia Jerúsa-

lem deserta est, et portæ ejus consumptæ sunt igni : veníte, et ædificémus muros Jerúsalem, et non simus ultrà oppróbrium. Et indicávi eis manum Dei mei, quòd esset bona mecum, et verba regis quæ locútus esset mihi, et áio : Surgámus, et ædificémus. Et confortátæ sunt manus eórum in bono.

℟. In áliis, *p.* 244.

FERIA SEXTA.

De libro Nehemíæ.

Lectio j. Cap. 4.

FActum est, cùm audîsset Sanaballat quòd ædificarémus murum, irátus est valdè ; et motus nimìs, subsannávit Judæos, et dixit coràm frátribus suis et frequéntia Samaritanórum : Quid Judæi fáciunt imbecílles ? Nùm dimittent eos gentes ? Nùm sacrificábunt, et complébunt in una die ? Numquìd ædificáre póterunt lápides de acervis púlveris, qui combusti sunt ? Sed et Tobías Ammanítes próximus ejus, ait : AEdíficent ; si ascénderit vulpes, transíliet murum eórum lapídeum. Audi, Deus noster, quia facti sumus despéctui : converte oppróbrium super caput eórum, et da eos in despectiónem in terra captivitátis. Ne opérias iniquitátem eórum ; et peccátum eórum coràm fácie tua non deleátur, quia irrisérunt ædificantes.

℟. Deus meus, *p.* 241.

Lectio ij.

FActum est autem, cùm audîsset Sanaballat, et Tobías, et Arabes, et Ammanítæ, et Azótii, quòd obducta esset cicátrix muri Jerúsalem, et quòd cœpissent interrupta conclúdi, iráti sunt nimìs, et congregáti sunt omnes páriter, ut venírent, et pugnárent contrà Jerúsalem, et molírentur insídias. Et orávimus Deum nostrum, et posúimus custódes super murum die ac nocte contrà eos. Dixit autem Judas : Debilitáta est fortitúdo portantis, et humus nímia est, et nos non potérimus ædificáre murum. Et dixérunt hostes nostri : Nésciant et ignórent, donec veniámus in médium eórum, et interficiámus eos, et cessáre faciámus opus.

℟. Dómine, *p.* 242.

Lectio iij.

ET perspexi atque surrexi ; et áio ad optimátes, et magistrátus, et ad réliquam partem vulgi : Nolíte timére à fácie eórum. Dómini magni et terríbilis mementóte, et pugnáte pro frátribus vestris, fíliis vestris, et filiábus vestris, et uxóribus

vestris, et dómibus vestris. Factum est autem, cùm audîssent inimíci nostri nuntiátum esse nobis, dissipávit Deus consílium eórum. Et reversi sumus omnes ad muros, unusquisque ad opus suum. Et factum est à die illa, média pars júvenum eórum faciébat opus, et média paráta erat ad bellum: et lánceæ, et scuta, et arcus, et lorícæ, et príncipes post eos in omni domo Juda. Ædificántium in muro, et portántium ónera, et imponéntium, unâ manu suâ faciébat opus, et álterâ tenébat gládium; ædificántium enim unusquisque gládio erat accinctus renes. Et ædificábant, et clangébant búccinâ juxtà me.

℣. Deus noster, *p.* 242.

SABBATO.

De libro Nehemíæ.

Lectio j. Cap. 7 et 8.

HAbitavérunt Sacerdótes, et Levítæ, et janitóres, et cantóres, et réliquum vulgus, et Nathinæi, et omnis Israel in civitátibus suis. Et vénerat mensis séptimus, fílii autem Israel erant in civitátibus suis. Congregatusque est omnis pópulus quasi vir unus ad platéam quæ est antè portam Aquárum: et dixérunt Esdræ scribæ, ut afferret librum legis Móysi, quam præcéperat Dóminus Israel. Attulit ergò Esdras sacerdos legem coràm multitúdine virórum et mulíerum, cunctisque qui póterant intellígere, in die prima mensis séptimi. Et legit in eo apertè in platéa quæ erat antè portam Aquárum, de manè usquè ad médiam diem, in conspectu virórum et mulíerum, et sapiéntium; et aures omnis pópuli erant erectæ ad librum.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij. Cap. 13.

IN diébus illis, vidi in Juda calcantes torculária in Sábbato, portantes acervos, et onerantes super ásinos vinum, et uvas, et ficus, et omne onus, et inferentes in Jerúsalem die Sábbati. Et contestátus sum ut in die quâ véndere licéret, vénderent. Et Tyrii habitavérunt in ea, inferentes pisces, et ómnia venália; et vendébant in Sábbatis fíliis Juda in Jerúsalem: et objurgávi optimátes Juda, et dixi eis: Quæ est hæc res mala quam vos fácitis, et profanátis diem Sábbati? Numquid non hæc fecérunt patres nostri, et adduxit Deus noster super nos omne

malum hoc , et super civitátem hanc ? Et vos ádditis iracúndiam super Israel , violando Sábbatum. Factum est autem , cùm quievissent portæ Jerúsalem in die Sábbati , dixi : et clausérunt jánuas , et præcépi ut non aperírent eas usquè post Sábbatum : et de púeris meis constítui super portas , ut nullus inferret onus in die Sábbati.

Lectio iij.

SEd et in diébus illis vidi Judæos ducentes uxóres Azótidas , Ammonítidas , et Moabitídas. Et fílii eórum ex média parte loquebantur Azóticè , et nesciébant loqui Judáicè , et loquebantur juxtà linguam pópuli et pópuli. Et objurgávi eos , et maledixi. Et cecídi ex eis viros , et decalcávi eos , et adjurávi in Deo , ut non darent fílias suas fíliis eórum , et non accíperent de filiábus eórum fíliis suis et sibimetipsis , dicens : Numquid non in hujuscémodi re peccávit Salomon rex Israel ? Et certè in géntibus multis non erat rex símilis ei , et dilectus Deo suo erat , et pósuit eum Deus regem super omnem Israel ; et ipsum ergò duxérunt ad peccátum mulíeres alienígenæ. Numquid et nos inobedientes faciémus omne malum grande hoc , ut prævaricémur in Deo nostro , et ducámus uxóres peregrínas ? De fíliis autem Joíada fílii Eliásib Sacerdótis magni , gener erat Sanaballat Horonítes , quem fugávi à me. Recordáre , Dómine Deus meus , adversùm eos qui pólluunt Sacerdótium , jusque Sacerdotále et Levíticum. Igitur mundávi eos ab ómnibus alienígenis , et constítui órdines Sacerdótum et Levitárum , unumquemque in ministério suo ; et in oblatióne lignórum in tempóribus constitútis , et in primitívis. Memento meî , Deus meus , in bonum. Amen.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Multi de pópulo Israel definiérunt apud se , ut non manducárent immunda ; et elegérunt magis mori , quàm cibis coinquinári immundis. 1. *Machab.* 1.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XVIII. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incípiunt libri Machabæórum.

Lectio j. Lib. 1. *c.* 2.

ET factum est, postquàm percussit Alexander Philippi Mácedo, (qui primus regnávit in Græcia , egressus de terra Cethim ,) Dárium regem

Persárum et Medórum ; constítuit prælia multa , et obtínuit ómnium munitiónes , et interfécit reges terræ , et pertránsiit usquè ad fines terræ , et accépit spólia multitúdinis géntium ; et síluit terra in conspectu ejus. Et congregávit virtútem , et exércitum fortem nimis ; et exaltátum est et elevátum cor ejus , et obtínuit regiónes géntium et tyrannos ; et facti sunt illi in tribútum. Et post hæc décidit in lectum , et cognóvit quia morerétur. Et vocávit púeros suos nóbiles , qui secum erant nutríti à juventúte ; et divísit illis regnum suum , cùm adhùc víveret. Et regnávit Alexander annis duódecim , et mórtuus est. Et obtinuérunt púeri ejus regnum , unusquisque in loco suo.

℟. Deus meus , *p.* 241.

Lectio ij. Lib. 2. *c.* 3.

IGitur cùm sancta cívitas habitarétur in omni pace , leges étiam adhùc óptimè custodirentur , propter Oníæ pontíficis pietátem , et ánimos ódio habentes mala , fiébat ut et ipsi reges et príncipes locum summo honóre dignum dúcerent , et templum máximis munéribus illustrárent ; ita ut Seleucus Asiæ rex de reddítibus suis præstáret omnes sumptus ad ministérium sacrificiórum pertinentes. Simon autem de tribu Benjamin præpósitus templi constitútus , contendébat , obsistente sibi príncipe Sacerdótum , iníquum áliquid in civitáte molíri. Sed cùm vincere Oníam non posset , venit ad Apollónium Tharsææ fílium , qui eo témpore erat dux Cœlesyriæ et Phœnícis ; et nuntiávit ei pecúniis innumerabílibus plenum esse ærárium Jerosólymis , et commúnes cópias immensas esse , quæ non pértinent ad ratiónem sacrificiórum , esse autem possíbile sub potestáte regis cádere universa.

℟. Dómine , *p.* 242.

Lectio ij.

CUmque retulisset ad regem Apollónius de pecúniis quæ delátæ erant, ille accítum Heliodórum qui erat super negótia ejus , misit cum mandátis , ut prædictam pecúniam transportáret. Statìmque Heliodórus iter est aggressus, spécie quidèm quasi per Cœlesyriam et Phœnícen civitátes esset peragratúrus , revérà autem regis propósitum perfectúrus. Sed, cùm venisset Jerosólymam, et benignè à summo Sacerdóte in civitáte esset exceptus , narrávit de

dato indício pecuniárum; et cujus rei grátiâ adesset, apéruit: interrogábat autem si verè hæc ita essent. Tunc summus Sacerdos ostendit depósita esse hæc, et victuália viduárum et pupillórum; quædam verò esse Hircáni Tobíæ viri valdè eminentis, in his quæ detúlerat ímpius Simon: universa autem argenti talenta esse quadringenta, et auri ducenta; décipi verò eos qui credidissent loco et templo quod per universum mundum honorátur pro sui veneratióne et sanctitáte, omninò impossíbile esse.

℟. Deus noster, *p.* 242.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Gregórii Nazianzéni.

Orat. 22. *Lectio iv.*

QUinam Machabæi fúerint, quâque primùm ex institutióne atque doctrína in tantam virtútis frugem gloriamque pervénerint, perspícuè liber ille declárat, qui ratiónem ánimi perturbatiónibus imperáre docet, in ejusque arbítrio esse, ut in utramvis partem, hoc est, vel ad virtútem vel ad vítium propendeámus. Nam libri illíus auctor, cùm pléraque ália testimónia, tùm horum quoque dimicatiónes in hujus argumenti confirmatiónem áttulit. Mihi verò hæc tantùm commemoráre suffíciet. Eleázarus primítiæ eórum qui antè Christum passi sunt, quemádmodùm post Christum Stéphanus, sacerdos, et senex, canus capillis, canus et prudéntiâ, priùs quidèm pro pópulo sacrificábat et orábat. Tandèm autem et semetipsum hóstiam óbtulit Deo perfectíssimam, ac totíus pópuli expiatrícem, faustum certáminis inítium, ad quod loquens páriter ac tacens cohortabátur. Obtulit autem et fílios septem, suæ fructus disciplínæ, hóstiam viventem, sanctam, Deo placentem, omni legáli sacrifício splendidiórem et puriórem; quæ sunt enim filiórum, ad patrem referri æquíssimum ac justíssimum est.

℟. Nunc confortáta, *p.* 243.

Lectio v.

IBi fortes et magnánimi fílii, generósæ matris generósa sóboles, glorió-si veritátis propugnatóres, Antíochi témporibus excelsióres, veri Mosáicæ legis discípuli, paternórum rítuum observantíssimi; númerus apud Hebræos laudábilis, et propter septenáriæ quiétis mystérium venerábilis, unum spirantes, unum sectantes, unum illud ad

vitam iter agnoscentes, ut mortem Dei causâ suscíperent; non minùs ánimis fratres quàm corpóribus, inter se mútuæ mortis æmuli. O rem admirandam! tormenta quasi thesauros prærípientes, pro magistra lege perícula subeuntes; illáta non magis formidantes, quàm quæ supérerant requirentes; unum illud vériti ne tyrannus à pœnis desísteret, ne quis ipsórum sine corónæ præmio discéderet, ne invíti fratres álii ab álio sejungerentur, et ne in eo discrímine, cruciátibus erepti, malâ victóriâ superárent.

℟. Mementóte, *p.* 244.

Lectio vj.

ERat ibì fortis et generósa mater, puerórum simul ac Dei amans, cujus materna víscera supra natúræ consuetúdinem dilaniabántur. Non enim filiórum qui in tormentis erant, miserebátur; sed timóre angebátur, ne non ea suscíperent: neque magis eos qui è vita migráverant desiderábat, quàm precabátur ut réliqui cum illis conjungerentur; de quibus fíliis magis quàm de mórtuis erat sollícita. Horum enim dúbium erat certámen, at illórum secúrus vitæ éxitus. Atque illos quidèm jam Deo adjúnxerat; de his verò quómodò Deus eos suscíperet, laborábat. O virílem ánimum in córpore muliébri! ô admirábile magni ánimi incrementum!

℟. In áliis, *p.* 244.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 9.

IN illo témpore, ascendens Jesus in navículam, transfretávit, et venit in civitátem suam. Et réliqua.

Homília sancti Petri Chrysólogi.

Serm. 50.

CHristum in humánis áctibus divína gessisse mystéria, et in rebus visibílibus invisibília exercuisse negótia, léctio hodierna monstrávit. Nonnè ipse est qui, fugátis flúctibus, maris profunda nudávit, ut Israelíticus pópulus inter stupentes undas, sicco vestígio, velut móntium cóncava pertransíret? Nonnè hic est qui Petri pédibus marínos vórtices inclinávit, ut inter líquidum humánis gréssibus sólidum præbéret obséquium? Et quid est quòd ipse sibi maris sic déneget servitútem, ut brevíssimi lacûs tránsitum sub náutica mercéde transfretáret? Quid mirum, fratres?

Christus venit suscípere infirmitátes nostras, et suas nobis conferre virtútes; humána quærere, præstáre divína; accípere injúrias, réddere dignitátes; ferre tædia, referre sanitátes; quia médicus qui non fert infirmitátes, curáre nescit; et qui non fúerit cum infirmo infirmátus, infirmo non potest conferre sanitátem.

℟. Ecce viri portantes hóminem qui erat paralyticus, quærébant eum pónere antè Jesum. Et * Non invenientes quâ parte illum inferrent præ turba, per tégulas summisérunt eum cum lecto in médium. ℣. Spes illórum in salvantem illos, et óculi Dei in diligentes se. * Non. *Luc.* 5. *Eccli.* 34.

Lectio viij.

CHristus ergò si in suis mansisset virtútibus, commúne cum homínibus nihil habéret; et si non implêsset carnis órdinem, carnis in illo esset otiósa suscéptio. Sustínuit ergò has necessitátes, ut homo verus humánis necessitátibus probarétur. Et venit in civitátem suam. Creátor rerum, orbis Dóminus, postéaquàm se propter nos nostra coangustávit in carne, cœpit habére humánam pátriam: cœpit civitátis Judáicæ esse civis: parentes habére cœpit, parentum ómnium ipse parens; ut invitáret amor, attráheret cáritas, vincíret affféctio, suadéret humánitas quos fugârat dominátio, metus dispérserat, et fécerat ejus potestátis extorres. Et ecce offerébant ei paralyticum jacentem in lecto; et respíciens Jesus fidem illórum, dixit paralytico: Confíde, fili; remittuntur tibi peccáta tua. Audit véniam, et tacet paralyticus, nec ullam respondet grátiam, quia plus córporis quàm ánimæ tendébat ad curam; et temporáles ærumnas resolúti córporis sic deflébat, ut æternas pœnas resolutiónis ánimæ non defléret, gratiórem sibi præsentem vitam júdicans, quàm futúram. Méritò Christus operántium fidem réspicit, et vecórdiam déspicit sic jacentis, ut fídei aliénæ suffrágio paralytici ánima antè curarétur quàm corpus.

℟. Videns Jesus fidem illórum, dixit paralytico: * Confíde, fili; remittuntur tibi peccáta tua. ℣. Per misericórdiam et fidem purgántur peccáta: * Confíde. *Matth.* 9. *Prov.* 15.

Lectio ix.

CErnitis in hoc loco, fratres, Deum non interrogáre insipiéntium

hóminum voluntátes, non expectáre ignorántium fidem, non infirmórum stulta desidéria perscrutári, sed ad altérius fidem subveníre, quòd per solam grátiam conferébat, cùm quidquid divínæ voluntátis est non negáret. Et revérà, fratres, quandò médicus languéntium aut quærit aut réspicit voluntátes, cùm semper contrária desíderet aut requírat infirmus? Hinc est quòd nunc ferrum, nunc ignem, nunc amára pócula ingerit et appónit invítis; ut curam sani séntiant, quam non póterant sentíre ægrotantes. Et si homo injúrias déspicit, maledicta contemnit, ut sauciátis morbo spontè vitam cónferat et salútem; quantò magìs Christus médicus bonitáte divínâ, morbis sáucios peccatórum, et phrénesi críminum laborantes, ad salútem étiam invítos áttrahit et nolentes? O si velímus, fratres, ô si velímus omnem mentis nostræ parálysim pervidére, ánimam nostram virtútibus destitútam jacére in vitiórum stratis cernerémus. Lucéret nobis quemádmodùm Christus et nostras quotídiè nóxias réspicit voluntátes, et ad salutária nos remédia pértrahit et perurget invítos.

℟. Ego sum, ego sum ipse qui * Déleo iniquitátes tuas propter me; et ¶ Peccatórum tuórum non recordábor. ℣. Dixit Jesus: Homo, remittuntur tibi peccáta tua. * Déleo. Glória. † Peccatórum. *Is.* 43. *Luc.* 5.

Ad Benedictus.

Ant. J. Ait Jesus paralytico: Surge, tolle lectum tuum, et vade in domum tuam. Et surrexit, et ábiit in domum suam. *Matth.* 9.

Oratio.

DIrigat corda nostra, quæsumus, Dómine, tuæ miseratiónis operátio; quia tibi sine te placére non póssumus: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 8. *G.* Videntes turbæ, timuérunt, et glorificavérunt Deum qui dedit potestátem talem homínibus. *Matth.* 9.

FERIA SECUNDA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 2. *c.* 3.

HEliodórus quod decréverat, perficiébat eódem loco ipse cum satellítibus circà ærárium præsens. Sed spíritus omnipotentis Dei magnam fecit suæ ostensiónis evidéntiam; ita ut omnes qui ausi fúerant parére ei, ruentes Dei virtúte, in dissolutiónem et formídinem converterentur. Appáruit enim illis qui-

dam equus terríbilem habens sessórem, óptimis operimentis adornátus: isque cum ímpetu Heliodóro prióres calces elísit; qui autem ei sedébat, videbátur arma habére áurea. Alii étiam apparuérunt duo júvenes virtúte decóri, óptimi glóriâ, speciosíque amictu, qui circumstetérunt eum, et ex utráque parte flagellábant, sine intermissióne multis plagis verberantes.

℟. Deus meus, *p.* 241.

Lectio ij.

SUbitò autem Heliodórus cóncidit in terram; eumque multâ calígine circumfúsum rapuérunt, atque in sella gestatória pósitum ejecérunt. Et is qui cum multis cursóribus et satellítibus prædictum ingressus est ærárium, portabátur, nullo sibi auxílium ferente, manifestâ Dei cógnitâ virtúte: et ille quidèm per divínam virtútem jacébat mutus, atque omni spe et salúte privátus. Hi autem Dóminum benedicébant, quia magnificábat locum suum; et templum quod paulò antè timóre ac tumultu erat plenum, apparente omnipotente Dómino, gáudio et lætítiâ implétum est. Tunc verò ex amícis Heliodóri quidam rogábant confestim Oníam, ut invocáret Altíssimum, ut vitam donáret ei qui in suprémo spíritu erat constitútus.

℟. Dómine, *p.* 242.

Lectio iij.

COnsíderans autem summus Sacerdos, ne fortè rex suspicarétur malítiam áliquam ex Judæis circà Heliodórum consummátam, óbtulit pro salúte viri hóstiam salutárem. Cùmque summus Sacerdos exoráret iídem júvenes eisdem véstibus amicti, astantes, Heliodóro dixérunt: Oníæ sacerdóti grátias age; nam propter eum Dóminus tibi vitam donávit: tu autem à Deo flagellátus, núntia ómnibus magnália Dei et potestátem. Et his dictis, non comparuérunt. Heliodórus autem, hóstiâ Deo oblátâ, et votis magnis promissis ei qui vívere illi concessit, et Oníæ grátias agens, recepto exército, repedábat ad regem. Testabátur autem ómnibus ea quæ sub óculis suis víderat ópera magni Dei. Cùm autem rex interrogâsset Heliodórum qui esset aptus adhùc semèl Jerosólymam mitti, ait: Si quem habes hostem, aut regni tui insidiatórem, mitte illùc; et flagellátum eum recípies, si tamen eváserit; eò quòd in loco sit verè Dei

quædam virtus. Nam ipse qui habet in cœlis habitatiónem, visitátor et adjútor est loci illíus, et venientes ad malefaciendum pércutit ac perdit. Igitur de Heliodóro, et ærárii custódia, ita res se habet.

℟. Deus noster, *p.* 242.

FERIA TERTIA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 2. *c.* 4.

POst Seleuci vitæ excessum, cùm suscepisset regnum Antióchus qui Nóbilis appellabátur, ambiébat Jason frater Oníæ summum Sacerdótium : ádito rege, promittens ei argenti talenta trecenta sexaginta, et ex reddítibus áliis talenta octoginta. Super hæc promittébat et ália centum quinquaginta, si potestáti ejus concederétur gymnásium et ephébiam sibi constitúere, et eos qui in Jerosólymis erant Antiochénos scríbere. Quod cùm rex annuisset, et obtinuisset principátum, statìm ad gentílem ritum contríbules suos transferre cœpit. Et amótis his quæ humanitátis causâ Judæis à régibus fúerant constitúta, per Joannem patrem Eupólemi qui apud Romános de amicítia et societáte functus est legatióne legítimâ, cívium jura destítuens, prava institúta sanciébat. Etenim ausus est sub ipsa arce gymnásium constitúere, et óptimos quosque ephebórum in lupanáribus pónere. Erat autem hoc non inítium, sed incrementum quoddam, et profectus gentílis et alienígenæ conversatiónis, propter ímpii, et non sacerdótis Jasónis nefárium et inaudítum scelus.

℟. Nunc confortáta est, *p.* 243.

Lectio ij.

ET post triénnii tempus misit Jason Meneláum supradicti Simónis fratrem, portantem pecúnias regi, et de negótiis necessáriis responsa perlatúrum. At ille commendátus regi, cùm magnificâsset fáciem potestátis ejus, in semetipsum retorsit summum Sacerdótium, superpónens Jasóni talenta argenti trecenta. Acceptisque à rege mandátis, venit, nihil quidèm habens dignum Sacerdótio, ánimos verò crudélis tyranni et feræ bélluæ iram, gerens. Et Jason quidèm qui próprium fratrem captiváverat, ipse deceptus, prófugus in Ammanítem expulsus est regiónem. Meneláus autem principátum quidèm obtínuit : de pecúniis verò regi promissis nihil

agébat, cùm exactiónem fáceret Sóstratus qui arci erat præpósitus, (nam ad hunc exáctio vectigálium pertinébat:) quam ob causam utrique ad regem sunt evocáti. Et Meneláus amótus est à Sacerdótio, succedente Lysímacho fratre suo; Sóstratus autem prælátus est Cypriis.

℟. Mementóte, *p.* 244.

Lectio iij.

RAtus autem Meneláus accepisse se tempus opportúnum, áurea quædam vasa è templo furátus, donávit Andronico, etália vendíderat Tyri et pervicínas civitátes. Quod cùm certíssimè cognovisset Onías, arguébat eum, ipse in loco tuto se cóntinens Antiochíæ, secùs Daphnem. Undè Meneláus accédens ad Andronícum, rogábat ut Oníam interfíceret. Qui cùm venisset ad Oníam, et datis dextris cum jurejurando, (quamvìs esset ei suspectus,) suasisset de ásylo procédere, statìm eum perémit, non véritus justítiam. Ob quam causam non solùm Judæi, sed áliæ quoque natiónes indignabantur, et molestè ferébant de nece tanti viri injusta. Sed regressum regem de Cilíciæ locis, adiérunt Judæi apud Antiochíam simul et Græci, conquerentes de iníqua nece Oníæ. Constristátus ítaque ánimo Antíochus propter Oníam, et flexus ad misericórdiam, lácrymas fudit, recordátus defuncti sobrietátem et modéstiam. Accensisque ánimis, Andronícum púrpurâ exútum per totam civitátem jubet circumdúci, et in eódem loco in quo in Oníam impietátem commíserat, sacrílegum vitâ privári, Dómino illi condignam retribuente pœnam.

℟. In áliis, *p.* 244.

FERIA QUARTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 1. *c.* 1.

PArátum est Regnum in conspectu Antíochi, et cœpit regnáre in terra AEgypti, ut regnáret super duo regna. Et intrávit in AEgyptum in multitúdine gravi, in cúrribus, et elephantis, et equítibus, et copiósa návium multitúdine: et constítuit bellum adversùs Ptolemæum regem AEgypti; et véritus est Ptolemæus à fácie ejus, et fugit, et cecidérunt vulneráti multi. Et comprehendit civitátes munítas in terra AEgypti, et accépit spólia terræ AEgypti. Et convertit Antíochus, postquàm percussit AEgyptum in centésimo et

quadragésimo tértio anno ; et ascendit ad Israel , et ascendit Jerosólymam in multitúdine gravi , et intrávit in sanctificatiónem cum supérbia.

℟. Deus meus , *p.* 241.

Lectio ij.

ET accépit altáre áureum , et candelábrum lúminis , et universa vasa ejus , et mensam propositiónis , et libatória , et phíalas , et mortaríola áurea , et velum , et corónas , et ornamentum áureum quod in fácie templi erat ; et commínuit ómnia. Et accépit argentum et aurum , et vasa concupiscibília , et accépit thesauros occúltos quos invénit ; et , sublátis ómnibus , ábiit in terram suam. Et fecit cædem hóminum , et locútus est in supérbia magna. Et factus est planctus magnus in Israel , et in omni loco eórum. Et ingemuérunt príncipes et senióres : vírgines et júvenes infirmáti sunt ; et speciósitas mulíerum immutáta est. Omnis marítus sumpsit lamentum ; et quæ sedébant in thoro maritáli , lugébant ; et commóta est terra super habitantes in ea , et universa domus Jacob índuit confusiónem.

℟. Dómine , *p.* 242.

Lectio iij.

ET misit rex libros per manus nuntiórum in Jerúsalem , et in omnes civitátes Juda ; ut sequerentur leges géntium terræ , et prohibérent holocausta , et sacrifícia , et placatiónes fíeri in templo Dei ; et prohibérent celebrári Sábbatum , et dies solemnes : et jussit coinquinári sancta , et sanctum pópulum Israel. Et jussit ædificári aras , et templa , et idóla , et immolári carnes suillas , et pécora commúnia , et relínquere fílios suos incircumcísos , et coinquinári ánimas eórum in ómnibus immundis et abominatiónibus , ita ut obliviscerentur legem , et immutárent omnes justificatiónes Dei ; et quicumque non fecissent secundùm verbum regis Antíochi , morerentur. Secundùm ómnia verba hæc scripsit omni regno suo : et præpósuit príncipes pópulo ; qui hæc fíeri cógerent. Et jussérunt civitátibus Juda sacrificáre.

℟. Deus noster , *p.* 242.

FERIA QUINTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib 2. *c.* 6.

ELeázarus unus de primóribus Scribárum , vir ætáte provectus , et vultu decórus , aperto ore hians compellebátur carnem

carnem porcínam manducáre. At ille gloriosíssimam mortem magis quàm odíbilem vitam complectens, voluntáriè præíbat ad supplícium. Intuens autem quemádmodùm oportéret accédere, patienter sústinens, destinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. Hi autem qui astábant iniquâ miseratióne commóti, propter antíquam viri amicítiam, tollentes eum secrétò, rogábant afferri carnes, quibus vesci ei licébat, ut simularétur manducâsse, sicut rex imperáverat, de sacrifícii cárnibus; ut, hoc facto, à morte liberarétur; et propter véterem viri amicítiam, hanc in eo faciébant humanitátem.

℣. Nunc confortáta est, *p.* 243.

Lectio ij.

AT ille cogitáre cœpit ætátis ac senectútis suæ éminéntiam dignam, et ingénitæ nobilitátis canítiem, atque à púero óptimæ conversatiónis actus: et secundùm sanctæ et à Deo cónditæ legis constitúta, respondit citò, dicens, præmitti se velle in infernum. Non enim ætáti nostræ dignum est, inquit, fíngere; ut multi adolescéntium, arbitrantes Eleázarum nonaginta annórum transísse ad vitam alienigenárum; et ipsi propter meam simulatiónem, et propter módicum corruptíbilis vitæ tempus decipiantur, et per hoc máculam atque execratiónem meæ senectúti conquíram. Nam, etsi in præsenti témpore supplíciis hóminum erípiar, sed manum Omnipotentis nec vivus, nec defunctus effúgiam: quamobrem fórtiter vitâ excedendo, senectúte quidèm dignus apparébo; adolescéntibus autem exemplum forte relinquam, si prompto ánimo, ac fórtiter pro gravíssimis ac sanctíssimis légibus honestâ morte perfungar. His dictis, confestim ad supplícium trahebátur.

℣. Mementóte, *p.* 244.

Lectio ij.

HI autem qui eum ducébant, et paulò antè fúerant mitióres, in iram conversi sunt propter sermónes ab eo dictos, quos illi per arrogántiam prolátos arbitrabántur. Sed cùm plagis perimerétur, ingémuit, et dixit: Dómine, qui habes sanctam sciéntiam, manifestè tu scis quia, cùm à morte possem liberári; duros córporis sustíneo dolóres, secundùm ánimam verò propter timórem tuum libenter hæc pátior. Et iste

quidèm hoc modo vitâ decessit, non solùm juvénibus, sed et universæ genti memóriam mortis suæ ad exemplum virtútis et fortitúdinis derelinquens.

℟. In áliis, *p.* 244.

FERIA SEXTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 2. *c.* 7.

CONtigit et septem fratres unà cum matre sua apprehensos, compelli à rege édere contrà fas carnes porcínas, flagris et táureis cruciátos. Unus autem ex illis qui erat primus, sic ait: Quid quæris, et quid vis díscere à nobis? Paráti sumus mori, magis quàm pátrias Dei leges prævaricári. Irátus itaque rex, jussit sartágines et ollas æneas succendi: quibus statim succensis, jussit ei qui prior fúerat locútus, amputári linguam; et cute cápitis abstractâ, summas quoque manus et pedes ei præscindi, céteris ejus frátribus et matre inspiciéntibus. Et cùm jam per ómnia inútilis factus esset, jussit ignem admovéri, et adhùc spirantem torréri, in sartágine: in qua cùm diù cruciarétur, céteri unà cum matre ínvicèm se hortabántur mori fórtiter, dicentes: Dóminus Deus aspíciet veritátem, et consolábitur in nobis; quemádmodùm in protestatióne cántici declarávit Móyses: Et in servis suis consolábitur. Mórtuo itáque illo primo hoc modo, sequentem deducébant ad illudendum; et cute cápitis ejus cum capillis abstractâ, interrogábant si manducáret, priusquàm toto córpore per membra síngula punirétur. At ille respondens pátriâ voce dixit: Non fáciam. Propter quod et iste, sequenti loco, primi tormenta suscépit; et in último spíritu constitútus, sic ait: Tu quidèm, scelestíssimè, in præsenti vita nos perdis, sed Rex mundi defunctos nos pro suis légibus in æternæ vitæ resurrectióne suscitábit.

℟. Deus meus, *p.* 241.

Lectio ij.

POst hunc tértius illúditur, et linguam postulátus citò prótulit, et manus constanter extendit, et cum fidúcia ait: E cœlo ista possídeo; sed propter Dei leges nunc hæc ipsa despício, quóniam ab ipso me ea receptúrum spero: ita ut rex, et qui cum ipso erant, mirarentur adolescentis ánimum, quòd tanquàm níhilum dúceret cruciátus. Et hoc ita defuncto, quartum vexábant símiliter torquentes. Et cùm jam esset ad mora

tem, sic ait: Pótiùs est ab homínibus morti datos spem expectáre à Deo, íterùm ab ipso resuscitandos; tibi enim resurréctio ad vitam non erit. Et cùm admovissent quintum, vexábant eum. At ille respíciens in eum, dixit: Potestátem inter hómines habens, cùm sis corruptíbilis, facis quod vis; noli autem putáre genus nostrum à Deo esse derelictum: tu autem patienter sústine, et vidébis magnam potestátem ipsíus, quáliter te et semen tuum torquébit. Post hunc ducébant sextum; et is mori incípiens, sic ait: Noli frustrà erráre; nos enim propter nosmetipsos hæc pátimur, peccantes in Deum nostrum, et digna admiratióne facta sunt in nobis: tu autem ne exístimes tibi impúnè futúrum, quòd contrà Deum pugnáre tentáveris.

℟. Dómine, *p.* 242.

Lectio iij.

SUpra modum autem mater mirábilis, et bonórum memóriâ digna, quæ perceptis septem fílios sub uníus diéi témpore conspíciens, bono ánimo ferébat propter spem quam in Deum habébat; síngulos illórum hortabátur voce pátriâ fórtiter, repléta sapiéntiâ; et femíneæ cogitatióni masculínum ánimum ínserens, dixit ad eos: Néscio quáliter in útero meo apparuístis; neque enim ego spíritum et ánimam donávi vobis et vitam, et singulórum membra non ego ipsa compégi: sed enim mundi Creátor, qui formávit hóminis nativitátem, quique ómninm invénit oríginem, et spíritum vobis íterùm cum misericórdia reddet et vitam, sicut nunc vosmetipsos despícitis propter leges ejus.

℟. Deus noster, *p.* 242.

SABBATO.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 2. *c.* 7.

ANtíochus contemni se arbitrátus, simul et exprobrantis voce despectâ, cùm adhùc adolescéntior superesset, non solùm verbis hortabátur, sed et cum juramento affirmábat se dívitem et beátum factúrum, et translátum à pátriis légibus amícum habitúrum, et res necessárias ei præbitúrum. Sed ad hæc cùm adolescens nequáquàm inclinarétur, vocávit rex matrem, et suadébat ei ut adolescenti fíeret in salútem. Cùm autem multis eam verbis esset hortátus, promísit suasúram se fílio suo.

[*Si fiat de Sabbato*,

RR. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ XVII.*]

Lectio ij.

ITaque inclináta ad illum, irrídens crudélem tyrannum, ait pátriâ voce: Fili mi, miserére meî, quæ te in útero novem ménsibus portávi; et lac triénnio dedi et álui, et in ætátem istam perduxi. Peto, nate, ut aspícias ad cœlum et terram, et ad ómnia quæ in eis sunt, et intélligas quia ex níhilo fecit illa Deus, et hóminum genus: ita fiet ut non tímeas carnífícem istum; sed dignus frátribus tuis effectus párticeps, súscipe mortem, ut in illa miseratióne cum frátribus tuis te recípiam.

Lectio iij.

CUm hæc illa adhùc díceret, ait adolescens: Quem sustinétis? non obédio præcepto regis, sed præcepto legis quæ data est nobis per Móysen. Tu verò qui inventor omnis malítiæ factus es in Hebræos, non efúgies manum Dei. Nos enim pro peccátis nostris hæc pátimur: et si nobis propter increpatiónem et correptiónem Dóminus Deus noster módicum irátus est, sed íterùm reconciliábitur servis suis. Tu autem, ô sceleste, et ómnium hóminum flagitiosíssime, noli frustrà extolli vanis spebus in servos ejus inflammátus: nondùm enim omnipotentis Dei, et ómnia inspicientis, judícium effugisti. Nam fratres mei, módico nunc dolóre sustentáto, sub testamento æternæ vitæ effecti sunt: tu verò judício Dei justas supérbiæ tuæ pœnas exolves. Ego autem, sicut et fratres mei, ánimam et corpus meum trado pro pátriis légibus, ínvocans Deum matúriùs genti nostræ propítium fíeri, teque cum tormentis et verbéribus confitéri quòd ipse est Deus solus. In me verò et in frátribus meis désinet Omnipotentis ira, quæ super omne genus nostrum justè superducta est. Tunc rex accensus irâ, in hunc super omnes crudéliùs desævit, indignè ferens se derísum. Et hic ítaque mundus óbiit, per ómnia in Dómino confídens. Novíssimè autem post fílios et mater consumpta est.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Simon Mathathíæ fílius, et fratres ejus dedérunt se perículo, et restitérunt adversáriis gentis suæ, ut starent sancta ipsórum, et lex: et glóriâ magnâ glorificavérunt gentem suam. 1. *Mach.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XIX.
post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 1. *c.* 2.

IN diébus illis surrexit Mathathías fílius Joannis, fílii Simeónis, sacerdos ex fíliis Jóarib ab Jerúsalem, et consédit in monte Modin. Et habébat fílios quinque; Joannem, qui cognominabátur Gaddis; et Simónem, qui cognominabátur Thasi; et Judam, qui vocabátur Machabæus; et Eleázarum, qui cognominabátur Abaron; et Jónathan, qui cognominabátur Apphus. Hi vidérunt mala quæ fiébant in pópulo Juda et in Jerúsalem. Et dixit Mathathías: Væ mihi! ut quid natus sum vidére contritiónem pópuli mei, et contritiónem civitátis sanctæ, et sedére illic, cùm datur in mánibus inimicórum? Sancta in manu extraneórum facta sunt; templum ejus sicut homo ignóbilis. Vasa glóriæ ejus captíva abducta sunt; trucidáti sunt senes ejus in platéis, et júvenes ejus cecidérunt in gládio inimicórum. Quæ gens non hæreditávit regnum ejus, et non obtínuit spólia ejus? Omnis compositio ejus ablàta est: Quæ erat líbera, facta est ancilla. Et ecce sancta nostra, et pulchritúdo nostra, et cláritas nostra desoláta est, et coinquinavérunt ea gentes. Quò ergò nobis adhùc vívere?

℟. Deus meus, *p.* 241.

Lectio ij.

ET scidit vestimenta sua Mathathías, et fílii ejus; et operuérunt se cilíciis, et planxérunt valdè. Et venérunt illùc qui missi erant à rege Antíocho, ut cógerent eos qui confúgerant in civitátem Modin, immoláre et accéndere thura, et à lege Dei discédere. Et multi de pópulo Israel consentientes, accessérunt ad eos; sed Mathathías et fílii ejus constanter stetérunt. Et respondentes qui missi erant ab Antíocho, dixérunt Mathathiæ: Princeps, et claríssimus, et magnus es in hac civitáte, et ornátus fíliis et frátribus: ergò accéde prior, et fac jussum regis, sicut fecérunt omnes gentes, et viri Juda, et qui remansérunt in Jerúsalem, et eris tu, et fílii tui, inter amícos regis, et amplificátus, auro et argento, et munéribus multis.

℟. Dómine, *p.* 242.

Lectio iij.

ET respondit Mathathías, et dixit magnâ voce: Et si omnes gentes

regi Antíocho obédiunt, ut discédat unusquisque à servitúte legis patrum suórum, et conséntiat mandátis ejus; ego, et fílii mei, et fratres mei obediémus legi patrum nostrórum. Propítius sit nobis Deus: non est nobis útile relínquere legem et justítias Dei; non audiémus verba regis Antíochi, nec sacrificábimus transgredientes legis nostræ mandáta, ut eámus álterâ viâ. Et ut cessávit loqui verba hæc, accessit quidam Judæus in ómnium óculis sacrificáre idólis super aram in civitáte Modin secundùm jussum regis: et vidit Mathathías, et dóluit, et contremuérunt renes ejus, et accensus est furor ejus secundùm judícium legis; et insíliens trucidávit eum super aram: sed et virum quem rex Antíochus míserat, qui cogébat immoláre, occídit in ipso témpore, et aram destruxit.

℣. Deus noster, *p.* 242.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

In Psalm. 43. *Lectio iv.*

MAchabæi, cùm invasisset Judæam Antíochus, qui dictus est Epíphanes, et ómnia devastâsset, et multos qui tunc erant, à pátriis institútis resilíre coegisset, permansérunt illæsi ab illis tentatiónibus. Et quandò grave quidèm bellum ingruébat; nec quidquam póterant fácere quod prodesset, se abscondébant; nam hoc quoque fecérunt Apóstoli. Non enim semper in média irruébant perícula; sed nonnunquàm fugientes, et latentes cedébant. Postquàm autem parùm respiráverant, tanquàm generósi quidam leúnculi ex antris exilientes, et è látebris emergentes, statuébant se non ampliùs solos serváre, sed álios quoscumque possent: et civitátem et omnem regiónem obeuntes, collegérunt quotquot invenérunt adhùc sanos et íntegros; et multos étiam qui laborábant et corrupti erant, in statum prístinum redegérunt, eis persuadentes redíre ad legem pátriam.

℣. Nunc confortáta est, *p.* 243.

Lectio v.

DEum enim dicébant esse benignum et clementem, nec unquàm adímere salútem quæ proficíscitur ex pœniténtia. Hæc autem dicentes, habuérunt delectum virórum fórtium. Non enim pro uxóribus, líberis, et ancillis, patriæque ever-

sióne, et captivitáte, sed pro lege et pátria república pugnábant. Eórum autem dux erat Deus. Cùm ergò áciem dirígerent, et próprias exponerent ánimas, fundébant adversários, non armis fidentes, sed loco omnis armatúræ pugnæ causam suffícere ducentes. Ad bellum autem euntes, non tragœdias excitábant; non pæána canébant, sicut nonnulli fáciunt: non adsciscébant tibícines, ut fit in áliis castris; sed Dei supernè auxílium invocábant, ut adesset, opem ferret, et manum præbéret, propter quem bellum gerébant, pro cujus glória decertábant.

℟. Mementóte, *p.* 244.

Lectio vj.

VIdeámus ergò quid hæc castra Dei loquantur, quæ sunt spirituáli munita auxílio, cùm sunt hostes aggressúra. Deus, áuribus nostris audívimus. Quia enim nonnulli eórum qui cum ipsis stabant in ácie, Antíochi multitúdinem, instructam áciem, et victóriam vidéntes, quodque ómnia primo ímpetu cepisset, propriamque imbecillitátem et paucitátem considerantes, mollióres erant et imbecillióres; eórum ánimos spiritusque éxcitans, et ostendens in Dei ductu universum situm esse, et absque exército, si is opem ferat, posse parári victóriam, instar precatiónis compósitam suasiónem et exhortatiónem effert ad commilitónes, et Deum álloquens, eos promptióres reddit et alacrióres. Sed tanquàm hæc eis deessent quæ jure afferre possent; nec fidúciam ex suis factis habérent, ad ea quæ Deus majóribus illórum fécerat, confúgiunt. Eos enim qui fidúciæ causam non habent, hæc fácere non est mirum, cùm eos ipsos trahat ad hoc necéssitas. Cùm autem illi qui quóniam rectè fecérunt, magnificè loqui possunt, nolunt ex iis servári, sed ex Dei benignitáte quâ in patres usus est, hoc est magnum argumentum eórum humilitátis: prompti autem et álacris ánimi sui non parvam hinc quoque causam státuunt.

℟. In áliis, *p.* 244.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 22.

IN illo témpore, respondens Jesus, dixit íterùm in parábolis Princípibus Sacerdótum, et Pharisæis, dicens: Símile factum est regnum cœlórum

hómini regi , qui fecit núptias fílio suo. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii; Papæ.

38. *In Evang. hab. in Basil. S. Clementis, n.* 3.

IN hoc Pater regi Fílio núptias fecit , quo ei per Incarnatiónis mystérium sanctam Ecclésiam sociávit. Uterus autem genitrícis Vírginis hujus sponsi thálamus fuit. Undè et Psalmista dicit : In sole pósuit tabernáculum suum , et ipse tanquàm sponsus procédens de thálamo suo. Tanquàm sponsus quippè de thálamo suo processit , quia ad conjungendam sibi Ecclésiam incarnátus Deus de incorrupto útero Vírginis exívit. Misit ergò servos suos ut ad istas núptias amícos invitárent. Misit semèl , misit íterùm ; quia Incarnatiónis Domínicæ prædicatóres , et priùs Prophétas , et póstmodùm Apóstolos fecit.

℟. Símile factum est regnum cœlórum hómini regi qui fecit núptias fílio suo , et misit servos suos vocáre invitátos : * Et nolébant veníre. ℣. Hæc dicit Dóminus : Misi servos meos Prophétas , et non audiérunt me , sed induravérunt cervícem suam : * Et. *Matth.* 22. *Jerem.* 7.

n. 5. *Lectio. viij.*

SEquitur : Illi autem neglexérunt ; et abiérunt , álius in villam suam , álius verò in negotiatiónem suam. In villam quippè ire , est labóri terréno immoderátè incúmbere , in negotiatiónem verò ire , est actiónum seculárium lucris inhiáre. Quia enim álius intentus labóri terréno , álius verò mundi hujus actiónibus déditus , mystérium Incarnatiónis Domínicæ pensáre , et secundùm illud vívere dissímulat , quasi ad villam vel negótium pergens , veníre ad regis núptias recúsat.

℟. Misit álios servos , dicens : Dícite invitátis , Veníte ad núptias. Illi neglexérunt ; et * Abiérunt , álius in villam suam , álius ad negotiatiónem suam. ℣. Ecce verbum Dómini factum est eis in oppróbrium , et non suscípient illud ; à minóre quippè usquè ad majórem omnes avarítiæ student. * Abiérunt. *Matth.* 22. *Jerem.* 6.

n. 9. *Lectio ix.*

INtrávit autem rex ut vidéret discumbentes : et vidit ibi hóminem non vestítum veste nuptiáli. Quid debémus intellígere per nuptiálem vestem , nisi caritátem ? Intrat enim ad núptias ; sed cum nuptiáli veste , non

intrat, qui in sancta Ecclésia assistens, fidem habet, sed caritátem non habet. Rectè enim cáritas nuptiális vestis vocátur; quia hanc in se Cónditor noster hábuit, dùm ad sociandæ sibi Ecclésiæ núptias venit. Solâ quippè dilectióne Dei actum est, ut ejus Unigénitus mentes sibi electórum hóminum uníret. Undè et Joannes dicit: Sic enim dilexit Deus mundum, ut Fílium suum unigénitum daret pro nobis.

℟. Rex ait servis suis: Núptiæ quidèm parátæ sunt; sed qui invitáti erant, non fuérunt digni: * Ite ergò ad éxitus viárum; et † Quoscumque invenéritis, vocáte ad núptias. ℣. Sapiéntia propósuit mensam suam: misit ancillas suas ut vocárent ad arcem: * Ite. Glória. † Quoscumque. *Matth.* 22. *Prov.* 9.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Intrávit rex ut vidéret discumbentes, et vidit ibi hóminem non vestítum veste nuptiáli, et ait illi: Amíce, quómodò hùc intrasti non habens vestem nuptiálem? At ille obmútuit. *Matth.* 22.

Oratio.

OMnípotens et miséricors Deus, universa nobis adversántia propitiátus exclúde; ut mente et córpore páriter expedíti, quæ tua sunt líberis méntibus exequámur: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 2. D. Dixit rex ministris: Ligátis mánibus et pédibus ejus, míttite eum in ténebras exterióres; ibi erit fletus et stridor déntium. Multi enim sunt vocáti, pauci verò electi. *Matth.* 22.

FERIA SECUNDA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 1. *c.* 2.

EXclamávit Mathathías voce magnâ in civitáte, dicens: Omnis qui zelum habet legis, státuens testamentum, éxeat post me. Et fugit ipse, et fílii ejus in montes, et reliquérunt quæcumque habébant in civitáte. Tunc descendérunt multi quærentes judícium et justítiam, in desertum: et sedérunt ibi ipsi, et fílii eórum, et mulíeres eórum, et pécora eórum; quóniam inundavérunt super eos mala. Et renuntiátum est viris regis, et exercítui qui erat in Jerúsalem civitáte David, quóniam discessissent viri quidam qui dissipavérunt mandátum regis, in loca occulta in deserto, et abiissent post illos multi. Et statìm perrexérunt ad eos, et constituérunt adversùs eos prælium in die sabbatórum, et

dixérunt ad eos: Resístitis et nunc adhùc? Exíte, et fácite secundùm verbum regis Antíochi, et vivétis. Et dixérunt: Non exíbimus, neque faciémus verbum regis, ut polluámus diem sabbatórum. Et concitavérunt adversùs eos prælium. Et non respondérunt eis, nec lápidem misérunt in eos, nec oppilavérunt loca occulta, dicentes: Moriámur omnes in simplicitáte nostra; et testes erunt super nos cœlum et terra, quòd injustè pérditis nos.

℟. Deus meus, *p.* 241.

Lectio ij.

ET appropinquavérunt dies Mathathíæ moriendi, et dixit fíliis suis: Nunc confortáta est supérbia, et castigátio, et tempus eversiónis, et ira indignatiónis. Nunc ergò, ô fílii, æmulatóres estóte legis, et date ánimas vestras, pro testamento patrum vestrórum: et mementóte óperum patrum, quæ fecérunt in generatiónibus suis; et accipiétis glóriam magnam et nomen æternum. Abraham nonnè in tentatióne inventus est fidélis, et reputátum est ei ad justítiam? Joseph in témpore angústiæ suæ custodívit mandátum, et factus est dóminus AEgypti. Phínees pater noster, zelando zelum Dei, accépit testamentum sacerdótii æterni.

℟. Dómine, *p.* 242.

Lectio iij.

VOs ergò, fílii, confortámini, et viríliter ágite in lege; quia in ipsa gloriósi éritis. Et ecce Simon frater vester, scio quòd vir consílii est: ipsum audíte semper, et ipse erit vobis pater. Et Judas Machabæus fortis víribus à juventúte sua sit vobis princeps militiæ: et ipse aget bellum pópuli. Et adducétis ad vos omnes factóres legis; et vindicáte vindictam pópuli vestri. Retribúite retributiónem géntibus, et inténdite in præceptum legis. Et benedixit eos, et appósitus est ad patres suos. Et defunctus est anno centésimo et quadragésimo sexto; et sepultus est à fíliis suis in sepulcris patrum suórum in Modin: et planxérunt eum omnis Israel planctu magno.

℟. Deus noster, *p.* 242.

FERIA TERTIA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 1. *c.* 3.

SUrrexit Judas qui vocabátur Machabæus, fílius [Mathathíæ] pro eo; et adjuvábant eum omnes fratres ejus, et universi qui se conjúnxe-

rant patri ejus, et præliabantur prælium Israel cum lætítia. Et dilatávit glóriam pópulo suo, et indúit se lorícam sicut gigas, et succínxit se arma béllica sua in prœliis, et protegébat castra gládio suo. Símilis factus est leóni in opéribus suis, et sicut cátulus leónis rúgiens in venatióne. Et persecútus est iníquos, perscrútans eos: et qui conturbábant pópulum suum, eos succéndit flammis; et repulsi sunt inimíci ejus præ timóre ejus, et omnes operárii iniquitátis conturbáti sunt; et directa est salus in manu ejus. Et exacerbábat reges multos, et lætificábat Jacob in opéribus suis, et in séculum memória ejus in benedictióne. Et perambulávit civitátes Juda, et pérdidit ímpios ex eis, et avértit iram ab Israel. Et nominátus est usquè ad novíssimum terræ, et congregávit pereúntes. Et congregávit Apollónius gentes, et à Samaría virtútem multam et magnam, ad bellandum contrà Israel. Et cognóvit Judas, et éxiit óbviàm illi, et percussit, et occídit illum; et cecidérunt vulnerati multi, et réliqui fugérunt; et accépit spólia eórum, et gládium Apollónii ábstulit Judas, et erat pugnans in eo ómnibus diébus.

℣. Nunc confortáta est, *p.* 243.

Lectio ij.

ET vidit Judas, et fratres ejus, quia multiplicáta sunt mala, et exércitus applicábant ad fines eórum: et cognovérunt verba regis, quæ mandávit pópulo fácere in intéritum et consummatiónem; et dixérunt unusquisque ad próximum suum: Erigámus dejectiónem pópuli nostri, et pugnémus pro pópulo nostro et sanctis nostris. Et congregátus est conventus, ut essent paráti in prælium, et ut orárent, et péterent misericórdiam et miseratiónes. Et Jerúsalem non habitabátur, sed erat sicut desértum: non erat qui ingrederétur et egrederétur de natis ejus; et sanctum conculcabátur: et fílii alienigenárum erant in arce; ibi erat habitátio géntium: et ablata est voluptas à Jacob, et defécit ibi tíbia et cíthara. Et congregáti sunt, et venérunt in Maspha contrà Jerúsalem; quia locus oratiónis erat in Maspha antè in Israel. Et jejunavérunt illâ die, et indúerunt se cilíciis, et cínerem imposuérunt cápiti suo; et discidérunt vestimenta sua: et expandérunt

libros legis, de quibus scrutabantur gentes similitúdinem simulacrórum suórum.

℟. Mementóte, *p.* 244.

Lectio iij.

ET post hæc constítuit Judas duces pópuli, tribúnos, et centuriónes, et pentacontarchos, et decuriónes. Et dixit his qui ædificábant domos, et sponsábant uxóres, et plantábant víneas, et formidolósis, ut redírent unusquísque in domum suam secundùm legem. Et movérunt castra, et collocavérunt ad austrum Emmaüm. Et ait Judas: Accingímini, et estóte fílii potentes; et estóte paráti in manè, ut pugnétis adversùs natiónes has quæ convenérunt adversùs nos dispérdere nos et sancta nostra; quóniam méliùs est nos mori in bello, quàm vidére mala gentis nostræ et sanctórum. Sicut autem fúerit voluntas in cœlo, sic fiat.

℟. In áliis, *p.* 244.

FERIA QUARTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 1. *c.* 4.

COmmisérunt prælium: et cecidérunt de exércitu Lysiæ quinque míllia virórum. Videns autem Lysias fugam suórum, et Judæórum audáciam, et quòd paráti sunt aut vívere, aut mori fórtiter, ábiit Antiochíam, et elégit mílites, ut multiplicáti rursùs venírent in Judæam. Dixit autem Judas, et fratres ejus: Ecce contríti sunt inimíci nostri; ascendámus nunc mundáre sancta, et renováre. Et congregátus est omnis exércitus, et ascendérunt in montem Sion. Et vidérunt sanctificatiónem desertam, et altáre profanátum, et portas exustas, et in átriis virgulta nata sicut in saltu, vel in móntibus, et pastophória díruta. Et scidérunt vestimenta sua, et planxérunt planctu magno, et imposuérunt cinerem super caput suum; et cecidérunt in fáciem super terram, et exclamavérunt tubis signórum, et clamavérunt in cœlum.

℟. Deus meus, *p.* 241.

Lectio ij.

TUnc ordinávit Judas viros ut pugnárent adversùs eos qui erant in arce, donec emundárent sancta. Et elégit sacerdótes sine mácula, voluntátem habentes in lege Dei: et mundavérunt sancta, et tulérunt lápides contaminatiónis in locum immundum. Et cogitávit de altári holocaustórum, quod profanátum erat, quid de eo fáceret. Et incidit illis

consílium bonum ut destrúerent illud, ne fortè illis esset in oppróbrium, quia contaminavérunt illud gentes: et demolíti sunt illud. Et reposuérunt lápides in monte domûs in loco apto, quoadusquè veníret Prophéta, et respondéret de eis. Et accepérunt lápides íntegros secundùm legem; et ædificavérunt altáre novum, secundùm illud quod fuit priùs: et ædificavérunt sancta, et quæ intrà domum erant intrínsecùs; et ædem et átria sanctificavérunt.

℣. Dómine, *p.* 242.

Lectio iij.

ET obtulérunt sacrifícium secundùm legem super altáre holocaustórum novum quod fecérunt. Secundùm tempus et secundùm diem, in qua contaminavérunt illud gentes, in ipsa renovátum est in cánticis, et cítharis, et cínyris, et in cymbalis. Et cécidit omnis pópulus in fáciem, et adoravérunt, et benedixérunt in cœlum eum qui prosperávit eis. Et fecérunt dedicatiónem altáris diébus octo, et obtulérunt holocausta cum lætítia, et sacrifícium salutáris et laudis. Et ornavérunt fáciem templi corónis áureis et scútulis; et dedicavérunt portas et pastophória, et imposuérunt eis jánuas. Et facta est lætítia in pópulo magna valdè, et aversum est oppróbrium géntium. Et státuit Judas et fratres ejus, et universa ecclésia Israel, ut agátur dies dedicatiónis altáris in tempóribus suis, ab anno in annum.

℣. Deus noster, *p.* 242.

FERIA QUINTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 2. *c.* 9.

EOdem témpore Antíochus inhonestè revertebátur de Pérside. Intráverat enim in eam quæ dícitur Persépolis, et tentávit expoliáre templum, et civitátem opprímere: sed multitúdine ad arma concurrente, in fugam versi sunt; et ita cóntigit ut Antíochus post fugam túrpiter redíret. Et cùm venisset circà Ecbátanam, recognóvit quæ erga Nicánorem et Timótheum gesta sunt. Elátus autem in ira, arbitrabátur se injúriam illórum qui se fugáverant, posse in Judæos retorquére; idcóque jussit agitári currum suum, sine intermissióne agens iter, cœlesti eum judício perurgente, eò quòd ita superbè locútus est se ventúrum Jerosólymam, et congériem sepulcri Judæórum eam factúrum. Sed qui universa cónspicit Dóminus Deus Israel,

percussit eum insanábili et invisíbili plagâ. Ut enim finívit hunc ipsum sermónem, apprehendit eum dolor dirus víscerum, et amára internórum tormenta, et quidèm satis justè; quippè qui multis et novis cruciátibus alióram tórserat víscera, licèt ille nullo modo à sua malítia cessáret. Super hoc autem supérbia replétus ignem spirans ánimo in Judæos, et præcípiens accelerári negótium, cóntigit illum ímpetu euntem de curru cádere, et gravi córporis collisióne membra vexári.

℣. Nunc confortáta est, *p.* 243.

Lectio ij.

ISque qui sibi videbátur étiam flúctibus maris imperáre, supra humánum modum supérbiâ replétus, et móntium altitúdines in statéra appéndere, nunc humiliátus ad terram in gestatório portabátur, manifestam Dei virtútem in semetipso contestans: ita ut de córpore ímpii vermes scaturírent, ac viventis in dolóribus carnes ejus efflúerent, odóre étiam illíus et fœtóre exércitus gravarétur; et, qui paulò antè sídera cœli contíngere se arbitrabátur, eum nemo póterat propter intoleránti am fœtóris portáre. Hinc ígitur cœpit ex gravi supérbia deductus ad agnitiónem suî veníre, divínâ admónitus plagâ, per momenta síngula dolóribus suis augmenta capiéntibus. Et cùm nec ipse jam fœtórem suum ferre posset, ita ait: Justum est súbditum esse Deo, et mortálem non pária Deo sentíre. Orábat autem hic scelestus Dóminum, à quo non esset misericórdiam consecutúrus.

℣. Mementóte, *p.* 244.

Lectio iij.

SEd non cessántibus dolóribus, (supervéneratenim in eum justum Dei judícium) despérans, scripsit ad Judæos in modum deprecatiónis epístolam hæc continentem: Optimis cívibus Judæis plúrimam salútem, et benè valére, et esse felíces, rex et princeps Antíochus. Si benè valétis et fílii vestri, et ex sententia vobis cuncta sunt, máximas ágimus grátias. Et ego in infirmitáte constitútus, vestrî autem memor benignè, reversus de Pérsidis locis, et infirmitáte gravi apprehensus, necessárium duxi pro commúni utilitáte curam habére; non despérans memetipsum, sed spem multam habens effugiendi infirmitátem. Respíciens autem quòd et pater meus, quibus

tempóribus in locis superióribus ducébat exércitum, ostendit qui post se suscíperet principátum; ut si quid contrárium accíderet, aut difficile nuntiarétur, scientes hi qui in regiónibus erant, cui esset rerum summa derelicta, non turbarentur. Ad hæc consíderans de próximo potentes quosque, et vicínos tempóribus insidiantes, et eventum expectantes, designávi fílium meum Antíochum regem; quem sæpè recurrens in superióra regna multis vestrûm commendábam: et scripsi ad eum quæ subjecta sunt. Oro ítaque vos, et peto, mémores beneficiórum públicè et privátim, ut unusquisque conservet fidem ad me et ad fílium meum. Confído enim eum modestè et humánè actúrum, et sequentem propósitum meum, et commúnem vobis fore. Igitur homicída et blasphémus péssimè percussus, et ut ipse álios tractáverat, péregrè in móntibus miserábili óbitu vitâ functus est.

℟. In áliis, *p.* 244.

FERIA SEXTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 2. *c.* 10.

AT Timótheus qui priùs à Judæis fúerat superátus, convocáto exércitu peregrínæ multitúdinis, et congregáto equitátu Asiáno, advénit quasi armis Judæam captúrus. Machabæus autem, et qui cum ipso erant, appropinquante illo, deprecabantur Dóminum, caput terrâ aspergentes, lumbosque cilíciis præcincti, ad altáris crepídinem provolúti, ut sibi propítius, inimícis autem eórum esset inimícus, et adversáriis adversarétur, sicut lex dicit. Et ita post oratiónem, sumptis armis, lóngiùs de civitáte procedentes, et próximi hóstibus effecti, resedérunt. Primo autem solis ortu utríque commisérunt: isti quidèm victóriæ et prosperitátis sponsórem cum virtúte Dóminum habentes; illi autem ducem belli ánimum habébant. Sed cùm véhemens pugna esset, apparuérunt adversáriis de cœlo viri quinque in equis, frænis áureis decóri, ducátum Judæis præstantes: ex quibus duo Machabæum médium habentes, armis suis circumseptum incólumem conservábant, in adversários autem tela et fúlmina jaciébant, ex quo et cæcitáte confúsi, et repléti perturbatióne cadébant. Interfecti sunt autem viginti míllia quingenti, et équites sexcenti.

Timóthæus verò confúgit in Gázaram præsídium munítum, cui præerat Chæreas.

℟. Deus meus, *p.* 241.

Lectio ij. Cap. 11.

[Lysias autem] ingressus Judæam, et apprópians Bethsúræ quæ erat in angusto loco, ab Jerosólyma intervallo quinque stadiórum, illud præsídium expugnábat. Ut autem Machabæus, et qui cum eo erant, cognovérunt expugnári præsídia, cum fletu et lácrymis rogábant Dóminum, et omnis turba simul, ut bonum Angelum mítteret ad salútem Israel. Et ipse primus Machabæus, sumptis armis, céteros adhortátus est simul secum perículum subíre, et ferre auxílium frátribus suis. Cùmque páriter prompto ánimo procéderent, Jerosólymis appáruit præcédens eos eques in veste cándida, armis áureis hastam vibrans. Tunc omnes simul benedixérunt misericordem Dóminum, et convaluérunt ánimis, non solùm hómines, sed et béstias ferocíssimas, et muros férreos paráti penetráre. Ibant ígitur prompti, de cœlo habentes adjutórem, et miserantem super eos Dóminum. Leónum autem more, ímpetu irruentes in hostes, prostravérunt ex eis úndecim míllia péditum, et équitum mille sexcentos: universos autem in fugam vertérunt; plures autem ex eis vulneráti, nudi evasérunt. Sed et ipse Lysias túrpiter fúgiens evásit.

℟. Dómine, *p.* 242.

Lectio iij. Cap. 15.

Nicánor quidèm cum summa supérbia erectus, cogitáverat commúne trophæum statúere de Juda. Machabæus autem semper confidébat cum omni spe auxílium sibi à Deo affutúrum; et hortabátur suos, ne formidárent ad adventum natiónum, sed in mente habérent adjutória sibi facta de cœlo, et nunc sperárent ab Omnipotente sibi affutúram victóriam. Et allocútus eos de lege et Prophétis, ádmonens étiam certámina quæ fécerant priùs, promptióres constítuit eos: et ita ánimis eórum erectis, simul ostendébat géntium fallácium, et juramentórum prævaricatiónem. Síngulos autem illórum armávit, non clypei et hastæ munitióne, sed sermónibus óptimis et exhortatiónibus, expósito digno fide sómnio, per quod universos lætificávit. Erat autem hujuscémodi visus: Oníam qui fúerat

summus sacerdos, virum bonum et benignum, verecundum visu, modestum móribus, et elóquio decórum, et qui à púero in virtútibus exercitátus sit, manus protendentem, oráre pro omni pópulo Judæórum. Post hoc apparuisse et álium virum ætáte et glóriâ mirábilem, et magni decóris habitúdine circa illum; respondentem verò Oníam dixisse: Hic est fratrum amátor, et pópuli Israel: hic est qui multum orat pro pópulo et universa sancta civitáte, Jeremías prophéta Dei. Extendisse autem Jeremíam dextram, et dedisse Judæ gládium áureum, dicentem: Accipe sanctum gládium munus à Deo, in quo dejícies adversários pópuli mei Israel. Exhortáti ítaque Judæ sermónibus bonis valdè, de quibus extolli posset ímpetus, et ánimi júvenum confortári, statuérunt dimicáre.

℣. Deus noster, *p.* 242.

SABBATO.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 2. *c.* 15.

NIcánor et qui cum ipso erant, cum tubis et cánticis admovébant. Judas verò, et qui cum eo erant, invocáto Deo, per oratiónes congressi sunt: manu quidèm pugnantes, sed Dóminum córdibus orantes, prostravérunt non minùs triginta quinque míllia, præséntiâ Dei magníficè delectáti. Cùmque cessâssent, et cum gáudio redírent, cognovérunt Nicánorem ruisse cum armis suis. Facto ítaque clamóre, et perturbatióne excitátâ, pátriâ voce omnipotentem Dóminum benedicébant. Præcépit autem Judas, qui per ómnia córpore et ánimo mori pro cívibus parátus erat, caput Nicánoris, et manum cum húmero abscissam, Jerosólymam perferri. Quò cùm pervenisset, convocátis contribúlibus et sacerdótibus ad altáre, accérsiit et eos qui in arce erant. Et ostenso cápite Nicánoris, et manu nefáriâ quam extendens contrà domum sanctam omnipotentis Dei, magníficè gloriátus est: linguam étiam ímpii Nicánoris præcísam jussit particulátim ávibus dari, manum autem dementis contrà templum suspendi. Omnes ígitur cœli benedixérunt Dóminum, dicentes: Benedictus qui locum suum incontamináatum servávit. Suspendit autem Nicánoris caput in summa arce, ut évidens esset et manifestum signum auxílii Dei.

[*Si fiat de Sabbato*, ℣℣℣.

sumentur è II. Nocturno Dominicæ XVII.]

Lectio ij. Lib. 1. *c.* 9.

CEtera verba bellórum Judæ, et virtútum quas fecit, et magnitúdinis ejus, non sunt descripta; multa enim erant valdè. Et factum est, post óbitum Judæ emersérunt iníqui in ómnibus fínibus Israel, et exorti sunt omnes qui operabantur iniquitátem. In diébus illis facta est fames magna valdè, et trádidit se Bácchidi omnis régio eórum cum ipsis. Et elégit Bácchides viros ímpios, et constítuit eos dóminos regiónis: et exquirébant, et perscrutabantur amícos Judæ, et adducébant eos ad Bácchidem: et vindicábat in illos, et illudébat. Et facta est tribulátio magna in Israel, qualis non fuit ex die quâ non est visus Prophéta in Israel. Et congregáti sunt omnes amíci Judæ, et dixérunt Jónathæ: Ex quo frater tuus Judas defunctus est, vir símilis ei non est qui éxeat contrà inimícos nostros, Bácchidem, et eos qui inimíci sunt gentis nostræ. Nunc ítaque te hódiè elégimus esse pro eo nobis in príncipem et ducem ad bellandum bellum nostrum. Et suscépit Jónathas témpore illo principátum, et surrexit loco Judæ fratris sui.

Lectio iij. Cap. 13.

ET audívit Simon quòd congregávit Tryphon exércitum copiósum, ut veníret in terram Juda, et attéreret eam. Videns quia in tremóre pópulus est et in timóre, ascendit Jerúsalem, et congregávit pópulum, et adhortans, dixit: Vos scitis quanta ego, et fratres mei, et domus patris mei, fécimus pro légibus et pro sanctis prælia, et angústias quales vídimus: horum grátiâ periérunt fratres mei omnes propter Israel, et relictus sum ego solus. Et nunc non mihi contingat párcere ánimæ meæ in omni témpore tribulatiónis; non enim mélior sum frátribus meis. Vindicábo ítaque gentem meam et sancta, natos quoque nostros et uxóres; quia congregátæ sunt universæ gentes contérere nos inimicítiæ grátiâ. Et accensus est spíritus pópuli simul ut audívit sermónes istos; et respondérunt voce magnâ, dicentes: Tu es dux noster loco Judæ et Jónathæ fratris tui: pugna prælium nostrum; et ómnia quæcumque dixeris nobis, faciémus.

Ad Magníficat.

Ant. 3. *a.* Ezéchiel vidit

conspectum glóriæ, quam ostendit illi Deus in curru Chérubim. *Eccli.* 49.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XX. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Ezechiélis Prophétæ.

Lectio j. Cap. 1.

ET factum est in trigésimo anno, in quarto, in quinta mensis, cùm essem in médio captivórum juxtà flúvium Chobar, aperti sunt cœli, et vidi visiónes Dei. In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigratiónis regis Jóachim; factum est verbum Dómini ad Ezechiélem fílium Buzi, sacerdótem in terra Chaldæórum, secùs flumen Chobar: et facta est super eum ibi manus Dómini. Et vidi, et ecce ventus túrbinis veniébat ab Aquilóne; et nubes magna, et ignis involvens, et splendor in circúitu ejus, et de médio ejus quasi spécies electri, id est, de médio ignis.

℟. Ego pascam oves meas, et ego eas accubáre fáciam, dicit Dóminus Deus, et suscitábo super eas pastórem unum qui pascat eas, servum meum David: * Ipse pascet eas, et ipse erit eis in pastórem. ℣. Deus pacis eduxit de mórtuis pastórem magnum óvium, in sánguine testamenti ætérni, Dóminum nostrum Jesum Christum: * Ipse. *Ezech.* 34. *Hebr.* 13.

Lectio ij.

ET in médio ejus similitúdo quátuor animálium, et hic aspectus eórum, similitúdo hóminis in eis. Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni. Pedes eórum pedes recti; et planta pedis eórum quasi planta pedis vituli; et scintillæ quasi aspectus æris candentis. Et manus hóminis sub pennis eórum in quátuor pártibus: et fácies et pennas per quátuor partes habébant. Junctæque erant pennæ eórum altérius ad álterum, non revertebántur, cùm incéderent; sed unumquodque antè fáciem suam gradiebátur.

℟. Ab éxitu sermónis ut íterùm ædificétur Jerúsalem, usquè ad Christum ducem, hebdómades septem, et hebdómades sexaginta duæ erunt: et * Post hebdómades sexaginta duas occidétur Christus, et non erit ejus pópulus qui eum negatúrus est. ℣. O stulti, et tardi corde ad credendum in ómnibus quæ locúti sunt Prophétæ! Nonnè hæc opórtuit pati Christum, et ita intráre in glóriam suam? * Post hebdómades. *Dan.* 9. *Luc.* 24.

Lectio iij.

SImilitúdo autem vultûs eórum, fácies hóminis, et fácies leónis à dextris ipsórum quátuor; fácies autem bovis à sinistris ipsórum quátuor, et fácies áquilæ désuper ipsórum quátuor. Fácies eórum, et pennæ eórum extentæ désuper: duæ pennæ singulórum jungebantur, et duæ tegébant córpora eórum; et unumquodque eórum coràm fácie sua ambulábat: ubì erat ímpetus spíritûs: illùc gradiebantur; nec revertebantur, cùm ambulárent. Et similitúdo animálium, aspectus eórum quasi carbónum ignis ardéntium, et quasi aspectus lampadárum. Hæc erat vísio discurrens in médio animálium, splendor ignis, et de igne fulgur egrédiens. Et animália ibant et revertebantur, in similitúdinem fúlguris coruscantis.

℟. Dies multos sedébunt fílii Israel sine rege et sine príncipe, et sine sacrifício et sine altári: et post hæc * Revertentur, et quærent Dóminum Deum suum, et David regem suum; et † Pavébunt ad Dóminum et ad bonum ejus. ℣. Cæcitas ex parte cóntigit in Israel, donec plenitúdo géntium intráret; et sic omnis Israel salvus fíeret. * Revertentur. Glória. † Pavébunt. *Osée* 3. *Rom.* 11.

IN II. NOCTURNO.

Ex Commentáriis sancti Hierónymi Presbyteri, in Ezechiélem Prophétam.

Lib. 11. *in Cap.* 37.

Lectio iv.

FActus est sermo Dómini ad me, dicens: Et tu, fili hóminis, sume tibi lignum unum, et scribe super illud: Judæ, et filiórum Israel sociórum ejus; et tolle lignum álterum, et scribe super illud: Joseph, lignum Ephraïm, et omnis domûs Israel sociorumque ejus. Et adjunge illa unum ad álterum tibi in lignum unum. Præsens prophetía hæc ex ore Dómini pollicétur quòd utrumque sibi jungátur impérium, hoc est, regnum Judæ et regnum Israel; tollaturque virga Ephraïm, qui de Joseph stirpe generátus est, cum réliquis tríbubus quæ ei sociátæ sunt, et jungátur virgæ Juda, ut nequáquàm vocétur Juda et Israel, sed uno nómine appellentur Juda: et sub figúra Prophétæ qui præcédit in typo Dómini Salvatóris, nequáquàm duábus mánibus, sed unâ Christi teneantur manu. Dicit enim se assúmere fílios Israel de médio natiónum ad quas

captívi ducti sunt, et reductúrum eos in terram, et in montes Israel, et appellandam unam gentem, uniusque regis regendam império : ut ultrà non polluantur in idólis, et abominatiónibus suis ; sed cùm fúerint de captivitátis sédibus liberáti in quibus peccavérunt, ómnibus vítiis esse mundandos, et futúros pópulum Dei ; ita ut Dóminus sit Deus eórum.

℟. Surge et tritúra, fília Sion : * Et tu, Béthlehem Ephráta, párvulus es in míllibus Juda : ex te mihi egrediétur qui sit dominátor in Israel, et magnificábitur usquè ad términos terræ. ℣. Cóngregans Heródes omnes príncipes sacerdótum et scribas pópuli, sciscitabátur ab eis, ubì Christus nascerétur. At illi dixérunt ei : In Béthlehem Juda ; sic enim scriptum est per Prophétam : * Et tu Béthlehem. *Mich.* 4 *et* 5. *Matth.* 2.

Lectio v.

ET servus, inquit, meus David rex super eos. De quo et Angelus lóquitur in Evangélio, quòd regnatúrus sit super domum Jacob, et regni ejus non sit finis : tantæque erit clementiæ, ut non solùm rex, sed et pastor appellétur ; eò quòd superbum nomen impérii, pastóris vocábulo mitiget. Qui postquàm fúerint in gentem unam, et in terra Israel, ac móntibus habitáverint, ambulatúri sint in ómnibus judíciis Dómini, et præcepta illíus custoditúri : habitatúri autem non in ália terra, sed in ea quam dedit servo suo Jacob ; in qua habitavérunt patres eórum Abraham, Isaac et Jacob, et réliqui sancti : et non solùm ipsi habitatúri sint, sed et fílii eórum ac nepótes ; habitentque non ad breve tempus, sed in perpétuum. Vultis autem, ait, scire quis sit iste rex et pastor ? Ipse est de quo suprà dixi, servus meus David. Qui cùm in forma Dei esset, non est rapínam arbitrátus esse se æquálem Deo ; sed se exinanívit, formam servi accípiens : et factus est obédiens Patri usquè ad mortem, mortem autem crucis. Cùmque sub tali rege fúerint, percútiam illis fœdus pacis : nequáquàm ut in véteri testamento, certáminum atque bellórum ; sed pactum pacis, quæ exsúperat omnem sensum, de qua Salvátor lóquitur ad Apóstolos : Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis. Et Prophéta dicit :

Factus est in pace locus ejus.

℟. Adhùc unum módicum est, et movébo omnes gentes: et * Véniet desiderátus cunctis géntibus, et implébo domum istam glóriâ, dicit Dóminus exercítuum. ℣. Péperit María fílium suum; et postquàm impléti sunt dies purgatiónis ejus, tulérunt illum in Jerúsalem, ut sísterent eum Dómino. * Véniet. *Agg.* 2. *Luc.* 2.

Lectio vj.

QUos cùm in Ecclésia fundáverit et stabilíerit, tunc multiplicabuntur vel credéntium número, vel multiplicatióne virtútum. Et dabo, inquit, sanctificatiónem meam, sive sanctuárium in médio eórum in perpétuum: quod Judæi de templo interpretantur, quod sub Zoróbabel extructum est. Sed quómodò stare póterit hoc quod dícitur, In perpétuum; cùm templum illud quod à Zoróbabel extructum est, et pósteà à multis instaurátum, Románo igne succensum sit? Quæ ómnia referenda sunt ad Ecclésiam, et ad témpora Salvatóris, quandò tabernáculum ejus pósitum est in Ecclésia, ubi factus est Deus noster, et nos pópulus ejus. Profectusque ómnium est, ut sciant quòd ipse sit Dóminus, et ipse sanctíficet Israel, non juxtà carnem, sed juxtà spíritum, quandò sanctificátio ejus in médio credéntium facta est in perpétuum. Quòd autem Dóminus abjécerit tribum Ephraïm, et elégerit tribum Juda, et in Psalmis légimus, in quibus scriptum est: Et répulit tabernáculum Joseph, et tribum Ephraïm non elégit; sed elégit tribum Juda, de qua scriptum est: Non defíciet princeps ex Juda, neque dux de femóribus ejus, donec véniat cui repósitum est: et ipse erit expectátio Géntium. Verè enim in adventu Dómini Salvatóris duæ virgæ et duo ligna in unum juncta sunt sceptrum, et in baptísmate Christi dudùm separáta sociantur; ut fiant in unum novum hóminem et in unam gentem, neque polluantur ultrà in idólis et abominatiónibus; sed mundi lavácro sint pópulus Dei, et ímperet eis Christus.

℟. Ecce ego mittam vobis Elíam Prophétam, ántequàm véniat dies Dómini, magnus et horríbilis: * Et † Convertet cor patrum ad fílios, et cor filiórum ad patres eórum, ne fortè véniam et percútiam terram anathé-

mate. ℣. Elías quidèm ventúrus est, et restítuet ómnia. * Et convertet. Glória. † Convertet. *Mal.* 4. *Matth.* 17.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 4.

IN illo témpore, erat quidam régulus, cujus fílius infirmabátur Caphárnaum. Hic cùm audîsset quia Jesus advenîret à Judæa in Galilæam, ábiit ad eum, et rogábat eum ut descénderet, et sanáret fílium ejus; (incipiébat enim mori.) Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

28. *In Evang. hab. ad Tumbam SS. Nerei et Achillei.*

QUid est quòd régulus rogat ut ad ejus fílium véniat, et tamen ire corporáliter recúsat; ad servum verò Centuriónis non invitátur, et tamen se corporáliter ire pollicétur? Quid est hoc, nisi quòd supérbia nostra retúnditur, qui in homínibus non natúram quâ ad imáginem Dei facti sunt, sed honóres et divítias venerámur? Cùmque pensámus quæ circà eos sunt, profectò interióra mínimè providémus, dùm ea considerámus quæ in corpóribus despecta sunt, neglígimus pensáre quod sunt. Redemptor verò noster, ut osténderet quia quæ alta sunt hóminum, despicienda sunt, et quæ despecta sunt hóminum, sanctis despicienda non sunt, ad fílium réguli re nóluit, ad servum Centuriónis ire parátus fuit.

℟. Cùm audîsset régulus quia Jesus advenîret à Judæa in Galilæam, ábiit ad eum: * Et rogábat eum ut descénderet, et sanáret fílium ejus; incipiébat enim mori. ℣. Deprecabátur Dóminum, dicens: Dómine mi, ádjuva me; præter te nullus est auxiliátor álius: * Et. *Joan.* 4. *Esther* 14.

Lectio viij.

CErtè si nos cujúspiam servus rogáret ut ad eum ire deberémus, prótinùs nobis nostra supérbia in cogitatióne tácita respondéret, dicens: Non eas, quia temetipsum degéneras, honor tuus despícitur, locus vilescit. Ecce de cœlo venit, qui servo in terra occúrrere non déspicit; et tamen humiliári in terra contémnimus, qui de terra sumus. Quid verò apud Deum vílius, quid despéctius esse potest, quàm serváre honórem apud hómines, et interni testis óculos non timére? Undè et in sacro Evangélio ad Pharisæos Dóminus ait;

Vos estis qui justificátis vos coràm hóminibus, Deus autem novit corda vestra : quia quod homínibus altum est, abominábile est apud Deum.

℟. Dixit Jesus : Nisi signa et prodígia vidéritis, non créditis. Dicit régulus : Dómine, descende, priusquàm moriátur fílius meus. * Dicit ei Jesus : Vade, fílius tuus vivit. ℣. Sermo tuus, Dómine, hos qui in te credíderint, conservat. * Dicit. *Joan.* 4. *Sap.* 16.

Lectio ix.

NOtáte, fratres, notáte quod dícitur. Si enim quod homínibus altum est, abominábile est apud Deum, cordis nostri cogitátio tantò apud Deum in imo est, quantò homínibus in alto ; et humílitas cordis nostri tantò apud Deum in alto est, quantò homínibus in imo. Despiciámus ergò, si quid boni gérimus : nulla nos nostra inflet operátio, non rerum abundántia, non glória extollat. Si quibúslibet ex bonis affluéntibus intùs intuméscimus, Deo despecti sumus. Hæc ergò cogitáte, fratres : hæc totâ intentióne pensáte. Nolíte in próximis vestris mundi hujus bona venerári. Hoc propter Deum honoráre in homínibus, quòd facti sunt ad imáginem Dei.

℟. Crédidit homo sermóni quem dixit ei Jesus, et ibat. Jam autem * Eo descendente, † Servi occurrérunt ei, dicentes : Quia fílius ejus víveret. ℣. Nullus sperávit in Dómino, et confúsus est. * Eo. Glória Patri. † Servi. *Joan.* 4. *Eccli.* 2.

Ad Benedictus.

Ant. 3. a. Dixérunt servi : Quia herì horâ séptimâ relíquit eum febris. Cognóvit ergò pater quia illa hora erat in qua dixit ei Jesus : Fílius tuus vivit. *Joan.* 4.

Oratio.

LArgíre, quæsumus, Dómine, fidélibus tuis indulgéntiam placátus, et pacem ; ut páriter ab ómnibus mundentur offensis, et secúra tibi mente desérviant : Per.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Crédidit régulus, et domus ejus tota. Hoc secundum signum fecit Jesus, cùm venisset à Judæa in Galilæam. *Joan.* 4.

FERIA SECUNDA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 2.

FÍli hóminis, mitto ego te ad fílios Israel, ad gentes apostatrices quæ recessérunt à me : ipsi et patres eórum prævaricáti sunt pactum meum usquè ad diem hanc. Et fílii

filii durâ fácie et indomábili corde sunt, ad quos ego mitto te; et dices ad eos: Hæc dicit Dóminus Deus: Si fortè vel ipsi áudiant, et si fortè quiescant, quóniam domus exásperans est; et scient quia Prophéta fúerit in médio eórum. Tu ergò, fili hóminis, ne tímeas eos, neque sermónes eórum métuas; quóniam incréduli et subversóres sunt tecum, et cum scorpiónibus hábitas. Verba eórum ne tímeas, et vultus eórum ne formídes, quia domus exásperans est. Loquéris ergò verba mea ad eos, si fortè áudiant, et quiescant, quóniam irritatóres sunt.

℟. Ego pascam, *p.* 283.

Lectio ij. Cap. 3.

ET dixit ad me: Fili hóminis, vade ad domum Israel, et loquéris verba mea ad eos. Non enim ad pópulum profundi sermónis et ignótæ linguæ tu mítteris, ad domum Israel: neque ad pópulos multos profundi sermónis, et ignótæ linguæ, quorum non possis audíre sermónes: et si ad illos mitteréris, ipsi audírent te. Domus autem Israel nolunt audíre te, quia nolunt audíre me: omnis quippè domus Israel attrítâ fronte est et duro corde. Ecce dedi fáciem tuam valentiórem faciébus eórum, et frontem tuam duriórem frontibus eórum. Ut adamantem et ut sílicem dedi fáciem tuam: ne tímeas eos, neque métuas à fácie eórum; quia domus exásperans est.

℟. Ab éxitu, *p.* 283.

Lectio iij.

FIli hóminis, speculatórem dedi te dómui Israel; et áudies de ore meo verbum, et annuntiábis eis ex me. Si dicente me ad ímpium, Morte moriéris, non annuntiáveris ei, neque locútus fúeris ut avertátur à via sua ímpia, et vivat; ipse ímpius in iniquitáte sua moriétur, sánguinem autem ejus de manu tua requíram. Si autem tu annuntiáveris ímpio, et ille non fúerit conversus ab impietáte sua et à via sua ímpia; ipse quidèm in iniquitáte sua moriétur, tu autem ánimam tuam liberásti. Sed et si conversus justus à justítia sua fúerit, et fécerit iniquitátem, ponam offendículum coràm eo; ipse moriétur, quia non annuntiasti ei: in peccáto suo moriétur, et non erunt in memória justítiæ ejus quas fecit; sánguinem verò ejus de manu tua requíram. Si autem tu annuntiáveris justo ut non peccet jus-

tus, et ille non peccáverit, vivens vivet, quia annuntiasti ei; et tu ánimam tuam liberasti.

℟. Dies multos, *p.* 284.

FERIA TERTIA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 9.

GLória Dómini Israel assumpta est de Cherub, quæ erat super eum ad limen domûs: et vocávit virum qui indútus erat líneis et atramentárium scriptóris habébat in lumbis suis. Et dixit Dóminus ad eum: Transi per médiam civitátem in médio Jerúsalem, signa Thau super frontes virórum geméntium et doléntium super cunctis abominatiónibus quæ fiunt in médio ejus. Et illis dixit, audiente me: Transíte per civitátem sequentes eum, et percútite: non parcat óculus vester, neque misereámini: senem, adolescéntulum et vírginem, párvulum et mulieres, interfícite usquè ad interneciónem; omnem autem super quem vidéritis Thau, ne occidátis; et à sanctuário meo incípite. Cœpérunt ergò à viris senióribus qui erant antè fáciem domûs. Et dixit ad eos: Contamináte domum, et impléte átria interfectis: egredímini. Et egressi sunt, et percutiébant eos qui erant in civitáte.

℟. Surge, *p.* 285.

Lectio ij. Cap. 13.

ET factus est sermo Dómini ad me, dicens: Fili hóminis, vaticináre ad prophétas Israel, qui prophétant; et dices prophetántibus de corde suo: Audíte verbum Dómini: Hæc dicit Dóminus Deus: Væ prophétis insipiéntibus, qui sequuntur spíritum suum, et nihil vident. Quasi vulpes in desertis, prophétæ tui, Israel, erant. Non ascendístis ex adverso, neque opposuístis murum pro domo Israel, ut starétis in prœlio in die Dómini. Vident vana, et divínant mendácium, dicéntes: Ait Dóminus, cùm Dóminus non míserit eos: et perseveravérunt confirmáre sermónem. Numquid non visiónem cassam vidístis, et divinatiónem mendácem locúti estis? Et dícitis, ait Dóminus; cùm ego non sim locútus.

℟. Adhùc, *p.* 286.

Lectio iij.

PRoptéreà hæc dicit Dóminus Deus: Quia locúti estis vana, et vidístis mendácium; ídeò ecce ego ad vos, dicit Dóminus Deus. Et erit manus mea super prophétas, qui vident vana et divínant mendácium: in concílio

pópuli mei non erunt, et in scriptúra domûs Israel non scribentur, nec in terram Israel ingredientur; et sciétis quia ego Dóminus Deus. Eò quòd decéperint pópulum meum, dicentes: Pax, et non est pax: et ipse ædificábat paríetem, illi autem liniébant eum luto absque páleis. Dic ad eos qui líniunt absque temperatúra, quòd casúrus sit: erit enim imber inundans, et dabo lápides prægrandes désuper irruentes, et ventum procellæ dissipantem.

℟. Ecce, *p.* 287.

FERIA QUARTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 13.

HAEc dicit Dóminus Deus: Væ quæ cónsuunt pulvillos sub omni cúbito manûs, et fáciunt cervicália sub cápite universæ ætátis ad capiendas ánimas: et cùm cáperent ánimas pópuli mei, vivificábant ánimas eórum. Et violábant me ad pópulum meum propter pugillum hórdei et fragmen panis, ut interfícerent ánimas quæ non moriuntur, et vivificárent ánimas quæ non vivunt, mentientes pópulo meo credenti mendáciis. Propter hoc, hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ad pulvillos vestros quibus vos cápitis ánimas volantes, et dirumpam eos de bráchiis vestris; et dimittam ánimas quas vos cápitis, ánimas ad volandum. Et dirumpam cervicália vestra, et liberábo pópulum meum de manu vestra, neque erunt ultrà in mánibus vestris ad prædandum; et sciétis quia ego Dóminus.

℟. Ego pascam, *p.* 283.

Lectio ij. Cap. 14.

HAEc dicit Dóminus Deus: Homo, homo de domo Israel, qui posúerit immundítias suas in corde suo, et scándalum iniquitátis suæ, statuérit contrà fáciem suam, et vénerit ad prophétam intérrogans per eum me; ego Dóminus respondébo ei in multitúdine immunditiárum suárum, ut capiátur domus Israel in corde suo, quo recessérunt à me in cunctis idólis suis. Proptéreà dic ad domum Israel: Hæc dicit Dóminus Deus: Convertímini, et recédite ab idólis vestris, et ab universis contaminatiónibus vestris avértite fácies vestras. Quia homo, homo de domo Israel, et de prosélytis quicumque ádvena fúerit in Israel, si alienátus fúerit à me, et posúerit idóla sua in corde suo, et scándalum iniquitátis suæ sta-

túerit contrà fáciem suam, et vénerit ad prophétam, ut intérroget per eum me; ego Dóminus respondébo ei per me. Et ponam fáciem meam super hóminem illum, et fáciam eum in exemplum, et in provérbium, et disperdam eum de médio pópuli mei; et sciétis quia ego Dóminus.

℟. Ab éxitu, *p.* 283.

Lectio iij.

ET prophéta cùm erráverit et locútus fúerit verbum, ego Dóminus decépi prophétam illum, et extendam manum meam super illum, et delébo eum de médio pópuli mei Israel. Et portábunt iniquitátem suam: juxtà iniquitátem interrogantis, sic iníquitas prophétæ erit; ut non erret ultrà domus Israel à me, neque polluátur in universis prævaricatiónibus suis, sed sint mihi in pópulum, et ego sim eis in Deum, ait Dóminus exercítuum.

℟. Dies multos, *p.* 284.

FERIA QUINTA

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 18.

ECce omnes ánimæ meæ sunt; ut ánima patris, ita et ánima fílii mea est: ánima quæ peccáverit, ipsa moriétur. Et vir si fúerit justus, et fécerit judícium et justítiam, in móntibus non coméderit, et óculos suos non leváverit ad idóla domûs Israel, et uxórem próximi sui non violáverit, et ad mulíerem menstruátam non accésserit, et hóminem non contristáverit; pignus debitóri reddíderit, per vim nihil rapúerit; panem suum esurienti déderit, et nudum operúerit vestimento; ad usúram non commodáverit, et ámpliùs non accéperit; ab iniquitáte avérterit manum suam, et judícium verum fécerit inter virum et virum; in præceptis meis ambuláverit, et judícia mea custodíerit ut fáciat veritátem: hic justus est, vitâ vivet, ait Dóminus Deus.

℟. Surge, *p.* 285.

Lectio ij.

QUòd si genúerit fílium latrónem effundentem sánguinem, et fécerit unum de istis, et hæc quidèm ómnia non faciéntem; sed in móntibus comedéntem, et uxórem próximi sui polluéntem, egénum et páuperem contristántem, rapiéntem rapínas, pignus non reddéntem, et ad idóla levántem óculos suos, abominatiónem faciéntem; ad usúram dántem, et ámpliùs accipiéntem: numquid vivet? Non vivet: cùm universa hæc

detestanda fécerit, morte moriétur ; sanguis ejus in ipso erit. Quòd si genúerit fílium, qui vidéns ómnia peccáta patris sui, quæ fecit, timúerit, et non fécerit símile eis ; super montes non coméderit, et óculos suos non leváverit ad idóla domûs Israel, et uxórem próximi sui non violáverit, et virum non contristáverit, pignus non retinúerit, et rapínam non rapúerit ; panem suum esurienti déderit, et nudum operúerit vestiménto, à páuperis injúria avérterit manum suam, usúram et superabundántiam non accéperit, judícia mea fécerit, in præceptis meis ambuláverit : hic non moriétur in iniquitáte patris sui, sed vitâ vivet.

℣. Adhùc, *p.* 286.

Lectio iij.

ANima quæ peccáverit, ipsa moriétur. Fílius non portábit iniquitátem patris, et pater non portábit iniquitátem fílii : justítia justi super eum erit, et impíetas ímpii erit super eum. Si autem ímpius égerit pœniténtiam ab ómnibus peccátis suis quæ operátus est, et custodíerit ómnia præcepta mea, et fécerit judícium et justítiam, vitâ vivet, et non moriétur. Omnium iniquitátum ejus quas operátus est, non recordábor : in justítia sua quam operátus est, vivet. Numquid voluntátis meæ est mors ímpii, dicit Dóminus Deus ; et non ut convertátur à viis suis, et vivat ?

℣. Ecce, *p.* 286.

FERIA SEXTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 33.

DIc ad domum Israel : Vivo ego, dicit Dóminus Deus ; nolo mortem ímpii, sed ut convertátur ímpius à via sua, et vivat. Convertímini, convertímini à viis vestris péssimis : et quarè moriémini, domus Israel ? Tu ítaque, fili hóminis, dic ad fílios pópuli tui : Justítia justi non liberábit eum in quacumque die peccáverit ; et impíetas ímpii non nocébit ei in quacumque die conversus fúerit ab impietáte sua : et justus non póterit vívere in justítia sua, in quacumque die peccáverit. Etiamsi díxero justo quòd vitâ vivat, et confísus in justítia sua fécerit iniquitátem : omnes justítiæ ejus oblivióni tradéntur, et in iniquitáte sua quam operátus est, in ipsa moriétur. Si autem díxero ímpio : Morte

moriéris ; et égerit pœniténtiam à peccáto suo, feceritque judícium et justítiam, et pignus restitúerit ille ímpius, rapinamque reddíderit, in mandátis vitæ ambuláverit, nec fécerit quidquam injustum, vitâ vivet, et non moriétur.

℟. Ego pascam, *p.* 283.

Lectio ij. Cap. 34.

HAEc dicit Dóminus Deus : Væ pastóribus Israel qui pascébant semetipsos : nonnè greges à pastóribus pascuntur? Lac comedebátis, et lanis operiebámini, et quod crassum erat occidebátis ; gregem autem meum non pascebátis. Quod infírmum fuit non consolidastis, et quod ægrótum non sanastis ; quod confractum est non alligastis, et quod abjectum est non reduxistis, et quod períerat non quæsîstis ; sed cum austeritáte imperabátis eis, et cum poténtia. Et dispersæ sunt oves meæ, eò quòd non esset pastor ; et factæ sunt in devoratiónem ómnium bestiárum agri, et dispersæ sunt. Erravérunt greges mei in cunctis móntibus et in universo colle excelso, et super omnem fáciem terræ dispersi sunt greges mei ; et non erat qui requíreret : non erat, inquam, qui requíreret.

℟. Ab éxitu, *p.* 284.

Lectio iij.

PRoptéreà, pastóres, audíte verbum Dómini, Vivo ego, dicit Dóminus Deus : quia pro eò quòd facti sunt greges mei in rapínam, et oves meæ in devoratiónem ómnium bestiárum agri, eò quòd non esset pastor ; neque enim quæsiérunt pastores mei gregem meum, sed pascébant pastóres semetipsos, et greges meos non pascébant : proptéreà, pastóres, audíte verbum Dómini : Hæc dicit Dóminus Deus : Ecce ego ipse super pastóres ; requíram gregem meum de manu eórum, et cessáre fáciam eos ut ultrà non pascant gregem, nec pascant ámpliùs pastóres semetipsos ; et liberábo gregem meum de ore eórum, et non erit ultrà eis in escam. Quia hæc dicit Dóminus Deus : Ecce ego ipse requíram oves meas, et visitábo eas. Sicut vísitat pastor gregem suum, in die quandò fúerit in médio óvium suárum dissipatárum ; sic visitábo oves meas, et liberábo eas de ómnibus locis in quibus dispersæ fúerant in die nubis et calíginis.

℟. Dies multos, *p.* 284.

SABBATO.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 34.

HAEc dicit Dóminus Deus ad vos : Ecce ego ipse júdico inter pecus pingue et macilentum ; pro eò quòd latéribus et húmeris impingebátis, et córnibus vestris ventilabátis ómnia infirma pécora, donec dispergerentur foràs : salvábo gregem meum, et non erit ultrà in rapínam ; et judicábo inter pecus et pecus. Et suscitábo super eas pastórem unum, qui pascat eas, servum meum David : ipse pascet eas, et ipse erit eis in pastórem. Ego autem Dóminus ero eis in Deum, et servus meus David princeps in médio eórum : ego Dóminus locútus sum.

[*Sifiat de Sabbato*, ℟. ℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij. Cap. 36.

PEperci nómini sancto meo quod pollúerat domus Israel in géntibus, ad quas ingressi sunt. Idcircò dices dómui Israel : Hæc dicit Dóminus Deus : Non propter vos ego fáciam, domus Israel, sed propter nomen sanctum meum quod polluistis in géntibus, ad quas intrastis. Et sanctificábo nomen meum magnum, quod pollútum est inter gentes, quod polluistis in médio eárum ; ut sciant gentes quia ego Dóminus, ait Dóminus exercítuum, cùm sanctificátus fúero in vobis coràm eis. Tollam quippè vos de géntibus, et congregábo vos de universis terris, et addúcam vos in terram vestram.

Lectio iij.

ET effundam super vos aquam mundam, et mundabímini ab ómnibus inquinamentis vestris, et ab universis idólis vestris mundábo vos. Et dabo vobis cor novum, et spíritum novum ponam in médio vestrî : et áuferam cor lapídeum de carne vestra, et dabo vobis cor cárneum. Et spíritum meum ponam in médio vestrî ; et fáciam ut in præceptis meis ambulétis, et judícia mea custodiátis et operémini. Et habitábitis in terra quam dedi pátribus vestris ; et éritis mihi in pópulum, et ego ero vobis in Deum. Et salvábo vos ex universis inquinamentis vestris.

Ad Magníficat.

Ant. 7. a. Ananías et Azarías, et Mísael credentes, liberáti sunt de flamma. Dániel in sua simplicitáte liberátus est de ore leónum. 1. *Mach.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XXI.
post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Daniélis Prophétæ.

Lectio j. Cap. 1.

ANno tértio regni Jóakim regis Juda, venit Nabuchodónosor rex Babylónis in Jerúsalem, et obsédit eam; et trádidit Dóminus in manu ejus Jóakim regem Juda, et partem vasórum domûs Dei; et asportávit ea in terram Sénnaar in domum dei sui, et vasa intulit in domum thesauri dei sui. Et ait rex Asphenez præpósito eunuchórum, ut introdúceret de fíliis Israel, et de sémine régio et tyrannórum, púeros in quibus nulla esset mácula, decóros formâ, et erudítos omni sapiéntiâ, cautos scientiâ, et doctos disciplínâ, et qui possent stare in palátio regis, ut docéret eos lítteras et linguam Chaldæórum. Et constítuit eis rex annónam per síngulos dies de cibis suis, et de vino undè bibébat ipse; ut enutríti tribus annis, pósteà starent in conspectu regis. Fuérunt ergò inter eos de fíliis Juda, Dániel, Ananías, Mísael et Azarías. Et impósuit eis præpósitus eunuchórum nómina: Daniéli, Baltassar; Ananíæ, Sidrach; Misaéli, Misach; et Azaríæ, Abdénago.

℟. Ego pascam, *p.* 283.

Lectio ij.

PRopósuit autem Dániel in corde suo, ne polluerétur de mensa regis, neque de vino potûs ejus; et rogávit eunuchórum præpósitum, ne contaminarétur. Dedit autem Deus Daniéli grátiam et misericórdiam in conspectu príncipis eunuchórum. Et ait princeps eunuchórum ad Daniélem: Tímeo ego dóminum meum regem, qui constítuit vobis cibum et potum; qui, si víderit vultus vestros macilentióres præ céteris adolescéntibus coævis vestris, condemnábitis caput meum regi. Et dixit Dániel ad Málasar, quem constitúerat princeps eunuchórum super Daniélem, Ananíam, Misaélem et Azaríam: Tenta nos, óbsecro, servos tuos diébus decem, et dentur nobis legúmina ad vescendum, et aqua ad bibendum; et contempláre vultus nostros, et vultus puerórum qui vescuntur cibo régio; et sicut víderis, fácies cum servis tuis. Qui, audíto sermóne hujuscémodi, tentávit eos diébus decem. Post dies autem decem, apparuérunt vultus eórum melióres et corpulentióres præ óm-

nibus púeris qui vescebantur cibo régio.

℟. Ab éxitu, *p.* 283.

Lectio iij.

POrrò Málasar tollébat cibária et vinum potûs eórum; dabatque eis legúmina. Púeris autem his dedit Deus sciéntiam et disciplínam in omni libro et sapiéntia; Daniéli autem intelligéntiam ómnium visiónum et somniórum. Complétis ítaque diébus, post quos díxerat rex ut introducerentur; introduxit eos præpósitus eunuchórum in conspectu Nabuchodónosor. Cùmque eis locútus fuisset rex, non sunt inventi tales de universis ut Dániel, Ananías, Mísael et Azarías; et stetérunt in conspectu regis: et omne verbum sapiéntiæ et intellectûs, quod sciscitátus est ab eis rex, invénit in eis décuplum super cunctos aríolos et magos qui erant in universo regno ejus. Fuit autem Dániel usquè ad annum primum Cyri regis.

℟. Dies multos, *p.* 284.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Ambrósii, Epíscopi.

De Off. Minist. Lib. 2. c. 10 et 11.

Lectio iv.

DAniel ex captívis, regálium consultórum árbiter factus, consíliis suis emendávit præséntia, annuntiávit futúra. Ex his enim quæ frequenter interpretátus osténderat veri se esse annúntium, fides ei in ómnibus deferebátur. Quis Daniélis consílium refúgeret, de quo Deus ipse dixit: Quis Daniéle sapiéntior? Aut quómodò hómines de eórum dubitáre méntibus possent, quibus Deus tantam conferébat grátiam? Quàm purus Daniélis ánimus, ut mulcéret bárbaros mores, mitigáret leónes! quæ in illo temperántia! quanta ánimi et córporis continéntia! Nec imméritò mirábilis factus ómnibus, quandò (quod vehementer admirantur hómines) regálibus fultus amicítiis, aurum non quærébat, nec delátum sibi honórem pluris faciébat quàm fidem. Quin étiam periclitári malébat pro lege Dómini, quàm pro grátia hóminis inflecti.

℟. Surge, *p.* 285.

L. 3. de Spiritu sancto, c. 6.

Lectio v.

PEr Spíritum datur sermo sapiéntiæ. Dániel, nisi accepisset Dei Spíritum, nunquàm potuisset deprehéndere adultérium libídinis, mendácium fraudis. Nam cùm Susanna

presbyterórum conjuratiónibus appetíta, inflexam pópuli mentem vidéret contemplatióne seniórum; et ómnibus destitúta subsídiis, sola inter hómines pudicítiæ suæ cónscia Deum árbitrum precarétur: Exaudívit, inquit, Dóminus vocem ejus, cùm ducerétur ut periret; et excitávit Dóminus spíritum sanctum púeri adolescentis, cui nomen Dániel. Itaque secundùm accepti Spíritûs sancti grátiam, vacillántia perfidórum testimónia deprehendit: neque enimália nisi divínæ fuit operátio potestátis, ut eos vox sua próderet, quorum latébat affectus. Ac ne quis fortè exístimet, quia, dicente Scriptúrâ, Excitávit Deus spíritum sanctum púeri adolescentis, spíritum in eo putet fuisse hóminis, non Spíritum sanctum; legat in posterióribus, et invéniet quia Spíritum Sanctum accépit Dániel, et ídeò prophetávit. Déniquè et rex eum prætulit, quia habébat grátiam spiritálem. Sic enim dicit: Tu autem, Dániel, potes; quia Spíritus sanctus Dei in te est. Et infrà Scriptúra dicit: Et fuit Dániel præpósitus illis; quóniam Spíritus erat súperans in eo.

℣. Adhùc, *p.* 286.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

In Ep. Joan. Tract. 8. *c.* 4. *n.* 7.

Lectio vj.

INténdite quid dicam. Homo, agnosce eum qui suprà te est, ut agnoscant te quæ infrà te sunt. Ideò cùm Dániel agnovísset suprà se Deum, agnovérunt illum suprà se leónes. Si autem non agnoscis illum qui suprà te est, superiórem contemnis, subdéris inferióri. Proptéreà supérbia AEgyptiórum undè dómita est? De ranis et muscis. Póterat Deus et leónes míttere; sed áliquis magnus leóne terrendus est. Quantò illi erant superbióres, tantò de rebus contemptibílibus et abjectis fracta est eórum cervix mala. Sed Daniélem agnovérunt leónes, quia ille súbditus Deo erat. Quid! Mártyres qui ad béstias pugnavérunt, et ferárum mórsibus laceráti sunt, non erant sub Deo? Aut erant servi Dei tres viri, et non erant servi Dei Machabæi? Agnóvit ignis servos Dei tres viros, quos non ussit, quorum nec vestimenta corrúpit: et non agnóvit Machabæos? Agnóvit Machabæos; sed opus erat quodam flagello, permittente Dómino, qui dixit in Scriptúra:

flágellat omnem fílium quem récipit. Visibíliter quosdam visus est deseruisse, quosdam visus est eripuisse. Ideò quosdam erípuit, ne putes illum non potuisse erípere. Testimónium dedit, quia potest; ut ubi non facit, secretiórem intélligas voluntátem, non suspicéris difficultátem.

℟. Ecce, *p.* 287.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 18.

IN illo témpore, dixit Jesus: Assimilátum est regnum cœlórum hómini regi, qui vóluit ratiónem pónere cum servis suis. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 27. in Genes.

UT discámus parábolam hanc ob animárum nostrárum salútem à Dómino adductam, audi quæ inferuntur: Sic et Pater vester cœlestis fáciet vobis, inquit, si non unusquisque fratri suo remiséritis è córdibus vestris delicta illórum. Magnum parábolæ lucrum, modò atténdere voluérimus. Quid enim tantùm potérimus dimíttere, quantùm nobis à Dómino dimíttitur? Et nos quidèm, si hoc voluérimus, conservis remíttimus; ipsi verò à Dómino remissiónem accípimus. Et vide ut diligenter síngula sunt dicta. Non enim dixit simplíciter, Si non dimíseris homínibus peccáta; sed, Si non unusquisque fratri suo remiséritis è córdibus vestris delicta illórum. Adverte quómodò vult cor nostrum in quiéte et tranquillitáte esse, et mentem nostram à perturbatiónibus aliénam, affectionibusque ómnibus líberam, plurímumque nos erga próximum dilectiónis stúdium declaráre.

℟. Prócidens servus orábat dóminum: Patiéntiam habe in me. Misértus dóminus débitum dimísit ei. Egressus autem * Servus, unum de conservis suis suffocábat, dicens: Redde quod debes. ℣. Homo hómini reservat íram, et à Deo quærit medélam? * Servus. *Matth.* 18. *Eccli.* 28.

Lectio viij.

ALio quoque loco íterùm dicentem audíre licet: Si dimiséritis homínibus delicta illórum, dimittet et vobis Pater vester cœlestis. Ne ígitur putémus, dùm hoc fácimus, non álteri gratificári, aut magnum quoddam benefícium apud illum depónere. Nam ipsi sumus qui benefício frúimur, et multùm lucri

indè nobis conciliámus : sicut étiam si hoc non fecérimus, omninò nihil eos lædere potérimus, nobis ipsis autem intolerábilem gehennæ pœnam parámus. Idcircò óbsecro ut cogitantes hæc, nunquàm admittámus, ut eórum qui nos contristárunt vel áliàs offendérunt, injúriæ reminiscámur, vel inimíco ánimo erga illos afficiámur; sed considerantes quanta hoc nobis áfferat benefícia, et quantam apud Dóminum fidúciam; et antè ómnia, quòd reconciliári cum iis qui nos injúriâ affecére, peccatórum nostrórum assúmptio quædam sit : festinémus, et anhelémus ut parátum indè lucrum reputantes, tàm officiósi in eos simus qui nos offendérunt, quàm sumus in eos qui vérè nobis benefáciunt. Nam si sápimus non ita nobis prodesse póterunt qui benévoli in nos sunt, et demeréri cúpiunt; ut istórum cultus et observátio divínum favórem nobis conciliábit, nosque sárcinâ peccatórum levábit.

℟. Prócidens conservus ejus, rogábat eum : Patiéntiam habe in me, et ómnia reddam tibi. Ille nóluit, sed * Misit eum in cárcerem, donec rédderet débitum. ℣. In hóminem símilem sibi non habet misericórdiam : quis exorábit pro delictis illíus ? * Misit. *Matth.* 18. *Eccli.* 28.

Lectio ix.

COgita, óbsecro, dilecte, quanta sit hujus virtútis magnitúdo, et disce vel ex præmiis quæ propter illam universi Dóminus promísit. Nam cùm dixisset : Diligite inimícos vestros, benedícite eis qui persequuntur vos, oráte pro calumniántibus vos; quia sublímia sunt præcepta, summumque vérticem tangéntia, inquit : Ut efficiámini símiles Patri vestro qui in cœlis est; quia solem suum oríri facit super bonos et malos, et pluit super justos et injustos. Vidísti quantùm facultas fert humána, cui símilis fiat qui non solùm non ulcíscitur eum qui offendit, sed et pro eo oráre studet ? Ne ígitur negligéntiâ nostrâ tálibus nos fraudémus bonis et præmiis, quæ omnem sermónem transcendunt, sed modis ómnibus boni hujus óperis nobis cura sit, cogaturque et erudiátur mens, ut páreat Dei præceptis. Nam propterèa hanc admonitiónem et ego nunc feci, et parábolam in médium áttuli; et quanta sit hujus boni óperis magni-

túdo, et quantum indè lucrum nobis accrescat, ostendi; ut cùm adhùc tempus est, si quis ex vobis est qui álium hábeat sibi infensum, óperam det ut officiósè reconciliétur.

℟. Nolíte condemnáre, et non condemnabímini: * Dimíttite, et dimittémini; eâdem quippè mensúrâ quâ mensi fuéritis, remetiétur vobis. ℣. Memento novissimórum, et désine inimicári: * Dimíttite. Glória. * Dimíttite. *Luc.* 6. *Eccli.* 28.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Omne débitum dimísi tibi, serve nequam, quóniam rogasti me: nonnè ergò opórtuit et te miseréri conservi tui, sicut et ego tuî misertus sum? *Matth.* 18.

Oratio.

FAmíliæ tuæ, quæsumus, Dómine, contínuam prætende misericórdiam; ut à cunctis adversitátibus, te protegente, sit líbera, et in bonis áctibus tuo nómini sit devóta: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 2. D. Irátus dóminus trádidit servum tortóribus, quoadusque rédderet universum débitum: sic et Pater cœléstis fáciet vobis, si non remiséritis unusquisque fratri suo de córdibus vestris. *Matth.* 18.

FERIA SECUNDA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 2.

IN anno secundo regni Nabuchodónosor, vidit Nabuchodónosor sómnium, et contérritus est spíritus ejus, et sómnium ejus fugit ab eo. Præcépit autem rex ut convocarentur aríoli, et magi, et maléfici, et Chaldæi, ut indicárent regi sómnia sua: qui cùm venissent, stetérunt coràm rege. Et dixit ad eos rex: Vidi sómnium, et mente confúsus ignóro quid víderim. Responderuntque Chaldæi regi Syríace: Rex, in sempiternum vive; dic sómnium servis tuis, et interpretatiónem ejus indicábimus. Et respondens rex, ait Chaldæis: Sermo recessit à me; nisi indicavéritis mihi sómnium, et conjectúram ejus, períbitis vos, et domus vestræ publicabuntur: si autem sómnium et conjectúram ejus narravéritis, præmia, et dona, et honórem multum accipiétis à me.

℟. Ego pascam, *p.* 283.

Lectio ij.

RESpondentes ergò Chaldæi coràm rege, dixérunt: Non est homo super terram qui sermónem tuum, rex, possit implére; sed neque regum quisquam magnus et potens verbum hujuscémodi

sciscitátur ab omni aríolo, et mago, et Chaldæo: sermo enim quem tu quæris, rex, gravis est; nec reperiétur quisquam qui índicet illum in conspectu regis, exceptis diis quorum non est cum homínibus conversátio. Quo audíto, rex in furóre et in ira magna præcépit ut perírent omnes sapientes Babylónis. Et egressâ senténtiâ, sapientes interficiebantur; quærebanturque Dániel et sócii ejus, ut perírent. Tunc Dániel requisívit de lege atque senténtia ab Aríoch príncipe militiæ regis.

℣. Ab éxitu, *p.* 284.

Lectio iij.

CUm ergò rem indicasset Aríoch Daniéli, Dániel ingressus rogávit regem, ut tempus daret sibi ad solutiónem indicandam regi. Et ingressus est domum suam: Ananiæque, et Misaéli, et Azaríæ sóciis suis indicávit negótium, ut quærerent misericórdiam à fácie Dei cœli super sacramento isto, et non perírent Dániel et sócii ejus, cum céteris sapiéntibus Babylónis. Tunc Daniéli mystérium per visiónem nocte revelátum est: et benedixit Dániel Deum cœli. Et locútus, ait: Sit nomen Dómini benedictum à século et usquè in séculum; quia sapiéntia et fortitúdo ejus sunt, et ipse mutat témpora et ætátes, transfert regna, atque constítuit; dat sapiéntiam sapiéntibus, et sciéntiam intelligéntibus disciplínam. Ipse revélat profunda et abscóndita, et novit in ténebris constitúta; et lux cum eo est. Tibi, Deus patrum nostrórum, confíteor, teque laudo; quia sapiéntiam et fortitúdinem dedisti mihi: et nunc ostendisti mihi quæ rogávimus te, quia sermónem regis aperuisti nobis.

℣. Dies multos, *p.* 284.

FERIA TERTIA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 2.

DAniel ingressus ad Aríoch quem constitúerat rex ut pérderet sapientes Babylónis, sic ei locútus est: Sapientes Babylónis ne perdas; introduc me in conspectu regis, et solutiónem regi narrábo. Tunc Aríoch festínus introduxit Daniélem ad regem, et dixit ei: Invéni hóminem de fíliis transmigratiónis Juda, qui solutiónem regi annúntiet. Respondit rex, et dixit Daniéli, cujus nomen erat Baltassar: Putasne verè potes mihi indicáre sómnium quod vidi, et interpretatiónem ejus? Et respondens Dániel

corâm rege, ait: Mystérium quod rex intérrogat, sapientes, magi, aríoli et arúspices néqueunt indicáre regi; sed est Deus in cœlo revélans mystéria, qui indicávit tibi, rex Nabuchodónosor, quæ ventúra sunt in novíssimis tempóribus.

℟. Surge, *p.* 285.

Lectio ij.

TU, rex, vidébas, et ecce quasi státua una grandis, státua illa magna; et statúrâ sublímis stabat contrà te, et intúitus ejus erat terríbilis. Hujus státuæ caput ex auro óptimo erat; pectus autem et bráchia de argento: porrò venter et fémora ex ære; tíbiæ autem férreæ, pedum quædam pars erat férrea, quædam autem fíctilis. Vidébas ita, donec abscissus est lapis de monte sine mánibus, et percussit státuam in pédibus ejus férreis et fictílibus, et commínuit eos. Tunc contríta sunt páriter ferrum, testa, æs, argentum et aurum; et redacta quasi in favillam æstívæ áreæ, quæ rapta sunt vento; nullusque locus inventus est eis: lapis autem qui percússerat státuam, factus est mons magnus, et implévit universam terram. Hoc est sómnium.

℟. Adhùc, *p.* 286.

Lectio iij.

INterpretatiónem quoque ejus dicémus corâm te, rex. Tu rex regum es; et Deus cœli regnum, et fortitúdinem, et impérium, et glóriam dedit tibi: et ómnia in quibus hábitant fílii hóminum et béstiæ agri, vólucres quoque cœli dedit in manu tua, et sub ditióne tua universa constítuit: tu es ergò caput áureum. Et post te consurget regnum áliud minus te, argénteum. Et regnum tértium áliud, æreum, quod imperábit universæ terræ. Et regnum quartum erit velut ferrum; quómodò ferrum commínuit et domat ómnia, sic commínuet et cónteret ómnia hæc. Porrò quia vidisti pedum et digitórum partem testæ fíguli, et partem férream; regnum divísum erit, quod tamen de plantário ferri oriétur, secundùm quod vidisti ferrum mistum testæ ex luto. Et dígitos pedum ex parte férreos, et ex parte fíctiles; ex parte regnum erit sólidum, et ex parte contrítum. Quòd autem vidisti ferrum mistum testæ ex luto, commiscebuntur quidèm humáno sémine, sed non adhærébunt sibi, sícuti ferrum miscéri non potest testæ. In diébus autem regnórum illórum

suscitábit Deus cœli regnum quod in æternum non dissipábitur ; et regnum ejus álteri pópulo non tradétur : comminuet autem et consúmet universa regna hæc ; et ipsum stabit in æternum.

℣. Ecce , 286.

FERIA QUARTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 3.

NAbuchodónosor rex fecit státuam áuream , altitúdine cubitórum sexaginta , latitúdine cubitórum sex , et státuit eam in campo Dura provínciæ Babylónis. Itaque Nabuchodónosor rex misit ad congregandos sátrapas , magistrátus et júdices , duces et tyrannos , et præfectos , omnesque príncipes regiónum , ut convenírent ad dedicatiónem státuæ quam eréxerat Nabuchodónosor rex. Tunc congregáti sunt sátrapæ , magistrátus et júdices , duces et tyranni , et optimátes qui erant in potestátibus constitúti , et universi príncipes regiónum , ut convenírent ad dedicatiónem státuæ quam eréxerat Nabuchodónosor rex. Stabant autem in conspectu státuæ quam posúerat Nabuchodónosor rex ; et præco clamábat valenter : Vobis dícitur pópulis , tríbubus et linguis : In hora quâ audiéritis sónitum tubæ , et fístulæ , et cítharæ , sambúcæ , et psaltérii , et symphóniæ , et universi géneris musicórum , cadentes adoráte státuam áuream quam constítuit Nabuchodónosor rex. Si quis autem non prostrátus adoráverit , eâdem horâ mittétur in fornácem ignis ardentis.

℣. Ego pascam , *p.* 283.

Lectio ij.

STatìmque in ipso témpore accedentes viri Chaldæi accusavérunt Judæos , dixeruntque Nabuchodónosor regi : Rex , in æternum vive ; tu , rex , posuisti decrétum , ut omnis homo qui audíerit sónitum tubæ , fístulæ , et cítharæ , sambúcæ , et psaltérii , et symphóniæ , et universi géneris musicórum , prosternat se , et adóret státuam áuream ; si quis autem non prócidens adoráverit , mittátur in fornácem ignis ardentis. Sunt ergò viri Judæi quos constituisti super ópera regiónis Babylónis , Sidrach , Misach et Abdénago : viri isti contempsérunt , rex , decrétum tuum ; deos tuos non colunt ; et státuam áuream quam erexisti , non adórant. Tunc Nabuchodónosor in furóre et in ira præcépit ut adducerentur Sidrach , Misach et

Abdénago ; qui confestìm adducti sunt in conspectu regis. Pronuntiansque Nabuchodónosor rex, ait eis : Verène, Sidrach, Misach et Abdénago, deos meos non cólitis ; et státuam áuream quam constítui, non adorátis ? .... Quod si non adoravéritis, mittémini in fornácem ignis ardentis : et quis est Deus, qui erípiet vos de manu mea ?

℟. Ab éxitu, *p.* 283.

Lectio iij.

REspondentes Sidrach, Misach et Abdénago, dixérunt regi Nabuchodónosor : Non oportet nos de hac re respondére tibi ; ecce enim Deus noster quem cólimus, potest erípere nos de camíno ignis ardentis, et de mánibus tuis, ô rex, liberáre. Quod si nolúerit, notum sit tibi, rex, quia deos tuos non cólimus ; et státuam áuream quam erexísti, non adorámus. Tunc Nabuchodónosor replétus est furóre ; et aspectus faciéi illíus immutátus est super Sidrach, Misach et Abdénago : et præcépit ut succenderétur fornax séptuplùm quàm succendi consuéverat. Et viris fortíssimis de exércitu suo jussit, ut, ligátis pédibus Sidrach, Misach et Abdénago, mítterent eos in fornácem ignis ardentis. Et confestìm viri illi vincti cum braccis suis, et tiáris, et calceamentis, et véstibus, missi sunt in médium fornácis ignis ardentis ; nam jússio regis urgébat : fornax autem succensa erat nimìs. Porrò viros istos qui míserant Sidrach, Misach et Abdénago, interfécit flamma ignis. Viri autem hi tres, id est, Sidrach, Misach et Abdénago, cecidérunt in médio camíno ignis ardentis, colligáti. Et ambulábant in médio flammæ, laudantes Deum, et benedicentes Dómino.

℟. Dies multos, *p.* 284.

FERIA QUINTA

De Danièle Prophéta.

Lectio j. Cap. 3.

ANgelus Dómini descendit cum Azaría et sóciis ejus in fornácem : et excussit flammam ignis de fornáce, et fecit médium fornácis quasi ventum roris flantem : et non tétigit eos, omninò ignis, neque contristávit, nec quidquam moléstiæ íntulit. Tunc hi tres quasi ex uno ore laudábant, et glorificábant, et benedicébant Deum in fornáce.

℟. Surge, *p.* 285.

Lectio ij.

NAbuchodónosor rex obstúpuit, et surrexit próperè, et ait optimátibus suis : Nonnè tres

viros mísimus in médium ignis compedítos ? Qui respondentes regi, dixérunt : Verè, rex. Respondit, et ait : Ecce ego vídeo quátuor viros solútos, et ambulantes in médio ignis : et nihil corruptiónis in eis est, et spécies quarti símilis Fílio Dei. Tunc accessit Nabuchodónosor ad óstium fornácis ignis ardentis, et ait : Sidrach, Misach et Abdénago, servi Dei excelsi, egredímini, et veníte. Statìmque egressi sunt Sidrach, Misach et Abdénago de médio ignis. Et congregáti sátrapæ, et magistrátus, et júdices, et potentes regis, contemplabantur viros illos, quóniam nihil potestátis habuisset ignis in corpóribus eórum, et capillus cápitis eórum non esset adustus, et sarábala eórum non fuissent immutáta, et odor ignis non transisset per eos.

℟. Adhùc, *p.* 286.

Lectio iij.

ET erumpens Nabuchodónosor, ait : Benedictus Deus eórum, Sidrach vidélicèt, Misach et Abdénago, qui misit Angelum suum, et éruit servos suos qui credidérunt in eum : et verbum regis immutavérunt, et tradidérunt córpora sua, ne servírent, et ne adorárent omnem deum, excepto Deo suo. A me ergò pósitum est hoc decrétum : Ut omnis pópulus, tribus, et lingua, quæcumque locúta fúerit blasphémiam contrà Deum Sidrach, Misach et Abdénago, dispéreat, et domus ejus vastétur ; neque enim est álius Deus qui possit ita salváre. Tunc Rex promóvit Sidrach, Misach et Abdénago in província Babylónis.

℟. Ecce, *p.* 287.

FERIA SEXTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 3 et 4.

NAbuchodónosor rex, ómnibus pópulis, géntibus et linguis, qui hábitant in universa terra : pax vobis multiplicétur. Signa et mirabília fecit apud me Deus excelsus. Plácuit ergò mihi prædicáre signa ejus, quia magna sunt ; et mirabília ejus, quia fórtia : et regnum ejus regnum sempitérnum, et potestas ejus in generatiónem et generatiónem. Ego Nabuchodónosor quiétus eram in domo mea, et florens in palátio meo ; sómnium vidi, quod pertérruit me ; et cogitatiónes meæ in strato meo, et visiónes cápitis mei, conturbavérunt me. Et per me propósitum est decrétum ut introducerentur in conspectu meo

cuncti sapientes Babylonis, et ut solutiónem sómnii indicárent mihi. Tunc ingrediebantur aríoli, magi, Chaldæi et arúspices, et sómnium narrávi in conspectu eórum; et solutiónem ejus non indicavérunt mihi, donec colléga ingressus est in conspectu meo Dániel, cui nomen Baltassar, secundùm nomen Dei mei, qui habet spíritum Deórum sanctórum in semetipso; et sómnium coràm ipso locútus sum.

℟. Ego pascam, *p.* 283.

Lectio ij. Cap. 4.

DAniel cujus nomen Baltassar, cœpit intrà semetipsum tácitus cogitáre quasi unâ horâ, et cogitatiónes ejus conturbábant eum. Respondens autem rex, ait: Baltassar, sómnium et interpretátio ejus non conturbent te. Respondit Baltassar, et dixit: Dómine mi, sómnium his qui te odérunt, et interpretátio ejus hóstibus tuis sit. Arborem quam vidisti sublímem atque robustam, cujus altitúdo pertingit ad cœlum, et aspectus illíus in omnem terram, et rami ejus pulchérrimi, et fructus ejus nímius, et esca ómnium in ea; subter eam habitantes béstiæ agri, et in ramis ejus commorantes aves cœli: tu es rex qui magnificátus es, et invaluisti; et magnitúdo tua crevit, et pervénit usquè ad cœlum; et potestas tua in términos universæ terræ.

℟. Ab éxitu, *p.* 284.

Lectio iij.

QUòd autem vidit rex Vígilem et Sanctum descéndere de cœlo, et dícere: Succídite árborem, et dissipáte illam; áttamen germen radícum ejus in terra dimíttite. Et vinciátur ferro et ære in herbis foris, et rore cœli conspergátur, et cum feris sit pábulum ejus, donec septem témpora mutentur super eum: hæc est interpretátio sententiæ Altíssimi, quæ pervénit super dóminum meum regem. Ejícient te ab homínibus, et cum béstiis ferisque erit habitátio tua; et fœnum ut bos cómedes, et rore cœli infundéris: septem quoque témpora mutabuntur super te: donec scias quòd dominétur Excelsus super regnum hóminum; et cuicumque volúerit, det illud. Quòd autem præcépit ut relinquerétur germen radícum ejus, id est, árboris: regnum tuum tibi manébit, postquàm cognóveris potestátem esse cœlestem. Quamobrem, rex consílium meum pláceat tibi; et peccáta tua elee-

mósynis rédime, et iniquitátes tuas misericórdiis páuperum : fórsitan ignoscet delictis tuis. Omnia hæc venérunt super Nabuchodónosor regem.

℣. Dies multos, *p.* 284.

SABBATO.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 7.

ANno primo Baltássar regis Babylónis, Dániel sómnium vidit. Vísio autem cápitis ejus in cubíli suo : et sómnium scribens, brevi sermóne comprehendit ; summatímque perstringens, ait : Vidébam in visióne mea, nocte ; et ecce quátuor venti cœli pugnábant in mari magno. Et quátuor béstiæ grandes ascendébant de mari, diversæ inter se. Prima quasi leæna, et alas habébat áquilæ : aspiciébam, donec evulsæ sunt alæ ejus, et subláta est de terra, et super pedes quasi homo stetit, et cor hóminis datum est ei. Et ecce béstia ália símilis urso in parte stetit : et tres órdines erant in ore ejus, et in déntibus ejus ; et sic dicébant ei : Surge, cómede carnes plúrimas. Post hæc aspiciébam, et ecce ália quasi pardus ; et alas habébat quasi avis quátuor super se, et quátuor cápita erant in béstia : et potestas data est ei. Post hæc aspiciébam in visióne noctis ; et ecce béstia quarta terríbilis atque mirábilis, et fortis nimis, dentes férreos habébat magnos, cómedens atque comminuens, et réliqua pédibus suis conculcans : dissímilis autem erat céteris béstiis, quas vidébam antè eam, et habébat córnua decem. Considerábam córnua, et ecce cornu áliud párvulum ortum est de médio eórum.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ XX.*]

Lectio ij.

ASpiciébam ergò in visióne noctis : et ecce cum núbibus cœli quasi Fílius hóminis veniébat, et usquè ad Antíquum diérum pervénit ; et in conspectu ejus obtulérunt eum. Et dedit ei potestátem, et honórem, et regnum ; et omnes pópuli tribus et linguæ ipsi sérvient : potestas ejus, potestas ætérna, quæ non auferétur ; et regnum ejus, quod non corrumpétur. Hórruit spíritus meus : ego Dániel térritus sum in his, et visiónes cápitis mei conturbavérunt me. Accessi ad unum de assisténtibus : et veritátem quærébam ab eo de ómnibus his. Qui dixit mihi interpretatiónem sermónum, et docuit me : Hæ quátuor béstiæ

magnæ quátuor sunt regna quæ consurgent de terra. Suscípient autem regnum sancti Dei altíssimi ; et obtinébunt regnum usquè in séculum , et séculum seculórum.

Lectio iij.

POst hoc vólui diligenter díscere de béstia quarta , quæ erat dissímilis valdè ab ómnibus , et terríbilis nimìs : dentes et ungues ejus férrei ; comedébat , et comminuébat , et réliqua pédibus suis conculcábat : et de córnibus decem quæ habébat in cápite , et de álio ortum fúerat , antè quod cecíderant tria córnua ; et de cornu illo quod habébat óculos et os loquens grándia , et majus erat céteris. Aspiciébam , et ecce cornu illud faciébat bellum adversùs sanctos , et prævalébat eis , donec venit Antíquus diérum , et judícium dedit sanctis Excelsi : et tempus advénit , et regnum obtinuérunt sancti. Et sic ait : Béstia quarta regnum quartum erit in terra , quod majus erit ómnibus regnis , et devorábit universam terram , et conculcábit et commínuet eam. Porrò córnua decem , ipsíus regni decem reges erunt , et álius consurget post eos , et ipse poténtior erit prióribus , et tres reges humiliábit , et sermónes contrà Excelsum loquétur , et sanctos Altíssimi cónteret , et putábit quòd possit mutáre témpora et leges ; et tradentur in manu ejus usquè ad tempus , et témpora , et dimídium témporis. Et judícium sedébit ut auferátur poténtia , et conterátur , et dispéreat usquè in finem.

℣ *Si duæ tantùm supersint hebdomadæ usquè ad Adventum , (quod contingit quando Pascha accidit* XXIV *vel* XXV *Aprilis*) *Ant.* Dániel , *cum omnibus Lectionibus sequentis hebdomadæ , quæ de Daniele sunt , prætermittitur , et pro Officio Dominicæ et hebdomadæ XXII. ponitur Officium Dominicæ et hebdomadæ XXIII. Sabbato verò hujus hebdomadæ fit de Psalterio , et in eo ponitur pro iij. Lectione Homilia Dominicæ XXII. cum suo* ℣. *Ad Laudes verò ponitur Ant. ad* Benedictus , *et Oratio de eadem Dominica , quæ dicetur etiam ad omnes Horas usquè ad Nonam inclusivè , nisi occurrat Festum Semiduplex aut suprà : quo casu fit tantùm Commem. prædictæ Dominicæ per Homiliam in Officio Noct. et in Laudibus per Antiphonam ad* Benedictus , *et Orationem.*]

Ad Magníficat.

Ant. 5. F. Dániel superábat omnes príncipes et sátrapas, quia Spíritus Dei ámplior erat in illo. *Dan.* 6.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XXII. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 8.

ANno tértio regni Baltassar regis, vísio appáruit mihi. Ego Dániel, post id quod víderam in princípio, vidi in visióne mea, cùm essem in Susis *castro quod est in* Æleam regióne: vidi autem in visióne esse me super portam Ulaï. Et levávi óculos meos, et vidi: et ecce áries unus stabat antè palúdem, habens córnua excelsa, et unum excélsius áltero atque succrescens. Pósteà vidi aríetem córnibus ventilantem contrà occidentem, et contrà aquilónem, et contrà meridiem; et omnes béstiæ *non póterant* resístere ei, neque liberári de manu ejus: fecitque secundùm voluntátem suam, et magnificátus est. Et ego intelligébam: ecce autem hircus caprárum veniébat ab occidente super fáciem totíus terræ, et non tangébat terram: porrò hircus habébat cornu insigne inter óculos suos. Et percussit aríetem, et comminuit duo córnua ejus. Cùmque crevisset, fractum est cornu magnum, et orta sunt quátuor córnua subter illud per quátuor ventos cœli. De uno autem ex eis egressum est cornu unum módicum, et factum est grande. Et usquè ad Príncipem fortitúdinis magnificátum est, et ab eo tulit juge sacrifícium, et dejécit locum sanctificatiónis ejus.

℟. Ego pascam, *p.* 283.

Lectio ij.

ET audívi unum de sanctis loquentem. Et dixit unus sanctus álteri, néscio cui loquenti: Usquequò vísio, et juge sacrifícium, et peccátum desolatiónis quæ facta est; et sanctuárium, et fortitúdo conculcábitur? Et dixit ei: Usquè ad vésperam et manè, dies duo míllia trecenti: et mundábitur sanctuárium. Factum est autem, cùm vidérem ego Dániel visiónem, et quærerem intelligéntiam, ecce stetit in conspectu meo quasi spécies viri. Et audívi vocem viri inter Ulaï; et clamávit, et ait: Gábriel, fac intellígere istam visiónem. Et venit, et stetit juxta ubi ego stabam: cùmque venisset, pavens córrui in fá-

ciem meam ; et ait ad me : Intéllige , fili hóminis , quóniam in témpore finis complébitur vísio. Cùmque loquerétur ad me , collapsus sum pronus in terram.

℟. Ab éxitu , *p.* 284.

Lectio iij.

ET tétigit me , et státuit me in gradu meo , dixitque mihi : Ego ostendam tibi quæ futúra sunt in novíssimo maledictiónis ; quóniam habet tempus finem suum. Aries quem vidisti habére córnua , rex Medórum est atque Persárum. Porrò hircus caprárum , rex Græcórum est ; et cornu grande quod erat inter óculos ejus , ipse est rex primus. Quòd autem fracto illo , surrexérunt quátuor pro eo ; quátuor reges de gente ejus consurgent , sed non in fortitúdine ejus. Et post regnum eórum , cùm créverint iniquitátes , consurget rex ímpudens fácie , et intélligens propositiónes. Et roborábitur fortitúdo ejus , sed non in víribus suis ; et suprà quàm credi potest , universa vastábit , et prosperábitur , et fáciet ; et interfíciet robustos , et pópulum sanctórum secundùm voluntátem suam , et dirigétur dolus in manu ejus. Et cor suum magnificábit , et in cópia rerum ómnium occídet plúrimos ; et contrà Príncipem príncipum consurget , et sine manu conterétur.

℟. Dies multos , *p.* 284.

IN II. NOCTURNO.

De Expositióne sancti Hierónymi Presbyteri in Daniélem Prophétam. *C.* 9.

Lectio iv.

AFricánus in quinto Témporum volúmine , de septuaginta hebdomádibus hæc locútus ad verbum est : Capítulum quod in Daniéle de septuaginta hebdomádibus légimus , multa et mirabília cóntinet , quæ nunc longum est dícere : ergò , quod ad præsens opus pértinet , de témporibus disserendum est. Nullíque dúbium quin de adventu Christi prædicátio sit ; qui post septuaginta hebdómadas mundo appáruit , post quem consummáta sunt delicta , et finem accépit peccátum , et deléta est iníquitas , et annuntiáta justítia sempiterna quæ legis justítiam vínceret ; et impléta est vísio et prophetía , quia lex et prophétæ usquè ad Baptistam Joannem , et unctus est Sanctus sanctórum : quæ ómnia priusquàm Christus humánum corpus assúmeret , sperabantur magìs quàm tenebantur.

℟. Surge , *p.* 285.

Lectio v.

DIcit autem ipse Angelus, septuaginta annórum hebdómadas, id est, annos quadrigentos nonaginta, ab éxitu sermónis, ut respondeátur, et ut ædificétur Jerúsalem, vicésimum Artaxerxis regis Persárum annum habére princípium. Nehemías quippè, hujus pincerna, sicut in Esdræ libro légimus, rogávit regem, accepitque responsum ut ædificarétur Jerúsalem. Et iste egressus est sermo qui extruendæ urbis et circumdandæ muris daret licéntiam; quæ usquè ad illud tempus vicinárum géntium patébat incúrsibus; síquidèm ad Cyri regis impérium, qui voléntibus reverti Jerosólymam déderat potestátem, Jesus póntifex, et Zoróbabel, et póstea Esdras sacerdos, et céteri qui cum eis proficisci volúerant, templum et urbem et muros ejus ædificáre conáti sunt, prohibéntibus in circúitu natiónibus, ne implerétur opus, quasi hoc rex non jussisset.

℟. Adhùc, *p.* 286.

Lectio vj.

MAnsit ítaque imperfectum opus usquè ad Nehemíam, et vicésimum annum regis Artaxerxis: quo témpore, regni Persárum centum et quíndecim anni fúerant evolúti; captivitátis autem Jerúsalem centésimus octogésimus et quintus annus erat: et tunc primùm Artaxerxes jussit muros éxtrui Jerúsalem, cui óperi præfuit Nehemías; et ædificáta est platéa, et muri circumdáti; et ex illo témpore si numeráre velis, septuaginta annórum hebdómadas usquè ad Christum póteris invenire.

℟. Ecce, *p.* 286.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 22.

IN illo témpore, abeúntes Pharisæi, consílium iniérunt ut cáperent Jesum in sermóne. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Exposit. quarumd. Propos. Epist. ad Rom. Prop. 72.

CUm constémus ex ánimâ et córpore, et quámdiù in hac vita temporáli sumus, étiam rebus temporálibus ad subsídium degendæ hujus vitæ utámur; oportet nos ex ea parte quæ ad hanc vitam pértinet, súbditos esse potestátibus, id est, homínibus, res humánas cum áliquo honóre administrántibus. Ex illa verò parte quâ crédimus Deo et in regnum ejus vocámur, non nos oportet

esse

esse súbditos cuíquam hómini, idipsum in nobis evértere cupienti, quod Deus ad vitam æternam donáre dignátus est. Si quis ergò putat, quóniam Christiánus est, non sibi esse vectígal reddendum, aut tribútum, aut non esse exhibendum honórem débitum eis quæ hæc curant potestátibus, in magno erróre versátur. Item si quis sic se putat esse subdendum, ut étiam in suam fidem habére potestátem arbitrétur eum qui temporálibus administrandis áliquâ sublimitáte præcellit, in majórem errórem lábitur. Sed modus iste servandus est, quem Dóminus ipse præscríbit, ut reddámus Cæsari quæ Cæsaris sunt, et Deo quæ Dei sunt. Quanquam enim ad illud regnum vocémur, ubi nulla erit potestas hujúsmodi; in hoc tamen itínere dùm ágimus, donec perveniámus ad illud séculum ubi sit evacuátio omnis principátus et potestátis, conditiónem nostram pro ipso rerum humanárum órdine toleremus, nihil simulátè facientes, et in eo ipso non tàm homínibus quàm Deo qui hæc jubet, obtemperantes.

℟. Príncipes Sacerdótum et Scribæ * Misérunt insidiatóres qui se justos simulárent, ut cáperent Jesum in sermóne, ut tráderent illum potestáti Præsidis. ℣. Consília impiórum fraudulenta, verba impiórum insidiantur sánguini. * Misérunt. *Luc.* 20. *Prov.* 12.

Serm. 31. *Enarr. in Ps.* 118.

Lectio viij.

NUmquid Christianórum Rex mílites suos prohíbuit impéndere et exhíbere quæ debentur régibus terræ? Nonnè tribútum de ore piscis étiam ipse persolvit? Nonnè præcursor ejus milítibus regni hujus quid fácere debérent pro æterna salúte quæréntibus non ait: Cíngulum sólvite, arma projícite, regem vestrum desérite, ut possítis Dómino militáre; sed ait: Néminem concussériti, nulli calúmniam fecéritis, sufficiat vobis stipéndium vestrum? Nonnè unus mílitum ejus, et dilectíssimus comes ejus, commilitónibus suis, et quodámmodò Christi provinciálibus dixit: Omnis ánima potestátibus sublimióribus súbdita sit? Et paulò post ait: Réddite ómnibus débita; cui tribútum, tribútum; cui vectígal, vectígal; cui timórem, timórem; cui honórem, honórem. Némini quidquam debeátis, nisi ut ínvicèm diligátis. Nonnè præcépit ut pro ipsis

étiam régibus oráret Ecclésia ?

℟. Mittunt quosdam ex Pharisæis et Herodiánis, qui * Dicunt ei : Magister, scimus quia in veritáte viam Dei doces ; licet dari tribútum Cæsari, an non dábimus ? ℣. Loquuntur pacem cum próximo suo, mala autem in córdibus eórum. * Dicunt ei. *Marc.* 12. *Ps.* 27.

Serm. 62. *De verb. Evang.* c. 8.

Lectio ix.

NUmquid in supérbiam vos erígimus, aut dícimus vobis ut adversùs potestátes ordinátas contemptóres sitis ? Non hoc dícimus. Non est potestas nisi à Deo : quæ autem sunt, à Deo ordinátæ sunt. Qui autem resistit potestáti, Dei ordinatióni resistit. Sed quid, si illud júbeat quod non debes fácere ? Hìc sanè contemne potestátem, timendo potestátem. Ipsos humanárum rerum gradus advértite. Si áliquid jússerit Curátor, nonnè faciendum est ? Tamen si contrà Procónsulem júbeat, non útiquè contemnis potestátem ; sed éligis majóri servíre. Nec hìnc debet minor irasci, si major prælátus est. Rursùm, si áliquid ipse Proconsul júbeat, et áliud júbeat Imperátor, numquid dubitátur, isto contempto, illi esse serviendum ? Ergò si áliud Imperátor, et áliud Deus ; quid judicátis ? Solve tribútum, esto mihi in obséquium. Rectè ; sed non in idólio. In idólio próhibet. Quid próhibet ? Major potestas. Da véniam : tu cárcerem, ille gehennam minátur. Hìnc jam tibi assumenda est fides tua tanquàm scutum, in quo possis ómnia igníta jácula inimíci extínguere.

℟. Abyssum et cor hóminum investigávit Deus ; et in astútia eórum excogitávit. * Non præterit illum omnis cogitátus, et † Non abscondit se ab eo ullus sermo. ℣. Cógnitâ Jesus nequítiâ eórum, ait : Quid me tentátis, hypócritæ ? * Non præterit. Glória Patri. † Non abscondit. *Eccli.* 42. *Matth.* 22.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. Obtulérunt ei denárium. Et ait illis Jesus : Cujus est imágo hæc, et superscríptio ? Dicunt ei : Cæsaris. Tunc ait illis : Réddite ergò quæ sunt Cæsaris, Cæsari ; et quæ sunt Dei, Deo. *Matth.* 22.

Orémus.

DEus, qui domináris ómnium, et à quo omnis potestas est ; præsta, quæsumus, ut et tibi reddámus nostra ómnia

quæ tua sunt; et ordinátis à te potestátibus promptâ simus voluntáte subjecti: Per Dóminum nostrum Jesum Christum, etc.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Non potuérunt verbum ejus reprehéndere coràm plebe; et miráti in responso ejus, tacuérunt. *Luc.* 20.

FERIA SECUNDA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 5.

BAltassar rex fecit grande convívium optimátibus suis mille; et unusquisque secundùm suam bibébat ætátem. Præcépit ergò jam temulentus, ut afferentur vasa áurea et argéntea, quæ asportáverat Nabuchodónosor pater ejus de templo quod fuit in Jerúsalem, ut bíberent in eis rex et optimátes ejus, uxoresque ejus et concubínæ. Tunc allàta sunt vasa áurea et argéntea, quæ asportáverat de templo quod fúerat in Jerúsalem; et bibérunt in eis rex et optimátes ejus, uxóres et concubínæ illíus. Bibébant vinum, et laudábant deos suos áureos et argénteos, æreos, férreos, ligneosque et lapídeos. In eádem hora apparuérunt dígiti, quasi manûs hóminis scribentis contrà candelábrum in superfície parietis aulæ régiæ: et rex aspiciébat artículos manûs scribentis. Tunc fácies regis commutáta est, et cogitatiónes ejus conturbábant eum, et compáges renum ejus solvebantur, et génua ejus ad se ínvicèm collidebantur.

℟. Ego pascam, *p.* 283.

Lectio ij.

IGitur introductus est Dániel coràm rege. Ad quem præfátus rex ait: Tu es Dániel de fíliis captivitátis Judæ, quem adduxit pater meus rex de Judæa? Audívi de te quóniam spíritum deórum hábeas; et sciéntia, intelligentíaque ac sapiéntia amplióres inventæ sunt in te. Et nunc introgressi sunt in conspectu meo sapientes magi, ut scriptúram hanc légerent, et interpretatiónem ejus indicárent mihi; et nequivérunt sensum hujus sermónis edícere. Porrò ego audívi de te, quòd possis obscúra interpretári, et ligáta dissólvere: si ergò vales scriptúram légere, et interpretatiónem ejus indicáre mihi, púrpurâ vestiéris, et torquem áuream circa collum tuum habébis, et tértius in regno meo princeps eris. Ad quæ respondens Dániel, ait coràm rege: Múnera tua sint tibi, et dona domûs tuæ álteri da: scriptúram autem

legam tibi, rex, et interpretatiónem ejus ostendam tibi.

℟. Ab éxitu, *p.* 283.

Lectio iij.

HAEc est autem scriptúra quæ digesta est: Mane, Thecel, Phares. Et hæc est interpretátio sermónis. Mane: Numerávit Deus regnum tuum, et complévit illud. Thecel: Appensus es in statéra, et inventus es minus habens. Phares: Divísum est regnum tuum, et datum est Medis et Persis. Tunc, jubente rege, indútus est Dániel púrpurâ, et circúmdata est torques áurea collo ejus; et prædicátum est de eo quòd habéret potestátem tértius in regno suo. Eâdem nocte interfectus est Baltassar rex Chaldæus: et Dárius Medus successit in regnum, annos natus sexaginta duos.

℟. Dies multos, *p.* 284.

FERIA TERTIA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. *Cap. 6.*

PLácuit Dário, et constituit super regnum sátrapas centum viginti, ut essent in toto regno suo; et super eos príncipes tres, ex quibus Dániel unus erat; ut sátrapæ illis rédderent ratiónem, et rex non sustinéret moléstiam. Igitur Dániel superábat omnes príncipes et sátrapas, quia Spíritus Dei ámplior erat in illo. Porrò rex cogitábat constitúere eum super omne regnum; undè príncipes et sátrapæ quærébant occasiónem ut invenírent Daniéli ex látere regis; nullamque causam et suspiciónem reperíre potuérunt, eò quòd fidélis esset, et omnis culpa et suspício non invenirétur in eo. Dixérunt ergò viri illi: Non inveniémus Daniéli huic áliquam occasiónem, nisi fortè in lege Dei sui.

℟. Surge, *p.* 285.

Lectio ij.

TUnc príncipes et sátrapæ surripuérunt regi, et sic locúti sunt ei: Dari rex, in æternum vive: consílium iniérunt omnes príncipes regni tui, magistrátus et sátrapæ, senatóres et júdices, ut decrétum imperatórium éxeat et edictum; ut omnis qui petíerit áliquam petitiónem à quocumque deo et hómine, usquè ad *triginta* dies, nisi à te, rex, mittátur in lacum leónum. Nunc ítaque, rex, confirma sententiam, et scribe decrétum; ut non immutétur quod statútum est à Medis et Persis, nec prævaricári cuíquam líceat. Porrò rex Dárius propósuit edictum, et státuit. Quod cùm Dániel comperîsset, id est,

constitútam legem, ingressus est domum suam; et fenestris apertis in cœnáculo suo contrà Jerúsalem, tribus tempóribus in die flectébat génua sua, et adorábat, confitebaturque coràm Deo suo, sicut et antè fácere consuéverat.

℟. Adhùc, *p.* 286.

Lectio iij.

VIri ergò illi curiósiùs inquirentes, invenérunt Daniélem orantem et obsecrantem Deum suum. Et accedentes locúti sunt regi super edicto: Rex, numquid non constituisti, ut omnis homo qui rogáret quemquam de diis et homínibus usquè ad dies triginta, nisi te, rex, mitterétur in lacum leónum? Ad quos respondens rex, ait: Verus est sermo juxtà decrétum Medórum atque Persárum, quod prævaricári non licet. Tunc respondentes, dixérunt coràm rege: Dániel de fíliis captivitátis Juda non curávit de lege tua et de edicto quod constituisti; sed tribus tempóribus per diem orat obsecratióne suâ. Quod verbum cùm audísset rex, satìs contristátus est; et pro Daniéle pósuit cor ut liberáret eum, et usquè ad occásum solis laborábat ut erúeret illum.

℟. Ecce, *p.* 286.

FERIA QUARTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 6.

VIri illi intelligentes regem, dixérunt ei: Scito, rex, quia lex Medórum atque Persárum est, ut omne decrétum quod constitúerit rex, non líceat immutári. Tunc rex præcépit; et adduxérunt Daniélem, et misérunt eum in lacum leónum. Dixitque rex Daniéli: Deus tuus, quem colis semper, ipse liberábit te. Allatusque est lapis unus, et pósitus est super os laci; quem obsignávit rex ánnulo suo et ánnulo optimátum suórum, ne quid fíeret contrà Daniélem. Et ábiit rex in domum suam, et dormívit incœnátus, cibíque non sunt allâti coràm eo; ínsuper et somnus recessit ab eo.

℟. Ego pascam, *p.* 283.

Lectio ij.

TUnc rex primo dilúculò consurgens, festínus ad lacum leónum perrexit; appropinquansque lácui, Daniélem voce lacrymábili inclamávit, et affátus est eum: Dániel, serve Dei viventis, Deus tuus cui tu servis semper, putasne váluit te liberáre à leónibus? Et Dániel regi respondens, ait: Rex, in æternum vive: Deus meus misit Ange-

lum suum, et conclúsit ora leónum, et non nocuérunt mihi; quia coràm eò justítia inventa est in me; sed et coràm te, rex, delictum non feci. Tunc vehementer gavísus est super eò, et Daniélem præcépit edúci de lacu: eductusque est Dániel de lacu, et nulla læsio inventa est in eo, quia crédidit Deo suo. Jubente autem rege, adducti sunt viri illi qui accusáverant Daniélem, et in lacum leónum missi sunt ipsi, et fílii, et uxóres eórum; et non pervenérunt usquè ad pavimentum laci, donec arríperent eos leónes; et ómnia ossa eórum comminuérunt.

℣. Ab éxitu, *p.* 283.

Lectio iij.

TUnc Dárius rex scripsit universis pópulis, tríbubus, et linguis, habitántibus in universa terra: *Pax vobis multiplicétur.* A me constitútum est decrétum, ut in universo império et regno meo tremiscant et páveant Deum Daniélis: ipse est enim Deus vivens, et æternus in sécula; et regnum ejus non dissipábitur, et potestas ejus usquè in æternum: ipse liberátor atque salvátor, fáciens signa et mirabília in cœlo et in terra; qui liberávit Daniélem de lacu leónum. Porrò Dániel perseverávit usquè ad regnum Dárii, regnumque Cyri Persæ.

℟. Dies multos, *p.* 284.

FERIA QUINTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 9.

IN anno primo Dárii fílii Assuéri, de sémine Medórum, qui imperávit super regnum Chaldæórum; anno uno regni ejus, ego Dániel intellexi in libris número annórum, de quo factus est sermo Dómini ad Jeremíam prophétam, ut complerentur desolatiónis Jerúsalem septuaginta anni. Et pósui fáciem meam ad Dóminum Deum meum rogáre et deprecári in jejúniis, sacco et cínere. Et orávi Dóminum Deum meum, et confessus sum, et dixi: Obsecro, Dómine Deus magne et terríbilis, custódiens pactum et misericórdiam diligéntibus te, et custodiéntibus mandáta tua: peccávimus, iniquitátem fécimus, ímpiè égimus, et recéssimus et declinávimus à mandátis tuis ac judíciis: non obedívimus servis tuis Prophétis qui locúti sunt in nómine tuo régibus nostris, princípibus nostris, pátribus nostris, omníque pópulo terræ.

℣. Surge, *p.* 285.

Lectio ij.

ADhùc me loquente in oratióne, ecce vir Gábriel quem víderam in visióne à princípio, citò volans tétigit me in témpore sacrifícii vespertíni. Et dócuit me, et locútus est mihi, dixitque: Dániel, nunc egressus sum ut docérem te, et intellígeres. Ab exórdio precum tuárum egressus est sermo; ego autem veni ut indicárem tibi, quia vir desideriórum es: tu ergò animadverte sermónem, et intéllige visiónem. Septuaginta hebdómades abbreviátæ sunt super pópulum tuum et super urbem sanctam tuam, ut consummétur prævaricátio, et finem accípiat peccátum, et deleátur iníquitas, et adducátur justítia sempiterna, et impleátur vísio et prophetía, et ungátur Sanctus sanctórum.

℟. Adhùc, *p.* 286.

Lectio iij.

SCito ergò, et animadverte: Ab éxitu sermónis, ut íterùm ædificétur Jerúsalem, usquè ad Christum ducem, hebdómades septem, et hebdómades sexaginta duæ erunt: et rursùm ædificábitur platéa, et muri in angústia témporum. Et post hebdómades sexaginta duas occidétur Christus; et non erit ejus pópulus, qui eum negatúrus est. Et civitátem et sanctuárium dissipábit pópulus cum duce ventúro: et finis ejus vástitas, et post finem belli statúta desolátio. Confirmábit autem pactum multis hebdómadâ unâ: et in dimídio hebdómadis defíciet hóstia et sacrifícium: et erit in templo abominátio desolatiónis; et usquè ad consummatiónem et finem perseverábit desolátio.

℟. Ecce, *p.* 286.

FERIA SEXTA

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 13 et 14.

PEx Astyages appósitus est ad patres suos; et suscépit Cyrus Perses regnum ejus. Erat autem Dániel convíva regis, et honorátus super omnes amícos ejus. Erat quoque idólum apud Babylónios, nómine Bel: et impendebantur in eo per dies síngulos símilæ ártabæ duódecim, et oves quadraginta, viníque ámphoræ sex. Rex quoque colébat eum, et ibat per síngulos dies adoráre eum: porrò Dániel adorábat Deum suum. Dixitque ei rex: Quarè non adóras Bel? Qui respondens, ait ei: Quia non colo idóla manufacta, sed viventem Deum, qui creávit cœlum et ter-

ram, et habet potestátem omnis carnis. Et dixit rex ad eum: Non vidétur tibi esse Bel vivens deus? an non vides quanta cómedat et bibat quotídiè? Et ait Dániel arrídens: Ne erres, rex, iste enim intrínsecùs lúteus est, et forínsecùs æreus, neque cómedit aliquandò.

℣. Ego pascam, *p.* 283.

Lectio ij.

ET irátus rex vocávit sacerdótes ejus; et ait eis: Nisi dixéritis mihi quis est qui cómedat impensas has, moriémini; si autem ostendéritis quóniam Bel cómedat hæc, moriétur Dániel, quia blasphemávit in Bel. Et dixit Dániel regi: Fiat juxtà verbum tuum. Erant autem sacerdótes Bel septuaginta, exceptis uxóribus, et párvulis, et fíliis. Et venit rex cum Daniéle in templum Bel. Et dixérunt sacerdótes Bel: Ecce nos egrédimur foràs; et tu, rex, pone escas, et vinum misce, et claude óstium, et signa ánnulo tuo; et cùm ingressus fúeris manè, nisi invéneris ómnia comesta à Bel, morte moriémur, vel Dániel qui mentítus est adversùm nos. Contemnébant autem, quia fécerant sub mensa abscónditum introítum, et per illum ingrediebantur semper, et devorábant ea. Factum est ígitur, postquàm egressi sunt illi, rex pósuit cibos antè Bel. Præcépit Dániel púeris suis, et attulérunt cinerem; et cribrávit per totum templum coràm rege: et egressi clausérunt óstium; et signantes ánnulo regis, abiérunt.

℣. Ab éxitu, *p.* 283.

Lectio iij.

SAcerdótes autem ingressi sunt nocte juxtà consuetúdinem suam, et uxóres, et fílii eórum; et comedérunt ómnia, et bibérunt. Surrexit autem rex primo dilúculò, et Dániel cum eò. Et ait rex: Sálvane sunt signácula, Dániel? Qui respondit: Salva, rex. Statìmque cùm aperuisset óstium, intúitus rex mensam, exclamávit voce magnâ: Magnus es, Bel; et non est apud te dolus quisquam. Et risit Dániel, et ténuit regem ne ingrederétur intrò; et dixit: Ecce pavimentum: animadverte cujus vestígia sint hæc. Et dixit rex: Vídeo vestígia virórum, et mulíerum, et infántium. Et irátus est rex. Tunc apprehendit sacerdótes, et uxóres, et fílios eórum: et ostendérunt ei abscóndita ostíola per quæ ingrediebantur, et consu-

mébant quæ erant super mensam. Occídit ergò illos rex, et trádidit Bel in potestátem Daniélis, qui subvertit eum, et templum ejus.

℟. Dies multos, 284.

SABBATO.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 10.

IN diébus illis, ego Dániel lugébam trium hebdomadárum diébus : panem desiderábilem non comédi, et caro et vinum non introiérunt in os meum ; sed neque unguento unctus sum, donec complerentur trium hebdomadárum dies. Die autem vigésimâ et quartâ mensis primi eram juxtà flúvium magnum, qui est Tigris. Et levávi óculos meos, et vidi : et ecce vir unus vestítus líneis, et renes ejus accincti auro obrízo : et corpus ejus quasi chrysólithus, et fácies ejus velut spécies fúlguris, et óculi ejus ut lampas ardens ; et bráchia ejus, et quæ deorsùm sunt usquè ad pedes, quasi spécies æris candentis, et vox sermónum ejus ut vox multitúdinis.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ. XX.*]

Lectio ij. Cap. 12.

ET ecce quasi duo álii stabant ; unus hinc super ripam flúminis, et álius indè ex áltera ripa flúminis. Et dixi viro qui erat indútus líneis, qui stabat super aquas flúminis : Usquequò finis horum mirabílium ? Et audívi virum qui indútus erat líneis, qui stabat super aquas flúminis, cùm elevásset déxteram et sinistram suam in cœlum, et jurásset per viventem in æternum, quia in tempus, et témpora, et dimídium témporis ; et cùm compléta fúerit dispérsio manûs pópuli sancti, complebuntur universa hæc. Et ego audívi, et non intellexi.

Lectio iij.

ET dixi : Dómine mi, quid erit post hæc ? Et ait : Vade, Dániel, quia clausi sunt signatíque sermónes usquè ad præfinítum tempus. Eligentur, et dealbabuntur, et quasi ignis probabuntur multi : et ímpiè agent ímpii, neque intélligent omnes ímpii ; porrò docti intélligent. Et à témpore cùm ablátum fúerit juge sacrifícium, et pósita fúerit abominátio in desolatiónem, dies mille ducenti nonaginta. Beátus qui expectat et pervénit usquè ad dies mille trecentos triginta quinque. Tu autem vade ad præfinítum, et requiesces, et

stabis in sorte tua in finem diérum.

Ad Magníficat.

Ant. 1. *D.* Duódecim Prophetárum ossa púlluent de loco suo ; nam corroboravérunt Jacob , et redemérunt se in fide virtútis. *Eccli.* 49.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XXIII. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Osée Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

VErbum Dómini , quod factum est ad Osée fílium Beéri , in diébus Oziæ , Jóathan , Achaz , Ezechíæ regum Juda , et in diébus Jeróboam fílii Joas regis Israel. Princípium loquendi Dómino in Osée. Et dixit Dóminus ad Osée : Vade , sume tibi uxórem fornicatiónum , et fac tibi fílios fornicatiónum ; quia fórnicans fornicábitur terra à Dómino. Et ábiit , et accépit Gomer fíliam Debélaïm : et concépit , et péperit ei fílium. Et dixit Dóminus ad eum : Voca nomen ejus , Jézrahel , quóniam adhùc módicum , et visitábo sánguinem Jézrahel super domum Jehu , et quiéscere fáciam regnum domûs Israel. Et in illa die cónteram arcum Israel in valle Jézrahel.

℟. Ego pascam , *p.* 283.

Lectio ij.

ET concépit adhùc , et péperit fíliam. Et dixit ei : Voca nomen ejus , Absque misericórdia ; quia non addam ultrà miseréri domui Israel , sed oblivióne obliviscar eórum. Et dómui Juda miserébor , et salvábo eos in Dómino Deo suo ; et non salvábo eos in arcu et gládio , et in bello , et in equis , et in equítibus. Et ablactávit eam quæ erat Absque misericórdia. Et concépit , et péperit fílium. Et dixit : Voca nomen ejus , Non pópulus meus ; quia vos non pópulus meus ; et ego non ero vester. Et erit número filiórum Israel quasi aréna maris , quæ sine mensúra est , et non numerábitur. Et erit in loco ubi dicétur eis , Non pópulus meus vos ; dicétur eis , Fílii Dei viventis. Et congregabuntur fílii Juda , et fílii Israel páriter : et ponent sibimet caput unum , et ascendent de terra ; quia magnus dies Jézrahel.

℟. Ab éxitu , *p.* 283.

Lectio iij. Cap. 2.

DIcite frátribus vestris , Pópulus meus ; et soróri vestræ , Misericórdiam consecúta. Judicáte matrem vestram , judicáte ; quóniam ipsa non uxor mea , et ego non vir ejus. Auferat for-

nicatiónes suas à fácie sua, et adultéria sua de médio úberum suórum; ne fortè expóliem eam nudam, et státuam eam secundùm diem nativitátis suæ; et ponam eam quasi solitúdinem, et státuam eam velut terram ínviam, et interfíciam eam siti. Et filiórum illíus non miserébor, quóniam fílii fornicatiónum sunt; quia fornicáta est mater eórum, confúsa est quæ concépit eos; quia dixit: Vadam post amatóres meos, qui dant panes mihi et aquas meas, lanam meam et línum meum, óleum meum et potum meum. Propter hoc ecce ego sépiam viam tuam spinis, et sépiam eam macériâ, et sémitas suas non invéniet. Et sequétur amatóres suos, et non apprehendet eos; et quæret eos, et non invéniet, et dicet: Vadam, et revertar ad virum meum priórem; quia benè mihi erat tunc magis quàm nunc.

℟. Dies multos, 284.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro S. Augustíni Epíscopi, de Civitáte Dei.

Lib. 18. *c.* 27.

Lectio iv.

IN cápite libri Osée Prophétæ, qui primus in duódecim pónitur, ita scriptum est: Verbum Dómini quod factum est ad Osée in diébus Oziæ, et Jóathan, et Achaz, et Ezechíæ, regum Juda. Amos quoque diébus regis Oziæ prophetâsse se scribit. Michæas étiam éadem suæ prophetíæ commémorat témpora post dies Oziæ; nam tres qui sequuntur, reges nóminat, quos et Osée nominávit, Jóathan, et Achaz, et Ezechíam. His adjúngitur Jonas, eódem Oziâ rege regnante; et Joël, cùm jam regnáret Jóathan, qui successit Oziæ. Ac per ea témpora isti velut fontes prophetíæ páriter erupérunt, quandò regnum defécit Assyrium, cœpitque Románum: ut scílicèt quemádmodùm regni Assyriórum primo témpore éxtitit Abraham, cui promissiónes apertíssimæ fíerent in ejus sémine benedictiónis ómnium géntium; ita occidentális Babylónis exórdio, quâ fúerat Christus imperante ventúrus, in quo implerentur illa promissa, orácula Prophetárum, non solùm loquéntium, verùm étiam scribéntium, in tantæ rei futúræ testimónium solverentur.

℟. Surge, *p.* 285.

Cap. 28 *et* 30. *Lectio v.*

OSée ígitur prophéta, quantò profúndiùs quidèm lóquitur, tantò

operósiùs penetrátur. Sed áliquid indè sumendum est, et hìc ex nostra promissióne ponendum. Et erit, inquit, in loco quo dictum est eis, Non pópulus meus vos, vocabuntur et ipsi fílii Dei vivi. Hoc testimónium prophéticum de vocatióne pópuli géntium, qui priùs non pertinébat ad Deum, étiam Apóstoli intellexérunt. Amos quoque de rebus tálibus sic prophétat: Præpara, inquit, te, ut ínvoces Deum tuum, Irael; quia ecce ego firmans tonítruum, et creans spíritum, et annúntians in homínibus Christum suum. Michæas prophéta Christum in figúra ponens cujusdam magni montis, hæc lóquitur: Erit in novíssimis diébus manifestus mons Dómini parátus super vértices móntium. Prædícens iste Prophéta et locum in quo natus est Christus: Et tu, inquit, Béthlehem domus Ephráta, nequáquàm mínima es, ut sis in míllibus Juda: ex te mihi pródiet, ut sit in príncipem Israel; et egréssus ejus ab inítio, et ex diébus æternitátis.

℣. Adhùc, *p.* 286.

Cap. 3o *et* 31. *Lectio vj.*

JOnas autem prophéta, non tàm sermóne Christum, quàm suâ quâdam passióne prophetávit; profectò apértiùs, quàm si ejus mortem et resurrectiónem voce clamáret. Ut quid enim exceptus est ventre belluíno, et die tértio rédditus, nisi ut significáret Christum de profundo inferni die tértio reditúrum? Joel ómnia quæ prophétat, multis verbis compellit expóni, ut quæ pértinent ad Christum et Ecclésiam dilucescant. Unum tamen quod étiam Apóstoli commemoravérunt, quandò in congregátos credentes Spíritus Sanctus, sicut à Christo promissus fúerat, désuper venit, non prætermittam. Et erit, inquit, post hæc, et effundam de Spíritu meo super omnem carnem; et prophetábunt fílii vestri et fíliæ vestræ. Abdías, quantùm ad scriptúram ejus áttinet, ómnium brevíssimus Prophetárum, adversùs Idumæam lóquitur. Porrò, si Idumæam modo locutiónis, quo intellígitur à parte totum, accipiámus pósitam esse pro Géntibus, de Christo agnóscere póssumus quod ait inter cétera: In monte autem Sion erit salus, et erit sanctum: et paulo post in fine ipsíus prophetíæ: Et ascendent, inquit, resalváti ex monte Sion, ut defendant montem Esaü; et erit Dómino regnum.

℣. Ecce, *p.* 286.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 9.

IN illo témpore, loquente Jesu ad discípulos Joannis, ecce princeps unus accessit, et adorábat eum, dicens: Dómine, fília mea modò defuncta est; sed veni, impóne manum tuam super eam, et vivet. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

In Luc. Lib. 6. *n.* 60.

COnsiderémus quòd Christus suscitatúrus mórtuam, ad faciendam fidem, hemorrhoïsam antè curávit. Et ut scias exempli grátiâ stetisse sánguinis fluxum, dùm illa pétitur, ista curátur. Sic et resurréctio temporális in Dómini passióne celebrátur, ut et perpétua illa credátur. Sic et Maríæ paritúra stérilis indicátur, ut conceptúra virgo credátur. Déniquè audívit paritúram Elísabeth María, nec de sua generatióne dubitávit. Venérunt, inquit, servi dicentes príncipi: Noli vexáre illum. Adhùc et hi incréduli ad resurrectiónem quam Jesus in lege prædixit, in Evangélio complévit. Itaque cùm venisset in domum, paucos futúræ árbitros resurrectiónis ascívit; non enim à multis contínuò est crédita resurréctio.

℟. Quidam de Archisynagógis prócidit ad pedes Jesu, dicens: Fília mea in extrémis est: * Veni; impóne manum super eam, ut salva sit. ℣. Tu, Dómine, vitæ et mortis habes potestátem; dedúcis ad portas mortis, et redúcis: * Veni. *Marc.* 5. *Sap.* 16.

Lectio viij.

DIcente Dómino, Non est mórtua puella, sed dormit, deridébant eum. Quicumque enim non credit, irrídet. Fleant ígitur mórtuos suos, qui putant mórtuos: ubi resurrectiónis fides est, non mortis est spécies, sed quiétis. Nec abhorret illud Matthæi, quod ait tibícines fuisse in domo príncipis, et turbam tumultuantem; quia more véteri tibícines ad incendendos excitandosque luctus videbantur adhibéri.

℟. Véniunt ab Archisynagógo, dicentes: Fília tua mórtua est; quid ultrà vexas Magistrum? Jesus ait: * Noli timére; tantúmmodò crede. ℣. Dabit tibi Dóminus petitiónes cordis tui: spera in eo, et ipse fáciet: * Noli. *Marc.* 5. *Ps.* 36.

Lectio ix.

TEnens ergò manum puellæ Jesus, sanávit eam: et jussit ei dari

manducáre ; quod est testimónium vitæ , ut non phantasma , sed véritas crederétur. Beátus ille cui manum Sapiéntia tenet. Utinàm meos quoque téneat actus , téneat manum justítia , téneat Dei Verbum , indúcat in penetrália sua , spíritum avertat erróris , convertat salútis , dari mihi júbeat manducáre ! Panis enim cœlestis , Dei Verbum est. Indè et illa Sapiéntia quæ divíni córporis et sánguinis sacrosancta altária replévit alimentis : Veníte , inquit , édite panes meos , et bíbite vinum quod míscui vobis.

℟. Cùm venisset Jesus domum , tenens manum puellæ , * Clamávit , dicens : Puella , surge : et † Reversus est spíritus ejus ; et surrexit contínuò. ℣. In omni necessitáte ómnia obáudiunt ei , * Clamávit. Glória. † Reversus. *Luc.* 8. *Eccli.* 42.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. Dicébat múlier intrà se : Si tetígero tantùm vestimentum ejus , salva ero. *Matth.* 9.

Oratio.

ABsolve , quæsumus , Dómine , tuórum delicta populórum ; ut à peccatórum néxibus , quæ pro nostra fragilitáte contráximus , tuâ benignitáte liberémur : Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. J. Jesus conversus , dixit : Confíde , fília ; fides tua te salvam fecit. Et salva facta est múlier ex illa hora. *Matth.* 9.

FERIA SECUNDA.

De Osée Prophéta.

Lectio j. Cap. 6.

IN tribulatióne sua manè consurgent ad me : Veníte , et revertámur ad Dóminum ; quia ipse cœpit , et sanábit nos ; percútiet , et curábit nos. Vivificábit nos post duos dies , in die tértia suscitábit nos , et vivémus in conspectu ejus. Sciémus , sequemurque ut cognoscámus Dóminum : quasi dilúculum præparátus est egressus ejus , et véniet quasi imber nobis temporáneus et serótinus terræ. Quid fáciam tibi , Ephraïm ? quid fáciam tibi , Juda ? Misericórdia vestra quasi nubes matutína , et quasi ros manè pertránsiens. Propter hoc dolávi in Prophétis , occídi eos in verbis óris meis ; et judícia tua quasi lux egredientur. Quia misericórdiam vólui , et non sacrifícium ; et sciéntiam Dei , plusquàm holocausta.

℟. Ego pascam , *p.* 283.

Lectio ij. Cap. 11.

SIcut manè tránsiit , pertránsiit rex Israel. Quia puer Israel , et di-

lexi eum : et ex Ægypto vocávi fílium meum. Vocavérunt eos, sic abiérunt à fácie eórum. Báalim immolábant, et simulácris sacrificábant. Et ego quasi nutrítius Ephraïm, portábam eos in bráchiis meis, et nesciérunt quòd curárem eos. In funículis Adam trahem eos, in vínculis caritátis : et ero eis quasi exaltans jugum super maxillas eórum ; et declinávi ad eum, ut vescerétur.

℟. Ab éxitu, *p.* 283.

Lectio iij. Cap. 13.

PErdítio tua, Israel : tantúmmodò in me auxílium tuum. Ubi est rex tuus ? máximè nunc salvet te in ómnibus úrbibus tuis ; et júdices tui, de quibus dixisti : Da mihi regem, et príncipes. Dabo tibi regem in furóre meo, et áuferam in indignatióne mea. Colligáta est iníquitas Ephraïm, abscónditum peccátum ejus. Dolóres parturientis vénient ei : ipse fílius non sápiens ; nunc enim non stabit in contritióne filiórum. De manu mortis liberábo eos, de morte rédimam eos : ero mors tua, ô mors ; morsus tuus ero, inferne : consolátio abscóndita est ab óculis meis.

℟. Dies multos, *p.* 284.

FERIA TERTIA.

Incipit Joel Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

VErbum Dómini, quod factum est ad Joel fílium Phatúel. Audíte hoc, senes ; et áuribus percípite, omnes habitatóres terræ : si factum est istud in diébus vestris, aut in diébus patrum vestrórum ? Super hoc fíliis vestris narráte, et fílii vestri fíliis suis, et fílii eórum generatióni álteræ. Resíduum erúcæ comédit locusta, et resíduum locustæ comédit bruchus, et resíduum bruchi comédit rubígo.

℟. Surge, *p.* 285.

Lectio ij. Cap. 2.

ET erit post hæc : Effundam Spíritum meum super omnem carnem ; et prophetábunt fílii vestri et fíliæ vestræ : senes vestri sómnia somniábunt, et júvenes vestri visiónes vidébunt. Sed et super servos meos et ancillas in diébus illis effundam Spíritum meum. Et dabo prodígia in cœlo et in terra, sánguinem, et ignem, et vapórem fumi. Sol convertétur in ténebras, et luna in sánguinem, ántequàm véniat dies Dómini magnus et horríbilis. Et erit : Omnis qui invocáverit nomen Dómini, salvus erit ; quia in monte Sion et in

Jerúsalem erit salvátio, sicut dixit Dóminus, et in resíduis quos Dóminus vocáverit.

℟. Adhùc, *p.* 286.

Lectio iij. Cap. 3.

COnsurgant et ascendant gentes in vallem Jósaphat; quia ibi sedébo ut júdicem omnes gentes in circúitu. Mittite falces, quóniam maturávit messis: veníte, et descéndite, quia plenum est tórcular, exúberant torculária, quia multiplicáta est malítia eórum. Pópuli, pópuli, in valle concisiónis; quia juxtà est dies Dómini in valle concisiónis. Sol et luna obtenebráti sunt, et stellæ retraxérunt splendórem suum. Et Dóminus de Sion rúgiet, et de Jerúsalem dabit vocem suam; et movebuntur cœli et terra: et Dóminus spes pópuli sui, et fortitúdo fíliórum Israel. Et sciétis quia ego Dóminus Deus vester, hábitans in Sion monte sancto meo: et erit Jerúsalem sancta, et aliéni non transíbunt per eam ámpliùs.

℟. Ecce, *p.* 286.

FERIA QUARTA.

Incipit Amos Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

VErba Amos qui fuit inter pastóribus de Thecue, quæ vidit super Israel in diébus Oziæ regis Juda, et in diébus Jeróboam fílii Joas regis Israel, antè duos annos terræ motûs. Et dixit: Dóminus de Sion rúgiet, et de Jerúsalem dabit vocem suam: et luxérunt speciósa pastórum, et exsiccátus est vertex Carméli. Hæc dicit Dóminus: Super tribus sceléribus Damasci, et super quátuor non convertam eum, eò quòd trituráverint in plaustris férreis Gálaad. Et mittam ignem in domum Azael, et devorábit domos Bénadad. Et cónteram vectem Damasci: et disperdam habitatórem de campo idóli, et tenentem sceptrum de domo voluptátis; et transferétur pópulus Syriæ Cyrénen, dicit Dóminus.

℟. Ego pascam, *p.* 283.

Lectio ij. Cap. 6.

VAE qui opulenti estis in Sion, et confíditis in monte Samaríæ; optimátes cápita populórum, ingredientes pompátice domum Israel. Transíte in Chálane, et vidéte, et ite indè in Emath magnam; et descéndite in Geth Palæsthinórum, et ad óptima quæque regna horum, si látior términus eórum término vestro est. Qui separáti estis in diem malum, et appropinquátis sólio iniquitátis: qui dormítis in

lectis ebúrneis, et lascivítis in stratis vestris: qui coméditis agnum de grege, et vítulos de médio armenti. Qui cánitis ad vocem psaltérii; sicut David putavérunt se habére vasa cántici. Bibentes vinum in phíalis, et óptimo unguento delibúti; et nihil patiebántur super contritióne Joseph. Quapropter nunc migrábunt in cápite transmigrántium, et auferétur fáctio lasciviéntium.

℟. Ab éxitu, *p.* 283.

Lectio iij. Cap. 7.

ET misit Amasías sacerdos Bethel ad Jeróboam regem Israel, dicens: Rebellávit contrà te Amos in médio domûs Israel: non póterit terra sustinére universos sermónes ejus. Hæc enim dicit Amos: In gládio moriétur Jeróboam, et Israel captívus migrábit de terra sua. Et dixit Amasías ad Amos: Qui vides, grádere, fuge in terram Juda, et cómede ibi panem, et prophetábis ibi: et in Bethel non adjícies ultrà ut prophétes; quia sanctificátio regis est, et domûs regni est. Respondítque Amos, et dixit ad Amasíam: Non sum Prophéta, et non sum fílius Prophétæ; sed armentárius ego sum, vélicans sycómoros; et tulit me Dóminus, cùm séquerer gregem; et dixit Dóminus ad me: Vade, prophéta ad pópulum meum Israel. Et nunc audi verbum Dómini: Tu dicis: Non prophetábis super Israel; et non stillábis super domum idóli. Propter hoc hæc dicit Dóminus: Uxor tua in civitáte fornicábitur, et fílii tui et fíliæ tuæ in gládio cadent, et humus tua funículo metiétur: et tu in terra pollúta moriéris; et Israel captívus migrábit de terra sua.

℟. Dies multos, *p.* 284.

FERIA QUINTA.

Incipit Abdías Prophéta.

Lectio j.

VIsio Abdíæ. Hæc dicit Dóminus Deus ad Edom: Audítum audívimus à Dómino, et legátum ad gentes misit: Súrgite, et consurgámus adversùs eum in prælium. Ecce párvulum dedi te in géntibus: contemptíbilis tu es valdè. Supérbia cordis tui éxtulit te, habitantem in scissúris petrárum, exaltantem sólium tuum; qui dicis in corde tuo: Quis détrahet me in terram? Si exaltátus fúeris ut áquila, et si inter sídera posúeris nidum tuum; indè détraham te, dicit Dóminus.

℟. Surge, *p.* 285.

Lectio ij.

NUmquid non in die illa, dicit Dóminus, perdam sapientes de Idumæa, et prudéntiam de monte Esaü? Et timébunt fortes tui à Meridie, ut intéreat vir de monte Esaü. Propter interfectiónem, et propter iniquitátem in fratrem tuum Jacob, opériet te confúsio, et períbis in ætérnum. In die cùm stares adversùs eum, quandò capiébant aliéni exércitum ejus, et extránei ingrediébantur portas ejus, et super Jerúsalem mittébant sortem; tu quoque eras quasi unus ex eis.

℣. Adhùc, *p.* 286.

Lectio iij.

IN monte Sion erit salvátio, et erit sanctus: et possidébit domus Jacob eos qui se posséderant. Et erit domus Jacob, ignis; et domus Joseph, flamma; et domus Esaü, stípula; et succendentur in eis, et devorábunt eos; et non erunt relíquiæ domûs Esaü, quia Dóminus locútus est. Et hæreditábunt hi qui ad Austrum sunt, montem Esaü, et qui in campéstribus Philísthiim: et possidébunt regiónem Ephraïm, et regiónem Samaríæ: et Bénjamin possidébit Gálaad. Et transmigrátio exércitûs hujus filiórum Israel, ómnia loca Chananæórum usquè ad Sareptam: et transmigrátio Jerúsalem, quæ in Bósphoro est, possidébit civitátes Austri. Et ascendent salvatóres in montem Sion judicáre montem Esaü; et erit Dómino regnum.

℟. Ecce, *p.* 286.

FERIA SEXTA.

Incipit Jonas Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

ET factum est verbum Dómini ad Jonam fílium Amathi, dicens: Surge, et vade in Niníven civitátem grandem; et prædica in ea; quia ascendit malítia ejus coràm me. Et surrexit Jonas, ut fúgeret in Tharsis à fácie Dómini; et descendit in Joppen, et invénit navem euntem in Tharsis; et dedit naulum ejus, et descendit in eam ut iret cum eis in Tharsis à fácie Dómini. Dóminus autem misit ventum magnum in mare, et facta est tempestas magna in mari, et navis periclitabátur cónteri. Et timuérunt nautæ, et clamavérunt viri ad deum suum, et misérunt vasa quæ erant in navi, in mare, ut alleviarétur ab eis. Et Jónas descendit ad interióra navis, et dormiébat sopóre gravi.

Et accessit ad eum gubernátor, et dixit ei: Quid tu sopóre deprímeris? surge, ínvoca Deum tuum, si fortè recógitet Deus de nobis, et non pereámus.

℟. Ego pascam, *p.* 283.

Lectio ij. Cap. 1 et 2.

ET dixit ad eos: Tólite me, et míttite in mare, et cessábit mare à vobis; scio enim ego quóniam propter me tempestas hæc grandis venit super vos. Et remigábant viri ut reverterentur ad áridam, et non valébant; quia mare ibat, et intumescébat super eos. Et clamavérunt ad Dóminum, et dixérunt: Quæsumus, Dómine, ne pereámus in ánima viri istíus, et ne des super nos sánguinem innocentem; quia tu, Dómine, sicut voluisti, fecisti. Et tulérunt Jonam, et misérunt in mare: et stetit mare à fervóre suo. Et timuérunt viri timóre magno Dóminum; et immolavérunt hóstias Dómino, et vovérunt vota. Et præparávit Dóminus piscem grandem, ut deglutíret Jonam. Et erat Jonas in ventre piscis tribus diébus et tribus nóctibus. Et orávit Jonas ad Dóminum Deum suum de ventre piscis.

℟. Ab éxitu, *p.* 283.

Lectio iij. Cap. 2 et 3.

ET dixit Dóminus pisci: et evómuit Jonam in áridam. Et factum est verbum Dómini ad Jonam secundò, dicens: Surge, et vade in Níniven civitátem magnam; et prædica in ea prædicatiónem quam ego loquor ad te. Et surrexit Jonas, et ábiit in Níniven juxtà verbum Dómini: et Nínive erat cívitas magna itínere trium diérum. Et cœpit Jonas introíre in civitátem itínere diéi uníus; et clamávit, et dixit: Adhùc quadraginta dies, et Nínive subvertétur. Et credidérunt viri Ninivítæ in Deum, et prædicavérunt jejúnium, et vestíti sunt saccis à majóre usquè ad minórem. Et pervénit verbum ad regem Nínives; et surrexit de sólio suo, et abjécit vestimentum suum à se, et indútus est sacco, et sedit in cínere. Et clamávit, et dixit in Nínive ex ore regis et príncipum ejus, dicens: Hómines, et jumenta, et boves, et pécora non gustent quidquam, nec pascantur, et aquam non bibant: et operiantur saccis hómines et jumenta, et clament ad Dóminum in fortitúdine; et convertátur vir à via sua mala, et ab iniquitáte quæ est in mánibus eórum. Quis scit si

convertátur, et ignoscat Deus, et revertátur à furóre iræ suæ, et non períbimus? Et vidit Deus ópera eórum, quia conversi sunt de via sua mala: et misertus est Deus super malítiam quam locútus fúerat ut fáceret eis, et non fecit.

℣. Dies multos, *p.* 284.

SABBATO.

Incipit Michæas Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

VErbum Dómini quod factum est ad Michæam Morasthíten in diébus Jóathan, Achaz, et Ezechíæ, regum Juda; quod vidit super Samaríam et Jerúsalem. Audíte, pópuli omnes; et attendat terra, et plenitúdo ejus: et sit Dóminus Deus vobis in testem, Dóminus de templo sancto suo. Quia ecce Dóminus egrediétur de loco suo, et descendet, et calcábit super excelsa terræ. Et consumentur montes subtùs eum; et valles scindentur sicut cera à fácie ignis, et sicut aquæ quæ decurrunt in præceps. In scélere Jacob omne istud, et in peccátis domûs Israel. Quod scelus Jacob? nonnè Samaría? et quæ excelsa Judæ? nonnè Jerúsalem? Et ponam Samaríam quasi acervum lápidum in agro, cùm plantátur vínea; et détraham in vallem lápides ejus, et fundamenta ejus revelábo.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ XX.*]

Lectio ij. Cap. 3.

HAEc dicit Dóminus super Prophétas qui sedúcunt pópulum meum, qui mordent déntibus suis, et prædicant pacem: et si quis non déderit in ore eórum quippiam, sanctíficant super eum prælium. Proptéreà nox vobis pro visióne erit, et ténebræ vobis pro divinatióne; et occumbet sol super Prophétas, et obtenebrábitur super eos dies. Et confundentur qui vident visiónes, et confundentur divíni; et opérient omnes vultus suos, quia non est responsum Dei. Verúmtamen ego replétus sum fortitúdine Spíritûs Dómini, judício, et virtúte ut annúntiem Jacob scelus suum, et Israël peccátum suum.

Lectio iij. Cap. 5.

ET tu, Béthlehem Ephráta, párvulus es in míllibus Juda: ex te mihi egrediétur qui sit dominátor in Israel; et egressus ejus ab inítio, à diébus ætérnitátis. Propter hoc dabit eos usquè ad tempus in quo partúriens páriet; et relíquiæ fratrum ejus

convertentur ad fílios Israel. Et stabit, et pascet in fortitúdine Dómini, in sublimitáte nóminis Dómini Dei sui, et convertentur, quia nunc magnificábitur usquè ad términos terræ. Et erit iste pax.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Prophetavérunt Aggæus et Zacharías ad Judæos qui erant in Jerúsalem, in nómine Dei Israel. Et cœpérunt ædificáre templum Dei, et cum eis Prophétæ Dei adjuvantes eos. *Esdr.* 5.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XXIV. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Nahum Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

ONus Nínive: Liber visiónis Nahum Elcesæi. Deus æmulátor, et ulciscens Dóminus: ulciscens Dóminus, et habens furórem: ulciscens Dóminus in hostes suos, et irascens ipse inimícis suis. Dóminus pátiens, et magnus fortitúdine, et mundans non fáciet innocentem. Dóminus in tempestáte et túrbine viæ ejus, et nébulæ pulvis pedum ejus. Increpans mare, et exsiccans illud, et ómnia flúmina ad desertum dedúcens. Infirmátus est Basan et Carmélus; et flos Líbani elánguit. Montes commóti sunt ab eo, et colles desoláti sunt; et contrémuit terra à fácie ejus, et orbis, et omnes habitantes in eo. Antè fáciem indignatiónis ejus quis stabit? et quis resistet in ira furóris ejus? Indignátio ejus effúsa est ut ignis, et petræ dissolútæ sunt ab eo.

℟. Ego pascam, *p.* 283.

Lectio ij.

BOnus Dóminus, et confortans in die tribulatiónis, et sciens sperantes in se. Et in dilúvio prætereunte consummatiónem fáciet loci ejus; et inimícos ejus persequentur ténebræ. Quid cogitátis contrà Dóminum? Consummatiónem ipse fáciet: non consurget duplex tribulátio. Quia sicut spinæ se ínvicèm complectuntur, sic convívium eórum páriter potántium; consumentur quasi stípula ariditáte plena. Ex te exíbit cógitans contrà Dóminum malítiam, mente pertractans prævaricatiónem.

Ab éxitu, *p.* 283.

Lectio iij.

HÆc dicit Dóminus: Si perfecti fúerint, et ita plures; sic quoque attondentur, et pertransíbit. Afflixi te, et non afflígam te ultrà. Et nunc cónteram virgam ejus

de dorso tuo, et víncula tua disrumpam. Et præcípiet super te Dóminus, non seminábitur ex nómine tuo ámpliùs: de domo dei tui interfíciam scúlptile et conflátile: ponam sepulcrum tuum, quia inhonorátus es. Ecce super montes pedes evangelizantis et annuntiantis pacem. Célebra, Juda, festivitátes tuas, et redde vota tua; quia non adjíciet ultrà ut pertránseat in te Bélial: universus intériit.

℣. Dies multos, *p.* 284.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro S. Augustíni Epíscopi, de Civitáte Dei.

Lib. 18. *cap.* 31 *et* 32.

Lectio iv.

NAhum prophéta, imò per illum Deus: Exterminábo, inquit, sculptília et conflatília: ponam sepultúram tuam; quia velóces ecce super montes pedes evangelizantis et annuntiantis pacem. Célebra, Juda, dies festos tuos, redde vota tua; quia jam non adjícient ultrà, ut tránseant in vetustátem. Consummátum est, consumptum est, ablátum est. Ascendit qui insufflat in fáciem tuam, erípiens te ex tribulatióne. Quis ascénderit ab ínferis, et insuffláverit in fáciem Judæ, hoc est, Judæórum discipulórum, Spíritum sanctum, récolat, qui méminit Evangélium. Hábacuc de quo álio, quàm de Christi adventu qui futúrus fúerat, intellígitur dícere: Et respondit Dóminus ad me, et dixit: Scribe visum apertè in buxo, ut assequátur qui legit ea; quia adhùc vísio ad tempus, et oriétur in fine, et non in vácuum: si tardáverit sústine eum; quia véniens véniet, et non morábitur. In oratióne autem sua cum cántico, cui nisi Dómino Christo, dicit: Dómine, audívi auditiónem tuam, et tímui; Dómine, considerávi ópera tua, et expávi? Quid enim hoc est, nisi præcógnitæ novæ ac repentínæ salútis hóminum ineffábilis admirátio.

℣. Surge, *p.* 285.

Cap. 33 *et* 35. *Lectio v.*

SOphoníæ autem prophétæ, qui cum Jeremía prophetábat, hæc prædicta de Christo ínterim ponam: Expecta me, dicit Dóminus, in die resurrectiónis meæ, in futúrum; quia judícium meum, ut cóngregem gentes, et cólligam regna. Restant tres minóres Prophétæ, qui prophetavérunt in fine captivitátis, Aggæus, Zacharías, Malachías. Quorum Aggæus Christum et Ecclésiam hâc apértiùs bre-

vitáte prophétat: hæc dicit Dóminus exercítuum: Adhùc unum módicum est, et ego commovébo cœlum, et terram, et mare, et áridam; et movébo omnes gentes: et véniet Desidérátus cunctis géntibus.

℟. Adhùc, *p.* 286.

Lectio vj.

ZAcharías de Christo et Ecclésia, Exulta, inquit, valdè, fília Sion; júbila, fília Jerúsalem: ecce Rex tuus véniet tibi, justus et salvátor, ipse pauper, et ascendens super ásinam et super pullum fílium ásinæ; et potestas ejus à mari usquè ad mare, et à flumínibus usquè ad fines terræ. Hoc quandò factum sit, ut Dóminus Christus in itínere jumento hujus géneris uterétur, in Evangélio légitur. Malachías prophétans Ecclésiam, quam per Christum cérnimus, propagátam, Judæis apertíssimè dicit ex persóna Dei: Non est mihi voluntas in vobis; et munus non suscípiam de manu vestra. Ab ortu enim solis usquè ad occásum, magnum est nomen meum in géntibus; et in omni loco sacrificábitur et offerétur nómini meo oblátio munda. Hoc sacrifícium per sacerdótium Christi secundùm órdinem Melchísedech, cùm in omni loco à solis ortu usquè ad occásum Deo jam videámus offerri; sacrifícium autem Judæórum, quibus dictum est: Non est mihi voluntas in vobis, nec accípiam de mánibus vestris munus, cessâsse negáre non possunt: quid adhùc expectant álium Christum, cùm hoc quod prophetátum legunt et implétum vident, impléri non potúerit, nisi per ipsum?

℟. Ecce, *p.* 286.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 24.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Cùm vidéritis abominatiónem desolatiónis quæ dicta est à Daniéle prophéta, stantem in loco sancto; qui legit, intélligat. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 77. in Matth.

CHristus nec principáliter, nec à seipso ad hunc sermónem dévenit; sed deflendo primùm civitátem discípulos in quamdam véluti necessitátem ostendendi moles ædificiórum, et interrogandi cómpulit; ut quasi ad interrogáta respondens, futúra prænúntiet. Tu autem dispensatiónem Spíritûs consídera. Nihil enim horum Joannes scripsit;

ne, quóniam post Judæórum illas ærumnas longo témpore superstes fuit, ab eventu rerum, non à prædicatióne Christi scríbere videátur. Qui autem antè illam Hierosolymórum desolatiónem vivis excessérunt, quique nihil horum vidérunt; ipsi, ut úndiquè prædictiónis véritas resplendéret, ista scripsérunt. Tunc si quis, inquit, vobis díxerit: Ecce hìc est Christus, aut illìc; nolíte crédere. Voce illâ, Tunc, non quæ statìm póstea forent significat; sed tempus designat quo hæc ab illo prædicta futúra essent. Si quis vobis díxerit: Ecce hìc est Christus, aut illìc, nolíte crédere. A loco primùm ipsos cautióres facit, dùm signa quædam secundi adventûs sui, et seductórum ostenta expónit. Non enim quemádmodùm in primo suo adventu in Béthlehem apparúerat, et in parvo orbis ángulo, nec ullo hóminum et à princípio sciente, ita et tunc, inquit; sed apertè et cum splendóre, ita ut res múntio non égeat. Neque parvum illud signum est ipsum non latenter ventúrum esse.

℟. Cùm vidéritis abominatiónem desolatiónis quæ dicta est à Daniéle prophéta, stantem in loco sancto; qui legit, intélligat. * Erit tunc tribulátio magna, qualis non fuit ab inítio, neque fiet. ℣. Erit in templo abominátio desolatiónis, et usquè ad consummatiónem et finem perseverábit desolátio. * Erit. *Matth.* 24. *Dan.* 9.

Lectio viij.

COnsídera autem quóniam non ámpliùs hìc de bello dísputat; sed cùm de adventu disserat suo, de seductóribus verba facit. Multi enim quidèm, Apostolórum étiam témpore, seductóres fúerunt: qui verò antè secundùm adventum seducent, multò illis erunt deterióres. Tunc de seipso demùm expónit: Sicut fulgur exit ab oriente, et paret usquè ad occidentem; sic erit adventus Fílii hóminis, ubíquè simul majestátis splendóre clarescens. Tùm áliud signum adjécit, dicens: Ubì corpus, ibì et áquilæ; Angelórum, Mártyrum, ceterorumque Sanctórum cœtum significans. Déniquè signa terróris plena percenset. Quæ autem hæc signa sunt? Statìm post tribulatiónem diérum illórum, sol obtenebrábitur. Quorum diérum? Antichristi vidélicèt, et falsórum prophetárum. Magna enim tunc tribulátio futúra,

túra, cùm sic multi futúri sunt seductóres, quanquàm non in longa témpora producenda ea tribulátio est. Nam cùm bellum illud Judáicum propter electos intrà brevióres moras coactum sit, ac dissolútum; quantò magis propter eos ipsos tentátio illa contrahétur? Prætéreà non dixit, Post tribulatiónem; sed, Statìm post tribulatiónem. Ita fere simul ómnia peraguntur: tùm nempè pseudoprophétæ et pseudochristi turbas cient, tùm ipse confestìm præstò venit.

℟. Ecce prædixi vobis ómnia; sed in illis diébus, post tribulatiónem illam, sol contenebrábitur, et luna non dabit splendórem suum: * Et stellæ cœli erunt decidentes; et virtútes quæ in cœlis sunt, movebuntur. ℣. Obtenebrátus est sol in ortu suo, et luna non splendébit in lúmine suo: et visitábo super orbis mala, et contrà ímpios iniquitátem córum: * Et.

Marc. 13. *Is.* 13.

Lectio ix.

TUnc apparébit signum Fílii hóminis in cœlo, crux nimírùm sole fulgéntior: quippè cùm ille obscurétur, crux autem perspléndeat; quòd fíeri non posset, nisi lucis suæ fulgóribus solis rádios superáret. Cujus autem rei grátiâ signum illud appáret? Ut magno cúmulo Judæórum imprudéntia opprimátur. Crucem in suam justificatiónem secum habens, in judícium véniet; non vúlnera solùm, sed et acerbum ac ignominiósum mortis suæ genus ostendens. Tunc plangent se tribus. Non enim accusántibus opus erit, cùm crucem víderint. Plangent ígitur, quia ex morte ipsíus nihil profecérunt; quia quem adoráre oportébat, cruci affixérunt. Vides quómodò terribíliter adventum suum descripsit? quómodò discipulórum suórum ánimos suscitávit? Idcircò priùs trístia pósuit; deindè jucúnda commémorat, ut vel hoc modo eos consolétur. Quin et passiónis rursùs ac resurrectiónis cómmonet, splendidiorísque hábitu circumvestítæ crucis comméminit, ut jam non púdeat eos, nec dolor invádat cùm signi loco atque vexilli eam ostendens ventúrus sit.

℟. Plangent omnes tribus terræ; et vidébunt Fílium hóminis venientem in núbibus cœli cum virtúte multa et majestáte. * Et † Mittet Angelos suos cum tuba et voce magna, et congregábunt electos ejus. ℣. Pópule meus, stat ad judicandum

Dóminus, et stat ad judicandos pópulos. * Et mittet. Glória. † Mittet. *Matth.* 24. *Is.* 3.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. Surgent pseudochristi et pseudoprophétæ; et dabunt signa magna, ita ut in errórem inducantur, si fieri potest, étiam electi. Ecce prædixi vobis. *Matth.* 24.

Oratio.

EXcita, quæsumus, Dómine, tuórum fidélium voluntátes; ut divíni óperis fructum propénsius exequentes, pietátis tuæ remédia majóra percípiant: Per Dóminum nostrum.

Ad Magníficat.

Ant. 1. f. Amen dico vobis quia non præteríbit generátio hæc, donec ómnia fiant. Cœlum et terra transíbunt, verba autem mea non præteríbunt. *Matth.* 24.

FERIA SECUNDA.

Incipit Hábacuc Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

ONus quod vidit Hábacuc prophéta. Usquequò, Dómine, clamábo, et non exáudies? vociferábor ad te vim pátiens, et non salvábis? Quarè ostendisti mihi iniquitátem et labórem, vidére prædam et injustítiam contrà me? Et factum est judícium, et contradíctio poténtior. Propter hoc laceráta est lex, et non pervénit usquè ad finem judícium: quia ímpius prævalet adversùs justum; propterèa egréditur judícium perversum.

℟. Ego pascam, *p.* 283.

Lectio ij. Cap. 2.

SUper custódiam meam stabo, et figam gradum super munitiónem: et contemplábor, ut vídeam quid dicátur mihi: et quid respóndeam ad arguentem me. Et respondit mihi Dóminus, et dixit: Scribe visum, et explána eum super tábulas, ut percurrat qui légerit eum. Quia adhùc visus procul, et apparébit in finem, et non mentiétur: si moram fécerit, expecta illum; quia véniens véniet, et non tardábit. Ecce qui incrédulus est, non erit recta ánima ejus in semetipso; justus autem in fide sua vivet. Et quómodò vinum potantem décipit; sic erit vir superbus, et non decorábitur: qui dilatávit quasi infernus ánimam suam, et ipse quasi mors, et non adimplétur; et congregábit ad se omnes gentes, et coacervábit ad se omnes pópulos. Numquid non omnes isti super eum parábolam sument, et loquélam ænígmatum ejus; et dicétur: Væ ei qui multíplicat non sua! úsquequò et ággra-

vat contrà se densum lutum ?

℣. Ab éxitu, *p.* 283.

Lectio iij.

NUmquid non repentè consurgent qui mórdeant te, et suscitabuntur lacerantes te, et eris in rapínam eis ? Quia tu spoliásti gentes multas, spoliábunt te omnes qui réliqui fúerint de pópulis, propter sánguinem hóminis, et iniquitátem terræ civitátis, et ómnium habitántium in ea. Væ qui cóngregat avarítiam malam dómui suæ, ut sit in excelso nidus ejus, et liberári se putat de manu mali. Cogitásti confusiónem dómui tuæ, concidísti pópulos multos, et peccávit ánima tua. Quia lapis de paríete clamábit; et lignum quod inter junctúras ædificiórum est, respondébit. Væ qui ædíficat civitátem in sanguínibus, et præparat urbem in iniquitáte. Numquid non hæc sunt à Dómino exercítuum ? Laborábunt enim pópuli in multo igne, et gentes in vácuum, et defícient.

℣. Dies multos, *p.* 284.

FERIA TERTIA.

Incipit Sophonías Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

VErbum Dómini quod factum est ad Sophoníam fílium Chusi, fílii Godolíæ, fílii Amaríæ, fílii Ezecíæ in diébus Josíæ, fílii Amon regis Judæ. Cóngregans congregábo ómnia à fácie terræ, dicit Dóminus. Cóngregans hóminem et pecus, cóngregans volatília cœli et pisces maris ; et ruínæ impiórum erunt : et disperdam hómines à fácie terræ, dicit Dóminus. Et extendam manum meam super Judam, et super omnes habitantes Jerúsalem ; et disperdam de loco hoc relíquias Baal, et nómina ædituórum cum sacerdótibus ; et eos qui adórant super tecta milítiam cœli, et adórant et jurant in Dómino, et jurant in Melchom ; et qui avertuntur de post tergum Dómini ; et qui non quæsiérunt Dóminum, nec investigavérunt eum.

℣. Surge, *p.* 285.

Lectio ij.

IN témpore illo scrutábor Jerúsalem in lucernis : et visitábo super viros defixos in fæcibus suis, qui dicunt in córdibus suis : Non fáciet benè Dóminus, et non fáciet malè. Et erit fortitúdo eórum in direptiónem, et domus eórum in desertum : et ædificábunt domos, et non habitábunt ; et plantábunt víneas, et non bibent vinum eárum. Juxtà est dies Dómini magnus ;

juxtà est, et velox nimìs : vox diéi Dómini amára, tribulábitur ibi fortis. Dies iræ dies illa, dies tribulatiónis et angústiæ, dies calamitátis et misériæ, dies tenebrárum et caliginis, dies nébulæ et túrbinis, dies tubæ et clangóris super civitátes munitas et super ángulos excelsos. Et tribulábo hómines : et ambulábunt ut cæci, quia Dómino peccavérunt ; et effundétur sanguis eórum sicut humus, et córpora eórum sicut stércora. Sed et argentum eórum, et aurum eórum non póterit liberáre eos in die iræ Dómini.

℟. Adhùc, *p.* 286.

Lectio iij. Cap. 3.

EXpecta me, dicit Dóminus, in die resurrectiónis meæ in futúrum, quia judícium meum ut cóngregem gentes, et cólligam regna ; et effundam super eos indignatiónem meam, omnem *iram furóris mei : in igne* enim zeli mei devorábitur omnis terra. Quia tunc reddam pópulis lábium electum, ut invocent omnes in nómine Dómini, et sérviant ei húmero uno. Ultrà flúmina AEthiópiæ, indè súpplices mei ; fílii dispersórum meórum déferent munus mihi. In die illa non confundéris super cunctis adinventiónibus tuis, quibus prævaricáta es in me ; quia tunc áuferam de médio tuî magníloquos supérbiæ tuæ, et non adjícies exaltári ámpliùs in monte sancto meo. Et derelinquam in médio tuî pópulum páuperem et egénum ; et sperábunt in nómine Dómini. Reliquiæ Israel non fácient iniquitátem, nec loquentur mendácium : et non inveniétur in ore eórum lingua dolósa ; quóniam ipsi pascentur et accubábunt, et non erit qui extérreat.

℟. Ecce, *p.* 286.

FERIA QUARTA.

Incipit Aggæus Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

IN anno secundo Dárii regis, in mense sexto, in die una mensis factum est verbum Dómini in manu Aggæi prophétæ ad Zoróbabel fílium Saláthiel, ducem Juda, et ad Jesum fílium Jósedec, sacerdótem magnum, *dicens : Hæc ait Dóminus* exercítuum, dicens : Pópulus iste dicit : Nondùm venit tempus domûs Dómini ædificandæ. Et factum est verbum Dómini in manu Aggæi prophétæ, dicens : Numquid tempus vobis est ut habitétis in domibus laqueátis ; et domus ista deserta ?

℟. Ego pascam, *p.* 283.

Lectio ij.

HAEc dicit Dóminus exercítuum : Pónite corda vestra super vias vestras : ascéndite in montem , portáte ligna , et ædificáte domum : et acceptábilis mihi erit , et glorificábor , dicit Dóminus. Respexistis ad ámpliùs , et ecce factum est minùs ; et intulistis in domum , et exsufflávi illud : quam ob causam , dicit Dóminus exercítuum ? Quia domus mea deserta est , et vos festinátis unusquisque in domum suam. Propter hoc super vos prohíbiti sunt cœli ne darent rorem , et terra prohíbita est ne daret germen suum.

℟. Ab éxitu , *p.* 283.

Lectio iij. Cap. 2.

HAEc dicit Dóminus exercítuum : Adhùc unum módicum est , et ego commovébo cœlum , et terram , et mare , et áridam. Et movébo omnes gentes ; et véniet Desidérátus cunctis géntibus : et implébo domum istam glóriâ , dicit Dóminus exercítuum. Meum est argentum , et meum est aurum , dicit Dóminus exercítuum. Magna erit glória domûs istíus novíssimæ plusquàm primæ , dicit Dóminus exercítuum : et in loco isto dabo pacem , dicit Dóminus exercítuum.

℣. Dies multos , *p.* 284.

FERIA QUINTA.

Incipit Zacharías Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

IN mense octávo , in anno secundo Dárii regis , factum est verbum Dómini ad Zacharíam fílium Barachíæ fílii Addo prophétam , dicens : Irátus est Dóminus super patres vestros iracúndiâ. Et dices ad eos : Hæc dicit Dóminus exercítuum : Convertímini ad me , ait Dóminus exercítuum ; et convertar ad vos , dicit Dóminus exercítuum. Ne sitis sicut patres vestri , ad quos clamábant Prophétæ prióres , dicentes : Hæc dicit Dóminus exercítuum : Convertímini de viis vestris malis , et de cogitatiónibus vestris péssimis ; et non audiérunt , neque attendérunt ad me , dicit Dóminus.

℟. Surge , *p.* 285.

Lectio ij. Cap. 3.

OStendit mihi Dóminus Jesum sacerdótem magnum stantem coràm Angelo Dómini. Et contestabátur Angelus Dómini Jesum , dicens : Hæc dicit Dóminus exercítuum : Si in viis meis ambulâveris , et custódiam meam custodíeris ; tu quoque judicábis domum meam , et custódies átria mea , et dabo

tibi ambulantes de his qui nunc hic assistunt. Audi, Jesu sacerdos magne, tu et amíci tui qui hábitant coràm te, quia viri portendentes sunt. Ecce enim ego addúcam servum meum Orientem. Quia ecce lapis quem dedi coràm Jesu: super lápidem unum septem óculi sunt: ecce ego cælábo sculptúram ejus, ait Dóminus exercítuum, et áuferam iniquitátem terræ illíus in die una. In die illa, dicit Dóminus exercítuum, vocábit vir amícum suum subter vitem et subter ficum.

℣. Adhùc, *p.* 286.

Lectio iij. Cap. 9.

EXulta satìs, fília Sion; jubíla, fília Jerúsalem. Ecce Rex tuus véniet tibi justus et salvátor; ipse pauper, et ascendens super ásinam, et super pullum fílium ásinæ. Et disperdam quadrígam ex Ephraïm, et equum de Jerúsalem, et dissipábitur arcus belli: et loquétur pacem géntibus; et potestas ejus à mari usquè ad mare, et à flumínibus usquè ad fines terræ. Tu quoque in sánguine testamenti tui emisisti vinctos tuos de lacu in quo non est aqua. Convertímini ad munitiónem, vincti spei; hódiè quoque annúntians duplícia reddam tibi. Quóniam extendi mihi Judam quasi arcum, implévi Ephraïm; et suscitábo fílios tuos, Sion, super fílios tuos, Græcia; et ponam te quasi gládium fórtium. Et Dóminus Deus super eos vidébitur; et exíbit ut fulgur jáculum ejus: et Dóminus Deus in tuba canet, et vadet in túrbine Austri. Dóminus exercítuum próteget eos; et devorábunt, et subjícient lapídibus fundæ: et bibentes inebriabuntur quasi à vino; et replebuntur ut phíalæ, et quasi córnua altáris. Et salvábit eos Dóminus Deus eórum in die illa, ut gregem pópuli suí; quia lápides sancti elevabuntur super terram ejus. Quid enim bonum ejus est, et quid pulchrum ejus, nisi frumentum electórum, et vinum gérminans vírgines?

℣. Ecce, *p.* 286.

FERIA SEXTA.

De Zacharía Prophéta.

Lectio j. Cap. 11.

TUli virgam meam, quæ vocabátur Decus; et abscídi eam, ut írritum fácerem fœdus meum quod percussi cum ómnibus pópulis. Et in írritum deductum est in die illa: et cognovérunt sic páuperes gregis, qui custódiunt mihi, quia verbum Dómini est.

Et dixi ad eos : Si bonum est in óculis vestris , afférte mercédem meam ; et si non , quiéscite. Et appendérunt mercédem meam triginta argénteos. Et dixit Dóminus ad me : Prójice illud ad statuárium , decórum prétium , quo appretiátus sum ab eis. Et tuli triginta argénteos , et projéci illos in domum Dómini ad statuárium. Et præcídi virgam meam secundam , quæ appellabátur Funículus , ut dissólverem germanitátem inter Judam et Israel. Et dixit Dóminus ad me : Adhùc súme tibi vasa pastóris stulti ; quia ecce ego suscitábo pastórem in terra , qui derelicta non visitábit , dispersum non quæret , et contrítum non sanábit , et id quod stat non enútriet , et carnes pínguium cómedet , et úngulas eórum dissolvet. O pastor , et idólum , derelinquens gregem : gládius super bráchium ejus , et super óculum dextrum ejus ; bráchium ejus aridítate siccábitur , et óculus dexter ejus tenebréscens obscurábitur.

℣. Ego pascam , *p.* 283.

Lectio ij. Cap. 12.

IN die illa próteget Dóminus habitatóres Jerúsalem : et erit qui offénderit ex eis in die illa , quasi David ; et domus David , quasi Dei , sicut Angelus Dómini in conspectu eórum. Et erit in die illa , quæram contérere omnes gentes quæ véniunt contrà Jerúsalem. Et effúndam super domum David et super habitatóres Jerúsalem spíritum grátiæ et precum ; et aspícient ad me quem confixérunt : et plangent eum planctu quasi super unigénitum , et dolébunt super eum , ut doléri solet in morte primogéniti.

℣. Ab éxitu , *p.* 283.

Lectio iij. Cap. 13.

ET erit : In die illa confundentur prophétæ , unusquisque ex visióne sua cùm prophetáverit ; nec operiéntur pállio sáccino , ut mentiántur ; sed dicet : Non sum prophéta , homo agrícola ego sum ; quóniam Adam exemplum meum ab adolescéntia mea. Et dicétur ei : Quid sunt plagæ istæ in médio mánuum tuárum ? Et dicet : His plagátus sum in domo eórum qui diligébant me. Frámea , suscitáre super pastórem meum , et super virum cohærentem mihi , dicit Dóminus exercítuum : pércute pastórem , et dispergéntur oves : et convertam manum meam ad párvulos.

℣. Dies multos , *p.* 284.

SABBATO.

Incipit Malachías Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

ONus verbi Dómini ad Israel in manu Malachíæ. Dilexi vos, dicit Dóminus, et dixistis: In quo dilexisti nos? Nonnè frater erat Esaü Jacob, dicit Dóminus? Et dilexi Jacob, Esaü autem ódio hábui; et pósui montes ejus in solitúdinem, et hæreditátem ejus in dracónes deserti. Quòd si díxerit Idumæa: Destructi sumus, sed revertentes ædificábimus quæ destructa sunt; hæc dicit Dóminus exercítuum: Isti ædificábunt, et ego déstruam; et vocabuntur términi impietátis, et pópulus cui irátus est Dóminus usquè in æternum. Et óculi vestri vidébunt; et vos dicétis: Magnificétur Dóminus super términum Israel. Fílius honórat patrem, et servus dóminum suum: si ergò pater ego sum, ubi est honor meus? et si Dóminus ego sum, ubi est timor meus, dicit Dóminus exercítuum? Ad vos, ô sacerdótes, qui despícitis nomen meum, et dixistis: In quo despéximus nomen tuum? Offértis super altáre meum panem pollútum; et dícitis: In quo pollúimus te? In eo quod dícitis: Mensa Dómini despecta est.

[*Si fiat de Sabbato*, RRR. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ XX.*]

Lectio ij.

SI offerátis cæcum ad immolandum, nonnè malum est? et si offerátis claudum et lánguidum, nonnè malum est? Offer illud duci tuo, si placúerit ei, aut si suscéperit fáciem tuam, dicit Dóminus exercítuum. Et nunc deprecámini vultum Dei, ut misereátur vestrî, (de manu enim vestra factum est hoc,) si quómodò suscípiat fácies vestras, dicit Dóminus exercítuum. Quis est in vobis qui claudat óstia, et incendat altáre meum gratúitò? Non est mihi voluntas in vobis, dicit Dóminus exercítuum; et munus non suscípiam de manu véstra. Ab ortu enim solis usquè ad occásum, magnum est nomen meum in géntibus: et in omni loco sacrificátur, et offertur nómini meo oblátio munda; quia magnum est nomen meum in géntibus, dicit Dóminus exercítuum.

Lectio iij. Cap. 4.

ECce dies véniet succénsa quasi camínus; et erunt omnes superbi, et omnes facientes impietátem, stípula; et inflammábit eos dies véniens, dicit Dóminus exercítuum,

quæ non derelinquet eis radícem et germen. Et oriétur vobis timéntibus nomen meum Sol justítiæ, et sánitas in pennis ejus; et egrediémini, et saliétis sicut vítuli de armento. Et calcábitis ímpios, cùm fúerint cinis sub planta pedum vestrórum in die quâ ego fácio, dicit Dóminus exercítuum. Mementóte legis Móysi servi mei, quam mandávi ei in Horeb ad omnem Israel, præcepta et judícia. Ecce ego mittam vobis Elíam prophétam, ántequàm véniat dies Dómini magnus et horríbilis. Et convertet cor patrum ad fílios, et cor filiórum ad patres eórum; ne fortè véniam, et percútiam terram anathémate.

℣ *Si Dominica sequens non sit prima Adventûs, Officium prosequetur sic.*

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Surréxit Nathan prophéta in diébus David: et quasi adeps separátus à carne, sic David à fíliis Israel. *Eccli.* 47.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XXV. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber primus Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 1.

ADam, Seth, Enos, Cáinan, Maláleel, Jared, Henoch, Mathúsale, Lamech, Noe, Sem, Cham et Japheth.... Sem, Arphaxad, Sale, Heber, Phaleg, Rágaü, Sarug, Nachor, Thare, Abram: iste est Abraham; Fílii autem Abraham, Isaac et Ismael.

℟. Dómine, non est símilis tuî, et non est álius Deus absque te, ex ómnibus quos audívimus áuribus nostris; * Quis enim est álius ut pópulus tuus Israel, gens una in terra? ℣. Quis non timébit te, Dómine, et magnificábit nomen tuum? * Quis. 1. *Par.* 17. *Apoc.* 15.

Lectio ij. Cap. 1 et 2.

GEnuit autem Abraham Isaac, cujus fuérunt fílii, Esaü et Israel.... Fílii autem Israel, Ruben, Símeon, Levi, Juda, Issachar et Zábulon; Dan, Joseph, Bénjamin, Néphthali, Gad et Aser. Fílii Juda: Her, Onan et Sela: hi tres nati sunt ei de fília Sue Chananítide.... Thamar autem nurus ejus péperit ei Pharez et Zara.

℟. Cérnitis quòd Dóminus Deus vester vobiscum sit, et déderit vobis réquiem, et subjecta sit terra coràm Dómino. * Præbéte ígitur corda vestra et ánimas vestras, ut quærátis Dóminum Deum vestrum. ℣. Nunc facta est salus, et virtus, et regnum Dei nostri, et

potestas Christi ejus. * Præbéte. 1. *Par.* 22. *Apoc.* 12.

Lectio iij. Cap. 2.

FIlii autem Phares ; Hesron et Hamul. Fílii autem Hesron, qui nati sunt ei, Jerámeel, et Ram, et Calúbi. Porrò Ram génuit Amínadab : Amínadab autem génuit Nahasson, príncipem filiórum Juda. Nahasson quoque génuit Salma, de quo ortus est Booz : Booz verò génuit Obed, qui et ipse génuit Isai. Isai autem génuit.... David.

℟. Tua est, Dómine, magnificéntia, et poténtia, et glória atque victória, et tibi laus : cuncta enim quæ in cœlo sunt et in terra, tua sunt. * Tuum, Dómine, regnum, † In manu tua virtus et poténtia ; in manu tua magnitúdo et impérium ómnium. ℣. Quis prior dedit Dómino, et retribuétur ei ? quóniam ex ipso et per ipsum et in ipso sunt ómnia. * Tuum. Glória. † In manu. 1. *Par.* 29 *Rom.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Contrà Faustum, l. 12. *c.* 8.

Lectio iv.

SEx diébus in Génesi consummávit Deus ómnia ópera sua, et séptimo requiévit. Sex ætátibus humánum genus hoc século per successiónes témporum, Dei ópera insígniunt : quarum prima est ab Adam usquè ad Noe, secunda à Noe usquè ad Abraham, tértia ab Abraham usquè ad David, quarta à David usquè ad transmigratiónem in Babylóniam, quinta indè usquè ad húmilem adventum Dómini nostri Jesu Christi. Sexta quæ nunc ágitur, donec Excelsus véniat ad judícium, séptima verò intellígitur in réquie Sanctórum, non in hac vita, sed in ália, ubì vidit requiescentem páuperem dives ille, cùm apud ínferos torquerétur : ubi non fit véspera, quia nullus ibì rerum defectus est.

℟. Dómine Deus Israel, non est símilis tuî Deus in cœlo et in terra : * Qui custódis pactum et misericórdiam cum servis tuis qui ámbulant coràm te in toto corde suo. ℣. Magna et mirabília sunt ópera tua, Dómine Deus omnípotens : * Qui. 2. *Par.* 6. *Apoc.* 15.

Lectio v.

SExto die in Génesi formátur homo ad imáginem Dei : sextâ ætáte séculi manifestátur reformátio nostra in novitáte mentis, secundùm imáginem ejus qui creávit nos, sicut dicit Apóstolus. Fit viro dor-

mienti conjux de látere : fit Christo morienti Ecclésia de sacramento sánguinis, qui de látere mórtui profluxit. Vocátur Heva vita et mater vivórum, quæ de viri sui látere facta est. Et dicit Dóminus in Evangélio : Si quis non manducáverit carnem meam, et bíberit sánguinem meum, non habébit in se vitam. Et ómnia quæ illic leguntur enucleátè minutatimque tractáta, Christum et Ecclésiam præloquuntur sive in bonis Christiánis, sive in malis.

℟. Transíbunt multi dies in Israel absque Deo vero, et absque Sacerdóte doctóre, et absque lege : * Cùmque reversi fúerint in angústia sua ad Dóminum Deum Israel, et quæsíerint eum, repérient eum. ℣. Si non permánserint in incredulitáte, inserentur ; potens est enim Deus íterùm insérere illos : * Cùmque. 2. *Par.* 15. *Rom.* 11.

Lectio vj.

NEque enim frustrà dixit Apóstolus, Adam qui est forma futúri ; et illud, Relinquet homo patrem et matrem, et adhærébit uxóri suæ, et erunt duo in carne una. Sacramentum, inquit, hoc magnum est, ego autem dico in Christo et in Ecclésia. Quis enim non agnoscat Christum eo modo reliquisse patrem, qui cùm in forma Dei esset, non rapínam arbitrátus est esse æquális Deo ; sed semetipsum exinanívit, formam servi accípiens : reliquisse étiam matrem Synagógam Judæórum, véteri Testamento carnáliter inhærentem, et adhæsisse uxóri suæ sanctæ Ecclésiæ, ut in pace novi Testamenti essent duo in carne una ? quia cùm sit Deus apud patrem, per quem facti sumus, factus est per carnem párticeps nostrî, ut illíus cápitis corpus esse possémus.

℟. Deus noster, in nobis non est tanta fortitúdo, ut possímus huic multitúdini resístere quæ írruit super nos : * Sed cùm ignorémus quid ágere debeámus, † Hoc solum habémus ressídui, ut óculos nostros dirigámus ad te. ℣. Dómine, salva nos ; perímus : * Sed. Glória. † Hoc. 2. *Par.* 20. *Matth.* 8.

IN III. NOCTURNO.
Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 13.

IN illo témpore, parábolam propósuit turbis Jesus, dicens : Simile est regnum cœlórum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Et réliqua,

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 2. in Matth.

REgnum cœlórum, prædicátio Evangélii est, et notítia Scripturárum, quæ ducit ad vitam, et de qua dícitur ad Judæos: Auferétur à vobis regnum Dei, et dábitur genti facienti fructus ejus. Símile est ergò hujuscémodi regnum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Homo qui séminat in agro suo, à plerisque Salvátor intellígitur, quod in ánimis credéntium séminet. Ab áliis, ipse homo séminans in agro suo, hoc est, in semetipso, et in corde suo.

℣. Locútus est Jesus in parábolis ad turbas, ut implerétur quod dictum est per Prophétam: * Eructábo abscóndita à constitutióne mundi. ℣. Apériam in parábolis os meum; loquar propositiónes ab initio: * Eructábo abscóndita. *Matth.* 13. *Ps.* 77.

Lectio viij.

QUis est iste qui séminat, nisi sensus noster et ánimus; qui suscípiens granum prædicatiónis, et fovens sementem humóre fídei, facit in agro sui péctoris pullulare? Prædicátio Evangélii mínima est ómnibus disciplínis. Ad primam quippè doctrínam fidem non habet veritátis, hóminem Deum, Deum mórtuum, et scándalum crucis prædicans. Confer hujuscémodi doctrínam dogmátibus philosophórum, et libris eórum, et splendóri eloquéntiæ, et compositióni sermónum; et vidébis quantò minor sit céteris semínibus sementis Evangélii.

℣. Dimissis turbis, venit Jesus in domum; et * Accessérunt ad eum discípuli ejus, dicentes: Edíssere nobis parábolam. ℣. Cor sapientis quærit doctrínam. * Accessérunt. *Matth.* 13. *Prov.* 15.

Lectio ix.

SEd illa cùm créverit, nihil mordax, nihil vívidum, nihil vitále demonstrat; sed totum fláccidum marcidumque et mollítum ebullit in ólera, et in herbas quæ citò arescunt et córruunt. Hæc autem prædicátio, quæ parva vidébatur in princípio, cùm vel in ánima credentis, vel in toto mundo sata fúerit, non exurgit in ólera, sed crescit in árborem; ita ut vólucres cœli (quas vel ánimas credéntium, vel fortitúdines Dei servítio mancipátas sentíre debémus) véniant et hábitent in ramis ejus.

Ramos puto Evangélicæ árboris, quæ de grano sinápis créverit, dógmatum esse diversitátes, in quibus supradictárum vólucrum unaquæque requiescit.

℣. Quæ semináverit homo, hæc et metet; quóniam qui séminat in carne sua, de carne et metet corruptiónem : * Qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam ætérnam. ℣. Qui séminat iniquitátem, metet mala : * Qui autem. Glória. * Qui autem. *Galat.* 6. *Prov.* 22.

Ad Benedictus.

Ant. 7. *d.* Símile est regnum cœlórum grano sinápis, quod mínimum quidèm est ómnibus seminibus : cùm autem créverit, majus est ómnibus oléribus. *Matth.* 13.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut semper rationabília meditántes, quæ tibi sunt plácita, et dictis exequámur et factis : Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, etc.

Ad Magníficat.

Ant. 1. a. Símile est regnum cœlórum fermento quod acceptum múlier abscondit in farínæ satis tribus, donec fermentátum est totum. *Matth.* 13,

FERIA SECUNDA.

De libro primo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 10.

PHilísthiim autem pugnábant contrà Israel, fugeruntque viri Israel Palæstínos, et cæcidérunt vulneráti in monte Gélboe. Cùmque appropinquâssent Philísthæi persequentes Saül et fílios ejus; percussérunt Jónathan, et Abínadab, et Melchísua fílios Saül. Et aggravátùm est prælium contrà Saül, invenerúntque eum sagittárii, et vulneravérunt jáculis. Et dixit Saül ad armígerum suum : Evagína gládium tuum, et intérfice me; ne fortè véniant incircumcísi isti, et illúdant mihi. Nóluit autem ármiger ejus hoc fácere, timóre pertérritus : arrípuit ergò Saül ensem, et írruit in eum. Quod cùm vidisset ármiger ejus, vidélicèt mórtuum esse Saül, írruit étiam ipse in gládium suum, et mórtuus est.

℣. Dómine, *p.* 345.

Lectio ij.

INtériit ergò Saül, et tres fílii ejus, et omnis domus illíus páriter cóncidit. Quod cùm vidissent viri Israel, qui habitábant in campéstribus, fugérunt; et Saül ac fíliis ejus mórtuis, derelíquérunt urbes suas,

et hùc illùcque dispersi sunt : veneruntque Philísthiim, et habitavérunt in eis. Die ígitur áltero detrahentes Philísthiim spólia cæsórum, invenérunt Saül, et fílios ejus jacentes in monte Gélboe. Cùmque spoliâssent eum, et amputâssent caput, armisque nudâssent, misérunt in terram suam, ut circumferrétur, et ostenderétur idolórum templis, et pópulis : arma autem ejus consecravérunt in fano Dei sui, et caput affixérunt in templo Dagon.

℟. Cernitis, *p.* 345.

Lectio iij.

HOc cùm audîssent viri Jabes-Gálaad, ómnia scílicèt quæ Philísthiim fécerant super Saül, consurrexérunt sínguli virórum fórtium, et tulérunt cadávera Saül et filiórum ejus ; attuleruntque ea in Jabes, et sepeliérunt ossa eórum subter quercum, quæ erat in Jabes, et jejunavérunt septem diébus. Mórtuus est ergò Saül propter iniquitátes suas, eò quòd prævaricátus sit mandátum Dómini quod præcéperat, et non custodíerit illud ; sed ínsuper éliam Pythonissam consulúerit, nec speráverit in Dómino : propter quod interfécit eum, et trántulit regnum ejus ad David fílium Isai.

℟. Tua est, *p.* 346.

FERIA TERTIA.

De libro primo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 11.

COngregátus est ígitur omnis Israel ad David in Hebron, dicens : Os tuum sumus, et caro tua. Heri quoque, et nudiustértius, cùm adhùc regnáret Saül, tu eras qui educébas, et introducébas Israel ; tibi enim dixit Dóminus Deus tuus : Tu pasces pópulum meum Israel, et tu eris princeps super eum. Venérunt ergò omnes majóres natu Israel ad regem in Hebron, et íniit David cum eis fœdus coràm Dómino. Unxeruntque eum regem super Israel, juxtà sermónem Dómini, quem locútus est in manu Sámuel.

℟. Dómine Deus, *p.* 346.

Lectio ij.

ABiit quoque David, et omnis Israel in Jerúsalem. Hæc est Jebus, ubì erant Jebusæi habitatóres terræ. Dixéruntque qui habitábant in Jebus ad David : Non ingrediéris hùc. Porrò David cœpit arcem Sion, quæ est Cívitas David. Dixitque : Omnis qui percússerit Jebusæum in primis, erit princeps et dux. Ascen-

dit ígitur primus Joab fílius Sarvíæ, et factus est princeps. Habitávit autem David in arce, et idcircò appellâta est Cívitas David. ÆEdificavitque urbem in circúitu à mello usquè ad gyrum : Joab autem réliqua urbis extruxit. Proficiebatque David vadens et crescens, et Dóminus exercítuum erat cum eo.

℟. Transíbunt, 347.

Lectio iij.

DEscendérunt autem tres de triginta princípibus ad petram in qua erat David, ad speluncam Odollam, quandò Philísthiim fúerant castrámetáti in Valle Ráphaïm. Porrò David erat in præsídio, et státio Philisthinórum in Béthlehem. Desiderávit ígitur David, et dixit : O si quis daret mihi aquam de cisterna Béthlehem, quæ est in porta. Tres ergò isti per média castra Philisthinórum perrexérunt, et hausérunt aquam de cisterna Béthlehem, quæ erat in porta, et attulérunt ad David ut bíberet ; qui nóluit, sed magis libávit illam Dómino, dicens : Absit ut in conspectu Dei mei hoc fáciam, et sánguinem istórum virórum bibam ; quia in perículo animárum suárum attulérunt mihi aquam. Et ob hanc causam nóluit bíbere. Hæc fecérunt tres robustíssimi.

℟. Deus noster, 347.

FERIA QUARTA

De libro primo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 13.

INiit autem consílium David cum tribúnis, et centuriónibus, et universis princípibus, et ait ad omnem cœtum Israel : Si placet vobis, et à Dómino Deo nostro egrédi-tur sermo quem loquor, mittámus ad fratres nostros réliquos in universas regiónes Israel, et ad sacerdótes, et Levítas, qui hábitant in suburbánis úrbium, ut congregentur ad nos, et reducámus arcam Dei nostri ad nos : non enim requisívimus eam in diébus Saül. Et respondit universa multitúdo ut ita fíeret : placúerat enim sermo omni pópulo.

℟. Dómine, 345.

Lectio ij.

COngregávit ergò David cunctum Israel à Sihor ÆEgypti, usquè dùm ingrediáris Emath, ut addúceret arcam Dei de Cariathíarim. Et ascendit David, et omnis vir Israel ad collem Cariathíarim, qui est in Juda, ut afferret indè arcam Dómini Dei sedentis super chérubim, ubi invocátum est nomen ejus. Im-

posueruntque arcam Dei super plaustrum novum : de domo Abínadab. Oza autem et frater ejus minábant plaustrum. Porrò David, et universus Israel, ludébant coràm Deo omni virtúte in cánticis, et in cítharis, et psaltériis, et tympanis, et cymbalis, et tubis.

℟. Cérnitis, *p.* 345.

Lectio iij.

CUm autem pervenissent ad Aream Chidon, tetendit Oza manum suam, ut sustentáret arcam : bos quippè lascíviens páululùm inclináverat eam. Irátus est ítaque Dóminus contrà Ozam, et percussit eum, eò quòd tetigisset arcam : et mórtuus est ibì coràm Dómino. Contristatusque est David, eò quòd divisisset Dóminus Ozam ; vocavitque locum illum, Divísio Ozæ, usquè in præsentem diem. Et tímuit Deum tunc témporis, dicens : Quómodò possum ad me introdúcere arcam Dei ? Et ob hanc causam non adduxit eam ad se, hoc est in Civitátem David, sed avertit in domum Obédedom Gethæi. Mansit ergò arca Dei in domo Obédedom tribus ménsibus, et benedixit Dóminus dómui ejus, et ómnibus quæ habébat.

℟. Tua est, *p.* 346.

FERIA QUINTA.

De libro primo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 14.

MIsit quoque Hiram rex Tyri núntios ad David, et ligna cédrina, et artífices paríetum, lignorumque, ut ædificárent ei domum. Cognovitque David quòd confirmásset eum Dóminus in regem super Israel, et sublevátum esset regnum suum super pópulum ejus Israel. Accépit quoque David álias uxóres in Jerúsalem : genuitque fílios et fílias.

℟. Dómine Deus, *p.* 346.

Lectio ij.

AUdientes autem Philísthiim eò quòd unctus esset David in regem super universum Israel, ascendérunt omnes ut quærerent eum : quod cùm audîsset David, egressus est óbviàm eis. Porrò Philísthiim venientes, diffúsi sunt in Valle Ráphaïm. Consuluitque David Dóminum, dicens : Si ascendam ad Philisthæos, et si trades eos in manu mea ? Et dixit ei Dóminus : Ascende, et tradam eos in manu tua. Cùmque illi ascendissent in Baalpháràsim, percussit eos ibì David, et dixit : Divísit Deus inimícos meos per manum meam, sicut dividuntur aquæ : et id-

circò vocátum est nomen illíus loci Baalpháraasim. Dereliquerúntque ibì deos suos, quos David jussit exúri.

℟. Transíbunt, *p.* 347.

Lectio iij.

ALiâ étiam vice Philísthiim irruérunt, et diffúsi sunt in valle. Consuluítque rursùm David Deum, et dixit ei Deus: Non ascendas post eos, recéde ab eis, et vénies contrà illos ex adverso pyrórum. Cùmque audíeris sónitum gradientis in cacúmine pyrórum, tunc egrediéris ad bellum. Egressus est enim Deus antè te, ut percútiat castra Philísthiim. Fecit ergò David sicut præcéperat ei Deus, et percussit castra Philisthinórum, de Gábaon usquè Gazéra. Divulgatumque est nomen David in universis regiónibus, et Dóminus dedit pavórem ejus super omnes gentes.

℟. Deus noster, *p.* 347.

FERIA SEXTA.

De libro primo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 15.

FEcit quoque sibi domos in Civitáte David; et ædificávit locum arcæ Dei, tetenditque ei tabernáculum. Tunc dixit David: Illícitum est ut à quocumque portétur arca Dei nisi à Levítis, quos elégit Dóminus ad portandum eam, et ad ministrandum sibi usquè in æternum. Congregavitque universum Israel in Jerúsalem, ut afferrétur arca Dei in locum suum, quem præparáverat ei; necnon et fílios Aáron, et Levítas.

℟. Dómine, *p.* 345.

Lectio ij.

VOcavitque David Sadoc, et Abíathar Sacerdótes, et Levítas, Uriel, Asaíam, Joel, Semeíam, Eliel, et Aminadab; et dixit ad eos: Vos qui estis príncipes familiárum Leviticárum, sanctificámini cum frátribus vestris, et afferte arcam Dómini Dei Israel ad locum, qui ei præparátus est: ne ut à princípio, quia non erátis præsentes, percussit nos Dóminus, sic et nunc fiat, illícitum quid nobis agéntibus. Sanctificáti sunt ergò Sacerdótes et Levítæ, ut portárent arcam Dómini Dei Israel. Et tulérunt fílii Levi arcam Dei, sicut præcéperat Móyses juxtà verbum Dómini, húmeris suis, in véctibus. Dixitque David princípibus Levitárum, ut constitúerent de frátribus suis cantóres in órganis musicórum, nablis vidélicèt, et lyris, et cymbalis; ut reso-

náret in excelsis sónitus lætítiæ.

℣. Cérnitis, *p.* 345.

Lectio iij. Cap. 15 et 16.

IGitur David et omnes majóres natu Israel, et tribúni, iérunt ad deportandam arcam fœderis Dómini de domo Obédedom cum lætítia. Cùmque adjuvisset Deus Levítas, qui portábant arcam fœderis Dómini, immolabantur septem tauri, et septem aríetes. Porrò David erat indútus stolâ byssinâ, et universi Levítæ qui portábant arcam, cantoresque et Chonenías princeps prophetíæ inter cantóres. David autem étiam indútus erat ephod líneo. Universusque Israel deducébant arcam fœderis Dómini in júbilo, et sónitu búccinæ, et tubis, et cymbalis, et nablis, et cítharis concrepantes. Cùmque pervenisset arca fœderis Dómini usquè ad Civitátem David, Michol fília Saül prospíciens, per fenestram, vidit regem David saltantem atque ludentem, et despexit eum in corde suo. Attulérunt ígitur arcam Dei, et constituérunt eam in médio tabernáculi, quod tetènderat ei David; et obtulérunt holocausta, et pacífica coràm Deo.

℣. Tua est, *p.* 346.

SABBATO.

De libro primo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 17.

CUm autem habitáret David in domo sua, dixit ad Nathan prophétam: Ecce ego hábito in domo cédrina; arca autem fœderis Dómini sub péllibus est. Et ait Nathan ad David: Omnia, quæ in corde tuo sunt, fac: Deus enim tecum est. Igitur nocte illâ factus est sermo Dei ad Nathan, dicens: Vade, et lóquere David servo meo: Hæc dicit Dóminus: Non ædificábis tu mihi domum ad habitandum. Neque enim mansi in domo ex eo témpore, quo eduxi Israel, usquè ad diem hanc; sed fui semper mutans loca tabernáculi, et in tentório manens cum omni Israel. Numquid locútus sum saltem uni júdicum Israel, quibus præcéperam, ut páscerent pópulum meum, et dixi: Quarè non ædificâstis mihi domum cédrinam?

[*Si fiat de Sabbato*, ℣℣℣. *sumentur è II. Noct. Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

NUnc ítaque sic loquéris ad servum meum David: Hæc dicit Dóminus exercítuum: Ego tuli te, cùm in páscuis sequeréris gregem, ut esses

dux pópuli mei Israel. Et fui tecum quocumquè perrexisti ; et interféci omnes inimícos tuos coràm te, fecíque tibi nomen quasi unius magnórum, qui celebrantur in terra. Et dedi locum pópulo meo Israel : plantábitur, et habitábit in eo, et ultrà non commovébitur ; nec fílii iniquitátis átterent eos, sicut à princípio, ex diébus quibus dedi júdices pópulo meo Israel, et humiliávi universos inimícos tuos. Annúntio ergò tibi, quòd ædificatúrus sit tibi Dóminus domum.

Lectio iij.

CUmque impléveris dies tuos ut vadas ad patres tuos, suscitábo semen tuum post te, quod erit de fíliis tuis ; et stabíliam regnum ejus. Ipse ædificábit mihi domum, et firmábo sólium ejus usquè in æternum. Ego ero ei in patrem, et ipse erit mihi in fílium ; et misericórdiam meam non áuferam ab eo, sicut ábstuli ab eo, qui antè te fuit. Et státuam eum in domo mea, et in regno meo, usquè in sempiternum ; et thronus ejus erit firmíssimus in perpétuum. Juxtà ómnia verba hæc, et juxtà universam visiónem istam, sic locútus est Nathan ad David.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. De omni corde suo David laudávit Dóminum, et dilexit Deum qui fecit illum, et dedit illi contrà inimícos poténtiam. *Eccli.* 47.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

DOMINICA XXVI. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

De libro primo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 17.

CUmque venisset rex David, et sedísset coràm Dómino, dixit : Quis ego sum, Dómine Deus, et quæ domus mea, ut præstáres mihi tália ? Sed et hoc parùm visum est in conspectu tuo ; ideòque locútus es super domum servi tui étiam in futúrum, et fecísti me spectábilem super omnes hómines, Dómine Deus. Quid ultrà addere potest David, cùm ita glorificáveris servum tuum, et cognóveris eum ? Dómine, propter fámulum tuum juxtà cor tuum fecísti omnem magnificéntiam hanc, et nota esse voluísti universa magnália.

℟. Dómine, *p.* 345.

Lectio ij.

DOmine, non est símilis tuî ; et non est álius Deus absque te, ex ómnibus quos audívimus áuri-

bus nostris. Quis enim est álius, ut pópulus tuus Israel, gens una in terra, ad quam perrexit Deus, ut liberáret, et fáceret pópulum sibi, et magnitúdine suâ atque terróribus ejíceret natiónes à fácie ejus, quem de AEgypto liberârat? Et posuisti pópulum tuum Israel tibi in pópulum usquè in æternum; et tu, Dómine, factus es Deus ejus. Nunc ígitur, Dómine, sermo quem locútus es fámulo tuo, et super domum ejus, confirmétur in perpétuum, et fac sicut locutus es.

℟. Cérnitis, *p.* 345.

Lectio iij.

PErmaneatque et magnificétur nomen tuum usquè in sempiternum; et dicátur: Dóminus exercítuum Deus Israel, et domus David servi ejus pérmanens coràm eo. Tu enim, Dómine Deus meus, revelâsti aurículam servi tui, ut ædificáres ei domum; et idcircò invénit servus tuus fidúciam, ut oret coràm te. Nunc ergò, Dómine, tu es Deus; et locútus es ad servum tuum tanta benefícia. Et cœpisti benedícere dómui servi tui, ut sit semper coràm te: tè enim, Dómine, benedicente, benedicta erit in perpétuum.

℟. Tua est, *p.* 346.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

De Civit. Dei. l. 17. c. 4.

Lectio iv.

PRocursus ígitur Civitátis Dei, ubì pervénit ad regum témpora, quandò David Saúle reprobáto ita regnum primus obtínuit, ut ejus deindè pósteri in terréna Jerúsalem diuturnâ successióne regnárent, dedit figúram, re gestâ signíficans atque prænúntians, quod non est prætereundum silétio, de rerum mutatióne futurárum, quod áttinet ad duo Testamenta, vetus et novum: ubì sacerdótium regnumque mutátum est per sacerdótem eumdemque regem novum ac sempiternum, qui est Christus Jesus. Nam et Heli sacerdóte reprobáto substitútus in Dei ministérium Sámuel, simul offício functus sacerdótis et júdicis, et Saúle abjecto Rex David fundátus in regno, hoc quod dico figuravérunt.

℟. Dómine Deus, *p.* 346.

Lectio v.

NOn frustrà movéri quídpiam potest, ac dícere: Quómodò confídimus veníre ómnia, quæ in libris illis ventúra prædicta sunt, si hoc ipsum quod ibì divínitùs dictum est, Domus tua

et domus patris tui transíbunt coràm me in æternum, effectum habére non pótuit? Quóniam vidémus illud sacerdótium fuisse mutátum; et quod illi dómui promissum est, nec sperári aliquandò complendum: quia illud quod ei reprobáto mutatóque succédit, hoc pótiùs prædicátur æternum. Hoc qui dicit, nondùm intélligit, aut non récolit, étiam ipsum secundùm órdinem Aáron sacerdótium, tanquàm umbram futúri æterni sacerdótii constitútum; ac per hoc quandò ei æternitas promissa est, non ipsi umbræ ac figúræ, sed ei quod per ipsam adumbrabátur figurabaturque, promissum est. Sed ne putarétur ipsa umbra esse mansúra, ídeò étiam mutátio ejus débuit prophetári.

℣. Transíbunt, *p.* 347.

Lectio vj.

REgnum quoque isto modo étiam Saúlis ipsíus, qui certè reprobátus atque rejectus est, futúri regni erat umbra in æternitáte mansúri. Oleum quippè illud quo unctus est, et ab eo chrísmate Christus est dictus, mysticè accipiendum, et magnum sacramentum intelligendum est: quod in eo tantùm venerátus est ipse David, ut percusso corde pavitáverit, quandò in tenebróso occultátus antro, quò étiam Saül urgente intráverat necessitáte natúræ, exíguam partículam vestis ejus retrorsùm latenter abscídit, ut habéret undè monstráret, quómodò ei pepércerit, cùm posset occídere; atque ita suspiciónem de ánimo ejus, quâ sanctum David putans inimícum suum vehementer persequebátur, auferret. Ne ítaque reus esset tanti sacramenti in Saúle violáti, quia vel indumentum ejus sic attrectávit, extímuit. Huic ergò umbræ futúri non propter ipsam, sed propter illud quod præfigurábat, tanta venerátio exhibebátur.

℣. Deus noster, *p.* 347.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 13.

IN illo témpore, parábolam propósuit turbis Jesus, dicens: Símile factum est regnum cœlórum hómini qui seminávit bonum semen in agro suo. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

De verbis Evang. serm. 88. *c.* 18.

HOc in mystério lectiónis hujus cognóvimus, fratres, esse intùs in Ecclésia bonos et ma-

los, quod sæpè dícimus frumentum et páleam. Nemo antè tempus déserat áream, tóleret páleam in tritúra, tóleret in área: quod enim tóleret in hórreo non habébit. Véniet ventilátor qui dívidet malos à bonis. Erit étiam corporális separátio, quam modò spiritális præcédit. A malis corde semper disjungímini, ad tempus cautè córpore copulámini. Nec tamen negligentes sitis in corrigendis vestris, ad curam scílicèt vestram quoquómodò pertinéntibus, monendo, docendo, hortando, terrendo.

℣. Símile factum est regnum cœlórum hómini qui * Seminávit bonum semen in agro suo: cùm autem dormírent hómines, inimícus superseminávit zizánia. ℣. Ad imáginem similitúdinis suæ Deus fecit hóminem; invídiâ autem diáboli, mors introívit in orbem terrárum. * Seminávit. *Matth.* 13. *Sap.* 2.

Lectio viij.

DUóbus modis non te máculat malus; si non consentias, et si redárguas: hoc est, non communicáre, non consentíre. Communicátur quippè, quandò facto ejus consórtium voluntátis vel approbatiónis adjúngitur. Hoc ergò nos ádmonens Apóstolus, ait: Nolíte communicáre opéribus infructuósis tenebrárum. Et quia parùm erat non consentíre, si sequerétur negligéntia disciplínæ; Magis autem, inquit, et redargúite. Vidéte quemádmodùm utrumque complexus est: Nolíte communicáre; magis autem et redargúite. Quid est, Nolíte communicáre? Nolíte consentíre, nolíte laudáre, nolíte approbáre. Quid est, Magis autem et redargúite? Reprehéndite, corrípite, coercéte. Deindè in ipsa correctióne vel coercitióne alienórum peccatórum cavendum est ne se extollat qui álterum córripit. Neque ergò consentientes sitis malis, ut approbétis; neque negligentes, ut non arguátis; neque superbientes, ut insultanter arguátis.

℣. Zizánia fílii sunt nequam; inimícus autem qui seminávit ea, est diábolus. * Sicut colliguntur zizánia et igni comburuntur, sic erit in consummatióne séculi. ℣. In die perditiónis servátur malus, et ad diem furóris ducétur. * Sicut. *Matth.* 13. *Job* 21.

Lectio ix.

QUi deseruérit unitátem, vìolat caritátem; et quisquis vìolat

caritátem quódlibet magnum hábeat, ipse nihil est. Si linguis hóminum loquátur et Angelórum, si sciat ómnia sacramenta, si hábeat ómnem fidem ut montes tránsferat, si distríbuat ómnia sua paupéribus, si corpus suum tradat ut árdeat, caritátem autem non hábeat; nihil est, nihil ei prodest. Universa inutíliter habet, qui unum illud quo universis utátur, non habet. Amplectámur ítaque caritátem studentes serváre unitátem spíritûs in vínculo pacis. Non nos sedúcant qui carnáliter intélligunt, et corporálem separatiónem facientes, ab Ecclésiæ frumentis toto orbe diffúsis spirituáli sacrilégio separantur. Per totum enim mundum seminátum est bonum semen.

℟. Mittet Fílius hóminis Angelos suos; et cólligent eos qui fáciunt iniquitátem, et mittent eos in camínum ignis: * Tunc † Justi fulgébunt sicut sol in regno Patris eórum. ℣. Justum et ímpium judicábit Deus, et tempus omnis rei tunc erit: * Tunc. Glória Patri. † Justi. *Matth.* 13. *Eccles.* 3.

Ad Benedictus.

Ant. 3. g. Dómine, nonnè bonum semen seminâsti in agro tuo? undè ergò habet zizánia? Et ait illis: Inimícus homo hoc fecit. *Matth.* 13.

Oratio.

FAmíliam tuam, quæsumus, Dómine, contínuâ pietáte custódi; ut quæ in sola spe grátiæ cœléstis innítitur, tuâ semper protectióne muniátur: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 1. g. Collígite primùm zizánia, et alligáte ea in fascículos ad comburendum; tríticum autem congregáte in hórreum meum. *Matth.* 13.

FERIA SECUNDA.

De libro primo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 18.

FActum est autem post hæc, ut percúteret David Philísthiim, et humiliáret eos, et tólleret Geth, et fílias ejus de manu Philísthiim, percuteretque Moab, et fierent Moabítæ servi David, oferéntes ei múnera. Eo témpore percussit David étiam Adarézer regem Soba regiónis Hemath, quandò perrexit ut dilatáret impérium suum usquè ad flumen Euphráten. Cepit ergò David mille quádrigas ejus, et septem míllia équitum, ac viginti míllia virórum péditum, subnervavitque omnes equos cúrruum, exceptis centum quadrigis, quas reservávit sibi. Supervénit autem et Sy-

rus Damascénus, ut auxílium præbéret Adarézer regi Soba. Sed et hujus percussit David viginti duo míllia virórum; et pósuit mílites in Damasco, ut Syria quoque servíret sibi, et offerret múnera. Adjuvitque eum Dóminus in cunctis ad quæ perréxerat.

℟. Dómine, *p.* 345.

Lectio ij.

TUlit quoque David pháretras áureas, quas habúerant servi Adarézer, et áttulit eas in Jerúsalem; necnon de Thebath et Chun, úrbibus Adarézer, æris plúrimùm, de quo fecit Sálomon mare æneum, et columnas, et vasa ænea. Quod cùm audîsset Thoü rex Hemath, percussisse vidélicèt David omnem exércitum Adarézer regis Soba, misit Adóram fílium suum ad regem David, ut postuláret ab eo pacem, et congratularétur ei, quòd percussisset et expugnâsset Adarézer: adversárius quippè erat *Thoü Adarézer. Sed* et ómnia vasa áurea, et argéntea, et ænea consecrávit David rex Dómino, cum argento et auro, quod túlerat ex universis géntibus, tàm de Idumæa, et Moab, et fíliis Ammon, quàm de Philísthiim et Amalec.

℟. Cérnitis, *p.* 345.

Lectio iij.

ABísaï verò fílius Sarvíæ percussit Edom in Valle Salinárum, decem et octo míllia; et constítuit in Edom præsídium, ut servíret Idumæa David: salvavitque Dóminus David in cunctis, ad quæ perréxerat. Regnávit ergò David super universum Israel, et faciébat judícium atque justítiam cuncto pópulo suo.

℟. Tua est, *p.* 346.

FERIA TERTIA.

De libro primo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 21.

COnsurrexit autem Satan contrà Israel; et concitávit David ut numeráret Israel. Dixitque David ad Joab, et ad príncipes pópuli: Ite, et numeráte Israel à Bersábee usquè Dan, et afférte mihi númerum ut sciam. Responditque Joab: Augeat Dóminus pópulum suum céntuplùm, quàm sunt. Nonnè, dómine mi rex, omnes servi tui sunt? Quarè hoc quærit dóminus meus, quod in peccátum reputétur Israéli? Sed sermo regis magis præváluit; egressusque est Joab, et circuívit universum Israel, et reversus est Jerúsalem, deditque Davídi númerum eórum quos circuíerat. Et

inventus

inventus est omnis número Israel, mille míllia et centum míllia virórum educéntium gládium ; de Juda autem quadringenta septuaginta míllia bellatórum. Nam Levi et Bénjamin non numerávit, eò quòd Joab invítus exequerétur regis impérium.

℟. Dómine Deus, *p.* 346.

Lectio ij.

DIsplícuit autem Deo quod jussum erat, et percussit Israel. Dixitque David ad Deum : Peccávi nimìs ut hoc fácerem ; óbsecro, aufer iniquitátem servi tui, quia insipienter egi. Et locútus est Dóminus ad Gad Vidéntem Davídis, dicens : Vade, et lóquere ad David, et dic ei : Hæc dicit Dóminus : Trium tibi optiónem do ; unum quod volúeris, élige, et fáciam tibi. Cùmque venisset Gad ad David, dixit ei : Hæc dicit Dóminus : Elige quod volúeris ; aut tribus annis famem, aut tribus ménsibus te fúgere hostes tuos, et gládium eórum non posse evádere, aut tribus diébus gládium Dómini, et pestiléntiam versári in terra, et Angelum Dómini interfícere in universis fínibus Israel. Nunc ígitur vide quid respóndeam ei, qui misit me.

℟. Transíbunt, *p.* 347.

Pars Autumnalis.

Lectio iij.

ET dixit David ad Gad : Ex omni parte me angústiæ præmunt ; sed mélius mihi est, ut incídam in manus Dómini, quia multæ sunt miseratiónes ejus, quàm in manus hóminum. Misit ergò Dóminus pestiléntiam in Israel : et cecidérunt de Israel septuaginta míllia virórum. Misit quoque Angelum in Jerúsalem, ut percúteret eam : cùmque percuteretur, vidit Dóminus, et misértus est super magnitúdine mali ; et imperávit Angelo, qui percutiébat : Súfficit, jam cesset manus tua. Porrò Angelus Dómini stabat juxtà áream Ornan Jebusæi.

℟. Deus noster, *p.* 347.

FERIA QUARTA.

De libro primo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 21.

LEvans David óculos suos, vidit Angelum Dómini stantem inter cœlum et terram, et evaginátum gládium in manu ejus, et versum contrà Jerúsalem : et cecidérunt tàm ipse, quàm majóres natu vestíti cilíciis, proni in terram. Dixitque David ad Deum : Nonnè ego sum, qui jussi ut numerarétur pópulus ? Ego, qui peccávi ; ego, qui malum feci : iste grex quid commériit ? Dómine

Deus meus, vertátur, óbsecro, manus tua in me, et in domum patris mei: pópulus autem tuus non percutiátur. Angelus autem Dómini præcépit Gad, ut díceret Davídi ut ascénderet, extrueretque altáre Dómino Deo in área Ornan Jebusæi. Ascendit ergò David juxtà sermónem Gad, quem locútus ei fúerat ex nómine Dómini.

℟. Dómine, *p.* 345.

Lectio ij.

POrrò Ornan cùm suspexisset, et vidisset Angelum, quatuorque fílii ejus cum eo, abscondérunt se: nam eo témpore terébat in área tríticum. Igitur cùm veníret David ad Ornan, conspexit eum Ornan, et processit ei óbviàm de área, et adorávit eum pronus in terram. Dixitque ei David: Da mihi locum áreæ tuæ, ut ædíficem in ea altáre Dómino; ita ut quantùm valet argenti accípias, et cesset plaga à pópulo. Dixit autem Ornan ad David: Tolle, et fáciat dóminus meus rex quodcumque ei placet. Sed et boves do in holocaustum, et tríbulas in ligna, et tríticum in sacrifícium: ómnia libens præbébo. Dixitque ei rex David: Nequáquàm ita fiet, sed argentum dabo quantùm valet: neque enim tibi auferre débeo, et sic offerre Dómino holocausta gratúita.

℟. Cérnitis, *p.* 345.

Lectio iij.

DEdit ergò David Ornan pro loco siclos auri justíssimi pónderis sexcentos. Et ædificávit ibi altáre Dómino; obtulitque holocausta, et pacífica, et invocávit Dóminum, et exaudívit eum in igne de cœlo super altáre holocausti. Præcepitque Dóminus Angelo: et convertit gládium suum in vagínam. Prótinùs ergò David, videns quòd exaudîsset eum Dóminus in área Ornan Jebusæi, immolávit ibi víctimas. Tabernáculum autem Dómini, quod fécerat Móyses in deserto, et altáre holocaustórum, eâ tempestáte erat in excelso Gábaon. Et non præváluit David ire ad altáre, ut ibi obsecráret Deum: nímio enim fúerat in timóre pertérritus, videns gládium Angeli Dómini.

℟. Tua est, *p.* 346.

FERIA QUINTA.

De libro primo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 22.

DIxitque David: Hæc est domus Dei, et hoc altáre in holocaustum Israel. Et præcépit ut congregarentur omnes

prosélyti de terra Israel, et constítuit ex eis látomos ad cædendos lápides et poliendos, ut ædificarétur domus Dei. Ferrum quoque plúrimum ad clavos januárum, et ad commissúras atque junctúras præparávit David, et æris pondus innumerábile. Ligna quoque cédrina non póterant æstimári, quæ Sidónii, et Tyrii deportáverant ad David. Et dixit David: Sálomon fílius meus puer párvulus est et delicátus. Domus autem, quam ædificári volo Dómino, talis esse debet, ut in cunctis regiónibus nominétur: præparábo ergò ei necessária. Et ob hanc causam antè mortem suam omnes præparávit impensas.

℣. Dómine Deus, *p.* 346.

Lectio ij.

VOcavitque Salomónem fílium suum, et præcépit ei ut ædificáret domum Dómino Deo Israel. Dixitque David ad Salomónem: Fili mi, voluntátis meæ fuit ut ædificárem domum nómini Dómini Dei mei, sed factus est sermo Dómini ad me, dicens: Multum sánguinem effudísti, et plúrima bella bellâsti; non póteris ædificáre domum nómini meo, tanto effúso sánguine coràm me. Fílius, qui nascétur tibi, erit vir quietíssimus: fáciam enim eum requiéscere ab ómnibus inimícis suis per circúitum; et ob hanc causam Pacíficus vocábitur, et pacem et ótium dabo in Israel cunctis diébus ejus. Ipse ædificábit domum nómini meo, et ipse erit mihi in fílium, et ego ero illi in patrem; firmabóque sólium regni ejus super Israel in æternum. Nunc ergò, fili mi, sit Dóminus tecum, et prosperáre, et ædífica domum Dómino Deo tuo, sicut locútus est de te.

℣. Transíbunt, *p.* 347.

Lectio iij.

DEt quoque tibi Dóminus prudéntiam et sensum, ut régere possis Israel, et custodíre legem Dómini Dei tui. Tunc enim proficere póteris, si custodíeris mandáta et judícia, quæ præcépit Dóminus Móysi ut docéret Israel: confortáre et viríliter age, ne tímeas, neque páveas. Ecce ego in paupertáte mea præparávi impensas domûs Dómini, auri talenta centum míllia, et argenti mille míllia talentórum: æris verò, et ferri non est pondus, víncitur enim número magnitúdine: ligna et lápides præparávi ad universa impéndia. Habes quoque plúrimos artífices, látomos et

cæmentários, artificesque lignórum, et ómnium artium, ad faciendum opus prudentíssimos, in auro, et argento, et ære, et ferro, cujus non est número. Surge ígitur, et fac; et erit Dóminus tecum.

℟. Deus noster, *p.* 347.

FERIA SEXTA.

De libro primo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 23.

IGitur David senex et plenus diérum, regem constítuit Salomónem fílium suum, super Israel. Et congregávit omnes príncipes Israel, et Sacerdótes atque Levítas. Numeratíque sunt Levítæ à triginta annis, et suprà: et inventa sunt triginta octo míllia virórum. Ex his electi sunt, et distribúti in ministérium domûs Dómini, viginti quátuor míllia; præpositórum autem et júdicum sex míllia. Porrò quátuor míllia janitóres, et tótidem psaltæ canentes Dómino in órganis, quæ fécerat ad canendum. Et distríbuit eos David per vices filiórum Levi, Gerson vidélicèt, et Caath, et Merári.

℟. Dómine, *p.* 345.

Lectio ij. Cap. 28.

COnvocávit ígitur David omnes príncipes Israel, duces tríbuum, et præpósitos turmárum, qui ministrábant regi, tribúnos quoque et centuriónes, et qui præerant substántiæ et possessiónibus regis, filiosque suos cum eunúchis, et potentes, et robustíssimos quosque in exército Jerúsalem. Cùmque surrexisset rex et stetisset, ait: Audíte me, fratres mei, et pópulus meus: Cogitávi ut ædificárem domum, in qua requiésceret arca fœderis Dómini, et scabéllum pedum Dei nostri; et ad ædificandum, ómnia præparávi. Deus autem dixit mihi: Non ædificábis domum nómini meo, eò quòd sis vir bellátor, et sánguinem fúderis. Sed elégit Dóminus Deus Israel me de universa domo patris mei, ut essem rex super Israel in sempiternum. De Juda enim elégit príncipes: porrò de domo Juda, domum patris mei; et de fíliis patris mei, plácuit ei ut me elígeret regem super cunctum Israel. Sed et de fíliis meis (fílios enim mihi multos dedit Dóminus) elégit Salomónem fílium meum, ut sedéret in throno regni Dómini super Israel.

℟. Cérnitis, *p.* 345.

Lectio iij.

DIxitque mihi: Sálomon fílius tuus ædificábit domum meam, et átria mea; ipsum enim

elégi mihi in fílium, et ego ero ei in patrem. Et firmábo regnum ejus usquè in æternum, si perseveráverit fácere præcepta mea, et judícia, sicut et hódiè. Nunc ergò coràm universo cœtu Israel, audiente Deo nostro, custodíte, et perquírite cuncta mandáta Dómini Dei nostri; ut possideátis terram bonam, et relinquátis eam fíliis vestris post vos usquè in sempiternum. Tu autem, Sálomon fili mi, scito Deum patris tui, et servíto ei corde perfecto, et ánimo voluntário: ómnia enim corda scrutátur Dóminus, et universas méntium cogitatiónes intélligit. Si quæsíeris eum, invénies: si autem derelíqueris eum, projíciet te in æternum. Nunc ergò quia elégit te Dóminus ut ædificáres domum sanctuárii, confortáre, et pérfice.

℣. Tua est, *p.* 346.

SABBATO.

De libro primo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 29.

LOcutusque est David rex ad omnem Ecclésiam: Salomónem fílium meum unum elégit Deus, adhùc púerum et tenellum: opus namque grande est, neque enim hómini præparátur habitátio, sed Deo. Ego autem totis víribus meis præparávi impensas domûs Dei mei. Aurum ad vasa áurea, et argentum in argéntea, æs in ænea, ferrum in férrea, ligna ad lígnea, et lápides onychínos, et quasi stibínos, et diversórum colórum, omnemque pretiósum lápidem, et marmor Párium abundantíssimè. Et super hæc, quæ óbtuli in domum Dei mei de pecúlio meo aurum et argentum, do in templum Dei mei, exceptis his, quæ præparávi in ædem sanctam; tria míllia talenta auri de auro Ophir, et septem míllia talentórum argenti probatíssimi, ad deaurandos paríetes templi. Et, ubicumquè opus est aurum de auro, et ubicumquè opus est argentum de argento, ópera fiant per manus artíficum: et si quis sponte offert, ímpleat manum suam hódiè, et ófferat quod volúerit Dómino.

[*Sifiat de Sabbato*, ℟℟. *sumentur è II. Noct. Dominicæ XXV.*]

Lectio ij.

PRæcépit autem David universæ Ecclésiæ: Benedícite Dómino Deo nostro. Et benedixit omnis Ecclésia Dómino Deo patrum suórum; et inclinavérunt se, et adoravérunt Deum, et deindè regem. Immolaveruntque

víctimas Dómino ; et obtulérunt holocausta die sequenti , tauros mille , aríetes mille , agnos mille , cum libamínibus suis , et universo ritu , abundantíssimè in omnem Israel. Et comedérunt , et bibérunt coràm Dómino in die illo cum grandi lætítia. Et unxérunt secundò Salomónem fílium David. Unxérunt autem eum Dómino in príncipem , et Sadoc in pontíficem. Seditque Sálomon super sólium Dómini in regem pro David patre suo , et cunctis plácuit ; et páruit *illi omnis Israel. Sed et* universi príncipes , et potentes , et cuncti fílii regis David dedérunt manum , et subjecti fuérunt Salomóni regi.

Lectio iij.

MAgnificávit ergò Dóminus Salomónem super omnem Israel ; et dedit illi glóriam regni , qualem nullus hábuit antè eum rex Israel. Igitur David fílius Isaï regnávit super universum Israel. Et dies , quibus regnávit super Israel , fúerunt quadraginta anni : in Hebron regnávit septem annis , et in Jerúsalem annis triginta tribus. Et mórtuus est in senectúte bona , plenus diérum , et divítiis , et glóriâ : et regnávit Sálomon fílius ejus pro eo.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Sálomon imperávit in diébus pacis , cui subjécit Deus omnes hostes , ut cónderet domum in nómine suo et paráret sanctitátem in sempiternum. *Eccli.* 47.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XXVII. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber secundus Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 1.

COnfortátus est ergò Sálomon fílius David in regno suo , et Dóminus Deus ejus erat cum eo , et magnificávit eum in excelsum. Præcepitque Sálomon universo Israéli, tribúnis , et centuriónibus , et dúcibus , et judícibus omnis Israel , et princípibus familiárum. Et ábiit cum universa multitúdine in excelsum Gábaon , ubi erat tabernáculum fœderis Dei , quod fecit Móyses fámulus Dei in solitúdine. Arcam autem Dei addúxerat David de Cariathíarim in locum , quem præparáverat ei , et ubi fíxerat illi tabernáculum , hoc est , in Jerúsalem. Altáre quoque æneum , quod fabricátus fúerat Beséleel fílius Uri fílii Hur , ibi erat coràm tabernáculo Dómini ; quod et requisívit Sálomon , et omnis

Ecclésia. Ascenditque Sálomon ad áltare æneum, coràm tabernáculo fœderis Dómini, et óbtulit in eo mille hóstias.

℟. Dómine, *p.* 345.

Lectio ij.

ECce autem in ipsa nocte appáruit ei Deus, dicens: Póstula quod vis, ut dem tibi. Dixitque Sálomon Deo: Tu fecisti cum David patre meo misericórdiam magnam, et constituisti me regem pro eo. Nunc ergò, Dómine Deus, impleátur sermo tuus, quem pollícitus es David patri meo: tu enim me fecisti regem super pópulum tuum multum, qui tàm innumerábilis est, quàm pulvis terræ. Da mihi sapiéntiam et intelligéntiam, ut ingrédiar et egrédiar coràm pópulo tuo: quis enim potest hunc pópulum tuum dignè, qui tàm grandis est, judicáre? Dixit autem Deus ad Salomónem: Quia hoc magìs plácuit cordi tuo, et non postulâsti divítias, et substántiam, et glóriam, neque ánimas eórum qui te óderant, sed nec dies vitæ plúrimos; petîsti autem sapiéntiam et sciéntiam, ut judicáre possis pópulum meum, super quem constítui te regem. Sapiéntia et sciéntia data sunt tibi; divítias autem et substántiam et glóriam dabo tibi, ita ut nullus in régibus nec antè te nec post te fúerit símilis tuî. Venit ergò Sálomon ab Excelso Gábaon in Jerúsalem coràm tabernáculo fœderis, et regnávit super Israel.

℟. Cérnitis, *p.* 345.

Lectio iij. Cap. 2.

DEcrévit autem Sálomon ædificáre domum nómini Dómini, et palátium sibi. Et numerávit septuaginta míllia virórum portántium húmeris, et octoginta míllia qui cæderent lápides in móntibus, præpositosque eórum tria míllia sexcentos. Misit quoque ad Hiram regem Tyri, dicens: Sicut egisti cum David patre meo, et misisti ei ligna cédrina, ut ædificáret sibi domum, in qua et habitávit; sic fac mecum, ut ædíficem domum nómini Dómini Dei mei, ut cónsecrem eam ad adolendum incensum coràm illo, et fumiganda arómata, et ad propositiónem panum sempitérnam, et ad holocautómata manè et vésperè, sábbatis quoque et neoméniis, et solemnitátibus Dómini Dei nostri in sempiternum, quæ mandáta sunt Israéli. Domus enim, quam ædificáre cúpio, magna est; magnus est enim Deus noster super omnes deos. Quis ergò

póterit prævalére, ut ædíficet ei dignam domum? Si cœlum, et cœli cœlórum cápere eum néqueunt; quantus ego sum, ut possim ædificáre ei domum? sed ad hoc tantùm, ut adoleátur incensum coràm illo.

℟. Tua est, *p.* 346.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

De Civ. Dei, l. 17. *c.* 20.

Lectio iv.

REgnávit ergò David in terréna Jerúsalem, fílius cœléstis Jerúsalem, divíno multùm testimónio prædicátus; quia et delicta ejus tantâ pietáte superáta sunt, per salubérrimam pœnitendi humilitátem, ut prorsùs inter eos sit, de quibus ipse ait: Beáti quorum remissæ sunt iniquitátes, et quorum tecta sunt peccáta. Post hunc regnávit eídem pópulo universo Sálomon ejus fílius, qui, ut suprà dictum est, patre suo vivente cœpit regnáre. Hic bonis inítiis, malos éxitus hábuit. Quippè secundæ res, quæ sapiéntium ánimos fatígant, magis huic obfuérunt, quàm prófuit ipsa sapiéntia, étiam nunc et deinceps memorábilis, et tunc longè latèque laudáta.

℟. Dómine Deus, *p.* 346.

Lectio v. Cap. 21.

CEteri post Salomónem reges Hebræórum vix inveniuntur per áliqua ænígmata dictórum suórum rerumve gestárum, quod ad Christum et Ecclésiam pertíneat, prophetâsse, sive in Juda, sive in Israel. Sic enim appellátæ sunt illíus pópuli partes, ex quo propter Salomónis offensam témpore fílii ejus Róboam, qui patri successit in regnum, Deo vindicante divísus est. Proindè tribus decem, quas accépit Jeróboam servus Salomónis, rex eis in Samaría constitútus, própriè vocabantur Israel, quamvìs hoc universi pópuli illíus nomen esset. Duábus verò tríbubus, Judæ scílicèt et Bénjamin, quæ propter David, ne pénitùs regnum stirpis ejus fuisset eradicátum, remánserant subjacentes civitáti Jerúsalem, Judæ nomen fuit; quia ipsa erat tribus undè David. Bénjamin verò tribus áltera ad idem regnum, sicut dixi, pértinens, erat undè fuit Saul rex antè David.

℟. Transíbunt, *p.* 347.

Lectio vj.

SEd simul istæ duæ tribus, ut dictum est, Juda vocabantur; et

hoc nómine discernebantur ab Israel, quòd appellabantur próprie decem tribus habentes suum regem. Nam tribus Levi, quóniam Sacerdotális fuit, Dei, non regum servítio mancipáta, tértia-décima numerabátur. Joseph quippè unus ex duódecim fíliis Israel, non unam, sicut céteri síngulas, sed duas tribus fecit, Ephrem et Manassen. Verúmtamen étiam tribus Levi ad regnum Jerosolymitánum pertinébat magis, ubi erat Dei templum, cui serviébat. Divíso ígitur pópulo, primus regnávit in Jerúsalem Róboam rex Juda fílius Salomónis, et in Samaría Jeróboam rèx Israel servus Salomónis. Et cùm voluisset Róboam tanquàm tyránnidem divísæ illíus partis bello pérsequi, prohíbitus est pópulus pugnáre cum frátribus suis, dicente Deo per Prophétam, se hoc fecisse. Undè appáruit nullum in ea re, vel regis Israel, vel pópuli fuisse peccátum, sed voluntátem Dei vindicantis implétam. Quâ cógnitâ, pars útraque intrà se pacáta conquiévit; non enim religiónis, sed regni fúerat facta divísio.

℟. Deus noster, *p.* 347.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 8.

IN illo témpore, ascendente Jesu in navículam, secúti sunt eum discípuli ejus: et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus; ipse verò dormiébat. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Enarr. 2. in Psalm. 25.

AUdîstis in Evangélio: Periclitabátur navígium in stagno, et dormiébat Jesus. Navigámus per quoddam stagnum, et ventus et procellæ non desunt; tentatiónibus quotidiánis hujus séculi propè opplétur nostrum navígium. Undè autem fit, nisi quia dormit Jesus? Si non dormíret in te Jesus, tempestátes istas non pateréris; sed tranquillitátem habéres intériùs, convigilante tecum Jesu.

℟. Ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus; Jesus verò dormiébat. Et discípuli ejus suscitavérunt eum, dicentes: * Dómine, salva nos, perímus. ℣. Exurge, quarè obdórmis, Dómine? ádjuva nos: * Dómine, salva nos. *Matth. 8. Ps. 43.*

Lectio viij.

QUid est autem : Dormit Jesus? Fides tua, quæ est de Jesu, obdormívit. Surgunt procellæ stagni hujus; vides malos florére, bonos laboráre : tentátio est, fluctus est. Et dicit ánima tua : O Deus, ipsa est justítia tua, ut mali flóreant, boni labórent? Dicis Deo : Ipsa est justítia tua? et Deus tibi : Ipsa est fides tua? Hæc enim tibi promísi? Ad hoc Christiánus factus es, ut in século isto floréres? Undè hoc dicis? undè flúctibus stagni et tempestáte turbáris? Quia dormit Jesus, id est, quia fides tua, quæ est de Jesu, sopíta est in corde tuo.

℟. Exurgens Jesus, ait discípulis : * Quid tímidi estis? necdùm habétis fidem? ℣. Qui timet Dóminum, non pavébit; quóniam ipse est spes ejus: * Quid. *Marc.* 4. *Eccli.* 34.

Lectio ix.

QUid facis ut liberéris? Excita Jesum, et dic : Magister, perímus. Movent enim incerta stagni : perímus. Evigilábit ille, id est, rédied ad te fides tua; et, adjuvante illo, considerábis in ánima tua quia quæ dantur modò malis, non cum illis perseverábunt; tibi autem quod promíttitur, manébit in æternum. Evigilante Christo, jam tempestas illa non quátiet cor tuum, non opplébunt fluctus navim tuam; quia fides tua ímperat ventis et flúctibus, et tránsiet perículum.

℟. Vidérunt ópera Dómini, et mirabília ejus in profundo. Clamavérunt ad Dóminum : * Et státuit procellam in auram; et † Siluérunt fluctus maris. ℣. Comminátus est Jesus vento, et dixit mari : Tace, obmutesce; * Et státuit. Glória Patri. † Siluérunt. *Ps.* 106. *Marc.* 4.

Ad Benedictus.

Ant. 8. *G.* Surgens Jesus, imperávit ventis et mari : et facta est tranquíllitas magna. *Matth.* 8.

Oratio.

DEus, qui nos in tantis perículis constitútos, pro humána scis fragilitáte non posse subsístere; da nobis salútem mentis et córporis, ut ea quæ pro peccátis nostris pátimur, te adjuvante, vincámus : Per.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Hómines miráti sunt, dicentes : Qualis est hic, quia venti et mare obédiunt ei! *Matth.* 8.

FERIA SECUNDA.

De libro secundo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 3.

CŒpit Sálomon ædificáre domum Dómini in Jerúsalem, in monte

Mória, qui demonstrátus fúerat David patri ejus, in loco quem paráverat David in área Ornan Jebusæi. Cœpit autem ædificáre mense secundo, anno quarto regni sui. Et hæc sunt fundamenta, quæ jecit Sálomon, ut ædificáret domum Dei : longitúdinis cúbitos in mensúra prima sexaginta, latitúdinis cúbitos viginti ; pórticum verò antè frontem, quæ tendebátur in longum juxtà mensúram latitúdinis domûs, cubitórum viginti. Porrò altitúdo centum viginti cubitórum erat : et deaurávit eam intrínsecùs auro mundíssimo. Domum quoque majórem texit tábulis lígneis abiegnis, et láminas auri obrízi affixit per totum : sculpsitque in ea palmas, et quasi caténulas se ínvicèm complectentes. Stravit quoque pavimentum templi pretiosíssimo mármore, decóre multo. Porrò aurum erat probatíssimum, de cujus láminis texit domum, et trabes ejus, et postes, et paríetes, et óstia : et cælávit chérubim in pariétibus.

℣. Dómine, *p.* 345.

Lectio ij.

FEcit quoque domum Sancti sanctórum : longitúdinem juxtà latitúdinem domûs, cubitórum viginti, et latitúdinem simíliter viginti cubitórum ; et láminis áureis texit eam, quasi talentis sexcentis. Sed et clavos fecit áureos, ita ut sínguli clavi siclos quinquagénos appénderent : cœnácula quoque texit auro. Fecit étiam in domo Sancti sanctórum chérubim duos, ópere statuário : et texit eos auro. Alæ chérubim viginti cúbitis extendebantur ; ita ut una ala habéret cúbitos quinque, et tángeret paríetem domûs, et áltera quinque cúbitos habens, alam tángeret altérius cherub. Simíliter cherub altérius ala, quinque habébat cúbitos, et tangébat paríetem ; et ala ejus áltera quinque cubitórum, alam cherub altérius contingébat. Igitur alæ utriusque chérubim expansæ erant, et extendebantur per cúbitos viginti : ipse autem stabant erectis pédibus, et fácies eórum erant versæ ad exteriórem domum.

℣. Cérnitis, *p.* 345.

Lectio iij.

FEcit quoque velum ex hyacintho, púrpurâ, cocco, et bysso ; et intéxuit ei chérubim. Antè fores étiam templi duas columnas, quæ triginta et quinque cúbitos habébant altitúdinis : porrò cápita eárum, quinque cubitó-

rum. Necnon et quasi caténulas in oráculo, et superpósuit eas capítibus columnárum : malogranáta étiam centum, quæ caténulis interpósuit. Ipsas quoque columnas pósuit in vestíbulo templi, unam à dextris, et álteram à sinistris : eam quæ à dextris erat, vocávit Jachin ; et quæ ad lævam, Booz.

℣. Tua est, *p.* 346.

FERIA TERTIA.

De libro secundo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 5.

INtulit ígitur Sálomon ómnia, quæ vóverat David pater suus, argentum et aurum, et universa vasa pósuit in thesauris domûs Dei. Post quæ congregávit majóres natu Israel, et cunctos príncipes tríbuum, et cápita familiárum de fíliis Israel in Jerúsalem, ut addúcerent arcam fœderis Dómini de Civitáte David, quæ est Sion. Venérunt ítaque ad regem omnes viri Israel in die solemni mensis séptimi. Cùmque venissent cuncti seniórum Israel, portavérunt Levítæ arcam, et intulérunt eam, et omnem paratúram tabernáculi. Porrò vasa sanctuárii, quæ erant in tabernáculo, portavérunt Sacerdótes cum Levítis.

℣. Dómine Deus, *p.* 346.

Lectio ij.

REx autem Sálomon, et universus cœtus Israel, et omnes qui fuérunt congregáti antè arcam, immolábant aríetes et boves absque ullo número : tanta enim erat multitúdo victimárum. Et intulérunt Sacerdótes arcam fœderis Dómini in locum suum, id est, ad oráculum templi, in Sancta sanctórum subter alas chérubim ; ita ut chérubim expánderent alas suas super locum in quo pósita erat arca, et ipsam arcam tégerent cum véctibus suis. Véctium autem quibus portabátur arca, quia páululùm longióres erant, cápita parébant antè oráculum : si verò quis páululùm fuisset extrínsecùs, eos vidére non póterat. Fuit ítaque arca ibi usquè in præsentem diem. Nihilque erat áliud in arca, nisi duæ tábulæ, quas posúerat Móyses in Horeb, quandò legem dedit Dóminus fíliis Israel egrediéntibus ex AEgypto.

℣. Transíbunt, *p.* 347.

Lectio iij.

EGressis autem Sacerdótibus de sanctuário, (omnes enim Sacerdótes, qui ibi potúerant inveníri, sanctificáti sunt, nec adhùc in illo témpore vices, et ministeriórum ordo inter eos divísus erat) tàm Levítæ quàm

cantóres, id est, et qui sub Asaph erant, et qui sub Eman, et qui sub Idithun, fílii et fratres eórum, vestíti byssinis, cymbalis, et psaltériis, et cítharis concrepábant, stantes ad orientálem plagam altáris, et cum eis Sacerdótes centum viginti canentes tubis. Igitur cunctis páriter, et tubis, et voce, et cymbalis, et órganis, et diversi géneris musicórum concinéntibus, et vocem in sublíme tollêntibus, longè sónitus audiebátur: ita ut cùm Dóminum laudáre cœpissent et dícere, Confitémini Dómino quóniam bonus, quóniam in æternum misericórdia ejus; implerétur domus Dei nube, nec possent Sacerdótes stare et ministráre propter calíginem. Compléverat enim glória Dómini domum Dei.

℟. Deus noster, *p.* 347.

FERIA QUARTA.

De libro secundo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 7.

MAjestas Dómini implévit domum: nec póterant sacerdótes íngredi templum Dómini, eò quòd implêsset majestas Dómini templum Dómini. Sed et omnes fílii Israel vidébant descendentem ignem, et glóriam Dómini super domum; et corruentes proni in terram super pavimentum stratum lápide, adoravérunt, et laudavérunt Dóminum, Quóniam bonus, quóniam in séculum misericórdia ejus. Rex autem, et omnis pópulus immolábant víctimas coràm Dómino. Mactávit ígitur rex Sálomon hóstias, boum vigintíduo míllia, aríetum centum viginti míllia; et dedicávit domum Dei rex, et universus pópulus.

℟. Dómine, *p.* 345.

Lectio ij.

COmplevitque Sálomon domum Dómini, et domum regis, et ómnia quæ disposúerat in corde suo, ut fáceret in domo Dómini et in domo sua, et prosperátus est. Appáruit autem ei Dóminus nocte, et ait: Audívi oratiónem tuam, et elégi locum istum mihi in domum sacrifícii. Si cláusero cœlum, et plúvia non flúxerit, et mandávero et præcépero locustæ, ut dévoret terram, et mísero pestiléntiam in pópulum meum; conversus autem pópulus meus, super quos invocátum est nomen meum, deprecátus me fúerit, et exquisíerit fáciem meam, et égerit pœniténtiam à viis suis péssimis: et ego exáudiam de cœlo, et propítius ero peccátis eórum, et sanábo terram eórum.

Oculi quoque mei erunt aperti, et aures meæ erectæ ad oratiónem ejus, qui in loco isto oráverit. Elégi enim, et sanctificávi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempiternum, et permáneant óculi mei, et cor meum ibi cunctis diébus.

℟. Cérnitis, *p.* 345.

Lectio iij.

TU quoque si ambulávéris coràm me, sicut ambulávit David pater tuus, et féceris juxtà ómnia, quæ præcépi tibi, et justítias meas judiciaque serváveris; suscitábo thronum regni tui, sicut pollícitus sum David patri tuo, dicens: Non auferétur de stirpe tua vir, qui sit princeps in Israel. Si autem aversi fuéritis, et dereliquéritis justítias meas, et præcepta mea, quæ propósui vobis, et abeuntes serviéritis diis aliénis, et adoravéritis eos, evellam vos de terra mea, quam dedi vobis; et domum hanc, quam sanctificávi nómini meo, projíciam à fácie mea, et tradam eam in parábolam, et in exemplum cunctis pópulis. Et domus ista erit in provérbium universis transeúntibus, et dicent stupéntes: Quarè fecit Dóminus sic terræ huic, et dómui huic? Respondebúntque: Quia dereliquérunt Dóminum Deum patrum suórum, qui eduxit eos de terra Ægypti, et apprehendérunt deos aliénos, et adoravérunt eos, et coluérunt; idcircò venérunt super eos universa hæc mala.

℟. Tua est, *p.* 346.

FERIA QUINTA.

De libro secundò Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 9.

REgína quoque Saba, cùm audîsset famam Salomónis, venit ut tentáret eum in ænigmátibus in Jerúsalem, cùm magnis ópibus et camélis, qui portábant arómata, et auri plúrimum, gemmasque pretiósas. Cùmque venisset ad Salomónem, locúta est ei quæcumque erant in corde suo. Et expósuit ei Sálomon ómnia quæ proposúerat; nec quidquam fuit, quod non perspícuum ei fécerit. Quæ postquàm vidit, sapiéntiam scílicèt Salomónis, et domum quam adificáverat, necnon et cibária mensæ ejus, et habitácula servórum, et offícia ministrórum ejus, et vestimenta córum, pincernas quoque et vestes córum, et víctimas quas immolábat in domo Dómini, non erat præ stupóre ultrà in ea spíritus.

℟. Dómine Deus, *p.* 346.

Lectio ij.

DEdit autem regi centum viginti talenta auri, et arómata multa nimis, et gemmas pretiosíssimas: non fuérunt arómata tália ut hæc, quæ dedit regína Saba regi Salomóni. Sed et servi Hiram cum servis Salomónis attulérunt aurum de Ophir, et ligna thyina, et gemmas pretiosíssimas: de quibus fecit rex, de lignis scílicèt thyinis, gradus in domo Dómini, et in domo régia, cítharas quoque, et psaltéria cantóribus; numquàm visa sunt in terra Juda ligna tália. Rex autem Sálomon dedit regínæ Saba cuncta quæ vóluit, et quæ postulávit, et multò plura quàm attúlerat ad eum: quæ reversa ábiit in terram suam cum servis suis.

℟. Transíbunt, *p.* 347.

Lectio iij.

EXércuit étiam Sálomon potestátem super cunctos reges à flúmine Eupráte usquè ad terram Philisthinórum, et usquè ad términos ÆEgypti. Tantamque cópiam præbuit argenti in Jerúsalem quasi lápidum, et cedrórum tantam multitúdinem velut sycomorórum, quæ gignuntur in campéstribus. Adducebantur autem ei equi de ÆEgypto, cunctisque regiónibus. Réliqua autem óperum Salomónis priórum et novissimórum, scripta sunt in verbis Nathan Prophétæ, et in libris Ahíæ Silonítis, in visióne quoque Áddo Vidéntis, contrà Jeróboam fílium Nabat. Regnávit autem Sálomon in Jerúsalem super omnem Israel quadragínta annis. Dormivítque cum pátribus suis, et sepelîérunt eum in Civitáte David: regnavítque Róboam fílius ejus pro eo.

℟. Deus noster, *p.* 347.

FERIA SEXTA.

De libro secundo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 10.

PRofectus est autem Róboam in Sichem: illùc enim cunctus Israel convénerat ut constitúerent eum regem. Quod cùm audîsset Jeróboam fílius Nabat, qui erat in ÆEgypto (fúgerat quippè illùc antè Salomónem,) statìm reversus est. Vocaveruntque eum, et venit cum universo Israel, et locúti sunt ad Róboam, dicentes: Pater tuus duríssimo jugo nos pressit; tu levióra ímpera patre tuo, qui nobis impósuit gravem servitútem, et páululùm de ónere súbleva, ut serviámus tibi. Qui ait: Post tres dies revertímini ad me. Cùmque abiisset pópulus, íniit consílium cum sénibus, qui stéte-

rant corám patre ejus Salomóne dùm adhùc víveret, dicens : Quid datis consílii ut respóndeam pópulo ? Qui dixérunt ei : Si placúeris pópulo huic, et leníveris eos verbis cleméntibus, sérvient tibi omni témpore.

℟. Dómine, *p.* 345.

Lectio ij.

AT ille relíquit consílium senum ; et cum juvénibus tractáre cœpit, qui cum eo nutríti fúerant, et erant in comitátu illíus. Dixitque ad eos : Quid vobis vidétur ? vel respondére quid débeo pópulo huic, qui dixit mihi : Súbleva jugum quod impósuit nobis pater tuus ? At illi respondérunt ut júvenes, et nutríti cum eo in delíciis, atque dixérunt : Sic loquéris pópulo, qui dixit tibi, Pater tuus aggravávit jugum nostrum, tu súbleva ; et sic respondébis ei : Mínimus dígitus meus gróssior est lumbis patris mei. Pater meus impósuit vobis grave jugum, et ego majus pondus appónam : pater meus cecídit vos flagellis, ego verò cædam vos scorpiónibus. Venit ergò Jeróboam, et universus pópulus ad Róboam die tértio, sicut præcéperat eis. Respónditque rex dura, derelícto consílio seniórum.

℟. Cérnitis, *p.* 345.

Lectio iij.

LOcutusque est juxtà júvenum voluntátem : Pater meus grave vobis impósuit jugum, quod ego grávius fáciam ; pater meus cecídit vos flagellis, ego verò cædam vos scorpiónibus. Et non acquiévit pópuli précibus : erat enim voluntátis Dei, ut complerétur sermo ejus, quem locútus fúerat per manum Ahíæ Silonítis ad Jeróboam fílium Nabat. Pópulus autem universus, rege durióra dicente, sic locútus est ad eum : Non est nobis pars in David, neque hæréditas in fílio Isaï. Revértere in tabernácula tua Israel ; tu autem pasce domum tuam, David. Et ábiit Israel in tabernácula sua. Super fílios autem Israel, qui habitábant in civitátibus Juda, regnávit Róboam. Misitque rex Róboam Adúram, qui præerat tribútis, et lapidavérunt eum fílii Israel, et mórtuus est : porrò rex Róboam currum festinávit ascéndere, et fugit in Jerúsalem. Recessítque Israel à domo David, usquè ad diem hanc.

℟. Tua est, *p.* 346.

SABBATO.

De libro secundo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 12 et 13.

DOrmívit Róboam cum pátribus suis, sepultusque est in Civitáte

David. Et regnávit Abía fílius ejus pro eo. Anno octavo-décimo regis Jeróboam, regnávit Abía super Judam. Tribus annis regnávit in Jerúsalem, nomenque matris ejus Michaía, fília Uriel de Gábaa : et erat bellum inter Abíam et Jeróboam. Cùmque iniísset Abía certámen, et habéret bellicosíssimos viros, et electórum quadringenta míllia ; Jeróboam instruxit è contrà áciem octingenta míllia virórum, qui et ipsi electi erant, et ad bella fortíssimi.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ XXV.*]

Lectio ij. Cap. 13.

STetit ergò Abía super montem Sémeron, qui erat in Ephraïm, et ait : Audi Jeróboam, et omnis Israel. Nùm ignorátis quòd Dóminus Deus Israel déderit regnum David super Israel in sempiternum, ipsi et fíliis ejus in pactum salis ? Et surrexit Jeróboam fílius Nabat, servus Salomónis fílii David ; et rebellávit contrà dóminum suum. Congregatíque sunt ad eum viri vanissimi, et fílii Bélial ; et prævaluérunt contrà Róboam fílium Salomónis. Porrò Róboam erat rudis, et corde pávido, nec pótuit resístere eis. Nunc ergò vos dícitis quòd resístere possítis regno Dómini, quod póssidet per fílios David, habetisque grandem pópuli multitúdinem, atque vítulos áureos, quos fecit vobis Jeróboam in deos. Et ejecístis Sacerdótes Dómini, fílios Aáron, atque Levítas ; et fecístis vobis Sacerdótes sicut omnes pópuli terrárum. Quicumque vénerit, et initiáverit manum suam in tauro de bobus, et in ariétibus septem, fit sacerdos eórum, qui non sunt dii. Noster autem Dóminus, Deus est, quem non relínquimus, Sacerdotesque ministrant Dómino de fíliis Aáron, et Levítæ sunt in órdine suo : holocausta quoque ófferunt Dómino per síngulos dies manè et vésperè, et thymiáma juxtà legis præcepta confectum, et proponuntur panes in mensa mundíssima, estque apud nos candelábrum áureum, et lucernæ ejus, ut accendantur semper ad vésperam : nos quippè custodímus præcepta Dómini Dei nostri, quem vos reliquístis. Ergò in exércitu nostro dux Deus est, et Sacerdótes ejus qui clangunt tubis, et résonant contrà vos : fílii Israel, nolíte pugnáre contrà Dóminum Deum patrum

vestrórum, quia non vobis éxpedit.

Lectio iij.

HAEc illo loquente, Jeróboam retrò moliebátur insídias. Cùmque ex adverso hóstium staret, ignorantem Judam suo ambiébat exercitu. Respiciensque Judas vidit instáre bellum ex adverso et post tergum, et clamávit ad Dóminum; ac Sacerdótes tubis cánere cœpérunt, omnesque viri Juda vociferáti sunt: et ecce illis clamántibus, pertérruit Deus Jeróboam, et omnem Israel qui stabat ex adverso Abía et Juda. Fugeruntque fílii Israel Judam, et trádidit eos Deus in manu eórum. Percussit ergò eos Abía, et pópulus ejus plagâ magnâ: et corruérunt vulneráti ex Israel quingenta míllia virórum fórtium. Humiliatíque sunt fílii Israel in témpore illo, et vehementíssimè confortáti fílii Juda, eò quòd sperâssent in Dómino Deo patrum suórum. Persecútus est autem Abía fugientem Jeróboam, et cœpit civitátes ejus, Bethel et fílias ejus, et Jésana cum filiábus suis, Ephron quoque et fílias ejus; nec váluit ultrà resístere Jeróboam in diébus Abía: quem percussit Dóminus, et mórtuus est.

Ad Magníficat.

℣. *Ant.* 4. E. Reliquérunt legem Altíssimi reges Juda, et contempsérunt timórem Dei: dedérunt enim regnum suum áliis, et glóriam suam alienígenæ genti. *Eccli.* 49.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XXVIII. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

De libro secundo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 14.

DOrmívit Abía cum pátribus suis, et sepelîerunt eum in Civitáte David: regnavitque Asa fílius ejus pro eo, in cujus diébus quiévit terra annis decem. Fecit autem Asa quod bonum et plácitum erat in conspectu Dei sui, et subvertit altária peregríni cultûs et excelsa; et confrégit státuas, lucosque succídit, et præcépit Judæ ut quæreret Dóminum Deum patrum suórum, et fáceret legem, et universa mandáta; et ábstulit de cunctis úrbibus Juda aras, et fana, et regnávit in pace.

℣. Dómine, *p.* 345.

Lectio ij. Cap. 16 et 17.

EGrotávit étiam Asa anno trigésimo nono regni sui, dolóre pedum vehementíssimo, et nec in infirmitáte sua quæsívit Dóminum, sed magis

in medicórum arte confísus est. Dormivitque cum pátribus suis, et mórtuus est anno quadragésimo primo regni sui. Et sepeliérunt eum in sepulcro suo quod fóderat sibi in Civitáte David; posueruntque eum super lectum suum plenum arómátibus et unguentis meretrícíis, quæ erant pigmentariórum arte confecta, et combussérunt super eum ambitióne nímiâ. Regnávit autem Jósaphat fílius ejus pro eo, et inváluit contrà Israel. Constituitque mílitum números in cunctis úrbibus Juda quæ erant vallátæ muris. Præsidíaque dispósuit in terra Juda, et in civitátibus Ephraïm, quas céperat Asa pater ejus. Et fuit Dóminus cum Jósaphat, quia ambulávit in viis David patris sui primis: et non sperávit in Báalim, sed in Deo patris sui; et perrexit in præceptis illíus, et non juxtà peccáta Israel.

℟. Cérnitis, *p.* 345.

Lectio iij. Cap. 21.

DOrmívit Jósaphat cum pátribus suis, et sepultus est cum eis in Civitáte David: regnavitque Joram fílius ejus pro eo. Qui hábuit fratres, fílios Jósaphat, Azaríam, et Jáhiel, et Zacharíam, et Azaríam, et Míchael, et Saphatíam, omnes hi, fílii Jósaphat regis Juda. Deditque eis pater suus multa múnera argenti, et auri, et pensitatiónes, cum civitátibus munitíssimis in Juda: regnum autem trádidit Joram, eò quòd esset primogénitus. Surrexit ergò Joram super regnum patris sui: cùmque se confirmâsset, occídit omnes fratres suos gládio, et quosdam de princípibus Israel. Triginta duórum annórum erat Joram cùm regnáre cœpisset; et octo annis regnávit in Jerúsalem. Ambulavitque in viis regum Israel, sicut égerat domus Achab: fília quippè Achab erat uxor ejus, et fecit malum in conspectu Dómini. Nóluit autem Dóminus dispérdere domum David, propter pactum quod iníerat cum eo, et quia promíserat ut daret ei lucernam, et fíliis ejus omni témpore.

℟. Tua est, *p.* 346.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

De Civ. Dei, lib. 17. *c.* 22.

Lectio iv.

REx Israel Jeróboam, mente perversâ non credens Deo, quem verácem promisso sibi regno datóque probáverat, tímuit ne veniendo ad templum Dei, quod erat in Jerúsalem, quo se-

cundùm divínam legem sacrificandi causâ universæ illi genti veniendum fuit, seducerétur ab eo pópulus, et stirpi David tanquàm régio sémini redderétur; et instítuit idololátriam in regno suo, et pópulum Dei secum simulacrórum cultu obstrictum nefandâ impietáte decépit. Nec tamen omnímodò cessávit Deus non solùm illum regem, verùm étiam successóres ejus, et impietátis imitatóres, populumque ipsum, argúere per Prophétas. Nam ibì extitérunt et magni illi insignesque Prophétæ, qui étiam mirabília multa fecérunt, Elías, et Elisæus discípulus ejus. Etiam ibì dicenti Elíæ, Dómine, Prophétas tuos occidérunt, altária tua suffodérunt, et ego relictus sum solus, et quærunt ánimam meam; responsum est illìc esse septem míllia virórum, qui non curvavérunt génua antè Baal.

℟. Dómine Deus, *p.* 346.

Lectio v. Cap. 23.

ITemque in regno Juda pertinente ad Jerúsalem, étiam succedéntium regum tempóribus non defuérunt Prophétæ; sicut Deo placébat eos míttere, vel ad prænuntiandum quod opus erat, vel ad corripienda peccáta, præcipiendamque justítiam. Nam et illìc, etsi longè minùs quàm in Israel, tamen exstitérunt reges, qui suis impietátibus Deum gráviter offénderent, et moderátis flagellis cum pópulo símili plecterentur. Piórum sanè regum mérita ibì non parva laudántur. In Israel autem reges álios magis, álios minùs, omnes tamen réprobos légimus.

℟. Transíbunt, *p.* 347.

Lectio vj.

UTraque ígitur pars, sicut jubébat divína Providéntia, vel sinébat, váriis et erigebátur prosperitátibus, et adversitátibus premebátur: et sic affligebátur, non solùm externis, verùm étiam inter se civílibus bellis, ut certis existéntibus causis, misericórdia Dei vel ira patésceret; donec ejus indignatióne crescente, universa gens illa à Chaldæis debellántibus, non solùm subverterétur in sédibus suis, sed étiam ex máxima sui parte transferrétur in terras Assyriórum, priùs illa pars quæ vocabátur Israel in tribubus decem, pósteà verò étiam Judas, eversâ Jerúsalem et templo illo nobilíssimo: in quibus terris per annos septuaginta captívum egit ótium. Post quos indè dimissa, templum quod

eversum fúerat, instaurávit: et quamvis plúrimi ejus in alienigenárum dégerent terris, non hábuit tamen deinceps duas regni partes, et duos diversos in síngulis pártibus reges: sed in Jerúsalem princeps eórum unus erat; atque ad Dei templum, quod ibi erat, omnes úndiquè, ubicumquè essent, et undecumquè possent, per certa témpora veniébant. Sed nec tunc eis hostes ex áliis géntibus, expugnatoresque defuérunt; nam étiam Romanórum jam tributários eos Christus invénit.

℟. Deus noster, *p.* 347.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 8.

IN illo témpore, cùm descendisset Jesus de monte, secútæ sunt eum turbæ multæ; et ecce leprósus véniens, adorábat eum. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

In Luc. lib. 5. *n.* 1.

SEcundùm Matthæum primus hic post benedictiónes à Dómino sanátus indúcitur, ut quia díxerat Dóminus: Non veni sólvere legem, sed adimplére, ille qui excludebátur à lege, purgáre se Dómini potestáte præsúmens, non ex lege, sed suprà legem esse grátiam judicáret, quæ leprósi máculam posset abluére. Verùm ut in Dómino potestátis auctóritas, ita in illo fídei constántia declarátur. Ille in fáciem prócidit, quod humilitátis est et pudóris; ut unusquisque de suæ vitæ máculis erubescat: sed confessiónem verecúndia non repressit. Ostendit vulnus, remédium postulávit; et ipsa religiónis et fídei plena conféssio est. Si vis, inquit, potes me mundáre. In voluntáte Dómini tríbuit potestátem: de voluntáte autem Dómini, non quasi pietátis incrédulus dubitávit, sed quasi colluviónis suæ cónscius, non præsumpsit.

℟. Cùm descendisset Jesus de monte, ecce leprósus véniens, adorábat eum, dicens: Dómine, * Si vis, potes me mundáre. ℣. Dómine Deus, non erit tibi difficile omne verbum, * Si vis. *Matth.* 8. *Jerem.* 32.

Lectio viij.

CUi moráli quâdam Dóminus sanctitáte respondit: Volo; mundáre. Et contínuò lepra discessit ab eo. Nihil enim médium est inter opus Dei, atque præceptum; quia in præcepto est opus. Déniquè díxit, et facta sunt. Vidétis ígitur quòd dubitári non potest, quia vo-

luntas Dei potestas est. Itaque statìm lepra discessit, ut intélligas medentis affectum, qui veritátem óperi áddidit. Déniquè secundùm Marcum miserátus est eum Dóminus : quod pulchrè est pósitum. Et pléraque tália posuérunt Evangelistæ, qui nos in utróque fundáre voluérunt, describentes signa virtútis ad fidem, exprimentes ópera virtútis ad imitatiónem. Undè et tangit non dedignátus, et ímperat non diffísus ; hoc enim est indícium potestátis, quia quasi habens potestátem sanandi et jubendi auctoritátem, operandi testimónium non réfugit. Volo, ergò dicit propter Photínum, ímperat propter Aríum, tangit propter Manichæum.

℟. Jesus misertus ejus, extendit manum suam ; et tangens eum, * Ait illi : Volo ; mundáre : et statìm mundátus est. ℣. Omne *quod volúerit, fáciet ;* et sermo illíus potestáte plenus est, * Ait. *Marc.* 1. *Eccles.* 8.

Lectio ix.

SImul illud mirábile, quòd eo sanávit génere, quo fúerat obsecrátus. Si vis, potes me mundáre. Volo, inquit ; mundáre. Habes voluntátem, habes étiam pietátis effectum. Et extendens manum, tétigit illum. Lex tangi leprósos próhibet ; sed qui Dóminus legis est, non obséquitur legi, sed legem facit. Non ergò tétigit, quia sine tactu mundáre non póterat ; sed ut probáret quia subjectus non erat legi, nec contágium timébat ut hómines ; sed quia contaminári non póterat, qui álios liberábat : simul ut è contrário lepra tactu Dómini fugarétur, quæ solébat contaminâre tangentem. Osténdere autem se sacerdóti jubétur, ut intellígeret sacerdos non legis órdine, sed Dei grátiâ super legem esse curátum ; et dùm mandáto jubet offerre sacrifícium præceptum Móysi, osténderet Dóminus quia legem non sólveret, sed impléret, qui secundùm legem grádiens, suprà legem sanáre eos quos remédia legis non sanáverant, viderétur. Et benè áddidit, Sicut præcépit Móyses. Lex enim spiritális est, ideòque vidétur sacrifícium spiritále mandásse.

℟. Ait Jesus : Vide, némini díxeris ; sed vade, * Ostende te sacerdóti, et † Offer munus quod præcépit Móyses in testimónium illis. ℣. Hic est ritus leprósi, quandò mundandus est : Adducétur ad sacerdótem, qui præcípiet

ei ut offerat, * Ostende. Glória Patri. † Offer. *Matth.* 8. *Levit.* 14.

Ad Benedictus.

Ant. 1. a. Dómine, puer meus jacet in domo paralyticus, et malè torquétur. Et ait illi Jesus : Ego véniam, et curábo eum. *Matth.* 8.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, infirmitátem nostram propítius réspice ; atque, ad protegendum nos, déxteram tuæ majestátis extende : Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 8. *G.* Dixit Jesus Centurióni : Vade, et sicut credidisti fiat tibi. Et sanátus est puer in illa hora. *Matth.* 8.

FERIA SECUNDA.

De líbro secundo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 21 et 22.

MOrtuus est (Joram) in infirmitáte péssima ; et non fecit ei pópulus secundùm morem combustiónis, exéquias, sicut fécerat majóribus ejus. Triginta-duórum annórum fuit, cùm regnáre cœpisset, et octo annis regnávit in Jerúsalem. Ambulavitque non rectè ; et sepeliérunt eum in civitáte David, verúmtamen non in sepulcro regum. Constituérunt autem habitatóres Jerúsalem Ochoziam fílium ejus mínimum, regem pro eo : omnes enim majóres natu, qui antè eum fúerant, interfécerant latrónes Arabum, qui irrúerant in castra : regnavitque Ochozías fílius Joram regis Juda. Quadraginta-duórum annórum erat Ochozías cum regnáre cœpisset, et uno anno regnávit in Jerúsalem, et nomen matris ejus Athalía fília Amri. Sed et ipse ingressus est per vias domûs Achab ; mater enim ejus ímpulit eum ut ímpiè ágeret.

℟. Dómine, *p.* 345.

Lectio ij. Cap. 22.

FEcit ígitur malum in conspectu Dómini, sicut domus Achab ; ipsi enim fuérunt ei consiliárii post mortem patris sui, in intéritum ejus. Ambulavitque in consíliis eórum. Et perrexit cum Joram fílio Achab rege Israel, in bellum contrà Házael regem Syriæ in Ramoth Gálaad ; vulneraveruntque Syri Joram. Qui reversus est ut curarétur in Jézrael ; multas enim plagas accéperat in supradicto certámine. Igitur Ochozías, fílius Joram rex Juda, descendit ut invíseret Joram fílium Achab in Jézrael ægrotantem. Voluntátis quippè fuit Dei adversùs Ochoziam, ut veníret ad Jo-

ram : et cùm venisset, et egrederétur cum eo adversus Jehu fílium Namsi, quem unxit Dóminus ut deléret domum Achab. Cùm ergò evérteret Jehu domum Achab, invénit príncipes Juda, et fílios fratrum Ochozíæ, qui ministrábant ei, et interfécit illos. Ipsum quoque perquírens Ochozíam, comprehendit latitantem in Samaría : adductumque ad se, occídit, et sepeliérunt eum ; eò quòd esset fílius Jósaphat, qui quæsíerat Dóminum in toto corde suo. Nec erat ultrà spes áliqua, ut de stirpe quis regnáret Ochozíæ.

℟. Cérnitis, *p.* 345.

Lectio iij.

SIquidèm Athalía mater ejus, videns quòd mórtuus esset fílius suus, surrexit, et interfécit omnem stirpem régiam domûs Joram. Porrò Jósabeth fília regis tulit Joas fílium Ochozíæ, et furáta est eum de médio filiórum regis, cùm interficerentur ; absconditque eum cum nutríce sua in cubículo lectulórum. Jósabeth autem, quæ abscónderat eum, erat fília regis Joram, uxor Joíadæ pontíficis, soror Ochozíæ ; et idcircò Athalía non interfécit eum. Fuit ergò cum eis in domo Dei abscónditus sex annis, quibus regnávit Athalía super terram.

℟. Tua est, *p.* 346.

FERIA TERTIA.

De libro secundo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 24.

SEptem annórum erat Joas cùm regnáre cœpisset ; et quadraginta annis regnávit in Jerúsalem : nomen matris ejus Sebía de Bersabée. Fecitque quod bonum est coràm Dómino cunctis diébus Joíadæ sacerdótis. Accépit autem ei Joíada uxóres duas, è quibus génuit fílios et fílias. Post quæ plácuit Joas ut instauráret domum Dómini. Congregavitque Sacerdótes, et Levítas, et dixit eis : Egredímini ad Civitátes Juda, et collígite de universo Israel pecúniam ad sartatecta templi Dei vestri, per síngulos annos, festinatóque hoc fácite.

℟. Dómine Deus, *p.* 346.

Lectio ij.

POstquàm autem óbiit Joíada, ingressi sunt príncipes Juda, et adoravérunt regem ; qui delínitus obséquiis eórum, acquiévit eis. Et dereliquérunt templum Dómini Dei patrum suórum, serviéruntque lucis et sculptílibus ; et facta est ira contrà Judam et Jerúsalem propter hoc peccátum. Mittebatque eis prophétas

phétas ut reverterentur ad Dóminum, quos protestantes illi audíre nolébant. Spíritus ítaque Dei índuit Zacharíam fílium Joíadæ sacerdótem; et stetit in conspectu pópuli, et dixit eis: Hæc dicit Dóminus Deus: Quarè transgredímini præceptum Dómini, quod vobis non próderit, et dereliquístis Dóminum ut derelínqueret vos? Qui congregáti adversus eum, misérunt lápides juxtà regis impérium in átrio domûs Dómini. Et non est recordátus Joas rex misericórdiæ, quam fécerat Joíada pater illíus secum, sed interfécit fílium ejus. Qui cùm morerétur, ait: Vídeat Dóminus, et requírat.

℣. Transíbunt, *p.* 347.

Lectio iij.

CUmque evolútus esset annus, ascendit contrà eum exércitus Syriæ: venítque in Judam et Jerúsalem, et interfécit cunctos príncipes pópuli, atque universam prædam misérunt regi in Damascum. Et certè cùm permódicus venísset número Syrórum, trádidit Dóminus in mánibus eórum infinítam multitúdinem, eò quòd dereliquíssent Dóminum Deum patrum suórum. In Joas quoque ignominiósa exercuére judícia; et abeuntes dimisérunt eum in languóribus magnis. Surrexérunt autem contrà eum servi sui in ultiónem sánguinis fílii Joíadæ sacerdótis, et occidérunt eum in léctulo suo, et mórtuus est: sepelièruntque eum in civitáte David, sed non in sepulcris regum. Insidiáti verò sunt ei Zabad fílius Sémmaath Ammanítidis, et Józabad fílius Sémarith Moabítidis. Porrò fílii ejus, ac summa pecúniæ, quæ adunáta fúerat sub eo, et instaurátio domûs Dei, scripta sunt diligéntiùs in Libro regum: regnávit autem Amasías fílius ejus pro eo.

℣. Deus noster, *p.* 347.

FERIA QUARTA.

De libro secundo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 25 et 26.

POstquàm recessit (Amasías) à Dómino, tetendérunt ei insídias in Jerúsalem. Cùmque fugísset in Lachis, misérunt, et interfecérunt eum ibi. Reportantesque super equos, sepeliérunt eum cum pátribus suis in Civitáte David. Omnis autem pópulus Juda fílium ejus Oziam annórum sédecim, constítuit regem pro Amasía patre suo. Ipse ædificávit Aïlath, et restítuit eam ditióni Juda, postquàm dormívit rex cum pátribus suis.

Sédecim annórum erat Ozías cùm regnáre cœpisset, et quinquaginta duóbus annis regnávit in Jerúsalem: nomen matris ejus Jechélia de Jerúsalem. Fecitque quod erat rectum in óculis Dómini, juxtà ómnia quæ fécerat Amasías pater ejus. Et exquisívit Dóminum in diébus Zacharíæ intelligentis et vidéntis Deum: cùmque requíreret Dóminum, direxit eum in ómnibus.

℟. Dómine, *p.* 345.

Lectio ij. Cap. 26 et 27.

DOrmívit Ozías cùm pátribus suis, et sepelíérunt eum in agro regálium sepulcrórum, eò quòd esset leprósus: regnavitque Jóatham fílius ejus pro eo. Viginti quinque annórum erat Jóatham cùm regnáre cœpisset, et sédecim annis regnávit in Jerúsalem: nomen matris ejus Jerúsa fília Sadoc. Fecitque quod rectum erat coràm Dómino, juxtà ómnia quæ fécerat Ozías pater suus, excepto quòd non est ingressus templum Dómini, et adhùc pópulus delinquébat. Ipse ædificávit portam domûs Dómini exclesam, et in muro Ophel multa construxit. Urbes quoque ædificávit in móntibus Juda, et in sáltibus castella et turres. Ipse pugnávit contrà regem filiórum Ammon, et vicit eos. Dederuntque ei fílii Ammon in témpore illo centum talenta argenti, et decem míllia coros trítici, ac tótidem coros hórdei: hæc ei præbuérunt fílii Ammon, in anno secundo et tértio. Corroboratusque est Jóatham, eò quòd direxisset vias suas coràm Dómino Deo suo.

℟. Cérnitis, *p.* 345.

Lectio iij. Cap. 27 et 28.

DOrmívit Jóatham cum pátribus suis, et sepelíérunt eum in Civitáte David: et regnávit Achaz fílius ejus pro eo. Viginti annórum erat Achaz cùm regnáre cœpisset; et sédecim annis regnávit in Jerúsalem. Non fecit rectum in conspectu Dómini sicut David pater ejus; sed ambulávit in viis regum Israel, ínsuper et státuas fudit Báalim. Ipse est, qui adolévit incensum in Valle Benennon, et lustrávit fílios suos in igne, juxtà ritum géntium, quas interfécit Dominus in adventu filiórum Israel. Sacrificábat quoque, et thymiáma succendébat in excelsis, et in cóllibus, et sub omni ligno frondóso. Tradiditque eum Dóminus Deus ejus, in manu regis Syriæ, qui percussit eum, magnamque prædam cepit de ejus ímpe-

rio, et adduxit in Damascum : mánibus quoque regis Israel tráditus est, et percussus plagâ grandi. Occiditque Phácee, fílius Romelíæ, de Juda, centum viginti míllia in die uno, omnes viros bellatóres ; eò quòd reliquissent Dóminum Deum patrum suórum.

℟. Tua est, *p.* 346.

FERIA QUINTA.

De libro secundo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 28 et 29.

DOrmívit Achaz cum pátribus suis, et sepelíerunt eum in civitáte Jerúsalem : neque enim recepérunt eum in sepulcra regum Israel. Regnavitque Ezechías fílius ejus pro eo. Igitur Ezechías regnáre cœpit, cùm viginti quinque esset annórum, et viginti novem annis regnávit in Jerúsalem : nomen matris ejus Abia, fília Zacharíæ. Fecitque quod erat plácitum in conspectu Dómini, juxtà ómnia quæ fécerat David pater ejus. Ipse anno et mense primo regni sui, apéruit valvas domûs Dómini, et instaurávit eas ; adduxitque Sacerdótes atque Levítas, et congregávit eos in platéam Orientálem. Dixitque ad eos : Audíte me, Levítæ, et sanctificámini ; mundáte domum Dómini Dei patrum vestrórum, et auférte omnem immundítiam de sanctuário.

℟. Dómine Deus, *p.* 346.

Lectio ij. Cap. 32 et 33.

DOrmívit Ezechías cum pátribus suis, et sepelíerunt eum super sepúlcra filiórum David ; et celebrávit ejus exéquias universus Juda, et omnes habitatóres Jerúsalem : regnavitque Manasses fílius ejus pro eo. Duódecim annórum erat Manasses cùm regnáre cœpísset, et quinquaginta quinque annis regnávit in Jerúsalem. Fecit autem malum coràm Dómino, juxtà abominatiónes géntium, quas subvertit Dóminus coràm fíliis Israel : et conversus instaurávit excelsa, quæ demolítus fúerat Ezechías pater ejus ; construxitque aras Báalim, et fecit lucos, et adorávit omnem milítiam cœli, et cóluit eam. ÆEdificávit quoque altária in domo Dómini, de qua díxerat Dóminus : In Jerúsalem erit nomen meum in ætérnum. ÆEdificávit autem ea cuncto exercítui cœli in duóbus átriis domûs Dómini.

℟. Transíbunt, *p.* 347.

Lectio iij. Cap. 33.

IGitur Manasses seduxit Judam, et habitatóres Jerúsalem, ut fácerent

malum super omnes gentes, quas subvérterat Dóminus à fácie filiórum Israel. Locutusque est Dóminus ad eum, et ad pópulum illíus, et attèndere noluérunt. Idcircò superinduxit eis príncipes exércitûs regis Assyriórum: ceperuntque Manassen, et vinctum caténis, atque compédibus duxérunt in Babylónem. Qui póstquàm coangustátus est, orávit Dóminum Deum suum, et egit pœniténtiam valdè coràm Deo patrum suórum; deprecatusque est eum, et obsecrávit intentè: et exaudívit oratiónem ejus, reduxitque eum Jerúsalem in regnum suum; et cognóvit Manasses quòd Dóminus ipse esset Deus.

℣. Deus noster, *p.* 347.

FERIA SEXTA.

De libro secundo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 33 et 34.

DOrmívit Manasses cum pátribus suis, et sepeliérunt eum in domo sua: regnavitque pro eo fílius ejus Amon. Viginti duórum annórum erat Amon cùm regnáre cœpisset, et duóbus annis regnávit in Jerúsalem. Fecitque malum in conspectu Dómini, sicut fécerat Manasses pater ejus: et cunctis idólis, quæ Manasses fúerat fabrícatus, immolávit atque servívit. Et non est revéritus fáciem Dómini, sicut revéritus est Manasses pater ejus; et multò majóra delíquit. Cùmque conjurâssent adversùs eum servi sui, interfecérunt eum in domo sua. Porrò réliqua pópuli multitúdo, cæsis iis, qui Amon percússerant, constítuit regem Josíam fílium ejus pro eo. Octo annórum erat Josías cùm regnáre cœpisset, et triginta et uno anno regnávit in Jerúsalem. Fecitque quod erat rectum in conspectu Dómini, et ambulávit in viis David patris sui: non declinávit neque ad déxteram neque ad sinistram.

℣. Dómine, *p.* 345.

Lectio ij. Cap. 35.

POstquàm instauráverat Josías templum, ascendit Néchao rex Ægypti ad pugnandum in Charcámis juxtà Euphráten; et processit in occursum ejus Josías. At ille, missis ad eum núntiis, ait: Quid mihi et tibi est, rex Juda? non adversùm te hódiè vénio, sed contrà áliam pugno domum, ad quam me Deus festinátò ire præcépit; désine adversùm Deum fácere, qui mecum est, ne interfíciat te. Nóluit Josías reverti; sed præparávit

contrà eum bellum, nec acquiévit sermónibus Néchao ex ore Dei : verùm perrexit ut dimicáret in campo Mageddo. Ibìque vulnerátus à sagittáriis, dixit púeris suis : Edúcite me de prælio, quia óppidò vulnerátus sum. Qui transtulérunt eum de curru in álterum currum, qui sequebátur eum more régio ; et asportavérunt eum in Jerúsalem, mórtuusque est, et sepultus in mausoléo patrum suórum : et universus Juda et Jerúsalem luxérunt eum.

℟. Cérnitis, *p.* 345.

Lectio iij. Cap. 36.

TUlit ergò pópulus terræ Jóachaz fílium Josíæ, et constítuit regem pro patre suo in Jerúsalem. Viginti trium annórum erat Jóachaz cùm regnáre cœpisset ; et tribus ménsibus regnávit in Jerúsalem. Amóvit autem eum rex AEgypti cùm venísset in Jerúsalem, et condemnávit terram centum talentis argenti, et talento auri. Constituítque pro eo regem, Elíakim fratrem ejus, super Judam et Jerúsalem : et vertit nomen ejus Jóakim ; ipsum verò Jóachaz tulit secum, et abduxit in AEgyptum.

℟. Tua est, *p.* 346.

SABBATO.

De libro secundo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 36.

VIginti quinque annórum erat Jóakim cùm regnáre cœpisset, et úndecim annis regnávit in Jerúsalem : fecitque malum coràm Dómino Deo suo. Contrà hunc ascendit Nabuchodónosor rex Chaldæórum, et vinctum caténis duxit in Babylónem. Ad quam et vasa Dómini tránstulit, et pósuit ea in templo suo. Réliqua autem verbórum Jóakim, et abominatiónum ejus, quas operátus est, et quæ inventa sunt in eo, continentur in Libro regum Juda et Israel. Regnávit autem Jóachin fílius ejus pro eo. Octo annórum erat Jóachin cùm regnáre cœpisset ; et tribus ménsibus, ac decem diébus regnávit in Jerúsalem, fecitque malum in conspectu Dómini. Cùmque anni círculus volverétur, misit Nabuchodónosor rex, qui adduxérunt eum in Babylónem, asportátis simul pretiosíssimis vasis domûs Dómini. Regem verò constítuit Sedecíam pátruum ejus super Judam et Jerúsalem.

[*Sifiat de Sabbato*, ℟℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ XXV.*]

Lectio ij.

VIginti et unius anni erat Sedecías cùm regnáre cœpisset, et úndecim annis regnávit in Jerúsalem. Fecitque malum in óculis Dómini Dei sui; nec erúbuit fáciem Jeremíæ prophétæ, loquentis ad se ex ore Dómini. A rege quoque Nabuchodónosor recessit, qui adjuráverat eum per Deum; et indurávit cervícem suam et cor, ut non reverterétur ad Dóminum Deum Israel. Sed et universi príncipes sacerdótum, et pópulus prævaricáti sunt iníquè juxtà universas abominatiónes Géntium, et polluérunt domum Dómini, quam sanctificáverat sibi in Jerúsalem. Mittébat autem Dóminus Deus patrum suórum ad illos per manum nuntiórum suórum de nocte consurgens, et quotídiè cómmonens; eò quòd párceret pópulo et habitáculo suo. At illi subsannábant núntios Dei, et parvipendébant sermónes ejus, illudebantque prophétis, donec ascénderet furor Dómini in pópulum ejus, et esset nulla curátio.

Lectio iij.

ADduxit enim super eos regem Chaldæórum, et interfécit júvenes eórum gládio in domo sanctuárii sui: non est misértus adolescentis, et vírginis, et senis, nec decrépiti quidèm, sed omnes trádidit in mánibus ejus. Univérsaque vasa domûs Dómini, tàm majóra, quàm minóra, et thesauros templi, et regis, et príncipum, tránstulit in Babylónem. Incendérunt hostes domum Dei, destruxeruntque murum Jerúsalem, universas turres combussérunt; et quidquid pretiósum fúerat, demolíti sunt. Si quis eváserat gládium, ductus in Babylónem servívit regi et fíliis ejus, donec imperáret rex Persárum, et complerétur sermo Dómini ex ore Jeremíæ, et celebráret terra sábbata sua: cunctis enim diébus desolatiónis egit sábbatum usquè dùm complerentur septuaginta anni.

PROPRIUM SANCTORUM.

PARS AUTUMNALIS.

De B. Maria Virgine, fiet saltem Commem. tanquàm de Festo Simplici, in Vesperis Feriæ VI. et in Laudibus Sabbati cujusvis Hebdomadis, ut infrà in Officio de B. Maria in Sabbato, nisi de ea fiat Officium.

FESTA SEPTEMBRIS.

¶ *Festa Semiduplicia (nisi cum simili Officio aut suprà concurrant) habent primas Vesperas integras, hoc modo : Psalmi dicuntur sub unica Antiphona, quæ est prima è I. Vesperis in Communi, vel propria, si adsit.*]

DIE I.
In Festo
SANCTI AEGIDII,
Abbátis in Occitánia.
Semiduplex.

Omnia de Commúni Abbatum, additis quæ sequuntur.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente, è tribus fit una ; et sic in omnibus Semiduplicibus.

Lectio ij.

Mabill. le Cointe, Baron. Conc. t. 4. Hist. Occit.

ÆGídius Athénis natus, adolescens pátriam propter Christum relíquit ; et Massíliam appulsus, Arelátem ad beátum Cæsárium, audítâ sanctitátis ejus famâ, contendit. Per biénnium ejus magistério erudítus, cùm vitæ solitáriæ desidério æstuáret, secretiórem erémum, primùm ad ripam Wardónis amnis in agro Ucetiensi cum sancto Veredémio pétiit : mox, cùm illic quoque frequentióri hóminum concursu gravarétur, ad oram Rhódani reversus, tandèm qualem optábat locum in valle Flaviána, quà Paróchia Nemausensis ad Arelatensis fines porrígitur, réperit. Illic diútiùs solis ferè herbárum radícibus pastus, demùm per magnátes quosdam de família regis qui tunc Gothórum tenébat monárchiam, detectus est ; et céteris detrectátis munéribus, eò tandèm adductus, ut in

loco speluncæ monastérium éxtrui paterétur.

Lectio iij.

MOnastérii nuper erecti Abbas, jubente Rege, factus, ÆGídius Romam missus est à sancto Cæsário Arelatensi Epíscopo cum notário Messiáno ad Symmachum Papam, pro defensióne júrium Ecclésiæ Arelatensis, quibus contradicébat Aquensis Epíscopus. Redux in Septimániam ÆGídius, Childeberto Francórum regi, cùm bellum illìc géreret, innotuisse, et Parísios ab eódem invitátus esse tráditur. Ubi in aula aliquámdiù detentus, tandèm impetrátâ abeundi facultáte, in monastério suo defunctus est die Dominicâ, anno quingentésimo quadragésimo séptimo. Ejus sanctitátem Deus multis miráculis pródidit. Corpus ejus in eódem monastério asservátum est, donec ad vitandum furórem Albigénsium, Tolósam ad basílicam sancti Saturníni delátum est, ubi etiamnùm requiescit.

Oratio.

SAncti Abbátis ÆGídii supplicatiónibus tríbue nos, Deus, adjuvári; ut quæ piè crédidit, appetámus; et quod justè sperávit, consequámur: Per Dóminum.

VESPERAE à Capitulo de sequenti, cum Commemoratione præcedentis. Ant. Atténdite. ℣. Justus, *p.* xliij. *Oratio*, Sancti Abbátis, *suprà.*

Die 11.

In Festo

SANCTI ANTONINI,

Mártyris,

Apamiensium Patróni.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris, additis quæ sequuntur. Oratio, Mártyris tui, *infrà.*

Lectio ij.

Gallia Christ. Catal. SS. et Antiq. Tolos.

ANtoníni Mártyris Gallicáni memória célebris est tàm in Aquitánia, território Ruthenensi, quàm in Gállia Narbonensi, ad illam agri Tolosáni partem, quæ Diœcésis Apamiensis fínibus hódiè circumscríbitur. In utróque loco insigne monastérium fuit ejus patrocínio consecrátum, et inter utrumque jam à plúribus séculis ipsíus relíquiæ divísæ sunt. Nam cùm Pipínus, caput secundæ Regum Francórum stirpis, bellum adversùs Waifrédum in Aquitánia géreret, ingressus vallem nóbilem territórii Ruthenensis, statìm venisse scríbitur ad Ecclésiam in qua beáti Antoníni caput cum córporis parte non módicâ servabátur, eam-

que, quòd Mártyrem ipse cum exércitu suo protectórem expertus esset, copiósis redítibus et donáriis auxit.

Lectio iij.

EOdem témpore Justínus Epíscopus ictérico morbo labórans, ad eamdem Ecclésiam véniens, prostrátus coràm Mártyris memória, ejusdem interventu liberátus est: quod post áliquod annos Epíscopi duódecim, qui sub Cárolo magno, Pipíni fílio, et Ludovíco Cároli fílio, plúrimos annos vixérunt, Pipíni donatiónes et privilégia roborántes, authéntico testimónio confirmavérunt; quorum princeps fuit Hildebaldus Metropolitánus Coloniensis, et sacri palátii archicapellánus. Constat páriter ex certis instrumentis anno nongentésimo sexagésimo álterum in Tolosána Paróchia, apud Castrum Fredelácum, sancti Antoníni Mártyris monastérium extitisse, in quo insignes ejus relíquiæ absque cápite, et áliis quibusdam membris anno nongentésimo octogésimo séptimo repertæ sunt, et agente Rogério Cómite Carcassonensi solémniter translátæ in Ecclésiam, quæ pósteà novæ Apamiárum civitátis et diœcésis cathedrális facta est.

Oratio.

MArtyris tui Antoníni, quæsumus, Dómine, contínuâ intercessióne, super nos misericórdiam tuam multíplica; ut cujus patrocíniis confídimus, ipsíus suffrágiis, perpétuæ salútis auxílium nobis adesse sentiámus: Per Dóminum.

VESPERÆ de sequenti, cum Commemoratione præcedentis. Ant. Justum. ℣. Pósuisti, *p.* xiv. *Oratio*, Mártyris tui, *suprà.*

Die iii.

In Festo

S. GREGORII, PAPÆ, et Ecclésiæ Doctóris.

Duplex-minus.

Omnia ut in Communi Doctorum, additis quæ sequuntur. Oratio, Deus, coróna, *infrà.*

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente; et sic in omnibus duplicibus et suprà, nisi aliter notetur.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Greg. Tur. Beda, Paulo Diac. et ipsius Greg. Papæ Operib.

GRegórius Magnus Gordiáni ex Senatório génere, et sanctæ Sylviæ fílius, urbánâ præfectúrâ functus, mórtuo patre, ex própriis facultátibus sex in Sicília monastéria, séptimum Romæ sancti An-

dréæ nómine in suis ædibus ad clivum Scauri extruxit ; ubì sub Valentióne Abbáte mónachi vitam professus, pósteà Abbas fuit ; evocátus indè, Diáconus ordinátur. Nec multò post à Pelágio secundo Constantinópolim Apocrisiárius mittitur, sedis apostólicæ responsa factúrus ; ubì ne aulæ consuetúdine, et curis seculáribus piétas refrigésceret, Scripturárum meditatióni, et conscribendis Morálium libris ánimum adhíbuit. Eâ in urbe Eutychium Patriarcham, qui contrà veram et contrectábilem corpórum resurrectiónem scripserat, ita convícit, ut et Imperátor ejus librum in ignem conjécerit, et ipse paulò post Eutychius inter morbi dolóres, instante morte, pellem manûs suæ contrectans, multis astántibus díxerit : Confíteor quia omnes in hac carne resurgémus.

Lectio v.

ROmam reversus Gregórius, Pelágio pestiléntiâ subláto, ómnium votis Póntifex elígitur, anno Christi quingentésimo nonagésimo. Totisque licèt víribus renítens, non sine multis lácrymis ordinátus est tértio nonas Septembris, quæ dies pósteà in multis Ecclésiis ejus memóriæ celebrandæ consecráta est. In Epístola synódica, quam pro more tunc scripsit ad Patriarchas, professus est se sicut sancti Evangélii quátuor libros, sic suscípere quátuor Concília ; Nicænum nempè, Constantinopolitánum, Ephesínum, et Chalcedonense : quintum quoque páriter venerári ; quas illa Concília persónas réspuunt, se respúere ; quasque venerantur, amplecti. Vétuit ne ullus in Sicília Subdiáconus fíeret, nisi qui continéntiam se servatúrum pollicerétur. Joanni Patriarchæ Constantinopolitáno fórtiter óbstitit, qui sibi nomen universális Epíscopi arrogábat. Quâ de re ad Constantínam Augustam ita scripsit : Etsi peccáta Gregórii tanta sunt, ut pati tália débeat ; Petri tamen peccáta nulla sunt, ut vestris tempóribus pati ista mereátur. Ipse verò præ modéstia servum servórum Dei se, primus Romanórum Pontíficum, in suis Epístolis inscripsit.

Lectio vj.

DIvíni Offícii órdinem cantûsque Ecclesiástici méthodum melióri formæ restítuit. Scripsit ad Theodorícum et Theodebertum reges, ut synodum in Gálliis congregárent, in qua constituerétur, ne ullus pro Eccle-

siástico órdine áliquid unquàm daret, aut accíperet, nec quisquam de láicis ad sacerdótium continùo transíret; prohiberentque, ne Judæi Christiána mancípia possidérent. Donatistas repressit in Africa. Manichæos in possessiónibus suis in Sicília degentes ab erróre revocári curávit. Cénsuit ut Judæi prædicatióne pótiùs quàm vi ac necessitáte, ad baptismum compellerentur. Anglórum gentem, missis in Británniam Augustíno et áliis mónachis, ad fidem adduxit; undè Anglórum Apóstolus à Beda vocátus est. Admirabília sunt quæ dixit, fecit, scripsit, decrévit, præsertim infirmâ semper valetúdine. Déniquè, multis éditis miráculis, Pontificátûs anno décimo-tértio, mense sexto, ad cœlestem beatitúdinem est evocátus. Corpus ejus máximâ ex parte in Gállias ad Suessionense sancti Medardi monastérium nono século translátum est.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ: quòd si sal evanúerit, in quo saliétur? Ad níhilum valet ultrà, nisi ut mittátur foràs, et conculcétur ab homínibus. Vos estis lux mundi. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

Homil. 17. in Evang. n. 16.

VOs estis sal terræ. Si cibus Dei est pópulus, condimentum cibi sacerdótes esse debuérunt. Pensémus ergò qui unquàm per linguam nostram conversi, qui de perverso suo ópere nostrâ increpatióne correpti, pœniténtiam egérunt. Quis luxúriam ex nostra eruditióne deséruit? quis avarítiam, quis supérbiam declinávit? pensémus quod lucrum Deo fécimus nos, qui, accepto talento, ab eo ad negótium missi sumus; étenim dicit: Negotiámini, dùm vénio. Ecce jam venit, ecce de nostro negótio lucrum requírit. Quale ei animárum lucrum de nostra negotiatióne monstrábimus?

Lectio viij. *n.* 17.

PONámus antè óculos nostros illum tantæ districtiónis diem, quo Judex véniet, et ratiónem cum servis suis, quibus talenta crédidit, ponet. In illo tanto exámine, electórum ómnium, et reprobórum multitúdo deducétur; et unusquisque quid sit operátus, ostendétur. Ibi Petrus cum Judæa conver-

sa, quam post se traxit, apparébit. Ibi Paulus conversum, ut ita díxerim, mundum ducens. Ibi Andréas post se Achaíam, ibi Joannes Asiam, Thomas Indiam in conspectu sui regis conversam ducet. Ibi omnes Domínici gregis aríetes, cum animárum lucris apparébunt, qui sanctis suis prædicatiónibus Deo post se súbditum gregem trahent. Cùm ígitur tot pastóres cum grégibus suis antè æterni Pastóris óculos vénerint, nos míseri quid dictúri sumus, qui ad Dóminum nostrum post negótium vácui redímus, qui pastórum nomen habúimus, et oves quas ex nutrimento nostro debeámus osténdere, non habémus? Hic pastóres vocáti sumus, et ibi gregem non dúcimus.

Lectio ix. *n.* 18.

ET per nos quidèm fidéles ad sanctum baptisma véniunt, nostris précibus benedicuntur, et per impositiónem nostrárum mánuum à Deo Spíritum sanctum percípiunt; atque ipsi ad regnum cœlórum pertingunt; et ecce nos per negligéntiam nostram deorsùm téndimus. Ingrediuntur electi, sacerdótum mánibus expiáti, cœlestem pátriam: et sacerdótes ipsi per vitam réprobam ad inferni supplícia festínant. Cui ergò rei, cui símiles díxerim sacerdótes malos, nisi aquæ baptísmatis, quæ peccáta baptizatórum díluens, illos ad regnum cœleste mittit, et ipsa pósteà in clóacas descendit? Timeámus hæc, fratres: convéniat actióni nostræ ipsum ministérium nostrum.

Oratio.

DEus, coróna Pontíficum et lucerna Doctórum, qui beátum Gregórium Ecclésiæ tuæ providísti Pontíficem et Doctórem; quæsumus, ut ejus nos semper et documéntis erúdias, et exemplis informes: Qui vivis et regnas.

VESPERÆ à Capitulo de sequenti.

Die iv.

In Festo

SS. LAZARI, MARTHÆ et Mariæ,

Christi hospitum.

Duplex-minus.

[Si primæ Vesperæ dicendæ sint integræ de hoc festo, dicuntur ut sequitur.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. INtrávit Jesus in 6. F. quoddam castellum; et múlier quædam, Martha nómine, excépit illum in domum suam. *Luc.* 10.

Ant. 8. G. Huic erat soror, nómine María, quæ

étiam sedens secus pedes Dómini, audiébat verbum illíus; Martha autem satagébat circà frequens ministérium. *Luc.* 10.

Ant. 3. a. Stetit Martha, et ait: Dómine, non est tibi curæ quòd soror mea relíquit me solam ministráre? dic ergò illi ut me ádjuvet. *Luc.* 10.

Ant. 5. a. Dixit illi Dóminus: Martha, Martha, sollícita es, et turbáris erga plúrima; porrò unum est necessárium. *Luc.* 10.

Ant. 1. D. María óptimam partem elégit, quæ non auferétur ab ea. *Luc.* 10.]

Capitulum. *Hebr.* 13.

CAritas fraternitátis máneat in vobis: et hospitalitátem nolíte oblivísci; per hanc enim latuérunt quidam, Angelis hospítio receptis.

[*Ubi fit ritu Duplicimajori*, ℟. Si quis díligit me, sermónem meum servábit; et * Pater meus díliget eum, et ad eum veniémus, et † Mansiónem apud eum faciémus. ℣. Sapiéntia súscipit inquirentes se; et qui illam díligit, díligit vitam. * Pater meus. Glória Patri. † Mansiónem. *Joan.* 14. *Eccli.* 4.]

Hymnus.

FLagrans amóre, pérditos
Dùm nos Redemptor quæreret,
Defessus ad Martham Deus
Sese recépit hóspitam.

Beáta, quæ tantum suis
Amíca tectis hóspitem
Fovére gaudet, et Deo
Inferre convívæ dapes!

Dùm Martha pascit, páscitur
María felix, ac sedens,
Magnóque tuta júdice,
Partem potítur óptimam.

Nunc, Martha, nunc sedens Deo,
Et ipsa Verbo pásceris;
Et juge se tuus tibi
Convíva dat convívium.

Da, Christe, sanctórum quies;
Sic nos ad unum téndere
Per multa, posthàc óptimâ
Ut parte possímus frui.

Amen.

℣. Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum: ℟. Ambulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat. *Ps.* 100.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Diligébat Jesus Martham, et sorórem ejus Maríam, et Lázarum. *Joan.* 11.

Fit commem. S. Gregorii, *Ant.* Qui docti. ℣. Beátus, *p.* xxxvj. *Oratio*, Deus, coróna, *ut suprà.*

Ad Complet. *ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum cum homínibus conversátum, * Veníte, adorémus. *Baruch* 3. *Ps.* 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

Reddítum luci, Dómino vocante,
Lázarum, turbæ, domitamque mortem
Láudibus festis, modulisque sacri
Dícite cantûs.
Ille qui Christum méruit frequenti
Hóspitem gaudens recreáre mensâ,
Fœtidus clauso, data prædа morti,
Cónditur antro.
Heu! tuâ præsens ope si jacenti,
Facta qui præscis, Deus, astitisses;
Víveret, necdùm premerentur atrâ
Lúmina nocte.
Jamque mors, vitæ Dómino solútam,
Si jubes, reddet spoliáta prædam:
Nunc et extinctus súperas amícus
Surget ad auras.
Ecce dilecti lácrymis honóras
Hóspitis funus, fremitúque prodis,
Quàm pio plangas, Pater, impiórum
Corde ruínam.
Ut Patrem semper pia Spiritumque
Omne plebs tecum célebret per ævum,
Christe, credentes ánimas secundæ
Eripe morti. Amen.

Psalmi de Feria in toto Officio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Erat quidam languens Lázarus à Bethánia, de castello Maríæ et Marthæ soróris ejus. *Joan.* 11.

Ant. 6. F. María erat quæ unxit Dóminum unguento, et extersit pedes ejus capillis suis; cujus frater Lázarus infirmabátur. *Joan.* 11.

Ant. 3. c. Misérunt soróres ejus ad Jesum, dicentes: Dómine, ecce quem amas, infirmátur. *Joan.* 11.

℣. Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus: ℟. Universum stratum ejus versâsti in infirmitáte ejus. *Ps.* 40.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Audiens Jesus quia Lázarus infirmabátur, dixit: * Infírmitas hæc non est ad mortem, sed pro glória Dei, ut glorificétur Fílius Dei per eam. ℣. Tentat vos Dóminus Deus vester, ut palàm fiat utrùm diligátis eum, an non, in toto corde, et in tota ánima vestra: * Infírmitas. *Joan.* 11. *Deut.* 13.

Post ij. Lect. ℟. Dixit Jesus discípulis suis: Lázarus amícus noster dormit; sed * Vado, ut à somno éxcitem eum: díxerat autem de morte ejus. ℣. Numquid qui dormit, non adjíciet ut resur-

gat ? * Vado. *Joan.* 11. *Ps.* 40.

Post iij. Lect. ℟. Dixit Jesus manifestè : * Lázarus mórtuus est ; et gáudeo, ut credátis ; quóniam non eram ibi : sed † Eámus ad eum. ℣. Dilectus, vivens inter peccatóres, translátus est : * Lázarus. Glória Patri. † Eámus. *Joan.* 11. *Sap.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Venit Jesus, et invénit Lázarum quátuor dies jam in monumento habentem. *Joan.* 11.

Ant. 4. *E.* Multi ex Judæis vénerant ad Martham et Maríam, ut consolarentur eas de fratre suo. *Joan.* 11.

Ant. 5. a. Martha, ut audívit quia Jesus venit, occurrit illi ; María autem domi sedébat. *Joan.* 11.

℣. Defecérunt óculi mei, Dómine, ℟. Dicentes : Quandò consoláberis me ? *Ps.* 118.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

Serm. 2. *in Assumpt. n.* 6 *et* 7.

Lectio iv.

NOn sola inveniátur in nobis exercitátio corporális, ad módicum valens ; sed inveniátur útilis ad ómnia piétas, et exercítium spirituále. Múlier, Martha nómine, excépit Jesum in domum suam ; et huic erat soror, nómine María. Soróres sunt, et debent esse contubernáles. Occupátur hæc circà frequens ministérium ; illa Domínicis est intenta sermónibus. Ad Martham spectat ornátus, sed implétio ad Maríam. Vacat enim Dómino, ut non sit domus vacans. Sed mundatiónem cui póssumus attribúere ? Erit enim, si et hoc invenérimus, domus, in qua Salvátor suscípitur, et munda, et ornáta, et non vacans. Demus eam Lázaro, si et vobis ita vidétur. Et ei síquidèm fraternitátis jure cum soróribus est domus ista commúnis. Dico autem Lázarum, quem quatriduánum, jamjamque fœtentem à mórtuis éxcitat vox virtútis, ut videátur satìs cóngruè formam gérere pœnitentis. Intret ergò domum Salvátor, et frequenter vísitet eam, quam pœnitens Lázarus mundat, ornat Martha, et María replet internæ dédita contemplatióni.

℟. Dixit Martha ad Jesum : Dómine, si fuisses hìc, frater meus non fuisset mórtuus ; sed et nunc * Scio quia quæcumque popósceris à Deo, dabit tibi Deus. ℣. Exaudi oratiónem meam, Dómine, et deprecatiónem meam : áuribus pércipe

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE

lácrymas meas. * Scio. *Joan.* 11. *Ps.* 38.

Serm. 3. *n.* 1. 2 *et* 4.

Lectio v.

MArtha in domum suam éxcipit Salvatórem in terris : María pótiùs cógitat quemádmodùm suscipiátur ab eo in domo non manufacta, ætérna in cœlis. María tacet, et pro ea lóquitur Christus. Optimam, inquit, partem elégit sibi María, quæ non auferétur ab ea in ætérnum. Hoc Unum illud quod necessárium est; hæc Una, quam Prophéta tàm sédulò requirébat : Unam, inquit, pétii à Dómino, hanc requíram. Sed consideremus, fratres, quemádmodùm tria hæc distribúerit ordinátio caritátis, Marthæ administratiónem, Maríæ contemplatiónem, Lázari pœniténtiam. Habet hæc simul quæcumque perfecta est ánima : magis tamen videntur ad síngulos síngula pertinére, ut álii vacent sanctæ contemplatióni, álii dédíti sint fraternæ administratióni, álii in amaritúdine ánimæ suæ recógitent annos suos, tanquàm vulneráti dórmientes in sepulcris. Sic planè, sic opus est, ut María piè et sublímiter séntiat de Deo suo, Martha benignè et misericórditer de próximo, Lázarus míserè et humíliter de seipso.

℟. Dixit Jesus Marthæ : Resurget frater tuus. Dicit ei Martha : * Scio quia resurget in resurrectióne in novíssimo die. ℣. In manu Dómini ánima omnis viventis, et spíritus universæ carnis : * Scio. *Joan.* 11. *Job* 12.

Lectio vj. n. 4. 5 et 7.

QUibus nulla crédita est dispensátio, administrátio nulla commissa, his omninò sedendum erit, aut secus pedes Jesu cum María, aut certè cum Lázaro intrà septa sepulcri. Quidni erga multa turbétur Martha, quæ sollícita est pro multis ? Tibi verò, cui necéssitas hæc non incumbit, è duóbus unum est necessárium ; aut non turbári pénitùs, sed delectári magis in Dómino ; aut, si id necdùm potes, turbári non erga plúrima, sed (ut de se Prophéta loquitur) ad teipsum. Sed et ipsam quoque Martham admónitam esse necesse est, id máximè quæri inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur. Erit autem fidélis, si neque quæ sua sunt quærat, sed quæ Jesu Christi, ut sit inténtio pura ; nec suam fáciat, sed Dómini voluntátem, ut sit áctio ordináta. Vídeat María quemádmodùm vacet, et vídeat

quóniam suávis est Dóminus. Vídeat, inquam, quàm devótâ mente, quàm tranquillo sédeat ánimo secus pedes Jesu, próvidens eum semper in conspectu suo, et verba ex ore ejus excípiens, cujus et aspectus delectábilis, et elóquium dulce. Gaude et grátias age, María, quæ partem óptimam elegisti. Beáti enim óculi qui vident quæ tu vides, et aures quæ merentur audíre quod audis. Beáta planè, quæ venas susurri divíni pércipis in siléntio, in quo útiquè bonum est hómini Dóminum expectáre.

℟. Dixit Marthæ Jesus: Ego sum resurréctio et vita. Credis hoc? Ait illi: Utiquè, Dómine, ego crédidi quia * Tu es Christus Fílius Dei vivi, qui in hunc mundum venisti. ℣. Tu es, Dómine, qui vitæ et mortis habes potestátem, et dedúcis ad portas mortis, et redúcis. * Tu. Glória. * Tu. *Joan.* 11. *Sap.* 16.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Abiit Martha, et vocávit Maríam sorórem suam siléntio, dicens: Magister adest, et vocat te. *Joan.* 11.

Ant. 7. d. María, ut audívit, surgit citò, et venit ad eum. *Joan.* 11.

Ant. 1. *f.* Judæi qui erant cum ea in domo, et consolabantur eam, cùm vidissent Maríam quia citò surrexit et éxiit, secúti sunt eam. *Joan.* 11.

℣. Venite, et vidéte ópera Dómini, ℟. Quæ pósuit prodígia super terram. *Ps.* 45.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo témpore, erat quidam languens Lázarus à Bethánia, de castello Maríæ, et Marthæ soróris ejus. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysostómi.

Homil. 62. *in Joan. n.* 1.

MUlti cùm áliquos vident hómines Deo acceptos in ærumnam quámpiam, ut morbum, paupertátem, aut quid símile incidisse, perturbantur, néscii Deo amícis id máximè compétere. Nam Lázarus ex Christi amícis erat, et infirmabátur; id quod dicébant ii qui misérunt: Ecce quem amas, infirmátur. Narrat autem Evangelista soróres quoque ipsum amavisse; et tamen Lázarum mori permísit. Amábat autem Jesus Martham, et sorórem ejus, et Lázarum. Ne unquàm indignémur, vel ægrè ferámus, si viri virtúte præditi, et Dei amíci, in morbum íncidant. Ecce quem amas, infirmátur. In commise-

ratiónem Christum pertráhere volébant. Adhùc enim hóminem esse putábant, quod ex dictis eórum argúitur : Si fuisses hìc, non fuisset mórtuus ; neque dixérunt, Ecce Lázarus infirmátur ; sed, Ecce quem amas, infirmátur. Quid ergò Christus ? Hæc infírmitas non est ad mortem, sed pro glória Dei, ut glorificétur Fílius Dei per eam. Vide quómodò rursùm eamdem dicat glóriam suam et Patris ; cùm enim dixisset, Dei, súbdidit, Ut glorificétur Fílius Dei. Hæc infírmitas non est ad mortem. Cùm enim illìc bíduo mansúrus esset, remittit illos ut hæc núntient. Quâ in re mirandum est quòd soróres cùm audîssent non esse ad mortem, et pósteà mori vidissent, offensæ non fúerint, rem contrà cessisse cernentes. Verùm accessérunt, nec putârunt mentítum illum esse.

℟. María cùm venisset ubì erat Jesus, videns eum, cécidit ad pedes ejus, et dixit ei : * Dómine, si fuisses hìc, non esset mórtuus frater meus. ℣. Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, dùm dícitur mihi quotídiè : Ubì est Deus tuus ? * Dómine. *Joan.* 11. *Ps.* 41.

Lectio viij. *n.* 2 *et* 3.

Multi ex Judæis, adfuérunt qui consolarentur Maríam et Martham. Hæc dicit Evangelista, Lázari mortem confirmans. Cur porrò Martha Christo óbviam venit sine soróre cómite ? Vult seorsùm illum adíre, et rem nuntiáre. Postquàm autem Christus spem bonam indíderat, tunc abit, et Maríam vocat ; et hæc occurrit illi, luctu adhùc vigente. Vidên amóris magnitúdinem ? Hæc est *de qua dicébat : María* verò óptimam partem elégit. Quómodò ergò, inquies, Martha nunc fervéntior vidétur ? Non erat hæc fervéntior ; sed illa nihil didícerat. Nam Martha imbecíllior erat. Cùm enim tot tántaque audîsset, adhùc tamen dicit : Jam fœtet, quatriduánus est enim. Illa verò, etsi nihilùm audîsset, nihil hujúsmodi locúta est ; sed statìm credens, dixit : Dómine, *si fuisses hìc*, frater meus non fuisset mórtuus. Vidéte quanta sit mulíerum philosóphia, etiamsi imbecillâ mente essent. Viso namque Christo, non statìm in luctum, in planctum, in gémitum erumpunt, ut nos solémus quandò notos quóspiam ad luctum venientes conspícimus. Sed statìm illæ Ma-

gistrum mirantur. Credébant útiquè ambæ in Christum ; sed non ut par erat. Nondùm enim perfectè sciébant, nec Deum esse, neque suâ potestáte et auctoritáte hæc fácere : quod utrumque ipsas edócuit.

℟. Jesus, ut vidit Maríam plorantem, et Judæos qui vénerant cum ea, plorantes, infrémuit spíritu, et turbávit seipsum, et dixit : Ubì posuistis eum ? Dicunt ei : * Dómine, veni, et vide. ℣. Homo, cùm mórtuus fúerit, et nudátus atque consumptus, ubì, quæso, est ? * Dómine. *Joan.* 11. *Job.* 14.

Lectio ix.

Homil. 63. *n.* 2.

VEnit ergò ad monumentum. Ait autem : Tóllite lápidem. Cur non absens vocávit, et súrgere jussit ? Imò, cur non adhùc, superpósito lápide, suscitávit ? Nam qui póterat corpus mórtuum voce movére, et animátum osténdere, multò magìs voce lápidem removisset : qui vinctum fásciis, et impedítum, voce ut ambuláret effécit, longè facíliùs lápidem removisset. Cur non fecit ? Ut ipsos miráculi testes fáceret ; ne idipsum dícerent quod circà cæcum : Hìc est, Non est hìc. Ipsæ namque manus, et quòd venisset ad sepulcrum, testimónio erant eumdem ipsum esse. Quarè si non eò advenissent, putatúri erant aut phantasma esse, aut álium, et non illum esse quem vidébant. Nunc autem cùm ad sepulcrum vénerint, lápidem remóverint, jussíque ligátum à vínculis sólverint, et amíci qui ex sepulcro retúlerant, ex pannis illum agnóverint, quòd soróres non abscésserint, quòd áltera díxerit : Jam fœtet, quatriduánus enim est ; jam hæc ómnia abundè póterant ímprobos ipsi miráculi testes cohibére. Ideò præcipit illis ut lápidem à sepulcro amovérent, ostendens seipsum suscitáre. Ideò étiam intérrogat, Ubì posuistis eum ? ut qui díxerant, Veni, et vide ; et qui dúxerant illum, dícere non possint álium fuisse suscitátum : ut et vox et manus testificarentur ; vox dicendo, Veni, et vide ; manus lápidem tollendo, et fáscias solvendo ; visus quoque et audítus, hic vocem audiendo, ille exeuntem videndo ; olfactus quoque testis, qui odórem excépit : Jam fœtet, inquit ; quatriduánus enim est. Res enim stupenda erat, quatriduánum et corruptum cadáver suscitáre.

℟. Lacrymátus est Je-

sus. Dixérunt ergò Judæi: * Ecce quómodò amábat eum! ℣. Omni témpore díligit qui amícus est, et frater in angústiis comprobátur: * Ecce. Glória Patri. * Ecce *Joan.* 11. *Prov.* 17.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Numquid confitébitur tibi pulvis? ℟. Audívit Dóminus, et misértus est meî. *Ps.* 29.

AD LAUDES.

Ant. 3. *a.* JEsus venit ad monumentum Lázari. Erat autem spelunca, et lapis superpósitus erat ei. Ait Jesus: Tóllite lápidem. *Joan.* 11.

Ant. 8. G. Dicit Martha, soror ejus qui mórtuus fúerat: Dómine, jam fœtet; quatriduánus est enim. *Joan* 11.

Ant. 4. A. Dicit Marthæ Jesus: Nonnè dixi tibi quóniam, si credíderis, vidébis glóriam Dei? *Joan.* 11.

Ant. 7. a. Voce magnâ clamávit Jesus: Lázare, veni foràs; et statìm pródiit qui fúerat mórtuus. *Joan.* 11.

Ant. 1. a. Pródiit Lázarus, ligátus pedes et manus ínstitis, et fácies illíus sudário erat ligáta. Dixit Jesus: Sólvite eum. *Joan.* 11.

Capitulum. *Ezech.* 37.

HAEc dicit Dóminus Deus: Ecce ego apériam túmulos vestros, et edúcam vos de sepulcris vestris; et sciétis quia ego Dóminus.

Hymnus.

PAnditur saxo túmulus remóto,
Intimos clamor pénetrat recessus,
Et Deum sentit dócili jubentem
Aure cadáver.
Proh stupor! notas répetit medullas
Spíritus; cæcam pédibus revinctus
Dùm viam carpit, sìbimet superstes
Prodit et hæres.
Ipsa sic ruptis inimíca vinclis
Mors fugit, vinci pátiens: futúris
Summa prælúdit tua sic triumphis,
Christe, potestas.
Ut Patrem semper pia Spiritumque
Omne plebs tecum célebret per ævum,
Christe, credentes ánimas secundæ
Eripe morti.
Amen.

℣. Eripuisti ánimam meam de morte, ℟. Ut pláceam coràm Deo in lúmine vivéntium. *Ps.* 55.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. Multi ex Judæis, qui vénerant ad Maríam et Martham, et víderant quæ fecit Jesus, credidérunt in eum. *Joan.* 11.

Oratio.

DEus, qui in terris conversátus, in domo Lázari, Marthæ et Maríæ hospitári dignátus es; præsta, quæsumus, ut cum Lázaro in novitáte vitæ ambulantes, te in tuis cum Martha páscere, et à te cum María verbi tui meditatióne pasci mereámur: Qui vivis et regnas.

AD HORAS, Doxologia:

O verè nobiscum Deus,
Jesu, tibi sit Glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna secula.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 3. *a.* Jesus venit.

In ℟. *br.* ℣. Qui vocáris * Emmánuel. *Isaiæ* 7.

AD TERTIAM.

Ant. 8. G. Dicit Martha.

Capitulum. *Thren.* 3.

LApsa est in lacum vita mea, et posuérunt lápidem super me. Inundavérunt aquæ super caput meum: dixi, Périi: invocávi nomen tuum de lacu novíssimo.

℟. *br.* De ventre ínferi clamávi, * Et exaudísti vocem meam. De ventre. ℣. Projecisti me * in profundum, * Et exaudísti. Glória Patri. De ventre.

℣. Sublevábis de corruptióne vitam meam, ℟. Dómine Deus meus. *Cant. Jonæ* 2.

AD SEXTAM.

Ant. 4. A. Dicit Marthæ.

Capitulum. *Eccli.* 2.

SUstine, et in humiliáte tua patiéntiam habe; quóniam in igne probátur aurum et argentum, hómines verò receptíbiles in camíno humiliatiónis. Crede Deo, et recuperábit te.

℟. *br.* Spera in Dómino, * Et ipse fáciet. Spera. ℣. Et dabit tibi * petitiónes cordis tui, * Et ipse. Glória Patri. Spera.

℣. Dóminus amat judícium, ℟. Et non derelinquet sanctos suos. *Ps.* 36.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Pródiit.

Capitulum. *Osée* 13.

DE manu mortis liberábo eos, de morte rédimam eos: ero mors tua, ô mors; morsus tuus ero, inferne.

℟. *br.* Humiliátus sum, * Et liberávit me Dóminus. Humiliátus sum. ℣. Erípuit ánimam meam * de morte, * Et liberávit me. Glória Patri. Humiliátus sum. *Ps.* 114.

℣. Conscidisti saccum meum, ℟. Ut cantet tibi glória mea. *Ps.* 29.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. d. JEsus venit Bethániam, ubi Lázarus fúerat mórtuus, quem suscitávit Jesus. *Joan* 12.

Ant. 8. G. Cognóvit turba multa ex Judæis quia illic est; et venérunt,

non propter Jesum tantùm, sed ut Lázarum vidérent, quem suscitávit à mórtuis. *Joan.* 12.

Ant. 7. d. Fecérunt ei cœnam ibi, et Martha ministrábat; Lázarus verò unus erat ex discumbéntibus cum eo. *Joan.* 12.

Ant. 6. F. María accépit libram unguenti nardi pístici, pretiósi, et unxit pedes Jesu, et extersit capillis suis; et domus impléta est ex odóre unguenti. *Joan.* 12.

Ant. 1. D. Ubicumquè prædicátum fúerit Evangélium istud in universo mundo, et quod fecit hæc, narrábitur in memóriam ejus. *Marc.* 14.

Capitulum. *Apoc.* 3.

Ecce sto ad óstium, et pulso: si quis audíerit vocem meam, et aperúerit mihi jánuam, intrábo ad illum, et cœnábo cum illo, et ipse mecum.

[*Ubi fit ritu solemni:* Allelúia, allelúia. ℣. Beáti qui ad cœnam nuptiárum Agni vocáti sunt. Allelúia. *Apoc.* 19.

Hymnus.

INtrante Christo Bethánicam domum,
Currámus omnes: hóspite spléndidam
Simóne cœnam præparante,
Tàm célebrem penetrémus aulam.
Hìc dùm ministrat Martha celer gradu,
Fraterque lætas ássidet ad dapes;
María, Christo tu fragranti
Vasa reples pretiósa nardo.
Pedes inungens, térgere crínibus
Gaudes; liquórem fundis et in caput;
Et vase fracto, mox inundans,
Tecta novo récreas odóre.
Sed cur íniquo dente lacésseris,
Dùm gloriósis obséquiis vacas?
Unguenta fundens, antevertis
Exéquias morientis Agni.
Quantùm per orbem Christíadum fides
Diffúsa vastas subjíciet plagas,
Tantùm Maríæ grande factum
Per pópulos resonábit omnes.
Laus summa Patri, súmmaque Fílio;
Sanctóque compar glória Flámini,
Quo dante, jam nunc sponsa Christi
Perpétuâ frúitur quiéte. Amen.

℣. Myrrha, et gutta, et cásia à vestimentis tuis, ℟. Ex quibus delectavérunt te fíliæ regum. *Ps.* 44.

Ad Magníficat.

Ant 6. F. Veníte, benedicti Patris mei, possidéte

parátum vobis regnum : esurívi enim, et dedistis mihi mandúcare : sitívi, et dedistis mihi bíbere : hospes eram, et collegistis me. *Matth.* 25.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Deus in terris visus est, et cum homínibus conversátus est. *Baruch* 3.

Doxologia, O verè, *ut suprà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Verbum caro factum est, et habitávit in nobis. *Joan.* 1.

Die vii.

In Festo

SANCTI CLODOALDI, Presbyteri.

Simplex.

Pridiè AD VESP. Psalmi et Antiph. ut in Psalterio. Capitulum, Hymnus, etc. de Communi Justorum, pro-Sacerd. Oratio, Deus qui beátum, *infrà.*

Ad Noct. *Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente, tribus in duas redactis; et sic in omnibus Simplicibus.*

Lectio iij.

S. Greg. Tur. Fredeg. Mabill.

CLodoaldus, Clodovéi magni, regis Francórum, ex Clodomére Aurelianénsium rege nepos, cæso à Burgundiónibus patre, cum duóbus frátribus Theodovaldo, et Guntário, pupillus sub áviæ Clotildis tutéla relictus est; sed pátrui eórum Childebertus Parisiórum et Clotárius Suessiónum rex, ut regnum pupillórum inváderent, ex his duos álterum decennem, septennem álterum, vi et fraude occídere decrevérunt : quos manu Clotárii interfectos Clotildis magno luctu prosecúta, Parísiis in Basílica sancti Petri, nunc sanctæ Genovéfæ dicta, sepeliendos curávit. Tértius verò Clodoaldus, cùm ad símile exítium quærerétur, ope virórum fórtium, imò protegente Deo, servátus est. Itaque Clodoaldus fugâ elapsus, exhæres factus in terris, hæreditátem quæ de cœlo est, toto ánimo, concupívit : neque tàm spretus à mundo, quàm mundum ipse spernens, sibi própriâ manu capillos in signum contempti regni incídit; et cléricus factus, divíno se cúltui mancipávit. Tùm vitam egit duram et ásperam, humi substráto cilício decumbens, sacrórum librórum lectióni, crebrisque oratiónibus intentus; et quod sibi réliquum erat facultátum paupéribus distríbuit. Sub idem tempus Severínum ádiit mónachum, qui Parísiis cellâ

inclúsus, divínæ contemplatióni vacábat; et ab eo mónachi hábitum accépit. In extrémam deindè Gálliæ partem quæ Província dícitur, solitáriæ vitæ libériùs vacatúrus discessit. Parísios reversus, et acclamante pópulo, ab Eusébio Episcopo Présbyter consecrátus, monastérium cóndidit eo in loco qui dicebátur Novigentum, quem morte, sepultúrâ, miráculis ac nómine suo illustrem fecit.

Oratio.

DEus, qui beátum Clodoaldum propter te humiliátum in século, et Sacerdótii múnere, et virtútum splendóre sublimásti; tríbue nos ejus exemplo tibi dignè minístráre, et per ejus intercessiónem grátiâ semper et mérito proficere: Per Dóminum.

VESPERÆ de sequenti.

DIE VIII.

IN FESTO NATIVITATIS B. MARIÆ VIRGINIS.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. ORiétur stella ex 3. a. Jacob, et consurget virga de Israel. *Num.* 24.

Ant. 1. f. Egrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascendet. *Is.* 11.

Ant. 4, E. Erit radix Jesse, et qui exurget régere gentes: in eum gentes sperábunt. *Rom.* 15.

Ant. 6. F. Requiescet super eum Spíritus Dómini, et replébit eum. *Is.* 11.

Ant. 5. C. In diébus illis salvábitur Juda, et Israel habitábit confidenter. *Jer.* 23.

CAPITULUM. *Jerem.* 23.

ECce dies véniunt, dicit Dóminus, et suscitábo David germen justum: et regnábit rex, et sápiens erit; et fáciet judícium et justítiam in terra.

℟. Hæc dicit Dóminus:

Pars Autumnalis.

* Si írritum potest fíeri pactum meum cum die et nocte; et pactum meum írritum esse póterit cum David, ut non sit ex eo fílius qui regnet in throno ejus. ℣. Volens Deus osténdere pollicitatiónis hærédibus immobilitátem consílii sui, interpósuit jusjurandum: * Si írritum. Glória. *Repetitur* ℟. Hæc dicit, *usquè ad* ℣. *Jerem.* 33. *Hebr.* 6.

HYMNUS.

DEbitam morti sóbolem creárat
Eva peccátrix: nova destinátur,
Quæ sacro partu scelus atque mortem.
Déstruat, Eva.
Victa serpentis fuit illa fraude;
Intimis virus récipit medullis:
Vulnus hæc sanat, tumidíque colla
Cónterit anguis.
Quò dolus cessit? Dómitâ parente,

Tótius sperat sóbolis ruínam :
Omnibus reddet Sóboles parentis
Una salútem.
Sic lucro cedunt, Dómino volente,
Damna, dùm gratâ vice per Maríam
Delet antíquam nova vita mortem,
Grátia culpam.
Díceris mater quoque nostra, Virgo ;
Te proba nostram, pia Virgo, matrem,
Efficax blandis précibus sevérum
Fléctere Numen.
Laus sit æternæ sua Trinitáti,
Quæ laborantem miseráta mundum,
Próximos Christi, præeunte matre,
Núntiat ortus.
Amen.

℣. Usquè in æternum præparábo semen tuum, ℟. Et ædificábo in generatiónem et generatiónem sedem tuam. *Ps.* 88.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. *duplicanda.* Dómine, sermo quem locútus es David et super domum ejus, confirmétur in perpétuum, et magnificétur nomen tuum usquè in sempiternum. 1. *Paral.* 17.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Ad Complet. *Psalmi et Capitulum de Feria ; cetera ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

LAEtis terra sonet pláusibus ; hùic Dei
Mater virgo datur : múnere quo nova
Se rerum fácies prótinùs éxerit,
Mundo pax redit áurea.
Hæc est illa domus, quâ Deus ádvena
In terris hábitat, digna Deo domus ;
Templum grande, sibi quod própriâ manu
Summus cóndidit Artifex.
Aureis arca vetus fúlserit úndiquè
Scintillans rádiis : hæc vácuas decent
Umbras : intérior Núminis ípsius
Arcam nobílitas decet.
Non hìc manna latet, légifer aut lapis,
Non ramus stérilis : flos viget hìc ferax
Virtútum ; sacer hìc panis, homo Deus ;
Hìc legis résidet dator.
Sit laus summa Patri, súmmaque Fílio :
Ambórum sit idem Spirítui decus,
Arcánis hábilem qui thálamum modis
Christo præparat hóspiti. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ps. Domine, Dóminus noster, *p.* 45.

Verbum incarnatum, Angelis per mortalitatem minoratum, per divinitatem superexaltatum.

Ant. 4. *E.* Appáruit Móysi Dóminus in flamma ignis de médio rubi; et vidébat quòd rubus ardéret, et non combureréture. *Exod.* 3.

Ps. Cœli enarrant, *cum sua divisione*, *p.* 57.

Cœlum, Apostoli: Sol, Christus: Lex, Evangelium.

Ant. 8. *G.* Cùm virgas posuisset Móyses coràm Dómino, invénit germinâsse virgam Aáron. *Num.* 17.

Ps. Eructávit cor meum, *p.* 150.

Christus, Rex: Regina, Virgo Mater.

Ant. 5. a. Abscissus est lapis de monte sine mánibus; lapis autem factus est mons magnus, et implévit universam terram. *Dan.* 2.

℣. Mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo: ℟. Etenim Dóminus habitábit in finem. *Ps.* 67.

De Cánticis Canticórum.

Lectio j. Cap. 2.

SUrge, amíca mea, speciósa mea, et veni: columba mea, in foramínibus petræ, in caverna macériæ; ostende mihi fáciem tuam: sonet vox tua in áuribus meis; vox enim tua dulcis, et fácies tua decóra. Cápite nobis vulpes párvulas, quæ demoliuntur víneas; nam vínea nostra flóruit. Dilectus meus mihi, et ego illi qui páscitur inter lília; donec aspíret dies, et inclinentur umbræ. Revértere: símilis esto, dilecte mi, cápreæ, hinnulóque cervórum super montes Bether.

℟. Noli timére; quia redémi te, et vocávi te nómine tuo: * Ego Dóminus Deus tuus, Sanctus Israel, Salvátor tuus. ℣. Dóminus tecum: ne tímeas; invenisti enim grátiam apud Deum: * Ego. *Is.* 43. *Luc.* 1.

Lectio ij. Cap. 4.

FAvus distillans lábia tua, sponsa: mel et lac sub lingua tua; et odor vestimentórum tuórum sicut odor thuris. Hortus conclúsus, soror mea sponsa; hortus conclúsus, fons signátus. Emissiónes tuæ paradísus malórum punicórum cum pomórum frúctibus. Cypri cum nardo, nardus et crocus, fístula et cinnamómum cum universis lignis Líbani, myrrha et aloe, cum ómnibus primis unguentis. Fons hortórum, púteus aquárum vivéntium quæ fluunt ímpetu de Líbano. Sur-

ge, Aquilo; et veni, Auster: perfla hortum meum, et fluant arómata illíus.

℟. Hæc dicit Dóminus, fáciens et formans te ab útero: * Effundam Spíritum meum super semen tuum, et benedictiónem meam super stirpem tuâ. ℣. Quod nascétur ex te, Sanctum, vocábitur Fílius Dei: * Effundam. *Is.* 44. *Luc.* 1.

Lectio iij. Cap. 5.

VEniat dilectus meus in hortum suum, et cómedat fructum pomórum suórum. Veni in hortum meum, soror mea, sponsa; méssui myrrham meam cum aromátibus meis, comédi favum cum melle meo, bibi vinum meum cum lacte meo: comédite, amíci, et bíbite; et inebriámini, carissimi. Ego dórmio, et cor meum vígilat. Vox dilecti mei pulsantis: Aperi mihi, soror mea, amíca mea, columba mea, immaculáta mea; quia caput meum plenum est rore, et cincinni mei guttis nóctium. Expoliávi me túnicâ meâ, quómodò índuar illâ? lavi pedes meos, quómodò inquinábo illos?

℟. Benedícam tibi, complens juramentum quod spopondi Abraham patri tuo: * Et benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ. ℣. Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui: * Et. Glória Patri. *Repetitur* ℟. Benedícam tibi, *usquè ad* ℣. *Gen.* 26. *Luc.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ps. Deus noster refúgium, *p.* 152.

Vivum Dei tabernaculum non commovebitur.

Ant. 1. g. Dixit Gédeon: Si ros in solo véllere fúerit, et in omni terra siccitas; sciam, Dómine, quòd sicut locútus es, liberábis Israel. *Judic.* 6.

Ps. Deus, judícium tuum regi da, *cum sua divisione*, *p.* 58.

Incarnati Verbi ortus ineffabilis et immensa potestas.

Ant. 8. G. Ecce nubécula parvá quasi vestígium hóminis ascendébat de mari, et facta est plúvia grandis. 3. *Reg.* 18.

Ps. Benedixisti, Dómine, terram tuam, *p.* 62.

Terra Israel hostibus liberata dat fructum suum Christum.

Ant. 6. F. Fons parvus crevit in flúvium: lux et sol ortus est, et húmiles exaltáti sunt. *Esther* 11.

℣. Descendet Dóminus sicut plúvia in vellus; ℟. Et sicut stillicídia stillántia super terram. *Ps.* 71.

Absol. et Bened. de B. M. V.

Sermo sancti Joannis Damascéni.

In Nat. B. M. Lectio iv.

ADeste, gentes omnes, omne hóminum genus, omnes cujusvis linguæ, ætátis ac dignitátis orbis universi. Lætítiæ natálem lætis ánimis celebrémus: Dei Genitrícis natálem complectámur, per quam mortálium genus redintegrátum est, per quam primigéniæ matris Evæ mœror in lætítiam mutátus est. Etenim illa per divínam senténtiam hoc audívit, In dolóre páries líberos; hæc, Ave, grátiâ plena: illa, Ad virum convérsio tua; hæc, Dóminus tecum.

℟. Exultáte in lætítia, Jacob: personáte, et cánite, quia creávit Dóminus novum super terram: * Fémina circúmdabit virum. ℣. Sacramentum abscónditum à séculis in Deo qui ómnia creávit: * Fémina. *Jerem.* 31. *Ephes.* 3.

Lectio v.

QUid autem quòd Virgo mater orta sit ex stérili? Quia scílicèt oportébat ut ad id quod solum sub sole novum futúrum erat, ac miraculórum caput, via per mirácula sternerétur, ac paulátim ab humilióribus ad sublimióra progressus fieret; quanquàm ália quoque áltior ac divínior rátio à me afferri potest. Etenim natúra grátiæ cedit, statque subtrémula, non sústinens prógredi. Quóniam ítaque futúrum erat ut Dei génitrix Virgo ex Anna nascerétur, natúra grátiæ fœtum antevértere mínimè ausa est; sed mansit infructuósa dùm grátia fructum edidisset.

℟. Misericórdia et véritas obiavérunt sibi; justítia et pax osculátæ sunt: * Etenim Dóminus dabit benignitátem, et terra nostra dabit fructum suum. ℣. Propósuit Deus in dispensatióne plenitúdinis témporum, instauráre ómnia quæ in cœlis et quæ in terra sunt: * Etenim *Ps.* 84. *Ephes.* 1.

Lectio vj.

HOdiè stériles portæ aperiúntur, et virgínea ac divína jánua prodit, ex qua et per quam Deus, qui rebus ómnibus supérior est, in orbem terrárum corporáliter introívit. Hódiè de radíce Jesse virga orta est, ex qua mundo flos divínitùs existens ascendit. Hódiè ex terréna natúra cœlum in terra ille cóndidit, qui olim firmamentum ex aquis fínxerat, atque in altum extúlerat. Ac sanè hoc illo longè divínius est. Nam qui in illo condíderat solem, ex

hoc ipse justítiæ Sol ortus est.

℟. Ego sum, ego sum quæ Dómino canam : * Cessavérunt fortes in Israel, et quievérunt, donec súrgeret mater in Israel. ℣. Ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum factum ex muliére, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant, redímeret : * Cessavérunt. Glória Patri. *Repetitur* ℟. Ego sum, *usquè ad* ℣. *Judic.* 5. *Gal.* 4.

IN III. NOCTURNO.

Ps. Fundamenta ejus, *p.* 153.

Gloria civitatis Dei, in qua natus est Christus.

Ant. 7. d. Egressa est glória Dómini, et stetit in introítu portæ domûs Dómini orientális. *Ezech.* 10.

Ps. Dóminus regnávit, exultet terra, *p.* 63.

Regnat Christus; indè lætatur Sion, exultantque filiæ Judæ.

Ant. 2. D. Dixit Dóminus : Porta hæc clausa erit, et non aperiétur; quóniam Dóminus Deus Israel ingressus est per eam. *Ezech.* 44.

Ps. Cantáte Dómino.... quia, *p.* 49.

Christi Salvatoris manifestatio : indè universæ terræ gaudium.

Ant. 3. g. Erit clausa príncipi : princeps ipse sedébit in ea. *Ezech.* 44.

℣. Dómini est assúmptio nostra, ℟. Et Sancti Israel regis nostri. *Ps.* 88.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 1.

LIber generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Isaac, Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília sancti Bernardi, Abbátis.

Serm. de 12. Prærog. B. M. V. n. 8.

QUid micat in generatióne Maríæ ? Planè quòd ex régibus orta, quòd ex sémine Abrahæ, quòd generósâ ex stirpe David. Si id parùm vidétur, adde quòd generatióni illi ob singuláre privilégium sanctitátis divínitùs nóscitur esse concessa; quòd longè antè eisdem pátribus cœlitùs repromissa; quòd mysticis præfiguráta miráculis; quòd oráculis prænuntiáta prophéticis. Hanc enim sacerdotális virga, dùm sine radíce flóruit; hanc Gedeónis vellus, dùm in médio siccæ áreæ máduit; hanc in Ezechiélis visióne orientális porta quæ nulli unquàm pátuit, præsignábat.

℟. Abrahæ promittens Deus, jurávit per semetipsum, dicens : Benedícens benedícam te. * Et sic longanímiter ferens, adeptus est repromissió-

nem. ℣. Dixit Abrahæ Deus : Reges ex te egredientur, et státuam pactum meum inter me, et te, et semen tuum post te : * Et. *Hebr.* 6. *Gen.* 17.

Lectio viij.

HAnc déniquè præ céteris Isaías, nunc virgam de radíce Jesse oritúram promittébat; nunc evidéntiùs vírginem paritúram. Méritò signum hoc magnum in cœlo apparuisse scríbitur, quod tantò antè de cœlo noscitur fuisse promissum. Dóminus ait : Ipse dabit vobis signum : Ecce virgo concípiet. Magnum profectò signum dedit, quia et magnus ipse qui dedit. Hujus ergò prærogatívæ fulgor quarum non vehementer revérberat áciem oculórum?

℟. Semèl jurávi in sancto meo, si David méntiar : * Semen ejus in æternum manébit, et thronus ejus sicut sol in conspectu meo. ℣. Antè promíserat Deus per Prophétas de Fílio suo, qui factus est ei ex sémine David secundùm carnem : * Semen ejus. *Ps.* 88. *Rom.* 1.

Lectio ix. *n.* 9.

NIhilóminùs fulget étiam novus ille conceptiónis modus, ut non in iniquitáte, quemádmodùm céteræ omnes, sed superveniente Spíritu sancto, sola, et de sola sanctificatióne María concíperet. Nam quòd verum Deum, et Dei Fílium génuit, ut idem ipse Dei atque hóminis Fílius, unus omnínò Deus et homo prodíret ex María, abyssus est lúminis; nec fácilè díxerim quòd vel angélicus óculus ad hujus fulgóris veheméntiam non calíget. De cétero sanè et virginitátem carnis, et propósitum virginitátis, máximè et ipsíus quoque propósiti nóvitas evidenter illustrat; quòd vidélicèt in libertáte spíritûs, legis Mosaícæ decréta transcendens, illibátam Deo córporis simul et spíritûs sanctimóniam vovit.

℟. Erat virgo desponsáta viro, cui nomen erat Joseph, de domo David; * Et nomen vírginis María. ℣. Tu ipse, Dómine Deus, qui elegísti, posuísti nomen ejus; * Et. Glória. *Repetitur* ℟. Erat virgo, *usquè ad* ℣. *Luc.* 1. 2. *Esdr.* 9.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confitémini Dómino, quóniam bonus; ℟. Quóniam in séculum misericórdia ejus. *Ps.* 117.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. QUæ est ista, quæ 1. g. progréditur quasi auróra consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol? *Cant.* 6.

Ant. 4. E. Una est columba mea, perfecta mea, una est matris suæ, electa genitrici suæ. *Cant.* 6.

Ant. 6. c. Vidérunt eam fíliæ, et beatíssimam prædicavérunt; regínæ, et laudavérunt eam. *Cant.* 6.

Ant. 5. a. Surge.

Canticum. Judicum 5.

De Christi Mariæ filii victoriis gratiarum actio.

AUdíte, reges; áuribus percípite, príncipes: * Ego sum, ego sum quæ Dómino canam, psallam Dómino Deo Israel.

Dómine, cùm exíres de Seïr, * et transíres per regiónes Edom,

Terra mota est, * cœlíque ac nubes distillavérunt aquis.

Montes fluxérunt à fácie Dómini, * et Sínaï à fácie Dómini Dei Israel.

Cessavérunt fortes in Israel et quievérunt, * donec súrgeret mater in Israel.

Nova bella elégit Dóminus, * et portas hóstium ipse subvertit.

Salvátæ sunt relíquiæ pópuli: * Dóminus in fórtibus dimicávit.

Benedicta inter mulíeres; * benedicátur in tabernáculo suo.

Qui autem díligunt te, Dómine, * sicut sol in ortu suo splendet, ita rútilent.

[*Et dicitur per Octavam, quando fit de ea.*]

Ant. Surge et veni, columba mea: ostende mihi fáciem tuam. *Cant.* 2.

Ant. 3. a. Quàm pulchra es, et quàm decóra, caríssima in delíciis! *Cant.* 7.

Capitulum. *Baruch* 5.

DEus ostendet splendórem suum in te, omni qui sub cœlo est. Nominábitur enim tibi nomen tuum à Deo: Pax justítiæ, et honor pietátis.

Hymnus.

MOrtále, cœlo tolle, genus, caput:
En noctis horror désiit; en jubar
Nascentis auróræ propinquum
Admónuit properáre solem.
Sacro tumentes gérmine jam polus
Terras amícis ímbribus írrigat:
De stirpe Jesse virga surgit,
Conspícuum paritúra florem.
Cœlestis illum grátia Spíritûs
Inunget: illi Justítia et Fides,
Timorque castus, Veritasque
Et Píetas cómites præíbunt.
Hunc ergò, quem tot sêcla fidélibus
Votis anhélant; quem mísero Deus
Promísit orbi, spem salútis,
Accélera, pia Virgo, fructum.

Sit Trinitáti perpétuum decus,
Inflicta mundo quæ míserans mala,
In matre pignus nascitúri
Non dúbium dat habére Christi. Amen.

℣. Vultum tuum deprecabuntur, ℟. Omnes dívites plebis. *Ps.* 44.

Ad Benedictus.

Ant. 7. G. *duplicanda.* Benedicta tu à Deo tuo in omni tabernáculo Jacob; quóniam in omni gente quæ audíerit nomen tuũ, magnificábitur super te Deus Israel. *Judith* 13.

Oratio.

DEus, qui secundùm propósitum voluntátis tuæ mundum tibi reconciliáre voluisti; præsta, quæsumus, ut qui Nativitátem Vírginis Maríæ, de qua natus est nobis Christus Salvátor, cum gáudio celebrámus, ipsam quam Fílius operátus est salútem, Matris intercessióne consequámur: Per eumdem Dóminum.

AD HORAS, Doxologia:

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

[*Dicitur per Oct. etiam in Festis occurrentibus, nisi propria assignetur.*]

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Non dicitur Symbolum, Quicumque.

Ant. 1. *g.* Quæ est ista. *In* ℟. *br.* ℣. Qui natus es, * de María Vírgine. *Matth.* 1.

Canon proprius.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Una est.

Capitulum. *Eccli.* 24.

QUi creávit me, requiévit in tabernáculo meo, et dixit mihi: In Jacob inhábita, et in Israel hæreditáre, et in electis meis mitte radíces.

℟. *br.* De ventre matris meæ * Deus meus es tu, * Allelúia, allelúia. De ventre. ℣. Spes mea * ab ubéribus, * Allelúia. Glória. De ventre. *Ps.* 21.

℣. Dómine, spes mea à juventúte mea: ℟. In te cantátio mea semper. *Ps.* 70.

AD SEXTAM.

Ant. 6. c. Vidérunt.

Capitulum. *Judith* 13.

LAudáte Dóminum Deũ nostrum, qui non deséruit sperantes in se, et in me ancillâ suâ adimplévit misericórdiam suam quam promísit dómui Israel.

℟. *br.* Propè timentes Dóminum * salutáre ipsíus, * Allelúia, allelúia. Propè. ℣. Ut inhábitet glória * in terra nostra, * Allelúia. Glória. Propè. ℣. Veritas de terra orta

est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Quàm pulchra es.

Capitulum. *Isaiæ* 41.

ELégi te, et non abjéci te: ne tímeas, quia ego tecum sum.

℟. *br.* Pópuli confitebúntur tibi * in ætérnum, * Allelúia, allelúia. Pópuli. ℣. Mémores erunt * nóminis tui, * Allelúia. Glória. Pópuli.

℣. Concupíscet rex decórem tuum, ℟. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum. *Ps.* 44.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Officio parvo, p. cij.

Ant. 6. F. LAuda et lætáre, fília Sion; quia ecce ego vénio, et habitábo in médio tuî, ait Dóminus. *Zach.* 2.

Ant. 8. G. Rex Israel Dóminus in médio tuî; non timébis malum ultrà. *Soph.* 3.

Ant. 1. D. Dóminus Deus tuus in médio tuî; fortis, ipse salvábit. *Soph.* 3.

Ant. 5. C. Gaudébit super te in lætítia, silébit in dilectióne sua, exultábit super te in laude. *Soph.* 3.

Ant. 4. E. Applicabúntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, et erunt mihi in pópulum; et habitábo in médio tuî. *Zach.* 2.

Capitulum. *Apoc.* 21.

ECce tabernáculum Dei cum homínibus, et habitábit cum eis: et ipsi pópulus ejus erunt; et ipse Deus cum eis erit eórum Deus.

Allelúia, allelúia. ℣. Dóminus virtútum nobiscum: susceptor noster Deus Jacob. Allelúia. *Ps.* 45.

Hymnus.

UNus bonórum fons, Deus, ómnium,
Quàm liberáli fundis opes manu!
Non antè concessis Maríam
Quot próperas cumulâre donis!
Inter rigentes, ceu rosa, cláuditur
Spinas, et acres vincit acúleos;
Præsens amáram virulenti
Grátia vim frúticis retundit.
Quantùm pudícas ínclyta vírgines
Præstat remóto quæ dóminam gradu
Sequuntur, et Regis parentem
Sidéreâ comitantur aulâ!
Nec Angelórum par decus: hi Deo
Adstant sedenti; fert hóminem Deum
María, nomen dulce matris
Virgíneo sócians honóri.

Regína mundi, Virgo cliéntium
Tutéla, mœstis perfúgium reis,
Fer nostra Nato vota: tristem
Non pátitur génitrix repulsam.
Sit Trinitáti perpétuum decus,
Inflicta mundo quæ míseras mala,
In matre pignus nascitúri
Non dúbium dat habére Christi. Amen.

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus; ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. *duplicanda.* Ex te egrediétur qui sit dominátor in Israel, et egressus ejus ab inítio, à diébus æternitátis; et erit iste pax, allel. *Mich.* 5.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capit de Dom.

Ant. 2. D. Ecce ténebræ opérient terram, et calígo pópulos; super te autem oriétur Dóminus. *Is.* 60.

Hymnus, Virgíneis títulis, *ut in Officio de B. in Sabbato, p.* xcj. *Et dicitur per Oct. etiam in Festis occurr. nisi aliter notetur.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 1. g. In splendóre ortûs tui, omnes vénient, laudem Dómino annuntiantes. *Is.* 60.

Diebus
INTRA OCTAVAM
Nativitatis B. M.
Semiduplex.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur. Psalmi de Feria.

AD OFFICIUM NOCT.

Tres Ant. ℣. *et* ℟℟℟. *sumuntur ex Noct. diei, secundùm Feriam, dempto ritu solemni.*

Lectio j. de Scriptura occurr. tribus in unam junctis.

Lectio ij. et iij. habentur infrà, in qualibet die.

AD LAUDES.

Ant. sola 5. a. Surge, *p.* 416.

AD HORAS, non dicitur Allelúia, *in* ℟℟℟. *brevibus.*

AD VESPERAS.

Ant. sola 6. F. Lauda, *p.* 418. *Non dicitur* ℣. *Alleluiaticus.*

DOMINICA
INTRA OCTAVAM.

Totum Officium fit de Dominica, ut in Psalterio, incipiendo à I. Vesperis, quæ erunt integræ de Sabbato antè Dominicam occurrente, cum Commem. Nativ. B. M. in utrisque Vesperis ad Laudibus.

Die ix.
DE OCTAVA.

Ex Epístola S. Athanásii Epíscopi, ad Epictétum.

Lectio ij.

NOn peccávit Verbum, quod aliórum peccáta redémit; ut mutátum in

corpus, seipsum pro seipso in sacrifícium offerret, ac seipsum redímeret: sed non ita se res habet; absit. Nam semen Abrahæ apprehendit, ut ait Apóstolus: undè débuit per ómnia frátribus similári, et corpus assúmere nobis símile. Proptéreà ígitur adest verè María, ut ab ea illud assúmat, et tanquàm próprium pro nobis illud ófferat. Ad réliquos quidèm sanctos Verbum factum est, ut prophetárent: ex María autem Verbum, carne assumptâ, homo pródiit, qui natúrâ quidèm et substántiâ Verbum Dei erat; secundùm carnem autem ex sémine David, et ex carne Maríæ homo factus est, ut ait Paulus.

Ex libro S. Fulgéntii Epísc. de fide ad Petrum.

Lectio iij. Cap. 2.

DEus factus est fílius vírginis Maríæ, et María virgo facta est mater Unigéniti Dei; ut *quem Pater génuit* ex æternitáte, ipsum Virgo conceptum proferret in témpore. Illa útiquè Virgo, quam Deus qui de ea fúerat nascitúrus, ita singulári grátiâ prævénit atque replévit, ut ipsum habéret ventris sui fructum, quem ex inítio habet univérsitas Dóminum; et ipsum sibi vidéret nascendi solemnitáte súbdítum, quem in unitáte paternæ substántiæ, non solùm humána, sed étiam angélica creatúra cognoscit et adórat Altíssimum.

AD VESPERAS, fit à Capitulo de sequenti, cum Commem. Octavæ.

Die x.

In Festo

SANCTI SALVII,

Albigensis Epíscopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi Pontificum. Oratio, Ecclésiam tuam, infrà.

Ex libro Historiárum S. Gregórii Turonensis Epíscopi.

Lib. 7. cap. 1.

Lectio ij.

DE beáti Sálvii Epíscopi óbitu exposcit loqui devótio. Hic, relictâ seculári milítiâ, monastérium expetívit. Defuncto Abbáte, alendi gregis súscipit offícium. Illicò sibi secretiórem céllulam quærit, in qua in omni abstinéntia commorátur. Post *multum verò tempus*, ad Episcopátum electus, invítus est ordinátus. Invalescente apud Albigensem urbem inguinário morbo, cùm jam pauci de cívibus remanérent, vir beátus nunquàm recédere vóluit; sed semper hortabátur eos, oratióni incúmbere, et vigíliis instanter insístere.

Lectio iij.

CUm autem tempus suæ vocatiónis agnósceret [beátus Epíscopus,] ipse sibi sarcóphagum compósuit, corpus ábluit, et vestem índuit; et sic intentum semper cœlo beátum spíritum exhalávit [anno quingentésimo octogésimo quarto.] Fuit autem magnæ sanctitátis, minimæque cupiditátis, aurum nunquàm habére volens. Nam si coactus accepisset, prótinùs paupéribus erogábat. Cujus témpore cùm Múmmolus Patrícius multos captívos ab ea urbe duxisset, prosecútus ille, omnes redémit.

Oratio.

ECclésiam tuam, Dómine, interveniente beáto Sálvio Pontífice, perpétuâ miseratióne proséquere; ut inter séculi túrbines constitúta, et præsenti jucunditáte respíret, et æternæ beatitúdinis gáudia percípiat: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, etc.

AD LAUDES, Commemoratio de Octava.

AD VESPERAS, fit à Capitulo de Octava Nativ. B. M. ut in ij. Vesp. Festi; cum Commemoratione S. Salvii, Ant. Sacerdótes. ℣. Salvum, *p.* xxix. *Oratio*, Ecclésiam, *suprà.*

DIE XI.

DE OCTAVA.

Ex libro S. Augustíni Epísc. de sancta Virginitáte.

Lectio ij. Cap. 5.

UNíus sanctæ Vírginis partus ómnium sanctárum vírginum est decus. Et ipsæ cum María matres Christi sunt, si Patris ejus fáciunt voluntátem. Hinc enim et María laudabíliùs atque beátiùs Christi mater est, secundùm ejus sententiam: Quicumque fecít voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse mihi frater, et soror, et mater est. Has sibi omnes propinquitátes in pópulo quem redémit, spiritáliter éxhibet: fratres et soróres habet sanctos víros et sanctas féminas, quóniam sunt illi in cœlesti hæreditáte cohærédes. Mater ejus est tota Ecclésia, quia membra ejus, id est, fidéles ejus, per Dei grátiam ipsa útiquè parit. Item mater ejus est omnis ánima pia, fáciens voluntátem Patris ejus fœcundíssimâ caritáte in iis quos párturit, donec in eis ipse formétur.

Lectio iij. Cap. 5 et 6.

MAría ergò fáciens voluntátem Dei corporáliter Christi tantúmmodò mater est, spiritáliter autem et soror et mater. Ac per hoc illa una fémina, non solùm spíritu,

verùm étiam córpore, et mater est et virgo. Et mater quidèm spíritu, non cápitis nostri, quod est ipse Salvátor, ex quo magis illa spiritáliter nata est; quia omnes qui in eum credíderint, in quibus et ipsa est, rectè fílii sponsi appellantur: sed planè mater membrórum ejus quod nos sumus; quia cooperáta est caritáte, ut fidéles in Ecclésia nascerentur, qui illíus cápitis membra sunt; córpore verò ipsíus cápitis mater. Oportébat enim caput nostrum, propter insigne miráculum, secundùm carnem nasci de Vírgine: quò significáret membra sua de vírgine Ecclésiâ secundùm spíritum nascitúra.

Die xii.

DE OCTAVA.

Sermo sancti Petri Chrysólogi.

Serm. 143. *Lectio ij.*

VIdétis quibus est Virgo oppigneráta munéribus. Ave, grátiâ plena. Hæc est grátia quæ dedit cœlis glóriam, terris Deum, fidem Géntibus, finem vítiis, vitæ órdinem, móribus disciplínam. Hanc grátiam détulit *Angelus*, accépit Virgo, salútem séculis redditúra. Ave, grátiâ plena. Quia síngulis grátia se est largíta per partes; Maríæ verò simul se totam dedit grátiæ plenitúdo. Omnes, inquit Evangelista, de plenitúdine ejus accépimus. Undè et David dicit: Descendit sicut plúvia in vellus. Vellus cùm sit de córpore, nescit córporis passiónes: sic virgínitas cùm sit in carne, vítia carnis ignórat.

Lectio iij.

BEnedicta tu inter mulíeres. Verè benedicta Virgo, quæ et virginitátis póssidet decus, matris et pértulit dignitátem. Verè benedicta, quæ et superni conceptûs méruit grátiam, et sústulit integritátis corónam. Verè benedicta, quæ et divíni gérminis suscépit glóriam, et regína totíus éxtitit castitátis. Verè benedicta, quæ fuit major cœlo, fórtior terrâ, orbe látior; nam Deum quem mundus non capit, sola cepit. Portávit eum qui portat orbem, génuit genitórem suum, nutrívit ómnium vivéntium nutritórem.

Die xiii.

DE OCTAVA.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

In Nativit. B. M. V. n. 7. *Lectio ij.*

TOtis medullis córdium, totis præcordiórum afféctibus, et votis ómnibus Maríam venerémur; quia sic est voluntas ejus qui totum nos habére vóluit per Maríam. Hæc,

inquam, voluntas ejus est, sed pro nobis. In ómnibus síquidèm, et per ómnia próvidens míseris, trepidatiónem nostram solátur, fidem éxcitat, spem róborat, diffidéntiam ábigit, érigit pusillanimitátem. Ad Patrem verebáris accédere, Jesum tibi dedit mediatórem, hunc tibi fratrem María dedit. Sed fórsitan et in ipso majestátem vereáre divínam, quòd licèt factus sit homo, mánserit tamen Deus. Advocátum habére vis et ad ipsum? Ad Maríam recurre: pura síquidèm humánitas in María, non modò pura ab omni contaminatióne, sed et pura singularitáte natúræ. Nec dúbius díxerim, exaudiétur et ipsa pro reveréntia sua. Exáudiet útiquè matrem Fílius, et exáudiet Fílium Pater. Filíoli, hæc peccatórum scala, hæc mea máxima fidúcia est, hæc tota rátio spei meæ.

Lectio iij.

INvenisti, ait Angélus, grátiam apud Deum. Feliciter. Semper hæc invéniet grátiam, et sola est grátia, quâ egémus. Prudens Virgo non sapiéntiam, sicut Sálomon, non divítias, non honóres, non poténtiam, sed grátiam requirébat. Nimírùm sola est grátia, quâ salvámur. Quid nos ália concupíscimus, fratres? Quærámus grátiam, et per Maríam quærámus; quia quod quærit, ínvenit, et frustrári non potest. Quærámus grátiam, sed grátiam apud Deum; nam apud hómines grátia fallax. Quærant álii méritum; nos invenire grátiam studeámus. Quid enim? Nùm grátiæ est quòd hìc sumus? Profectò misericórdiæ Dómini est, quòd non sumus consumpti nos. Qui nos? Nos perjúri, nos adúlteri, nos homicídæ, nos raptóres, purgamenta útiquè mundi hujus. Consúlite consciéntias vestras, fratres, et vidéte quia ubi abundávit delictum, superabundat et grátia. María non prætendit méritum sed grátiam quærit.

DIE XIV.

IN FESTO

EXALTATIONIS SANCTÆ CRUCIS.

SOLEMNE-MINUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria ; et sic in toto Officio.

Ant. RÁdix Jesse , qui 8. G. stat in signum populórum , ipsum gentes deprecabuntur ; et erit sepulcrum ejus gloriósum. *Is.* 11.

Ant. 3. a. Ascendet sicut virgultum coràm eo , et sicut radix de terra sitienti : non est spécies ei , neque decor. *Is.* 53.

Ant. 4. E. Sicut ovis ad occisiónem ducétur ; et quasi agnus coràm tondente se , non apériet os suum. *Is.* 53.

Ant. 1. D. Si posúerit pro peccáto ánimam suam , vidébit semen longævum ; et voluntas Dómini in manu ejus dirigétur. *Is.* 53.

Ant. 7. d. Justificábit ipse justus multos , et iniquitátes eórum ipse portábit. *Is.* 53.

Capitulum. *Isaiæ* 11.

LEvábit Dóminus signum in natiónes , et congregábit profugos Israel , et dispersos Juda cólliget à quátuor plagis terræ.

℟. Fílius hóminis tradétur Princípibus Sacerdótum , et Scribis ; et condemnábunt eum morte , et * Tradent eum géntibus , ad crucifigendum ; et tértiâ die resurget. ℣. Occidétur Christus ; et non erit ejus pópulus qui eum negatúrus est. * Tradent. Glória Patri. *Repetitur* ℟. Fílius hóminis , *usquè ad* ℣. *Matth.* 20. *Dan.* 9.

Hymnus.

CRux alma , salve , Crux venerábilis ,
Torrente Christi sánguinis ébria :
Testis dolórum , tu supréma
Verba Dei morientis audis.
Tu celsa sedes , undè suos docet :
Vitális , in quo nos péperit , thorus ;
Currus triumphantis , tribúnal

Júdicis, atque litantis ara.
Non rapta cæsis hóstibus ímpia
Hìc arma fulgent; nec dómiti duces
Graves caténis hìc trahuntur:
Nobílior Crucis est triumphus.
Orbis redempti quália pígnora!
Crux tincta Christi sánguine adhùc madet:
Speráte, mortáles: salútem
Plena necis monumenta præstant.
Crux certa cœli sémita, quæ Patris
Thronum petenti pandis iter Deo:
Nunc álterâ nobis nefas est
Ire viâ malè delicátos.
Laus summa Patri qui creat ómnia,
Natóque, mundum qui réparat Cruce:
Qui cuncta replet, summa sancto
Spirítui: tribus una semper.
Amen.

℣. Accípere ánimam meam consiliáti sunt: ℟. Ego autem in te speráví, Dómine. *Ps.* 30.

Ad Magníficat.

Ant. J. *duplicanda.* Ego quasi agnus qui portátur ad víctimam; cogitavérunt super me consília, dicentes: Eradámus eum de terra vivéntium, et nomen ejus non memorétur ámpliùs. *Jerem.* 11.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. de Natívitate B. Mariæ, p. 419.

Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum, qui crucifixus est, * Veníte, adorémus. *Matth.* 28.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

Lignum Crucis mirábile
Totum per orbem próminet,
In qua pependit ínnocens
Christus, Redemptor ómnium.
Hanc nulla cedrus árborem
Adæquat alto vértice,
Quæ poma nescit nóxia,
Sed ferre vitæ prædmia.
Tu, Christe, Rex piíssime,
Hujus Crucis signáculo,
Diébus, horis ómnibus,
Muníre nos non ábnuas;
Ut lingua cordi cónsona,
Comesque cordis púritas,
Laudis tibi perénniter
Munus rependat débitum.
Qui per Crucem nos líberas,
Fíli, tibi laus máxima,
Cum Patre: nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. *a.* Benedictum est lignum, per quod fit justítia. *Sap.* 14.

Ant. 3. *a.* Ab initio cùm perírent superbi gigantes, spes orbis terrárum ad ratem confúgiens, remísit sæculo semen nativitátis. *Sap.* 14.

Ant. 8. G. Quóniam potens es, Dómine, ex ómnibus salváre; transeuntes mare hómines, exíguo ligno liberáti sunt. *Sap.* 14.

℣. Laudábunt ligna saltûs coràm Dómino; ℟. Quia venit judicáre terram. 1. *Paral.* 16.

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 7.

FActum est dilúvium quadraginta diébus super terram; et multiplicátæ sunt aquæ, et elevavérunt arcam in sublíme à terra. Vehementer enim inundavérunt, et ómnia replevérunt in superfície terræ: porrò arca ferebátur super aquas. Et aquæ prævaluérunt nimìs super terram; opertíque sunt omnes montes excelsi sub universo cœlo. Quíndecim cúbitis áltior fuit aqua super montes quos operúerat. Consúmptaque est omnis caro quæ movebátur super terram, vólucrum, animántium, bestiárum, omniumque reptílium quæ reptant super terram: universi hómines et cuncta in quibus spiráculum vitæ est in terra, mórtua sunt. Et delévit omnem substántiam quæ erat super terram, ab hómine usquè ad pecus, tàm réptile quàm vólucres cœli; et deléta sunt de terra: remansit autem solus Noe, et qui cum eo erant in arca.

℟. Cùm aqua deléret terram, sanávit íterùm Sapiéntia, * Per contemptíbile lignum justum gubernans. ℣. Quem vos interemistis, suspendentes in ligno, hunc príncipem Deus exaltávit, ad dandam pœniténtiam Israéli, * Per. *Sap.* 10. *Act.* 5.

Lectio ij. Cap. 22.

TEntávit Deus Abraham, et dixit ad eum: Abraham, Abraham. At ille respondit: Adsum. Ait illi: Tolle fílium tuum unigénitum quem díligis, Isaac, et vade in terram visiónis; atque ibi ófferes eum in holocaustum super unum móntium quem monstrávero tibi. Igitur Abraham de nocte consurgens, stravit ásinum suum, ducens secum duos júvenes et Isaac fílium suum. Cùmque concidisset ligna in holocaustum, ábiit ad locum quem præcéperat ei Deus. Die autem tértio, elevátis óculis, vidit locum procul; dixitque ad púeros suos: Expectáte hìc cum ásino; ego et puer illùc usquè properantes, postquàm ado-

ravérimus, revertémur ad vos. Tulit quoque ligna holocausti, et imposuit super Isaac fílium suum : ipse verò portábat in mánibus ignem et gládium.

℟. Ducens Abraham secum Isaac fílium suum, ábiit ad locum quem præcéperat ei Deus, ut immoláret eum ; * Ligna quoque holocausti impósuit super eum, et pósuit eum in altáre super struem lignórum. ℣. Próprio Fílio suo non pepercit Deus ; sed pro nobis ómnibus trádidit illum ; * Ligna. *Gen.* 22. *Rom.* 8.

De libro Exodi.

Lectio iij. Cap. 12.

Dixit Dóminus ad Móysen et Aáron in terra Ægypti : Mensis iste vobis princípium ménsium ; primus erit in ménsibus anni. Loquímini ad universum cœtum filiórum Israel, et dícite eis : Décimâ die mensis hujus tollat unusquisque agnum per famílias et domos suas. Sin autem minor est número rus, ut sufficere possit ad vescendum agnum, assúmet vicínum suum qui junctus est dómui suæ, juxtà número rum animárum quæ sufficere possunt ad esum agni. Erit autem agnus absque mácula, másculus, annículus : juxtà quem ritum tollétis et hædum. Et servábitis eum usquè ad quartam-décimam diem mensis hujus : immolabitque eum universa multitúdo filiórum Israel ad vésperam. Et sument de sánguine ejus, ac ponent super utrumque postem, et in superliminaribus domórum, in quibus cómedent illum.

℟. De sánguine agni ponent fílii Israel super utrumque postem, et in superliminaribus domórum : * Erit autem sanguis vobis in signum, † Nec erit in vobis plaga disperdens. ℣. Redempti estis pretióso sánguine quasi agni immaculáti Christi : * Erit. Glória. † Nec. *Exod.* 12. 1. *Petr.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Dóminus ostendit Móysi lignum : quod cùm misisset in aquas, in dulcédinem versæ sunt. *Exod.* 15.

Ant. 7. b. Nonnè à ligno indulcáta est aqua amára ? et dedit homínibus sciéntiam Altíssimus, honorári mirabílibus suis. *Eccli.* 38.

Ant. 4. A. In hoc ostendisti inimícis nostris, quia tu es qui líberas ab omni malo. *Sap.* 16.

℣. In te speravérunt patres nostri, Dómine : ℟. Speravérunt, et liberásti eos. *Ps.* 21.

Lectio iv.
Ex Chron. Pasch. Theoph. Cedren. Suid. Baron.

CHósroes Persárum rex, extrémis Phocæ impérii tempóribus, AEgypto et Africâ occupátis, ac Jerosólymâ captâ, multisque ibi Christianórum míllibus, pàrtim in captivitátem cum Zacharía Patriarcha abductis, Crucem étiam Dómini quam Hélena in monte Calváriæ collocârat, post innúmeras distributiónes, tribus jam tùm réliquis portiónibus conflátam, in Pérsidem asportávit, anno Christi sexcentésimo décimo quarto. Heráclius qui jam ab annis quátuor Phocæ succésserat, étiam per sequentes annos multis belli incómmodis, et calamitátibus affectus, pacem bis à Chósroe pétiit; sed hanc ille pertináciter utráque vice denegávit, nisi Crucifíxo abnegáto, sol adorarétur à Románis. Quam impietátem detestátus Heráclius, imploráto Dei auxílio, bellum quasi sacrum suscépit, militesque ad martyrium hortátus, signa cùm hoste cóntulit. Post diuturnum bellum, anno demùm sexcentésimo vigésimo séptimo exeunte, Persas ingenti prælio superávit.

℟. Pugnávit Jósue contrà Amalec: cùmque lèváret Móyses manus, vincébat Israel; Aáron autem et Hur sustentábant manus ejus ex utráque parte. * Et dixit Dóminus: Delébo memóriam Amalec. ℣. Preces supplicationesque cum lácrymis ófferens Christus, exaudítus est. * Et. *Exod.* 17. *Hebr.* 5.

Lectio v.

VIctus ígitur Chófroes, in fuga quâ trajícere Tigrim parábat, Medarsen fílium sócium regni designat. Quam contuméliam cùm Síroes Chrósroæ major natu fílius ægrè ferret, patre simul et fratre interemptis, regno Persárum potítus est, pacemque cum Heráclio fecit, quibusdam acceptis conditiónibus, quarum ea prima fuit, ut Crucem Dómini restitúeret. Captívos ítaque, in primis Zacharíam patriarcham dimísit, restitútis étiam Crucis sanctæ partículis, quarum thecam argénteam íntegram, illæsaque sigilla ipse Patriarcha agnóvit. Igitur Crux sancta quatuórdecim post annos quàm vénerat in Persárum potestátem, recepta est: et deláta primùm Constantinópolim, et anno sequenti Jerosólymam, in locum prístinum restitúta est; actæ-

que Deo de victóriis grátiæ. Exindè Exaltatiónis sanctæ Crucis festívitas, quæ hâc die quotannis agebátur, celébrior habéri cœpit.

℟. Fugávit Jósue Amalec; ædificavitque Móyses altáre, et vocávit nomen ejus, Dóminus exaltátio mea, dicens: * Quia manus sólii Dómini erit contrà Amalec, à generatióne in generatiónem. ℣. Ostendit mihi Angelus in médio civitátis lignum vitæ: et omne maledictum non erit ámpliùs, sed sedes Dei et Agni in illa erunt: * Quia. *Exod.* 17. *Apoc.* 22.

Lectio vj.

Ex Andr. du Chesne, Guill. de Nangis, Gauf. de Beaulieu.

HAc eâdem die sanctus Ludovícus, Francórum rex, anno millésimo ducentésimo quadragésimo primo, partem Domínicæ Crucis, quæ in Syria título pignoris apud Templários mílites remánserat, à Balduíno Orientis Imperatóre acceptam cumália non módica portióne, ex qua Imperatóres Ecclésiis et amícis partículas dare consuéverant, itemália multa Domínicæ Passiónis instrumenta, Parísios, præcedente Clero, solémniter tránstulit. Tunc rex piíssimus magnum exhibuit christiánæ pietátis argumentum, cùm, abjectis véstibus régiis, et pedes nudátus, in urbem intulit instrumentum quo mundi prétium persolútum est. Demùm constructâ in régio palátio magníficâ Capellâ, sacrosancta redemptiónis nostræ insígnia religiósè in ea asservári vóluit. Ex váriis sacrosanctæ Crucis portiónibus quæ diversas Gálliæ Ecclésias illustrant et ditant, unà gaudet Ecclésia Tolosána, quam religiósè servat et venerátur.

℟. Benedixit rex pópulo in nómine Dómini exercítuum, dixitque: * Antè Dóminum vílior fiam plusquàm factus sum, et † Ero húmilis in óculis meis, et gloriósior apparébo. ℣. Mihi absit gloriári, nisi in Cruce Dómini nostri Jesu Christi: * Antè. Glória. † Ero. 2. *Reg.* 6. *Gal.* 6.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Mórsibus colubrórum exterminabantur; sed ad correptiónem in brevi turbáti sunt, signum habentes salútis. *Sap.* 16.

Ant. 6. c. Qui conversus est, non per hoc quod vidébat sanabátur, sed per te ómnium Salvatórem. *Sap.* 16.

Ant. 5. C. Misericórdia advéniens sanábat illos; in memória enim sermó-

num tuórum examinabantur. *Sap.* 16.

℣. Tu es Deus qui mandas salútes Jacob; ℟. Salvâsti enim nos de affligéntibus nos. *Ps.* 43.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 12.

IN illo témpore, dixit Jesus turbis Judæórum: Nunc judícium est mundi, nunc princeps hujus mundi ejiciétur foràs; et ego si exaltátus fúero à terra, ómnia traham ad meipsum. Et réliqua.

Homília sancti Leónis, Papæ.

Serm. 8. *de Pass. Domini, c.* 6.

EXaltáto, dilectíssimi, per crucem Christo, non illa tantùm spécies aspéctui mentis occurrat, quæ fuit in óculis impiórum, quibus per Móysen dictum est: Et erit pendens vita tua antè óculos tuos, et timébis die ac nocte, et non credes vitæ tuæ. Isti enim nihil in crucifixo Dómino præter fácinus suum cogitáre potuérunt, habentes timórem, non quo fides vera justificátur, sed quo consciéntia iníqua torquétur. Noster verò intellectus, quem Spíritus veritátis illúminat, glóriam Crucis cœlo terrâque radiantem, puro ac líbero corde suscípiat, et interióre ácie vídeat, quale sit quod Dóminus, cùm de passiónis suæ loquerétur instántia, dixit: Nunc judícium mundi est, nunc princeps hujus mundi ejiciétur foràs; et ego si exaltátus fúero à terra, ómnia traham ad me.

℟. Nunc judícium est mundi, nunc princeps hujus mundi ejiciétur foràs; * Et ego si exaltátus fúero à terra, ómnia traham ad meipsum. ℣. Locútus est Dóminus ad Móysen: Fac serpentem æneum, et pone eum pro signo; qui percussus aspéxerit eum, vivet; * Et ego. *Joan.* 12. *Num.* 21.

Lectio viij. Cap. 7.

O Admirábilis poténtia Crucis! ô ineffábilis glória passiónis! in qua et tribúnal Dómini, et judícium mundi, et potestas est Crucifixi. Traxisti enim, Dómine, ómnia ad te; et cùm expandisses totâ die manus tuas ad pópulum non credéntem et contradicéntem tibi, confitendæ majestátis tuæ sensum totus mundus accépit. Traxisti, Dómine, ómnia ad te; cùm in execratiónem Judáici scéleris, unam protulérunt ómnia elementa senténtiam, cùm obscurátis lumináribus cœli, et converso in noctem die, terra quoque mótibus nutáret insóli-

tis, univérsaque creatúra impiórum úsui se negáret. Traxisti, Dómine, ómnia ad te; quóniam, scisso templi velo, sancta sanctórum ab indignis pontifícibus recessérunt; ut figúra in veritátem, prophetía in manifestatiónem, et lex in Evangélium verterétur.

℟. Deus, quæ prænuntiávit per os ómnium Prophetárum pati Christum suum, sic implévit. * Pœnitémini ígitur, et convertímini, ut deleantur peccáta vestra. ℣. Ipse peccáta multórum tulit, et pro transgressóribus rogávit. * Pœnitémini: *Act.* 3. *Is.* 53

Lectio ix.

TRaxisti, Dómine, ómnia ad te; ut quod in uno Judææ templo obumbrátis significatiónibus tegebátur, pleno apertóque sacramento, universárum ubíquè natiónum devótio celebráret. Nunc étenim et ordo clárior Levitárum, et dignitas ámplior Seniórum, et sacrátior est únctio Sacerdótum, quia Crux tua ómnium fons benedictiónum, ómnium est causa gratiárum; per quam credéntibus datur virtus de infirmitáte, glória de oppróbrio, vita de morte. Nunc étiam carnálium sacrificiórum varietáte cessante, omnes differéntias hostiárum una córporis et sánguinis tui implet oblátio; quóniam tu es verus Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi; et ita in te universa pérficis mystéria, ut sicut unum est pro omni víctima sacrifícium, ita unum de omni gente sit regnum.

℟. Hóstiæ quæ secundùm legem offeruntur, nunquàm possunt auferre peccáta: * Christus autem unam pro peccátis ófferens hóstiam, unâ oblatióne consummávit in sempiternum sanctificátos. ℣. Sacrifícium et oblatiónem noluisti, Deus; holocaustum et pro peccáto non postulásti: * Christus. Glória Patri. *Repetitur* ℟. Hóstiæ, *usquè ad* ℣. *Hebr.* 10. *Ps.* 39.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Ipse rédimet Israel, ℟. Ex ómnibus iniquitátibus ejus. *Ps.* 129.

AD LAUDES.

Ant. 7. c. CHristus mórtuus est pro peccátis nostris, et resurrexit tértiâ die secundùm Scriptúras. 1. *Cor.* 15.

Ant. 4. E. Humiliávit semetipsum, factus obédiens usquè ad mortem, mortem autem Crucis; propter quod et Deus exaltávit illum. *Philip.* 2.

Ant. 2. D. Cùm esset Fílius Dei, dídicit ex iis quæ passus est obedién-

tiam ; et consummátus , factus est ómnibus obtemperántibus sibi causâ salútis æternæ. *Heb.* 5.

Ant. 3. a. Sic oportébat.

Canticum. Isaiæ 49.

Crucis Christi gloria et fructus,

Ecce levábo ad gentes manum meam , * et ad pópulos exaltábo signum meum.

Et áfferent fílios tuos , [Sion ,] in ulnis , * et fílias tuas super húmeros portábunt.

Et erunt reges nutrítii tui , * et regínæ nutrices tuæ.

Vultu in terram demisso , adorábunt te , * et púlverem pedum tuórum lingent.

Et scies quia ego Dóminus , * super quo non confundentur , qui expectant eum.

Ant. Sic oportébat Christum pati et resúrgere , et prædicári in nómine ejus pœniténtiam , et remissiónem peccatórum in omnes gentes. *Luc.* 24.

Ant. 8. G. Verbum Crucis pereúntibus quidem stultítia est ; iis autem qui salvi fiunt , nobis , Dei virtus est. 1. *Cor.* 1.

Capitulum. 1. *Cor.* 1.

Prædicámus Christum crucifixum , Judæis quidèm scándalum , Géntibus autem stultítiam ; ipsis autem vocátis Judæis atque Græcis , Christum Dei virtútem , et Dei sapiéntiam.

Hymnus.

Uncta Crux Dei cruóre ,
Quàm potens et éfficax !
Hujus attactu jacentes
Erigunt se mórtui :
Christus olìm quâ pependit ,
Tanta vis fuit Crucis.
Públici fontes salútis ,
Sacra Christi vúlnera ,
Vulnerátos illa sanant
Anguis instar ænei :
Quisquis æger speret , et spe
Non suâ fraudábitur.
Crux tribúnal , quo sedébit
Justus ultor críminum :
Sponte sed nos judicémus ,
Cedet ira Júdicis ;
Nosque primi puniámus ,
Ne secundus púniat.
Tótius fons sanctitátis ,
Sancta quo sunt ómnia ,
Qui tuo quodcumque crimen
Expiâsti sánguine ,
Labe puros , Christe , serves
Christiános móribus.
Sempiterna laus Parenti
Qui creávit ómnia ;
Filióque qui redémit
Morte nos volens suâ :
Par et illi cujus almo
Recreámur hálitu. Amen.

℣. Omnis terra adóret te , et psallat tibi : ℟. Psalmum dicat nómini tuo , Dómine. *Ps.* 65.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. *duplicanda*

Dignus

Dignus est Agnus qui occísus est, accípere virtútem, et divinitátem, et sapiéntiam, et fortitúdinem, et honórem, et glóriam, et benedictiónem. *Apoc.* 5.

Oratio.

DEus, qui nos hodiernâ die Exaltatiónis sanctæ Crucis ánnuâ solemnitáte lætíficas; præsta, quæsumus, ut cujus mystérium in terra cognóvimus, ejus redemptiónis præmia in cœlo mereámur: Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum.

Fit Commem. de Nativ. B. M. Ant. Benedicta tu. ℣. Vultum tuum. *Oratio.*, Deus, qui secundùm, *p.* 417.

AD HORAS, Doxologia:

Qui per Crucem nos líberas,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre: nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 7. c. Christus.

In ℟. *br.* ℣. Qui passus es * pro nobis. 1. *Petr.* 2.

Canon proprius.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Humiliávit.

Capitulum. *Act.* 10.

NOs testes sumus ómnium quæ fecit in regióne Judæórum et Jerúsalem, quem occidérunt suspendentes in ligno: hunc Deus suscitávit tértiâ die.

℟. *br.* Lápidem quem reprobavérunt ædificantes, * hic factus est in caput ánguli, ** Allelúia, allelúia. Lápidem. ℣. A Dómino factum est istud, * et est mirábile in óculis nostris, * Allelúia. Glória. Lápidem. *Ps.* 117.

℣. Deus noster, Deus salvos faciendi, ℟. Et Dómini Dómini éxitus mortis. *Ps.* 67.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Cùm esset.

Capitulum. *Hebr.* 2.

DEcébat eum propter quem ómnia, et per quem ómnia, qui multos fílios in glóriam addúxerat, auctórem salútis eórum per passiónem consummáre.

℟. *br.* Deus rex noster * operátus est salútem, * Allelúia, allelúia. Deus. ℣. In médio * terræ, * Allelúia. Glória. Deus. *Ps.* 73.

℣. Apud Dóminum misericórdia, ℟. Et copiósa apud eum redémptio. *Ps.* 129.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Verbum Crucis.

Capitulum. *Ephes.* 3.

DEus det vobis ut possítis comprehéndere cum ómnibus sanctis, quæ sit latitúdo, et longitúdo, et sublímitas, et profúndum; scire étiam

supereminentem sciéntiæ caritátem Christi, ut impleámini in omnem plenitúdinem Dei.

℟. *br.* Magnus Dóminus noster, * et magna virtus ejus, * Allelúia, allelúia. Magnus. ℣. Et sapiéntiæ ejus * non est número, * Allelúia. Glória Patri. Magnus. *Ps.* 146.

℣. Notam fecisti in pópulis virtútem tuam: ℟. Redemisti in bráchio tuo pópulum tuum. *Ps.* 76.

AD II. VESPERAS.

Ant. CHristus nos redémit de maledicto legis, factus pro nobis maledictum; quia scriptum est: Maledictus omnis qui pendet in ligno. *Galat.* 3.

Ant. 8. G. Eum qui non nóverat peccátum, pro nobis peccátum fecit Deus; ut nos efficerémur justítia Dei in ipso. 2. *Cor.* 5.

Ant. 6. F. *Commendat* caritátem suam Deus in nobis; quóniam justificáti in sánguine Christi, salvi érimus ab ira per ipsum. *Rom.* 5.

Ant. 5. C. Gloriámur in Deo per Dóminum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliatiónem accépimus. *Rom.* 5.

Ant. 3. a. Semèl oblátus est ad multórum exhaurienda peccáta: secundò sine peccáto apparébit expectántibus se, in salútem. *Hebr.* 9.

Capitulum. *Act.* 10.

PRæcépit nobis prædicáre pópulo, et testificári quia ipse est qui constitútus est à Deo judex vivórum et mortuórum. Huic omnes Prophétæ testimónium pérhibent, remissiónem peccatórum accípere per nomen ejus omnes qui credunt in eum.

Allelúia, allelúia. ℣. Ipse rédimet Israel ex ómnibus iniquitátibus ejus. Allelúia. *Ps.* 129.

Hymnus.

SIgnum novi Crux fœderis,
Crux orbis arca náufragi,
Cùm jam perímus, nos ratis
Portus refers in pátrios.
Telis rubentem flámmeis
Ultóris exarmas manum:
Placátur, ut te réspicit,
Iras et oblivíscitur.
Lèthále si vulnus ferat
Infernus anguis mórsibus;
Læsi simul te víderint,
Repentè tu medéberis.
Ara sub illa par Deo
Se consecrávit hóstia:
Hâc sede læsum fílius
Placávit orátor Patrem.
Crux sancta, Crux amábilis,
Crux tincta Christi sánguine,

Haurire da nos largiùs
Vitam, Dei de fúnere.
Qui per Crucem nos líberas,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre : nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

℣. In te confídit ánima mea, Deus; ℟. Et in umbra alárum tuárum sperábo. *Ps.* 56.

Ad Magníficat.

Ant. 7. *d. duplicanda.* Parébit signum Fílii hóminis in cœlo; et tunc plangent omnes tribus terræ, et vidébunt Fílium hóminis veniéntem in núbibus cœli cum virtúte multa et majestáte. *Matth.* 24.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Deindè fit Commem. de Octava Nativ. B. M. Ant. Dómine. ℣. Usquè, *p.* 410. *Oratio*, Deus, qui secundùm, *p.* 417.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 6. F. Agnum ófferes ad vésperum in odórem suavitátis. *Exod.* 29.

Hymnus.

JEsu, manus, pedes, caput,
Perfossus et sacrum latus,
Fac vox profúsi sánguinis
Ascendat ad thronum Patris.
Nobis, Redemptor, Crux tua
Sit sola spes et glória.
Quis jam tibi vel vívere,
Jesu, recúset vel mori?
Plagæ tui sint córporis
Ægris azylum méntibus:
A Patris ira nos tegas
Blando, Redemptor, in sinu.
Qui per Crucem nos líberas,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre : nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a Ecce in médio throni Agnum stantem tanquàm occísum. *Apoc.* 5.

QUATUOR TEMPORA Septembris celebrantur Feriâ iv, Feriâ vj, et Sabbato post Festum Exaltationis sanctæ Crucis.

[*Dominicâ præcedenti, habetur ad Primam Canon proprius.*]

Officium fit de Feriâ, additis et exceptis quæ hìc in his tribus Feriis propria sunt.

Si in iis diebus occurrat Festum Semiduplex, aut suprà, Officium fit de Festo, cum Commemoratione de Feria per Homiliam in Evangelium, quæ legitur pro ultima Lectione, et per Ant. et ℣. cum Oratione propria Feriæ IV. Temporum, ad Laudes.

FERIA QUARTA.

Quatuor Temporum.

Lectio j. et ij. de Scriptura occurrente ; è tribus fiunt duæ.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio iij. Cap. 9.

IN illo témpore, respondens Jesu unus de turba, dixit : Magister, áttuli fílium meum ad te, habentem spíritum mutum : qui ubicumquè eum apprehénderit, allídit illum ; et spumat, et stridet déntibus, et arescit : et dixi discípulis tuis ut ejícerent illum, et non potuérunt. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 57. *aliàs* 58. *in Marc.*

NOn mihi raro exemplo dicas, quosdam sine jejúnio dæmones ejecisse. Nam si unus aut alter increpando sic expulisse narrétur, fíeri nequit, ut siis quiid pátitur, in delíciis vivat, ab hoc unquàm furóre liberétur. Jejúnio enim et oratióne máximè opus est ei qui hoc morbo labórat. Sed si fide opus est, ínquies, cur opus est et jejúnio ? Quia cum fide jejúnium non parvam addit fortitúdinem : philosóphiam quippè magnam indit, et ángelum ex hómine éfficit, ac cum incorpóreis virtútibus pugnat. Verùm non súfficit illud ; sed addi debet orátio, quæ étiam præeat oportet. Vide ergò quanta bona ex utróque gignantur.

℟. Quarè non potúimus ejícere spíritum immundum ? Dixit Jesus : * Hoc genus in nullo potest exíre, nisi in oratióne et jejúnio. ℣. Scitóte quóniam exáudiet Dóminus preces vestras, si permansérítis in jejúniis et oratiónibus : * Hoc. Glória. * Hoc. *Marc.* 9. *Judith* 4.

AD LAUDES.

℣. Humiliábam in jejúnio ánimam meam ; ℟. Et orátio mea in sinu meo convertétur. *Ps.* 34.

Ad Benedictus.

Ant. 7. d. Increpávit Jesus spíritum immundum, et sanávit púerum, et réddidit illum patri ejus. Stupébant autem omnes in magnitúdine Dei. *Luc.* 9.

Preces flexis genibus.

Oratio.

MIsericórdiæ tuæ remédiis, quæsumus, Dómine, nostram ádjuva fragilitátem ; ut quæ suâ conditióne attéritur, tuâ cleméntiâ reparétur : Per Dóminum.

Et dicitur per Horas tantùm.

Fiunt Suffragia consueta.

Ad Prim. Canon proprius.

AD VESPERAS , si sint de Feria , dicitur ad Magníficat , *Antiph. ut in Psalterio ; cum Precibus , flexis genibus , et Oratione de Dominica præced. et Suffragiis.*

FERIA SEXTA.

QUATUOR TEMPORUM.

Lectio j. et ij. de Scriptura occurrente ; è tribus fiunt duæ.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 7.

IN illo témpore , rogábat Jesum quidam de Pharisæis, ut manducáret cum illo. Et ingressus domum Phærisæi , discúbuit. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

Homiliâ 33. *in Evang. habitâ in Basil. S. Clementis , Feriâ vj. IV. Temp. Septembr.*

SI recta ópera ágimus , quibus opiniónis bonæ odóre Ecclésiam respergámus , quid in Dómini córpore nisi unguentum fúndimus ? Sed secùs pedes Jesu múlier stetit. Contrà pedes enim Dómini stétimus , cùm in peccátis pósiti ejus itinéribus renitebámur. Sed si ad veram pœniténtiam post peccáta convértimur, jam retrò secùs pedes stamus ; quia ejus vestígia séquimur quem impugnabámus. Lácrymis múlier pedes ejus rigat. Quod nos quoque veráciter ágimus , si quibúslibet últimis membris Dómini per compassiónis affectum inclinámur , si sanctis ejus in tribulatióne compátimur , si eórum tristítiam nostram putámus.

℟. Conversus Jesus ad mulíerem , dicit Simóni : * Dico tibi ; † Remittuntur ei peccáta multa , quóniam dilexit multùm. ℣. Ego sum Dóminus Deus tuus fortis , zelótes , et fáciens misericórdiam in míllia his qui díligunt me : * Dico. Glória. † Remittuntur. *Luc.* 7. *Exod.* 20.

AD LAUDES.

℣. Miserátor et miséricors Dóminus , ℟. Longánimis et multùm miséricors. *Ps.* 102.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. Dixit Jesus ad mulíerem : Fides tua te salvam fecit ; vade in pace. *Luc.* 7.

Preces flexis genibus.

Oratio.

ADesto nobis, quæsumus omnípotens Deus, et in jejúnio corporálimentem nostram opéribus tuórum réfice mandatórum : Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum , qui tecum vivit et regnat , etc.

Et dicitur ad Horas tantùm.

AD PRIM. Canon proprius.

SABBATO.

QUATUOR TEMPORUM.

Lectio j. et ij de Scriptura occurrente ; è tribus fiunt duæ.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 13.

IN illo témpore, dicébat Jesus et hanc similitúdinem : Arborem fici habébat quidam plantátam in vínea sua, et venit quærens fructum in illa, et non invénit. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

Hom. 31. *in Evang. habitâ Sabbat. IV. Temp. Sept.*

TErtiò Dóminus víneæ ad ficúlneam venit ; quia natúram géneris humáni antè legem, sub lege, sub grátia, expectando, admonendo, visitando, requisívit. Dixit autem ad cultórem víneæ : Ecce anni tres sunt, ex quo vénio fructum quærens in ficúlnea hac, et non invénio. Venit antè legem ; quia per naturálem intellectum, quid unusquisque exemplo suî quáliter ergà próximum ágere debuísset, innótuit. Venit in lege, quia præcipiendo dócuit. Venit post legem, per grátiam ; quia pietátis suæ præséntiam exhibendo monstrávit. Sed tamen in tribus annis fructum se non invenisse conquéritur ; quia quorumdam pravórum mentes, nec inspiráta lex naturális córrigit, nec præcepta erúdiunt, nec incarnatiónis ejus mirácula convertunt. Quid verò per cultórem víneæ, nisi Præpositórum ordo exprímitur ; qui, dùm præsunt Ecclésiæ, nimírum Domínicæ víneæ curam gerunt ?

℟. Ecce múlier habébat spíritum infirmitátis annis decem et octo ; et * Erat inclináta, nec omnínò póterat sursùm respícere : quam † Cùm vidéret Jesus, erecta est, et glorificábat Deum. ℣. Anima quæ tristis est super magnitúdine mali, et incédit curva et infirma, dat tibi glóriam et justítiam, Dómine. * Erat. Glória Patri. † Cùm. *Luc.* 13. *Baruch* 2.

AD LAUDES.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino, ℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas. *Ps.* 102.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Hypócritæ, unusquisque vestrûm Sábbato non solvit bovem suum, et ducit adaquáre ? Hanc autem fíliam Abrahæ non opórtuit solvi à vínculo isto, die Sábbati ? *Luc.* 13.

Preces flexis genibus.

Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, qui per continéntiam salutárem corpó-

ribus medéris et méntibus ; majestátem tuam súpplices exorámus , ut piâ jejunántium deprecatióne placátus , et præséntia nobis subsídia tríbuas , et futúra : Per.

Et dicitur ad Horas tantùm.

Ad Prim. Canon proprius.

Die xv.

Octava

NATIVITATIS

B. Mariæ Virginis.

Duplex-minus.

Psalmi de Feria. Cetera ut in die dempto ritu solemni , præter sequentia.

IN I. NOCT Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

De Sermóne sancti Bernardi , Abbátis.

Homilia 2. super Missus. *n. 17.*

Lectio iv.

MAría aptíssimè síderi comparátur ; quia sicut sine suî corruptióne sidus suum emittit rádium , sic absque suî læsióne Virgo párturit Fílium. Nec síderi rádius suam mínuit claritátem , nec Vírgini Fílius suam integritátem. Ipsa est ígitur nóbilis illa stella ex Jacob orta , cujus rádius universum orbem illúminat , cujus splendor et præfulget in supernis , et ínferos pénetrat ; terras étiam perlustrans , et calefáciens magis mentes quàm córpora , fovet virtútes , éxcoquit vítia.

Lectio v.

IPsa , inquam , est præclára et exímia stella , super hoc mare magnum et spatiósum necessáriò subleváta , micans méritis , illustrans exemplis. O quisquis te intélligis in hujus séculi profluvio magìs inter procellas et tempestátes fluctuáre , quàm per terram ambuláre ; ne avertas óculos à fulgóre hujus síderis , si non vis óbrui procellis. Si insurgant venti tentatiónum , si incurras scópulos tribulatiónum ; réspice stellam , voca Maríam Si jactáris supérbiæ undis , si ambitiónis , si detractiónis , si æmulatiónis ; réspice stellam , voca Maríam. Si iracúndia , aut avarítia , aut carnis illécebra navículam concússerit mentis ; réspice ad Maríam.

Lectio vj.

SI críminum immanitáte turbátus , conscientiæ fœditáte confúsus , judícii horróre pertérritus , bárathro incípias absorbéri tristítiæ , desperatiónis abysso ; cógita Maríam. In perículis , in angústiis , in rebus dúbiis , Maríam cógita , Maríam ínvoca. Non recédat ab ore , non recédat à corde ; et ut ímpetres ejus oratiónis suffrágium , non déseras conversatiónis

exemplum. Ipsam sequens, non dévias; ipsam rogans, non despéras; ipsam cógitans, non erras; ipsâ tenente, non córruis; ipsâ protegente, non métuis; ipsâ duce, non fatigáris; ipsâ propítiâ, pérvenis.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 1.

IN illo témpore, Angelus Dómini dixit Joseph: Páriet María fílium, et vocábis nomen ejus Jesum; ipse enim salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 293. *in Nat. S. Joan. Bapt. n.* 11.

DE ipso Dómino Salvatóre, cùm ejus natívitas próxima prænuntiarétur, dictum est: Vocábis nomen ejus Jesum: ipse enim salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. Jesum tenémus; interpretatiónem nóminis hujus habémus. Quarè Jesus, quod latínè salvátor dícitur, quarè Jesus? Ipse enim salvum fáciet pópulum suum. Sed salvum fecit pópulum suum in manu potenti Móyses, et in adjutório Excelsi à persecutióne et dominatióne AEgyptiórum: fecit salvum pópulum suum et Jesus Nave à persecutóribus bellisque géntium: fecérunt salvum pópulum suum Júdices, eum ab Allóphylis liberántes; fecérunt et reges, à dominátu circumquáquè oblatrántium géntium liberántes. Non sic salvat Jesus; sed à peccátis eórum. Vocábis nomen ejus Jesum. Quarè? Ipse enim salvum fáciet pópulum suum. Undè? A peccátis eórum.

Lectio viij.

NUnc de párvulo intérrogo: affertur ad Ecclésiam faciendus Christiánus, baptisandus, puto quia ídeò ut sit in pópulo Jesu. Cujus Jesu? Qui salvum facit pópulum suum à peccátis eórum. Si non habet quod in illo salvétur, auferátur hinc. Quarè non dícimus mátribus: Auferte hinc istos párvulos? Jesus namque salvátor est; si non habent isti quod in illis salvétur, auferte hinc eos. Non est opus sanis médicus, sed malè habéntibus. Audébit mihi quisquam in hoc párvuli discrímine dícere: Mihi est Jesus, huic non est Jesus? Planè si iste párvulus pro se loqui posset, vocem contradicentis refélleret et clamáret, Da mihi vitam Christi: in Adam mórtuus sum, da mihi vitam Christi, in cujus conspectu, mundus non est, nec infans, cujus est unius diéi vita su-

per terram. Fiat misericórdia cum míseris. Invéniant Salvatórem, nondùm séntiant adulatórem. Sicut in Adam omnes moriuntur, sic in Christo omnes vivificabuntur. Non invénit quà veníret in hujus séculi vitam, nisi per Adam: non invéniet quà evádat futúri séculi pœnam, nisi per Christum. Unus enim Deus, unus et mediátor Dei et hóminum, homo Christus Jesus.

Lectio ix. *n.* 12.

ITane et Joannes cum peccáto natus est? Invenisti planè præter peccátum natum, quem ínvenis præter Adam natum. Non avellis hanc sententiam de mánibus fidélium: Per unum hóminem mors, et per unum resurréctio mortuórum. Sicut in Adam omnes moriuntur, sic et in Christo omnes vivificabuntur. Per unum hóminem peccátum intrávit in mundum, et per peccátum mors, et ita in omnes hómines mors pertránsiit. Si verba mea hæc essent, posset à me hæc senténtia dici expréssiùs? posset évidéntiùs? posset pléniùs? Ita in omnes hómines mors pertránsiit, in quo omnes peccavérunt. Jam tu éxcipe Joannem: si separáveris ab homínibus, si separáveris ab illo trámite humánæ propáginis, si separáveris à complexu másculi et féminæ, étiam ab ista senténtia separábis. Nam ille qui vóluit ab ea esse separátus, per vírginem est veníre dignátus. Ut quid me cogis discútere mérita Joannis? In útero Dóminum salutávit: sed puto quia eum salutávit, à quo salútem desiderávit. Non quærit tuam perniciosíssimam defensiónem.

AD VESPERAS, fit Commemoratio de S. Joanne Chrysostomo, Episc. et Doctore. Ant. Beátus qui. ℣. Beátus homo, *in Comm. Doct. p.* xxx. *Oratio*, Da servis tuis, *infrà.*

Die xvi.

In Festo

SANCTI JOANNIS

Chrysostomi,

Constantinopolitáni Epíscopi, et Ecclésiæ Doct.

Duplex-minus.

Omnia de Communi Doctorum, additis quæ sequuntur

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Pallad. Socr. Sozom. Theod.

JOannes Antiochíæ natus, in adolescéntia baptizátus à sancto Melétio Epíscopo, per annos áliquot in solitúdine vitam egit. Quinto post susceptum diaconátum anno, Présbyter Antiochénæ Ecclésiæ à Flaviáno creátus, homílias hábuit ad pópu-

lum tanta cum eloquéntia, ut indè Chrysóstomus sit appellátus. Exactis eo in múnere annis duódecim, Antiochíæ subductus, in sede Constantinopolitána, mórtuo Nectário, invítus suffícitur. Tùm de Clericórum móribus sollícitus, vétuit eos superintroductas habére mulíeres, ac lautióres optimátum mensas frequentáre. Divitum étiam fastum fórtiter retúdit. Ipse autem forma gregis factus, resécuit sumptus inútiles Ecclésiæ ac famíliæ episcopális; et quod indè supérerat, in páuperum cómmodum convertit, præsertímque infirmórum, quibus et nosocómia construxit. Sex Asiæ Epíscopos ab Antoníno Ephesíno per simóniam ordinátos, in Ephesína Synodo exauctorávit: ac pari ánimi fortitúdine óbstitit, ne Ariánis Gaínæ ducis Gothórum præsídio elátis Ecclésia concederétur. Fidem in Scythia prædicandam, idolórum templa in Phœnícia diruenda curávit. Flaviánum Epíscopum Antiochénum reconciliávit cum Innocéntio Papa, et Occidentálibus ac Ægyptiis Epíscopis, qui ab eo propter susceptum in locum Melétii, vivente adhùc Paulíno, episcopátum dissidébant.

Lectio v.

CUm autem vitam instituisset Joannes ásperam et sevéram, ac depravátos ómnium órdinum mores corrígere niterétur, multórum súbiit invídiam; Eudóxiæ Augustæ imprímis, quæ concionantis verba quædam quasi in se contumeliósa indignè ferébat. Quarè hábita est apud Quercum, Chalcédonis subúrbium, Episcopórũ áliquot Chrysóstomo infensórum tumultuária Synodus; in qua agente Theóphilo Alexandríno, annitente Eudóxiâ, depósitus, ejectus est in exílium; quem pópulus incredíbili stúdio, nocte licèt urgente, longè prosecútus est. Sed paulò post, facto terræ motu, et coortâ seditióne plebis, ab exílio revocátur. Cùm autem pérditos mores argúere non desísteret, et ad argénteam Eudóxiæ státuam in foro sanctæ Sophíæ erectam histriónes lúdere, et à vulgi clamóribus divínam psalmódiam interturbári mínimè paterétur, idque públicâ oratióne reprehendisset, in Episcopórum conventículo íterùm damnátus est, quòd in sedem absque novæ Synodi judício rediisset; et ipsâ nocte Páschatis Ecclésiâ pulsus Arcádii Imperatóris jussu, paucis post

ménsibus Cucúsum in Arméniam amandátur : Episcopi autem quadraginta, aliíque complúres qui ipsi adhæserant, hincque Joannítæ dicebantur, váriis tormentis afficiuntur. Post Chrysóstomi discessum erumpens súbitò ex ejus throno flamma Ecclésiam et Palátium absumpsit. Mox intrúditur in sedem illíus Arsácius Nectárii frater : quod Innocéntius, ad quem per lítteras Joannes confúgerat, et Episcopi Occidentáles ádeò improbárunt, ut cum eo communicáre nolúerint.

Lectio vj.

COntínuâ febre debilitátus Joannes, cœptum iter perágere cógitur, donec Cæsáream Cappadóciæ venit ; ubi cùm per áliquot dies commorátus esset, remíttere páululùm vis morbi cœpit : sed Cæsariensis Episcopi monachorumque factióne rursùm exagitátus, réddere se itíneri, atque Isaurórum regiónem vastántium immanitáti se expónere coactus est. Cucúsum tandem, quò amandátus fúerat, pervénit ; ibíque, hyemis inclemántiâ penè enectus, Arméniæ páuperes frumento et cœlesti verbo páscere non déstitit. Hinc, propter crebras Isaurórum incursiónes, Arabissum munítius óppidum, non sine perículo translátus est, deindè Pityuntem, ut assíduis itínerum labóribus conficerétur. Cománam cùm adventáret, pernoctávit in Ecclésia sancti Basilisci, ubi beátus Martyr sic eum in somnis affátus est : Confíde, frater Joannes ; cras enim simul érimus. Sumptis postrídie cœléstibus sacramentis, consignans se in modum crucis, ánimam Deo réddidit, quarta-decimâ die Septembris, anno quadringentésimo séptimo. Corpus ejus máximo vírginum et monachórum concursu sepultúræ mandátum, post áliquot annos Theodósius Arcádii fílius Constantinópolim tránstulit insigni pompâ, sexto Calendas Februárii ; ejusque relíquias venerátus, pro paréntibus véniam precátus est. Episcopi autem Occidentáles non priùs cum Attico Arsácii successóre aliisque Orientálibus communicáre voluérunt, quàm nomen illíus in díptycha retulíssent.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 12.

IN illo témpore, Jesus clamávit et dixit : Qui credit in me, non credit in me, sed in eum qui misit me ; et qui videt me,

videt eum qui misit me. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 69. *in Joan. n.* 1.

AUdi quid dicat Christus : Qui credit in me, non credit in me, sed in eum qui misit me ; ac si díceret : Cur timétis in me crédere ? fides per me transit in Deum, ut étiam incredúlitas. Vide quo pacto per ómnia substántiam eamdem decláret. Non dixit, Qui credit mihi ; ne quis díceret, de verbis ejus tantùm hoc dici, quod de homínibus quoque dici póterat. Nam qui Apóstolis credit, non ipsis credit, sed Deo. Verùm ut discas de fide in substántiam suam hæc agi, non dicit, Qui credit verbis meis ; sed, Qui credit in me. Et cur, ínquies, nusquàm vice versâ dicit, Qui credit in Patrem, non credit in Patrem, sed in me ? Quia dixissent illi, Ecce nos in Patrem crédimus, in te non crédimus ; nam infirmióres adhùc erant. Discípulos enim álloquens sic dicébat : Créditis in Deum, et in me crédite. Hos autem cùm infirmióres ad hæc audienda vidéret, áliter instítuit.

Lectio viij.

OStendit ergò Christus non posse in Patrem crédere eos, qui non in se credant. Et ne putes id quasi de hómine dici, subdit : Qui videt me, videt eum qui misit me. Quid ergò ? an corpus est Deus ? Mínimè. Visiónem quippè mentálem hìc significat, et hinc consubstantialitátem demonstrat. Et quid sibi vult illud, Qui credit in me ? Ac si quis díceret, Qui aquam de flúmine tollit, non de flúmine, sed de fonte áccipit. Imò infírmius hoc exemplum est ad rem propósitam. Ego lux in mundum veni. Cùm enim Pater et in véteri et in nova lege sic appellétur, et hoc ipse utátur nómine ; ídeò Paulus hinc edoctus splendórem vocat illum. Multam certè cum Patre affinitátem hìc ostendit, imò nullam differéntiam : nam fidem in se, non in se, sed in illum transíre dicit. Lucem porrò se vocávit, quod ab erróre líberet, et quòd spirituáles solvat ténebras.

Lectio ix.

SI quis me non audíerit, inquit, Christus, ego non júdico illum. Non enim veni ut júdicem mundum, sed ut salvíficem mundum. Ne putárent enim se propter infirmitátem contemptóres dimisisse, ídeò dixit : Non veni ut júdicem mundum. Deindè ne hinc segnióres fiant, quòd didí-

cerint eum qui credit salvum fieri, et qui non credit puniri, vide quàm formidolósum illis tribúnal minétur, cùm ádjicit: Qui me spernit, et non áccipit verba mea, habet qui júdicet eum. Si Pater néminem júdicat, et tu non venisti ut júdices mundum, quis illum judicábit? Sermo quem locútus sum, ipse judicábit illum. Quia enim dicébant illum non ex Deo esse, sic locútus est, ut decláret quòd tunc non póterunt hæc dícere. Sed verba quæ nunc locútus sum, accusatóris vicem agent, qui illos convincet, et omnem defensiónis modum ádimet. Sermo quem locútus sum. Quis sermo? Quòd à meipso non vénerim; quia qui misit me Pater, ille dedit mihi mandátum quid dicam et quid loquar: et ália hujúsmodi ómnia. Ergò hæc ídeò propter illos dicta sunt, ut nullam habérent defensiónis ansam.

Oratio.

DA servis tuis in sacro ministério, Dómine, spíritum sapiéntiæ et fortitúdinis, quo beátus Joannes Chrysóstomus peccantes argúere non déstitit, et multíplices ærumnas pro tui nóminis amóre superávit: Per.

AD VESPERAS, Commemoratio de S. Cornelio Papa et Mart. in Communi unius Mart. Ant. Ecce Deus. ℣. In Deo, *p.* viij. *Oratio*, Deus, cui, *infrà.*

DIE XVII.

In Festo

SANCTI CORNELII,

Papæ et Mártyris.

Semiduplex.

Ex Epístola sancti Cypriáni Episcopi et Mártyris, ad Antoniánum.

Lectio ij.

Epist. 52. *aliàs.* 55.

FActus est Cornélius Episcopus de Dei et Christi ejus judício, de Clericórum penè ómnium testimónio, de plebis quæ tunc áffuit suffrágio, et de Sacerdótum antiquórum et bonórum virórum collégio; cùm nemo antè se factus esset; cùm Fabiáni locus, id est, cùm locus Petri et gradus cáthedræ sacerdotális vacáret: quo occupáto de Dei voluntáte, atque ómnium nostrûm consensióne firmáto, quisquis jam Episcopus fieri volúerit, foris fiat necesse est, nec hábeat ecclesiásticam ordinatiónem, qui Ecclésiæ non tenet unitátem. Quanta in ipso suscepto Episcopátu suo virtus! quantùm robur ánimi! qualis firmitas fídei! quod nos símplici corde et perspícere pénitùs et laudáre debémus: sedisse intrépidum Romæ in sacerdotáli cáthedra, eo témpore

cùm tyrannus infestus Sacerdótibus Dei fanda atque infanda comminarétur; cùm multò patiéntiùs et tolerabíliùs audíret levári adversùs se æmulum Príncipem, quam constítui Romæ æmulum Sacerdótem. Nonnè hic summo virtútis et fídeit estimónio prædicandus est? Nonnè inter gloriósos Confessóres et Mártyres deputándus, qui tantùm témporis sedit expectans córporis sui caruífices et tyranni ferocientis ultóres? Ex libro sancti Hierónymi de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio iij. *n.* 66.

COrnélius Románæ urbis Epíscopus, ad quem octo Cypriáni extant Epístolæ, scripsit Epístolam ad Fábium, Antiochénæ Ecclésiæ Epíscopum, de Synodo Romána, Itálica, Africána; et áliam de Novatiáno, et de his qui lapsi sunt; tértiam, de gestis Synodi; quartam, ad eumdem Fábium valdè prolixam, et Novatiánæ hæréseos causas, et anáthema continentem. Rexit Ecclésiam annis duóbus sub Gallo et Volusiáno, cui ob Christum martyrio coronáto successit Lúcius.

Oratio.

DEus, cui omnis famulátur dignitas; da Ecclésiæ tuæ Ministris, interveniente beáto Cornélio Mártyre tuo atque Pontifice, ut sicut súbditos sibi pópulos órdinis honóre súperant, ita morum virtúte transcendant. Per Dóminum.

VESPERÆ, à Capitulo de sancta Camelia, Virg. et Mart. ut in Communi Virg. et Mart. Oratio, Deus, sanctæ puritátis, *infrà. Commemor. præcedentis. Ant.* Justum. ℣. Posuisti, *p.* xiv. *Oratio*, Deus, cui omnis, *suprà.*

DIE XVIII.

In Festo

SANCTAE CAMELIAE, Vírginis et Mártyris.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Catalogo SS.

CAmélia, vel Camilla, virgo, speciáli cultu honorátur in diœcési Mirapiscensi, in vico cui ab ea inditum nomen, ubi erecta jamprídèm in ejus honórem Ecclésia frequenti pópuli concursatióne votisque ádmodùm célebris, ob insígnia, quæ istìc præstat muliéribus máximè prægnántibus, à quibus potissimùm invocátur, opitulatiónis suæ benefícia. Quo autem víxerit témpore, hæc sancta Virgo, quâ dimicáverit aréna, quo armórum génere, adversùs quem tyrannum, nobis planè incompertum hoc habémus. Fórtiter dimi-

cávit ; partâque dúplici láureâ, æternùm in cœlo gloriósè triumphat. Nonnullas ejus pretiósi córporis exúvias Tolósæ servári et veneratióni esse in sanctæ Catharínæ Eccléisia, quæ in sancti Michaélis subúrbio extat, díscimus ex ejusdem Ecclésiæ Reliquiárum elencho. Ab hæréticis Albigénsibus martyrii corónam meruisse indígenæ pérhibent, ac vetus tradítio idem ; nec ámpliùs quidquam de sancta Camélia licet assérere.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi, de Virgínibus.

Lectio iij. L. 1. c. 7.

QUòd nuptúræ præ céteris concupiscunt, ut sponsi decóre se jactent, eò necesse est ímpares sacris se fateantur esse virgínibus, quibus solis contingit dícere : Speciósus formâ præ fíliis hóminum ; diffúsa est grátia in lábiis tuis. Quis est iste sponsus ? Non vílibus addictus obséquiis, non cadúcis superbus divítiis ; sed cujus sedes in séculum séculj : fíliæ regum in honóre ejus. Astitit regína à dextris tuis, in vestítu deauráto, varietáte circumamicta virtútum. Audi ígitur, fília, et vide, et inclína aurem tuam, et oblivíscere pópulum tuum et domum patris tui ; quóniam concupívit Rex spéciem tuam, quia ipse est Deus tuus.

Oratio.

DEus, sanctæ puritátis amátor, qui beátæ Camélíæ castum virginitátis propósitum infudísti ; da nobis, quæsumus, sic ejus agónem gloriósum venerári, ut perpétuis ejusdem mereámur fovéri præsídiis : Per.

VESPERÆ, à Capítulo de S. Cypriano, Episc. et Mart. in Comm. unius Mart. Oratio, Beáti, *infrà. Fit Comm. præced. Ant.* Casta. ℣. Confessio, *p.* lxj. *Oratio*, Deus, sanctæ puritátis, *ut suprà.*

DIE XIX.

In Festo

SANCTI CYPRIANI, Carthaginensis Epíscopi, Ecclésiæ Doct. et Mart.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Pont. Diac. Actis Mart. et ipsius Cypr. Scriptis.

CYpriánus, Afer, primùm cum laude Rhetóricam dócuit : exindè suadente Presbytero Cæcílio, à quo et cognomentum sortítus est, Christiánus factus, omnem substántiam suam paupéribus erogávit ; ac post non multùm témporis, electus in Presbyterum, étiam Carthaginensis Epíscopus constitútus est. In persecutióne Décii proscriptus, et divíno mandáto secédere jussus,

Ecclésiæ laboranti nec spíritu, nec actu, nec mónitis défuit, et inter lapsórum importúnas petitiónes, et schismáticam Novatiáni severitátem, sic disciplínæ vigórem temperávit, ut ejus judícium vária dehînc Concília secúta sint. Grassante póstmodùm sub Gallo et Volusiáno princípibus dirâ peste, ómnia pietátis officia non fidélibus tantùm, sed étiam infidélibus per Christiános exhibéri curávit. Ab Ecclésia Romána sub Episcopis Cornélio et Lúcio sæpè consultus, de baptismo hæreticórum cum Stéphano eórum successóre ácriter disputávit; sed, Augustíno teste, vicit pax Christi in córdibus eórum.

Lectio iij.

JAm sub Xysto Stéphani successóre externæ quoque concórdiæ reparandæ spes illúxerat, cùm súbitò recrudescente Valeriáni persecutióne, Xystus cápite damnátus, et Cypriánus jam antè annum Curúbim in exílium missus, à Galério Máximo procónsule Cartháginem, ut audirétur, vocátus est. Quem productum coràm se in subúrbio Sexti, octávo-décimo die Calendárum Octóbrium, sic allocútus est: Tu es Cypriánus, qui te Papam sacrílegæ mentis homínibus præbuisti? Jussérunt te Imperatóres sacrificáre: cónsule tibi, ne péreas. Sanctus Martyr respondit: Ego sum Cypriánus; Christiánus sum, et diis sacrificáre non pótero. Irátus Proconsul dixit: Diù sacrílegâ mente vixisti, et inimícum te diis Románis constituisti: sánguine tuo sanciétur disciplína. Et his dictis, decrétum ex tabella recitátum est: Cypriánum gládio animadverti placet. Cypriánus respondit: Deo grátias. Et cum ducerétur, pópulus plangens et éjulans dicébat: Et nos decollémur cum ipso. Productus autem in agrum extra subúrbium, cùm se lacernâ, byrro, et dalmáticâ expoliâsset, stans in línea, spiculatórem expectábat; qui cùm venisset, jussit suis ut ei viginti quinque áureos darent. Póst à verò manu suâ óculos sibi texit, et sic gládio percussus occúbuit. Corpus ejus ex Africa, témpore Cároli-Magni in Gálliam allátum, Lugdúni primùm, et tandèm à Cárolo-Calvo Compéndii, in sacello régii palátii collocátum est.

Oratio.

BEáti Cypriáni, quæsumus, Dómine, nos tibi sancta commendet orátio; qui simul et vi-

góre sacerdótii cláruit, et gloriósæ passiónis triumpho refulsit: Per Dóminum.

Die xxi.
In Festo
SANCTI MATTHÆI,
Apóstoli et Evangelistæ.
Duplex-majus.
Omnia de Comm. Apost. exceptis quæ sequuntur.

IN I. VESPERIS.

℣. Beátus quem elegisti et assumpsisti; ℟. Inhabitábit in átriis tuis, Dómine. *Ps.* 64.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Vidit Jesus hóminem sedentem in telónio, Matthæum nómine; et ait illi: Séquere me. *Matth.* 9.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio iv. Cap. 3.

MAtthæus, qui et Levi, ex publicáno Apóstolus, primus in Judæa propter eos qui ex circumcisióne credíderant, Evangélium Christi Hebráicis lítteris verbisque compósuit: quod quis pósteà in Græcum transtúlerit, non satìs certum est. Porrò ipsum Hebráicum habétur usquè hódiè in Cæsariensi bibliothéca, quam Pámphilus martyr studiosíssimè confécit. Mihi quoque à Nazarænis, qui in Beræa, urbe Syriæ, hoc volúmine utuntur, describendi facultas fuit. In quo animadvertendum, quòd ubicumquè Evangelista, sive ex persóna sua, sive ex persóna Dómini Salvatóris, véteris Scriptúræ testimóniis útitur, non sequátur Septuaginta translatórum auctoritátem; sed Hebráicam, è quibus illa duo sunt, Ex Ægypto vocávi Fílium meum; et, Quóniam Nazaræus vocábitur.

Ex libro S. Epiphánii Epísc. adversùs hæreses.

Hæres. 51. *Lectio v.*

MAtthæus, primus Evangélium scríbere aggressus est: ei quippè inítio prædicandi Evangélii munus est commissum, idque méritò. Oportébat enim ut ille qui ad salútem humáni géneris advénerat, quique díxerat, Non veni vocáre justos, sed peccatóres ad pœniténtiam; ad exemplum eórum qui salvandi erant, ei hómini potíssimùm prædicandæ salútis munus injúngeret, qui à peccátis conversus et à telónio suscitátus fúerat; ut ab illo quanta sibi esset adventu Christi benígnitas collàta, hómines díscerent. Nam post remissiónem peccatórum, largítus est étiam ipsi suscitatiónem mortuórum, et mundatiónem

lepræ, et virtútes sanatiónum, et fugatiónem dæmonum; ut non solùm verbo persuadéret auditóribus, sed facto étiam Evangélia pérditis homínibus prædicáret, quòd scílicèt possent per pœniténtiam recuperári.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

In Matth. Hom. 1.

Lectio vj.

IN vétteri testamento, cùm Móyses ascendisset in montem, descendit Deus: in novo verò cùm nostra in cœlum esset eleváta natúra, Spíritus sanctus descendit de cœlo. Non descendérunt Apóstoli de monte tábulas lapídeas afferentes in mánibus, sicut Móyses; sed sanctum Spíritum mente portantes, et thesaurum quemdam dógmatum donorumque gestantes. Sic innumerábiles pópulos attraxérunt, Deo per illórum linguam cunctis accedéntibus disserente; à quo étiam Matthæus replétus Spíritu Evangélium conscripsit: Matthæus ille publicánus, non enim ab arte sua illum erubúerim nuncupáre, nec réliquos; hoc est enim quod máximè ostendit Spíritûs sancti grátiam, eorumque virtútem. Non abs re verò scriptiónem suam Evangélium vocávit: síquidèm pœnárum sublatiónem véniam peccatórum, sanctificatiónem, justítiam, redemptiónem, adoptiónem filiórum, cœlórum hæreditátem, et cum Dei Fílio fraternitátem, ómnibus nuntiávit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 9.

IN illo témpore, vidit Jesus hóminem sedéntem in telónio, Matthæum nómine, et ait illi: Séquere me. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

In Matth. Lib. 1.

CEteri Evangelistæ, propter verecúndiam et honórem Matthæi, noluérunt eum nómine appelláre vulgáto; sed dixérunt, Levi: dúplici quippè vocábulo fuit. Ipse autem Matthæus (secundùm illud quod à Salomóne præcípitur, Justus accusátor est suî in princípio sermónis; et in álio loco, Dic tu peccáta tua, ut justificéris;) Matthæum se et publicánum nóminat: ut ostendat legéntibus nullum debére salútem desperáre, si ad melióra conversus sit; cùm ipse de publicáno in Apóstolum sit repentè mutátus.

Lectio viij.

ARguit in hoc loco Porphyrius, et Juliánus Augustus, vel imperítiam

histórici mentientis, vel stultítiam eórum qui statìm secúti sint Salvatórem, quasi irrationabíliter quémlibet vocántem hóminem sint secúti; cùm tantæ virtútes, tántaque signa præcésserint, quæ Apóstolos, ántequàm créderent, vidisse non dúbium est. Certè fulgor ipse, et majestas divinitátis occultæ quæ étiam in humána fácie relucébat, ex primo ad se vidéntes tráhere póterat aspectu. Si enim in magnéte lápide et súccinis hæc esse vis dícitur, ut ánnulos, et stípulam, et festúcas sibi cópulent; quantò magis Dóminus ómnium creatúrarum ad se tráhere póterat quos volébat?

Lectio ix.

ET factum est discumbénte eo in domo, ecce multi publicáni et peccatóres venientes discumbébant cum Jesu. Vidébant Publicánum à peccátis ad melióra conversum, locum invenisse pœniténtiæ, et ob id étiam ipsi non despérant salútem. Neque verò in prístinis vítiis permanentes véniunt ad Jesum, ut Pharisæi et Scribæ múrmurant; sed pœniténtiam agentes, ut *sequens* Dómini sermo significat, dicens: Misericórdiam volo, et non sacrifícium; non enim veni vocáre justos, sed peccatóres. Ibat autem Dóminus ad convívia peccatórum, ut occasiónem habéret docendi, et spirituáles invitatóribus suis præbéret cibos.

AD LAUDES.

℣. Mihi adhærére Deo bonum est; ℟. Pónere in Dómino Deo spem meam. *Ps.* 72.

Ad Benedictus.

Ant. 3. a. Relictis ómnibus, Levi secútus est Jesum; et fecit ei convívium magnum in domo sua. *Luc.* 5.

Oratio.

DEus, qui ineffábili misericórdiâ, beátum Matthæum ex publicáno Apóstolum elígere dignátus es; da nobis, ejus exemplo et intercessióne, ut post te, relictis ómnibus, ambulántes, tibi fírmiter adhærére valeámus: Qui vivis et regnas.

AD II. VESPERAS.

℣. Misércors Dóminus et justus; ℟. Et Deus noster miserétur. *Ps.* 114.

Ad Magníficat.

Ant. 6. c. Misericórdiam volo, *et non sacrifícium*; non enim veni vocáre justos, sed peccatóres ad pœniténtiam. *Matth.* 9. *Luc.* 5.

Fit Commem. SS. Mauricii, et Soc. Mart. Ant. Cùm vos óderint. ℣. Viríliter, *ut in Communi*, *p.* xvj. *Oratio*, Deus, pro te certántium, *infrà*.

Die xxii.
In Festo
SS. MAURICII,
et Sociórum ejus, Mart.
Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Actis per S. Eucher. Lugd. Ep. apud Chiffl. Coint. et Ruinart.

SUb Maximiáno, qui à Diocletiáno colléga ascítus Império, statìm in Gállias est profectus, erat in exércitu légio mílitum, qui Thebæi appellabantur. Hi in auxílium novo Imperatóri ab Orientis pártibus accíti vénerant, viri in rebus béllicis strénui, nóbiles virtúte, sed nobilióres fide, Evangélici præcepti étiam sub armis non immémores. Maximiánus sacrificatúrus idólis Octodúrum convenire exércitum jussit, atróci propósitâ jussióne, ut per aras dæmónibus consecrátas jurárent. Soli id Thebæi detrectáre ausi sunt. Eo ítaque cógnito, Maximiánus Agaunum mittit, ubì octávo ab Octodúro milliári inter Alpína juga conséderant, et décimum quemque ex legióne ob neglecta impéria gládio feriri jubet, céteros parére mandátis. Ubì ad Thebæos denuntiátio iteráta pervénit, vociferátio passìm in castris exóritur, se idolórum profána sacra semper detestatúros, extréma experíri sátiùs esse, quàm adversùs christiánam fidem veníre. His compertis, Maximiánus ímperat ut íterùm décimus eórum morti detur, et céteri nihilóminùs ad ea quæ spréverant compellantur. Percussus est ítaque qui décimus sorte obvénerat.

Lectio iij.

FLagrábat in íllis martyrii gloriósus ardor, suadente imprímìs sancto Maurício tunc primicério legiónis, qui cum Exsupério campi ductóre et Cándido senatóre mílitum exhortabátur síngulos, ut pro sacramento Christi ánimas ultrò profúnderent, sequerenturque contubernáles qui jam in cœlum præcésserant. Itaque hæc Maximiáno mandáta mittunt sicut pia, ita et fórtia: Mílites sumus, Imperátor, tui; sed tamen servi Dei. Tibi militiam debémus, illi innocéntiam: tenémus ecce arma, et non resístimus. Si quid in nos ultrà statúeris, ignes, tormenta, ferrum subíre paráti sumus; Christiános nos fatémur. Maximiánus despéraus gloriósam eórum constántiam posse revocári, unâ sententiâ interfici omnes decrévit, et rem cónfici, circumfúsis agmínibus, jubet. Cædebantur ítaque passìm gládiis, non reclamantes sal-

tèm, aut repugnantes, sed depósitis armis, cervíces persecutóribus vel intectum corpus offerentes. Non vel ipsâ suórum multitúdine eláti sunt, ut ferro conarentur assérere justítiæ causam: sed hoc solùm reminiscentes se illum confitéri qui nec reclamando ad occisiónem ductus est, et tanquàm agnus non apériens os suum; ipsi quoque tanquàm grex Dominicárum óvium laniári se tanquàm ab irruéntibus lupis passi sunt. Reveláta sunt post annos ferè centum eórum córpora sancto Theodóro Octodurensi Epíscopo, qui Concílio Aquileiensi sub sancto Ambrósio subscripsit, et hinc delátæ várias in partes eórum relíquiæ, et diffúsa veneratío. In nostra Província Tolosána Ecclésia Cathedrális Mirapiscensis Deo sub eorumdem Mártyrum invocatióne dicáta est.

Oratio.

DEus, pro te certántium fortitúdo, et coróna per te vincéntium; da nobis, quæsumus, ut qui in beatórum Mártyrum Maurícii et Sociórum passióne virtútem tuam prædicámus, per eamdem contrà salútis hostes firmâ fide roborémur: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, etc.

VESPERAE, à Capítulo de sancta Thecla, Virg. et Mart. in Communi Virg. p. liij. *Oratio*, Præsta, quæsumus, *infrà.*

Fit Commemor. sanctorum Mauricii et Soc. Ant. Datæ sunt. ℣. In æternum, *p.* xxj. *Oratio*, Deus, pro te, *suprà.*

Die xxiii.

In Festo

SANCTAE THECLAE, Vírginis et Mártyris.

Semiduplex.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi, de Virgínibus. *Lib. 2. cap. 3. n. 19 et 20.*

Lectio ij.

THecla cópulam fúgiens nuptiálem, et sponsi furóre damnáta, natúram étiam bestiárum virginitátis veneratióne mutávit. Namque paráta ad feras, cùm aspectus quoque declináret virórum, ac vitália ipsa sævo offerret leóni, fecit ut qui impudícos detúlerant óculos, pudícos referrent. Cérnere erat lingentem pedes béstiam cubitáre humi multo testificantem sono, quòd sacrum vírginis corpus violáre non posset. Ergò adorábat prædam suam béstia, et própriæ oblíta natúræ, natúram indúerat quam hómines amíserant. Vidéres quâdam natúræ transfusióne, hómines feritátem indútos sævítiam imperáre béstiæ;

béstiam exosculantem pedes vírginis, docére quid hómines debérent. Non impastos cibus flexit, non citátos ímpetus rápuit, non stimulátos ira exasperávit, non usus decépit assuétos, non feros natúra possédit. Docuérunt religiónem, dùm adórant Mártyrem: docuérunt étiam castitátem, dùm vírgini nihil áliud nisi plantas exosculantur; demersis in terram óculis, tanquàm verecundántibus ne mas áliquis vel béstia vírginem nudam vidéret.

Ex sermóne S. Gregórii Nysséni in Cántica.

Homil. 14.

Lectio iij.

MYrrham olìm Paulus effundébat ex ore suo mixtam cum puro pudicítiæ lílio in sanctæ Vírginis aures. Illa autem virgo erat Thecla, quæ præclárè ánimo suo, defluéntibus de lílio guttis intrà se receptis, hóminem externum morte ópprimit, omni cogitatióne et cupiditáte carnáli extinctâ. Cujus post perceptam illam bonam doctrínam, et juventus extincta erat, et externa venustas extincta, et extincta ómnia córporis sénsuum órgana, solo sermóne in ipsa vivente, per quem totus ei mundus mórtuus erat, et virgo ipsa mundo erat mórtua.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut præclára virgo Thecla, sicut in mulíebri sexu prima Domínicæ passiónis imitátrix enítuit, ita fragilitáti nostræ promptam se adjutrícem exhíbeat: Per.

VESPERAE, à Capitulo de S. Ysarno, Abbate, in Communi Abbatum. Oratio, Famíliam, *infrà, Comm. præcedent. Ant.* Casta. ℣. Conféssio, *p.* lxj. *Oratio*, Præsta, *suprà.*

Die xxiv.

In Festo

SANCTI YSARNI, Massiliensis Abbátis.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Mabillon. Menard. Gall. Christiana.

YSarnus Tolosánus in Massiliensi sancti Victóris monastério mónachus, tàm rápidos in virtútis itínere fecit progressus sub Wifrédo abbáte, qui Massíliæ inter Sanctos cólitur, ut sub ipso merúerit esse prior claustrális. Post mortem Wifrédi, cùm Mónachi sancti Victóris vicínos abbátes ad electiónem futúri abbátis convocâssent; his congregátis, Archinrícus Montis-majóris abbas, juniórem ex púeris qui in hoc monastério erudiebantur, vocávit, dixitque: Fili, in nómine Christi, dic mihi quem

putas abbátiæ digniórem. Ysarnum, inquit puer. Hunc statim omnes unâ voce elegérunt. In hoc múnere peragendo, mansuetúdine, humilitáte, abstinentiâ, et caritáte in páuperes præfulsit.

Lectio iij.

SUb Ysarni regímine consecráta est nova hujus monastérii ecclésia, in frequenti præsulum, et príncipum, optimatumque cœtu, à Benedicto papa nono. Paulò antè mortem, in Hispániam profectus est, ut quosdam Mónachos à Sarracénis in vastatióne Lirinensis ínsulæ captos, redímeret; et post multas ærumnas, ipsos secum reduxit. Post mortem ejus, quæ cóntigit quartâ vigésimâ die Septembris anni millésimi quadragésimi octávi, suprémis honóribus dignus, visus est, colíturque Massíliæ. De ipso amícus ejus sanctus Odilo, Cluniacensis abbas, ingeniósè dicébat, se néminem nosse magis hypócritam, quippè qui sub commúni morum hábitu, divitíssimum virtútum et bonórum óperum thesaurum tégeret.

Oratio.

FAmíliam tuam, Deus, in tua misericórdia sperantem cœlesti prótege benignus auxílio; ut quæ de beáti Ysarni abbátis virtútibus gloriátur, ejus méritis et intercessióne, perpétuâ pace et unitáte lætétur: Per.

VESPERÆ, à Capitulo de sequenti, in Communi unius Mart. Oratio, Deus, qui per, *infrà cum Commemor. præcedentis. Ant.* Atténdite. ℣. Justus, *p.* xliij. *Oratio*, Famíliam, *suprà.*

Die xxv.

In Festo

SANCTI FIRMINI,

Ambianensis Epíscopi, et Mártyris.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Actis ap. Bosquet, Coïntii Ann. Gall. Christ.

FIrmínus Pompelonensis, cùm annórum esset ferè septémdecim, à patre tráditus est Honesto, Nemausensi Presbytero, sancti Saturníni Epíscopi Tolosáni discípulo, ut lítteris liberálibus et christiánâ disciplínâ erudirétur. Hoc magístro tantos fecit progressus, ut post annos septem ab Honoráto Saturníni successóre factus sit présbyter, et passim pro Honesto jam sene offícium prædicatiónis impléret. Post áliquot annos ab eódem Honoráto ordinátus Epíscopus, jussus est Evangélium géntibus prædicáre. Igitur anno ætátis primo et tricésimo, cúpiens concréditæ sibi

dispensatiónis munus exercére, relictâ pátriâ, in Gálliam ingressus est. Primùm Aginnénsibus, deindè Arvernis, tùm Andibus, ac demùm Bellóvacis Evangélium prædicâsse tráditur. Indè Ambiános venit, ubi post vária tormenta cápite truncátus est in persecutióne Maximiáni, Rictióvaro præside.

Lectio iij.

ELapsis quátuor ferè sáculis, regnante Theodoríco Clodovéi junióris et Batildis regínæ fílio, sanctus Sálvius Ambianensis Epíscopus, reveláto sibi divínitùs Mártyris sepulcro, eductum indè Corpus in urbem, cum hymnis et cánticis, solemníque concursu pópuli vestimenta sua substérnentis, tránstulit, atque in crypta Basílicæ quam ipse cónstrui curáverat, et quæ Cathedrális est, honorífice cóndidit, sepulcrumque auro et gemmis ornávit. Has tránstulit circà inítium duodécimi séculi sanctus Gaudéfridus, Ambianensis Epíscopus; et ipsas in thecam áuream depósuit Theobaldus, qui ejusdem Ecclésiæ sedem occupábat eódem exeunte século.

Oratio.

DEus, qui per beátum Firmínum Mártyrem, tuum atque Pontíficem, infidéles pópulos de ténebris ad lucem veritátis veníre tribuísti; da nobis, ejus intercessióne, in fide stábiles, et à spe Evangélii quod prædicávit immóbiles permanére: Per Dóminum.

DIE XXVII.

In Festo

SS. COSMAE et DAMIANI, Mártyrum.

Semiduplex.

Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. Venit hora, *in Communi, p.* xv. *Capitulum, etc. ibidem. Oratio*, Magníficet, *infrà.*

Lectio ij.

Ex Baronio.

COsmas et Damiánus, fratres, natióne Arabes, arte médici, mártyres celebérrimi, antiquíssimo ritu coluntur, tùm in Occidentáli, tùm in Orientáli Ecclésia. In urbe Cyro, in quam primùm eórum córpora creduntur fuisse transláta, célebrem sub eórum nómine erectam fuisse Basílicam testis est século quinto Theodorétus, ejusdem urbis Epíscopus. Pósteà hanc ipsam urbem Justiniánus Imperátor, referente Procópio, auxit, munívit et decorávit, in memóriam recuperátæ divínitùs, sanctórum Mártyrum benefício valetúdinis. Idem Imperátor Constantinópoli Basílicam sub eórum nómine, et quidèm magnificentíssimam,

fícentíssimam, construxit, destructâ véteri quæ jam à tempóribus Theodósii junióris fúerat sub eórum invocatióne Deo dicáta. Hæc jamprídèm erat clara miráculis; quorum, ut refert Marcellínus Comes, auxit famam et celebritátem sánitas Sanctórum ope restitúta Lauréntio Epíscopo Lychnidis.

Lectio iij.

IN séptima synodo œcuménica referuntur mirácula quædam, sanctórum Cosmæ et Damiáni patrocínio à Deo impetráta; traditurque coli solére depictas in Basílicis et privátis in ædibus horum Mártyrum imágines, eórumque ope salútem ægris étiam desperátis plerumquè fuisse restitútam. Romæ autem eórum cultum non minùs célebrem fuisse testátur, non solùm dicáta Deo sub illórum nómine in foro Románo à sancto Felíce sancti Gregórii Magni átavo, Eccléśia; sed étiam insertum jam ánteà Cánoni Missæ sanctórum Mártyrum nomen. Horum relíquias Joannes de Bellomonte eques, dùm ab expeditióne sacra, témpore Alexandri Papæ tértii, reverterétur, asportávit in Gállias, et apud Lusarcam in Basílica sancti AEterni, Ebroicensis Epíscopi, sub custódia Canonicórum depósuit.

Oratio.

MAgníficet te, Dómine, sanctórum tuórum Cosmæ et Damiáni veneranda solémnitas; quâ et illis glóriam sempiternam, et opem nobis ineffábili providentiâ contulísti: Per Dóminum nostrum.

DIE XXIX.

IN FESTO

SANCTI MICHAELIS,

ARCHANGELI,

ET OMNIUM ANGELORUM.

SOLEMNE-MINUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria ; et sic in toto Officio.

Ant. 1.D. VIdi Dóminum sedentem super sólium excelsum et elevátum : et ea quæ sub ipso erant, replébant templum. *Is.* 6.

Ant. 2. D. Séraphim stabant super illud, et clamábant alter ad álterum : Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus exercítuum. *Is.* 6.

Ant. 3. *a.* Eleváta est glória Dómini désuper Cherub : et sónitus alárum Chérubim audiebátur, quasi vox Dei omnipotentis loquentis. *Ezech.* 10.

Ant. 5. C. De throno procedébant fúlgura, et voces, et tonítrua : et septem lámpades ardentes antè thronum, qui sunt septem Spíritus Dei. *Apoc.* 4.

Ant. 6. F. Thronus ejus flammæ ignis : míllia míllium ministrábant ei, et déciès mílliès centéna míllia assistébant ei. *Dan.* 7.

CAPITULUM. *Coloss.* 1.

IN Christo cóndita sunt universa in cœlis, et in terra ; visibília, et invisibília, sive Throni, sive Dominatiónes, sive Principátus, sive Potestátes : ómnia per ipsum et in ipso creáta sunt.

℟. Dómine exercítuum, Deus Israel, * Qui sedes super Chérubim, tu es Deus solus ómnium regnórum terræ : tu fecísti cœlum et terram. ℣. Dómine Deus noster, tu creásti ómnia ; et propter voluntátem tuam erant, et creáta sunt, * Qui. Glória. *Repetitur* ℟. Dómine exercítuum, *usquè ad* ℣. *Is.* 37. *Apoc.* 4.

Hymnus.

CHriste, qui sedes olympo,
Par Deo Patri Deus,
Quem tremiscunt intuendo
Puriores Spíritus;
Da choris junctos supernis
Ore puro psállere.
Inter omnes fulguranti
Ense victor émicat,
Qui dracónis insolentem
Cóntudit feróciam,
De polo trusit rebellem
In profunda tártara.
Dùm superbum sternis hostem,
Intonas, Quis ut Deus?
Obstináta turba præceps
Clade commúni rúit:
Te triumphantem corónat
Qui tibi dat víncere.
Tu decóre vincis omnes,
Alitum pulchérrime:
Assides Deo propinquus,
Cónsilî tu párticeps:
Astra claudis et reclúdis,
Nosque sistis Júdici.
Te tremendo poscat æger
Mortis in luctámine,
Advolantis efficácem
Séntiet præséntiam:
Córporis vinclîs solútum
Mox ad astra tránsferes.
Quæ suos facit ministros,
Quos creávit spíritus,
Prælcolendæ Trinitáti,
Laus, honor, virtus, decus,
Universum sit per orbem,
Cuncta sit per sécula.
Amen.

℣. Laudáte Dóminum in virtútibus ejus; ℟. Laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus. *Ps.* 150.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. *duplicanda.* Quis pósuit mensúras terræ? vel quis tetendit super eam líneam, cùm me laudárent simul astra matutína, et jubilárent omnes fílii Dei? *Job.* 38.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Ad Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum cui ministrant Angeli, * Veníte, adorémus. *Matth.* 4.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus, Christe, *ut suprà.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Ecce Míchael unus de princípibus primis venit in adjutórium meum. *Dan.* 10.

Ant. 8. c. Missus est Angelus Gábriel à Deo ad *vírginem; et nomen* vírginis, María. *Luc.* 1.

Ant. 3. *a.* Exaudítæ sunt preces Tobíæ et Saræ: et missus est Angelus Dómini sanctus Ráphael, ut curáret eos. *Tob.* 3.

℣. Immittet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum; ℟. Et erípiet eos. *Ps.* 33.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Consur-

get Míchael princeps magnus, qui stat pro fíliis pópuli tui; et in témpore illo * Salvábitur omnis qui inventus fúerit scriptus in libro. ℣. Vidi Angelum fortem, descendentem de cœlo: et jurávit per Viventem in sécula seculórum, Quia tempus non erit ámpliùs. * Salvábitur. *Dan.* 12. *Apoc.* 10.

Post ij. Lect. ℟. Angelus dixit Zacharíæ: Ego sum Gábriel, qui asto antè Deum; * Et missus sum hæc tibi evangelizáre, quæ implebuntur in témpore suo. ℣. Gábriel venit, et ait ad me: Intéllige; ego ostendam tibi quæ futúra sunt; * Et missus sum. *Luc.* 1. *Dan.* 8.

Post iij. Lect. ℟. Dixit Ráphael ad Tobíam: * Quandò orábas cum lácrymis, et sepeliébas mórtuos, † Ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. ℣. Oratiónes tuæ et eleemósynæ tuæ ascendérunt in memóriam in conspectu Dei: * Quandò. Glória Patri. † Ego. *Tob.* 12. *Act.* 10.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Nemo est adjútor meus, nisi Míchael princeps vester. *Dan.* 10.

Ant. 3. a. Ecce Gábriel locútus est mihi: Septuaginta hebdómades abbreviátæ sunt, ut impleátur vísio, et ungátur Sanctus sanctórum. *Dan.* 9.

Ant. 1. *f.* Dixit Tobíæ Ráphael Angelus: Ego sanum ducam, et sanum tibi redúcam fílium tuum. *Tob.* 5.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te, ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis. *Ps.* 90.

Sermo sancti Gregórii, Papæ.

Homil. 34. *in Evang. n.* 7. *Lectio iv.*

NOvem Angelórum órdines esse, testante sacro elóquio, scimus: Angelos, Archángelos, Virtútes, Potestátes, Principátus, Dominatiónes, Thronos, Chérubim atque Séraphim. Esse namque Angelos et Archángelos penè omnes sacri elóquii páginæ testantur. Chérubim verò atque Séraphim sæpè, ut notum est, libri Prophetárum loquuntur. Quátuor quoque órdinum nómina Paulus Apóstolus ad Ephésios enúmerat, dicens: Supra omnem principátum, et Potestátem, et Virtútem, et Dominatiónem. Qui rursùs ad Colossenses scribens, ait: Sive Throni, sive Dominatiónes, sive Principátus, sive Potestátes. Dùm ergò illis quátuor quæ ad Ephésios dixit, conjunguntur Throni, quinque sunt órdines: quibus dùm Angeli et Archángeli, Chérubim atque Séraphim adjuncta

sunt, procul dúbio novem esse Angelórum órdines inveniuntur.

℟. Cùm Míchael Archángelus cum diábolo dísputans altercarétur de Móysi córpore, non est ausus judícium inferre blasphémiæ; sed dixit: * Imperet tibi Dóminus. ℣. Coràm Angelo Dómini, Satan stabat ut adversarétur ei; et dixit Dóminus ad Satan: Increpet in te, Satan, qui elégit Jerusalem: * Imperet. *Judæ* 9. *Zach.* 3.

Lectio v. *n.* 8 *et* 9.

SCiendum quoque quòd Angelórum vocábulum nomen est officii, non natúræ. Nam sancti illi cœléstis pátriæ Spíritus semper quidèm sunt spíritus, sed semper vocári Angeli nequáquàm possunt; quia tunc solùm sunt Angeli, cùm per eos áliqua nuntiántur; undè et per Psalmistam dícitur: Qui facit Angelos suos, spíritus. Ac si patenter dicat: Qui eos quos semper habet spíritus, étiam cùm volúerit, Angelos facit. Hi autem qui mínima núntiant, Angeli; qui verò summa annúntiant, Archángeli vocantur. Hìnc est enim quòd ad Maríam vírginem non quílibet Angelus, sed Gábriel Archángelus míttitur. Ad hoc quippè ministérium, summum Angelum veníre dignum fúerat, qui summum ómnium nuntiábat. Qui idcircò étiam privátis nomínibus censentur, ut signétur per vocábula étiam in operatióne quid váleant. Míchael namque, Quis ut Deus? Gábriel autem, Fortitúdo Dei; Ráphael verò, dícitur Medícina Dei.

℟. Dócuit me, dixitque Gábriel: Intéllige visiónem: Post hebdómades sexaginta duas occidétur Christus; et * Non erit ejus, pópulus qui eum negatúrus est: civitátem et sanctuárium dissipábit pópulus cum duce ventúro. ℣. Dictum est ab Angelo, quóniam átrium templi datum est Géntibus; et civitátem calcábunt, ubi et Dóminus crucifixus est: * Non. *Dan.* 9. *Apoc.* 11.

Lectio vj. *n.* 9.

ET quótiès miræ virtútis áliquid ágitur, Míchael mitti perhibétur; ut ex ipso actu et nómine detur intélligi, quia nullus potest fácere quod fácere prævalet Deus. Undè et ille antíquus hostis, qui Deo esse per supérbiam símilis concupívit, dicens: In cœlum conscendam, super astra cœli exaltábo sólium meum, símilis ero Altíssimo; dùm in fine mundi in sua virtúte relinquétur extrémo supplício peri-

mendus, cum Michaéle Archángelo prœliatúrus esse perhibétur; sicut per Joannem dícitur: Factum est prœlium cum Michaéle Archángelo. Ad Maríam quoque Gábriel míttitur, qui Dei Fortitúdo nominátur. Illum quippè nuntiáre veniébat, qui ad debellandas aéreas potestátes húmilis apparére dignátus est. Ráphael quoque interpretátur, ut díximus, Medicína Dei; quia vidélicèt dùm Tobíæ óculos quasi per offícium curatiónis tétigit, cæcitátis ejus ténebras tersit.

℟. Misit me Dóminus ut curárem te, et Saram à dæmónio liberárem; ego enim sum Ráphael Angelus, unus ex septem qui astámus antè Dóminum: * Pax vobis, nolíte timére. ℣. Grátia vobis et pax ab eo qui est, et à septem Spirítibus qui in conspectu throni ejus sunt: * Pax. Glória. * Pax. *Tob* 12. *Apoc.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Vidit Jósue virum, evaginátum tenentem gládium, et ait: Noster es, an adversariórum? Qui respondit: Sum princeps exércitûs Dómini, et nunc vénio. *Jos.* 5.

Ant. 5. a. Dixit Gábriel: Vir desideriórum, pax tibi; confortáre, et esto robustus. Et dixi: Lóquere, Dómine mi, quia confortâsti me. *Dan.* 10.

Ant. 4. E. Dixit Angelus Ráphael: Benedícite Deum cœli, et coràm ómnibus vivéntibus confitémini ei; quia fecit vobiscum misericórdiam suam. *Tob.* 12.

℣. Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer: ℟. Qui facis Angelos tuos, spíritus. *Ps.* 103.

Léctio, sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 18.

IN illo témpore, accessérunt discípuli ad Jesum, dicentes: Quis, putas, major est in regno cœlórum? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

De Civ. lib. 11. *cap.* 32 *et* 33.

ANgelos sanctos in sublímibus cœli sédibus, non quidèm Deo cœternos, sed tamen de sua sempiterna et vera felicitáte secúros et certos esse, nemo ámbigat. Ad quorum societátem pertinére párvulos suos Dóminus docens, non solùm illud ait: Erunt æquáles Angelis Dei; verùm ipsi quoque Angeli quâ contemplatióne fruantur, ostendit, ubi ait: Vidéte, ne contemnátis unum ex pusillis istis; dico enim vobis quia Angeli eórum in cœlis semper vident fáciem Patris mei qui in

cœlis est. Peccâsse autem quosdam ángelos, et in hujus mundi ima detrúsos, qui eis velut carcer est, usquè ad futúram in die judícii últimam damnatiónem, Apóstolus Petrus apertíssimè ostendit, dicens: Quòd Deus Angelis peccántibus non pepércerit, sed carcéribus calíginis inferi retrúdens tradíderit in judício puniendos reservári.

℟. Factum est prælium magnum in cœlo: Míchael, et Angeli ejus præliabantur cum dracóne, et * Projectus est draco ille magnus, qui sedúcit universum orbem. ℣. Quómodò cecidisti de cœlo, Lúcifer? Qui dicébas: Super astra Dei exaltábo sólium meum: ad infernum detrahéris in profundum laci. * Projectus est. *Apoc.* 12. *Is.* 14.

Lectio viij.

INter hos ergò et illos, Deum vel præsciéntiâ vel ópere divisisse quis dúbitet? Has duas angélicas societátes, unam fruentem Deo, álteram tumentem typho: unam cui dícitur, Adoráte eum, omnes Angeli ejus; áliam cujus princeps dicit, Hæc ómnia tibi dabo, si prostrátus adoráveris me: unam Dei sancto amóre flagrantem; álteram própriæ celsitúdinis immundo amóre fumantem: et quóniam sicut scriptum est, Deus superbis resistit, humílibus autem dat grátiam; illam in cœlis cœlórum habitantem, istam indè ejectam in hoc ínfimo aério cœlo tumultuantem: illam luminósâ pietáte tranquillam, istam tenebrósis cupiditátibus turbulentam: illam Dei nutu clementer subvenientem, justè ulciscentem; istam suo fastu subdendi et nocendi libídine exæstuantem: illam, ut quantùm vult, cónsulat, Dei bonitátis ministram; istam, ne quantùm vult nóceat, Dei potestáte frænátam: illam huic illudentem, ut nolens prosit persecutiónibus suis; hanc illi invidentem, cùm peregrínos cólligit suos. Nos ergò has duas societátes angélicas, inter se díspares atque contrárias, unam et natúrâ bonam, et voluntáte rectam; áliam verò natúrâ bonam, sed voluntáte perversam, in libro cui nomen est Génesis, lucis tenebrarumque vocábulis significátas existimávimus.

℟. Ait Gábriel ad me: Noli metúere, ego veni propter sermónes tuos: princeps autem regni Persárum réstitit mihi, et * Ecce veni ut docérem te quæ ventúra sunt pópulo tuo in novíssimis. ℣. Dó-

minus Deus spirítuum Prophetárum misit Angelum suum, osténdere servis suis quæ oportet fíeri. * Ecce. *Dan.* 10. *Apoc.* 22.

Lectio ix. Lib. 10. *c.* 7.

MEritò illi in cœléstibus sédibus constitúti, immortáles et beáti, qui Creatóris sui participatióne congaudent, cujus ætérnitáte firmi, cujus veritáte certi, cujus múnere sancti sunt; quóniam nos mortáles et míseros, ut immortáles beatíque simus, misericórditer díligunt: nolunt nos sibi sacrificáre, sed ei cujus et ipsi nobíscum sacrifícium se esse novérunt. Cùm ipsis enim sumus una cívitas Dei, cui dícitur in Psalmo, Gloriósa dicta sunt de te, cívitas Dei; cujus pars in nobis peregrinátur, pars in illis opitulátur. De illa quippè superna civitáte, ubi Dei voluntas intelligíbilis atque incommutábilis lex est, de illa superna quodámmodò cúria (géritur namque ibi cura de nobis) ad nos ministráta per Angelos sancta Scriptúra descendit.

℟. Dixit Angelus Ráphael: Cùm essem vobíscum, per voluntátem Dei eram: tempus est ut revertar ad eum qui me misit; vos autem, * Benedícite Deum, et narráte ómnia mirabília ejus. ℣. Timéte Dóminum, et date illi honórem, et adoráte eum, * Benedícite. Glória. *Repetitur* ℟. Dixit, *usquè ad* ℣. *Tob.* 12. *Apoc.* 14.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus; ℟. Potentes virtúte, facientes verbum illíus. *Ps.* 102.

AD LAUDES.

Ant. VIdi in médio throno *G.* ni Agnum stantem tanquàm occísum; et audívi vocem Angelórum multórum in circúitu throni. *Apoc.* 5.

Ant. 1. a. Erat númerus eórum míllia míllium, dicéntium voce magnâ: Dignus est Agnus qui occísus est, accípere virtútem et divinitátem. *Apoc.* 5.

Ant. 2. D. Cecidérunt in conspectu throni in fácies suas, et adoravérunt Deum. *Apoc.* 7.

Ant. 6. F. Projectus est.

Canticum. Daniel. 3.

Benedictus Dominus qui sedet super Cherubim: Angeli ad laudandum eum invitantur.

BEnedictus es, Dómine, Deus patrum nostrórum: * et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sécula.

Benedictum nomen glóriæ tuæ sanctum; * et laudábile et superexaltátum in ómnibus séculis.

Benedictus es in templo sancto glóriæ tuæ; * et superlaudábilis et supergloriósus in sécula.

Benedictus es in throno regni tui; * et superlaudábilis, et superexaltátus in sécula.

Benedictus es qui intuéris abyssos, et sedes super Chérubim; * et laudábilis, et superexaltatus in sécula.

Benedictus es in firmamento cœli; * et laudábilis, et gloriósus in sécula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino: * laudáte et superexaltáte eum in sécula.

Benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino: * laudáte et superexaltáte eum in sécula.

Glória Patri.

Ant. Projectus est accusátor fratrum nostrórum; et ipsi vicérunt eum: propterèa lætámini, cœli, et qui habitátis in eis. *Apoc.* 12.

Ant. 4. E. Omnes audívi, dicentes: Sedenti in throno, et Agno, benedíctio, et honor, et glória, et potestas in sécula seculórum. *Apoc.* 5.

Capitulum. *Apoc.* 3.

QUi vícerit, vestiétur vestimentis albis, et non delébo nomen ejus de libro vitæ; et confitébor nomen ejus coràm Patre meo, et coràm Angelis ejus.

Hymnus.

Mille, quem stipant sólio sedentem
Córporis puræ sine mole mentes,
Christe, quos fuso tibi consecrâsti
Sánguine, serva.

Quas tenent celsas super astra sedes
Spíritus, nobis quoque præparâsti:
Ut viam monstrent, sócios fidéles
Próvidus addis.

Qui Dei nunquàm temeranda jura
Víndicat sacris metuendus armis,
Prompta perdendos Míchael in hostes
Arma ministret.

Núntius felix melióris ævi,
Fausta qui mundo Gábriel tulisti,
Creber è cœlo vénias, amíca
Núntia portans.

Córporis morbos, tenebrasque mentis
Pelle, divínas médicus per artes,
Qui seni cæco, Ráphael, dedisti
Cérnere solem.

Grátias Regi súperûm canámus,
Turba, cui servit, celer Angelórum:
Quem fides veri studiósa trinum
Credit et Unum.
Amen.

℣. Adoráte Dóminum, omnes Angeli ejus: ℟.

Audívit, et lætáta est Sion. *Ps.* 96.

Ad Benedictus.

Ant. 1. *D. duplicanda.* Poténtiam virtútis operátus est Deus in Christo, illum constítuens ad déxteram suam, supra omnem Principátum, et Potestátem, et Virtútem, et Dominatiónem. *Ephes.* 1.

Oratio.

DEus, qui miro órdine Angelórum ministéria hominumque dispensas; concéde propítius, ut à quibus tibi ministrántibus in cœlo semper assístitur, ab his in terra vita nostra muniátur: Per Dóminum nostrum Jesum Christum, etc.

AD HORAS, Doxologia:

Rex, cui ministrant Angeli,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre et almo Spíritu
Nunc et per omne séculum. Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 8. *G.* Vidi.

In ℟. *br.* ℣. Qui pro nobis minor Angelis factus, * nunc super Angelos exaltátus es. *Hebr.* 2. *Ephes.* 1.

Canon proprius.

AD TERTIAM.

Ant. 1 a. Erat.

Capitulum. *Hebr.* 12.

ACcessístis ad Sion montem et civitátem Dei viventis, Jerúsalem cœléstem, et multórum míllium Angelórum frequéntiam, et Ecclésiam primitivórum qui conscripti sunt in cœlis, et júdicem ómnium Deum, et spíritus justórum perfectórum, et testaménti novi mediatórem Jesum.

℟. *br.* Benedícite Dómino, * omnes virtútes ejus, * Allelúia, allelúia. Benedícite. ℣. Ministri ejus, * qui fácitis voluntátem ejus, * Allelúia. Glória Patri. Benedícite.

℣. Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus, ℟. In omni loco dominatiónis ejus. *Ps.* 102.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Cecidérunt.

Capitulum. *Apoc.* 22.

CEcidi ut adorárem ante pedes Angeli qui mihi hæc ostendébat; et dixit mihi: Vide ne féceris; conservus enim tuus sum, et fratrum tuórum Prophetárum, et eórum qui servant verba prophetíæ libri hujus: Deum adóra.

℟. *br.* In conspectu Angelórum * psallam tibi, Dómine, * Allelúia, allelúia. In conspectu. ℣. Adorábo * ad templum sanctum tuum, * Allelúia. Glória Patri. In conspectu. *Ps.* 137.

℣. Adorábo ad templum sanctum tuum, ℟. In timóre tuo. *Ps.* 5.

AD NONAM.

Ant. 4. E. Omnes.

Capitulum. *Hebr.* 1.

CUm introdúcit Primogénitum in orbem terræ, dicit: Et adórent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidèm dicit: Qui facit Angelos suos, spíritus; et ministros suos, flammam ignis.

℟. *br.* Laudáte Dóminum, *ómnes Angeli ejus, * Allelúia, allelúia. Laudáte Dóminum. ℣. Laudáte, eum * omnes Vírtutes ejus, * Allelúia. Glória. Laudáte Dóminum.

℣. Laudáte Dóminum de cœlis; ℟. Laudáte eum in excelsis. *Ps.* 148.

AD II. VESPERAS.

Ant. 5. a. VIdi septem Angelos stantes in conspectu Dei; et datæ sunt illis septem tubæ. *Apoc.* 8.

Ant. 6. F. Mittet Fílius hóminis Angelos suos cum tuba, et voce magna; et congregábunt electos ejus à quátuor ventis. *Matth.* 24.

Ant. 8. G. Ipse Dóminus in jussu, et in voce Archángeli, et in tuba Dei descendet de cœlo, et mórtui qui in Christo sunt, resurgent primi. 1. *Thess.* 4.

Ant. 2. D. Exíbunt Angeli, et separábunt malos de médio justórum. *Matth.* 13.

Ant. 7. a. Angeli cólligent de regno Dei ómnia scándala, et eos qui fáciunt iniquitátem; et mittent eos in camínum ignis. *Matth.* 13.

Capitulum. 2. *Thess.* 1.

DIgni habeámini in regno Dei, pro quo et patímini: si tamen justum est apud Deum retribúere tribulatiónem iis qui vos tríbulant; et vobis, qui tribulámini, réquiem nobiscum in revelatióne Dómini Jesu de cœlo cum Angelis virtútis ejus.

Allelúia, allelúia. ℣. Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer; qui facis Angelos tuos Spíritus, et ministros tuos ignem urentem. Allelúia. *Ps.* 103.

Hymnus, Christe, *p.* 459.

℣. Qui sedes super Chérubim, manifestáre, ℟. Coràm Ephraïm, Bénjamin et Manasse. *Ps.* 79.

Ad Magníficat.

Ant. J. *duplicanda.* Qui digni habebúntur sáculo illo, et resurrectióne ex mórtuis, æquáles Angelis sunt, et fílii sunt Dei; cùm sint fílii resurrectiónis. *Luc.* 20.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Hieronymi. Ant. Beátus qui. ℣. Beátus homo, *p.* xxx. *Oratio*, Deus, qui Ecclésiæ, *infrà.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. a. Vidit Jacob in somnis scalam stantem super terram, et cacúmen illíus tangens cœlum, Angelos quoque Dei ascendentes et descendentes per eam. *Gen.* 28.

Doxologia, Rex, *cui* ministrant Angeli, *suprà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Dicit Jesus: Amen, amen dico vobis: vidébitis cœlum apertum, et Angelos Dei ascendentes et descendentes supra Fílium hóminis. *Joan.* 1.

Die xxx.

In Festo

SANCTI HIERONYMI, Presb. et Eccles. Doct.

Duplex-minus.

Omnia de Communi Doctorum, additis quæ sequuntur.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex operibus S. Hieronymi.

Hierónymus, Eusébii fílius, Stridóne in fínibus Dalmátiæ et Pannóniæ natus, puer à Donáto liberálibus disciplínis Romæ est institútus, ubi diébus Domínicis sepulcra Apostolórum et Mártyrum circuíre, crebróque cryptas íngredi cum æquálibus consuéverat. Suscepto ibi in adolescéntia baptismo, ad sacras lítteras ánimum adjíciens, Gállias studiórum causâ peragrávit, Trevirisque librum sancti Hilárii de Synodis suâ manu descripsit. Perlustrátis deindè Thrácià, Ponto, Bithyniâ, Galátiâ, Cappadóciâ et Cilíciâ, in Chálcidis Syriæ solitúdinem se recépit, instructus bibliothécâ quam Romæ sibi magno stúdio confécerat. Ibi, ut importúnas cogitatiónes, quas jejúniis non vícerat, studiórum assiduitáte abígeret, Judæo ad Christum converso, se in disciplínam dedit, ut linguam hebráicam addísceret. Aliquandò interrogátus, unam an tres confiterétur hypóstases, incertus étiam ad quam se partem adjúngeret, exorto Antiochíæ inter Paulínum, Vitálem et Melétium dissídio, Dámasum Pontíficem Románum consúluit, an tres hypóstases dícere, et cui ex tribus Epíscopis communicáre debéret.

Lectio v.

Exacto in eo secessu quadriénnio, vexátus ab ínvidis, et hæréseos postulátus, ex erémo discédens, Antiochíam venit; ubi à Paulíno cui adhæserat, eâ conditióne ordinári se Presbyterum passus est, ut, quàm amplexus fúerat mónachi vitam, non deséreret. Cùm deindè Jerosólymis et Béthlehem aliquándiù mansisset, Constantinó-

polim se cóntulit; ibìque Gregórium Nazianzénum, sacras lítteras explanantem, frequens audívit. Romam deindè, ob Antiochíæ aliarumque Ecclesiárum dissensiónes, cum Paulíno et Epiphánio profectum Dámasus retinuit, ut eo uterétur in conscribendis Epístolis ac reddendis ad synódicas Orientis et Occidentis consultatiónes responsis. Romæ per triénnium commorátus, post óbitum Dámasi, Béthlehem ad incunábula Redemptóris, in extructo à Paula monastério, majórem vitæ partem exégit.

Lectio vj.

SAcros códices commentáriis illustrávit: et quò cértiùs genuínum illórum sensum assequerétur, síngula Palæstínæ loca sédulò invísit, adhíbitis Judæórum eruditíssimis. Alexandríam ætáte jam provectus pétiit, de difficilióribus Scriptúræ locis Dídymum consultúrus. Novum Testámentum Græcæ fídei réddidit; vetus juxtà Hebráicam tránstulit: Psaltérium quo deinceps Ecclésia Latína usa est, secundùm Septuaginta editiónem correxit. Multa doctórum virórum scripta Latínè réddidit. Luciferiános, Helvídium, Vigilántium, Joviniáǹum, et Pelágium scriptis ácriter insectátus est. Hujus senténtiam sanctus Augustínus et álii passìm, de difficilióribus quæstiónibus rogábant. Captâ eversâque à Gothis Româ, nóbiles Romános, qui ad summam inópiam redacti fúerant, in monastério Bethlehemitáno benignè excépit. In extréma senectúte febre correptus, migrávit ad Dóminum, Theodósio juniòre et Honório imperántibus, anno Christi quadringentésimo vigésimo. Ejus corpus apud Béthlehem sepultum, pósteà Romam translátum, in Basílica sanctæ Maríæ Majóris ad Præsépe condítum est.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quòd si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Comment. in cap. 2. Aggæi.

COnsídera Sacerdótum esse officii, de lege interroganti respondére. Si Sacerdos est, sciat legem Dómini; si ignórat legem, ipse se árguit non esse Sacerdótem. Sacerdótis enim est scire legem, et ad interrogatiónem respondére de lege. Quod

quidèm et in Deuteronómio légimus ; ut sícubì in úrbibus Israel quæstio fúerit exorta inter sánguinem et sánguinem, inter judícium et judícium, lepram et lepram, contradictiónem et contradictiónem, eant ad Sacerdótes atque Levítas, et ad Pontíficem qui in diébus illis fúerit constitútus, et quærant ab eo legem Dómini : quibus respondéntibus, fáciant quod jubentur. Quod si non fécerint, exterminentur de pópulo suo.

Lectio viij.

ET ne forsitan in véteri solùm Testamento hæc præcepta videantur, lóquitur et Apóstolus ad Timótheum, Episcopum non solùm irreprehensíbilem esse debére, et unius uxóris virum, et sapientem, et pudícum, et ornátum, et hospitálem, sed étiam doctórem. Et ne casu hoc dixisse vidérétur, ad Titum quoque super Presbyteris, (quos et Episcopos intélligi vult,) ordinandis, éadem cautéla servátur. Hæc pósui, ut tàm ex véteri quàm ex novo Testamento, Sacerdótum esse officium novérimus, scire legem Dei, et respondére ad quæ fúerint interrogáti ; nec simplicitátem, et cibórum continéntiam in magistro sufficere, nisi quod ipse facit, possit et álios erudíre.

Lectio ix.

CErtè quia responsúros puto, hoc eórum esse qui se ab adolescéntia præparant ad docendum ; frequenter autem judício Dómini, et populórum suffrágio, in Sacerdótium símplices éligi : saltèm illud hábeant, ut postquàm Sacerdótes fúerint ordináti, discant legem Dei, ut possint docére quod didicérint, et áugeant sciéntiam magis quàm opes, et non erubescant à Láicis díscere, qui nóverint ea quæ ad officium pértinent Sacerdótum ; magisque noctes et dies in Scripturárum tractátu, quàm in ratiocíniis et supputatióne consúmant.

Oratio.

DEus, qui Ecclésiæ tuæ in exponendis sacris scriptúris beátum Hierónymum Doctórem máximum providére dignátus es ; præsta, quæsumus, ut ejus suffragántibus méritis, sint nobis semper castæ delíciæ nostræ Scriptúræ tuæ, et in ipsis inveniámus fídei, spei et caritátis alimentum : Per Dóminum.

AD VESPERAS, fit Commem. sancti Remigii, Episcopi Ant. Elégit. ℣. Beátus, *p.* xxiij. *Oratio*, Deus, qui pópulo tuo, *infrà.*

FESTA OCTOBRIS.

Die I.

In Festo
SANCTI REMIGII,
Remensis Episcopi.
Semiduplex.

Omnia de Communi Pontificum, additis quæ sequuntur.

Lectio ij.
Fortunat. Sidon. Appoll. Greg. Tur. et aliis.

REmígius, Laudúni natus est paréntibus *AEmílio* et sanctâ Celíniâ jam ætáte provectis. Ejus ortum prædíxerat solitárius quidam cæcus, Montánus nómine; qui et visum pósteà recépit, admóto ad óculos lacte, quo infans Remígius alebátur. Annos natus duos et viginti, ob seníles in adolescéntia mores ad Episcopátum Remensem præter voluntátem raptus est. Cùm autem Clodovéus Alamannos, Tolbíaci, invocáto Christi nómine, debellâsset, et instanti Remígio ut fidem profiterétur, respondisset veréri se ne per pópulum sibi non licéret; ubì id rescívit pópulus, statìm acclamávit: Mortáles deos abígimus, pie rex; et Deum quem Remígius prædicat immortálem, sequi paráti sumus. Tùm Remígius Clodovéum; quem fídei documentis imbúerat, baptizávit ipso die Natális Dómini, his eum verbis allocútus: Mitis depóne colla, Sicamber; adóra quod incendisti, incende quod adorâsti. Baptizátum sacro inunxit chrísmate cum signáculo crucis Christi.

Lectio iij.

DE exércitu autem ejus ter mille et ámpliùs baptismo initiáti sunt, simul et Albofledis soror Clodovéi: quæ cùm paulò post decessisset, Remígius per lítteras regem est consolátus. Lanthildis quoque áltera ejus soror, ab Ariána hæresi revocáta, sacro chrísmate reconciliáta est Ecclésiæ. Clodovéum Gothis bellum parantem utilíssimis regno administrando consíliis per lítteras instruxit, eidemque auctor fuit ut Concílium Aurelianense indíceret. Clementiâ in pœnitentes erat singulári: Neque enim, inquiébat, nos pósuit Dóminus ad iracúndiam, sed ad hóminum curam. Novos Episcopátus instítuit; Teruannæ, ubì sanctum Antimundum; Atrebátis, ubì sanctum Vedastum; Laudúni, ubì sanctum

Genebaldum præfécit. Sub finem vitæ, oculórum usu orbátus est, quem tamen paulò antè mortem recuperávit. Sénio tandèm confectus, óbiit die décimâ-tértiâ Januárii. Inter ália quæ édidit miracula, mórtuum suscitávit, ut refert liber de ejus vita laudátus à Gregório Turonensi, qui et méminit festivitátis ejus quæ jam suo témpore initio mensis Octóbris celebrabátur, ob primam córporis ejus hoc ipso die translatiónem.

Oratio.

DEus, qui pópulo Fráncico æternæ salútis beátum Remígium ministrum tribuísti; præsta, ut quem doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis: Per Dóminum.

VESPERÆ de sequenti.

DIE II.

In Festo

SS. ANGELORUM CUSTODUM.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. ECce ego mittam 7. a. Angelum meum, qui præcédat te, et custódiat in via, et introdúcat in locum quem parávi. *Exod.* 23.

Ant. 4. d. Observa eum, et audi vocem ejus, nec contemnendum putes; quia non dimittet cùm peccáveris, et est nomen meum in illo. *Exod.* 23.

Ant. 8. G. Si audíeris vocem Angeli mei, et féceris ómnia quæ loquor; inimícus ero inimícis tuis, præcedetque te Angelus meus. *Exod.* 23.

Ant. 5. a. Edúcam vos cum pace, dicit Dóminus; Angelus enim meus vobiscum est, ipse autem exquíram ánimas vestras. *Baruch* 6.

Ant. 6. c. Ne dicas coràm Angelo: Non est providéntia; ne irátus Deus díssipet cuncta ópera mánuum tuárum. *Eccles.* 5.

CAPITULUM. *Is.* 63.

DIxit Dóminus: Pópulus meus est, fílii non negantes; et factus est eis Salvátor. In omni tribulatióne eórum non est tribulátus, et Angelus faciéi ejus salvávit eos: in dilectióne sua et in indulgéntia sua ipse redémit eos, et portávit eos.

℟. Non accédet ad te malum; * Quóniam Angelis suis Deus mandávit de te, ut custódiant te: † Inmánibus portábunt te, ne fortè offendas ad lápidem pedem tuum. ℣. Dicit mihi Angelus: Conservus tuus sum, et fratrum tuórum: Deum adóra; * Quóniam. Glória Patri. † In mánibus. *Ps.* 90. *Apoc.* 19.

Hymnus.

Custódes hóminum psállimus Angelos,
Natúræ frágili quos Pater áddidit
Cœlestis cómites, insidiántibus
Ne succúmberet hóstibus.
Nam quòd corrúerit próditor Angelus,
Concessis méritò pulsus honóribus,
Ardens invídiâ, péllere nítitur
Quos cœlo Deus ádvocat.
Hùc Custos ígitur pérvigil ádvola,
Avertens pátriâ de tibi créditâ
Tàm morbos ánimi, quàm requiéscere
Quidquid non sinit íncolas.
Sit laus summa Patri, súmmaque Fílio:
Haud impar tibi sit, glória, Spíritus,
Qui nos dùm révocas ad súperas domos
Mandas próvidus Angelis.
Amen.

℣. Qui hábitat in adjutório Altíssimi, ℟. In protectióne Dei cœli commorábitur. *Ps.* 90.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Deus viros ínstruit disciplínâ, ut avertat hóminem ab his quæ facit: si fúerit pro eo Angelus loquens, miserébitur ejus, et dicet, Líbera eum; et vidébit fáciem ejus. *Job.* 33.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. sancti Remigii, Ant. Sacerdótes. ℣. Salvum fecit, *p.* xxix. *Oratio*, Deus, qui pópulo tuo, *ut suprà.*

Ad Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. In conspectu Angelórum, * Veníte, adorémus Dóminum. *Ps.* 137.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus, Custódes, *ut suprà.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. *D.* Cùm invenisset Angelus Dómini Agar in solitúdine, dixit ad illam: Ecce páries fílium; vocabisque nomen ejus Ismael, eò quòd audíerit Dóminus afflictiónem tuam. *Genes.* 16.

Ant. 7. d. Exaudívit Deus vocem Ismael, vocavitque Angelus Dei Agar de cœlo, dicens: Noli timére; exaudívit enim Deus vocem púeri de loco in quo est. *Genes.* 21.

Ant. 3. *a.* Dixit Abraham ad servum seniórem domûs suæ: Dóminus Deus cœli mittet Angelum suum tecum, et díriget viam tuam. *Genes.* 24.

℣. Flagellum non appropinquábit tabernáculo tuo: ℟. Angeli custódient te in ómnibus viis tuis. *Ps.* 90.

Tres Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Vésperè venérunt duo Angéli Sódomam, et eos qui vim faciébant Lot, percussérunt cæcitáte. Cùmque esset manè, * Eduxérunt eum, et posuérunt extra civitátem, dicentes: Salva ánimam tuam. ℣. Novit Dóminus pios de tentatióne erípere, iníquos verò in diem judícii reserváre cruciandos, * Eduxérunt. *Genes.* 19. 1. *Petr.* 2.

Post ij. Lect. ℟. Jacob ábiit itínere quo cœperat; fueruntque ei óbviàm Angeli Dei; quos cùm vidisset, ait: * Castra Dei sunt hæc. ℣. Erat Jesus in deserto, et tentabátur à Sátana; eratque cum béstiis, et Angeli ministrábant illi: * Castra. *Genes.* 32. *Marc.* 1.

Post iij. Lect. ℟. Jacob in fortitúdine sua directus est cum Angelo, et invàluit ad Angelum; * Et † Confortátus est, flevit et rogávit. ℣. Jesus factus in agónia, prolíxiùs orábat: appáruit autem illi Angelus de cœlo, confortans eum; * Et. Glória Patri. † Confortátus est. *Oseæ* 12. *Luc.* 22.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. c. Benedixit Jacob fíliis Joseph, et ait: Angelus qui éruit me de cunctis malis, benedícat púeris istis. *Genes.* 48.

Ant. 8. G. Descendérunt patres nostri in Ægyptum; et clamávimus ad Dóminum, et exaudívit nos, misitque Angelum qui eduxit nos de Ægypto. *Num.* 20.

Ant. 5. C. Angelus Dei qui præcedébat Israel, stetit inter castra Ægyptiórum, et castra Israel. *Exod.* 14.

℣. Immittet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum; ℟. Et erípiet eos. *Ps.* 33.

Homília sancti Bernardi, Abbátis.

In Ps. Qui hábitat. *Serm.* 12. *n.* 4.

Lectio iv.

ANgelis suis mandávit de te. Mira dignátio, et verè magna diléctio caritátis! Quis enim, quibus, de quo, quid mandávit? Studiósè considerémus, fratres, diligenter commendémus memóriæ hoc tàm grande mandátum. Quis enim mandávit? cujus sunt Angeli? cujus mandátis obtémperant? cujus obédiunt voluntáti? Nempè Angelis suis mandávit de te, ut custódiant te in ómnibus viis tuis; nec cunctantur quin étiam in mánibus tollant te. Summa ergò Majestas mandávit Angelis, et Angelis suis mandávit; illis útiquè sublímibus, tàm beátis, tàm próximè sibi cohæréntibus, tàm fa-

miliáriter adhæréntibus, et verè domésticis Dei. Mandávit autem de te. Tu quis es? Dómine, quid est homo, quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam réputas eum? quasi verò non sit homo putrédo, et fílius hóminis vermis.

℟. Locútus est Dóminus ad Móysen, dicens: Vade in terram quam jurávi Abraham, Isaac et Jacob; et mittam præcursórem tuí Angelum, * Ut ejíciam Chananæum, et intres in terram fluentem lacte et melle. ℣. Ego Jesus misi Angelum meum testificári in Ecclésiis: Etiam vénio citò, * Ut. *Exod.* 33. *Apoc.* 22.

Lectio v. *n.* 6.

UT custódiant te in ómnibus viis tuis. Quantam tibi debet hoc verbum inferre reveréntiam, afferre devotiónem, conferre fidúciam! reveréntiam pro præséntia, devotiónem pro benevoléntia, fidúciam pro custódia. Cautè ámbula, ut vidélicèt cui adsunt Angeli, sicut eis mandátum est, in ómnibus viis tuis. In quovis diversório, in quovis ángulo, Angelo tuo reveréntiam habe. Tu-ne áudeas illo præsente, quod vidente me non audéres? An præsentem esse dúbitas quem non vides? Adsunt ígitur, et adsunt tibi; non modò tecū, sed étiam pro te. Adsunt ut prótegant, adsunt ut prosint.

℟. Apéruit Dóminus óculos Bálaam, et vidit Angelum stantem in via, evaginátoque gládio; adoravitque eum pronus in terram. * Cui Angelus dixit: Ego veni ut adversárer tibi, quóniam perversa est via tua. ℣. Dicit qui habet rhomphæam utrâque parte acútam: Hábeo adversùs te, quia habes tenentes doctrínam Bálaam. * Cui. *Num.* 22. *Apoc.* 2.

Lectio vj. *n.* 8 *et* 9.

IN mánibus portábunt te. In tuis quidèm viis custódient te; et dedúcent párvulum, quà potest párvulus ambuláre. Céterùm non te patiéntur tentári suprà quàm sustinére potes; sed in mánibus tollent, ut pertránseas offendículum. Quàm fácilè transit, qui illis portátur in mánibus! Quótiès ergò gravíssima cérnitur urgére tentátio, et tribulátio véhemens imminére; ínvoca custódem tuum, ductórem tuum, adjutórem tuum in opportunitátibus, in tribulatióne. Incláma eum, et dic: Dómine, salva nos; perímus. Non dormit neque dormítat, etsi ad tempus quandòque dissímulet; ne fortè periculósiùs ab illíus te mánibus ipse præcípi-

tes, si te eis ignoráveris sustentátum.

℟. Cùm vidissent Angelum Dómini ascendentem in flamma altáris Mánue et uxor ejus, dixit Mánue : Morte moriémur, quia vídimus Deum. Cui respondit múlier : * Si Dóminus nos vellet occídere, de mánibus nostris holocaustum non suscepisset. ℣. Habémus grátiam per quam serviámus placentes Deo cum metu et reveréntia : * Si. Glória Patri. * Si. *Judic.* 13. *Hebr.* 12.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Vidit David evaginátum gládium in manu Angeli, dixitque : Ego sum qui peccávi ; præcepitque Dóminus Angelo, et convertit gládium suum in vagínam. 1. *Paral.* 21.

Ant. 5. a. Minister Elisæi vidit exércitum in circúitu civitátis, nuntiavitque ei. At ille respondit : Noli timére ; plures enim nobiscum sunt, quàm cum illis. 4. *Reg.* 6.

Ant. 1. g. Qui missi erant à rege Sennácherib, quia blasphemavérunt te, Dómine, éxiit Angelus, et percussit ex eis centum octoginta quinque míllia. 1. *Machab.* 7.

℣. Fiant tanquàm pulvis antè fáciem venti ; ℟. Et Angelus Dómini coarctans eos. *Ps.* 34.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 18.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis : Vidéte ne contemnátis unum ex his pusillis ; dico enim vobis quia Angeli eórum in cœlis semper vident fáciem Patris mei, qui in cœlis est. Et réliqua.

Homília sancti Hilárii, Epíscopi.

Lib. 2. *Comment. in Cap.* 8. *Matth.*

VIdéte ne contemnátis unum de pusíllis istis qui credunt in me. Arctíssimum vínculum mútui amóris impósuit ad eos præcípuè qui verè in Dómino credidíssent. Pusillórum enim Angeli quotídiè Deum vident ; quia Fílius hóminis venit salváre quæ pérdita sunt. Ergò et Fílius hóminis salvat ; et Deum Angeli vident, et Angeli pusillórum sunt.

℟. Próferens Judith caput Holofernis, ostendit, dicens : Vivit ipse Dóminus, quóniam custodívit me Angelus ejus, et revocávit me vobis : * Confitémini illi, omnes ; quóniam bonus, quóniam in séculum misericórdia ejus. ℣. Et Petrus dixit : Scio verè quia misit Dóminus Angelum suum, et erípuit me de manu Heródis : * Confitémini. *Judith* 13. *Act.* 12.

Lectio viij.

Fidélium oratiónibus præesse Angelos absoluta auctóritas est. Salvatórum ígitur per Christum oratiónes Angeli quótidiè Deo ófferunt. Ergò periculósè ille contémnitur, cujus desidéria ac postulatiónes ad æternum et invisíbilem Deum, ambitióso Angelórum famulátu ac ministério pervehuntur. Atque ut ingentem esse in cœlis lætítiam réditu humánæ salútis ostènderet, comparatiónis pósuit exemplum ejus qui oves nonaginta novem in móntibus reliquisset; et errantem unam requisísset: quâ inventâ, plus gáudii sit, quàm habebátur in nonaginta novem conservatióne lætítiæ.

℟. Angelus Dómini descendit cum Azaría et sóciis ejus in fornácem: et excussit flammam de fornáce, et non tétigit eos omninò ignis. Tunc hi tres quasi ex uno ore laudábant, * Et benedicébant Deum. ℣. Injecérunt manus in Apóstolos: Angelus autem Dómini eduxit eos, qui intravérunt in templum, et docébant, * Et benedicébant Deum. *Dan.* 3. *Act.* 5.

Lectio ix.

Ovis una, homo intelligendus est; et sub hómine uno univérsitas sentienda est. Sed in unius Adæ erróre omne hóminum genus aberrávit. Ergò nonaginta novem non errantes, multitúdo Angelórum cœléstium opinanda est, quibus in cœlo est lætítia et cura salútis humánæ. Igitur, et quærens hóminem, Christus est; et nonaginta novem relicti, cœlestis glóriæ multitúdo est: cui cum máximo gáudio errans homo, in Dómini córpore est relátus.

℟. Dániel regi respondens, ait: Deus meus misit Angelum suum, et conclúsit ora leónum, et non nocuérunt mihi: * Ipse est Deus vivens, et æternus in sécula. ℣. Paulus stans in navi, dixit: Astitit mihi Angelus Dei, cujus sum ego dicens: Ecce donávit tibi Deus omnes qui návigant tecum: * Ipse est. Glória. * Ipse est. *Dan.* 6. *Act.* 27.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Laudáte Dóminum in virtútibus ejus: ℟. Laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus. *Ps.* 150.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. Angelus Dómini dixit: Dómine exercítuum, úsquequò tu non miseréberis Jerúsalem, et úrbium Juda, quibus irátus es? *Zach.* 1.

Ant. 6. F. Respondit Dóminus Angelo verba consolatória, dicens: Con-

solábitur adhùc Dóminus Sion, et éliget adhùc Jerúsalem. *Zach.* 1.

Ant. 1. a. Angelus egrediebátur dicens: Absque muro habitábitur Jerúsalem; et ego ero ei, ait Dóminus, murus ignis in circúitu ejus. *Zach.* 2.

Ant. 7. *d.* Suscitávit me.

Canticum. Daniel. 3.

Benedictus Dominus qui sedet super Cherubim: Angeli ad laudandum eum invitantur.

BEnedictus es, Dómine, Deus patrum nostrórum; * et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sécula.

Benedictum nomen glóriæ tuæ sanctum; * et laudábile, et superexaltátum in ómnibus séculis.

Benedictus es in templo sancto glóriæ tuæ; * et superlaudábilis, et supergloriósus in sécula.

Benedictus es in throno regni tui; * et superlaudábilis, et superexaltátus in sécula.

Benedictus es qui intuéris abyssos, et sedes super Chérubim; * et laudábilis, et superexaltátus in sécula.

Benedictus es in firmamento cœli; * et laudábilis, et gloriósus in sécula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino: * laudáte et superexaltáte eum in sécula.

Benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino: * laudáte et superexaltáte eum in sécula.

Glória Patri.

Ant. Suscitávit me Angelus qui loquebátur in me, et ait: Sciétis quia Dóminus exercítuum misit me ad vos. *Zach.* 4.

Ant. 3. *a.* Protéget Dóminus habitatóres Jerúsalem; et erit domus David quasi Dei, sicut Angelus Dómini in conspectu eórum. *Zach.* 12.

Capitulum. *Isaiæ* 62.

SUper muros tuos, Jerúsalem, constítui custódes: totâ die et totâ nocte, in perpétuum non tacébunt. Qui reminiscímini Dómini, ne taceátis, et ne detis siléntium ei, donec stabíliat, et donec ponat Jerúsalem laudem in terra.

Hymnus.

REgnátor orbis summus et árbiter,
Cui prona servit Cúria Cœlitûm;
Quæ voce solâ tu creásti,
Perpétuâ regis ipse curâ.
Nobis fidéles próvidus Angelos
Missos olympo suppéditas duces,
Qui nos tot obsessos perîclis
Incólumes sine labe servent;
Ne nos malignis fráudibus óccupet,
Incauta fallat péctora súbdolus

Suásor malórum ; ne redemptam
Abrípiat lanietque prædam.
Laus summa Patri , súmmaque Fílio ;
Tibíque compar glória , Spíritus ,
Qui per salútis tot ministros
Das pátrias remeáre sedes. Amen.

℣. Inclinávit cœlos , et descéndit Dóminus : ℟. Ascéndit super Chérubim. *Ps.* 17.

Ad Benedictus.

Ant. 5. C. Cùm páriter prompto ánimo procéderent Jerosólymis , appáruit præcédens eos eques in veste cándida ; tunc omnes simul benedixérunt misericordem Dóminum. 2. *Mach.* 11.

Oratio.

DEus , qui ineffábili providéntiâ sanctos Angelos tuos ad nostram custódiam míttere dignáris ; largíre supplícibus tuis , et eórum semper protectióne defendi , et æternâ societáte gaudére : Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum , etc.

AD HORAS , Doxologia :

Rex , cui ministrant Angeli ,
Jesu , tibi sit glória ,
Cum Patre et almo Spíritu
Nunc et per omne séculum. Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 4. E. Angelus Dómini.

In ℟. *br.* ℣. Qui de nobis mandásti * Angelis tuis. *Ps.* 90.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Respondit.

Capitulum. *Zach.* 1.

DIxit ad me Angelus qui loquebátur in me : Clama , dicens : Zelátus sum Jerúsalem et Sion zelo magno : et irâ magnâ ego irascor super gentes opulentas ; quia ego irátus sum parùm , ipsi verò adjuvérunt in malum. Proptéreà hæc dicit Dóminus : Revertar ad Jerúsalem in misericórdiis.

℟. *br.* Surge , Dómine ; * Et dissipentur inimíci tui. Surge. ℣. Et fúgiant qui odérunt te , * à fácie tua , * Et dissipentur. Glória. Surge. *Cant. Moysi. Num.* 10.

℣. Fiat via illórum ténebræ , et lúbricum ; ℟. Et Angelus Dómini pérsequens eos. *Ps.* 34.

AD SEXTAM.

Ant. 1. a. Angelus.

Capitulum. *Zach.* 9.

CIrcúmdabo domum meam ex his qui mílitant mihi , euntes et revertentes : et non transíbit super eos ultrà exactor ; quia nunc vidi in óculis meis.

℟. *brev.* Dómine Deus meus , * Magnificátus es

vehementer. Dómine. ℣. Qui facis Angelos tuos, spíritus; * et ministros tuos, ignem urentem, * Magnificátus es. Glória Patri. Dómine. *Ps.* 103.

℣. Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium: ℟. Dóminus in eis. *Ps.* 67.

AD NONAM.

Ant. 3. *a.* Próteget.

Capitulum. 2. *Mach.* 15.

DOminátor cœlórum, mitte Angelum tuum bonum antè nos, in timóre et tremóre magnitúdinis bráchii tui; ut métuant qui cum blasphémia véniunt adversùs sanctum pópulum tuum.

℟. *br.* Qui sedes super Chérubim, * Dómine Deus virtútum. Qui sedes. ℣. Ostende fáciem tuam, * et salvi érimus, * Dómine. Glória Patri. Qui sedes. *Ps.* 79.

℣. Dóminus virtútum nobiscum, ℟. Susceptor noster Deus Jacob. *Ps.* 45.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. a. VIdéte ne contemnátis unum de pusillis qui in me credunt; dico enim vobis quia Angeli eórum semper vident fáciem Patris mei qui in cœlis est. *Matth.* 18.

Ant. 4. E. Dico vobis: Gáudium erit coràm Angelis Dei super uno peccatóre pœniténtiam agente. *Luc.* 15.

Ant. 6. F. Mittet Dóminus Angelos suos; et congregábunt electos ejus. *Matth.* 24.

Ant. 8. G. Omnes sunt administratórii Spíritus, in ministérium missi propter eos qui hæreditátem cápient salútis. *Hebr.* 1.

Ant. 5. C. Cecidérunt coràm Agno, habentes sínguli cítharas, et phíalas plenas odoramentórum, quæ sunt oratiónes Sanctórum. *Apoc.* 5.

Capitulum. *Apoc.* 8.

ANgelus venit; et stetit antè altáre, habens thuríbulum áureum; et data sunt illi incensa multa, ut daret de oratiónibus Sanctórum ómnium super altáre áureum quod est antè thronum Dei, et ascendit fumus incensórum de oratiónibus Sanctórum de manu Angeli coràm Deo.

Hymnus, Custódes, *p.* 473.

℣. In conspectu Angelórum psallam tibi, Deus meus: ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo. *Ps.* 137.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Unus de Angelis ostendit mihi civitátem sanctam Jerúsalem; et habébat murum habentem portas duódecim; et

et in portis Angelos duódecim. *Apoc.* 21.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Trophimi, Episc. Ant. Elégit. ℣. Beátus, *p.* xxiij. *Oratio*, Deus qui, *infrà.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. a. Vidit Jacob in somnis scalam stantem super terram, et cacúmen illius tangens cœlum, Angelos quoque Dei ascendentes et descendentes per eam. *Gen.* 28.

Doxologia, Rex, *cui* ministrant, *suprà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Dicit Jesus: Amen, amen dico vobis: vidébitis cœlum apertum, et Angelos Dei ascendentes et descendentes suprà Fílium hóminis. *Joan.* 7.

Die iii.

In Festo

SANCTI TROPHIMI, primi Arelatensis Epísc.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Gallia Christiana.

COnstans est à prístinis tempóribus Galliárum Viennénsium opínio et tradítio, Tróphimum sancti Pauli discípulum à sancto Petro Apóstolo primum Arelaténsibus pastórem datum fuisse. Huic senténtiæ adstipulátur Zósimus Papa in epístola ad Epíscopos Gálliæ, in qua dicit, Tróphimum summum antístitem, ex cujus fonte totæ Gálliæ fídei rívulos accepérunt, à sede Romána Arelatensem metropolitánum fuisse delegátum. Hanc constat fuisse senténtiam sanctiórum et doctiórum Episcopórum Gálliæ médio século quinto, número novémdecim, ex tribus Viennénsibus provínciis qui scripsérunt ad sanctum Leónem papam, ut restitúeret antíqua jura Ecclésiæ Arelatensis, à qua fidem et ordinatiónem ipsi suíque antecessóres accéperant. Ado Viennensis archiepíscopus in chrónico: Créditur, inquit, Paulus ad Hispánias pervenisse, et Areláte Tróphimum, Viennæ Crescentem discípulos suos ad prædicandum reliquisse. Huic vulgátæ opinióni objícitur quidèm Gregórii Turonensis auctóritas, qui sexto desinente século, Tróphimum recensébat cum Saturníno, Dionysio et áliis quátuor; sed præpónderat testimónium Episcopórum Provinciárum Viennénsium mox legendum. Sanctus Tróphimus episcopus quidem, non verò martyr, dícitur: undè conjícitur eum in pace migravisse ad Christum. Ejus festum primárium celebrátur die vigésimâ nonâ Decembris; translátio verò, últimâ Septembris.

Ex Epístola novémdecim Episcopórum Galliárum Viennénsium ad sanctum Leónem papam.

Lectio iij.

Inter Op. S. Leonis Magni.

OMnibus regiónibus Gallicánis notum est, sed nec sacrosanctæ Eccléſiæ Románæ habétur incógnitum, quòd prima intrà Gállias Arelatensis cívitas missum à beatíssimo Petro apóstolo sanctum Tróphimum habére méruit Sacerdótem, et exindè áliis paulátim regiónibus Galliárum donum fídei et religiónis infúsum: priùsqueália loca ab hoc rivo fídei, quem ad nos Apostólicæ institutiónis fluenta misérunt, meruisse manifestum est Sacerdótem, quàm Viennensis cívitas. Jure ac méritò ea urbs semper ápicem sanctæ dignitátis obtínuit, quæ in sancto Tróphimo prímitias nostræ religiónis prima suscépit, ac póstea intrà Gállias hoc quod divíno múnere fúerat consecúta, stúdio doctrínæ salutáris effúdit. Cujus honóris obtentu Ecclésiam Arelatensem omnes decessóres prædecessoresque nostri velut matrem débito semper honóre coluérunt, tenentesque traditiónem totam ab hac sede civitátes nostræ sibi Epíscopos postulárunt. Ab hujus Ecclésiæ Sacerdóte tàm decessóres nostros, quàm nos ipsos, constat in summum Sacerdótium, donante Dómino, consecrátos. Quam quidèm antiquitátem sequentes prædecessóres Beatitúdinis vestræ, hoc quod erga privilégia Arelatensis Ecclésiæ institútio vetusta tradíderat, promulgátis auctoritátibus confirmárunt; credentes plenum esse ratiónis atque justítiæ, ut sicut per beatíssimum Petrum apostolórum príncipem sacrosancta Ecclésia Romána tenéret suprà omnes totíus mundi Ecclésias principátum, ita étiam intrà Gállias Arelatensis Ecclésia, quæ sanctum Tróphimum ab Apóstolis missum sacerdótem habére meruisset, ordinandi pontifícium vindicáret.

Oratio.

DEus, qui ad Galliárum illuminatiónem, beátum Tróphimum Pontíficem prædicatiónis evangélicæ glóriâ decorásti; præsta, ut quos per ipsíus documenta fidéles esse donásti, meritórum imitatóres esse concédas: Per.

VESPERÆ, à Capitulo de S. Francisco, ut in Communi Cœnobitarum. Oratio, Deus, qui te, *infrà*.

Fit Comm. S. Trophimi Episc. Ant. Sacerdótes. ℣. Salvum fecit, *p.* xxix. *Oratio*, Deus qui, *suprà*.

Die iv.
In Festo
SANCTI FRANCISCI
Assisinatis,
Cœnobitæ, Instit. Ordinis Fratrum Minórum.
Semiduplex.
Lectio ij.
Ex sancto Bonaventura.

FRanciscus Assísii in Umbria natus, à prima ætáte, patris exemplum secútus, mercatúram fecit. Quodam die, páuperem pro Christi amóre pecúniam flagitantem, cùm præter consuetúdinem repulisset, repentè eo facto commótus, largè ei misericórdiam impertívit. Quâ ex die Deo promísit se némini unquàm poscenti eleemósynam negatúrum. Cùm verò in gravem morbum incidisset, receptâ sanitáte cœpit ardéntiùs cólere offícia caritátis. Quâ in exercitatióne tantùm profécit, ut Evangélicæ perfectiónis cúpidus, quidquid habéret, paupéribus largirétur. Cùm autem illud ex Evangélio audîsset, Nolíte possidére aurum neque argentum in zonis vestris, non peram in via, neque duas túnicas, neque calceamenta, sibi eam régulam servandam propósuit. Itaque detractis cálceis, et unâ contentus túnicâ, cùm duódecim sócios adhíbuisset, Ordinem Minórum instítuit, conscriptâ régulâ, quam anno millésimo ducentésimo nono Innocéntius tértius, ad quem Franciscus supplex cum sóciis Romam accésserat, confirmávit. Indè reversus, habitávit cum iis in tugúrio juxtà Assísium, ubi in labóre multo, magnáque inópiâ, piis meditatiónibus vacábant.

Lectio iij.

DOcébat eos honoráre præcípuâ reveréntiâ Sacerdótes, et fídei quam Romána tenet Ecclésia, firmiter adhæréscere. Jubébat quoque mulíerum familiaritátes, colióquia et aspectus sollicítiùs evitári. Otium, ómnium malárum cogitatiónum sentínam, summóperè fugiendum prædicábat; dicebatque: Volo fratres meos laboráre et exercitári; ne ótio dédíti, per illícita corde aut linguâ vagentur. Eosdem duxit pósteà ad sanctam Maríam Angelórum undè in finítimis locis regnum Dei annuntiábat, dícere sólitus, salúti animárum nihil esse anteponendum. Hinc cùm fratres in várias orbis partes dimítteret, ipse iter Parísios dirígere instítuit, singulárem propensiónem testátus erga hanc Ecclésiam. Cùm verò id illi propter suborta quædam negótia non licéret; quosdam ex sóciis Lutétiam

misit, quibus Custódis nómine primus in hospítio præpósitus est Agnellus ántequàm domum própriam habérent, quam tandèm in território sancti Germáni de Pratis, concedéntibus Monáchis consecúti sunt. Franciscus autem martyrii cúpidus in Syriam trajécit, ubì à Meledíno Babylónis AEgypti Soldáno liberáliter exceptus, cùm nihil profíceret, rédiit in Itáliam. Gráviter ægrótans deferri vóluit in Ecclésiam sanctæ Maríæ Angelórum; ut ubì grátiæ spíritum accéperat, ibì spíritum vitæ rédderet. Eo in loco fratres ad paupertátem ac patiéntiam, et sanctæ Románæ Ecclésiæ fidem servandam cohortátus, Psalmum illum pronúntians, Voce meâ ad Dóminum clamávi; in eo versículo, Me expectant justi, donec retríbuas mihi, efflávit ánimam anno Christi millésimo ducentésimo vigésimo sexto. Miráculis clarum Gregórius nonus paulò post Sanctis ascripsit.

Oratio.

DEus, qui te párvulis et humílibus reveláre non dedignáris; tríbue nobis, quæsumus, imitátione B. Francisci, et stultam hujus mundi dedíscere sapiéntiam, et solum edíscere Jesum Christum crucifixum: Qui tecum.

Die vi.

In Festo

SANCTI BRUNONIS, Mónachi, Institutóris Ordinis Carthusianórum.

Semiduplex.

Omnia de Communi Monachorum. Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. Quid prodest, *p.* xxxvj. *Oratio*, Sancti Brunónis, *infrà.*

Lectio ij.

Ex ejus Scriptis, et ex Guib. Novig. et B. Guigone.

BRuno Colóniæ Agrippínæ natus, post emensa Parísiis Grammáticæ, Philosóphiæ, et Theológiæ stúdia, Remensis Ecclésiæ Canónicus, ibidemque magnórum studiórum Rector effectus est. Solitúdinis amóre flagrans cum sex áliis familiáribus mundo renuntiávit, ac sanctum Hugónem Epíscopum Gratianopolitánum ádiit: qui, causâ eórum adventûs cógnitâ, eosque esse intélligens quos eâdem nocte velut septem stellas, ad suos pedes corruentes in somnis víderat, montes suæ Diœcéseos asperrimos, qui Carthusiáni dicebantur, incolendos concessit. Illíc ædificáto Oratório, ac céllulis separátim extructis, bini in síngulis habitantes, silén-tio, oratióni, et lectióni vacábant. Hugónem Epíscopum nímio solitúdinis

amóre diútiùs in Carthúsia commorantem, his verbis admonébat: Redi ad oves tibi commissas, iisque quod debes, fidéliter exsolve.

Lectio iij.

POst sex annos in secessu exactos, Bruno ab Urbáno secundo Romam accersítus, postquàm eum in Synodis celebrandis, gerendisque negótiis Ecclesiásticis, consílio suo per triénnium adjuvísset, ab eo demùm facultátem obtínuit erémi repetendæ, recusáto Archiepiscopátu Rhegiensis Ecclésiæ, quæ prima est Calábriæ Metrópolis. Cùm autem Urbánus post celebrátum Placéntiæ Concílium, in Gálliam profectúrus esset; métuens Bruno ne si ad optátam Carthúsiam reverterétur, aut Románam cúriam effúgere non posset, aut eam séqui viderétur, secessit in erémum propè Scyláceum in Calábria, ubi monastérium ædificávit. Morti próximus, fídei suæ professiónem coràm frátribus édidit; eamque contrà errórem Berengárii conclúsit his verbis: Credo étiam Sacramenta quæ sancta credit et venerátur Ecclésia; et nominátim panem et vinum quæ consecrantur in Altári, post consecratiónem verum Corpus esse Dómini nostri Jesu Christi, veram Carnem et verum Sánguinem, quæ et nos recípimus in remissiónem peccatórum nostrórum et in spe salútis æternæ. Quiévit in Dómino anno millésimo centésimo primo, prídiè Nonas Octobris.

In Laudibus, ℣. Clamávi ad te, Dómine; dixi. *Ad* Benedictus, *Ant.* Pars mea, *p.* xlj.

Oratio.

SAncti Brunónis, quæsumus, Dómine, intercessiónibus adjuvémur; ut qui majestátem tuam júgiter delinquendo offéndimus, ejus méritis et précibus, nostrórum delictórum véniam consequámur: Per.

AD VESPERAS, fit à Capitulo de sancta Fide, Virg. et Mart. ut in Communi Virginum. Oratio, Præsta, *infrà.*

Pro Commem. S. Brunónis, Ant. Scimus. ℣. Plantáti, *p.* xliv. *Oratio*, Sancti Brunónis, *suprà.*

Die vii.

In Festo

SANCTAE FIDIS, Aginnensis, Vírginis et Mártyris.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Actis ejus apud Monbritium et Surium.

FIdes, Aginni ad Garumnam nata, ab infántia in fide Christi et

pietátis exercítiis institúta est. In persecutióne Diocletiáni et Maximiáni, accusáta quòd Christum cóleret, ultrò se satellítibus óbtulit, et signo crucis in ore, fronte et péctore se múniens, coràm Daciáno præside, Christiánam fidem professa est. Cùm eam præses blandítiis et munéribus, ut Diánæ sacrificáret, frustrà tentâsset, in lectum æreum inferri, atque igne torquéri jussit. Igitur cratículam virgo conscendit, ibique caténis constricta est, subjectis ardéntibus prunis, et ádipe superfúso, ut flamma adustis membris tenáciùs inhæréret. Sed repentè copióso imbre ignis fuit extinctus. Cùm ergò à flammis divinâ virtúte incólumis exiísset, amputáto cápite, Mártyrium explévit, sextâ die, ut créditur, mensis Octóbris.

Lectio iij.

EXemplo sanctæ Fidis beátus Caprásius, ad mártyrium accensus, agónem suum sub ipso témpore consummávit. Ambo córpora, simul per manus fidélium tumuláta sunt, ut ferébat tempus. Sed sequenti ineunte século, sanctus Dulcídius Aginnensis epíscopus sub sanctórum Caprásii et Fidis nómine constructam Ecclésiam dedicávit, sacrosque eórum cíneres magnâ pompâ tránstulit. Indè verò corpus sanctæ Fidis Conchas Ruthenórum vicum, in monastérium ejus nómine célebre póstea delátum est: ubi plúrima circa annum millésimum édita sunt miracula, quæ scripta per Bernardum Andegavensem Scholásticum, et Fulberto Carnutensi Epíscopo transmissa, sanctæ Mártyris cultum usquè in his pártibus propagárunt. In antíquis Breviáriis Narbonensi ac Tolosáno célebris est ejus memória; et ab ea índitum nomen plúribus locis, non solùm Diœcésis Tolosánæ, ac Occitanensis provínciæ, sed et Gálliæ universæ.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, Dómine, ut sicut divína laudámus in beátæ Vírginis Fidis passióne magnália, sic indulgéntiam tuam piis ejus précibus assequámur: Per Dóminum nostrum.

Die ix.

In Festo

SANCTI DIONYSII, primi Parisiensis Epísc., et Soc. ejus, Mártyrum.

Semiduplex.

Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. Venit hora, *p.* xv, *reliqua ut in Communi plurium Martyrum. Oratio*, Deus, qui, *infrà.*

Lectio ij.

Greg. Tur. Fortunat. Acta apud Bosquet.

Dionysius à Románo Pontífice géntium Epíscopus ordinátus, cum Saturníno, Gatiáno et áliis, ad prædicandum in Gállias antè Deciórum impérium, missus est. Appulisse in Provínciam Narbonensem, et Arelaténsibus Christiáni nóminis reveréntiam primùm exhibuisse, vel pótiùs ipsis revocâsse fidem quàm à beáto Tróphimo jampridèm accéperant, vetus Ecclésiæ Gallicánæ tradítio est. Ibì reliquisse vidétur discípulum suum sanctum Régulum, qui diptychis Arelatensis Ecclésiæ post sanctum Tróphimum Epíscopus inscríbitur. Saturnínus autem Tolósam, Turónos Gatiánus, uterque anno Décii imperatóris primo ingressus est. Dionysius verò ad últimos Célticæ fines lóngiùs céteris progressus est: assumptis scilicèt è discipulórum número adjutóribus, Lutétiam, jam ánteà Christum coràm tribunálibus confessus, advénit. Tùm patefacto sibi per vária mirácula prædicatiónis áditu, postquàm cives non exíguo número Christo subjécit, adlégit ex eis ministros quibuscum curam pópuli partirétur; atque ita Ecclésiam quæ necdùm illis in locis fúerat, ex Clero et pópulo secundùm formam apostólicam instítuit, quam ipse auctoritáte Episcopáli primus administrávit.

Lectio iij.

Ad providendum civitátibus provinciisque vicínis, ánimum libériùs adjungens Dionysius, emísit in ulterióres Gálliæ partes, tanquàm ad novam expeditiónem, duódecim discípulos, quorum óperâ strénuâ fidelíque háctenùs usus fúerat, ut illas regiónes suis auspíciis suóque ductu Christo acquírerent, quas ferè omnes pósteà sánguine suo consecrârunt in persecutióne Maximiáni imperatóris. Nec ipse semper intrà Parisiórum fines se contínuit; sed vicínas províncias incredíbili zelo peragrâsse, ipsasque Evangélii face illustrâsse fertur. Post tot labóres et itínera, Parísios reversum gravis súbitò in occídua præsertìm orbis parte mota persécutio excépit; cujus minister in his pártibus, Lugdunensis tunc Gálliæ Præses Sisínnius Fescennínus extitisse scríbitur. Is Dionysium ad necem inquíri jussit, et Parísiis cum Rústico Presbytero, et Eleuthério Diácono repertum cárceri mancipári, donec eum

audíret. Tùm quæstióne habítâ, admotisque tormentis, postquàm se nihil proficere intellexit, et fide Mártyrum tormentórum vim et verbórum injúrias superári, cápita illis amputári jussit, séptimo ídus Octóbris.

Oratio.

DEus, qui hodiernâ die beátum Dionysium Mártyrem tuum atque Pontíficem, et sócios ejus, virtúte constántiæ in passióne roborásti; tríbue nobis, quæsumus, ex eórum imitatióne, pro amóre tuo próspera mundi despícere, et nulla ejus adversa formidáre: Per Dóminum nostrum.

Die xiii.

In Festo

SANCTI GERALDI,

Comitis Aureliacensis,

Laïci.

Simplex.

Pridiè ad VESP. Psalmi et Antiph. de Feria, ut in Psalterio. Capitulum, etc. ut in Communi Justorum, pro non Sacerd. Oratio, Immensam, *infrà.*

Lectio iij.

Ex ejus vita per S. Odonem Clun. scripta.

GEraldus, Aureliaci in Arvérnia Comes, à paréntibus génere claríssimis piè institútus, ad stúdium sacrárum litterárum ultrò se cóntulit. In quo stúdio eos progressus fecit, ut Scriptúram sacram ferè totam teneret memóriter. Orbátus paréntibus adolescens, amplo património potítus, ad pietátis, misericórdiæ, et justítiæ offícia, divítiis et potestáte usus est. Nunquàm duxit uxórem. Puellæ cujusdam aspectu voluptátis acúleo aliquandò pércitus, parùm ábfuit quin in peccátum incíderet; sed ad se statìm reversus, pœniténtiam egit. Nec mora, cæcitáte percussus conceptæ ánimo libídinis pœnas luit. Mox vigilántior Deo militávit: recuperatóque póstmodùm oculórum usu, nullas passus est unquàm apud se diversári mulíeres. Jejúniis, oratióni, sacræ lectióni, páuperum curæ, pupillórum et subditórum defensióni totum se dedit. Romam ad Apostolórum límina visitanda séptiès se cóntulit. Orbátus íterùm visu septénnio antè óbitum, nihil de prístina pœniténtia remísit. Sanctè óbiit anno Christi nongentésimo nono, ætátis quinquagésimo - quarto. Multis antè et post óbitum cláruit miráculis, teste sancto Odóne Cluniacensi Abbáte, vitæ ipsíus scriptóre coætáneo: et in urbe Tolosána sub ejus nómine erecta est Ecclésia.

Oratio.

IMmensam pietátis tuæ cleméntiam, omnípotens Deus, súpplices exorámus; ut intercessióne beáti Geraldi, universa à nobis terrenórum vitiórum, secularíumque discríminum tentamenta discédant: Per Dóminum.

Die xv.

In Festo

SANCTAE THERESIAE, Vírginis, Instaurátricis Ordinis Carmelitárum.

Semiduplex.

Omnia de Communi Virginum. Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. Quid Dómini, *p.* liij. *Oratio*, Deus, qui, *infrà.*

Lectio ij.

Ex ejus Scriptis, Fr. Ribera, et aliis.

THerésia Abulæ in Hispánia nata, ex perlectis in ténera ætáte Mártyrum actis, magnum hausit pietátis sensum; qui pósteà, tùm equéstrium fabellárum lectióne, tùm affínium consuetúdine, imminútus, ita Moniálium quarum disciplínæ commissa fúerat, institutióne, et Epistolárum beáti Hierónymi lectióne revixit, ut vigésimo-secundo ætátis anno, in Abulensi Carmelitárum cœnóbio, vitæ religiósæ votum emíserit. Ibi humilitátis ac caritátis, máximè erga infirmas soróres, opéribus, patientiâque singulári in váriis tentatiónibus, gravibusque morbis per annos ferè viginti perferendis excélluit. Cùm tamen aliquándiù seculárium familiaritáte, oratiónis intermissióne, et Confessariórum imperítiâ, áliquid de fervóre pietátis remisisset, tandèm ex lectióne Confessiónum sancti Augustíni ad Deum pénitùs reversa, ingentes in virtúte progressus fecit. Multis exindè illustratiónibus à Deo donáta est; quas tamen superiórum arbítrio subjiciébat, dícere sólita, se in revelatiónibus décipi posse, in obediéntia néutiquàm. Tanto patiendi tenebátur desidério, ut eos à quibus lædebátur, máximè dilígeret, ac sæpè exclamáret: Dómine, aut pati, aut mori.

Lectio iij.

ORdinis Carmelitárum reformatiónem aggressa, multa virórum ac mulíerum monastéria instítuit, plúrimas ob id contumélias, ipsum étiam cárcerem passa. Insignem in Ordine cooperatórem nacta est Joannem à Cruce dictum, admirandæ sanctitátis et patiéntiæ virum, qui tamen ejus exemplo plúrimùm se profecisse in spiritális propósiti perfectióne sæpiùs testátus est. Cujus per-

fectióni consílium Therésia tàm altè ánimo infixit, ut votum emíserit efficiendi semper quidquid perféctiùs intellígeret. Soróribus suis oratiónem adversùs grassantes hæreses, labórem mánuum et paupertátis stúdium commendávit: nihilque cárius hábuit, quàm ut Vírgines sine dote admítteret. Libros scripsit cœlestem pietátem spirantes. Albæ ad Tormim decumbens, Ecclésiæ sacramentis munita, ánimam Deo réddidit ipsâ nocte quæ inter quartum et décimum-quintum Octóbris diem, detractis in Calendárii reformatióne diébus decem, intercedébat, anno salútis millésimo quingentésimo octogésimo-secundo, ætátis sexagésimo-octávo. Eam antè et post óbitum miráculis claram Gregórius décimus - quintus Sanctis adscripsit.

Oratio.

Deus, qui beátæ vírginis Therésiæ mónitis et exemplo servos tibi et ancillas suscitâsti, in quos de Spíritu tuo effúndéres; da nobis, ejus imitatióne ac précibus, et cœlestis doctrínæ pábulo nutríri, et veræ perfectiónis desidério accendi: Per Dóminum ..... in unitáte ejusdem Spíritûs sancti.

AD VESPERAS, fit à Capitulo de sequenti, ut in Communi Pontificum. Oratio, Ecclésiam, *infrà.*

Fit Commem. sanctæ Theresiæ, Ant. In resurrectióne. ℣. Vírgines, *p.* lxj. *Oratio*, Deus, qui, *suprà.*

Die xvi.

In Festo

SANCTI BERTRANDI,

Convenárum Epíscopi.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Vita ejus per Vital. Protonot. scripta.

Bertrandus génere claríssimus, natus est in Vascónia circà médium undécimi séculi apud Ictium-Castrum, quod nunc Insula-Jordánis vocátur in diœcési Tolosána. Patrem hábuit Athónem Raymundum, matrem verò Guillelmi Cómitis Tolosáni fíliam. Jam indè à puerítia egrégiam ánimi índolem pietátis stúdio cumulávit. Adolescens, abjecto milítiæ cíngulo quod súmpserat, mundo valefécit, ut Christo soli adhæréret, adjunxitque se Collégio canonicórum regulárium Ecclésiæ Tolosánæ: ibi omni virtútum génere, sed obediéntia potíssimùm et humilitáte cláruit; cùm, salvâ morum comitáte, nihil sibi de nobilitátis antiquíssimæ júribus víndicans, ómnibus se libentíssimè súbderet. Accedébat pia in edomando córpore crudélitas, atque in frænandis jeju-

niórum, vigiliárum et oratiónum ope cupiditátibus, invicta constántia. Paulò post ejusdem Ecclésiæ creátus Archidiáconus, illud munus singulári zelo ac vigiláutiâ adimplévit, nullâ omnínò re prætermissâ quæ ad Ecclésiæ decus et animárum salútem pertinéret. Exindè lóngiùs diffúsâ virtútum famâ, defuncto Oggéro Convenárum Episcopo, commúni ómnium órdinum voto, invítus et lácrymans, ad regendam illam Ecclésiam assúmitur, et à Guillelmo Auscitáno Archiepíscopo avúnculo suo consecrátur.

Lectio iij.

POntifex ordinátus Bertrandus, pietátis offício plus sólito incúbuit, oratiónis instántiùs vacans, corpus cilícii asperitáte, et contínuis jejúniis severiùs in dies coercébat. In prædicando Dei verbo assíduus, in erudiendo grege suo díligens, síngulas ipse Ecclésias pastor sollícitus visitábat. Cathedrálem Ecclésiam à plúribus séculis collapsam resarcíri curávit, et claustro cingi, in quo canónicos habitáre vóluit, quibus régulam sancti Augustíni, quam ipse sequebátur, sancívit. Tanta fuit ejus fama, ut multi è diversis regiónibus ad óppidum cui sanctè præerat convénerint, et domos in monte jamdúdùm incolis vácuo, in quo priùs cívitas fúerat ædificáta, eréxerint, ipso ad constructiónem sumptus suppeditante. Morti próximus ad Ecclésiam deferri vóluit, et post fusas ad Deum preces, datâ pópulo benedictióne, obdormívit in Dómino, anno Christi círciter centésimo vigésimo sexto ſuprà millésimum, Episcopátûs sui ferè quinquagésimo. Sepultus est in majóri Ecclésia antè oratórium sanctíssimæ Dei genitrícis. In Sanctórum album à Clemente quinto, qui et ipse Convenárum Episcopus fúerat, relátus; plúrimis clarus miráculis tanta cum veneratióne cólitur, ut Ecclésia Cathedrális cujus patrónus est, et ipsa cívitas ejus nómine insigniantur. Partem reliquiárum ejus ab Ecclésia Convenárum acceptam religiosíssimè servat et colit Ecclésia collegiáta Insulæ-Jordánis.

Oratio.

ECclésiam tuam, Dómine, sancti Bertrandi Pontíficis contínuâ protectióne custódi; ut sicut illum pastorális sollicitúdo gloriósum réddidit, ita nos ejus intercéssio in tuo semper fáciat amóre ferventes: Per.

AD VESPERAS, fit

Commem. S. Gauderici, Agricolæ, Ant. Qui confídunt. ℣. Sperent, *ut in Communi Justorum, p.* xlv. *Oratio*, Deus, à quo, *infrà.*

Die xvii.

In Festo

SANCTI GAUDERICI,

Agricólæ.

Simplex.

Lectio iij.

Anton. Vincent. Domenec. Hist. SS. Catal. Reginal. Poc. in vita ejus.

Gaudericus in vico Diœcésis Mirapiscensis ipsíus nómine insignito, patre agresti natus est, ibìque vitam rusticánam egit. Licèt síngula quæque ad ipsíus vitam spectántia non satìs comperta sint, eum tamen insigni pietáte et sanctíssimis móribus illuxisse constat. Obiit circà annum Dómini nongentésimum. Miráculis, dùm víverèt et post óbitum, clarus, non à Mirapiscénsibus tantùm, sed et à fidélibus vicinárum regiónum, magno concursu ipsíus suffrágium, tùm in necessitátibus própriis, tùm in públicis, requiréntibus invocátur et cólitur. Sacræ ejus reliquiæ partìm in Ecclésia Cathedráli Mirapiscensi asservantur, partìm in monastério Canigonensi propè Perpiniánum sito, quò anno millésimo décimo-quarto è Tolosæ fínibus delátæ sunt.

Oratio.

Deus, à quo bona cuncta procédunt, te súpplices exorámus, ut, beáti Gauderíci méritis et intercessióne, pópulus in te confídens, et æternis profíciat institútis, et temporálibus frugum terræ non destituátur auxíliis: Per Dóminum.

VESPERÆ de sequenti.

Die xviii.

In Festo

S. LUCÆ EVANG.

Duplex-majus.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. *f.* Quàm speciósi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona! *Rom.* 10.

Ant. 7. *d.* Vox speculatórum: levavérunt vocem, simul laudábunt; quia consolátus est Dóminus pópulum suum. *Is.* 52.

Ant. 6. F. Primus ad Sion dicet: Ecce adsunt; et Jerúsalem Evangelistam dabo. *Is.* 41.

Ant. 4. E. Ostendit vobis pactum suum quod præcépit ut facerétis, et verba scripsit. *Deut.* 4.

Ant. 8. G. Consummábitur mystérium, sicut evangelizávit per servos suos. *Apoc.* 10.

Capitulum. *Ephes.* 4.

Christus dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios verò Evange-

listas, álios autem Pastóres, et Doctóres, ad consummationem Sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi.

℟. Ecce super montes pedes evangelizantis et annuntiantis pacem: *Célebra, Juda, festivitátes tuas, et redde vota tua. ℣. Implétum est tempus, et appropinquávit regnum Dei: pœnitémini, et crédite Evangélio: *Célebra. Glória. *Célebra. *Nahum.* 1. *Marc.* 1.

Hymnus.

CHristi perennes núntii
Retecta qui cœléstibus
Scriptis Dei mystéria
Totum per orbem spárgitis.

Olim sub umbris cóndita
Vates sacri quæ víderant,
Umbris procul cedéntibus,
Vidistis hæc pleno die.

Humána quæ tulit Deus,
Divína quæ gessit homo,
Seris legenda pósteris
Dictante scripsistis Deo.

Loco remótos, témpore,
Vos rexit idem Spíritus:
Vestris adhùc in páginis
Nobis loqui non désinit.

Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus ℟. Virtúte multâ. *Ps.* 67.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Exalta in fortitúdine vocem tuam, qui evangelízas Jerúsalem: exalta, noli timére. Ecce bráchium Dómini dominábitur. *Is.* 40.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum qui vocávit nos in fide veritátis per Evangélium, *Veníte, adorémus. 2. *Thess.* 2.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus, Christi, *ut suprà.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Non erubesco Evangélium: virtus enim Dei est in salútem omni credenti; Judæo primùm, et Græco. *Rom.* 1.

Ant. 2. D. Non omnes obédiunt Evangélio: Isaías enim dicit: Dómine, quis crédidit auditui nostro? *Rom.* 10.

Ant 4. E. Si opertum est Evangélium nostrum, in iis qui péreunt, est opertum. 2. *Cor.* 4.

℣. Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine, ℟. Et de lege tua docúeris eum! *Ps.* 93.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Audíte hæc, omnes gentes; áuribus percípite, omnes qui

habitátis orbem : * Os meum loquétur sapiéntiam, et meditátio cordis mei prudéntiam. ℣. Ab antíquis diébus Deus in nobis elégit per os meum audíre gentes verbum Evangélli, et crédere : * Os meum. *Ps.* 48. *Act.* 15.

Post ij. Lect. ℟. Veritátem meditábitur guttur meum, et lábia mea detestabuntur ímpium : * Justi sunt omnes sermónes mei ; non est in eis pravum quid neque perversum. ℣. Suscípite ínsitum verbum, quod potest salváre ánimas vestras : * Justi sunt. *Prov.* 8. *Jac.* 1.

Post iij. Lect. ℟. Concupíscite sermónes meos ; dilígite illos, et habébitis disciplínam : * Clara est, et quæ nunquàm marcescit sapiéntia, et fácilè vidétur ab his qui díligunt eam. ℣. Sapiéntiam lóquimur inter perfectos, sapiéntiam verò non hujus séculi ; sed lóquimur Dei sapiéntiam in mystério. * Clara est. Glória. * Clara est. *Sap.* 6. 1. *Cor.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Notum vobis fácio Evangélium quod prædicávi vobis, quod et accepistis, in quo et statis, per quod et salvámini. 1. *Cor.* 15.

Ant. 3. a. Licèt Angelus de cœlo evangelízet vobis præterquàm quod evangelizávimus vobis, anathéma sit. *Gal.* 1.

Ant. 7. d. Si quis vobis evangelizáverit præter id quod accepistis, anathéma sit. *Gal.* 1.

℣. Ecce qui elongant se à te, Dómine, períbunt : ℟. Perdidisti omnes qui fornicantur abs te. *Ps.* 72.

Ex libro sancti Hierónymi, Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio iv. Cap. 7.

Lucas, médicus Antiochensis, ut ejus scripta índicant Græci sermónis non ignárus, fuit sectátor Apóstoli Pauli, et omnis peregrinatiónis ejus comes. Scripsit Evangélium, de quo idem Paulus : Mísimus, inquit, cum illo fratrem, cujus laus est in Evangélio per omnes Ecclésias. Et ad Colossenses : Salútat vos Lucas médicus, caríssimus. Et ad Timótheum : Lucas est mecum solus. Aliud quoque édidit volúmen egrégium, quod título Acta Apostolórum prænotátur : cujus história usquè ad biénnium Romæ commorantis Pauli pervénit, id est, usquè ad quartum Nerónis annum. Ex quo intellígimus in eádem urbe librum esse compósitum.

℟. Ecce ego addam ut admiratiónem fáciam pópulo huic miráculo grandi et stupendo : * Períbit

enim sapiéntia à sapiéntibus, et intellectus prudéntium ejus abscondétur. ℣. Verbum crucis pereúntibus quidèm stultítia est; iis autem qui salvi fiunt, Dei virtus est: * Períbit. *Is.* 29. 1. *Cor.* 1.

Lectio v.

IGitur peregrinatiónes Pauli et Theclæ, et totam baptizáti leónis fábulam, inter apócryphas scriptúras computámus. Quale enim est, ut indivíduus comes Apóstoli, inter céteras ejus res, hoc solùm ignoráverit? Sed et Tertulliánus vicínus eórum témporum, refert Presbyterum quemdam in Asia, zelatórem Apóstoli Pauli, convictum apud Joannem quòd auctor esset libri, et confessum se hoc Pauli, amóre fecisse, loco excidisse.

℟. Qui ámbulat in justítiis, Regem in decóre suo vidébunt óculi ejus: * Ubi est litterátus? ubi legis verba pónderans? ubi doctor parvulórum? ℣. Quia in Dei sapiéntia non cognóvit mundus per sapiéntiam Deum, plácuit Deo per stultítiam prædicatiónis salvos fácere credentes: * Ubi est. *Is.* 33. 1. *Cor.* 1.

Lectio vj.

QUidam suspicantur, quotiescumque in Epístolis suis Paulus dicit, Juxtà Evangélium meum, de Lucæ significáre volúmine; et Lucam non solùm ab Apóstolo Paulo didícisse Evangélium, qui cum Dómino in carne non fúerat, sed et à céteris Apóstolis. Quod ipse quoque in princípio sui volúminis declárat, dicens: Sicut tradidérunt nobis qui à princípio ipsi vidérunt, et ministri fuérunt scrmónis. Igitur Evangélium, sicut audíerat, scripsit; Acta verò Apostolórum, sicut víderat, compósuit. Sepultus est Constantinópoli; ad quàm urbem, vicésimo Constántii anno, ossa ejus cum relíquiis Andréæ Apóstoli transláta sunt.

℟. Deus dat sapiéntiam sapiéntibus, et sciéntiam intelligéntibus disciplínam: * Ipse revélat profunda et abscóndita, et novit in ténebris constitúta; et † Lux cum eo est. ℣. Deus illuxit in córdibus nostris ad illuminatiónem sciéntiæ claritátis Dei in fácie Christi Jesu: * Ipse. Glória Patri. † Lux. *Dan.* 2. 2. *Cor.* 4.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Reconciliávit vos Deus exhibére vos irreprehensíbiles coràm se, si tamen permanétis in fide fundáti, et stábiles et immóbiles à spe Evangélii. *Col.* 1.

Ant. 6. G. State succincti lumbos vestros in

veritáte, et indúti lorícam justítiæ, et calceáti pedes in præparatióne Evangélii pacis. *Eph.* 6.

Ant. 6. F. Ei qui potens est vos confirmáre juxtà Evangélium meum et prædicatiónem Jesu Christi, soli sapienti Deo per Jesum Christum honor et glória. *Rom.* 16.

℣. Confitémini Dómino, quóniam bonus; ℟. Quóniam in æternum misericórdia ejus. *Ps.* 135.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 1.

QUóniam quidèm multi conáti sunt ordináre narratiónem, quæ in nobis complétæ sunt, rerum. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi, Presbyteri.

Præm. Comment. in Matth.

PLures fuisse qui Evangélia scripsérunt, et Lucas Evangelista testátur, dicens: Quóniam quidèm multi conáti sunt ordináre narratiónem rerum quæ in nobis complétæ sunt; et perseverántia usquè in præsens tempus monimenta declárant, quæ à diversis auctóribus édita, diversárum hæréseon fúere princípia. Quibus jure potest illud prophéticum coaptári: Væ qui prophétant de corde suo; qui ámbulant post spíritum suum; qui dicunt, Hæc dicit Dóminus; et Dóminus non misit eos. Ecclésia autem, quæ supra petram, Dómini voce, fundáta est, quátuor flúmina paradísi instar eructans, quátuor et ángulos et ánnulos habet, per quos quasi arca testamenti, et custos legis Dómini, lignis immobílibus véhitur.

℟. Super montem excelsum ascende, tu qui evangelízas Sion; * Dic civitátibus Juda: Ecce Deus vester. ℣. Séquere me, vade, et annúntia regnum Dei; * Dic. *Is.* 40. *Luc.* 9.

Lectio viij.

PRimus ómnium Matthæus est, publicánus, qui Evangélium in Judæa Hebræo sermóne édidit. Secundus, Marcus, interpres Apóstoli Petri, et Alexandrínæ Ecclésiæ primus Epíscopus. Tértius, Lucas, médicus, natióne Syrus, Antiochensis, cujus laus in Evangélio; qui et ipse discípulus Apóstoli Pauli, in Acháiæ Boetiæque pártibus volúmen cóndidit, quædam áltiùs répetens; et, ut ipse in procœmio confitétur, audíta magis quàm visa describens. Ultimus, Joannes, Apóstolus et Evangelista, qui supra pectus Dómini recumbens, purissima doctrinárum fluenta potávit.

℟. Misit me Christus

evangelizáre, non in sapiéntia verbi, ut non evacuétur crux Christi. * Nonnè stultam fecit Deus sapiéntiam hujus mundi? ℣. Bráchium Dómini cui revelátum est? Ipse vulnerátus est propter iniquitátes nostras. * Nonnè. 1. *Cor.* 1. *Is.* 53.

Lectio ix.

HAEc ígitur quátuor Evangélia multò antè prædicta Ezechiélis quoque volúmen probat, in quo prima vísio ita contéxitur: Et in médio sicut similitúdo quátuor animálium; et vultus eórum, fácies hóminis, et fácies leónis, et fácies vituli, et fácies áquilæ. Prima hóminis fácies Matthæum significat, qui quasi de hómine exorsus est scríbere: Liber generatiónis Jesu Christi Fílii David. Secunda Marcum, in qua vox leónis in erémo rugientis audítur: Vox clamantis in deserto, Paráte viam Dómini. Tértia vituli, quæ Evangelistam Lucam à Zacharía Sacerdóte sumpsisse inítium præfigúrat. Quarta Joannem Evangelistam, qui, assumptis pennis áquilæ, et ad altióra festínans, de Verbo Dei dísputat.

℟. Manifestáta est nunc grátia Dei per illuminatiónem Salvatóris nostri Jesu Christi, * Qui destruxit quidèm mortem, illuminávit autem vitam et in corruptiónem, † Per Evangélium, in quo pósitus sum ego prædicátor. ℣. Ascendit super cœlum cœli: ecce dabit voci suæ vocem virtútis, * Qui. Glória. † Per. 2. *Tim.* 1. *Ps.* 67.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Eructávit cor meum verbum bonum: ℟. Dico ego ópera mea Regi. *Ps.* 44.

AD LAUDES.

Ant. SErmónem feci de 1. f. ómnibus quæ cœpit Jesus fácere et docére usquè in diem quâ assumptus est. *Act.* 1.

Ant. 2. D. Visum est mihi, assecúto ómnia à princípio diligenter, ex órdine scríbere. *Luc.* 1.

Ant. 3. a. Notum mihi factum est sacramentum, sicut scripsi; prout potestis legentes intellígere prudéntiam meam in mystério Christi. *Ephes.* 3.

Ant. 4. E. In fide veritátis Deus vocávit vos per evangélium nostrum, in acquisitiónem glóriæ Dómini nostri Jesu Christi. 2. *Thess.* 2.

Ant. 5. a. Evangélii factus sum minister, secundùm donum grátiæ Dei. *Ephes.* 3.

Capitulum. *Josue* 1.

NOn recédat volúmen legis hujus ab ore tuo, sed meditáberis in eo diébus ac nóctibus, ut custó-

dias et fácias ómnia quæ scripta sunt in eo : tunc díriges viam tuam, et intélliges eam.

Hymnus.

Sinæ sub alto vértice,
Cœlo tonante, lex data :
Inter tubas et fúlgura
Præsens minabátur Deus.
Nunc, temperáto Númine,
Per vela carnis blándiùs
Amat vidéri, lánguidis
Se lumen aptans sénsibus.
Insculpta saxo lex vetus
Nil vírium per se dabat :
Inscripta cordi lex nova,
Quidquid jubet, dat éxequi.
Scripsistis hanc fidâ manu :
Hanc voce, voci cónsonis
Hanc prædicâstis móribus :
Signâstis hanc et sánguine.
Afflante divo Spíritu,
Quæ verba vitæ tráditis,
Hæc ille nostris imprimat
Delenda nunquàm córdibus.
Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Declarátio sermónum tuórum illúminat, ℟. Et intellectum dat párvulis. *Ps.* 118.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Illíus laus est in Evangélio per omnes Ecclésias ; et ordinátus est ab Ecclésiis comes peregrinatiónis nostræ, in hanc grátiam quæ ministrátur à nobis. 2. *Cor.* 8.

Oratio.

Intervéniat pro nobis, quæsumus, Dómine, sanctus tuus Lucas Evangelista, qui crucis mortificatiónem júgiter in suo córpore pro tui nóminis honóre portávit : Per Dóminum.

AD HORAS, Doxologiam

Uni sit et trino Deo,
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Sermónem feci.

In ℟. *br.* ℣. Qui Ecclésiæ tuæ * Evangelistas dedisti. *Ephes.* 4.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Visum est mihi.

Capitulum. *Hebr.* 2.

Quómodò nos effugiémus, si tantam neglexérimus salútem ? Quæ cùm inítium accepisset enarrári per Dóminum, ab eis qui audiêrunt in nos confirmáta est, contestante Deo signis, et portentis, et váriis virtútibus, et Spíritûs sancti distributiónibus.

℟. *br.* Quanta audívimus, * Et cognóvimus ea ! Quanta. ℣. Et patres nostri * narravérunt no-

bis! * Et. Glória. Quanta. *Ps.* 77.

℣. Patres nostri annuntiavérunt nobis ℟. Opus quod operátus es in diébus eórum. *Ps.* 43.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Notum.

Capitulum. 2. *Cor.* 2.

NOn sumus sicut plúrimi, adulterantes verbum Dei, sed ex sinceritáte, sed sicut ex Deo, coràm Deo, in Christo lóquimur.

℟. *br.* Ecce lábia mea * Non prohibébo. Ecce. ℣. Dómine, * tu scísti. * Non. Glória Patri. Ecce.

℣. Justítiam tuam non abscondi in corde meo; ℟. Veritátem tuam et salutáre tuum dixi. *Ps.* 39.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Evangélii.

Capitulum. 1. *Thess.* 2.

SIcut probáti sumus à Deo, ut crederétur nobis Evangélium; ita lóquimur, non quasi homínibus placentes, sed Deo qui probat corda nostra.

℟. *br.* Elóquia Dómini, * Elóquia casta. Elóquia. ℣. Argentum * igne examinátum, * Elóquia casta. Glória Patri. Elóquia. *Ps.* 11.

℣. Ignítum elóquium tuum vehementer, ℟. Et servus tuus dilexit illud. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. PErvénimus ad vos 4. E. in Evangélio Christi; spem habentes crescentis fídei vestræ in vobis magnificári. 2. *Cor.* 10.

Ant. 7. ç. Cúpidè volebámus trádere vobis, non solùm Evangélium Dei, sed étiam ánimas nostras. 1. *Thess.* 2.

Ant. 1. a. Spem quæ repósita est vobis in cœlis, audîstis in verbo veritátis Evangélii, quod pervénit ad vos. *Col.* 1.

Ant. 2. D. Dignè Evangélio conversámini, in uno spíritu unánimes, collaborantes fídei Evangélii; quia vobis donátum est ut in Christum credátis. *Philipp.* 1.

Ant. 3. a. Glória, honor, et pax omni operanti bonum in die cùm judicábit Deus occulta hóminum, secundùm Evangélium meum. *Rom.* 2.

Capitulum. *Baruch* 4.

HIc liber mandatórum Dei, et lex quæ est in æternum: omnes qui tenent eam, pervénient ad vitam; qui autem dereliquérunt eam, in mortem.

Hymnus, Christi, *ut suprà*, *ad I. Vesperas.*

℣. Suscitávit Dóminus testimónium in Jacob, ℟. Et legem pósuit in Israel. *Ps.* 77.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Lucas est mecum solus: omnes me

dereliquérunt; Dóminus autem mihi ástitit, et confortávit me, ut per me prædicátio impleátur, et áudiant omnes gentes. 2. *Tim.* 4.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 6. F. Prædicábitur hoc Evangélium regni in universo orbe, in testimónium ómnibus géntibus; et tunc véniet consummátio. *Matth.* 24.

Doxologia, Uni sit, *ut suprà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. C. Vidi Angelum volantem per médium cœli, habentem Evangélium æternum, ut evangelizáret super omnem gentem, et tribum, et linguam, et pópulum. *Apoc.* 14.

Die xx.

In Festo

SANCTI CAPRASII,

Mártyris Aginnensis.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris. Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. Fortitúdo, *p.* vij. *Oratio*, Præsta, *infrà.*

Lectio ij.

Ex Actis ejus apud Sur. et Gallia Christ.

CAprásius, nóbilis Aginnensis, lucem Evangélicam, quam priùs háuserat, in suam civitátem invexit, plúrimos ad Christi fidem prædicatióne et miráculis adduxit, iisdemque salútis subsídia, cooperante sibi Vincéntio diácono, sédulò ministrávit.. Tanti progressus dæmonis invídiam furoremque concitárunt: Christiánam religiónem ab ipsis incunábulis Aginni extínguere aggréditur, usus óperâ Daciáni Hispániæ præfecti, cujus procurátio, ut tunc descriptæ provínciæ erant, ad Aquitániam usquè pertingébat. Aginnum ígitur advéniens Daciánus in Christiános inquisívit, ac immánem persecutiónem adorsus est. Turbátus pusillus fidélium grex, clàm ab urbe secessit, ac per abrupta erémi, et fragósas convállium cautes devagátus in speluncis delítuit. Gregem secútus pastor, ómnia circumquáquè scopulórum diversória peragrávit. Hos divínis collóquiis recreábat, illos emendicátis subsídiis fovébat, omnes erigébat exemplo, ac pœnis et præmiis ætérnis propósitis ad mártyrium præparábat.

Lectio iij.

DEmùm pridiè nonas Octóbris, cùm, ut fert tradítio, excelso è monte cui hódiè à sancto Vincéntio nomen, patéret aspectus in urbem, et ipse in ejus platéa perspíceret Fidem vírgi-

nem, cum supplíciis tortoribusque commissam, post longa supplícia ab Angelo donári corónâ, ipsamque ínterim sponso Christo vitæ suæ relíquias consecráre, sensit in se caritátem accendi eo igne qui vírginem absumébat, atque præivisse puellam attendens, erúbuit non saltèm sequi. Extemplò martyrii desidério æstuans, Aginnum revértitur, Deum precátus, ut si quidèm in arénam descendendum sibi esset, ex próximo púmice aquam prótinùs emicáre fáceret. Dato statìm indício, ad certámen se profert. Illicò ductus antè præsidis tribúnal Christiánam fidem profitétur, júdicis ac tortórum minas contemnit; tandèm invictus in confessióne Christi, abscisso cápite, martyr occúbuit.

Oratio.

Præsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui beáti Caprásii Mártyris tui solémnia celebrámus, intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur: Per Dóminum.

AD VESPERAS, fit à Capitulo de sequenti, ut in Communi Virginum.

Oratio.

Deus, qui singulári providéntiâ beátum Ursulam et Sócias ejus ad virginitátis et Mártyrii palmam provexisti; da nobis eárum intercessióne, ita vários séculi æstus pertransíre, ut ad æternæ salútis portum felíciter pervenire mereámur: Per Dóminum.

Fit Commem. S. Caprasii. Ant. Justum. ℣. Posuisti, *ut in Comm. unius Martyris, p.* xiv. *Oratio,* Præsta, *suprà.*

Die xxi.

In Festo

SANCTAE URSULAE

et Sociarum ejus,

Vírginum et Mártyrum.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Actis apud Sur. Wandalbertum, et aliis.

Ursula, quæ et Saula, Martha, virginesque álias plures, in excídio Británniæ, de quo Gildas sápiens scripsit, cùm plúrimi, eódem teste, transmarínas terras péterent, in adversum Germániæ littus delátæ sunt; et à Bárbaris, qui regiónem tunc vastábant, hostíliter abductæ, propè Colóniam Agrippínam ad ripam Rheni, pro Christi nómine occísæ sunt. Eárum córpora sepulta sunt Colóniæ, ubi plúrimis nobilitáta miráculis, magnâ fidélium veneratióne multis abhinc séculis coluntur.

Lectio iij.

Auxit et celebritátem loci sanctus Anno, ejusdem Ecclésiæ Epísco-

pus, qui singulári erga beátas Mártyres pietáte affectus, ad sacros illárum cíneres sæpiùs pernoctábat. Sed et è sacris hujus Basílicæ túmulis plúrimæ relíquiæ in várias Gálliæ partes allátæ, plúrimas regni Ecclésias ditavérunt. Inter quas Parísiis éminet Basílica Collégii Sorbónici, quæ Ursulæ patrocínio jamprídèm consecráta, duo sanctárum Mártyrum cápita in sacrário suo conservat.

Oratio.

DEus, qui singulári providéntiâ beátam Ursúlam et Sócias ejus ad virginitátis et Mártyrii palmam provexisti; da nobis eárum intercessióne, ita vários séculi æstus pertransíre, ut ad æternæ salútis portum felíciter pervenire mereámur: Per Dóminum.

Die xxiv.

In Festo

SANCTI EREMBERTI,

Episcopi Tolosáni.

Duplex-minus.

Omnia de Communi Pontificum, additis quæ sequuntur. Oratio, Deus, qui, *infrà.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex vita ejus ap. Mabillon.

ERembertus in território Pisciacensi propè Parísios nóbili génere natus, relicto século, monásticum hábitum índuit Fontanellis, ibique sub sancti Vandregísili abbátis disciplína, ómnium virtútum laude cláruit. Crescente in dies sanctitátis ejus famâ, ad regendam Tolosánam Eccléstam totíus cleri ac pópuli votis, invítus licèt ac multùm reluctans assúmitur. Factus Episcopus, in eo múnere ita se gessit, ut gregi suo semper intentus, páuperes páscere, ægros invísere, docére imperítos, errantes corrígere, cetéraque Christiánæ caritátis offícia exercére non desísteret. Suæ nihilóminùs salúti invígilans, oratióni et sacrárum scripturárum lectióni vacábat. Humilitátem, castitátem, abstinéntiam, aliasque virtútes, quæ ipsum in monastério tàm célebrem effécerant, impénsiùs adhùc in Episcopátu excóluit; sic verbo simul et exemplo créditum sibi gregem pascens.

Lectio v.

SOlitúdinis desidério flagrans Erembertus, abdicátâ Episcopáli dignitáte, ad monastérium Fontanellense reversus, ibi sub Lamberto abbáte, Vandregísili successóre, religiósæ vitæ exercítiis totum de novo se dedit. Confectus sénio et plenus méritis migrávit ad Dóminum prídiè idus Máii. Plúrima sanctitátem ip-

sius testáta sunt mirácula, inter quæ illud refertur, quòd cùm apud fratrem suum Gamardum commorarétur, incéndium repentè subortum précibus fusis extínxerit. In ejusdem loci basílica quæ in honórem sancti Saturníni Mártyris et Tolosáni Pontíficis olìm ab ipso constructa fúerat, non modò per vitam, sed et post mortem cláruit miráculis, quæ memóriam ejus caram pópulis ac venerandam reddidérunt. Corpus ejus sepultum in basílica sancti Pauli Apóstoli, indè post trecentos annos in Ecclésiam sancti Petri translátum, ibi religiosíssimè asservátur et cólitur.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

Léctio vj.

Serm. 2. de S. Malachia.

SAnctus Póntifex qui in spíritu humilitátis hóstias pacíficas cœlis frequenter invéxerat, hódiè per semetipsum introívit ad altáre Dei, ipse hóstia et sacerdos. Benedictus Dóminus Deus, qui tanti pontíficis ministério visitávit plebem suam, et nunc, assumpto eo in sanctam civitátem tantæ recordatióne suavitátis nostram non désinit consolári captivitátem. Festívitas tua, Sancte, quæ méritò tuis virtútibus votíva impénditur, tuis nobis efficiátur méritis et précibus salutáris. Esto nobis, quæsumus, alter Móyses vel alter Elías, impértiens et tu de Spíritu tuo nobis: ipsórum síquidèm in Spíritu et virtúte venisti. Vita tua, lex vitæ et disciplínæ: mors tua mortis portus et porta vitæ: memória tua, dulcédo suavitátis et grátiæ: præséntia tua, coróna glóriæ in manu Dómini Dei tui. O oliva fructífera in domo Dei! O óleum lætítiæ ungens et lucens, fovens benefíciis, coruscans miráculis! fac nos ejus, quâ frúeris, lucis suavitatisque partícipes.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio vij. Cap 6.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Veníte seorsùm in desértum locum, et requiéscite pusillùm; erant enim qui veniébant et redíbant multi. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Nazianzéni.

Orat. 32. coràm 150. Episc. habita.

HAbétis, ô viri, nostri in hanc urbem adventûs apológiam; quæ si laudem mereátur, Deo, et vobis, quorum accítu hùc veni, grátiam hábeo. Sin

autem spem vestram minùs implévi, sic quoque grátiam hábeo. Non enim omninò vituperanda est, ut mihi persuádeo, ac vobis id affirmántibus fidem haud ábrogo. Numquid pópulum hunc per avarítiam circumvénimus? numquid privátis utilitátibus consulúimus, quemádmodùm multos fácere vídeo? Numquid Ecclésiam moléstiâ affécimus? Labórum præmium mihi date. Quod tandèm? Non quod nonnulli fortassè ex eis qui ad quidvis suspicandum fácilè adducuntur, existimârint; sed quod mihi tutò postuláre licet. Diuturnis labóribus nos leváte ac recreáte. Móveat vos hæc canities, sit apud vos honóri nostra peregrinátio.

Lectio viij.

ALium subrogáte, qui pro vobis vexétur, qui puris sit mánibus, qui voce non inerudítâ, qui ómnibus in rebus vobis obsequi, curasque Ecclesiásticas simul perferre possit: quandóquidèm tales præsertìm hoc tempus flágitat. At mihi cérnitis quómodò corpus étiam hoc se hábeat, nimírùm et témpore, et morbo, et labóre confectum. Quid vobis tímido et ignávo sene opus est, atque in dies síngulos, ut ita loquar, non córpore tantùm, sed étiam curis moriente? Ne magistri voci fidem denegétis; neque enim unquàm denegâstis. Antístitem álium creáte; mihi autem solitúdinem et rusticitátem date, ac Deum, cui soli, étiam per ténuem víctum cultumque placébimus. At grave est conciónibus, et cœtibus, et públicis convéntibus privári. At hoc mihi minùs grave fúerit quàm si diútiùs in tumultu verser.

Lectio ix.

VOs ergò per Trinitátem ipsam, quam nos cólimus, et vos cólitis, per commúnem nostram spem, et hujus pópuli coagmentatiónem obtestor: hoc mihi benefícium date, cum précibus dimíttite; ac vos quidèm oratiónes discéssui meo congruentes paráte. Ego autem his verbis extrémùm vos salutábo. Vale, magna cívitas; ad veritátem accédite; ad meliórem frugem tandèm aliquandò vos convértite. Deum ámpliùs quàm consuevístis, cólite. Non turpe est sententiam mutáre; sed in malo perseveráre, funestum et exitiósum. Præter ómnia, et antè ómnia, clamábo: Valéte, Angeli, hujus Ecclésiæ præsides. Vale, Trínitas, meditátio mea, et decus meum. His velim servéris, et hos serves, meum hunc pópulum.

lum. Fílioli, depósitum, quæso, custodíte.

Oratio.

DEus, qui beáto Eremberto tàm multíplicem grátiam contulísti, ut te vocante, sollicitúdinem pastorálem pro nobis suscíperet, et te inspirante relínqueret; concéde nobis ejus intercessióne, ut inter varietátes séculi, vocem tuam semper audientes, à voluntáte tua nunquàm dissentiámus: Per Dóminum.

DIE XXVI.

In Festo

SANCTI RUSTICI, Narbonensis Episcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi Pontificum. Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. Suscitábo, *p.* xxij. *Oratio*, Tríbue, *infrà.*

Lectio ij.

Ex Gallia Christiana.

RUsticus gente Gallus, et quidèm in Gállia Narbonensi piíssimis paréntibus ortus, utriusque domûs suæ pietátem studiósè à téneris æmulátus est. Erat quippè Bonósi Epíscopi sanctíssimi viri fílius, et Aratóris item Epíscopi ex soróre religiosíssimâ féminâ ipsíus matre nepos. Vix ad annos pubertátis pervénit, cùm solitúdinis amóre captus, monachórum vitam amplexus est. Tùnc sanctus Hierónymus, cui paulò antè innotúerat, ei perútilem epístolam scripsit, formam vivendi propónens, in véstibus, in cibo, in amóre céllulæ, quam pro paradíso habendam suádet, in oratióne assídua et sacra lectióne, in labóre et ópere mánuum; et quasi futúri præsagus subdit: Ita age et vive in monastério, ut cléricus esse mereáris. Monet étiam ne ad scribendum citò prosíliat; multo quippè témpore discendum quod doceátur. Postrémò Hierónymus Rústicum remittit ad sanctum et doctíssimum Pontíficem Próculum Massiliensem, qui vivâ voce quotidianisque tractátibus iter ejus dirigat; tandèmque propónit ei sectanda sancti Exupérii Tolosáni Epíscopi vestígia, qui esúriens pascébat álios. Ab hac régula non recessit Rústicus in monastério, ubì aliquándiù vixit cum Venério, qui pósteà Massiliensi præfuit Ecclésiæ, cum quo étiam in clerum ejusdem Ecclésiæ adscítus, présbyter quoque simul ordinátur, tandèmque ad sedem Narbonensem assúmitur.

Lectio iij.

DE Rústici episcopátu pauca supersunt, tametsi longo præfuit témpore. Templum Deo magníficum erexit: at de sub-

ditárum sibi óvium salúte imprímis sollícitus, forma gregis factus plebem suam in fide et bonis móribus erudíre quàm máximè curávit. Summa étiam erga éxules Afros ejus cáritas enítuit, quas Wándali, Africâ devastátâ, è pátriæ fínibus excédere, et in Gállias transmigráre compúlerant. Hos omnes paternis viscéribus complexus est, re et consílio juvit, salutíque eórum prospexit. Nam cùm plures ex illis ad ab Ariánis vel cathólicis fuissent baptizáti, dubitárent, plerísque étiam se sacro illo fonte lotos aliquandò fuisse pénitùs ignorárent, hac de re pius Pastor ánxius consúluit sanctum Leónem, qui ad ejus consulta respondit lítteris per ejusdem archidiáconum Hermétem rescriptis: sicque ánimum ipse quem despónderat erexit; váriis quippè calamitátibus pressus, máximè verò dissimilitúdine et asperitáte morum pópuli, quem regébat, vóluit episcopátûs dignitátem depónere, et ad tranquillam vitam evoláre: sed óbstitit Póntifex monens huic jam múneri Pastoráli alligáto, non licére solitúdinis quiétem meditári. Rústicus unus est è quadraginta quátuor Galliárum epíscopis Arélate congregátis, qui approbârunt epístolam sancti Leónis papæ ad Flaviánum; ad quos ítidèm sanctus Leo rescripsit gratulátus ipsis orthodóxam fidem, et núntians Eutychen et Dióscorum fuisse damnátos in Concílio Chalcedonensi. Si óbitus sancti Rústici cóntigit eo die quo festum ejus notátur in martyrológiis, hâc vigésimâ sextâ die Octóbris migrávit ad Dóminum.

Oratio.

TRíbue nobis, quæsumus, Dómine, misericórdiam tuam, intercedénte beáto Rústico Pontífice; et quæcumque præcípis ut agámus, ipse ádjuva ut implére possímus: Per Dóminum nostrum.

Die xxviii.

In Festo

SS. SIMONIS et JUDÆ, Apostolorum.

Duplex-majus.

Omnia de Communi Apostolorum, additis quæ sequuntur. Oratio, Deus, qui, *infrà*.

IN II. NOCTURNO.

Ex Commentário sancti Hierónymi Presbyteri in Matthæum.

Lectio iv. Lib. 1. *c.* 10.

SImon Cananæus, ipse est qui in álio Evangelista scríbitur Zelótes; Cana quippè Zelus interpretátur. Thadæum Apóstolum Ecclesiástica

tradit história missum Edessam ad Abgarum regem Osrohénæ ; qui ab Evangelista Luca Judas Jacóbi dícitur, et álibi appellátur Lebæus, quod interpretátur Córculus. Credendumque est eum fuisse trinóminem : sicut Simon, Petrus ; et fílii Zebedæi, Boanerges, ex firmitáte et magnitúdine fídei nominati sunt.

Ex libro ejusdem, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio v. Cap. 4.

JUdas frater Jacóbi parvam quidèm quæ de septem Cathólicis est, Epístolam relíquit. Et quia de libro Henoch, qui apócryphus est, in ea assúmit testimónium, à plerisque rejícitur : tamen auctoritátem vetustáte jam et usu méruit, et inter sanctas Scriptúras computátur.

Ex libello sancti Adónis Epíscopi, de Festivitátibus Apostolórum.

Lectio vj. Cap. 1.

THadæus apud Mesopotámiam, Simon verò apud AEgyptum tráditur prædicásse. Indè simul Pérsidem ingressi, cùm fídei Christi innúmeram gentis ipsíus multitúdinem subdidissent, et Ecclésiam Dómini latè jam fundátam vidérent, martyrium ibi, cursum témporis explentes, beáto certámine consummavérunt ; honorificè sepulti à pópulis Christiánis, quos Dómino ipsi genúerant. Quod quidam putant Simónem Apóstolum unum de Duódecim, ipsum esse qui sub Trajáno crucem passus sit, omninò falsum est. Nam et Beda sanctus Présbyter, qui hoc super Acta Apostolórum sentit, Isidórum secútus, in libro Retractatiónum se hoc non benè sensisse reprehendit. Sed et história Ecclesiástica, non de Apóstolo, sed de álio Simóne gesta narrat.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 14.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis : Adhùc módicùm, et mundus me jam non videt ; vos autem vidétis me. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 76. n. 1.

QUia díxerat Dóminus, Adhùc módicùm, et mundus me jam non videt ; vos autem vidébitis me : interrogávit eum de hoc ipso Judas, non ille tráditor ejus, qui Iscariótes cognominátus est, sed cujus Epístola inter Scriptúras canónicas légitur : Dómine, quid factum est quia nobis manifestatúrus es teipsum, et non mundo ? Simus cum ipsis tanquàm

interrogantes discípuli, communemque magistrum audiámus et nos. Judas enim sanctus, non immundus, nec insectátor Dómini, sed sectátor, causam quæsívit quarè se non mundo, sed suis manifestatúrus esset Jesus; quarè adhùc módicùm, et mundus non vidéret eum, ipsi autem vidérent eum.

Lectio viij. *n.* 2.

RESpondit Jesus, et dixit ei: Si quis díligit me, sermónem meum servábit; et Pater meus díliget eum, et ad eum veniémus, et mansiónem apud eum faciémus. Qui non díligit me, sermónes meos non servat. Ecce expósita est causa, quarè se suis manifestatúrus est, non aliénis quos mundi nómine appellat; et ipsa est causa quòd hi díligant, illi non díligant. Ipsa causa est de qua sacer ínsonat Psalmus: Júdica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta. Qui enim díligunt, quia díligunt, eliguntur: qui verò non díligunt, si linguis hóminum loquantur et Angelórum, fiunt æramentum sonans et cymbalum tínniens.

Lectio ix.

DIléctio sanctos discernit à mundo, quæ facit unánimes habitáre in domo. In qua domo facit Pater et Fílius mansiónem, qui donant et ipsam dilectiónem, quibus donent in fine étiam ipsam suam manifestatiónem, de qua discípulus magistrum interrogávit, ut non solùm illi qui tunc audiébant per os ejus, sed étiam nos per Evangélium ejus hoc nosse possémus. Quæsíerat enim de Christi manifestatióne, et audívit de dilectióne atque mansióne. Est ergò quædàm Dei manifestátio intérior, quam prorsùs ímpii non novérunt, quibus Dei Patris et Spíritûs sancti manifestátio nulla est: Fílii verò pótuit esse, sed in carne; quæ nec talis est qualis illa, nec semper illis adesse potest, qualiscumque sit, sed ad módicum tempus; et hoc ad judícium, non ad gáudium; ad supplícium, non ad præmium.

Oratio.

DEus, qui nos per beátos Apóstolos tuos ad agnítionem tui nóminis venire tribuísti; da nobis sanctórum tuórum Simónis et Judæ précibus, ut quod fides cognoscit, spes desíderet, et cáritas apprehendat: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte, etc.

Die xxx.

SANCTI QUINTINI, Mártyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris. Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. Fortitúdo, *p.* vij. *Oratio*, Benedíctio, *infrà.*

Lectio ij.

Ex Actis ejus ap. Sur. item ex S. Greg. Turon. et S. Aud. Rothom.

QUintínus, Maximiáno et Diocletiáno Imperatóribus, cum sóciis aliquot Româ in Gállias venit, Christi fidem prædicatúrus. Quod cùm magnâ constántiâ Ambiánis perfíceret, à Rictióvaro exquisítis tormentis cruciátur; deindè apud Augustam Veromanduórum duábus súdibus férreis à cervíce usquè ad crura transfixus, postrémò cápite truncátus est. Corpus ejus in Súminam projectum, Eusébia pia múlier, post annos quinquaginta quinque, revelante Angelo, invénit; statímque oculórum usum, quo dudùm fúerat orbáta, recuperávit. Illud in monte sepelívit propter urbem; sacellumque túmulo superstruxit.

Lectio iij.

IGnorántibus pósteris quo in Ecclésiæ loco jacéret, Elígio Deus patefécit: qui de terra sublátum corpus piè oscu-

látus, dentes è maxilla in languéntium medélam ábstulit, tùmque ex dentis radíce sánguinis gutta stillávit. Clavos étiam prægrandes córpori ejus quondàm à tortóribus infixos, è cérebro ceterisque ártubus avulsos, et capillos ejusdem, velut sacras relíquias sibi servávit. Deindè pállio holosérico obvolútum corpus, ponè altáre cóndidit, tumulumque miro ópere désuper fabricávit ex auro, argento et gemmis; auctâ étiam Basílicâ, in qua, ut in céteris locis quæ ditávit Elígius, signa et virtútes Dóminus operátus est. Capellam habet [hæc] Tolosána cívitas in paróchia de Tauro, multis abhinc séculis sub sancti Quintíni nómine dicátam.

Oratio.

BEnedíctio tua, Deus, ímpleat corda fidélium; ut et dignè Mártyris tui Quintíni hororíficent passiónem, et remédia salútis æternæ, ejusdem patrocínio consequantur: Per Dóminum.

Die xxxi.

IN VIGILIA Omnium Sanctorum.

[*Si venerit in Dominica, Officium fit de Dominica usquè ad ℣. tertii Nocturni exclusivè: reliqua de Vigilia, id est, septima et Octava Lectio de Evangelio cum Homilia*

Vigiliæ, ut infrà, divisione factâ ad asteriscum [*]. *Lectio ix, de Evangelio et Homilia Dominicæ occurrentis,* ℟℟. *ut infrà; et dicitur* Te Deum.

AD LAUDES et HORAS, Psalmi de Dominica, cum Commem. Dominicæ occurrentis: reliqua de Vigilia. Non dicitur ad Primam Symb. Quicumque.]

¶ *Si Vigilia ista venerit in Feriis, Officium fit ut sequitur.*

AD OFFICIUM NOCT.

Simplex.

Invit. Dóminum reddentem Justis mercédem labórum suórum, * Veníte, adorémus. *Sap.* 10.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

QUam prævenímus cánticis,
Hùc festa nos dies vocat,
Ubì suos, post prælia,
Deus corónat mílites.

Non ille fluxas ac leves
Vincéntibus dat láureas,
Sed lucis æternæ decus,
Et pura semper gáudia.

Hos nempe cœlo júgibus
Palmis onustos ínvehit,
A se datæ victóriæ
Futúrus ipse præmium.

Hùc ergò se spes érigat,
Hùc vota tendant ómnia;
Nec térreat brevis labor,
Æterna quos merces manet.

Hanc qui tenétis, Cœlites,
Nobis adhùc certántibus
Adeste, dùm vestris Deus
Jungat triumphantes choris.

Tunc hóstibus mens líbera
Pleno fruétur ótio;
Et in tuo non désinet
Sinu, Deus, quiéscere.

Æterna merces Cœlitûm,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

Psalmi et Antiphonæ de Feria occurrente.

℣. Judícia Dómini vera: ℟. In custodiendis illis retribútio multa. *Ps.* 18.

Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente, è tribus fiunt duæ.

Post j. Lect. ℟. Justi in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum, et cogitátio illórum apud Altíssimum: ídeò * Accípient regnum decóris, et diadéma speciéi de manu Dómini. ℣. Corónam justítiæ reddet justus Judex iis qui díligunt adventum ejus: * Accípient. *Sap.* 5. 2. *Tim.* 4.

Post ij. Lect. ℟. Confluent ad bona Dómini, eritque ánima eórum quasi hortus irríguus; et * Pópulus meus bonis meis adimplébitur, ait Dóminus. ℣. Oculus non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis ascendit, quæ

præparávit Deus iis qui díligunt illum. * Pópulus. *Jerem.* 31. 1. *Cor.* 2.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectió iij. Cap. 6.

IN illo témpore, elevátis Jesus óculis in discípulos suos, dicébat: Beáti páuperes, quia vestrum est regnum Dei. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

In Luc. lib. 5.

NUnc dicámus quemádmodùm in quátuor benedictiónibus sanctus Lucas benedictiónes sit octo complexus. Et quidèm scimus virtútes esse quátuor cardináles; temperántiam, justítiam, prudéntiam, fortitúdinem. Connexæ sibi sunt, concatenatæque virtútes; ut qui unam habet, plures habére videátur. Beáti ígitur páuperes spíritu. Habes temperántiam, quæ à peccáto ábstinet, séculum calcat, illecebrósa non quærit. Beáti qui esúriunt et sítiunt justítiam. Qui enim ésurit, esurientí compátitur, compatiendo largítur, largiendo fit justus; quia justítia ejus manet in æternum [*]. Beáti qui nunc fletis, quia ridébitis. Habes prudéntiam, cujus est flere occídua, et ea quæ æterna sunt quærere; lugére seculária quæ seipsa impugnent, Deum pacis inquírere. Beáti éritis, cùm vos óderint hómines. Habes fortitúdinem, sed eam quæ non ódium merétur ex crímine, sed persecutiónem patiátur ex fide. Est étiam fortitúdinis, iram víncere, indignationemque cohibére. Ergò temperántia, cordis habet animíque mundítiam, justítia misericórdiam, pacem prudéntia, mansuetúdinem fortitúdo.

℟. Beáti éritis cùm vos óderint hómines, et exprobráverint propter Fílium hóminis: * Gaudéte in illa die, et exultáte; † Ecce enim merces vestra multa est in cœlo. ℣. Audíte me, pópulus meus: Nolíte timére oppróbrium hóminum, et blasphémias eórum ne metuátis: * Gaudéte. Glória Patri. † Ecce enim. *Luc.* 6. *Is.* 51.

Non dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Annúntient in Sion nomen Dómini, ℟. Et laudem ejus in Jerúsalem. *Ps.* 101.

AD LAUDES.

Semiduplex.

Ant. 1. g. ADdúcet fílios tuos Dóminus ad te, Jerúsalem, portátos in honóre sicut fílios regni. *Baruch* 5.

Ant. 2. D. Habitábit Deus cum eis, et ipsi pópulus ejus erunt, et ipse Deus

cum eis erit eórum Deus. *Apoc.* 21.

Ant. 3. a. Ponam multitúdinem pacis fíliis tuis : hæc est hæréditas eórum apud me, dicit Dóminus. *Is.* 54.

Ant. 4. E. Benedicti erunt.

Canticum. Apoc. 21 *et* 22. *Cœlestis Jerusalem gloria et felicitas.*

Cláritas Dei illumínávit (civitátem sanctam Jerúsalem ;) * et lucerna ejus est Agnus.

Et ambulábunt gentes in lúmine ejus ; * et reges terræ áfferent glóriam suam et honórem in illam.

Et portæ ejus non claudentur per diem, nox enim non erit illic ; * et áfferent glóriam et honórem géntium in illam.

Non intrábit in eam áliquod coïnquinátum, aut abominatiónem fáciens et mendácium ; * nisi qui scripti sunt in libro vitæ Agni.

Et omne maledictum non erit ámpliùs ; * sed sedes Dei et Agni in illa erunt.

Et servi ejus sérvient illi, et vidébunt fáciem ejus ; * et nomen ejus in fróntibus eórum.

Et nox ultrà non erit ; * et non egébunt lúmine lucernæ, neque lúmine solis :

Quóniam Dóminus Deus illumínábit illos ; * et regnábunt in sécula seculórum.

Glória Patri, etc.

Ant. Benedicti erunt qui ædificáverint te, Cívitas Dei : tu autem lætáberis in fíliis tuis. *Tob.* 13.

Ant. 5. a. Lætítia sempiterna super caput eórum ; gáudium et lætítiam obtinébunt, et fúgiet dolor et gémitus. *Is.* 35.

Capitulum. *Gal.* 4.

Sina mons est in Arábia, qui conjunctus est ei quæ nunc est Jerúsalem, et servit cum fíliis suis. Illa autem quæ sursùm est Jerúsalem líbera est, quæ est mater nostra.

Hymnus.

Cœlestis ô Jerúsalem, Mansúra semper Cívitas,
O ter beáti, quos tuis
Cives recondis mœnibus!
Tu pacis æternæ domus,
Dilecta Sanctórum quies,
Sedes Deo fruéntium,
Regis superni cúria.
Hìc in throno sedens Deus
Cunctos beat præséntiâ :
Hic, sol perennis, spléndido
Affulget Agnus lúmine.
Hac sede quo datur frui,
Nil dulce turbat ótium :
Hic unus est Sanctis labor
Dei vacáre láudibus.

At dùm, procellis líberi,
Portus beátos óccupant,
Salúte certi de sua,
Nostræ salúti cónsulunt.
Illinc amáte, Cœlites,
Cæcum per æquor náufragis
Vestris adesse frátribus,
Amíca facti sídera.
℣ AEterna merces Cœlitûm,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Justi hæreditábunt terram, ℟. Et inhabitábunt in séculum séculi super eam. *Ps.* 36.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. Complebuntur dies luctûs tui, Jerúsalem: pópulus tuus omnes Justi, in perpétuum hæreditábunt terram. *Is.* 60.

Oratio.

DOmine Deus noster, multíplica super nos grátiam tuam; et quorum prævenímus gloriósa solémnia, tríbue súbsequi in sancta professióne lætítiam: Per Dóminum.

AD HORAS.

Duplex-minus.

Doxologia, ℣ AEterna merces Cœlitûm, *ut suprà ad Laudes.*

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Addúcet fílios. *In* ℟. *br.* ℣. Qui es Sanctórum tuórum * merces magna nimis. *Genes.* 15.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Habitábit.

Capitulum. *Zach.* 8.

HAEc dicit Dóminus exercítuum: Ecce ego salvábo pópulum meum, et addúcam eos, et habitábunt in médio Jerúsalem; et erunt mihi in pópulum, et ego ero eis in Deum in veritáte et in justítia.

℟. *br.* Deus salvam fáciet Sion; * Et hæreditáte acquírent eam. Deus. ℣. Qui díligunt nomen Dómini, * habitábunt in ea; * Et. Glória Patri. Deus. *Ps.* 68.

℣. Justi confitebuntur nómini tuo, Dómine; ℟. Et habitábunt recti cum vultu tuo. *Ps.* 139.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Ponam multitúdinem.

Capitulum. *Is.* 32.

ERit opus justítiæ pax, et cultus justítiæ siléntium, et secúritas usquè in sempiternum; et sedébit pópulus meus in pulchritúdine pacis, et in tabernáculis fidúciæ, et in réquie opulenta.

℟. *br.* Delectabuntur * In multitúdine pacis. Delectabuntur. ℣. Hæréditas eórum * in æternum erit. * In. Glória Patri. Delectabuntur. *Ps.* 36.

℣. Abscondes eos, Dómine, in abscóndito faciéi tuæ, ℟. A conturbatióne hóminum. *Ps.* 30.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Lætítia.

Capitulum. *Is.* 65.

Ecce ego creo Jerúsalem exultatiónem, et pópulum ejus gáudium: et exultábo in Jerúsalem, et gaudébo in pópulo meo; et non audiétur in eo ultrà vox fletûs et vox clamóris.

℟. *br.* Gloriósa dicta sunt de te, * Cívitas Dei. Gloriósa. ℣. Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te, * Cívitas Dei. Glória Patri. Gloriósa. *Ps.* 86.

℣. Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt; ℟. Et in nómine tuo exultábunt totâ die. *Ps.* 88.

FESTA NOVEMBRIS.

DIE I.

IN FESTO

OMNIUM SANCTORUM.

ANNUALE.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 3. a. FUi in spíritu; et ecce sedes pósita erat in cœlo, et supra sedem sedens. *Apoc.* 4.

Ant. 4. E. Vidi, et ecce in médio throni Agnum stantem tanquàm occísum. *Apoc.* 5.

Ant. 7. a. Audívi vocem Angelórum multórum in circúitu throni, et animálium, et seniórum; et erat número eórum míllia míllium. *Apoc.* 5.

Ant. 1. f. Vidi turbam magnam, quàm dinumeráre nemo póterat, ex ómnibus géntibus, et tríbubus, et pópulis, et linguis. *Apoc.* 7.

Ant. 5. C. Stabant antè thronum, et in conspectu Agni; et clamábant voce magnâ, dicentes: Salus Deo nostro qui sedet super thronum, et Agno. *Apoc.* 7.

CAPITULUM. *Hebr.* 12.

ACcessistis ad Sion montem, et civitátem Dei viventis, Jerúsalem cœlestem, et multórum míllium Angelórum frequéntiam, et Ecclésiam primitivórum qui conscripti sunt in cœlis, et júdicem ómnium Deum, et spíritus justórum perfectórum, et testamenti novi mediatórem Jesum.

℟. Inebriabuntur ab ubertáte domûs tuæ, Dómine; *Et torrente voluptátis tuæ potábis eos, † Quóniam apud te est fons vitæ. ℣. Agnus qui in médio throni est, reget illos et dedúcet eos ad vitæ fontes; * Et. Glória Patri. † Quóniam. *Repetitur* ℟. Inebriabuntur. *Ps.* 35. *Apoc* 7.

Hymnus, Cœlo quos éadem, *infrà ad II. Vesperas.*

℣. Dómine, in justítia tua exaltabuntur; ℟. Quóniam glória virtútis eórum tu es. *Ps.* 88.

Ad Magníficat.

Ant. 8. J. *duplicanda.* Quos Deus prædestinávit, hos et vocávit; et quos vocávit, hos et justificávit: quos autem justificávit, illos et glórificávit. *Rom.* 8.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capit. de Feria. Cetera ut infrà post II. Vesperas.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum qui glorificátur in concílio Sanctórum, * Veníte, adorémus. *Ps.* 88.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

VOs sancti próceres,
vos Súperûm chori,
Cœli quotquot habet régia príncipes,
Nostros nunc date vestris
Cantus júngere cántibus.
Primis ante álios, glória Cœlitûm,
Christi Virgo parens fulget honóribus;
Divinóque severum
Flectit pígnore Júdicem.
Astant Spirituum mille ácies throno;
Regi sancta ferunt vota cliéntium:
Hìc Baptista profundo
Lucis flúmine mérgitur.
Quorum núntia vox, orbis ad últimas,
Christum vox résonans, intónuit plagas,
Præcónes duodéni
Sacris Vátibus ássident.
Fuso purpúrei sánguine Mártyres,
Et puro níveæ péctore Vírgines,
Agno cándida fundunt
Rubris lília cum rosis.
Qui pavêre suos Præpósiti greges,
Pascuntur súpero Númine pléniùs:
Qui flevére, serénus
Abstergit lácrymas Pater.
A quo cuncta fluunt, máxima laus Patri:
Qui mundum réparat, máxima Fílio:
Et quo péctora flagrant,
Sit laus máxima Flámini. Amen.

Psalmi de Dominica in toto hujus Festi Officio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 5. C. Ecce servi mei, dicit Dóminus, lætabuntur, et laudábunt præ exultatióne cordis. *Is.* 65.

Ant. 6. c. Habitábunt in Jerúsalem, et anathéma non erit ámpliùs; sed sedébit Jerúsalem secúra. *Zach.* 14.

Ant. 7. d. Gáudium et lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio et vox laudis; salus autem in sempiternum erit. *Is.* 51.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte, justi; ℟. Et gloriámini, omnes rectî corde. *Ps.* 31.

Ex libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Lectio j. Cap. 4.

ECce sedes pósita erat in cœlo, et supra sedem sedens. Et qui sedébat, símilis erat aspéctui lápidis jáspidis et sárdinis: et iris erat in circúitu sedis, símilis visióni smarágdinæ: et in circúitu sedis sedília viginti quátuor; et super thronos viginti quátuor senióres sedentes, circumamicti vestimentis albis, et in capítibus eórum corónæ áureæ. Et de throno procedébant fúlgura, et voces, et tonítrua, et septem lámpades ardentes antè thronum, qui sunt septem spíritus Dei. Et in conspectu sedis, tanquàm mare vítreum símile crystallo; et in médio sedis, et in circúitu sedis, quátuor animália plena óculis antè et retrò. Et ánimal primum símile leóni, et secundum ánimal símile vítulo, et tértium ánimal habens fáciem quasi hóminis, et quartum ánimal símile áquilæ volanti. Et quátuor animália, síngula eórum habébant alas senas: et in circúitu et intùs plena sunt óculis; et réquiem non habébant die ac nocte, dicéntia: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus omnípotens, qui erat, et qui est, et qui ventúrus est.

℟. Grátias ágimus tibi, Dómine Deus omnípotens, qui es, et qui eras, et qui ventúrus es; * Quia regnâsti, et advénit tempus réddere mercédem servis tuis, et Sanctis. ℣. Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua, et Sancti tui benedícant tibi; * Quia. Glória Patri. * Quia. *Apoc.* 11. *Ps.* 144.

Lectio ij. Cap. 5.

ET vidi in déxtera sedentis super thronum, librum scriptum intùs et foris, signátum sigillis septem. Et vidi Angelum fortem, prædicantem voce magnâ: Quis est dignus aperíre librum, et sólvere signácula ejus? Et nemo póterat, neque in cœlo, neque in terra, neque subtùs terram, aperíre librum, neque respícere illum. Et ego flebam multùm; quóniam nemo dignus inventus est aperíre librum, nec vidére eum. Et unus de senióribus dixit mihi: Ne fléveris; ecce vicit leo de tribu Juda, radix David, aperíre librum, et sólvere septem signácula ejus. Et vidi; et ecce in médio throni et quátuor animálium, et in médio senióram, Agnum stantem tanquàm occísum, habentem córnua septem, et óculos septem, qui sunt septem spíritus Dei, missi in omnem terram.

Et venit, et accépit de déxtera sedentis in throno librum. Et cùm aperuisset librum quátuor animália, et viginti quátuor senióres cecidérunt coràm Agno, habentes sínguli cítharas, et phíalas áureas plenas odoramentórum, quæ sunt oratiónes Sanctórum.

℟. Data sunt Angelo incensa multa, ut daret de oratiónibus Sanctórum ómnium super altáre quod est antè thronum Dei : * Et † Ascendit fumus incensórum de oratiónibus Sanctórum coràm Deo. ℣. Oculi Dómini super justos, et aures ejus in preces eórum : * Et. Glória Patri. † Ascendit. *Apoc.* 8. *Ps.* 33.

Lectio iij.

ET cantábant cánticum novum, dicentes : Dignus es, Dómine, accípere librum, et aperíre signácula ejus ; quóniam occísus es, et redemisti nos Deo in sánguine tuo ex omni tribu, et lingua, et pópulo, et natióne ; et fecisti nos Deo nostro regnum et sacerdótes : et regnábimus super terram. Et vidi, et audívi vocem Angelórum multórum in circúitu throni, et animálium, et seniórum ; et erat número eórum míllia míllium, dicéntium voce magnâ : Dignus est Agnus, qui occísus est, accípere virtútem, et divinitátem, et sapiéntiam, et fortitúdinem, et honórem, et glóriam, et benedictiónem. Et omnem creatúram, quæ in cœlo est, et super terram, et sub terra, et quæ sunt in mari, et quæ in eo ; omnes audívi dicentes : Sedenti in throno, et Agno, benedíctio, et honor, et glória, et potestas in sécula seculórum. Et quátuor animália dicébant : Amen. Et viginti quátuor senióres cecidérunt in fácies suas, et adoravérunt viventem in sécula seculórum.

℟. Laudem dícite Deo nostro, omnes servi ejus, et qui timétis Deum, pusílli, et magni ; * Quóniam regnávit Dóminus Deus noster omnípotens : † Gaudeámus, et exultémus, et demus glóriam ei. ℣. Exultáte, justi, in Dómino : rectos decet collaudátio ; * Quóniam. Glória. † Gaudeámus. *Repetitur* ℟. Laudem, *usquè ad* ℣. *Apoc.* 19. *Ps.* 32.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. *a.* Omnes Sancti in manu Dei sunt ; et qui appropinquant pédibus ejus, accípient de doctrína illíus. *Deut.* 33.

Ant. 1. D. Qui confídunt in Dómino, intélligent veritátem ; quóniam donum et pax est electis ejus. *Sap.* 3.

Ant. 2. D. Dátio Dei permanet justis, et profectus illíus successus habébit in æternum. *Eccli.* 11.

℣. Beáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus : ℟. Pópulus quem elégit in hæreditátem sibi. *Ps.* 32.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

Serm. 5. *in Festo Omn. SS.*

Lectio iv. *n.* 1 *et* 2.

FEstíva nobis est dies hæc, et inter præcípuas solemnitátes hodierna solémnitas numerátur. Nóvimus festivitátem Omnium Sanctorum dici et esse, quàm hódiè celebrámus ; Omnium, inquam, sive cœléstium, sive terréstrium. Sunt enim Sancti de cœlo, et sunt Sancti de terra : itemque eórum qui de terra sunt, quidam adhùc in terra, áliqui jam in cœlo. Celebrátur ergò festívitas ómnium horum commúniter, sed fórsitan non unifórmiter. Nec modò dico, quia álius álio sánctior, sed quòd áliter atque áliter Sanctos dici, et verè dici inveniámus. Et fortè inter Angelos atque hómines assignári possit ista divérsitas sanctitátis páriter et celebritátis. In Angelis enim honoranda benígnitas Dei, non ad pœniténtiam addúcens, sed abdúcens ab ómnibus quibus pœniténtia deberétur; non erípiens à tentatióne, sed à tentatióne conservans. Aliud sanè in his sanctitátis genus, et próprio modo vidébitur honorandum, qui venérunt ex magna tribulatióne, et dealbavérunt stolas suas in sánguine Agni ; qui post múltos agónes jam nunc triumphant in cœlis coronáti, quóniam legítimè certavérunt. Est-ne adhùc Sanctórum áliquod tértium genus ? Est, sed occultum. Sunt enim Sancti qui adhùc mílitant, adhùc pugnant : currunt adhùc, necdùm comprehendérunt. Hæc nimírùm divérsitas appellatiónis in nómine sanctitátis, ut álii quidem jam secundùm consummatiónem Sancti vocentur, álii juxtà solam adhùc prædestinatiónem.

℟. Hi omnes testimónio fídei probáti sunt: * Ideòque et nos † Tantam habentes impósitam nubem téstium, per patiéntiam currámus ad propósitum nobis certámen. ℣. Omnes isti in generatiónibus gentis suæ glóriam adepti, viri misericórdiæ sunt, quorum pietátes non defuérunt: * Ideòque. Glória Patri. † Tantam. *Heb.* 11 *et* 12. *Eccli.* 44.

Lectio v. *n.* 5.

ADquid Sanctis laus nostra ? ad quid glorificátio nostra ? ad quid nos-

tra hæc, ipsa solémnitas? Quò eis terrénos honóres, quos juxtà verácem Fílii promissiónem honorificat Pater cœlestis? Quò eis præcónia nostra? Pleni sunt. Prorsùs ita est, dilectíssimi: honórum nostrórum Sancti non egent, nec quidquam eis nostrâ devotióne præstátur. Planè, quòd eórum memóriam venerámur, nostrâ ínterest, non ipsórum. Vultis scire quantùm ínterest nostrâ? Ego in me, fáteor, ex hac recordatióne séntio desidérium véhemens inflammári, ut eórum tàm optábili societáte fruámur, et mereámur concíves et contubernáles esse spirítuum beatórum, miscéri cœtui Patriarchárum, cúneis Prophetárum, senátui Apostolórum, Mártyrum exercítibus numerósis, Confessórum collégiis, Vírginum choris; in ómnium déniquè cólligi et collætári communióne Sanctórum.

℟. Datæ sunt illis síngulæ stolæ albæ; et * Dictum est illis ut requiéscerent adhùc tempus módicum, donec compleantur conservi eórum et fratres eórum. ℣. Educ, Dómine, de custódia ánimam meam, ad confitendum nómini tuo: me expectant justi, donec retríbuas mihi. * Dictum est. Glória Patri. * Dictum est. *Apoc.* 6. *Ps.* 141.

Lectio vj. *n.* 6.

PRæstolátur nos Ecclésia illa primitivórum, et neglígimus: desíderant nos Sancti, et parvipéndimus: expectant nos Justi, et dissimulámus. Excitémur aliquandò, fratres; resurgámus cum Christo, quærámus quæ sursùm sunt; quæ sursùm sunt, sapiámus. Desiderémus desiderantes nos, properémus ad præstolantes nos; expectantes nos votis præoccupémus animórum. Ecce nihil in hac nostra communióne securitátis, nihil perfectiónis, nihil quiétis; et tamen hic quoque quàm bonum et quàm jucundum habitáre fratres in unum! Quidquid enim, sive intériùs, sive extériùs, molestum occurrit, ipso útiquè tàm germanórum consórtio fratrum, cum quibus est nobis cor unum et ánima una in Deum, tolerabílius invenítur. Quàm dúlcior erit, quàm delectabílior, quàm beátior únio, ubì nulla suspício esse póterit, nulla dissensiónis occásio, ubì omnes perfecta cáritas indissolúbili fœdere colligábit!

℟. Dóminus Deus servos suos vocábit nómine

álio ; * Quia oblivióni tráditæ sunt angústiæ prióres. ℣. Mors ultrà non erit: neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà ; * Quia. Glória. * Quia. *Repetitur* ℟. Dóminus, *usquè ad* ℣. *Is.* 65. *Apoc.* 21.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Benedictus Deus, qui secundùm misericórdiam suam magnam regenerávit nos in hæreditátem incorruptíbilem. 1. *Petr.* 1.

Ant. 8. G. Dignos nos fecit in partem sortis Sanctórum in lúmine, et tránstulit in regnum Fílii dilectióuis suæ. *Col.* 1.

Ant. 6. F. Nos omnes, revelátâ fácie, glóriam Dómini speculantes, in eamdem imáginem transformámur à claritáte in claritátem. 2. *Cor.* 3.

℣. Illúminans tu mirabíliter, Dómine, ℟. A móntibus æternis. *Ps.* 75.

Léctio sancti Evangélii *secundùm Matthæum.*

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore, videns Jesus turbas, ascendit in montem; et cùm sedisset, accessérunt ad eum discípuli ejus; et apériens os suum docébat eos, dicens: Beáti páuperes spíritu, quóniam ipsórum est regnum cœlórum. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Comm. in cap. 5. *Matth.*

BEáti páuperes spíritu, hoc est quod álibi légimus: Et húmiles spíritu salvábit. Ne quis autem putáret paupertátem quæ nonnunquàm necessitáte portátur, à Dómino prædicári, adjunxit, spíritu; ut humilitátem intellígeres, non penúriam. Beáti páuperes spíritu, qui propter Spíritum sanctum voluntáte sunt páuperes. Undè super hujuscémodi paupéribus et Salvátor noster per Isaíam lóquitur: Dóminus unxit me; propter quod evangelizáre paupéribus misit me. Beáti mites, quóniam ipsi possidébunt terram: non terram Judæ, nec terram istíus mundi; non terram maledictam, spinas et tríbulos afferentem, quam crudelíssimus quisque et bellátor magis póssidet; sed terram quam Psalmista desíderat, dicens: Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium.

℟. Deus, qui dives est in misericórdia, propter nímiam caritátem suam quâ dilexit nos, convivificávit nos, * Et † Consedére fecit in cœléstibus in Christo Jesu; ut osténderet abundantes divítias grátiæ suæ. ℣. Addent mites in Dómino lætí-

tiam, et páuperes hómines in Sancto Israel exultábunt, dicit Dóminus qui redémit, * Et. Glória Patri. † Consedére. *Ephes.* 2. *Is.* 29.

Lectio viij.

BEáti qui lugent, quóniam ipsi consolabúntur. Luctus hìc non mortuórum pónitur communi lege natúræ, sed peccátis et vítiis mortuórum. Sic flevit et Sámuel Saülem; quia pœnitúerat Deum quòd unxisset eum regem super Israel. Sic et Paulus Apóstolus flere ac lugére se dicit eos qui post fornicatiónem et immundítiam non egérunt pœniténtiam. Beáti qui esúriunt et sítiunt justítiam. Non nobis súfficit velle justítiam, nisi justítiæ patiámur famem; ut sub hoc exemplo nunquàm nos satìs justos, sed semper esuríre justítiæ ópera intelligámus. Beáti misericórdes. Misericórdia non solùm in eleemósynis intellígitur, sed in omni peccáto fratris, si alter altérius ónera portémus.

℟. Repléti sumus misericórdiâ tuâ, Dómine; et exultávimus, et delectáti sumus: * Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliásti, annis quibus vídimus mala. ℣. Momentáneum et leve tribulatiónis nostræ suprà modum in sublimitáte æternum glóriæ pondus operátur in nobis: * Lætáti sumus. Glória Patri. * Lætáti sumus. *Ps.* 89. 2. *Cor.* 4.

Lectio ix.

BEáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt. Quos non árguit conscientia ulla peccáti. Mundus mundo corde conspícitur: Templum Dei non potest esse pollútum. Beáti pacífici, qui primùm in corde suo, deindè et inter fratres dissidentes pacem fáciunt. Quid enim prodest álios per te pacári, cùm in tuo ánimo sint bella vitiórum? Beáti qui persecutiónem patiuntur propter justítiam. Signanter áddidit, Propter justítiam; multi enim persecutiónem propter sua peccáta patiuntur, et non sunt justi.

℟. Redemisti nos Deo in sánguine tuo ex omni tribu, et linguâ, et pópulo, et natióne; * Et † Fecisti nos Deo nostro regnum et sacerdótes; et regnábimus. ℣. Dux fuisti in misericórdia tua pópulo quem redemisti, et portâsti eum in fortitúdine tua ad habitáculum sanctum tuum; * Et. Glória Patri. † Fecisti nos. *Repetitur* ℟. Redemisti, *usquè ad* ℣. *Apoc* 5. *Exod.* 15.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Lætámini,

justi, in Dómino ; ℟. Et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus. *Ps.* 96.

AD LAUDES.

Ant. AGnus Dóminus dominórum est, et Rex regum ; et qui cum illo sunt, vocáti, electi et fidéles. *Apoc.* 17.

Ant. 2. D. Lavérunt stolas suas, et dealbavérunt eas in sánguine Agni ; ídeò sunt antè thronum Dei. *Apoc.* 7.

Ant. 3. a. Qui sedet in throno, habitábit super illos : non esúrient neque sítient ámpliùs. *Apoc.* 7.

Ant. 8. G. Benedícite.

CANTICUM. Sap. 10.

Sapientia justos ducit et remunerat.

REddidit justis Sapiéntia mercédem labórum suórum, * et deduxit illos in via mirábili.

Et fuit illis in velamento diéi, * et in luce stellárum per noctem.

Tránstulit illos per mare rubrum, * et transvexit illos per aquam nímiam :

Inimícos autem illórum demersit in mare ; * et ab altitúdine inferórum eduxit illos.

Ideò justi tulérunt spólia impiórum ; * et decantavérunt, Dómine, nomen sanctum tuum, et victrícem manum tuam laudavérunt páriter :

Quóniam Sapiéntia apéruit os mutórum, * et linguas infántium fecit disertas.

[*Et dicitur per Octavam, etiam in Festis Sanctorum occurrentibus.*]

Ant. Benedícite Dóminum, omnes electi ejus : ágite dies lætítiæ, et confitémini illi. *Tob.* 13.

Ant. 7. *d.* Hymnus ómnibus Sanctis ejus, fíliis Israel, pópulo appropinquanti sibi : glória hæc est ómnibus Sanctis ejus. *Ps.* 148 *et* 149.

CAPITULUM. *Ephes.* 1.

DEus, Dómini nostri Jesu Christi, Pater glóriæ, det vobis spíritum sapiéntiæ et revelatiónis in agnitióne ejus ; illumináto óculos cordis vestri, ut sciátis quæ sit spes vocatiónis ejus, et quæ divítiæ glóriæ hæreditátis ejus in Sanctis.

HYMNUS.

HYmnis dùm résonat cúria Cœlitûm,
Hìc flemus pátriis fínibus éxules :
Hic suspensa tenémus
Mœstis cántibus órgana.
Quandò mens mísero líbera cárcere
Se vestris sóciam cœtibus ínseret ;
Et calígine pulsâ,
Cœli lucem habitábimus !
Obscúræ fúgient mentis imágines,
Cùm stantes própiùs lúminis ad jubar,
Nos verum sine nube

Ipso in fonte vidébimus.
Nobis, sancta cohors, sis bona: flúctibus
Luctantes médiis quos modò réspicis,
Da portus, duce Christo,
Da contíngere próspe-ros.
A quo cuncta fluunt, máxima laus Patri:
Qui mundum réparat, máxima Fílio:
Et quo péctora flagrant,
Sit laus máxima Flámini. Amen.

℣. Exultábunt Sancti in glória: ℟. Lætabuntur in cubílibus suis. *Ps.* 149.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. *duplicanda.* Fulgébunt justi, judicábunt natiónes, et dominabuntur pópulis; et regnábit Dóminus illórum in perpétuum. *Sap.* 3.

Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, qui ómnium Sanctórum tuórum mérita sub una tríbuis celebritáte venerári; quæsumus, ut desiderátam nobis tuæ propitiatiónis abundántiam, multiplicátis intercessóribus, largiáris: Per Dóminum.

AD HORAS, Doxologia:

O Sancte Sanctórum, Deus,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

[*Dicitur per Octavam, etiam in Festis occurr. nisi adsit propria.*]

AD PRIMAM.

Ant. 1. D. Agnus.

In ℟. *br.* ℣. Qui factus es nobis à Deo * sanctificátio et redémptio. 1. *Cor.* 1.

Canon proprius.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Lavérunt.

CAPITULUM. *Dan.* 7.

ECce cornu béstiæ faciébat bellum adversùs Sanctos, et prævalébat eis, donec venit Antíquus diérum: et judícium dedit Sanctis Excelsi; et tempus advénit, et regnum obtinuérunt Sancti.

℟. *br.* Sancti tui, Dómine, * benedícent tibi, * Allelúia, allelúia. Sancti. ℣. Glóriam * regni tui dicent, * Allelúia. Glória. Sancti.

℣. Notam fácient fíliis hóminum poténtiam tuã, ℟. Et glóriam magnificéntiæ regni tui. *Ps.* 144.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Qui sedet.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 6.

INhabitábo in illis, et inambulábo inter eos; et ero illórum Deus, et ipsi erunt mihi pópulus.

℟. *br.* Lætentur omnes * qui sperant in te, Dómine, * Allelúia, allelúia. Lætentur. ℣. In æternum exultábunt, * et habitábis in eis, * Allelúia. Glória. Lætentur.

℣. Gloriabuntur in te, Dómine, ℟. Omnes qui díligunt nomen tuum. *Ps.* 5.

AD NONAM.

Ant. 7. *d.* Hymnus.

Capitulum. *Is.* 65.

ECce ego creo cœlos novos et terram novam; et non erunt in memória prióra, et non ascendent super cor; sed gaudébitis, et exultábitis usquè in sempiternum.

℟. *br.* Beáti qui hábitant * in domo tua, Dómine, * Allelúia, allelúia. Beáti. ℣. In sécula seculórum * laudábunt te, * Allelúia. Glória. Beáti. *Ps.* 83.

℣. Vox exultatiónis et salútis, ℟. In tabernáculis justórum. *Ps.* 117.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. E. BEnedictus Deus, qui elégit nos in Christo, ut essémus sancti et immaculáti in conspectu ejus in caritáte. *Ephes.* 1.

Ant. 1. D. Ipsíus sumus factúra, creáti in Christo Jesu in opéribus bonis quæ præparávit Deus, ut in illis ambulémus. *Ephes.* 2.

Ant. 3. E. Prædestinávit nos in adoptiónem filiórum, in laudem glóriæ grátiæ suæ, in qua gratificávit nos in dilecto Fílio suo. *Ephes.* 1.

Ant. 6. F. Fílii Dei sumus, hærédes quidèm Dei, cohærédes autem Christi; si tamen compátimur, ut et conglorificémur. *Rom.* 8.

Ant. 7. a. Fílii sanctórum sumus; et vitam illam expectámus, quam Deus datúrus est his qui fidem suam nunquàm mutant ab eo. *Tob.* 2.

Capitulum. 1. *Petr.* 1.

SEcundùm eum qui vocávit vos, Sanctum; et ipsi in omni conversatióne sancti sitis, quóniam scriptum est: Sancti eritis, quóniam ego sanctus sum.

Allelúia, allelúia. ℣. Sanctus, sanctus, sanctus, Dóminus Deus omnípotens, qui erat, et qui est, et qui ventúrus est. Allelúia. *Apoc.* 4.

Hymnus.

CŒlo quos éadem glória cónsecrat,
Terris vos éadem concélebrat dies:
Læti vestra simul præmia pángimus,
Duris parta labóribus.
Jam vos pascit amor, núdaque Véritas:
De pleno bíbitis gáudia flúmine:
Illìc perpétuam mens sátiat sitim
Sacris ébria fóntibus.
Altis secum hábitans in penetrálibus
Se Rex ipse suo contúitu beat;
Illabensque, suî pródigus, íntimis
Sese méntibus ínserit.
Altári médio, cui Deus ínsidet,

Agni fumat adhùc innócuus cruor :
Quæ mactáta Patri se semèl óbtulit,
Se jugis litat héstia.
Pronis turba senum cérnua fróntibus,
Inter tot rútili fúlgura lúminis,
Regnanti Dómino dévovet áurea,
Quæ ponit, diadémata.
Gentes innúmeræ, conspícuæ stolas
Agni purpúreo sánguine cándidas,
Palmis læta cohors, cántibus æmulis
Ter sanctum célebrant Deum.
Sit laus summa Patri, súmmaque Fílio :
Sit par, sancte, tibi laus quoque, Spíritus,
Qui das pro méritis, óptimus árbiter,
Te totum simul ómnibus. Amen.

℣. In lúmine tuo vidébimus lumen : ℟. Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te, Dómine. *Ps.* 35.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. *duplicanda.* Simus quóniam cùm apparúerit, símiles ei érimus ; quóniam vidébimus eum sícuti est, allelúia. 1. *Joan.* 3.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Post Benedicámus (*nisi sit Abbatum*) *dicuntur Vesperæ Defunctorum, p.* cxxij, *et dictis Precibus cum Ps.* Lauda, ánima, *et* ℣℣. *ibi notatis, dicitur sola Oratio*, Fidélium, Deus, *ut infrà, p.* 533.

[*Si sit Abbatum, fit Commem. Sabbati antè Dominicam occurr. ut in Proprio de Temp. Vesperæ autem Defunctorum transferuntur in diem sequentem post Vesperas Dominicæ, et sequens Commem. Fidelium Defunctorum transfertur in Feriam II. sequentem, translato Officio S. Papuli in Feriam IV.*]

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capit de Dominica.

Ant. 8. G. Nox ultrà non erit, et non egébunt lúmine lucernæ, neque lúmine solis ; quóniam Dóminus Deus illumináb it illos. *Apoc.* 22.

Hymnus.

QUàm pulchra, quàm dilecta sunt
Celsi Tonantis átria !
Quæ mille circùm Cœlites
Cingunt, coluntque míllia.
Hac unus ardor in domo,
Deum vidére, psállere,
Amáre, ter sanctum piis
Efferre semper láudibus.
Quandò solúta cárcere,
Tibi licébit, mens mea,
His interesse cœtibus,
His te choris conjúngere.

Hoc te precámur súpplices,
Sol, Agnus, et lux Cœlitûm;
Da nos vidére cum tuis
Regnum perennis pátriæ.
Amen.

[*Et dicitur per Octavam, etiam in Festis Sanctorum occurrentibus.*]

Ad Nunc dimittis.

Ant. 2. D. Sérvient Dómino, et vidébunt fáciem ejus, et nomen ejus in fróntibus eórum. *Apoc.* 22.

Hodiè (nisi sit Sabbatum) omittitur Suffragium pro Defunctis in fine Complet.

DIE II.

In Commemoratióne
OMNIUM FIDELIUM
DEFUNCTORUM.

Duplex-majus.

Omnia ut in Offic. Def. p. CXXIV, *præter ea quæ hic sunt propria.*

Invit. Deum, cui omnes vivunt, * Veníte, adorémus. *Luc.* 20.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2, *in cujus fine, loco* Glória, *dicitur :* Réquiem ætérnam dona eis, Dómine; * et lux perpétua lúceat eis.

IN I. NOCTURNO.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 7.

PArce mihi, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum? aut quid appónis erga eum cor tuum? Vísitas eum dilúculò, et súbitò probas illum. Usquequò non parcis mihi, nec dimittis me ut glútiam salívam meam? Peccávi: quid fáciam tibi, ô custos hóminum? Quarè posuisti me contrárium tibi, et factus sum mihimetipsi gravis? Cur non tollis peccátum meum, et quarè non aufers iniquitátem meam? Ecce nunc in púlvere dórmiam; et si manè me quæsíeris, non subsistam.

Nihil additur in fine Lectionum.

℟. Defecérunt sicut fumus dies mei, et ossa mea sicut crémium aruérunt: * Dies mei sicut umbra declinavérunt. ℣. Quæ est vita nostra? Vapor est ad módicum parens: * Dies mei. *Ps.* 101. *Jac.* 4.

Lectio ij. Cap. 14.

HOmo natus de mulíere, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur et contéritur, et fugit velut umbra, et nunquàm in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos, et addúcere eum tecum in judícium? Quis potest fácere mundum de immundo conceptum sémine? Nonnè tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, número ménsium ejus apud te est: constituisti términos ejus, qui præ-

teríri non póterunt. Recéde páululùm ab eo, ut quiescat; donec optáta véniat, sicut mercenárii, dies ejus.

℟. Peccávi valdè; sed * Precor, Dómine, ut tránsferas iniquitátem servi tui; quia stultè egi nimis. ℣. Deus, propítius esto mihi peccatóri. * Precor. 2. *Reg.* 24. *Luc.* 18.

Lectio iij. Cap. 19.

PElli meæ, consumptis cárnibus, adhæsit os meum; et derelicta sunt tantúmmodò lábia circà dentes meos. Miserémini meî, miserémini meî, saltèm vos amíci meî; quia manus Dómini tétigit me. Quarè persequímini me sicut Deus, et cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribantur sermónes mei? quis mihi det ut exarentur in libro stylo férreo, et plumbi láminâ, vel celte sculpantur in sílice? Scio enim quòd Redemptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum, et rursùm circúmdabor pelle meâ, et in carne mea vidébo Deum meum, quem visúrus sum ego ipse, et óculi mei conspectúri sunt, et non álius. Repósita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. Ad Dóminum aspíciam, expectábo Deum Salvatórem meum; consurgam, cùm sédero in ténebris: * Iram Dómini portábo, *quóniam* peccávi ei. ℣. Flagellat Dóminus omnem fílium quem récipit: * Iram. *Mich.* 7. *Hebr.* 12.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de verbis Apóstoli.

Lectio iv. Serm. 172. *c.* 1.

ADmonet nos beátus Apóstolus, ut de dormiéntibus, hoc est, mórtuis caríssimis nostris, non contristémur sicut et céteri qui spem non habent, spem scílicèt resurrectiónis et incorruptiónis æternæ. Nam ídeò et dormientes eos appellat Scriptúræ veracíssima consuetúdo, ut cùm dormientes audímus, evigilatúros mínimè desperémus. Undè étiam cantátur in Psalmo: Numquid qui dormit, non adjíciet ut resurgat? Est ergò de mórtuis, eis qui *díligunt, quædam* tristítia quodámmodò naturális. Mortem quippè horret, non opínio, sed natúra: nec mors hómini accíderet, nisi ex pœna quam præcésserat culpa. Quapropter si animália, quæ ita creáta sunt ut suo quæque témpore moriantur, mortem fúgiunt, díligunt vitam; quantò magis homo, qui sic fúerat

fúerat creátus, ut si vívere sine peccáto voluisset, sine término víveret? Hinc ítaque necesse est ut tristes simus, quandò nos moriendo déserunt quos amámus; quia etsi nóvimus eos non in æternum relínquere nos mansúros, sed aliquantùm præcédere secutúros; tamen mors ipsa quam natúra réfugit, cùm óccupat dilectum, contristat in nobis ipsíus dilectiónis affectum. Ideò nos admónuit Apóstolus, ut non contristémur; sed non sicut céteri qui spem non habent.

℣. Ecce ánimam meam porto in mánibus meis: * Etiamsi occíderit me, in ipso sperábo; et ipse erit Salvátor meus. ℣. Sive vívimus, sive mórimur, Dómini sumus: * Etiamsi. *Job.* 13. *Rom.* 14.

Lectio v. Cap. 1 et 2.

CONtristámur ergò nos in nostrórum mórtibus, necessitáte amittendi, sed cum spe recipiendi. Indè ángimur, hinc consolámur. Indè infírmitas áfficit, hinc fides réficit. Indè dolet humána condítio, hinc sanat divína promíssio. Proindè pompæ fúneris, ágmina exequiárum, sumptuósa diligéntia sepultúræ, monumentórum opulenta constructio, vivórum sunt qualiacumque solátia, non adjutória mortuórum. Oratiónibus verò sanctæ Ecclésiæ, et sacrifício salutári, et eleemósynis quæ pro eórum spirítibus erogantur, non est dubitandum mórtuos adjuvári, ut cum eis misericórdiùs agátur à Dómino, quàm eórum peccáta meruérunt. Hoc enim à Pátribus tráditum universa observat Ecclésia; ut pro eis qui in córporis et sánguinis Christi communióne defuncti sunt, cùm ad ipsum sacrifícium loco suo commemorantur, orétur, ac pro illis quoque id offérri commemorétur. Cùm verò eórum commendandórum causâ ópera misericórdiæ celebrantur, quis eis dúbitet suffragári, pro quibus oratiónes Deo non inániter allegantur? Non omninò ambigendum est ista prodesse defunctis; sed tálibus, qui ita víxerint antè mortem, ut possint hæc utília esse post mortem. Nam qui sine fide quæ per dilectiónem operátur, ejusque sacramentis, de corpóribus exiérunt; frustrà illis à suis hujúsmodi pietátis impenduntur offícia, cujus, dùm hic essent, pignore caruérunt, vel non suscipientes, vel in vácuum suscipientes Dei grátiam, et sibi non misericórdiam thesaurizantes, sed iram.

℟. Hi qui cum pietáte dormitiónem accepérunt, óptimam habent repósitam grátiam. * Sancta ergò et salúbris est cogitátio pro defunctis exoráre, ut à peccátis solvantur. ℣. Si quis superædíficat super fundamentum, et opus ejus árserit, detrimentum patiétur; ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem. * Sancta. 2. *Mach.* 12. 1. *Cor.* 3.

Lectio vj.

NOn ergò mórtuis nova mérita comparantur, cùm pro eis boni áliquid operantur sui; sed eórum præcedéntibus consequéntia ista redduntur. Non enim actum est, nisi cùm hìc víverent, ut eos hæc áliquid adjuvárent, cùm hìc vívere destitissent. Et ídeò istam fíniens quisque vitam, nisi quod méruit in ipsa, non póterit habére post ipsam. Permittantur ítaque pia corda carórum de suórum mórtibus contristári dolóre sanábili, et consolábiles lácrymas fundant conditióne mortáli; quas citò réprimat fídei gáudium, quâ creduntur fidéles, quandò moriuntur, páululùm à nobis abíre, et ad melióra transíre. Consolentur eos étiam fraterna obséquia, sive quæ funéribus exhibentur, sive quæ doléntibus adhibentur, ne sit justa queréla dicéntium: Sustínui qui simul contristarétur, et non fuit; et consolantes, et non invéni. Sit pro víribus cura sepeliendi, et sepulcra construendi, quia et hæc in Scriptúris sanctis inter bona ópera deputáta sunt: nec solùm in corpóribus Patriarchárum aliorumque Sanctórum, et humánis cadavéribus quorumcumque jacéntium, verùm étiam in ipsíus Dómini córpore, prædicáti atque collaudáti sunt, qui ista fecérunt. Impleant hæc hómines erga suos offícia postrémi múneris: et sui humáni lenimenta mœróris. Verùm illa quæ ádjuvant spíritus defunctórum, oblatiónes, oratiónes, erogatiónes, multò pro eis observántiùs, instántiùs, abundántiùs impendant, qui suos carne, non spíritu mórtuos, non solùm carnáliter, sed étiam spiritáliter amant.

℟. Dómine omnípotens, Deus Israel, * Audi nunc oratiónem mortuórum Israel: noli meminísse iniquitátum patrum nostrórum; sed memento manûs tuæ et nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, et redemísti nos Deo in sánguine tuo, * Audi nunc. *Baruch* 3. *Apoc.* 5.

IN III. NOCTURNO.

De Epíst. prima B. Pauli Apóstoli, ad Corínthios.

Lectio vij. Cap. 15.

SI Christus prædicátur quòd resurrexit à mórtuis, quómodò quidam dicunt in vobis quóniam resurréctio mortuórum non est? Si autem resurréctio mortuórum non est, neque Christus resurrexit. Si autem Christus non resurrexit, inánis est ergò prædicátio nostra, inánis est et fides vestra: invenímur autem et falsi testes Dei; quóniam testimónium díximus adversùs Deum quòd suscitáverit Christum, quem non suscitávit si mórtui non resurgunt: nam si mórtui non resurgunt, neque Christus resurrexit. Quòd si Christus non resurrexit, vana est fides vestra; adhùc enim estis in peccátis vestris: ergò et qui dormiérunt in Christo, periérunt. Si in hac vita tantùm in Christo sperántes sumus, miserabilióres sumus ómnibus homínibus. Nunc autem Christus resurrexit à mórtuis, primítiæ dormiéntium; quóniam quidèm per hóminem mors, et per hóminem resurréctio mortuórum: et sicut in Adam omnes moriuntur, ita et in Christo omnes vivificabúntur.

℟. Scio quòd Redemptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum, * Et in carne mea vidébo Deum meum. ℣. Oportet corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, et mortále hoc indúere immortalitátem, * Et. *Job.* 19. 1. *Cor.* 15.

Lectio viij.

SEd dicet áliquis: Quómodò resurgunt mórtui? qualíve córpore vénient? Insípiens, tu quod séminas non vivificátur, nisi priùs moriátur: et quod séminas, non corpus quod futúrum est séminas, sed nudum granum, ut putà trítici, aut alicújus ceterórum; Deus autem dat illi corpus sicut vult, et unicuíque séminum próprium corpus. Non omnis caro, éadem caro; sed ália quidèm hóminum, ália verò pécorum, ália vólucrum, ália autem píscium. Et córpora cœléstia, et córpora terréstria; sed ália quidèm cœléstium glória, ália autem terréstrium. Alia cláritas solis, ália cláritas lunæ, et ália cláritas stellárum; stella enim à stella differt in claritáte. Sic et resurréctio mortuórum. Seminátur in corruptióne, surget in incorruptióne: seminátur in ignobilitáte, surget in glória: seminátur in infirmitáte, surget

in virtúte : seminátur corpus animále , surget corpus spiritále.

℟. Qui dórmiunt in terræ púlvere , * Evigilábunt ; álii in vitam ætérnam , et álii in oppróbrium , ut vídeant semper. ℣. Procédent qui bona fecérunt , in resurrectiónem vitæ ; qui verò mala egérunt , in resurrectiónem judícii , * Evigilábunt. *Dan.* 12. *Joan.* 5.

Lectio ix.

ECce mystérium vobis dico : Omnes quidèm resurgémus , sed non omnes immutábimur. In momento , in ictu óculi , in novíssima tuba : canet enim tuba , et mórtui resurgent incorrupti ; et nos immutábimur. Oportet enim corruptíbile hoc indúere incorruptiónem , et mortále hoc indúere immortalitátem. Cùm autem mortále hoc indúerit immortalitátem , tunc fiet sermo qui scriptus est , Absorpta est mors in victória. Ubi est , mors , victória tua ? ubi est , mors , stímulus tuus ? Stímulus autem mortis peccátum est ; virtus verò peccáti , lex. Deo autem grátias , qui dedit nobis victóriam per Dóminum nostrum Jesum Christum. Itaque , fratres mei dilecti , stábiles estóte et immóbiles ; abundántes in ópere Dómini semper , scientes quòd labor vester non est inánis in Dómino.

℟. Líbera me , Dómine , ab iis qui odérunt me : non absórbeat me profundum , neque úrgeat super me púteus os suum ; * Exaudi me , quóniam † Benigna est misericórdia tua : § Intende ánimæ meæ , et líbera eam. ℣. Dómine Deus , rex seculórum , solus pius es : * Exaudi me , quóniam benigna est misericórdia tua : intende ánimæ meæ , et líbera eam. ℣. Miserére meî , Dómine fili David ; Dómine , ádjuva me : † Benigna est misericórdia tua ; intende ánimæ meæ , et líbera eam. ℣. Propósuit te Deus propitiatiónem per fidem propter remissiónem delictórum : § Intende ánimæ meæ , et líbera eam. *Repetitur* ℟. Líbera , *usquè ad* ℣. Dómine. *Ps.* 68. *Apoc.* 15. *Matth.* 15. *Rom.* 3.

AD LAUDES.

Ut in Officio Defunctorum , p. cxxix.

Dictis Precibus cum Ps. De profundis , *et* ℣℣. *ibi notatis , sola dicitur Oratio* , Fidélium , *infrà.*

AD PRIMAM.

Inchoatur absolutè à Psalmo , Deus , in nómine , *p.* 122 , *in cujus fine non dicitur* Glória Patri , *nec* Réquiem , *sed continuè*

Ps. Beáti immaculáti, *p.* 16, *ad Primam Dominicæ, et omisso* Glória Patri, *in fine tantùm ultimi Octonarii dicitur :* Réquiem æternam dona eis, Dómine ; * et lux perpétua lúceat eis.

Posteà Hebdomadarius inchoat ℟. Defecérunt, *Chorus prosequitur*, sicut fumus dies mei, et ossa mea sicut crémium aruérunt : * Dies mei sicut umbra declinavérunt. *Hebdom.* ℣. Quæ est, *Chorus*, vita nostra? Vapor est ad módicum parens : * Dies. *Ps.* 101. *Jac.* 4.

Iterùm Hebd. inchoat ℟. Defecérunt, *Chorus*, sicut fumus, *usquè ad* ℣. *exclusivè.*

Hebdomadarius absolutè dicit :

Orémus.

Fidélium, Deus, ómnium cónditor et redemptor, animábus famulórum famularumque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum ; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequantur : Qui vivis et regnas, etc.

Deindè, Requiescant in pace. ℟. Amen.

Is ritus observatur ad ceteras diei Horas.

AD TERTIAM.

Inchoatur absolutè ab Octon. Legem pone, *p.* 21, *cum reliquis ; et in fine ultimi dicitur* Requiem, *sicque ad Sextam et Nonam.*

Hebdom. ℟. Ad Dóminum, *Chorus*, aspíciam : expectábo Deum salvatórem meum : consurgam, cùm sédero in ténebris : * Iram Dómini portábo, quóniam peccávi ei. *Hebd.* ℣. Flagellat Dóminus, *Chorus*, omnem fílium quem récipit : * Iram. *Mich.* 7. *Hebr.* 12.

Hebdomadarius repetit ℟. Ad Dóminum, *Chorus*, aspíciam.

Oratio, Fidélium, *ut suprà.*

AD SEXTAM.

Ps. Defécit, etc. *p.* 23.

Hebdom. ℟. Dómine, *Chorus*, omnípotens, Deus Israel, * Audi nunc oratiónem mortuórum Israel : noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum, sed memento manûs tuæ et nóminis tui. *Hebd.* ℣. Occísus es, Dómine, *Chorus*, et redemísti nos Deo in sánguine tuo, * Audi. *Baruch* 3. *Apoc.* 5.

Hebd. repet. ℟. Dómine, *Chorus*, omnípotens.

Oratio, Fidélium Deus ómnium, *suprà.*

AD NONAM.

Ps. Mirabília, etc. *p.* 25.

Hebd. ℟. Scio, *Chorus*, quòd Redemptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum, * Et in carne mea vidébo Deum meum. *Hebdom.*

℣. Oportet, *Chorus*, corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, et mortále hoc indúere immortalitátem, * Et in carne. *Job.* 19. 1. *Cor.* 15.

Hebd. ℟. Scio, *Chorus*, quòd Redemptor.

Oratio, Fidélium Deus ómnium, *suprà.*

Officium Defunctorum terminatur ad Nonam inclusivè.

VESPERÆ (*nisi sit Feria II.*) *de S. Papulo, Mart. in Communi. Oratio*, Da, quæsumus, *infrà; cum Commem. Octavæ Omnium SS. Ant.* Scimus. ℣. In lúmine, *p.* 526. *Oratio*, Omnípotens, *p.* 524.

Si verò sit Feria II. seu dies III. Mensis, Vesperæ erunt de S. Carolo, Episc. in Communi Pont. Oratio, Deus, qui singulári, *infrà; cum Commem. Octavæ, ut suprà. Et tunc Officium S. Papuli transferetur in diem V.*

Quocumque die celebretur Commem. Defunctorum, non fit pro iis Suffragium in fine Completorii.

DIE III.

In Festo

SANCTI PAPULI,

Mártyris.

Duplex-majus.

Omnia de Communi unius Martyris, additis quæ sequuntur. Oratio, Da, quæsumus, *infrà.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Anselmo Beccensi et Bosq.

PApulus sancti Saturníni primi Tolosanórum Epíscopi inter præcípuos discípulus ac sócius censétur. Tantâ virtúte tantóque successu sub hoc férvido Apóstolo laborávit, ut Saturnínus ipsíus curæ Tolosanensem ipsam Ecclésiam recèns natam committere non dubitáverit, dùm pro Christo legatióne fungens peregrinarétur ad prædicandum regni cœlestis Evangélium. Quid fécerit vel quid passus fúerit ad asserendum in his regiónibus fidem, non omnínò constat: at saltèm hoc fídei testimónium sui sánguinis effusióne signâsse omnes agnoscunt. In ipso Tolosátium território, longè ab urbe unius diéi itínere, martyrium suum consummávit.

Lectio v.

MUlto témpore post sancti Pápuli mortem, memóriæ ejus celébritas induxit ut circà ejus sepulcrum ædificarétur primùm Ecclésia, deindè propè ipsam monastérium sancti Pauli et sancti Pápuli nomínibus designátum, de quo tempóribus Ludovíci pii méntio habétur. Populórum concursus ad hunc locum inítium

dedit primùm vico, deindè urbi hujus nómine insignítæ, in qua Joannes papa vigésimus secundus sedem episcopálem erexit, abbátiam convertens in episcopátum. Sancti Pápuli solémnitas ex véteri consuetúdine celebrátur die tértiâ Novembris.

Lectio vj.

CORpus sancti Pápuli à sepultúræ suæ loco Tolósam translátum est, et in Basílica sancti Saturníni depósitum, ubi usquè nunc à fidélibus cólitur. Tértio décimo século propè sancti Saturníni túmulum inventum est; sexto décimo ineunte, è terra solémniter levátum die vigésimâ quartâ Mártii. Anno verò millésimo sexcentésimo vigésimo secundo, in capsa argéntea delátum, in conspectum et cultum populórum expósitum est. Caput ejus in Ecclésia cathedráli urbis ejus nómine vocátæ ad hunc usquè diem religiosíssimè asservátur.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum. Estóte ergò prudentes sicut serpentes, et símplices sicut columbæ. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 33. in Matth. n. 1.

CONsídera quinam sint ii qui hæc dura laboriósaque præcepta áudiunt, formidolósi hómines, idiótæ, illiterâti et indocti, prorsùs obscúri, qui exterórum leges ignorábant, qui non in forum descénderant, piscatóres, publicáni, in ómnibus imbecilles. Quod si hæc vel magno præditos ingénio et ánimo viros turbáre possunt, quómodò non potuissent imperítos hómines, qui nihil generósi unquàm ánimo concéperant, dejícere atque percéllere? at non dejecére. Idque jure mérito, dicet fortè quíspiam: dedit enim illis potestátem dæmones ejiciendi, ac leprósos mundandi.

Lectio viij.

EGo autem díxerim, hoc ipsum maximè illos turbáre potuisse, quòd etsi mórtuos suscitárent, hæc tamen intolerabília passúri erant; tribunália, abductiónes ad necem, bellum adversùs omnes, commúne totíus orbis ódium, et hæc dùm mirácula patrárent. Quæ consolátio inter tot tántaque mala? Mittentis poténtia. Idcircò hæc præmísit, dicens: Ecce ego mitto vos. Hoc vobis ad consolatiónem satis est, sufficitque

ad fidúciam sumendam neminemque adversarióram formidandum.

Lectio ix. *n.* 2.

VIdes auctoritátem? vides poténtiam? vides virtútem inexpugnábilem? Quod autem dicit, hujúsmodi est: Ne turbémini, inquit, quòd cùm vos inter lupos mittam, ut oves et ut columbas esse júbeam. Contrárium præstáre póteram, vosque míttere nihil passúros mali, nec ut oves lupis subjícere, sed leónibus formidabilióres réddere. Sed ita fíeri par est; hoc et vos splendidióres éfficit, et poténtiam meam prædicat. Hoc et Paulo dicébat: Súfficit tibi grátia mea; nam virtus mea in infirmitáte perfícitur. Ego ítaque sic vos constítui. Cùm enim dicit, Ego mitto vos sicut oves, hoc subíndicat: Ne ítaque ánimo deficiátis; novi eum, novi útiquè, vos sic ómnibus inexpugnábiles fore.

AD LAUDES, Canticum ut in Festo Omnium Sanctorum.

Oratio.

DA, quæsumus, omnípotens Deus, juge incrementum fídei, quam beátus Martyr Pápulus in his regiónibus plantávit et próprio sánguine rigávit: Per Dóminum.

Fit Commem. de Omnibus Sanctis, Ant. Fulgébunt. ℣. Exultábunt. *Oratio*, Omnípotens, *suprà*, *p.* 524.

AD HORAS, ℟℟. *brevibus additur duplex* Allelúia.

AD VESPERAS, fit Comm. S. Caroli, Episc. Ant. Elégit. ℣. Beátus, *p.* xxiij. *Oratio*, Deus qui, *infrà*.

Deindè Octavæ Omnium Sanctorum. Ant. Scimus. ℣. In lúmine tuo, *p.* 526. *Orat.* Omnípotens, *p.* 524.

DIE IV.

In Festo

S. CAROLI BORROMÆI, Mediolanensis Epíscopi.

Duplex-minus.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex vita ejus per Car. à Basilica Petri, Aug. Valer. et J. Bap. Giuss. scripta.

CArolus, Aróne in território Mediolanensi, nóbili Borromæórum gente natus, à puerítia Clero ascriptus est. Jam ab eo témpore patrem enixè rogávit, ne beneficiórum, quibus donátus fúerat, provéntibus rem familiárem augéret; quorum ipse nactus administratiónem, quidquid ex necessáriis súmptibus supérerat, expendébat in páuperes. Vicésimum-tértium ætátis annum agens, à Pio quarto avúnculo suo in Cardinálium collégium cooptátus, commissa sibi gravíssima Ecclésiæ né-

gótia summâ fide ac religióne administrávit. Mediolanensis deindè Archiepíscopus creátus, plúrimam óperam adhíbuit, ut juxta Concílium Tridentínum, quod ejus potíssimùm sollicitúdine jam tùm fúerat absolútum, Ecclésiam sibi commissam compóneret. Atque ut Ecclesiásticam disciplínam restitúeret, multas tùm Diœcesánas, tùm Provinciáles Synodos coégit. Hæréticos è pártibus Rhætórum ac Helvetiórum indesinenter insectátus, multos eórum fídei cathólicæ restítuit. Caritátem suam in páuperes donis amplíssimis testátam fecit. Ecclesiásticos proventus, quibus ab avúnculo copiósè fúerat cumulátus, dimísit, iis tantùm retentis qui ad quotidiános usus et egenórum necessitátes suffícerent.

Lectio v.

QUo témpore pestis Mediolàni grassabátur, domésticam supellécti-lem, ne relicto sibi quidèm léctulo, in páuperes alendos cóntulit Cárolus, super nuda in pósterum tábula decumbens: eóque morbo laborantes sédulò invísens, paterno reficiébat affectu; et Ecclésiæ sacramenta própriis ipse mánibus administrans, mirum in modum solabátur. Humíllimis ínterim précibus reconciliátor accédens, públicâ supplicatióne indictâ, fune sibi ad collum alligáto, nudis pédibus, étiam ex offendículo cruentátis, crucem bájulans, semetipsum pro peccátis pópuli hóstiam ófferens, divínam indignatiónem avértere satagébat. Ecclesiásticæ libertátis acérrimus propugnátor fuit. Disciplínæ regulàris inter Mónachos instaurandæ intentus, cùm ex more aliquandò in privato oratório vésperè cum família oráret, à perditíssimo quodam mónacho, è Congregatióne Humiliatórum, sclopo percussus, divínâ virtúte servátus est.

Lectio vj.

ASpérrimam vitam duxit Cárolus, corpus domans flagellis, cilício, vigíliis, ac jejúniis, pane tantùm et aquâ, et solis quandóquè lupínis contentus. Oratiónem, ac verbi Dei prædicatiónem, gravíssimis licèt curis occupátus, nunquàm intermísit. Multas Ecclésias, Monastéria, Seminária, Collégia ædificávit. Plúrima scripsit præcepta, Epíscopis potíssimùm utilíssima; ejusque óperâ Parochórum Catechismus pródiit. Demùm in solitúdinem Varalli montis, ubì sculptæ imágines Do-

mínicæ passiónis mystéria éxprimunt, secessit; ibíque diébus áliquot voluntáriâ castigatióne, duram, sed suávem ex Christi dolórum meditatióne vitam agens, in febrem incidit. Mediolánum reversus, ingravescente morbo, cínere ac cilício coopertus, et óculis in Christi imáginem defixis, migrávit in cœlum anno ætátis quadragésimo-sexto, Christi millésimo quingentésimo octogésimo quarto. Quem miráculis conspícuum Paulus quintus in Sanctórum número ascripsit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 15.

IN illo témpore, dixit Jesus quibusdam ex Pharisæis: Ego sum Pastor bonus. Bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. Et réliqua.

Homília sancti Cároli, Epíscopi.

Orat. habitâ in Conc. Mediol. I. circa medium.

IN delictis corrigendis illa nobis ineunda rátio est, ut pro vi ac modo morbórum, ægrotorumque natúra, medicínam accommodémus; nunc lénibus admonitiónis et objurgatiónis remédiis errâta castigantes; nunc acrióri curatióne utentes; déniquè exulcerátis pártibus ferrum et ignem admoventes, quemádmodùm mali rátio et contagiónis perículum postulábit, mémores nos semper esse patres, non dóminos.

Lectio viij.

MOrum autem disciplínam fácilè restituémus, si quâ ratióne, quibusve factis primùm constitúta, diùque conserváta est, eamdem nos in restituenda adhibébimus; illórum vestígia prosequentes, qui hanc bonórum amplitúdinem nobis, Deo auctóre, suâ virtúte peperérunt. Proponámus nobis, quæso, Patres, illórum vitæ sanctitátem, et in administratióne sui offícii sapiéntiam.

Lectio ix.

ERant íntegri, casti, símplices, modesti, húmiles, benè moráti, in oratióne et lectióne assídui, suî despicientes, in aliénæ salútis cura et cogitatióne defixi, consílio et óperâ benigni, hospitáles, in doméstico cultu et victu parci, in álios benéfici et liberáles. Erant vigilantes super grégibus suis, víneam Dómini summâ diligéntiâ et labóre colentes et custodientes.

AD LAUDES (*nisi transferatur*) *Canticum ut in Festo Omnium Sanctorum.*

Oratio.

DEus, qui singulári providentiâ ad restituendam Ecclésiæ disciplínam, et emendandos hóminum mores, beátum Cárolum suscitâsti; da sacra ejus intercessióne, ut sicut ille, forma factus gregis ex ánimo, vígili sollicitúdine tibi complácuit, ita et nos zelo domûs tuæ æstuantes, morum integritáte tibi placeámus: Per Dóminum.

Fit Commem. de Omnibus Sanctis, Ant. Fulgébunt. ℣. Exultábunt. *Oratio*, Omnípotens, *p.* 524.

AD HORAS (*nisi transferatur* ℟℟℟.) *brevibus additur duplex* Allelúia.

AD VESPERAS, fit Commemor. de Omnibus Sanctis, Ant. Scimus. ℣. In lúmine tuo, *p.* 526. *Oratio*, Omnípotens, *p.* 524.

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
Omnium Sanctórum.
Semiduplex.

Omnia (*dempto ritu solemni*) *ut in die Festi, exceptis quæ sequuntur.*

Psalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCTURNUM.

Tres Antiph. ℣. *et* ℟℟℟. *è Nocturno diei, juxta Feriam.*

Lectio j. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

Lectio ij. et iij. ut infrà in qualibet die.

AD LAUDES.

Ant. sola 8. G. Benedícite Dóminum, omnes electi ejus: ágite dies lætítiæ, et confitémini illi. *Tob.* 13.

AD VESPERAS.

Ant. sola 4. E. Benedictus Deus qui elégit nos in Christo, ut essémus sancti et immaculáti in conspectu ejus in caritáte. *Ephes.* 1.

Post Capitulum, omittitur Allelúia, *cum suo* ℣.

SABBATO
INTRA OCTAVAM.

IN VESPERIS, Psalmi de Sabbato, Antiphonæ, Capitulum, (*omisso* ℟.) *Hymnus,* ℣. *et Ant. ad* Magníficat, *ut in I. Vesperis Festi, cum Commem. Dom. seq.*

AD COMPLETORIUM, *Psalmi et Capit. de Sabbato. Cetera ut in die Festi.*

DOMINICA
INTRA OCTAVAM.

Officium ut in die Festi, dempto ritu Solemni.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Ex Sermóne venerábilis Bedæ Presbyteri.

De Omnib. Sanct. hom. 18. *inter æstiv. de Sanctis.*

Lectio iv.

LEgimus in ecclesiásticis históriis, quòd sanctus Bonifácius, qui

quartus à beáto Gregório Romanæ urbis Episcopátum tenébat, suis précibus à Phoca Cæsare impetráverit, donári Ecclésiæ Christi templum Romæ, quod ab antíquis Pántheon antè vocabátur, quia hoc quasi simulácrum ómnium viderétur esse deórum. Ex quo, eliminátâ omni spurcítiâ, fecit Ecclésiam sanctæ Dei Genitrícis atque ómnium Mártyrum Christi, ut exclúsâ multitúdine dæmonum, multitúdo ibi Sanctórum à fidélibus in memória haberétur, et plebs universa in cápite calendárum Novémbrium ad Ecclésiam in honóre ómnium Sanctórum consecrátam conveníret, ibique Missárum solemnitáte à Præsule Sedis Apostólicæ celebrátâ, omnibusque ritè peractis, unusquisque in sua cum gáudio remeáret. Ex hac ergò consuetúdine sanctæ Románæ Ecclésiæ, crescente religióne Christiánâ, decrétum est ut in Ecclésiis Dei, quæ per orbem terrárum longè latèque construuntur, honor et memória ómnium Sanctórum in die quâ prædíximus, haberétur; ut quidquid humána frágilitas per ignorántiam vel negligéntiam, seu per occupatiónem rei seculáris, in solemnitáte Sanctórum minùs plenè peregísset, in hac observatióne solverétur: quátenùs eórum patrocíniis protecti ad superna gáudia pervenire valeámus.

Lectio v.

HOdiè, dilectíssimi, ómnium Sanctórum sub una solemnitátis lætítia celebrámus festivitátem, quorum societáte cœlum exultat, quorum patrocíniis terra lætátur, quorum triumphis Ecclésia sancta coronátur, magis magísque roboráta est, non resistendo, sed perferendo, quorum conféssio quantò in passióne fórtior, tantò est clárior in honóre; quia dùm crevit pugna, crevit et pugnántium glória, et martyrii triumphus multíplici passiónum génere adornátur; perque gravióra tormenta, gratióra fuére et præmia: namque cathólica mater Ecclésia, per totum orbem longè latèque diffúsa, in ipso cápite suo Christo Jesu edocta, contumélias, cruces et mortem non timére dídicit. O verè beáta mater Ecclésia, quam sic honor divínæ dignatiónis illúminat, quàm vincéntium gloriósus Martyrum sanguis exornat, quam inviolátæ confessiónis cándida índuit virgínitas! Flóribus ejus nec rosæ, nec lília desunt.

Lectio vj.

CErtent nunc, caríssimi, sínguli ut ad utrosque honóres amplíssimam accípiant dignitátem, corónas vel de virginitáte cándidas, vel de passióne purpúreas. In cœléstibus castris pax et ácies habent flores suos, quibus mílites Christi coronantur. Dei enim ineffábilis et immensa bónitas étiam hoc provídit, ut labórum quidèm tempus et agónis non exténderet, nec longum fáceret, aut ætérnum, sed breve, et, ut ita dicam momentáneum, ut in hac brevi et exígua vita agónes essent et labóres; in illa verò quæ ætérna est, corónæ et præmia meritórum: ut labóres quidèm citò finirentur, meritórum verò præmia sine fine durárent: ut post hujus mundi ténebras visúri essent candidíssimam lucem, et acceptúri majórem passiónum cunctárum acerbitátibus beatitúdinem, testante hoc idem Apóstolo, ubi ait: Non sunt condignæ passiónes hujus témporis ad superventúram glóriam, quæ revelábitur in nobis.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 13.

IN illo témpore, Jesus ibat per civitátes et castella docens, et iter fáciens in Jerúsalem. Ait autem illi quidam: Dómine, si pauci sunt qui salvantur? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Episcopi.

Serm. 111. *al.* 32. *de verbis Domini.*

REcólitis quæstiónem ex Evangélio nobis modo propósitam: Dómine, dictum est, si pauci sunt qui salvantur? Dóminus ad hoc quid? Non ait, Non pauci, sed multi sunt qui salvantur. Non hoc dixit. Sed quid dixit, cùm audísset, Si pauci sunt qui salvantur? Contendite intráre per angustam portam. Quandò audívit ergò, Pauci sunt qui salvantur, confirmávit Dóminus quod audívit. Per angustam portam pauci intrant. Alio loco ipse ait: Arcta via est et angusta porta quæ ducit ad vitam, et pauci sunt qui ingrediuntur per illam: lata autem et spatiósa est via, quæ ducit ad intéritum, et multi sunt qui ámbulant per illam. Quid gaudémus ad multitúdines? Audíte me, pauci. Scio quia multi audítis, et pauci obaudítis. Aream vídeo, grana quæro; et vix vidéntur grana, quandò área triturátur: sed futúrum est ut ventilétur. Pauci ergò qui salvantur, in comparatióne multórum peri-

turórum. Nam ipsi pauci magnam massam factúri sunt.

Lectio viij.

CUm vénerit ventilátor ferens ventilábrum in manu sua, mundábit áream suam; frumenta recondet in hórreum, páleas autem combúret igni inextinguíbili. Non subsannet pálea tríticum: hoc verum lóquitur, néminem fallit. Estóte ergò inter multos multi, sed in comparatióne quorumdam multórum pauci. Tanta massa processúra est de hac área, ut ímpleat hórreum cœli. Non enim contrárius sibi esset Dóminus Christus, qui dixit: Pauci sunt qui intrant per angustam portam; multi per latam viam péreunt. Non contrárius sibi esset qui álio loco dixit: Multi ab Oriente et Occidente vénient. Multi certè pauci; et pauci, et multi. Alii ergò pauci, álii multi? Non. Sed ipsi pauci, qui multi; pauci in comparatióne perditórum, multi in societáte Angelórum. Audíte, caríssimi. Apocalypsis hoc habet scriptum: Post hæc vidi ex omni lingua, et gente, et tribu venientes cum stolis albis et palmis, multitúdinem quam nemo dinumeráre potest. Hæc est massa Sanctórum.

Lectio ix. de Homilia Dominicæ occurrentis. Cetera ut in die, omisso in II. Vesperis Allelúia, *cum suo* ℣. *Fit Commem. Dominicæ in Laudibus et Vesperis.*

AD PRIMAM, non dicitur Symbolum Quicumque.

DIE V.

DE OCTAVA.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de Civitáte Dei.

L. 22. *c.* 30. *n.* 1.

Lectio ij.

VEra ibì glória erit, ubì laudantis nec erróre quisquam, nec adulatióne laudábitur. Verus honor, qui nulli negábitur digno, nulli deferétur indigno: sed nec ad eum ámbiet ullus indignus, ubì nullus permittétur esse nisi dignus. Vera pax, ubì nihil adversi, nec à seipso, nec ab álio quisquam patiétur. Præmium virtútis erit ipse qui virtútem dedit, eíque seipsum, quo mélius et majus nihil possit esse, promísit. Quid est enim áliud quod per Prophétam dixit, Ero illórum Deus, et ipsi erunt mihi plebs; nisi, Ego ero unde satientur, ego ero quæcumque ab homínibus honeste desiderantur, et vita, et salus, et victus, et cópia, et glória, et honor,

et pax, et ómnia bona? Sic enim et illud rectè intellígitur quod ait Apóstolus: Ut sit Deus ómnia in ómnibus. Ipse finis erit desideriórum nostrórum, qui sine fine vidébitur, sine fastídio amábitur, sine fatigatióne laudábitur.

Lectio iij. n. 1 et 2.

HOc munus, hic affectus, hic actus profectò erit ómnibus, sicut ipsa vita æterna, commúnis. Céterùm, qui futúri sunt pro méritis præmiórum étiam gradus honórum atque gloriárum, quis est idóneus cogitáre, quantò magìs dícere? Quòd tamen futúri sunt, non est ambigendum. Atque id étiam beáta cívitas illa magnum in se bonum vidébit, quòd nulli superióri ullus inférior invidébit, sicut nunc non ínvident Archángelis Angeli céteri: tàmque nollet esse unusquisque quod non accépit, quamvis sit pacatíssimo concórdiæ vínculo ei qui accépit obstrictus, quàm nec in córpore vult óculus esse qui est dígitus, cùm membrum utrumque contíneat totíus carnis pacáta compágo. Sic ítaque habébit donum álius álio minus, ut hoc quoque donum hábeat, ne velit ámpliùs.

DIE VI.

DE OCTAVA.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de Génesi ad lítteram.

L. 12. c. 26. n. 54.

Lectio ij.

IN cœlo virtútes ánimæ non sunt operósæ ac laboriósæ. Neque enim ópere temperántiæ libído frænátur, aut ópere fortitúdinis tolerantur adversa, aut ópere justítiæ iníqua puniuntur, aut ópere prudéntiæ mala devitantur. Una ibì et tota virtus est amáre quod vídeas, et summa felícitas habére quod amas. Ibì enim beáta vita in fonte suo bíbitur: indè aspérgitur áliquid huic humánæ vitæ; ut in tentatiónibus hujus séculi, temperanter, fórtiter, justè, prudenterque vivátur. Propter illud quippè adipiscendum, ubì secura quies erit, et ineffábilis vísio veritátis, labor suscípitur, et continendi à voluptáte, et sustinendi adversitátes, et subveniendi indigéntibus, et resistendi decipiéntibus.

Lectio iij.

IBì vidétur cláritas Dómini, non per visiónem significantem, sive corporálem, sicut visa est in monte Sina; sive spiritálem, sicut vidit Isaías, vel Joannes in

Apocalypsi ; sed per spéciem , non per ænígmata , quantùm eam cápere mens humána potest , secundùm assumentis Dei grátiam , ut os ad os loquátur ei quem dignum tali Deus collóquio fécerit ; non os córporis , sed mentis , sicut intelligendum árbitror quod de Móyse scriptum est. Concupíverat enim sicut in Exodo légimus , vidére Deum ; non útiquè sicut vidérat in monte , nec sicut vidébat in tabernáculo , sed in ea substántia quâ Deus est , nullâ assumptâ corporáli natúrâ , quæ mortális carnis sénsibus præsentétur ; neque in spíritu figurátis similitudínibus córporum , sed per spéciem suam , quantùm eam cápere creatúra rationális et intellectuális potest , sevocáta ab omni córporis sensu , et ab omni significatívo ænígmate spíritûs. Sic enim scriptum est : Si ergò invéni grátiam in conspectu tuo , ostende mihi temetipsum manifestè , ut vídeam te ; cùm paulò supériùs legátur locútus Dóminus ad Móysen fácie ad fáciem , sicut quis lóquitur ad amícum suum. Sentiébat ergò quod vidébat , et quod non vidébat , desiderábat.

DIE VII.

DE OCTAVA.

Ex libro sancti Cvpriáni , Epíscópi et Mártyris , de Mortalitáte.

Lectio ij.

AMplectámur diem , qui assignat síngulos domicílio suo ; qui nos istinc ereptos , et láqueis seculáribus exsolútos , paradíso restítuit et regno cœlesti. Quis non péregrè constitútus properáret in pátriam régredi ? Quis non ad suos navigáre festínans , ventum prósperum cupídiùs optáret , ut velóciter caros licéret amplecti ? Pátriam nostram paradísum computámus ; parentes Patriarchas habére jam cœpimus : quid non properámus et cúrrimus , ut pátriam nostram vidére , ut parentes salutáre possímus ? Magnus illìc nos carórum númerus expectat : parentum , fratrum , filiórum frequens nos et copiósa turba desíderat , jam de sua immortalitáte secúra , et adhùc de nostra salúte sollícita. Ad horum conspectum et complexum veníre quanta et illis et nobis in commúne lætítia est !

Lectio iij.

QUalis illìc cœléstium regnórum voluptas sine timóre moriendi ! et cum æternitáte vivendi , quàm summa et perpétua

felícitas ! Illìc Apostolórum gloriósus chorus : illìc Prophetárum exultántium númerus : illìc Mártyrum innumerábilis pópulus , ob certáminis et passiónis victóriam coronátus : triumphantes illìc Vírgines , quæ concupiscéntiam carnis et corpóris , continéntiæ róbore subegérunt : remuneráti misericordes , qui alimentis et largitiónibus páuperum , justítiæ ópera fecérunt ; qui Domínica præcepta servantes , ad cœlestes thesauros terréna patrimónia transtulérunt. Ad hos , fratres dilectíssimi , ávidâ cupiditáte properémus ; ut cum his citò esse , ut citò ad Christum veníre contingat , optémus.

VESPERÆ de sequenti.

DIE VIII.

OCTAVA

Omnium Sanctórum ,

ET VENERATIO

SS. RELIQUIARUM ,

Duplex-majus.

AD I. VESPERAS.

Psalmi de Feria ; et sic in toto Officio.

Ant. JUsti quasi virens 4. E. fólium germinábunt ; radix justórum non commovébitur. *Prov.* 11 *et* 12.

Ant. 6. F. Sit memória illórum in benedictióne ; et ossa eórum púllulent de loco suo. *Eccli.* 46.

Ant. 5. a. Ossa eórum púllulent de loco suo ; nam corroboravérunt Jacob , et redemérunt se in fide virtútis. *Eccli.* 49.

Ant. 2. D. Illi viri misericórdiæ sunt , quorum pietátes non defuérunt ; et glória eórum non derelinquétur. *Eccli.* 44.

Ant. 1. f. Córpora ipsórum in pace sepulta sunt ; et nomen eórum vivit in generatiónem et generatiónem. *Eccli.* 44.

CAPITULUM. *Rom.* 8.

SI Spíritus ejus qui suscitávit Jesum à mórtuis , hábitat in vobis ; qui suscitávit Jesum Christum à mórtuis , vivificábit et mortália córpora vestra , propter inhabitantem Spíritum ejus in vobis.

℟. Ego consolábor vos , vidébitis , et gaudébit cor vestrum , * Et ossa vestra quasi herba germinábunt : et † Cognoscétur manus Dómini servis ejus. ℣. Absterget Deus omnem lácrymam , et mors ultrà non erit ; neque luctus , neque clamor , neque dolor erit ultrà : * Et ossa. Glória. † Cognoscétur. *Is.* 66. *Apoc.* 21.

HYMNUS.

O Vos unánimes Christíadum chori ,
Sanctórum túmulos et cíneres patrum ,
Dulces exúvias , pígnora Cœlitûm ,

Lætis dícite cántibus.
Cœlo quandò piis æqua labóribus
Felíces ánimæ gáudia póssident,
Pœnárum sóciis débita rédditur
Hìc laus et decus óssibus.
Passim sparsa Deus pollíciti memor,
Custos, ne péreant, pígnora cólligit;
Electosque suis próvidus ággerit
Aptandos lápides locis.
Quin et rellíquias et túmulos sibi
Aras ipse Deus cónsecrat hóstiâ;
Conjungensque suis se caput ártubus,
Hos secum simul ímmolat.
Vos, quorum cíneres supplícibus pia,
Tutum præsídium, plebs colit ósculis;
Si vos nostra movent, subsídium, boni,
Vestris ferte cliéntibus.
Ut cùm nostra novis spléndida dótibus,
Surget juncta choris spirítuum caro,
Indivísa Trias sit Deus ómnia
Nobis semper in ómnibus. Amen.

℣. Pretiósa in conspectu Dómini ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Amodò jam dicit Spíritus, ut requiescant à labóribus suis; ópera enim illórum sequuntur illos. *Apoc.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Mirábilem in Sanctis suis Dóminum, * Veníte, adorémus. *Ps.* 67.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus, O vos unánimes, *ut suprà in I. Vesp.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. *d.* Dixit Deus: Ego sum qui sum, Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Jacob: hoc nomen mihi est in æternum. *Exod.* 3.

Ant. 3. *a.* De manu mortis liberábo eos: de morte rédimam eos. *Osee* 13.

Ant. 8. c. Fáciam propter servos meos, ut non disperdam totum; adhùc illis loquéntibus, ego áudiam. *Is.* 65.

℣. Orábit ad te omnis sanctus ℟. In témpore opportúno. *Ps.* 31.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Abel testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibente munéribus ejus Deo, * Et per fidem defunctus adhùc lóquitur. ℣. Dixit Dóminus ad Caïn: Quid fecisti? vox sánguinis fratris tui clamat ad me de terra, * Et. *Hebr.* 11. *Gen.* 4.

Post. ij. Lect. ℟. Cùm emisisset Phárao pópulum, tulit Móyses ossa Joseph secum, eò quòd adjurásset fílios Israel, dicens: * Visitábit vos Deus; efferte ossa mea hinc vobiscum. ℣. Fide Joseph móriens, de profectióne filiórum Israel memorátus est, et de óssibus suis mandávit: * Visitábit vos. *Exod.* 13. *Hebr.* 12.

Post iij. Lect. ℟. Projecérunt cadáver in sepulcro Elisei: quod * Cùm tetigisset ossa Eliséi, † Revixit homo, et stetit super pedes suos. ℣. Per fidem accepérunt de resurrectióne mórtuos. * Cùm. Glória. † Revixit. 4. *Reg.* 13. *Hebr.* 11.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. c. Dico vobis amícis meis: Ne terreámini ab iis qui occídunt corpus, et post hæc non habent ámpliùs quid fáciant. *Luc.* 12.

Ant. 7. b. Nonnè quinque pásseres væneunt dipóndio? et unus ex illis non est in oblivióne coràm Deo. *Luc.* 12.

Ant. 8. G. Capilli cápitis vestri omnes numeráti sunt: nolíte timére, multis passéribus pluris estis vos. *Luc.* 12.

℣. Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: ℟. Unum ex his non conterétur. *Ps.* 33.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 26. *in II. ad Cor. n.* 5.

Lectio iv.

SEpulcra sanctórum qui Crucifixo serviérunt, régias aulas splendóre vincunt, non magnitúdine aut pulchritúdine ædificiórum; (nam hâc parte illa súperant;) sed, quod multò majus est, coëúntium stúdio. Nam et ille qui púrpuram gestat, ad sepulcra illa se confert, ut ea exosculétur; abjectóque fastu supplex stat, Sanctosque óbsecrat, ut ipsi apud Deum sibi præsídio sint: atque, ut et tentoriórum opíficem, et piscatórem, et quidèm fato functos patrónos hábeat, précibus is contendit qui diadémate cinctus est. Ergò-ne, dic, quæso, horum Dóminum mórtuum dícere audébis, cujus servi, étiam defuncti, eórum qui universo orbi ímperant, patróni sunt? Atque id non Romæ solùm fieri quíspiam víderit, sed étiam Constantinópoli. Nam et hìc quoque Constantínum Magnum fílius ita demùm ingenti honóre se affectúrum existimávit, si eum in piscatóris vestíbulo cónderet. Quodque Imperatóribus sunt in aulis janitóres, hoc in sepulcro

piscatóribus sunt Imperatóres.

℟. Amen, amen dico vobis: Qui credit in me, ópera quæ ego fácio et ipse fáciet: et majóra horum fáciet: * Et quodcumque petiéritis Patrem in nómine meo, hoc fáciam. ℣. Dabo vos in nomen, et in laudem ómnibus pópulis terræ: * Et. *Joan.* 14. *Sophon.* 3.

Lectio v.

QUòd si cum Imperatóriis aulis hæc sepulcra conferre líbeat, penès hæc rursùs victória futúra est. Illìc enim multi sunt, qui turbam submóveant: hìc contrà multi qui invítent, atque et dívites, et páuperes, et viros, et féminas, et servos ac líberos áttrahant. Illìc ingens terror: hìc lætítia quæ nullis verbis explicári queat. At dulce spectáculum est Imperatórem auro amictum, et corónâ redimítum vidére, astantesque béllicos duces, præfectos, tribúnos, centuriónes, prætóres. Verùm hæc ádeò illis augustióra magìsque tremenda sunt, ut præ istis illa scena quædam ac merus ludus censéri possint. Simul enim atque límina transilíeris, locus ipse mentem ad cœlum, ad supernum Regem, ad Angelórum exércitum, ad sublíme illud sólium, ad inaccessam glóriam transmittit.

℟. Per manus Apostolórum fiébant *prodígia*, *ita ut in platéas ejícerent* infirmos; ut, veniente Petro, saltèm umbra illíus obumbráret quemquam illórum: * Qui curabantur omnes. ℣. Misericórdia tua, Dómine, advéniens, sanábat illos: * Qui. *Act.* 5. *Sap.* 16.

Lectio vj.

SAnctórum ossa dæmones sistunt et excrúciant, acerbissimisque illis vínculis eos qui astricti sunt, solvunt. Quid hoc tribunáli terribílius fingi potest? Cùm nemo cernátur, nemo dæmonis láteri incumbat, voces et dilaceratiónes, vérbera et cruciátus, linguæ conflagrantes audiuntur, dæmone admirábilem poténtiam mínimè ferente. Atque isti qui córpora gestârunt, virtútes córpore vacantes súperant: pulvisque, ossa et cinis natúras illas invisíbiles dilácerant. Ideò nemo est qui peregrinatiónem unquàm inire sustíneat, ut Imperatórum aulas vídeat contrà multi plerumquè Imperatóres péregrè profecti sunt, ut hoc spectáculo fruerentur. Síquidèm sanctórum Mártyrum templa futúri judícii vestígia et signa éxhibent, dùm dæmones flagris cæ-

duntur, hominesque castigantur, ac liberantur. Vidên quæ Sanctórum, étiam vitâ functórum, vis sit?

℟. Virtútes non quáslibet faciébat Deus per manum Pauli, ita ut super lánguidos deferrentur à córpore ejus sudária et semicínctia; * Et † Recedébant ab eis languóres, et spíritus nequam egrediebantur. ℣. Quis símilis tuî, Dómine, magníficus in sanctitáte, fáciens mirabília? Extendisti manum tuam; * Et recedébant. Glória. † Recedébant. *Act.* 19. *Exod.* 15.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Ossa árida, audíte verbum Dómini. *Ezech.* 37.

Ant. 1. *a.* Dicit Dóminus Deus óssibus his: Ecce ego intromittam in vos spíritum, et vivétis. *Ezech.* 37.

Ant. 5. a. Dabo super vos nervos, et succréscere fáciam super vos carnes, et superextendam in vobis cutem; et dabo vobis spíritum, et vivétis. *Ezech.* 37.

℣. Audítui meo dabis gáudium et lætítiam; ℟. Et exultábunt ossa humiliáta. *Ps.* 50.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 20.

IN illo témpore, accessérunt quidam Sadducæórum, qui negant esse resurrectiónem. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Ex libro adv. Vigilantium, scripto anno 406.

DOlet Vigilántius Mártyrum Relíquias pretióso operíri velámine, et non vel pannis, vel cilício colligári, vel próiici in sterquilínium, ut solus Vigilántius adorétur. Ergò sacrílegi sumus, quandò Apostolórum Basílicas ingrédimur? Sacrílegus fuit Constántius Imperátor, qui sanctas Relíquias Andréæ, Lucæ et Timóthei tránstulit Constantinópolim, apud quas dæmones rúgiunt, et illórum se sentíre præséntiam confitentur? Sacrílegus dicendus est et nunc Augustus Arcádius, qui ossa beáti Samuélis longo post témpore de Judæa tránstulit in Thráciam? Omnes Epíscopi, non solùm sacrílegi, sed et fátui judicandi, qui rem vilíssimam, et cíneres dissolútos, in sérico et vase áureo portavérunt? Mórtuum suspicáris; et idcircò blasphémas. Lege Evangélium: Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob: non est Deus mortuórum, sed vivórum.

℟. Multi de his qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt in vitam æternam, et fulgébunt quasi

splendor firmamenti, et quasi stellæ in perpétuas ætérnitátes. ℣. Quia resurgant mórtui, Móyses dicit, Deum Abraham, et Deum Isaac, et Deum Jacob; Deus autem non est mortuórum, sed vivórum, * Evigilábunt. *Dan.* 12. *Luc.* 20.

Lectio viij.

Dicis in libello tuo, quòd dùm vívimus, mútuò pro nobis oráre póssumus; postquàm autem mórtui fuérimus, nullíus sit pro álio exaudienda orátio; præsertìm cùm Mártyres ultiónem sui sánguinis obsecrantes, *impetráre non quíverint.* Si Apóstoli et Mártyres adhùc in córpore constitúti possunt oráre pro céteris, quandò pro se adhùc debent esse sollíciti; quantò magis post corónas, victórias et triumphos? Unus homo Móyses sexcentis míllibus armatórum ímpetrat à Deo véniam; et Stéphanus imitátor Dómini sui, et primus Martyr in Christo, pro persecutóribus véniam deprecátur: et postquàm cum Christo esse cœperint, minùs valébunt? Paulus Apóstolus ducentas septuaginta sex sibi dicit in navi ánimas condonátas: et postquàm resolútus esse cœperit cùm Christo, tunc ora clausúrus est; et pro iis qui in toto orbe ad suum evangélium credidérunt, mutíre non póterit?

℟. Ecce ego apériam túmulos vestros, et edúcam vos de sepulcris vestris, pópulus meus; * Et sciétis quia ego Dóminus locútus sum, et feci. ℣. Ego sum resurréctio et vita: qui credit in me, etiamsi mórtuus fúerit, vivet; * Et. *Ezech.* 37. *Joan.* 11.

Lectio ix.

Malè facit ergò Románus Epíscopus, qui super mortuórum hóminum *Petri et Pauli*, secundùm nos, ossa veneranda, secundùm te, vilem pulvísculum, offert Dómino sacrifícia, et tumulos eórum Christi arbitrátur altária? Et non solùm uníus urbis, sed totíus orbis errant Epíscopi, qui Vigiántium contemnentes, ingrediuntur Basílicas mortuórum, in quibus pulvis vilíssimus, et favilla néscio quæ jacet linteámine convolúta, ut pollúta ómnia pólluat; et quasi sepulcra pharisáica foris dealbáta sint, cùm intùs immundo cínere juxtà te immunda ómnia óleant atque sórdeant? O portentum in terras últimas deportandum!

℟. Mundi Creátor, qui formávit hóminis nativitátem, quique ómnium in-

vénit originem, et * Spíritum vobis cum misericórdia reddet et vitam. ℣. Deus qui vivíficat mórtuos, et vocat ea quæ non sunt, tanquàm ea quæ sunt, * Spíritum. Glória. * Spíritum. 2. *Mach.* 7. *Rom.* 4.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Psállite Dómino, Sancti ejus; ℟. Et confitémini memóriæ sanctitátis ejus. *Ps.* 29.

AD LAUDES.

Ant. 3. g. Vídi subtùs áltare ánimas interfectórum propter verbum Dei, et propter testimónium quod habébant. *Apoc.* 6.

Ant. 7. *d.* Clamábant voce magnâ, dicentes: Usquequò, Dómine, sanctus et verus, non júdicas, et non víndicas sánguinem nostrum? *Apoc.* 6.

Ant. 2. D. Datæ sunt illis síngulæ stolæ albæ, et dictum est illis ut requiéscerent adhùc tempus módicum, donec compleantur conservi eórum. *Apoc.* 6.

Canticum, Réddidit justis, *ut in die*, *p.* 523.

Ant. 1. a. Hi sunt antè thronum Dei, et sérviunt ei die ac nocte in templo ejus; et qui sedet in throno, habitábit super illos. *Apoc.* 7.

Ant. 8. G. Agnus qui in médio throni est, reget illos, et dedúcet eos ad vitæ fontes aquárum; et absterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum. *Apoc.* 7.

Capitulum. *Is.* 26.

Ecce Dóminus egredi-étur de loco suo, ut vísitet iniquitátem habitatóris terræ contrà eum; et revelábit terra sánguinem suum, et non opériet ultrà interfectos suos.

Hymnus.

Adeste, Sancti, plúrimo
Dùm thure, vestra dùm piis
Coluntur ossa rítibus,
Votis favéte súpplicum.
Non illa, quanquàm trístibus
Imum redacta in púlverem
Dudùm sepulcris squáleant,
Divína virtus déserit.
Sed sancta præsenti fovet
Impletque templa Númine,
Sed et futúræ Spíritus
Post secla servat glóriæ.
Hìnc ille qui nostris latet
Cinis sub aris cónditus,
Ægris medétur éfficax,
Torquet fugatque dæmones.
Qui das resurgendi fidem,
Sit summa, Christe, laus tibi,
Cum Patre et almo Spíritu,
In seculórum sécula. Am.

℣. Exultábunt Sancti in glória : ℟. Lætabuntur in cubílibus suis. *Ps.* 149.

Ad Benedictus.

Ant. 1. *D.* Vivent mórtui tui, Israel ; interfecti mei resurgent : expergiscímini, et laudáte, qui habitátis in púlvere, allelúia. *Is.* 26.

Oratio.

AUge in nobis, Dómine, resurrectiónis fidem, qui in Sanctórum tuórum Relíquiis mirabília operáris ; et fac nos immortális glóriæ partícipes, cujus in eórum cinéribus pígnora venerámur: Per Dóminum.

AD HORAS, Doxologia:

Qui das resurgendi fidem,
Sit summa, Christe, laus tibi,
Cum Patre et almo Spíritu,
In seculórum sécula.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 3. g. Vidi.

In ℟. *br.* ℣. Qui es resurréctio * et vita. *Joan.* 11.

Canon proprius.

AD TERTIAM.

Ant. 7. *d.* Clamábant.

CAPITULUM. *Rom.* 8.

SCimus quòd omnis creatúra ingemiscit, et párturit usquè adhùc ; non solùm autem illa, sed et nos ipsi, primítias Spíritûs habentes : et ipsi intrà nos gémimus, adoptiónem filiórum Dei expectantes, redemptiónem córporis nostri.

℟. *br.* Posuérunt morticína servórum tuórum, * escas volatílibus cœli, * Allelúia, allelúia. Posuérunt. ℣. Carnes sanctórum tuórum * béstiis terræ, * Allelúia. Glória. Posuérunt.

℣. Secundùm magnitúdinem bráchii tui, Dómine, ℟. Pósside fílios mortificatórum. *Ps.* 78.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Datæ sunt.

CAPITULUM. *Coloss.* 3.

MOrtui estis, et vita vestra est abscóndita cum Christo in Deo. Cùm Christus apparúerit, vita vestra, tunc et vos apparébitis cum ipso in glória.

℟. *br.* Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, * quam abscondisti timéntibus te! Allelúia, allelúia. Quàm magna. ℣. Perfecísti eis * qui sperant in te, * Allelúia. Glória. Quàm magna. *Ps.* 30.

℣. Non discédimus à te: vivificábis nos, ℟. Et nomen tuum invocábimus *Ps.* 79.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Agnus.

CAPITULUM. *Phipp.* 3.

NOstra conversátio in cœlis est, undè étiam Salvatórem expectámus Dóminum nostrum Jesum Christum, qui reformábit

formábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ.

℟. *br.* Ambulábunt, Dómine, * in lúmine vultûs tui, * Alleluia, alleluia. Ambulábunt. ℣. In nómine tuo * exultábunt, * Alleluia. Glória. Ambulábunt. *Ps.* 88.

℣. In æternum exultábunt, ℟. Et habitábis in eis. *Ps.* 5.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. D. Fidélis sermo: Si commórtui sumus Christo, et convivémus: si sustinébimus, et conregnábimus. 2. *Timoth.* 2.

Ant. 6. F. In ómnibus tribulatiónem pátimur, semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferentes, ut et vita Jesu manifestétur in corpóribus nostris. 2. *Cor.* 4.

Ant. 2. D. Habentes eumdem spíritum fídei, et nos crédimus; scientes quóniam qui suscitávit Jesum, et nos cum Jesu suscitábit. 2. *Cor.* 4.

Ant. 4. E. Vivificábit nos Dóminus, suscitábit nos; et vivémus in conspectu ejus. *Osee* 6.

Ant. 7. G. Cùm mortále hoc indúerit immortalitátem, tunc fiet sermo qui scriptus est: Absorpta est mors in victória. 1. *Cor.* 15.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 15.

Seminátur in corruptióne, surget in incorruptióne: seminátur in ignobilitáte, surget in glória: seminátur in infirmitáte, surget in virtúte: seminátur corpus animále, surget corpus spiritále.

Hymnus, O vos unánimes, *ut in I. Vesperis.*

℣. Qui séminant in lácrymis, ℟. In exultatióne metent. *Ps.* 125.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Cùm à mortuis resurréxerint, sunt sicut Angeli in cœlis; neque enim ultrà mori póterunt: et fílii sunt Dei, cùm sint fílii resurrectiónis, alleluia. *Marc.* 12. *Luc.* 20.

Oratio, *ut suprà ad Laudes.*

Fit Commem. sancti Stremonii, Episcopi, Ant. Elégit. ℣. Beátus, *ut in Communi Pontificum, p.* xxiij. *Oratio*, Deus, cujus, *infrà.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 6. F. Sicut in Adam omnes moriuntur, ita et in Christo omnes vivificabuntur. 1. *Cor.* 15.

Hymnus, Quàm pulchra, *ut in Festo Omnium Sanctorum.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Scio quòd Redemptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum, et in

carne mea vidébo Deum meum. *Job* 19,

DIE IX.
In Festo
SANCTI STREMONII,
primi Arvernórum
Episcopi.
Semiduplex.
Lectioij.
Ex S. Greg. Turonensi, et Gallia Christiana.

STremónius unus fuit ex illis exímiis verbi divíni præcónibus, qui médio sæculo tértio missi à Románo Pontífice, Româ profecti sunt ŭt venírent in Gállias, uti légitur apud Gregórium Turonensem, gente Arvernum. Apud Arvernos fundávit Ecclésiam deindè *stúdio* protelandi Christi impérium, Nivernum ad Lígerim ápplit, ubi religiónis Christiánæ fundamenta jecit. Idem fecisse dícitur Avaríci Bitúrigum: et quidèm sanctus Ursínus primus Bitúrigum apóstolus, teste Gregório, fuit discípulus horum apostolicórum virórum. Tandèm ad suos Arvernos reversus, in partem óneris pastorális, quod triginta et sex annos sustinúerat, sanctum Urbícum successórem elégit, et ad Iciodorensem erémum divína contemplatúrus se recépit. Illic à Judæis, ex quibus multos Christo acquisíerat, váriis íctibus affectum, cápite plexum fuisse, Ecclésiæ Claromontensis tradítio est. Inter Confessóres tamen, non Mártyres, à Gregório recensétur. Sepultus est in eódem loco, ubì ad ejus sepulcrum cóndita est abbátia.

Lectio iij.

AD beáti Stremónii sepulcrum, cruda rustícitas, inquit Gregórius, nullum exhibébat honóris cultum, licèt sciens quòd ibì sanctus vir quiésceret. Post longínqua verò annórum currícula, Cautínus, qui ipsíus Arvernæ urbis Epíscopus datus est, in diaconátu suo Ecclésiam vici illíus rexit. Hic cœlesti visióne admónitus, débitum sancto Confessóri honórem restítuit, quo ex témpore cœpit miráculis coruscáre: quæ sibi narráta fuisse ab eódem Cautíno facto Epíscopo assevérat Gregórius. Tandèm cùm idem locus propter várias clades esset incultus, Avítus Epíscopus indè sacrum sancti Confessóris corpus tránstulit ad Volvicense cœnóbium à se fundátum, undè póstea Lantfrídus abbas Mauzacensis, auctoritáte Pipíni regis, illud tránstulit ad suum monastérium. Memória ejus primâ die Novembris recólitur; sed propter Omnium Sanctórum Octávam ad hunc diem transfertur.

Oratio.

DEus, cujus ineffábili misericórdiâ beátus Póntifex Stremónius in géntibus evangelizávit investigábiles divítias Christi; da nos ejus intercessióne créscere in sciéntia tua, et in omni ópere bono fructificántes, secundùm Evangélii veritátem coràm te ambuláre: Per eumdem Dóminum nostrum, etc.

VESPERÆ de sancto Leone, ut in Communi Doctorum. Oratio, Quæsumus, *infrà.*

Fit Commem. S. Stremonii. Ant. Sacerdótes. ℣. Salvum, *p.* xxix. *Oratio*, Deus, cujus, *suprà.*

DIE X.

In Festo

SANCTI LEONIS,

Papæ et Ecclésiæ Doct.

Duplex-minus.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Scriptis ejus et Baronio.

LEo, Románus, factus Diáconus, Sixto Pontífici auctor fuit, ne recíperet Juliánum Pelagiánum in communiónem Ecclésiæ súbdolè irrepentem, ut sedem amissam recuperáret. Missus in Gálliam ut dissidentes inter se Albínum et Aétium Romános duces conciliáret, públicâ legatióne revocátur, ut Sixto succéderet. Quatiebátur ínterim totus penè orbis christiánus váriis hæreticórum tempestátibus. Orientem Nestoriáni, Occidentem Pelagianórum relíquiæ infestábant. Manichæos qui ex Africa à Vándalis devastáta Romam conflúxerant, cùm cathólicæ communiónis spécie perfídiam suam tégerent, iis præsertìm detexit indíciis, quòd Domínicâ die et Féria secundâ jejunárent in honórem solis et lunæ, et sánguinem redemptiónis nostræ hauríre omninò declinárent.

Lectio v.

PElagianórum relíquias beátus Leo extinxit; et de iis ad Ecclésiam redeúntibus ita státuit: Damnent apertis professiónibus suis superbi erróris auctóres; et quidquid in doctrina eórum universális Ecclésia exhórruit, detestentur: omníaque Decréta synodália, quæ ad excisiónem hujus hæréseos Apostólicæ Sedis confirmávit auctóritas, amplecti se, et in ómnibus approbáre, plenis et apertis ac própriâ manu subscriptis protestatiónibus eloquentur. Priscillianistárum renascentem hæresim, congregátâ in Hispánia Synodo, proscripsit. Præfuit per Legátos Concílio quarto œcuménico apud Chalcédonem celebráto;

in quo perlecta est illíus ad Flaviánum Epístola de Incarnatiónis mystério, quam ad se missam Galliárum Episcopi summis láudibus accéperant; et ab ómnibus acclamátum: Petrus per Leónem ita locútus est.

Lectio vj.

CAnonum propugnátor fuit acérrimus; múltaque sanctè et utíliter decrévit. Cléricum ab externo Epíscopo suum in Clerum ascríbi, ordinári bígamos, solemne baptisma, nisi pervigílio Paschæ et Pentecostes, administrári prohíbuit. Epíscopum qui, relictâ suâ civitáte, majórem sedem ambíret, utrâque spoliándum esse cénsuit. Vóluit ut qui Diáconus aut Sacerdos esset ordinandus, per omnes Offícii clericális órdines proveherétur, ut diuturno dísceret témpore, cujus et doctor esset futúrus. Plúrimis functus labóribus, multisque luculenter scriptis, cùm Itáliam à Barbarórum vastatióne, et Ecclésiam ab hæreticórum labe vindicâsset, explétis in Pontificátu viginti et ámpliùs annis, ábiit ad Dóminum, ut habent antiquióra martyrológia ómnia, quarto idus Novembris, anno quadringentésimo sexagésimoprimo; propter pietátem, eruditiónem, et tot res præclárè gestas, méritò Magni nómine commendátus.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum

Lectio vij. Cap. 16.

IN illo témpore, venit Jesus in partes Cæsarææ Philippi, et interrogábat discípulos suos, dicens: Quem dicunt hómines esse fílium hóminis? Et réliqua.

Homília sancti Leónis, Papæ.

Serm. 2. in anniv. die assumpt. ejus ad Pontif. cap. 2 et 3.

CUm, sicut Evangélicâ lectióne reserátum est, interrogâsset Dóminus discípulos, quem ipsum, multis diversa opinántibus, créderent, respondissetque beátus Petrus, dicens: Tu es Christus Fílius Dei vivi; Dóminus ait: Beátus es, Simon Bar-Jóna, quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus qui in cœlis est. Et ego dico tibi quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam, et portæ ínferi non prævalébunt adversùs eam. Et tibi dabo claves regni cœlórum: et quodcumque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis; et quodcumque sólveris super terram,

erit solátum et in cœlis. Manet ergò dispositio veritátis, et beátus Petrus in accepta fortitúdine petræ perseverans, suscepta Ecclésiæ gubernácula non reliquit. Sic enim præ céteris est ordinátus, ut dùm petra dícitur, dùm fundamentum pronuntiátur, dùm regni cœlórum jánitor constitúitur, dùm ligandórum solvendorumque árbiter, mansúrâ étiam in cœlis judiciórum suórum definitióne præficitur, qualis ipsi cum Christo esset societas, per ipsa appellatiónum ejus mystéria noscerémus. Qui nunc pléniùs et poténtiùs ea quæ sibi commissa sunt, péragit, et omnes partes officiórum atque curárum in ipso et cum ipso, per quem est glorificátus, exéquitur.

Lectio viij.

SI quid ítaque à nobis rectè ágitur, rectèque discérnitur; si quid à misericórdia Dei quotidiánis supplicatiónibus obtinétur; illíus est óperum atque meritórum, cujus in sede sua vivit potestas et excellit auctóritas. Hoc enim obtínuit, dilectíssimi, illa confessio, quæ à Deo Patre Apostólico inspiráta cordi, ómnia humanárum opiniónum incerta transcendit, et firmitátem petræ, quæ nullis impulsiónibus quaterétur, accépit. In universa namque Ecclésia, Tu es Christus Fílius Dei vivi, quotídiè Petrus dicit; et omnis lingua quæ confitétur Dóminum, magistério hujus vocis imbúitur. Hæc fides diábolum vincit, et captivórum ejus víncula dissolvit. Hæc érutos mundo ínserit cœlo, et portæ ínferi adversùs eam prævalére non possunt. Tantâ enim divínitùs soliditáte munita est, ut eam neque hærética unquàm perrúmpere právitas, nec pagána potúerit superáre perfídia.

Lectio ix.

CUm ergò cohortatiónes nostras áuribus vestræ sanctitátis adhibémus, ipsum vobis, cujus vice fúngimur, loqui crédite: quia et illíus vos affectu monémus, et non áliud vobis, quàm quod dócuit, prædicámus; obsecrantes, ut succincti lumbos mentis vestræ castam et sóbriam vitam in timóre Dei ducátis, nec concupiscéntiis carnis, mens principátûs sui oblíta, consentiat. Brévia et cadúca sunt terrenárum gáudia voluptátum, quæ ad æternitátem vocátos à sémitis vitæ conantur avértere. Fidélis ergò et religiósus ánimus, ea quæ sunt cœléstia con-

cupiscat, et divinárum promissiónum ávidus, in amórem se incorruptíbilis boni, et in spem veræ lucis attollat. Certi autem estóte, dilectíssimi, quòd labor vester, quo vítiis resístitis, et carnálibus desidériis repugnátis, placens in conspectu Dei est atque pretiósus, nec solùm vobis, sed étiam mihi apud Dei misericórdiam profutúrus; quia de profectu Domínici gregis gloriátur cura pastóris. Coróna enim mea, sicut Apóstolus ait, et gáudium vos estis, si fides vestra, quæ ab initio Evangélii in universo mundo prædicáta est, in dilectióne et sanctitáte permánserit.

Oratio.

QUæsumus, Dómine, cleméntiam tuam in hac die quam festivitáte beáti Leónis pontíficis consecrâsti; ut des nobis illam sequi doctrínam, quam ille et verbo docuit et ópere complévit: Per. *VESPERAE de sequenti.*

DIE XI.

In Festo

SANCTI MARTINI,

Turonensis Episcopi.

Duplex-majus.

AD I. VESPERAS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. NUdus eram, et 3. a. N cooperuisti me. Quámdiù fecisti uni ex frátribus meis mínimis, mihi fecisti. *Matth.* 25.

Ant. 4. E. Præordinávit te Deus, ut vidéres Justum, et audíres vocem ex ore ejus, quia eris testis illíus. *Act.* 22.

Ant. 6. c. Quid moráris? Exurge, et baptizáre, et áblue peccáta tua, invocáto nómine ipsíus. *Act.* 22.

Ant. 7. *d.* Labóra sicut bonus miles Christi Jesu. Nemo mílitans Deo, implicat se negótiis seculáribus. 2. *Tim.* 2.

Ant. 8. *G.* Sollícitè cura te ipsum probábilem exhibére Deo, operárium inconfusíbilem, rectè tractántem verbum veritátis. 2. *Tim.* 2.

CAPITULUM. *Jerem.* 1.

AD ómnia quæ mittam te ibis, et universa quæcumque mandávero tibi loquéris. Ne tímeas à fácie eórum; quia tecum ego sum ut éruam te, dicit Dóminus.

℟. Dóminus salus mea, quem timébo? Dóminus protector vitæ meæ, à quo trepidábo? * Si consistant adversùm me castra, non timébit cor meum. ℣. Ipse dixit: Non te déseram, neque derelinquam; ita ut confidenter dicámus: * Si consistant. Glória. * Si consistant. *Ps* 26. *Hebr.* 13.

Hymnus.

ECquis ardentes rápitur per auras ?
Iste quis pauper petit astra dives ?
Cœlites plaudunt : comitémur hymnis
Astra petentem.
Flore sub primo juvenílis ævi,
Cæsarum jussu tulit arma miles :
Moxque depónet, tibi, Christe, nomen
Tiro professus.
Non furor belli benè christiánum
Pectus infrégit : pius inter arma
Integros servat, semèl obligáto
Nómine mores.
Páuperi pauper malè membra nudo
Dívidit vestem, mediâque Christus
Obtulit sese túnicâ micantem,
Nocte sequenti.
Fonte lustrátur ; melióre testes
Se sacramento vovet inter aras :
Induit Christum, simul ac profána
Exuit arma.
Lúminis splendor, Patris una Proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis. Am.

℣. Irritavérunt in castris Sanctum Dómini :

℟. Oblíti sunt Deum qui fecit magnália. *Ps.* 105.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Constítuam te ministrum eórum quibus apparébo tibi, erípiens te de pópulo, et géntibus in quas nunc ego mitto te aperíre óculos eórum, ut accípiant remissiónem peccatórum, et sortem inter sanctos, per fidem quæ est in me. *Act.* 26.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Comm. sancti Leonis, Papæ. Ant. Qui docti. ℣. Beátus vir, *p.* xxxvj. *Oratio*, Quæsumus, *suprà.*

Ad Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum Pastórum príncipem, * Venite, adorémus. 1. *Petr.* 5.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

QUò fugis præceps ? latitáre nescit
Mille portentis manifesta virtus :
Præsulem jam te feret in suprémum
Turo tribúnal.
Non tumet fastu, neque splendet auro :
Sórdidam servat, velut antè, vestem :
Ora deformi dabat una virtus
Undè nitéret.
Spréverit vili quis eum lácernâ,
Cujus ad nutus elementa parent ?

Scílicèt jussi posuére, fractis
Víribus, ignes.
Rédditur cæco sua lux, et auris
Rédditur surdo, sua lingua muto:
Impari qui vix pede claudus ibat,
Ambulat æquo.
Imperat morbis, ábigit malignos
Spíritus, divûm simulácra vertit:
Luce defunctos vocat ad prióris
Múnera vitæ.
Fertur immáni ruitúra mole
Arbor, excíso trepidásse trunco:
Sústinet lapsum, capitíque sacro aversa pepercit.
Lúminis splendor, Patris una Proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Quid exîstis in desertum vidére? hóminem móllibus vestimentis indútum? Ecce qui in veste pretiósa sunt et delíciis, in domíbus regum sunt. *Luc.* 7.

Ant. 8. G. Deus secundùm se vestívit illum virtúte, et dedit illi potestátem eórum quæ sunt super terram. *Eccli.* 17.

Ant. 3. *a.* Certè vidétis quem elégit Dóminus: fílii verò Bélial despexérunt eum. 1. *Reg.* 10.

℣. Pósui vestimentum meum cilícium, et factus sum illis in parábolam: ℟. Ego verò oratiónem meam ad te, Dómine. *Ps.* 68.

Tres Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Scitis quia per infirmitátem carnis evangelizávi vobis jampridèm; et tentatiónem vestram in carne mea non sprevistis, neque respuistis; sed * Sicut Angelum Dei excepistis me. ℣. Splendébat lucerna Dei super caput meum, quandò parábant cáthedram mihi, et senes assurgentes stabant. * Sicut. *Gal* 4. *Job.* 29.

Post ij. Lect. ℟. A prima die quâ ingressus sum, nocte et die non cessávi, cum lácrymis monens unumquemque vestrûm: * Argentum et aurum, aut vestem nullíus concupívi, sicut ipsi scitis. ℣. Oculus fui cæco, et pes claudo; pater eram páuperum: * Argentum. *Act.* 20. *Job* 29.

Post iij. Lect. ℟. Die noctúque æstu urébar et gelu, fugiebatque somnus ab óculis meis: * Afflictiónem meam, et labórem mánuum meárum respexit Deus. ℣. Fui in labóre et ærumna, in vi-

gíliis multis, in fame et siti, in frígore et nuditáte: * Afflictiónem. Glória Patri. * Afflictiónem. *Gen.* 31. 2. *Cor.* 11.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Amplificátus est in mirabílibus suis. Et quis potest simíliter sic gloriári tibi, qui sustulísti mórtuum ab ínferis in verbo Dómini Dei? *Eccli.* 48.

Ant. 1. D. Augebátur credéntium in Dómino multitúdo, ita ut in platéas ejícerent infírmos, et pónerent in léctulis; qui curabantur omnes. *Act.* 5.

Ant. 2. D. Multi eórum qui habébant spíritus immundos, clamantes voce magnâ exíbant: multi autem paralytici et claudi curáti sunt. *Act.* 8.

℣. Mementóte mirabílium Dei quæ fecit, ℟. Prodígia ejus, et judícia oris ejus. *Ps.* 104.

Lectio iv.

Ex Sulpitio Sev. Paulin. Fortun. et Greg. Turon.

MArtínus, Sabáriæ in Pannónia, patre Tribúno mílitum natus, Papíæ verò in Itália educátus, anno ætátis décimo, invítis paréntibus, ad Ecclésiam confúgiens, inter catechúmenos nomen dedit. Ascriptus milítiæ ex Imperatórum edicto, quo veteranórum fílii sua nómina profitéri cogebantur, sub Constantíno méruit. Ambiánis, ad portam urbis, páuperi nudo eleemósynam petenti, cùm nihil habéret præter arma et veſtimentum, partem chlámydis dedit. Cui sequenti nocte Christus dimidiátâ illâ veste indútus appáruit, circumstantes Angelos sic allocútus: Martínus adhùc catechúmenus hâc me veste contexit. Cùm annum tricésimum octávum attigisset, baptizátus est; ac relictâ milítiâ, sanctum Hilárium Pictavensem ádiit, à quo Exorcista factus est, cùm priùs Diáconi órdinem præ humilitáte recusásset: nec multò post ad suos reversus, matrem ad Christum convertit. Ab Epíscopis Ariánis, quòd solus penè eórum perfídiam frángeret, públicè virgis cæsus, Illyrico pulsus est. Eádem de causâ, Medioláno, ubi monastérium sibi construxérat, per Auxéntium ejectus, sedem in Pictónibus fixit, ibique sub Hilário tùm mónachis apud Locócíacum congregátis præfuit, tùm prædicatiónis lumen per omnem vicíniam spárgere cœpit.

℟. Intendébant turbæ his quæ ab eo dicebantur, videntes signa quæ faciébat: * Cùm verò credidíssent evangelizanti, baptizabantur viri ac mulie-

res. ℣. Deserentes cæremónias patrum suórum, quæ in multitúdine deórum erant, unam Deum cœli coluérunt : * Cùm. *Act.* 8. *Judith* 5.

Lectio v.

TUronensis Episcopus ordinátus, secundo ab urbe lápide monastérium cóndidit, in quo discípulos octogínta, nihil próprium habentes, congregávit ; ex quibus plures pósteà Episcopi creáti sunt. Non procùl ab eo loco altáre díruit, quod falsò putabátur erectum in memóriam Mártyris. Idolórum fana dejécit, et lucos succídit, non véritus aliquandò vitæ adíre discrímen, ut eórum cultum pénitùs aboléret. Ad comitátum ob máxima negótia ire coactus, à Valentiniáno repulsam passus est ; qui tamen séptimo post die, redeunti Martíno, è sólio divínitùs excussus, assurrexit, ejusque postulátis ánnuit. Ithácium Episcopum ácriter reprehendit, quòd contrà leges ecclesiásticas Priscilliánum in causa cápitis insectarétur. Septuagenárius Tréviros profectus, ut apud Máximum Imperatórem grávibus de causis ac præcípuè pro duórum nobiliórum virórum salúte ágeret, cùm nihil impetráre potuisset, nisi antè promítteret se cum Episcopis Ithaciánæ partis in comitátu degéntibus communicatúrum ; id factúrus se pollícitus est, si his pro quibus rogáverat parcerétur, dúmmodò étiam Tribúni, quos in cædem Priscillianistárum ad Hispánias jam missos accéperat, revocarentur. Quarè congregátis iis ad Ordinatiónem Felícis Episcopi, ingressus Synodum, illórum communiónem aliquátenùs íniit ; sátiùs exístimans ad horam cédere, quàm his non consúlere quorum cervícibus gládius imminébat : nec tamen addúci pótuit, ut communiónem illam subscriptióne firmáret. Exindè facti pœnitens, cavit ne in pósterum Ithaciánæ communiónis párticeps fíeret. Cùmque energúmenos tárdiùs quàm solébat, et grátiâ minóre curáret, subindè discípulis cum lácrymis fatebátur, se, propter communiónis illíus malum, detrimentum sentíre virtútis. Undecim pósteà vixit annos, quibus ab ómni Episcopórum conventu abstínuit.

℟. Pythónes, et aríolos, et figúras idolórum, et immundítias, et abominatiónes ábstulit ; ut statúeret verba legis quæ scripta sunt : * Símilis illi non fuit antè eum, neque post eum surrexit. ℣. Fuit gratus Deo, et erat po-

tens in verbis, et in opéribus suis : * Símilis. 4. *Reg.* 23. *Act.* 7.

Lectio vj.

INjuriárum fuit patientíssimus, ádeò ut impúnè vel ab ínfimis clériceis læderétur, ac plerumquè sibi obtrectántium peccáta defléret. Quodam in convívio páteram Presbytero priùs porrexit quàm Imperatóri, à quo honóris grátiâ ut prior bíberet accéperat. Innúmeris miráculis cláruit. Tréviris, paralyticam penè exánimem óleo à se benedicto sanávit. Parísiis, ad portam urbis, leprósum ósculo mundávit : próprii córporis óbice flammas aliquandò repressit : tres mórtuos suscitávit. Annis demùm gravis, dùm Condatensis vici Ecclésiam in sua diœcési visitáret, víribus defectum se séntiens, mortem sibi imminére discípulis indicávit. Ingravescente febre, in cínere et cilício decumbens, ne vile quidèm stramen sibi súbjici passus est. Rogátus à Presbyteris ut corpus in álterum latus reclinando subleváret : Sínite me, inquit, cœlum pótiùs respícere quàm terram, ut suo jam itínere itúrus ad Dóminum spíritus dirigátur. Instante jam morte, viso dæmone : Quid hìc astas, inquit, cruenta béstia ? nihil in me, funeste, repéries ; Abrahæ me sinus recípiet. Eâ in voce, anno Christi trecentésimo nonagésimo séptimo ætátis suæ octogésimo primo, ánimam Deo réddidit. In nostra Província Tolósána, Ecclésiæ Cathedrális Montis-Albáni Patrónus est.

℟. Dilatávit glóriam pópulo suo : persecútus est iníquos, et omnes operárii iniquitátis conturbáti sunt ; * Et † Directa est salus in manu ejus. ℣. Dóminus augébat qui salvi fierent quotídiè in idipsum ; * Et. Glória Patri. † Directa. *Mach.* 3. *Act.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. g. Obtulit holocausta et pacífica, et invocávit Dóminum : et exaudívit eum in igne de cœlo super altáre. 1. *Paral.* 21.

Ant. 6. c. Glorificávit illum in conspectu Regum, et ostendit illi glóriam suam : in fide et lenitáte ipsíus sanctum fecit illum. *Eccli.* 45.

Ant. 4. a. Sicut Angelus Dei, sic est, ut nec benedictióne, nec maledictióne moveátur. 2. *Reg.* 14.

℣. Parátum cor ejus speráre in Dómino : ℟. Confirmátum est cor ejus, non commovébitur. *Ps.* 111.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo témpore, dixit Jesus turbis : Nemo lucernam accendit, et in abscóndito ponit, neque sub módio, sed supra candelábrum, ut qui ingrediuntur, lumen vídeant. Et réliqua.

Homília sancti Bernardi, Abbátis.

In Festo S. Martini, n. 12.

MArtínus lucerna erat ardens et lucens : eum saltèm non pígeat imitári ; sed imitári in eo quod est imitábile, non autem quod mirábile exhibétur. Ad mensam dívitis sedes hódiè : diligenter considera quæ tibi apponuntur ; quænam vidéaris ad admiratiónem, quæ verò ad imitatiónem. Húmilis fuit et spíritu pauper iste Martínus, sicut evidentíssimè probat effectus ipse divínæ grátiæ, quam profectò Deus tàm multam nisi multùm húmili non dedisset. Tantam adversùs omnes injúrias patiéntiam assúmpserat, ut cùm esset summus sacerdos, impúnè étiam ab ínfimis cléricis læderétur. Ad cœlum lácrymæ ejus à maxilla ascéndere consuéverant ; quibus sic abundábat, ut soléret, pro illórum quoque, qui obtrectatóres suî videbantur, flere peccátis.

℟. Surrexit quasi ignis ; et verbum ipsíus quasi fácula ardébat : * Irritantes illum pauci facti sunt ; non enim póterant sustinére præcepta Dómini. ℣. De die in diem ánimam justam iníquis opéribus eruciábant : novit Dóminus pios de tentatióne erípere : * Irritantes. *Eccli.* 48. 2. *Petr.* 2.

Lectio viij.

SAnè quantùm justítiam esuríerit, tùm in céteris ejus áctibus, tùm speciáliter in idololátriæ persecutióne probátum est, in templórum destructióne, in statuárum dejectióne, in succisióne lucórum. Ubi se quoque aliquandò non est véritus dare discrímini, ut occásio tanti críminis de médio tollerétur. Nam misericordem eum in páupere se expertum Salvátor ipse apud Angelos gloriabátur, datam sibi medietátem vestis ostentans. Porrò mundítiam cordis ejus illud vel máximè índicat, quòd non est confúsus inimíco loquens in porta. Nihil in me, funeste, repéries ; Abrahæ me sinus recípiet. Céterùm persecutiónes quas sustínuit propter justítiam, longum est numeráre ; pro quibus ómnibus dúbium non est multipliciter coronári eum, qui quidèm etsi non semèl effectu consummá-

tæ passiónis, sed tótiès martyr fuit affectu devotíssimæ voluntátis.

℟. Nomen glóriæ ejus usquè ad extrémum terræ, eò quòd fécerat justítiam, et fidem conservávit genti suæ; * Et in diébus ejus prosperátum est in mánibus ejus, ut tollerentur gentes de regióne. ℣. Propter opus Christi usquè ad mortem accessit, tradens ánimam suam; * Et. 1. *Mach.* 14. *Philipp.* 2.

Lectio ix.

DOmine, inquit, si adhùc pópulo tuo sum necessárius, non recúso labórem; fiat voluntas tua. O verè sanctíssimam ánimam! O inæstimábilem caritátem! O obediéntiam singulárem! Bonum certámen certâsti, cursum consummâsti, fidem servâsti; de réliquo súperest tibi coróna justítiæ, quam reddet tibi Dóminus hódiè justus judex; et adhùc dicis: Non recúso labórem; fiat voluntas tua. Obtulísti planè Isaac: únicum illum quem díligis, quod in te est, jugulâsti: immolâsti singulare gáudium tuum piâ devotióne, parátus redíre íterùm in perícula, innováre certámina, dénuò subíre labórem, sustinére tribulatiónem, prolongáre tentatiónem, deindè differri adhùc ab illa tanta felicitáte, et diù desideráta societáte spirítuum beatórum, atque in hujus mortalitátis ærumnas ab ipso introítu glóriæ revocári; postrémò (quod máximum est) à Christo tuo peregrinári diútiùs, si modò ipse voluisset. Nec sanè dúbium quin ampliórem grátiam mereátur qui parátum se éxhibet étiam antè mandátum, quàm qui obedíre sátagit post mandátum.

℟. Dedit Dóminus ipsi fortitúdinem, et usquè in senectútem permansit illi virtus; ut vidérent omnes fílii Israel, * Quia bonum est óbsequi sancto Deo. ℣. Dóminus mihi ástitit, et confortávit me; ut per me prædicátio impleátur, et áudiant omnes gentes, * Quia. Glória Patri. * Quia. *Eccli.* 46. 2. *Tim.* 4.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Usquè nunc pronuntiábo mirabília tua, Dómine, ℟. Et usquè in senectam et sénium. *Ps.* 70.

AD LAUDES.

Ant. 1. *f.* EGo à vobis débui commendári: nihil enim minùs fui ab iis qui sunt supra modum Apóstoli; tametsi nihil sum. 2. *Cor.* 12.

Ant. 8. c. Signa Apostolátûs mei facta sunt super vos in omni patiéntia, in signis, et prodígiis, et virtútibus. 2. *Cor.* 12.

Ant. 2. D. Etsi imperítus sermóne, sed non sciéntiâ; in ómnibus autem manifestáti sumus vobis. 2. *Cor.* 11.

Ant. 7. a. Usquè in hanc horam cædimur, et instábiles sumus: maledícimur, et benedícimus; persecutiónem pátimur, et sustinémus. 1. *Cor.* 4.

Ant. 6. F. Ego libentíssimè impendam, et superimpendar ipse pro animábus vestris. 2. *Cor.* 12.

CAPITULUM. *Jerem.* 1.

DIxit Dóminus ad me: Ego dedi te hódiè in civitátem munítam, et in columnam férream, et in murum æreum super omnem terram, régibus Juda, princípibus ejus, et sacerdótibus, et pópulo terræ: et bellábunt adversùm te, et non prævalébunt.

HYMNUS.

THure fumantes quis hìc inter aras,
Vérticem cujus sacra flamma lambit?
Intùs ardébat méliùs sacrátâ
Péctoris arâ.
Regis accumbens épulis tuétur
Præsulum præsul benè par honórem:
Ipsa tunc vilem minor antè pannum
Púrpura pallet.
O virum, qualem pietas petébat,
Quem fides nullis labefacta sêclis
Non semèl sensit médios per enses
Sacra tuentem!
Læditur probris: sibi semper idem
Nescit irasci: fera corda placat;
Et suos tantùm cumulando donis
Súbjicit hostes.
Nec truci quamvis caput immolandum
Pro Dei causa pósuit sub ense,
Mártyris palmam rétulit, vel isto
Dignus honóre.
Lúminis, splendor, Patris una Proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis. Am.

℣. Loquébar de testimóniis tuis in conspectu regum, ℟. Et non confundébar. *Ps.* 118.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam protector factus es mihi, et liberásti corpus meum à perditióne, et in conspectu astántium factus es mihi adjútor. *Eccli.* 51.

Oratio.

DEus, qui in beáto Martíno Pontífice, sive per vitam, sive per mortem magnificátus es; ínnova éadem grátiæ tuæ mirácula in córdibus nostris, ut neque mors, ne-

que vita separáre nos possit à caritáte Dómini nostri Jesu Christi: Qui tecum vivit.

AD HORAS, Doxologia:

Supréme, Christe, Póntifex;
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu
In sempiterna sécula. Am.

AD PRIMAM.

Ant. 1. *f.* Ego.

In ℟. *br.* ℣. Qui es Póntifex * confessiónis nostræ. *Hebr.* 3.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Signa.

CAPITULUM. *Deut.* 3.

DOmine Deus, tu cœpisti osténdere servo tuo magnitúdinem tuam, manumque fortíssimam; neque enim est álius Deus, vel in cœlo, vel in terra, qui possit fácere ópera tua, et comparári fortitúdini tuæ.

℟. *br.* Fílii hóminum, * Usquequò gravi corde? Fílii. ℣. Scitóte * quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Usquequò. Glória. Fílii. *Ps.* 4.

℣. Exáudiet illum de cœlo sancto suo: ℟. In potentátibus salus déxteræ ejus. *Ps.* 29.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Etsi.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 6.

CUm venissem ad vos, fratres, veni, non in sublimitáte sermónis, aut sapiéntiæ, annúntians vobis testimónium Christi; non enim judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christum, et hunc crucifixum.

℟. *br.* Veníte, fílii, * Audíte me. Veníte. ℣. Timórem Dómini * docébo vos, * Audíte me. Glória Patri. Veníte. *Ps.* 33.

℣. Intellígite, insipiéntes in pópulo: ℟. Et stulti, aliquandò sápite. *Ps.* 93.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Ego.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 12.

PLáceo mihi in infirmitátibus meis, in contuméliis, in necessitátibus, in persecutiónibus, in angústiis pro Christo: cùm enim infirmor, tunc potens sum.

℟. *br.* Propter te, Dómine, * Sustínui oppróbrium. Propter. ℣. Quóniam zelus domûs tuæ * comédit me, * Sustínui. Glória. Propter. *Ps.* 68.

℣. Paulò minùs consummavérunt me in terra; ℟. Ego autem non derelíqui mandáta tua. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. CUm majóres natu 1. D. Ecclésiæ simul essent, dixit eis: Ecce ego scio quia ámpliùs non vidébitis fáciem meam. *Act.* 20.

Ant. 8. G. Coarctor è duóbus: desidérium habens dissolvi, et esse cum

Christo, multò magìs méliùs; permanére autem in carne, necessárium propter vos. *Philipp.* 1.

Ant. 4. E. Juxtà est qui justíficat me: ecce Dóminus Deus auxiliátor meus: quis est qui condemnet me? *Is.* 50.

Ant. 2. D. Opérui cínere carnem meam, ut detur locus voci meæ in cœlo; quia ibì est testis meus, et cónscius meus in excelsis. *Job.* 16.

Ant. 6. F. Ego ad Dóminum aspíciam, expectábo Deum salvatórem meum; áudiet me Deus meus: edúcet me, vidébo justítiam ejus. *Mich.* 7.

Capitulum. 2. *Cor.* 3.

NOs omnes revelátâ fácie glóriam Dómini speculantes, in eamdem imáginem transformámur à claritáte in claritátem, tanquàm à Dómini spíritu.

[*Ubì fit ritu Solemni:* Allelúia, allelúia. ℣. Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: quandò véniam et apparébo antè fáciem Dei! Allelúia. *Ps.* 41.]

Hymnus.

PErfúsus ora lácrymis
Martínus astra súspicit;
Et in beáto pátriæ
Defixus obtútu gemit.
O mors, ait, quid tándiù
Differs leváre víncula?
Amóre Christi sáucium
Privâre vitâ munus est.
Quid tu mináci gútture,
Draco cruente, sibilas?
Redi sub umbras tártari;
Me lucis aula dévocat.
Et vos flagrans quos cáritas
Mihi dat esse fílios,
Fletu molesto párcite
Tardáre patris gáudia.
Quòd si tamen nostros adhùc
Tellus labóres éxigit,
Jam láuream prensans manu
Reddar libenter prælio.
Sic fortis et constans sibi
Martínus usquè pérstitit,
Nec pro Deo timens mori,
Sed nec recúsans vívere.
Sit Trinitáti glória,
Sermónibus quam víndicans
Martínus et miráculis
Adeptus est in præmium.
Amen.

℣. In justítia apparébo conspéctui tuo, Dómine: ℟. Satiábor, cùm apparúerit glória tua. *Ps.* 16.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Mórtuus est servus Dómini, jubente Dómino; et non surrexit ultrà prophéta in ómnibus signis atque portentis quæ misit Dóminus per eum, ut fáceret in terra. *Deut.* 34.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Martini, Papæ et Mart. Ant.

Ecce Deus. ℣. In Deo, *p.* viij, *ut in Communi unius Mart. Oratio*, Preces nostras, *infrà*.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. d. Timenti Dóminum benè erit in extrémis; et in die defunctiónis suæ benedicétur. *Eccli.* 1.

Doxol. Supréme, Christe, Póntifex, *ut suprà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Qui timétis Dóminum, speráte in illum; et in oblectatiónem véniet vobis misericórdia. *Eccli.* 2.

DIE XII.

In Festo

SANCTI MARTINI,

Papæ et Martyris.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex vita ejus apud Surium, Baron. et Concil. Coll.

MArtínus, gente Etruscus, ad sedem Románam vocátus est eâ tempestáte quâ Ecclésiam Dei conturbábant Monothelítæ, qui in Christo Deo et hómine únicam voluntátem et operatiónem admittébant. Illórum erróri favébant Imperatórum edicta; Heráclii vidélicèt Ectheses, id est, fídei expositio, quâ única statuebátur in Christo voluntas; Constantis verò Typus, id est, fídei fórmula, quâ simul de dúplici et única in Christo voluntáte, imponebátur siléntium. Primo ígitur Pontificátûs sui anno, Martínus Concílium centum et quinque Episcopórum in Lateráno coégit, in quo Monothelitárum príncipes, Theodórus Episcopus Pharanitánus, Cyrus Alexandrínus, Sérgius Constantinopolitánus, et ejus successóres Pyrrhus et Paulus, damnáti sunt, proscríptaque duo ímpia, ut vocantur, Imperatórum de hac quæstióne edicta. Quid in ea Synodo gestum esset, omnes Ecclésias per Epístolam encyclicam admónuit sanctus Póntifex.

Lectio iij.

COnstans Imperátor, ab ipso Pontificátûs Martíni exórdio, jam erga Pontíficem malè affectus, Olympium Exarcham Ravennensem Romam míserat, jubens, ut si fíeri posset, Martínum cáperet. Sed Pontífice divínitûs serváto, frustrà tentávit Olympius jussa complére. Nuntiátâ verò Concílii sententiâ, Imperátor indignè ferens edicti sui proscriptiónem, Callíopam misit Olympii successórem, íterum jubens, ut quocumque modo Martínum cáperet. Tunc, permittente Deo, Martínus Româ vi abductus est, ac in ínsulam

Naxum deportátus. Indè ductus Constantinópolim in cárcerem trúditur. Hinc Chersónem relegátus est; ubi quátuor post menses, décimâ sextâ die Septembris, anno sexcentésimo quinquagésimo quinto, ærumnis confectus, cessit è vita, antè et post mortem clarus miráculis. Corpus ejus pósteà Romam allátum, in Ecclésia sancti Martíni in móntibus, Turonensis Episcopi nómini dedicáta, hâc ipsâ die cónditum est.

Oratio.

PReces nostras, quæsumus, Dómine, clementer exaudi; ut beáti Martíni Mártyris tui atque Pontíficis méritis adjúti, ipsíus fidem et constántiam imitémur: Per.

DIE XIV.

In Festo

SS. CLAUDII,

NICOSTRATI, SYMPHORIANI, CASTORII et SIMPLICII, Mártyrum.

Semiduplex.

Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. Venit hora, *p.* xv. *Oratio*, Prótegat, *infrà.*

Ex sancti Adónis Viennensis Archiepíscopi Martyológio.

Die 8. *Novembris.*

Lectio ij.

ROmæ, natális sanctórum mártyrum Cláudii, Nicóstrati, Symphoriáni, Castórii et Simplícii, imperántibus Diocletiáno et Maximiáno. Hi cùm essent artífices insignissimi, et mármoris cæsóres probatíssimi, Imperatóri Diocletiáno valdè facti sunt accepti. Cùm ítaque témpore quodam essent quadratúris mármorum intenti, artem suam signo crucis munírent, et ad voluntátem ipsórum artifícium fíeret, horum unus Simplícius, qui adhùc paganó erróre tenebátur, dixit ad quátuor réliquos: Adjúro vos per Deum solem, ut dicátis mihi, quis iste Deus sit in cujus nómine vos tàm benè operámini. Cui Symphoriánus: Si potes crédere, dicémus tibi, et mox artem consequéris; sed et vitam æternam habébis. Quem cùm in fide solidátum beáto Cyrillo Epíscopo consignâssent, idem Epíscopus baptizávit eum, et Christo Dómino crédere informávit. Non multò post accusáti à Philósophis, quòd Christiáni essent, et quòd deum Æsculápium fíngere, sicut præcéperat Imperátor, ex mármore Porphyrético et Proconisso noluissent, Diocletiánus jussit cuídam Tribúno nómine Lampádio, sub moderatióne verbórum eos audíre. Quibus idem Lam-

pádius dixit : Adoráte deum Solem, ut destruátis consílium Philosophórum. Qui respondentes dixérunt : Nos nunquàm adorábimus factúram mánuum nostrárum ; sed adorámus Deum cœli et terræ, qui ímperat in æternum, Jesum Christum Fílium Dei. Reclúsi sunt ígitur in custódia pública. Indè cùm mutári à fide Christi non possent, jubente Lampádio expoliantur, et scorpiónibus gravíssimè cæduntur. Mox Lampádius à dæmónio correptus expirávit. Hoc factum cùm audîsset Diocletiánus, nímio furóre plenus, jussit cuidam Nicétio togáto, ut in lóculis plúmbeis vivi includerentur, ac sic in flúvium præcipitarentur. Post dies autem quadraginta et duos, venit quidam Nicodémus Christiánus, et levávit cum ipsis lóculis córpora Mártyrum, et in domo sua honorífice posuit. Passi verò sunt sexto idus Novembris.

Lectio iij.

HI quinque sancti mártyres de quibus méminit sanctus Ado sexto idus Novembris, eódem die nominantur in Martyrológio Románo : nec confundendi sunt cum áliis quinque quos nonis Júlii éadem Martyrológia mémorant sub nómine Cláudii, Nicóstrati, Castórii, Victoríni et Symphoriáni, quos beátus Sebastiánus ad fidem adduxit, et sanctus Polycarpus présbyter baptizávit. Illórum quinque quorum memória hoc mense Novembri celebrátur, córpora fertur Francórum Rex Cárolus Magnus ex urbe Româ Tolósam attulisse, et in sancti Saturníni Basílica deposuisse. Has sacras relíquias solemni pompâ levávit tértio décimo hujus mensis anno Christi millésimo sexcentésimo quadragésimo quarto, illustríssimus Cárolus de Montechallo Tolosánus Archiepíscopus.

Oratio.

PRótegat Ecclésiam tuâ, Deus, sanctórum Mártyrum tuórum Cláudii et Sociórum ejus veneranda orátio ; et quorum natálem celebrámus, præsta pérpeti auxílio sublevári : Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat, etc.

DIE XVII.

In Festo

SS. ACISCLI

et VICTORIÆ,

Fratrum, Mártyrum.

Semiduplex.

Omnia ut in Communi plurium Martyrum. Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. Venit hora,

p. xv. *Oratio*, Præsta, *infrà.*

Lectio ij.

Ex Prud. S. Eulog. Cordub. Isidor. Hispal. et Martyr. Hieron.

ACisclus et Victória Córdubæ in Hispánia, sæviéntibus in Christiános Diocletiáno et Maximiáno Imperatóribus, corónas honóris et glóriæ à Dómino illustri agóne meruérunt. Acisclum Prudéntius mémorat inter illustrióres Hispaniárum Mártyres. Acisclum et Victóriam célebrat Missále Mozarábicum, necnon sanctus Ado et Usuardus. Sepulti sunt in subúrbio Cordubensi; eorumque túmulum máximâ populórum devotióne frequentátum fuisse, testis est sanctus Eulógius Martyr. Refert Isidórus in Chrónico Agilam Gothórum Regem divínitùs punítum fuisse, quòd sancti Aiscli sepulcrum polluisset. Sanctórum Aiscli et Victóriæ córpora ex Hispánia Tolósam exportáta in Basílica sancti Saturníni honorífico cultu in eádem theca asservantur. Pars autem reliquiárum sancti Aiscli ab Urbáno secundo summo Pontífice in consecratióne ejusdem Ecclésiæ repósita fuit in altári majóri, quod simul consecrávit.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Lectio iij.

De SS. Martyr. 63.

NOn ita nos prata delectant, dùm rosas, violasque spectandas suppéditant, ac Mártyrum túmuli, dùm nunquàm marcescentem et indissolúbilem spectatórum ánimis afferunt voluptátem. Thecas ígitur illas cum fide complectámur, inardescámus mente, gémitus profundámus. Multa sunt à nobis admissa delicta, et magna sunt nostra peccáta. Proptércà multâ medicínâ et diligenti confessióne indigémus. Effudérunt sánguinem sancti Mártyres; óculi tui lácrymas tibi effundant. Possunt et lácrymæ peccatórum rogum extínguere. Laceráta fuérunt illis látera; carnífices vidébant circumstantes: idipsum tu quoque adversùs tuam consciéntiam præsta. Ratiónem tanquàm incorruptum júdicem in sólio mentis cólloca; et quæ à te commissa sunt, ómnia profer in médium, sevéras ac terríbiles præfíciens cogitatiónes peccátis; obscœnos ánimi motus castíga, ex quibus peccáta sunt nata, et ácriter acerbèque torqueantur. Si nos ita ad judícium in nosmetipsos exercendum comparémus, tre-

mendum illud tribúnal evitábimus.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut sicut pópulus christiánus Mártyrum tuórum Acisci et Victóriæ temporáli solemnitáte congaudet, ita perfruátur æternâ, et quod votis célebrat, comprehendat effectu: Per Dóminum,

VESPERAE, à Capitulo de sequenti, ut in Communi Abbatum, p. xxxvj. *Oratio*, Deus qui, *infrà.*

Fit Commemoratio SS. Acisci et Victoriæ. Ant. Datæ sunt. ℣. In æternum, *p.* xxj. *Oratio*, Præsta, *ut suprà.*

DIE XVIII.

In Festo

SANCTI ODONIS,

Cluniacensis Abbátis.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Joan. ejus disc. et Nalgodo Clun. ap. Mabill.

ODO ex nobilíssima Francórum prosápia, Abbóne patre natus, in aula Guillelmi Pii, Aquitániæ Ducis, studiósè educátus, à puerítia Clero Ecclésiæ sancti Martíni Turonensis ascriptus est. Eum Fulco Bonus, Comes Andegavensis, annum agentem décimum nonum, inter ejusdem Basílicæ Canónicos cooptári fecit, creátis ejus grátiâ ánnuis redítibus. A lectióne Poetárum divíno mónitu avocátus, sacrárum scripturárum lectióni, rerumque cœléstium contemplatióni totum se dedit. Studiórum causâ Parísios profectus, Remígium Antissiodorensem in Dialéctica, Philosóphia et Theológia præceptórem hábuit, et eo duce in sciéntiis ecclesiásticis multùm profécit. Turónes reversus, sublimióris perfectiónis desidério flagrans, facultátibus suis paupéribus erogátis, Balmense monastérium pétiit, et à beáto Bernóne hábitum religiónis accépit. Peracto probatiónis anno, ipse instituendis novítiis præfectus eo in múnere mira prudéntiæ et patiéntiæ specímina præbuit. Ad Sacerdótium reluctans licèt evectus, defuncto Bernóne Abbáte Cluniacensi, in ejus locum suffectus est. Abbas creátus, emórtuam jam et penè ubíquè sepultam disciplínam restaurâre aggressus, Deo juvante, tantum opus felíciter perfécit, ita ut revivíscere visa fúerint témpora sancti Benedicti monachórum patris.

Lectio iij.

A Leóne séptimo summo Pontífice Romam vocátus, ut exortas inter Hugónem Regem Itáliæ, qui Romam obsidére cœ-

perat et Albéricum Romæ príncipem, lites compóneret, ad pacem utrumque adduxit. Hinc in tota Europa célebris evásit, régibus notus, Episcopis familiáris, magnátibus adeò carus; ut et vétera monastéria in suis domíniis sita ipsíus regímini subjícerent, et plúrima de novo fundárent ac dotárent ejus légibus ordinanda ac regenda. Inter innúmera quæ úbere cum fructu curávit, virtutumque splendóre illustrávit monastéria, recensentur imprímis Mosiacense et Dolense in território Bituricensi, Senonense sancti Petri, Auriliacense sancti Geraldi, Floriacense sancti Benedicti, Turonense sancti Juliáni. Bello inter Hugónem et Albéricum recrudescente, Romam íterùm accersítus, in morbum íncidit; in quo cùm divínitùs convaluisset, Turónes rédiit, ubi plenus méritis et clarus miráculis óbiit décimo quarto calendas Decembris, sepultusque est in monastério sancti Juliáni à Theotolóne Turonensi Episcopo, amicítiâ sibi conjunctíssimo. Corpus ejus, póstea in Insulam-Jordánis in Diœcési Tolosána translátum, in Ecclésia collegiáta sancti Martíni religiósè asservátur.

Oratio.

DEus, qui beáto Odóni Abbáti in via perfectiónis Evangélicæ incédere et álios dedúcere tribuísti; ejus intercessióne gressus nostros dírige secundùm elóquium tuum, ut viam mandatórum tuórum dilatáto corde currámus: Per Dóminum nostrum.

DIE XX.

In Festo

SANCTI EADMUNDI,

Angliæ Regis et Mártyris.

Semiduplex.

Omnia ut in Communi unius Martyris. Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. Fortitúdo, *p.* vij. *Oratio*, Deus, qui, *infrà.*

Lectio ij.

Ex S. Abbone Floriac. et Matth. Westminst.

EAdmundus, apud véteres Sáxones in Anglia orientáli, régiâ stirpe oriundus, hæreditário jure ac populórum votis ad regnum vocátus, non tàm dignitáte quàm virtútum ómnium splendóre refulsit. Subditórum felicitáti et tranquillitáti invígilans, in id totus incumbébat ut religio coleréture, leges custodirentur, Deo ab ómnibus servirétur. Páuperum pater, viduárum ac pupillórum defensor, oppressórum patrónus, adulatórum ac delatórum infensíssimus hostis, ómnium sibi amó-

rem ac veneratiónem conciliávit. Cùm sub tanto príncipe dulci pace fruerentur Angli, Ingwárus Danórum princeps súbitò in Angliam írruens, cuncta devastáre cœpit. Regem, ab Ecclésia, in qua humi prostrátus orábat violenter eductum, contrà jus fasque caténis vincíri jubet, mox flagellis ac fústibus cædi, Régiam majestátem lædere non véritus.

Lectio iij.

INter hæc Athléta Christi, ore seréno nomen Jesu indesinenter invocábat, quod Bárbari molestè ferentes in furórem versi, sanctum regem ad palum alligárunt, et quasi ad signum ludendo telis totum ejus corpus confodérunt. Cùm autem in confessióne ac invocatióne nóminis Jesu constanter persísteret, jussu Ingwári cápite truncátus est. Corpus ejus in Sylvam à Bárbaris projectum, ut à feris devorarétur, divínitùs servátum est, ac post discessum Ingwári repertum, unà cum venerando cápite à paucis qui supérerant christiánis decenter sepultum, extructumque désuper parvum Oratórium, cui labéntibus séculis successit augústior Basílica, in qua sacræ relíquiæ multis miráculis claruérunt. Témpore autem Philippi secundi Fránciæ Regis, Ludovícus ejus fílius ab Anglia revertens, secum asportâsse dícitur sacra pignora, ac dùm Tolósam obsíderet in basílica sancti Saturníni, quæ tunc erat extra muros, deposuisse. Sacrum hoc corpus véneraus Tolosána plebs, capsam ei, décimo séptimo século, promísit, ut à peste tunc deflagrante liberarétur. Emisso voto, plaga cessávit: capsa argéntea data est, in quam solémniter sacras relíquias hac ipsâ die anno Dómini millésimo sexcentésimo quadragésimo quarto, Cárolus de Montechallo Ecclésiæ Tolosánæ Præsul, tránstulit. Pretiósum hoc depósitum in hac theca religiósè etiamnùm asservat prædicta Basílica.

Oratio.

DEus, qui beátum Eadmundum, per martyrii palmam, à terréno principátu ad cœlestem glóriam transtulisti; concéde propítius, ut quod ipsi præstitit inter tormenta constántiam, adversùs hostis antíqui incitamenta nos fortes efficiat, nomen Dómini nostri Jesu Christi Fílii tui: Qui tecum vivit et regnat in unitáte, etc.

VESPERÆ de sequenti.

DIE XXI.

In Festo

PRÆSENTATIONIS

B. MARIÆ.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. FIliæ Jerúsalem, 5. C. Nuntiáte Dilecto meo quia amóre lángueo. *Cant.* 5.

Ant. 6. F. Totus desiderábilis, talis est Dilectus meus; et ipse est amícus meus. *Cant.* 5.

Ant. 2. D. Indica mihi, quem díligit ánima mea, ubi pascas. *Cant.* 1.

Ant. 4. d. Quis mihi det te, ut invéniam te? Apprehendam te, et me docébis. *Cant.* 8.

Ant. 3. g. Trahe me: post te currémus in odórem unguentórum tuórum. *Cant.* 1.

CAPITULUM. *Is.* 56.

HÆc dicit Dóminus: Qui elégerint quæ ego vólui, et tenúerint fœdus meum, dabo eis in domo mea, et in muris meis locum: nomen sempiternum dabo eis, quod non períbit.

℟. Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intùs; * Afferentur Regi vírgines post eam in lætítia et exultatióne: † Adducentur in templum Regis. ℣. Unus de Angelis locútus est mecum, dicens: Veni, et ostendam tibi sponsam: * Afferentur. Glória. † Adducentur. *Ps.* 44. *Apoc.* 21.

HYMNUS.

QUàm pulchrè gráditur fília príncipis,
Templi cùm próperat límina tángere!
Prælúdit melióri
Quam mox óffert hóstiam.
E matris grémio, Núminis in sinum
Infans non dúbiis pássibus ádvolat:
Virgo Núminis ara,
Aris víctima sístitur.
Sponso membra Deo móllia dévovet,
Cordis Virgínei dédicat íntima:
Verbo débita mater,
Verbo víscera cónsecrat.
Tecum cuncta Deo pródiga dùm voves,
Numen, Virgo, tui péctoris íncola,
Quanto fénore pensat
Terræ quæ bona déspicis!
Sit supréma tibi glória Trínitas;
Quo Virgo téneram se vovet hóstiam,
Puri Flamen amóris,
Fac nos jam tibi vívere.
Amen.

℣. Unam pétii à Dómino, hanc requíram; ℟. Ut inhábitem in domo Dómini. *Ps.* 26.

Ad Magníficat.

Ant. J. Circuíbam, quærens sapiéntiam, ut mihi illam assúmerem; et ádii Dóminum. *Sap.* 8.

Oratio,

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. Eadmundi, Mart. Ant. Justum. ℣. Posuisti, *p.* xiv. *Oratio*, Deus, qui, *suprà.*

Ad Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum Maríæ fílium, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

INfans pulsa recens matris ab úbere,
Abscondi tácitis quærit in átriis :
Templum virgo futúra,
Templi crescit in ædibus.
In blanda réquie, plena negótio,
Uni nota Deo vívere cógitat :
Hic, pro lacte parentis,
Sugit Núminis úbera.
Sic auróra novi núntia lúminis,
Primo manè latet núbibus óbsita ;
Mox solem paritúra,
Plenum qui réferat diem.
Sol in virgíneo péctore prævíis
Ardórem rádiis súscitat íntimum :
Hoc fœcunda calóre
Virtus ínsita gérminat.
Ut fert prima novis múnera fróndibus
Arbos irrígui fontis in álveo ;
Fructum Virgo datúra,
Sese flóribus índuit.

Sit supréma tibi glória,
Trínitas ;
Quo Virgo téneram se vovet hóstiam,
Puri Flamen amóris,
Fac nos jam tibi vívere.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. *f.* Præcépit mihi qui creávit me ; et in habitatióne sancta corùm ipso ministrávi. *Eccli.* 24.

Ant. 3. *a.* Quasi cypressus exaltáta sum in monte Sion, et quasi terebinthus extendi ramos meos ; et rami mei honóris et grátiæ. *Eccli.* 24.

Ant. 6. *c.* Quasi vitis fructificávi suavitátem ódoris ; et flores mei fructus honóris et honestátis. *Eccli.* 24.

℣. Ego sicut olíva fructífera in domo Dei ; ℟. Sperávi in misericórdia Dei. *Ps.* 51.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. En dilectus meus lóquitur mihi : * Surge, própera, amíca mea, columba mea, formósa mea ; et veni. ℣. Ecce sto ad óstium, et pulso : si quis aperúerit mihi, intrábo ad illum : * Surge. *Cant.* 2. *Apoc.* 3.

Post ij. Lect. ℟. Surgam, et quæram quem díligit ánima mea : * Donec aspíret dies, vadam ad montem myrrhæ, et ad collem thuris. ℣. Dicit mihi : Tempus propè

est. Etiam vénio citò : * Donec. *Cant.* 3 *et* 4. *Apoc.* 22.

Post iij. Lect. ℟. Gaudens gaudébo in Dómino, et exultábit ánima mea in Deo meo ; * Quia índuit me vestimentis salútis, quasi sponsam ornátam monílibus suis. ℣. Magníficat ánima mea Dóminum, et exultávit spíritus meus in Deo salutári meo ; * Quia. Glória. * Quia. *Is.* 61. *Luc.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. C. Quàm pulchra es, amíca mea, quàm pulchra es ! Oculi tui columbárum. *Cant.* 4.

Ant. 8. c. Ostende mihi fáciem tuam, sonet vox tua in áuribus meis ; vox enim tua dulcis, et fácies tua decóra. *Cant.* 2.

Ant. 2. D. Favus distillans, lábia tua : mel et lac sub lingua tua ; et odor vestiméntorum tuórum sicut odor thuris. *Cant.* 4.

℣. Myrrha, et gutta, et cásia à vestimentis tuis : ℟. Ex quibus delectavérunt te fíliæ regum. *Ps.* 44.

Absol. et Bened. de B. M. V.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

Homil. 2. *de Laud. Virg. Matr. vel super* Missus est. *n.* 1. *Lectio iv.*

DEo hujúsmodi decébat natívitas, quâ non nisi de Vírgine nascerétur : talis congruébat et Vírgini partus, ut non páreret nisi Deum. Proindè Factor hóminum, ut homo fíeret, nascitúrus de hómine, talem sibi ex ómnibus débuit delígere, imò cóndere matrem, qualem et se decére sciébat, et sibi nóverat placitúram. Vóluit ítaque esse vírginem, de qua immaculáta immaculátus procéderet, ómnium máculas purgatúrus : vóluit et húmilem, de qua mitis et húmilis corde prodíret, harum in se virtútum necessárium ómnibus saluberrimumque exemplum ostensúrus. Dedit ergò Vírgini partum, qui ei jam antè et virginitátis inspiráverat votum, et humilitátis prærogáverat méritum.

℟. Audi, fília ; et inclína aurem tuam, et * Oblíviscere pópulum tuum, et domum patris tui : et concupíscet Rex decórem tuum, quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. ℣. Dóminus tecum, María ; ne tímeas. * Oblíviscere. *Ps.* 44. *Luc.* 1.

Lectio v. Homil. 3. *n.* 3.

MEritò autem concupívit Rex decórem Vírginis. Fécerat enim quidquid longè ánteà præmónita fúerat à patre suo David, dicente sibi : Audi, fília, et vide ; et inclína aurem tuam, et obli-

víscere pópulum tuum, et domum patris tui : et si hoc féceris, concupiscet Rex decórem tuum. Audívit quippè, et vidit, non ut quidam qui audientes non áudiunt, et vidéntes non intélligunt : sed audívit et crédidit, vidit et intellexit ; et inclinávit aurem suam ad obediéntiam, et cor suum ad disciplínam : et oblíta est pópulum suum, et domum patris sui ; quia nec pópulum suum augére prolis successióne, nec dómui patris sui relínquere curávit hærédem.

℟. Quòd relíqueris paréntes tuos, reddet tibi Dóminus pro ópere tuo : et * Plenam mercédem recípias à Dómino Deo tuo, ad quem venísti, et sub cujus confugísti alas. ℣. Benedicta tu, et beáta quæ credidísti : * Plenam. *Ruth.* 2. *Luc.* 1.

Lectio vj. *n.* 7.

O Virgo prudens ! quis te docuit Deo placére virginitátem ? Ubi audíeras, Volo vos omnes esse, sicut et meipsum ? et, Bonum est hómini, si sic permáneat secundùm meum consílium ? De vírginibus, inquit, præceptum non hábeo, consílium autem do. Tu verò, non dicam præceptum, sed nec consílium, nec exemplum : nisi quòd únctio docébat te de ómnibus ; ac Sermo Dei vivus et éfficax, antè tibi factus magister quàm fílius, priùs instruxerit mentem, quàm indúerit carnem. Christo ergò dévoves te exhibére vírginem, et nescis quòd ipsi exhibéri te opórteat étiam matrem. Eligis in Israel esse contemptíbilis, et ut illi pláceas cui te probâsti, maledíctum incúrrere sterilitátis : et ecce maledíctio benedictióne commutátur, sterílitas fœcunditáte recompensátur.

℟. Custódiet Dóminus Deus pactum tibi, * Et misericórdiam quam jurávit pátribus tuis ; † Benedicetque fructui ventris tui. ℣. Invenísti grátiam apud Deum, * Et. Glória. † Benedicetque. *Deut.* 7. *Luc.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Sub umbra illíus quem desideráveram, sedi ; et fructus ejus dulcis gútturi meo. *Cant.* 2.

Ant. 7. c. Introduxit me Rex in cellária sua : ordinávit in me caritátem. *Cant.* 1 *et* 2.

Ant. 4. E. Ego dilecto meo, et dilectus meus mihi, qui páscitur inter lília. *Cant.* 6.

℣. Defécit caro mea et cor meum : ℟. Deus cordis mei, et pars mea Deus in æternum. *Ps.* 72.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo témpore, loquente Jesu ad turbas, extollens vocem quædam múlier de turba, dixit illi: Beátus venter qui te portávit. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

De sancta Virg. c. 3 et 4.

BEátior María percipiendo fidem Christi, quàm concipiendo carnem Christi. Nam et dicenti cuídam, Beátus venter qui te portávit; ipse respondit: Imò beáti qui áudiunt verbum Dei, et custódiunt. Déniquè frátribus ejus, id est, secundùm carnem cognátis, qui non in eum credidérunt, quid prófuit illa cognátio? Sic et materna propínquitas nihil Maríæ profuisset, nisi felíciùs Christum corde quàm carne gestâsset. Ipsa quoque virgínitas ejus ideò grátior et acceptior, quia Christus, priusquàm conciperétur, jam Deo dicátam de qua nascerétur, elégit. Hoc índicant verba quæ sibi fœtum annuntianti Angelo María réddidit: Quómodò, inquit, fiet istud, quóniam virum non cognosco? quod profectò non díceret, nisi Deo Vírginem se antè vovisset.

℟. Dictum est à Dómino per Prophétam: Ecce Virgo in útero habébit, et páriet fílium: * Et vocábunt nomen ejus, Emmánuel, quod est interpretátum, nobiscum Deus. ℣. Dícite fíliæ Sion: Ecce Salvátor tuus venit: * Et. *Matth.* 1. *Is.* 62.

Lectio viij. Cap. 5.

NOn est ergò cur Dei Vírgines contristentur, quòd étiam ipsæ, virginitate servátâ, matres carnis esse non possunt. Illum enim solum virgínitas decenter párere posset, qui in sua nativitáte parem habére non posset. Verúmtamen ille uníus sanctæ Vírginis partus ómnium sanctárum Vírginum est decus. Et ipsæ cum María matres Christi sunt, si Patris ejus fáciunt voluntátem. Hinc enim et María laudabíliùs atque beátiùs Christi mater est, secundùm suprà memorátam ejus sententiam: Quicumque fácit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse mihi frater, et soror, et mater est.

℟. Dixit Deus: Benedícam ei, et ex illa dabo Fílium; * Et ait Deus: Páriet Fílium, et constítuam pactum meum illi in fœdus sempiternum. ℣. Dixit María: Virum non cognosco; * Et ait. *Gen.* 17. *Luc.* 1.

Lectio ix. Cap. 11.

NEc nos hoc in virgínibus prædicámus, quòd vírgines sunt, sed quòd Deo dicátæ piâ continéntiâ vírgines. Nam, quod non témerè díxerim, felícior mihi vidétur nupta múlier, quàm virgo nuptúra. Habet enim jam illa quod ista adhùc cupit, præsertìm si nondùm vel sponsa cujusquam sit. Illa uni studet placére, cùi data est: hæc multis, incerta cui danda est; hoc uno pudicítiam cogitatiónis defendit à turba, quòd non adúlterum, sed marítum quærit in turba. Illa ígitur virgo conjugátæ méritò præponitur, quæ nec multitúdini se amandam propónit, cum amórem unius ex multitúdine inquírit, nec se uni jam compónit invento, cógitans quæ sunt mundi, quómodò pláceat viro; sed speciósum formâ præ fíliis hóminum sic amávit, ut quia eum sicut María concípere carne non posset, ei corde concepto étiam carnem íntegram custódiret.

℟. Múlier de turba dixit Jesu: Beátus venter qui te portávit, et úbera quæ suxisti. At ille dixit: Quinímò, * Beáti qui áudiunt verbum Dei, et custódiunt illud. ℣. Immortálitas est in cognatióne sapiéntiæ, et præcláritas in communicatióne sermónum ipsíus, * Beáti. Glória. * Beáti. *Luc.* 11. *Sap.* 8.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Immola Deo sacrifícium laudis, ℟. Et redde Altíssimo vota tua. *Ps.* 49.

AD LAUDES.

Ant. 1. PArs mea Dóminus, dixit ánima mea: bonus est ánimæ quærenti illum. *Thren.* 3.

Ant. 2. D. Quæsívi sapiéntiam palàm in oratióne mea: antè templum postulábam pro illa. *Eccli.* 51.

Ant. 4. E. A juventúte mea investigábam eam: inclinávi módicè aurem meam, et excépi illam. *Eccli.* 51.

Ant. 7. d. Multam invéni.

Canticum. Zach. 2.

De adventu Christi prophétia.

LAuda, et lætáre, fília Sion; * quia ecce ego vénio, et habitábo in médio tuî, ait Dóminus.

Et applicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa; * et erunt mihi in pópulum, et habitábo in médio tuî.

Et scies quia Dóminus exercítuum * misit me ad te.

Et possidébit Dóminus Judam partem suam in terra sanctificáta; * et éliget adhùc Jerúsalem.

Síleat omnis caro à fácie Dómini, * quia con-

surrexit de habitáculo sancto suo.

Ant. Multam invéni in me sapiéntiam, et multùm proféci in ea : danti mihi sapiéntiam, dabo glóriam. *Eccli.* 51.

Ant. 6. F. In voce laudis immolábo tibi : quæcumque vovi, reddam Dómino. *Jonæ* 2.

CAPITULUM. *Eccles.* 4.

CUstódi pedem tuum, ingrédiens domum Dei, et appropinqua ut áudias.

HYMNUS.

O Sancte Sanctórum, Deus,
Quàm pura sese dévovet,
Ignóta prisco fœderi,
Tuas ad aras hóstia!

Affláta sancto Spíritu
María virgo, cœlibis
Amóri vitæ, pérpeti
Se castitáti dévovet.

Prolis coæternæ Patri
Futúra mater, Cœlitum
Paráre Regi nésciens
Festínat aulam péctoris.

Exósa pompas séculi
Latére, nesciri studet,
Solo, placére cui cupit,
Deo frui beátior.

Hinc quanta posthàc vírginum.
Surrexit in terris seges!
Laus quanta despectæ priùs
Adjecta continéntiæ?

Præsta, beáta Trínitas,
Dono potentis grátiæ,
Simus fidéles, et pudor
Certo supersit cándidus.
Amen.

℣. Dóminus abscondit me in tabernáculo suo : ℟. Protexit me in abscóndito tabernáculi sui. *Ps.* 26.

Ad Benedictus.

Ant. 3. a. Dábitur illi fídei donum electum, et sors in templo Dei acceptíssima ; bonórum enim labórum gloriósus est fructus, et quæ non cóncidat radix sapiéntiæ. *Sap.* 3.

Oratio.

DEus, qui beátam Maríam semper vírginem, Spíritûs sancti habitáculum, in templo præsentári voluisti ; præsta, quæsumus, ut ejus intercessióne in templo glóriæ tuæ præsentári mereámur : Per Dóminum..... in unitáte ejusdem.

AD HORAS, Doxologia :

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 5. a. Pars mea.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Quæsívi.

CAPITULUM. *Sap.* 6.

CUra disciplínæ diléctio est, et diléctio custódia legum illíus est : custodítio autem legum

consummátio incorruptiónis est ; incorrúptio autem facit esse próximum Deo.

℟. *br.* Propter innocéntiam * Suscepisti me , Deus. Propter. ℣. Et confirmásti me in conspectu tuo * in æternum. * Suscepisti. Glória. Propter. *Ps.* 40.

℣. Adhæsit ánima mea post te ; ℟. Me suscépit déxtera tua. *Ps.* 62.

AD SEXTAM.

Ant. 4. E. A juventúte mea.

Capitulum. *Eccli.* 17.

COgnosce justítias et judícia Dei , et sta in sorte propositiónis et oratiónis altíssimi Dei. In partes vade séculi sancti , cum vivis et dántibus confessiónem Deo.

℟. *br.* Exaudi , Dómine , vocem deprecatiónis meæ , * Dùm oro ad te. Exaudi. ℣. Dùm extollo manus meas * ad templum sanctum tuum , * Dùm. Glória. Exaudi. *Ps.* 27.

℣. Circúmdabo altáre tuum , Dómine ; ℟. Ut áudiam vocem laudis , et enarrem universa mirabília tua. *Ps.* 25.

AD NONAM.

Ant. 6. F. In voce.

Capitulum. *Judith* 10.

DEus patrum nostrórum det tibi grátiam , et omne consílium tui cordis suâ virtúte corróboret ; ut gloriétur super te Jerúsalem , et sit nomen tuum in número sanctórum et justórum.

℟. *br.* Apud te laus mea * In ecclésia magna. Apud te. ℣. Vota mea reddam * in conspectu timéntium eum , * In ecclésia. Glória. Apud te. *Ps.* 21.

℣. Innocentes et recti adhæsérunt mihi , ℟. Quia sustínui te. *Ps.* 24.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. F. O Quàm pulchra est casta generátio ! Immortális est enim memória illíus ; quóniam et apud Deum nota est , et apud hómines. *Sap.* 4.

Ant. 5. C. Casta generátio in perpétuum coronáta triumphat , incoinquinatórum certáminum præmium vincens. *Sap.* 4.

Ant. 8. C. Felix est stérilis ; et incoinquináta habébit fructum in respectióne animárum sanctárum. *Sap.* 3.

Ant. 1. D. Omnis ponderátio non est digna continentis ánimæ. *Eccli.* 26.

Ant. 7. a. Non omnes cápiunt verbum istud , sed quibus datum est. *Matth.* 19.

Capitulum. 1. *Cor.* 7.

DE virgínibus præceptum Dómini non hábeo ; consílium autem do , tanquàm misericórdiam consecútus à Dómino , ut sim fidélis.

[*Ubi fit ritu solemni :* Allelúia, allelúia. ℣. Fecisti viríliter, et confortátum est cor tuum, eò quòd castitátem amáveris. Allelúia. *Judith* 15.]

HYMNUS.

AVe, maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper Virgo,
Felix cœli porta.
Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace.
Mutans Evæ nomen.
Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis ;
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.
Monstra te esse matrem ;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.
Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos
Mites fac et castos.
Vitam præsta puram,
Iter para tutum ;
Ut videntes Jesum,
Semper collætémur.
Sit laus tibi, Christe,
Cujus Virgo parens :
Laus par sit et Patri ;
Sit par tibi, Flamen.
Amen.

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus : ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Manus Dómini confortávit te ; et ídeò eris benedicta in æternum. *Judith* 15.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Comm. sanctæ Cæciliæ, Virginis et Mart. Ant. Infirma mundi. ℣. Deus præcinxit me, *p.* liv. *Oratio*, Deus, qui nos, *infrà.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Ego dilecto meo, et ad me convérsio ejus. *Cant.* 7.

Hymnus, Virgíneis títulis, *p.* xcij.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. a. Vox dilecti mei pulsantis : Aperi mihi, soror mea, immaculáta mea. *Cant.* 5.

DIE XXII.

In Festo

SANCTAE CAECILIAE,

Vírginis et Mártyris.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex S. Greg. Mag. Fortun. Anast. Biblioth. et Baron.

CAECília in virginitátis propósito, et in fídei confessióne, Dei múnere sic roboráta est, inquit sanctus Gregórius Magnus in Sacramentário, ut nec ætátis lúbrico ab intentióne mutarétur, nec blandimentis carnálibus demulcerétur, nec sexûs fragilitáte deterrerétur, nec tormentórum immanitáte vincerétur ; sed servando córporis ac mentis integritátem, cum virginitátis et martyrii palma ætérnam mererétur adipísci beatitúdinem. Hæc una est ex quátuor celebérri-

mis Ecclésiæ Occidentális Virgínibus martyrio coronátis, quarum nomen antíquitùs insertum est in Cánone Missæ. Corpus ejus in cœmetério Prætextáti, extra urbem viâ Appiâ, vel initio sepultum est, vel illùc translátum. Cùm autem rumor increbuisset sanctæ Vírginis corpus, Astulfo Longobardórum rege Romam obsidente, ab hóstibus furto fuisse ablátum; Pascáli Pontífici pro more Vigílias celebranti, et antè Confessiónem sancti Petri Dei laudes canenti, anno octingentésimo vigésimo primo, Cæcíliam apparuisse scribit Anastásius, et quo in loco sepulta esset indicâsse. Is, cùm sanctæ Mártyris corpus in sepulcro áureis indumentis velátum, et ad ejus pedes linteámina ejusdem sánguine aspersa reperisset; illud magno cum honóre intrà muros tránstulit in Ecclésiam quam sub ejus nómine Gregórius Magnus extrúxerat. Ibì Cæcíliæ corpus, unà cum sanctórum Valeriáni, Tibúrtii et Máximi, Urbáni quoque ac Lúcii Pontíficum corpóribus, sub altári collocávit.

Lectio iij.

EAm Ecclésiam Paulo Sfondráto Cardinále exornante, vetus excavátum foramen detectum est, pérvium ad corpus sanctæ Mártyris, per quod fidéles sudaríola solébant demíttere, quæ è sepulcri contactu vim restituendæ sanitátis haurírent. Marmóreum ítaque ibì monumentum inventum est; et in eo arca cypréssina pénitùs illæsa, dúctili clausa opérculo, in qua sanctum jacébat Cæcíliæ corpus séricis pannis involútum, qui cùm essent depressi, situm córporis ostendébant. Sérica quoque fila auro intertexta, circà corpus ejus reperta sunt; et ad pedes, vela sánguine mádida. Visumque est, non, ut ássolet in sepulcro, resupínum corpus; sed ut in lecto, jacens supra dextrum latus. Tùm Clemens octávus, die ipsâ sanctæ Martyri sacrâ, post oblátum ritu solemni Missæ sacrifícium, ministério Diaconórum adjútus, thecam argénteam détulit in Confessiónem; in eáque cypréssinam arcam, quæ venerandum vírginis corpus continébat, collocávit; et in lapídeo monumento utramque ita simul compósitam inclúsit, anno Dómini millésimo quingentésimo nonagésimo nono.

Oratio.

DEus, qui nos beátæ Cæcíliæ vírginis et mártyris tuæ solemnitáte

lætíficas ; da, ut cujus natalítia cólimus, virtútem quoque passiónis imitémur : Per Dóminum.

VESPERÆ, à Capitulo de sancto Clemente, Papa et Martyre, ut in Communi unius Mart. p. vij, *exceptis quæ sequuntur.*

℣. Sperent in te, qui novérunt nomen tuum, Dómine, ℟. Quóniam non dereliquisti quærentes te. *Ps.* 9.

Ad Magníficat.

Ant. 8. *G.* Clemens adjútor meus laborávit mecum in Evangélio ; cujus nomen est in libro vitæ. *Philipp.* 4.

Oratio, Deus, qui nos ánnuâ, *infrà.*

Fit Commem. sanctæ Cæciliæ, Ant. Casta generátio. ℣. Conféssio, *p.* lxj. *Oratio*, Deus, qui nos beatæ, *suprà.*

DIE XXIII.

In Festo

SANCTI CLEMENTIS, Papæ et Mártyris.

Semiduplex.

Ex libro sancti Irenæi Epíscopi et Mártyris, adversùs Hæreses.

Lib. 3. *cap.* 3. *Lectio ij.*

POst Anaclétum, tértio loco ab Apóstolis episcopátum sortítur Clemens, qui et vidit ipsos Apóstolos, et cóntulit cum eis, cùm adhùc insonantem prædicatiónem Apostolórum, et traditiónem antè óculos habéret. Non solus ; adhùc enim multi supérerant tunc ab Apóstolis docti. Sub hoc ígitur Clemente, dissensióne non módicâ inter eos qui Corinthi essent fratres, factâ, scripsit quæ est Romæ Ecclésia potentíssimas lítteras Corínthiis, ad pacem eos cóngregans, et réparans fidem eórum, et annúntians quam in recenti ab Apóstolis recéperant traditiónem. Huic Clementi succédit Evaristus. [Obiit autem, juxtà Hierónymum, tértio Trajáni anno ; et nóminis ejus memóriam jam tùm extructa Romæ ejus témpore Ecclésia usquè hódiè conservat.]

Ex Epístola sancti Clementis Papæ et Mártyris, ad Corínthios.

Epist. 1. *n.* 7. *Lectio iij.*

NOn tantùm, dilecti, ut vos moneámus, scríbimus ; sed étiam ut nos ipsi commonefaciámus : in eódem enim stádio versámur ; et certámen idem nobis impósitum est. Quocircà relinquámus inánes et vanas curas, atque veniámus ad gloriósam et venerábilem sanctæ vocatiónis nostræ régulam. Quis inter vos generósus ? quis miséricors ? quis caritátis plenus ? dicat : Si propter me sedítio, et discórdia, et schísmata ; discédo, ábeo

quocumque voluéritis, et fácio quæ à plebe mandántur; solum ovíle Christi in pace degat cum constitútis Epíscopis. Qui hoc fécerit, sibi magnum decus in Dómino comparábit, et omnis locus eum suscípiet: Dómini est terra et plenitúdo ejus. Hæc, qui divínam, ac cujus nunquàm pœnitet vitam vivunt, fecérunt et fácient. Multos inter nos cognóvimus, qui seipsos in víncula conjecérunt, ut álios redímerent. Multi seipsos in servitútem dedérunt, et accepto prétio suî, álios cibârunt.

AD LAUDES.

℣. Dóminus protector vitæ meæ: ℟. A quo trepidábo? *Ps.* 26.

Ad Benedictus.

Ant. 3. a. In Evangélio labóro usquè ad víncula, quasi malè óperans; sed verbum Dei non est alligátum. 2. *Tim.* 2.

Oratio.

DEus, qui nos annuâ beáti Clementis Mártyris tui atque Pontíficis festivitáte lætíficas; præsta, quæsumus, ut ipso intercedente, cállidâ hostis incursióne devictâ, perveníre ad gáudia mereámur æterna: Per.

VESPERÆ, à Capitulo de sancto Chrysogono, Martyre, ut in Communi unius Mart. p. vij. *Oratio*, Ad defensiónem, *infrà.*

Fit Commemor. sancti Clementis, Ant. Confirmábat Ecclésias, præcípiens custodíre præcepta Apostolórum et Seniórum. *Act.* 15.

℣. Annuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna: ℟. Ecce lábia mea non prohibébo; Domine, tu scîsti. *Ps.* 39.

Oratio, Deus, qui nos, *suprà.*

DIE XXIV.

In Festo

SANCTI CHRYSOGONI, Mártyris.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Actis S. Anastasiæ ap. Sur. et S. Adonis Mart.

CHrysógonus, post longa víncula et cárceres Romæ pro Christi confessióne tolerátos, jubente Diocletiáno, Aquiléiam perductus, postquàm ejusdem nec blandítiis, nec minis à propósito deterréri pótuit, ad Aquas gradátas secúri percussus est. Corpus ejus projectum in mare, paulò post inventum, Zóilus présbyter sepelivit in ædibus suis. Vetus est Romæ títulus sancti Chrysógoni, cujus ménti o fit in Concílio Románo sub Symmacho, et à Gregório Magno in Epístolis. Hanc ædem Gregórius Papa tértius adornávit, et munéribus auxit. Ejus autem nomen quod per Illyricum, et in Africa

étiam célebre fuit, Cánoni Missæ quo toto jam Ecclésia Occidentális útitur, à primis témporibus insertum est.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 159. *al.* 17. *de verbis Apostoli. n.* 8.

Lectio iij.

INvénimus fórsitan áliquos qui præpónant justítiæ delectatiónem voluptátibus et delectatióni córporis sui: qui autem pro illa pœnas, dolóres, mortemque contemnat, putas est áliquis in vobis? Saltèm cogitémus, quod profitéri non audémus. Quid cogitámus? ubì cogitámus? Míllia Mártyrum ádjacent óculis nostris, ipsi veri amatóres perfectíque justítiæ. De illis dictum est: Omne gáudium existimáte, fratres mei, cùm in tentatiónes várias incidéritis; scientes quòd probátio fídei vestræ patiéntiam operátur; patiéntia autem opus perfectum habet. Quid addi potest, ut opus perfectum hábeat? Amat, ardet, fervet, calcat ómnia quæ delectant, et transit: venit ad áspera, horrenda, truculenta, minántia, calcat, frangit et transit. O amáre! ô ire! ô sibi períre! ô ad Deum perveníre! Qui ánimam suam amat, perdet illam; et qui perdíderit ánimam suam propter me, in vitam æternam invéniet illam. Sic armandus est amátor justítiæ, sic armandus est amátor invisíbilis pulchritúdinis.

Oratio.

AD defensiónem fidélium, quæsumus, Dómine, dexteram tuæ majestátis extende; et ut perpétuâ pietátis tuæ protectióne muniantur, sancti Mártyris tui Chrysógoni contínua pro his non desit intercéssio: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, etc.

VESPERÆ, à Capitulo de sancta Catharina, Virg. et Mart. Oratio, Omnípotens, *in Communi, p.* lix.

Fit Commemoratio sancti Chrysogoni, Mart. Ant. Justum. ℣. Posuisti, *p.* xiv. *Oratio*, Ad defensiónem, *ut suprà.*

DIE XXV.

In Festo

SANCTAE CATHARINAE, Virgínis et Mártyris.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Bolland. Tillem. et Fleury.

CAtharínæ, seu AEcatherínes, vírginis et mártyris memóriam singulári cultu jamprídèm venerátur Orientális Ecclésia; ejusque corpus in Sina Arábiæ monte reli-

giósè servátur. Paulus Latrensis nóbilis Anachoréta, qui médio século décimo óbiit, ejus festum diem summâ imprímis solemnitáte célebrábat. Sequenti século, Símeon in monte Sina mónachus, consuétam Richardi Normánniæ ducis eleemósynam quæsitúrus, Rothómagum venit; ac secum allátas beátæ Catharínæ relíquias in monastério supra montem urbi vicínum ædificáto depósuit. Indè cœpit beátæ Mártyris cultus per Gállias propagári. Obiit Símeon anno millésimo tricésimo quinto, apud Tréviros reclúsus, et inter Sanctos cólitur.

Ex libro sancti Cypriáni, Epíscopi et Mártyris, de disciplína et hábitu Vírginum.

Edit. Baluz. ann. 1726.

Lectio iij.

NEminem Christiánum decet, et máximè vírginem non decet claritátem ullam computáre carnis et honórem; sed solum appétere sermónem Dei, et bona in æternum mansúra complecti. Aut si in carne sit gloriandum, tunc planè quandò in nóminis confessióne cruciátur; quandò fórtior fémina viris torquéntibus invenítur; quandò ignes, aut cruces, aut ferrum, aut béstias pátitur ut coronétur. Illa sunt carnis pretiósa monília, illa córporis ornamenta melióra.

Oratio, Omnípotens, *in Communi*, *p.* lix.

VESPERÆ, *à Capitulo de sancto Lino*, *Papa et Mart. ut in Communi unius Martyris. Oratio*, Quæsumus, *infrà.*

Fit Commem. sanctæ Catharinæ, *Virg. et Mart. Ant.* Casta generátio. ℣. Conféssio, *p.* lxj. *Oratio*, Omnípotens, *p.* lix.

DIE XXVI.

In Festo

SANCTI LINI,

Papæ et Mártyris.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Apost. Paulo, S. Irenæo, et Eusebio.

LInus, Póntifex Románus, unus est ex sanctis illústribus qui in Cánone Missæ memorantur. Ejus mentiónem habet sanctus Paulus in secunda ad Timótheum Epístola. Hic Ecclésiam Románam secundus à sancto Petro rexit, téstibus sancto Irenæo et Eusébio, usquè ad annum Vespasiáni décimum, Christi septuagésimum octávum. Successit autem ei Anaclétus, vulgáto nómine Cletus. Florus et Usuardus sancti Lini memóriam ponunt die vigésimâ tértiâ Septembris: Ado

Viennensis hâc vigésimâ sextâ Novembris.

Ex libro sancti Irenæi, Epíscopi et Mártyris, adversùs hæreses.

Lectio iij.

Lib. 3. *cap.* 3. *n.* 2 *et* 3.

MAximæ et antiquíssimæ et ómnibus cógnitæ, et gloriosíssimis duóbus Apóstolis Petro et Paulo Romæ fundátæ et constitútæ Ecclésiæ, eam quam habet ab Apóstolis traditiónem et annuntiátam ab homínibus fidem, per succes*siónes Episcopórum* pervenientem usquè ad nos, indicantes; confúndimus omnes eos qui quoquo modo, vel per suî placéntiam malam, vel vanam glóriam, vel per cæcitátem et malam sententiam, præterquàm oportet, cólligunt. Ad hanc enim Ecclésiam, propter potentiórem principalitátem necesse est omnem convenire Ecclésiam, hoc est, eos qui sunt úndiquè fidéles; in qua semper ab his qui sunt úndiquè, conserváta est ea quæ est ab Apóstolis tradítio. Fundantes ígitur et instruentes beáti Apóstoli Ecclésiam, Lino Episcopátum administrandæ Ecclésiæ tradidérunt. Hujus Lini Paulus in his quæ sunt ad Timótheum Epístolis méminit. Successit autem ei Anaclétus.

Oratio.

QUæsumus, omnípotens Deus, ut nos virtúte sancti Spíritûs, et ad credendum fáciles, et ad confitendum fortes effícias; qui beáto Lino Pontífici, propter verbum tuum et testimónium Jesu, ánimam suam pónere tribuísti: Per eumdem Dóminum.... in unitáte ejusdem Spíritûs.

DIE XXVIII.

In Vigília

SANCTI SATURNINI.

Simplex.

Officium fit de Feria ut in Psalterio, additis quæ sequuntur.

AD NOCT. Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente; ex tribus fiunt duæ.

℟. *ex Proprio de Tempore.*

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 10.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Euntes prædicáte, dicentes, Quia appropinquávit regnum cœlórum. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Lib. 18. *de Civ. Dei. c.* 50.

PRimùm se ab Jerúsalem diffúdit Ecclésia, et cùm in Judæa atque Samaría plúrimi credidissent, et in álias gentes itum est, eis annuntiántibus Evangélium, quos

Christus sicut luminária et aptáverat verbo, et accénderat Spíritu sancto. Déniquè per ipsos, non solùm qui eum et antè passiónem et post resurrectiónem víderant et audíerant, verùm étiam post óbitum eórum, per pósteros eórum, inter horréndas persecutiónes et vários cruciátus ac fúnera Mártyrum prædicátum est toto orbe Evangélium, contestante Deo signis, et ostentis, et váriis virtútibus, et Spíritûs sancti munéribus; ut pópuli géntium credentes in eum qui pro eórum redemptióne crucifixus est, christiáno amóre venerárentur sánguinem Mártyrum, quem diabólico furóre fudérunt.

℟. Euntes prædicáte, dicentes: Quia appropinquávit regnum cœlórum. * Qui récipit vos, me récipit; et † Qui me récipit, récipit eum qui me misit. ℣. Salvábo vos, et éritis benedíctio; nolíte timére. * Qui récipit vos. Glória. † Qui me récipit. *Matth.* 10. *Zachar.* 8.

AD LAUDES.

℣. In Deo sperávi; ℟. Non timébo quid fáciat mihi homo. *Ps.* 55.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. Nolíte timére eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere. *Matth.* 10.

Preces flexis genibus.

Oratio.

CONcéde nobis, quæsumus, omnípotens Deus, ventúram beáti Saturníni Mártyris tui atque Pontíficis solemnitátem cóngruis prævenire honóribus, eamdemque digno pietátis affectu celebráre: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

Fiant Suffragia.

VESPERÆ de Festo sequenti.

DIE XXIX.

IN FESTO

SANCTI SATURNINI,

MARTYRIS,

TOLOSANORUM APOSTOLI ET PROTOPRÆSULIS,

ECCLESIÆ ABBATIALIS NECNON URBIS PATRONI.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. D. Mittam ex eis qui salváti fúerint ad gentes, ad eos qui non audiêrunt de me, et non vidérunt glóriam meam. *Is.* 66.

Ant. 2. D. Seminábo eos in pópulis, et confortábo eos in Dómino; et in nómine ejus ambulábunt. *Zach.* 10.

Ant. 3. a. Scient germen eórum in médio populórum: omnes qui víderint eos, cognoscent illos, quia isti sunt semen cui benedixit Dóminus. *Is.* 61.

Ant. 4. E. Annuntiábunt glóriam meam géntibus, et addúcent fratres vestros de cunctis géntibus donum Dómino. *Is.* 66.

Ant. 5. a. Incurvábitur sublímitas hóminum; et elevábitur Dóminus solus in die illa; et idóla pénitùs conterentur. *Is.* 2.

CAPITULUM. *Is.* 49.

HÆc dicit Dóminus Deus: Ecce levábo ad gentes manum meam, et ad pópulos exaltábo signum meum. Et áfferent fílios tuos in ulnis, et fílias tuas super húmeros portábunt.

℟. Dóminus Deus nunc magnificábitur usquè ad términos terræ: * Et erit in die illa, dicit Dóminus, períre fáciam sculptília tua, et non adorábis ultrà ópera mánuum tuárum. ℣. Géntibus missum est hoc salutáre Dei, et ipsi áudient: * Et. Glória Patri. *Repetitur* ℟. Dóminus, *usquè ad* ℣. *Mich.* 5. *Act.* 28.

Hymnus.

Lux redit terris, tibi sacra, Præsul,
Lux Tolosánæ celebranda genti:
Tu bonus nostros, (tua nos propágo,)
Excipe cantus.
Nostra gens per te modò Christiána
Se tibi debet, tibi cessit error,
Luce lustrâsti pópulos sub alta
Nocte jacentes.
Dæmonum cultus, simulácra divûm,
Sacra cum fanis, et adhùc madentes
Sórdido, vili pécudum cruóre,
Díruis aras.
Hìc labor magnus, sed enim feróces
Et reluctantes pópulos docéri,
Et jugo Christi, tibi pœna major
Súbdere gentes.
Impias gentes tenet obstinátus
Error, et densis frúitur ténebris:
Fers diem; vulsis melióra spinis
Sémina mandas.
Cáritas urget: malè contumáces
Increpas audax; hóminem Deumque
Prædicas Christum, nece qui piávit
Crímina mundi.
Hunc Deum ligno crucis in probróso
Mórtuum rident; resonáre Christum
Non tamen cessas; cúpidus vicissìm
Fúndere vitam.
Laus tibi, cuncti moderátor orbis,
Præmiis duros récreans labóres,
Quem fides veri studiósa, Trinum
Credit et Unum.
Amen.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus ℟. Virtúte multâ. *Ps.* 67.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. *duplicanda.* Ecce super montes pedes evangelizantis, et annuntiantis pacem. Célebra, Juda, festivitátes tuas, et redde vota tua. *Nahum.* 1.

Oratio, Deus, qui, *ut infrà ad Laudes.*

Ad Completorium, *Psalmi et Capitulum de Feria. Cetera ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum qui de ténebris nos vocávit in admirábile lumen suum, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 2.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

O Vos, unánimes Tectósagum chori,
Justis Pontíficem tóllite láudibus;
Cujus tincta fuit sánguine cívitas,
Sancto pláudite Mártyri.

Hûc de sede Petri, sic
pietas jubet,
Desertâ pátriâ, venit
Apóstolus;
Nostris mortíferâ nocte
jacéntibus
Portat lúmina pátribus.
Cæcis qui pópulis attúlerat diem,
Tetro nil méritus cárcere cláuditur;
Sed prodest hóminum quid furor ímpotens?
Ultrò víncula cóncidunt.
Liber, plus pópulis quàm sibi rédditus,
Cœlesti ténebras lúmine díscutit;
Et quos dura premit, lóngaque sérvitus,
Hos Christi súbigit jugo.
Crescit sancta fides, fana solo ruunt:
Hìnc sævit rábies in ténerum gregem:
Inter mille lupos diræ ávidos necis
Jus pastóris erat mori.
Patri máxima laus, máxima Fílio;
Amborumque sacro máxima Flámini,
Cujus præsídio prælia sústinet
Fortis Tectósagum parens. Amen.

Psalmi de Dominica.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* Audívi vocem Dómini dicentis: Quem mittam? et quis ibit nobis? Et dixi: Ecce ego, mitte me. *Is.* 6.

Ant. 3. a. Dixit Dóminus ad me: Ecce dedi verba mea in ore tuo; ecce constítui te hódiè super gentes, ut evellas et plantes. *Jerem.* 1.

Ant. 6. F. Dóminus dixit mihi: In gentes nunc ego mitto te, aperíre óculos eórum, ut convertantur à ténebris ad lucem. *Act.* 26.

℣. Laudáte Dóminum, omnes gentes: ℟. Laudáte eum, omnes pópuli. *Ps.* 116.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli, ad Thessalonicenses.

Lectio j. Cap. 1.

GRátias ágimus Deo semper pro ómnibus vobis, memóriam vestri facientes in oratiónibus nostris sine intermissióne, mémores óperis fídei vestræ, et labóris, et caritátis, et sustinéntiæ spei Dómini nostri Jesu Christi, antè Deum et Patrem nostrum: scientes, fratres dilecti à Deo, electiónem vestram; quia Evangélium nostrum non fuit ad vos in sermóne tantùm, sed et in virtúte, et in Spíritu sancto, et in plenitúdine multa, sicut scitis quales fuérimus in vobis propter vos. Et vos imitatóres nostrî facti estis et Dómini, excipientes verbum in tribulatióne multa, cum gáudio Spíritûs sancti; ita ut facti sitis forma ómnibus credéntibus.

℟. Factum est verbum Dómini ad eum, dicens: * Surge, et vade in civitátem magnam, et prædica in ea prædicatiónem quam ego loquor ad te. ℣. Dixit Spíritus mihi ut irem nihil hæsitans: * Surge. *Jon.* 3. *Act.* 11.

Lectio ij. Cap. 1 et 2.

IN omni loco fides vestra, quæ est ad Deum, profecta est; ita ut non sit nobis necesse quidquam loqui. Ipsi enim de nobis annúntiant qualem introítum habuérimus ad vos; et quómodò conversi estis ad Deum à simulácris, servíre Deo vivo et vero, et expectáre Fílium ejus de cœlis, quem suscitávit ex mórtuis, Jesum, qui erípuit nos ab ira ventúra. Nam ipsi scitis, fratres, introítum nostrum ad vos, quia non inánis fuit; sed antè passi et contuméliis affecti, sicut scitis.

℟. Cùm venissem propter Evangélium Christi, et óstium mihi apertum esset in Dómino, non hábui réquiem: * Deo autem grátias, qui semper triumphat nos in Christo Jesu, et odórem notítiæ suæ manifestat per nos in omni loco. ℣. Dóminus vóluit ut sanctificáret pópulum suum, et magnificáret legem, et extólleret: * Deo. 2. *Cor* 2. *Is.* 42.

Lectio iij.

FIdúciam habúimus in Deo nostro, loqui ad vos Evangélium Dei in multa sollicitúdine. Exhortátio enim nostra, non de erróre, neque de immundítia, neque in dolo; sed, sicut probáti sumus à Deo, ut crederétur nobis Evangélium, ita lóquimur; non quasi homínibus placentes, sed Deo qui probat corda nostra. Neque enim aliquandò fúimus in sermóne adulatiónis, sicut scitis; neque in occasióne avarítiæ, Deus testis est; nec quæréntes ab homínibus glóriam, neque à vobis, neque ab áliis; cùm possémus vobis óneri esse ut Christi Apóstoli; sed facti sumus párvuli in médio vestrûm, tanquàm si nutrix fóveat fílios suos. Ita desiderantes vos, cúpidè volebámus trádere vobis non solùm Evangélium Dei, sed étiam ánimas nostras, quóniam carissimi nobis facti estis.

℟. Usquè ad vos pervenímus in Evangélio Christi, * Non gloriantes in aliénis labóribus; spem autem habentes crescentis fídei vestræ in vobis magnificári, étiam in illa quæ ultrà vos sunt evangelizáre. ℣. Dóminus Deus oppróbrium pópuli sui áuferet de universa terra: exultábimus et læ-

tábimur in salutári ejus, * Non. Glória Patri. *Repetitur* ℟. Usquè ad vos, *usquè ad* ℣. 2. *Cor.* 10. *Is.* 25.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Fide obedívit in locum exíre, quem acceptúrus erat in hæreditátem. *Hebr.* 11.

Ant. 5. a. Surrexit, et ábiit juxtà verbum Dómini; et cœpit introíre in civitátem. *Jonæ* 3.

Ant. 8. c. Incitabátur spíritus ejus in ipso, videns idololátriæ déditam civitátem. *Act.* 17.

℣. Omnes dii géntium dæmónia; ℟. Dóminus autem cœlos fecit. *Ps.* 95. Ex passióne sancti Saturníni Tolosáni Epíscopi et Mártyris.

Lectio iv.

Apud Ruinardum, è variis Cod. Mss.

TEmpore illo, quo post corpóreum Salvatóris Dómini nostri adventum, exortus in ténebris sol justítiæ splendóre fídei illumináre occidentálem plagam cœperat, Décio et Grato consúlibus, primum et summum Christi Tolósa cívitas sanctum Saturnínum habére cœpit Sacerdótem. Cùmque dicto Epíscopo ad Ecclésiam id témporis párvulam juxtà Capitólium, quod inter domum suam et domum Dei, frequens itus esset et réditus; sancti viri præséntiam sustinére fallax dæmonum turba non pótuit; et ut erant multa simulácra nonnullis adumbráta phantásiis ad sacrílega obséquia, et sollícita consuléntium vota, cœpérunt in siléntio permanére. Cuncti ítaque sacrílegæ superstitiónis antístites consulentes undè in númina sua venisset inusitáta tacitúrnitas, áudiunt à quodam religiónis nostræ inimíco, novam néscio quam surrexisse sectam superstitiónis gentilitátis inimícam, quæ Christiána appellátur, et in deórum suórum excídium niterétur: hujus fídei esse Epíscopum Saturnínum, cujus ad conspectum deórum suórum ora siluissent.

℟. Dixit Dóminus illi: Lóquere, et ne táceas, propter quod ego sum tecum, * Quóniam pópulus est mihi multus in hac civitáte. ℣. Verbum meum non revertétur ad me vácuum; sed fáciet quæcumque vólui, et prosperábitur, * Quóniam. *Act.* 18. *Is.* 55.

Lectio v.

INter hæc, cùm magna fuisset hóminum multitúdo congregáta, et paráto ad víctimam tauro, deos suos litatióne tàm ingentis hóstiæ vel redúcere cúperent, vel pro-

pitiáre, ecce ipsum Saturnínum ad officium solemne venientem, unus è turba éminùs agnoscit, et dicit: En ipsum adversárium cúltibus nostris; nostram páriter deorumque nostrórum vindicémus injúriam, quos jam nunc aut sacrificando placet, aut moriendo lætíficet. Ad tàm sacrílegæ vocis impulsum, sanctum virum omnis insaniéntium turba circumdat, et presbytero uno, ac duóbus diáconis, per fugam lapsis, ad Capitólium solus attráhitur. Cùmque immoláre dæmóniis cogerétur, clarâ voce testátur: Unum et verum Deum novi; huic laudis hóstias immolábo. Deos vestros dæmones scio, quos incassùm non tàm hóstiis pécudum, quàm animárum vestrárum mórtibus honorátis. Quómodò vultis ut eos ego tímeam à quibus, ut áudio, dícitis me timéri?

℟. Circumdántibus eum discípulis, surgens intrávit civitátem: * Cùmque evangelizâssent civitáti, et docuissent multos, confirmábant ánimas discipulórum, exhortantes ut permanérent in fide. ℣. Adjuvábant eum fratres ejus; et directa est salus in manu ejus: * Cùmque. *Act.* 14. 1. *Mach.* 3.

Lectio vj.

AD sancti Epíscopi vocem, tauro illo qui fúerat víctimæ præparátus fune circumacto et post terga demisso, pedes sancti viri ílligant, actumque stímulis acrióribus taurum de superióri Capitólii parte in plana præcípitant. Nec mora, inter primos descensûs ipsíus gradus cápite collíso, cerebróque excusso, et omni córpore laceráto, dignam Deo ánimam Christus excépit. Exánime verò corpus usquè ad eum locum tauro furente perductum est, ubi duæ muliérculæ, sexûs infirmitátem fídei virtúte vincentes, et viris ómnibus fortióres beáti viri córpus condidérunt.

℟. Cùm sumpsisset cor ejus audáciam propter vias Dómini, étiam excelsa et lucos ábstulit, * Et misit de suis ut docérent in civitátibus. ℣. Credidérunt quot quot erant præordináti ad vitam æternam; disseminabátur autem verbum Dómini per universam regiónem, * Et. Glória. *Repetitur* ℟. Cùm sumpsisset, *usquè ad* ℣. 2. *Paral.* 17. *Act.* 13.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. a. Evangélium nostrum non fuit ad vos in sermóne tantùm, sed et in virtúte, et in Spíritu

sancto, et in plenitúdine multa. 1. *Thess.* 1.

Ant. 4. E. Etsi áliis non sum Apóstolus, sed tamen vobis sum; nam signáculum Apostolátûs mei vos estis in Dómino. 1. *Cor.* 9.

Ant. 5. C. Quæ est nostra spes, aut gáudium, aut coróna glóriæ? Nonnè vos ante Dóminum Jesum? vos enim estis glória nostra et gáudium. 1. *Thess.* 2.

℣. Magnificávit Dóminus fácere nobiscum: ℟. Facti sumus lætantes. *Ps.* 125.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio vij. Cap. 16.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Euntes in mundum universum prædicáte Evangélium omni creatúræ. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Tom. V. Serm. 233. *al.* 86. *n.* 1 *et* 3.

AUdîstis, quid díxerit Dóminus discípulis suis post resurrectiónem. Misit eos ad Evangélium prædicandum, et factum est; prædicátum est Evangélium, pervénit ad nos. Bréviter constítuit nobis, loquens discípulis suis, quid faciámus, quid sperémus. Ait enim: Qui credíderit, et baptizátus fúerit, salvus erit. Exígitur à nobis fides, offertur salus. Erígite fidem, evígilet cor vestrum: *recordámini* hóminem, in quo decepti sumus: recordámini hóminem, à quo redempti sumus. Ille homo numquid Fílius hóminis? Adam homo erat, fílius hóminis non erat. Ideò Dóminus Christus assíduè se dicit Fílium hóminis, ut fáciat nos recordári hóminem qui non fuit fílius hóminis; ut recordémur in *illo* mortem, in *isto* vitam; in illo peccátum, in isto remissiónem peccatórum; in illo vínculum, in isto libertátem; in illo damnatiónem, in isto absolutiónem.

℟. Scitis quáliter unumquemque vestrûm (sicut pater fílios suos) deprecántes vos et consolántes, testificáti sumus ut ambularétis dignè Deo, * Qui vocávit vos in suum regnum et glóriam. ℣. Oculi vestri vidérunt ómnia ópera Dómini magna quæ fecit, ut custodiátis universa mandáta illíus, * Qui. 1. *Thess.* 2. *Deut.* 11.

Lectio viij. n. 4 *et* 5.

SAlvátor venit: mórtuus est, sed mortem occídit: finívit in se quam timebámus; suscépit illam, et occídit illam. Ubi est

mors ? Quære in Christo, jam non est ; sed fuit, et mórtua est ibi. O vita mors mortis ! Bono ánimo estóte ; moriétur et in nobis. Quod præcessit in cápite, reddétur in membris : moriétur et in nobis mors. Sed quandò ? In fine séculi, in resurrectióne mortuórum quam crédimus : Qui enim credíderit, et baptizátus fúerit, ipse salvus erit. Séquere quod tímeas : Qui autem non credíderit, condemnábitur. Ergò mors moriétur in nobis, victúra est in damnátis. Ubi mors nésciet mortem, sempiterna mors erit, quia ætérna tormenta erunt. In nobis moriétur, et non erit. Vultis nosse ? Dico vobis pauca verba triumphántium, ut habeátis quod meditémini, quod corde cantétis, quod toto ánimo sperétis, quod fide et bono ópere requirátis.

℟. Cùm apud vos essémus, prædicebámus vobis passúros nos tribulatiónes, sicut et factum est, et scitis : * Ideò consoláti sumus in omni necessitáte et tribulatióne nostra per fidem vestram. ℣. Vos scitis quanta ego et fratres mei fécimus, et angústias quales vídimus : * Ideò consoláti. *1. Thess.* 3. 1. *Mach.* 13.

Lectio ix. *n.* 5.

AUdíte verba triumphántium, quandò non erit mors. Paulus Apóstolus dicit : Oportet corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, et mortále hoc indúere immortalitátem. Tunc fiet sermo qui scriptus est : Absorpta est mors in victória. Ista est mors mortis : absorbébitur, ut non appáreat. Gáudeant triumphantes, gáudeant ; dicant quod séquitur : Ubi est, mors, victória tua ? ubi est, mors, acúleus tuus ? ubi est ? Nonnè confrégit illum Dóminus meus ? O mors, quandò Dómino meo hæsisti, tunc et mihi periisti. Istâ salúte salvus erit qui credíderit, et baptizátus fúerit : qui autem non credíderit, condemnábitur. Fúgite condemnatiónem, amáte et speráte salútem ætérnam.

℟. Non in vácuum cucurri, neque in vácuum laborávi ; * Sed etsi immolor supra sacrifícium, et obséquium fídei vestræ, gáudeo, et congrátulor ómnibus vobis ; idipsum autem et vos gaudéte, et congratulámini mihi. ℣. Non mihi contingat párcere ánimæ meæ in omni témpore tribulatiónis ; Sed. Glória Patri. *Repetitur* ℟. Non in vácuum, *usquè ad* ℣. *Philip.* 2. 1. *Mach.* 13.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Dóminus dabit voci suæ vocem virtútis : ℟. Date glóriam Deo. *Ps.* 67.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 3. a. VEnérunt qui cógerent immoláre, et accéndere thura, et à lege Dei discédere ; et dixérunt ei : Accéde, et fac sicut omnes gentes. 1. *Mach.* 2.

Ant. 5. C. Respondens, ait : Non colo idóla manufacta, sed viventem Deum, qui creávit cœlum et terram, et habet potestátem omnis carnis. *Dan.* 14.

Ant. 7. *d.* Levavérunt vocem suam dicentes : Tolle de terra hujúsmodi ; non enim fas est eum vívere. *Act.* 22.

Ant. 4. E. Vir ætáte provectus.

CANTICUM. Baruch 5.

Prophetia de electorum vocatione ab oriente sole usquè ad occidentem.

EXue te, Jerúsalem, stolâ luctûs et vexatiónis tuæ ; * et índue te decóre et honóre ejus, quæ à Deo tibi est, sempiternæ glóriæ.

Circúmdabit te Deus diplóide justítiæ, * et impónet mitram cápiti honóris æterni.

Deus enim ostendet splendórem suum in te * omni qui sub cœlo est.

Nominábitur enim tibi nomen tuum à Deo in sempiternum : * Pax justítiæ, et honor pietátis.

Exurge, Jerúsalem, et sta in excelso, * et circúmspice ad orientem ;

Et vide collectos fílios tuos ab oriente sole usquè ad occidentem, * in verbo Sancti gaudentes Dei memóriâ.

Exiérunt enim abs te pédibus ducti ab inimícis : * addúcet autem illos Dóminus ad te, portátos in honóre sicut fílios regni. [*Et dicitur per Octavam, quandò fit de ea.*]

Ant. Vir ætáte provectus, et vultu decórus, gloriosíssimam mortem complectens, voluntáriè præíbat ad supplícium. 2. *Mach.* 6.

Ant. 1. D. Intuens quemádmodùm, oportéret accédere, patienter sústinens, destinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. 2. *Mach.* 6.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 1.

SIcut abundant passiónes Christi in nobis, ita et per Christum abundat consolátio nostra : sive autem tribulámur, pro vestra exhortatióne et salúte ; sive consolámur, pro vestra consolatióne.

HYMNUS.

HEu ! te, sancte Senex, quis fúror ímpetit ! Cur plebs imméritam te rapit ad necem ?

Nil

Nil morum grávitas, nil venerábilis
Frontis caníties movet.
Tauro turba fremens álligat éffero
Artus; moxque gradus per Capitólii
Præceps dejíceris, non tímidus mori,
Qui Christo móreris duce.
Urbem per médiam, víctima nóbilis,
Raptáris lácero córpore púlchrior:
Dùm fers tanta, siles; córporis ímmemor,
Cœlum mente præóccupas.
Quò te cumquè furor bárbarus ábripit,
Fusus vulnéribus signat iter cruor;
Quo, sparso véluti sémine, léctior
Surgit Christíadum seges.
Cœlo quos génuit Pontífícis cruor,
Nos, ô Tectósages, fúndere sánguinem,
Quandò pace datâ non licet, hunc juvet
Saltèm móribus ássequi.
Saturníne, tibi tóllimus en manus;
Si te nostra movent, áspice súpplices:
Nos, ô sancte Pater, te cúpidos sequi
Duc, regnas ubì, fílios.
Da te, summe Pater, tólleré láudibus;
Da te, Christe, sequi, láurea Mártyrum;
Per te, Numen Amor, frigída péctora
Sacris ígnibus árdeant.
Amen.

℣. In memória æterna erit justus; ℟. Ab auditióne mala non timébit. *Ps.* 111.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. *duplicanda.* Ad supplícium trahebátur; sed cùm plagis perimerétur, ingémuit, et dixit: Dómine, manifestè tu scis quia duros córporis sustíneo dolóres; secundùm ánimam verò propter timórem tuum libenter hæc pátior. 2. *Mach.* 6.

Oratio.

Deus, qui beáti Saturníni Mártyris tui atque Pontíficis prædicatióne, de incredulitátis ténebris, nos vocásti in admirábile Evangélii lumen; fac ut ejus intercessióne, crescámus in grátia et cognitióne Dómini nostri Jesu Christi: Qui tecum vivit et regnat in unitáte, etc.

AD HORAS, Doxologia:

Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

[*Dicitur per Octav. præterquàm in Officio Dominicæ et diei Octavæ.*]

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 3. a. Venérunt.

In ℟. *br.* ℣. Qui es auctor fídei, * et consummátor. *Hebr.* 12.

Canon proprius, p. clxxj.

AD TERTIAM.

Ant. 5. C. Respondens.

Capitulum. *Act.* 17.

GEnus cùm simus Dei, non debémus æstimáre auro, aut argento, aut lapídi sculptúræ artis, et cogitatiónis hóminis, divínum esse símile.

℟. *br.* Magnus Dóminus, * et laudábilis nimìs, * Allelúia, allelúia. Magnus. ℣. Terríbilis est * super omnes deos, * Allelúia. Glória. Magnus. *Ps.* 95.

℣. Confundantur omnes qui adórant sculptília, ℟. Et qui gloriantur in simulácris suis. *Ps.* 96.

AD SEXTAM.

Ant. 7. *d.* Levavérunt.

Capitulum. 2. *Tim.* 4.

NEmo mihi áffuit; sed omnes me dereliquérunt: non illis imputétur. Dóminus autem mihi ástitit, et confortávit me.

℟. *br.* Dóminus mihi adjútor; * non timébo quid fáciat mihi homo, * Allelúia, allelúia. Dóminus. ℣. §Dóminus mihi adjútor; * et ego despíciam inimícos meos, * Allelúia. Glória Patri. Dóminus. *Ps.* 117.

℣. Dóminus illuminátio mea et salus mea; quem timébo? ℟. Dóminus protector vitæ meæ; à quo trepidábo? *Ps.* 26.

AD NONAM.

Ant. 1. D. Intuens.

Capitulum. *Act.* 20.

NIhil véreor, nec fácio ánimam meam prætiosiórem quàm me, dúmmodò consummem cursum meum, et ministérium verbi quod accépi à Dómino Jesu, testificári Evangélium grátiæ Dei.

℟. *br.* In Deo * faciémus virtútem, * Allelúia, allelúia. In Deo. ℣. Et ipse ad níhilum dedúcet * tribulantes nos, * Allelúia. Glória Patri. In Deo. *Ps.* 59.

℣. In nómine tuo, Dómine, ℟. Spernémus insurgentes in nobis. *Ps.* 43.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. Hic est.

Psalmus 109.

Christi divinitas, regnum et sacerdotium.

DIxit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis;

Donec ponam inimícos tuos, * scabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero antè lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non

pœnitébit eum : * Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis : * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas : * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet : * proptéreà exaltábit caput.

Ant. Hic est qui fuit in Ecclésia cum pátribus nostris, qui accépit verba vitæ dare nobis. *Act.* 7.

Ant. 3. E. Ipse est.

PSALMUS 115.

Calix salutaris accipiendus : vota Domino reddenda.

CRédidi, propter quod locútus sum ; * ego autem humiliátus sum nimìs.

Ego dixi in excessumeo : * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino * pro ómnibus quæ retríbuit mihi ?

Cálicem salutáris accípiam, * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coràm omni pópulo ejus : * pretiósa in conspectu Dómini mors Sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus : * ego servus tuus, et fílius ancillæ tuæ.

Dirupisti víncula mea : * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspectu omnis pópuli ejus, * in átriis domûs Dómini, in médio tuî, Jerúsalem.

Ant. Ipse est directus divínitùs in pœniténtiam gentis, et tulit abominatiónes impietátis. *Eccli.* 49.

Ant. 6. F. Máximus.

PSALMUS 123.

Ecclesiæ à periculis ereptæ gratiarum actio.

NIsi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israel ; * nisi quia Dóminus erat in nobis,

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutissent nos.

Cùm irascerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuisset nos.

Torrentem pertransívit ánima nostra, * fórsitan pertransîsset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedictus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra sicut passer erepta est * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus est ; * et nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. Máximus in salútem electórum Dei, quam glóriam adeptus est! *Eccli.* 46.

Ant. 5. C. Ossa ipsíus.

PSALMUS 124.

Fidelium Deus ipse tutela: iniqui perituri.

QUi confídunt in Dómino, sicut mons Sion: * non commovébitur in æternum, qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus, et Dóminus in circúitu pópuli sui, * ex hoc nunc, et usquè in séculum;

Quia non relinquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum; * ut non extendant justi ad iniquitátem manus suas.

Bénefac, Dómine, bonis, * et rectis corde.

Declinantes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem: * pax super Israel.

Ant. Ossa ipsíus visitáta sunt, et post mortem prophetavérunt. *Eccl.* 49.

Ant. E. Non recédet.

PSALMUS 125.

In Deo exultant fideles, quia magnificè cum eis egit.

IN convertendo Dóminus captivitátem Sion, * facti sumus sicut consoláti.

Tunc replétum est gáudio os nostrum, * et lingua nostra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobiscum: * facti sumus lætantes.

Converte, Dómine, captivitátem nostram, * sicut torrens in austro.

Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Euntes ibant et flebant, * mittentes sémina sua.

Venientes autem vénient cum exultatióne, * portantes manípulos suos.

Ant. Non recédet memória ejus, et nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem. *Eccli.* 39.

CAPITULUM. *Hebr.* 13.

MEmentóte præpositórum vestrórum, qui vobis locúti sunt verbum Dei: quorum intuentes éxitum conversatiónis, imitámini fidem.

Allelúia, allelúia. ℣. Salvum fecit Dóminus Christum suum; exáudiet illum de cœlo sancto suo. Allelúia. *Ps.* 19.

HYMNUS.

CHristo dùm frúitur pars mélior tuî,
Dùm subjecta tibi sídera déspicis,
Vix hìc indécori rellíquias tegit
Tellus ímpia céspite.
Ignótus pópulis non eris ámpliùs:
Quo tellus húmili te ténuit loco,
Surgunt templa tuo dédita nómini,
Altis æmula núbibus.
Ultor nempè Deus córpora mártyrum

Condi pulvéreo non pátitur situ
Tristes exúvias; oppróbrium necis
Summis pensat honóribus.
O dulcis píetas, dígnaque láudibus,
Altári médio quæ pósuit tui
Urnam, sancte Pater, córporis hóspitam.
Urbi præsídium et decus!
Quorum te méritis consóciat fides,
Illis te cómitem martyrium dedit;
Illórum túmulo nunc quoque cónderis,
Nunquàm dispar Apóstolis.
Hic stas perpétuus Martyr, et immolas
Tritum corpus adhùc: non satis est tibi
Unâ morte mori; jugis ut hóstia
Christo júngeris hóstiæ.
Talis depósiti nos sumus, et tuæ
Custódes fídei: nos super éxcuba
Ex illa spécula; de cáthedra doce
Plenus Núnine Póntifex.
Da te, summe Pater, tóllere láudibus;
Da te, Christe, sequi, láurea Mártyrum;
Per te, Numen Amor, frígida péctora
Sacris ígnibus árdeant.
Amen.

℣. Pretiósa in conspectu Dómini ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

Ad Magníficat.

Ant. J. *duplicanda.* Hic est fratrum amátor et pópuli; hic est qui multùm orat pro pópulo et universa civitáte. 2. *Mach.* 15.

Oratio, Deus, qui, *suprà ad Laudes.*

Pro Commem. S. Andreæ Apostoli,

Ant. Invénit Andréas fratrem suum Simónem, et dicit ei: Invenímus Messíam, et adduxit eum ad Jesum. *Joan.* 1.

℣. Dóminus virtútum nobiscum; ℟. Susceptor noster Deus Jacob. *Ps.* 45.

Oratio, Majestátem, *infrà ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capitulum de Dominica.

Ant. 5. a. Occupábit salus muros tuos, et portas tuas laudátio; et erit tibi Dóminus in lucem sempiternam. *Is.* 60.

Doxol. Uni sit et trino Deo, *ut suprà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 7. G. Consolátus est Dóminus pópulum suum: parávit bráchium sanctum suum in óculis ómnium géntium. *Is.* 52.

DIE XXX.

In Festo

SANCTI ANDREÆ,

Apóstoli.

Duplex-majus.

Omnia de Communi

Apostolorum, exceptis quæ sequuntur.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Evangelio et Historia Ecclesiastica.

ANdréas Bethsáidæ natus, qui est Galilææ vicus, frater Petri, discípulus Joannis Baptistæ, cùm eum de Christo dicentem audîsset, Ecce Agnus Dei, secútus Jesum, fratrem quoque suum ad eumdem perduxit. Cùm pósteà unà cum fratre piscarétur in mari Galilææ, ambo à prætereunte Christo vocáti illis verbis, Veníte post me, fáciam vos fíeri piscatóres hóminum; nullam interponentes moram, et relictis rétibus, secúti sunt eum. Post cujus resurrectiónem et ascensiónem, Andréas in Scythia prædicávit. Cùmque in Græciam pervenisset, multis ab idolórum cultu ad Christum colendum adductis, urbem Patras in Achaía, suâ morte nobilitávit. Ejus relíquias Constántius Imperátor, ex voto Constantíni patris, anno vigésimo regni sui Constantinópolim transferri, et in augustíssimo Apostolórum templo collocári curávit; undè pósteà decerpta pignora diversis locis quasi vitæ sémina dispersa sunt.

Sermo S. Petri Chrysol.

Sermo 133. *Lectio v.*

BEátus Andréas hódiè moriendo pro Dómino, toto virtútis gradu Domínicis incumbit hærére vestígiis. Nec eum cursus fáciat dísparem fratri, quem natúra símilem, vocátio sócium, parem grátia ipsa perfécerat. Ad unam vocem Dómini, sicut ille, patrem, pátriam, censum relíquit. Solum est quòd témpore Domínicæ passiónis fugit; sed neque hoc impar, quia non est grávius fúgere quàm negáre. Sed æquávit frátres vénia, quos sic discréverat culpa. Nam crucem quam refúgerant, pósteà conjunctis víribus, ardenter invádunt; ut undè reátum súmpserant, indè conscénderent cœlum, indè præmium súmerent et corónam. Petrus namquè crucem, árborem conscendit Andréas; ut qui Christo cómpati gestiébant, in semetipsis figúram, formamque ipsíus exprímerent passiónis, et redempti ligno consummarentur ad palmam. Sic Andréas noster, etsi cedit órdini, præmio tamen non cedit et labóri.

Sermo S. Bernardi Abb.

Serm. 2. *de S. Andr. n.* 1.

Lectio vj.

BEáti Andréæ Apóstoli solémnitas hódiè celebrátur: quam si piâ solli-

citúdine perscrutémur, multa invenímus in ea, quæ ædíficent ánimas nostras. In ipso síquidèm conversiónis suæ inítio, magnum nobis perfectæ obediéntiæ præstat exemplum, quod quidèm Christiánis ómnibus necessárium. Sola enim est cáritas quæ obediéntiam gratam facit et acceptábilem Deo; hílarem quippè datórem díligit Deus. Undè autem in Andréa jamjam moritúro tàm spirituális mens fuit, tàm fervens cáritas, ánimus tàm robustus? Planè Spíritus erat qui adjuvábat infirmitátem ejus, per quem diffundebátur in corde ipsíus cáritas fortis ut mors, imò et fórtior morte. Cujus ô si et nos partícipes inveniámur! Et sicut beáto Andréæ crucem et mortem ipsam; sic nobis quoque labórem, et pœniténtiam nostram fáceret, non solùm non molestam, sed étiam desiderábilem atque omninò delectábilem esse.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 4.

IN illo témpore, ambulans Jesus juxtà mare Galilææ, vidit duos fratres, Simónem qui vocátur Petrus, et Andréam fratrem ejus, mittentes rete in mare. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

5. *in Ev. habita in Bas. S. Andreæ, die nat. ejus. n.* 1.

AUdîstis, fratres caríssimi, quia ad unius jussiónis vocem Petrus et Andréas, relictis rétibus, secúti sunt Redemptórem; et ad unum Dómini præceptum, hoc quod possidére videbantur, oblíti sunt. In cœlo jam sedet, qui de conversióne nos ádmonet: jam jugo fídei colla Géntium súbdidit, jam mundi glóriam stravit, jam ruínis ejus crebrescéntibus, districti sui judícii diem propinquantem denúntiat: et tamen superba mens nostra non vult hoc spontè desérere, quod quotídiè perdit invíta. Quid ergò, fratres caríssimi, quid in ejus judício dictúri sumus, qui ab amóre præsentis séculi, nec præceptis flectimur, nec verbéribus emendámur?

Lectio viij. *n.* 2.

SEd fortassè áliquis tácitis sibi cogitatiónibus dicit: Ad vocem Domínicam uterque iste piscátor quid aut quantùm dimísit, qui penè nihil hábuit? Sed hac in re, fratres caríssimi, affectum debémus pótiùs pensáre quàm censum. Multum, relíquit, qui sibi nihil retínuit: multum relíquit,

qui quantúmlibèt parùm, totum deséruit. Certè nos et hábita cum amóre possidémus, et ea quæ mínimè habémus, ex desidério quærimus. Multum ergò Petrus, et Andréas dimísit, quandò uterque étiam desidéria habendi derelíquit.

Lectio ix. *n. 4.*

QUia ergò, fratres carissimi, beáti Andréæ Apóstoli natalítia celebrámus, debémus imitári quod cólimus. Ostendat nostræ obséquium devotiónis, immutátæ solémnitas mentis: despiciámus quæ terréna sunt, relictis temporálibus, mercémur ætérna. Si autem necdùm possúmus relínquere própria, saltèm non concupiscámus aliéna. Si necdùm mens nostra accénditur igne caritátis, in ambitióne sua hábeat frenum timóris; ut profectûs sui pássibus vegetáta, dùm ab alienórum appetítu compéscitur, quandòque ad própria contemnenda perdúcátur, adjuvante Dómino nostro Jesu Christo.

AD LAUDES.

℣. Mihi adhærére Deo bonum est, ℟. Pónere in Dómino Deo spem meam. *Ps.* 72.

Ad Benedictus.

Ant. 3. a. Erant Petrus et Andréas piscatóres, et ait illis Jesus: Veníte post me, et fáciam vos fíeri piscatóres hóminum. At illi contínuò, relictis rétibus, secúti sunt eum. *Matth.* 4.

Oratio.

MAjestátem tuam, Dómine, supplíciter exorámus, ut sicut Ecclésiæ tuæ beátus Andréas Apóstolus éxtitit prædicátor et rector; ita apud te sit pro nobis perpétuus intercessor: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

Fit Commem. de Octava S. Saturnini. Ant. Ad supplícium. ℣. In memória. *Oratio*, Deus, qui, *p.* 601.

AD II. VESPERAS.

℣. Quid mihi est in cœlo, et à te quid vólui super terram? ℟. Deus cordis mei, et pars mea Deus in æternum. *Ps.* 72.

Ad Magníficat.

Ant. 4. d. Omnia detrimentum feci, ut Christum lucrifáciam, ad cognoscendum illum, et virtútem resurrectiónis ejus, et societátem passiónum illíus, configurátus morti ejus. *Philipp.* 3.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. de Octava S. Saturnini. Ant. Hic est. ℣. Pretiósa, *p.* 605. *Oratio*, Deus, qui, *ut suprà*, *p.* 601.

FESTA DECEMBRIS.

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
S. SATURNINI.

Semiduplex.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur. Psalmi de Feria in toto Officio.

AD OFFICIUM NOCT.

Tres Antiph. ℣. et ℟℟. *ex Nocturno diei, secundùm Feriam, omisso ritu solemni.*

Lectio j. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

Lectio ij et iij, ut infrà in qualibet die.

AD LAUDES.

Canticum de Die.

Ant. sola 4. E. Vir ætáte provectus, et vultu decórus, gloriosíssimam mortem complectens, voluntáriè præíbat ad supplícium. 2. *Mach.* 6.

AD HORAS.

Non dicitur Allelúia *in* ℟℟. *brevibus.*

AD VESPERAS.

Ant. sola 2. D. Hic est qui fuit in Ecclésia cum pátribus nostris, qui accépit verba vitæ dare nobis. *Act.* 7.

Post Capitulum omittitur Allelúia, *cum* ℣.

COMPLETORIUM, *ut suprà, p.* 605.

DIE 1.
DE OCTAVA.

Ex enarratióne sancti Augustíni Epíscopi, super Psalmos.

In Ps. 96. *n.* 2. *Lectio ij.*

CŒpit fervére per Judæam Ecclésia Christi, ubi fervúerat oppróbrium Christi; et restitúta est terra ejus. Sed quia díxeratipse, Hábeo álias oves, quæ non sunt de hoc ovíli; oportet me et eas addúcere, ut sit unus grex et unus pastor; étiam ad gentes ad quas Prophétæ missi non erant, Apóstoli missi sunt. Quæsíti sunt qui non quæsíerant, inventi sunt qui nihil expectábant: quem non tenébant Deum pollicitatórem, invenérunt redemptórem. Jam enim Judæi tenébant Deum pollicitatórem, quia ibi Prophétæ Christum prædicáverant, ibi Christum promíserant; sed quem promissum audíerant, præsentem non cognóverant. Illis autem promissum nihil erat; sed tamen in Prophétis étiam de fide ipsórum dictum erat. Non dictum erat ipsis, sed dictum erat de ipsis. Missum est et ad illos: et audîstis ex dispensatióne Dei.

Id. Serm. 22. *de* 3. *vers. Ps.* 67.

Lectio iij.

QUandò dicebátur Ecclésia Christi futúra per totum orbem terrárum, dicebátur à paucis, et videbátur à multis. Modò jam implétum est quod tantò antè prædictum est : diffúsa est Ecclésia per totum orbem terrárum. Antè míllia annórum promissum est Abrahæ : In sémine tuo benedicentur omnes gentes. Venit Christus ex sémine Abrahæ ; benedictæ sunt in Christo jam omnes gentes. Prædictæ sunt persecutiónes ; factæ sunt à Régibus coléntibus idóla. Pro ipsis idólis adversùs nomen Christi repléta est omnis terra Martyribus. Sparsum est semen sánguinis, surrexit seges Ecclésiæ. Nec frustrà orávit Ecclésia pro inimícis suis : credidérunt et qui persequebantur.

AD VESPERAS, fit Commem. sancti Francisci Xaverii.

Ant. Notum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, et sanctos applicábit sibi, et quos elégerit, appropinquábunt ei. *Num.* 16.

℣. Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum ; ℟. Ambulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat. *Ps.* 100.

Orémus.

DEus, qui ad fídei propagatiónem beátum Franciscum Xavérium verendo sacerdótii ministério decorásti ; præsta, ut, per quem pópulus tuus Evangélii verbum et Dóminici córporis sacramentum suscépit, ejus patrocínio dignos utriusque fructus percípiat : Per.

Die 11.

DE OCTAVA.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 310. *in natali S. Cypr. Mart.* 2.

Lectio ij.

SPíritus sanctus dóceat nos in hac hora quæ opórteat dícere : dictúri enim sumus áliquid de laude gloriosíssimi Mártyris cujus natálem hódiè celebrámus. Nostram Ecclésiam vivens gubernávit, mórtuus honorávit. Ibi Episcopátum gessit, ibi martyrium consummávit. In eo quippè loco ubi pósuit carnis exúvias, sæva tunc multitúdo convénerat, quæ propter ódium Christi, sánguinem fúnderet (hujus Episcopi) : ibi hódiè vénerans multitúdo concurrit, quæ propter natálem (hujus sancti Viri) bibit sánguinem Christi. Undè nos celebrarémus natalítia ejus, nisi esset pretiósa in conspectu Dómini mors sanctórum ejus ? in omnem

terram éxiit sonus ejus, et in fines orbis terræ verba ejus. Docuit fidéliter quod factúrus erat; fecit fórtiter quod docúerat. Ad pretiósam mortem justè vivendo, ad gloriósam verò vitam injustè moriendo pervénit; atque adeptus est triumphále Mártyris nomen, quia perduxit usquè ad sánguinem pro veritáte certámen.

De S. Francisco Xaverio.
Lectio iij.
Ex vita ejus per Turselinum scripta.

FRanciscus Xavérius, nóbilis Cántaber, Parísiis emenso philosóphico stádio, magistérium ártium consecútus, mox Philosóphiæ Professor, ac deindè Baccaláureus, Theológiæ cursum abrúpit, ut se beáto Ignátio sócium adjúngeret. Tùm sanctióris vitæ genus profitéri cœpit, non jejúniis modò aliisque córporis afflictatiónibus, et páuperum, præsertìm infirmórum curâ, quibus in xenodóchiis ministrábat; sed et singulári religiónis propagandæ stúdio, summâ in Episcopos et Presbyteros observántiâ, eóque in Deum fervóre caritátis, ut ejus incéndium in oratiónibus non ferens, sæpiùs exclamáret: Satìs est, Dómine, satìs est. Procurante Joanne Lusitániæ rege, à Paulo tértio Indiæ destinátus, multos passìm toto Oriente Christiános ad meliórem frugem revocávit, et quàm plúrimos pópulos ignorántiæ ténebris involútos ad Christi fidem adduxit: nam præter Indos, Brachmánes et Malábares, ipse primus Parávis, Málaïs, Jaïs, Acénis, Mindánaïs, Malacénsibus et Japónibus, multis éditis miráculis et exantlátis labóribus, Evangélii lucem íntulit. Perlustrátâ tandèm Japóniâ, ad Sinas profectúrus, in ínsula Sanciána óbiit, anno ætátis quadragésimo-quinto, Christi millésimo quingentésimo quinquagésimo secundo. Corpus ejus post menses quíndecim íntegrum et incorruptum, Goam delátum est. Hunc, Indiárum Apóstolum toto orbe appellátum, Gregórius décimus-quintus Sanctis ascripsit, anno millésimo sexcentésimo vigésimo secundo.

AD LAUDES, pro ejus Commemoratione.

Ant. Fidúciam habémus per Christum ad Deum, qui et idóneos nos fecit ministros novi testamenti, non lítterâ, sed spíritu. 2. *Cor.* 3.

℣. Emitte lucem tuam et veritátem tuam, Dómine; ℟. Ipsa me deduxé-

runt et adduxérunt in tabernácula tua. *Ps.* 42.

Orémus.

DEus, qui ad fídei propagatiónem beátum Franciscum Xavérium verendo sacerdótii ministério decorásti; præsta, ut, per quem pópulus tuus Evangélii verbum et Domínici córpóris sacramentum suscépit, ejus patrocínio dignos utriusque fructus percípiat: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per omnia sécula seculórum. ℟. Amen.

VESPERÆ de Sabbato antè Dominicam primam Adventûs ut habetur Parte Hyemali. Fit Commemoratio de Octava sancti Saturnini.

EXCERPTA QUÆDAM È RUBRICIS

Usum Communis Sanctorum Partis Autumnalis contingentia.

AD I. VESPERAS, Psalmi semper dicuntur de Feria occurrente, sub quinque Antiphonis in Duplicibus et suprà, in Semiduplicibus verò, sub prima et unica. De Simplici fit tantùm à Capitulo Vesperarum præcedentis diei.

Post Capitulum, in Duplicibus-majoribus et suprà, dicitur Responsorium, cujus ritus variatur juxta gradum Festi. In Annualibus, dictâ Reclamatione post *Gloria Patri*, resumitur Responsorium à principio usquè ad *Versum* exclusivè. In Solemnibus quibuscumque, omissâ istâ Reclamatione, resumitur tantùm post *Gloria Patri*. In Duplicibus-majoribus, Responsorium dicitur eo ritu qui notatur in quolibet Communi.

In Annualibus et quibuscumque Solemnibus, Antiphona ad *Magnificat*, duplicatur, id est, dicitur integra antè et post Canticum.

AD COMPLETORIUM quod sequitur primas Vesperas, Psalmi sunt semper de Feria occurrente. Antiphonæ verò dicuntur de Festo de quo dictæ sunt Vesperæ, tùm integræ, tùm à Capitulo. Hymni Doxologia indè sumitur undè sumuntur Antiphonæ, exceptis Octavis, intra quas dicitur Doxologia (vel Hymnus proprius, si habeatur) de Octava. Capitulum ut in Feriis, *Sobrii estote*, nisi sit Dominica.

AD OFFICIUM NOCTURNUM, Invitatorium, in Solemnibus et suprà, bis dicitur antè Psalmum *Venite*, et post singulos Psalmi versus repetitur integrum: post *Gloria Patri* verò, cum *Sicut erat*, repetitur à medio per asteriscum * designato, et posteà integrè adhùc dicitur. In Duplicibus idem servatur ritus, nisi quòd post secundum et quartum Psalmi versum repetitur dumtaxat à medio. In Semiduplicibus et Simplicibus, semèl tantùm dicitur antè Psalmum *Venite*, repetitur integrum post

primum Psalmi versum, ut et post *Gloria*, cum *Sicut erat*, post alios versus repetitur dumtaxat à medio.

In Annualibus et Solemnibus-majoribus Psalmi sunt proprii, prout designantur in Octavario, aut in Proprio Ecclesiarum : vel si nulli sunt ejusmodi, sumuntur de Dominica. In Solemnibus-minoribus et infrà, dicuntur Psalmi Feriales.

Officium Duplex et suprà tres habet Nocturnos; et in quolibet Nocturno dicuntur tres Psalmi cum totidem Antiphonis, et tres Lectiones cum tribus Responsoriis.

Absolutiones et Benedictiones habentur post Psalterium.

In I. Noct. Lectiones desumuntur de Scriptura occurrente ; præterquàm in Festis Annualibus et Solemnibus-majoribus, in quibus dicuntur Lectiones de Scriptura unicuique Communi convenientes, prout habentur in Octavario, nisi aliæ habeantur propriæ.

In Annualibus, ad omnia Responsoria dicitur *Gloria Patri*, cum Reclamatione : insuper ad tertium cujusque Nocturni Responsorium, post Reclamationem quæ sequitur *Gloria Patri*, fit resumptio integra Responsorii ab initio usquè ad Versum exclusivè. In Solemnibus, Responsoria ut assignantur in quolibet Communi, hoc excepto, quòd in Solemnibus-majoribus tertium, sextum et nonum, in Solemnibus verò minoribus nonum dumtaxat, omissâ Reclamatione post *Gloria Patri*, resumitur integrum usquè ad Versum exclusivè. In Duplicibus quibuscumque, omnia Responsoria dicuntur eo ritu qui assignatur in unoquoque Communi.

In II. Noct. Lectiones ut in Proprio Sanctorum. Responsoria eo ritu qui suprà in I. Nocturno.

In III. Noct. Evangelium et Homilia ut in Proprio Sanctorum. Responsoria eo ritu qui suprà in I. Nocturno. Si nona Lectio sit de Evangelio cum Homilia, legitur sub Benedictione, *Evangelium non sit in sermone tantùm, etc.* si verò sit de Sancto de quo fit Commemoratio, nona Benedictio erit, *Digni habeamur, etc.*

In Officio Semiduplici vel Simplici, dicuntur novem Psalmi, sub tribus Antiphonis, quarum unaquæque dicitur post quemlibet tertium Psalmum.

Desumuntur autem Antiphonæ, cum Versu et tribus Responsoriis, de uno ex Nocturnis secundùm Feriam : scilicèt, Feriâ ij et v. è primo Nocturno ; Feriâ iij et vj. è secundo ; Feriâ iv. et Sabbato, è tertio.

Si Officium sit Semiduplex, prima Lectio erit de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis (extra Chorum :) secunda et tertia erunt de Festo. Si autem Officium sit Simplex, prima Lectio fit ex j. de Scriptura occurrente : secunda (extra Chorum) fit ex j et ij. ejusdem Scripturæ : tertia verò erit de Festo.

In Choro, et ubicumquè cantatur Officium, Lectiones de Scriptura sejunctæ leguntur, unica scilicèt antè quodlibet Responsorium, omissâ alterâ, vel duabus Lectionibus, prout Officium est Simplex vel Semiduplex.

Si tertia Lectio sit de Evangelio cum Homilia, legitur sub Benedictione *Evangelium non sit, etc.* si verò sit de Sancto, (etiamsi de eo fiat tantùm Commemoratio) sub Benedictione *Aperiantur, etc.*

AD LAUDES, in Annualibus et Solemnibus-majoribus, Psalmi de Dominica, cum Cantico de Festo, prout habetur in Octavario, aut in Proprio Ecclesiarum : vel si nullum sit ejusmodi, dicitur Canticum de Dominica, *Benedicite.* In Solemnibus-minoribus et infrà, Psalmi de Feria, cum Cantico de Psalterio pro Festis. Intra Octavas Festorum Domini, necnon Festi Omnium Sanctorum, Canticum de Octava, nisi Festum de quo fit Officium proprio gaudeat Cantico.

In Festis Semiduplicibus et suprà, quinque dicuntur Antiphonæ : in Simplicibus, et intra Octavas (quando fit de Octava,) dicitur quarta et unica.

In Annualibus et quibuscumque Solemnibus, duplicatur Antiphona ad *Benedictus.*

AD HORAS, in fine Hymnorum dicitur Doxologia unicuique Communi assignata, exceptis Octavis, intrà quas dicitur Doxologia de Octava, nisi Festum de quo fit Officium sit Solemne aut suprà, vel propriam habeat Doxologiam.

Antiphonæ de Laudibus, quartâ prætermissâ.

In Annualibus et Solemnibus-majoribus, Psalmi

de Dominica : in Solemnibus verò minoribus et infrà, Psalmi de Feria.

Ad Primam, Capitulum de Feria, *Videte*, *fratres*, post Psalmos Feriales ; Capitulum verò de Dominica, *Eratis aliquandò*, post Psalmos Dominicales. In Responsorio brevi, Versus de Festo de quo fit Officium. Si Festum sit Solemne-minus aut suprà, vel celebretur die Dominicâ, reticetur Suffragium pro Defunctis ; et si festivetur apud populum, prætermittuntur etiam Preces ad opus manuum. Ad Absolutionem Capituli, legitur Canon, ut habetur ad calcem Breviarii.

Ad Tertiam, Sextam et Nonam, in Solemnibus-minoribus et suprà, necnon intrà Octavas Annualium quorumcumque et Solemnium-majorum Domini, Responsoria brevia dicuntur cum duplici *Alleluia*.

Simplex Officium terminatur ad Nonam.

AD II. VESPERAS, in Annualibus et Solemnibus-majoribus, Psalmi sunt proprii, ut habentur in Octavario, aut in Proprio Ecclesiarum : vel si nulli sunt ejusmodi, sumuntur de Vesperis Dominicæ. In Solemnibus-minoribus et infrà, Psalmi sunt de Feria occurrente.

Secundæ Vesperæ omnium Festorum, etiam Semiduplicium, quinque habent Antiphonas. At intrà Octavas, quandò fit de Octava, Psalmi dicuntur sub prima et unica Antiphona de secundis Vesperis Festi.

In Annualibus et quibuscumque Solemnibus, post Capitulum dicitur Versus Alleluiaticus, ut habetur in unoquoque Communi, et duplicatur Antiphona ad *Magnificat*.

AD COMPLETORIUM quod sequitur secundas Vesperas, Psalmi de Feria, exceptis Annualibus et Solemnibus-majoribus, in quibus Psalmi dicuntur de Dominica. Antiphonæ de Festo de quo dictæ sunt Vesperæ, tùm integræ, tùm à Capitulo. Hymni Doxologia, ut dictum est suprà, ubi de Completorio quod sequitur primas Vesperas. Capitulum de Feria, *Sobrii estote*, post Psalmos Feriales : Capitulum verò de Dominica, *Omnes vos*, post Psalmos Dominicales. In Solemnibus-minoribus et suprà, necnon diebus à populo festivatis, dictis secretò post Completorium *Pater*, *Ave*, *Credo*, fit Suffragium pro Defunctis.

COMMUNE

SUPPLEMENTUM
BREVIARII TOLOSANI.

PARS AUTUMNALIS.

PROPRIUM DE TEMPORE.

DOMINICA XXV.
POST PENTECOSTEN.

Orémus. *Oratio.*

CONserva pópulum tuum, Dómine, et tuo nómini fac devótum; ut divínis subjectus officiis, et temporália múnera viríliter agat, et æterna dona percípiat: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat, etc.

PROPRIUM SANCTORUM.

DOMINICA I. OCTOBRIS.
IN SOLEMNITATE
ROSARII B. MARIÆ VIRGINIS.
Solemne minus.

IN I. VESPERIS.

Ps. de Sabbato.

Ant. DOminus in ancílla sua adimplevit misericórdiam suam, quam promísit dómui Israel. *Judith.* 13.

Ant. Benedicta inter mulíeres, benedicátur in tabernáculo suo. *Judic.* 5.

Ant. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi Dóminus. *Eccli.* 44.

Ant. Immortális est memória illíus, et in perpétuum coronáta triumphat. *Sap.* 4.

Ant. Benedictus Dóminus qui exaltávit eam, et sit regnum ejus in sécula seculórum super eam. *Tob.* 13.

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE UNIVERSITAIRE

Capitulum. *Eccli.* 24.

EGo quasi vitis fructificávi suavitátem odóris ; et flores mei fructus honóris et honestátis. Ego mater pulchræ dilectiónis, et timóris, et agnitiónis, et sanctæ spei.

℟. Ego diligentes me díligo ; * Mecum sunt divítia et glória, ut ditem diligentes me, et thesáuros eórum répleam. ℣. Fecit mihi magna qui potens est ; esurientes implévit bonis. * Mecum sunt. Glória Patri. *Repetitur* ℟. Ego *usque ad* ℣. *Prov.* 8. *Luc.* 1.

Hymnus.

QUis ore te puro satis,
Virgo, canat, Dei parens?
Adeste, puri Spíritus,
Vestri sit illud múneris.
Quis intret angustíssima
Mentis tuæ sacrária?
Dotes quis enarrans tuas,
Pertérritus non hæreat?
Dic, Virgo, quæ vis tráxerit
Patri coævum Fílium,
De Patris æterni sinu,
Mortális in matris sinum.
Ad hos honórum te gradus
Non virgináles te pudor,
Non éxtulit tantùm fides,
Nec igne fervens cáritas ;
Sed quæ sibi nunquàm placet,
Deo placens modéstia ;
Quâ tu tibi fis vílior
Hâc digna fis mater Dei.
Quam celsa, quæ se déprimens,
Altum tonantem déprimit,
In te, suî jam non memor,
Descendit è cœlo Deus.
Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Anima mea exultábit in Dómino. ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

Ad Magníficat.

Ant. duplicanda. Exultávit spíritus meus in Deo salutári meo ; quia respexit humilitátem ancillæ suæ. *Luc.* 1.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Fit Commemoratio Sabbati ante Dominicam occurrentem.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capitulum de Sabbato ; cætera ut infrà post II. Vesperas.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte.

Hymnus.

DAvídis sóboles, glória Vírginum,
Christi Virgo parens, te pósuit Deus,
Partu virgíneo, quæ malè súbdoli
Anguis contéreres caput.
Rebus princípium qui dedit ómnibus,
A te princípium sumpsit homo Deus;
Cunctis prospíciens qui tríbuit cibos,
Pastus lacte fuit tuo.
Per te quod múlier perdíderat vetus,
Humáno géneri rédditur áuctius;
Tu clausas míseris, heu! nímiùm diù
Cœlórum réseras fores.
Qui lucis pater est glória sit Patri;
Cujus Virgo parens glória Fílio;
Quo fœcunda tibi nexus amábilis
Sit par glória, Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ps. 8. Dómine Dóminus noster, *è Feria ij. ad Primam.*

Ant. Exultáte in lætítia, personáte et cánite; lætábitur Virgo, et pópulus meus bonis adimplébitur. *Jerem.* 31.

Ps. 18. Cœli enarrant, *integer, è Feria iij. ad I. Nocturnum.*

Ant. María inventa est in útero habens de Spíritu sancto, ut adimplerétur quod dictum est: Ecce Virgo in útero habébit. *Matth.* 1.

Ps. 44. Eructávit cor meum, *è Sabb. ad Tertiam.*

Ant. María salutávit Elísabeth; et ut audívit salutatiónem Maríæ Elisabeth, exultávit infans in útero ejus, et repléta est Spíritu sancto. *Luc.* 1.

℣. Audívit et lætáta est Sion. ℟. Et exultavérunt fíliæ Judæ. *Ps.* 96.

De Provérbiis Salomónis.

Lectio j. Cap. 8.

EGo sapiéntia hábito in consílio, et erudítis intersum cogitatiónibus. Timor Dómini odit malum; arrogántiam, et supérbiam, et viam pravam, et os bilingue detestor. Meum est consílium, et æquitas; mea est prudéntia, mea est fortitúdo. Per me reges regnant, et legum conditóres justa decernunt: per me príncipes ímperant, et potentes decernunt justítiam. Ego diligentes me díligo: et qui manè vígilant ad me, invénient me. Mecum sunt divítiæ, et glória, opes super-

bæ et justítia. Mélior est enim fructus meus auro et lápide pretióso, et genímina mea argento electo. In viis justítiæ ámbulo, in médio semitárum judícii, ut ditem diligentes me, et thesáuros eórum répleam.

℟. *j.* Impléti sunt dies ut páreret María, et péperit fílium suum prímogénitum. *Gáudium erit omni pópulo, quia natus est salvátor qui est Christus Dóminus. ℣. Párvulus natus est nobis, et fílius datus est nobis. * Gáudium. *Luc.* 2. *Is.* 9.

Lectio ij.

DOminus possédit me in inítio viárum suárum, ántequàm quidquam fáceret à princípio. Ab æterno ordináta sum, et ex ántiquis, ántequàm terra fíeret. Nondùm erant abyssi, et ego jam concepta eram; necdùm fontes aquárum erúperant, necdùm montes gravi mole constíterant; ante colles ego parturiébar: adhuc terram non fécerat, et flúmina, et cárdines orbis terræ. Quandò præparábat cœlos, áderam. Quandò certâ lege et gyrò vallábat abyssos: quandò æthera firmábat sursùm, et librábat fontes aquárum: quandò circúmdabat mari términum suum, et legem ponébat aquis, ne transírent fines suos: quandò appendébat fundamenta terræ. Cum eo eram cuncta compónens; et delectábar per síngulos dies, ludens coram eo omni témpore; ludens in orbe terrárum: et delíciæ meæ esse cum fíliis hóminum. Nunc ergo, fílii, audíte me: Beáti qui custódiunt vias meas.

℟. *ij.* Túlerunt Jesum in Jerúsalem parentes ejus, ut sísterent eum Dómino. * Et erat pater ejus et mater mirantes super his quæ dicebantur de illo. ℣. Obtulérunt púerum et adoravérunt ibi Dóminum. * Et erat. *Luc.* 2. 1 *Reg.* 1.

Lectio iij. Cap. 8 et 9.

BEátus homo qui audit me, et qui vígilat ad fores meas quotídiè, et observat ad postes óstii mei. Qui me invénerit, invéniet vitam, et háuriet salútem à Dómino; qui autem in me peccáverit, lædet ánimam suam. Omnes qui me odérunt, díligunt mortem. Sapiéntia ædificávit sibi domum, excídit columnas septem; immolávit víctimas suas, miscuit vinum, et propósuit mensam suam. Misit ancillas suas ut vocá-

rent ad arcem, et ad mœnia civitátis. Si quis est párvulus, véniat ad me. Et insipiéntibus locúta est: Veníte, comédite panem meum, et bíbite vinum quod míscui vobis.

℟. *iij.* Cùm factus esset Jesus annórum duódecim, remansit in Jerúsalem, et parentes ejus requirébant eum; et non invenientes, regressi sunt in Jerúsalem, et * Post tríduum, invenérunt illum in templo. ℣. Per vicos et pláteas quæsivi quem díligit ánima mea et non invéni; páululùm cùm pertransissem, invéni quem díligit ánima mea. * Post tríduum. Glória. * Post tríduum. *Luc.* 2. *Cant.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ps. 45. Deus noster refugium et virtus, *è Sabb. ad Sextam.*

Ant. Quarè mœróre contráheris, fília Sion? Numquid res non est tibi quia comprehendit te dolor? *Mich.* 4.

Ps. 84. Benedixisti, Dómine, terram tuam, *è Fer. iij. ad Laudes.*

Ant. Orábat Jesus, ut si fíeri posset, transíret ab eo hora, et factus est sudor ejus sicut guttæ sánguinis decurrentis in terram. *Marc.* 14. *Luc.* 22.

Ps. 86. Fundamenta ejus in móntibus sanctis, *è Sabb. ad Sextam.*

Ant. Pilátus dimísit Barabbam, et trádidit Jesum flagellis cæsum, ut crucifigerétur. *Marc.* 15.

℣. Quem tu percussisti persecúti sunt; ℟. Et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt. *Ps.* 68.

Lectio iv.

Ex Breviario Romano.

CUm Albigénsium hæresis per Tolosátium regiónem impiè grassarétur, atque altiùs in dies radíces ágeret, S. Domínicus qui nuper Prædicatórum órdinis fundamenta jécerat, ad eam convellendam totus incúbuit. Id ut præstáret valídius, auxílium beátæ Vírginis, cujus dignitas illis erróribus impudentíssimè impetebátur, cuíque datum est cunctas hæreses interímere in universo mundo, enixis précibus implorávit; à qua (ut memóriæ pródi-tum est) cùm mónitus esset ut Rosárium pópulis prædicáret, velut singuláre adversùs hæreses et vítia præsídium; mirum est quanto mentis fervóre et quàm felíci successu injunc-

tum sibi munus sit exsecútus. Est autem Rosárium certa precandi fórmula, quâ quíndecim Angelicárum Salutatiónum décades, Oratióne Domínicâ interjectâ, distínguimus, et ad earum síngulas, tótidem nostræ reparatiónis mystéria, piâ meditatióne recólimus. Ex eo ergo témpore, pius hic orandi modus mirabíliter per S. Domínicum promulgári augeríque cœpit. Quem ejusdem institutórem auctoremque fuisse, Summi Pontífices Apostólicis lítteris passìm affirmârunt.

℟. *iv.* Mílites plectentes corónam de spinis, imposúerunt cápiti ejus; exívit ergo Jesus, * Portans corónam spíneam et purpúreum vestimentum. ℣. Quid dilecte mi, quid dilecte úteri mei, quid dilecte votórum meórum? * Portans. *Joan.* 19. *Prov.* 31.

Lectio v.

INnumerábiles porrò fructus, ex tam salutári institutióne, in Christiánam rempúblicam dimanârunt; inter quos victória illa mérito numerátur, quam sanctíssimus Póntifex Pius quintus, et ab eo inflammáti Christiáni Príncipes, apud Echinadas ínsulas de Turcárum tyranno potentíssimo, reportârunt. Nam cùm, eâ ipsâ die, ea victória relàta sit, quâ sanctíssimi Rosárii sodalitátes, per universum orbem, consuétas supplicatiónes perágerent, statutasque preces de more fúnderent, iis précibus haud imméritò refertur accepta. Quod quidem cùm Gregórius décimus tertius testátus esset; pro tam singulári benefício, Beátæ Vírgini, sub appellatióne Rosárii, perennes gratiárum actiónes ubíque terrárum habendas, et in Ecclésiis ómnibus, in quibus Altáre Rosárii foret, primâ quâque Octóbris Domínicâ officium ritu solemni perpétuò celebrandum indixit, alíque Summi Pontífices, Rosárium recitántibus ejusdemque Rosárii sodalitátibus, indulgéntias penè innúmeras concessêre.

℟. *v.* Suscepérunt Jesum, et eduxérunt; et * Bájulans sibi crucem, exívit in eum qui dícitur Calváriæ locum. ℣. Quò ábiit dilectus tuus, ô pulchérrima mulíerum? quo declinávit dilectus tuus? et quærémus eum tecum. * Bájulans. *Joan.* 19. *Cant.* 5.

Lectio vj.

NUper verò Clemens undécimus, ánimo réputans insignem, páriter vic-

tóriam anno millésimo septingentésimo décimo sexto, in Hungáriæ regno, à Cárolo sexto in imperatórem romanórum electo, de innúmeris Turcárum cópiis relátam, eo die contigisse, quo festum Dedicatiónis Sanctæ Maríæ ad Nives celebrarétur, atque eódem fermè témpore, quo sancti Rosárii Confrátres públicam solemnemque supplicatiónem in alma urbe, ingente pópuli concursu, magnâque religióne peragentes, férvidas ad Deum preces, pro Turcárum depressióne, fúnderent, ac potenter opem Deíparæ Vírginis, in auxílium christianórum, humíliter implorárent: eam ob rem victóriam illam, necnon liberátam paulò post, eorumdem Turcárum obsidióne, Corcyrensem ínsulam, ejusdem Beátæ Vírginis patrocínio, piè cénsuit adscribendam. Quamobrem ut hujus quoque tam insignis benefícii perennis semper et memória extáret et grátia, sanctíssimi Rosárii Festum, eódem die eodemque ritu celebrandum, ad Ecclésiam universálem extendit. Sanctíssimam ergo Dei Genitrícem, cultu hoc eídem gratíssimo júgiter venerémur, ut quæ tóties Christi fidélibus, Rosárii précibus exoráta, terrénos hostes profligáre dedit ac pérdere, infernos páriter superáre concédat.

℟. *vj.* Supra modum mater mirábilis * Bono ánimo ferébat, propter spem quam in Deo habébat, repleta sapiéntiâ. ℣. Crucifixérunt Jesum; stabat autem juxta crucem Jesu mater ejus. * Bono. Glória. * Bono. 2 *Mach.* 7. *Joann.* 9.

IN III. NOCTURNO.

Ps. 95. Cantáte Dómino cánticum novum, cantáte, *è Feria ij. ad Tertiam.*

Ant. Exue te stolâ luctûs, et índue te decóre et honóre ejus, quæ à Deo tibi est sempiternæ glóriæ. *Baruch.* 5.

Ps. 96. Dóminus regnávit, exultet terra, *è Feria iij. ad Laudes.*

Ant. Jesum Deus suscitávit; propter hoc lætátum est cor meum. *Act.* 2.

Ps. 97. Cantáte Dómino cánticum novum, quia, *è Feria ij. ad Sextam.*

Ant. Jesus assumptus est in cœlum, et sedet à dextris Dei. *Marc.* 16.

℣. Surge, Dómine, in réquiem tuam; ℟. Tu et arca sanctificatiónis tuæ. *Ps.* 131.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam. *Cap.* 1.

IN illo témpore; Exclamávit voce magnâ Elísabeth, et dixit ad Maríam: Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Expos. in Luc., l. 2. *n.* 20.

SIt in síngulis Maríæ ánima, ut magníficet Dóminum; sit in síngulis spíritus Maríæ, ut exultet in Deo. Si secundùm carnem una mater est Christi, secundùm fidem tamen ómnium fructus est Christus. Omnis enim ánima áccipit Dei verbum, si tamen immaculáta et immúnis à vítiis, intemeráto castimóniam pudóre custódiat. Quæcumque ígitur talis esse potúerit ánima, magníficat Dóminum sicut ánima Maríæ magnificávit Dóminum, et exultávit spíritus ejus in Deo salutári.

℟. *vij.* Erant Apóstoli perseverantes in oratióne cum María matre Jesu et frátribus ejus; * Et repléti sunt omnes Spíritu sancto. ℣. Ex toto corde suo omnes orábant Deum, ut visitáret pópulum suum. * Et repléti sunt. *Act.* 1 *et* 2. *Judith.* 4.

Lectio viij.

IMágo Dei Christus est, et ídeò si quid justum fécerit ánima aut religiósum, illam imáginem Dei ad cujus est similitúdinem creáta, magníficat. Et ídeò dùm magníficat eum, magnitúdinis ejus quâdam participatióne sublímior fit, utillam imáginem spléndido bonórum colóre factórum, et quàdam æmulatióne virtútis in se videátur exprímere. Magníficat autem ánima Maríæ Dóminum, et exultat spíritus ejus in Deo, eò quòd et ánimâ et spíritu Patri Filióque devóta, unum Deum ex quo ómnia, et unum Dóminum per quem ómnia, pio venerétur affectu.

℟. *viij.* Quæ est ista quæ *Ascendit de deserto delíciis áffluens innixa super dilectum suum? ℣. María de quâ natus est Jesus qui vocátur Christus *Ascendit. *Cant.* 8. *Math.* 1.

Lectio ix. de Evangelio et Homilia Dominicæ occurrentis.

℟. *ix.* Signum magnum appáruit in cœlo: múlier amicta sole et luna sub pédibus ejus; * Et † in cápite ejus

coróna stellárum duódecim. ℣. Pósitus est thronus matri regis quæ sedit ad déxteram ejus; * Et in cápite. Glória. † In cápite. *Resumitur* ℟. Signum *usque ad* ℣. *Apoc.* 12. 3 *Reg.* 2.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Annuntiáte inter gentes glóriam ejus. ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Ps.* 95.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. Pósuit rex diadéma regni in cápite ejus, fecitque eam regnáre. *Esth.* 2.

Ant. Dixit ad eam rex: Quæ est petítio tua ut detur tibi, et quid vis fíeri? *Esth.* 7.

Ant. Pete, mater mea, neque enim fas est ut avertam fáciem tuam. 3 *Reg.* 2.

Canticum. *Judicum* 5.

AUdíte, reges; áuribus percípite, príncipes: * Ego sum, ego sum quæ Dómino canam, psallam Dómino Deo Israël.

Dómine, cùm exíres de Seïr, * et transíres per regiónes Edom,

Terra mota est, * cœlíque ac nubes distillavérunt aquis.

Montes fluxérunt à fácie Dómini, * et Sínaï à fácie Dómini Dei Israël.

Cessavérunt fortes in Israël et quievérunt, * donec súrgeret mater in Israël.

Nova bella elégit Dóminus, * et portas hóstium ipse subvértit.

Salvátæ sunt relíquiæ pópuli: * Dóminus in fórtibus dimicávit.

Benedicta inter mulíeres; * benedicátur in tabernáculo suo.

Qui autem díligunt te, Dómine; * sicut sol in ortu suo splendet, ita rútilent.

Glória Patri, etc.

Ant. Si invéni grátiam in óculis tuis, ô rex, et si tibi placet, dona mihi pópulum meum, pro quo óbsecro. *Esth.* 7.

Ant. Rex dedit regínæ ómnia quæ vóluit et petívit ab eo. 3 *Reg.* 10.

Capitulum. *Eccli.* 24.

QUi creávit me, requiévit in tabernáculo meo, et dixit mihi: In Jacob inhábita, et in Israel hæreditáre, et in electis meis mitte radíces.

Hymnus.

AUróra, quæ solem paris,
Et ipsa solis fília,
Quàm splendidum, cùm násceris,

Affers diem mortálibus!
Te luce sol vestit suâ,
Tibique luna stérnitur,
Aptáta sacro vértici
Nectunt corónam sídera.
Te mille virtútum chori,
Te turma cingit cœlitûm;
Ambit suo te númine
Qui te facit matrem, Deus.
Uti potens exércitus,
Tu Virgo, terror hóstium,
Te sic obumbrátam Deo
Pavent tremuntque tártara.
Qui labe nos infécerat
Serpentis elídis caput;
Attrítus æterno jacet
Non jam timendus vúlnere.
Fac, Virgo, quem scimus, Deum
Venisse terris hóspitem,
Per te manens nobis adhuc
Nostri sit hospes péctoris.
Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Deus rex noster operátus est salútem in médio terræ; ℟. Tu confrégisti cápita dracónis. *Ps.* 73.

Ad Benedictus.

Ant. duplic. Propter angústias et tribulatiónem géneris tui, subvenisti ruínæ ante conspectum Dei nostri; Benedicta tu à Deo tuo in omni tabernáculo Jacob. *Judith.* 13.

Orémus. *Oratio.*

DA nobis, Dómine, sacratíssimi Rosárii solemnitátem piè celebrántibus, salútis hostes superáre, et Christi Dómini, ejusque sanctíssimæ Matris vitam sic meditári in terris, ut eorumdem glóriæ in cœlis partícipes esse mereámur: Per Dóminum.

Fit Commemoratio Dominicæ occurrentis.

AD HORAS.

Psalmi de Dominica.

In fine Hymnorum.

Doxologia.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

AD PRIMAM.

Omittitur Symbolum Quicunque.

Ant. Pósuit rex.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es* de María Vírgine. *Matth.* 1.

Canon.

Ex Constitutióne Gregórii Papæ décimi tértii, *Ann.* 1573.

ANimadvertentes, fraternitátes omnes sub Rosárii nuncupatióne militantes, pias ad Deum preces effudisse, quas, per inter-

cessiónem beatíssimæ Vírginis, ad victóriam de Turcis consequendam multùm profuisse piè credendum est; óperæ prétium nos factúros esse existimávimus, si ad tantæ victóriæ cœlitùs procul dúbio concessæ memóriam conservandam, et ad grátias Deo et beatíssimæ Vírgini agendas, Festum solemne sub nuncupatióne Rosárii, primâ Domínicâ *mensis octóbris*, síngulis annis celebrandam instituerémus.

AD TERTIAM.

Ant. Dixit ad eam rex.

Capitulum. *Gen.* 41.

TU eris super domum meam, et ad tui oris impérium cunctus pópulus obédiet: uno tantùm regni sólio te præcédam.

℟. *br.* Astitit regína * à dextris tuis, Deus. Allelúia, allelúia. Astitit. ℣. In vestitu deauráto, circúmdata varietáte. * Allelúia. Glória. Astitit. *Ps.* 44.

℣. Posuisti in cápite ejus corónam, ℟. De lápide pretióso. *Ps.* 20.

AD SEXTAM.

Ant. Pete, mater mea.

Capitulum. *Gen.* 12.

MAgnificábo nomen tuum: benédicam benedicéntibus tibi, et malédicam maledicéntibus tibi; atque in te benedicentur universæ cognatiónes terræ.

℟. *br.* Corónat te Dóminus * in misericórdia. *Allelúia, allelúia. Corónat. ℣. Replet in bonis desidérium tuum. * Allelúia, allelúia. Glória. Corónat. *Ps.* 102.

℣. Concupiscet rex décorem tuum, ℟. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. *Ps.* 44.

AD NONAM.

Ant. Rex dedit.

Capitulum. *Prov.* 8.

BEátus homo qui audit me, et qui vígilat ad fores meas quotídiè, et observat ad postes óstii mei. Qui me invénerit, invéniet vitam, et háuriet salútem à Dómino.

℟. *br.* Super salutáre tuum * exultábit vehementer. * Allelúia, allelúia. Super. ℣. Desidérium cordis ejus tribuisti ei. * Allelúia, allelúia. Glória. Super.

℣. Magna est glória ejus. ℟. In salutári tuo. *Ps.* 20.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Officio parvo B. M. V.

Ant. Ave, María, grátiâ plena, Dóminus tecum; benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

Ant. Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 4.

Ant. Beáta quæ credidisti, quóniam perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Ant. Ne retrahas manus tuas ab auxílio servórum tuórum : líbera nos, ferque præsídium. *Jos.* 10.

Ant. Peccávimus Dómino : ne cesses pro nobis clamáre ad Dóminum Deum nostrum, donec salvet nos. 1 *Reg.* 7.

CAPITULUM. 1 *Reg.* 12.

ABsit à me ut cessem oráre pro vobis, et docébo vos viam bonam et rectam. Igitur timéte Dóminum et servíte ei in veritáte, et ex toto corde vestro; vidistis enim magnífica quæ in vobis gésserit.

Allelúia, allelúia ; ℣. Benedixit te Dóminus in virtúte sua, quia per te ad níhilum redégit inimícos nostros. Allelúia, allelúia. *Judith.* 13.

HYMNUS.

AVe, maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis Natus
Tulit esse tuus.

Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac et castos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum ;
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætémur.

Sit laus tibi, Christe,
Cujus Virgo parens :
Laus par sit et Patri,
Sit par tibi, Flamen.
Amen.

℣. Lauda Deum tuum qui benedixit fíliis tuis in te ; ℟. Qui pósuit fines tuos pacem. *Ps.* 147.

Ad Magníficat.

Ant. duplic. Serviánt tibi pópuli ; qui maledíxerit tibi, sit ille maledictus ; et qui benedíxerit tibi, benedictiónibus repleátur. *Genes.* 27.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Fit Commemoratio Dominicæ occurrentis.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capitulum de Dominica.

Ant. Ora pro nobis, et Dóminus sit tecum in ultiónem inimicórum nostrórum. *Judith.* 8.

Hymnus.

VIrgíneis títulis matris quæ jungis honóres,
Hâc natos fóveas nocte benigna tuos.

Fúlgida stella maris, secli dum mérgimur undis,
Sis lux in ténebris, et benè fida quies.

Si sopor obrépit, casti fac Mater amóris,
Cor vígilans uno spiret amóre Dei.

O Regína potens, própiùs res áspice nostras.
Dicáris pópuli vita salusque tui.

Cujus Virgo parens, sit laus tibi summa Redemptor;
Compar sit Patri, Spirituíque decus.
Amen.

Ad Nunc dimittis.

Ant. Invoca Dóminum et lóquere regi pro nobis, et líbera nos de morte. *Esth.* 15.

Die xxxi. octobris.

In Vigilia

OMNIUM SANCTORUM.

[*Si venerit in Dominica, Officium fit de Dominica usque ad ℣. tertii Nocturni exclusivè: reliqua de Vigilia, id est, septima et octava Lectio de Evangelio cum Homilia Vigiliæ, ut infrà, divisione factâ ad asteriscum* [*]. *Lectio ix. de Evangelio et Homilia Dom. occurrentis.* R.R.R. *ut infrà; et dicitur* Te Deum.

AD LAUDES et HORAS, Psalmi de Dominica, cum Commem. Dominicæ occurrentis: reliqua de Vigilia. Non dicitur ad Primam Symbol. Quicumque.]

¶ *Si Vigilia ista venerit in Feriis, Officium fit ut sequitur.*

AD OFFICIUM NOCT.

Simplex.

Invit. Dóminum reddentem Justis mercédem labórum suórum, * Veníte, adorémus. *Sap.* 10.

Ps. 94. Veníte.

Hymnus.

QUam prævenímus cánticis,
Hùc festa nos dies vocat,

Ubì suos, post prælia,
Deus corónat mílites.
Non ille fluxas ac leves
Vincéntibus dat láureas,
Sed lucis æternæ decus,
Et pura semper gáudia.
Hos nempè cœlo júgibus
Palmis onustos ínvehit,
A se datæ victóriæ
Futúrus ipse præmium.
Hùc ergò se spes érigat,
Hùc vota tendant ómnia;
Nec térreat brevis labor,
Æterna quos merces manet.
Hanc qui tenétis, Cœlites,
Nobis adhuc certántibus
Adeste, dùm vestris Deus
Jungat triumphantes choris.
Tunc hóstibus mens líbera
Pleno fruétur ótio;
Et in tuo non désinet
Sinu, Deus, quiéscere.
Æterna merces Cœlitum,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

Psalmi et Antiphonæ de Feria occurrente.

℣. Judícia Dómini vera: ℟. In custodiendis illis retribútio multa. *Ps.* 18.

Lectiones duæ priores de Scriptura occurr. è tribus fiunt duæ.

℟. *j.* Justi in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum, et cogitátio illórum apud Altíssimum: ídeò * Accípient regnum decóris, et diadéma speciéi de manu Dómini. ℣. Corónam justítiæ reddet justus Judex iis qui díligunt adventum ejus; * Accípient. *Sap.* 5. 2 *Tim.* 4.

℟. *ij.* Cónfluent ad bona Dómini, eritque ánima eórum quasi hortus irríguus; et * Pópulus meus bonis meis adimplébitur, ait Dóminus. ℣. Oculus non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis ascendit, quæ præparávit Deus iis qui díligunt illum. * Pópulus. *Jerem.* 31. 1 *Cor.* 2.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 6.

IN illo tempore; Elevátis Jesus óculis in discípulos suos, dicébat: Beáti páuperes, quia vestrum est regnum Dei. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

In Luc. Lib. 5.

NUnc dicámus quemádmodùm in quátuor benedictiónibus sanctus Lucas benedictiónes sit octo complexus. Et quidem scimus virtútes esse quátuor cardináles; temperántiam, justítiam, prudéntiam, fortitúdinem. Connexæ sibi sunt, concatenatæque vir-

tútes; ut qui unam habet, plures habére videátur. Beáti ígitur páuperes spíritu. Habes temperántiam, quæ à peccáto ábstinet, séculum calcat, illecebrósa non quærit. Beáti qui esúriunt et sítiunt justítiam. Qui enim ésurit, esurienti compátitur, compatiendo largítur, largiendo fit justus; quia justítia ejus manet in æternum. [*] Beáti qui nunc fletis, quia ridébitis. Habes prudéntiam, cujus est flere occídua, et ea quæ æterna sunt quærere; lugére seculária quæ seipsa impugnent, Deum pacis inquírere. Beáti éritis, cùm vos óderint hómines. Habes fortitúdinem, sed eam quæ non ódium merétur ex crímine, sed persecutiónem patiátur ex fide. Est étiam fortitúdinis, iram víncere, indignatiónemque cohibére. Ergo temperántia, cordis habet animíque mundítiam, justítia misericórdiam, pacem prudéntia, mansuetúdinem fortitúdo.

℟. *iij.* Beáti éritis cùm vos óderint hómines, et exprobráverint propter Fílium hóminis: * Gaudéte in illa die, et exultáte; † Ecce enim merces vestra multa est in cœlo. ℣. Audíte me, *pópulus meus:* Nolíte timére oppróbrium hóminum, et blasphémias eórum ne metuátis. * Gaudéte. Glória Patri. † Ecce enim. *Luc.* 6. *Is.* 51.

Non dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Annúntient in Sion nomen Dómini, ℟. Et laudem ejus in Jerúsalem. *Ps.* 101.

AD LAUDES.

Semiduplex.

Ant. Addúcet fílios tuos Dóminus ad te, Jerúsalem, portátos in honóre sicut fílios regni. *Baruch.* 5.

Ant. Habitábit Deus cum eis; et ipsi pópulus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eórum Deus. *Apoc.* 21.

Ant. Ponam multitúdinem pacis fíliis tuis: hæc est hæréditas eórum apud me, dicit Dóminus. *Is.* 54.

Ant. Benedicti erunt.

Canticum. *Apoc.* 21 et 22.

Cœlestis Jerusalem gloria et felicitas.

Cláritas Dei illumináv it (civitátem sanctam Jerúsalem;) * et lucerna ejus est Agnus.

Et ambulábunt gentes in lúmine ejus; * et reges terræ áfferent glóriam suam et honórem in illam.

Et portæ ejus non claudentur per diem, nox enim non erit illic; * et áfferent glóriam et honórem géntium in illam.

Non intrábit in illam áliquod coïnquinátum, aut abominatiónem fáciens et mendácium; * nisi qui scripti sunt in libro vitæ Agni.

Et omne maledictum non erit ámpliùs; * sed sedes Dei et Agni in illa erunt.

Et servi ejus sérvient illi, et vidébunt fáciem ejus, * et nomen ejus in fróntibus eórum.

Et nox ultrà non erit; * et non egébunt lúmine lucernæ, neque lúmine solis:

Quóniam Dóminus Deus illumináb it illos; * et regnábunt in sécula seculórum.

Glória Patri, etc.

Ant. Benedicti erunt qui ædificáverint te, Cívitas Dei: tu autem lætáberis in fíliis tuis. *Tob.* 13.

Ant. Lætítia sempiterna super caput eórum; gáudium et lætítiam obtinébunt, et fúgiet dolor et gémitus. *Is.* 35.

Capitulum. *Gal.* 4.

SIna mons est in Arábia, qui conjunctus est ei quæ nunc est Jerúsalem, et servit cum fíliis suis. Illa autem quæ sursùm est Jerúsalem, líbera est, quæ est mater nostra.

Hymnus.

CŒlestis ô Jerúsalem,
Mansúra semper Cívitas,
O ter beáti, quos tuis
Cives recondis mœnibus!

Tu pacis æternæ domus,
Dilecta Sanctórum quies,
Sedes Deo fruéntium,
Regis superni cúria.

Hic, in throno sedens Deus,
Cunctos beat præséntiâ:
Hic, sol perennis, spléndido
Affulget Agnus lúmine.

Hâc sede quo datur frui,
Nil dulce turbat otium:
Hìc unus est Sanctis labor
Dei vacáre láudibus.

At dùm, procellis líberi,
Portus beátos óccupant,
Salúte certi de sua,
Nostræ salúti cónsulunt.

Illinc amáte, Cœlites,
Cæcum per æquor náufragis
Vestris adesse frátribus,
Amíca facti sídera.

Æterna merces Cœlitum,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna secula.
Amen.

℣. Justi hæreditábunt terram, ℟. Et inhabitábunt in séculum séculi super eam. *Ps.* 36.

Ad Benedictus.

Ant. Complebuntur dies luctûs tui, Jerúsalem : pópulus tuus omnes Justi, in perpétuum hæreditábunt terram. *Is.* 60

Orémus. *Oratio.*

DOmine Deus noster, multíplica super nos grátiam tuam; et quorum prævenímus gloriósa solémnia, tríbue súbsequi in sancta professióne lætítiam; Per Dóminum.

AD HORAS.

Duplex minus.

Doxologia.

Æterna merces Cœlitum,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

AD PRIMAM.

Ant. Addúcet fílios.

In ℟. *br.* ℣. Qui es Sanctórum tuórum * merces magna nimis. *Genes.* 15.

AD TERTIAM.

Ant. Habitábit.

Capitulum. *Zach.* 8.

HÆc dicit Dóminus exercítuum : Ecce ego salvábo pópulum meum, et addúcam eos, et habitábunt in médio Jerúsalem ; et erunt mihi in pópulum, et ego ero eis in Deum in veritáte et in justítia.

℟. *br.* Deus salvam fáciet Sion : * Et hæreditáte acquírent eam. Deus. ℣. Qui díligunt nomen Dómini, * habitábunt in ea ; * Et. Glória Patri. Deus. *Ps.* 64.

℣. Justi confitebuntur nómini tuo, Dómine ; ℟. Et habitábunt recti cum vultu tuo. *Ps.* 139.

AD SEXTAM.

Ant. Ponam multitúdinem.

Capitulum. *Is.* 32.

ERit opus justítiæ pax, et cultus justítiæ silétium, et secúritas usque in sempiternum ; et sedébit pópulus meus in pulchritúdine pacis, et in tabernáculis fidúciæ, et in réquie opulenta.

℟. *br.* Delectabuntur * In multitúdine pacis. Delectabuntur. ℣. Hæréditas eórum * in æternum erit. * In. Glória Patri. Delectabuntur. *Ps.* 36.

℣. Abscondes eos, Dómine, in abscóndito faciéi tuæ, ℟. A conturbatióne hóminum. *Ps.* 30.

AD NONAM.

Ant. Lætítia.

Capitulum. *Is.* 65.

ECce ego creo Jerúsalem exultatiónem, et pópulum ejus gáudium : et exul-

tábo in Jerúsalem, et gaudébo in pópulo meo; et non audiétur in eo ultrà vox fletûs et vox clamóris.

℟. *br.* Gloriósa dicta sunt de te, * Cívitas Dei. Gloriósa. ℣. Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te, * Cívitas Dei. Glória Patri. Gloriósa. *Ps.* 86.

℣. Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt; ℟. Et in nómine tuo exultábunt totâ die. *Ps.* 88.

Die ii. decembris.

In Festo S. FRANCISCI XAVERII, Presbyteri, Indiarum Apostoli.

Semiduplex.

Pridiè AD VESPERAS, fit, usque ad Capitulum, de Octava S. Saturnini; à Capitulo verò, de S. Francisco, cum Commemoratione Octavæ.

Omnia ut in Communi Presbyterorum, pag. 20. *Oratio ut infrà ad Laudes.*

Lectio ij.

Ex vita ejus per Turselinum scripta.

FRanciscus Xavérius, nóbilis Cántaber, Parísiis emenso philosóphico stádio, magistérium ártium consecútus, mox Philosóphiæ Professor, ac deindè Baccaláureus, Theológiæ cursum abrúpit, ut se beáto Ignátio sócium adjúngeret. Tùm sanctióris vitæ genus profitéri cœpit, non jejúniis modò aliisque córporis afflictatiónibus, et páuperum, præsertìm infirmórum curâ, quibus in xenodóchiis ministrábat; sed et singulári religiónis propagandæ stúdio, summâ in Epíscopos et Presbyteros observántiâ, eóque in Deum fervóre caritátis, ut ejus incéndium in oratiónibus non ferens, sæpiùs exclamáret: Satìs est, Dómine, satìs est.

Lectio iij.

PRocurante Joanne Lusitániæ rege, à Paulo tértio Indiæ destinátus, multos passìm toto Oriente Christiános ad meliórem frugem revocávit, et quàm plúrimos pópulos ignorántiæ ténebris involútos ad Christi fidem addúxit: nam præter Indos, Brachmánes et Malábares, ipse primus Parávis, Málais, Jais, Acénis, Mindánais, Malacénsibus et Japónibus, multis éditis miráculis et exantlátis labóribus, Evan-

gélii lucem íntulit. Perlustrâtâ tandem Japóniâ, ad Sinas profectúrus, in ínsula Sanciána óbiit, anno ætátis quadragésimo quinto, Christi millésimo quingentésimo quinquagésimo secundo. Corpus ejus post menses quíndecim íntegrum et incorruptum, Goam delátum est. Hunc, Indiárum Apóstolum toto orbe appellátum, Gregórius décimus quintus Sanctis ascripsit, anno millésimo sexcentésimo vigésimo secundo.

AD LAUDES, Canticum Festorum secundùm Feriam.

Orémus. *Oratio.*

DEus, qui Indiárum gentes beáti Francisci Xavérii prædicatióne et miráculis Ecclésiæ tuæ aggregáre voluisti: concéde propítius, ut cujus gloriósa mérita venerámur, virtútum quoque imitémur exempla: Per Dóminum nostrum, etc.

Commemoratio Octavæ S. Saturninis.

COMMUNE PRESBYTERORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. LOcútus est Dóminus: Sanctificábor in eis qui appropinquant mihi: et in conspectu omnis pópuli glorificábor. *Levit.* 10.

Ant. Ingredientur tabernáculum fœderis, ut sérviant mihi pro Israel, et orent pro eis, ne sit in pópulo plaga. *Num.* 8.

Ant. Holocausta eórum, et víctimæ eórum placébunt mihi super altári meo. *Is.* 56.

Ant. Invocábunt nomen meum super fílios Isræl, et ego benedícam eis. *Num.* 6.

Ant. Inebriábo ánimam Sacerdótum pinguédine, et pópulus meus bonis adimplébitur. *Jerem.* 31.

CAPITULUM. 1. *Reg.* 2.

SUscitábo mihi Sacerdótem fidélem, qui juxta cor meum et ánimam meam fáciet, et ædificábo ei domum fidélem, et ambulábit coram Christo meo cunctis diebus.

[*In Duplicibus majoribus, et suprà:*

℟. Sacerdótes sancti erunt Deo suo, et non pólluent nomen ejus. * Qui habúerit máculam, non ófferet panes Deo suo, nec accédet ad ministérium. ℣. Sóbrii sint, pudíci, prudentes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia. * Qui. Glória Patri. * Qui. *Levit.* 21. *Tit.* 2.]

HYMNUS.

JAm satis fluxit cruor hostiárum;
Prístinæ cessent holocausta legis:
Christe, quos formas melióra libant
Sacra ministri.
Orat Elias; celer ignis astat:
Mysta nunc major jubet; et potenti
Obsequens verbo, Deus astat aris,
Hóstia factus.
Pingue libámen, novus et sacerdos,
Orbe jam toto Deus immolátur:
Se, manu Mystæ, litat incruento
Fúnere Christus.
Tale nil priscis pátribus tribútum;

Angelis nusquàm data par potestas :
Se, manu Mystæ, Deus ipse cunctis
Præbet in escam.
Christe, fac semper tua sacra puro
Corde tractémus, manibusque puris :
Cáritas aptos tua nos tremendis
Applicet aris.
Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis.
Amen.

℣. Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum ; ℟. Ambulans in via immaculáta hic mihi ministrábat. *Ps.* 100.

Ad Magníficat.

Ant. Notum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, et sanctos applicábit sibi, et quos elégerit, appropinquábunt ei. *Num.* 16.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. Flebam super eo qui afflictus erat, et compatiebátur ánima mea páuperi. *Job.* 30.

In fine Hymni, Doxologia ut infrà ad Horas.

Ad Nunc dimittis.

Ant. Nocte et die non cessávi cum lácrymis monens unumquemque. *Act.* 20.

AD OFFICIUM NOCT.

Invitat. Sacerdótem in æternum Jesum Christum, * Veníte, adorémus. *Heb.* 6.

HYMNUS.

O Tuâ dignum pietáte munus !
Christe, cùm per te légitur Sacerdos
Ille, qui primùm decus et ministris,
Reddit et aris.
Quàm pavens, sanctus, procul à tumultu,
Cùm dapes Christi meditátur Agni,
In quibus manat sacer incruento
Fúnere sanguis !
Thure fumantes quis hic inter aras ?
Quanta majestas sedet ore sancto !
Nec minùs fervent calefacta puris
Péctora flammis.
Nec sacrum durus sedet ad tribúnal :
Sublevat tristes miseráta casus

Cáritas, clemens, aliisque mater
Dùm sibi judex.
Quas relaxávit, luit ipse noxæ
Innocens pœnas; aliéna culpa
Hunc reum fecit; piat acta largo
Non sua fletu.
Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Hæc dicit Dóminus : Elégi eum mihi in Sacerdótem, ut ascénderet ad altáre meum. 1 *Reg.* 2.

Ant. Implévi eum Spíritu Dei, sapiéntiâ et intelligéntiâ, et sciéntiâ in omni ópere. *Exod.* 31.

Ant. Juxta cor meum et ánimam meam fáciet; et ambulábit coram Christo meo cunctis diébus. 1 *Reg.* 2.

℣. Servábo illi misericórdiam meam, ℟. Et testamentum meum fidéle ipsi. *Ps.* 88.

℟. *j.* Dóminum elegisti, ut sit tibi Deus; et ámbules in viis ejus, et custódias cæremónias illíus, et * Dóminus elégit te, ut sis ei, et fáciat te in laudem, et nomen, et glóriam suam. ℣. Noli neglígere grátiam quæ in te est, quæ data est tibi, cum impositióne mánuum. * Dóminus. *Deut.* 26. 1 *Tim.* 4.

℟. *ij.* Quia sanctus es Dómino Deo tuo, te elégit Dóminus. * Et scies quia Dóminus Deus tuus, ipse est Deus fortis et fidélis, custódiens pactum et misericórdiam diligéntibus se. ℣. Vígila, in ómnibus labóra, opus fac Evangelistæ, ministérium tuum imple. * Et scies quia. *Deut.* 7. 2 *Timot.* 4.

℟. *iij.* Prædica verbum, insta opportúnè, importúnè : * Argue, óbsecra, íncrepa in omni patiéntia, et doctrína. ℣. Discurre, festína, súscita amícum tuum : ne déderis somnum óculis tuis. * Argue. Glória Patri. * Argue. 2 *Tim.* 4. *Prov.* 6.

IN II. NOCTURNO.

Ant. De Sacerdótibus non interíbit vir à fácie mea, qui ófferat holaucautómata, et incendat sacrifícium. *Jer.* 33.

Ant. Exorábit pro peccátis, et continébit se ab

illis, et in oratióne diérum exaudiétur. *Eccli.* 3.

Ant. Rogante pro eis Sacerdóte, propítius erit eis Dóminus. *Levit.* 4.

℣. Exáudiet illum de cœlo sancto suo : ℟. In potentátibus salus déxteræ ejus. *Ps.* 19.

℟. *iv.* Oblátio justi impinguat altáre, * Et odor suavitátis est in conspectu Altíssimi. ℣. Multùm enim valet deprecátio justi assídua, * Et odor. *Eccli.* 35. *Jac.* 5.

℟. *v.* Accédens ad altáre, * Immolávit holocausti víctimam pro peccáto pópuli, et extendens manus ad pópulum, benedíxit ei. ℣. Fidélis dispensátor et prudens, quem constítuit Dóminus supra famíliam suam, * Immolávit. *Levit.* 9. *Luc.* 12.

℟. *vj.* Obtulit holocaustum Dómino : et * Clamávit ad Dóminum pro Israel, et † Exaudívit eum Dóminus. ℣. Plúrimam hóstiam óbtulit, per quam testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibente munéribus ejus Deo. * Clamávit. Glória Patri. † Exaudívit eum Dóminus. 1 *Reg.* 7. *Hebr.* 11.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Zelo zelátus sum pro Dómino Deo exercítuum, quia dereliquérunt pactum tuum fílii Israel. 3 *Reg.* 19.

Ant. Quis infirmátur, et ego non infirmor? quis scandalizátur, et ego non uror? 2 *Cor.* 11.

Ant. Annuntiábam ut pœniténtiam ágerent, et converterentur ad Deum, digna pœniténtiæ ópera facientes. *Act.* 26.

℣. Vidi prævaricantes, et tabescébam ; ℟. Quia elóquia tua non custodiérunt. *Ps.* 118.

℟. *vij.* Operátus est bonum, et rectum, et verum coram Dómino Deo suo, * In universa cultúra domûs Dómini, juxta legem et cæremónias. ℣. Fidélis erat in tota domo Dei tanquam fámulus, * In universa. 2 *Par.* 31. *Heb.* 3.

℟. *viij.* Mónita salútis dabat eis, et consolabátur eos : * Esuriéntes alébat, nudisque vestimenta præbébat, et mórtuis sepultúram sollícitus exhibébat. ℣. In opéribus bonis testimónium habens, tribulatiónem patiéntibus subministrávit, omne opus bonum

subsecútus est. * Esurientes. *Tob.* 1. *Tim.* 5.

℟. *ix.* Avertit iram meam à fíliis Israel ; * Quia zelo meo commótus est contra eos, ut non ipse delérem fílios Israel in zelo meo : † Ecce do ei pacem fœderis mei. ℣. Justítiæ, quæ per fidem est, hæres est institútus. * Quia. Glória Patri. † Ecce. *Num.* 25. *Heb.* 11.

℣. *Sacerd.* Benedícite, Sacerdótes Dómini, Dómino ; ℟. Laudáte et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. VIr Dei es tu, et verbum Dómini in ore tuo verum est. 3 *Reg.* 17.

Ant. Ecce docuisti multos : et manus lassas roborasti : vacillantes confirmavérunt sermónes tui. *Job.* 4.

Ant. Scriptus es in judíciis témporum leníre iracúndiam Dómini. *Eccli.* 48.

Ant. Tu assecútus es doctrínam, fidem, longanimitátem, dilectiónem, patiéntiam. 2 *Tim.* 3.

Ant. Beátus ille servus quem, cùm vénerit Dóminus ejus, invénerit sic facientem, super ómnia bona sua constítuet eum. *Matt.* 24.

CAPITULUM. 1 *Tim.* 5.

QUi benè præsunt Presbyteri, dúplici honóre digni habeantur ; máximè qui labórant in verbo et doctrína.

HYMNUS.

O Sacerdótum veneranda jura !
Ceu vices Christi teneant, salútis
Arbitri, claudunt, reserantque nobis
Atria cœli.
Omne pendentes scelus in statéra,
Cùm reum solvunt, Deus ipse solvit ;
Cùm ligant sontem, Deus ipse sontis
Víncula nectit.
Quàm manus morbis ádhibent perítas !
Cùm secant, semper pia dextra cædit ;
Cùm fovent, semper pia lenit ungens
Vúlnera dextra.
Verba dùm promunt, pópulus fidélis
Excipit vocem, cúpidus docéri ;
Nempè divínæ sacra verba legis
Mente recondunt.
Irruens prompti cohibére fulmen,

Stant ab adverso, Dominumque placant,
Víndices in nos quóties ab alto
Dépluit iras.
Dùm Sacerdótes tua sacra tractant,
Christe, fac sacris quibus applicasti,
Cónsonent mores, populíque fiat
Forma Sacerdos.
Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis.
Amen.

℣. Emitte lucem tuam et veritátem tuam, Dómine: ℟. Ipsa me deduxérunt et adduxérunt in tabernácula tua. *Ps.* 42.

Ad Benedictus.

Ant. Fidúciam habémus per Christum ad Deum, qui et idóneos nos fecit ministros novi testamenti, non lítterâ sed spíritu. 2 *Cor.* 3.

Orémus. *Oratio.*

DOmine Deus omnípotens, qui fámulum tuum *N.* ut sacerdótio tibi fungerétur, à pópulo segregasti: ejus nos intercessióne à peccatóribus ségrega; ut secundùm vocatiónem nostram, gens sancta, et regále sacerdótium coram te efficiámur: Per Dóminum.

Orémus. *Alia Oratio.*

DEus, qui in Ecclésiæ tuæ decus et subsídium, beátum *N.* verendo sacerdótii ministério decorasti: præsta ut per quem pópulus tuus Evangélii verbum, et Domínici Córporis Sacramentum suscépit, ejus patrocínio dignos utriusque fructus percípiat: Per eumdem Dóminum.

AD HORAS, in fine Hymnorum dicitur sequens

Doxologia.

Jesu, Sacerdótum decus,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. Vir Dei.

In ℟. *br.* ℣. Qui es Sacerdos in æternum. *Ps.* 109.

AD TERTIAM.

Ant. Ecce.

Capitulum. 1 *Tim.* 4.

ATtende tibi, et doctrínæ: insta in illis; hoc enim fáciens, et teip-

sum salvum fácies, et eos qui te áudiunt.

℟. *br.* Os meum annuntiábit * Justítiam tuam, Dómine. Os. ℣. Pronuntiábo * mirabília tua, * Justítiam. Glória. Os meum. *Ps.* 70.

℣. Ecce labia mea non prohibébo; ℟. Dómine, tu scisti. *Ps.* 39.

AD SEXTAM.

Ant. Scriptus es.

Capitulum. 1 *Tim.* 1.

GRátias ago ei, qui me confortávit, Christo Jesu Dómino nostro, quia fidélem me existimávit, ponens in ministério.

℟. *br.* Tríbuat tibi * Secundùm cor tuum. Tríbuat. ℣. Impleat Dóminus * omnes petitiónes tuas * Secundùm. Glória. Tríbuat.

℣. Memor sit omnis sacrifícii tui; ℟. Et holocaustum tuum pingue fiat. *Ps.* 19.

AD NONAM.

Ant. Beátus.

Capitulum. 1 *Tim.* 3.

QUi benè ministráverint, gradum bonum sibi acquírent, et multam fidúciam in fide, quæ est in Christo Jesu.

℟. *br.* Hic accípiet * Benedictiónem à Dómino. Hic. ℣. Et misericórdiam * à Deo salutári suo; * Benedictiónem. Glória Patri. Hic accípiet. *Ps.* 13.

℣. Beátus quem elegisti, et assumpsisti; ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

AD II. VESPERAS.

Ant. FIdélis servus et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam. *Matth.* 24.

Ant. De omni corde suo laudávit Dóminum: et dedit in celebratiónibus decus. *Eccli.* 47.

Ant. Obtulit holocausta super altáre; odoratusque est Dóminus odórem suavitátis. *Gen.* 8.

Ant. Confirmávit omnes húmiles pópuli sui, et legem exquisívit, et ábstulit omnem iníquum et malum: sancta glorificávit. 1 *Mach.* 14.

Ant. Cógnitus est in verbis suis fidélis: et invocávit Dóminum omnipotentem, in oppugnando hostes circumstantes úndiquè: in oblatióne Agni inviolàti. *Eccli.* 46.

Capitulum. *Heb.* 13.

MEmentóte præpositórum vestrórum qui vobis locúti sunt verbum Dei, quorum intuentes éxitum

conversatiónis imitámini fidem.

[*In Solemnibus et Annualibus :* Allelúia, allelúia. ℣. Induit eum Deus stolam glóriæ, et coronávit eum in vasis virtútis. Allelúia. *Eccli.* 45.]

HYMNUS.

QUantis micas honóribus,
Cœlo Sacerdos áddite ;
Cùm præmiórum pródigus
Totum sibi dat se Deus.

Partis labóre plúrimo
Quot clarus es virtútibus ;
Tot fulgurantem glóriâ
Ornant corónæ vérticem.

Quos parturisti Númini,
Te fílii nunc ámbiunt :
Tuóque lætis cántibus
Certant triumpho pláudere.

Christus tuum fit præmium,
Quem consecrasti víctimam ;
Dehinc aperto Númine,
Te pascit esca cœlitum.

Adhuc Sacerdos hóstiam
Gratam Deo nos dévove.
Undisque mersos náufragis,
Duc ad salútis líttora.

Jesu Sacerdos máxime,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Sacerdótes Sion índuam salutári : ℟. Et sancti ejus exultatióne exultábunt. *Ps.* 131.

Ad Magníficat.

Ant. Operátus est bonum, et rectum, et verum coram Dómino Deo suo in universa cultúra ministérii domûs Dómini : fecitque et prosperátus est. 2 *Paral.* 31.

Oratio ut suprà ad Laudes.

TOLOSÆ, TYPIS J. M. DOULADOURE.

COMMUNE SANCTORUM.

PARS AUTUMNALIS.

COMMUNE APOSTOLORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. D. VOcávit Jesus discípulos suos, et elégit duódecim ex ipsis, quos et Apóstolos nominávit. *Luc.* 6.

Ant. 3. a. Vocávit ad se quos vóluit; et dedit illis potestátem curandi infirmitátes, et ejiciendi dæmónia. *Marc.* 3.

Ant. 4. E. Hos misit Jesus, præcípiens eis: Ite ad oves quæ periérunt domûs Israel. *Matth.* 10.

Ant. 5. C. Euntes prædicáte, dicentes: Quia appropinquávit regnum cœlórum. *Matth.* 10.

Ant. 7. d. Egressi autem, circuíbant per castella, evangelizantes, et curantes ubíquè. *Luc* 9.

CAPITULUM. *Hebr.* 2.

CUm inítium accepísset salus enarrári per Dóminum, ab eis qui audiérunt in nos confirmáta est, contestante Deo signis et portentis, et váriis virtútibus, et Spíritûs sancti distributiónibus secundùm suam voluntátem.

℟. Ecce dedi vobis potestátem super omnem virtútem inimíci: * Verúmtamen in hoc nolíte gaudére: † Gaudéte quòd nómina vestra scripta sunt in cœlis. ℣. Dabo vos in nomen, et in laudem ómnibus pópulis: * Verúmtamen. Glória Patri. † Gaudéte. *Luc.* 10. *Soph.* 3.

HYMNUS.

LAEtáre, cœlum; pláusibus
Tellus resultet æmulis:
Apostolórum glóriam
Solemnis instaurat dies.

Vos, ceu tubis sonántibus,
Christum per orbem spárgitis:
Vos illa sacris vátibus
Prædicta mundi lámina.

Qui, dante Christo, pánditis,
Qui cláuditis cœli fores,
Nos críminum tenácibus
Vinclis ligátos sólvite.

Potente qui nutu graves
Morbos fugátis córporum,
Desiderátam póscite
AEgris medélam móribus.

Sublímis ut cùm vénerit,

Vobis simul sedéntibus,
Ad déxterum Judex latus
Nos inter agnos cóllocet.
℣ Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus, ℟. Virtúte multâ. *Ps.* 67.

Ad Magníficat.

Ant. 1. f. Prædicábant ut pœniténtiam ágerent: et dæmónia multa ejiciébant; et ungébant óleo multos ægros, et sanábant. *Marc.* 6.

Oratio, ut in Proprio.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. a. Vos estis lux mundi: lúceat lux vestra coràm homínibus. *Matth.* 5.

Doxologia, ℣ Uni sit et trino Deo, *ut suprà.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Vox speculatórum Sion: parávit Dóminus bráchium sanctum suum in óculis ómnium géntium. *Is.* 52.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum Apostolórum Magistrum et Dóminum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 13.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

SUpréme, quales, Arbiter,
Tibi ministros éligis,
Tuas opes qui vílibus
Vasis amas commíttere!
Hæc nempè plena lúmine
Tu vasa frangi præcipis:
Lux indè magna rúmpitur,
Ceu, nube scissâ, fúlgura.
Totum per orbem núntii,
Nubes velut, citi volant:
Verbo graves, verbo Deo,
Tonant, coruscant, pérpluunt.
Christum sonant: versæ ruunt
Arces superbæ dæmonum.
Circùm tubis clangéntibus,
Sic versa quondàm mœnia.
Fac, Christe, cœlestes tubæ
Somno graves nos éxcitent:
Accensa de te lúmina
Pellant tenébras méntium.
Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

[*In Annualibus et Solemnibus-majoribus ad Officium Noct. itemque ad II. Vesperas, Psalmi sunt proprii, proùt designantur in Proprio Ecclesiarum: vel, si nulli sunt ejusmodi, sumuntur de Dominica. Ad Laudes verò, ad Horas, et ad Completorium, dicuntur de Dominica; et sic in omni alio Communi.*

In Solemnibus-minoribus et infrà, Psalmi in toto Officio semper sunt de Feria.]

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Convocátis Jesus duódecim Apóstolis, cœpit illos míttere binos prædicáre regnum Dei. *Luc.* 9. *Marc.* 6.

Ant. 2. D. Præcípiens, dicébat eis : Infírmos curáte, mórtuos suscitáte, dæmones ejícite : gratis accepístis, gratis date. *Matth.* 10.

Ant. 3. g. Nolíte possidére aurum, neque argéntum, neque pecúniam in zonis vestris : dignus enim est operárius cibo suo. *Matth.* 10.

℣. Custodiébant testimónia ejus, ℟. Et præceptum quod dedit illis. *Ps.* 98.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum : * Estóte ergò prudentes sicut serpentes, et símplices sicut columbæ. ℣. Ex ore Dómini prudéntia, et próteget gradientes simpliciter : * Estóte. *Matt.* 10. *Prov.* 2.

℟. *ij.* Tradémini à paréntibus, et cognátis, et amícis, et morte afficient ex vobis, et capíllus de cápite vestro non períbit : * In patiéntia vestra possidébitis ánimas vestras.

℣. Nolíte timére oppróbrium hóminum, et blasphémias eórum ne metuátis ; ego, ego ipse consolábor vos : * In patiéntia. *Luc.* 21. *Is.* 51.

℟. *iij.* Cùm tradent vos, nolíte cogitáre quómodò, aut quid loquámini : * Non enim vos estis qui loquímini, sed Spíritus Patris vestri qui lóquitur in vobis. ℣. Spíritus meus erit in médio vestrûm, nolíte timére : * Non. Glória. * Non. *Matth.* 10. *Agg.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. In quamcumque domum intravéritis, dícite : Pax huic dómui ; et si ibi fúerit fílius pacis, requiescet super illum pax vestra. *Luc.* 10.

Ant. 5. a. Qui vos audit, me audit ; et qui vos spernit, me spernit : qui autem me spernit, spernit eum qui misit me. *Luc.* 10.

Ant. 6. F. Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine ; et quod in aure audítis, prædicáte super tecta. *Matth.* 10.

℣. Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini, ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Ps.* 95.

Pater noster. *Benedictiones habentur post Psalterium.*

Tres Lectiones, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Vos estis qui permansistis mecum in tentatiónibus meis : * Et ego

dispóno vobís sicut dispósuit mihi Pater meus regnum. ℣. Dispósui testamentum electis meis : * Et ego. *Luc.* 22. *Ps.* 88.

℟. *v.* Jam non dicam vos servos : vos autem dixi amícos ; * Quia ómnia quæcumque audívi à Patre meo, nota feci vobis. ℣. Antíquâ ne intueámini : ecce ego fácio nova, et nunc orientur : útiquè cognoscétis ea ; * Quia. *Joan.* 15. *Is.* 73.

℟. *vj.* Elégi vos, et pósui vos, ut eátis, et fructum afferátis, et fructus vester máneat ; * Ut quodcumque petiéritis Patrem in nómine meo, det vobis. ℣. Quod salvátum fúerit de domo Juda, fáciet fructum : zelus Dómini exercítuum fáciet istud ; * Ut. Glória Patri. * Ut. *Joan.* 15. *Is.* 37.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Príncipes géntium dominantur eórum ; et qui majóres sunt, potestátem exercent in eos : non ita erit inter vos. *Matth.* 20.

Ant. 7. d. Quicumque volúerit inter vos major fíeri, sit vester minister : sicut Fílius hóminis non venit ministrári, sed ministráre. *Matth.* 20.

Ant. 3. a. Cùm fecéritis ómnia quæ præcepta sunt vobis, dícite : Servi inútiles sumus ; quod debúimus fácere, fécimus. *Luc.* 17.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis, sed nómini tuo da glóriam, ℟. Super misericórdia tua et veritáte tua. *Ps.* 113.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Mementóte sermónis mei quem ego dixi vobis : * Non est servus major dómino suo : si me persecúti sunt, et vos persequentur. ℣. Locúti sunt adversùm me linguâ dolosâ, et sermónibus ódii circumdedérunt me : * Non est. *Joan.* 15. *Ps.* 108.

℟. *viij.* De mundo non estis, sed ego elégi vos de mundo ; proptéreà odit vos mundus : * sed Confídite, ego vici mundum. ℣. Non derelinquet Dóminus sanctos suos ; éruet eos à peccatóribus, et salvábit eos : * Confídite. *Joan.* 15. *Ps.* 36.

℟. *ix.* Pater sancte, serva eos in nómine tuo quos dedisti mihi. Sicut tu me misisti in mundum, ego misi eos in mundum ; et * Pro eis ego sanctífico meipsum, ut sint et ipsi sanctificáti in veritáte. ℣. Sanctificábunt Sanctum Jacob, et Deum Israel prædicábunt. * Pro. Glória Patri. * Pro. *Joan.* 17. *Is.* 29.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus : ℟. Annuntiáte inter gentes ópera ejus. *Ps.* 104.

AD LAUDES.

Ant. JEsus locútus est 8. *G.* úndecim discípulis, dicens: Data est mihi omnis potestas in cœlo et in terra; euntes ergò, docéte omnes gentes. *Matth.* 28.

Ant. 6. F. Prædicáte Evangélium omni creatúræ, baptizantes eos, docentes serváre ómnia quæcumque mandávi vobis. *Marc.* 16. *Matth.* 28.

Ant. 2. D. Quorum remiséritis peccáta, remittuntur eis; et quorum retinuéritis, retenta sunt. *Joan.* 20.

Ant. 4. *d.* Accipiétis virtútem supervenientis Spíritûs sancti in vos; et éritis mihi testes usque ad últimum terræ. *Act.* 1.

Ant. 1. a. Ecce ego vobiscum sum ómnibus diébus usque ad consummatiónem séculi. *Matth.* 28.

CAPITULUM. *Ephes.* 4.

CHristus dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios verò Evangelistas, álios autem Pastóres, et Doctóres, ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi.

HYMNUS.

CŒlestis aulæ Príncipes,
Sacri duces exércitûs,
Bisséna mundi lúmina,
Olim futúri júdices.

Mersis gravi calígine,
Per vos dies renáscitur:
Quos vanus error lúserat,
Illustrat alma véritas.

Non vi, nec armis míli-
tum,
Fandi nec ullis ártibus,
Verbo sed irrísæ Crucis,
Christo rebelles súbditis.

Quibus gemébat súbdi-
tus,
Rumpuntur orbis vínculа:
Jam gaudet, excusso jugo,
Liber Dei sub légibus.

Vulgata terris ómnibus
Per vos Dei mystéria:
Sic vestra terris ómnibus
Præclára facta pérsonant.

¶ Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum
decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

¶ *Hæc Doxologia dicitur ad omnes Horas.*]

℣. Príncipes populórum congregáti sunt. ℟. Cum Deo Abraham. *Ps.* 46.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. Vos qui secúti estis me, in regeratióne cùm séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos judicantes duódecim tribus Israel. *Matth.* 19.

Oratio, ut in Proprio.

AD PRIMAM.

Ant 8. *G.* Jesus.

In ℟. *br.* ℣. Qui Ecclésiæ tuæ * Apóstolos dedisti. *Ephes.* 4.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Prædicáte.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 2.

DEo grátias, qui semper triumphat nos in Christo Jesu, et odórem notítiæ suæ manifestat per nos in omni loco.

℟. *br.* In omnem terram * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ * verba eórum. * Exívit. Glória Patri. In omnem terram.

℣. Non sunt loquélæ neque sermónes, ℟. Quorum non audiantur voces eórum. *Ps.* 18.

Oratio, ut in Proprio.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Quorum.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 2.

POsuit in nobis Deus verbum reconciliatiónis. Pro Christo ergò legatióne fúngimur, tanquàm Deo exhortante per nos. Obsecrámus pro Christo, reconciliámini Deo.

℟. *br.* Dóminus excelsus * Subjécit pópulos nobis. Dóminus. ℣. Elégit nobis * hæreditátem suam: * Subjécit. Glória Patri. Dóminus. *Ps.* 46.

℣. Nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus: ℟. Nimis confortátus est principátus eórum. *Ps.* 138.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Ecce.

CAPITULUM. 2. *Thess.* 2.

STate, et tenéte traditiónes quas didicistis sive per sermónem, sive per epístolam nostram. Ipse autem Dóminus noster Jesus Christus, et Deus, et Pater noster, qui diléxit nos, et dedit consolatiónem æternam, et spem bonam in grátia, exhortétur corda vestra, et confirmet in omni ópere et sermóne bono.

℟. *br.* Confitébitur tibi, Deus: * Invocábimus nomen tuum. Confitébimur. ℣. Narrábimus * mirabília tua: * Invocábimus. Glória Patri. Confitébimur. *Ps.* 74.

℣. In generatiónem et generatiónem ℟. Annuntiábimus laudem tuam. *Ps.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. F. INjecérunt manus in Apóstolos, et posuérunt eos in custódia. *Act.* 5.

Ant. 2. D. Cæsis denuntiavérunt ne omníno loquerentur in nómine Jesu. *Act.* 5.

Ant. 4. E. Ibant gaudentes à conspectu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati. *Act.* 5.

Ant. 1. g. Loquebantur verbum Dei cum fidúcia; et virtúte magnâ reddébant testimónium resurrectiónis Jesu Christi. *Act.* 4.

Ant. 3. a. Tradidérunt ánimas suas pro nómine Dómini nostri Jesu Christi. *Act.* 15.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 4.

DEus nos Apóstolos novíssimos ostendit, tanquàm morti destinátos ; quia spectáculum facti sumus mundo , et ángelis , et homínibus.

In Solemnibus et Annualibus : Allelúia , allelúia. ℣. Exulta , cœlum , et sancti Apóstoli , quóniam judicávit Deus judícium vestrum. Allelúia. *Apoc.* 18.

HYMNUS.

QUem misit in terras Deus ,
Ut morte nos servet suâ ,
Amóris hic fidos sui
Vos éligit vicários.
Occísus Agnus à lupis ,
Vos misit agnos ad lupos :
Mores ferínos éxuunt ,
Agni repentè de lupis.
Quæ victimárum cædibus
Tellus madébat ímpiis ,
Vestris eam sudóribus ,
Vestro piastis sánguine.
Hoc rore facta pínguior ,
Quot illa fructus prótulit !
Quæ , quanta surrexit seges !
Et ista nos seges sumus.
Quam si bonus respéxeris ,
Qui das rigátis créscere ;
Frumenta nos cœléstibus
Matúra condes hórreis.
Uni sit et trino Deo
Supréma laus , summum decus ,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : ℟. Constítues eos príncipes super omnem terram. *Ps.* 44.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. In fundamentis civitátis sanctæ Jerúsalem nómina duódecim Apostolórum Agni : et lucerna ejus est Agnus. *Apoc.* 21.

Oratio , ut in Proprio.

AD COMPLETORIUM.

Antiphonæ ut pridiè , Capitulum et cætera indè sumuntur undè sumpti sunt Psalmi : et sic in aliis communibus.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

IN I. VESPERIS.

Ant. 8. G. FOrtitúdo símplicis via Dómini : justus in æternum non commovébitur. *Prov.* 10.

Ant. 4. E. Qui timet Dóminum , nihil trepidábit , et non pavébit ; quóniam ipse est spes ejus. *Eccli.* 34.

Ant. 3. a. Qui audit Sapiéntiam , permanébit confídens ; quóniam in tentatióne ámbulat cum eo , et in primis éligit eum. *Eccli.* 4.

Ant. 6. C. Timórem , et metum , et probatiónem indúcet super illum , do-

nec credat ánimæ illíus; et firmábit illum. *Eccli.* 4.

Ant. 1. D. In tentatióne Deus illum conservábit, et liberábit à malis; et non illidétur quasi in procella navis. *Eccli.* 33.

CAPITULUM. *Josue* 1.

ECce præcípio tibi: Confortáre, et esto robustus. Noli metúere, et noli tímere; quóniam tecum est Dóminus Deus tuus.

[*In Duplicibus majoribus et suprà:*

℟. Cepérunt me inimíci mei gratis: dixi, Périi; vocem meam, Dómine, audísti: * Dixísti, Ne tímeas: † Judicásti causam ánimæ meæ, Redemptor vitæ meæ. ℣. Ego non solùm alligári, sed et mori parátus sum propter nomen Dómini Jesu: * Dixísti. Glória Patri. † Judicásti. *Thren.* 3. *Act.* 21.]

HYMNUS.

EX quo, salus mortálium,
Fluxit sacer Dei cruor;
Homo redemptus æmulum
Deo litávit sánguinem.
Non jam crucis Christi pudet:
Quia surgit ingens glória
Deum fatéri mórtuum,
Pro mórtuo mori Deo.
Hoc iste plenus spíritu
Ridet minas, ridet neces;
Tuâque fretus déxterâ,
Tibi, Redemptor, mílitat,
Paráta spectans præmia,
Secúrus ad pœnas volat:
Sic pugnat, ut speret mori,
Et morte mortem víncere.
Unus tot armátas manus
Stupente lassat júdice;
Et tortus ipsis qui cadit
Torquéntibus fit fórtior.
Da, Christe, tanti mílitis
Æquáre facta fórtia:
Da sustinére pro tuo,
Quodcumque durum, nómine.
¶ Sit laus Patri; laus Fílio,
Testi fidéli, quo duce
Tormenta vincunt Mártyres;
Sit et tibi laus, Spíritus.
Amen.

¶ *Hæc Doxologia dicitur ad Completorium, et ad omnes Horas.*]

℣. In Deo sperávi, ℟. Non timébo quid fáciat mihi caro. *Ps.* 55.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Ecce Deus salvátor meus, fiduciáliter agam, et non timébo; quia fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, et factus est mihi in salútem. *Is.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a.* Qui séquitur me, non ámbulat in ténebris; sed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus. *Joan.* 8.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Ego ad Dóminum aspíciam : expectábo Deum salvatórem meum. *Mich.* 7.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum patiéntiæ et solátii, * Veníte, adorémus. *Rom.* 15.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

FElix morte tuâ, qui cruciátibus
Cœlo difficilem rúmpere amas viam,
Et signáre cruóre
Quam Christo déderas fidem!
Pœnis victa quibus defíceret fides?
Tu pœnas ávidâ mente præóccupas :
Cui non súfficit una,
Ambis innúmeras neces.
Te pro lege sua magnánimum mori,
Te Christus púgilem spectat ab æthere :
Ne vincáris ab hoste
Tecum prælia sústinet.
Et nos delícias, vana per ótia,
Gens infída Deo, quærimus ánxii :
Quid torpémus? inertes
Sanguis Mártyris éxcitat.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini,
Cujus róbore freti,
Vincunt fúnera Mártyres. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Omnis qui te colit, Dómine, vita ejus, si in probatióne fúerit, coronábitur. *Tob.* 3.

Ant. 8. *G.* Hæc est grátia, si propter Dei conciéntiam sústinet quis tristítias, pátiens injustè. 1. *Petr.* 2.

Ant. 6. F. Qui sustinúerit in finem, hic salvus erit. *Marc.* 13.

℣. Cepérunt ánimam meam; irruérunt in me fortes : ℟. Neque iniquitas mea, neque peccátum meum, Dómine. *Ps.* 58.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Probávit me Dóminus quasi aurum quod per ignem transit : * Vestígia ejus secútus est pes meus; viam ejus custodívi, et non declinávi ex ea. ℣. Omnia detrimentum feci ad cognoscendum Christum, et societátem passiónum illíus, configurátus morti ejus : * Vestígia. *Job.* 23. *Philipp.* 3.

℟. *ij.* Certámen forte dedit illi Dóminus, * Ut vínceret, et sciret quóniam ómnium poténtior est sapiéntia. ℣. Confortátus est fide, dans glóriam Deo, * Ut vínceret. *Sap.* 10. *Rom.* 4.

℟. *iij.* Custodívit illum Dóminus ab inimícis :

* Descendit cum illo in fóveam, et † In vínculis non derelíquit illum. ℣. Erat Deus cum eo, et erípuit eum ex ómnibus tribulatiónibus ejus: * Descendit. Glória. † In vínculis. *Sap.* 10. *Act.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Etsi in præsenti témpore supplíciis hóminum erípiar, manum Omnípotentis nec vivus, nec defunctus effúgiam; quamóbrem fórtiter vitâ excedendo, exemplum forte relinquam. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. *d.* Prompto ánimo pro gravíssimis ac sanctíssimis légibus honestâ morte perfungar. 2. *Mach.* 6.

Ant. 8. c. E cœlo membra ista possídeo; sed propter Dei leges hæc ipsa despício, quóniam ab ipso me ea receptúrum spero. 2. *Mach.* 7.

℣. Fortitúdinem meam ad te custódiam; ℟. Quia Deus susceptor meus es. *Ps.* 58.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Factus es mihi adjútor, Dómine, et liberásti me * A rugiéntibus præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de portis tribulatiónum quæ circumdedérunt me. ℣. Dóminus mihi ástitit, et confortávit me; et liberátus sum de ore leónis, * A rugiéntibus. *Eccli.* 51. 2. *Tim.* 4.

℟. *v.* Dómine, qui habes sanctam sciéntiam, manifeste tu scis quia cùm à morte possem liberári, * Duros córporis sustíneo dolóres; secundùm ánimam verò, propter timórem tuum, libenter hæc pátior. ℣. Gáudeo in passiónibus, et adímpleo ea quæ desunt passiónum Christi in carne mea; * Duros córporis. 2. *Mach.* 6. *Coloss.* 1.

℟. *vj.* Liberávit me Dóminus ab omni ópere malo, * Et salvum fáciet in regnum suum cœleste. ℣. In die tribulatiónis exultábo in Deo Jesu meo: super excelsa dedúcet me victor. * Et salvum. Glória. * Et. 2. *Tim.* 4. *Habac.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Scio ópera tua, et labórem, et patiéntiam tuam; et quia sustinuisti propter nomen meum, et non defecisti. *Apoc.* 2.

Ant. 4. a. Scient omnes quia ego dilexi te: quóniam servasti verbum patiéntiæ meæ, et ego servábo te ab hora tentatiónis. *Apoc.* 3.

Ant. 3. g. Qui vícerit, et custodíerit usque in finem ópera mea, dabo illi potestátem super gentes, sicut et ego accépi à Patre meo. *Apoc.* 2.

℣. In die tribulatiónis éruam te, ℟. Et honorificábis me. *Ps.* 49.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Qui volúerit ánimam suam salvam fácere, perdet eam; * Qui autem perdíderit ánimam suam propter me et Evangélium, salvam fáciet eam. ℣. Erit tibi ánima tua in salútem, quia in me habuisti fidúciam, ait Dóminus. * Qui. *Marc.* 8. *Jerem.* 39.

℟. *viij.* Esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ: * Qui vícerit, non lædétur à morte secunda. ℣. Usque ad mortem certa pro justítia, et Deus expugnábit pro te inimícos tuos: * Qui. *Apoc.* 2. *Eccli.* 4.

℟. *ix.* Qui vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei, * Et foràs non egrediétur ámpliùs: et † Scribam super eum nomen Dei mei, et nomen civitátis novæ Jerúsalem. ℣. Plantábo eum, et non turbábitur ámpliùs; nec addent fílii iniquitátis, ut afflígant eum sicut priùs: * Et. Glória. † Scribam. *Apoc.* 3. 2. *Reg.* 7.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantábo, Dómine, fortitúdinem tuam: ℟. Et exultábo manè misericórdiam tuam. *Ps.* 58.

AD LAUDES.

Ant. 3. a. DOminus mecum est, quasi bellátor fortis: idcircò qui persequúntur me, cadent, et infirmi erunt. *Jerem.* 20.

Ant. 1. f. Circumdedérunt me úndiquè, et non erat qui adjuváret: memorátus sum misericórdiæ tuæ, Dómine, quóniam éruis sustinentes te. *Eccli.* 51.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus, et confortans in die tribulatiónis, et sciens sperantes in se. *Nahum.* 1.

Ant. 4. A. Cantáte Dómino, laudáte Dóminum, quia liberávit ánimam páuperis de manu malórum. *Jerem.* 20.

Ant. 7. d. Eripuisti me de témpore iníquo; propterèa confitébor, et laudem dicam tibi, et benedícam nómini Dómini. *Eccli.* 51.

CAPITULUM. *Apoc.* 3.

QUi vícerit, vestiétur vestimentis albis; et non delébo nomen ejus de libro vitæ: et confitébor nomen ejus coràm Patre meo, et coràm Angelis ejus.

HYMNUS.

ECquis magnánimus se pugil éxhibet?
Fit verbum gládius, fit clypeus fides;
Athletámque Dei præparat árdua
Ad certámina véritas.

I nunc, sancte pugil, quò pia prælia,
Quò te magna vocant præmia mílitem:
Præsens Christus adest: hoc duce, non cades,
Ni victâ nece fórtior.
Frustrà barbáries explícuit cruces;
Nîl tormenta movent, ore serénior,
Et fidens ánimi, promptus ad ómnia,
Pœnas inter ovat suas.
Reges antè feros impávidus volat,
Testatúrque fidem, nîl métuit mori:
Os, virésque, sui pollíciti memor
Præsens suppéditat Deus.
AEternum cita mors vívere Mártyri
Quod spondet, próperas, Martyr ovans mori;
Palmam dùm móriens conséqueris tibi,
Firmas, nósque mori doces.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini,
Qui dat Martyribus mille neces pati,
Et per fúnera víncere.
Amen.

℣. Adjútor meus, tibi psallam; ℟. Quia Deus susceptor meus es. *Ps.* 58.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi: in réliquo repósita est mihi coróna justítiæ. 2. *Tim.* 4.

Oratio.

ADesto, Dómine, supplicatiónibus nostris, ut qui beáti Mártyris tui *N.* natalítiis gloriámur, nec minis injustè persequéntium, nec ullis perturbémur adversis: Per.

Alia Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, intercedente beáto *N.* Mártyre tuo, in tua fide et sinceritáte constántiam; ut in caritáte divína firmáti, nullis tentatiónibus ab ejus integritáte divellámur: Per.

Si sit Pontifex, Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, qui beáto *N.* dignam Mártyre atque Pontífice fidem et fortitúdinem tribuisti: fac nos ejus méritis vitæ frágilis amórem abjícere, et ad te, qui solus vera vita es, pervenire. Per.

Alia Oratio.

DEus, cujus grátia beátum *N.* Pontíficem tuum in sacerdótium elégit, doctrína ad prædicandum erúdiit, poténtia ad perseverandum confirmávit: da nobis ex ejus imitatióne pópulum christiánum et instrúere vivendi exemplo, et confirmáre patiendo: Per.

Si sit Sacerdos tantùm, Oratio.

DEus, à quo constántiam fides, et virtútem sumit infírmitas : quæsumus, ut beáti *N.* Sacerdótis et Mártyris tui exemplo et précibus, quidquid in persecutiónibus sævum est, quidquid in morte terríbile, fácias nos tui nóminis confessióne superáre : Per.

AD PRIMAM.

Ant. 3. a. Dóminus.

In ℟. *br.* ℣. Qui es testis * fidélis et verus. *Apoc.* 3.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Circumdedérunt me.

CAPITULUM. *Is.* 41.

ERuent quasi non sint, et véluti consúmptio, hómines bellantes adversùm te ; quia ego Dóminus Deus tuus apprehendens manum tuam, dicensque tibi : Ne tímeas, ego adjúvi te.

℟. *br.* In Deo salutáre meum, * Et glória mea. In Deo. ℣. Deus auxílii mei, * et spes mea in Deo est, * Et. Glória Patri. In Deo. *Ps.* 61.

℣. Deus meus adjútor meus, et sperábo in eum : ℟. Protector meus, et cornu salútis meæ. *Ps.* 17.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus.

CAPITULUM. 2. *Tim.* 1.

PAtior, sed non confundor : scio enim cui crédidi ; et certus sum quia potens est depósitum meum serváre in illum diem.

℟. *br.* Si consistant adversùm me castra, * Non timébit cor meum. Si. ℣. Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego sperábo, * Non. Glória Patri. Si. *Ps.* 26.

℣. Dóminus mihi adjútor, ℟. Non timébo quid fáciat mihi homo. *Ps.* 117.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Eripuisti me.

CAPITULUM. *Tob.* 3.

POst tempestátem tranquillum facis, Dómine ; et post lacrymatiónem et fletum, exultatiónem infundis. Sit nomen tuum, Deus Israel, benedictum in sécula.

℟. *br.* Factus es, Dómine, * Susceptor meus. Factus es. ℣. Et refúgium meum * in die tribulatiónis, * Susceptor. Glória. Factus es. *Ps.* 58.

℣. Tu, Dómine, adjuvisti me, ℟. Et consolátus es me. *Ps.* 85.

AD II. VESPERAS.

Ant. 8. G. PRopter opus Christi usque ad mortem accessit, tradens ánimam suam. *Philipp.* 2.

Ant. 3. a. Patienter sústinens, destinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. a. Divítias æstimans impropérium Christi, aspiciébat in remunerationem. *Hebr.* 11.

Ant. 5. C. Gloriosíssimam mortem magis quàm odíbilem vitam complectens, voluntáriè præíbat ad supplícium. 2. *Mach.* 6.

Ant. 1. D. Hoc modo vitâ decessit, universæ genti memóriam mortis suæ ad exemplum virtútis et fortitúdinis derelinquens. 2. *Mach.* 6.

CAPITULUM. *Jac.* 1.

BEátus vir qui suffert tentatiónem; quóniam cùm probátus fuerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

[*In Solemnibus et Annualibus:* Allelúia, allelúia. ℣. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam æternam, custódit eam. Allelúia. *Joan.* 12.]

HYMNUS.

JAm non te lácerant carníficum manus:
Inter qui récubas cœlítuum choros:
Nunc pro cárcere cæco
Fulgentes hábitas domos.
Non jam vincla manus, non cóhibent pedes;
Tu liber súperûm regna perámbulas:
Quot plagis laniátus,
Cœlo tot rádiis nites.
Nec te dira fames, nec sitis ámpliùs,
Nec probrósa premit te modò núditas;
Nunc te lúmine puro
Pascit Christus et índuit.
Sic tu Martyribus dexter ades, Deus,
Ut quos mors périmit, glória víndicet:
Confundisque tyrannum,
Dùm quos déprimit, élevas.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini,
Cujus róbore freti
Vincunt fúnera Mártyres. Amen.

℣. Posuisti, Dómine, in cápite ejus corónam ℟. De lápide pretióso. *Ps.* 20.

Ad Magníficat.

Ant. 4. *d.* Justum non derelíquit Deus, donec afferet illi poténtiam adversùs eos qui eum deprimébant; et dedit illi claritátem æternam. *Sap.* 10.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. VEnit hora, ut omnis qui intérficit vos, arbitrétur obséquium se præstáre Deo. *Joan.* 16.

Ant. 3. g. Injícient vobis manus suas, et persequentur, trahentes ad reges et præsides propter nomen meum. *Luc.* 21.

Ant. 4. *d.* Tradet autem frater fratrem in mortem; et insurgent fílii in parentes, et morte eos afficient. *Matth.* 10.

Ant. 1. D. Eritis ódio ómnibus propter nomen meum: qui autem perseveráverit usque in finem, hic salvus erit. *Matth.* 10.

Ant. 8. *G.* Dabo vobis os et sapiéntiam, cui non póterunt resístere et contradícere omnes adversárii vestri. *Luc.* 21.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 4.

SI exprobrámini in nómine Christi, beáti éritis; quóniam quod est honóris, glóriæ, et virtútis Dei, et qui est ejus Spíritus, super vos requiescit.

[*In Duplicibus maj. et suprà:*

℟. In nullo terreámini ab adversáriis; * Quia vobis donátum est pro Christo, non solùm ut in eum credátis, sed ut étiam pro illo patiámini. ℣. Confortámini, et non dissolvantur manus vestræ: erit enim merces óperi vestro; * Quia. Glória Patri. * Quia. *Philipp.* 1. 2. *Paral.* 15.]

HYMNUS.

CHristi Martyribus débita nos decet,
Virtútis mémores, promere cántica;
Quos nec blandítiis, nec pótuit minis
Fallax víncere séculum.
Cœlestis Pátriæ mens ínhians bonis,
Mundi spernit opes, flúxaque gáudia:
Vitæ quin étiam, præ Dómini lucro,
Jacturam fácilem putant.
Non vultus métuunt carnífici truces:
Fœtas supplíciis despíciunt manus:
Enses, flágra, rotas, ómnia pérpeti
Victrix edócuit fides.
O incredíbilem vim patiéntiæ!
Non, artus láceros qui crúciat dolor,
Extorquet gémitum, non querimóniam
Agnis mítibus élicit.
Ergò nunc própior, Christe, tibi sedet
Palmis turba nitens usque virántibus,

Victorumque gerens
præmia, nóbiles
Multo sánguine láureas.
Sit laus summa Patri,
súmmaque Fílio:
Sit par, sancte, tibi
glória, Spíritus,
Cujus præsídio prælia
sústinent,
Contemptâ nece, Mártyres. Amen.

℣. Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, ℟. Omnes qui sperátis in Dómino. *Ps.* 30.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Cùm vos óderint hómines, et exprobráverint propter Fílium hóminis, gaudéte et exultáte: ecce enim merces vestra multa est in cœlo. *Luc.* 6.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Complebúntur dies luctûs tui, Sion: non óccidet ultrà sol tuus: pópulus tuus omnes justi. *Is.* 60.

Doxologia, ¶ Testis fidélis, *ut infrà ad Offic. Noct.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Sérvient Deo servi ejus, et vidébunt fáciem ejus; et nomen ejus in fróntibus eórum. *Apoc.* 22.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum legítimè certantes coronántem, * Veníte, adorémus, 2. *Tim.* 2. *Ps.* 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

FOrtes cadendo Mártyres,
Quos empta fuso sánguine
Cœléstis ornat púrpura,
Junctis canámus vócibus.
Acti procellis ómnibus,
Sui cruóris flúmine
Vehúntur, et Christo duce,
Portus beátos óccupant.
Sævit tyrannus, állicit:
Temnunt minas, temnunt preces,
Deum minantem dùm timent,
Dùm munerantem díligunt.
Quem lictor insánus sitit,
Quem cæcus effundit furor,
Amor sacerdos pródigum
Christo cruórem cónsecrat.
Et ille mixtus sánguini
Quem fudit in ligno Deus,
Fundéntibus placábilem
Oráre non cessat Deum.
Implére vos omnes decet
Passo Deo quod défuit:
Per tot neces læso Patri
Fit plena Christus hóstia.
¶ Testis fidélis, quo duce
Tormenta vincunt Mártyres,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. g. Convenérunt adversùm nos, ut nos disperdant: quómodò poté-

rimus subsístere, nisi tu, Deus, ádjuves nos? 1. *Mach.* 3.

Ant. 5. a. Séquimur te in toto corde, et timémus te, et quærimus fáciem tuam: érue nos, et da glóriam nómini tuo, Dómine. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Omnes qui ostendunt servis tuis mala, confundantur in omnipoténtia tua; et sciant quia tu es Dóminus Deus solus. *Dan.* 3.

℣. Da nobis auxílium de tribulatióne, ℟. Quia vana salus hóminis. *Ps.* 59.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Nos stulti propter Christum: maledícimur, et benedícimus: * Persecutiónem pátimur, et sustinémus: blasphemámur, et obsecrámus. ℣. Propter te, Dómine, mortificámur totâ die: æstimáti sumus sicut oves occisiónis: * Persecutiónem. 1. *Cor.* 4. *Ps.* 43.

℟. *ij.* Quis nos separábit à caritáte Christi? Tribulátio? an angústia? an fames? an persecútio? an gládius? * Neque mors, neque vita póterit nos separáre à caritáte Dei. ℣. Hæc ómnia venérunt super nos, nec oblíti sumus te, Dómine: * Neque mors. *Rom.* 8. *Ps.* 43.

℟. *iij.* Deus omnis grátiæ, qui vocávit nos in æternam suam glóriam in Christo Jesu, * Módicùm passos ipse perfíciet: ipsi glória et impérium † In sécula seculórum. ℣. Rex mundi defunctos nos pro suis légibus in æternæ vitæ resurrectióne suscitábit: Módicùm. Glória Patri. † In sécula. 1. *Petr.* 5. 2. *Mach.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. b. In mortem trádimur propter Jesum, ut et vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli. 2. *Cor.* 4.

Ant. 3. b. Paráti sumus mori, magis quàm pátrias Dei leges prævaricári. 2. *Mach.* 7.

Ant. 6. F. Propítius sit nobis Deus: non est nobis útile relínquere legem et justítias Dei, ut eámus alterâ viâ. 1. *Mach.* 2.

℣. In Deo faciémus virtútem; ℟. Et ipse ad níhilum dedúcet tribulantes nos. *Ps.* 59.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Absit à nobis, ut relinquámus Dóminum, et serviámus diis aliénis: * Dómino Deo nostro serviémus, et obedientes érimus præceptis ejus. ℣. Et si sunt qui dicantur dii, sive in cœlo, sive in terra; nobis tamen unus Deus: * Dómino. *Jos.* 24. 1. *Cor.* 8.

℟. *v.* Dóminus Deus aspíciet veritátem, et consolábitur in nobis. * Pótiùs est ab homínibus

morti datos spem expectáre à Deo, íterùm ab ipso resuscitandos. ℣. Sicut abundant passiónes Christi in nobis, ita et per Christum abundat consolátio nostra : * Pótiùs est. 2. *Mach.* 7. 2. *Cor.* 1.

℟. *vj.* Exhibeámus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patiéntia, in tribulatiónibus, * In necessitátibus, in angústiis, in plagis, in carcéribus. ℣. Omnes qui placuérunt Deo, per multas tribulatiónes transiérunt fidéles, * In. Glória Patri. * In. 2. *Cor.* 6. *Judith.* 8.

IN III NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Ruent in gládio, et in flamma, et in captivitáte : ut conflentur, et dealbentur usque ad tempus præfinítum. *Dan.* 11.

Ant. 4. A. Distenti sunt, non suscipientes redemptiónem, ut meliórem invenírent resurrectiónem. *Hebr.* 11.

Ant. 8. c. Ecce quómodò computáti sunt inter fílios Dei, et inter sanctos sors illórum est! *Sap.* 5.

℣. Salus justórum à Dómino ; ℟. Et protector eórum in témpore tribulatiónis. *Ps.* 36.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Ludíbria et vérbera experti, ínsuper et vínicula et cárceres, * Lapidáti sunt, secti sunt, tentáti sunt, in occisióne gládii mórtui sunt. ℣. Tradidérunt córpora sua, ne servírent, et ne adorárent omnem deum, excepto Deo suo : * Lapidáti sunt. *Hebr.* 11. *Dan.* 3.

℟. *viij.* Vicérunt propter sánguinem Agni, et propter verbum testimónii sui, et non dilexérunt ánimas suas usque ad mortem : * Proptércà lætámini, cœli, et qui habitátis in eis. ℣. Módico dolóre sustentáto, sub testamento æternæ vitæ effecti sunt : * Proptércà. *Apoc.* 12. 2. *Mach.* 7.

℟. *ix.* Antíquus diérum judícium dedit sanctis excelsi ; * Et † Regnum obtinuérunt sancti. ℣. Per fidem operáti sunt justítiam, adepti sunt repromissiónes ; * Et. Glória. † Regnum. *Dan.* 7. *Hebr.* 11.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Salvasti nos, *Dómine*, de affligéntibus nos ; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in séculum. *Ps.* 43.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. DAtum est béstiæ bellum fácere cum sanctis, et víncere eos. *Apoc.* 13.

Ant. 7. *d.* Elegérunt magis mori, et noluérunt infríngere legem Dei sanctam ; et trucidáti sunt. 1. *Mach.* 1.

Ant. 1. f. Si coràm ho-

mínibus tormenta passi sunt, spes illórum immortalitáte plena est *Sap.* 3.

Ant. 2. D. In paucis vexáti, in multis benè disponentur, quóniam Deus tentávit eos, et invénit illos dignos se. *Sap.* 3.

Ant. 7. d. Tanquàm aurum in fornáce probávit illos, et quasi holocausti hóstiam accépit illos; et in témpore erit respectus illórum. *Sap.* 3.

CAPITULUM. *Jac.* 1.

OMne gáudium existimáte, fratres mei, cùm in tentatiónes várias incidéritis: scientes quòd probátio fídei vestræ patiéntiam operátur; patiéntia autem opus perfectum habet.

HYMNUS.

QUam, Christe, signasti viam
Primus, profúso sánguine,
Per hanc tui te fórtiter
Ducem sequuntur mílites.
Fossus manus, fossus pedes,
Ovans ad astra tránsvolas;
Et membra trunci Mártyres
Addunt triumpho se tuo.
Omnes in ostro spléndidi
Tuum tribúnal ámbiunt;
Accepta monstrant vúlnera,
Et per tot ora súpplicant.
Audíre si nos réspuis,
Quos críminum moles gravat;
Audi tuos, qui sánguinem
Fudére pro te, Mártyres.
Fac, si tyrannus déficit,
Ne blandiendo mólliùs
Frangat voluptas péctora,
Ipsis tyrannis sævior.
¶ Testis fidélis, quo duce
Tormenta vincunt Mártyres,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu. Amen.

¶ *Hæc Doxologia dicitur ad omnes Horas.*]

℣. Multæ tribulatiónes justórum; ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Ps.* 33.

Ad Benedictus.

Ant. J. Beáti qui persecutiónem patiuntur propter justítiam; quóniam ipsórum est regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Oratio.

DEus, invisíbilis fortitúdo certántium, adesto, quæsumus, nobis supplicántibus; ut qui hodiernâ die sanctórum Mártyrum tuórum *N.* et *N.* gloriósum triumphum recólimus, eórum méritis et précibus contra spirituália nequítiæ muniámur: Per.

Alia Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui in sanctórum tuórum córdibus flammam tuæ dilectiónis accendis: da méntibus nostris eamdem fídei caritatisque virtútem, ut

Mártyris tui *N.* et sociórum, quorum gaudémus victóriis, proficiámus exemplis: Per.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Datum est béstiæ.

In ℟. *br.* ℣. Qui es testis,* fidélis et verus. *Apocal.* 3.

AD TERTIAM.

Ant. 7. *d.* Elegérunt.

Capitulum. *Sap.* 3.

JUstórum ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori, et æstimáta est afflíctio éxitus illórum; et quod à nobis est iter, extérminium: illi autem sunt in pace.

℟. *br.* Dóminus loquétur pacem * In plebem suam. * Dóminus. ℣. Et super sanctos suos. * In. Glória. Dóminus. *Ps.* 84.

℣. Custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum; ℟. De manu peccatóris liberábit eos. *Ps.* 96.

AD SEXTAM.

Ant. 1. f. Si coràm homínibus.

Capitulum. 2. *Cor.* 4.

QUod in præsenti est momentáneum et leve tribulatiónis nostræ, suprà modum in sublimitáte æternum glóriæ pondus operátur in nobis, non contemplántibus nobis quæ vidéntur, sed quæ non vidéntur. Quæ enim vidéntur, temporália sunt; quæ autem non vidéntur, æterna sunt.

℟. *br.* Probasti nos, Deus, * Et eduxisti nos in refrigérium. Probasti. ℣. Igne nos examinasti * sicut examinátur argentum, * Et eduxisti. Glória Patri. Probasti. *Ps.* 65.

℣. Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliasti, ℟. Annis quibus vídimus mala. *Ps.* 89.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Tanquam aurum.

Capitulum. *Isaiæ* 9.

LAEtabuntur coràm te, *sicut qui lætantur in* messe, sicut exultant victóres captâ prædâ, quando dívidunt spólia.

℟. *br.* Qui séminant in lácrymis, * In exultatióne metent. Qui. ℣. Euntes ibant et flebant, * mittentes sémina sua; * In exultatióne. Glória Patri. Qui séminant.

℣. Venientes vénient cum exultatióne, ℟. Portantes manípulos suos. *Ps.* 125.

AD II VESPERAS.

Ant. 2. D. VIdi ánimas interfectórum propter verbum Dei, et propter testimónium quod habébant. *Apoc.* 6.

Ant. 4. *d.* Stabant antè thronum in conspectu Agni; et palmæ in mánibus eórum. *Apoc.* 7.

Ant. 8. G. Venérunt de tribulatióne magna, et

lavérunt stolas suas et dealbavérunt eas in sánguine Agni. *Apoc.* 7.

Ant. 1. D. Ante thronum Dei sunt, et serviunt ei die ac nocte in templo ejus ; et qui sedet in throno , habitábit super illos. *Apoc.* 7.

Ant. 3. a. Non esúrient, neque sítient ámpliùs , nec cadet super illos sol , neque ullus æstus. *Apoc.* 7.

Capitulum. *Apoc.* 21.

Absterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum ; et mors ultrà non erit ; neque luctus , neque clamor , neque dolor erit ultrà , quia prima abiérunt.

[*In Solemnibus et Annualibus* , Allelúia , Allelúia. ℣. In his secunda mors non habet potestátem ; sed erunt Sacerdótes Dei et Christi , et regnábunt cum illo. Allelúia. *Apoc.* 20.]

Hymnus.

Quanto , morte sacrâ
quos tibi dévoves ,
Firmas , Christe , tuos
róbore mílites !
Ad tormenta rapit , non
pávidos mori ,
Quam das , ígnea cáritas.
Tortóris rábies sæviat
ímpotens ,
Addat carcéribus férrea víncula ;
Constanti púgiles péctore prælia ,
Trunci córpore sústinent.
Alto de sólio nunc , Deus ,
áspice ,
Non indigna tuo núnine múnera ;
Quot prostráta jacent
córpora Mártyrum ,
Astant tot tibi víctimæ.
Ad te lethífero vúlnere
saúcii ,
Vectanctur róseo flúmine sánguinis :
Emensi , duce te ,
Christe , perícula ,
Tangunt líttora pátriæ.
Sed quid barbáries ímpia
próficit ?
Non hæc Christiádas
vúlnera déprimunt :
Gens exorta sacro fúnere Núminis ,
Crescit sánguine Mártyrum.
Patri máxima sit , máxima Fílio ,
Sit par Spirítui : laus
tibi , Trínitas ,
Quæ te Martyribus pródigia præmium
Das , et vívere per neces. Amen.

℣. In æternum exultábunt , ℟. Et habitábis in eis. *Ps.* 5.

Ad Magníficat.

Ant. 8. *G.* Datæ sunt illis síngulæ stolæ albæ ; et dictum est illis ut requiescerent , donec compléantur conservi eórum , qui interficiendi sunt sicut et illi. *Apoc.* 6.

Oratio , ut suprà ad Laudes.

COMMUNE PONTIFICUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. SUscitábo mihi sacerdótem fidélem, qui juxta cor meum et ánimam meam fáciet. 1. *Reg.* 2.

Ant. 8. *G.* Elégi eum ex ómnibus mihi in sacerdótem, ut ascénderet ad altáre meum, et adoléret mihi incensum. 1. *Reg.* 2.

Ant. 2. D. ÆEdificábo ei domum fidélem; et ambulábit coràm Christo meo cunctis diébus. 1. *Reg.* 2.

Ant. 5. C. Erit ipsi pactum sacerdótii sempiternum, quia zelátus est pro Deo suo, et expiávit scelus filiórum Israel. *Num.* 25.

Ant. 1. f. Quemcumque elégerit Dóminus, ipse erit sanctus. *Num.* 16.

CAPITULUM. *Hebr.* 5.

NEc quisquam sumit sibi honórem, sed qui vocátur à Deo, tanquàm Aáron. Sic et Christus non semetipsum clarificávit ut póntifex fieret, sed qui locútus est ad eum; Fílius meus es tu, ego hódiè génui te; quemádmodùm et in álio loco dicit: Tu es sacerdos in æternum secúndùm órdinem Melchísedech.

[*In duplicibus maj. et suprà:*

℣. Locútus es sanctis tuis, Dómine, et dixisti: Invéni servum meum, * Oleo sancto meo unxi eum: † Manus mea auxiliábitur ei. ℣. Huic Deus testimónium pérhibens, dixit: Invéni virum secúndùm cor meum; * Oleo. Glória Patri. † Manus. *Ps.* 88. *Act.* 13.]

HYMNUS.

CHriste, Pastórum caput atque princeps,
Præsulis festam veneráta lucem,
Débitis supplex tua templa votis
Turba frequentat.
Ille non vano ténuit tremendam
Spíritu sedem, próprio nec ausu;
Sed sacrum jussus, Dómino vocante,
Sumpsit honórem.
Strénuum bello púgilem superni
Chrismatis pleno tuus unxit intùs
Spíritus cornu, posuitque sanctam
Páscere gentem.
Fit gregis pastor, pater atque forma:
Lætus impendit sua, seque; servus
Omnium, curis gravis, omnibusque
Omnia factus.

Pro reis orat, réficit gementes,
Erigit lapsos, tenebrasque pellit;
Fit potens verbo, docet alta, pravum
Cónterit hostem.
Fac ut illíus précibus juvémur,
Christe; fac Patrem, pariterque tecum
Spíritum jugi celebrémus hymno
Omne per ævum. Amen.

℣. Beátus quem elegísti et assumpsísti; ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

Ad Magníficat.

Ant. 4. *E.* Elégit ipsum Dóminus ab omni vivente offerre sacrifícium Deo, incensum et bonum odórem pro pópulo suo. *Eccli.* 45.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a.* Die noctúque fugiébat somnus ab óculis meis pro grégibus tuis, Dómine. *Gen.* 31.

Doxologia, ¶ Supréme Christe Póntifex, *ut infrà ad Laudes.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 7. G. Cùm vénerit Dóminus, et pulsáverit, beáti servi quos invénerit vigilantes. *Luc.* 12.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum Pastórum príncipem, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 5. *Ps.* 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

CHriste, decréto Patris institútus
Póntifex summo, tibi, qui fidéles
Quos legis, formas pópulis regendis
Ipse ministros:
Hunc juvat festo celebráre cantu,
Qui licèt magnis méritis abundans,
Flens et invítus, duce te, tremendum
Sumpsit honórem.
Nóverat quantis páteat periclis
Ille, qui summos ápices adeptus,
Omnium curas, sibi raptus uni,
Sústinet omnes.
Fécerat fervens amor inquiétum:
Quò gregis cari pia cura poscit,
Advolat promptus: mora non euntem
Ulla retardat.
Dux iter, vitâ præeunte, monstrat;
Cómprobat factis sua dicta magnis;
Et domum sanctam benè olente Christi
Implet odóre.
Lux erat cæco, cólumen labanti,
Una spes lapso, mísero levámen,
Próvidus cunctis pater, omnibusque
Omnia factus.
Christe, Pastórum bonus ipse Pastor,

Qui greges pascis próprio cruóre,
Fac ut æternæ súbeant opíma
Páscua vitæ. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Vocávit eum Dóminus, et ait: Vidi afflictiónem pópuli mei: veni, et mittam te, ut edúcas pópulum meum. *Exod.* 3.

Ant. 1. g. Dixit ad Deum: Quis sum ego, ut vadam et edúcam fílios Israel? Qui dixit ei: Ego ero tecum. *Exod.* 3.

Ant. 8. G. Vade in hac fortitúdine tua, et liberábis Israel: scito quòd míserim te. *Judic.* 6.

℣. Pósui adjutórium in potente, ℟. Et exaltávi electum de plebe mea. *Ps.* 88.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Rectórem te posuérunt, noli extolli: * Esto in illis quasi unus ex ipsis; curam illórum habe. ℣. Si quis vult primus esse, erit ómnium novíssimus, et ómnium minister: * Esto. *Eccli.* 32. *Marc.* 9.

℟. *ij.* Speculatórem dedi te dómui Israel: * Audiens ergò ex ore meo sermónem, annuntiábis eis ex me. ℣. In mente habe quáliter accéperis et audíeris, et serva: * Audiens. *Ezech.* 33. *Apoc.* 3.

℟. *iij.* Accéde ad altáre, et ímmola pro peccáto tuo: * Offer holocaustum, et † Deprecáre pro te et pro pópulo. ℣. Debet Póntifex quemádmodùm pro pópulo, ita étiam et pro semetipso offerre pro peccátis: * Offer. Glória Patri. † Deprecáre. *Levit.* 9. *Hebr.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. In lege Dómini congregatiónem judicávit, et in fide sua probátus est prophéta; et cógnitus est in verbis suis fidélis. *Eccli.* 46.

Ant. 3. a. Dedit illis legem, ne obliviscerentur præcepta Dómini, et ut non exerrárent méntibus; et hortabátur ne legem amovérent à corde suo. 2. *Mach.* 2.

Ant. 8. c. Apériet os suum, et in oratióne confitébitur Dómino; et ipse díriget consílium ejus et disciplínam. *Eccli.* 39.

℣. Invocábant Dóminum sacerdótes ejus; ℟. Ipse exaudiébat eos, et loquebátur ad eos. *Ps.* 98.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Audívit eum Dóminus et vocem ipsíus, et dedit illi præcepta et legem vitæ et disciplínæ, * Docére Jacob testamentum suum, et judícia sua Israel. ℣. Hic est qui fuit in Ecclésia cum pátribus nostris, qui accépit verba vitæ dare nobis, * Docére. *Eccli.* 45. *Act.* 7.

℟.

℟. *v.* Pactum meum fuit cum eo vitæ et pacis ; et dedi ei timórem , et tímuit me : * Lex veritátis fuit in ore ejus ; et iníquitas non est inventa in lábiis ejus. ℣. Fidélis erat in tota domo ejus tanquàm fámulus , in testimónium córum quæ dicenda erant : * Lex. *Malach.* 2. *Hebr.* 3.

℟. *vj.* In pace et in æquitáte ambulávit , et multos avertit ab iniquitáte : * Lábia enim sacerdótis custódient sciéntiam , et legem requírent ex ore ejus ; † Quia ángelus Dómini exercítuum est. ℣. Oportet Epíscopum amplecti eum , qui secundùm doctrínam est , fidélem sermónem ; ut potens sit exhortári in doctrína sana : * Lábia. Glória Patri. † Quia. *Malach.* 2. *Tit.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. A. In omni ópere dedit confessiónem Sancto et Excelso in verbo glóriæ. *Eccli.* 47.

Ant. 7. *d.* Erogávit pecúnias multas : justítiam et fidem conservávit genti suæ , et exquisívit omni modo exaltáre pópulum suum. 1. *Mach.* 14.

Ant. 1. *a.* Non recédet memória ejus , et nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem. *Eccli.* 39.

℣. Justítia ejus manet in séculum séculi : ℟. Cornu ejus exaltábitur in glória. *Ps.* 111.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Quis est fidélis servus et prudens , quem constítuit dóminus suus super famíliam suam : ut det illis cibum in témpore ? * Beátus ille servus , quem cùm vénerit dóminus ejus , invénerit sic facientem. ℣. A dómino suo præpósitus ómnibus , gubernábat créditam sibi domum : * Beátus. *Matth.* 24. *Genes.* 39.

℟. *viij.* Dóminus supra ómnia quæ póssidet , constítuet illum : * Omni autem cui multùm datum est , multùm quærétur ab eo ; et cui commendavérunt multùm , plus petent ab eo. ℣. In manu Dei potestas terræ , et útilem rectórem suscitábit in tempus super illam : * Omni autem. *Luc.* 12. *Eccli.* 10.

℟. *ix.* Euge , serve bone et fidélis ; quia super pauca fuisti fidélis , super multa te constítuam : * Intra in gáudium dómini tui. ℣. Super pópulum meum constítui te : sapiéntia et sciéntia data sunt tibi ; et glóriam dabo tibi : * Intra. Glória. * Intra. *Matth.* 25. 2. *Paral.* 1.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Domus Aáron , benedícite Dómino : ℟. Domus Levi , benedícite Dómino. *Ps.* 134.

AD LAUDES.

Ant. 7. a. QUi intrat per óstium, pastor est óvium: huic ostiárius áperit; et oves vocem ejus áudiunt. *Joan.* 10.

Ant. 2. D. Próprias oves vocat nominátim, et edúcit eas, et antè eas vadit. *Joan.* 10.

Ant. 7. d. Oves illum sequuntur, quia sciunt vocem ejus: aliénum autem non sequuntur, sed fúgiunt ab eo. *Joan.* 10.

Ant. 6. F. Si perdíderit unam ex illis, vadit ad illam donec invéniat eam; et cùm invénerit, impónit in húmeros suos gaudens. *Luc.* 15.

Ant. 8. G. Fur venit ut perdat; mercenárius videt lupum, et fugit: bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. *Joan.* 10.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 5.

PAscite qui in vobis est gregem Dei, providentes non coactè, sed spontáneè secundùm Deum; neque turpis lucri grátiâ, sed voluntáriè; neque ut dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex ánimo.

HYMNUS.

JEsu, Sacerdótum decus,
In hac die, quâ glóriâ
Sanctum corónas Præsulem,
Votis adesto súpplicum.
Sui probátus præmium
Amóris, et pignus tui,
A Patre tráditos tibi
Accépit agnos páscere.
Hos novit, et præit vocans
In tuta quemque páscua,
Victumque præbet: áudiunt,
Sequuntur, et vivunt oves.
Quam sentit errantem jugis,
Hanc nocte quærit ac die;
Et gaudet inventam suo
Portans ovíli réddere.
Arcet frementes béstias,
Lupi retundit ímpetus,
Dolosque fallit, vel mori
Caro parátus pro grege.
Offert frequentem victimam
Cum plebe Pastor ímnocens;
Secumque devótum gregem
Pius Sacerdos ímmolat.
℣ Supréme, Christe, Póntifex,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣ *Hæc Doxologia dicitur ad omnes Horas.*]

℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps.* 77.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. Ego sum óstium: per me si quis introíerit, salvábitur; et ingrediétur, et egredié-

tur, et páscua invéniet. *Joan.* 10.

Oratio.

DEus, qui pópulis tuis regendis vicários caritátis tuæ præficis ministros; da, quæsumus, intercedente beáto *N.* Pontífice, Spíritum sapiéntiæ, quibus præesse dedisti Ecclésiæ tuæ, ut de profectu sanctárum óvium fiant gáudia ætérna pastórum: Per..... in unitáte ejusdem Spíritûs.

Alia Oratio.

DEus, fidélium lumen et Pastor animárum, qui beátum *N.* Epíscopum in Ecclésia posuisti, ut oves tuas verbo pásceret, et informáret exemplo; da nobis ejus intercessióne, et fidem serváre quam dócuit, et viam sequi quam exemplo monstrávit: Per.

AD PRIMAM.

Ant. 7. a. Qui intrat.

In ℟. *br.* ℣. Qui es Póntifex * confessiónis nostræ. *Hebr.* 3.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Próprias oves.

CAPITULUM. *Prov.* 27.

DIligenter agnosce vultum pécoris tui, tuosque greges considera: non enim habébis júgiter potestátem; sed coróna tribuétur in generatiónem et generatiónem.

℟. *br.* Deus protector meus, * in ipso sperávi. Deus. ℣. Qui subdit * pópulum meum sub me, * In ipso. Glória Patri. Deus. *Ps.* 143.

℣. Nisi Dóminus custodíerit civitátem, ℟. Frustrà vígilat qui custódit eam. *Ps.* 126.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Oves.

CAPITULUM. *Jerem.* 3.

INtrodúcam vos in Sion, et dabo vobis Pastóres juxtà cor meum; et pascent vos sciéntiâ et doctrínâ.

℟. *br.* Deduxit eos * in viam rectam. Deduxit. ℣. Ut irent * in civitátem habitatiónis, * In viam. Glória Patri. Deduxit. *Ps.* 106.

℣. Abstulit sicut oves pópulum suum, ℟. Et deduxit eos in spe. *Ps.* 77.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Fur venit.

CAPITULUM. *Act.* 20.

ATténdite vobis, et universo gregi in quo vos Spíritus sanctus pósuit Epíscopos régere Ecclésiam Dei, quam acquisívit sánguine suo.

℟. *br.* Pavit eos * in innocéntia cordis sui. Pavit eos. ℣. Et in intellléctibus mánuum suárum * deduxit eos, * In innocéntia. Glória. Pavit eos. *Ps.* 77.

℣. Nos pópulus tuus et oves páscuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in séculum. *Ps.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. Ecclésiæ factus sum 3. a. ego minister secundùm dispensatiónem Dei, quæ data est mihi in vos, ut ímpleam verbum Dei. *Coloss.* 1.

Ant. 4. E. Scitis quómodò nihil subtráxerim utilium, quóminùs annuntiárem vobis, et docérem vos públicè, et per domos. *Act.* 20.

Ant. 1. D. Mundus sum à sánguine ómnium; non enim subterfúgi quóminùs annuntiárem omne consílium Dei vobis. *Act.* 20.

Ant. 8. G. Nihil véreor, nec fácio ánimam meam pretiosiórem quàm me, dúmmodò consummem cursum meum, et ministérium verbi quod accépi à Dómino Jesu. *Act.* 20.

Ant. 7. ç. Absit à me hoc peccátum in Dóminum, ut cessem oráre pro vobis; et docébo vos viam bonam et rectam. 1. *Reg.* 12.

CAPITULUM. *Act.* 20.

NOcte et die non cessávi, cum lácrymis monens unumquemque vestrûm: et nunc commendo vos Deo, et verbo grátiæ ipsíus, qui potens est ædificáre, et dare hæreditátem in sanctificátis ómnibus.

[*In Solemnibus et Annualibus*, Allélúia, allelúia. ℣. Dedit illi Dóminus sacerdótium gentis, et beatificávit illum in glória. Allelúia. *Eccli.* 45.]

HYMNUS.

SÉdibus, Præsul, súperis recepte,
Advola terris: sacra te reposcunt,
Nostra dùm cantu tibi dedicáto
Templa resultant.
Pro Deo vitam cúpidus pacisci,
Otium durus tibi denegasti;
Prælium Christi benè præliári
Una voluptas.
Si reis vindex minitátur ira,
Súpplici defers prece vim Tonanti:
Et Deum, jugis grege pro tuendo
Víctima, placas.
Erudis, vitâ præeunte, Clerum;
Légibus sacris pópulum coërces:
Quas Deus dotes dedit, ad salúbrem
Cóntrahis usum.
Laude non unâ, memorande Præsul,
Nos ama patris stúdio benigni;
Et laborantem médiis periclis
Dírige plebem.
Christe, pro nobis, Patre sic jubente,
Póntifex factus, tibi laus, *tuóque*
Una sit Patri, sit et una sancto
Semper Amóri. Amen.

℣. Salvum fecit Dóminus Christum suum : ℟. Exáudiet illum de cœlo sancto suo. *Ps.* 19.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Sacerdótes tui induantur salútem : Dómine Deus, ne avérteris fáciem Christi tui : memento misericordiárum servi tui. 2. *Paral.* 6.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE DOCTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. A Deo profecta est 4. E. A sapiéntia : et in ore fidéli abundábit ; et Dominátor dabit eam illi. *Eccli.* 15.

Ant. 5. C. Denudábit absconsa sua illi, et thesaurizábit super illum sciéntiam et intellectum justítiæ. *Eccli.* 4.

Ant. 8. G. Firmábitur in illo, et non flectétur ; et continébit illum, et non confundétur ; et exaltábit illum apud próximos suos. *Eccli.* 15.

Ant. 3. a. In médio Eccléstæ apériet os ejus, et adimplébit illum Spíritu sapiéntiæ et intellectûs. *Eccli.* 15.

Ant. 1. D. Stolâ glóriæ véstiet illum ; et nómine æterno hæreditábit illum *Eccli.* 15.

CAPITULUM. *Eccli.* 51.

ANimam meam direxi ad Sapiéntiam, et in agnitióne invéni eam : possédi cum ipsa cor ab ínitio ; propter hoc non derelinquar.

[*In Duplicibus maj. et suprà :*

℟. Dóminus dat sapiéntiam sapiéntibus, et sciéntiam intelligéntibus disciplínam : * Ipse revélat profunda et abscóndita, et † Lux cum eo est. ℣. Spíritus ómnia scrutátur, étiam profunda Dei : * Ipse. Glória. † Lux. *Dan.* 2. 1. *Cor.* 2.]

HYMNUS.

O Qui perpétuus nos mónitor doces,
Vox æterna Patris, Christe, vicários
Doctóres, pátrias cùm rémeas domos,
Nobis quàm benè suffícis !
Hi semper vígilant, ne quid adúlterum
Corrumpat fídei virgíneum decus :
Lædi vel léviter non pátitur fides,
His custódibus íntegra.
Infámes ábolent rellíquias deûm :
Erróres ábigunt, crímina dédocent :

Christo restítuunt, quos
malè crédulos
Mendax lúserat hæresis.
Patrum canítiem, tot venerábiles
Rugas objíciunt, undè nitet fides:
Quæ sunt prisca, docent; quæ nova, súbruunt:
Servant depósitum Dei.
Sit supréma tibi glória,
Véritas,
Quæ per scripta Pátrum
quandò foris sonas,
Nullo vocis egens corda
doces sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen,

℣. Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine, ℟. Et de lege tua docúeris eum. *Ps.* 93.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Beátus qui excógitat vias sapiéntiæ in corde suo, vadens post illam quasi investigátor: protegétur sub tégmine illíus à fervóre, et in glória ejus requiescet. *Eccli.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a.* Dedit illi Dóminus in præceptis suis potestátem docére Jacob testimónia, et in lege sua lucem dare Israel. *Eccli.* 45.

Doxologia, ¶ Jesu, Magister únice, *ut infrà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Qui vigilá-verit propter sapiéntiam, citò secúrus erit; quóniam dignos se ipsa círcuit quærens, et in viis ostendit se illis hiláriter. *Sap.* 6.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Fontem sapiéntiæ Dóminum, * Veníte, adorémus. *Eccli.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

JAm nunc, quæ númeras
tot tibi víndices,
Effer sidéreum, Rellígio,
caput:
Quot sunt mota tibi
prælia, nóbiles
Tot nectis tibi láureas.
Cùm per mille neces impietas furit,
Oppónis válido péctore
Mártyres:
Cùm per mille dolos décipit hæresis,
Doctóres tibi súscitas.
Quandò sparsa lues úndique críminum,
Hi gliscens vítium prótinùs ámputant:
Quandò plúrima nox méntibus íncubat,
Hi plenum révehunt diem.
Firmant instábiles, et dúbios regunt:
Monstrant tuta procul líttora náufragis:
Nobis, qui vehimur cæca per æquora,
Lucent perpétuæ faces.
Quæ dixêre tuis cónsona sénsibus,

Nostris illa, Deus, córdibus ímprimas:
Quos terris cólimus, quos séquimur duces,
Fac nos móribus ássequi.
Sit supréma tibi glória,
Véritas,
Quæ per scripta Patrum, quandò foris sonas,
Nullo vocis egens corda doces sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Sapiéntia non est multis manifesta; quibus autem cógnita est, pérmanet usque ad conspectum Dei. *Eccli.* 6.

Ant. 4. E. Os prudentis quæritur in ecclésia, et verba illíus cogitábunt in córdibus suis. *Eccli.* 21.

Ant. 5. a. Sciéntia sapientis tanquàm inundátio abundábit, et consílium illíus sicut fons vitæ pérmanet. *Eccli.* 21.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam, ℟. Et lingua ejus loquétur judícium. *Ps.* 36.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Sápiens apériet os suum in oratióne: * Si enim Dóminus magnus volúerit, Spíritu intelligéntiæ replébit illum. ℣. Si quis vestrûm índiget sapiéntiâ, póstulet à Deo qui dat ómnibus affluenter. * Si. *Eccli.* 39. *Jac.* 1.

℟. *ij.* Ipse tanquàm imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ; * Ipse palàm fáciet disciplínam doctrínæ suæ, et in lege testamenti Dómini gloriábitur. ℣. Multos filiórum Israel convertet ad Dóminum Deum ipsórum: * Ipse. *Eccli.* 39. *Luc.* 1.

℟. *iij.* Omnis scriba doctus in regno cœlórum, * Símilis est hómini patrifamílias qui † Profert de thesauro suo nova et vétera. ℣. In corde prudentis requiéscit sapiéntia, et indoctos quosque erúdiet. * Símilis. Glória. † Profert. *Matth.* 13. *Prov.* 14.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Ecce dedi verba mea in ore tuo: ecce constítui te ut evellas, et déstruas, et disperdas, et ædífices, et plantes. *Jerem.* 1.

Ant. 8. G. Ne retíneas verbum in témpore salútis: in lingua enim sapiéntia dignóscitur; et sensus, et sciéntia, et doctrína in verbo sensáti. *Eccli.* 4.

Ant. 2. D. Depósitum custódi, devítans profánas vocum novitátes, et oppositiónes falsi nóminis sciéntiæ. 1. *Tim.* 6.

℣. Deus, docuisti me à juventúte mea: ℟. Pronuntiábo mirabília tua. *Ps.* 70.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Qui habet sermónem meum, loquátur sermónem meum verè. * Numquid non verba mea sunt quasi ignis, et quasi málleus cónterens petram? ℣. Si quis volúerit voluntátem fácere ejus qui misit me, cognoscet de doctrína, utrùm ex Deo sit. * Numquid. *Jerem.* 23. *Joan.* 7.

℟. *v.* Ponam verba mea in ore ejus, loqueturque ómnia quæ præcépero illi: * Qui autem verba ejus audíre nolúerit, ego ultor existam. ℣. Qui à semetipso lóquitur, glóriam própriam quærit: qui quærit glóriam ejus qui misit eum, hic verax est. * Qui. *Deut.* 18. *Joan.* 7.

℟. *vj.* Dabo te, dicit Dóminus, in murum æreum, fortem: * Et bellábunt adversùm te, et † Non prævalébunt; quia ego tecum sum. ℣. Exurgent viri loquentes perversa, ut abdúcant discípulos post se: * Et bellábunt. Glória Patri. † Non. *Jerem.* 15. *Act.* 20.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Propósui sapiéntiam addúcere mihi ad convivendum; sciens quóniam mecum communicábit de bonis. *Sap.* 8.

Ant. 7. d. Quæsívi sapiéntiam palàm in oratióne mea; et efflóruit tanquàm præcox uva. *Eccli.* 51.

Ant. 1. f. Inventi sunt sermónes tui, Dómine; et comédi eos: et factum est mihi verbum tuum in lætítiam cordis mei. *Jerem.* 15.

℣. Scrutábor legem tuam, Dómine; ℟. Et custódiam illam in toto corde meo. *Ps.* 118.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Super salútem et spéciem dilexi sapiéntiam: * Et propósui pro luce habére illam: venérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa. ℣. Quæ desursùm est sapiéntia, pudíca est, pacífica, plena misericórdiâ et frúctibus bonis; * Et propósui. *Sap.* 7. *Jac.* 3.

℟. *viij.* Optávi, et datus est mihi sensus; et invocávi, et venit in me Spíritus sapiéntiæ: et præpósui illam regnis et sédibus, * Et divítias nihil esse duxi in comparatióne illíus. ℣. Exístimo ómnia detrimèntum esse propter eminentem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei; * Et divítias. *Sap.* 7. *Philipp.* 3.

℟. *ix.* Sapiéntia bonórum ómnium mater est; quam sine fictióne dídici, et sine invídia commúnico: infinítus enim thesaurus est; * Quo qui usi sunt, † Partícipes facti sunt amicítiæ Dei. ℣. Bonus homo de bono the-

sauro cordis sui profert bonum ; * Quo. Glória Patri. † Partícipes. *Sap.* 7. *Luc.* 6.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Os meum annuntiábit justítiam tuam, ℟. Totâ die salutáre tuum. *Ps.* 70.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. DOminus dedit mihi linguam erudítam ; ut sciam sustentáre eum qui lassus est, verbo. *Is.* 50.

Ant. 6. F. Sermo meus non in persuasibílibus humánæ sapiéntiæ verbis ; sed in ostensióne Spíritûs et virtútis. 1. *Cor.* 2.

Ant. 3. g. Auxílio adjútus Dei isto, testíficans minóri atque majóri, nihil extra dicens quàm ea quæ Prophétæ locúti sunt. *Act.* 26.

Ant. 4. *E.* Non judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christum, et hunc crucifixum. 2. *Cor.* 2.

Ant. 5. a. Si nóverim mystéria ómnia, et omnem sciéntiam ; caritátem autem non habúero, nihil sum. 1. *Cor.* 13.

CAPITULUM. *Sap.* 7.

MIhi dedit Deus dícere ex senténtia, et præsúmere digna horum quæ mihi dantur ; quóniam ipse sapiéntiæ dux est, et sapiéntium emendátor : in manu enim illíus et nos, et sermónes nostri, et omnis sapiéntia, et óperum sciéntia et disciplína.

HYMNUS.

VOs succensa Deo spléndida lúmina :
Vos sal, nos hómines quo sápimus Deum ;
ÆEvum, puri ánimo, móribus íntegri,
Quo condímur in álterum.
Per vos Relígio, tútaque Véritas,
Per vos virgíneis fulget honóribus :
Per vos Christus amat pándere dívites
Thesauros sapiéntiæ.
Vestris unda fluit pura canálibus ;
Christi floret ager ; munda nitet seges :
Lac aptum púeris, et sólidum viris
Cauti suffícitis cibum.
Hi sunt, summe Deus, qui tibi mílitant ;
Hi sunt, qui stábiles ædíficant domos :
Unâ docta cohors arma tenet manu,
Muros cónstruit álterâ.
Vicistis stygias vos quibus hæreses,
Hæc nos accípimus tela supérstites :
His pugnámus adhùc, nec dúbio éxitu ;
His armis quoque víncimus.
Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum quandò foris sonas,

Nullo vocis egens corda doces sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

℣. Annuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna; ℟. Ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu scisti. *Ps.* 39.

Ad Benedictus.

Ant. J. Sapiéntia et fortitúdo Dómini sunt: tibi, Deus, confíteor, teque laudo; quia sapiéntiam et fortitúdinem dedisti mihi. *Dan.* 2.

Oratio.

OMnípotens, ætérne Deus, qui Ecclésiæ tuæ fílios, sicut non cessas erudíre, ita non désinis adjuváre: da fidélibus tuis intercessióne beáti *N.* quem eis ætérnæ salútis ministrum tribuísti, ut, te miserante, sciéntiam recta faciendi, et virtútem cápiant exequendi: Per.

Alia Oratio.

EXcita, Dómine, in Ecclésia tua Spíritum, quo beátus *N.* servívit: ut eódem nos replente, studeámus amáre quod amávit, et ópere exercére quod dócuit: Per..... in unitáte ejusdem Spíritûs.

Ad Horas, in fine Hymnorum, Doxologia.

Jesu, magister únice,
Tibi decus, laus glória,
Cum Patre et almo Spíritu,
Nunc et per omne séculum. Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Dóminus.

In ℟. *br.* Qui Magister noster * unus es. *Matth.* 23.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Sermo meus.

Capitulum. 1. *Cor.* 12.

UNicuíque datur manifestátio Spíritûs ad utilitátem: álii quidem per Spíritum datur sermo sapiéntiæ: álii autem sermo sciéntiæ secundùm eumdem Spíritum.

℟. *br.* Da mihi intellectum, * Et scrutábor legem tuam. Da mihi. ℣. Státue servo tuo * elóquium tuum, Dómine, * Et. Glória Patri. Da mihi. *Ps.* 118.

℣. Os meum loquétur sapiéntiam, ℟. Et meditátio cordis mei prudéntiam. *Ps.* 48.

AD SEXTAM.

Ant. 3. g. Auxílio.

Capitulum. 1. *Tim.* 6.

SI quis áliter docet, et non acquiescit sanis sermónibus Dómini nostri Jesu Christi, et ei quæ secundùm pietátem est doctrínæ, superbus est, nihil sciens.

℟. *br.* Viam veritátis elégi, * Judícia tua non sum oblítus. Viam. ℣. Adhæsi * testimóniis tuis, Dómine, * Judícia. Glória Patri. Viam.

℣. A judíciis tuis non declinávi; ℟. Quia tu legem posuisti mihi. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Si nóverim.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 1.

Finis præcepti est cáritas de corde puro, et consciéntiâ bonâ, et fide non fictâ: à quibus quidam aberrantes, conversi sunt in vanilóquium, volentes esse legis doctóres, non intelligéntes neque quæ loquuntur, neque de quibus affirmant.

℟. *br.* Veritátem tuam * Et salutáre tuum dixi. Veritátem. ℣. Non abscondi misericórdiam tuam, * et veritátem tuam; * Et salutáre. Glória Patri. Veritátem. *Ps.* 39.

℣. Pronuntiávi ómnia judícia oris tui: ℟. In via testimoniórum tuórum delectátus sum. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. Fuit gratus Deo, 1. f. erudítus omni sapiéntiâ; et erat potens in verbis et in opéribus suis. *Act.* 7.

Ant. 5. C. Juxtà manum Dei sui bonam super se, parávit cor suum, ut investigáret legem Dómini, et fáceret, et docéret. 1. *Esdr.* 7.

Ant. 6. c. Postquàm se ámpliùs dedit ad diligéntiam lectiónis legis et Prophetárum, vóluit et ipse scríbere quæ ad doctrinam et sapiéntiam pértinent. *Prolog. Eccli.*

Ant. 3. a. Cùm esset sapientíssimus, dócuit pópulum: quæsívit verba utília, et conscripsit sermónes rectíssimos ac veritáte plenos. *Eccles.* 12.

Ant. 4. E. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes; et laudem ejus enuntiábit Ecclésia. *Eccli.* 39.

CAPITULUM. *Prov.* 3.

Beátus homo qui invénit sapiéntiam, et qui áffluit prudéntiâ: mélior est acquisítio ejus negotatióne argenti et auri primi; et puríssimi fructus ejus: pretiósior est cunctis ópibus; et ómnia quæ desiderantur, huic non valent comparári.

[*In Solemnibus et Annualibus:* Allelúia, allelúia. ℣. Qui fécerit et docúerit, hic magnus vocábitur in regno cœlórum. Allelúia. *Matth.* 5.]

HYMNUS.

Lux lucis et fons lúminis,
A quo dies hic náscitur,
Quàm dignióri lúmine
Lucére das Ecclésiam!
Sanctis eam Doctóribus
Indesinenter ínstruens,
Quibus tenébris quæritat
Error latére, détegis.
His stat fides, his véritas
Intamináta pérmanet;
Ab hisque, quam nos vis sequi,
Doctrína sana tráditur.
His hauriámus fóntibus

Verbi tui sciéntiam,
Horumque puris móribus
Præcepta fac nos ássequi.
Qui vera lux es méntium,
Jesu, Magister únice,
Sit laus tibi, sit laus Patri,
Sancto simul cum Spíritu.
Amen.

℣. Beátus vir qui dispónet sermónes suos in judício : ℟. In æternum non commovébitur. *Ps.* 111.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. Qui docti fúerint, fulgébunt quasi splendor firmamenti, et qui ad justítiam erúdiunt multos, quasi stellæ in perpétuas ætérnitates. *Dan.* 12.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE SS. ABBATUM,

Monachorum, Cœnobitarum et Anachoretarum.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. QUid prodest hómini, si mundum universum lucrétur, ánimæ verò suæ detrimentum patiátur? *Matth.* 16.

Ant. 8. c. Si vis perfectus esse, vade, vende quæ habes, et da paupéribus, et habébis thesaurum in cœlo. *Matth.* 19.

Ant. 6. F. Nemo est qui relíquerit domum, aut agros propter me, qui non accípiat cénties tantùm in témpore hoc, et in século futúro vitam ætérnam. *Marc.* 10.

Ant. 3. b. Salva ánimam tuam : noli respícere post tergum ; salvum te fac, ne péreas. *Genes.* 19.

Ant. 7. c. Séquere me, et dimitte mórtuos sepelíre mórtuos suos. *Matth.* 8.

Capitulum. 2. *Cor.* 6.

EXíte de médio eórum, et separámini, dicit Dóminus, et immundum ne tetigéritis : et ego recípiam vos ; et ero vobis in patrem, et vos éritis mihi in fílios.

[*In Duplicibus maj. et suprà :*

℟. Susceptor meus es tu, Dómine, et in verbum tuum supersperávi : * Declináte à me, maligni, et † Scrutábor mandáta Dei mei. ℣. Magister, sequar te quocumquè ieris. * Declináte. Glória Patri. † Scrutábor. *Ps.* 118. *Matth.* 8.]

Hymnus.

FElíces némorum pángimus íncolas,
Certo consílio quos Deus ábdidit,
Ne contágio secli
Mores læderet íntegros.

Ut te possídeant, quem sítiunt Deum,
Urbes, regna, suos, se quoque déserunt:
Totus víluit orbis,
Dùm cœléstia cógitant.
Nudi, prompti, álacres, líberi ab ómnibus,
Ad luctam púgiles ócius ádvolant:
Ut vastum mare tranent,
Prudentes onus éxuunt.
Æternas ut opes, cértaque gáudia
Secúri rápiant, ómnia lúdicra
Sano péctore temnunt,
Confísi melióribus.
Illis summa fuit glória, déspici;
Illis divítiæ, paupériem pati;
Illis summa voluptas,
Longo supplício mori.
Fac nos, summe Deus, quæ pátimur mala,
In pœnam scélerum ferre libéntiùs;
Et, tellúre relictâ,
Immortália quærere.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini,
Quo deserta petívit
Quondàm ductus homo
Deus. Amen.

Si sit Abbas, ℣. Potens in terra erit semen ejus: ℟. Generátio rectórum benedicétur. *Ps.* 111.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Egrédere de cognatióne tua, et de domo patris tui; et veni in terram quam monstrábo tibi: faciamque te in gentem magnam, et benedícam tibi. *Genes.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Abbas, ℣. In umbra alárum tuárum sperábo, ℟. Donec tránseat iníquitas. *Ps.* 56.

Ad Magníficat.

Ant. 4. d. Reliquisti parentes tuos: plenam mercédem recípias à Dómino Deo, ad quem venisti, et sub cujus confugisti alas. *Ruth.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 4. c. Qui hábitant in deserto, secúri dórmient in sáltibus: et ponam eos in circúitu collis mei benedictiónem. *Ezech.* 34.

Doxologia, ¶ Qui sponte desertum petis, *ut infrà ad Laudes.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 2. D. Habitábit in solitúdine judícium; et erit opus justítiæ pax, et cultus justítiæ siléntium, et secúritas usque in sempiternum. *Is.* 32.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum, qui ductus est in desertum à Spíritu, * Veníte, adorémus. *Matth.* 4.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

O Pulchras ácies, cástraque fórtia,
Quæ spes, una fides, unus amor regit!
Omnes lege sub una,
Uno sub duce mílitant.
Heu! quantis rápiunt astra labóribus!
Pulsant perpétuis questibus æthera,
Per jejúnia longa
Vires córporis átterunt.
Votis unánimes, vi quoque flétuum
Instant, et sócias ingéminant preces,
Et concórdibus armis
Vim cœlo simul ínferunt.
Hæc vis grata Deo: sic amat óptimus
Vinci per lácrymas, per gémitus, Pater:
Sic duris reserátur
Cœlum conditiónibus.
Fervent quandò die cuncta tumúltibus,
Altum turba silet: cætera dùm tacent,
Hi per cántica rumpunt
Noctis longa siléntia.
Exercet vígiles contínuus labor;
Incumbunt óperi non résides manus;
Tellus culta colónis
Victum suppéditat suis.
Quin regína suî mens quoque súbditur,
Rectorisque studet nútibus óbsequi:
Nil servat sibi juris,
Capto libérior jugo.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro maxima Flámini,
Quo deserta petívit
Quondàm ductus homo Deus. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Omnis ex vobis qui non renuntiat ómnibus quæ póssidet, non potest meus esse discípulus. *Luc.* 14.

Ant. 7. ç. Véndite quæ possidétis, et date eleemósynam: fácite vobis thesaurum non deficientem in cœlis. *Luc.* 12.

Ant. 8. G. Nolíte quærere quid manducétis, aut quid bibátis: quærite primùm regnum Dei, et justítiam ejus; et hæc ómnia adjicientur vobis. *Luc.* 12.

℣. Non est inópia timéntibus Dóminum: ℟. Dívites eguérunt, et esuriérunt. *Ps.* 33.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Fúgite de médio Babylónis, et salvet unusquisque ánimam suam; * Quóniam tempus ultiónis est à Dómino. ℣. Exíte de illa, pópulus meus, ut ne partícipes sitis delictórum ejus, et de plagis ejus non accipiátis; * Quóniam. *Jerem.* 51. *Apoc.* 18.

℟. *ij.* Vade, pópule meus, intra in cubícula tua, abscóndere módi-

cùm, * Donec pertránseat indignátio. ℣. Veníte seorsùm in desertum locum, et requiéscite, * Donec. *Is.* 26. *Marc.* 6.

℟. *iij.* Exeámus ad Jesum extrà castra, impropérium ejus portantes: * Non enim habémus hìc manentem civitátem, sed futúram inquírimus. ℣. Peregríni sumus coràm te, Deus: dies nostri quasi umbra super terram. * Non. Glória Patri. * Non. *Hebr.* 13. 1. *Paral.* 29.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. g. Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te. *Matth.* 19.

Ant. 7. c. Esurímus, et sitímus, et nudi sumus, et laborámus operantes mánibus nostris. 1. *Cor.* 4.

Ant. 2. D. Non defícimus: sed licèt is qui foris est, noster homo corrumpátur; tamen is qui intùs est, renovátur de die in diem. 2. *Cor.* 4.

℣. Rédimit Dóminus de intéritu vitam tuam: ℟. Renovábitur ut áquilæ juventus tua. *Ps.* 102.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Omnis qui in agóne contendit, ab ómnibus se ábstinet: * Ego ígitur sic curro, non quasi in incertum: sic pugno, non quasi áerem vérberans; sed castígo corpus meum, et in servitútem rédigo. ℣. A juventúte mea investigábam sapiéntiam: colluctáta est ánima mea in illa, et in faciendo eam confirmátus sum. * Ego ígitur. 1. *Cor.* 9. *Eccli.* 51.

℟. *v.* Non secundùm carnem ambulámus, sed secundùm spíritum; quóniam sapiéntia carnis inimíca est Deo: * Qui autem in carne sunt, Deo placére non possunt. ℣. Excelsus Deus et hábitans cum contríto et húmili spíritu; ut vivíficet spíritum humílium, et vivíficet cor contritórum. * Qui. *Rom.* 8. *Is.* 57.

℟. *vj.* Quæ mihi fuérunt lucra, hæc arbitrátus sum propter Christum detrimenta; * Ut invéniar in illo habens justítiam quæ ex fide est, configurátus morti ejus. ℣. Elégi abjectus esse in domo Dei mei, magìs quàm habitáre in tabernáculis peccatórum; * Ut. Glória. * Ut. *Philipp.* 3. *Ps.* 83.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Omnes erant perseverántes unanímiter in oratióne. *Act.* 1.

Ant. 5. F. Possessiónes et substántias vendébant, et dividébant illa ómnibus, proùt cuíque opus erat. *Act.* 11.

Ant. 6. C. Plorábant, et jejunábant, et orábant in conspectu Dómini. *Baruch.* 1.

℣. Flévimus, cùm recordarémur Sion: ℟. Quó-

modò cantábimus in terra aliéna ? *Ps.* 136.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Sapiéntia direxit ópera eórum : * Iter fecérunt per deserta quæ non habitabantur ; et in locis desertis fixérunt casas. ℣. Circuiérunt in péllibus caprínis, egentes, angustiáti, afflicti ; quibus dignus non erat mundus : in solitudínibus errantes, et in cavernis terræ. * Iter. *Sap.* 11. *Hebr.* 11.

℟. *viij.* Multitúdinis erat cor unum, et ánima una : nec quisquam áliquid suum esse dicébat ; sed * Erant illis ómnia commúnia. ℣. Ecce quàm bonum et quàm jucundum habitáre fratres in unum ! * Erant. *Act.* 4. *Ps.* 132.

℟. *ix.* Pars Dómini pópulus ejus : invénit eum in terra deserta, circumduxit, et docuit, atque, portávit in húmeris suis, * Et constítuit super excelsam terram. ℣. Confitentes quia peregríni et hóspites sunt super terram, pátriam melióre m áppetunt : ídeò parávit illis civitátem, * Et. Gloria. * Et. *Deut.* 32. *Hebr.* 11.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícite, sancti, et húmiles corde, Dómino : ℟. Laudáte, et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. 7. d. Perféctio tua, Dómine, et doctrína tua viro sancto tuo, qui dixit patri suo et matri suæ, Néscio vos ; et frátribus suis, Ignóro vos. *Deut.* 33.

Ant. 1. *g.* Non sedi in concílio ludéntium : solus sedébam, quóniam comminatióne replesti me. *Jerem.* 15.

Ant. 3. b. Exui me stolâ pacis, índui autem me sacco obsecratiónis ; et venit mihi gáudium à Sancto. *Baruch.* 4.

Ant. 4. a. Mihi mundus crucifixus est, et ego mundo. *Galat.* 6.

Ant. 8. *G.* In voce laudis immolábo tibi : quæcumque vovi, reddam pro salúte Dómino. *Jonæ* 2.

Capitulum. *Isaiæ* 51.

Consolábitur Dóminus Sion, et consolábitur omnes ruínas ejus : et ponet desertum ejus quasi delícias, et solitúdinem ejus quasi hortum Dómini. Gáudium et lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio, et vox laudis.

Hymnus.

Quid tu, relictis úrbibus,
Mortálium consórtia
Timens fugis ? quid tu vides,
Solusque tecum cógitas ?
Mentis volátu líbero,
Percurris æternas domos ;
Et quæ negas mortálibus,

Transfers Deo commércia.
Præsens choris cœléstibus,
Sacro quiétus ótio,
Totus tuendo Núminì,
Totus colendo tu vacas.
Quàm pura, qui te díligunt,
O Christe, libant gáudia!
Te propter antris ábditos
Sinu recondis in tuo.
℣ Qui sponte desertum petis,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣ *Hæc Doxologia dicitur ad omnes Horas.*]

Si sit Abbas, ℣. Veníte, fílii, audíte me: ℟. Timórem Dómini docébo vos. *Ps.* 33.

Ad Benedictus.

Ant. 1. *D.* Ecce ego et púeri mei, quos dedit mihi Dóminus in signum et in portentum Israel à Domino exercítuum, qui hábitat in monte Sion. *Is.* 8.

Oratio.

DEus, cujus múnere beátus *N.* Abbas Christum páuperem sequi, et húmilem corde usque in finem perseverávit imitári: da cunctis sémitam mandatórum tuórum ingressis, ut nec retrò aspíciant, nec in via hæreant; sed ad te sine offensióne currentes, vitam æternam apprehendant: Per.

Alia Oratio.

DA nobis, quæsumus, Deus noster, beáti Abbátis *N.* intercessiónibus sublevári; ut per quem servis tuis perfectiónis evangélicæ documenta donasti, per eum nobis subsídia perpétuæ salútis impendas: Per.

Si non sit Abbas, ℣. Clamávi ad te, Dómine, dixi: Tu es spes mea, ℟. Pórtio mea in terra vivéntium. *Ps.* 141.

Ad Benedictus.

Ant. 5. C. Pars mea Dóminus, dixit ánima mea. Bonus est Dóminus ánimæ quærenti illum. Bonum est præstolári cum siléntio salutáre Dei. *Thren.* 3.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, terréna pro te calcántium merces magna nimis; da nobis, exemplo et intercessióne beáti *N.* cujus hódiè tránsitum celebrámus, temporália ómnia despícere, et ad æterna totâ mentis intentióne festináre: Per.

Alia Oratio.

QUæréntium te, Dómine, Salvátor et custos, qui beáto *N.* ne párticeps esset coinquinatiónis, renuntiáre sæculo, et sub alas tuas confugére tribuisti: ejus intercessióne da pópulo tuo diabólica vitáre contágia, et te solum Dóminum

purâ mente sectári : Qui vivis.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Perféctio.

In ℟. *br.* ℣. Qui ductus es in desertum * à Spíritu. *Matth.* 4.

AD TERTIAM.

Ant. 1. *g.* Non sedi.

CAPITULUM. 1. *Joan.* 2.

SI quis díligit mundum, non est cáritas Patris in eo ; quóniam omne quod est in mundo, concupiscéntia carnis est, et concupiscéntia oculórum, et supérbia vitæ, quæ non est ex Patre, sed ex mundo est. Et mundus transit, et concupiscéntia ejus : qui autem facit voluntátem Dei, manet in æternum.

℟. *br.* Elongávi fúgiens : * Mansi in solitúdine. Elongávi. ℣. Quóniam vidi iniquitátem * et contradictiónem in civitáte, * Mansi. Glória. Elongávi. *Ps.* 54.

℣. Confíge timóre tuo carnes meas : ℟. A judíciis enim tuis tímui. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. b. Exui me.

CAPITULUM. *Hebr.* 1.

OMnis disciplína in præsenti quidem vidétur non esse gáudii, sed mœróris : póstea autem fructum pacatíssimum exercitátis per eam reddet justítiæ.

℟. *br.* Propter verba labiórum tuórum * Ego custodívi vias duras. Propter. ℣. Pérfice gressus meos * in sémitis tuis. * Ego. Glória Patri. Propter. *Ps.* 16.

℣. Induébar cilício : ℟. Humiliábam in jejúnio ánimam meam. *Ps.* 34.

AD NONAM.

Ant. 8. *G.* In voce laudis.

CAPITULUM. *Eccli.* 51.

VIdéte óculis vestris quia módicùm laborávi, et invéni mihi multam réquiem. Assúmite disciplínam in multo número argenti, et copiósum aurum possidéte in ea. Lætétur ánima vestra in misericórdia ejus ; et non confundémini in laude ipsíus.

℟. *br.* Séptiès in die * Laudem dixi tibi. Séptiès in die. ℣. Super judícia * justítiæ tuæ, * Laudem. Glória Patri. Séptiès.

℣. Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ, ℟. In loco peregrinatiónis meæ. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. SUmus húmiles in 2. D. universa terra, *Dómine : sed in ánimo* contríto et spíritu humilitátis suscipiámur ; quóniam non est confúsio confidentibus in te. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Non derelínquimur, semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferen-

tes ; ut et vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli. 2. *Cor.* 4.

Ant. 6. F. Quasi morientes, et ecce vívimus ; quasi tristes, semper autem gaudentes ; tanquàm nihil habentes, et ómnia possidentes. 2. *Cor.* 6.

Ant. 7. d. Omnes unánimes, compatientes, fraternitátis amatóres, misericordes, modesti, húmiles. 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. d. Teneámus spei nostræ confessiónem indeclinábilem, (fidélis enim est qui repromísit), et considerémus ínvicèm in provocatiónem caritátis et bonórum óperum. *Hebr.* 10.

Capitulum. *Deut.* 7.

Dóminus Deus ipse est fortis et fidélis, custódiens pactum et misericórdiam diligéntibus se, et his qui custódiunt præcepta ejus in mille generatiónes.

[*In Solemnibus et Annualibus*, Allelúia, allelúia. ℣. In loco solitúdinis, Dóminus eum dócuit, et custodívit quasi pupillam óculi sui. Allelúia. *Deut.* 32.]

Hymnus.

Quas ferat pœnas pia turba fientûm,
Turba crudélis sibi quis renarret ?
Prævenit læsi nimìs ah ! timendas
Júdicis iras.

Próferunt longas vigilando noctes,
Et dies ducunt sólidos canendis
Láudibus sacris, precibusque juncti
Astra lacessunt.

Frígidos temnunt, calidosque soles :
Quæ tegit nudos malè vestis artus
Urit, intonsis et acúta figit
Spícula setis.

Invidet cœlum, próprios reposcit,
Mente qui regnant super astra, cives ;
Dùm novos terris hómines iníquus
Déspicit orbis.

Sic ad æternas datur ire sedes ;
Nullus intrábit, nisi durus ultor
Expiet fletu, crucianda sævis
Crímina flammis.

Ipse desertum petis, ô Redemptor,
Factus exemplum ; decus hinc tibi sit :
Par decus Patri ; decus et tibi par,
Spíritus alme. Amen.

Si sit Abbas, ℣. Justus ut palma florébit : ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Ps.* 91.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Atténdite ad patrem vestrum, qui sequímini quod justum est, et quæritis Dóminum ; quia unum vocávi eum,

et benedixi ei, et multiplicávi eum. *Is.* 51.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Si non sit Abbas, ℣. Plantáti in domo Dómini, florébunt; ℟. Ut annúntient quóniam rectus Dóminus. *Ps.* 91.

Ad Magníficat.

Ant. 3. E. Scimus quóniam, si terréstris domus nostra dissolvátur, ædificatiónem ex Deo habémus ætérnam in cœlis: nam et in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram quæ de cœlo est, superíndui cupientes. 2. *Cor.* 5.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE JUSTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. Dicébat Jesus ad 7. a. omnes: Si quis vult post me veníre, ábneget semetipsum, et tollat crucem suam quotídiè, et sequátur me. *Luc.* 9.

Ant. 2. D. Dico vobis: Nisi abundáverit justítia vestra plusquàm Scribárum et Pharisæórum, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Ant. 6. C. Nisi conversi fuéritis, et efficiámini sicut párvuli, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* 18.

Ant. 8. G. Non omnis qui dicit mihi: Dómine, Dómine, intrábit in regnum cœlórum; sed qui facit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse intrábit in regnum cœlórum. *Matth.* 7.

Ant. 4. d. Conténdite intráre per angustam portam; quia multi, dico vobis, quærent intráre, et non póterunt. *Luc.* 13.

Capitulum. *Eccli.* 2.

Qui timétis Dóminum, crédite illi; et non evacuábitur merces vestra. Qui timétis Dóminum, speráte in illum; et in oblectatiónem véniet vobis misericórdia. Qui timétis Dóminum, dilígite illum; et illuminabuntur corda vestra.

[*In Duplicibus maj. et suprà:*

℟. Qui timent Dóminum non erunt incredíbiles verbo illíus; et * Qui díligunt illum, conservábunt viam illíus. ℣. Plenitúdo legis est diléctio. * Qui. Glória. * Qui. *Eccli.* 2. *Rom.* 13.

Si sit Sacerdos,

Hymnus.

Jam satis fluxit cruor hostiárum;
Prístinæ cessent holocausta legis:

Christe, quos formas, melióra libant
Sacra Ministri.
Orat Elías; celer ignis astat:
Mysta nunc major jubet; et potenti
Obsequens verbo, Deus astat aris,
Hóstia factus.
Pingue libámen, novus et Sacerdos,
Orbe jam toto, Deus immolátur:
Se, manu Mystæ, litat incruento
Fúnere Christus.
Tale nil priscis pátribus tribútum;
Angelis nusquàm data par potestas:
Se, manu Mystæ, Deus ipse cunctis
Præbet in escam.
Christe, fac semper tua sacra puro
Corde tractémus, manibusque puris:
Cáritas aptos tua nos tremendis
Applicet aris.
Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inungis Amen.

℣. Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum; ℟. Ambulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat. *Ps.* 100.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Notum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, et sanctos applicábit sibi, et quos elégerit, appropinquábunt ei. *Num.* 16.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Sacerdos,

HYMNUS.

SUmmi pusillus grex Patris,
Timóre mentem sólvite:
Sui paternus vos amor
Vult esse regni cómpotes.
En regnat inter Cœlites,
Qui vixit olim século
Ignótus, exósus sibi,
Qui pauper, et sciens pati.
Angusta pœniténtiæ
Ingressus, et viam crucis,
Per dura Christum prælia,
Per damna non timet sequi.
Carnem terit jejúniis;
Linguam domat siléntio!
In páuperum, parcus sibi,
Abscondit et spargit sinu.
Sapóre verbi páscitur;
Totóque legem péctore
Scrutátus, orat pérvigil:
Mens celsa versátur polo.
Hâc surgit ad cœlum viâ:
Et nos eâdem da, Pater,
Da, Nate, da cum Spíritu,
Ad te veníre sémitâ.
Amen.

℣. Sperent in te qui

novérunt nomen tuum ; ℟. Quóniam non dereliquisti quærentes te, Dómine. *Ps.* 9.

Ad Magníficat.

Ant. J. Qui confídunt in Dómino, intélligent veritátem, et fidéles in dilectióne acquiescent illi ; quóniam donum et pax est electis ejus. *Sap.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. A. Vigiláte, et estóte paráti ; quia quâ nescítis horâ Fílius hóminis ventúrus est. *Matth.* 24.

In fine Hymni, Doxologia ut infrà ad Horas.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Oculus non vidit, Deus, absque te, quæ præparasti expectántibus te. *Is.* 64.

AD OFFICIUM NOCT.

Si sit Sacerdos,

Invitatorium. Sacerdótem in æternum Jesum Christum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 5.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

O Tuâ dignum pietáte munus !
Christe, cùm per te légitur Sacerdos
Ille, qui primum decus, et ministris,
Reddit et aris.
Quàm pavens, sanctus, procul à tumultu,
Cùm dapes Christi meditátur Agni,
In quibus manat sacer incruento
Fúnere sanguis !
Thure fumantes quis hic inter aras ?
Quanta majestas sedet ore sancto !
Nec minùs fervent calefacta puris
Péctora flammis.
Nec sacrum durus sedet ad tribúnal :
Súblevat tristes miseráta casus
Cáritas, clemens, aliisque mater,
Dùm sibi judex.
Quas relaxávit, luit ipse noxæ
Innocens pœnas ; aliéna culpa
Hunc reum fecit ; piat acta largo
Non sua fletu.
Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inungis. Amen.

Si non sit Sacerdos,

Invit. Diligentem justos Dóminum, * Veníte, adorémus. *Ps.* 145.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

NOn parta solo sánguine
Ornat beátos púrpura :
Sunt incruenta, quæ suos
Habent triumphos, prælia.
Non iste flammas, non cruces,

Non sensit uncos péctines:
Crudélis et durus sibi
Se morte lentâ cónficit.
Si lictor illi défuit,
Si vincla, fustes, úngulæ;
Paráta pro Christo mori
Hoc supplet omne cáritas.
Corpus subégit cástitas,
Et líberam mentem fides
Amor supernis ígnibus
Totam litávit hóstiam.
Venis apertis ómnibus
Qui vellet ultrò erúmpere,
Fraudátus optátâ viâ,
It fusus in fletum cruor.
Da, Christe, sic nos vívere,
Discámus ut semper mori:
Da, post brevis vitæ dies,
Vitæ perennis gáudia.
¶ AEterna justórum quies,
Tibi beáta Tríunitas,
Sit summa laus, summum decus
In sempiterna sécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Qui vult vitam dilígere, et dies vidére bonos, declínet à malo, et fáciat bonum. 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. d. Cùm ingressus fúeris sémitas æquitátis, non arctabuntur gressus tui; et currens, non habébis offendículum. *Proverb.* 4.

Ant. 7. d. Inhabitábis eum justítia, et próteget te in sempiternum; et in die agnitiónis invénies firmamentum. *Eccli.* 27.

℣. In nómine tuo exultábunt justi, Dómine, ℟. Et in justítia tua exaltabuntur. *Ps.* 88.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Tóllite jugum meum super vos, et díscite à me quia mitis sum et húmilis corde: * Et inveniétis réquiem animábus vestris; jugum enim meum suáve est, et onus meum leve. ℣. Interrogáte quæ sit via bona, et ambuláte in ea: * Et inveniétis. *Matth.* 11. *Jerem.* 6.

℟. *ij.* Nihil dúlcius, quàm respícere in mandátis Dómini. * Glória magna est sequi Dóminum. ℣. Si quis mihi ministrat, me sequátur; et ubi sum ego, illìc et minister meus erit. * Glória magna. *Ecli.* 23. *Joan.* 12.

℟. *iij.* Omnis qui venit ad me, et audit sermónes meos, et facit eos, ostendam vobis cui símilis sit: * Símilis est hómini ædificanti domum, qui † Fodit in altum, et pósuit fundamentum super petram. ℣. Beátus homo, cui donátum est habére timórem Dei: qui tenet illum, cui assimilábitur? * Símilis est. Glória. † Fodit. *Luc.* 6. *Eccli.* 25.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Turris fortíssima nomen Dómini: ad ipsum currit justus, et exaltábitur. *Prov.* 18.

Ant. 6. F. Deridétur

justi simplícitas : lampas contempta apud cogitatiónes dívitum, paráta ad tempus statútum. *Job.* 12.

Ant. 5. a. Benedíctio Dei in mercédem justi festinat ; et in hora velóci processus illíus fructíficat *Eccli.* 11.

℣. Gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum , ℟. Quóniam tu benedíces justo. *Ps.* 5.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Quàm magnus qui invénit sapiéntiam et sciéntiam ! sed * Non est super timéntem Dóminum. ℣. Mundémus nos ab omni inquinamento carnis et spíritûs, perficientes sanctificatiónem in timóre Dei : * Non est. *Eccli.* 25. 2. *Cor.* 7.

℟. *v.* Si quis emundáverit se , * Erit vas in honórem sanctificátum , et útile Dómino , ad omne opus bonum parátum. ℣. Sápiens cor abstinébit se à peccátis , et in opéribus justítiæ successus habébit : * Erit vas. 2. *Tim.* 2. *Eccli.* 3.

℟. *vj.* Beátus qui inventus est sine mácula , et qui post aurum non ábiit , nec sperávit in pecúnia et thesauris : * Qui probátus est in illo , et perfectus est , † Erit illi glória ætérna. ℣. Probátio fídei multò pretiósor auro. * Qui. Glória. † Erit. *Eccli.* 31. 1. *Petr.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* Qui sperant in Dómino , mutábunt fortitúdinem : current , et non laborábunt ; ambulábunt , et non defícient. *Is.* 40.

Ant. 2. D. Tenébit justus viam suam , et mundis mánibus addet fortitúdinem. *Job.* 17.

Ant. 3. a. Qui fidúciam habet meî , hæreditábit terram , et possidébit montem sanctum meum. *Is.* 57.

℣. Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus ; ℟. Et non respexit in vanitátes et insánias falsas. *Ps.* 39.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Sint lumbi vestri præcincti , et lucernæ ardéntes in mánibus vestris : * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum ; ut , cùm vénerit , confestìm apériant ei. ℣. Qui vigiláverint ad illum , justítias quasi lumen accéndent. * Et vos. *Luc.* 12. *Eccli.* 32.

℟. *viij.* Ego in justítia apparébo conspéctui tuo , Dómine : * Satiábor , cùm apparuérit glória tua. ℣. Nunc cognosco ex parte ; tunc autem cognoscam sicut et cógnitus sum. * Satiábor. *Ps.* 16. 1. *Cor.* 13.

℟. *ix.* Sapiéntia justum deduxit per vias rectas , et ostendit illi regnum Dei ;

et

et * Dedit illi sciéntiam sanctórum : † Honestávit illum in labóribus ; et complévit labóres illíus. ℣. Regnum Dei justítia est , et pax in Spíritu sancto : qui in hoc servit Christo , placet Deo. * Dedit. Glória. † Honestávit. *Sap.* 10. *Rom.* 14.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícite , servi Dómini , Dómino : ℟. Laudáte et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. 1. f. ANtè Dóminum qui elégit me , vílior fiam plusquàm factus sum ; et ero húmilis in óculis meis. 2. *Reg.* 6.

Ant. 8. c. Semper quasi tumentes super me fluctus tímui Deum , et pondus ejus ferre non pótui. *Job.* 31.

Ant. 4. a. A mandátis labiórum ejus non recessi, et in sinu meo abscondi verba oris ejus. *Job.* 23.

Ant. 5. a. Ambulávit pes meus iter rectum : zelátus sum bonum , et non confundar. *Eccli.* 51.

Ant. 3. *a* Donec súperest hálitus in me , non loquentur lábia mea iniquitátem , nec lingua mea meditábitur mendácium. *Job.* 27.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 1.

GLória nostra hæc est, et testimónium consciéntiæ nostræ , quòd in simplicitáte cordis et sinceritáte Dei , et non in sapiéntia carnáli , sed in grátia Dei conversáti sumus in hoc mundo.

Si sit Sacerdos ,

HYMNUS.

O Sacerdótum veneranda jura !
Ceu vices Christi téneant salútis
Arbitri , claudunt , reserantque nobis
Atria cœli.
Omne pendentes scelus in statéra ,
Cùm reum solvunt , Deus ipse solvit ;
Cùm ligant sontem , Deus ipse sontis
Vincula nectit.
Quàm manus morbis ádhibent perítas !
Cùm secant , semper pia dextra cædit ;
Cùm fovent , semper pia lenit ungens
Vúlnera dextra.
Verba dùm promunt , pópulus fidélis
Excipit vocem , cúpidus docéri ;
Nempè divínæ sacra verba legis
Mente recondunt.
Irruens prompti cohibére fulmen ,
Stant ab adverso , Dominumque placant ,
Víndices in nos quótiès ab alto
Dépluit iras.
Dùm Sacerdótes tua sacra tractant ,
Christe , fac sacris quibus applicasti ,

Cónsonent mores, populíque fiat
Forma Sacerdos.
Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inungis. Amen.

℣. Emitte lucem tuam et veritátem tuam, Dómine: ℟. Ipsa me deduxérunt et adduxérunt in tabernácula tua. *Ps.* 42.

Ad Benedictus.

Ant. J. Fidúciam habémus per Christum ad Deum, qui et idóneos nos fecit ministros novi testamenti, non lítterâ, sed spíritu. 2. *Cor.* 3.

Oratio.

DOmine Deus omnípotens, qui fámulum tuum *N.* ut sacerdótio tibi fungerétur, à pópulo segregasti, ejus nos intercessióne à peccatóribus ségrega; ut, secundùm vocatiónem nostram, gens sancta, et regále sacerdótium coràm te efficiámur: Per.

Alia Oratio.

DEus, qui in Ecclésiæ tuæ decus et subsídium, beátum *N.* verendo sacerdótii ministério decorasti, præsta ut, per quem pópulus tuus Evangélii verbum, et Domínici córporis sacramentum suscépit, ejus patrocínio dignos utriusque fructus percípiat: Per eumdem.

Si non sit Sacerdos,

HYMNUS.

QUi te, *Deus*, *sub íntimo*
Amans recépit péctore,
Non ille terras ámpliùs
Suspírat, oblítus suî.
Quid ergò gaudes néctere
Tristes moras amántibus?
Terris retardas éxules
Cives polo quos déstinas.
Hinc fervet in dies amor;
In vota toti dífluunt:
Ad astra festinántibus
Fit pœna vita lóngior.
Vix iste tardi córporis
Pondus molestum sústinet;
Præ mortis óccupat diem,
Ardens Deo se júngere.
¶ AEterna justórum quies,
Tibi beáta Trínitas,
Sit summa laus, summum decus
In sempiterna sécula. Am.

[*Hæc Doxologia dicitur ad omnes Horas.*]

℣. Proba me, Deus, et vide si via iniquitátis in me est; ℟. Et deduc me in via æterna. *Ps.* 138.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. Qui facit veritátem, venit ad lucem, ut manifestentur ópera ejus; quia in Deo sunt facta. *Joan.* 3.

Oratio.

FAc, quæsumus, Dómine Deus noster, intercedente beáto *N.* pópulum

tuum in tua dilectióne ambuláre ; quia perpétua est et plena felícitas , si bonórum ómnium serviámus auctóri : Per.

[*Ad Horas , in fine Hymni , Doxologia ut sequitur.*

Si sit Sacerdos ,

¶ Jesu , Sacerdos máxime ,
Jugis tibi sit glória ,
Cum Patre et almo Spíritu,
Per cuncta semper sécula.
Amen.

Si non sit Sacerdos , ¶ Aeterna Justórum quies , *ut suprà ad Laudes.*]

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Antè Dóminum.

Si fiat de Sacerdote ,

In ℟. *br.* ℣. Qui es Sacerdos * in æternum. *Ps.* 109.

Si fiat de non Sacerdote ,

In ℟. *br.* ℣. Qui exemplum * dedisti nobis. *Joan.* 13.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Semper.

Capitulum. *Philipp.* 2.

CUm metu et tremóre vestram salútem operámini ; Deus est enim qui operátur in vobis et velle et perfícere , pro bona voluntáte.

℟. *br.* Convertantur mihi * Timentes te , Dómine. Convertantur. ℣. Et qui novérunt * testimónia tua , * Timentes. Glória Patri. Convertantur.

℣. Párticeps ego sum ómnium timéntium te , ℟. Et custodiéntium mandáta tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 4. a. A mandátis.

Capitulum. *Jac.* 1.

QUi perspéxerit in legem perfectam libertátis , et permánserit in ea , non audítor obliviósus factus , sed factor óperis ; hic beátus in facto suo erit.

℟. *br.* Lucerna pédibus meis * Verbum tuum , Dómine. Lucerna. ℣. Et lumen * sémitis meis , * Verbum. Glória Patri. Lucerna.

℣. Servávi mandáta tua et testimónia tua ; ℟. Quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 3. *a.* Donec súperest.

Capitulum. *Eccli.* 15.

JUstítia longè abest à supérbia et dolo : viri mendáces non erunt illíus mémores ; et viri veráces invenientur in illa , et successum habébunt usquè ad inspectiónem Dei.

℟. *br.* Justítia tua , Dómine , * Justítia in æternum. Justítia tua. ℣. Et lex tua , * véritas ; * Justítia. Glória Patri. Justítia tua.

℣. Ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáquè ; ℟. Quia in judíciis tuis supersperávi. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. ECce verè Israelíta, in quo dolus non est. *Joan.* 1.

Ant. 4. *E.* Erat vir simplex, et rectus, ac timens Deum, et recédens à malo. *Job.* 1.

Ant. 1. D. Custodívit ánimam suam, et memor fuit Dómini in toto corde suo. *Tob.* 1.

Ant. 3. a. Non prætériit de universis mandátis, nec unum quidem verbum quod jússerat Dóminus *Josue* 11.

Ant. 5. C. Immóbilis in Dei timóre permansit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ suæ. *Tob.* 2.

CAPITULUM. *Galat.* 6.

FRatres, quæ seminá-verit homo, hæc et metet. Quóniam qui séminat in carne sua, de carne et metet corruptiónem: qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam æternam.]

Si sit Sacerdos,

[*In Solemnibus et Annualibus:* Allelúia, allelúia. ℣. Induit eum Deus stolam glóriæ, et coronávit eum in vasis virtútis. Allelúia. *Eccli.* 45.

HYMNUS.

QUantis micas honóribus,
Cœlo Sacerdos áddite,
Cùm, præmiórum pródigus,
Totum tibi dat se Deus!
Partis labóre plúrimo
Quot clarus es virtútibus;
Tot fulgurantem glóriâ
Ornant corónæ vérticem.
Quos parturisti Númini,
Te fílii nunc ámbiunt:
Tuóque lætis cántibus
Certant triumpho pláudere.
Christus tuum fit præmium,
Quem consecrasti víctimam;
Dehìnc, aperto Númine,
Te pascet escâ Cœlitûm.
Adhùc Sacerdos, hóstiam
Gratam Deo, nos dévove;
Undisque mersos náufragis;
Duc ad salútis líttora.
Jesu, Sacerdos máxime,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre et almo Spíritu
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Sacerdótes Sion índuam salutári: ℟ Et sancti ejus exultatióne exultábunt. *Ps.* 131.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Operátus est bonum, et rectum, et verum coràm Dómino Deo suo in universa cultúra ministérii domûs Dómini: fecitque, et prosperátus est. 2. *Paral.* 31.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Si non sit Sacerdos,

[*In Solemnibus et Annualibus:* Allelúia, allelúia. ℣. Timenti Dómi-

num benè erit in extrémis, et in die defunctiónis suæ benedicétur. Allelúia. *Eccli.* 1.

HYMNUS.

TUâ beandos glóriâ,
Miris, Deus, probas modis;
Qui dùm lates præséntior
Votis amantûm pásceris.
Procùl remóti, súpplices
Tendunt manus, et pátrium,
Per vota, per suspíria,
Cœlum salútant éxules.
Te sola mors cùm det frui,
Sese necant labóribus,
Sese necant jejúniis,
Et, quâ licet, vellent mori.
Quam, morte promptâ, férvidi
Emêre palmam Mártyres;
Hic doctus in dies mori,
Longo reportat fúnere.
AEterna justórum quies,
Tibi beáta Trínitas,
Sit summa laus, summum decus
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Innocens mánibus et mundo corde, ℟. Hic accípiet benedictiónem à Dómino. *Ps.* 23.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Tu fecísti, Dómine, cum servo tuo misericórdiam magnam, sicut ambulávit in conspectu tuo in veritáte, et justítia, et recto corde tecum. 3. *Reg.* 3.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE VIRGINUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. QUid Dómini bonum est, et quid pulchrum ejus, nisi frumentum electórum, et vinum gérminans vírgines? *Zach.* 9.

Ant. 6. F. Laudábunt, et cónfluent ad bona Dómini; et ultrà non esúrient: tunc lætábitur virgo in choro. *Jerem.* 31.

Ant. 5. a. Non dicat: Ecce ego lignum áridum; quia hæc dicit Dóminus: Qui tenúerint fœdus meum, dabo eis in domo mea locum. *Is.* 56.

Ant. 1. D. Dabo eis nomen mélius à fíliis et filiábus: nomen sempiternum dabo eis, quod non períbit. *Is.* 56.

Ant. 7. a. Non omnes cápiunt verbum istud, sed quibus datum est. *Matth.* 19.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 7.

UNusquisque próprium donum habet ex Deo: álius quidem sic, álius verò sic. Dico autem non nuptis, et víduis: Bonum est illis, si sic permáneant.

[*In Duplicibus maj., et suprà:*

℟. Nescítis quóniam córpora vestra membra sunt Christi ? membra vestra templum sunt Spíritûs sancti qui in vobis est. * Glorificáte, et † Portáte Deum in córpore vestro. ℣. Ponam tabernáculum meum in médio vestrî : ambulábo inter vos, et ero Deus vester. * Glorificáte. Glória Patri. † Portáte. 1. *Cor.* 6. *Levit.* 26.]

Si sit Martyr,

HYMNUS.

FEstis læta sonent sídera cántibus :
Nunc aptáte tubas, súmite tympana,
Cœtus Angélici : dícite Vírginem,
Christi dícite Mártyrem.
Vestris illa fuit débita cœtibus,
Quæ mortális adhùc, nóbilis æmula
Ut vos exprímeret, dedídicit genus,
Virgo córporis ímmemor.
Sed quid cogis, amor ? Fortiter ámbiit
Sponso virgíneum fúndere sánguinem :
Oblíti méminit tunc benè córporis,
Præclaræ sítiens necis.
Sic quâ parte minor, vos superéminet,
Immortále genus, quæ pótuit mori,
Et per damna sui córporis íntegram
Testári Dómino fidem.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini,
Per quem magnánimæ prælia sústinent,
Spreto fúnere, Vírgines. Amen.

℣. Deus præcinxit me virtúte, ℟. Et pósuit immaculátam viam meam. *Ps.* 17.

Ad Magníficat.

Ant. 4. E. Infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia ; ut non gloriétur omnis caro in conspectu ejus. 1. *Cor.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Martyr,

HYMNUS.

VOs ô virgínei cum cítharis chori,
Agni delíciæ, pars gregis óptima,
Sponsum virgíneo progénitum sinu
Puris tóllite láudibus.
Hæc est sacra dies, óbvia quâ suo
Cum plena rútilans lámpade júngitur
Sponso, stansque throno próxima cóncinit
Virgo cántica Vírgini.
Solo digna Deo cónjuge, réspuit
Mortáles thálamos : ut semèl óbligat
Sese fida suo, quem benè déperit,
Ultrò se Deus óbligat.
Purum ne máculent pectus imágines,

In se tota sui córporis ímmemor
Mens sese récipit ; nil óculi vident ,
Surdis nil sonat áuribus.
Ægro vix sua sunt pábula córpori ,
Ardet mille modis antè diem mori :
Quidquid mors rápiet , jam sibi præripit ;
Unus fit Deus ómnia.
Fac , ô Christe , tuæ Vírginis æmulos
Hâc nos ire tibi , quâ gráditur viâ :
Qui gens sancta sumus , móribus íntegris
Fac soli tibi vívere.
Da te , summe Pater , tóllere láudibus :
Da te , Christe , sequi , láurea Vírginum :
Fac incensa tuis , Spíritus , árdeant
Flammis frígida péctora. Amen.

℣. Audi , fília , et vide , et inclína aurem tuam :
℟. Oblivíscere pópulum tuum , et domum patris tui. *Ps.* 44.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Complácuit Dómino in te : et gaudébit super te Deus tuus. *Is.* 62.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Ego dilecto meo , et ad me convérsio ejus. *Cant.* 7.

In fine Hymni , Doxologia ut infrà ad Horas.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Vox dilecti mei pulsantis : Aperi mihi , soror mea , immaculáta mea. *Cant.* 5.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Agnum quem sequuntur Vírgines , * Veníte , adorémus. *Apoc.* 14.

Ps. 94. Veníte , *p.* 2.

Si sit Martyr ,

HYMNUS.

VIrginum robur , Deus , atque custos :
Sexus imbellis , médios per enses ,
Dùm faves , quas non súperat viríli
Péctore mortes !
Pro tuis aris animósa Virgo
Molle dat pœnis lacerâre corpus :
Non suos sentit , memor ô ! tuórum ,
Christe , dolórum.
Non graves plagæ , válidi nec ictus
Integram possunt violâre mentem :
Quin sacri crescit magìs obstinátus
Ardor amóris.
Sponsa dilecto placitúra Sponso ,
Déspicit ruptum laniáta corpus :
Est suus truncis honor , et venustas
Est sua membris.
Omnis à Recto fluit ille splendor :
Christe , sic olìm cruce tensus altâ ,

Obsequens Patri, láceros placébas
Hórridus artus.
Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriusque Nexus:
Fac tibi semper placeámus uni
Péctore mundo. Amen.

Si non sit Martyr.

HYMNUS.

CŒlestis aula pánditur:
En Sponsus; omnes óbviæ
Exíte sponso vírgini,
Exíte, sponsæ Vírgines.
Hæc nuptiális est dies,
Quæ, longa post suspíria,
Dat ómnibus, dat síngulis
Jàm pléniùs frui Deo.
Quæ casta vobis gáudia,
Quos àffiet ignes, dícite:
Ab ore cujus púrior
Torrens volúptas éffluit?
Hunc propter unum víluit
Superba regum púrpura:
Dotáta quæ sponso Deo,
Quid Virgo terris ámbiat?
O virgináles núptiæ,
Per quas caro fit spíritus!
O dulce vinclum, júngitur
Quo mens Deo, menti Deus!
Sit laus Patri, laus Fílio:
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas sigillis fœdera.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Oleum effúsum nomen tuum; ídeò adolescéntulæ dilexérunt te. *Cant.* 1.

Ant. 3. g. Trahe me: post te currémus in odórem unguentórum tuórum. *Cant.* 1.

Ant. 5. a. Exultábimus et lætábimur in te; recti díligunt te. *Cant.* 1.

℣. Deus meus, impollúta via ejus: ℟. Protector est ómnium sperántium in se. *Ps.* 17.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Súscipe me, Dómine, secundùm elóquium tuum, et vivam: * Non confundas me ab expectatióne mea. ℣. Ut Deo vivam, in fide vivo Fílii Dei qui dilexit me. * Non. *Ps.* 118. *Galat.* 2.

℟. *ij.* Lex tua, Dómine, meditátio mea est: * Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, ut non confundar. ℣. Secundùm expectatiónem et spem meam, magnificábitur Christus in córpore meo. * Fiat. *Ps.* 118. *Philipp.* 1.

℟. *iij.* Ecce qui elongant se à te, Dómine, períbunt: * Mihi adhærére Deo bonum est, pónere in Dómino Deo spem meam. ℣. Qui adhæret Dómino, unus spíritus est. * Mihi. Glória Patri. * Mihi. *Ps.* 72. 1. *Cor.* 6.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. In caritáte perpétua dilexi te; ídeò attraxi te, miserans. *Jerem.* 31.

Ant. 4. *E.* Ingressus sum pactum tecum, et facta es mihi. *Ezech.* 16.

Ant. 7. b. Cave nequandò obliviscáris pacti Dómini Dei tui, quod pépigit tecum; quia Dóminus Deus tuus, Deus æmulátor. *Deuter.* 4.

℣. Concupiscet rex decórem tuum; ℟. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. *Ps.* 44.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Sponsábo te mihi in sempiternum : * Et sponsábo te in justítia et judício, et in misericórdia, et in miseratiónibus. ℣. Sectáre justítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, mansuetúdinem. * Et sponsábo. *Os.* 2. 1. *Tim.* 6.

℟. *v.* Scient quia ego dilexi te : * Tene quod habes, ut nemo accípiat corónam tuam. ℣. Dedi corónam decóris in cápite tuo : et profecisti in regnum, quia perfecta eras in decóre meo. * Tene. *Apoc.* 3. *Ezech.* 16.

℟. *vj.* Pone me ut signáculum super cor tuum, ut signáculum super bráchium tuum; * Quia † Fortis est ut mors diléctio. ℣. Neque instántia, neque fortitúdo, neque creatúra ália póterit separáre à caritáte Dei; * Quia. Glória Patri. † Fortis est. *Cant.* 8. *Rom.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Grátia cum ómnibus qui díligunt Dóminum nostrum Jesum Christum in incorruptióne. *Ephes.* 6.

Ant. 3. *a.* Incorrúptio facit esse próximum Deo. *Sap.* 6.

Ant. 1. a. Omnis ponderátio non est digna continentis ánimæ. *Eccli.* 26.

℣. Beáti immaculáti in via, ℟. Qui ámbulant in lege Dómini. *Ps.* 118.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* O quàm pulchra est casta generátio cum claritáte! * Immortális est enim memória illíus; quóniam et apud Deum nota est, et apud hómines. ℣. Relígio munda apud Deum et Patrem hæc est, immaculátum se custodíre ab hoc século : * Immortális. *Sap.* 4. *Jac.* 1.

℟. *viij.* Felix est stérilis; * Et incoinquináta habébit fructum in respectióne animárum sanctárum. ℣. Deus reddet iis qui secundùm patiéntiam boni óperis incorruptiónem quærunt, vitam ætérnam; * Et incoinquináta. *Sap.* 3. *Rom.* 2.

℟. *ix.* Dábitur illí sors in templo Dei acceptíssima; * Bonórum enim labórum gloriósus est fructus, et quæ non cóncidat radix sapiéntiæ. ℣. Beáti mundo corde, quóniam

ipsi Deum vidébunt. * Bonórum. Glória Patri. * Bonórum. *Sap.* 3. *Matth.* 5.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantábo tibi, Dómine : ℟. Psallam, et intélligam in via immaculáta. *Ps.* 100.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. Dilectus meus descendit in hortum suum ad aréolam arómatum, ut lília cólligat. *Cant.* 6.

Ant. 5. a. Invéni quem díligit ánima mea : ténui eum, nec dimittam. *Cant.* 3.

Ant. 2, D. Ego dilecto meo, et dilectus meus mihi, qui páscitur inter lília. *Cant.* 6.

Ant. 6. C. Dilectus meus ordinávit in me caritátem : fulcíte me flóribus, stipáte me malis. *Cant.* 2.

Ant. 3. a. Sub umbra illíus quem desideráveram, sedi ; et fructus ejus dulcis gútturi meo. *Cant.* 2.

CAPITULUM. *Sap.* 8.

Sci quóniam áliter non possem esse cóntinens, nisi Deus det ; et hoc ipsum erat sapiéntiæ, scire cujus esset hoc donum.

Si sit Martyr,

HYMNUS.

Quid sacram, Virgo, generósa Martyr,
Ambiunt frontem dúplices corónæ ?
Nempè non unum gémino reportas
Hoste triumphum.

Móllior fregit neque te voluptas ;
Impotens flexit neque te tyrannus :
Tu graves pœnas, pariterque blandos
Vincis amóres.

Líliis Sponsus récubat, rosisque :
Tu, tuo semper benè fida Sponso,
Et rosas martyr, simul et dedisti
Lília virgo.

Summa laus Patri, genitóque Verbo ;
Et tibi compar, utriusque Nexus :
Fac tibi semper placeámus uni
Péctore mundo. Amen.

℣. Hæréditas immaculatórum in æternum erit : ℟. Non confundéntur in témpore malo. *Ps.* 36.

Ad Benedictus.

Ant. 5. C. Factus est Dóminus firmamentum meum : liberávit me, quia complácui ei : secundùm mundítiam mánuum meárum reddet mihi. 2. *Reg.* 22.

Oratio.

Deus, qui inter cætera, poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulisti ; concéde propítius, ut qui beátæ *N.* Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exempla gradiámur : Per.

Alia Oratio.

OMnípotens, sempitérne Deus, cujus múnere beáta *N.* virginitátis et martyrii palmam adépta est: da nobis ejus précibus, ita córporis ac mentis serváre puritátem, ut nec blandítiis carnis, nec malórum acerbitáte vincámur: Per.

Si non sit Martyr,

HYMNUS.

NOn vana dilectum gregem
Pavêre mundi gáudia,
Nec pura fallax péctora
Imágo lusit séculi.

Sed hæc tuárum própria
Sunt, Christe, sponsárum bona,
Te semper, et tecum tuis
In te potíri gáudiis.

Castis vicissim tu tibi
In córdibus thorum struis;
Interque flammas íntimo
Amans quiescis in sinu.

Hic unus est sponsis amor,
Unusque tecum spíritus;
Beasque sponsus síngulas,
In teque transformas, Deus.

Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsùs ómnia
Corruptiónis vúlnera.

Sit laus Patri, laus Fílio:
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas sigillis fœdera.
Amen.

℣. Sitívit in te ánima mea: ℟. Quàm multipliciter tibi caro mea! *Ps.* 62.

Ad Benedictus.

Ant. 7. G. Exultábit ánima mea in Deo meo; quia índuit me vestimentis salútis, quasi sponsam ornátam monílibus suis. *Isaiæ* 61.

Oratio.

DEus, qui habitáculum tuum in corde pudíco constituísti; concéde, ut qui fidélis sponsæ tuæ *N.* puritátem húmili veneráмur obséquio, piæ devotiónis sequámur exemplo: Per.

Alia Oratio.

FIdéles tuos, quæsumus, Dómine, intercedente beátâ *N.* Vírgine tuâ, córpore et mente purífica; ut tuâ inspiratióne compuncti, et tuâ semper suavitáte affecti, nóxias delectatiónes vitáre prævâleant: Per.

Ad Horas, in fine Hymni dicitur sequens Doxologia:

¶ ÆTERNE Sponse Vírginum,
Jesu, tibi sit glória,
Cum patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Dilectus meus. *In* ℟. *br.* ℣. Quem sequuntur * vírgines. *Apoc.* 14.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Invéni.

Capitulum. 1. *Cor.* 7.

DE virgínibus præceptum Dómini non hábeo ; consílium autem do, tanquàm misericórdiam consecútus à Dómino, ut sim fidélis.

℟. *br.* Lætétur mons Sion : * Exultent fíliæ Judæ. Lætétur. ℣. Propter judícia tua, * Dómine, * Exultent. Glória Patri. Lætétur. *Ps.* 47.

℣. Audívit, et lætáta est Sion ; ℟. Et exultavérunt fíliæ Judæ. *Ps.* 96.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Ego.

Capitulum. 1. *Cor.* 7.

MUlier innupta, et virgo cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore et spíritu : quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodò pláceat viro.

℟. *br.* Quid mihi est in cœlo ? * Et à te quid vólui super terram ? Quid. ℣. Deus cordis mei, * et pars mea Deus in æternum. * Et. Glória Patri. Quid. *Ps.* 72.

℣. Concupiscit, et déficit ánima mea in átria Dómini: ℟. Cor meum et caro mea exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Sub umbra.

Capitulum. 2. *Cor.* 11.

ÆMulor vos Dei æmulatióne : despondi enim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

℟. *br.* Afferentur Regi vírgines * In lætítia et exultatióne. Afferentur Regi vírgines. ℣. Adducentur * in templum Regis, * In lætítia. Glória Patri. Afferentur.

℣. Delectavérunt te fíliæ regum, ℟. In honóre tuo. *Ps.* 44.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. d. VIrgines accipientes lámpades suas, exiérunt óbviam sponso et sponsæ. *Matth.* 25.

Ant. 3. a. Prudentes accepérunt óleum in vasis suis cum lampádibus, et ornavérunt lámpades suas. *Matth.* 25.

Ant. 7. d. Médiâ nocte clamor factus est : Ecce sponsus venit, exíte óbviàm ei. *Matth.* 25.

Ant. 2. D. Venit sponsus et quæ parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias. *Matth.* 25.

Ant. 1. D. Vírgines sequuntur Agnum quocumquè íerit : sine mácula enim sunt antè thronum Dei. *Apoc.* 14.

Capitulum. *Apoc.* 19.

REgnávit Dóminus Deus noster omnípotens : gaudeámus, et exultémus, et demus glóriam ei ; quia venérunt núptiæ Agni, et uxor ejus præparávit se.

[*In Solemnibus et Annualibus :* Allelúia, alle-

lúia. ℣. Cantábant vírgines quasi cánticum novum ante sedem Dei et Agni. Allelúia. *Apoc.* 14.]

Si sit Martyr,

HYMNUS.

ADeste, Sponsæ Vírgines,
Christi gregis, pars óptima:
O vos, furóris víctimæ,
O vos, amóris hóstiæ.
Adeste, solemnis dies
Hæc consecráta Vírgini,
Quæ dúplicem gestat suo
Tinctam cruóre laúream.
Inter choros cantántium
Agno litáto Vírginum,
Hæc jure fusi sánguinis
Virgo sedet non última.
Quæ córpori pœnæ nocent,
Illas amans ampléctitur;
His nempè pœnis líbera
Mortále corpus éxuit.
Amat rosas et lília
Sponsus rubens et cándidus;
Martyr dedit Sponso rosas,
Deditque Virgo lília.
Sit laus Patri, laus Fílio:
Sit par tibi laus, Spíritus,
Qui corda pura Vírginum
Puris adúris ígnibus.
Amen.

℣. Conféssio et pulchritúdo in conspectu Dei: ℟. Sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus. *Ps.* 95.

Ad Magníficat.

Ant. 8. *G.* Casta generátio in perpétuum coronáta triumphat, incoinquinatórum certáminum præmium vincens. *Sap.* 4.

Oratio, *ut suprà ad Laudes.*

Si non sit Martyr,

HYMNUS.

OVirgo, pectus cui sacrum,
Amóris expers ímprobi,
Intùs suis ardóribus
Sanctus perussit Spíritus!
Non te voluptas dúlcibus
Fallax venénis mólliit,
Solas amantem pérsequi
Cœlestis Agni núptias.
Sic ille natus Vírgine
Suo decóre céperat,
Ut ejus ardens ígnibus
Mundána cuncta témneres.
Beáta cui nunc, Cœlitûm
Inter canéntium choros,
Cœlo licet perénnibus
Sponsi potíri gáudiis.
AEterne Sponse Vírginum,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Am.

℣. Vírgines laudent nomen Dómini; ℟. Quia exaltátum est nomen ejus solíus. *Ps.* 148.

Ad Magníficat.

Ant. 1. f. In resurrectióne neque nubent, neque nubentur; sed erunt sicut Angeli Dei in cœlo. *Matth.* 22.

Oratio, *ut suprà ad Laudes.*

COMMUNE SANCTARUM MULIERUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 6. F. DOmine, qui habes ómnium sciéntiam, tu scis quòd nunquàm lætáta sit ancilla tua nisi in te, Dómine Deus. *Esther.* 14.

Ant. 2. D. Ad te, Dómine, óculos meos dírigo: tu scis quia mundam servávi ánimam meam ab omni concupiscéntia. *Tob.* 3.

Ant. 8. c. Nunquàm cum ludéntibus míscui me; neque cum his qui in levitáte ámbulant, partícipem me præbui. *Tob.* 3.

Ant. 3. a. Dómine Pater, omne desidérium averte à me, et ánimæ irreverenti et infrunítæ ne tradas me. *Eccli.* 23.

Ant. 5. C. Adjuva me ancillam tuam, nullum áliud auxílium habentem, nisi te, Dómine, qui nosti quia óderim glóriam iniquórum. *Esther.* 14

CAPITULUM. *Ephes.* 5.

RElinquet homo patrem, et matrem suam, et adhærébit uxóri suæ; et erunt duo in carne una. Sacramentum hoc magnum est; ego autem dico in Christo et in Eccléstia. Verùmtamen et vos sínguli unusquisque uxórem suam sicut seipsum díligat; uxor autem timeat virum suum.

[*In Duplicibus maj. et suprà:*

℟. Virum, Dómine, cum timóre tuo, non cum libídine mea consensi suscípere: * Sit nomen tuum, Deus Israel, benedictum in sécula. ℣. Non vocávit nos Deus in immundítiam, sed in sanctificatiónem. * Sit. Glória. * Sit. *Tob.* 3. 1. *Thess.* 4.]

HYMNUS.

AD núptias Agni Pater
Matres et innuptas vocat:
O te beátam, cui thorus
Interque sponsas sors datur!
Lex nuptiárum cáritas;
Dos magna, paupertas, tibi,
Calcáre falláces opes,
Cadúca corde spérnere.
Te multus oblectat labor,
Fusæque jejúnam preces:
Te pœnitentem lácrymæ:
Te cura páuperum juvat.
Quacumquè confixam sibi,
Per probra sponsam, per cruces
Trahit Magister; et sequi
Despecta gaudes, et pati.
Beáta quæ sponso Deo
Castis adhæret vínculis:
Sic corpus unum póssumus,
Sic unus esse spíritus.

Hoc præstet almo cum Patre,
Natóque nobis Spíritus,
Qui trinus ac unus Deus
Regnat per omne sæculum. Amen.

Si sit Martyr, ℣. Factus es spes mea, Dómine: ℟. Turris fortitúdinis à facie inimíci. *Ps.* 60.

Ad Magníficat.

Ant. 4. d. Deus cœlórum, exaudi me deprecántem, et de tua misericórdia præsumentem; ut gentes agnoscant quia tu es Deus, et non est álius præter te. *Judith.* 9.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Martyr, ℣. Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem: ℟. In via tua vivífica me. *Ps.* 118.

Ad Magníficat.

Ant. 1. A. Exultávit cor meum in Dómino, et dilatátum est os meum; quia lætáta sum in salutári tuo. 1. *Reg.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. A. Gustávit, et vidit quia bona est negotiátio ejus: non extinguétur in nocte lucerna ejus. *Prov.* 31.

Doxologia, ¶ Divína proles féminæ, *ut infrà ad Off. Noct.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 1. D. Indue te decóre sempiternæ glóriæ; Deus enim ostendet splendórem suum in te. *Baruch.* 5.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum in quo sperant sanctæ mulíeres, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 3.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

ADeste, sanctæ Cónjuges:
En illa fortis Fémina,
Ornáta quæ virtútibus
Inter triumphat Cœlites.

Blandos ut hostes vínceret,
Hanc fortitúdo véstiit:
Ut prosit intuéntibus,
Cœlestis ornávit decor.

Non vana pompa séculi
Sensus fefellit, nec malis
Gliscens voluptas ártibus
Viríle pectus mólliit.

Non illa luxu véstium,
Non crine torto splénduit:
Cultu nitens sed símplice,
Puris placébat móribus.

Se sub serénis vúltibus
Austéra virtus ócculit:
Timet vidéri, ne suum,
Dùm prodit, amittat decus.

Pascenda cœlesti cibo,
Sacris studébat lítteris;
Templo frequens, sed sédula
Redíbat ad curam domûs.

Divína proles féminæ,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu
Nunc et per omne sæculum. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Inítium sapiéntiæ timor Dómini, et cum electis féminis gráditur. *Eccli.* 1.

Ant. 2. D. Sápiens múlier ædíficat domum : múlier gratiósa invéniet glóriam. *Prov.* 14.

Ant. 3. *a.* Pars bona, múlier bona : in parte timéntium Deum dábitur. *Eccli.* 26.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus ; ℟. Et non supplantabuntur gressus ejus. *Ps.* 36.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Mulíerem fortem quis invéniet ? Procul et de últimis fínibus prétium ejus. * Confídit in ea cor viri sui : reddet ei bonum, et non malum, ómnibus diébus vitæ suæ. ℣. Vir imágo et glória Dei est : múlier autem glória viri est. * Confídit. *Prov.* 31. 1. *Cor.* 11.

℟. *ij.* Grátia mulíeris sédulæ delectábit virum suum : * Disciplína illíus datum Dei est. ℣. Quæ fílios aut nepótes habet, discat domum suam régere ; hoc enim acceptum est coràm Deo. * Disciplína. *Eccli.* 26. 1. *Tim.* 5.

℟. *iij.* Grátia super grátiam ; múlier sancta et pudoráta : * Fundamenta ætérna supra petram sólidam, mandáta Dei in corde mulíeris sanctæ. ℣. Venérunt flúmina, et flavérunt venti ; et irruérunt in domum, et non cécidit ; fundáta enim erat super petram. * Fundamenta. Glória. * Fundamenta. *Eccli.* 26. *Matth.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Deprecabátur Dóminum, dicens : Dómine mi, qui rex noster es solus, ádjuva me, cujus præter te nullus est auxiliátor álius. *Esther.* 14.

Ant. 5. a. Ostende quóniam non derelinquis præsumentes de te ; et præsumentes de se, et de sua virtúte gloriantes humílias. *Judith.* 6.

Ant. 6. F. In consílium eórum non véniat ánima mea, et in cœtu illórum non sit glória mea. *Genes.* 49.

℣. Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit supérbiam : ℟. Qui lóquitur iníqua, non direxit in conspectu occulórum meórum. *Ps.* 100.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Miséricordia tua, Dómine, antè óculos meos est ; et * Complácui in veritáte tua : non sedi cum concílio vanitátis. ℣. Quæ participátio justítiæ cum iniquitáte ? * Complácui. *Ps.* 25. 2. *Cor.* 6.

℟. *v.* Dilexi, Dómine, mandáta tua super aurum et topázion ; * Propterèa ad ómnia mandáta tua dirigébar : omnem viam iní-

quam ódio hábui. ℣. Non in abundántia cujusquam vita ejus est ex his quæ póssidet. * Proptéreà. *Ps.* 118. *Luc.* 12.

℟. *vj.* Ego in Dómino sperávi : * Exultábo et lætábor in misericórdia tua ; † Quóniam respexisti humilitátem meam, salvasti de necessitátibus ánimam meam. ℣. Ubi Spíritus Dómini, ibi libertas. * Exultábo. Glória Patri. † Quóniam. *Ps.* 30. 2. *Cor.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri. *Judith.* 15.

Ant. 8. G. Benedicta es à Dómino ; scit enim omnis pópulus mulíerem te esse virtútis. *Ruth.* 3.

Ant. 5. C. Gaudébit super te Dóminus in lætítia, silébit in dilectióne sua, exultábit super te in laude. *Soph.* 3.

℣. Benedícat te Dóminus ex Sion ; ℟. Et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ. *Ps.* 127.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Multæ fíliæ congregavérunt divítias, tu supergressa es universas. * Fallax grátia, et vana est pulchritúdo : múlier timens Dóminum, ipsa laudábitur. ℣. In incorruptibilitáte modesti spíritûs, qui est in conspectu Dei lócuples, sanctæ mulíeres ornábant se. * Fallax. *Prov.* 31. 1. *Petr.* 3.

℟. *viij.* Fecisti viríliter, et confortátum est cor tuum, eò quòd castitátem amáveris : * Ideò et manus Dómini confortávit te, et ídeò eris benedicta in æternum. ℣. O múlier, magna est fides tua : * Ideò. *Judith.* 15. *Matth.* 15.

℟. *ix.* Omnia quæ locúta es, vera sunt ; et non est in sermónibus tuis ulla reprehénsio : * Nunc ergo † Ora pro nobis, quóniam múlier sancta es, et timens Deum. ℣. Fides tua te salvam fecit. * Nunc. Glória. † Ora. *Judith.* 8. *Luc.* 7.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Glorificábo nomen tuum in æternum ; ℟. Quia misericórdia tua magna est super me. *Ps.* 5.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Sicut sol óriens mundo in altíssimis Dei, sic mulíeris bonæ spécies in ornamentum domûs ejus. *Eccli.* 26.

Ant. 2. D. Múlier fortis oblectat virum suum ; et annos vitæ illíus in pace implébit. *Eccli.* 26.

Ant. 3. g. Múlier sensáta, et tácita : non est immutátio erudítæ ánimæ. *Eccli.* 26.

Ant. 4. a. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus. *Prov.* 31.

Ant. 5. a. Non discedébat de templo, jejúniis et obsecratiónibus sérviens nocte ac die. *Luc.* 2.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 3.

MUlíeres súbditæ sint viris suis ; ut et si qui non credunt verbo, per mulíerum conversatiónem sine verbo lucrifíant, considerantes in timóre castam conversatiónem vestram.

HYMNUS.

ARdet Deo quæ Fémina,
Latére frustrà cógitat :
Quot índigos hæc súblevat,
Tot próditur præcónibus.
Prodesse quærit ómnibus,
Curis honestis ánxia ;
Patróna custos vírginum,
Secunda mater órphanis.
Pannis latentem vílibus
Christum fóvebat hóspitem :
Quas dura subtraxit sibi,
Ópes refundit pródiga.
Pacem domi, pacem foris
Alto colit siléntio :
Lites amat compónere,
Ut una mens sit ómnibus.
℣ Divína proles fémineæ,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
Nunc et per omne séculum. Amen.

℣ *Hæc Doxologia dicitur ad omnes Horas.*]

Si sit Martyr, ℣. Adhæsit ánima mea post te, Deus meus : ℟. Me suscépit déxtera tua. *Ps.* 62.

Ad Benedictus.

Ant. J. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelinquat me in die tribulatiónis meæ ; et exaudíta est orátio mea. *Eccli.* 51.

Oratio.

DEus, cujus grátiâ virtus in infirmitáte perfícitur : largíre nobis beátæ *N.* Mártyris tuæ passiónem recoléntibus ; ut quæ à te accépit ut vínceret, à te quoque vincendi grátiam nobis obtíneat : Per.

Si non sit Martyr, ℣. Humiliábam ánimam meam. ℟. Et orátio mea in sinu meo convertétur. *Ps.* 34.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. Orátio humiliántis se nubes penetrábit ; et non discédet, donec Altíssimus aspíciat. *Eccli.* 35.

Oratio.

TUórum corda fidélium, Deus miserátor, illustra : et beátæ *N.* précibus ac méritis, fac nos terréna despícere, et amáre cœléstia : Per.

Si sit Vidua, *Oratio.*

DEus, in quem sperat omnis ánima quæ longè à te éxulans in terris se verè víduam sentit ac desolátam ; tríbue nobis, quæsumus, ut exémplo beátæ *N.* nocte ac die ob-

secratiónibus et oratiónibus instantes, cœléstium consolationum mereámur esse partícipes : Per.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Sicut sol.

In ℟. br. ℣. Cui ministravérunt * sanctæ mulíeres *Luc.* 8.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Múlier fortis

CAPITULUM. *Ephes.* 5.

MUlíeres viris suis súbditæ sint, sicut Dómino ; quóniam vir caput est mulíeris, sicut Christus caput est Ecclésiæ : ipse salvátor corpóris ejus.

℟. *br.* Doce me fácere voluntátem tuam, * Quia Deus meus es tu. Doce me. ℣. Spíritus tuus bonus * deducet me. * Quia. Glória Patri. Doce me. *Ps.* 142.

℣. Ab omni via mala prohíbui pedes meos ; ℟. Ut custódiam verba tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. g. Múlier.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 2.

MUlier in siléntio discat cum omni subjectióne. Docére autem mulíeri non permitto, neque dominári in virum, sed esse in siléntio.

℟. *br.* Custódiam vias meas, * Ut non delinquam in lingua mea. Custódiam. ℣. Pósui ori meo * custódiam, * Ut non. Glória Patri. Custódiam. *Ps.* 38.

℣. Apud me orátio Deo vitæ meæ : ℟. Dicam Deo, Susceptor meus es. *Ps.* 41.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Non discedébat.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 2.

VOlo oráre mulíeres in hábitu ornáto, cum verecúndia et sobrietáte ornantes se, et non in tortis crínibus, aut auro, aut margarítis, vel veste pretiósa ; sed quod decet mulíeres, promittentes pietátem per ópera bona.

℟. *br.* Expectávi Dóminum, * Et intendit mihi. Expectávi. ℣. Et exaudívit * preces meas, * Et. Glória Patri. Expectávi. *Ps.* 39.

℣. Veníte, et vidéte ópera Dei, ℟. Qui pósuit ánimam meam ad vitam. *Ps.* 65.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. IN ancilla sua adimplévit Dóminus misericórdiam suam. *Judith.* 13.

Ant. 4. E. Erat hæc in ómnibus famosíssima, quóniam timébat Dóminum valdè ; nec erat qui loquerétur de illa verbum malum. *Judith.* 8.

Ant. 7. ç. Considerávit sémitas domûs suæ, et panem otiósa non comédit. *Prov.* 31.

Ant. 1. D. Filios educávit, hospítio recépit, sanctórum pedes lavit, tribulatiónem patiéntibus subministrávit, omne opus

bonum subsecúta est. 1. *Tim.* 5.

Ant. 6. F. Surrexérunt fílii ejus, et beatíssimam prædicavérunt: vir ejus, et laudávit eam. *Prov.* 31.

Capitulum. 1. *Tim.* 2.

MUlier salvábitur per filiórum generatiónem, si permánserit in fide, et dilectióne, et sanctificatióne cum sobrietáte.

[*In Solemnibus et Annualibus :* Allelúia, allelúia. ℣. Ego sum, ego sum, quæ Dómino canam: psallam Dómino Deo Israel. Allelúia. *Judic.* 5.]

Hymnus.

OJàm beáta, quæ suo
Tandem solúta córpore,
Vinclis perennióribus
Uni Deo conjúngitur!
Per quos gradus cœlum petit,
Hâc ire vos omnes docet,
Junctæ jugáli vínculo,
Et vos solútæ Cónjuges.
Insignis et nos Féminæ
Sequi decet vestígia,
Magnum vel ipsis quæ fuit
Virtútis exemplum viris.
Queis arsit illa, fac, Deus,
Flagrémus et nos ígnibus:
Eóque, quo te vis coli,
Amóre fac mens te colat.
Divína proles féminæ,
Jèsu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
Nunc et per omne séculum. Amen.

Si sit Martyr, ℣. Vídeant qui odérunt me, et confundantur; ℟. Quóniam, tu Dómine, adjuvísti me. *Ps.* 85.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Confitébor nómini tuo, Dómine; quóniam adjútor et protector factus es mihi, et liberasti corpus meum à perditióne. *Eccli.* 51.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Si non sit Martyr, ℣. Anima mea Dómino vivet: ℟. Et semen meum sérviet ipsi. *Ps.* 21.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Fortitúdo et decor indumentum ejus: date ei de fructu mánuum suárum; et laudent eam in portis ópera ejus. *Prov.* 31.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

IN ANNIVERSARIO
DEDICATIONIS ECCLESIÆ.
SOLEMNE-MAJUS.

(*Ipso die Dedicationis*, *ANNUALE.*)

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. D. CErnitis quòd Dóminus Deus vester vobiscum sit: præbéte ígitur corda vestra, ut quæratis Dóminum; et consúrgite, et ædificáte sanctuárium Dómino. 1. *Paral.* 22.

Ant. 7. *d.* Domus quam ædificári volo Dómino, talis esse debet, ut in cunctis regiónibus nominétur: præparábo ergò ei necessária. 1. *Paral.* 22.

Ant. 5. C. Magnus est Deus noster super omnes deos: quis ergò póterit prævalére, ut ædíficet dignam Deo domum? 2. *Par.* 2.

Ant. 6. C. Si cœlum et cœli cœlórum cápere eum néqueunt, quantus ego sum, ut possim ædificáre ei domum? 2. *Paral.* 2.

Ant. 3. a. Dóminus Deus cœli ipse præcépit mihi ut ædificárem ei domum. 1. *Esdr.* 1.

CAPITULUM. *Agg.* 1.

HÆc dicit Dóminus exercítuum: Pónite corda vestra super vias vestras: ascéndite in montem, portáte ligna, et ædificáte domum; et acceptábilis mihi erit, et glorificábor, dicit Dóminus.

℟. Cuncta, Dómine, quæ in cœlo sunt et in terra tua sunt; et quæ de manu tua accépimus, dédimus tibi: * Dómine Deus noster, † Omnis hæc cópia quam parávimus, ut ædificarétur domus nómini sancto tuo, de manu tua est. ℣. Quis prior Dómino dedit, et retribuétur ei? Ex ipso sunt ómnia: ipsi glória in sécula. * Dómine. Glória. † Omnis. 1. *Paral.* 29. *Rom.* 11.

HYMNUS.

QUisquis ô! sacram próperas ad ædem,
Dirigat gressus piétas fidesque;
Regis hæc regum domus, et Tonantis
Altera sedes.
Cujus in cœlo thronus est perennis,
Parva vult terris habitáre tecta:
Incapax claudi, latet hospes, arcto

Clausus in orbe.
Non malos ultor venit inter ignes,
Non nigrâ nimbi tonat è procellâ :
Nec minùs credas plácido verenda
Númine templa.
Quid vetus fluxit cruor hostiárum ?
Prístinæ cessent holocausta legis :
Ipse libámen Deus, et Sacerdos,
Se litat aris.
Quid venis, audax ? procul hinc profánus ;
Sancta ni fletûs lavet unda crimen.
Munda quàm multis jubet esse mundum
Vócibus ædes !
Quæ tibi fumant, Deus alme, templis,
Thura, jucundo pláceant odóre ;
Et pluant pingues resolúta lætis
Núbibus imbres.
Amen.

℣. Fundátur exultatióne universæ terræ mons Sion : ℟. Deus in dómibus ejus cognoscétur. *Ps.* 47.

Ad Magníficat.

Ant. 4. d. *duplicanda.* Domus mea ædificábitur in Jerúsalem ; et consolábitur adhùc Dóminus Sion, et éliget adhùc Jérúsalem. *Zach.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*Si sit Dominica, fit Commemoratio Dominicæ occurrentis in utrisque Vesperis et Laudibus.*]

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria.

Ant. 6. F. Sint óculi tui aperti super domum hanc nocte ac die, Dómine, ut exáudias deprecatiónem pópuli tui. 3. *Reg.* 8.

Doxologia, Qui nos tibi templum facis, *ut infrà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Implébo domum istam glóriâ, et in loco isto dabo pacem. *Agg.* 2.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum in templo sancto suo, * Veníte, adorémus. *Habac.* 2.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

ECce sedes hìc Tonantis,
Ecce cœli jánua :
Hìc Sacerdos, ara, templum ;
Hìc Deus fit hóstia ;
Incruentâ morte, jugis
Hìc amor litat Deum.
Qualis ara, quanta sedes,
Ipsíus capax Dei !
Quem nec universa terra,
Ómne nec cœlum capit,
Orbe parvo se coarctans
Hìc latére sústinet.
Quàm libentèr hìc pudícis
Inserit se córdibus !
Hìc amantis tota Christi
Exerit se cáritas ;
Hìc Pater caros sedére
Gestit inter fílios.

Hinc facesse, quem profána
Pólluit contágio ;
Neu sacrum transíre limen
Inquinátus aúdeas :
Ultor astat cum flagellis,
Púniens sontes Deus.
Sit perennis laus Parenti ;
Sit perennis Fílio :
Laus tibi, qui nectis ambos,
Sit perennis, Spíritus,
Chrisma cujus nos inungens,
Viva templa cónsecrat.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ps. Verba mea, *p.* 83.

Deus in templo sancto suo cum timore adorandus.

Ant. 6. F. Salvábit Dóminus Deus gregem pópuli sui, quia lápides sancti elevabuntur super terram ejus. *Zach.* 9.

Ps. Dómini est terra, *p.* 61.

Puris manibus et mundo corde, in loco sancto Domini standum.

Ant. 7. *d.* Glória Líbani véniet ad ornandum locum sanctificatiónis meæ, et locum pedum meórum glorificábo. *Is.* 60.

Ps. Júdica me, Dómine, *p.* 67.

Diligendus decor domûs Dei, quæ locus habitationis gloriæ ejus est.

Ant. 2. D. Dabo sanctificatiónem meam in médio córum, et erit tabernáculum meum in eis. *Ezech.* 37.

℣. Lætátus sum in his quæ dicta sunt mihi : ℟. In domum Dómini íbimus. *Ps.* 121.

De libro secundo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 7.

CUm complesset Salomon fundens preces, ignis descendit de cœlo, et devorávit holocausta et víctimas : et majestas Dómini implévit domum, nec póterant sacerdótes ingredi templum Dómini, eò quòd implesset majestas Dómini templum Dómini. Sed et omnes fílii Israel vidébant descendentem ignem, et glóriam Dómini super domum ; et corruentes proni in terram super pavimentum stratum lápide, adoravérunt et laudavérunt Dóminum : Quóniam bonus, quóniam in séculum misericórdia ejus. Rex autem et omnis pópulus immolábant víctimas coràm Dómino. Mactávit ígitur rex Sálomon hóstias ; boum viginti duo míllia, *aríetum centum viginti* míllia : et dedicávit domum Dei rex, et universus pópulus.

℟. Non mansi in domo usquè ad diem hanc, dicit Dóminus ; sed fui semper in tentório manens cum omni Israel : * Nunc ígitur dedi locum pópulo meo ;

plantábitur, et ultrà non commovébitur. ℣. Tabernáculum testimónii fuit cùm pátribus in deserto usquè in diébus David; Sálomon autem ædificávit Dómino domum: * Nunc. 1. *Paral.* 17. *Act.* 7.

Lectio ij.

SAcerdótes autem stabant in offíciis suis: et Levítæ in órganis cárminum Dómini, quæ fecit David rex ad laudandum Dóminum: Quóniam in æternum misericórdia ejus; hymnos David canentes per manus suas. Porrò sacerdótes canébant tubis antè eos, cunctusque Israel stabat. Sanctificávit quoque Sálomon médium átrii antè templum Dómini: obtúlerat enim ibi holocausta et ádipes pacificórum; quia altáre æneum quod féccerat, non póterat sustinére holocausta et sacrifícia et ádipes. Fecit ergò Sálomon solemnitátem in témpore illo septem diébus; et omnis Israel cum eo, ecclésia magna valdè, ab introítu Emath usquè ad torrentem Ægypti. Fecitque die octávo collectam, eò quòd dedicasset altáre septem diébus, et solemnitátem celebrasset diébus septem.

℟. In templo hoc ponam nomen meum in sempiternum, et ultrà non fáciam commovéri pedem Israel, * Si tamen custodíerint ómnia ópera quæ præcépi eis. ℣. Vos estis templum Dei vivi; sicut dicit Deus: Quóniam inhabitábo in illis, et inambulábo inter eos, * Si. 4. *Reg.* 21. 2. *Cor.* 6.

Lectio iij.

COmplevitque Sálomon domum Dómini, et domum regis, et ómnia quæ disposúerat in corde suo, ut fáceret in domo Dómini, et in domo sua; et prosperátus est. Appáruit autem ei Dóminus nocte, et ait: Audívi oratiónem tuam, et elégi locum istum mihi in domum sacrifícii. Si cláusero cœlum, et plúvia non flúxerit; et mandávero et præcépero locustæ ut dévoret terram; et mísero pestilléntiam in pópulum meum: conversus autem pópulus meus, super quos invocátum est nomen meum, deprecátus me fúerit, et exquisíerit fáciem meam, et égerit pœniténtiam à viis suis péssimis; et ego exáudiam de cœlo, et propítius ero peccátis eórum, et sanábo terram eórum. Oculi quoque mei erunt aperti, et aures meæ erectæ ad oratiónem ejus qui in loco isto oráverit. Elégi enim et sanctificávi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempiternum, et permáneant óculi mei et cor

cor meum ibi cunctis diébus.

℟. Elégi locum istum mihi in domum sacrificii: * Oculi quoque mei erunt aperti, et aures meæ erectæ † Ad oratiónem ejus qui in loco isto oráverit. ℣. De omni re quamcumque petíerint fiet; ubi enim sunt duo vel tres congregáti in nómine meo, ibi sum. * Oculi. Glória. *Repet.* ℟. Elégi, *usque ad* ℣. 2. *Paral.* 7. *Matth.* 18.

IN II. NOCTURNO.

Ps. Afferte Dómino, *p.* 150.

Deus in atrio sancto suo glorificandus et adorandus.

Ant. 1. *f.* Sanctificávi dómum hanc quam ædificasti, ut pónerem nomen meum ibi in sempitérnum. 3. *Reg.* 9.

Ps. Deus noster, *p.* 152.

Nobiscum est Deus, qui suâ præsentiâ tabernaculum suum sanctificat.

Ant. 5. a. Sanctificábitur altáre in glória mea: sanctificábo et tabernáculum cum altári, et habitábo in médio filiórum Israel. *Exod.* 29.

Ps. Magnus Dóminus, *p.* 152.

Ex Jerusalem, quam fundavit Deus, in omnes gentes delapsa salus.

Ant. 4. *E.* Scient gentes quia ego Dóminus sanctificátor Israel, cùm fúerit sanctificátio mea in médio eórum in perpétuum. *Ezech.* 37.

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus: ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 1. *de Dedicatione, n.* 1. *Lectio iv.*

FEstívitas hodierna, fratres, tantò nobis debet esse devótior, quantò familiárior est. Nam céteras quidèm Sanctórum solemnitátes cum Ecclésiis áliis habémus commúnes: hæc verò sic nobis est própria, ut necessé sit, vel à nobis eam, vel à némine, celebrári. Nostra est, quia de Ecclésia nostra: magis autem nostra, quia de nobis ipsis. Mirámini fórsitan, et erubéscitis celebrári festa de vobis. Sed quid lápides isti potuérunt sanctitátis habére, ut eórum solémnia celebrémus? Habent útiquè sanctitátem, sed propter córpora vestra. An verò córpora vestra sancta esse quis dúbitet, quæ templum sancti Spíritûs sunt; ut sciat unusquisque vas suum possidére in sanctificatióne? Itaque sanctæ sunt ánimæ propter inhabitantem Spíritum Dei in vobis: sancta sunt córpora propter ánimas: sancta est étiam propter córpora domus.

℟. Mactávit hóstias, et dedicávit domum Dei rex, et universus pópulus: Sacerdótes autem stabant et Lévitæ ad laudandum Dóminum; * Quóniam in æternum misericórdia ejus. ℣. Christus dilexit Ecclésiam, et seipsum trádidit pro ea, ut illam sanctificáret; * Quóniam. 2. *Paral.* 7. *Ephes.* 5.

N. 3 *et* 4. *Lectio v.*

QUando domus ista per manus Pontíficum dedicáta est Dómino, propter nos sine dúbio factum est. In nobis proindè spirituáliter impléri necesse est, quæ in pariétibus visibíliter præcessérunt. Et si vultis scire, hæc útiquè sunt: aspérsio, inscríptio, inúnctio, illuminátio, benedíctio. Hæc quidem in hac visíbili domo fecére Pontífices; hæc Christus assistens Póntifex futurórum bonórum invisibíliter quotídiè operátur in nobis. Aspergit nos hyssópo, ut mundémur, lavémur, dealbémur: lavat nos in confessióne; lavat nos lacrymárum imbre; lavat sudóre pœniténtiæ: magis autem lavat nos aquâ illâ pretiósâ quæ de fonte pietátis, id est, ab ejus látere, emanávit. Non solùm autem, sed inscríbit dígito Dei, in quo ejiciébat dæmónia, haud dúbium quin in Spíritu sancto. Inscríbit, inquam, legem suam, non jàm in lápide, sed in tábulis cordis carnálibus, prophéticam implens promissiónem, quâ se polícitus est ablatúrum cor lapídeum, et cárneum cor esse datúrum, id est, non durum, non obstinátum, non Judáicum; sed pium, sed mansuétum, sed tractábile, sed devótum. Beátus quem tu erudíeris, Dómine, et de lege tua docúeris eum.

℟. Qui adhærent Dómino, ut colant eum, et díligant nomen ejus, lætificábo eos in domo oratiónis meæ; * Quia domus mea, domus oratiónis vocábitur cunctis pópulis. ℣. Nolíte fácere domum Patris mei, domum negotiatiónis; * Quia. *Is.* 56. *Joan.* 2.

N. 4. 5. 6. *Lectio vj.*

BEáti, inquam, qui docti et mémores sunt mandatórum ejus, sed ad faciendum ea: alióquin scienti bonum et non facienti peccátum est illi; et servus sciens voluntátem dómini sui, et non fáciens, plagis vapulábit multis. Undè necesse est, ut únctio spirituális grátiæ ádjuvet infirmitátem nostram, observantiárum et multímodæ pœniténtiæ cruces devotiónis suæ grátiâ líniens; quia nec est sine cruce sequi Christum; et sine unctióne,

crucis asperitátem ferre quis posset? Hinc est quòd multi abominantur et fúgiunt pœniténtiam, crucem quidem videntes, sed non étiam unctiónem. Vos qui experti estis, ecce ipsi scitis quia verè crux nostra inuncta est, et per grátiam Spíritûs adjuvantis, suávis et delectábilis est pœniténtia nostra. At postquàm únctio grátiæ hujus præcésserit, jàm lucernam suam Christus non ponit sub módio, sed super candelábrum; quia tempus est ut lúceat lux nostra coràm homínibus. Jàm verò benedictiónem quidem expectámus in fine; quandò apériet manum suam, et implébit omne ánimal benedictióne. Nam in quátuor præmissis mérita constant: in benedictióne sunt præmia. In benedictióne tota complébitur grátia sanctificatiónis, quandò jàm in domum transíbimus non manufactam, æternam in cœlis.

℟. Tu, Dómine, universórum, qui nullíus índiges, voluisti templum habitatiónis tuæ fíeri in nobis: * Et nunc, Sancte Sanctórum, Dómine, † Conserva in æternum impollútam domum istam. ℣. Si quis templum Dei violáverit, disperdet illum Deus: templum enim Dei sanctum est. * Et. Glória Patri. *Repet.* ℟. Tu, Dómine, *usque ad* ℣. 2. *Mach.* 14. 1. *Cor.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Ps. Tedecethymnus, *p.* 85.

Bonis omnibus replentur fideles in Templo Domini, quod sanctum est.

Ant 1. g. Majestas Dómini implévit domum; nec póterant Sacerdótes íngredi domum Dómini, eò quòd implesset majestas Dómini templum Dómini. 2. *Paral.* 7.

Ps. Quàm dilecta, *p.* 109.

Æterna Dei Tabernacula unicum animæ fidelis desiderium.

Ant. 6. F. Verè Dóminus est in loco isto: quàm terríbilis est locus iste! Non est hìc áliud nisi domus Dei, et porta cœli. *Gen.* 28.

Ps. Fundamenta, *p.* 153.

Ecclesiam, quæ vera civitas Dei est, fundavit Altissimus.

Ant. 3. g. Ipse qui habet in cœlis habitatiónem, visitátor et adjútor est loci; et venientes ad male faciendum pércutit ac perdit. 2. *Mach.* 3.

℣. Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo? ℟. Qui ingréditur sine mácula, et operátur justítiam. *Ps.* 14.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 21.

IN illo témpore, cùm intrasset Jesus Jerosólymam, commóta est uni-

versa cívitas, dicens: Quis est hic? Pópuli autem dicébant: Hic est Jesus Prophéta à Názareth Gálilææ. Et intrávit Jesus in templum Dei. Et réliqua.

Homília sancti Basílii Epíscopi.

In Ps. 28. *Ed. Ben.* 1721, *n.* 3.

NEcessária est adorátio, non ea quæ fit extrà Ecclésiam, sed quæ in ipsa Dei aula perficitur. Ne mihi privátas aulas aut ecclésias excogitétis. Una est aula sancta Dei. Synagóga Judæórum priùs aula erat: sed post admissum in Christum peccátum, facta est habitátio eórum deserta. Quapropter et Dóminus: Et álias oves hábeo, quæ non sunt ex hoc ovíli. Cùm autem loquátur de iis qui ex Géntibus ad salútem præordináti sunt, aulam própriam præter Judæórum aulam ostendit. Non ígitur extrà sanctam hanc aulam adoráre oportet, sed intrà ipsam, ne quis extrà ipsam constitútus, aut ab iis qui extrà illam sunt, attractus, in aula Dómini esse désinat. Intersunt enim multi in hábitu quidèm precatiónis; nec sunt tamen in aula ob mentis evagatiónem, et ánimi eórum aberratiónem, ex vanis ac inutílibus curis nascentem.

℣. Cùm intulisset Móyses arcam in tabernáculum, pósuit et mensam, et candelábrum è regióne mensæ, * Juxtà præceptum Dómini. ℣. Lucernam ponunt super candelábrum, ut lúceat ómnibus qui in domo sunt: sic lúceat lux vestra coràm homínibus, * Juxtà. *Exod.* 40. *Matth.* 5.

n. 7. *Lectio viij.*

IN templo adstant sancti Angeli: adest Dóminus, qui ánimum ingrediéntium intuétur. Preces uniuscujusque manifestæ Deo sunt, quis ex affectu, quis scitè exquírat cœléstia; quis perfunctoriè et extrémis labris verba pronúntiet, cor verò ipsíus procul à Deo sit. Quòd si orat, carnis sanitátem, opesque terrestres, et humánam glóriam exquírit. Oportet autem nihil horum quærere, ut Scriptúra docet: sed in templo ejus unusquisque dicit glóriam. Creatúra omnis tùm silens, tùm loquens, tùm cœlestis, tùm terréna, dat glóriam Conditóri: miserábiles verò hómines, postquàm, ædibus suis relictis, ad templum concurrérunt, quasi quidpiam consecutúri emolumenti, tamen Dei verbis aures non præbent, suam ipsórum natúram non sentiunt: præoccupáti peccáto, non affliguntur: non mœrent, dùm reminiscuntur peccatórum: non

timent judícium; sed arridentes, et inter se jungentes dextras, precatiónis domum in locum immódicæ loquacitátis vertunt.

℟. Móyses tabernáculum et ómnia vasa ministérii aspersit; et ómnia in sánguine secundùm legem mundantur: * Necesse est ergò exemplária quidèm cœléstium his mundári; ipsa autem cœléstia melióribus hóstiis, quàmistis. ℣. Tulit Móyses unctiónis óleum, quo linívit tabernáculum cum omni supelléctili sua: óbtulit et vítulum pro peccáto. * Necesse est. *Hebr.* 9. *Levit.* 8.

[*Si sit Dominica, loco sequentis Lectionis, legitur Evangelium et Homilia Dominicæ occurrentis.*]

Lectio ix.

CAve ne quandò ábeas unà cum iis qui ímpia et contumeliósa verba in Dei nomen évomunt, condemnátus, cùm debuisses mercédem pro rerum divinárum celebratióne recípere. Habes Psalmum, habes Prophetíam, præcepta Evangélica, Apostolórum prædicatiónes. Lingua psallat: mens eórum quæ dicta sunt, scrutétur intelligéntiam; ut psállas spíritu, psallas item et mente. Deus enim mínimè índiget glóriâ: sed te vult esse dignum, qui glóriam consequáre. Quapropter quod séminat homo, hoc et metet. Sémina glorificatiónem, ut corónas, honoresque et laudes in regno cœlórum metas. Hæc à nobis ídeò dicta sunt, quòd sunt qui loquendi finem in Dei templo nunquàm fáciant, ac inutíliter ingrediantur. Utinàm inutíliter, non cum detrimento!

℟. Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabellum pedum ejus, quóniam sanctum est: adoráte in monte sancto ejus, * Quóniam sanctus Dóminus Deus noster. ℣. Veri adoratóres adorábunt Patrem in spíritu et veritáte; nam et Pater tales quærit qui adórent eum: * Quóniam. Glória Patri. *Repet.* ℟. Exaltáte, *usque ad* ℣. *Ps.* 98. *Joan.* 4.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantáte Dómino cánticum novum: ℟. Laus ejus in ecclésia sanctórum. *Ps.* 149.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 3. a. DOmus Dei est Ecclésia Dei vivi, columna et firmamentum veritátis. 1. *Tim.* 3.

Ant. 4. E. Christi domus sumus nos, si fidúciam et glóriam spei usquè ad finem, firmam retineámus. *Hebr.* 3.

Ant. 8. c. Ad Dóminum accedentes, lápidem vivum et electum, et ipsi

tanquàm lápides vivi superædificámini, domus spirituális. 1. *Petr.* 2.

Ant. 5. a. Omnis ædificátio.

Canticum. *Tob.* 13.

De Ecclesia Prophetia.

JErúsalem cívitas Dei, luce spléndidâ fulgébis, * et omnes fines terræ adorábunt te.

Natiónes ex longínquo ad te vénient: et múnera deferentes adorábunt in te Dóminum, * et terram tuam in sanctificatiónem habébunt;

Nomen enim magnum * invocábunt in te.

Maledicti erunt qui contémpserint te; et condemnáti erunt omnes qui blasphemáverint te; * benedictíque erunt qui ædificáverint te.

Tu autem lætáberis in fíliis tuis; * quóniam omnes benedicentur et congregabuntur ad Dóminum.

Beáti omnes qui díligunt te, * et qui gaudent super pace tua.

Anima mea, bénedic Dóminum; * quóniam liberávit Jerúsalem civitátem suam à cunctis tribulatiónibus ejus Dóminus Deus noster.

Beátus ero si fúerint relíquiæ séminis mei * ad videndam claritátem Jerúsalem.

Portæ Jerúsalem ex sapphíro et smaragdo ædificabuntur; * et ex lápide pretióso omnis circúitus murórum ejus.

Ex lápide cándido et mundo omnes platéæ ejus sternentur: * et per vicos ejus Allelúia cantábitur.

Benedictus Dóminus qui exaltávit eam; * et sit regnum ejus in sécula seculórum super eam. Amen.

Glória Patri, etc.

[*Et dicitur per Octavam, etiam in Festis occurrentibus, nisi proprium habeatur.*]

Ant. Omnis ædificátio constructa in Christo Jesu, crescit in templum sanctum in Dómino; in quo et vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu. *Ephes.* 2.

Ant. 1. a. Dei ædificátio estis, fundamentum pósui: unusquisque vídeat quómodò superædíficet; fundamentum enim Christus Jesus. 1. *Cor.* 3.

Capitulum. 1. *Cor.* 6.

AN nescítis quóniam membra vestra templum sunt Spíritûs sancti qui in vobis est, quem habétis à Deo, et non estis vestri? Empti enim estis prétio magno: glorificáte et portáte Deum in córpore vestro.

Hymnus.

PAtris ætérni Sóboles coæva,
Dùm tuæ sacros pia plebs honóres
AEdis instaurat, Deus alme, nostris

Annue votis.
Hîc sacri fontis látices ab ortu
Inditi purgant máculam reátûs :
Hîc et infúsum nova membra Christo
Chrisma coaptat.
Hîc suâ pascit pópulos fidéles
Carne , qui mundi scelus omne tollit
Agnus , et fusi prétium cruóris
Ipse propínat.
Hîc salus ægris ánimis parátur :
Hîc reos Judex fácilis relaxat ,
Atque lethálem redivíva pellit
Grátia culpam.
Cujus in cœlo thronus est perennis ,
Incolit parvam Deus altus ædem :
Hîc adorátor sibi quisque sedem
Præparat astris.
Nullus hanc turbo quatit, irruentis
Nulla vis nimbi , rapidíve fluctûs :
Cedit hanc contrà furor inferórum
Irritus omnis.
Laus Deo , qui nos sibi consecrávit :
Una sit Patri , parilíque Proli :
Par sit ambórum tibi nexus omni ,
Spíritus , ævo. Amen.

℣. Domum tuam decet sanctitúdo , Dómine , ℟. In longitúdinem diérum. *Ps.* 92.

Ad Benedictus.

Ant. 7. a. *duplicanda.* Domus tua , Dómine , in sanctificatióne tua permáneat ; et omnes gentes agnoscant quia tu es Deus , et non est álius præter te. *Judith.* 9.

[*Ipso die Dedicationis , et per Octavam ,*

Oratio.

DEus , qui invisibíliter ómnia cóntines , et tamen pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibíliter ostendis ; Templum hoc poténtiâ tuæ inhabitatiónis illustra , et concéde ut omnes qui hùc deprecatúri convéniunt , ex quacumque tribulatióne ad te clamáverint , consolatiónis tuæ benefícia consequantur : Per Dóminum.]

In Anniversario Dedicationis , et per Octavam ,

Oratio.

DEus , qui nobis per síngulos annos [hujus] sancti Templi tui consecratiónis réparas diem , et sacris semper mystériis repræsentas incólumes ; exaudi preces pópuli tui , et præsta ut quisquis hoc Templum benefícia petitúrus ingréditur , cuncta se impetrasse lætétur : Per Dóminum.

AD HORAS , Doxologia :

Qui nos tibi templum facis ,

Ter sancte, ter potens Deus,
Jugis tibi sit glória,
Per cuncta semper secula. Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 3. a. Domus Dei.

In ℟. *br.* ℣. Qui magníficas in nobis * locum tuum et Templum. 2. *Mach.* 3.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Christi domus.

CAPITULUM. *Hebr.* 10.

HAbentes, fratres, fidúciam in introítu sanctórum in sánguine Christi, quam initiávit nobis viam novam et viventem per velámen, (id est, carnem suam,) et Sacerdótem magnum super domum Dei; accedámus cum vero corde in plenitúdine fídei.

℟. *br.* In multitúdine misecórdiæ tuæ * introíbo in domum tuam, * Allelúia, allelúia. In. ℣. Adorábo ad templum sanctum tuum * in timóre tuo, * Allelúia. Glória Patri. In. *Ps.* 5.

℣. Introíbo in domum tuam in holocaustis : ℟. Reddam tibi vota mea. *Ps.* 65.

AD SEXTAM.

Ant. 8. c. Ad Dóminum.

CAPITULUM. *Apoc.* 3.

QUi vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei et foràs non egrediétur ámpliùs : et scribam super eum nomen Dei mei, et nomen civitátis Dei mei novæ Jerúsalem, quæ descendit de cœlo à Deo meo, et nomen meum novum.

℟. *br.* Beátus * quem elegisti et assumpsisti, * Allelúia, allelúia. Beátus. ℣. Inhabitábit * in átriis tuis, * Allelúia. Glória. Beátus. *Ps.* 64.

℣. Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine : ℟. In sécula seculórum laudábunt te. *Ps.* 83.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Dei.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 5.

SCimus quóniam si terréstris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quòd ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufactam, æternam in cœlis. Nam et in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram, quæ de cœlo est, superíndui cupientes.

℟. *br.* Replébimur * in bonis domûs tuæ, * Allelúia, allelúia. Replébimur. ℣. Sanctum est templum tuum, * mirábile in æquitáte, * Allelúia. Glória Patri. Replébimur. *Ps.* 64.

℣. Quàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! ℟. Concupiscit et déficit ánima mea in átria Dómini *Ps.* 83.

AD II. VESPERAS.

Ps. Lætatus sum, *p.* 73.

Ecclesiæ, quæ domus Dei est, concordia, pietas et justitia celebrantur.

Ant. 4. E. Unus de septem Angelis sústulit me in spíritu, et ostendit mihi civitátem sanctam Jerúsalem descendentem de cœlo à Deo. *Apoc.* 21.

Ps. Nisi Dóminus, *p.* 94.

Vana Doctorum ad ædificandam Ecclesiam prædicatio, nisi accedat Dei auxilium et gratia.

Ant. 6. G. Erat structúra muri ejus ex lápide jáspide; ipsa verò cívitas aurum mundum, símile vitro mundo. *Apoc.* 21.

Ps. Memento, *cum sua divisione*, *p.* 156.

Ecclesiam suam elegit Deus, hanc per Christum inhabitaturus in perpetuum.

Ant. 1. D. Templum non vidi in ea; Dóminus enim Deus omnípotens templum illíus est, et Agnus. *Apoc.* 21.

Ps. Super flúmina, *p.* 54.

Animæ fidelis supernam Jerusalem anhelantis pia querimonia.

Ant. 3. a. Cívitas non eget sole neque lunâ, ut lúceant in ea; nam cláritas Dei illumináyit eam, et lucerna ejus est Agnus. *Apoc* 21.

Ps. Lauda, Jerúsalem, Dóminum, *p.* 106.

Laudandus Deus ob sua in Ecclesiam suam beneficia.

Ant. 6. F. Non intrábit in eam áliquod coinquinátum, aut abominatiónem fáciens et mendácium, nisi qui scripti sunt in libro vitæ Agni. *Apoc.* 21.

CAPITULUM. *Isaiæ* 33.

RESpice Sion civitátem solemnitátis nostræ: óculi tui vidébunt Jerúsalem, habitatiónem opulentam, tabernáculum quod nequáquàm transferri póterit: nec auferentur clavi ejus in sempiternum, et omnes funículi ejus non rumpentur; quia solúmmodò ibi magníficus est Dóminus noster.

Allelúia, allelúia. ℣. Erit Jerúsalem sancta, et aliéni non transíbunt per eam ámpliùs, allelúia. *Joël.* 3.

HYMNUS.

URbs beáta, vera pacis
Vísio Jerúsalem,
Quanta surgit! celsa saxis
Cónditur vivéntibus:
Quæ polívit, hæc coaptat
Sédibus suis Deus.

Síngulis ex margarítis
Síngulæ portæ nitent:
Murus omnis fulget auro,
Fulget uniónibus:
Anguláris petra Christus
Fundat urbis mœnia.

Ejus est sol cæsus Agnus,
Ejus est templum Deus:
Æmulantes hìc beáti
Purióres Spíritus,
Laude jugi Numen unum

Terque Sanctum cóncinunt.
Undequáquè sunt aperta
Civitátis óstia :
Quisquis ambit hùc veníre,
Inseríque mœnibus,
Antè duris hìc probári
Débuit labóribus.
Sit perennis laus Parenti ;
Sit perennis Fílio ;
Laus tibi, qui nectis ambos,
Sit perennis, Spíritus ;
Chrisma cujus nos inungens,
Viva templa cónsecrat.
Amen.

℣. Gloriósa dicta sunt de te, cívitas Dei : ℟. Sicut lætántium ómnium habitátio est in te. *Ps.* 86.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. *duplicanda.* Gressus rectos fácite pédibus vestris ; accessístis enim ad civitátem Dei viventis Jerúsalem cœlestem : ítaque regnum immóbile suscipiéntes, serviámus Deo cum metu et reveréntia. *Hebr.* 12.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

Omnia ut in die, dempto ritu Solemni, et exceptis sequentibus.

In Vesp. Sabbati præcedentis, Antiph. Capit. (omisso ℟.) *Hymnus, ℣. et Ant. ad* Magníficat, *ut in I. Vesp. Festi. Commem. Dominicæ sequentis.*

Compl. ut pridiè Festi.

AD OFFICIUM NOCT.

Psalmi de Dom. et sic in reliquo Offic.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo Sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 6. de Dedic.

Lectio iv.

DOméstica nobis celébritas Dedicátio domûs nostræ : magìs autem doméstica nostra ipsórum dedicátio est. Nostra síquidem illa aspérsio, nostra illa benedíctio, nostra consecrátio fuit ; quæ, per manus sanctórum celebráta Pontíficum, votívis láudibus ad memóriam revocátur. Numquid de lapídibus cura est Deo ? Non paríetes dicunt, sed hómines : Ipsi enim cura est de nobis. Unus homo erat Jacob, et dórmiens vidit descendentes Angelos et ascendentes. Parùm est hoc ; étiam Dóminum Angelórum adesse testátus est, dicens : Verè Dóminus est in loco isto, et ego nesciébam. Mirátur enim grátiam, et dignatiónis magnitúdinem expavescit.

Lectio v.

QUàm terribílior iste locus ! Quàm evidéntiùs certiùsque Dóminus est in loco isto, ubì ni-

mírùm non modò duo aut tres, sed tàm multi in ipsíus nómine persevérant! Nemo jàm nésciat, nemo vestrùm ignóret. Síquidem non accépimus spíritum mundi hujus, sed Spíritum qui ex Deo est; ut sciámus quæ à Deo data sunt nobis. Terríbilis planè locus, et dignus omni reveréntiâ, quem fidéles viri inhábitant, quem Angeli sancti frequentant, quem suâ quoque præséntiâ Dóminus ipse dignátur. In isto loco verè Dóminus est, si tamen serviámus ei in spíritu et veritáte. Non enim verè Dóminus erat apud eos quibus dicébat: Quid vocátis me, Dómine, Dómine; et non fácitis quæ dico?

Lectio vj.

POrrò Angelos ascendentes et descendentes esse in loco isto, patriarchális ipsa vísio manifestat: ascendentes, ut vídeant fáciem Patris; descendentes, ut provídeant nobis. Quid ergò? Nos quómodò hìc esse debémus; in quanta reveréntia stare in loco isto, ubì Deus est óperans et servans, Angeli ascendentes et descendentes! Nimírùm pœnitentes et expectantes esse nos cónvenit: hoc est enìm, oblivísci quæ retrò sunt; reprobáre, recogitáre annos illos in amaritúdine ánimæ nostræ, ac deinceps cogitatióne simul et aviditáte exténdere nos in anterióra. Hæc sunt quæ exiguntur à nobis, præteritórum pœnitúdo peccatórum, et futurórum expectátio præmiórum.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 21.

IN illo témpore, cùm intrasset Jesus Jerosólymam, commóta est universa cívitas, dicens: Quis est hic? Pópuli autem dicébant: Hic est Jesus Prophéta à Názareth Galilææ. Et intrávit Jesus in templum Dei. Et réliqua. Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Enarr. in Ps. 130. *n.* 1 *et* 2.

QUisquis præter templum Dei oráverit Deum, non exaudítur ad illam pacem supernæ Jerúsalem, etsi exaudítur ad quædam temporália, quæ Deus et pagánis donávit. Exaudíri ad vitam æternam, áliud est, nec concéditur nisi ei qui in templo Dei orat. Ille autem in templo Dei orat, qui orat in pace Ecclésiæ, in unitáte córporis Christi, quod corpus Christi constat ex multis credéntibus in toto orbe terrárum: et ídeò exaudítur qui orat in templo. Ipse

enim orat in spíritu et veritáte, qui orat in pace Ecclésiæ; non in illo templo, ubi figúra erat. Secundùm figúram enim Dóminus exclúsit hómines de templo, illos qui sua quærébant, id est, propter vendendum et emendum ibant in templum. Si autem figúra erat illud templum, manifestum est quia corpus Christi, quod est verum templum, habet permixtos ementes et vendentes, id est, sua quærentes, non quæ Jesu Christi. Sed excluduntur inde flagello restículæ.

Lectio viij. n. 3.

IN hoc templo rogátur Deus, et exaudit in spíritu et veritáte; non in illo corporáli. Nam illíc umbra erat, in qua demonstrarétur quod ventúrum erat. Ideò illud jàm cécidit. Cécidit ergò domus oratiónis nostræ? Absit. Non illud templum quod cécidit, hoc pótuit dici domus oratiónis, de qua dictum est: Domus mea domus oratiónis vocábitur ómnibus géntibus. Audistis enim quid díxerit Dóminus Jesus Christus: Scriptum est, Domus mea domus oratiónis vocábitur ómnibus géntibus; vos autem fecistis illam speluncam latrónum. Numquid illi qui voluérunt fácere domum Dei speluncam latrónum, fecérunt ut rúeret templum? Sic et illi qui malè vivunt in Ecclesia Cathólica, quantùm in ipsis est, domum Dei volunt fácere speluncam latrónum, nec ídeò evertunt templum. Véniet enim tempus, quando de reste peccatórum suórum foràs mittantur.

Lectio ix. de Evangelio et Homilia Dominicæ occurrentis.

Ad Laud. Canticum ut in Die. Fit Commem. Dominicæ.

Ad Vesp. Psalmi de Dominica. Fit Commem. Dominicæ occurr.

DIEBUS INTRA OCTAVAM.

Semiduplex.

Omnia, dempto ritu Solemni, ut in die, præter ea quæ hìc notantur.

Psalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCTURNUM.

Tres Antiph. ℣. et ℟℟. *ex Nocturno Festi, juxta Feriam.*

Lectio j. de Script. occurr. è tribus fit una: ij. et iij. ut habentur infrà pro qualibet die.

AD LAUDES.

Canticum, Jerúsalem, *p.* lxxviij.

Ant. sola 5. a. Omnis ædificátio constructa in Christo Jesu, crescit in templum sanctum in Dómino, in quo et vos coædi-

ficámini in habitáculum Dei in Spíritu. *Ephes.* 2.

Ad Horas, ℟ℓ℟ℓ. *brevia cum duplici* Allelúia, *etiam in Festis occurrentibus.*

AD VESPERAS.

Ant. sola 4. E. Unus de septem Angelis sústulit me in spíritu, et ostendit mihi civitátem sanctam Jerúsalem descendentem de cœlo à Deo. *Apoc.* 22.

Ad Complet. Psalmi et Capitulum de Feria. Reliqua ut in die.

SECUNDA DIE.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 336. *in Dedic. Tom.* 5.

Lectio ij.

CElébritas hujus congregatiónis, dedicátio est domûs oratiónis. Domus ergò nostrárum oratiónum, ista est; domus Dei, nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc século ædificámur, ut in fine séculi dedicémur. AEdifícium, imò ædificátio habet labórem, dedicátio exultatiónem. Quod hîc fiébat, quandò ista surgébant; hoc fit modò, cùm congregantur credentes in Christum. Credendo enim, quasi de sylvis et móntibus ligna et lápides præciduntur. Cùm verò catechizantur, baptizantur, formantur; tanquàm inter manus fabrórum et opíficum dolantur, collineantur, complanantur. Verúmtamen domum Dómini non fáciunt, nisi quandò caritáte compaginantur.

Lectio iij.

LIgna ista et lápides si non sibi certo órdine cohærérent, si non se pacíficè innécterent, si non se ínvicèm, cohærendo sibi, quodam modo amárent, nemo hùc intráret. Déniquè quandò vides in áliqua fábrica lápides et ligna benè sibi cohærére, secúrus intras, ruínam non times. Volens ergò Dóminus Christus intráre, et in nobis habitáre, tanquàm ædificando dicébat: Mandátum novum do vobis, ut vos ínvicèm diligátis. Mandátum, inquit, novum do vobis; véteres enim erátis, domum mihi nondùm faciebátis, in vestra ruína jacebátis. Ergò ut eruámini de vestræ ruínæ vetustáte, vos ínvicèm amáte.

TERTIA DIE.

De Sermóne sancti Augustíni Epíscopi.

Undè suprà. Lectio ij.

DUm novam constructiónem sanctæ hujus Ecclésiæ libenter atténdimus, quàm divíno nómini hódiè dedicámus; invenímus à nobis debéri, et Deo nostro maximam laudem, et sanctitáti vestræ cóngruum de divínæ domûs ædificatióne sermó-

nem. Tunc autem sermo noster cóngruus erit, si in se áliquid ædificatiónis hábeat, quod utilitáti animárum vestrárum, Deo vos intériùs ædificante, proficiat. Quod hîc factum corporáliter vidémus in pariétibus, spiritáliter fiat in méntibus: et quod hîc perfectum cérnimus in lapídibus et lignis, hoc, ædificante gratiâ Dei, perficiátur in córdibus vertris.

Lectio iij.

PRincipáliter ergò grátias agámus Dómino Deo nostro, à quo est omne datum óptimum, et omne donum perfectum: et ejus bonitátem totâ cordis alacritáte laudémus, quóniam ad construendam istam domum oratiónis, fidélium suórum visitávit ánimum, excitávit affectum, surrogávit auxílium; inspirávit necdùm voléntibus at vellent, adjúvit bonæ voluntátis conátus ut fácerent; ac per hoc Deus, qui operátur in suis et velle et perfícere pro bona voluntáte, hæc ómnia ipse cœpit, ipse perfécit. Et quia ópera bona in conspectu suo nunquàm esse permittit inánia; fidélibus suis, quibus operántibus præbuit virtútis suæ favórem, tríbuet condignam pro tanta operatióne mercédem. Adhùc ámpliùs agendæ sunt grátiæ Deo nostro: hanc enim Ecclésiam, quam fecit nómini suo cónstrui, fecit étiam sanctórum Mártyrum relíquiis ámpliùs honorári.

QUARTA DIE.

De Sermóne sancti Augustíni Epíscopi. *Serm.*337. *de Dedic. Eccles. C.* 1. *Lectio ij.*

BOna ópera fidélium de suâ temporáli terrenâque substántiâ, cùm in thesauris cœléstibus reconduntur; fides hoc vidét, quæ pietátis óculum habet in corde. Undè et ista ædifícia, quæ congregandis religiósis cœtibus extruuntur, cum óculo carnis inspéxerit, laudat intériùs quod cernit extériùs; et visíbili áccipit lúmine, ad quod gáudeat invisíbili veritáte. Neque enim occupáta est fides inspícere quàm pulchra sint membra hujus habitatiónis, sed de quanta interióris hóminis pulchritúdine procédant hæc ópera dilectiónis.

Lectio iij.

RETríbuet ergò Dóminus fidélibus suis tam piè, tam hiláriter, tam devótè ista operántibus, ut eos quoque ipsos in suæ fábricæ constructióne compónat, quò currunt lápides vivi, fide formáti, spe solidáti, caritáte compacti: ubì sápiens ille architectus Apóstolus fun-

damentum pósuit Christum Jesum, summum ipsum lápidem angulárem; sicut et Petrus de prophética Scriptúra commémorat, ab hominibus quidem reprobátum, à Deo autem electum et honorificátum. Huic adhærendo, pacámur; huic incumbendo, firmámur.

QUINTA DIE.

De Sermóne sancti Augustíni Epíscopi.

Undè suprà. Lectio ij.

CHristus simul est et lapis fundamentális, quia ipse nos regit; et anguláris, quia ipse conjungit. Ipsa est petra suprà quam vir sápiens ædíficans domum suam, contrà omnes hujus séculi tentatiónes tutíssimus perséverat; nec plúviâ irruente lábitur, nec flúmine inundante subvértitur, nec ventis flántibus commovétur. Ipse est et pax nostra, qui fecit útraque unum: in ipso enim neque circumcísio quidquam valet, neque præpútium, sed nova creatúra. Hi enim duo tanquàm paríetes ex diverso venientes, longè ab ínvicèm fúerant; donec ad illum, tanquàm ad ángulum ducti, étiam in illo síbimet copuláti sunt.

Cap 2. *Lectio iij.*

ITaque sicut hoc ædifícium visíbile factum est nobis corporáliter congregandis; ita illud ædifícium, quod nos ipsi sumus, Deo spirituáliter habitatúro construímur. Templum enim Dei sanctum est, inquit Apóstolus, quod estis vos. Sicut hoc terrénis mólibus construímus; sic illud benè compósitis móribus erigámus. Hoc enim nunc visitántibus nobis, illud in fine séculi, Dómino veniente, dedicábitur, quandò corruptíbile hoc nostrum índuet incorruptiónem, et mortále hoc nostrum índuet immortalitátem; quia corpus humilitátis nostræ conformábit córpori glóriæ suæ.

SEXTA DIE.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 33. *in Matth.*

Lectio ij.

COmmúnis ómnium domus est Ecclésia, in quam vobis priùs ingressis, nos intrámus, discipulórum formam retinentes: ideóque communiter ómnibus, statim atque ingressi fuérimus, ut illis datam legem sequámur, pacem offérimus. Nemo igitur socórdiâ tórpeat, nemo seculáribus rebus suspensum ánimum hábeat, cùm jàm ad prædicandum Sacerdótes intráverint. Non enim parva huic rei ímminet pœna. Equidèm mílliès pótiùs malim in domum alicújus

vestrûm ingressus destítui, quàm hic prædicans non audíri. Hoc mihi moléstius esset quàm illud; quandóquidèm hæc magìs próprie domus nostra est, quàm illa.

Lectio iij.

HIc magnæ illæ nostræ opes pósitæ sunt, hîc spes nostra omnis. Quid enim hoc loco non magnum est et admirandum? Nam hæc mensa longè pretiósior est atque jucúndior; et lucerna hæc quàm illa, ut nôrunt qui cum fide óleo peruncti, à morbis liberáti sunt. Arca étiam hæc multò mélior, magìsque necessária. Non enim vestes, sed misericórdiam inclúsam cóntinet; quamvis pauci sint qui eam possídeant. Hic et léctulus est valdè illo præstántior; divinárum enim Scripturárum réquies quovis lecto suávior est.

SEPTIMA DIE.

De Sermóne sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. in Vidi Dóminum.

Lectio ij.

CUm ánimi divítias consídero in vobis augéscere, gáudeo semper, ut non frustrà sementem fécerim, ut qui non incassùm labóres pertúlerim. Undè ígitur hoc lucrum conjício, undè perspício sermónes ad ópus proficere? Nimírùm, ex hoc concursu; ex eò quòd Ecclésiam ómniũ matrem studiósè amplectímini; ex hac pernocte perpetuâque statióne; ex eò quòd angelicórum órdinum statiónem imitántes, sine cessatióne laudes et hymnos offertis Conditóri. O mira Christi dona! In supernis, exércitus Angelórum canunt glóriam: in terris, hómines in Ecclésiis choros agentes, ad illórum exemplum eamdem canunt glóriam. In supernis, Séraphim ter sanctum illum hymnum résonant: in terris, eumdem hóminum promit multitúdo; communiterque, tum cœléstium, tum terréstrium plaudit celébritas.

Lectio iij.

NUlla res tantùm affert gáudii vitæ nostræ, quantùm hoc, quòd ex ánimo gaudétis in Ecclésia congregári. In Ecclésia, gaudéntium conservátur gáudium. In Ecclésia, ánimo dejectórum est recreátio. In Ecclésia, doléntium est voluptas. In Ecclésia, defatigatórum est respirátio. In Ecclésia, laboránti um est réquies. Veníte enim, inquit, post me, qui laborátis et onerâti estis, et ego refíciam vos. Quid hâc voce potest esse desiderabílius? quid hâc invitatióne jucúndius? Ad épulum te vocat, qui in Ecclésiam te vocat.

VESPERAE de die Octava, ut in I. Vesperis Festi, dempto ritu Solemni.

OCTAVA
DEDICATIONIS.
Duplex-majus.

Officium, dempto ritu Solemni, ut in die, præter Lect.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Cæsárii Episcopi.

In App. Tom. 5. Op. S. Aug. Serm. 229, qui est in Dedic. Ecclesiæ.

Lectio iv.

QUotiescumquè, fratres caríssimi, altáris vel templi festivitátem cólimus, si fidéliter ac diligenter atténdimus, et sanctè ac justè vívimus; quidquid in templis manufactis ágitur, totum in nobis spirituáli ædificatióne complétur. Non enim mentítus est ille qui dixit: Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos; et íterùm: Nescítis quia córpora vestra templum sunt Spíritûs sancti? Quia verò nullis præcedéntibus méritis, sed per grátiam Dei merúimus fíeri templum Dei; quantùm póssumus, cum ipsíus adjutório laborémus, ne Dóminus noster in templo suo, hoc est, in nobis ipsis, invéniat quod óculos suæ majestátis offendat: sed habitáculum cordis nostri evacuétur vítiis, et virtútibus repleátur; claudátur diábolo, et aperiátur Christo.

Serm. 230. *Lectio v.*

QUia, fratres, habitáre desíderat in nobis Dèus, cum ipsíus adjutório ita cor nostrum studeámus bonis semper cogitatiónibus occupáre, et córpora nostra ab omni sorde luxúriæ munda custodíre, ut Deum in nobis delectet habitáre. In templo enim à Salomóne ædificáto légimus duo altária fuisse constitúta, unum foris, áliud intùs: in illo quod foris erat, animálium celebrabátur sacrifícium; in illo verò quod intùs erat, thymiámatis offerebátur incensum. Videámus ergò ne fortè in nobis duo sint altária constitúta; córporis scílicèt, et cordis nostri. Déniquè duplex à nobis sacrifícium quærit Deus: unum, ut simus casto córpore; áliud, ut mundo corde esse debeámus.

Lectio vj.

IN illo altári, quod à Salomóne légitur dedicátum, júgiter quotidiánus ignis ardébat: quod útinàm et in nobis pietas divína perfíciat! Undè non solùm oratiónibus; sed étiam bonis opéribus pla-

candus est Deus ; ut in altári cordis nostri ignem suum semper accendat, illum de quo ipse dixit : Ignem veni míttere in terram ; et quid volo nisi ut accendátur ? Quia duo sunt ignes ; cupiditátis scílicèt, et caritátis : et unus de parte Dei, alter de parte diáboli ; unus dévorans ómnia mala, alter universa bona consúmens. Consideret unusquisque conscién̄tiam suam : et si in se videt ignem cupiditátis ardére, cum Dei adjutório festínet extínguere ; quia nihil in illo boni remanére póterit, quem ignis cupiditátis accénderit ; sicut è contrário nihil in eo mali remanébit, in quo ignis árserit caritátis.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore, facta sunt Encænia in Jerosólymis ; et hyems erat : et ambulábat Jesus in templo in pórticu Salomónis. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Expos. in Evang. Joan.

ENcænia vocabátur solémnitas dedicatiónis templi, quam pópulus Dei ex antíqua patrum traditióne per annos síngulos celebráre consuéverat. Sed notandum est quòd hæc Encænia quæ hìc léguntur, non ad primam templi dedicatiónem, sed ad últimam pértinent : quod ex eo fácilè collígitur, quia híeme facta referuntur. Prima síquidem ejusdem templi dedicátio à Salomóne, témpore autumni ; secunda autem à Zoróbabel et Jesu sacerdóte, témpore veris ; tértia à Juda Machabæo, témpore hiemis est facta ; quandò speciáliter constitútum esse légitur, ut éadem dedicátio per omnes annos in memóriam solémnibus renovarétur offíciis : quæ étiam ad tempus usquè Domínicæ Incarnatiónis observáta fuit, sicut modò, cùm legerétur Evangélium, audívimus. Quæ étiam dedicátio salúbri consuetúdine in Eccléśiis Christi moderno témpore dignóscitur.

Lectio viij.

ET ambulábat Jesus in pórticu Salomónis. Si Dei Fílius ambuláre vóluit in templo, in quo caro et sanguis brutórum animálium offerebátur ; multò magìs nostram oratiónis domum, ubì carnis ipsíus ac sánguinis sacramenta celebrantur visitáre gaudébit. Si perambuláre non despexit pórticum in qua rex quondam mortális ac terrénus, quamvìs potentíssimus ac sapientíssi-

mus, ad orandum stare solébat; quantò magis penetrália córdium nostrórum invísere atque illustráre desíderat: si tamen ea pórticum esse Salomónis, hoc est, si ea timórem suum, qui est inítium sapiéntiæ, habére perspéxerit?

[*Si Octava Dedicationis in Dominicam inciderit, loco sequentis Lectionis legitur Evangelium cum Homilia Dominicæ occurrentis.*]

Lectio ix.

NEque enim putandum est, quia domus solúmmodò in qua ad orandum, vel ad mystéria celebranda convenímus, templum sit Dómini; et non ipsi qui in nómine Dómini convenímus, multò ámpliùs templum ejus appellémur et simus; cùm manifestè dicat Apóstolus: Vos estis templum Dei vivi; sicut dicit Deus: Inhabitábo in eis, et inter illos ambulábo.

OFFICIUM B. MARIÆ IN SABBATO.

Simplex.

IN VESPERIS Feriæ sextæ præcedentis,

CAPITULUM. *Genes.* 3.

AIt Dóminus Deus ad serpentem: Inimicítias ponam inter te et muliérem, et semen tuum et semen illíus: ipsa cónteret caput tuum.

HYMNUS.

AVe, maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis Natus
Tulit esse tuus.

Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac et castos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum;
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætémur.

Sit laus tibi, Christe,
Cujus Virgo parens:
Laus par sit et Patri,
Sit par tibi, Flamen.
Amen.

℣. Deus operátus est salútem in médio terræ: ℟. Tu confregísti cápita dracónis. *Ps.* 73.

Ad Magníficat.

Ant. 1. f. Benedictus Dóminus qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis

inimicórum nostrórum. *Judith.* 13.

Oratio, Concéde nos, *ut infrà ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 5. a. In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israel. *Judith.* 13.

HYMNUS.

VIrgíneis títulis matris quæ jungis honóres,
Hâc natos fóveas nocte benigna tuos.
Fúlgida stella maris, secli dùm mérgimur undis,
Sis lux in ténebris, et benè fida quies.
Si sopor obrépit, casti fac Mater amóris,
Cor vígilans uno spiret amóre Dei.
O Regína potens, própiùs res áspice nostras.
Dicáris pópuli vita salusque tui.
Cujus Virgo parens, sit laus tibi summa Redemptor:
Compar sit Patri, Spirituíque decus.
Amen.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 4. E. Memoráre diérum humilitátis tuæ, et ínvoca Dóminum, et lóquere Regi pro nobis, et líbera nos de morte. *Esther.* 15.

AD NOCTURNUM.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorému. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

O Quàm gloríficâ luce coruscas,
Stirpis Davídicæ régia proles;
Sublímis résidens, Virgo María,
Supra Cœlígenas ætheris omnes!
Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus casta dedisti:
Humános Deus hinc índuit artus.
Quem cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne;
A quo, te précibus subveniente,
AEterni pétimus gáudia regni.
Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

Psalmi de Sabbato, sub tribus Antiphonis sequentibus.

Ant. 1. a. Ave, grátiâ plena; Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

Ant. 8. c. Ecce concípies in útero, et páries fílium; et vocábis nomen ejus Jesum. *Luc.* 1.

Ant. 2. D. Quod nascé-

tur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Descendet sicut plúvia in vellus: ℟. Et replébitur majestáte ejus omnis terra. *Ps.* 71.

Pater noster, etc.

Absolutio et Benedictiones ut ordinantur post Psalterium.

Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente; è tribus fiunt duæ.

Post j. Lect. ℟. Benedícam ei, et ex illa dabo fílium cui benedictúrus sum: * Constítuam pactum meum illi in fœdus sempiternum. ℣. Hic erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur; et regnábit in domo Jacob in ætérnum. * Constítuam. *Gen.* 17. *Luc.* 1.

Post ij. Lect. ℟. Quod in ea natum est, de Spíritu sancto est: páriet autem fílium; * Ipse salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi Dóminus; * Ipse. *Matth.* 1. *Eccli.* 44.

Pro tertia Lectione legitur una è sequentibus, secundùm diversitatem mensium.

Post iij. Lect. ℟. Deus ex sémine David * Secundùm promissiónem eduxit Israel salvatórem Jesum. ℣. Jurávit Dóminus David veritátem: De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. * Secundùm. Glória. * Secundùm. *Act.* 13. *Ps.* 131.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confiteantur tibi pópuli, Deus: ℟. Terra dedit fructum suum. *Ps.* 66.

AD LAUDES.

Psalmi de Sabbato, sub sola Ant. 4. A. Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Capitulum. *Jerem.* 31.

CReávit Dóminus novum super terram: Fémina circúmdabit virum.

Hymnus.

NUnc auróra, novæ núntia lucis,
Tristes orbe procul dissipat umbras.
O quàm lucídior, nocte sepultis
Portans ipsa diem, Virgo, refulges!
O quæ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas indè tuæ múnera lucis:
Te si terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus?
Inter perpétuos Núminis haustus,
O Regína, tibi sánguine junctum
Ne dedisce genus: nostra fuisti,
Summi facta parens, Virgo, Tonantis.
Divínæ Sóboli qui dare matrem

In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

℣. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Ad Benedictus.

Ant. 3. a. Beáta quæ credidísti; quóniam perfícientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Oratio.

COncéde nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis et córporis sanitáte gaudére; et gloriósâ beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, à præsenti liberári tristítia, et æternâ pérfrui lætítiâ: Per.

AD HORAS, Doxologia:

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

Psalmi de Sabbato.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Fílius Dei factus est ei ex sémine David secundùm carnem. *Rom.* 1.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 4. a. De María natus est Jesus, qui vocátur Christus. *Matth.* 1.

CAPITULUM. *Isaiæ* 7.

DAbit Dóminus ipse vobis signum: Ecce Virgo concípiet, et páriet fílium; et vocábitur nomen ejus, Emmánuel.

℟. *br.* Deus in médio ejus; * Non commovébitur. Deus. ℣. Adjuvábit eam * manè dilúculo: * Non commovébitur. Glória Patri. Deus. *Ps.* 45.

℣. Elégit eam Dóminus, ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Péperit fílium másculum, qui rectúrus erat omnes gentes. *Apoc.* 12.

CAPITULUM. *Mich.* 5.

EGrediétur qui sit dominátor in Israel, et egressus ejus ab inítio, à diébus æternitátis.

℟. *br.* Dominábitur * A mari usquè ad mare. Dominábitur. ℣. Et à flúmine * usquè ad términos orbis terrárum. * A mari. Glória. Dominábitur.

℣. Adorábunt eum omnes reges terræ; ℟. Omnes gentes sérvient ei. *Ps.* 71.

AD NONAM.

Ant. 1. g. Manifestum est quòd ex Juda ortus sit Dóminus noster. *Hebr.* 7.

CAPITULUM. *Galat.* 4.

UBi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex muliére, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant re-

dimeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. *br.* Misericórdia et véritas * Obviavérunt sibi. Misericórdia. ℣. Justítia et pax * osculátæ sunt, * Obviavérunt sibi. Glória. Misericórdia.

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

LECTIONES sequentes dicuntur singulis mensibus in Officio beatæ Mariæ in Sabbato.

MENSE SEPTEMBRI.

Sermo S. Leónis Papæ.
Serm. 2 *de Nat. Domini.*
Lectio iij.

HUmáno usu et consuetúdine quod crédimus caret, sed divínâ potestáte subnixum est, quòd virgo concéperit, quòd virgo pepérerit, et virgo permánserit. Non hîc cogitétur parientis condítio, sed nascentis arbítrium; qui sic homo natus est, ut volébat et póterat. Si veritátem quæris natúræ, humánam cognosce matériam: si ratiónem scrutáris oríginis, virtútem confitére divínam. Venit enim Dóminus Jesus Christus contágia nostra auferre, non pérpeti; nec succúmbere vítiis, sed medéri. Venit ut omnem languórem corruptiónis, et universa úlcera sordéntium curáret animárum: propter quod opórtuit ut novo nascerétur órdine, qui novam impollútæ sinceritátis grátiam humánis corpóribus inferébat.

MENSE OCTOBRI.

Ex Epíst. S. Ambrósii Epísc. ad Sirícium Papam.
Epist. lib. 1. *Ep.* 7.
Lectio iij.

DEvii à via veritátis produntur dícere: Virgo concépit, sed non virgo generávit. Pótuit ergò virgo concípere, non pótuit virgo generáre; cùm semper conceptus præcédat, partus sequátur? Sed si doctrínis non créditur sacerdótum, credátur oráculis Christi, *credátur mónitis* Angelórum dicéntium, Quia non est impossíbile Deo omne verbum; credátur symbolo Apostolórum, quod Ecclésia Romána intemerátum semper custódit et servat. Audívit María vocem Angeli: et quæ antè díxerat, Quómodò fiet illud? non de fide generatiónis intérrogans; respondit postcà, Ecce ancílla Dómini, contingat mihi secundùm verbum tuum. Hæc est virgo quæ in útero concépit, virgóque péperit fílium. Sic enim scriptum est: Ecce virgo in útero accípiet, et páriet fílium. Non enim conceptúram tantúmmodò vírginem, sed et paritúram vírginem dixit. Quæ autem est illa porta Sanctuárii, porta illa exterior

ad orientem, quæ manet clausa; et, Nemo, inquit, pertransíbit per eam, nisi solus Deus Israel? Nonnè hæc porta María est, per quam in hunc mundum Redemptor intrávit?

MENSE NOVEMBRI.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Homil. 1. *super* Missus est, *n.* 5.

Lectio iij.

QUæ est hæc virgo tam venerábilis, ut salutétur ab Angelo; tam húmilis, ut desponsáta sit fabro? Pulchra permíxtio virginitátis et humilitátis: nec mediócriter placet Deo illa ánima, in qua, et humílitas commendat virginitátem, et virgínitas exornat humilitátem. Sed quantâ putas veneratióne digna est, in qua humilitátem exaltat fecúnditas, et partus cónsecrat virginitátem? Audis vírginem, audis húmilem: si non potes virginitátem húmilis, imitáre humilitátem vírginis. Laudábilis virtus virgínitas, sed magìs necessária humílitas. Illa consúlitur, ista præcípitur. Ad illam invitáris, ad istam cógeris. De illa dícitur: Qui potest cápere, cápiat: de ista dícitur: Nisi quis efficiátur sicut párvulus iste, non intrábit in regnum cœlórum. Illa ergò remunerátur, ista exígitur. Potes dénique sine virginitáte salvári: sine humilitáte non potes. Potest, inquam, placére humílitas, quæ virginitátem deplórat amissam: sine humilitáte autem (áudeo dícere) nec virgínitas maríæ placuisset.

MENSE DECEMBRI.

Ex Diálogo S. Justíni Mártyris cum Tryphóne.

Lectio iij.

SI non è vírgine iste de quo Isaías dicébat, nascitúrus erat, de quo Spíritus sanctus exclamábat: Ecce Dóminus dabit signum, Ecce virgo in útero concípiet, et páriet fílium; si perindè atque álii omnes primogéniti, iste quoque ex concúbitu gignendus erat, quodnam signum non cunctis primogénitis commúne fácere se dixit? Enim verò quod verè signum est et humáno géneri credíbile futúrum erat, hoc est, ut ex virgináli útero primogénitus creaturárum ómnium caro factus verè puer fíeret; óccupans id per prophéticum spíritum, álio atque álio modo pronuntiávit, ut cùm factum esset virtúte et consílio rerum universárum Conditóris, factum esse agnoscerétur, haud áliter quàm ex uno látære Adæ Eva éxtitit, atque ália animántia ómnia verbo Dei ortum suum cepêre.

OFFICIUM

OFFICIUM PARVUM B. MARIÆ.

[*Dicitur in Choro secundùm consuetudinem locorum et Ecclesiarum, et ut præscribitur parte* 3. *Rubricarum generalium.*]

Singulæ Horæ hujus Officii dicuntur hoc modo : Officium Nocturnum , Laudes et Vesperæ dicuntur intrà Suffragia. Prima post Primam diei , antè Officium Capituli : Tertia post Benedicámus , *Tertiæ ; et sic de ceteris Horis.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum de María natum , * Veníte , adorémus. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte , *p.* 2.

HYMNUS.

O Quàm glorificâ luce coruscas ,
Stirpis Davídicæ régia proles ;
Sublímis résidens , Virgo María ,
Suprà Cœlígenas ætheris omnes !
Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus casta dedisti :
Humános Deus hinc índuit artus.
Quem cunctus vénerans orbis adórat ,
Cui nunc ritè genu flectitur omne ;
A quo , te précibus subveniente ,
AEterni pétimus gáudia regni.
Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit , glória Patri :
Cujus Virgo parens , glória Nato :
Quo fœcunda , tibi glória , Flamen. Amen.

Ant. sola Ave.

PSALMUS 44.

Christus , Rex ; Regina , Virgo Mater.

ERuctávit cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea * cálamus scribæ velóciter scribentis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum , diffúsa est grátia in lábiis tuis ; * proptéreà benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum , * Potentíssime.

Spécie tuâ et pulchritúdine tuâ intende , * prósperè procéde ,

Et regna propter veritátem , et mansuetúdinem , et justítiam ; * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ , pó-

puli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in séculum séculi: * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexisti justítiam, et odisti iniquitátem; * propteréà unxit te, Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia à vestimentis tuis, à dómibus ebúrneis; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in hónore tuo.

Astitit regína à dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Divisio Psalmi 44.

AUdi, fília, et vide, et inclína aurem tuam; * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui:

Et concupiscet rex decórem tuum, * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intùs, * in fímbriis áureis circumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia et exultatióne; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Propteréà pópuli confitebuntur tibi in æternum, * et in séculum séculi.

PSALMUS 45.

Vivum Dei tabernaculum non commovebitur.

DEus noster refúgium et virtus; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Propteréà non timébimus, dùm turbábitur terra, * et transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobiscum, * susceptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram, * áuferens bella usquè ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confringet arma, * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quó-

niam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum, * susceptor noster Deus Jacob.

Ant. Ave, grátiâ plena, Dóminus tecum, benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus: ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

Pater noster, ect.

Absolutio et Benedictiones de B. M. post Psalterium.

Lectio j. Isaiæ 7.

ADjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum à Dómino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum suprà. Et dixit Achaz : Non petam, et non tentábo Dóminum. Et dixit : Audíte ergò, domus David : Numquid parum vobis est molestos esse homínibus ; quia molesti estis et Deo meo ? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum : Ecce Virgo concípiet, et páriet Fílium ; et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Tu autem.

℟. Benedícam, *p.* xciij.

Lectio ij. Galat. 4.

QUanto témpore hæres párvulus est, nihil differt à servo, cùm sit dóminus ómnium ; sed sub tutóribus et actóribus est, usquè ad præfinítum tempus à patre : ita et nos, cùm essémus párvuli, sub elementis mundi erámus servientes. At ubì venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex mulíere, factum sub lege ; ut eos qui sub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus. Tu autem.

℟. Quod in ea, *p.* xciij.

Lectio iij. Apoc. 11 et 12.

APertum est templum Dei in cœlo, et visa est arca testamenti ejus in templo ejus : et facta sunt fúlgura, et voces, et terræ motus, et grando magna. Et signum magnum appáruit in cœlo : Múlier amicta sole, et luna sub pédibus ejus, et in cápite ejus coróna stellárum duódecim. Tu autem.

℟. Deus ex sémine, *p.* xciij.

Non dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confiteantur tibi pópuli, Deus : ℟. Terra dedit fructum suum. *Ps.* 66.

Si Laudes non sequantur, dicitur hic Oratio, Concéde, *ut infrà ad Sextam*, *p.* cij.

AD LAUDES.

℣. Deus, † in adjutórium, etc.

Ps. Deus misereátur, *p.* 107. Dóminus regnávit ; decórem, *p.* 11. Jubiláte Deo, omnis terra ; servíte, *p.* 11.

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE UNIVERSITAIRE

CANTICUM. *Zach.* 2.
De adventu Christi Prophetia.

LAuda et lætáre, fília Sion; * quia ecce ego vénio, et habitábo in médio tuî, ait Dóminus.

Et applicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, * et erunt mihi in pópulum, et habitábo in médio tuî.

Et scies quia Dóminus exercítuum * misit me ad te.

Et possidébit Dóminus Judam partem suam in terra sanctificáta; * et éliget adhùc Jerúsalem.

Síleat omnis caro à fácie Dómini, * quia consurrexit de habitáculo sancto suo.

Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes, *p.* 147, *sub sola Ant.* Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

CAPITULUM. *Jerem.* 31.

CReávit Dóminus novum super terram: Fémina circúmdabit virum.

HYMNUS.

NUnc auróra, novæ núntia lucis,
Tristes orbe procùl díssipat umbras
O quàm lucídior, nocte sepultis
Portans ipsa diem, Virgo, refulges!
O quæ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas indè tuæ múnera lucis:
Te si terra dedit munus Olympo,
Quæ non dona memor reddet Olympus?
Inter perpétuos Núminis haustus,
O Regína, tibi sánguine junctum
Ne dedisce genus: nostra fuisti,
Summi facta Parens, Virgo, Tonantis.
Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen.
Amen.

℣. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Ad Benedictus.

Ant. Beáta quæ credidisti; quóniam perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Oratio.

DEus, qui de beátæ Maríæ vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscípere voluisti; præsta supplícibus tuis, ut qui verè eam genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur: Per eumdem Dóminum.

Fit Suffragium de omnibus Sanctis.

AD PRIMAM.

HYMNUS.

MEmento , de Deo Deus ,
Quòd matre natus Vírgine ,
Nostrî misertus , pérditi
Mundi redemptor véneris.
Et nos , Dei Virgo parens ,
Vultu benigno réspice :
Placábilem tuâ prece
Fac esse nobis Fílium.
Qui natus es de Vírgine ,
Jesu , tibi sit glória ,
Cum Patre , cumque Spíritu ,
In sempiterna sécula.
Amen.

Ps. Dómine Dóminus noster , *p.* 45. Fundamenta , *p.* 153. Cantáte..... quia mirabília , *p.* 49 , *sub Ant.* Fílius Dei factus est ei ex sémine David secundùm carnem. *Rom.* 1.

CAPITULUM. *Isaiæ* 11.

EGrediétur virga de radíce Jesse , et flos de radíce ejus ascendet , et requiescet super eum Spíritus Dómini.

℟. *br.* Semen ejus * In æternum manébit. Semen. ℣. Et thronus ejus sicut sol * in conspectu meo , * In. Glória Patri. Semen.

℣. Ponam in séculum séculi semen ejus , ℟. Et thronum ejus sicut dies cœli. *Ps.* 88.

Oratio.

PRótege , Dómine , fámulos tuos subsídiis pacis ; et beátæ Maríæ semper vírginis patrocíniis confidentes , à cunctis hóstibus et perículis redde secúros : Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Hymnus , Memento , de Deo Deus , *ut suprà.*

Ps. Crédidi propter , *p.* 113. Ad te levávi , *p.* 94. Nisi quia , *p.* 53 , *sub Ant.* De María natus est Jesus , qui vocátur Christus. *Matth.* 1.

CAPITULUM. *Isaiæ* 7.

DAbit Dóminus ipse vobis signum : Ecce Virgo concípiet , et páriet Fílium ; et vocábitur nomen ejus Emmánuel.

℟. *br.* Deus in médio ejus : * Non commovébitur. Deus. ℣. Adjuvábit eam * manè dilúculo : * Non commovébitur. Glória Patri. Deus. *Ps.* 45.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

Oratio.

DEus , qui salútis æternæ , beátæ Maríæ virginitáte fœcundâ , humáno géneri præmia præstitísti ; tríbue , quæsumus , ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus , per quam merúimus auctórem vitæ suscípere Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum.

AD SEXTAM.

Hymnus, Memento, *p.* cj.

Ps. Qui confídunt, *p.* 94. In convertendo, *p.* 53. Beáti omnes, *p.* 55, *sub Ant.* Péperit Fílium másculum, qui rectúrus erat omnes gentes. *Apoc.* 12.

CAPITULUM. *Mich.* 5.

EGrediétur qui sit dominátor in Israel; et egressus ejus ab inítio, à diébus æternitátis.

℟. *br.* Dominábitur * A mari usquè ad mare. Dominábitur. ℣. Et à flúmine * usquè ad términos orbis terrárum, * A mari. Glória. Dominábitur.

℣. Adorábunt eum omnes reges terræ; ℟. Omnes gentes sérvient ei. *Ps.* 71.

Oratio.

CONcéde, misércors Deus, fragilitáti nostræ præsídium; ut qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio, à nostris iniquitátibus resurgámus: Per eumdem.

AD NONAM.

Hymnus, Memento, *p.* cj. *Ps.* Memento, *p.* 156. *Divisio hujus Ps.* Jurávit, *p.* 156. Ecce quàm bonum, *p.* 74, *sub Ant.* Manifestum est quòd ex Juda ortus sit Dóminus noster. *Hebr.* 7.

CAPITULUM. *Galat.* 4.

UBi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex mulíere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. *br.* Misericórdia et véritas * Obviavérunt sibi. Misericórdia. ℣. Justítia et pax * osculátæ sunt, * Obviavérunt sibi. Glória Patri. Misericórdia.

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

Oratio.

FAmulórum tuórum, quæsumus, Dómine, delictis ignósce; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur: Per eumdem Dóminum nostrum.

AD VESPERAS.

℣. Deus, † in adjutórium, etc.

Ps. Dixit Dóminus, *p.* 27. Laudáte, púeri, *p.* 29. Lætátus sum, *p.* 73. Nisi Dóminus, *p.* 94. Lauda Jérusalem, *p.* 106, *sub sola Ant.* In me ancillâ suâ adimplévit Dóminus misericórdiam suam quam promísit dómui Israel. *Judith.* 13.

CAPITULUM. *Eccli.* 24.

QUi creávit me, requiévit in tabernáculo meo; et dixit mihi: In Jacob inhábita, et in Israel hæreditáre, et in electis meis mitte radíces. Et sic in Sion firmáta sum.

Hymnus, Ave, maris stella, *p.* xcj.

℣. Anima mea exultábit in Dómino : ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

Ad Magníficat.

Ant. Beátam me dicent omnes generatiónes ; quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

Oratio.

COrdibus nostris, quæsumus, Dómine, grátiam tuam benignus infunde ; et intercedente sanctíssimâ Dei genitríce Maríâ, córpora nostra castitáte, et mentes nostras humilitáte et caritáte sanctífica ; Per eumdem.

Fit Suffragium de omnibus Sanctis.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos. ℣. Deus, † in adjutórium.

Ps. Sæpè expugnavérunt, *p.* 133. De profundis, *p.* 95. Dómine non est exaltátum, *p.* 95, *sub Ant.* In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israel. *Judith.* 13.

HYMNUS.

VIrgo Deigénitrix, quem totus non capit orbis,
In tua se clausit víscera, factus homo.
Hinc méritò dicent te sécula cuncta beátam :
Hinc pópuli matrem te dominamque colunt.
Súscipe, quos pia plebs tibi péndere certat, honóres :
Annue, sollícitâ quam prece poscit, opem.
Cujus Virgo parens, laus sit tibi summa, Redemptor :
Compar sit Patri, Spirituíque decus. Amen.

CAPITULUM. *Judith.* 13.

NOmen tuum Dóminus ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in æternum.

℟. *br.* Vultum tuum * Deprecabuntur. Vultum. ℣. Omnes dívites * plebis. * Deprecabuntur. Glória Patri. Vultum.

℣. Mémores erunt nóminis tui ℟. In omni generatióne et generatiónem. *Ps.* 44.

Ad Nunc dimittis.

Ant. Memoráre diérum humilitátis tuæ ; et invoca Dóminum, et lóquere Regi pro nobis, et líbera nos de morte. *Esther.* 15.

Oratio.

BEátæ et gloriósæ semperque vírginis Maríæ, quæsumus, Dómine, intercéssio gloriósa nos prótegat, et ad vitam perdúcat æternam : Per.

PROSA DE BEATA.

Ad devotionem.

INvioláta, íntegra et casta es, María :
Quæ es effecta fúlgida cœli porta.

O mater alma Christi caríssima,
Súscipe pia laudum præcónia.
Nostra ut pura péctora sint et córpora;
Te nunc flágitant devóta corda et ora.
Tua per precáta dulcísona,
Nobis concédas véniam per sécula.
O benigna! O benigna! O benigna!

Quæ sola invioláta permansisti.

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

Oratio.

FAmulórum tuórum, quæsumus, Dómine, delíctis ignósce; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur: Per eumdem.

PSALMI PŒNITENTIALES.

Dicuntur secundùm consuetudinem locorum et Ecclesiarum, et ut præscribitur parte 3. *Rubricarum generalium.*

PSALMUS 6.

Pœnitentis gemitus et fiducia.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére meî, Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valdè: * sed tu, Dómine, úsquequò?

Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam;

Quóniam non est in morte, qui memor sit tuî: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum: * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimíci meî: * convertantur et erubescant valdè velóciter.

PSALMUS 31.

Misericordia Dei peccatorem per gratiam suam justificantis commendatur.

BEáti quorum remissæ sunt iniquitátes, * et quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dùm clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua: * conversus sum in ærumna mea, dùm confígitur spina.

Delictum meum cógnitum tibi feci, * et injustítiam meam non abscondi.

Dixi: Confitébor adversùm me injustítiam meam Dómino; * et tu remisisti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, et ínstruam te in via hac quâ gradiéris: * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fíeri sicut equus et mulus, * quibus non est intellectus.

In camo et fræno maxillas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris: * sperantem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, et exultáte, justi; * et gloriámini, omnes recti corde.

PSALMUS 37.

Mala hujus vitæ sustinenda ad obtinendam peccatorum veniam.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me;

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergressæ sunt caput meum: * et sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt et corruptæ sunt cicatrices meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum et curvátus sum usquè in finem: * totâ die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus; * et non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum et humiliátus sum nimis : * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, antè te omne desidérium meum ; * et gémitus meus à te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea ; * et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.

Amíci mei, et próximi mei * adversùm me appropinquavérunt et stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longè stetérunt ; * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes, * et dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquàm surdus non audiébam, * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens, * et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi : * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi : Nequandò supergáudeant mihi inimici mei ; * et, dùm commoventur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagella parátus sum ; * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo ; * et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me ; * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi ; * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine ; Deus meus, ne discésseris à me : * intende in adjutórium meum, Dómine Deus salútis meæ.

PSALMUS 50.

Cor mundum à Deo postulandum : Ecclesiæ bona desideranda.

MIserére meî, Deus, * secundùm magnam misericórdiam tuam.

Et secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * et à peccáto meo munda me ;

Quóniam iniquitátem meam ego cognosco, * et peccátum meum contrà me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coràm te feci ; * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus conceptus sum, * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexisti : * incerta et occulta sapiéntiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssópo, et *mundábor* : * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam ; * et exultábunt ossa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus ; * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua ;* et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui ; * et spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas ; * et ímpii ad te convertentur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ ; * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries ; * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluisses sacrifícium, dedissem útiquè ; * holocaustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus : * cor contrítum et humiliátum, Deus, non despícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes et holocausta ; * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

PSALMUS 101.

Pœnitentis inter mundi hujus adversa spes in Dei Verbo, per quod omnia facta sunt.

DOmine, exaudi oratiónem meam ; * et clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me : * in quacumque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me ;

Quia defecérunt sicut fumus dies mei, * et ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percussus sum ut fœnum, et áruit cor meum ; * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum peliespecáno solitúdinis : * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei ; * et qui laudábant me, adversùm me jurábant.

Quia cínerem tanquàm panem manducábam, *

et potum meum cum fletu miscébam ,

A fácie iræ et indignatiónis tuæ ; * quia élevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt ; * et ego sicut fœnum árui.

Tu autem , Dómine , in æternum pérmanes ; * et memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.

Tu exurgens miserébéris Sion , * quia tempus miserendi ejus , quia venit tempus ;

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus , * et terræ ejus miserebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum , Dómine , * et omnes reges terræ glóriam tuam ;

Quia ædificávit Dóminus Sion , * et vidébitur in glória sua.

Respexit in oratiónem humílium , * et non sprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera : * et pópulus qui creábitur , laudábit Dóminum ;

Quia prospexit de excelso sancto suo : * Dóminus de cœlo in terram aspexit ;

Ut audíret gémitus compeditórum , * ut sólveret fílios interemptórum ;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini , * et laudem ejus in Jerúsalem ,

In conveniendo pópulos in unum , et reges , * ut sérviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis suæ : * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum : * in generatiónem et generatiónem anni tui.

Inítio tu , Dómine , terram fundasti : * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt ; * tu autem pérmanes :

Et omnes sicut vestimentum veterascent ; * et sicut opertórium mutábis eos , et mutabúntur.

Tu autem idem ipse es , * et anni tui non defícient.

Fílii servórum tuórum habitábunt ; * et semen eórum in séculum dirigétur.

PSALMUS 129.

Pœnitentis spes in Redemptore Christo.

DE profundis clamávi ad te , Dómine : * Dómine , exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris , Dómine ; * Dómine , quis sustinébit ?

Quia apud te propitiátio est , * et propter legem tuam sustínui te , Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus : * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usquè ad noctem * speret Israel in Dómino ;

Quia apud Dóminum misericórdia, * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

PSALMUS 142.

Pœnitentis nihil de se, omnia de Deo misericorde, præsumentis instantia et fiducia.

DOmine, exaudi oratiónem meam : * áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua ; exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo ; * quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi ; * et anxiátus est super me spíritus meus : in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum : meditátus sum in ómnibus opéribus tuis ; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te : * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine, * defécit spíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me ; * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam ; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem ; * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine ; ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam ; * et in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam, * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Dómine, memor esto meî, et ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea, vel parentum meórum. *Tob.* 3.

LITANIÆ.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Christe, audi nos. Christe, exaudi nos.

Pater de cœlis, Deus, Miserére nobis.

Fili, redemptor mundi, Deus, miserére nobis.
Spíritus sancte, Deus, miserére nobis.
Sancta Trínitas, unus Deus, miserére nobis.
Sancta María, Ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora pro nobis.
Sancte Míchael, ora.
Sancte Gábriel, ora.
Sancte Ráphael, ora.
Omnes sancti Angeli et Archángeli, oráte pro nobis.
Omnes sancti beatórum Spirítuum órdines, oráte pro nobis.
Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriarchæ et Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Jacóbe, [*Zeb.*] ora.
Sancte Joannes, ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Philippe, ora.
Sancte Bartholomæe, ora.
Sancte Matthæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thaddæe, ora.
Sancte Matthía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Marce, ora.
Sancte Luca, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelistæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocentes, oráte pro nobis.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Clemens, ora.
Sancte Fabiáne, ora.
Sancte Saturníne, ora.
Sancte Pápule, ora.
Sancte Vincenti, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Sancte Antoníne, ora.
Sancte Sebastiáne, ora.
Sancte Pothíne cum sóciis tuis, ora.
Sancte Irenæe cum sóciis tuis, ora pro nobis.
Sancte Dionysi cum sóciis tuis, ora pro nobis.
Sancte Maurici cum sóciis tuis, ora pro nobis.
Sancti Cyrice et Julitta, oráte pro nobis.
Sancti Asciscle et Victória, oráte pro nobis.
Sancti Joannes et Paule, oráte pro nobis.
Sancti Cosma et Damiáne, oráte pro nobis.
Sancti Gervási et Protási, oráte pro nobis.
Sancte Georgi, ora.
Sancte Eadmunde, ora.
Sancte Felix, ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte pro nobis.
Sancte Sylvester, ora.
Sancte Leo, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Athanási, ora.
Sancte Basíli, ora.
Sancte Gregóri Naz., ora.
Sancte Joannes Chrysóstome, ora pro nobis.

Sancte Hilári, ora.
Sancte Cæsári, ora.
Sancte Honoráte, ora.
Sancte Hilári, (*Tolos.*) ora pro nobis.
Sancte Sylvi, ora.
Sancte Exúperi, ora.
Sancte Germéri, ora.
Sancte Eremberte, ora.
Sancte Ludovíce, (*Tolos.*) ora pro nobis.
Sancte Nicoláe, ora.
Sancte Mártine, ora.
Sancte Remígi, ora.
Sancte Sylvíne, ora.
Sancte Aláne, ora.
Sancte Bertrande, ora.
Sancte Cárole, ora.
Sancte Francisce Salési, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora.
Sancte Thoma Aquínas, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte.
Omnes sancti Doctóres, oráte pro nobis.
Sancte Honeste, ora.
Sancte Raymunde, ora.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte AEgídi, ora.
Sancte Odo, ora.
Sancte Guillelme, ora.
Sancte Gilberte, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Francisce, ora.
Sancte Ludovíce, ora.
Sancte Roche, ora.
Sancte Gauderíce, ora.
Omnes sancti Sacerdótes et Levítæ, oráte.
Omnes sancti Mónachi et Eremítæ, oráte.
Sancta Anna, ora.
Sancta María Magdaléne, ora pro nobis.
Sancta Thecla, ora.
Sanctæ Perpétua et Felícitas, oráte pro nobis.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcília, ora.
Sancta Catharína, ora.
Sancta Anastásia, ora.
Sancta Camilla, ora.
Sancta Genovéfa, ora.
Sancta Clotildis, ora.
Sancta Radegundis, ora.
Sancta Bathildis, ora.
Sancta Therésia, ora.
Sancta María AEgyptia, ora pro nobis.
Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ, oráte.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercédite pro nobis.
Propítius esto, Parce nobis, Dómine.
Propítius esto, Exaudi nos, Dómine.
Ab omni malo, Líbera nos, Dómine.
Ab omni peccáto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
A subitánea et improvísa morte, líbera.
Ab insídiis diáboli, líbera.
Ab immundis cogitatiónibus, líbera nos, Dómine.
A spíritu fornicatiónis, líbera nos, Dómine.
Ab ira, et ódio, et omni mala voluntáte, líbera.
A fúlgure et tempestáte, líbera nos, Dómine.
A morte perpétua, líbera.

Per mystérium sanctæ Incarnatiónis tuæ, líbera.
Per Adventum tuum, líbera nos, Dómine.
Per Nativitátem tuam, líbera nos, Dómine.
Per Baptismum et sanctum Jejúnium tuum, líbera nos, Dómine.
Per Crucem et Passiónem tuam, líbera.
Per Mortem et Sepultúram tuam, líbera.
Per sanctam Resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Ascensiónem tuam, líbera.
Per adventum Spíritûs sancti paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus, audi nos.
Ut adveram pœniténtiam nos perdúcere dignéris, te rogámus, audi nos.
Ut remissiónem peccatórum nostrórum nobis dones, te rogámus, audi nos.
Ut compunctiónem cordis, fontemque lacrymárum nobis dones, te.
Ut fidem, spem et caritátem nobis dones, te.
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere et conserváre dignéris, te.
Ut Domnum Apostólicum, et omnes gradus Ecclésiæ in sancta religióne conserváre dignéris, te.
Ut Antístitem nostrum, et omnes congregatiónes illi commissas, in tuo sancto obséquio conserváre dignéris, te.
Ut Regem nostrum custodíre dignéris, te.
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ humiliáre dignéris, te.
Ut Régibus et Princípibus Christiánis pacem et veram concórdiam donáre dignéris, te.
Ut cuncto pópulo Christiáno pacem et unitátem largíri dignéris, te.
Ut nosmetipsos in tuo sancto servítio confortáre et conserváre dignéris, te.
Ut mentes nostras ad cœléstia desidéria érigas, te.
Ut ómnibus benefactóribus nostris sempiterna bona retríbuas, te.
Ut ánimas nostras, fratrum, propinquórum, et benefactórum nostrórum, ab æterna damnatióne, erípias, te.
Ut fructus terræ dare et conserváre dignéris, te.
Ut ómnibus fidélibus defunctis réquiem æternam donáre dignéris, te.
Ut nos exaudíre dignéris, te rogámus, audi nos.
Fili Dei, te rogámus, audi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dómine,
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exaudi nos, Dómine.
Agnus Deus, qui tollis pec-

cáta mundi, Miserére nobis.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater, *secretò usquè ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine, non secundùm peccáta nostra fácias nobis: ℟. Neque secundùm iniquitátes nostras retríbuas nobis. *Ps.* 102.

℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci. *Ps.* 60.

℣. Orémus pro summo Pontífice *N.* ℟. Det illi Dóminus assistrícem sapiéntiam, ut dispónat pópulum Dei justè. *Sap.* 9.

℣. Pro Pastóre nostro *N.* ℟. Dóminus conservet eum, et vivíficet eum. *Ps.* 40.

℣. Pro Rege nostro *N.* ℟. Dómine, salvum fac Regem; et exaudi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19.

℣. Pro benefactóribus nostris. ℟. Deus omnem grátiam abundáre fáciat in illis, et áugeat incrementa frugum justítiæ illórum. 2. *Cor.* 9.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dóminus in lucem, et vídeant justítiam ejus. *Mich.* 7.

℣. Pro infirmis, afflictis, captívis, et peregrínis. ℟. Líbera eos, Deus, ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro frátribus nostris absséntibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis et rectis corde. *Ps.* 124.

℣. Memor esto congregatiónis tuæ, ℟. Quam possedisti ab inítio. *Ps.* 73.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DEus, cui próprium est miseréri semper, et párcere: súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, et omnes fámulos tuos quos delictórum caténa constringit, miserátio tuæ pietátis clementer absolvat.

EXaudi, quæsumus, Dómine, súpplicum preces, et confiténtium tibi parce peccátis; ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benígnus et pacem.

INeffábilem nobis, Dómine, misericórdiam tuam clementer ostende; ut simul nos et à peccátis ómnibus éxuas, et à pœnis quas pro his merémur, erípias.

DEus, qui culpas delinquéntium districtè feriendo pércutis, fletus quoque lugéntium non recúsas: quæsumus, ut qui pondus tuæ animadversió-

nis cognóvimus, pietátis tuæ grátiam sentiámus.

DEus, ómnium fidélium pastor et rector, famulum tuum *N.* quem pastórem Eccl*é*siæ tuæ præesse voluisti, propítius réspice; da ei, quæsumus, verbo et exemplo, quibus præest profícere, ut ad vitam unà cum grege sibi crédito, pervéniat sempiternam.

OMnípotens, sempitérne Deus, miserére fámulo tuo Pontífici nostro *N.* et dírige eum secundùm tuam cleméntiam in viam salútis æternæ; ut, te donante, tibi plácita cúpiat, et totâ virtúte perfíciat.

QUæsumus, omnípotens Deus, ut fámulus tuus Rex noster *N.* qui tuâ miseratióne suscépit regni gubernácula, virtútum étiam ómnium percípiat incrementa; quibus decenter ornátus, vitiórum monstra devitáre, hostes superáre, et ad te, qui via, véritas, et vita es, gratiósus váleat pervenire.

DEus, à quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et, hóstium sublátâ formídine, témpora sint tuâ protectióne tranquilla.

URe igne sancti Spíritûs renes nostros, et cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

ACtiónes nostras, quæsumus, Dómine, aspirando præveni, et adjuvando proséquere: ut cuncta nostra orátio et operátio à te semper incípiat, et per te semper finiátur.

FIdélium, Deus, ómnium cónditor et redemptor, animábus famulórum famularumque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequantur.

OMnípotens, sempitérne Deus, qui vivórum dominàris simul et mortuórum, omniumque miseréris, quos tuos fide et ópere futúros esse prænoscis: te súpplices exorámus, ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quosque vel præsens séculum adhùc in carne rétinet, vel futúrum jam exútos córpore suscépit, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ cleméntiâ, ómnium delictórum suórum véniam consequantur: Per Christum Dóminum nostrum, etc. ℟. Am.

ORDO
COMMENDATIONIS ANIMÆ
ANTE DECESSUM.

Primùm dicuntur Litaniæ breves in hunc modum.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.
Sancta María, Ora pro eo (*vel* ea.)
Omnes sancti Angeli, oráte pro eo.
Sancte Abel, ora.
Omnis chorus Justórum, ora.
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joannes Bapt. ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriarchæ et Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Joannes, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelistæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocentes, oráte pro eo (*vel* ea.)
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Saturníne, ora.
Sancte Laurenti, óra.
Omnes sancti Mártyres, oráte pro eo (*vel* ea.)
Sancte Sylvester, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Francisce, ora.
Omnes sancti Confessóres, oráte pro eo (*vel* ea.)
Sancta María Magdaléne, ora pro eo (*vel* ea.)
Sancta Thecla, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Omnes sanctæ Vírgines, oráte pro eo (*vel* ea.)
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercédite pro eo (*vel* ea.)
Propítius esto, Parce ei, Dómine.
Propítius esto, Adjuva eum, (*vel* eam,) Dómine.
Propítius esto, Líbera eum (*vel* eam,) Dñe.
Ab ira tua, líbera.
A mala morte, líbera.
A potestáte diáboli, líb.
A pœnis inferni, líbera.
Per natívitátem tuam, líbera eum, (*vel* eam,) Dómine.
Per Crucem et Passiónem tuam, líbera.
Per Mortem et Sepultúram tuam, líbera.
Per gloriósam Resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Ascensiónem tuam, líbera.

Per grátiam Spíritûs sancti paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, te rogámus, audi nos.
Ut ei parcas, te rogámus, audi nos.
Kyrie, eléison. Christe, éleison. Kyrie, eléison.

Deindè, cùm in agone sui exitûs anxiatur anima, dicitur:

PRoficíscere, ánima christiána, de hoc mundo, In nómine Dei Patris omnípotentis, qui te creávit: In nómine Jesu Christi Fílii Dei vivi, qui pro te passus est: In nómine Spíritûs sancti, qui in te effúsus est. Egredienti de córpore áditus tibi páteat ad Sion montem, civitátem Dei viventis, Jerúsalem cœlestem, et multórum Angelórum frequéntiam, et Ecclésiam primitivórum qui conscripti sunt in cœlis. Exurgat Deus, et dissipentur omnes potestátes tenebrárum; fúgiant cuncta spirituália nequítiæ in cœléstibus, et ovem pretióso Christi sánguine redemptam violáre non áudeant. Líberet te à cruciátu Christus, qui pro te crucifixus est. Líberet te ab æterna morte Christus, qui pro te mori dignátus est. Ovem suam te bonus pastor agnoscat, atque in electórum suórum grege constítuat. Redemptórem tuum fácie ad fáciem vídeas; et præsens semper assistens manifestíssimam beátis óculis aspícias veritátem in sécula seculórum. ℟. Amen.

COmmendámus tibi, Dómine, ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ]; precamurque te, Dómine Jesu Christe, Salvátor mundi, ut propter quam ad terram misericórditer descendisti, eam in pace suscípias, et in sinu Abrahæ per manus sanctórum Angelórum collocáre dignéris. Agnosce, Dómine Jesu, creatúram tuam, per te renátam ex aqua et Spíritu sancto, consecrátam signo crucis tuæ, nutrítam córpore et sánguine tuo, et in Ecclésiæ tuæ sinu verbo veritátis instructam. Ne péreat prétium quod pro ejus æterna redemptióne persolvisti. Delicta juventútis ejus et ignorántias clementer indulge. Ne memíneris iniquitátum ejus antiquárum, quas suscitávit furor mali desidérii: sed memento miseratiónum tuárum, et glóriæ nóminis tui. Licèt enim peccáverit, tamen in te sperávit, et crédidit, teque Deum et Salvatórem suum unà cum Patre et Spíritu sancto fidéliter adorávit.

℟. Amen.

Psalmus 3.

Pia fidelis animæ in pœnis querimonia.

DOmine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me ? * multi insurgunt adversùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, susceptor meus es : * glória mea, et exaltans caput meum.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum ; * et exurrexi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdantis me : * exurge, Dómine ; salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa : * dentes peccatórum contrivisti.

Dómini est salus, * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Glória Patri, etc.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater. ℣. Et ne nos, etc. ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Salvum me fac, Deus ; ℟. Quóniam intravérunt aquæ usquè ad ánimam meam. *Ps.* 68.

℣. In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me, ℟. In veritáte salútis tuæ. *Ps.* 68.

℣. Eripe me de luto, ut non infígar : ℟. Líbera me ab iis qui odérunt me, et de profundis aquárum. *Ps.* 68.

℣. Non me demergat tempestas aquæ, neque absórbeat me profundum ; ℟. Neque úrgeat super me púteus os suum. *Ps.* 68.

℣. Exurge in adjutórium mihi : ℟. Dic ánimæ meæ, Salus tua ego sum. *Ps.* 34.

℣. Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, et confundantur ; ℟. Quóniam tu, Dómine, adjuvisti me, et consolátus es me. *Ps.* 85.

Orémus.

UNigénite et dilecte Fili Dei vivi, qui pro redemptióne mundi voluisti in præsépio nasci, à Judæis reprobári, à Juda proditóre ósculo tradi, vínculis alligári, sicut agnus ad víctimam duci, flagellis et cólaphis cædi, sputis fœdári, spinis coronári, cruci affígi, cum scelerátis deputári, et inter acerbíssimos dolóres expiráre : quæsumus ut per has sanctíssimas pœnas tuas, et per crucem ac mortem tuam, liberáre dignéris * fámulum tuum *N.* [*vel* fámulam tuam *N.*] à pœnis inferni, et perdúcere quò perduxisti latrónem tecum crucifixum : Qui cum

Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus. ℟. Am.

Posteà legitur de Passione Domini nostri Jesu Christi.

(Ex Matth. Marc. Luc.)

ASsúmit Jesus Petrum, et Jacóbum, et Joannem secum; et cœpit pavére et tædére, contristári et mœstus esse. Tunc ait illis: Tristis est ánima mea usquè ad mortem; sustinéte hìc, et vigiláte mecum. Et progressus pusillum, pósitis génibus, orábat dicens: Pater, si vis, transfer cálicem istum à me: verúmtamen non mea voluntas, sed tua fiat. Appáruit autem illi Angelus de cœlo, confortans eum. Et prócidit super terram in fáciem suam, orans; et factus in agónia, prolíxiùs orábat, ut, si fíeri posset, transíret ab eo hora. Et dixit: Abba, Pater, si possíbile est, tránseat à me calix iste: ómnia tibi possibília sunt; transfer cálicem hunc à me: sed non quod ego volo, sed quod tu. Et factus est sudor ejus, sicut guttæ sánguinis decurréntis in terram.

PSALMUS 69.

Anima fidelis inter ærumnas sibi opem à Deo precatur.

DEus, in adjutórium meum intende: * Dómine, ad adjuvandum me festína.

Confundantur et revereantur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertantur retrorsùm et erubescant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur statìm erubescentes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent et lætentur in te omnes qui quærunt te; * et dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego verò egénus et pauper sum: * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus et liberátor meus es tu: * Dómine, ne moréris.

Glória Patri, etc.

℣. Exaudi, Deus, oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam: ℟. Intende mihi, et exaudi me. *Ps.* 54.

℣. Cor meum conturbátum est in me: ℟. Et formído mortis cécidit super me. *Ps.* 54.

℣. Timor et tremor venérunt super me: ℟. Et contexérunt me ténebræ. *Ps.* 54.

℣. Ego autem in te sperávi, Dómine; ℟. Dixi: Deus meus es tu; in mánibus tuis sortes meæ. *Ps.* 30.

℣. Illúmina óculos meos, ne unquàm obdórmiam in morte; ℟. Nequandò dicat inimícus meus: Prævalui adversùs eum. *Ps.* 12.

℣. Custódi ánimam meam, et érue me: ℟. Non erubescam; quóniam sperávi in te. *Ps.* 24.

Orémus.

DOmine Jesu Christe, cleméntiam tuam humíliter implorámus, per íllam ánimæ tuæ tristítiam usquè ad mortem, et per agóniam quam, instante passióne, pertulísti, quandò factus est sudor tuus sicut guttæ sánguinis decurrentis in terram: succurre * fámulo tuo, [*vel* fámulæ tuæ] in agóne mortis * constitúto [*vel* constitútæ]: tuére * eum [*vel* eam] in hac hora contrà diabólicos incursus: líbera * eum [*vel* eam] à *mortis imminentis* terróribus; et de peccatórum suórum consciéntia formidántem, fac * eum [*vel* eam] de misericórdiæ tuæ immensa largitáte * secúrum [*vel* secúram]: Qui vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

Psalmus 141.

Consolatio spiritalis ex benignitate Dei sumpta.

VOce meâ ad Dóminum clamávi, * voce meâ ad Dóminum deprecátus sum.

Effundo in conspectu ejus oratiónem meam, et tribulatiónem meam antè ipsum promúntio, * in deficiendo ex me spíritum meum.

Et tu cognovísti sémitas meas: * in via hac quâ ambulábam, abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram, et vidébam; * et non erat qui cognósceret me.

Périit fuga à me; * et non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine; * dixi: Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Intende ad deprecatiónem meam; * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me à persequéntibus me; * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam, ad confitendum nómini tuo: * me expectant justi, donec retríbuas mihi.

Glória Patri, etc.

℣. Vide, Dómine, humilitátem meam et labórem meum: ℟. Et dimitte universa delicta mea. *Ps.* 24.

℣. Dómine Deus miserátor et miséricors, pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax; ℟. Réspice, in me, et miserére meî. *Ps.* 85.

℣. Ne derelinquas me, Dómine; ℟. Deus meus, ne discésseris à me. *Ps.* 37.

℣. Quis dabit mihi pennas sicut columbæ? ℟. Et volábo et requiescam. *Ps.* 54.

℣. Moriátur ánima mea morte justórum : ℟. Et fiant novíssima mea horum símilia. *Num.* 23.

Orémus.

DOmine Jesu Christe, qui per os Prophétæ dixisti : In caritáte perpétua dilexi te ; ídeò attráxi te, míserans : te súpplices deprecámur per istam caritátem quâ dilexisti nos, ut omnes amaritúdines passiónum tuárum quas pro nobis peccatóribus sustinuisti in cruce, offerre et osténdere dignéris Deo Patri pro ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] in hac hora éxitûs ejus ; quátenùs cum ipsa misericórdiùs agátur, quàm ejus peccáta meruérunt : Qui cum eódem Deo Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

Finitis Psalmis et Orationibus, (*vel etiam antequàm finiantur*,) *si instet momentum exitûs animæ de corpore, legitur super moribundum quod sequitur de Passione Domini nostri Jesu Christi.* (Ex Matth. Luc. Joann.)

TEnebræ factæ sunt in universam terram usquè in horam nonam, et obscurátus est sol. Et circà horam nonam clamávit Jesus voce magnâ, dicens : Eli, Eli, lamma sabacthàni ? hoc est : Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me ? Pósteà, sciens Jesus quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit : Sítio. Vas ergò erat pósitum acéto plenum. Et contínuò currens unus ex eis, acceptam spóngiam implévit acéto, et impósuit arúndini ; et dabat ei bíbere. Cùm ergò accepisset Jesus acétum, dixit : Consummátum est. Et íterùm clamans voce magnâ, ait : Pater, in manus tuas commendo spíritum meum. Et hæc dicens, inclináto cápite, trádidit spíritum.

Orémus.

MEmor esto, piíssime Dómine Jesu, illíus horæ in qua de cruce pendens, clamasti voce magnâ ; Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me ? et íterùm : Pater, in manus tuas commendo spíritum meum ; et hæc dicens expirasti. Per istam ergò pretiosíssimam mortem quæ vita nostra fuit, obsecrámus clementiam tuam, ut non derelinquas in hac hora fámulum tuum (*vel* fámulam tuam] cujus præter te nullus est auxiliátor álius ; sed suscípere dignéris spíritum ejus, et introdúcere in regnum tuum, ubi te cum Deo Patre et Spíritu sancto perpétuâ caritáte díligat, et cum sanctis

sanctis et electis in æternum cantet misericórdias tuas. ℟. Amen.

[*Finitâ præcedenti Oratione, et egressâ animâ, statim dicitur* ℟. In te, Dómine, sperávi, *cum Versibus et Oratione infrà.*]

Si autem adhùc anxiatur anima, recitantur sequentes Psalmi, vel eorum pars, proùt necesse erit.

Ps. 21. Deus, Deus meus, réspice in me, *p.* 131.

Ps. 34. Júdica, Dómine, nocentes me, *p.* 66.

Ps. 53. Deus, in nómine tuo, *p.* 122.

Ps. 56. Miserére meî, Deus..... quóniam in te confídit, *p.* 144.

Ps. 70. In te, Dómine, sperávi.... in justítia, *p.* 122.

Ps. 85. Inclína, Dómine, aurem tuam, *p.* 159.

Ps. 87. Dómine Deus salútis, *p.* 148.

Ps. 90. Qui hábitat in adjutório, *p.* 32.

Ps. 138. Dómine, probasti me, *p.* 134.

Egressâ autem animâ, dicitur ℟. In te, Dómine, sperávi; non confúndar in æternum: accélera ut éruas me: in manus tuas commendo spíritum meum: * Redemisti me, Dómine Deus veritátis: illustra fáciem tuam super * servum tuum [*vel* ancillam tuam]; * salvum [*vel* salvam] me fac in misericórdia tua. ℣. Dómine Jesu, súscipe spíritum meum: * Redemisti me. *Ps.* 30. *Act.* 7.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò, Pater. *Altâ voce*, ℣. Et ne nos, etc. ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Non intres in judícium cum * servo tuo [*vel* ancilla tua,] Dómine; ℟. Quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens. *Ps.* 142.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi: ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. *Ps.* 73.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

TIbi, Dómine, commendámus ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* ut * defunctus [*vel* defuncta] século, tibi vivat; et quæ per fragilitátem humánæ conversatiónis peccáta commísit, tu véniâ misericordíssimæ pietátis absterge: Per Christum. ℟. Amen.

OFFICIUM DEFUNCTORUM.

Quælibet Hora sequentis Officii inchoatur absolutè.

AD VESPERAS.

In Ps. Dilexi, *p.* 52.

Anima Deum beneficum diligens, æterna fiducialiter expectat præmia.

Ant. 3. b. O Dómine, líbera ánimam meam.

In hoc Officio, in fine omnium Psalmor. et Canticorum tantùm, dicitur : Réquiem æternam dona eis, Dómine; * et lux perpétua lúceat eis.

In Ps. Ad Dóminum, *p.* 73.

Gemitus fidelis animæ à cœlesti patria exulantis.

Ant. 2. e. Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est!

In Ps. Levávi óculos, *p.* 53.

Auxilium à solo Deo in angustiis et tribulationibus expectandum.

Ant. 8. d. Auxílium meum à Dómino, qui fecit cœlum et terram.

In Ps. De profundis, *p.* 95.

Oratio pœnitentis veniam à Deo per Christum poscentis.

Ant. 4. g. Si iniquitátes observáveris, Dómine; Dómine, quis sustinébit?

In Ps. Confitébor tibi, Dómine.... quóniam audísti, *p.* 113.

Dei misericordia et veritas in populum suum celebrandæ.

Ant. 6. F. Opera mánuum tuárum, Dómine, ne despícias.

Continuò dicitur :

Ad Magníficat.

Ant. 1. g. Omne quod dat mihi Pater, ad me véniet; et eum qui venit ad me, non ejíciam foràs. *Joan.* 6.

Secretò, Pater. *Clarâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. In memória æterna erunt justi; ℟. Ab auditióne mala non timébunt. *Ps.* 111.

℣. A porta ínferi ℟. Erue, Dómine, ánimas eórum. *Ps.* 88.

℣. Credo vidére bona Dómini ℟. In terra vivéntium. *Ps.* 26.

Dicitur Psalmus. Lauda, ánima mea, Dóminum, *p.* 126, *in cujus fine*

non additur, Réquiem ætérnam, *sed continuò dicitur:*

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Domine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. *Et* cum spíritu tuo.

Pro Papa, vel proprio Archiepiscopo aut Episcopo vel Sacerdote. Vide ad Laudes, p. cxxx.

Pro Episcopo non Diœcesano.

Oratio.

DEus, qui inter Apostólicos Sacerdótes fámulum tuum *N.* sacerdotáli fecísti dignitáte vigére: præsta, ut eórum quoque perpétuo aggregétur consórtio (Per.

In depositione Defuncti, Oratio.

INclina, Dómine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericórdiam tuam súpplices deprecámur; ut ánimam fámuli tui *N.* quam de hoc século migráre jussísti, in pacis ac lucis regióne constítuas, et Sanctórum tuórum júbeas esse consortem: Per.

Pro Diacono, post litteram N. *additur* Diáconi.

In depositione Defunctæ, Oratio.

QUæsumus, Dómine, pro tua pietáte miserére ánimæ fámulæ tuæ *N.* et à contágiis mortalitátis exútam, in ætérnæ salvatiónis partem restítue: Per Dóminum.

In Anniversariis dicuntur tres sequentes Orationes.

DEus indulgentiárum, Dómine, da ánimæ * fámuli tui *N.* [sacerdótis, *vel* pontíficis] [*vel* fámulæ tuæ *N.*] cujus [*vel* animábus famulórum tuórum *N.* et *N.* quorum] [*vel* famulárum tuárum *N.* et *N.* quarum] anniversárium depositiónis diem commemorámus, refrigérii sedem, quiétis beatitúdinem, et lúminis claritátem.

Pro Benefactoribus.

DEus, véniæ lárgitor, et humánæ salútis amátor; quæsumus cleméntiam tuam, ut nostræ congregatiónis fratres, propinquos, et benefactóres, qui ex hoc século transiérunt, beáta María semper vírgine intercedente cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium perveníre concédas.

Pro omnibus Defunctis.

FIdélium, Deus, ómnium cónditor et redemptor, animábus famulórum famularumque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur: Qui vivis, etc.

Si aliud Officium non sequatur, dicitur :

Requiescant in pace. ℟. Amen.

[*Privatim pro patre et matre,*

Oratio.

DEus, qui nos patrem et matrem honoráre præcepisti; miserére clementer animábus patris mei ac matris meæ, eorumque peccáta dimitte; meque eos in æternæ claritátis gáudio fac vidére : Per Dóminum nostrum.]

AD VIGILIAS.

Invit. Deum, cui omnes vivunt, * Veníte, adorémus. *Luc.* 20.

Ps. Veníte, *p.* 2, *in cujus fine, loco* Glória Patri, *dicitur* Réquiem æternam dona eis, Dómine; et lux perpétua lúceat eis.

[*Invitat. et Psalmus* Veníte, *dicuntur tantùm in Commemoratione omnium Fidel. Def. in depositione corporis, et in Anniversariis solemniter celebratis. Vigiliæ in depositione corporis, et in omnibus Anniversariis dicuntur cum unico Nocturno sic : die Dominicâ primum ; Feriâ II. et V. dicitur etiam primum ; Feriâ III. et VI. secundum ; Feriâ IV. et Sabbato, tertium.*

Cæterum Vigiliæ dicuntur cum unico, vel cum tribus Nocturnis, secundùm usum locorum.

Si Vigiliæ celebrentur manè, dicitur Nocturnum diei. si verò celebrentur vesperè, dicitur Nocturnum diei sequentis.]

IN I. NOCTURNO.

In Ps. Verba mea, *p.* 83.

Anima fidelis à Deo summè justo adversùs inimicos opem fiduciáliter petit.

Ant. 7. b. Dómine, deduc me in justítia tua : propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam.

In Ps. Dómine, ne in furóre.... miserére, *p.* 55.

Fidelium inter calamitates pii gemitús et fiducia.

Ant. 8. b. Salvum me fac propter misericórdiam tuam ; quóniam non est in morte, qui memor sit tui.

In Ps. Usquequò Dómine, *p.* 76.

Animæ fidelis in tribulatione ad Deum deprecatio.

Ant. 1. e. Illúmina óculos meos, ne unquàm obdórmiam in morte.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi, ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. *Ps.* 73.

Secretò, Pater. *Clarâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem ; ℟. Sed líbera nos à malo.

Lectiones leguntur sine Absolutione, sine Benedictionibus et sine Titulo.

Lectio j. Job. 7.

PArce mihi, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum? aut quid appónis ergà eum cor tuum? Vísitas eum dilúculò, et súbitò probas illum. Usquequò non parcis mihi, nec dimittis me ut glútiam salívam meam? Peccávi: quid fáciam tibi, ô custos hóminum? Quarè posuisti me contrárium tibi, et factus sum mihimetipsi gravis? Cur non tollis peccátum meum? et quarè non aufers iniquitátem meam? Ecce nunc in púlvere dórmiam; et si manè me quæsíeris, non subsistam.

In fine Lectionum nihil additur.

℟. Defecérunt sicut fumus dies mei, et ossa mea sicut crémium aruérunt: * Dies mei sicut umbra declinavérunt. ℣. Quæ est vita nostra? Vapor est ad módicum parens. * Dies. *Ps.* 101. *Jac.* 4.

Lectio ij. Job. 10.

TAEdet ánimam meam vitæ meæ: dimittam adversùm me elóquium meum, loquar in amaritúdine ánimæ meæ. Dicam Deo: Noli me condemnáre; índica mihi cur me ita júdices. Numquid bonum tibi vidétur, si calumniéris me, et óppримas me opus mánuum tuárum, et consílium impiórum ádjuves? Numquid óculi cárnei tibi sunt? aut sicut videt homo, et tu vidébis? Numquid sicut dies hóminis dies tui, et anni tui sicut humána sunt témpora; ut quæras iniquitátem meam, et peccátum meum scrutéris? Et scias quia nihil ímpium fécerim, cùm sit nemo qui de manu tua possit erúere. Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me totum in circúitu; et sic repentè præcípitas me? Memento, quæso, quòd sicut lutum fécerismе, et in púlverem redúces me. Nonnè sicut lac mulsisti me, et sicut cáseum me coagulasti? Pelle et cárnibus vestisti me; óssibus et nervis compegisti me. Vitam et misericórdiam tribuisti mihi, et visitátio tua custodívit spíritum meum.

℟. Peccávi valdè; sed * Precor, Dómine, ut tránsferas iniquitátem servi tui, quia stultè egi nimis. ℣. Deus, propítius esto mihi peccatóri. *Precor, Dómine. 2. *Reg.* 24. *Luc.* 18.

Lectio iij. Job. 10.

QUarè de vulva eduxisti me? qui útinàm consúmptus essem, ne óculus me vidéret. Fuissem quasi non essem, de útero translátus ad túmulum. Numquid non páucitas diérum meórum finiétur

brevi? Dimitte ergò me, ut plangam páululùm dolórem meum, ántequàm vadam, et non revertar, ad terram tenebrósam et opertam mortis calígine, terram miséria et tenebrárum, ubi umbra mortis, et nullus ordo, sed sempiternus horror inhábitat.

℟. Ad Dóminum aspíciam; expectábo Deum salvatórem meum; consurgam, cùm sédero in ténebris: * Iram Dómini portábo, quóniam peccávi ei. ℣. Flagellat Dóminus omnem fílium quem récipit: * Iram. *Mich.* 7. *Hebr.* 13.

IN II. NOCTURNO.

In Ps. Dóminus regit me, *p.* 110.

Cui Deus adest, etiamsi in medio umbræ mortis sit, nihil mali timet.

Ant. 6. F. In médio umbræ mortis non timébo mala; quóniam tu mecum es, Dómine.

In Ps. Ad te, Dómine, levávi, *p.* 47.

Justi in angustia positi, et opem poscentis, humilis oratio.

Ant. 4. g. Delicta juventútis meæ et ignorántias meas ne memíneris, Dómine.

In Divisionem ejusdem. Ps. Quis est homo, *p.* 47.

Ant. 2. e. Custódi ánimam meam, et érue me; non erubescam, quóniam sperávi in te.

℣. Amóve à me plagas tuas, Dómine; ℟. À fortitúdine manûs tuæ ego defíci. *Ps.* 38.

Lectio iv. Job. 13.

QUantas hábeo iniquitátes et peccáta, scélera mea et delicta ostende mihi. Cur fáciem tuam abscondis, et arbitráris me inimícum tuum? Contrà fólium quod vento rápitur, ostendis poténtiam tuam, et stípulam siccam perséqueris. Scribis enim contrà me amaritúdines, et consúmere me vis peccátis adolescéntiæ meæ. Posuisti in nervo pedem meum, et observasti omnes sémitas meas, et vestígia pedum meórum considerasti; qui quasi putrédo consumendus sum, et quasi vestimentum quod coméditur à tínea.

℟. Ecce ánimam meam porto in mánibus meis: * Etiamsi occíderit me, in ipso sperábo, et ipse erit Salvátor meus. ℣. Sive vívimus, sive mórimur, Dómini sumus: * Etiamsi. *Job* 13. *Rom.* 14.

Lectio v. Job. 14.

HOmo natus de mulíere, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur et contéritur, et fugit velut umbra, et nunquàm in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis

super hujuscémodi aperíre óculos tuos, et addúcere eum tecum in judícium? Quis potest fácere mundum de immundo conceptum sémine? Nonnè tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt; númerus ménsium ejus apud te est; constituisti términos ejus, qui præteríri non póterunt. Recéde páululùm ab eo, ut quiescat, donec optáta véniat sicut merceuárii dies ejus.

℟. Hi qui cum pietáte dormitiónem accepérunt, óptimam habent repósitam grátiam. * Sancta ergò et salúbris est cogitátio pro defunctis exoráre, ut à peccátis solvantur. ℣. Si quis superædíficat super fundamentum, et opus ejus árserit, detrimentum patiétur; ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem. * Sancta ergò. 2. *Mach.* 12. 1. *Cor.* 3.

Lectio vj. Job. 14.

QUis mihi hoc tríbuat, ut in inferno prótegas me, et abscondas me, donec pertránseat furor tuus, et constítuas mihi tempus in quo recordéris meî? Putasne mórtuus homo rursùm vivat? Cunctis diébus, quibus nunc mílito, expecto donec véniat immutátio mea. Vocábis me, et ego respondébo tibi: ópéri mánuum tuárum pórriges déxteram. Tu quidèm gressus meos dinumerasti; sed parce peccátis meis.

℟. Dómine omnípotens, Deus Israel, * Audi nunc oratiónem mortuórum Israel: noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum; sed memento manûs tuæ et nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, et redemísti nos Deo in sánguine tuo: * Audi nunc. *Baruch* 3. *Apoc.* 5.

IN III. NOCTURNO.

In Ps. Dóminus illumináti o, *p.* 108.

Deus in Christo fidelium lumen et salus: æternæ felicitatis desiderium.

Ant. 5. c. Unam pétii à Dómino, hanc requíram, ut inhábitem in domo Dómini.

In Divisionem ejusd. Ps. Exaudi, Dómine, *p.* 108.

Ant. 1. g. Credo vidére bona Dómini in terra viventium.

In Ps. Quemádmodùm desíderat, *cum sua divisione*, *p.* 89.

Spes æternæ vitæ, solamen justi in angustiis.

Ant. 3. c. Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: quandò véniam et apparébo antè fáciem Dei!

℣. Quarè tristis es, ánima mea? et quarè conturbas me? ℟. Spera in Deo, quóniam adhùc confitébor illi. *Ps.* 42.

Lectio vij. Job 16 et 17.

BReves anni tránseunt; et sémitam per quam non revertar, ámbulo. Spíritus meus attenuábitur: dies mei breviabuntur, et solum mihi súperest sepulcrum. Non peccávi, et in amaritudínibus morátur óculus meus. Líbera me, Dómine, et pone me juxtà te; et cujusvis manus pugnet contrà me.

℟. Scio quòd Redemptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum, * Et in carne mea vidébo Deum meum. ℣. Oportet corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, et mortále hoc indúere immortalitátem; * Et in carne. *Job* 19. *Cor.* 15.

Lectio viij. Job 17.

DIes mei transiérunt; cogitatiónes meæ dissipátæ sunt, torquentes cor meum. Noctem vertérunt in diem, et rursùm post ténebras spero lucem. Si sustinúero, infernus domus mea est; et in ténebris stravi léctulum meum. Putrédini dixi: Pater meus es; Mater mea et soror mea, vérmibus. Ubi est ergò nunc præstolátio mea? et patiéntiam meam quis consíderat?

℟. Qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt; álii in vitam æternam; et álii in oppróbrium, ut vídeant semper. ℣. Omnes quidèm resurgémus; sed non omnes immutábimur: * Evigilábunt. *Dan.* 12. 1. *Cor.* 15.

Lectio ix. Job 19.

PElli meæ, consumptis cárnibus, adhæsit os meum; et derelicta sunt tantúmmodò lábia circa dentes meos. Miserémini meî, miserémini meî, saltèm vos amíci mei; quia manus Dómini tétigit me. Quarè persequímini me sicut Deus, et cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribantur sermónes mei? Quis mihi det ut exarentur in libro stylo férreo et plumbi lámina, vel celte sculpantur in sílice? Scio enim quòd Redemptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum: et rursùm circúmdabor pelle meâ, et in carne mea vidébo Deum meum; quem visúrus sum ego ipse, et óculi mei conspectúri sunt, et non álius. Repósita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. Líbera me, Dómine, ab iis qui odérunt me: non absórbeat me profundum, neque úrgeat super me púteus os suum: * Exaudi me, quóniam † Benigna est misericórdia tua: § Intende ánimæ meæ, et líbera eam. ℣. Dómine

Deus, rex seculórum, solus pius es: * Exaudi me, quóniam benigna est misericórdia tua: intende ánimæ meæ, et líbera eam. ℣. Miserére meî, Dómine fili David: Dómine, ádjuva me: † Benigna est misericórdia tua: intende ánimæ meæ, et líbera eam. ℣. Propósuit te Deus propitiatiónem per fidem propter remissiónem delictórum: § Intende ánimæ meæ, et líbera eam. *Repetitur* ℟. Líbera, *usquè ad* ℣. Dómine. *Ps.* 68. *Apoc.* 15. *Matth.* 15. *Rom.* 3.

[*Quando Vigiliæ celebrantur manè, prætermissis quæ sequuntur, continuò inchoantur Laudes.*

℣. Réquiem æternam dona eis, Dómine; ℟. Et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

ABsolve, quæsumus, Dómine, ánimam * fámuli tui *N.* [Sacerdótis *vel* Pontíficis] [*vel* fámulæ tuæ *N.*] [*vel* ánimas * famulórum tuórum. *N.* et *N.* [*vel* famulárum tuárum. *N.* et *N.*] [et ánimas ómnium fidélium defunctórum, ab omni vínculo delictórum, ut in resurrectiónis glória, inter sanctos et electos tuos ressuscitáti respírent: Per eum qui ventúrus est judicáre vivos et mórtuos, et sæculum per ignem.

℟. Amen.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.]

AD LAUDES.

In Ps. Miserére, *p.* 158.

Pœnitentis animi, humiles acerbique sensus.

Ant. 1. g. Secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum dele iniquitátem meam.

In Ps. Te decet, *p.* 85.

In angustiis spes in Deo, ad quem omnis caro veniet.

Ant. 3. b. Exaudi, Deus, oratiónem meam: ad te omnis caro véniet.

In Ps. Dómine, exaudi oratiónem meam; aúribus, *p.* 149.

Oratio Pœnitentis, Dei opem et æternam salutem deposcentis.

Ant. 5. e. Propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me.

Ant. 2. e. Miserére.

CANTICUM. *Baruch* 3.

Misericordia Dei in angustiis animæ humiliter obsecranda.

DOmine omnípotens, Deus Israel, * ánima in angústiis, et spíritus áxius clamat ad te:

Audi, Dómine, et mi-

serére , quia Deus es misericors ; * et miserére nostrî , quia peccávimus antè te.

Quia tu sedes in sempiternum ; * et nos perîbimus in ævum.

Dómine omnípotens , Deus Israel , * audi nunc oratiónem mortuórum Israel ,

Et filiórum ipsórum qui peccáverunt antè te , et non audiérunt vocem Dómini Dei sui : * et agglutináta sunt nobis mala.

Noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum ; * sed memento manûs tuæ , et nóminis tui in témpore isto :

Quia tu es Dóminus Deus noster ; * et laudábimus te , Dómine.

Ant. Miserére nostrî , Dómine ; quia peccávimus antè te.

In Ps. Laudáte Dóminum in sanctis , *p.* 65. *Ant.* 7. b. Omnis spíritus laudet Dóminum.

Ad Benedictus.

Ant. 1. a. Ego sum resurréctio et vita : qui credit in me , etiamsi mórtuus fúerit , vivet ; et omnis qui vivit et credit in me , non moriétur in æternum. *Joan.* 11.

Pater , *et cetera ut suprà in Vesperis , excepto quòd loco Psalmi* Lauda , *dicitur Ps.* De profundis , *p.* 95.

Pro Papa , vel proprio Archiepiscopo aut Episcopo.

Oratio.

DEus, qui fámulum tuum *N.* * Papam (*vel* Antístitem) nostrum , ad ápicem sacerdótii evectum , de córpore mortis hujus edúcere voluisti , súscipe propítius preces nostras ; et præsta , ut ánima ejus , tremendi óneris póndere liberáta , ad thronum glóriæ tuæ récipi , et tecum in eo sedére mereátur : Per Dóminum.

Pro Sacerdote ,

Oratio.

DEus , qui inter ministros et dispensatóres mysteriórum tuórum fámulum tuum *N.* ad sacrificandum tibi hóstiam laudis elegisti ; te súpplices exorámus , ut eum à carnis vínculis absolútum , cum iis qui benè ministráverint , partem recípere , et in gáudium tuum fácias introíre : Per.

COMMENDATIONES.

Pro pluribus dicuntur in plurali.

℣. DOmine Deus , audi nunc oratiónem mortuórum Israel , qui peccavérunt antè te. Noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum , sed * Memento manûs tuæ et nóminis tui. ℣. Occísus es , Dómine , et redemisti nos Deo in sánguine tuo : * Memento. *Baruch* 3. *Apoc.* 5.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eleison.

Secretò, Pater. *Clarâ voce*, Et ne nos indúcas, etc.

TIbi, Dómine, commendámus ánimam * fámuli tui *N.* ut defunctus [*vel* fámulæ tuæ *N.* ut defuncta] século, tibi vivat, et quæ per fragilitátem mundánæ conversatiónis peccáta commísit, tu véniâ misericordíssimæ pietátis absterge: Per Christum.

Orémus.

MIsericórdiam tuam, Dómine sancte, Pater omnípotens, æterne Deus, pietátis affectu rogáre pro áliis cógimur, qui pro nostris rogáre peccátis nequáquàm sufícimus; tamen de tua confísi gratúita pietáte et inójita benignitáte, cleméntiam tuam depóscimus, ut ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] ad te revertentem cum pietáte suscípias: adsit ei Angelus testamenti tui Míchael, et per manus sanctórum Angelórum tuórum inter sanctos et electos tuos in sínibus Abrahæ, Isaac et Jacob Patriarchárum tuórum eam collocáre dignéris: quátenùs liberáta de princípibus tenebrárum et de locis pœnárum, nullis jam primævæ nativitátis, vel ignorántiæ, aut própriæ iniquitátis seu fragilitátis confundátur erróribus; sed agnoscátur à Sanctis tuis, et beatitúdinis réquie perfruátur: atque cùm magni judícii dies advénerit, inter sanctos et electos tuos * resuscitátus [*vel* resuscitáta] glóriâ manifestæ contemplatiónis tuæ perpétuò satiétur: Per.

In Ps. In éxitu, *p.* 29, *in cujus fine dicitur* Réquiem. *Ant* 7. b. Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino; adjútor eórum et protector eórum est. *Ps.* 113.

Orémus.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui humáno córpori ánimam ad similitúdinem tuam inspiráre dignátus es: dùm, te jubente, pulvis in púlverem revértitur; tu imáginem tuam cum sanctis et electis tuis æternis sédibus præcípias sociári; eamque ad te revertentem de AEgypti pártibus blandè leniterque suscípias, et Angelos tuos sanctos ei óbviàm mittas, viamque illi justítiæ demonstra, et portas glóriæ tuæ áperi. Repelle, quæsumus, Dómine, ab ea omnes príncipes tenebrárum, et agnosce depósitum fidéle quod tuum est. Súscipe, Dómine, creatúram tuam, non à diis aliénis creátam, sed

à te solo Deo vivo et vero ; quia non est álius Deus præter te, Dómine, et non est secundùm ópera tua. Lætífica, clementíssime Pater, ánimam ejus, et clarífica eam in multitúdine misericórdiæ tuæ. Ne memíneris, quæsumus, iniquitátum ejus antiquárum quas suscitávit furor mali desidérii : licèt enim peccáverit, tamen te non negávit ; sed signo fídei insignita, te qui ómnia, et eam inter ómnia fecísti, fidéliter adorávit : Qui vivis et regnas, etc.

In Psalm. Dilexi, *p.* 52. Crédidi, *p.* 113. Laudáte Dóminum, omnes gentes, *p.* 147. Confitémini. *p.* 15, et Beáti immaculáti, *p.* 16, *integrè*, *Ant sola*, 4. g. Circumdedérunt me dolóres mortis, et perícula inferni invenérunt me. O Dómine, líbera ánimam meam. *Ps.* 114.

Orémus.

DIri vúlneris novitáte perculsi, et quodámmodò córdibus sauciáti ; misericórdiam tuam, mundi Redemptor, flebílibus vócibus implorámus ; ut * cari nostri *N.* [*vel* caræ nostræ *N.*] ánimam ad tuam cleméntiam, qui fons pietátis es, revertentem blandè leniterque suscípias ; et quas ex carnáli commoratióne contraxit mácu-las, tu Deus, inólitâ bonitáte clementer déleas, *Chorus*, Amen : Piè indúlgeas, *Chorus*, Amen: Oblivióni in perpétuum tradas, *Chorus*, Amen : Atque hanc, laudem tibi cum céteris redditúram, et ad corpus próprium quandóquè reversúram, Sanctórum tuórum cœtibus aggregári præcípias : Qui cum Deo Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus, per ómnia sécula seculórum. Amen.

Pater, etc. ℣. Et ne nos, etc. ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réquiem æternam dona ei, Dómine ; ℟. Et lux perpétua lúceat ei.

℣. Anima ejus in bonis demorétur, ℟. Et semen ejus hæréditet terram. *Ps.* 24.

℣. Non intres in judícium cum * servo tuo, [*vel* ancilla tua,] Dómine ; ℟. Quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens. *Ps.* 142.

℣. A porta inferi ℟. Erue, Dómine, ánimam ejus. *Ps.* 88.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam ; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

PArtem beátæ resurrectiónis obtíneat, quæsumus, Dómine,

ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* vitamque æternam habére mereátur in cœlis, per te, Jesu Christe, Salvátor mundi.

DEus, cui soli cómpetit medicínam præstáre post mortem; præsta, quæsumus, ut ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* terrénis exúta contágiis, in tuæ redemptiónis parte numerétur: Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

℣. Requiescat in pace. ℟. Amen.

BENEDICTIONES MENSÆ, ET GRATIARUM ACTIONES.

BENEDICTIO MENSÆ ANTE PRANDIUM

BEnedícite. ℟. Dóminus.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine; et tu das illis escam in témpore opportúno: áperis tu manum tuam, et imples omne ánimal benedictióne. *Ps.* 144.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, etc.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò, Pater, *usquè ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Orémus.

BEnedic, Dómine, dona † tua, quæ de tua largitáte sumus sumptúri: Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Si fiat Lectio, Lector dicit: Jube, domne, benedícere.

Bened. Mensæ cœlestis partícipes fáciat nos Rex æternæ glóriæ. ℟. Amen.

In fine Lectionis dicitur: Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

GRATIARUM ACTIO POST PRANDIUM

COnfiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; et Sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144.

Glória Patri, etc.

AGimus tibi grátias, omnípotens Deus, pro universis, benefíciis tuis: Qui vivis et regnas in sécula seculórum.

℟. Amen.

Deindè procedendo ad Ecclesiam, dicitur Ps. Miserére, *p.* 158. *Si verò non procedatur, dicitur Ps.* Laudáte Dóminum, omnes gentes, *p.* 147. *Qui*

Psalmus semper dicitur, quandò absolvitur Gratiarum actio in loco refectionis.

In fine Psalmi dicitur Glória Patri, etc.

Deindè Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater, *secretò usquè ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dispersit, dedit paupéribus; ℟. Justítia ejus manet in séculum séculi *Ps.* 111.

℣. Benedícam Dóminum in omni témpore; ℟. Semper laus ejus in ore meo. *Ps.* 33.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea: ℟. Aúdiant mansuéti, et lætentur. *Ps.* 33.

℣. Magnificáte Dóminum mecum; ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipsum. *Ps.* 33.

℣. Sit nomen Dómini benedictum, ℟. Ex hoc nunc, et usquè in séculum. *Ps.* 112.

RETribúere dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus, propter nomen sanctum tuum, vitam æternam.

℟. Amen.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Demissiori voce, Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ ANTE CŒNAM.

BEnedícite. ℟. Dóminus.

Edent páuperes, et saturabuntur; et laudabunt Dóminum, qui requírunt eum: vivent corda eórum in séculum séculi. *Ps.* 21.

Glória Patri, etc.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Clarâ voce*, Et ne nos, etc.

Orémus.

BEnedic, Dómine, dona † tua, quæ de tua largitáte sumus sumptúri: Per Chr stum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Ad Lect. Bened. Ad cœnam perpétuæ vitæ perdúcat nos Rex æternæ glóriæ. ℟. Amen.

GRATIARUM ACTIO POST CŒNAM.

MEmóriam fecit mirabílium suórum misericors et miserátor Dóminus: escam dedit timéntibus se. *Ps.* 110.

Glória Patri, etc.

BEnedictus Deus in donis suis, et sanctus in ómnibus opéribus suis: Qui vivit et regnat in sécula seculórum.

℟. Amen.

Ps. et reliqua, ut suprà.

¶ IN JEJUNIIS, *ad refectionem fit Benedictio mensæ et Gratiarum actio, ut notatum est pro Cœna.*

ITINERARIUM.

Viator, in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat quæ sequuntur, in singulari; si cum sociis, in plurali, ut sequitur.

CANTICUM ZACHARIÆ.

Luc 1.

De Redemptoris adventu gratiarum actio.

BEnedictus Dóminus Deus Israel, * quia visitávit, et fecit redemptiónem plebis suæ;

Et erexit cornu salútis nobis in domo David púeri sui,

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui à século sunt, Prophetárum ejus,

Salútem ex inimícis nostris, * et de manu ómnium qui odérunt nos;

Ad faciendam misericórdiam cum pátribus nostris, * et memorári testamenti sui sancti:

Jusjurandum quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis;

Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti; * serviámus illi.

In sanctitáte et justítia coràm ipso: * ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis; * præíbis enim antè fáciem Dómini paráre vias ejus,

Ad dandam sciéntiam, salútis plebi ejus, * in remissiónem peccatórum eórum,

Per víscera misericórdiæ Dei nostri, * in quibus visitávit nos Oriens ex alto,

Illumináre his qui in ténebris et in umbra mortis sedent, * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri, etc.

Ant. 5. C. In viam pacis et prosperitátis dírigat nos omnípotens et misericors Dóminus: et Angelus Ráphael comitétur nobiscum in via, ut cum pace, salúte et gáudio revertámur ad própria.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò, Pater, *usquè ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Salvos fac servos tuos, ℟. Deus meus, sperantes in te. *Ps.* 85.

℣. Mitte nobis, Dómine, auxílium de sancto; ℟. Et de Sion tuére nos. *Ps.* 19.

℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci. *Ps.* 60.

℣. Nihil proficiat inimícus in nobis, ℟. Et fílius iniquitátis non appónat nocére nobis. *Ps.* 88.

℣. Benedictus Dóminus die quotídiè: ℟. Prósperum iter fáciat nobis Deus salutárium nostrórum. *Ps.* 67.

℣. Vias tuas, Dómine, demonstra nobis, ℟. Et sémitas tuas édoce nos. *Ps.* 24.

℣. Utinàm dirigantur viæ nostræ, ℟. Ad custodiendas justificatiónes tuas! *Ps.* 118.

℣. Erunt prava in directa, ℟. Et áspera in vias planas. *Is.* 40.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te, ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis. *Ps.* 90.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat.

Orémus.

DEus, qui fílios Israel per maris médium sicco vestígio ire fecisti, quique Magis iter ad te, stellâ duce, pandisti: tríbue nobis, quæsumus, iter prósperum tempusque tranquillum; ut, Angelo tuo sancto cómite, ad eum quò pergimus locum, ac demùm ad æternæ salútis portum, pervenire feliciter valeámus.

DEus, qui Abraham púerum tuum de Ur Chaldæórum eductum, per omnes suæ peregrinatiónis vias illæsum custodisti; quæsumus, ut nos fámulos tuos custodíre dignéris: esto nobis, Dómine, in procinctu suffrágium, in via solátium, in æstu umbráculum, in plúvia et frígore tegumentum, in lassitúdine vehículum, in adversitáte præsídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus; ut, te duce, quò téndimus, próspere perveniámus; et demùm incólumes ad própria redeámus.

ADesto, quæsumus, Dómine, supplicatiónibus nostris, et viam famulórum tuórum in salútis tuæ prosperitáte dispóne; ut inter omnes viæ et vitæ hujus varietátes, tuo semper protegámur auxílio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut família tua per viam salútis incédat; et beáti Joannis præcursóris hortamenta sectando, ad eum quem prædixit secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. ℟. Amen.

℣. Procedámus cum pace in nómine Dómini.

℟. Amen.

PRÆPARATIO AD MISSAM,

AD LIBITUM SACERDOTIS.

Psalmi, Quàm dilecta, *p.* 109. Benedixisti, *p.* 62. Inclína, Dómine, *cum sua divisione*, *p.* 159. Crédidi, *p.* 113. De profundis clamávi, *p.* 95.

Ant. Domine, memor esto meî; et ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea. *Tob.* 3.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, etc.

Ego dixi: Dómine, miserére meî; sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Ps.* 40.

Convértere, Dómine; úsquequò? et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

Sacerdótes tui induantur justítiam, et Sancti tui exultent. *Ps.* 131.

Ab occultis meis munda me, Dómine; et ab aliénis parce servo tuo. *Ps.* 18.

Dómine, exaudi oratiónem meam; et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Orémus.

AUres tuæ pietátis, misérrime Deus, inclína précibus nostris, et grátiâ sancti Spíritûs illúmina cor nostrum; ut tuis mystériis dignè ministráre, teque æternâ caritáte dilígere mereámur.

DEus, cui omne cor patet, et omnis voluntas lóquitur, et quem nullum latet secrétum; purífica per infusiónem sancti Spíritûs cogitatiónes cordis nostri, ut te perfectè dilígere, et diguè laudáre mereámur.

URe igne sancti Spíritûs renes nostros et cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

MEntes nostras, quæsumus, Dómine, Paraclétus qui à te procédit illúminet, et indúcat in omnem, sicut tuus promísit Fílius, veritátem.

ADsit nobis, quæsumus, Dómine, virtus Spíritûs sancti; quæ et corda nostra clementer

expurget, et ab ómnibus tueátur adversis.

DEus, qui corda fidélium sancti Spíritûs illustratióne docuisti; da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére.

CONsciéntias nostras, quæsumus, Dómine, visitando purífica; ut véniens Dóminus noster Jesus Christus Fílius tuus, parátam sibi in nobis invéniat mansiónem: Qui tecum vivit et regnat Deus. Amen.

GRATIARUM ACTIO
POST MISSAM.

Psalmi, Dóminus regit me, *p.* 110. Benedícam Dóminum, *cum sua divisione*, *p.* 110. Bénedic, ánima mea, Dómino; et ómnia, *cum sua divisione*, *p.* 91.

Ant. O quam suávis est, Dómine, Spíritus tuus! qui ut dulcédinem tuam in fílios demonstráres, pane suavíssimo de cœlo præstito, esurientes reples bonis, dívites dimittens inánes. *Sap.* 12 *et* 16. *Luc.* 1.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, etc.

Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus: escam dedit timéntibus se. *Ps.* 110.

Quid est homo, quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum? *Ps.* 8.

Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea; et lábiis exultatiónis laudábit os meum. *Ps.* 62.

Non nobis, Dómine, non nobis; sed nómini tuo da glóriam. *Ps.* 113.

Nunc dimittis servum tuum, Dómine, secundùm verbum tuum, in pace; quia vidérunt óculi mei salutáre tuum. *Luc.* 2.

Dómine, exaudi oratiónem meam; et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Orémus.

VIsita, quæsumus, Dómine, famíliam tuam, et corda sacris dicáta mystériis pervígili tuére pietáte; ut remédia salútis æternæ, quæ te miserante percípiunt, te protegente custódiant.

QUæsumus, Dómine Deus noster, ut quos divínâ tríbuis participatióne gaudére, humánis non sinas subjacére périculis.

COgnóscimus, Dómine, tuæ circà nos cleméntiæ largitátem: et *ideò* fiduciáliùs implorámus, ut quos páscere non désinis imméritos, et dignè tibi servíre perfícias, et donis uberióribus prosequáris.

MAjestátem tuam, Dómine, supplíciter exorámus, ne perire patiáris quibus tanta remé-

dia providisti ; sed cum divíni frequentatióne mystérii crescat nostræ salútis effectus.

ACtiónes nostras, quæsumus, Dómine, aspirando præveni, et adjuvando proséquere ; ut cuncta nostra orátio et operátio à te semper incípiat, et per te semper finiátur.

ADjuvet nos grátia tua, omnípotens Deus ; ut qui officium sacerdotále suscépimus, dignè ac dévóte tibi in omni puritáte et consciéntia bona famulári valeámus ; et si non póssumus in tanta innocéntia vitæ conversári ut debémus, concéde nobis tamen dignè flere mala quæ géssimus, et in spíritu humilitátis, ac bonæ voluntátis propósito tibi fervéntiùs de cétero deservíre : Per Christum Dóminum nostrum.

Amen.

CANONES

PARTIS AUTUMNALIS.

De Officiis Canonicorum.

FERIA QUARTA.

Hebdomadæ XI. post Pentecosten.

Ex Concílio Coloniensi.

Anno 1536. *part.* 3. *c.* 5.

QUàm à vero aberrant qui exístimant sese non alicújus Offícii in Eccléstia exercendi, sed quiétis et inértiæ tantùm causâ Canonicátus esse adeptos! perindè atque satìs sit, paucis quibusdam Cléricis ádmodùm ignáris, ténui prétio conductis, curam divíni Offícii committi, quod deindè hujuscémodi mercenárii, non servátis témporum interstítiis, syncopando transcurrunt, ínterim ipsis Canónicis totâ vitâ torpéntibus.

FERIA QUINTA.

Ex Concíliis * Coloniensi et ** Bituricensi.

* *Anno* 1536. *part.* 3. *c.* 16.

** *Anno* 1584. *tit.* 34.

ANtè ómnia curæ erit ne quis Canonicórum sacris absit; sed ut qui emolumentum ferre volent, offícium quoque suum propter quod benefícium datur, in Ecclésia gerant... Sciant autem ómnes qui bona Ecclésiæ pósident, et iis utuntur, si offícium suum non impléverint, aut ab Ecclesiástico órdine defécerint, se ad restitutiónem tenéri: quod cuíque in sua receptióne significétur. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *c.* 145.

CAnónici discórdiam fúgiant; et quos discordantes invénerint, ad caritátis concórdiam révocent: amóri Christi nihil præpónant, próprio Epíscopo secundùm canónicam constitutiónem obtémperent, doctrínis spiritálibus óperam dent, irreprehensibíliter vivant: senióres spiritáliter junióres díligant: junióres senióribus obséquium dignum exhíbeant. Doctióres minùs doctis nequáquàm se præferant, sed magìs eos cum caritáte ædíficent; neque hi qui nobilitáte géneris aut virtútum donis pollent, céteris se túmidè superextollant. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SABBATO.

Ex Concílio Remensi.

Anno 1583. *de Capitul. et Canonic. n.* 12.

PAcis ubìque sint amantes Canónici, ne cum Epíscopis animósè contendant, vel superbè respóndeant, sed illis honórem et reveréntiam cum summa modéstia exhíbeant, et si quæ lites inter se suboríri cœperint, utríque amicè compónant.

De Officii divini publica celebratione, et privata recitatione; ubì de Cantu Ecclesiastico, de Cantoribus, etc. de Organis, Campanis, et de Reformatione Breviarii.

DOMINICA XII.
post Pentecosten.

Ex Concílio Parisiensi.

Anno 1528. *Decr.* 18.

IN Cathedrálibus, ac Collegiátis, et Conventuálibus Ecclésiis, laudes divínæ per síngulas Horas, non cursìm ac festinanter, sed tractìm cum pausa decenti, præsertìm in médio cujúslibet versículi Psalmórum, débitam faciendo inter solemne ac feriále Offícium differéntiam, reverenter ab ómnibus persolvantur. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Parisiensi.

Anno 1528. *Decr.* 18.

HOras Canónicas dictúri, cùm in Choro fúerint, gravitátem servent quam locus et Offícium exposcunt: non cum áliis confabulantes, seu colloquentes, aut lítteras seu scriptúras álias legentes; sed omnes, præsertìm qui majóri funguntur honóre, in psalmis, hymnis et cánticis Deo alácriter modulentur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Trevirensi.

Anno 1549. *Decr.* 6.

OMnes qui Horis Canónicis persolvendis deputáti sunt, dent óperam, ut collectis ánimis, quoad fíeri potest, débitum pensum absolvant; nec ita se hábeant, ut dùm voce psallunt, quidvis pótiùs quàm Deum ánimo cogitáre videantur; semper cavéntes ne prophéticum illud áudiant: Lábiis quidèm me honórant, cor autem córum longè est à me. Quid autem est voce quidèm psállere, mente autem domum aut forum circumíre, nisi hómines fállere, et Deum irridére?

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Parisiensi.

Anno 1528. *Decr.* 18.

NEmo, cùm Horæ in commúni cantantur, legat vel dicat privatìm Offícium. Nam non solùm Offícium quo obnóxius est, Choro súbtrahit, sed et

álios psallentes perturbat. Horum autem transgressóres, illíus Horæ in qua circa prædicta excésserint vel áliâ majóri, proùt transgressiónis grávitas exégerit, plectantur mulctâ.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Basileensi.

Anno 1435. *V. sess.* 21. *can. V. acceptato in Concilio Senonensi anno* 1460.

QUoscumque Beneficiátos, sive in sacris constitútos, cùm ad Horas Canónicas teneantur, ádmonet hæc sancta Synodus, si oratiónes suas Deo acceptas fore cúpiunt, ut non in gútture vel inter dentes, seu deglutiendo aut syncopando dictiónes, nec collóquia, vel risus intermiscendo; sed sive soli, sive associáti, diurnum nocturnumque Officium reverenter verbisque distinctis péragant, ac tali loco, undè à devotióne non retrahantur, ad quam se dispónere et præparáre debent, juxtà id quod scriptum est: Antè oratiónem præpara ánimam tuam, ne sis quasi qui tentat Deum.

FERIA SEXTA.

Ex Synodo Diœcésana Mediolanensi quarta, sub sancto Cárolo.

Anno 1574. *Decr.* 20 *et* 21.

SAcerdos, Clericusve sacris initiátus, aut Ecclesiásticum Benefícium óbtinens, ne morbi qui dèm causâ quo labórat, Canonicárum Horárum Officium omittat, nisi is ita gráviter morbo labóret, ut planè séntiat se illíus gravitáte impedíri quóminùs statas preces horárias recitáre possit.

SABBATO.

Ex Synodo Diœcesána Mediolanensi undécima, sub sancto Cárolo.

Anno 1584.

Monit. de divinis Officiis.

MArtyrológii usum in perpétuum deinceps ita retinéri mandámus, ut in Metropolitána Basílica recitári sólitum, in omni Collegiáta Ecclésia tàm urbis quàm Diœcésis de more in Choro recitétur. Sacerdótes et sacris initiátos, qui divíni Officii in Choro collegiátim recitandi lege devincti non sunt, hortámur, ut idem quoque institútum usumque cùm Patrum régulis congruentem piâ sollicitúdine suscípiant.

DOMINICA XIII. *post Pentecosten.*

Ex Concílio Toletáno undécimo.

Anno 675. *cap.* 3.

UNiuscujusque Provínciæ Pontífices, Rectoresque Ecclesiárum unum eumdemque in psallendo téneant modum, quem in Metropolitána sede cognóverint institútum. Sic enim justum est,

ut indè unusquisque sumat régulas magistérii, undè honóris consecratiónem accépit ; ut, juxtà Majórum decréta, sedes quæ unicuíque Sacerdotális mater est dignitátis sit et Ecclesiásticæ magistra ratiónis.

FERIA SECUNDA.

Ex Statútis Synodálibus Joannis d'Orleans, Archiepíscopi Tolosáni.

Anno 1531. *tit.* 59.

PRæcípimus ómnibus Rectóribus, et Vicáriis curam animárum actu habéntibus et exercéntibus in nostra Diœcési, quátenùs ipsi in Canónicis Horis dicendis, administratióne Sacramentórum, in Missæ, et divíni servítii celebratióne, assúmant usum nostræ Diœcésis. Tu autem, etc.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *l.* 1. *c.* 137.

STudendum solerter *est, ut cùm Ecclésiam*, vel ad divínæ laudis débita solvenda, vel ad Missárum solémnia intrámus, semper Angélicæ præséntiæ mémores, cum timóre et veneratióne competenti, cœleste compleámus Offícium.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *l.* 1. *c.* 137.

STudendum summópere Cantóribus est, ne donum sibi divínitùs collátum vítiis fœdent ; sed pótiùs illud humilitáte, castitáte et sobrietáte, et céteris sanctárum virtútum ornamentis exornent ; quorum melódia ánimos pópuli circumstantis ad memóriam amoremque cœléstium, non solùm sublimitáte verbórum, sed étiam suavitáte sonórum, quæ dicuntur, érigat. Psalmi in Ecclésia, non excelsis atque inordinátis seu intemperátis vócibus, sed planè ac dilúcidè et cum compunctióne cordis recitentur ; ut et recitántium mens illórum dulcédine pascátur, et audiéntium aures illórum pronuntiatióne demulceantur. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Bituricensi.

Anno 1584. *tit.* 14. *de Pueris Choristis. can.* 2.

SIt Puerórum Choristárum rector aut præceptor bonæ et probátæ vitæ et fídei, qui Músicam et ritum Ecclésiæ ritè cálleat, qui sédulò eos dóceat, qui cum illis cibum sumat, nec áliò divertat : curam eórum gerat, tùm ánimi, tùm córporis ; eos ad Ecclésiam ducat et redúcat ; et nunquàm, nisi eo duce, extrà domum incédere sinat. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Parisiensi.

Anno 1528. *Decret.* 17.

CUrent Sacerdótes et Clérici sic suos cantus instituére, ut modestâ honestâque psallendi gravitáte, placidâque modulatióne próvocent excitentque ad devotiónem. Organórum usum Ecclésia à Pátribus ad cultum servitiumque divínum recépit. Nólumus ítaquè quòd orgánicis instrumentis résonet in Ecclésia lascíva melódia, sed sonus omninò dulcis, qui nihil præter hymnos divínos et cántica spirituália repræsentet.

SABBATO.

Ex Concíliis * Coloniensi, et ** Tolosáno.

* *Anno* 1536. *part.* 9. *c.* 14.

** *Anno* 1590. *part.* 3. *c.* 1.

BEnedicentur campánæ, ut sint tubæ Ecclésiæ militantis, quibus vocétur pópulus ad conveniendum in Templum, et audiéndum verbum Dei.... His, postquàm consecrátæ fúerint, leves inhonestæque cantiúnculæ non pulsentur.

DOMINICA XIV. *post Pentecosten.*

Ex Concílio Coloniensi primo.

Anno 1536. *part.* 3. *c.* 13.

UTinam optando à Deo óptimo máximo cónsequi possímus, ne quisquam lucri causâ divínis interesset, alióqui non accessúrus sacra, véluti quem nummi magis quàm Dei amor in templum trahit, quæstum pietátem esse putantem! Debet Cléricus habére semper menti recónditum Christi verbum: Primùm quærite regnum Dei et justítiam ejus, et hæc ómnia adjicientur vobis. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Remensi.

An. 1583. *tit.* 3. *de Cult. div.*

NE cui precum multitúdo aut prolixitas tædium géneret, némoque eárum partem áliquam tácitus prætéreat, aut volubilitáte linguæ illas omnes ita percurrat, ut plerumquè mentem lingua prævéniat; póterunt Epíscopi, adhíbito Canonicórum et aliórum grávium virórum judício, preces ad eum modum redúcere, ut et Ecclésiæ dignitáti respóndeant, et fácilè ab ómnibus exolvi, pièque decantári possint. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Remensi.

Anno 1564. *Congr.* 5.

QUóniam à primæva Breviárii institutióne, id antíqui Patres voluisse vidéntur, ut síngulis hebdómadis totum

Psaltérium recitarétur ; in Breviário Davídici Psalmi ita per dies síngulos disponantur , ut totus Psalmórum liber in unaquáque hebdómada recitétur. Tu autem , Dómine , miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Narbonensi.

Anno 589. *can.* 2.

PEr quemque Psalmum Glória dicátur omnipotenti Deo ; per majóres verò Psalmos , proùt prolíxiùs fúerint , pausatiónes fiant ; et per quamcumque pausatiónem Glória Trinitátis Dómino decantétur. Tu autem , Dómine , miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Coloniensi primo.

Anno 1536. *part.* 2. *can.* 6 *et* 11.

MUlto jam ex témpore pio ánimo desideravimus repurgári Breviária. Nam cùm olim à sanctíssimis Pátribus institútum sit , ut solæ Scriptúræ sacræ in Ecclésia recitarentur , nescímus quâ incúriâ accíderit ut in eárum locum succésserintália cum his néutiquàm comparanda ; atque ínterim históriæ Sanctórum tàm incultè , ac tàm negligenti judício conscriptæ , ut nec auctoritátem habére videantur , nec gravitátem. Tu autem , Dómine miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Milevitáno secundo.

Anno 416. *can.* 12.

PReces vel Oratiónes , seu Missæ quæ probátæ fúerint , sive Præfatiónes , sive Commendatiónes , sive mánuum impositiónes , ab ómnibus celebrentur , nec áliæ dicantur in Ecclésia ; ne fortè áliquid contrà fidem , vel per ignorántiam , vel per minus stúdium , sit compósitum. Tu autem , Dómine , miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SABBATO.

Ex Concílio Coloniensi primo.

Anno 1536. *part.* 2. *c.* 7.

SUnt in Clero zelum quidèm Dei habentes , sed non secundùm sciéntiam ; qui privátis affectibus ducti , efficiunt ut nova Festa et Officia præter Ecclésiæ auctoritátem solémniter celebrentur. Quo ínterìm fit ut preces horáriæ , ac réliqua públicè recepta , pro affectu cujúslibet fácilè noventur ; id quod nobis non satìs probátur. Quòd si his affectibus singulórum indulgébitur , tandèm antíquus ritus pénitùs evanescet. Tu autem , Dómine , etc.

DOMINICA XV.
post Pentecosten.

Ex Concílio Emeritensi.
Anno 666. *can.* 19.

PRo Ecclésiis in quibus Présbyter jussus fúerit per sui Episcopi ordinatiónem præesse, síngulis diébus Domínicis sacrifícium Deo procúret offerre; et eórum nómina à quibus eas Ecclésias constat esse constructas, vel qui áliquid his Ecclésiis videntur aut visi sunt contulisse, témpore Missæ, si ab hac decessérunt luce, cum defunctis fidélibus recitentur.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tolosáno.
Anno 1590. *part.* 2. *c.* 10.

SAncta et salúbris est cogitátio pro defunctis exoráre, ut à peccátis solvantur. Id Párochi sédulò præstábunt. Nullus, ínscio vel non approbante Epíscopo, mórtuum in fúnere hábitâ oratióne laudábit. Cónciotamen áliqua habéri póterit, quâ humánæ tantùm misériæ status, mortis judiciíque necéssitas qualitasque describétur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tridentíno.
Anno 1563. *sess.* 25. *Dec. de Purgatorio.*

CUrent Epíscopi ut fidélium vivórum suffrágia, Missárum scílicèt sacrifícia, oratiónes, eleemósynæ, alíaque pietátis ópera quæ à fidélibus pro áliis fidélibus defunctis fíeri consuevérunt, secundùm Ecclésiæ institúta piè et devótè fiant; et quæ pro illis ex testatórum fundatiónibus vel áliâ ratióne debentur non perfunctóriè, sed à Sacerdótibus et Ecclésiæ ministris, et áliis qui hoc præstáre tenentur, diligenter et accurátè persolvantur. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA.

Ex Tractátu Jonæ Aurelianensis Epíscopi, de Institutióne Laicáli.
Anno 830. *lib.* 3. *cap.* 15.

NUllátenùs audiendi sunt illi qui dicunt quòd nullæ áliæ eleemósynæ opitulári possint defunctis, nisi solúmmodò quæ Sacerdótibus dantur, et sacrifícia quæ per eos Deo offeruntur. Hoc qui credunt et dicunt, aut ignorántiâ, aut certè aliórum persuasióne falluntur. Sancta quippè mater Ecclésia pro defunctis suis non solùm sacrifícia altáris, sed étiam quascumque áliàs eleemósynas offerre consuévit. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *Part.* 2. *cap.* 10.

MOrtuos intrà Eccléſiam, multò minùs propè altáre sepelíri non ita fácilè permittátur, nisi eos, quos Ecclesiástica dígnitas, aut géneris prærogatíva, aut ómnibus perspecta virtus illustrióres reddíderit, ita tamen, ut suprà soli planítiem sepulcri moles non attolátur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *part.* 2. *cap.* 10.

PEcuniárias super fúnere, exequiisque defunctórum pactiónes fieri non permittant; et si quæ factæ fúerint, írritas declárent Epíscopi; et si opus fúerit, mandatóque minùs parentes Presbyteros nacti fúerint, eos quâ decet severitáte púniant.

SABBATO.

Ex Concílio Mediolanensi quarto, sub S. Cárolo.

An. 1576. *part* 1. *tit.* 14 *et* 17.

CŒmetéria ut muro, vel áliàs, tutè úndique sepiantur, et eórum ingressus béstiis occludátur, curet Epíscopus diligenter. In eórum médio crux fírmiter erecta sit. Cœmetéria Rectóri aut étiam áliis úsui ne sint, res profánas onérave asportántibus, hàcque et illàc per Ecclésiam sácraque loca, quasi per viam públicam transeúntibus.

De ambitione à Clericis fugienda.

DOMINICA XVI. *post Pentecosten.*

Ex sancto Ambrósio, Epíscopo.

Epistolâ 63. *ad Vercell. scriptâ ann.* 396. *in Decr. Gr. dist.* 63. *et lib.* 1. *Offic. cap.* 22.

NEóphytus prohibétur ordinári, ne extollátur supérbiâ. Tamen, si non deest humílitas cómpetens sacerdótio, ubi causa non hæret, vítium non imputátur..... Ergò bonis áctibus et sincéro propósito nitendum ad honórem árbitror Ecclesiásticum, ut neque resupína arrogántia, vel remissa negligéntia sit, neque turpis affectátio et indecóra ambítio. Ad ómnia abundat ánimi directa simplícitas, satìsque seipsa commendat.

FERIA SECUNDA.

Ex Epístola sancti Leónis Papæ, ad Epíscopos Mauritániæ Cæsariensis.

Script. anno 440. *cap.* 4.

SI ad honóres mundi sine suffrágio témporis, sine mérito labóris, indignum est pervenire, et notári ámbitûs solent, quos probitátis documenta non ádjuvant; quàm díligens et

quàm prudens habenda est dispensátio divinórum múnerum et cœléstium dignitátum, ne in áliquo Apostólica et Canónica decréta violentur, et his Ecclésia Dómini regenda credátur, qui (sunt) legitimárum institutiónum néscii, et totíus humilitátis ignári. Tu autem.

FERIA TERTIA.

De Sermóne Synodáli Stéphani, Tornacensis Epíscopi.

Anno 1197. *serm.* 1.

NOn quid fiat, sed quid fíeri débeat, attendámus; generális enim est régula illa, et quæ locum habet in omni Sacerdóte, summo, médio, infimóve, ut (ad régimen) quærátur cogendus, rogátus recédat, invitátus fúgiat; sola illi suffragétur necéssitas se non excusandi. Si áliter factum est, vitiáta est régula, et pérdidit offícium suum. Inter hæc clamat legis austéritas, stat rigor Cánonum intráre volentes arcens.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Coloniensi quinto.

Anno 1536. *part.* 2. *c.* 23.

QUis ignórat Cléricum in médio Ecclésiæ esse tanquàm eum qui ministrat? quarè meminérimus offícii nostri pótiùs quàm dignitátis; neque enim ad dominatiónem vocáti sumus, sed ad opus.

FERIA QUINTA.

Ex libro sancti Bernardi, de Consideratióne, ad Eugénium Papam.

Anno. 1148. *l.* 4. *cap.* 4.

CUræ tibi máximè sit introdúcere tales, quos póstmodùm introduxisse non pœníteat. Itaquè non volentes, neque currentes assúmito, sed cunctantes, sed renuentes: étiam coge illos, et compelle intráre.

FERIA SEXTA.

Ex libro secundo sancti Gregórii, Papæ de Régula pastoráli.

Anno 590. *part.* 2. *cap.* 6.

SIt Rector benè agéntibus per humilitátem sócius, contrà delinquéntium vítia per zelum justítiæ erectus; ut et bonis in nullo se præferat, et cùm pravórum culpa éxigit, potestátem prótinùs sui priorátûs agnoscat: quátenùs et honóre suppresso, æquálem se súbditis benè vivéntibus députet, et erga perversos jura rectitúdinis exercére non formídet.

SABBATO.

Ex Epístola Innocéntii Papæ tértii, ad Epíscopum Calaritánum.

Anno 1206. *Decr. lib.* 1. *tit.* 9. *de Renuntiatione.*

SI humilitátis causâ de cúlmine quæris Pontificáli descéndere, eo ipso humilitátis vidéris erígere malè vérticem, quòd te nimis in resignandi propó

sito éxhibes pertinácem ; quia tunc in te veram humilitátem custódies , cùm et per eam locum sublímem fúgies , et per obediéntiam non dimittes. Facíliùs indulgétur ut mónachus ascendat ad Præsulátum , quàm Præsul ad monachátum descendat.

De Scholis , Seminariis , et Collationibus Ecclesiasticis.

DOMINICA XVII. *post Pentecosten.*

Ex Concílio Aquisgranensi. *Anno* 816. *lib.* 1. *c.* 135.

IN custodiendis et spirituáliter erudiendis adolescéntibus , qui in Congregatióne sibi commissa erudiuntur , talis à Prælátis constituendus est , qui eórum curam summâ gerat indústriâ , eosque ita arctíssimè constringat , quáliter Ecclesiásticis doctrínis imbúti , et armis spirituálibus indúti , et Ecclésiæ utilitátibus decenter parére , et ad gradus Ecclesiásticos possint promovéri.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Cabilonensi tértio. *Anno* 813. *can.* 3.

EPíscopi Scholas constítuant, in quibus sacræ Scriptúræ documenta discantur , et tales ibi eruditantur , quibus méritò dicátur à Dómino : Vos estis sal terræ.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Vasensi tértio. *Anno* 529. *can.* 1.

PResbyteri in Paróchiis constitúti , junióres Lectóres , quantoscumque habúerint , secum in domo recípiant , et eos quómodò boni patres spirituáliter nútriant ; psalmos paráre, divínis lectiónibus insístere , et in lege Dómini erudíre contendant.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Lateranensi tértio. *Anno* 1179. *cap.* 18.

NE paupéribus qui parentum ópibus juvári non possunt , legendi et proficiendi opportúnitas subtrahátur , per unamquamque Ecclésiam Cathedrálem magistro , qui Cléricos ejusdem Ecclésiæ , et Scholáres páuperes dóceat , cómpetens áliquod benefícium assignétur : quo docentis necéssitas sublevétur , et discéntibus via páteat ad doctrínam.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Tridentíno. *Anno* 1546. *sess.* 5. *de Reform. c.* 1.

SAcrosancta Synodus piis summórum Pontíficum et probatórum Conciliórum constitutiónibus inhærens , ne cœlestis sacrórum librórum thesaurus neglectus jáceat , stá-

tuit quòd in Ecclésiis in quibus Præbenda seu áliud quovis nómine nuncupátum stipéndium, pro Lectóribus sacræ Theológiæ deputátum reperitur, Episcopi eos qui Præbendam seu stipéndium hujúsmodi óbtinent, ad ipsíus sacræ Scriptúræ expositiónem et interpretatiónem compellant. De cétero verò Præbenda aut stipéndium hujúsmodi non nisi persónis idóneis, et quæ per seipsos id munus explére possint, conferantur.

FÉRIA SEXTA.

Ex Concílio Aquensi.

Anno 1585. *tit. de Seminar.*

SEminárii institútio quàm útilis sit ac necessária ad Cleri disciplínam in síngulis Ecclésiis propagandam, animarumque salútem procurandam intélligi potest. In Seminário, ubi cómmodè potest, præter cétera quibus et ad pietátis exercitatiónem et ad litterárum doctrínam adolescentûm ánimi erudiuntur stúdium étiam sacrórum rítuum, historiæque omnis Ecclesiásticæ certis diébus et horis instituátur. Episcopus Seminárium vísitet, in eóque visitatiónis múnere adhíbitis étiam, si modò ei vidébitur, áliis doctis et piis viris, tùm de magistrórum et rectórum diligéntia, tùm de progréssibus quos et in vitæ disciplína et in stúdiis Seminárii Clerus fécerit, accuráte ínquirat.

SABBATO.

Ex Concílio Aquileiensi.

Anno 1596. *tit.* 18.

COngregátio cásuum consciéntiæ síngulis ménsibus nunquàm prætermittátur: ad congregatiónem convocentur omnes. Témpore Congregatiónum frugálitas servétur inter omnes, quæ convénient.

De iis qui pœnitentiam tantùm in extremis vitæ postulant.

DOMINICA XVIII. *post Pentecosten.*

Ex Epístola Innocéntii Papæ primi, ad Exupérium Tolosánum Epíscopum.

Script. anno 405. *num.* 1.

QUæsítum est quid de his observári opórteat, qui post baptísmum omni témpore incontinéntiæ voluptátibus dédíti, in extrémo fine vitæ suæ pœniténtiam simul, et reconciliatiónem communiónis exposcunt. De his observátio prior dúrior, posténor interveniente misericórdiâ inclinátior est. Nam consuetúdo prior ténuit, ut concederétur eis pœniténtia, sed commúnio

negarétur. Nam cùm illis tempóribus crebræ persecutiónes essent, duriórem remissiónem fecit témporis condítio : sed postéaquàm Dóminus noster pacem Ecclésiis réddidit, jam terróre depulso, communiónem dari abeúntibus plácuit propter Dómini misericórdiam, quasi Viáticum profectúris. Tribúitur ergò cum pœniténtia extréma Commúnio, ut hómines hujúsmodi vel in suprémis suis pœnitentes, miserente Salvatóre nostro, à perpétuo exítio vindicentur.

FERIA SECUNDA.

Ex Epístola decretáli quarta sancti Cœlestíni Papæ, ad Epíscopos Gálliæ.

Anno 428. *num.* 3.

SAlútem hómini ádimit quisquis mortis témpore sperátam prætériti pœniténtiam denegârit ; et desperávit de cleméntiâ Dei, qui eum ad subveniendum morienti sufficere vel momento posse non crédidit. Vera ergò ad Deum convérsio in *últimis positórum mente* pótiùs est æstimanda, non témpore. Cùm ergò sit Dóminus cordis inspector, quovis témpore non est deneganda pœniténtia postulanti, cùm illi se óbliget júdici, qui occulta ómnia nóverit revelári. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Arausicáno.

Anno 441. *c.* 12 *et* 13.

SUbitò obmutescens, proùt status ejus est, baptizári aut pœniténtiam accípere potest, si voluntátis aut prætéritæ testimónium aliórum verbis habet, aut præsentis in suo nutu. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Carthaginensi quarto.

Anno 398. *c.* 76 *et* 79.

QUi pœniténtiam in infirmitáte petit, si casu, dùm ad eum Sacerdos invitátus venit, oppressus infirmitáte obmutúerit, vel in phrénesim versus fúerit, dent testimónium qui eum audiérunt, et accípiat pœniténtiam. Et si contínuò créditur moriturus, reconciliétur per manûs impositiónem. Si supervíxerit, admoneátur à supradictis téstibus, petitióni suæ satisfactum ; et subdátur statútis pœniténtiæ légibus, quámdiù Sacerdos qui pœniténtiam dedit, probáverit. Pœnitentes qui attentè leges pœniténtiæ exequuntur, si casu in itínere, vel in mari mórtui fúerint, ubi eis subveníri non possit, memória eórum et oratiónibus et oblatiónibus commendétur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Mediolanensi tértio, sub S. Cárolo.

Anno 1573. *cap.* 9.

SI quis morbi vi vel repentíno áliquo casu sensum omnem amíserit, ut nihil planè intélligat, Extrémæ-Unctiónis Sacramentum ei ministrári líceat; si modò, dùm usum ratiónis habéret, pii ánimi significatiónem déderit, ut indè judicári possit eum hoc Sacramentum petitúrum, si adhùc íntegrâ mente esset. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Vasensi primo.

Anno 442. *can.* 2.

PRo his qui, pœniténtiâ acceptâ, in bonæ vitæ cursu satisfactóriâ compunctióne viventes, sine communióne, inopináto nonnunquàm tránsitu, in agris aut itinéribus præveniuntur, oblatiónem recipiendam, et córum fúnera, ac deinceps memóriam Ecclesiástico affectu prosequendam decérnimus. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SABBATO.

Ex Epístola decretáli S. Leónis Papæ, ad Rústicum Narbonensem Epíscopum.

Anno 443. *resp.* 7 *et* 9.

EOrum qui in ægritúdine pœniténtiam accípiunt, et cùm revalúerint, ágere eam nolunt, culpanda est negligéntia, sed non pénitùs deserenda; ut crebris cohortatiónibus incitáti, quod necessáriè expetiérunt, fidéliter exequantur. Nemo enim desperandus est, dùm in hoc córpore constitútus est; quia nonnunquàm quod diffidéntiâ ætátis, differtur, consílio maturióre perfícitur. Tu autem, Dómine, etc.

De Excommunicatione.

DOMINICA XIX.
post Pentecosten.

Ex Régula Canónica S. Chrodogandi, Metensis Episcopi.

Script. an. 757. *can.* 14.

CUi peccáta non impédiunt de Clero, ómnibus diébus Domínicis et Festivitátibus præcláris debet corpus et sánguinem Dómini nostri Jesu Christi accípere; quia Dóminus in Evangélio dicit: Qui mandúcat carnem meam, et bibit sánguinem meum, in me manet, et ego in eo. At si indignè quis sacrosancta mystéria súmpserit, hic judícium sibi mandúcat et bibit. Tu autem, etc.

FERIA SECUNDA.

Ex Epístola * sancti Leónis Papæ, ad Epíscopos Provínciæ Viennensis, et ex Concílio ** Aurelianensi quinto.

* *Anno* 445. *can.* 8.

** *Anno* 589. *can.* 2.

NUlli Christianórum fácilè commúnio denegétur: nec ad indignantis fiat hoc arbítrium Sacerdótis, quod in magni reátûs ultiónem invítus et dolens quodámmodò debet inferre ánimus judicantis... Nullus Sacerdótum quemquam rectæ fídei hóminem pro parvis et lévibus causis à communióne suspendat, præter eas culpas pro quibus antíqui Patres ab Ecclésia arcéri jussérunt committentes. Tu autem, etc.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Parisiensi, áliàs Meldensi.

Anno 846. *can.* 56.

NEmo Epíscopórum quémlibet, sine certa et manifesta peccáti causa, communióne privet Ecclesiásticâ. Anáthema autem sine prælàta Evangélica admonitióne nulli impónat, nisi undè canónica docet auctóritas; quia anáthema æternæ est mortis damnátio, et nónnisi pro mortáli debet impóni crímine, et îlli qui áliter non potúerit córrigi. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1563. *sess.* 25. *de Reform. c.* 3.

QUamvis excommunicatiónis gládius nervus sit Ecclesiásticæ disciplínæ, et ad continendos in offício pópulos valdè salutáris; sóbriè tamen magnâque circumspectióne exercendus est, cùm experiéntia dóceat, si témerè aut lévibus ex rebus incutiátur, magis contemni quàm formidári, et perníciem párere pótiùs quàm salútem.

FERIA QUINTA

Ex Concíliis * Arelatensi primo et ** Carthaginensi tértio.

* *Anno* 317. *can.* 4 *et* 5.

** *Anno* 397. *can.* 35.

DE agitatóribus plácuit eos, quámdiù ágitant, à communióne separári; de theátricis et ipsos plácuit, quámdiù agunt, à communióne separári.... Hujúsmodi persónis conversis vel reversis ad Dóminum grátia vel reconciliátio non negétur. Tu autem, Domine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SEXTA

Ex Concílio Antiochéno.

Anno 341. *can.* 2.

CEnsémus non licére communicáre cum excommunicátis, neque in dómibus convenientes oráre pro iis qui in Eccié-

sia non communicant; neque in alia Ecclésia récipi eos, qui in alia Ecclésia non convéniunt. Si quis autem de Epíscopis aut Presbyteris, vel Diáconis seu quílibet ex Clero, deprehensus fúerit cum excommunicátis communicáre, étiam iste privétur communióne, tanquàm qui régulam confundat Ecclésiæ. Tu autem Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SABBATO.

De Concílio Aquisgranensi ex Gregório Magno.

Anno 816. *can.* 37.

PAstor quisque vel absólvere indiscrétè tímeat, vel ligáre. Is autem qui sub manu Pastóris est, ligári tímeat, vel injustè: nec Pastóris sui judícium témerè reprehendat; ne etsi injustè ligátus est, ex ipsâ túmidæ reprehensiónis supérbiâ culpa quæ non erat, fiat.

De Ecclesiasticorum conversatione cum Láicis et Mulieribus.

DOMINICA XX.

post Pentecosten.

Ex Concílio Parisiensi.

An. 1528. *in decr. mor. c.* 25.

IN conversatióne cum Láicis ita se hábeant Clérici, ut neque ex nímia familiaritáte, aut conversatióne æquáli, reddátur contemptus dignitátis; neque ex nímia austeritáte, fastu aut pompa superbi aut plus æquo eláti judicentur: quæ cùm ómnibus Sacerdótibus sunt indecóra et Clericáli órdini multùm detraháentia, tùm illis præcípuè quibus animárum cura est commissa.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Remensi.

Anno 1583. *tit. de Cler.*

PRohibémus, ne Clérici sacris initiáti aut beneficiáti se suamque ópe-ram Láicis quantumvis nobílibus addícant ad rerum domesticárum dispensatiónem, negotiórum civílium procuratiónem, aut áliud áliquid vile indecorumque órdini suo ministérium. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Avenionensi.

Anno 1594. *c.* 32.

NUllus Clericórum étiam forénsium Láicis Dóminis insérviat, nisi fortè eórum púeros instítuat, idque fáciat cum dignitáte. Sacerdótes ut étiam à críminis suspicióne absint, domos éligant in parte civitátis honestióre et frequentióre. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA.

Ex Epístola Petri Blesensis Archidiáconi, ad Cléricos aulæ régiæ.

Epist. 150. *script. inter annum* 1168 *et* 1180.

SCio quia hi qui in régiæ familiaritátis sacrárium admittuntur, multa fácere possunt et dícere quibus páuperis necéssitas sublevétur, foveátur relígio, fiat æquitas, Ecclésia dilatétur. In his, et consimílibus misericórdiæ opéribus, desideranda plerumquè cum Princípibus conversátio Clericórum. Verúmtamen suà ínterest, ne ministérium vigiláutiæ pastorális evácuent, sed sint in conspectu Regum suæ semper conditiónis mémores. Tu autem, etc.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Carthaginensi tértio.

Anno 397. *can.* 25.

CLérici ad víduas vel vírgines, nisi jussu vel permissu Episcopórum et Presbyterórum, non accédant; et hoc non soli fáciant, sed cum Cléricis, vel cum his cum quibus jússerit Episcopus aut Présbyter. Sed nec ipsi Episcopi aut Presbyteri soli hábeant accessum ad hujúsmodi féminas, nisi aut Clérici præsentes sint, aut graves áliqui Christiáni. Tu autem, etc.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Matisconensi primo.

Anno 581. *can.* 2.

NUllus Episcopus, Présbyter, Diáconus, Cléricus, vel quicumque seculáris, in monastériis Puellárum, nisi probátæ vitæ et ætátis provectæ, præter utilitátem aut quamcumque reparatiónem monastérii, ad quascumque eárum necessitátes, habitáre, aut secrétas collocutiónes habére præsúmant; nec extra salutatórium aut oratórium ultériùs íngredi permittantur.

SABBATO.

Ex Concílio Forojuliensi in Istria.

Anno 791. *can.* 12.

MOnastéria Puellárum, quæ sub disciplína régulæ degunt, obstrúctiùs munítis claustris, nullo páteant, nisi fortè summâ compellente necessitáte, áditu virórum. Sed neque Presbyteri, vel Diácones, vel quílibet de Clero, vel étiam Archimandrítis, quasi visitatiónis vel prædicatiónis causâ, sine permissu Epíscopi civitátis, sibi licéntiam tríbuat ineundi. Quin étiam nec Episcopus absque Sacerdótibus, vel Cléricis suis, ut decet et honestè cónvenit, adíre illùc licéntiùs se exístimet. Tu autem, etc.

De fugienda à Clero avaritia.

DOMINICA XXI.
post Pentecosten.

Ex Concílio * Moguntíno, et ** Capitulári Herardi Turonensis Archiepíscopi.

* *Anno* 813. *c.* 44.
** *Anno* 858. *cap.* 35 *et* 132.

OBlatiónem et pacem in Ecclésia fácere júgiter admoneátur pópulus Christiánus; quia oblátio sibi et suis magnum est remédium animárum, et in ipsa pace vera unanímitas et concórdia demonstrátur... Décimæ et fidéliter à pópulis dentur, et canónicè à Presbyteris dispensentur. (Easdem) nullus Sacerdótum cum lite et júrgio suscípiat, sed prædicatióne magis et admonitióne.

FERIA SECUNDA.

Ex libro secundo sancti Ambrósii Epíscopi, de officiis Ministrórum.

Script. circa an. 391. *c.* 21.

DEcet Dei ministrum esse benignum, justum, non aliéni cúpidum, imò de suo jure pótiùs cedentem áliqua, si fúerit lacessítus, quàm aliéna jura pulsantem, fugitantem lítium, abhorrentem à júrgiis, redimentem concórdiam et tranquillitátis grátiam; síquidèm de suo jure virum bonum áliquid relaxáre, non solùm liberalitátis, sed étiam plerumquè commoditátis est.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Carthaginensi quarto.

Anno 397. *can.* 56. 57. 58 *et* 92.

CLéricus qui adulatiónibus et proditiónibus vacáre (suis rebus) deprehénditur, ab offício degradétur. Cléricus maléDicus, máximè in Sacerdótibus, cogátur ad postulandam véniam; nec unquàm ad officium absque satisfactióne revocétur. Ejus qui frequenter lítigat, et ad causandum fácilis est, testimónium nemo absque grandi exámine recípiat. Seditionários statúimus nunquàm ordinandos Cléricos, sicut nec usurários, et injuriárum suárum ultóres.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Lib. 1. *cap.* 13.

CUm nullus Christiánus thesauros in terra, sed pótiùs secundùm Dómini sententiam in cœlo recóndere débeat; cavendum summóperè Sacerdótibus, ut ab avarítiæ peste quæ est idolórum sérvitus, et cupiditáte quæ radix ómnium malórum est,

suosque sectatóres à regno Christi exclúdunt, se compescant ; quóniam dignè non possunt súbditis prædicáre, ut ab his se abstíneant, cùm ipsi his, quòd valdè dédecens, imò periculósum est, se mancipáverint.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Mediolanensi quarto.

Anno 1576. *part.* 3. *tit. Monitiones.*

NOn séculi vos mercatóres, non mammónæ ministri estis, sed Christi. Nolíte thesaurizáre vobis thesauros in terra, sed bonórum óperum abundántiâ cum caritáte conjunctâ, fácite thesauros in cœlis. Studéte vos lucrári ánimas Deo, et cœleste hórreum augére. Tu autem, etc.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Moguntíno.

Anno 1549. *cap.* 92.

EXecrábilis quorumdam Sacerdótum avarítia *usquè ad Sacramentórum* ipsórum contemptum et injúriam nonnunquàm irrumpit ; dùm sine numeráto prétio conferre Sacramenta detrectant. Tu autem, Dómine, etc.

SABBATO.

Ex Concílio Parisiensi.

Anno 1212. *part.* 1. *cap.* 11.

A Viris Ecclesiásticis monstrum avarítiæ extirpáre volentes, prohibémus ne pro defunctórum annálibus vel triennálibus vel *septennálibus* Missárum faciendis, Láici, vel álii dare áliquid vel legáre cogantur in testamento, ne super his áliqua páctio vel exáctio, vel sub áliqua ália spécie palliáta à Sacerdótibus vel áliis mediatóribus fiat; et ne supérfluâ multitúdine tálium annálium se ónerent Sacerdótes, ad *quæ* explenda *honestè* sufficere non possint, et propter quæ ipsos opórteat habére conductítios Sacerdótes. Tu autem, Dómine, etc.

De Potestate Civili et Ecclesiastica, et obsequio ipsis debito.

DOMINICA XXII.

post Pentecosten.

Ex Capituláribus Herardi, Turonensis Archiepíscopi.

Anno 858. *n.* 39.

DOceantur plebes Epíscopis humíliter ac reverenter in cunctis obedíre, et quòd eórum injúria referátur ad Deum, cujus summâ legatióne funguntur ; et ut Reges vel Príncipes, pro quibus oráre, quibusque propter Deum subdi præcípimur, nullus maledícere vel detráhere præsúmat.

FERIA SECUNDA.

Ex sancto Joanne Chrysóstomo.

Homil. 23. in Epist. ad Rom. antè annum 397.

APóstolus movens ratiónes eas quæ potestátibus ex débito obedíre jubent, ostendit quòd ista imperentur ómnibus, et Sacerdótibus, et Mónachis, non solùm seculáribus: id quod statìm in exórdio declárat, cùm dicit: Omnis ánima potestátibus supereminéntibus súbdita sit; etiamsi Apóstolus sis, si Evangelista, si Prophéta, sive quisquis tandèm fúeris: neque enim pietátem subvertit ista subjéctio. Et non simplíciter dicit, Obédiat; sed, Súbdita sit. Est autem prima constitutiónis hujus justítia, et quæ et fidélibus cogitatiónibus ac méntibus omninò decóra est et honesta; nimírùm quòd à Deo ita ordinátum sit: non enim est potestas nisi à Deo.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Anno 829. *l.* 1. *cap.* 3.

PRincipáliter totíus sanctæ Dei Ecclésiæ corpus in duas exímias persónas, in Sacerdotálem vidélicet et Regálem, sicut à sanctis Pátribus tráditum accépimus, divísum esse nóvimus. De qua Gelásius Románæ sedis venerábilis Epíscopus ad Anastásium Imperatórem ita scribit: Duo sunt, inquit, Imperátor auguste, quibus principáliter mundus hic régitur; auctóritas sacra Pontíficum, et Regális potestas: in quibus tantò grávius pondus est Sacerdótum, quantò étiam pro ipsis Régibus hóminum in divíno redditúri sunt exámine ratiónem.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Parisiensi, áliàs Meldensi.

Anno 846. *can.* 15.

SI quis potestáti régiæ quæ non est, juxtà Apóstolum, nisi à Deo, contumáci ac infláto spíritu contrà auctoritátem et ratiónem, pertináciter contradícere præsúmpserit, et ejus justis ac rationabílibus impériis secundùm Deum et auctoritátem Ecclesiásticam ac jus civíle obtemperáre irrefragabíliter nolúerit, anathematizétur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Cabilonensi secundo.

Anno 813. *can.* 20 *et* 21.

SI inter omnes fidéles pax et concórdia habenda est, multò magis inter Epíscopos et Cómites esse debet, qui post Imperiális (seu Regális) ápicis dignitátem pópulum Dei regunt. Ita enim inter se concordáre de-

bent, ut altérutrum sibi ad Dei servítium peragendum et ministérium suum explendum non solùm non nóceant, quin pótiùs adminículo sint. Comítibus verò et Judícibus hoc summóperè observandum est, ut justè júdicent, et nequáquàm in judício múnera seu persónas accípiant, dicente Dómino: Non accípies persónam nec múnera; quia múnera excæcant óculos sapientûm, et mutant verba justórum. Sed et ministros justos habére debent, ne fortè eórum avarítiâ et rapacitáte pópulus gravétur. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Turonensi tértio.

Anno 813. *can.* 49.

ADmonendi sunt à Sacerdótibus Dómini subditórum, ut circa suos piè et misericórditer agant; nec eos quâlibet injustâ occasióne condemnent, nec vi óppriment, nec illórum substantíolas injustè tollant, nec ipsa débita quæ à súbditis reddenda sunt, ímpiè ac crudéliter exigantur.

SABBATO.

Ex Concílio Arelatensi sexto.

Anno 813. *can.* 17.

NOverint (Epíscopi) sibi curam populórum et páuperum in protegendis iisdem ac defendendis impósitam. Ideòque dùm conspíciunt Júdices ac Potentes páuperum oppressóres exístere, priùs eos Sacerdotáli admonitióne redárguant; et si contémpserint, emendári, eórum insoléntia Regis áuribus intimétur; ut quos Sacerdotális admonítio non flectit ad justítiam, Regális potestas ab improbitáte coérceat.

De Miraculis. De Sanctorum Reliquiis et Imaginibus.

DOMINICA XXIII.
post Pentecosten.

Ex Concílio Carthaginensi quinto.

Anno 398. *can.* 14.

PLácuit ut altária quæ passim per agros et per vias tanquàm memóriæ Mártyrum construuntur, in quibus nullum corpus aut relíquiæ Mártyrum cónditæ probantur, ab Epíscopis qui locis eisdem præsunt, si fieri potest, evertantur. Si autem hoc propter tumultus populáres non sínitur, plebes tamen admoneantur, ne illa loca frequéntent; ut qui rectè sápiunt, nullâ ibi superstitióne devincti teneántur. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Carthaginensi quinto.

Anno 398. *can.* 14.

NUlla memória Mártyrum probabíliter acceptétur, nisi ubì corpus, aut áliquæ certæ relíquiæ sunt, aut orígo alicújus habitatiónis, aut possessiónis vel passiónis fidelíssimâ orígine trádítur. Nam quæ per sómnia et per inánes quasi revelatiónes quorúmlibet hóminum ubicumquè constituuntur altária, omninò reprobentur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Lateranensi quarto.

Anno 1215. *tit.* 62.

INventas de novo (Relíquias) nemo públicè venerári præsúmat, nisi priùs auctoritáte Pontíficis fúerint approbátæ. Prælati verò non permittant illos qui ad Ecclésias causâ veneratiónis accédunt, vanis figmentis aut falsis décipi documentis.

FERIA QUARTA

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1563. *sess.* 25. *decr. de Invoc. SS.*

OMnis superstítio in Sanctórum invocatióne, Reliquiárum veneratióne, et imáginum sacro usu, tollátur, omnis turpis quæstus eliminétur, omnis déniquè lascívia vitétur; ita ut procáci venustáte imágines non pingantur nec ornentur: et Sanctórum celebratióne, ac Reliquiárum visitatióne, hómines ad comessatiónes atque ebriétates non abutantur, quasi festi dies in honórem Sanctórum per luxum ac lascíviam agantur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Tridentíno.

An. 1563. *sess.* 25. *De Reliq. et Invocat. SS.*

STátuit sancta Synodus némini licére ullo in loco, vel Ecclésiâ, étiam quomodólibet exemptâ, ullam insólitam pónere, vel ponendam curáre imáginem, nisi ab Epíscopo approbáta fúerit: nulla étiam admittenda esse nova mirácula, nec novas Relíquias recipiendas, nisi eódem recognoscente et approbante Epíscopo.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Mediolanensi primo.

Anno 1565. *part.* 1. *can.* 7.

CAveant Epíscopi ne quid pingátur aut sculpátur, quod veritáti Scripturárum, traditiónum, aut Ecclesiasticárum historiárum adversétur; ne cujus léctio prohibétur, ejus imágo pópulo proponátur. Históriæ quoque, quibus neque Ecclésia, neque probáti Scriptóres auctoritátem ullam dedérunt, sed solâ vulgi vanâ opinióne com-

mendantur, effingi prohibeantur. Deinde unius cujusque imáginis os, corpus, córporis hábitum et statum, ornátum et locum inspiciendum curent Epíscopi; ut hæc ómnia ad protótypi dignitátem et sanctitátem apta sint et decóra, atque imáginis inspectióne píetas excitétur. Tu autem, etc.

SABBATO.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *part.* 2. *c.* 11.

INdecóre non vestiantur, ornenturve imágines. Quæ verò aut mútilæ, aut fractæ, aut vetustáte consumptæ áliquâ parte fúerint, eæ si fieri possit, reficiantur, sin minùs sacrário recondantur. Tu autem, Dómine, etc.

De Hæreticis.

DOMINICA XXIV.
post Pentecosten.

Ex Constitutiónibus quæ Apostólicæ dicuntur.

Script. seculo IV. lib. 6. *cap.* 18.

IMpios hæréticos non pœnitentes disclúdite et semovéte à fidélibus, et eis Ecclésiam Dei interdícite; ut ómnibus modis ab eis declínent, neque ulla cum eis sit sermónis aut precatiónis communitas. Hi enim sunt adversárii et insidiatóres Ecclésiæ, qui corrumpunt gregem, et fœdant hæreditátem: de quibus Dóminus acerbè et rígidè pronuntiávit esse pseudochristos et falsos magistros, qui in Spíritum grátiæ blasphémi fuérunt, et donum ejus post grátiam contumelióse aspernáti sunt. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Remensi.

Anno 625. *cap.* 4.

SI qui Hærétici adhùc esse suspicantur in Gálliis, à Pastóribus Ecclesiárum perquirantur; et si veráciter fúerint inventi, ad Cathólicam fidem revocentur.

FERIA TERTIA.

Ex Synodo Ebroïcensi.

An. 1576. *tit. de Hæreticis.*

ORent assíduè Pastóres pro Hæréticis, demonstrent se de eórum perditióne ex ánimo dolére, pro eórum conversióne ómnia parátos esse ágere; ut agnoscantur fílii Patris sui qui solem suum oríri facit super bonos et malos.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Laodicéno.

Anno 372. *can.* 7.

QUi ab hærésibus convertuntur, non antè suscipiantur quàm omnes

hæreses anathematízent, et præcípuè illam quâ detinebantur : tunc nostræ doceantur fídei Symbolum, et sic mystériis commúnicent sacrosanctis. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUINTA.

Ex Epístola decretáli sancti Leónis ad Januárium Aquileiensem Epíscopum.

Scripta anno 447. Ep. 14.

PResbyteri, sive Diáconi, vel Subdiáconi, aut cujúslibet órdinis Clérici, qui se correctos vidéri volunt, atque ad Cathólicam fidem quam jamprídèm amíserant, rursùm reverti ámbiunt, priùs erróres suos, et ipsos auctóres errórum damnári à se sine ambiguitáte fateantur; ut sénsibus pravis étiam peremptis nulla spirandi supersit occásio, nec ullum membrum tálium possit societáte violári, cùm per ómnia illis proféssio própria cœperit obviáre; circa quos étiam illam Cánonum constitutiónem præcípimus custodíri, ut in magno hábeant benefício si ademptâ sibi omni spe promotiónis, in quo inveniuntur órdine, stabilitáte perpétuâ máneant. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SEXTA.

Ex Concíliis Aurelianénsibus * primo et ** quarto.

* *Anno* 511. *cap.* 10. ** *Anno* 541. *c.* 8.

SI hæréticí Clérici fidéliter convertuntur, et fidem Cathólicam íntegrè confitentur, vel ita dignam vitam morum et áctuum probitáte custódiunt, offícium quo eos Epíscopus dignos esse censúerit, cùm impósitæ manûs benedictióne suscípiant.... De his qui post Baptismi Sacramentum ad hæresis lapsum descendunt, et agnoscentes reátum ad unitátem fídei Cathólicæ veníre desíderant in Episcopórum potestáte consístat, cùm eos víderint dignam pœniténtiam ágere, quandò vel quáliter communióni prístinæ reformentur. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SABBATO.

Ex Concílio Turonensi. *Anno* 1236. *tit.* 13.

DIspónant Epíscopi in suis Diœcésibus quáliter de novo conversi erudiantur in fide, et cómmodè sustententur, et sicut víderint expedíre; ne sub paupertátis prætextu ad vómitum redíre cogantur. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

De reverentiâ Ecclesiis, aliisque locis sacris debita.

DOMINICA XXV.
post Pentecosten.
Ex Concílio Aquisgranensi sub Cárolo Magno.
Anno 789. *c.* 71. 72.

UNusquisque vestrûm vídeat per suam Paróchiam, ut Ecclésia Dei suum hábeat honórem; simul et altária, secundùm suam dignitátem venerentur; et ut sacrifícia sanctificáta cum magna diligéntia ab eis colligantur qui digni sunt, vel cum honóre serventur; et ut seculária negótia vel vanilóquia in Ecclésiis non agantur. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA SECUNDA.
Ex Concílio Turonensi tértio.
Anno 813. *can.* 38.

SAcerdótes debent fidéles admonére, ut quandò ad Ecclésiam véniunt, sine strépitu ac tumultu eam ingrediantur: in qua étiam quámdiù oratiónis causâ morantur, nequáquàm inánes inter se próferant confabulatiónes. Sed et témpore quo Missárum solémnia celebrántur, non solùm ab otiósis et inutílibus verbis, verùm étiam et à perniciósis cogitatiónibus fúnditùs abstinendum est. Tu autem, Dómine, misére nostrî.

FERIA TERTIA.
Ex Concílio Turonensi secundo.
Anno 567. *can.* 4.

LAici secùs altáre, quo sancta mystéria celebrantur, inter Cléricos tàm ad Vigílias quàm ad Missas stare pénitùs non præsúmant; sed pars illa quæ à cancellis versùs altáre divíditur, choris tantùm psalléntium páteat Clericórum. Ad orandum verò et communicandum, Láicis et féminis, sicut mos est, páteant sancta sanctórum.

FERIA QUARTA.
Ex Concílio Aquileiensi.
Anno 1596. *tit.* 16.

ECclésiam in qua fiunt sacra, et cultus divínus perágitur, externis vacáre impedimentis convenit. Idcircò decérnimus concursatiónes páuperum quorumcumque, étiam miserabílium, qui celebrántibus et oránti-bus in Ecclésia impedimento sunt, ab ómnibus Ecclésiis, cùm sacra fiunt, arcendas esse.

FERIA QUINTA.
Ex Concílio Aquensi.
Anno 1585.
Tit. de Ecclesiis, et de Sacristia.

NE quis ad ornanda Templa peristrómatis aulæisque utátur, quæ obscœnis

obscœnis figúris intexta sint : ne pictas imágines et signa adhíbeat, quæ loci sanctitáti non convéniant. Pállia aliáque sacra índumenta altárium úsui ornatuíve addicta, ad hóminis Ecclesiástici vel láici, quávis dignitáte prædíti, apparátum, aut ad aliárum rerum quæ profánæ sint, usum sive ornamentum, ne adhibeantur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Vaurensi. *Anno* 1368. *c.* 86.

CUm non déceat sacramentália, per quæ spirituálium munditiárum conséquimur puritátem, materiálium sórdium contagiónibus inquinári, síngulí Ecclésiárum Rectóres, in quibus fontes (Baptismáles) sunt fundáti, eos sic claudi clávibus fáciant, et clausos tenéri, quòd nullus ad illos sórdibus patére possit accessus, ne temerária manus ad immundam contrectatiónem exténdere se váleat cómmodè; ut per hujúsmodi observántiam illíus quod ínibi percípitur, crescat reveréntia Sacramenti.

SABBATO.

Ex Statútis Synodálibus Joannis d'Orleans, Archiepíscopi Tolosáni. *Anno* 1531. *tit.* 73.

IN Confrátriis, comessatiónes, choréæ, ludi cessent. Spectácula in Ecclésiis pénitùs fieri inhibémus, prohibentes omnínò, ne imágines, cruces, et réliqua dictárum Confratriárum insígnia remáneant in dómibus laicórum, sed statim referantur in Ecclésiam. Novas Confrátrias institúere prohibémus, sine permissióne nostra.

De Sanctificatione diei Dominicæ, aliarumque Festivitatum.

DOMINICA XXVI. *post Pentecosten.*

Ex Concílio Parisiensi sexto. *Anno* 829. *lib.* 1. *cap.* 50.

SAcerdótes, reges, príncipes, cunctíque fidéles summópere procúrent, ut diéi Domínici débita observátio, nunc usquè magnâ ex parte neglecta, devótiùs exhibeátur. Si Judæi Sábbatum carnáliter custodientes, eo die ab opéribus se ábstinent; quantò magìs Christi grátiâ redemptis cónvenit ut eo die, quo Auctor vitæ resurrexit, eisque spem resurgendi concessit, ab his se abstíneant, et láudibus cœléstibus toto cordis annísu vacáre sátagant. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Rothomagensi.

Circa annum 650. *Concil. Norm. Edit.* 2. *p.* 10. *can.* 14.

ADmonére debent Sacerdótes plebes súbditas sibi, ut pastóres vel aratóres qui in agris assíduè commorantur, vel in sylvis, et ídeò velut more pécudum vivunt, in Domínicis et in áliis festis diébus, saltèm vel ad missam fáciant, vel permittant veníre: nam et hos Christus pretióso suo sánguine redémit. Quòd si negléxerint, pro animábus eórum absque dúbio ratiónem se redditúros sciant.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Matisconensi secundo.

Anno 585. *c.* 1. *Aderat Missus à Magnulfo Tolosan. Episc.*

CUstodíte diem Domínicam quæ nos dénuò péperit, et à peccátis ómnibus liberávit. Nullus vestrûm lítium fomítibus vacet, nullus causárum actiónes exérceat: nemo sibi talem necessitátem exhíbeat, quæ jugum cervícibus juvencórum impónere cogat. Non quia hoc Dóminus noster à nobis éxpetit ut corporáli abstinéntiâ diem Domínicum celebrémus, sed quærit obediéntiam per quam nos, terrénis calcátis áctibus, ad cœlum usquè misericórditer próvehat.

FERIA QUARTA.

Ex Statútis Synodálibus Joannis d'Orleans, Archiepíscopi Tolosáni.

Anno 1531. *tit.* 77.

FEsta quæ sub præcepto Ecclésiæ continebúntur, distríctiùs servári præcípimus. Abominándum síquidèm et ímpium est, si illis diébus, qui Deo et Sanctis dedicáti sunt, magis peccátur. Itaque monémus omnes súbditos nostros, illis diébus seipsos ferventiùs ad oratiónem, et Dei servítium excitáre, in Ecclésia convenire cum multa reveréntia, sacro adesse, et conciónibus verbi divíni, totosque illos dies divíno mancipáre servítio.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Arelatensi sexto.

Anno 813. *can.* 16.

PResbyteri pópulo sibi commisso prædicáre non négligant, ne Domínicis diébus pública mercáta, neque causatiónes, disceptationesque exerceántur, et pénitùs à ruráli et servíli ópere cessétur, his solúmmodò peractis quæ ad Dei cultum et servítium pertinére noscuntur. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Toletáno tértio.

Anno 589. *can.* 23.

EXterminanda omnínò est irreligiósa consuetúdo quam vulgus per Sanctórum Solemnitátes ágere consuévit ; ut pópuli qui debent divína Offícia atténdere , saltatiónibus et túrpibus invígilent cánticis , non solùm sibi nocentes , sed et religiosórum officiis obstrepentes. Hoc étenim ut depellátur , Sacerdótum et Júdicum à Concílio sancto curæ committátur.

SABBATO.

Ex Concílio Moguntíno.

Anno 1549. *can.* 61.

QUò Dei glória in observatióne divíni cultûs magis illustrétur , et fidélium devótio minùs impediátur ; diébus Domínicis et Festivitátibus , tripúdia , saltatiónes , quas damnat Concílium Toletánum (tértium ,) et profána spectácula , non (sunt) permittenda : simul étiam lúdicra quædam à pietáte aliéna , et theátris quàm templis aptióra , in Ecclésia non admittenda.

DOMINICA XXVII. post Pentecosten.

Ex Concílio Senonensi.

Anno 1460. *art.* 4. *cap.* 1.

DIes Dómino sanctificáti nullis servílibus opéribus profanentur , nec vanitátibus aut voluptátibus occupentur ; sed divínis vacando Offíciis , expositióni et auditióni divinórum eloquiórum , laudes , vota et sacrifícia Dómino offerantur , et ad hæc ómnia pópuli sæpiùs moneantur.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Pontigonensi.

Anno 876. *can.* 7.

SEculáres et fidéles Láici diébus festis , qui in civitátibus sunt , ad públicas statiónes occurrant ; et qui in villis et possessiónibus sunt , ad públicum Officium in plebem festínent : et nullus latibulósa Missárum in suis dómibus Offícia celebráre præsúmat sine sui rationábili licéntia Epíscopi.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Rothomagensi.

Anno 1581. *tit. de Curat. et Paræc. Offic. n.* 22 *et* 33.

SI quæ sint Missæ quæ ex tenóre fundatiónis dici débeant die Domínico in Ecclésia Parochiáli *aut ex devotióne, non dicantur*, nisi antè aut post Missam Parochiálem , aut saltèm post Communiónem factam. Prohibémus quoque in Ecclésiis quæ simul Collegiátæ sunt et Paræciáles , eâdem horâ cantári Missas Canonicórum , et Paræcianórum. Tu autem , Dómine , etc.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *part.* 3. *cap.* 7.

QUo témpore Domínicis, festisque áliis diébus, divína offícia recitantur, sacra Missárum solémnia cantu celebrantur, concionesque aut in Cathedráli, aut Parochiáli Ecclésia públicè habentur, eo témpore nullæ in confraternitátibus ceremóniæ, nulla sacra peragantur. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Constantinopolitáno tértio.

Anno 692. *can.* 19.

OMnibus quidèm diébus, sed præcípuè Domínicis, oportet eos qui præsunt Ecclésiis, omnem Clerum et pópulum docére pietátis et rectæ religiónis elóquia, ex divína Scriptúra colligentes intelligéntias et judícia veritátis, et non transgredientes jam pósitos términos, secundùm Patrum divinórum traditiónem. Hic enim ordo est: nec áliter, si controvérsiæ áliquæ ad Scriptúram pertinentes tractantur, cuípiam licet interpretári, quàm quómodò Ecclésiæ luminária et Doctóres suis scriptis exposuérunt. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Aurelianensi.

Antè seculum XI. apud Yvonem Carnotensem, Decret. part. 2. *c.* 120.

DIébus Domínicis vel Festis post sermónem Missárum intrà solémnia hábitum plebem Sacerdos admóneat, ut juxtà Apostólicam institutiónem in commúni pro diversis necessitátibus preces fundant ad Dóminum pro Rege, et Epíscopis, et Rectóribus Ecclesiárum, pro pace, pro peste et pro infírmis qui in ipsa Paróchia lecto decumbunt, pro nuper defunctis. Sacerdos verò oratiónes ad hæc pertinentes solémniter expleat, et post hæc sacra celebrétur oblátio.

SABBATO.

Ex Concílio Aurelianensi quinto.

Anno 549. *can.* 20.

ID miseratiónis intúitu æquum dúximus custodíri, ut qui pro quibuscumque culpis in carcéribus deputantur, cum céteris egéntibus ab Archidiácono seu à Præpósito Ecclésiæ síngulis diébus Domínicis requirantur; ut necéssitas vinctórum secundùm præceptum divínum misericórditer sublevétur, atque à Pontífice institútâ fidéli et diligenti persónâ quæ necessária eis provídeat, cómpetens victus de domo Ecclésiæ tribuátur,

De operibus caritatis et misericordiæ erga proximum, et domos hospitales pauperum et infirmorum.

DOMINICA XXVIII. *post Pentecosten.*

Ex Concílio Biturícensi. *Anno* 1584. *tit.* 43.

PRæcípuum Christiáni officium post cultum divínum est adimplére ea quæ ad secundam legis tábulam pértinent : cujus summa est caritátem et dilectiónem in próximos observáre, et totis víribus amplecti, páuperes præsertim. Idcircò sanctíssima mater Ecclésia piè instítuit Xenodóchia etália vários géneris loca sub hospitálium nómine, nonnullis étiam assignátis redítibus : quorum cura præcípuè ad Epíscopos pértinet tanquàm dispensatóres, non tantùm verbi Dei, sed étiam eleemosynárum Ecclésiæ.

FERIAE SCUNDA.

Ex Concílio Aquisgranensi. *Anno* 816. *c.* 116.

REs Ecclésiæ vota sunt fidélium, prétia peccatórum, et patrimónia páuperum. Fidéles namque fídei ardóre succensi, suis própriis facultátibus sanctam locúpletem fecérunt Ecclésiam ; ut his et mílites Christi alerentur, et Ecclésiæ exornarentur, páuperes recrearentur, et captívi redimerentur. Quapropter vigilanti ac solerti curâ providendum est his qui ejus facultátes administrant, ne eas in suos solúmmodò usus convertant, sed magìs, juxtà possibilitátem rerum, Christo famulántium, imò eórum in quibus Christus páscitur et véscitur, curam gérere non négligant.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Cabilonensi secundo. *Anno* 813. *can.* 6 *et* 8.

IMputátur quibusdam frátribus, quòd avarítiæ causâ homínibus, persuádeant ut abrenuntiantes sæculo, res suas Ecclésiæ cónferant ; quod pénitùs ab ómnium méntibus eradicandum est. Animárum quippè salútem inquírere Sacerdos, non lucra terréna debet. Ecclésia verò sancta non solùm fidéles spoliáre non debet, quin pótiùs inópibus opem ferre ; ut necessitátem patientes, à sancta Ecclésia ut putà à pia matre et ómnium gubernatríce subsídium accípiant.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Moguntíno. *Anno* 1549. *can.* 72.

CUm Apóstolus victu cadeóque ipsâ vitâ indígnos júdicet hómines

otiósos, qui panem non labóre suo partum cum gravámine aliórum edunt; quantò gravióri indignatióni divínæ eos subjacére putandum est, qui census Ecclésiæ, sanctórum Mártyrum patrimónia, et donária piæ plebis, ad divíni ministérii sustentatiónem collàta otiósè absúmunt, pro iis débita ipsis Ecclésiis obséquia repéndere non curantes. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Mediolanensi primo, sub S. Cárolo.

Anno 1565. *part.* 2. *c.* 62.

QUi benefícia óbtinent, memínerint ea bona non esse sibi crédita ad luxum, neque ad augendos consanguíneos; sed ad vitam honestè, ut pietátis Christiánæ Magistrum decet, traducendam. Ex eo verò quod supérerit, si necessária paupéribus alimenta denegáverint, intélligant se, quos non páverint, occidisse.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Toletáno quarto.

Anno 633. *cap.* 38.

QUicumque fidélium de facultátibus suis Ecclésiæ áliquid devotióne própriâ contulérunt, si fortè ipsi aut fílii eórum redacti fúerint ad inópiam, ab eádem Ecclésia suffrágium vitæ pro témporis usu percípiant.

SABBATO.

Ex Concílio Aurelianensi quinto.

Anno 549. *can.* 13.

NE cui líceat res vel facultátes Ecclésiis aut Monastériis aut Xenodóchiis pro quacumque eleemósyna cum justítia delegátas retentáre, alienáre, atque subtráhere. Quod quisquis fécerit, tanquàm necátor páuperum (habeátur) antiquórum Cánonum sententiis constrictus. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

CANONES PROPRII
PRO QUIBUSDAM FESTIS.

Die viii. Septembris.
IN FESTO
NATIVITATIS B. MARIÆ VIRGINIS.

Ex Concílio Tridentíno. *An.* 1547. *sess.* 24 *de Justific. can.* 23.

SI quis hóminem semèl justificátum díxerit posse in tota vita peccáta ómnia, étiam veniália, vitáre, nisi ex speciáli Dei privilégio, quemádmodùm de beáta Vírgine tenet Ecclésia; anáthema sit. Tu autem, Dómine, etc.

Die xiv. Septembris.
IN EXALTATIONE S. CRUCIS.

Ex Concílo Nicæno secundo œcuménico. *Anno* 787. *in Definitione.*

SAnctórum nostrórum et divinórum Patrum doctrínæ insistentes, et Cathólicæ Ecclésiæ in qua sanctus Spíritus inhábitat, traditiónem observantes; definímus, cum omni diligéntia et cura venerandas sanctas imágines, ad modum et formam venerandæ et vivificantis Crucis, in templis sanctis Dei collocandas, habendasque tum in sacris vasis et véstibus, tum in pariétibus et tábulis, in ædibus privátis, in viis públicis.

DOMINICA quæ antecédit. *Quatuor Tempora* Septembris.

Ex Concílio Aquensi. *Anno* 1585. *tit. de Sacramento Ordinis.*

DOmínico illo die qui quátuor stata jejúnii Témpora, quibus Ordinis Sacramentum ministrátur, próximè antecédit, Párochi non solùm illud solemne jejúnium hujus rei causâ institútum denúntient, verùm étiam in sua unusquisque eórum Parochiáli Ecclésia pópulum éxcitet ut illis ipsis statis jejúnii diébus frequens in oratióne purè sanctèque versétur; ut

tum Epíscopus in eórum delectu quibus Ordines cónferet, *Spíritûs* sancti lúmine *illustrétur*; tum illi quibus *conferuntur*, in vitæ sanctitáte, doctrína, religiosisque virtútibus proficiant. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA
Quatuor Temporum
Septembris.

Ex Concílio Moguntíno.
Anno 813. *can.* 34 *et* 35.

QUátuor Témpora anni ab ómnibus cum jejúnio observentur: jejunétur usquè ad horam nonam, et à carne ab ómnibus abstineátur. Quod si quis indictum jejúnium superbiendo contémpserit, et observáre cum céteris Christiánis noluérit, in Gangrensi Concílio præcípitur ut anathematizétur, nisi emendáre se stúdeat. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SEXTA
Quatuor Temporum
Septembris.

Ex Statútis Synodálibus Eustáchii de Belláio, Parisiensis Epíscopi.

Anno 1557. *can.* 14.

JUbémus ómnibus Cléricis qui ad sacros Ordines aspírant, diligentíssimè sacrosanctum Dei Evangélium, et álios líbros qui in Ecclésia nostræ Diœcésis leguntur, assíduè *vídeant, et intellígere nitantur*; ut nobis ac his qui exámini nostro præficiuntur, idónei, capáces et docti inveníri possint. Alióquin ubi comperiémus eos desidiósos et negligentes in his observandis, ab ipsórum Ordinum susceptióne repellendos vólumus. Tu autem, Dómine, etc.

SABBATO
Quatuor Temporum
Septembris

Ex Statútis Synódicis Eustáchii de Belláio, Parisiensis Epíscopi.

Anno 1557. *can.* 14.

QUia nonnulli, indocti omninò, ac suæ infirmitátis cónscii curant se promovendos Romæ, aut áliis in locis extra suam Diœcésim, absque ullo título, exámen assuétum reformidantes, aut à nonnullis qui se dicunt Epíscopos, promoventur; sicque promóti ad Diœcésim nostram revertantur: vólumus hujúsmodi promótos, à sacrórum Ordinum executióne arcendos esse, donec de dicti Episcopi potestáte, *eórum doctrínâ, vitâ et* móribus, et título constíterit. Tu autem, Dómine, etc.

Die xxix. Septembris.

IN FESTO
S. MICHAELIS ARCHANGELI, ET OMNIUM ANGELORUM.

Ex Concílio Ephesíno. *Anno* 441. *part.* 1. *c.* 5. *n.* 8.

SAnctórum Angelórum eminéntia in hoc pósita est, et quòd à carne sint immúnes, et quòd morte sint superióres. Angeli nomen ministérium dénotat, munusque doméstícum subíndicat: mittuntur namque in ministérium propter eos qui hæreditátem salútis consecutúri sunt.

Die i. Novembris.

IN FESTO OMNIUM SANCTORUM.

Ex Concílio Tridentíno. *Anno* 1563. *sess.* 25. *Decret. de invocatione Sanctorum.*

MAndat sancta Synodus ómnibus Epíscopis et céteris docendi munus curamque sustinéntibus, ut juxtà Cathólicæ et Apostólicæ Ecclésiæ usum, à primævis Christiánæ Religiónis tempóribus receptum, sanctorumque Patrum consensiónem, et sacrórum Concíliórum decréta, imprímis de Sanctórum intercessióne, invocatióne, Reliquiárum honóre, et legítimo imáginum usu, fidéles dilígenter ínstruant; docentes eos (Sanctos) unâ cum Christo regnantes, oratiónes suas pro homínibus Deo offerre, bonum atque útile esse supplicíter eos invocáre, et ob beneficia impetranda à Deo per Fílium ejus Jesum Christum Dóminum nostrum, qui solus noster Redemptor et Salvátor est, ad eórum oratiónes, opem auxiliumque confúgere.

Die viii. Novembris.

OCTAVA Omnium Sanctorum, et eorum dem Reliquiárum *Veneratio.*

Ex Concílio Moguntíno. *Anno* 1549. *c.* 43 *et* 44.

RElíquias Sanctórum velut divínæ grátiæ olim receptácula, et veríssima Christi membra, et pura Spíritûs sancti domicília, monémus in Ecclésiis, vel ob id proponendas et religiósâ piétáte venerandas; ut per eas fidéles

commóniti, discant virtútem et fidem Sanctórum imitári. Peregrinatiónes étiam ad certas Sanctórum Relíquias vel ob id Christiáno pópulo censémus permittendas, ut hómines ad imitandam Sanctórum pietátem et constántiam vehementióre affectu incitentur, et ut majóri devotióne se méritis Sanctórum sociári et précibus eórum adjuvári póstulent; dúmmodò sédulò cáveant pastóres ne concursus superstitiósi fiant.

Die xxix. Novembris.

IN FESTO SANCTI SATURNINI,

TOLOSANORUM APOSTOLI ET MARTYRIS.

Ex antíquis Constitutiónibus Ecclesiárum Orientálium.

Tom. 2. *Conc. Labb. p.* 35o. *c.* 62.

SAnctórum Mártyrum qui bonum certámen pro Christo, ejusque orthodoxa fide certârunt, ossa deponantur in Ecclésiis et monastériis; ut emánent ex iis sanitátes, et utilitátes ægrótis, infirmis, paralyticis, et indigéntibus áliis. Eórum fiat quotannis commemorátio ab universa Christiána plebe: nec reputentur ut réliqui mórtui, sed máximus deferátur illis honor; quóniam amíci Dei, et Ecclésiæ diadéma et coróna: suo quippè pretióso sánguine cornu Christiánæ Religiónis extulérunt præ cunctis géntibus et pópulis. Tu autem, etc.

IN PRAECIPUA SOLEMNITATE

SANCTORUM PATRONORUM,

Ubi deest proprius Canon.

Ex Concílio Mediolanensi tértio, sub S. Cárolo.

Anno 1573. *tit.* 1.

QUò religiósiùs íncolæ, uniuscujusque Paróchiæ festum diem colant illíus Sancti Sanctæve cujus patrocínio Parochiális Ecclésia dicáta est, cohortatiónibus agat Párochus, ut ánimo piè répetant religiósas ejus sanctárum virtútum exercitatiónes, quarum méritis in cœlum ille vocátus, cùm sempiternâ glóriâ perfruátur, pro caritáte quâ abundat, eórum quorum salútis patrocínium suscépit, preces Deo offert. Die sancti qui Paróchiæ patrónus est et custos, quò ad illíus

imitatiónem magis fidéles inflammentur, id Párochus præstet, cùm frequéntior in Ecclésia pópulus adest, ut ipse aut álius in suggestu res ejus sanctè admirabiliterque gestas, morum disciplínam, pietátis stúdia ac virtútes pronúntiet. Tu autem, etc.

IN DEDICATIONE ET ANNIVERSARIO DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Anno 829. *lib.* 1. *cap.* 11.

QUia Pontífices Basílicas Deo dédicant, ut omnes qui illùc deprecatúri véniunt, de quacumque tribulatióne ad eum clamáverint, consolatiónis ejus benefícia consequantur; oportet ut, remóto negligéntiæ torpóre, hujúsmodi loca ad Deum exorandum, sibíque propítium faciendum, frequenter ac devótè ádeant (Christiáni;) dignosque se aspéctibus Angelórum, quorum conventus minimè ibi adesse dubitantur, exhíbeant. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

OCTAVA *DEDIC. ET ANNIVERS. DEDIC. ECCLESIÆ.*

Ex Conc. Coloniensi primo.

Anno 1536. *part.* 9. *c.* 13.

SIgnat Templi Dedicátio tàm fidélis ánimæ quàm Ecclésiæ cum Christo desponsatiónem. Ipsa enim Ecclésia Cathólica, ex multis vivis lapídibus adunáta, verum Dei templum est. Quòd si Dei templum sumus, altáre intùs habémus. In hoc altári fit sacrifícium laudis. Hinc preces ad cœlum ascendunt: ad cor enim réspicit Deus. Quamobrem, nisi ómnia quæ in hujuscémodi consecratióne extériùs aguntur, in nobis spirituáliter impleantur, parùm hinc fructûs nobis accésserit.

IN FESTIS B. MARIÆ VIRGINIS,

Quæ non habent in Breviario Canonem proprium.

Ex Concílio Constantinopolitáno secundo, œcuménico.

Anno 553. *Coll.* 8. *can.* 6.

SI quis sanctam gloriósam semperque Vírginem Maríam, non próprièque et verè Dei genitrícem confitétur, eò quòd ipse qui antè sécula ex Patre natus est Deus verbum, in últimis diébus ex ipsa incarnátus et natus est: talis anáthema sit.

IN FESTIS SANCTORUM
RITU SOLEMNI CELEBRATIS,
Quæ non habent in Breviario Canonem proprium.

Ex Concílio Tridentíno. *Anno* 1563. *sess.* 25. *De invocatione Sanctorum.*

(OMnes docendi munus sustinentes,) fidéles diligenter ínstruant, illos, qui negant, Sanctos, ætérnâ felicitáte in cœlo fruentes, invocandos esse; aut qui ásserunt, vel illos pro homínibus non oráre; vel eórum, ut pro nobis étiam síngulis orent, invocatiónem esse idololátriam; vel pugnáre cum verbo Dei, adversaríque honóri uníus mediatóris Dei et hóminum Jesu Christi; ímpiè sentíre. Tu autem, etc.

LECTIONES

È NOVO TESTAMENTO

ANTÈ COMPLETORIUM DICENDÆ.

PARS AUTUMNALIS.

FERIA QUARTA.

Hebdomadæ XI. post Pentecosten.

De Epístola secunda ad Timótheum.

Cap. 2.

JUvenília desidéria fuge: sectáre verò justítiam, fidem, caritátem, et pacem cum iis qui ínvocant Dóminum de corde puro. Stultas autem, et sine disciplína quæstiónes devíta, sciens quia géneránt lites. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUINTA.

De Epístola secunda ad Timótheum.

Cap. 2.

SErvum Dómini non oportet litigáre, sed mansuétum esse ad omnes, docíbilem, patiéntem; cum modéstia corripientem eos, qui resistunt *veritáti*, *nequandò* Deus det illis pœniténtiam ad cognoscendam veritátem, et resipiscant à diáboli láqueis, à quo captívi tenentur ad ipsíus voluntátem.

FERIA SEXTA.

De Epístola secunda ad Timótheum.

Cap. 3.

HOc autem scito, quòd in novíssimis diébus instábunt témpora periculósa: erunt hómines seipsos amantes, cúpidi, eláti, superbi, blasphémi, paréntibus non obedientes, ingráti, scelesti, sine affectióne, sine pace, criminatóres, incontinentes, immítes, sine benignitáte, proditóres, protervi, túmidi, et voluptátum amatóres magis quàm Dei; habentes spéciem quidèm pietátis, virtútem autem ejus abnegantes. Et hos devíta.

SABBATO.

De Epístola secunda ad Timótheum.

Cap. 3.

TU autem assecútus es meam doctrínam, institutiónem, propósitum, fidem, longanimitátem, dilectiónem, patiéntiam, persecutiónes, passiónes;... quales persecutiónes sustínui, et

ex ómnibus erípuit me Dóminus. Et omnes, qui piè volunt vívere in Christo Jesu, persecutiónem patiéntur.

DOMINICA XII.
post Pentecosten.

De Epístola secunda ad Timótheum.
Cap. 3.

MAli hómines, et seductóres proficient in pejus, errantes, et in errórem mittentes. Tu verò pérmane in iis, quæ didicísti, et crédita sunt tibi; sciens à quo didíceris et, quia ab infántia sacras lítteras nosti, quæ te possunt instrúere ad salútem, per fidem, quæ est in Christo Jesu. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA SECUNDA.

De Epístola secunda ad Timótheum.
Cap. 4.

PRædica verbum, insta opportúnè, importúnè; árgue, óbsecra, increpa in omni patiéntiâ et doctrína. Erit enim tempus, cùm sanam doctrínam non sustinébunt, sed ad sua desidéria coacervábunt sibi magistros, prurientes áuribus; et à veritáte quidem audítum avertent, ad fábulas autem convertentur. Tu verò vígila, in ómnibus labóra, opus fac Evangelistæ, ministérium tuum ímple. Sóbrius esto. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA TERTIA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli, ad Titum.
Cap. 1.

PAulus servus Dei, Apóstolus autem Jesu Christi: ... Tito dilecto fílio secundùm commúnem fidem, grátia et pax à Deo Patre, et Christo Jesu Salvatóre nostro. Hujus rei grátiâ relíqui te Cretæ, ut ea, quæ desunt córrigas, et constítuas per civitátes presbyteros, sicut et ego dispósui tibi.

FERIA QUARTA.

De Epístola ad Titum.
Cap. 1.

OPortet Episcopum sine crímine esse sicut Dei dispensatórem: non superbum, non iracundum, non vinolentum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum; sed hospitálem, benignum, sóbrium, justum, sanctum, continentem, amplectentem eum, qui secundùm doctrínam est, fidélem sermónem; ut potens sit exhortári in doctrína sana, et eos qui contradícunt, argúere.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Titum.
Cap. 1.

SUnt multi étiam inobedientes, vaníloqui, et seductóres, ... quos oportet redárgui; qui universas domos subvertunt, docentes quæ non oportet, turpis lucri grátiâ...

Confitentur se nosse Deum, factis autem negant; cùm sint abominàti, et incredíbiles, et ad omne opus bonum réprobi.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Titum.

Cap. 2.

TU lóquere quæ decent sanam doctrínam: senes, ut sóbrii sint, pudíci, prudentes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia: anus simíliter in hábitu sancto, non criminatríces, non multo vino servientes, benè docentes; ut prudéntiam dóceant adolescéntulas, ut viros suos ament, fílios suos díligant, prudentes, castas, sóbrias, domûs curam habentes, benignas, súbditas viris suis, ut non blasphemétur verbum Dei. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SABBATO.

De Epístola ad Titum.

Cap. 2.

JUvenes simíliter hortáre ut sóbrii sint. In ómnibus teipsum præbe exemplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum, irreprehensíbile; ut is, qui ex adverso est, vereátur, nihil habens malum dícere de nobis. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

DOMINICA XIII.

post Pentecosten.

De Epístola ad Titum.

Cap. 3.

ADmone illos princípibus, et potestátibus súbditos esse, dicto obedíre, ad omne opus bonum parátos esse, néminem blasphemáre, non litigiósos esse, sed modestos, omnem ostendentes mansuetúdinem ad omnes hómines.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Titum.

Cap. 3.

FIdélis sermo est, et de his volo te confirmáre; ut curent bonis opéribus præesse qui credunt Deo. Hæc sunt bona, et utília homínibus. Stultas autem quæstiónes, et genealógias, et contentiónes, et pugnas legis devíta; sunt enim inútiles et vanæ.

FERIA TERTIA.

De Epístola ad Titum.

Cap. 3.

HAEréticum hóminem, post unam, et secundam correptiónem devíta; sciens quia subversus est, qui ejúsmodi est, et delinquit, cùm sit próprio judício condemnátus... Discant autem et nostri bonis opéribus præesse ad usus necessários, ut non sint infructuósi. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli, ad Philemónem.

PAulus vinctus Christi Jesu, et Timótheus frater: Philémoni dilecto, et adjutóri nostro, ... et Ecclésiæ, quæ in domo tua est: Grátia vobis, et pax à Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo, semper memóriam tuî fáciens in oratiónibus meis, áudiens caritátem tuam, et fidem quam habes in Dómino Jesu, et in omnes Sanctos.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Philémonem.

GAudium magnum hábui, et consolatiónem in caritáte tua, quia víscera Sanctórum requievérunt per te, frater. Propter quod multam fidúciam habens in Christo Jesu imperandi tibi quod ad rem pértinet, propter caritátem magis óbsecro, cùm sis talis, ut Paulus senex, nunc autem et vinctus Jesu Christi.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Philémonem.

OBsecro te pro meo fílio, quem génui in vínculis, Onésimo, qui tibi aliquandò inútilis fuit, nunc autem et mihi et tibi útilis, quem remísi tibi. Tu autem illum, ut mea víscera, súscipe, ... jam non ut servum, sed pro servo caríssimum fratrem, máximè mihi: quantò autem magis tibi, et in carne, et in Dómino?

SABBATO.

De Epístola ad Philémonem.

SI ergò habes me sócium, súscipe illum sicut me: si autem áliquid nócuit tibi, aut debet, hoc mihi ímputa. Ego Paulus scripsi meâ manu: ego reddam, ut non dicam tibi quòd et teipsum mihi debes. Ita, frater. Ego te fruar in Dómino: réfice víscera mea in Dómino. Confídens in obediéntia tua scripsi tibi; sciens quóniam et super id quod dico fácies.

DOMINICA XIV.

post Pentecosten.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli, ad Hebræos.

Cap. 1.

MUltifáriàm, multisque modis olìm Deus loquens pátribus in Prophétis, novíssimè diébus istis locútus est nobis in Fílio, quem constítuit hærédem universórum, per quem fecit et sécula. Qui cùm sit splendor glóriæ, et figúra substántiæ ejus, ... sedet ad déxteram majestátis in excelsis; tantò mélior Angelis effectus, quantò differéntius præ illis nomen hæreditávit.

FERIA SECUNDA.
De Epístola ad Hebræos.
Cap. 1.

AD Angelos quidèm dicit : Qui facit Angelos suos spíritus , et ministros suos flammam ignis. Ad Fílium autem : Thronus tuus , Deus , in séculum séculi... Ad quem autem Angelórum dixit aliquandò : Sede à dextris meis , quoadusquè ponam inimícos tuos scabéllum pedum tuórum ? Nonne omnes sunt administratórii spíritus , in ministérium missi propter eos , qui hæreditátem cápient salútis ?

FERIA TERTIA.
De Epístola ad Hebræos.
Cap. 3.

FRatres sancti , vocatiónis cœléstis partícipes , consideráte Apóstolum et Pontíficem confessiónis nostræ Jesum , qui fidélis est ei , qui fecit illum , sicut et Móyses in omni domo ejus. Amplióris enim glóriæ iste præ Móyse dignus est hábitus , quantò ampliórem honórem habet domûs , qui fabricávit illam.

FERIA QUARTA.
De Epístola ad Hebræos.
Cap. 3.

VIdéte , fratres , ne fortè sit in áliquo vestrûm cor malum incredulitátis , discedendi à Deo vivo ; sed adhortámini vosmetipsos per síngulos dies , donec Hódiè cognominátur , ut non obdurétur quis ex vobis fallácià peccáti. Partícipes enim Christi effécti sumus ; si tamen inítium substántiæ ejus usquè ad finem firmum retineámus. Tu autem , etc.

FERIA QUINTA.
De Epístola ad Hebræos.
Cap. 4.

VIvus est sermo Dei et éfficax , et penetrabílior omni gládio ancípiti ; ac pertíngens usquè ad divisiónem ánimæ et spirítûs , compágum quoque ac medullárum , et discrétor cogitatiónum et intentiónum cordis. Et non est ulla creatúra invisíbilis in conspectu ejus : ómnia autem nuda , et aperta sunt óculis ejus , ad quem nobis sermo. Tu autem , Dómine , etc.

FERIA SEXTA.
De Epístola ad Hebræos.
Cap. 6.

IMpossíbile est eos , qui semèl sunt illuminàti , gustavérunt étiam donum cœléste , et partícipes facti sunt Spirítûs sancti , gustavérunt nihilóminùs bonum Dei verbum , virtutesque séculi ventúri , et prolapsi sunt , rursùs renovári ad pœniténtiam , rursùm crucifigentes sibimetipsis Fílium Dei , et osténtui habéntes. Tu autem , Dómine , etc.

SABBATO.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 6.

TErra sæpè venientem super se bibens imbrem, et génerans herbam opportúnam illis à quibus cólitur, áccipit benedictiónem à Deo. Próferens autem spinas ac tríbulos, réproba est, et maledicto próxima; cujus consummátio in combustiónem. Confídimus autem de vobis dilectíssimi, melióra et vicinióra salúti.

DOMINICA XV.

post Pentecosten.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 6.

NOn injustus Deus, ut obliviscátur óperis vestri, et dilectiónis quam ostendistis in nómine ipsíus, qui ministrastis sanctis, et ministrátis. Cúpimus autem unumquemque vestrûm eamdem ostentáre sollicitúdinem ad expletiónem spei usquè in finem; ut non segnes efficiámini, verùm imitatóres eórum, qui fide et patiéntiâ hæreditábunt promissiónes.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 10.

COnsiderémus ínvicèm in provocatiónem caritátis, et bonórum óperum; ... et tantò magis, quantò vidéritis appropinquantem diem. Voluntáriè enim peccántibus nobis post acceptam notítiam veritátis, jam non relínquitur pro peccátis hóstia, terríbilis autem quædam expectátio judícii, et ignis æmulátio quæ consumptúra est adversários.

FERIA TERTIA.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 10.

IRritam quis fáciens legem Móysi, sine ulla miseratióne, duóbus vel tribus téstibus móritur: quantò magis putátis deterióra meréri supplícia qui Fílium Dei conculcáverit, et sánguinem testamenti pollútum dúxerit, in quo sanctificátus est, et Spirítui grátiæ contuméliam fécerit? Scimus enim qui dixit: Mihi vindicta, et ego retríbuam..... Horrendum est incídere in manus Dei viventis.

FERIA QUARTA.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 12.

REmissas manus, et solúta génua erígite, et gressus rectos fácite pédibus vestris; ut non cláudicans quis erret, magis autem sanétur. Pacem sequímini cum ómnibus, et sanctimóniam, sine qua nemo vidébit Deum; contemplantes ne quis desit grátiæ Dei, ne qua radix amaritúdinis sursùm gérminans impédiat, et per illam inquinentur multi.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 13.

CAritas fraternitátis máneat in vobis. Et hospitalitátem nolíte oblivísci ; per hanc enim latuérunt quidam , Angelis hospítio receptis. Mementóte vinctórum , tanquàm simul vincti ; et laborántium , tanquàm et ipsi in córpore morantes. Tu autem , Dómine , etc.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 13.

HOnorábile connúbium in ómnibus , et thorus immaculátus. Fornicatóres enim , et adúlteros judicábit Deus. Sint mores sine avarítia , contenti præséntibus ; ipse enim dixit : Non te déseram , neque derelinquam. Ita ut confidenter dicámus : Dóminus mihi adjútor ; non timébo quid fáciat mihi homo. Tu autem , Dómine , miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SABBATO.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 13.

MEmentóte præpositórum vestrórum , qui vobis locúti sunt verbum Dei ; quorum intuentes éxitum conversatiónis , imitámini fidem. Jesus Christus herì , et hódiè ; ipse et in sécula. Doctrínis váriis , et peregrínis nolíte abdúci. Optimum est enim grátiâ stabilíre cor , non escis , quæ non profuérunt ambulántibus in eis.

DOMINICA XVI.

post Pentecosten.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 13.

HAbémus altáre , de quo édere non habent potestátem , qui tabernáculo desérviunt. Quorum enim animálium infertur sanguis pro peccáto in Sancta per Pontíficem , horum córpora crémantur extra castra. Propter quod et Jesus , ut sanctificáret per suum sánguinem pópulum , extra portam passus est. Tu autem , Dómine , miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 13.

EXeámus ígitur ad (Jesum) extra castra , impropérium ejus portantes. Non enim habémus hìc manentem civitátem , sed futúram inquírimus. Per ipsum ergò offerámus hóstiam laudis semper Deo , id est , fructum labiórum confiténtium nómini ejus. Beneficéntiæ autem , et communiónis nolíte oblivísci ; tálibus enim hóstiis promerétur Deus. Tu autem , Dómine , miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA TERTIA.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 13.

OBedíte præpósitis vestris, et subjacéte eis. Ipsi enim pervígilant quasi ratiónem pro animábus vestris redditúri; ut cum gáudio hoc fáciant, et non gementes: hoc enim non éxpedit vobis. Oráte pro nobis: confídimus enim quia bonam consciéntiam habémus in ómnibus benè volentes conversári.

FERIA QUARTA.

Incipit Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 1.

JAcóbus Dei et Dómini nostri Jesu Christi servus, duódecim tríbubus, quæ sunt in dispersióne, salútem. Omne gáudium existimáte, fratres mei, cùm in tentatiónes várias incidéritis, scientes quòd probátio fídei vestræ patiéntiam operátur. Patiéntia autem opus perfectum habet; ut sitis perfecti et íntegri, in nullo deficientes.

FERIA QUINTA.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 1.

SI quis vestrûm índiget sapiéntiâ, póstulet à Deo, qui dat ómnibus affluenter, et non impróperat; et dábitur ei. Póstulet autem in fide nihil hæsitans; qui enim hæsitat, símilis est flúctui maris, qui à vento movétur et circumfertur. Non ergò æstimet homo ille quòd accípiat áliquid à Dómino. Vir duplex ánimo, inconstans est in ómnibus viis suis.

FERIA SEXTA.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 1.

SUscípite ínsitum verbum, quod potest salváre ánimas vestras. Estóte autem factóres verbi, et non auditóres tantùm fallentes vosmetipsos. Quia si quis audítor est verbi, et non factor, hìc comparábitur viro consideranti vultum nativitátis suæ in spéculo: considerávit enim se, et ábiit, et statìm oblítus est qualis fúerit.

SABBATO.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 1.

QUi perspéxerit in legem perfectam libertátis, et permánserit in ea, non audítor obliviósus factus, sed factor óperis; hic beátus in facto suo erit. Si quis autem putat se religiósum esse, non refrænans linguam suam, sed sedúcens cor suum; hujus vana est religio. Religio munda et immaculáta apud Deum, et Patrem, hæc est: Visitáre pupillos et víduas in tribulatióne

córum, et immaculátum se custodíre ab hoc sæculo. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

DOMINICA XVII.
post Pentecosten.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 2.

SI legem perfícitis regálem secundùm scriptúras: Díliges próximum tuum sicut teipsum; benè fácitis. Si autem personas accípitis, peccátum operámini, redargúti à lege quasi transgressóres. Quicumque autem totam legem serváverit, offendat autem in uno, factus est ómnium reus. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA SECUNDA.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 2.

QUid próderit, fratres mei, si fidem dicat quis se habére, ópera autem non hábeat? Numquid póterit fides salváre eum? Si autem frater et soror nudi sint, et indígeant victu quotidiáno, dicat autem áliquis ex vobis illis: Ite in pace, calefacímini, et saturámini; non dederítis autem eis, quæ necessária sunt córpori, quid próderit? Sic et fides, si non hábeat ópera, mórtua est in semetipsa. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA TERTIA.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 2.

VIs autem scire, ô homo inánis, quóniam fides sine opéribus mórtua est? Abraham pater noster, nonne ex opéribus justificátus est, ófferens Isaac fílium suum super altáre? Vides quóniam fides cooperabátur opéribus illíus; et ex opéribus fides consummáta est? Et suppléta est Scriptúra, dicens: Crédidit Abraham Deo, et reputátum est illi ad justítiam.

FERIA QUARTA.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 3.

NOlíte plures magistri fíeri, fratres mei, scientes quóniam majus judícium súmitis. In multis enim offéndimus omnes. Si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir... Lingua módicum quidèm membrum est, et magna exaltat. Ecce quantus ignis quàm magnam sylvam incendit! Et lingua ignis est, univérsitas iniquitátis.

FERIA QUINTA.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 3.

OMnis natúra bestiárum, et vólucrum, et serpéntium, et ceterórum domantur, et dómita

sunt à natúra humána ; linguam autem nullus hóminum domáre potest : inquiétum malum , plena venéno mortífero. In ipsa benedícimus Deum et Patrem ; et in ipsa maledícimus hómines , qui ad similitúdinem Dei facti sunt. Ex ipso ore procédit benedíctio et maledíctio. Non oportet , fratres mei , hæc ita fíeri.

FERIA SEXTA.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 3.

QUis sápiens , et disciplinátus inter vos? Ostendat ex bona conversatióne operatiónem suam in mansuetúdine sapiéntiæ. Quòd si zelum amárum habétis , et contentiónes sint in córdibus vestris , nolíte gloriári , et mendáces esse adversùs veritátem. Non est enim ista sapiéntia desursùm descendens ; sed terréna , animális , diabólica.

SABBATO.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 3.

UBì zelus et conténtio , ibì inconstántia , et omne opus pravum. Quæ autem desursùm est sapiéntia , primùm quidèm pudíca est , deindè pacífica , modesta , suadíbilis , bonis conséntiens , plena misericórdiâ , et frúctibus bonis , non júdicans , sine simulatióne. Fructus autem justitiæ in pace seminátur , faciéntibus pacem.

DOMINICA XVIII. *post Pentecosten.*

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 4.

UNdè bella et lites in vobis ? Nonne hinc ? ex concupiscéntiis vestris , quæ mílitant in membris vestris ? Concupíscitis , et non habétis ; occíditis , et zelátis , et non potestis adipísci : litigátis , et belligerátis ; et non habétis , propter quod non postulátis. Pétitis , et non accípitis ; eò quòd malè petátis , ut in concupiscéntiis vestris insumátis.

FERIA SECUNDA.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 4.

NEscítis quia amicítia hujus mundi , inimíca est Dei ? Quicumque ergò volúerit amícus esse séculi hujus , inimícus Dei constitúitur... An putátis quia iníniter Scriptúra dicat : Ad invídiam concupiscit spíritus , qui hábitat in vobis ? Majórem autem dat grátiam. Propter quod dicit : Deus superbis resistit , humílibus autem dat grátiam. Tu autem , Dómine , miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA TERTIA.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap 4.

SUbditi estóte Deo : resístite autem diábolo, et fúgiet à vobis. Appropinquáte Deo, et appropinquábit vobis. Emundáte manus, peccatóres ; et purificáte corda, dúplices ánimo. Míseri estóte ; et lugéte, et ploráte : risus vester in luctum convertátur, et gáudium in mœrórem. Humiliámini in conspectu Dómini, et exaltábit vos.

FERIA QUARTA.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 4.

ECce nunc qui dícitis : Hódiè, aut crástino íbimus in illam civitátem, et faciémus ibì quidèm annum, et mercábimur, et lucrum faciémus ; qui ignorátis quid erit in crástino. Quæ est enim vita vestra ? Vapor est ad módicum parens, et deinceps exterminábitur. Pro eo ut dicátis, Si Dóminus volúerit ; et, Si vixérimus, faciémus hoc, aut illud.

FERIA QUINTA.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 5.

AGite nunc, dívites, ploráte ululántes in miséríis vestris, quæ advénient vobis... Ecce merces operariórum, qui messuérunt regiónes vestras, quæ fraudáta est à vobis, clamat ; et clamor eórum in aures Dómini Sábaoth introívit. Epuláti estis super terram, et in luxúriis enutristis corda vestra in die occisiónis. Addixistis et occidistis justum, et non réstitit vobis.

FERIA SEXTA.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 5.

PAtientes estóte, fratres, usquè ad adventum Dómini. Ecce agrícola expectat pretiósum fructum terræ, patienter ferens donec accípiat temporáneum et serótinum. Patientes ígitur estóte et vos, et confirmáte corda vestra : quóniam adventus Dómini appropinquávit. Nolíte ingemíscere, fratres, in altérutrum, ut non judicémini.

SABBATO.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 5.

ECce judex antè jánuam assistit. Exemplum accípite, fratres, éxitûs mali, labóris et patiéntiæ, Prophétas, qui locúti sunt in nómine Dómini. Ecce beatificámus eos, qui sustinuérunt. Sufferéntiam Job audîstis, et finem Dómini vidistis, quóniam misércors Dóminus est, et miserátor.

DOMINICA XIX.
post Pentecosten.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 5.

ANtè ómnia, fratres mei, nolíte juráre, neque per cœlum, neque per terram, neque áliud quodcumque juramentum. Sit autem sermo vester: Est, est: Non, non; ut non sub judício decidátis. Tristátur áliquis vestrûm? Oret. ÆEquo ánimo est? Psallat. Infirmátur quis in vobis? Indúcat presbyteros Eccléstæ, et orent super eum, ungetes eum óleo in nómine Dómini: et orátio fídei salvábit infirmum, et alleviábit eum Dóminus; et si in peccátis sit, remittentur ei.

FERIA SECUNDA.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi Apóstoli.

Cap. 5.

COnfitémini altérutrum peccáta vestra, et oráte pro ínvicèm ut salvémini: multùm enim valet deprecátio justi assídua.... Fratres mei, si quis ex vobis erráverit à veritáte, et convérterit quis eum; scire debet quóniam qui converti fécerit peccatórem ab erróre viæ suæ, salvábit ánimam ejus à morte, et opériet multitúdinem peccatórum. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA TERTIA.

Incipit Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Cap. 1.

PEtrus Apóstolus Jesu Christi, electis ádvenis dispersiónis Ponti, Galátiæ, Cappadóciæ, Asiæ et Bithyniæ, secundùm præsciéntiam Dei Patris, in sanctificatiónem Spíritûs, in obediéntiam, et aspersiónem sánguinis Jesu Christi: Grátia vobis, et pax multiplicétur; ... qui in virtúte Dei custodímini per fidem in salútem, parátam revelári in témpore novíssimo.

FERIA QUARTA.

De Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Cap. 1.

SUccincti lumbos mentis vestræ, sóbrii perfectè speráte in eam, quæ offertur vobis grátiam in revelatiónem Jesu Christi: quasi fílii obediéntiæ, non configuráti prióribus ignorántiæ vestræ desidériis: sed secundùm eum, qui vocávit vos, Sanctum, et ipsi in omni conversatióne sancti sitis; quóniam scriptum est: Sancti éritis, quóniam ego Sanctus sum.

FERIA QUINTA.

De Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Cap. 1.

SI patrem invocátis eum, qui sine acceptióne personárum júdicat secundùm

cundùm uniuscujusque opus, in timóre incolátûs vestri témpore conversámini. Scientes quòd non corruptibílibus auro, vel argento redempti estis de vana vestra conversatióne paternæ traditiónis, sed pretióso sánguine quasi Agni immaculáti Christi, et incontamináti.

FERIA SEXTA.

De Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Cap. 1.

PEr Christum fidéles estis in Deo, qui suscitávit eum à mórtuis, et dedit ei glóriam, ut fides vestra, et spes esset in Deo. Animas vestras castificántes in obediéntia caritátis, in fraternitátis amóre, símplici ex corde ínvicèm dilígite atténtiùs; renáti non ex sémine corruptíbili, sed incorruptíbili per verbum Dei vivi, et permanentis in æternum.

SABBATO.

De Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Cap. 2.

CAríssimi, óbsecro vos tanquàm ádvenas et peregrínos abstinére vos à carnálibus desidériis, quæ mílitant adversùs ánimam, conversatiónem vestram inter Gentes habentes bonam; ut in eo, quod detrectant de vobis tanquàm de malefactóribus, ex bonis opéribus vos considerántes, glorificent Deum in die visitatiónis.

DOMINICA XX.

post Pentecosten.

De Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Cap. 2.

SUbjecti estóte omni humánæ creatúræ propter Deum; sive regi, quasi præcellenti; sive dúcibus, tanquàm ab eo missis ad vindictam malefactórum, laudem verò bonórum: quia sic est voluntas Dei, ut benè facientes obmutéscere faciátis imprudéntium hóminum ignorántiam... Omnes honoráte; fraternitátem dilígite; Deum timéte; regem honorificáte. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA SECUNDA.

De Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Cap. 2.

SErvi, súbditi estóte in omni timóre dóminis, non tantùm bonis et modestis, sed étiam dyscolis. Hæc est enim grátia, si propter Dei conscientiam sústinet quis tristítias, pátiens injustè. Quæ enim est glória, si peccantes, et colaphizáti suffertis? Sed si benefacientes patienter sustinétis, hæc est grátia apud Deum. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA TERTIA.

De Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Cap. 3.

QUis est qui vobis nóceat, si boni æmulatóres fuéritis ? Sed et si quid patímini propter justítiam, beáti. Timórem autem eórum ne timuéritis, et non conturbémini... Cum modéstia, et timóre consciéntiam habentes bonam ; ut in eo quòd détrahunt vobis, confundántur, qui calumniántur vestram bonam in Christo conversatiónem. Mélius est enim benefacientes (si voluntas Dei velit) pati, quàm malefacientes. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA.

De Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Cap. 4.

ESTóte prudentes, et vigiláte in oratiónibus. Antè ómnia autem, mútuam in vobismetipsis caritátem contínuam habentes ; quia cáritas óperit multitúdinem peccatórum. Hospitáles ínvicem sine murmuratióne : unusquisque, sicut accépit grátiam, *in* altérutrum illam administrántes, sicut boni dispensatóres multiformis grátiæ Dei. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUINTA.

De Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Cap. 4.

NEmo vestrûm patiátur ut homicída, aut fur, aut malédicus, aut alienórum appetítor. Si autem ut Christiánus, non erubescat ; glorificet autem Deum in isto nómine. Quóniam tempus est ut incípiat judícium à domo Dei. Si autem primùm à nobis, quis finis eórum, qui non credunt Dei Evangélio ? Et si justus *vix salvábitur*, ímpius, et peccátor ubi parébunt ?

FERIA SEXTA.

De Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Cap. 5.

SEnióres, qui in vobis sunt, óbsecro, consénior et testis Christi passiónum, qui et ejus, quæ in futúro revelanda est, glóriæ communicátor : Páscite qui in vobis est gregem Dei, providéntes non coactè, sed spontáneè secundùm Deum ; neque turpis lucri grátiâ, sed voluntáriè ; neque ut dominántes in cleris, sed forma facti gregis ex *ánimo : et cùm apparúerit* Princeps pastórum, percipiétis immarcescibilem *glóriæ corónam*. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SABBATO.

De Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Cap. 5.

DEus superbis resistit, humílibus autem dat grátiam. Humiliámini ígitur sub potenti manu Dei, ut vos exaltet in témpore visitatiónis; omnem sollicitúdinem vestram projicientes in eum, quóniam ipsi cura est de vobis.... Deus autem omnis grátiæ, qui vocávit nos in æternam suam glóriam in Christo Jesu, módicum passos ipse perficiet, confirmábit, solidabitque. Tu autem, Dómine, etc.

DOMINICA XXI.

post Pentecosten.

Incipit Epístola secunda beáti Petri Apóstoli.

Cap. 1.

SImon Petrus, servus et Apóstolus Jesu Christi, iis qui coæquálem nobiscum sortíti sunt fidem in justítia Dei nostri, et Salvatóris Jesu Christi: Grátia vobis et pax adimpleátur in cognitióne Dei, et Christi Jesu Dómini nostri, ... per quem máxima et pretiósa nobis promissa donávit; ut per hæc efficiámini divínæ consortes natúræ: fugientes ejus, quæ in mundo est, concupiscéntiæ corruptiónem. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SECUNDA.

De Epístola secunda beáti Petri Apóstoli.

Cap. 2.

FUérunt pseudoprophétæ in pópulo, sicut et in vobis erunt magistri mendáces, qui introdúcent sectas perditiónis, et eum qui emit eos Dóminum negant, superducentes sibi célerem perditiónem. Et multi sequéntur eórum luxúrias, per quos via veritátis blasphemábitur; et in avarítia fictis verbis de vobis negotiabuntur, quibus judícium jam olim non cessat, et perditio eórum non dormítat. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA TERTIA.

De Epístola secunda beáti Petri Apóstoli.

Cap. 2.

NOvit Dóminus pios de tentatióne erípere, iníquos verò in diem judícii reserváre cruciandos: magis autem eos, qui post carnem in concupiscéntia immundítiæ ámbulant, dominationemque contemnunt, audáces, sibi placentes, sectas non métuunt introdúcere blasphemantes... Hi sunt fontes sine aqua, et nébulæ turbínibus exagitátæ, quibus calígo tenebrárum reservátur. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA.
De Epístola secunda beáti Petri Apóstoli.
Cap. 3.

CAríssimi , mémores sitis eórum , quæ prædixi verbórum à sanctis Prophétis , et Apostolórum vestrórum , præceptórum Dómini et Salvatóris. Hoc primùm scientes , quòd vénient in novíssimis diébus in deceptióne illusóres , juxtà próprias concupiscéntias ambulantes , dicentes : Ubì est promíssio , aut adventus ejus ? Ex quo enim patres dormiérunt , ómnia sic persevérant ab ínitio creatúræ.

FERIA QUINTA.
De Epístola secunda beáti Petri Apóstoli.
Cap. 3.

UNum hoc non láteat vos , caríssimi , quia unus dies apud Dóminum sicut mille anni , et mille anni sicut dies unus. Non tardat Dóminus promissiónem suam , sicut quidam exístimant ; sed patienter agit propter vos , nolens áliquos períre , sed ómnes ad pœniténtiam revérti. Advéniet autem dies Dómini ut fur.

FERIA SEXTA.
De Epístola secunda beáti Petri Apóstoli.
Cap. 3.

CŒli magno ímpetu tránsient , elementa verò calóre solventur ; terra autem et quæ in ipsa sunt ópera , exurentur. Cùm ígitur hæc ómnia dissolvenda sint , quales oportet vos esse in sanctis conversatiónibus et pietátibus , expectántes et properántes in adventum diéi Dómini , per quem cœli ardéntes solventur , et elementa ignis ardóre tabescent ?

SABBATO.
De Epístola secunda beáti Petri Apóstoli.
Cap. 3.

NOvos cœlos , et novam terram secundùm promissa (Dei) expectámus , in quibus justítia hábitat. Propter quod , caríssimi , hæc expectántes , satágite immaculáti , et inviolàti ei invenìri in pace.... Vos ígitur , fratres præscientes custodíte ; ne insipiéntium erróre traducti excidátis à própria firmitáte. Créscite verò in grátia , et in cognitióne Dómini nostri et Salvatóris Jesu Christi.

DOMINICA XXII.
post Pentecosten.
Incipit Epístola prima beáti Joannis Apóstoli.
Cap. 1.

QUod fuit ab ínitio , quod audívimus , quod vídimus óculis nostris , quod perspéximus , et manus nostræ contrectavérunt de verbo vitæ ; et vita manifestáta est , et vídimus , et testámur , et

annuntiámus vobis vitam æternam, quæ erat apud Patrem, et appáruit nobis. Quod vídimus et audívimus, annuntiámus vobis, ut et vos societátem habeátis nobiscum.

FERIA SECUNDA.

De Epístola prima beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 1.

HÆc est annuntiátio, quam audívimus ab eo, et annuntiámus vobis: Quóniam Deus lux est, et ténebræ in eo non sunt ullæ. Si dixérimus quóniam societátem habémus cum eo, et in ténebris ambulámus, mentímur, et veritátem non fácimus. Si autem in luce ambulámus sicut et ipse est in luce, societátem habémus ad ínvicèm, et sanguis Jesu Christi Fílii ejus emundat nos ab omni peccáto.

FERIA TERTIA.

De Epístola prima beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 1.

SI dixérimus quóniam peccátum non habémus, ipsi nos sedúcimus, et véritas in nobis non est. Si confiteámur peccáta nostra, fidélis est et justus, ut remittat nobis peccáta nostra, et emúndet nos ab omni iniquitáte. Si dixérimus quóniam non peccávimus, mendácem fácimus eum, et verbum ejus non est in nobis.

FERIA QUARTA.

De Epístola prima beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 2.

FIlíoli mei, hæc scribo vobis, ut non peccétis. Sed et si quis peccáverit, advocátum habémus apud Patrem, Jesum Christum justum: et ipse est propitiátio pro peccátis nostris; non pro nostris autem tantùm, sed étiam pro totíus mundi. Et in hoc scimus quóniam cognóvimus eum, si mandáta ejus observémus.

FERIA QUINTA.

De Epístola prima beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 2.

NOlíte dilígere mundum, neque ea, quæ in mundo sunt. Si quis díligit mundum, non est cáritas Patris in eo; quóniam omne quod est in mundo, concupiscéntia carnis est, et concupiscéntia oculórum, et supérbia vitæ, quæ non est ex Patre, sed ex mundo est. Et mundus transit, et concupiscéntia ejus. Qui autem facit voluntátem Dei, manet in æternum.

FERIA SEXTA.

De Epístola prima beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 3.

VIdéte qualem caritátem dedit nobis Pater, ut fílii Dei nominémur et simus. Propter hoc mundus non novit

nos, quia non novit eum. Caríssimi, nunc fílii Dei sumus, et nondùm appáruit quid érimus. Scimus quóniam cùm apparúerit, símiles ei érimus; quóniam vidébimus eum sícuti est. Et omnis, qui habet hanc spem in eo, sanctíficat se, sicut. et ille sanctus est.

SABBATO.

De Epístola prima beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 3.

NOlíte mirári, fratres, si odit vos mundus. Nos scimus quóniam transláti sumus de morte ad vitam, quóniam dilígimus fratres. Qui non díligit, manet in morte: omnis qui odit fratrem suum, homicída est. Et scitis quóniam omnis homicída non habet vitam æternam in semetipso manentem.

DOMINICA XXIII.
post Pentecosten.

De Epístola prima beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 3.

IN hoc cognóvimus caritátem Dei, quóniam ille ánimam suam pro nobis pósuit: et nos debémus pro frátribus ánimas pónere... Et hoc est mandátum Dei: Ut credámus in nómine Fílii ejus Jesu Christi; et diligámus altérutrum, sicut dedit mandátum nobis. Et qui servat mandáta ejus, in illo manet, et ipse in eo.

FERIA SECUNDA.

De Epístola prima beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 4.

CAríssimi, nolíte omni spíritui crédere, sed probáte spíritus si ex Deo sint; quóniam multi pseudoprophétæ exiérunt in mundum. In hoc cognóscitur Spíritus Dei. Omnis spíritus qui confitétur Jesum Christum in carne venísse, ex Deo est: et omnis spíritus qui solvit Jesum, ex Deo non est, et hic est Antichristus, de quo audístis quóniam venit, et nunc jam in mundo est.

FERIA TERTIA.

De Epístola prima beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 4.

QUi novit Deum, audit nos; qui non est ex Deo, non audit nos: in hoc cognóscimus Spíritum veritátis, et spíritum erróris. Caríssimi, diligámus nos ínvicèm; quia cáritas ex Deo est. Et omnis qui díligit, ex Deo natus est, et cognoscit Deum. Qui non díligit, non novit Deum; quóniam Deus cáritas est.

FERIA QUARTA.

Incipit Epístola secunda beáti Joannis Apóstoli.

SEnior Electæ dóminæ, et natis ejus..... Sit vobiscum grátia, mise-

ricórdia, pax à Deo Patre, et à Christo Jesu Fílio Patris, in veritáte et caritáte... Rogo te, dómina, non tanquàm mandátum novum scríbens tibi, sed quod habúimus ab inítio, ut diligámus altérutrum... Hoc est enim mandátum, ut quemádmodùm audîstis ab inítio, in eo ambulétis.

FERIA QUINTA.

De Epístola secunda beáti Joannis Apóstoli.

VIdéte vosmetipsos, ne perdátis quæ operáti estis; sed ut mercédem plenam recipiátis. Omnis qui recédit, et non pérmanet in doctrína Christi, Deum non habet: qui pérmanet in doctrína, hic et Patrem et Fílium habet. Si quis venit ad vos, et hanc doctrínam non affert, nolíte recípere eum in domum, nec Ave ei dixéritis. Qui enim dicit illi Ave, commúnicat opéribus ejus malignis.

FERIA SEXTA.

Incipit Epístola tértia beáti Joannis Apóstoli.

SEnior Gáio caríssimo, quem ego díligo in veritáte. Caríssime, de ómnibus oratiónem fácio prósperè te íngredi et valére, sicut prósperè agit ánima tua. Gavísus sum valdè veniéntibus frátribus, et testimónium perhibéntibus veritáti tuæ, sicut tu in veritáte ámbulas. Majórem horum non hábeo grátiam, quàm ut áudiam fílios meos in veritáte ambuláre.

SABBATO.

De Epístola tértia beáti Joannis Apóstoli.

CAríssime, fidéliter facis, quidquid operáris in fratres, et hoc in peregrínos, qui testimónium reddidérunt caritáti tuæ in conspectu Ecclésiæ: quos benefáciens, dedúces dignè Deo.... Scripsissem fórsitan Ecclésiæ; sed is qui amat primátum gérere in eis, Diótrephes, non récipit nos... Noli imitári malum, sed quod bonum est. Qui benéfacit, ex Deo est; qui maléfacit, non vidit Deum.

DOMINICA XXIV.
post Pentecosten.

Incipit Epístola Cathólica beáti Judæ Apóstoli.

JUdas Jesu Christi servus, frater autem Jacóbi, his qui sunt in Deo Patre dilectis, et Christo Jesu conservátis, et vocátis: Misericórdia vobis, et pax, et cáritas adimpleátur. Caríssimi, omnem sollicitúdinem fáciens scribendi vobis de commúni vestra salúte, necesse hábui scríbere vobis, déprecans supercertári semèl tráditæ sanctis fídei. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SECUNDA.

De Epístola Cathólica beáti Judæ Apóstoli.

SUbintroiérunt quidam hómines, ... ímpii, Dei nostri grátiam transferentes in luxúriam, et solum Dominatórem, et Dóminum nostrum Jesum Christum negantes... Hi autem quæcumque quidèm ignórant, blasphémant: quæcumque autem naturáliter, tanquàm muta animália, nôrunt, in his corrumpuntur.

FERIA TERTIA.

De Epístola Cathólica beáti Judæ Apóstoli.

HI (ímpii) sunt in épulis suis máculæ, convivantes sine timóre, semetipsos pascentes, nubes sine aqua, quæ à ventis circumferúntur; árbores autumnáles, infructuósæ, bis mórtuæ, eradicátæ; fluctus feri maris, despumantes suas confusiónes, sídera errántia; quibus procella tenebrárum serváta est in æternum.

FERIA QUARTA.

De Epístola Cathólica beáti Judæ Apóstoli.

PRophetávit de his séptimus ab Adam Enoch, dicens: Ecce venit Dóminus in sanctis míllibus suis, fácere judícium contrà omnes, et arguére omnes ímpios de ómnibus opéribus impietátis eórum, quibus ímpiè egérunt, et de ómnibus duris, quæ locúti sunt contrà Deum peccatóres ímpii. Tu autem, etc.

FERIA QUINTA.

De Epístola Cathólica beáti Judæ Apóstoli.

HI sunt murmuratóres querulósi, secundùm desidéria sua ambulántes, et os eórum lóquitur superba, mirántes persónas quæstûs causâ. Vos autem, caríssimi, mémores estóte verbórum, quæ prædicta sunt ab Apóstolis Dómini nostri Jesu Christi, qui dicébant vobis, quóniam in novíssimo témpore vénient illusóres, secundùm desidéria sua ambulántes in impietátibus.

FERIA SEXTA.

De Epístola Cathólica beáti Judæ Apóstoli.

VOs autem caríssimi, superædificántes vosmetipsos sanctíssimæ vestræ fídei, in Spíritu sancto oránte, vosmetipsos in dilectióne Dei serváte, expectántes misericórdiam Dómini nostri Jesu Christi in vitam æternam. Et hos quidèm argúite judicátos; illos verò salváte, de igne rapientes. Aliis autem miserémini in timóre: odientes et eam, quæ carnális est, maculátam túnicam. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SABBATO.

De Epístola Cathólica beáti Judæ Apóstoli.

EI autem qui potens est vos conserváre sine peccáto, et constitúere antè conspectum glóriæ suæ immaculátos in exultatióne in adventu Dómini nostri Jesu Christi soli Deo Salvatóri nostro, per Jesum Christum Dóminum nostrum, glória et magnificéntia, impérium et potestas antè omne séculum, et nunc, et in omnia sécula seculórum. Amen.

DOMINICA XXV.

post Pentecosten.

Incipit liber Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 1.

APocalypsis Jesu Christi, quam dedit illi Deus palàm fácere servis suis, quæ oportet fieri citò; et significávit, mittens per Angelum suum servo suo Joanni, qui testimónium perhíbuit verbo Dei, et testimónium Jesu Christi, quæcumque vidit. Beátus qui legit, et audit verba prophétiæ hujus, et servat ea, quæ in ea scripta sunt.

FERIA SECUNDA.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 1.

JOannes septem Ecclésiis quæ sunt in Asia. Grátia vobis, et pax ab eo qui est, et qui erat, et qui ventúrus est; et à septem spirítibus, qui in conspectu throni ejus sunt; et à Jesu Christo, qui est testis fidélis, primogénitus mortuórum, et princeps regum terræ, qui dilexit nos, et lavit nos à peccátis nostris in sánguine suo.

FERIA TERTIA

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 1.

EGo Joannes frater vester, et párticeps in tribulatióne, et regno, et patiéntiâ in Christo Jesu, fui in ínsula quæ appellátur Patmos, propter verbum Dei, et testimónium Jesu. Fui in spíritu in Domínica die, et audívi post me vocem magnam tanquàm tubæ, dicentis: Quod vides, scribe in libro, et mitte septem Ecclésiis, quæ sunt in Asia. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA QUARTA

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 2.

ANgelo Ephesi Ecclésiæ scribe: . . . Scio ópera tua, et labórem, et patiéntiam tuam; . . . et quia, . . . sustinuisti propter nomen meum, et non defecisti. Sed hábeo adversùm te, quòd caritátem tuam primam reliquisti. Memor esto ítaque undè excíderis; et age pœniténtiam, et prima ópera fac. Sin autem, vénio tibi, et movébo

candelábrum tuum de loco suo.

FERIA QUINTA.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 2.

ANgelo Smyrnæ Ecclésiæ scribe :... Scio tribulatiónem tuam, et paupertátem tuam ; sed dives es, et blasphemáris ab his, qui se dicunt Judæos esse, et non sunt ; sed sunt Synagóga Sátanæ. Nihil horum tímeas quæ passúrus es. Ecce missúrus est diábolus áliquos ex vobis in cárcerem, ut tentémini : et habébitis tribulatiónem diébus decem. Esto fidélis usquè ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA SEXTA

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 2.

ANgelo Pérgami Ecclésiæ scribe :... Scio ubi hábitas, ubi sedes est Sátanæ ; et tenes nomen meum, et non negasti fidem meam... Sed hábeo adversùs te pauca ; quia habes illic tenentes doctrínam Bálaam :... ita habes et tu tenentes doctrínam Nicolaïtárum. Simíliter pœniténtiam age : si quóminùs véniam tibi citò, et pugnábo cum illis in gládio oris mei. Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

SABBATO.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 2.

ANgelo Thyatíræ Ecclésiæ scribe :... Novi ópera tua et fidem, et caritátem tuam, et ministérium, et patiéntiam tuam, et ópera tua novíssima plura prióribus. Sed hábeo adversùs te pauca ; quia permittis mulíerem Jézabel, quæ se dicit prophéten, docére, et sedúcere servos meos... Et dedi illi tempus ut pœniténtiam ágeret, et non vult pœnitére... Ecce mittam eam in lectum,... et fílios ejus interfíciam :.... et scient omnes Ecclésiæ, quia ego sum scrutans renes et corda, et dabo unicuíque vestrûm secundùm ópera sua.

DOMINICA XXVI.

post Pentecosten.

De libro Apocalypis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 3.

ANgelo Ecclésiæ Sardis scribe :... Scio ópera tua, quia nomen habes quòd vivas, et mórtuus es. Esto vígilans, et confirma cétera, quæ moritúra erant. Non enim invénio ópera tua plena coràm Deo meo. In mente ergò habe quáliter accéperis et audíeris, et serva, et pœniténtiam age. Si ergò non vigiláveris, véniam ad te tanquàm fur, et

néscies quâ horâ véniam ad te.

FERIA SECUNDA.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 3.

ANgelo Philadélphiæ Ecclésiæ scribe : . . . Scio ópera tua ; . . . quia módicam habes virtútem, et servasti verbum meum, et non negasti nomen meum.. Quóniam servasti verbum patiéntiæ meæ, et ego servábo te ab hora tentatiónis, quæ ventúra est in orbem universum tentáre habitantes in terra. Ecce vénio citò : tene quod habes, ut nemo accípiat corónam tuam. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA TERTIA.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 3.

ANgelo Laodíciæ Ecclésiæ scribe : . . . Quia tépidus es, et nec frígidus, nec cálidus, incípiam te evómere ex ore meo. Quia dicis : Quòd dives sum, et locupletátus, et nullíus égeo ; et nescis quia tu es miser, et miserábilis, et pauper, et cæcus, et nudus. Suádeo tibi émere à me aurum ignítum probátum, ut locúples fias. . . . Ego quos amo, árguo, et castígo. ÆEmuláre ergò et pœniténtiam age. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA QUARTA.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli. *C.* 14.

VIdi Angelum volántem per médium cœli, habéntem Evangélium æternum, ut evangelizáret sedéntibus super terram, et super omnem gentem, et tribum, et linguam, et pópulum, dicens magnâ voce : Timéte Dóminum, et date illi honórem, quia venit hora judícii ejus ; et adoráte eum, qui fecit cœlum et terram, mare, et fontes aquarum.

FERIA QUINTA.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 14.

ET álius Angelus secútus est dicens : Cécidit, cécidit Bábylon illa magna, quæ à vino iræ fornicatiónis suæ potávit omnes gentes. Et tértius Angelus secútus est illos, dicens voce magnâ : Si quis adoráverit béstiam, et imáginem ejus, et accéperit caractérem in fronte sua, aut in manu sua ; et hic bibet de vino iræ Dei, . . . et cruciábitur igne et súlphure in conspectu Angelórum sanctórum, et antè conspectum Agni.

FERIA SEXTA.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 15.

ET vidi . . . eos, qui vicérunt béstiam, . . . habentes cítharas Dei, et

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE UNIVERSITAIRE

cantantes cánticum Móysi servi Dei, et cánticum Agni, dicentes: Magna et mirabília sunt ópera tua Dómine Deus omnípotens; justæ et veræ sunt viæ tuæ, Rex seculórum. Quis non timébit te, Dómine, et magnificábit nomen tuum? quia solus pius es; quóniam omnes gentes vénient, et adorábunt in conspectu tuo, quóniam judícia tua manifesta sunt.

SABBATO.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 18.

ET post hæc vidi álium Angelum descendéntem de cœlo, habéntem potestátem magnam: et terra illumináta est à glória ejus. Et exclamávit in fortitúdine, dicens: Cécidit, cécidit Bábylon magna... Et audívi áliam vocem de cœlo, dicéntem: Exíte de illa pópulus meus; ut ne partícipes sitis delictórum ejus, et de plagis ejus non accipiátis.

DOMINICA XXVII. *post Pentecosten.*

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 18.

PErvenérunt peccáta (Babylónis) usquè ad cœlum, et recordátus est Dóminus iniquitátum ejus. Réddite illi sicut et ipsa réddidit vobis, et duplicáte duplícia secundùm ópera ejus: in pópulo quo míscuit, miscéte illi duplum. Quantùm glorificávit se, et in delíciis fuit, tantùm date illi tormentum et luctum.

FERIA SECUNDA.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 19.

POst hæc audívi quasi vocem turbárum multárum in cœlo dicéntium: Allelúia. Salus, et glória, et virtus Deo nostro est; quia vera et justa judícia sunt ejus, qui judicávit de meretríce magna, quæ corrúpit terram,... et vindicávit sánguinem servórum suórum de mánibus ejus. Et ítерùm dixérunt: Allelúia. Et fumus ejus ascendit. in sécula seculórum.

FERIA TERTIA.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 20.

VIdi thronum magnum cándidum, et sedéntem, super eum, à cujus conspectu fugit terra et cœlum, et locus non est inventus eis. Et vidi mórtuos magnos, et pusillos stantes in conspectu throni, et libri aperti sunt: et álius liber apertus est qui est vitæ; et judicáti sunt mórtui ex his, quæ scripta erant in libris secundùm ópera ipsórum... Et qui non inventus est in libro vitæ scriptus, missus est in stagnum ignis.

FERIA QUARTA.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 21.

VIdi sanctam civitátem Jerúsalem novam descendentem de cœlo à Deo... Et audívi vocem magnam de throno dicentem : Ecce tabernáculum Dei cum homínibus , et habitábit cum eis. Et ipsi pópulus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eórum Deus : et absterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum.

FERIA QUINTA.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 21.

DIxit qui sedébat in throno : Ecce nova fácio ómnia. . . . Ego sitienti dabo de fonte aquæ vitæ gratìs. Qui vícerit , possidébit hæc ; et ero illi Deus , et ille erit mihi fílius. Tímidis autem , et incrédulis , et exsecrátis , et homicídis , et fornicatóribus , et venéficis , et idolólatris , et ómnibus mendácibus , pars illórum erit in stagno ardenti igne et súlphure.

FERIA SEXTA.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 21.

UNus de Angelis sústulit me in spíritu in montem magnum et altum ; et ostendit mihi civitátem sanctam Jerúsalem , .. habentem claritátem Dei... Et fundamenta muri civitátis omni lápide pretióso ornáta. . . . . Et templum non vidi in ea : Dóminus enim Deus omnípotens templum illíus est , et Agnus.

SABBATO.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 21.

CIvitas non eget sole neque lunâ, ut lúceant in ea : nam cláritas Dei illuminávit eam , et lucerna ejus est Agnus... Portæ ejus non claudentur per diem ; nox enim non erit illìc. Et áfferent glóriam , et honórem géntium in illam. Non intrábit in eam áliquod coïnquinátum , aut abominatiónem fáciens , et mendácium. Tu autem , Dómine , etc.

DOMINICA XXVIII.

post Pentecosten.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 22.

ET ostendit mihi flúvium aquæ vitæ , splendidum tanquàm crystallum , procedentem de sede Dei et Agni. In médio platéæ ejus , et ex utráque parte flúminis , lignum vitæ , áfferens fructus duódecim , per menses síngulos reddens fructum suum , et fólia ligni ad sanitátem géntium. Tu autem , Dómine , etc.

FERIA SECUNDA.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap 22.

ET omne maledictum non erit ámpliùs ; sed sedes Dei et Agni in illa erunt, et servi ejus sérvient illi. Et vidébunt fáciem ejus : et nomen ejus in fróntibus eórum. Et nox ultrà non erit : et non egébunt lúmine lucernæ, neque lúmine solis, quóniam Dóminus Deus illumináb it illos, et regnábunt in sécula seculórum. Tu autem, etc.

FERIA TERTIA.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 22.

ET dixit mihi : Hæc verba fidelíssima sunt, et vera. Et Dóminus Deus spirítuum Prophetárum misit Angelum suum osténdere servis suis quæ oportet fíeri citò. Et ecce vénio velóciter. Beátus qui custódit verba prophétiæ libri hujus. Et ego Joannes, qui audívi, et et vidi hæc. Tu autem, Domine, etc.

FERIA QUARTA.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 22.

ET postquàm audîssem et vidissem, cécidi ut adorárem antè pedes Angeli, qui mihi hæc ostendébat. Et dixit mihi : Vide ne féceris ; conservus enim tuus sum, et fratrum tuórum Prophetárum, et eórum qui servant verba prophétiæ libri hujus : Deum adóra. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA QUINTA.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 22.

ET dixit mihi : Ne signáveris verba prophétiæ libri hujus ; tempus enim propè est. Qui nocet, nóceat adhùc ; et qui in sórdibus est, sordescat adhùc ; et qui justus est, justificétur adhùc ; et sanctus sanctificétur adhùc. Ecce vénio citò, et merces mea mecum est, réddere unicuíque secundùm ópera sua. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA SEXTA.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 22.

EGo Jesus misi Angelum meum, testificári vobis hæc in Ecclésiis. Ego sum radix, et genus David, stella spléndida, et matutína... Qui sitit, véniat ; et qui vult, accípiat aquam vitæ gratìs... Dicit qui testimónium pérhibet istórum : Etiam vénio citò : Amen. Veni Dómine Jesu. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum ómnibus vobis. Amen.

INDEX PSALMORUM.

Psalmi.		*Paginæ.*
119	AD Dóminum, cùm tribulárer,	73
27	Ad te, Dómine, clamábo,	7
24	Ad te, Dómine, levávi,	47
122	Ad te levávi óculos meos,	94
28	Afferte Dómino, fílii Dei,	150
77	Atténdite, pópule meus,	80
48	Audíte hæc, omnes gentes,	139
118	BEáti immaculáti in via,	16
127	Beáti omnes qui timent Dóminum,	155
31	Beáti quorum remissæ sunt,	76
40	Beátus qui intélligit,	138
1	Beátus vir qui non ábiit,	3
111	Beátus vir qui timet Dóminum,	28
33	Benedícam Dóminum in omni témpore,	110
103	Bénedic, ánima mea, Dómino: Dómine Deus,	34
102	Bénedic, ánima mea, Dómino; et ómnia,	91
143	Benedictus Dóminus Deus meus,	157
84	Benedixisti, Dómine, terram tuam,	62
91	Bonum est confitéri Dómino,	40
95	CAntáte Dómino cánticum novum: cantáte,	48
149	Cantáte Dño cánticum novum: laus ejus,	151
97	Cantáte Dómino cánticum novum; quia,	49
18	Cœli enarrant glóriam Dei,	57
74	Confitébimur tibi, Deus,	141
110	Confitébor tibi, Dómine.... in concílio,	28
9	Confitébor tibi, Dómine.... narrábo,	78
137	Confitébor tibi, Dómine.... quóniam audisti,	113
104	Confitémini Dómino, et invocáte,	36
135	Confitémini Dómino, quóniam.... Confitémini,	41
106	Confitémini Dómino, quóniam.... Dicant qui,	59
117	Confitémini Dómino, quóniam.... Dicat nunc,	15
105	Confitémini Dño, quóniam.... Quis loquétur,	38
15	Conserva me, Dñe, quóniam sperávi in te,	97
115	Crédidi, propter quod locútus sum,	113
4	Cùm invocárem, exaudívit me Deus,	31
129	DE profundis clamávi ad te, Dómine,	95
43	Deus, áuribus nostris audívimus,	127
49	Deus deórum Dóminus locútus est,	68
62	Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo,	10
21	Deus, Deus meus, réspice in me,	131

Psalmi.		*Paginæ.*
69	Deus, in adjutórium meum intende,	111
53	Deus, in nómine tuo salvum me fac,	122
71	Deus, judícium tuum regi da,	58
108	Deus, laudem meam ne tacúeris,	71
66	Deus misereátur nostrî,	107
45	Deus noster refúgium et virtus,	152
82	Deus, quis símilis erit tibi?	142
59	Deus, repulisti nos,	153
81	Deus stetit in synagóga deórum,	92
78	Deus, venérunt gentes in hæreditátem tuam,	77
93	Deus ultiónum Dóminus,	92
114	Diléxi, quóniam exáudiet Dóminus,	52
17	Díligam te, Dómine, fortitúdo mea,	4
38	Dixi: Custódiam vias meas,	116
109	Dixit Dóminus Dómino meo,	27
35	Dixit injustus ut delinquat,	84
52	Dixit insípiens.... in iniquitátibus,	50
13	Dixit insípiens.... in stúdiis suis,	96
140	Dómine, clamávi ad te,	74
7	Dómine Deus meus, in te sperávi,	55
87	Dómine Deus salútis meæ,	148
8	Dómine Dóminus noster,	45
142	Dómine, exaudi oratiónem meam; áuribus,	149
101	Dómine, exaudi oratiónem meam; et clamor,	130
20	Dómine, in virtúte tua lætábitur rex,	90
6	Dómine, ne in furóre tuo.... Miserére,	55
37	Dómine, ne in furóre tuo.... Quóniam,	136
130	Dómine, non est exaltátum cor meum,	95
138	*Dómine, probasti me,*	134
3	*Dómine, quid multiplicáti sunt,*	4
14	Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo,	57
89	Dómine, refúgium factus es nobis,	107
23	Dómini est terra, et plenitúdo ejus,	61
26	Dóminus illumináti mea,	108
22	Dóminus regit me,	110
92	Dóminus regnávit; decórem indútus est,	11
96	Dóminus regnávit; exultet terra,	63
98	Dóminus regnávit; irascantur pópuli,	50
133	Ecce nunc benedícite Dóminum,	32
132	Ecce quàm bonum,	74
58	Eripe me de inimícis meis,	119
139	Eripe me, Dómine, ab hómine malo,	135
44	Eructávit cor meum verbum bonum,	150
144	Exaltábo te, Deus meus rex,	114

Psalmi. *Paginæ.*
29 Exaltábo te, Dómine, quóniam, 8
19 Exáudiat te Dóminus in die tribulatiónis, 98
60 Exaudi, Deus, deprecatiónem meam, 120
63 Exaudi,Deus,oratiónem meam,cùm déprecor, 141
54 Exaudi, Deus, oratiónem meam, et ne, 117
16 Exaudi, Dómine, justítiam meam, 143
39 Expectans expectávi Dóminum, 128
60 Exultáte Deo adjutóri nostro, 103
32 Exultáte, justi, in Dómino, 98
67 Exurgat, Deus, et dissipentur, 99

86 FUndamenta ejus in móntibus sanctis, 153
85 INclína, Dómine, aurem tuam, 159
125 In convertendo Dóminus, 53
10 In Dómino confído, 96
113 In éxitu Israel de AEgypto, 29
70 In te, Dómine, sperávi.... et éripe me, 122
30 In te, Dómine, sperávi.... in justítia, 87
65 JUbiláte Deo, omnis terra; psalmum, 8
99 Jubiláte Deo, omnis terra; servíte, 11
34 Júdica, Dómine, nocentes me, 66
42 Júdica me, Deus, et discerne, 89
25 Júdica me, Dómine, quóniam, 67
121 LAEtátus sum in his, 73
145 Lauda, ánima mea, Dóminum, 126
147 Lauda, Jerúsalem, Dóminum, 106
148 Laudáte Dóminum, de cœlis, 13
150 Laudáte Dóminum in sanctis ejus, 65
116 Laudáte Dóminum, omnes gentes, 147
146 Laudáte Dóminum, quóniam bonus, 86
134 Laudáte nomen Dómini, 44
112 Laudáte, púeri, Dóminum, 29
120 Levávi óculos meos in montes, 53
47 MAgnus Dóminus, et laudábilis, 152
131 Memento, Dómine, David, 156
56 Miserére meî, Deus, miserére meî, 144
55 Miserére meî, Deus, quóniam, 137
50 Miserére meî, Deus, secundùm, 158
100 Misericórdiam et judícium, 59
88 Misericórdias Dómini in æternum, 101
126 NIsi Dóminus ædificáverit domum, 94
123 Nisi quia Dóminus erat in nobis, 53
36 Noli æmulári in malignántibus, 69
61 Nonnè Deo subjecta erit, 140
75 Notus in Judæa Deus, 142

Psalmi.		*Paginæ.*
46	OMnes gentes, pláudite mánibus,	49
107	PArátum cor meum, Deus,	104
72	QUàm bonus Israel Deus,	51
83	Quàm dilecta tabernácula tua,	109
2	Quarè fremuérunt gentes,	3
41	Quemádmodùm desíderat cervus,	89
124	Qui confídunt in Dómino,	94
51	Quid gloriáris in malítia,	117
90	Qui hábitat in adjutório Altíssimi,	32
79	Qui regis Israel, intende,	112
128	SAEpè expugnavérunt me,	133
68	Salvum me fac, Deus,	120
11	Salvum me fac, Dómine,	115
57	Si verè útiquè justítiam,	129
136	Super flúmina Babylónis,	54
64	TE decet hymnus, Deus, in Sion,	85
94	VEníte, exultémus Dómino,	2
5	Verba mea áuribus pércipe, Dómine,	83
76	Voce meâ ad Dóminum.... voce meâ ad Deum,	46
141	Voce meâ ad Dóminum.... voce meâ ad Dñum,	74
12	USquequò, Dómine,	76
73	Ut quid, Deus, repulisti in finem?	154

Index Canticorum Psalterii.

AUdíte, cœli, quæ loquor,	145
Benedícite, ómnia ópera,	12
Benedictus Dóminus,	14
Benedictus es, Dómine,	105
Cantémus Dómino,	42
Collaudáte cánticum,	43
Confitébor tibi,	85
Dómine, audívi,	124
Ego dixi: In dimídio,	63
Exultávit cor meum,	105
Incípite Dómino in tympanis,	147
Magníficat ánima mea,	31
Magnus es, Dómine,	86
Miserére nostrî, Deus,	64
Nunc dimittis,	33
Urbs fortitúdinis nostræ,	125

FINIS.

TABULA MODORUM CANTUS, nec-non Intonationes, Mediationes, et Terminationes Psalmorum et Canticorum, secundùm omnes cujusque Modi differentias.

In hocce Breviario quisque modus psallendi, quem vulgò sed impropriè Tonum vocant, suo numero notatur ad Antiphonas, variæ etiam uniuscujusque modi terminationes propriis litteris designantur: siquidem variatio terminationum in cantu Gregoriano fit juxtà initium cantûs Antiphonæ, quod huic terminationi respondet, sicut vice versâ initium cantûs Antiphonæ respondere debet terminationi psalmodicæ secundùm varietates in systemate S. Gregorii Papæ admissas.

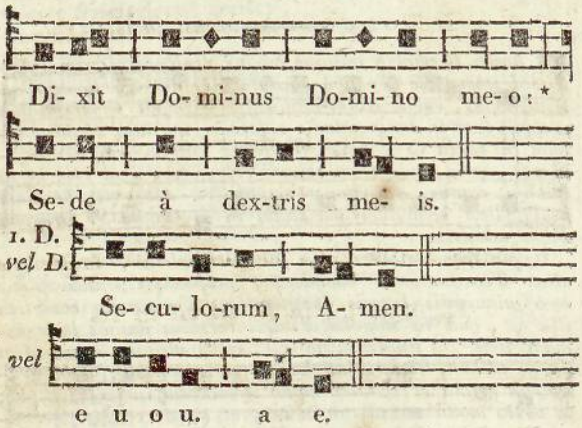
Itaque terminationes aliæ sunt completæ, incompletæ aliæ. Terminationes completæ, majusculis; incompletæ verò minusculis litteris designantur. Terminatio completa illa est, quæ in singulis Psalmi versibus desinit in legitimam toni sui finalem; id est, cujus ultimus sonus idem est ac ultimus sonus Antiphonæ quæ præcessit; verbi gratiâ, in primo et secundo modo terminatio in re *vel in* la; *in tertio modo terminatio in* mi, *et sic de ceteris. Terminatio vero incompleta seu suspensa est illa quæ non in Psalmi versibus, sed in sola Antiphona perfectè terminatur; id est, cujus ultimus sonus alius est ac ultimus sonus Antiphonæ ejusdem modi: exempli gratiâ, in primo modo cujus Antiphonæ terminantur in chorda* re, *terminationes verò in* la, *in* sol, *in* fa, *etc.*

Intonatio adhibetur tantùm ad primum versum Psalmi; reliqui versus à dominante resumuntur. In Canticis Evangelicis in Duplicibus et suprà, ac in omnibus Dominicis, singuli versus inchoantur ut primus; nisi cantentur cum vulgò Faux-bourdon: *tunc enim resumuntur à dominante ut in Psalmis. Cùm autem in primo versu cantici* Magnificat, *intonatio et mediatio ut plurimùm compleri non possit propter ejus brevitatem, in ceteris ejus versibus recurrendum est ad intonationem et mediationem Psalmorum.*

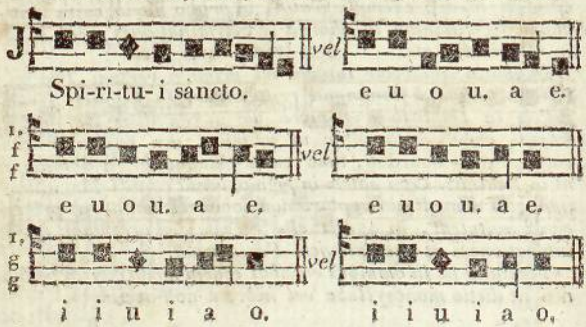
Mediatio fit in omnibus versibus eodem modo quo in primo, nisi sit dictio monosyllaba vel hebræa non declinata.

Terminatio in omnibus versibus semper eadem est ac in primo versu. Omnis autem terminatio, quæ, ut suprà dictum est, denotatur per litteras alphabeticas, ideò sic designatur, quia hæ litteræ notis cantûs respondent; ita ut more veterum a *designet chordam* la, b *chordam* si, c *chordam* ut, d *chordam* re, e *chordam* mi, f *chordam* fa, g *chordam* sol.

I. Modus *cujus Antiphonæ desinunt in chorda* D, *aliter dicta chorda* re.

Sequens desinit pariter in D; *sed cum ultimam syllabam reddat caudatam, sitque de primo, notatur per* J, *caudatum.*

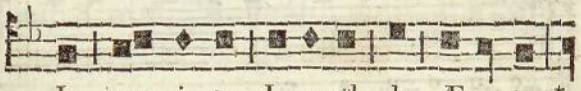

e u o u. a e. e u o u. a e.

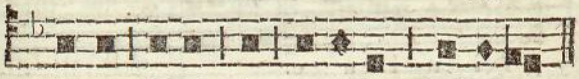

e u o u. a e.

I. MODUS *in* A. *id est in* la.

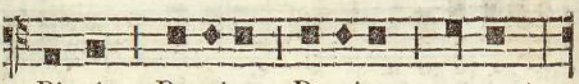

In ex- i- tu Is- ra- ël de Ægyp-to, *

domus Ja-cob de po-pu-lo barba-ro.

II. MODUS *in* D. *id est in* re.

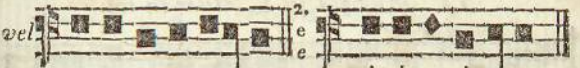
Di- xit Do-minus Do-mino me- o: *

Se- de à dex-tris me- is.

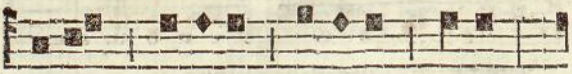

i i u i a o. e u o u. a e.

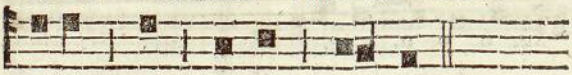

e u o u. a e. i i u i a o.

III. Modus in E. *aliter in* mi.

Di- xit Dominus Domi-no me-o: *

Se-de à dex-tris me- is.

e u o u. a e.

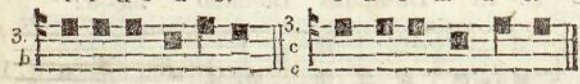
i i u i a o.

i i u i a o.

i i u i a o. e u o u. a e.

e u o u. a e. e u o u. a e.

i i u i a o.

IV. Modus in E. *aliter in* mi.

Di- xit Do-mi-nus Do- mi-no me-o: *

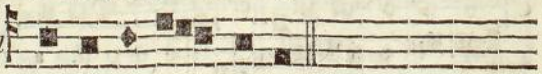
Se-de à dex- tris me- is.

i i u i a o.

e u o u. a e.

i i u i a o.

i i u i a o. e u o u. a e.

e u o u. a e. i i u i a o.

IV. MODUS *in* A. *aliter in* la. *prævio b molli.*

Di- xit Do-minus Do-mi-no me- o: *

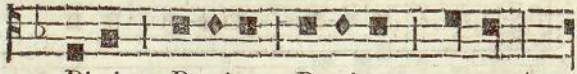
Se-de à dex-tris me- is.

i i u i a o. e u o u. a e.

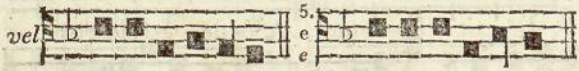
a 3

V. MODUS *in* C. *aliter in* ut.

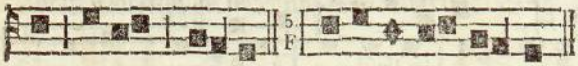

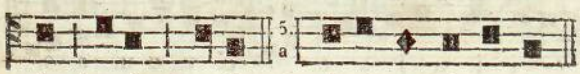
V. MODUS *in* F. *aliter in* fa.

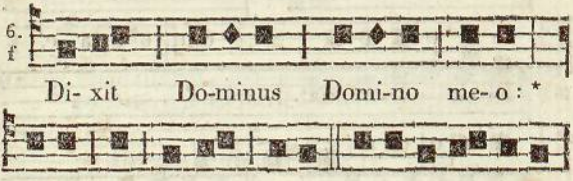

V. MODUS *in* a. *id est in* la.

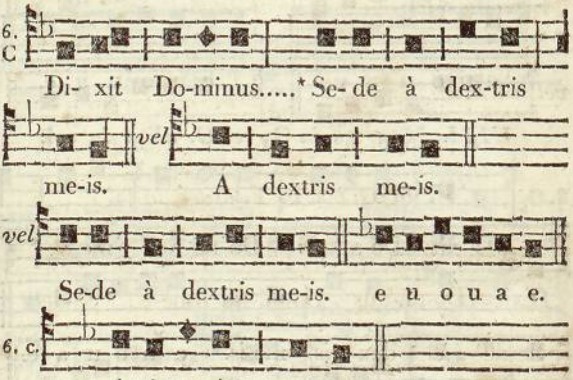

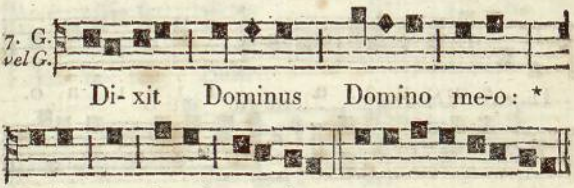
VI. MODUS *in* F. *aliter in* fa.

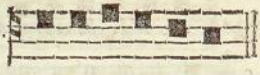

VI. MODUS *in* C. *aliter in* ut, *prævio* b *molli.*

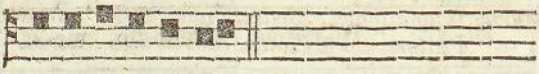

VII. MODUS *in* G. *vel C. aliter in* sol.

7. a. 7. b.

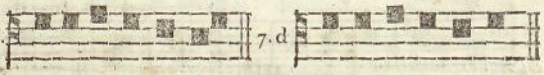
e u o u a e. e u o u a e.

7. c.

e u o u a e.

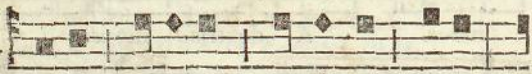
7. c.

e u o u a e. *vel* e u o u a e.

7. d.

e u o u a e. 7. d e u o u a e.

VIII. Modus in G, *vel G. aliter in* sol.

8. G.

Di-xit Do-minus Do-mi-no me-o: *

Se-de à dex-tris me-is. e u o u a e.

8. G.

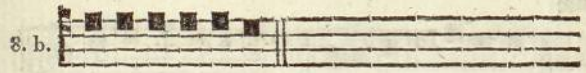
Se-de à dex-tris me-is.

vel *vel*

e u o u a e. i i u i a o.

8. c. *vel c.* 8. d.

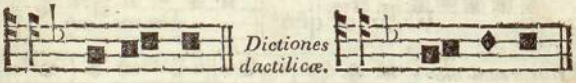
e u o u a e. e u o u a e.

e u o u a e.

Variæ Intonationes, Mediationes, et Terminationes Psalmorum et Canticorum in octo Modis.

INTONATIONES 1. et 6.

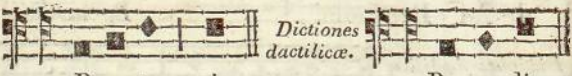
Lau-da- te. Cre- di- di.

Dictiones dactilicæ cum monosyllaba.

Di- ligam te.

INTONATIONES 2. et 8.

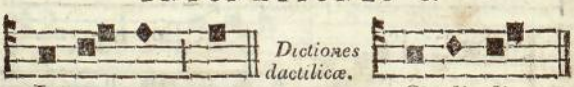
Be-a- tus vir. Be- ne-dic.

Dictiones dactilicæ cum monosyllaba.

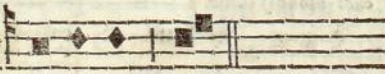
E- ri- pe me.

INTONATIONES 3.

Læ- ta- tus sum. Cre-di- di.

Dictiones dactilicæ cum monosyllaba.

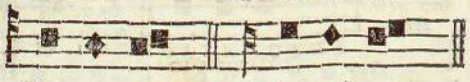

Ju- di- ca me.

Intonationes 4.

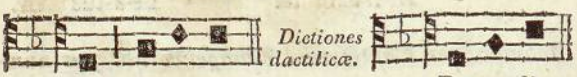
Dictiones dactilicæ

Dictiones dactilicæ cum monosyllaba.

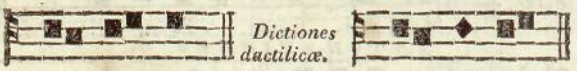
Intonationes 5.

Dictiones dactilicæ cum monosyllaba.

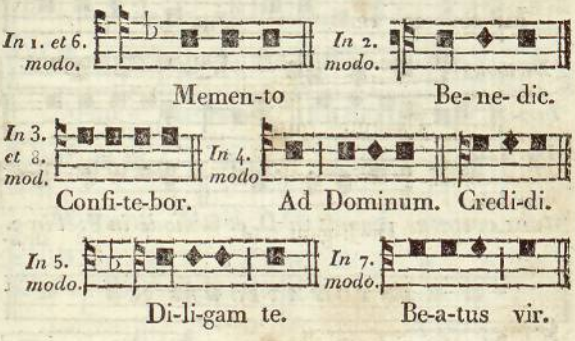
Intonationes 7.

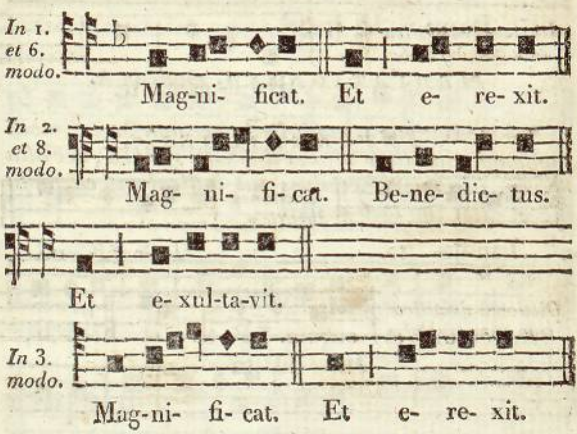
Dictiones dactilicæ cum monosyllaba.

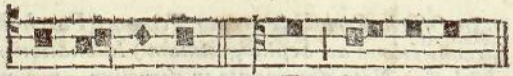
In Officio Feriali (excepto Tempore Paschali, et à Circumcisione ad Septuagesimam) Intonationes fiunt absolutè à Nota dominante in directum, nec-non in Officio Defunctorum.

Intonationes Canticorum Evangelicorum quæ numquàm mutantur.

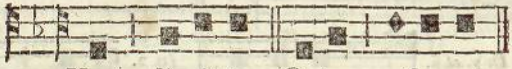

In 4. modo.

Mag-ni- fi- cat. Et e- re- xit.

In 5. modo.

Nunc di-mit-tis. Qui-a vide-runt.

In 7. modo.

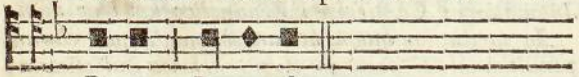

Mag- ni- fi- cat. Et. ex- ul-ta- vit.

MEDIATIONES 1. *modi in* D. *et* 6. *modi in* F. *et in* c.

Lo-cu- tus sum * Spe-ra- vi in te.

De-us Is- ra- el.

MEDIATIONES 1. *modi in* A.

Pro mediatione 1. *modi in* A. *nec-non* 3. *et* 7. *modi numquàm attollitur ultima dictionis syllaba, nec ulla brevis, ideoque præcedens, ut indicabunt exempla hìc et alibi suo loco posita.*

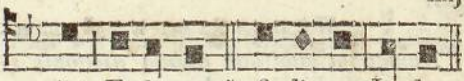

Ar-gentum et aurum. * Pa-tri, et Fi-li- o, *

Do-mi-ne non nobis. * Steri-lem in do-mo. *

Mediatio communis.

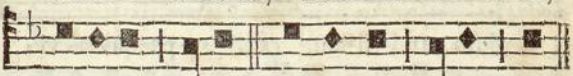

in E-phrata, * fi- li- æ Ju-dæ.

Dictiones Hebrææ indeclinatæ, et monosyllabæ attolluntur in fine mediationis, ut infrà.

Do-mu-i Is- ra- ël, * Do-minus ex Si-on; *

Do-mi-ne David; * Do-mi- ni su-per vos: *

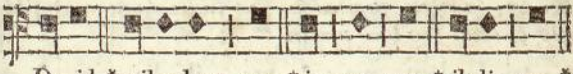
magna qui potens est: * tu-o ar-gu-as me. *

MEDIATIONES 2. modi in D.

In mediationibus 2. 4. 5. et 8. modi quæ elevant penultimam: si occurrat dictio hebræa indeclinata, aut monosyllaba, tunc elevatio fit in ultima syllaba tantùm.

ta.ber-na-culum Si- lo, * Joseph, * Is-ra- ël;

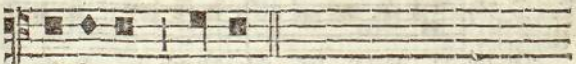

David, * tribu-lant me: * in me est; * il- lic es, *

Mediatio communis

in E-phra-ta: * tu- î Æ-gip-te; *

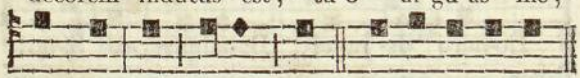
fi- li- æ Ju-dæ, *

Mediationes 3. *modi.*

Numquàm attollitur ultima dictionis syllaba, nec ulla brevis, sed præcedens, ut sequitur.

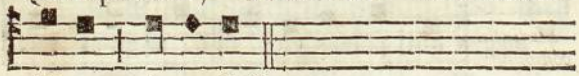
decorem indutus est; * tu-o ar-gu-as me, *

cœ-lum tu il-lic es; * su-perspe-ra-vi, *

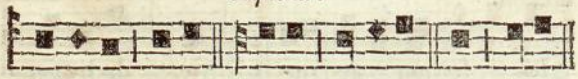
Quod pa-ras-ti, * Al-tis-si-mi vo-ca-be-ris: *

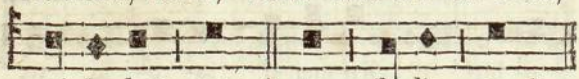
De-us Is-ra-ël. *

Mediationes 4. *modi.*

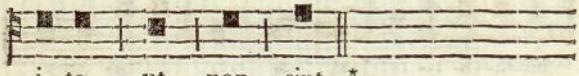
Dictiones hebrææ et monosyllabæ attolluntur, ut sequitur.

Do-mi-ne, David; * De-us Is-ra-ël: * ex Si-on, *

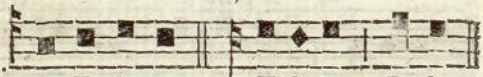

tri-bu-lant me: * tu il-lic es, *

i-ta ut non sint, *

Mediatio communis.

in E-phra-ta, * Fi-li-æ Ju-dæ. *

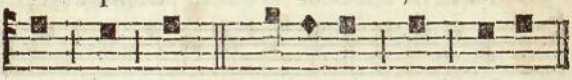
Mediationes 5 et 8 modi fiunt ut in 2 modo.

Mediationes 7 modi.

Numquàm attollitur ultima dictionis syllaba, nec ulla brevis, sed præcedens, ut in 1. tono in A. et in 3.

be-ne-placi-ta fac Do-mi-ne, * i- ta

ut non sint: * Do-mi-nus ex Si- on:

Mediatio communis.

in te spe-ra-vi, * in E-phra-ta:*

Terminationes 1. modi in D.

lu- ci- fe-rum ge- nu- i te. di- li- gen-

ti- bus te. fru-men-ti sa- ti- at te.

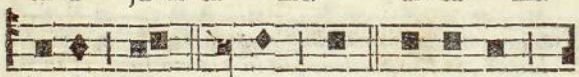
ha-bi- ta- ti- o est in te. I- ni- quo

e- ri- pe me. no- men De- i Ja- cob.

tu- a ju- di- ca me. di- ca me.

di- ca me. di- ca me. frumen- ti

sa- ti- at te. at te. fru- men- ti

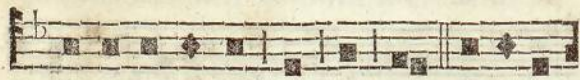

sa- ti- at te. in- cli- na- vit. ex hoc

in hoc tu- a cor- ri- pi- as me.

Terminationes 1. *modi in* A.

ha- bi- ta- ti- o est in te. di- li- gen-

ti- bus te. do- mu- i A- a- ron.

Terminationes 2. *modi.*

no- men De- i Ja- cob. ha- bi- ta- ti- o

est in te. frumen ti sa- ti- at te.

in-cli-na-vit ex hoc in hoc. di-li-gen-

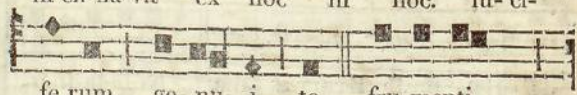

ti- bus te. tu- a ju--di-ca me.

TERMINATIONES 3. *modi.*

in-cli-na-vit ex hoc in hoc. lu-ci-

fe rum ge- nu- i te. fru-menti.

sa- ti- at te. ti- at te. ti- at te.

ha-bi-ta-ti- o est in te. in

te. in te. sci-en-ti-um me, ti-um

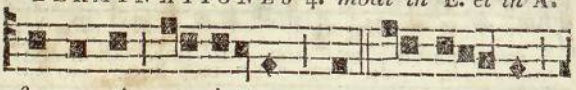

me. ti- um me. de- glu-tis-sent nos.

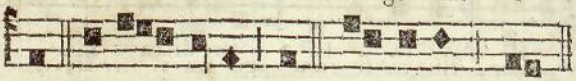

cog-nos-ce-ret me. ex hoc in hoc.

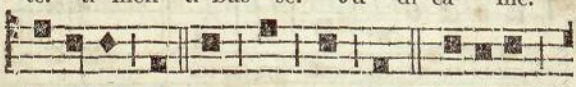
TERMINATIONES 4. modi in E. *et in* A.

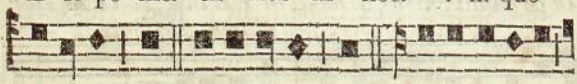
fru-men-ti sa- ti- at te. ge- nu- i

te. ti- men- ti-bus se. Ju- di- ca me.

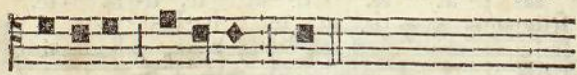
E- ri-pe me. ex hoc in hoc. i- ni-quo

e- ri-pe me. cor-ri-pi-as me. ha-bi-ta-ti-o

est in te. do-lo- so e- ru- e me.

frumenti sa- ti- at te.

TERMINATIONES 5 *modi in* C. *in* F. *et in* a.

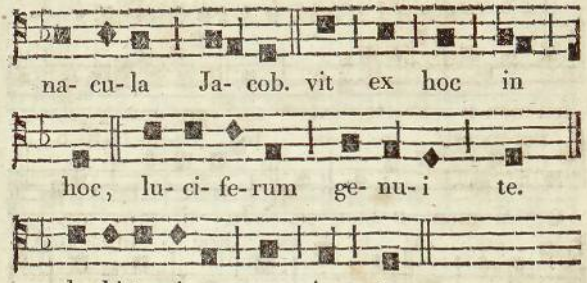
me-a lau- da-bunt te. di- li- gen- ti-bus

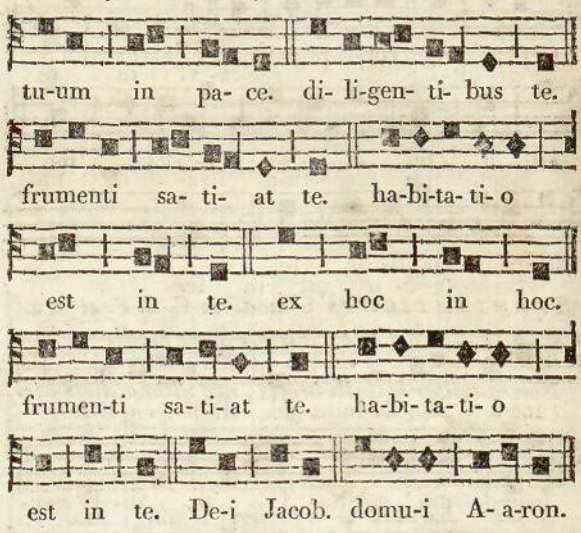
te. ha-bi-ta- ti- o est in te.

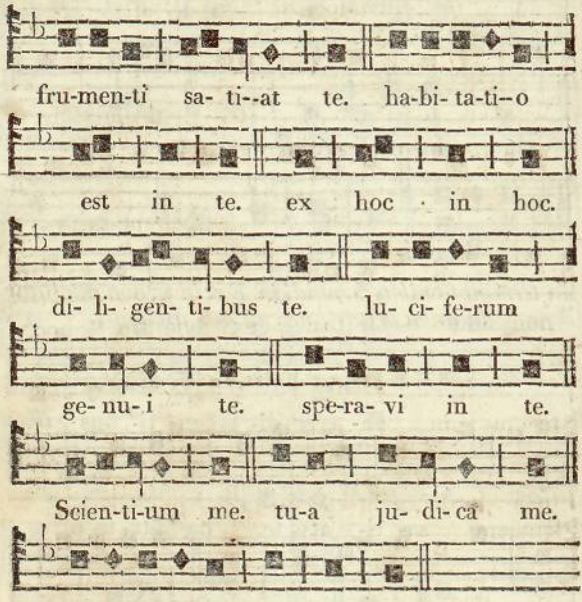
lu- ci- fe-rum ge- nu- i te. ta-ber-

In terminationibus 5. *modi in F et in* a; *non attollitur Syllaba brevis, nec ultima dictionis.*

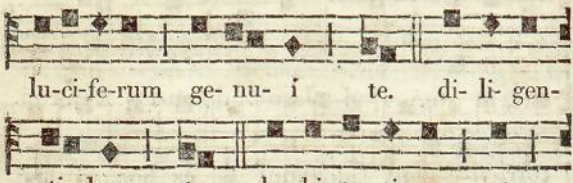

Terminationes 6. *modi.*

Terminationes 7. *modi.*

Non attolitur syllaba brevis, nec ultima dictionis.

in te fru-men-ti sa- ti- at te.

ti- at te. ti- at te. ti- at te.

ti- at te. ti- at te. su-per-spe-ra- vi.

non sum o- bli- tus. ex hoc in hoc.

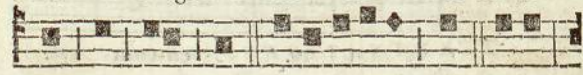
TERMINATIONES 8. *modi.*

tu-a ju-di- ca me. tu- a ju- di- ca

me. di- li- gen- ti- bus te. in-cli-na-vit

ex hoc in hoc. tabernacu-lis Cham tu- a

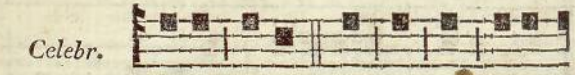
ju- di- ca me. me-us es tu.

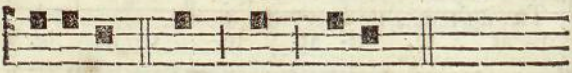
corri-pi-as me, laudabunt te. ex hoc in hoc.

Modus cantandi Absolutiones, Benedictiones, et Lectiones ad Officium Nocturnum.

Celebr.

Pa-ter noster ℣. Et ne nos...tenta-

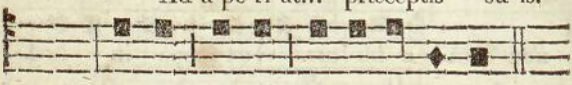

ti-o-nem ℟. Sed... à ma-lo.

Absolut.

Ad a-pe-ri-at... præceptis su-is.

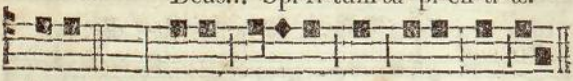

Lector: Ju-be, Domne be-ne-di-ce-re.

Benedict.

Deus... Spi-ri-tum sa-pi-en-ti-æ.

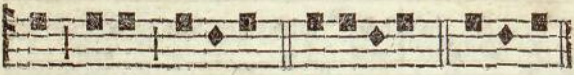

℟. Amen. *Lect.* Primo tempore... lux or-ta est eis.

Punctum quod præc. dic. monosyll. vel hebraïc. non decl.

co-ram te. lo-cu-tum est.

in di-e Ma-di-an. Melchisedech. usquequò.

Punctum Admirationis, et exclamationis.

quis nos vi-de-bit lau-do

vos? pul-chra in de- li- ci- is!

Tu au-tem.., mi-se-re-re nostrî.

LECTIONES Isaïæ et Jeremiæ Tempore Adventûs et Passionis, nec non Lectiones in ultimo triduo majoris Hebdomadæ, ac in Officio Defunctorum terminantur sine responsione, ut sequitur.

Isaïæ.

† Hæc di- cit do-mi-nus De-us:

Convertimi-ni ad me, et sal-vi e-ri-tis.

Jeremiæ.

† Je-ru-sa-lem, Je-ru-sa-lem

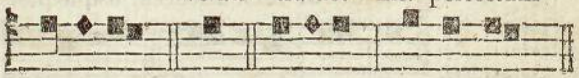

convertere ad Dominum Deum tu-um.

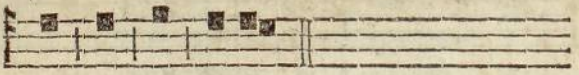
In Triduo.

vo-bis tra-det me. perfectum

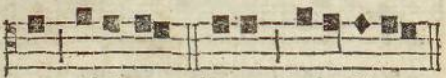

ef- fi- cit, cùm ve-ne-ro, dis-po-nam.

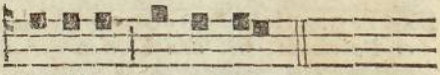
in hoc non lau-do.

In Offic. Defunctorum.

non subsistam horror in-ha-bi-tat.

Oratio, Respice.

su-bi-re tor-men-tum.

NEUMATA (seu Jubili) quorum tabulam hìc, ut quibusdam aliis utilioribus daretur locus, ponere non licuit, ex antiquis Ecclesiarum Libris colligitur instituta esse ut cantentur in fine Antiphonarum; ideò ad calcem Antiphonarii vel Psalterii apponetur; ibique quandò et quomodò cantari debeant, simul cum aliis ad Psalmodiam attinentibus, fusè explicabitur, Deo juvante, interìm,

Benè cantate ei in jubilatione.

S. AUG. Enarr. in Ps. 32.

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE UNIVERSITAIRE

